

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

ΟΜΗΡΟΥ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ.

HOMERI

CARMINA.

EXCEDEBANT FIRMIN DIDOT FRATRES, VIA JACOB, 56.

ΟΜΗΡΟΥ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

KAI TA TOY KYKLOU LEIΨANA.

HOMERI CARMINA

ET CYCLI EPICI RELIQUIÆ.

GRÆCE ET LATINE

CUM INDICE

NOMINUM ET RERUM.

PARISIIS,

EDITORE AMBROS. FIRMIN DIDOT,

INSTITUTI REGII FRANCÆ TYPOGRAPHO

SUMPTIBUS ET TYPIS.

•••••

M DCCC XXXVIII.

604562

MANUAL DRUG

PRÆFATIO.

INCEP TUM nostrum, quo primi in Gallia Græcos scriptores in unius corporis aquabilitatem redigere aggressi sumus, commendatione et notis præfationum artibus egere non videtur; sed paucis dicendum est, unde ea quam elegimus edendi ratio pendeat. Dudum ægre tuleramus quod tot scriptorum editiones veteribus inquinatae vitiis vulgo circumferrentur atque adeo sæpius repeterentur, dum extarent eorumdem scriptorum emendatae et a summis criticis antiquo nitori restitutæ: annon oportuit illorum ingeniorum, quæ optimi quique nostratum laudibus et imitatione celebrarunt, opera popularibus nostris exhiberi pura, emendata, quantum fieri potest libera a depravatione barbariarum quam transierant? Hoc igitur primum et præcipue curamus, ut non solum ex optimis quæ exstant editionibus scriptorum quisque exprimatur, sed harum etiam multas criticis celeberrimis tradidimus denuo examinandas et emendandas; præterea, ubicumque res videtur postulare, Regiæ Bibliothecæ manuscriptos imus consultum. Altera cura est, ut ad intelligentiam quoque scriptorum in Collectione nostra præstemos quod proposit unicuique: quum enim adnotatio vel præstantissima ex arbitrio denique pendeat commentatoris, cui plana nonnunquam videbuntur quæ aliis obscura, *interpretationes latinas* e regione græcorum ponere decrevimus, utpote quæ prorsus omnia reddant, non locos selectos illustrent. Has vero, antequam tradantur hypotheticis, doctissimi viri severo examini subjectas accurate corrigit; nonnullorum scriptorum plane novæ parantur. Denique multum augeri putavimus editionum nostrarum utilitatem, si boni *rerum nominumque indices* adderentur; nam vel ii qui scriptorem aliquem sæpe legerunt, nonnunquam haud satis meminere quo in libro ejus quove versu vel capite narretur res qua opus habent. Ceterum de cura unicuique scriptori impensa referetur in præfationibus.

HOMERI, ut nunc res sunt, *Wolfiana* dari debebat recensio, quam ex Gulielmi Dindorfii editione accurate expressimus. Interpretationes latinæ, bono ut nobis videtur consilio, in hoc antiquissimo poeta verbum verbo reddunt, nisi quod sæpe comtas posteriorum more periodos ingerunt, oppositionibus distinientes, causalibus particulis vincientes, quæ apud illum ingenue et libere procedunt. Præterea ipsis inhærent

veteris textus græci vitia, et alia quædam ex vertentium incuria nata, plurima denique in iis vocabulis commissa, quæ recentiorum demum criticorum et interpretum sollertia explicuit. In postremis ita versati sumus, ut, quæ dubitatione carere et firmis niti testimoniis viderentur, ea haud cunctanter repræsentaremus; at ubi dubitationis aliquid superesset, sequeremur potius antiquorum interpretationem eam quæ sententiæ aptissima esset. Hoc autem præsertim enisi sumus ut quam proxime posset latina lingua Græcorum vestigia legeremus, quo patris poetarum membra et motus omnes, quantum per latinam vestem licet, conspiciendi præberentur; sed in tali incepto non potuit impediri, quin nonnulla quæ rarissime sibi indulserunt Latini, hæc translatio offerat frequentissime; nonnulla etiam quæ argenteam ætatem egrediuntur, recipi necesse erat: a barbaris tamen verbis et locutionibus sedulo cavimus. Ita, veteribus licet superstructa, hæc interpretatio pro nova esse possit.

Hymnis et Epigrammatibus Homeri nomine inscriptis subjecimus *Cycli epici fragmenta*: in quibus varie erratum erat, antequam F. G. WELCKERI doctrina et poetarum veterum mythicæque historiæ cognitio eximia Cyclum quoque ab omni parte illustraret, in libro germanice scripto, *Cyclus epicus sive Homerici poetæ*, Bonnæ 1835. Ibi videas exposita argumenta nostri carminum et fragmentorum ordinis, qui longe differt a priore Collectione C. G. Mülleri (Lips. 1829); præterea plus viginti fragmenta apud nos invenias, quæ in illa desiderantur. Thebaidem ex E. L. Leutschii, Cypria carmina ex R. J. F. Henrichsenii Collectionibus (Gottingæ 1830, et Havniæ 1828) recognitis expressimus.

Denique indices Homericos quum circumspiceremus, nullum potuimus invenire qui nostris usibus responderet; solus Dammius in «parte reali» idem fere nobis consilium secutus erat: at quam incondita hæc farrago! quam longis et insulsis disputationibus in immensum aucta! nihilominus, quod in tanta mole vix credas, desunt nonnunquam ea ipsa quæ in indice Homerico quæras; præterea res in Hymnis et Epigrammatibus memoratas consulto omiserat. Quæ quum ita essent, prorsus novum indicem non sine magno labore condidimus ipsis, cui ea quoque inserta leges quæ ex Cyclo nobis servata sunt.

Reliquum est, ut Tu, benevole Lector, operam huic volumini impensam aequo animo boni consulas. Vale nobisque fave.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

Θεῶν ἀγορά. Ἀθηνᾶς παραίνεστις πρὸς
Τηλέμαχον.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, δος μαλα πολλὰ
πλάγχῃ, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτελεῖ θρόνον ἔπερσεν.
πολλῶν δὲ ἀνθρώπων ἰδεν ἀστεα καὶ νόον ἔγνω.
πολλὰ δὲ δύ' ἐν πόντῳ πάθεν ἀλγεα δικαὶα οὐμὸν,
δέρνυμενος δὲ τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων.
Ἄλλ' οὐδὲ ὡς ἔταρος ἐρρύσατο, ίέμενος περ.
αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίσιν διοντο·
νήπιοι, οἱ κατὰ βοῦς Ὑπερίονος Ἡελίοιο
ἥσθιον αὐτὰρ διοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον θυμαρ.

10 Τῶν ἀμύδεν γε, θεδ, θύγατερ Δίας, εἰπὲ καὶ ήμιν.

Ἐνθ' ἀλλοι μὲν πάντες, δοῖ φύγον αἰπὺν δλεθρον,
οἷκοι ἔσχα, πόλεμόν τε πεφεγύστες ἥδε θαλασσαν·
τὸν δὲ οἶον, νόστου χερημάτων ἥδε γυναικὸς,
Νύμφη πότνιος ἔρυξε Καλυψό, δια θεάων,
15 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.
Ἄλλ' θε δὲ ἔτος ἥλθε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
τῷ οἱ ἀπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
εἰς Ἰδάκην οὐδὲ ἔνθα πεφυγμένος ἦν ἀθλῶν,
καὶ μετὰ οἴσι φιλοισι. Θεοὶ δὲ ἔλεαριν ἄπαντες,
20 νόστρι Ποσειδάνωνς δὲ δισπερχές μενέσαινεν
ἀντιθέων Ὁδυσῆῃ, πάρος δὲ γαῖαν ἵξεσθαι.

Ἄλλ' δὲ μὲν Αἰθίοπας μετεκίσθε τῇλόν δέ ντες —
Αἰθίοπας, τοι διχθὲ δεδαίσται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἱ μὲν δυσομένοις Ὑπερίονος, οἱ δὲ ἀνιόντος —
25 ἀντιών ταύρων τε καὶ ὀρνειῶν ἔκατόμβης.
Ἐνθ' δηγε τέρπετο διαιτη παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἀλλοι
Ζηνὸς ἐντι μεγάροισιν Ολυμπίου ἀθρόοι θῆσαν.
Τοῖσι δὲ μύθῳ ἥρε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἴγισθοιο,
30 τὸν δὲ Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν· Ὁρέστης·
τοῦ δὲ ἐπιμνησθεὶς ἐπεί ἀθανάτοισι μετηύδα·

Ὥ πότοι, οἶον δή νι θεοὺς βροτοὶ αἰτιώνται.
Ἐξ δημέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ¹
σφῆσιν ἀτασθαλίσσασιν ὑπέρμορον ἀλγε' ἔχουσιν.
35 Ός καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπέρμορον Ἀτρεΐδαο
γῆμ' ἀλογον μηνητὴν, τὸν δὲ ἔκτανε νοστήσαντα,
εἰδὼς αἰτὶν δλεθρον ἐπεὶ πρὸ οἱ εἰπομεν δημεῖς,
Ἐρμείαν πέμψαντες, ἔνσκοπον Ἀργειφόντην,
μῆτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάσσων ἄχοιτιν·
40 ἐκ γὰρ Ὁρέσταιο τίσις ἔσσεται· Ἀτρεΐδαο,
δηπότ' ἀντι θῆση τε καὶ ήσι μείρεται αἵης.
Ως ἔφατο· Ἐρμείας ἀλλ' οὐ φρένας Αἴγισθοιο
πειδ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δὲ ἀθρόα πάντ' ἀπέτισεν.
Τὸν δὲ ἡμεῖνεστ' ἔπειτα θεδ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
45 ὡς πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὅπατε χρειόντων,
καὶ λίγην κείνος γε ἐουκότι κείται δλέθροι·
ὡς ἀπόδοιτο καὶ ἀλλος δητις τοιαῦτα γε ρέζοι.

ODYSSEÆ I.

Deorum concilium. Minerva adhortatur
Telemachum.

Virum dic mihi, Musa, versutum, qui valde multum
erravit, postquam Trojae sacram urbem evertit;
multorumque hominum vidit urbes, et mores cognovit:
plurimos autem ille in mari passus est dolores suo in animo,
quarrenses-servare suamque animam et redditum sociorum.
Sed neque sic socios servavit, cupiens licet;
sua enim ipsorum insipientia perierunt;
stulti, qui boves Hyperionis filii, Solis,
comederunt: sed hic iis abstulit redditus diem.
Ex-his partim certe, dea, filia Jovis, dic et nobis.

Tum alii quidem omnes, quotquot effugerant gravem per-
niciem, domi erant, belloque elapsi atque mari;
hunc vero solum, redditus indigentem atque uxoris,
Nympha veneranda detinebat Calypso, divina inter-deas,
in specubus cavis, cupiens sibi maritum esse.
Sed quando jam tempus venit, circumvolventibus annis,
quo ei destinatur dī domum redire
in Ithacam: ne tum quidem elapsus erat ærumnis,
vel domi apud suos amicos. Dii autem miserebantur omnes,
praeter Neptunum: is vero indesinenter irascebatur
divino Ulyssi, antequam is suam in-terram pervenisset.

Sed ille quidem Æthiopas adierat longe semotos,
(Æthiopas, qui bisariam divisi sunt, ultimi hominum,
alii quidem ad-occidentem solem, alii vero ad-orientem)
accepturus taurorumque et agnorum hecatombam.
Ibi ille delectabatur convivio assidens: at dī ceteri jam
Jovis in ædibus Olympii frequentes erant.
His autem sermones orsus est pater hominumque deūmque;
recordabatur enim in animo eximii Ægisthi,
quem Agamemnonides inclitus occiderat Orestes:
hujus ille recordatus, verba inter-immortales fecit:

Dii boni! quantum scilicet deos mortales culpant!
Ex nobis enim ajunt mala esse; ii vero etiam ipsi
sua stultitia præter-fatum calamitates patiuntur.
Quemadmodum et nunc Ægisthus præter-fatum Atridæ
duxit uxorem sponsam, ipsumque occidit reversum,
sciens grave exitium ipsi imminentem: quoniam ei prædictimus
nos, Mercurio misso, speculatorum Argicida:
ut-neque ipsum occideret, neque ambiret ejus uxorem:
ex Oreste enim ultio erit Atridæ,
postquam puberitatem et suam desiderarat ditionem.
Sic dixerat Mercurius; sed non menti Ægisthi
persuasit bona consulens: nunc vero cumulate omnia luit.

Huic autem respondit deinde dea cæsis-oculis Minerva:
ο pater noster, Saturnie, summe regnatum,
etiam valde ille quidem merita jacet morte:
sic pereat et alias, quicunque talia fecerit!

Αλλά μοι ἀμφ' Ὁδυστῆι δεῖφρονι δαιέται θεῖος,
δυσμόρω, δεὶς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσῃει
το νῆσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, διὸ τ' διμφαλός ἐστι θαλάσσης
νῆσος δενδρίεσσα, θεᾶ δὲ ἐν δώματα ναίει,
Ἄτλαντος θυγάτηρ δλούφρονος, δεῖτε θαλάσσης
πάσης βένθος οἰδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
μακρὰς, αἱ γαῖαν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν.
Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον δύδυρομένον κατερύκει,
αἰεὶ δὲ μαλακοῖς καὶ αἴμαλοίσι λόγοισιν
θεῖγει, δποιος θύρατη ἐπιλήσσεται· αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς,
ίεμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
ῆς γαῖας, θανέεντι θυμέρεται. Οὐδέτεν σοὶ πέρ
εν ἐντρέπεται φίλον θεῖον, Ὀλύμπιον. Οὐν τ' Ὁδυσσεὺς
Ἀργείων παρὰ νησὶ χαρίζετο Ιερὰ δέξια
Τροίη ἐν εὔρειή; τε νύ οἱ τόσον ὁδύστα, Ζεῦ;
Τὴν δὲ ἀπαιμειθόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
τέκνον ἔμδυ, ποιὸν σε ἔπος φύγεν ἔρχος δδόντων.
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὁδυσσῆς ἔγω θεοῖο λαθοίμην,
δεὶς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, πέρι δὲ ίρκ θεοῖσιν
ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοι οὐρανὸν εύρην ἔχουσιν;
ἄλλα Ποσειδάνω γαιήσοχος ἀσκελές αἰεὶ
Κύκλωπος κεχεδωται, δην δφθελμοῦ ἀλάσσεν,
τοντίθεον Πολύφημον, δου κράτος ἐστὶ μέγιστον
πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θώσα δὲ μιν τέκε Νύμφη,
Φόρκυνος θυγάτηρ, ἀλλὰς ἀτρυγέτου μέδοντος,
ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάνων μιγεῖσα.
Ἐκ τοῦ δὴ Ὁδυσσῆς Ποσειδάνων ἔνοσίγιον
ούτι κατατείνει, πλάζει δὲ ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Αλλ' ἄγε, ήμετεὶς οὖδε περιφράζωμεθα πάντες
νόστον, δπως ἐλθησι· Ποσειδάνων δὲ μεθήσει
δην χολον οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμενον οἶος.
Τὸν δὲ ἡμείεβετ ἔπειτα θεᾶς γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ὦ πάτερ ήμέτερε, Κρονίδη, ὑπατε κρείοντων,
εὶ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλοι μαχάρεσσι θεοῖσιν,
νοστῆσαι Ὁδυσσῆς δεῖφρονα δύδε δόμονδε·
Ἐρμείαν μὲν ἔπειτα, δάκτορον Ἀργειφόντην,
νῆσον ἐς Φηγύγιην δτρύνομεν, ἤφρα τάχιστα
Νύμφη ἐπλοκάμω εἴπη νημερτέα βουλήν,
νόστον Ὁδυσσῆς ταλασίφρονος, ὡς κε νένται.
Αὐτὰρ ἔγων Ηθάκην ἐξελέύσομαι, δράροι οὐδὲν
μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θεών,
το εἰς ἀγορὴν καλέσαντα καρηκομώντας Ἀχαιοὺς
πᾶσι μητήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵτε οἱ αἰεὶ
μῆτη ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας θλικας βοῦς.
Πέμψω δὲς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθέντα,
νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἢν ποι ἀκούσῃ,
δη δέ ίνα μιν κλέος ἐσθίλον ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν.
Ως εἰποῦν δηποτσον ἐδήσατο καλὴ πέδιλα,
ἀμβρόσια, γρύσεια, τά μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρήν,
ἡδ' ἐπ' ἀπειρονα γαῖαν, ἀμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
Εἶλετο δὲ ἀλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὅξει χαλκῷ,
το βριθὲν, μέγα, στίθερὸν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
ἥρων, τοῖσίντε κοτέσσεται δεριμοπάτρη.

ODYSSEÆ 1.

Verum nulli de Ulysse prudenti cruciatur cor,
infelice; qui jam diu procul-ab amicis calamitates patitur
insula in circumflua, ubi et umbilicus (*medium*) est maris:
insula est silvosa; dea vero in ea domos habitat,
Atlantis filia perniciosa-cogitantis, qui maris
omnes fundos novit, sustinetque columnas ipse
longas, quæ terramque et cœlum distinset.
Hujus filia infortunatum lugentem detinet,
semperque mollibus et blandis sermonibus
denuleat, ut Ithacæ obliviscatur; verum Ulysses,
cupiens vel fumum exsiliensem videre
sua: terræ, mori desiderat. Neque tibi tandem
commovetur carum cor, Olympiae. Nonne tibi Ulysses
Argivorum apud naves gratificabatur sacra faciendo
Troja in lata? quid illi tantum irasperis, Jupiter?
Hanc autem respondens allocutus-est nubes-cogens Jupiter:
filia mea, quale tibi verbum excidit septo dentium!
Quomodo subinde Ulyssis ego divini oblvisceret?
qui mente quidem superat mortales, abunde vero sacra diis
immortalibus dedit, qui cœlum latum tenent?
verum Neptunus terram-continenas ei assiduo semper
ob-Cyclopem irascitur, quem oculo privavit,
parem-deo Polyphemum, cuius robur est maximum
inter-omnes Cyclops: Thoosa vero eum peperit nympha,
Phorcynis filia, maris infructuosí principis,
in specubus cavis Neptuno mixta.
Ex eo nempe Ulyssem Neptunus terræ-concussor
non occidit, sed errabundum-arctet a patria terra.
Verum agite, nos ipsi dispiciamus omnes
de-reditu ejus, ut revertatur; Neptunus autem remittat
suam iram: neque enim quicquam poterit contra omnes
immortales deos, iis invitis contendere solus.
Huic autem respondit deinde dea cæsiis-oculis Minerva:
ο pater noster, Saturnie, supreme regnantum,
si quidem nunc hoc gratum est beatis diis,
redire Ulyssem prudentem suam domum,
Mercurium quidem inde, internumtum Argicidam,
insulam in Ogygiam jubeamus-ire, ut celerrimo
Nymphae pulcris-comis edicat certam nostram sententiam,
reditum Ulyssis audentis-animi, uti redeat.
Atque ego in-Ithacam proficiscar, ut ei filium
magis excitem, et huic robur in mente ponam,
ut-in concionem vocatis capite-comantibus Achivis,
cunctis procis interdicat, qui ei semper
pecora plurima mactant et pedes-irahentes camuros boves.
Mittam autem eum in Spartam et in Pylum arenosam,
reditum sciscitaturum patris dilecti, sicubi audierit,
atque ut ipsum gloria proba inter homines habeat.
Sic fata, pedibus subligavit pulcra talaria,
immortalia, aurea, que ipsam cerebant tam super mare,
quam super immensam terram, simul-cum flatibus venti.
Sumsit et validam hastam, præfixam acuto aere,
gravem, magnam, solidam, qua domat aries virorum
heroum, quibus quidem irascitur forti-patre-nala.

Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμπιοι καρήνων αἰξασα·
στῇ δ' Ἰθάκης ἐν δήμῳ ἐπὶ προθύροις Ὄδυσσος,
οὐδοῦ ἐπ' αὐλεῖον παλάμη δ' ἔχει χάλκεον ἔγγος,
ιος εἰδομένη ξείνω, Ταφίων ἡγήτορι, Μέντη.
Ἐῦρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορες οἱ μὲν ἔπειτα
πεσσοῖσι προτάροιει θυράων θυμὸν ἔτερον,
ἥμενοι ἐν δινοῖσι βώῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοῖς.
Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ δτρηροὶ θεράποντες
110 οἱ μὲν ἕπ' οἶνον ἔμισγον ἐνι κρητῆροι καὶ θύμῳ,
οἱ δ' αὖτε στόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
νίζον καὶ προτίθεντο, ἴδε κρέα πολλὰ δατεῦντο.
Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηγέμαχος θεοειδῆς·
ἥστο γάρ ἐν μνηστῆρι, φίλοιν τετιμένος ἦτορ,
115 δσσόμενος πατέρ' ἐσθόν ἐν φρεσὶν, εἴποθεν ἐλθὼν
μνηστήρων τῶν μὲν σκέδαστιν κατὰ δύματα θείη,
τιμὴν δ' αὐτὸς ἔγοι καὶ κτήμασιν οἶσιν ἀνάσσοι.
Τὰ φρονέων, μνηστῆροι μεθύμενος, εἰςδ' Ἀθήνην.
Βῆ δ' ἴδιος προθύροι, νεμεστήθη δὲ ἐν θυμῷ,
120 ξείνον δηθὲ θύρησιν ἐφεστάμεν ἔγγύθι δὲ στάς
χειρ' ἐλε δεξιερὴν καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγγος,
καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προστύδα·
Χαῖρε, ξείνε, παρ' ἄμμι φιλήσεαι αὐτὸρ ἔπειτα
δείπνου πασσάμενος μιθήσεαι δττεύ σε χρή.
125 Ως εἰπὼν ἥγειο', ή δ' ἐσπετο Παλλὰς Ἀθήνη.
Οἱ δ' δτε δή δ' ἐντοσθεν ἔσταν δόμου νψθοιο,
ἔγγος μὲν δ' ἐστησε φέρων πρὸς κίονα μαχρήν,
δουροδόκης ἐντοσθεν ἔξιον, ἐνθα περ ἄλλα
ἔγγε· Ὄδυσσος ταλασίτρονος ἵστατο πολλά·
130 αὐτὴν δὲ θρόνον εἶσεν ἀγων, ὃντὸ λίτα πετάσσας
καλὸν, διαιδάλεον ὃντὸ δὲ θρῆνυς ποιὸν ἦν.
Πάρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικιλὸν, ἔκτοθεν ἀλλων
μνηστήρων· μη διείνος ἀνιθεῖς δρυμαγδῶ,
δείπνῳ ἀδδήσεεν, νπερφιλοισι μετελῶν,
135 ήδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιγομένοιο ἔροιτο.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέγειε φέρουσα,
καλῆ, χρυσείη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμὶ παρέθηκε φέρουσα,
140 εἰδάτα πολλ' ἐπιθείσα, χαριζομένη παρεόντων
[δαιτρὸς δὲ κρεῶν πίνακας παρέθηκεν αἵτεις
παντοῖων, παρὰ δὲ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα·]
κηρυξ δ' αὐτοῖσιν θάμ' ἐπύχετο οἰνοχοεύων.
Ἐς δ' ἥλθον μνηστῆρες ἀγήνορες· οἱ μὲν ἔπειτα
145 ξείνης ἔσοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν θύμῳ ἐπὶ χειράς ἔχειν
σῖτον δὲ δμωατ παρενήνεον ἐν κανέοισιν·
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἔπειτεψάντο ποτοῖο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείσθ' ἔτοιμα προκείμενα χειράς ταλλον.
150 Αὐτὸρ ἐπει πόσιος καὶ ἐδητός ἔξ ἔρον ἔντο
μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐν φρεσὶν ἀλλα μεμπῆλει,
μολπὴ τ' δρχηστύς τε τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαριν περικαλλέα θῆκεν
Φημίω, δς δ' ξειδε παρὰ μνηστῆριν ἀνάγκῃ·
155 ήτοι δ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν δεῖδειν.

Descendit autem ab Olympi verticibus concita :
stetique Ithace in populo ad vestibulum Ulyssis,
limine in aula; manu vero tenebat æream hastam,
similis hospiti, Taphiorum duxori, Mente.
Invenitque inde procos superbos : hi quidem tum
talis ante januam animum oblectabant,
sedentes in pellibus boum, quo occiderant ipsi.
Praecones vero ipsi et seduli famuli,
allii quidem vinum miscebant in crateribus et aquam,
allii autem spongiis multiforis mensas
abstergabant, et apponebant, et carnes multas distribuebant.

Hanc vero longe primus vidit Telemachus deo-similis;
sedebat enim inter procos, caro moestus corde,
cernens patrem strenuum in mente, si alicunde veniens
procorum quidem dispersionem per ædes faceret,
honorem autem ipse haberet, et bonis suis imperaret.
Hæc cogitans, procis assidens, aspergit Minervam;
ivitque recta ad-vestibulum; indignabatur vero in animo,
hospitem diu ad-januam stare : prope autem stans,
manum prehendit dextram, et accepit æream hastam,
et ipsam compellans verbis alatis allocutus-est :

Salve hospes; a nobis amice-exciperis : ac deinde
cena reflectus loqueris, quid tibi opus-sit.

Sic fatus præbait, sequebaturque Pallas Minerva.

Illi vero quum jam intra domum essent excelsam,
hastam quidem Telemachus statuit ferens ad columnam longam,] intra armarium bene-politum; ubi quidem aliae
hastæ Ulyssis audentis-animi stabant multæ;
ipsam vero ad sellam ducens sedere-fecit, stragulo substrato,
pulero, artificioso : sub pedibusque scabellum erat.
Juxta autem ipse sibi sedile posuit varium, seorsum ab-alii
procis; ne hospitem, offensem tumultu,
convivii tæderet, cum-insolentibus congressum,
ataque ut ipsum de patre absente interrogaret.
Aquam vero ancilla ex guttturnio profundebat ferens,
pulcro, aureo, super argenteum lebetem,
ad-lavandum; juxtaque politam stravit mensam.
Panem vero veneranda proma apposuit ferens,
fercula multa apponens, largiens de-præsentibus (*repositis*);
[coquus autem carnium lances apposuit elevatas
omnigenarum, atque ipsis apponebat aurea pocula :]
præco vero eos sedulo obibat vinum-infundens.

Ingressi sunt autem proci superbū; qui quidem deinde
ordine sedebant per sedilia sellasque.

His vero præcones quidem aquam in manus fuderunt;
panemque ancillæ accumulabant in canistris :
juvenes autem crateras coronarunt potu.

Illi vero ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant
procis, ipsis quidem in mente alia curæ-erant,
cantus saltatioque : hæc enim sunt ornamenta convivii.
Præco autem in manibus citharam perpulcrum posuit
Phemio, qui canebat inter procos necessitate :
ataque is citharam-pulsans orsus-est pulcre canere.

Αὐτάρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
ἀγχι σχών κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθοίσθ' οἱ ἀλλοι·
Ξεῖνε φῦλ', ή καὶ μοι νεμεσήσεαι δέττι καν εἶπω;
τούτοισι μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδὴ,
180 δέτι', ἐπεὶ ἀλλότριον βίστον νήπιον ἔδουσιν,
ἀνέρος, οὐδὲ δῆ που λεύκ' ὅστεά πύθεται δμέρος,
κείμεν' ἐπ' ἡπείρου, ή εἰν ἀλλὶ κῦμα κυλίνδει.
Εἰ κείνον γ' Ἰθάκηδες ἴδοστο νοστήσαντα,
πάντες κ' ἄργησατες ἐλαφρότεροι πόδας εἴναι;
185 ή ἀφνεύστοις χρυσοῖ τε ἐσθῆτός τε.
Νῦν δ' δὲ μὲν ὁς ἀπὸλαλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
θαλπωρῇ, εἴπερ τις ἐπιγένοντας ἀνθρώπων
φησιν ἐλεύσεσθαι· τοῦ δὲ ὥλετο νόστιμον ἡμέρα.
Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον·
190 τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς;
δηποτῆς δὲ ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
ἡγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἕμεναι εὐχετώνται;
οὐδὲ μὲν γάρ τι σε πεζὸν δύομαι ἐνθάδε ἱέσθαι.
Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, δρφ' εἰς εἰδῶ·
195 ήν νέον μεθέπεις, ή καὶ πατρῷός ἐστι
ξείνος; ἐπεὶ πολλοὶ ἵσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
ἀλλοι, ἐπει καὶ κείνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.
Τὸν δὲ αὗτε προσέειτε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
τοιγάρ δὲ τοι ταῦτα μάλιστρονος εὐχομαι εἴναι
200 Μέντης Ἀγγιάδοιο δαίφρονος εὐχομαι εἴναι
սίδος, ἀτάρ Ταφίσοις φιληρέτμοισιν ἀνάστω.
Νῦν δὲ δύση ἔννη κατήλυθον τὴδ' ἐτάροισιν,
πλέων ἐπὶ οἰνοπατόντας ἐπ' ἀλλοιδρόους ἀνθρώπους,
δες Τεμέσθη μετὰ χαλκὸν, ἄγω δὲ αἴθωνα σιδηρὸν.
205 Νηῆς δέ μοι τοῦδε ἐπίστηκεν ἐπ' ἄγρου νόστῳ πόληνος,
ἐν λιμένι Ρείθρῳ, ἐπὸ Νηῆν ὅληντι.
Ξεῖνοι δὲ ἀλλήλων πατρῷοι εὐχόμεθ' εἴναι
εἰς ἀρχῆς, εἴπερ τε γέροντ' εἰρηται ἐπελθὼν
Λαερτηνή θρωα· τὸν οὐκέτι φασὶ πολινδε
210 ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἄγρου πήματα πάσχειν,
γηρτὶ σὺν ἀμφιπόλῳ, ή οἱ βρῶσιν τε πόσιν τε
παρτιδεῖ, εὐτ' ἂν μιν κάματος κατὰ γυῖα λαβήσιν,
ἔρπυζοντ' ἀνὰ γουνὸν διλοῆς οἰνοτέδοιο·
νῦν δὲ ἥλθον· δὴ γάρ μιν ἔρωντ' ἐπιδήμιον εἴναι,
215 σὸν παταέρ· ἀλλὰ νῦν τόνγε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
Οὐ γάρ πω τέληνκεν ἐπὶ χθονὶ διος Ὁδυσσεὺς,
ἀλλ' ἐπὶ που ζώδιο κατερύκεται εὐρέτι πόντῳ,
νησῷ ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἀνδρες ἔχουσιν,
ἄγροι, οὐδὲ που κείνον ἐρυκανόνως ἀέκοντα.
220 Αὐτάρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι, ὡς ἐνī θυμῷ
ἀθάνατοι βάλλουσι καὶ ὡς τελέεσθαι δίω,
οὔτε τι μάντις ἐὼν οὐτ' οἰωνῶν σάρπα εἰδὼς·
οὔτοι ἐτι δηρόν γε φίλης ἀπὸ πατερίδος αἵης
ἔστεται, οὐδὲ εἴπερ τε σιδήρες δέσματ' ἔχησιν.
225 Άλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον,
εἰ δὴ εἰς αὐτοῖο τόσοις παις εἰς Ὁδυσσῆος.
Αἰνῶς γὰρ κεφαλήν τε καὶ δύματα καλὰ ξίχας
κείνων· ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισιν,

ΟΔΥΣΣΕΑ I.

Verum Telemachus allocutus-est cæsiis-oculis Minervam
prope admoto capite, ut ne audirent ceteri:

Hospes care, num etiam mihi irasceris, ob id quod dixerim?
his quidem haec curæ-sunt, cithara et cantus,

facile : quoniam alienum cibum impune absumunt,
viri, cuius jam alicubi alba ossa putrescant imbre,

vel jacentia in continent, vel illa in mari fluctus volvit.
Si illum utique in-Ithacam viderint reversum,

omnes optarint celiores pedibus esse,
quam diiores auroque vestibusque.

Nunc vero ille sic periit malo fato, neque ulla nobis
recreatio est, etiamsi quis terrestrium hominum

dicat redditum-esse; ejus vero periit redditus dies.
Sed age, mihi hoc dic et vere enarrabo :

quis et unde es hominum? ubi tibi urbs, ac parentes?
quali autem in navi advenisti? quo-pacto te nauæ

duxerunt in Ithacam? quosnam se esse prædicant?
neutiquam enim te pedibus existimo huc venisse.

Ei mihi hoc dic vere, ut bene sciam :

utrum recens adveneris, an etiam paternus sis
hospe? quoniam multi adibant viri nostram domum
alii; quippe etiam ille adire-solitus erat homines.

Hunc autem rursus allocuta-est dea cæsiis-oculis Minerva :
enimvero ego tibi haec valde accurate narrabo.

Menten Anchiali bellicos me-profiteor esse
filium, ceterum Taphiis navigandi-studiosis impero.

Nunc vero huc cum navi devevi atque sociis,
navigans super nigrum pontum ad alienæ-lingue homines,
in Ternesē ad-quærendum æs : fero autem splendidum fer-
rum.] Navis vero mihi illuc stat ad agrum, seorsum ab Urbe,
in portu Rethro, sub Neio silvoso.

Hospites autem invicem paternos nos-ferimus esse
ab initio, siquidem senem interroges congressus
Læerten heroem; quem non-amplius aiunt in-urbem
venire, sed scorsum in agro dolores pati,
vetula cum ancilla, quæ illi cibumque potumque
apponit, quoties ipsi defatigatio membra invaserit,
reptanti per fertile-solum areæ vitibus-consitæ.

Nunc autem veni; jam enim ipsum ajebant apud-suos esse
tuum patrem: verum hunc dili fallunt de-via.

Nondum enim mortuus-est in terra divinus Ulysses;
sed adhuc alicubi vivus detinetur in-lato ponto,
insula in circumflua; sœvi autem ipsum viri tenent,
feri, qui alicubi illum detinent invitum.

Sed nunc tibi ego vaticinabor, quemadmodum animo *meo*
immortales injiciunt et quemadmodum perfectum-iri puto,
neutiquam vates licet-sim, neque auguriorum clare sciens :
nequaquam adhuc diu cara a patria terra
aberit, ne si ferrea quidem vincula eum detinerent;
excogitabit *nempe*, quomodo redeat, quia sollertissimus est.
Sed age mihi hoc dic, et vere enarrato,
num vere ex ipso tantus filius sis Ulysse.
Vehementer enim capiteque et oculis pulcris similis-es
illi : quippe frequenter ita nos-invisebamus invicem,

- 210 πρὸν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι
Ἄργεινον οἱ ἄριστοι ἔβαν κοῦλτης ἐπὶ νησοῖν
ἐκ τούδ' οὐτ' Ὁδυσῆς ἔχων ἕδον οὐτ' ἔμε κείνος.
Τὴν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
τοιγάρ δέ γε τοι, ζείνε, μᾶλλον ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
215 Μήτηρ μὲν τὸν ἔμε φροντιστεῖν, αὐτὰρ ἔγως
οὐκ οἶδε· οὐ γάρ πώ τις ἔδον γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
Ως δὴ ἔγωγε δρελον μάκαρός νύ τεούμεναι οὗδες
ἀνέρος, δικτεάτεσσιν ἐσὶς ἐπὶ γῆρας ἔτετμεν·
νῦν δὲ ἀποτμότατος γένετο θυητῶν ἀνθρώπων,
220 τοῦ μὲν ἔκ φροντισθείσαι ἐπειδὴ σὺ με τοῦτον ἐρεῖνεσαι.
Τὸν δὲ αὐτὸν προσέπειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
οὐ μέν τοι γενεὴν γε θεοὶ νῶνυμον δύσσω
θῆκαν, ἐπειδὴ σύγε τοῖον ἔγεινατο Πηνελόπεια.
Ἄλλον ἂγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον·
225 τίς δαῖς, τίς δὲ δρυμος δόδεπλετο; τίπτε δέ σε χρεῶ;
εἰλαπίνη ἡ γάμος; ἐπειδὴ οὐκ ἔρανος τάδε γέ ἐστίν.
Ως τε μοι ὑνδρίζοντες ὑπερριάλως δακέουσιν
δακέουσιν κατὰ δῶμα· νεμεσήσαιτο κεν δικήρ
αἰσχεα πολλὸν δρόνων, δεῖτις πινυτός γε μετέλθοι.
230 Τὴν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
ξεῖν· ἐπειδὴ δὴ ταῦτα μὲν ἀνείρεισα τὸδὲ μεταλλάξει
μελλεν μέν ποτε οἶκος δόδεπλετος καὶ ἀμύμων
ἔμμεναι, δρφ' ἐτί κείνος ἀπιδήμιος θεῖν.
νῦν δὲ ἔτερως ἔβάλοντο θεοὶ κακὰ μητιόωντες,
235 οἱ κείνον μέν δίστον ἐποίησαν περὶ πάντων
ἀνθρώπων. Ἐπειδὴ οὐ καθανόντι περ ὃνδε ἀκαχοίμην,
εἰ μετὰ οἵτινοις ἐτάροισι δάμη Τράχων ἐν δήμῳ,
ἡγε φίλων ἐν χερσὶν, ἐπειδὴ πολεμον τολύπευσεν
τῷ κεν οἱ τύμβον μέν ἐποίησαν Παναχαιοί,
240 ἡδὲ κε καὶ δέ παιδὶ μέγα κλέος ἥρατ' δύσσω.
Νῦν δέ μιν ἀχλεώς Ἀρπιαι μάνηρείφαντο·
ώχετ' δίστος, ἀπυστος, ἐμοὶ δέ δύδυνας τε γόνους τε
καλλιπεν οὐδὲ ἐτί κείνον δύδυρμενος στεναχίζω
οἶν, ἐπειδὴ νῦν μοι ἀλλα θεοὶ κακὰ κήδεα ἔτευξαν.
245 Οσσοι γέροντες ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίων τε Σάμην τε καὶ ὑλήντι Ζακύνθοι,
ἡδὲ δισσοι κραναὴν Ιθάκην κάτα κοιτανέουσιν,
τόσσοι μητέρες ἐμάνην μνῶνται, τρύχουσι δέ οἶκον.
Ἡ δὲ οὐτὸς ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον οὗτον τελευτὴν
250 ποιήσαι δύναται· τοι δέ φινινθουσιν ἔδοντες
οἶκον ἐμόν· τάχα δή με διαφράσουσι καὶ αὐτὸν.
Τὸν δὲ ἐπελαστήσασα προσήνυδα Παλλάς Ἀθήνη·
ῶ πότοι, ή δὴ πολλὸν ἀποιχομένου Ὁδυσῆος
δεύη, δε κε μητητῆριν ἀναιδέσιοι χειρας ἐφείη.
255 Εἰ γάρ νῦν ἔθων δόμου έν πρύτησι θύρησιν
σταίη, ἔχων πηληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δούρε,
τοῖος ἔνν, οἶδε μιν ἔγω τὰ πρώτην ἐνόσσα,
οἶκω έν δημετέρω πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
έξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Πλου Μερμερίδαο·
260 ώχετο γέροντος καὶ κείσε θοῆς ἐπὶ νηὸς Ὁδυσσεύς,
φάρμακον ἀνδροφόνον διέκημενος, δρφα οἱ εἴη
ἰοὺς γρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλοδέ μὲν οὐ οἱ
δῶκεν, ἐπειδὴ φα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἔοντας·

antequam ille in-Trojam ascendisset ; quo utique alii
Argivorum principes ierunt cavis in navibus :
ex hoc neque Ulyssem ego vidi , nec me ille.

Hanc autem rursus Telemachus prudens allocutus-est :
enimvero ego tibi, hospes, valde vere enarrabo.
Mater quidem me ait ejus esse , at ego
nescio ; nondum enim quisquam suum parēntem ipse con-
gnovit.] Utinam sane ego felicis potius alicujus essem filius
viri, quem in bonis suis senectus deprehendisset :
nunc vero , qui infelicissimus est mortalium hominum,
ex hoc me dicunt natum-esse : quoniam tu me hoc interrogas.

Hunc autem rursus allocuta-est dea cresii-oculis Minerva :
non sane tibi genus dii ignobile in-posterum
dederunt, quum te tales peperit Penelope.
Sed age mihi hoc dic et vere enarrato :
quodnam epulum, quæve turba hæc est? quid vero te opus
tenet?] convivium , an nuptiae ? quoniam haud symbola hæc
sunt.] Ita mihi superbientes contumeliose videntur
convivari per domum : indignaretur vir
hæc turpia multa videns, quicunque cordatus intervenisset.

Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-est :] hospes : quandoquidem me hæc interrogas ac percontaris:] debebat quidem aliquando domus hæc locuples et integra
esse, quamdiu adhuc ille vir in-populo suo erat :
nunc vero aliter statuerunt dii mala meditantes,
qui illum quidem ignarum reddiderunt supra omnes
homines. Nam ne ob mortuum quidem sic lugere,
si inter suos socios interfectus fuisset Trojanorum in populo ;
aut amicorum in manibus, postquam bellum consecisset :
tunc ei tumulum quidem fecissent universi-Achivi ,
atque etiam suo filio magnam gloriam parasset in-posterum.
Nunc vero ipsum inglorie Harpyiae abripuerunt :
perlit nulli-visus, nulli-auditus, mihi vero dolores fletusque
reliquit ; neque amplius illum lugens defleo
solum, quoniam mihi alias dii malas curas struxerunt.
Quotquot enim insulis dominantur optimates ,
Dulichioque, Samoque, et nemorose Zacyntho,
et quotquot per asperam Ithacam imperant,
tot matrem mean ambiunt, destruuntque domum.
Hæc autem neque abnuit odiosas nuptias, nec finem
facere potest : hi vero dilapidant epulantes
domum meam ; brevi certe me male-perdent et ipsum.

Hunc autem commiserata alloquebatur Pallas Minerva :
dii boni ! profecto multum absentis Ulyssis
indiges, qui prociis impudentibus manus injiciat.
Si enim nunc veniens, domus in primis foribus
staret, habens galeam et scutum et duo hastilia,
talis, qualem ipsum ego primum vidi,
domo in nostra bibentemque seque-oblectantem,
ex Ephrya reversum ab Ilo Mermertia :
profectus-erat enim et illuc celeri in navi Ulysses,
venenum mortiferum quæreas, ut ipsi esset
ad-sagittas ungendas æratas : sed ille quidem non ei
dedit, quoniam deos verebatur sempiternos :

ἀλλὰ πατήρ οἱ δῦκεν ἥρος· φιλέσσεις γάρ αἰνῶς·
 285 τοῖος ἔὼν μνηστῆρσιν διμιλήσειν Ὀδυσσεὺς,
 πάντες κ' ὠκύμοροι τε γενοίστο πικρόγαμοι τε.
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούναστι κείται,
 η̄ κεν νοστῆσας ἀποτίσεται, η̄ καὶ οὐκί,
 οἵσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἀνώγει,
 270 δππιώς κε μνηστῆρας ἀπώσεις ἐν μεγάροιο.
 Εἰ δ', ἄγε νῦν ἔννιει, καὶ ἐμῶν ἐμπάτειο μύθων
 αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας θρωας Ἀγαῖούς,
 μῦθον πέφραξε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων.
 Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκιόνασθαι ἀνωχθεῖ·
 275 μητέρα δ', εἰ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,
 ἀψὶ τῷας ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο·
 οἱ δὲ γάμοι τεύχουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
 πολλὰ μάλ', δσσα ἔοικε φλῆς ἐπὶ παιδὸς ἐπεσθαι.
 Σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἴ κε πίθαι·
 280 νῆ̄ ἀρσας ἐρέτησιν ἐέκοσιν, η̄τις ἀρίστη,
 ἔρχεο πευσθένεος πατρὸς δὴν οἰχουμένοιο·
 η̄ τὶς τοι εἴπησι βροτῶν, η̄ δσσαν ἀκούσῃς
 ἐκ Δίος, η̄τε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
 Πρώτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ καὶ εἰρεο Νέτορος διον·
 285 κείθεν δὲ Σπαρτηγδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαιον·
 δς γάρ δεύτατος ἥλθεν Ἀγαιῶν γαλοχοιτώνων.
 Εἰ μὲν κεν πατρὸς βίστον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
 η̄ τ' ἀν., τρυχύμενός περ, ἐτι τλαίης ἐνιαυτῶν·
 εἰ δὲ κε τεθνῶτος ἀκούσῃς μηδὲ ἔτ' ἐόντος,
 290 νοστῆσας δὴ ἐπειτα φλῆν ἐς πατρόθια γαῖαν,
 σῆμά τέ οἱ γεῦαι καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖαι
 πολλὰ μάλ', δσσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρω δοῦναι.
 Αὐτὰρ ἐπήν δὴ ταῦτα τελευτῆσις τε καὶ ἔρξης,
 φράζεσθαι δὴ ἐπειτα κατὰ φρένον καὶ κατὰ θυμὸν,
 295 δππιώς κε μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσιν
 κτείνης, η̄ δῶλων ἡ ἀμφαδόν· οὐδέ τί σε χρὴ
 νηπιάς δέειν, ἐπει οὐκέτι τηλίκος ἐστι.
 "Η οὐκ ἀίεις, οἶον κλέος Ἐλλαδε δίος Ὁρέστης
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπει ἔκτανε πατροφονῆ·
 300 Αἴγισθον δολόμητιν, δς οἱ πατέρεα κλυτὸν ἔκτα;
 καὶ σὺ, φίλος — μάλα γάρ σ' δρῶν καλόν τε μέγαν
 ἀλκιμος ἐσσ', ἵνα τὶς σε καὶ δψγόνων εῦ εἴπῃ. [τε —
 Αὐτὰρ ἔγων ἐπὶ νῆα θοὴν κατελεύσομαι ηδη
 ηδὲ ἐτάρους, οἱ πού με μάλ' ἀσχαλώσασ μένοντες;
 305 σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάτειο μύθων.
 Τὴν δ' αὐτὴν Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντὸν ηδα·
 ξεῖν', η̄τοι μὲν ταῦτα φιλα φρονέων ἀγορεύεις,
 οὗτε πατήρ ὁ παῖδεi, καὶ οὐποτε λήσομαι αὐτῶν.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπίμενον, ἐπειγόμενός περ δόδοιο,
 310 δρφα λοεσσάμενός τε, τεταρπόμενός τε φιλον κῆρ,
 δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρων ἐνὶ θυμῷ,
 τιμῆν, μάλα καλὸν, δ τοι κειμῆλιον ἔσται
 ηδὲ ἐμεῦ οἴα φιλοι ξείνοιτι διδοῦσιν.
 Τὸν δ' ημείεσθ' ἐπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 315 μη̄ μ' ξεῖ νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ δόδοιο.
 Δῶρον δ', δττι κέ μοι δοῦναι φιλον ητορ ἀνώγει,
 αῦτις ἀνερχομένηφ δόμεναι οἰκόνδε φέρεσθαι,

ODYSSEAE I.

at pater illi dedit meus; amabat enim *eum* vehementer :
 talis inter precos si versaretur Ulysses ,
 omnes et brevis-fati fierent et amaris-nuptiis.
 Verum enim vero haec deorum in genibus posita-sunt ,
 utrum reversus eos ulciscatur, an etiam non ,
 suis in aedibus : te vero considerare jubeo ,
 quomodo procos expellas ex aedibus.
 Verum age nunc attende et meam adverte orationem :
 cras in concionem ubi-vocaveris heroas Achivos ,
 orationem edissere omnibus ; dii vero testes adsint.
 Procos quidem ad sua quemque discedere jube ;
 matrem autem , si ei animus appetit nubere ,
 ea redeat in domum patris divitiis-preropotentis :
 illi vero nuplias conficiet et apparabunt dotem
 amplam admodum , quantam par-est caram filiam comitari.
 Tibi autem ipsi prudenter consulam , siquidem parueris :
 nave instructa remigibus viginti , quae sit optima ,
 proficisciere sciscitaturus de-patre diu absente :
 si quis tibi dicat mortalium , aut rumorem audiveris
 ex Jove , qui potissimum fert famam hominibus.
 Primum quidem in Pylum abi , et interroga Nestorem divi-
 num ; illinc autem Spartam ad flavum Menelaum :
 hic enim novissimus venit Achivorum aere-loricatorum.
 Si quidem patris vitam et redditum audieris ,
 tum sane , vexatus licet , adhuc perduraveris annum ;
 sin vero mortuum audieris , neque amplius superstitem ,
 reversus jam deinde caram in patriam terram ,
 tumulum illi aggere et parentalia perfice
 magna valde , qualia decet ; et viro matrem dato.
 Atque ubi jam hæc finieris et perficeris ,
 considera deinde in mente et in animo ,
 quo-pacto procos in aedibus tuis
 interficias , sive dolo , sive palam : neutiquam te decet
 puerilia consecari , quoniam non-amplius ea-aestate es .
 An non audis qualem gloriam consecutus-est divinus Orestes
 omnes apud homines , postquam interfecit patris-occisorem ,
 Ηγισθον dolosum , qui illi patrem inclytum interemerat ?
 et tu , amice (admodum enim te video pulcrumque magnum-
 que,) strenuus esto ; ut aliquis te etiam posteriorum laudet.
 At ego ad navem celerem descendam jam ,
 atque ad socios , qui me fortasse perægre-ferunt expectantes :
 tibi vero ipsi istud curæ-sit , et meos observa sermones .
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
 est :] hōspes , profecto quidem hæc amico animo dicis ,
 sicut pater suo filio ; et nunquam obliviae eorum .
 Sed age nunc mane , accelerans licet iter ,
 ut lotusque oblectatusque caro corde
 donum habens ad navei eas , gaudens in animo ,
 pretiosum , valde-pulcrum , quod tibi munus-reponendum erit
 ex me , qualia amici hospites hospitibus dant .
 Huic autem respondit deinde dea cæsiis-oculis Minerva :
 ne me amplius nunc detine , cupidum quidem itineris .
 Donum vero , quodeunque te mihi dare tuum cor jubet ,
 rursus redeunti da , domum ferendum ,

καὶ μᾶλι καλὸν ἔλων· τοὶ δὲ ἔξιν ἔσται ἀμοιβῆς.
‘Η μὲν ἄρ’ ὡς εἰποῦσ’ ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
320 δῆρνις δὲ ὁς ἀνοταῖα διέπτατο· τῷ δὲ ἐνὶ θυμῷ
θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τε ἐπαγρός
μᾶλλον ἔτι δὲ τὸ πάροινεν. ‘Ο δὲ, φρεσὶν οὖσι νοήσας,
θάμβησεν κατὰ θυμόν· δίστοιο γάρ θεὸν εἶναι.
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπώχετο ίσούμεος φώς.

325 Τοῖσι δὲ ἀοιδὸς ἀειδεῖ περικλυτός, οἱ δὲ σιωπῇ
εἴπατ’ ἀκούοντες· δὲ Ἐγκαῖνον νόστον ἀειδεῖν
λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετελάτο Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῦ δὲ ὑπερωδόθεν φρεσὶ σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν
κούρῳ Ἰκαρίοι, περίφρων Πηγελόπεια·
330 κλίψακα δὲ ὑγιὴτὸν κατεβῆσθο τοῖο δόμοιο,
οὐκ οἶη, ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ’ ἔποντο.
‘Η δὲ δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖτα γυναικῶν,
στῆ δὲ παρὰ στεθόμον τέγεος πύκα ποιητοῖο,
ἄντα παρειάν σγομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
335 ἀμφίπολος δὲ ἄρα οἱ κεδὼν ἐκάτερθε παρέστη.
Δακρύσσα δὲ πειτα τροπηγόδα θείον ἀοιδόν·

Φήμιε, πολλὰ γάρ ἀλλα βροτῶν θελκτήρια οἴδας,
ἔργον ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τάπει κλείουσιν ἀοιδός·
τῶν δὲ γέ σφιν ἀειδεῖ παρήμενος, οἱ δὲ σιωπῇ
340 οἶνον πινόντων ταύτης δὲ ἀποταύε’ ἀοιδῆς
λυγρῆς, ηὔτε μοι αἰὲν ἐνὶ στήθεσσι φίλον καῆρ
τείρει· ἐπεὶ με μάλιστα καθίκετο πένθος ἀλαστον.
Τοίνιον γάρ κεφαλὴν ποθέων, μεμνημένη αἰὲν
ἀνδρὸς, τοῦ κλέος εὐρὺν καὶ Ἐλλάδα καὶ μέσον Ἀργος.
345 Τὴν δὲ αὐτὴν Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
μῆτερ ἔμη, τί τέ ἄρα φωνέεις ἔριτρον ἀοιδὸν
τέρπειν, δπτην οἱ νόσοι δρυνται; οὐ νῦ τέ ἀοιδοί¹
αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος δοτε δίδωσιν
ἀνδράσιν ἀληφτῆσιν, δπτως ἔθελησιν, ἔκάστω.
350 Τούτῳ δὲ νέμεταις, Δαναῶν κακὸν ὅτον ἀειδεῖν·
τὴν γάρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ’ ἀνθρωποι,
ηὔτις ἀκούοντεσσι νευτάτη ἀμφιπέληται.
Σοὶ δὲ ἐπιτολμάτῳ κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
οὐ γάρ Ωδυστεύειν διοῖς ἀπύλεστε νόστιμον θύμαρ
355 ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἀλλοι φῶτες δλοντο.
‘Ἄλλ’ εἰς οἴκον ιοῦσα τὰ σ’ αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
ιστόν τ’ ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευσε
ἔργον ἐποίησεθαι· μῆδος δὲ ἀνδρεσσι μελήπτει
πᾶσι, μαδιστα δὲ ἔμοι· τοῦ γάρ κράτος ἔστ’ ἐνὶ οἴκῳ.
360 ‘Η μὲν θαμβήσσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
πατιός γάρ μῆδον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
‘Ἐς δὲ ὑπερῷ ἀναβάσσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
κλαίειν ἔπειτι Ωδυσῆα, φίλον πόστιν, δφρα οἱ υπνον
ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
365 Μνηστῆρες δὲ διαδησαν ἀνὰ μέγαρα σκισεντα·
πάντες δὲ ἡρήσαντο παρὰ λεχέσσι κλιθῆναι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἔρχετο μύθων·

Μητρὸς ἔμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον θύριν ἔχοντες,
νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
370 ἔστω ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκούεμεν ἔστιν ἀοιδῶν
τοιοῦτο, οἵος δέ ἔστι, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδῆν.

etiam valde pulcrum eligens : tibi vero dignum erit retributio-
ne.] Sic quidem locuta abiit cæsiis-oculis Minerva :
avis autem ut Anoprea avolavit; huic vero in animo
indidit robur et audaciam, recordarique eum fecit patris
magis adhuc quam antea. Hic autem, mente sua considerans,
obstupuit in animo ; suspicatus est enim deum esse.
Continuo vero procos adibat deo-similis vir.

Illis autem cantor cantabat inclitus : ipsi vero facite
sedeant audientes ; ille autem Achivorum redditum canebat
gravem, quem ex Troja itis decreverat Pallas Minerva.

Hujus autem e-superiore-partē-domus animo advertit divi-
num cantum] filia Icarii, prudens Penelope :
scalamque altam descendit suæ domus,
non sola, simul eam et ancillæ duæ sequebantur.
Haec vero quando jam ad-procos pervenerat, divina inter
mulieres] stetit juxta postem domus affabre structæ,
Genis prætendens tenuia capitis-redimicula :
ancilla vero ei proba utrinque astabat.
Lacrimans autem deinde alloquebatur divinum cantorem :

Phlemie, multa enim alia mortalium oblectamenta nosti,
gesta hominumque deorumque, quaerat celebrant cantores :
horum unum ipsis cane assidens ; illi autem silentio
vinum bibant : ab-hoc vero desine cantu
tristi, qui mihi perpetuo in pectoribus carum cor
affilit; quippe me in primis invasit luctus immensus.
Tale enim caput desidero, memor semper
viri, cuius gloria lata est per Helladem et medium Argos.

Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus
est:] mater mea, quid igitur moleste-fers, jucundum cantu-
rem oblectare, utcunque illi mens impellitur? non sane canto-
res] in-causa sunt, sed fere Jupiter in causa est, qui dat
dona viris ingeniosis ita, ut vult, unicuique.

Huic vero non reprehensio est Danaorum malam sortem ca-
nere :] eum enim cantum magis celebrant homines,
quicunque auditoribus novissimus adsit.

Tibi vero sustineat cor et animus audire;
non enim Ulysses solus perdidit redditus diem
in Troja : multi vero et alii viri perierunt.
Sed in thalamum profecta, tua ipsius opera administra,
telamque et colum, et ancillis impera
opus suum ut-obant : sermo vero viris curæ-erit
omnibus, maxime vero mihi; hujus (mei) enim imperium est
in-domo.] Illa quidem attonita, rursus in-thalamum ivit ;
filii enim dictum prudens posuit-in animo.
Ad superiorem autem domum ubi-ascenderat cum ancillis
mulieribus,] flebat deinde Ulysses, carum maritum, donec ip-
si somnum] dulcem palpebris immisit cæsiis-oculis Minerva.

Proci vero tumultuabantur per aedes umbrosas ;
omnes autem optabant juxta eam in lectis recumbere.

Illi vero Telemachus prudens incepit sermonem ;

Matris meae proci, superba contumelia instructi,
nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor
adsit : nam hoc honestum est, audire cantorem
talem, qualis hic est, diis assimilis voce.

‘Ηῶθεν δ’ ἀγορήνδε καθεζώμεσθα κιόντες
πάντες, Κύν’ ὅμιν μῦθον ἀπηλεγέωντας ἀποείπω,
ἔξιναι μεγάρων ἀλλας δ’ ἀλεγύνετε δαῖτας,
375 ὅμιλον κτήματ’ ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἰκους.
Εἰ δ’ ὅμιν δοχεῖτα τόδε λωτέρον καὶ σῆμεινον
ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίστον νήπιον δέσθαι,
κείρετ’ ἐγὼ δὲ θεοὺς ἐπιβάσομαι αὖτε ἔοντας,
αὐτὸς ποθεὶ Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι.
380 νήπιον καὶ ἔπειτα δύμων ἔντοσθεν δοῖσθε.
‘Ὡς ἔφατο’ οἱ δ’ ἄρα πάντες δόδες ἐν χειλεσὶ φύντες
Τηλέμαχον θαυμάζον, διθαρσαλέως ἀγρέουεν.
Τὸν δ’ αὖτον Ἀντίνοος προσέφη, Εὔπειθεος οὗτος·
Τηλέμαχος, ή μάλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
385 ὑψηλόρητοι τὸν ἔμμεναι καὶ θαρσαλέως ἀγρέουεν·
μή στέ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκη βασιλῆα Κρονίων
ποιήσειν· τοι γενεῇ πατρῶϊν ἔστιν.
Τὸν δ’ αὖτον Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
‘Ἀντίνο’, ή καὶ μοι νεμεσήσει διττοὶ καὶ εἴπω;
390 καὶ καὶ τοῦτο ἔθελοιμι, Διός γε διδόντος, ἀρέσθαι.
‘Η φῆτο τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθι;
οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλεύειν· αἰψύτε τοι δῶ
ἀφνείδον πέλεται, καὶ τιμηστερος αὐτός.
‘Ἄλλ’ ήτοι βασιλῆας Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἀλλοι·
395 πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκη, νέοι ήδε παλαιοι·
τῶν καὶ τις τοῦτο ἔχησιν, ἐπειδὴ θάντος διος Ὁδυσσεύς
αὐτῷ ἔγινον οἰκοι ἀνακτήσομεν· ἡμετέρῳ
καὶ δύμων, οὓς μοι ληίσσατο διος Ὁδυσσεύς. [δα·
Τὸν δ’ αὖτον Ἐύρυμαχος, Πολύδην παῖς, ἀντίον ηὔδα·
400 Τηλέμαχος, ήτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
δέστις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκη βασιλεύει Ἀχαιῶν·
κτήματα δὲ αὐτοῖς ἔχοις καὶ δύμασιν οἰστιν ἀνάσσοις.
Μή γάρ δ’ Ἐλθοὶ ἀνήρ, δέστις οὐ δέκοντα βίηφιν
κτήματ’ ἀπορθάσει, Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσῃς.
405 Ἄλλ’ ἔθελω σε, φέριστε, περὶ ξείνοιο ἔρεσθαι·
διπόθεν οὖτος ἀνήρ, ποίης δὲ οὐδὲ εὔχεται εἶναι
γαλῆς· ποῦ δέ νύ οὐ γενεῇ καὶ πατρὶς ἄρουρα·
ἥ τιν’ ἀγγελήν πατρὸς φέρει ἔρχομένοι,
ἢ ἐδον αὐτοῦ χρεῖος ἐέλδομένος τοῦτον ικάνει;
410 οἶον ὀναΐζας ἄφετοι οὐχεται, οὐδὲ διπέμεινεν
γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὥπα ἔώχει.
Τὸν δ’ αὖτον Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἐύρυμαχος, ήτοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
οὐτὸν ὁν ἀγγελής ἔτι πειθόμαι, εἴποθεν Ἐλθοι,
415 οὐτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ήτινα μήτηρ
ἔς μέγχρον καλέσασα θεοπρόπον ἔχερέτω.
Ξείνος δὲ οὖτος ἐμὸς πατρώϊος ἐτάφου ἔστιν·
Μέντης δὲ Ἀγχιάλοιο δαίφρονος εὔχεται εἶναι
νίδος, ἀτέρ ταρποισι φιλόρετμοισιν ἀνάσσει. [νω.
420 Ως φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δὲ ἀθανάτην θεὸν ἔγειρε·
Οἱ δὲ εἰς δρυγοτύν τε καὶ ἱμερόσεστας δοιδήν
τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δὲ ἐπὶ ἐσπερον ἐλθεῖν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἐσπερος ἥλθεν·
δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδες ἔκαστος.
425 Τηλέμαχος δέ, θύτι οἱ θάλασσας περικαλλέος αὐλῆς

ODYSSEÆ I.

Mane vero in-concionem consideamus euntes
omnes : ut vobis sermonem audenter renuntiem,
exire ex-aedibus ; alias vero parate dapes,
vestra bona edentes, alternantes per domos.
Si vero vobis videtur hoc satius et melius
esse, viri unius victum impune perdere,
absumite; ego vero deos invokeo sempiternos,
si quando Jupiter dederit vindicatum facta *haec* iri ;
inulti forte deinde intra aedes perituri-sitis.

Sic ait : illi vero omnes mordicus in labiis hærentes
Telemachum admirabantur, quod audacter loqueretur.

Hunc autem rursus Antinous allocutus-est, Eupitheci filius
Telemache, certe admodum te docuerunt dii ipsi
et grandiloquum esse, et audenter concionari :
ne te utique in circumflua Ithaca regem Saturnius
constitutus ; quod tibi genere paternum est.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est :] Antinoe, an mihi irasceris, ob id quod dixerim?
Et hoc vellem, Jove utique dante, accipere.

An putas hoc pessimum inter homines esse?
nentiquam enim malum est, regem-esse? statimque ei domus
dives fit, et honoratior ipse.

Sed certe reges Achivorum sunt etiam alii
multi in circumflua Ithaca, juvenes et senes ;
horum aliquis hoc munus habeat, siquidem mortuus-est divi-
nus Ulysses :] at ego domus dominus ero nostræ
ac servorum , quos mihi bello-acquisivit divinus Ulysses.

Hunc autem rursus Eurymachus, Polybi filius , contra allo-
cutus-est :] Telemache, nempe haec deorum in genibus posita-
sunt, quisnam in circumflua Ithaca dominabitur Achivorum :
bona vero ipse habeas, et aedibus tuis imperes.
Ne enim talis veniat vir, qui te invitum violentia
bonis spoliaturus-sit, Ithaca adhuc habitata.

Sed volo te, optime, de hospite interrogare,
unde veneris ille vir, quali autem se-profitetur esse
e-terra; ubinam ei genus et patrium solum;
an tibi nuntium patris assert venientis?
an suum ipsius debitum expetens huc venit?
ut exsiliens statim abiit, nec sustinuit,
ut-cognosceremus; nequaquam enim vilis *hominis* vultum
ferebat.] Hunc autem rursus Telemachus prudens contra
allocutus-est :] Eurymache, certe reditus periit patris mei :
neque itaque nuntio amplius credo, sicunde veneris :

ne vaticinium curo, si-quod mater
in domum vocato ex-vate sciscitur.

Noxeps vero hic meus paternus e Tapho est;
Menten Anchiali bellicos se-profitetur esse
filium; ac Taphiis navigandi-studiosis imperat.

Sic dixit Telemachus ; mente vero immortalem deam agno-
vit.] Hi autem ad saltationem et suavem cantum
conversi oblectabantur; expectabantque vesperum advenire.
His autem se-oblectantibus, niger vesper supervenit ;
tunc vero dormituri iverunt domum quisque.

Telemachus autem, ubi ei thalamus perpulcre aulæ

Νψηλὸς δέδμητο, περισκέπτω ἐν γώρῳ,
ἔνθ' ἔδη εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
Τῷ δὲ ἄρ' ἀμ' αἰθομένας δαιδάς φέρε κέδν' εἰδὺς
Εύρυκλει', Όπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·
430 τὴν ποτε Λαζέρτης πρίταν κτεάτεσσιν ἔοιστιν,
πρωθήτην ἐν ἑῦσαν, ἐεικοσάβοις δὲ ἔδωκεν·
Ἴσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν,
εὐνῇ δὲ οὔποτ' ἐμικτοῖς χόλον δὲ ἀλέειν γυναικός·
ἢ οἱ ἄμ' αἰθομένας δαιδάς φέρε, καὶ ἐ μάλιστα
435 διμωάσαν φιλέεσσε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἔοντα.
“Ωἶτεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖ·
Ἐκετο δὲ ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δὲ ἔκδυνε χιτῶνα·
καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιψηδόeos ζμβαλε χερσίν.
“Η μὲν τὸν πτυξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
440 πασσαλῷ ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖς λεχέεσσιν,
βῆ δὲ ἵμεν ἐν θαλάμῳ· θύρην δὲ ἐπέρυσσε χορώνῃ
ἀργυρέῃ· ἐπὶ δὲ κληῆδὲ ἐτάνυσσεν ιμάντι.
“Ἐνθ' δγε πανύγιος, κεκαλυμμένος οἰος ἀώτῳ,
βούλευε φρεσὶν ηστιν δόδον, τὴν πέφραδ' Ἀθήνην.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Β.

Ιθακησίων ἀγορά. Τηλεμάχου
ἀποδημία.

“Ημος δὲ ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος· Ήώς,
ώρωντ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν· Όδυσσης φίλος υἱός,
εἴματα ἐστάμενος περὶ δὲ ξίφος δένθ' θέτ' ὕμων·
ποστὶ δὲ ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλλὶ πέδιλα·
δ βῆ δὲ ἵμεν ἐν θαλάμῳ, θεῷ ἐναλίγχιος ἀντην.
Αἴψι δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κελευσεν
κηρύσσειν ἀγορήνδε χαρηκομάωντας· Ἀγαιούς·
οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοι δὲ ἡγείροντο μάλ' ὥκα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ ἡγερθεν διμηγερέες τ' ἐγένοντο,
10 βῆ δὲ ἵμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμῃ δὲ ἔχει χάλκεον ἔγχος,
οὐκ οἶος, ἀμά τῷγε κύνες πόδας ἀργοὶ ἐποντο·
θεσπεῖσιν δὲ δρά τῷγε χάριν κατέχειν· Ἀθήνην.
Τὸν δὲ ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο·
ἔζετο δὲ ἐν πατρὸς θώκῳ, εἰσαν δὲ γέροντες.
15 Τοῖσι δὲ πειθ' ἡρωὶς Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
δις δὴ γήραξι χυφὸς ἔην καὶ μυρία ἥδη.
Καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἄμ' ἀντιθένει· Όδυσσης
“Πλιον εἰς εὐπωλὸν ἔην κοιλῆς ἐν νησίν,
“Ἀντιφος αἰχμητῆς· τὸν δὲ ἄγριος ἔτανεν Κύκλωψ
20 ἐν σπηλῇ γλαφυρῷ, πύματον δὲ ὑπλίσαστο δόρπον.
Τρεῖς δέ οἱ ἀλλοι ἔσαν καὶ δὲ μὲν μνηστῆριν διμίλει,
Εύρυνομος, δύο δὲ αὖτε ἔχον πατρώϊα ἔργα·
ἄλλ' οὐδὲ ὡς τοῦ λήθετ', διρρόμενος καὶ ἀγεύσων.
Τοῖς δγε δαχρυχένων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
25 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ιθακήσιοι, σττι κεν εἴπω·
οὔτε ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ' οὔτε θώκος·

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Β.

sublimis ædificatus-erat, conspicuo in loco,
illuc lectum concedit, multa mente reputans.
Simulque cum eo ardentes faces ferebat proba sciens
Euryclea, Opis filia Pisenoridæ :
quam olim Laertes emerat facultatibus suis,
primum pubescentem, pretiumque-viginti-boum dederat;
æque autem ipsam ac-pudicam uxorem honorabat in ædibus;
lecto vero nunquam ei mixtus est; sed iram vitabat uxoris:
haec cum eo-simil ardentes faces ferebat, et ipsum maxime
ancillarum amabat, et enutrierat parvulum.
Aperuit autem januas thalami firmiter structi:
sedebat vero in lecto, mollemque exuebat tunicam;
et eam quidem amiculæ prudentis injecit manibus.
Haec quidem, plicata et aptata tunica,
ad-paxillum suspensa juxta tornatos lectos,
profecta-est ire e thalamo; januam autem atraxit annulo
argenteo: in eoque pessulum obtendit loro.
Hinc ille per-totam-noctem, tectus ovis florida-lana,
meditabatur mente sua iter, quod ipsi designaverat Minerva.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Β.

Ithacensium concio. Telemachi
profectio.

Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
surrexit inde et lecto Ulyssis dilectus filius, et
vestes sibi-induit: ac gladium acutum suspendit ab-humero,
pedibus autem sub nitidis ligavit pulcra calceamenta;
profectusque-est ire e cubiculo, deo similis coram.
Continuo autem præcones argutos jussit
convocare ad-concionem capite-comantes Achivos.
Hi quidem convocabant: illi vero congregabantur perceleriter.] Ac postquam convenerant, in-unumque-congregati-erant,
profectus-est ire in concionem; manu autem tenebat æream hastam; non solus, simul eum canes pedibus velocius sequebantur:] divinam autem in-eum gratiam defundebat Minerva.
Ipsum vero omnes cives advenientem admirabantur:
consedit autem in patris sella; cesserunt que ei senes.
His vero deinde heros Αἴγυπτιος cœpit concionari,
qui iam senio incurvus erat et plurima norat.
Etenim hujus dilectus filius cum divino Ulysse
ad Ilium generosis-equis-socundum ierat cavis in navibus,
Antiphus bellator: illum vero sœvus interfecit Cyclops
in spelunca cava, ultimamque sibi paravit coenam.
Tres vero ei alii erant: et unus quidem inter-procos versabatur.] Eurynomus; duo autem curabant paterna opera:
sed neque sic illius oblitus-erat, lugens et dolens.
His ille lacrimans concionatus-est, et dixit:
Audite jam nunc me, Ithacenses, quodcumque dixerō;
neque unquam a-nobis concilium factum-est, nec consessus,

- ἔξ οὖν Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοιλῆς ἐν νησσίν.
 Νῦν δὲ τίς ὡδὸς ἥγειρε; τίνα χρεὶν τόσον ἔκει
 τὴν νέων ἀνδρῶν, οὐδὲ προγενέστεροί εἰσιν;
 • 30 ήτε τιν' ἀγγελήν στρατοῦ ἔκλινεν ἐρχομένοιο,
 ηντὶς γάρ σάφει εἴποι, διε πρότερός γε πύθοιο;
 ητὶς τι δῆμιον ἀλλο πιφάσκεται τὸ δέ ἀγορεύει;
 ἐσθλός μοι δοκεῖ ἔνται, δημόνενος. Εἴθε οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ἀγάθον τελέσειεν, διτὶ φρεσὶν ἤσι μενονᾶ.
 35 Ποιός φάτο γάρ εἰδε δὲ φῆμη Ὀδυσσῆος φίλος οὐδές,
 οὐδὲ δέ τις δὴν ἦστο, μενονῆσεν δέ ἀγορεύειν.
 στῇ δὲ μέσῃ ἀγορῇ σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ^ν
 καῆρυς Πειστήνωρ, πεπνυμένα μῆδες εἰδώς.
 Πρῶτον ἐπειτα γέροντα καθηπτόμενος προσέειπεν·
 40 Ω γέρον, οὐχ ἔκας οὗτος ἀνύρ (τάχα δέ εἰσει αὐδός λαὸν ἥγειρα) μάλιστα δέ μ' ἀλλος ίκανει. [τός],
 Οὔτε τιν' ἀγγελήν στρατοῦ ἔκλινον ἐρχομένοιο,
 ηντὶς γάρ οὐδὲν σάφει εἴπω, διε πρότερός γε πυθοῦμην,
 οὔτε τι δῆμιον ἀλλο πιφάσκομαι οὐδέ ἀγορεύω.
 45 ἄλλος ἐμὸν αὐτοῦ γρείος, διοισταί τὸ μὲν πατέρες ἐσθλὸν ἀπώλεσα, διοισταί τὸν δὲ οὐδὲν τοῖς δεσσιν βασιλευει, πατήρ δέ δις Κήπιος ἦνεν
 νῦν δέ αὖτις πολὺ μείζον, δὴ τάχα σίκον ἀπαντα πάγχυν διερρίσειει, βίστον δέ ἀπὸ πάμπαν διέστει.
 50 Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέγραχον οὐχ ἔθελούσῃ,
 τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἱες, οἱ ἔνθάδες γ' εἰσιν ἀριστοι,
 οἱ πατέρος μὲν ἔς σίκον ἀπερρίγασι νέεσθαι,
 Ἰκαρίου, οὓς καὶ αὐτὸς ἔεδνώσατο θύγατρα,
 δοίη δέ τοις καὶ οἱ κεχαρισμένος ἔλθοι.
 55 Οἱ δέ εἰς ἡμέτερον πιλεύμενοι ἡματα πάντα,
 βοῦς οἱερεύοντες καὶ δῖς καὶ πίονας ἀλγας,
 εἰλαπινάζουσιν πίνουσι τε αἴθοπα σίνον
 μακιδίως τὰ δὲ πολλὰ κατανέται. Οὐ γάρ ἐπ' ἀνήρ,
 οἵος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρήν ἀπὸ οίκου ἀμύναι.
 60 Ήμεῖς δέ οὐ νῦ τι τοῖοι ἀμυνέμεν — ητὶς καὶ ἐπειτα
 λευγαλέοις τὸν ἐσόμεσθα καὶ οὐ δεδαχητέος ἀλλαχήν —
 ητὶς τὸν ἀμυναζέμην, εἰ μοι δύναμίς γε παρείη.
 Οὐ γάρ ἐπ' ἀνσχετὲ ἔργα τετεύχαται, οὐδὲ ἔτι καλῶς
 οίκος ἐμὸς διώλωλε· νεμεστήθητε καὶ αὐτοῖ,
 65 οἱ δὲλλοις τὸν αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
 οἱ περιναιετάσουσι θεῶν δὲ ποδείστετε μῆνιν,
 μήτι μεταστρέψωσιν, ἀγαστάμενοι κακὰ ἔργα.
 Λίσσομεντοι ημέν Σηνός Ολυμπίου ηδὲ Θέμιστος,
 ητὶς ἀνδρῶν ἀγόρας ημὲν λύει ηδὲ καθίζει·
 70 σχέσθε, φίλοι, καὶ μὲν οἶον ἔσαστε πένθει λυγρῷ
 τείρεσθε· εἰ μή ποι τι πατήρ ἐμὸς, ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς,
 δυζμενών κακὸν ἔρεξεν ἔκκνημιδας Ἀχαιούς·
 τῶν μὲν ἀποτινύμενοι κακὰ δέστε δυζμενέοντες,
 τούτους ὀστρύνοντες. Εἴμοι δέ κε κέρδιον εἴη
 75 οὐδέποτε κειμῆλιτε πρόθεστον τε·
 εἰ γάρ οὐμεῖς γε φάγοιτε, τάχα δὲ ποτε καὶ τίσις εἴη.
 Τόρρα γάρ ἀν κατὰς τὸν ποτιπτυσσούμεθα μύθῳ,
 γρήματ' ἀπαιτίζοντες, οὓς καὶ ἀπὸ πάντα δολεῖν·
 νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὁδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
 80 Ποιός φάτο γιώμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίη,

ODYSSEAE II.

ex quo Ulysses divinus abiit cavis in navibus.

Nunc vero quis huc congregavit? quem necessitas tantum incessit] sive juniorum virorum sive eorum qui seniores sunt? an aliquem nuntium de-exercitu audivit veniente, quem nobis clare enaret, quum prior audiverit? an quippiam publicum aliud declarat et concionatur? probus mihi videtur esse, utilis civis. Utinam ei ipsi Jupiter bonum perficiat, quodcunque mente sua cogitat!

Sic ait: gaudebat autem omne Ulyssis carus filius, nec inde diu sedet, sed cepit-impetum concionandi; stetitque in-media concione; sceptrum autem ei imposuit in-manum] praeceo Pisenor, prudentia consilia sciens.

Primum deinde senem alloquens dixit:

O senex, non procul hic es! vir (statim autem cognosces ipse), qui populum congregavi; potissimum autem medolor incessit.] Neque ullum nuntium de-exercitu audivi veniente, quem vobis clare enarem, quum prior audiverim: neque quicquam publicum aliud declaro nec concionor; sed meum ipsius negotium: quod mihi malum incidit domui, duplex: unum, quod patrem strenuum perdidii, qui olim inter vos] ipsos imperabat, paterque velut, mitis erat; nunc autem etiam longe majus, quod jam brevi domum omnem] prorsus evertet, victumque nostrum plane disperdet. Matri meae proci ingruerunt nolenti, eorum virorum cari filii, qui hic quidem sunt principes: qui patris ipsius in domum reformidant ire Icarii, ut ipse dotet filiam, detque cui voluerit et qui ipsi gratus venerit.

Illi vero in nostram domum commeantes diebus omnibus, boves mactantes, et oves, et pingues capras, splendide-convivantur, bibuntque nigrum vinum temere: nostra vero plurima absumuntur. Non enim adest vir, qualis Ulysses erat, qui malum a domo arceat.

Nos vero neutiquam sumus tales qui arceamus: (profecto inde] ignavique reperiemur, ac non periti roboris:) aliter certe malum arcerem, siquidem mihi vis adisset. Non enim jam tolerabilia facinora patrata-sunt, neque honeste domus mea periit; indignemini et ipsi, aliasque reveremini vicinos homines,

qui circumhabitant: deorum vero timete iram, ne-quid rependant, irati propter-mala facinora.

Oro et per Jovem Olympium, et per Themidem,

quaes hominum concilia et solvit et cogit:

abstinet, amici, et me solum sinite dolore mæsto affligi: nisi forte quippiam pater meus, probus Ulysses, infensus malis affecit bene-ocreatos Achilios;

quaes mihi rependentes, malis me afficie infensi, istos incitantes. Mihi vero satius esset,

vos absumere opesque-reconditas proventumque:

si vos comedissetis, fortasse olim etiam retributio foret.

Tamdiu enim per urbem vos insectaremur verbis, bona repetentes, donec omnia redita-essent:

nunc vero mihi insanabiles dolores injicitis animo.

Sic ait iratus, ac sceptrum projectit in-terrā,

δάκρυ' ἀναπρήσας: οὐκτος δ' ἐλε λαὸν ἀπαντα.
 "Ἐνδ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀχὴν ἔσαν, οὐδέ τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασι χαλεποῖσιν.
 Ἀντίνος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπεν
 85 Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μένος ἀσχετε, ποιὸν λειπει,
 ἡμέας αἰσχυνων̄ θέλοις δέ κα μῶμον ὀνάψαι.
 Σοὶ δ' οὔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἵτοι εἰσιν,
 ἀλλὰ φίλη μήτηρ, η τοι πέρι χέρδεα οἴδεν.
 "Ηδη γάρ τρίτον ἔστιν ἔτος, τάχα δ' εἰσὶ τέταρτον,
 90 έξ οὐ ἀτέμειοι θυμὸν ἐνι στήθεσσιν Ἀχαιῶν.
 Πάντας μέν δ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἔκαστῳ,
 ἀγγελίας προεῖστα· νόσος δέ οἱ ἀλλὰ μενοινδ.
 "Η δὲ δόλον τόνδ' ἀλλον ἐνι φρεσὶ μερμήριξεν.
 στησαμένη μέγαν ἴστον ἐνι μεγάροισιν ὕραινεν,
 95 λεπτὸν καὶ περίμετρον δέρη δ' ἡμίν μετέειπεν·
 κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἔπει θάνε διος Ὁδυσσεὺς,
 μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰςόχε φάρος
 ἀκτελέσω — μή μοι μεταμώνια νήματ' ὀληται —
 Λαέρτη θρωταφήσιον, εἰς θε τέν μιν
 100 Μοῖρ' ὀλοὶ καθελῆστανηλεγέος θανάτοιο·
 μήτις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιιάδων νεμεσήσῃ,
 αἰ καν ἀτέρ σπειρου κῆται, πολλὰ κτεατίσσας.
 "Ὡς ἔφατ' ἡμίν δ' αὐτ' ἐπεπειθέτο θυμὸς ἀγήνωρ.
 "Ενθα καὶ ήματί μὲν ὑφαίνεσσεν μέγαν ἴστον,
 105 νύκτας δ' ἀλλύεσσεν, ἐπήν δαΐδας παραθείτο.
 "Ὡς τρίτες μὲν ἔλητε δόλω καὶ ἐπειθεν Ἀχαιούς·
 ἀλλ' θε τέταρτον ἥλθεν ἔτος καὶ ἐπῆλυθον δραῖ,
 καὶ τότε δή τις λείπει γυναικῶν, η σάρφα ήδη,
 καὶ τήνγ' ἀλλύουσαν ἐρεύρομεν ἀγλάσιν ἴστον.
 110 "Ὡς τὸ μὲν ἔκετελεσσε, καὶ οὖν ἔθελουσ', οὐτ' ἀνάγκης.
 Σοὶ δ' ὁδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ιν' εἰδῆς
 αὐτὸς οὐθιμῷ, εἰδὼσ δὲ πάντες Ἀχαιοῖ.
 Μητέρα στὴν ἀπότεμφον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέσθαι
 τῷ θεώ τε πατήρ κέλεται καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.
 115 Εἰ δ' ἔτι ἀνήσει γε πολὺν χρόνον υῖας Ἀχαιῶν,
 τὰ φρονέουσ' ἀνὰ θυμὸν οἱ πέρι δῶκεν Ἀθήνη,
 ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα καὶ φρένας ἐσθλάς,
 κέρδεά θ', οἱ ούπο τιν' ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
 τῶν αἱ πάρος ήσαν ἐνπλοκαμεῖδες Ἀχαιοῖ,
 120 Τυρώ τ' Ἀλκμήνη τε ἔսτεφανός τε Μυκήνη·
 τάνων οὐτις δροῖται νοῆματα Πηνελοπείη
 ηδη· ἀτέρ μὲν τοῦτο γ' ἔναισιμον οὐκ ἐνόσησεν·
 τόρρα γάρ οὖν βιότον τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
 δῆρα κε κείνη τοῦτον ἔχη νόον, δντινά οἱ νῦν
 125 ἐν στήθεσσι τιθείσι θεοῖ· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
 ποιεῖτ', αὐτέρ σοιγε ποθὴν πολέος βιότοιο·
 ήμεις δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ίμεν οὔτε πη ἀλλῃ,
 πρὶν γ' αὐτήν γήμασθαι Ἀχαιῶν ὦ κ' ἐθέλησιν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 130 Ἀντίνο, οὐπως ἔστι δόμωνιν ἀέκουσαν ἀπῶσαι
 η μ' ἔτεχ', η μ' ἔθρεψε· πατήρ δ' ἐμὸς ἀλλοι γαίης,
 ζώει θγ' η τέθνηκε· κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν
 Ἰκαρίω, αἱ ξ' αὐτὸς ἔχων ἀπὸ μητέρα πέμψω.
 "Ex γάρ τοι πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἀλλὰ δὲ δαίμων

HOMERUS.

lacrimas profundens : commiseratio autem cepit populum omnem.] Tunc ceteri quidem omnes taciti erant, nec quisquam ausus-est] Telemacho verbis respondere asperis; Antinous vero ipsum solus respondens allocutus-est :

Telemache altiloque, animi impotens, quid locutus-es, nos dedecorans ! vis vero nobis maculam inferre.
 Tibi autem nequitiam proci Achivorum in-causa sunt, sed cara mater, quaē sane perquam versutias callet.
 Jam enim tertius est annus, citoque aderit quartus, ex quo eludit animum in pectoribus Achivorum.
 Omnes quidem sperare-facit, et promittit viris singulis, nuntios mittens; mens autem ei alia cogitat.
 Ipsa vero dolum hunc alium in mente excogitavit : exorsa magnam telam in ædibus texebat, subtilem et immensam; continuoque nos allocuta-est : juvenes, mei proci, quandoquidem obiit divinus Ulysses, manete, urgentes meas nuptias, donec vestem perfecero (ne mihi vana fila pereant)

Laerti heroi sepulcrale; in tempus quo ipsum fatum triste abstulerit longum-sternentis mortis ; ne-qua me in populo mulierum-Achivarum culpet, si absque tegumento jaceat, multa qui-possedit. Sic ait ; nobis vero inde ei obsecutus-est animus generosus. Atque ibi interdiu quidem texebat magnam telam, per-noctes vero dissolvebat, postquam faces sibi-apposuerat. Sic triennio quidem latebat dolo, et persuadebat Achivis : sed quam quartus venit annus, et advenerunt horae, tum vero demum aliqua dixit mulierum, quaē bene norat, et ipsam dissolventem invenimus pulcram telam.

Sic eam quidem perfecit, etiam nolens, per necessitatem. Tibi vero sic proci respondent, ut scias ipse tuo animo, sciantque omnes Achivi. Matrem tuam dimitte ; jube autem ipsam nubere illi, cuiuscunque pater jusserrit, et qui placuerit ipsi. Si vero adhuc vexabit multo tempore filios Achivorum, ea cogitans in animo, quaē ei abunde dedit Minerva, operaque scire præpulcra, et mentem bonam, et versutias, quales nondum ullam audivimus nec veterum, earum quaē olim fuerunt pulcris-comis Achivæ, Tyroque, Alcmeneque, pulcramque-coronam-gerens Mycene :] harum nulla similia commenta Penelopæ norat : at hoc quidem probum non cogitavit : tamdiu igitur victumque tuum et bona edent, quandiu illa hunc habebit animum, quem illi nunc in pectoribus posuere dii : magnam quidem gloriam sibi comparat, at tibi desiderium multi victus (*divitiarum*) : nos vero nec ad negotia nostra prius ibimus, nec usquam alio, antequam ipsa nups'erit Achivorum cuiuscunque voluerit.

Hunc autem rursus Telemachua prudens contra allocutus-est:] Antinoe, nullo-modo fas-est ex-ædibus invitam expellere quaē me peperit, quaē me enutravit ; pater autem meus alibi terræ, vivit ille, vel mortuus-est : durum vero me multa reddere] Icario, si ipse volens matrem dimisero. Ex patre enim mala patiar, aliaque deus

138 δώσει: ἐπεὶ μήτηρ στυγερᾶς ἀρήσετ' Ἐρινῦς,
οίκου ἀπερχομένη: νέμεστις δέ μοι ἔξι ἀνθρώπων
ἔσσεται: ως οὐ τοῦτον ἔγνω ποτε μῆθον ἐνίψω.
‘Τυμέτερος δὲ εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
ἴξιτε μοι μεγάρων, ἀλλὰς δὲ ἀλεγύνετε δαῖτας,
140 διὰ κτήματ’ ἔδοντες, ἀμειδόμενοι κατὰ οἴκους.
Εἰ δὲ ὑμῖν δοκεῖ τόδε λωτίτερον καὶ ἀμεινον
ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτον νήπιον δέσθαι,
κείρετε: ἔγνω δὲ θεοὺς ἐπιβιώσουμαί αἰὲν ἔοντας,
αἰὲν ποθεῖτε: Ζεὺς δῆσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι:
145 νήπιονοι καὶ ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν δλοισθε.
‘Ὡς φάτο Τηλέμαχος τῷ δὲ αἰετῷ εὐρύοπα Ζεὺς
διψόθεν ἐκ κορυφῆς δρός προέκει πέτεσθαι.
Τὼ δὲ ἔως μέν δέ ἐπέτοντο μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιο,
πλησίων ἀλλήλοισι τιταινομένων πτερύγεσσιν
150 ἀλλ’ θτε δὴ μέσσην ἀγορήν πολύφυμον ἰκέσθην,
ἴσθ’ ἐπιδινθήνετε τιναξάσθην πτερά πολλὰ,
ἴς δὲ ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, δσσοντο δὲ διεθρον
δρυψαμένω δὲ δύνχεσσι παρειάς, ἀμφὶ τε δειράς,
δεξιὰ ἥξιαν διά τ’ οἰκλα καὶ πόλιν αὐτῶν.
155 Θάμησαν δὲ δρνιθας, ἐπεὶ ἵδον δρθαλμοῖσιν
δρμηναν δὲ ἀνὰ θυμὸν διπερ τελέσσθαι ἔμελλον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέπειτε γέρων θρως Ἀλιθέρσης
Μαστορίδης δὲ γάρ οἶος δμηλικήν ἐκέχαστο
δρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα μυθήσασθαι:
160 δ σφιν ἔψφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέπειτε
Κέλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, δττι καὶ εἴπων
μνηστήροιν δὲ μαλιστα πιφαυσκόμενος τάδε είρω.
Τοῖσιν γάρ μέγα πῆμα κυλίνδεται: οὐ γάρ Ὁδυσσεὺς
165 δὴν ἀπάνευθε φίλων ὃν ἔσσεται, ἀλλὰ που ήδη
Ἔγγυς ἐών τοιςδεσσι φόνον καὶ Κῆρα φυτεύει
πάντεσσιν πολέσιν δὲ καὶ ἀλλοισιν κακὸν ἔσται,
οἱ νεμόμεσθ’ Ἰθάκην εὐδέτελον. Ἀλλὰ πολὺ πρὶν
170 φραζώμεσθ’, δις καὶ καταπαύσομεν: οἱ δὲ καὶ αὐτὸι
παυέσθων καὶ γάρ σφιν ἀφερ τόδε λώτιόν ἔστιν.
Οὐ γάρ ἀπέρητος μαντεύομαι, ἀλλ’ εὗ εἰδώς:
καὶ γάρ ἔκεινω φημι τελευτῆναι ἀπαντα,
οἷς οἱ ἔμυθεόμην, δτε Ἰλιον εἰςανέβαινον
‘Ἀργεῖοι, μετὰ δὲ σφιν ἔβη πολύμητις Ὁδυσσεύς:
φῆν, κακὰ πολλὰ παθόντ’, δέσαντ’ ἀπὸ πάντας ἔται-
175 ἄγνωστον πάντεσσιν ἔειχοστῇ ἐνιαυτῷ [ρους,
οἰκαδὲ ἐλεύσεσθαι: τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Τὸν δὲ αὖτ’ Ἐρύμαχος, Πολύbuον παῖς, ἀντίον η-
ῶ γέρον, εἰ δέ, ἕγε νῦν μαντεύοιο σοῖσι τέκεσσιν, [δα-
οἰκαδὲ] ἵων, μή τοι τι κακὸν πάσχωσιν δπίσσω:
180 ταῦτα δὲ ἔγω σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι.
‘Ορνίθες δέ τε πολλοὶ ὑπ’ αὐγὰς Ἡελίοιο
φοιτῶσι, οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι: αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
ἀλετο τῆλος: οὐς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἔκεινῳ
ώφελες οὐκ ἀν τόσσα θεοπροπῶν ἀγόρευες,
185 οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὡδὲ ἀνιείτης,
σὴν οἰκιῷ δώρον ποτιδέγμενος, αἰὲν πόρρησιν.
‘Ἄλλ’ εἴ τοι ἔρεω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται:
αἰὲν νεώτερον δινδρα, παλαιά τε πολλά τε εἰδῶς,

ODYSSEÆ II.

dabit; quippe mater odiosas imprecabatur Furias,
a-domo discedens; reprehensio vero mihi ex hominibus
erit: itaque nunquam hunc ego sermonem dicam.
Vester vero siquidem animus indignatur ipsorum,
exite mihi domo, aliasque parate dapes,
vestra bona comedentes, alternantes per domos.
Si vero vobis videtur hoc satius et melius
esse, viri unius victum impune perdere,
absumite; ego vero deos invocabo sempiternos,
si unquam Jupiter dederit vindictæ opera fieri:
inulti forte deinde intra domos perieritis.

Sic autem Telemachus: huic vero duas-aquillas late-sonans Jupi-
ter] ex-alto a vertice montis demisit volantes.

Hæ autem aliquamdiu quidem volabant cum flatibus venti,
propinquæ invicem, contendentes alis:
sed quum jam ad-mediam concionem clamoram pervenissent,
ibi in-gyrum-flexa concusserunt alas densas,
aspexeruntque omnium capita, portendebantque mortem:
atque ut se-laniarant unguibus circa malas et colla,
ad-dextram volarunt perque ædes et per urbem ipsorum.
Admirati sunt autem aves, postquam viderunt oculis,
agitaruntque in animo, que perfectum-iri imminebat.
Inter-hos vero et locutus-eat senex heros Halithenses
Mastorides: hic enim solus æquales superabat
auguria dijudicando et fatalia edicendo:
hic ipsis bene-cupiens concionatus-est et dixit:

Audite jam nunc me, Ithacenses, quodcumque dixerim:
procis vero potissimum significans haec dico.

Illi enim ingens periculum imminet: non enim Ulysses
diu seorsum ab-amicis suis aberit; sed alicubi jam,
prope quum-sit, his cædem et fatum struit
omnibus; pluribus vero etiam aliis malum erit,
qui habitamus Ithacam undique-conspicuam. Sed longe ante
consideremus, quomodo ipsos compescamus: ii vero etiam
per-se] quiescant: etenim ipsis continuo hoc utilius est.
Non enim inexpertus vaticinor, sed bene sciens:
etenim illi dico perfecta-esse omnia,
ut ei narraveram, quando ad-illum ascendebant
Argivi, cumque ipsis abiit ingeniosus Ulysses:
dixi, eum mala multa passum, amissisque omnibus sociis,
incognitum omnibus, vicesimo anno
domum venturum: haec jam nunc omnia perficiuntur.

Hunc rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus-
est:] o senex, eia age nunc vaticinare tuis liberis,
domum profectus, ne forte quid mali patientur in-posterum:
haec autem ego te longe sum præstantior vaticinatu.
Aves vero multæ sub radiis solis
volitant, neque omnes sunt fatales; ceterum Ulysses
perit procul: utinam etiam tu periisse cum illo
deberes: non tanta vaticinans concionareris,
nec Telemachum iratum sic incitares,
tuæ domui donum expectans, si quod præbeat.
Sed tibi edico, quod et perfectum erit:
si juniores virum, veteraque multaque sciens,

παροφέμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνης χαλεπαίνειν,
190 αὐτῷ μὲν οἱ πρῶτον ἀνιηρότερον ἔσται·
· [πρῆξαι δ' ἔμπτης οὔτι δυνήσεται εἰνεκα τῶνδε·]
σοὶ δὲ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ
τίνων ἀσχάλλης· χαλεπὸν δέ τοι ἐσται ἄλγος.
Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἔγων ὑπόθησομαι αὐτὸς·
195 μητέρ' ἐνὶ ἐς πατρὸς ἀνώγετω ἀπονέσθαι·
οἱ δὲ γάμον τείχουσι καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
πολλὰ μᾶλ·, δοσα ἔοικε φλῆς ἐπὶ παιδὸς ἐπεσθαι·
Οὐ γάρ πρὶν παύσεσθαι δῖομαι νῦν· Ἀχαιῶν
μνηστούς ἀργαλέης· ἐπει οὔτινα δεδίκιμεν ἔμπτης,
200 οὕτης οὖν Τηλέμαχον, μᾶλα περ πολύμυθον ἔοντα·
οὗτος θεοπροτίης ἐμπαζόμεθ, ἥν σὺ, γεραίε,
μυθέαι ἔκραντον, ἀπεγχάνεις δὲ τοι μᾶλλον.
Χρήματα δ' αὐτὸς κακῶς βεβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἵσα
205 ἐσται, δρρα καὶ ἦγε διατρίβησον Ἀχαιοὺς
διν γάμον ἡμεῖς δὲ αὐτὸιδέγμενοι ἡματα πάντα,
εἶνεκα τῆς ἀρετῆς ἐρδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἀλλας
ἐρχόμεθ δὲς ἐπιεικες ὅτιειμεν ἐστὸν ἔκαστο·
Τὸν δ' αὐτὸν Τηλέμαχος πεπνυμένος δέντοις ηὔδα·
Εὐρύμαχ' ἡδὲ καὶ ἀλλοι, δοσοι μνηστῆρες ἀγανοι,
210 ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι οὐδὲ ἀγορεύω·
ἡδη γάρ τὰ ἴσαστι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοι.
Ἄλλ' ἀγε μοι δότε νῆσα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἐταίρους,
οἱ κέ μοι ἔνδα καὶ ἔνδα διατρήσσωστι κέλευθον.
Ἐίμι γάρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθέοντα,
215 νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο·
ἥν τίς μοι εἰπήσι βροτῶν, ή δοσαν ἀκούσω
ἐκ Διος, ήτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
Εἰ μὲν κεν πατρὸς βίστον καὶ νόστον ἀκούσω,
ἥ τ' ἀν, τρυχόμενος περ, ἔτι τλαίνην ἐνιαυτόν·
220 εἰ δέ κε τεθνῶτος ἀκούσω μηδ' ἔτι ἔοντος,
νοστήσας δὲ ἐπειτα φλῆν ἐς πατρίδα γαῖαν
σημά τε οἱ χεύνω καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖω
πολλὰ μαλ', δοσα ἔοικε, καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.
"Ητοι δ' ὃς εἰπὼν κατ' ἄρ' θέτο. Τοισι δ' ἀνέστη
225 Μέντωρ, δος δ' Ὁδυστῆς ἀρμύμονος ἦν ἑταῖρος,
καὶ οἱ λῶν ἐν νησισιν ἐπέτρεψεν οἶκον διπάντα,
πελθεοτά τε γέροντι καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν·
δ σφιν ἔϋφρονέων ἀγορήστο καὶ μετέειπεν·
Κέλαυτε δὴ νῦν μευ, Ίθακήσιοι, θτι κεν εἰπω·
230 μήτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς καὶ ἡπιὸς ἔστω
σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεστὸν αἰσιμα εἰδὼς,
ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' ἔτι καὶ αἰσιουλα ἡέοι.
Ὕες οὔτις μέμνηται Ὁδυσσος θείοιο
λαῶν, οἵσιν ἀνασσε, πατήρ δ' ὃς ἡπιὸς ἔνεν.
235 Ἄλλ' ήτοι μνηστῆρας ἀγήνωρας οὔτι μεγαίρω
ἔρδειν ἔργα βίσαια κακορράφίσοι νόσιο·
σφας γάρ παρθέμενοι κεφαλὰς κατέδουσι βιάλος
οἶκον· Ὁδυσσῆς, τὸν δ' οὐκέτι φασι νέεσθαι.
Νῦν δ' ἀλλω δήμω νεμεσίομαι, οἴον διπάντες
240 ἥσο' ἀνεω, ἀτάρο οὔτι καθαπτόμενοι ἐπέεσσιν
παύρους μνηστῆρας κατερύκετε πολλοὶ ἔοντες.
Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώχριος ἀντίον ηὔδα·

deceptum verbi incitaveris ad irascendum,
ei quidem ipsi primum perniciosus erit;
[efficere autem omnino nihil poteris illorum gratia:]
tibi vero, senex, multam infligemus, quam in animo
lues ægre-feras: gravisque tibi erit dolor.
Telemachus autem in primis ego suadebo ipse:
matrem suam ad patris *domum* jubeat redire;
ei vero *ibi* nuptias facient, et parabunt dotem
ampiam valde, quantam convenit caram filiam comitari.
Non enim antea quieturos puto filios Achivorum
a-conjugii-ambitu molesio; quia neminem timemus omnino,
nec sane Telemachum, valde licet multiloquus sit:
neque vaticinium curamus, quod tu, senex,
loqueris irritum; odio-eris autem adhuc magis.
Bona vero rursus male absumentur, neque unquam paria
erunt, dum haec (*Penelope*) differat Achivos
suis nuptiis; nos vero rursus, exspectantes diebus omnibus,
propter virtutem contendimus, neque ad alias
imus, quas conveniens ducere est unicuique.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est: Eurymache atque alii quoquot proci *estis* generosi,
de-istis quidem non vos amplius oro, neque concionor:
jamjam enim haec sciunt dii et omnes Achivi.
Sed age mihi date navem celarem, et viginti socios,
qui mihi hinc et illinc pertransant viam maris.
Proficiscar enim in Spartam et in Pylum arenosam,
reditum sciscituratus patris diu absentis,
si quis mihi dicat mortalium, aut rumorem audiam
ex Jove, quæ potissimum fert famam hominibus.
Si quidem patris vitam et redditum audivero,
sane, vexatus licet, adhuc perduraverim in-annum:
si vero mortuum audivero, neque amplius superstitem,
reversus jam inde caram in patriam terram,
tumulum illi aggeram, et parentalia perficiam
plurima, quanta decet, et viro matrem dabo,
Ille quidem sic locutus concedit. His autem surrexit
Mentor, qui Ulyssis eximii erat sodalis;
et is ei proficiscens in navibus, commisit domum totam,
utque-paterent seni, et ipse firme omnia custodiret:
qui-ipsis bene-cupiens concionatus-est et dixit:
Audite jam nunc me, Iliacenses, quodcunque dixerō:
ne quis amplius benignus, mansuetus et mitis sit
sceptriger rex, neque mente justa sciens,
sed semper difficultisque sit, et injusta faciat.
Adeo nullus recordatur Ulyssis divini
civium, quibus praesuit, paterque velut mitis erat.
Verum enimvero procos superbos nequaquam in video
committere facinora violenta malis-consiliis mentis:
sua enim objectantes capita comedunt violenter
domum Ulyssis, quem non-amplius putant redditurum-esse.
Nunc autem cetero populo succenseo, quod-adeo omnes
sedeatis muti, ac neutiquam adorientes verbis
pauciores procos compescatis, multi quum-sitis.
Hunc autem Evenorides Leocritus contra allocutus-est:

Μέντορ ἀταρτηρὲ, φρένας ἡλεῖ, ποῖον ἔειπες,
ἡμέας δτρύνων καταπαυέμεν. Ἀργαλέον δὲ
245 ἀνδράσι καὶ πλεύεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί.
Εἶπερ γάρ κ' Ὁδυσεὺς Ἰθακήσιος αὐτὸς ἐπελθὼν
δαινυμένους κατὰ δῶμα ἐὸν μηνοτῆρας ἀγανούς
ἔξελάσαι μεγάριο μενονήσει· ἐνὶ θυμῷ,
οὐ κέν οἱ κεχάροιτο γυνὴ, μᾶλα περ χατέουσα,
250 ἐλθόντ· ἀλλά κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίστοι,
εἰ πλεύεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἄλλ', ἔγε, λαοὶ μὲν σκιλδασθεῖ ἐπὶ ἔργα ἔκαστος·
τούτῳ δὲ ὅτρυνει Μέντωρ δῶν δῆδ' Ἀλιθέρσης,
οἵτε οἱ δὲ δρχῆς πατρώνοι εἰσιν ἑταῖροι.
255 Ἄλλ', δῶ, καὶ δῆθι καθήμενος, σάγγειλάνων
πεύστας εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὔποτε ταύτην.
Ὡς δρ' ἐρώντας λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψυφρήν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο ἐὰν πρὸς δῶμαθ' ἔκαστος·
μηνοτῆρες δὲ ἐς δῶματ' ἵσαν θείους Ὁδυσσῆος.
260 Τηλέμαχος δὲ ἀπάνευθι κώνων ἐπὶ θινὰ θαλάσσης,
χείρας νιψάμενος πολιῆς ἀλός, εὔχετ' Ἀθήνη·
Κλῦθι μοι, διχθίζος θεὸς θιλυδες ἡμέτερον δῶ,
καὶ μ' ἐν νηὶ κελευσας ἐπ' ἡεροειδέ πόντον,
νόστον πευσόμενον πατρὸς δῆν οἰχομένοι,
265 ἐρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοῖ,
μηνοτῆρες δὲ μάλιστα, κακῶς ὑπερηνορέοντες.
Ὡς ἐρατ' εὐχόμενος σχεδόνεν δέ οἱ ηλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδήν·
καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεια πτερόεντα προσγύνδα·
270 Τηλέμαχ', οὐδὲ δπιθεν κακὸς ἔσται οὐδὲ ἀνοήμων.
Εἰ δή τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἦν,
οἷος ἔκεινος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,
οὐδὲ τοι ἔπειθ' ἀλίη δόδες ἔστειαι οὐδὲ ἀτέλεστος·
εἰ δὲ οὐ κείνου γ' ἔσται γόνος καὶ Πηνελοπείης,
275 οὐ σέγ' ἔπειτα ἕλπο τελευτῆσιν δὲ μενονῆς.
Παῦροι γάρ τοι παιδεῖς δμοῖοι πατρὶ πέλονται·
οἱ πλέονες κακίους, παῦροι δέ τε πατρὸς δρέους.
Ἄλλ' ἔπειται οὐδὲ δπιθεν κακὸς ἔσται οὐδὲ ἀνοήμων,
οὐδὲ σε πάγχυ γε μῆτρες Ὁδυσσῆος προλέθειτεν,
280 ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσιν τάξει ἔργα.
Τῷ νῦν μηνοτήρων μὲν ἔα βουλήν τε νόον τε
ἀφραδῶν, ἐπεὶ οὐτὶ νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι·
οὐδὲ τι ἴστασιν θάνατον καὶ Κῆρα μελαιναν,
δε δή σφι σχεδόν ἔστιν, ἐπ' ἡματι πάντας δόλεθσι.
285 Σοὶ δὲ δόδες οὐκέτι δηρὸν ἀπέστεται ἦν σὲ μενονῆς.
Τοῖος γάρ τοι ἔταστος ἔγα πατρώϊος εἴμι,
δε τοι νῆσα θοὴν στελέω καὶ δημ' ἔθομαι αὐτός.
Ἄλλας σὲ μὲν πρὸς δῶματ' ἡν μηνοτῆρσιν δμιλεῖ,
290 δπλισσόν τ' ήτα καὶ ἄγγεσιν ἀρσον διπάντα,
οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, καὶ ἀλφίτα, μυελὸν ἀνδρῶν,
δέρματιν ἐν πυκνοῖσιν ἔργω δ' ἀνὰ δῖμον ἔταλρους
αἰγ' ἔθελοντῆρας συλλέξομαι· εἰσὶ δὲ νῆες
πολλαῖ ἐν ἀμφιάλω Ἰθάκῃ, νέαι δὲ παλαιαῖ·
τάνω μὲν τοι ἔγων ἐπισθόμαι ήτις ἀρίστη,
295 ὥστα δὲ ἐροπλίσαντες ἐνήσουμεν εὑρέι πόντῳ.
Ὡς φάτ' Ἀθηναίη, κούρη Διός· οὐδὲ ἄρ' ἔτι δῆν

ODYSSEAE II.

Mentor noxiē, ingenio stolidē, quale locutus-es,
nos adhortans ut-compescant! Difficile vero erit
viris etiam pluribus pugnare nobiscum de convivio.
Etenim si Ulysses Ithacensis ipse adveniens
convivantes per domum suam procos illustres
expellere domo cogitaret in animo,
non ipso latraret uxor, quantumvis valde desiderans,
veniente; sed is ibi sevam mortem obiret,
si cum-pluribus pugnaret; tu vero non recite locutus-es.
Sed age, cives quidem dispergabunt ad opera unusquisque;
huic autem properabit Mentor iter, et Halitherses,
qui ei a principio paterni sunt amici.
Sed, puto, etiam diu sedens, nuntios
percontabitur in Ithaca; perficiet vero iter hoc nunquam.
Sic igitur locutus-est, solvitque concionem celerem.
Atque hi quidem dispergebant suam ad domum quisque:
proci vero ad aedes iverunt divini Ulyssis.
Telemachus autem seorsum profectus ad litus maris,
manus quum-lavisset e-canō mari, supplicabat Minerva:
Audi me, qui heri deus venisti nostram domum,
et me in navī jussisti per obscurum pontum,
reditum sciscitaturum patris diu absentis,
proficiisci: hæc vero omnia impediunt Achivi,
proci autem potissimum, male superbientes.
Sic ait precans: prope autem illum venit Minerva,
Mentori similiis tum corpore, tum etiam voce;
et eum compellans verbis alatis allocuta-est:
Telemache, neque in-posterum ignavus eris, nec imprudens.] Si quidem tibi cuius patris instillatus-est animus fortis,
qualis ille erat ad-perficiendum opusque dictumque:
non tibi deinde vanum iter erit, neque irritum:
si vero non illius es filius et Penelopes,
non te-quidem deinde spero perfecturum-esse quæ moliris.
Pauci etenim sūli similes patri sunt;
plerique pejores, pauci vero patre meliores.
Sed quoniam neque in-posterum ignavus eris nec imprudens,
nec te penitus prudentia Ulyssis reliquit,
spes tibi deinceps est te perfecturum hæc opera.
Ideo nunc procorum quidem sine consiliumque mentemque
insipientium, quoniam neutiquam prudentes, nec justi sunt;
neque omnino sciunt mortem, ac fatum atrum,
quæ jam illis imminet, die uno omnes ut-pereant.
Tibi vero profectio non-amplius longe aberit quam tu moliris.
Talis enim tibi amicus ego paternus sum,
qui tibi navem celerem parabo, et simul comitabor ipse.
Sed tu quidem ad domos profectus procis intersis,
apparaque vñatica et vasis conde singula,
vinum in amphoris, et farinam, medullam hominum,
utribus in densis; ego vero per populum socios
statim voluntarios colligam: sunt autem naves
multæ in circumflua Ithaca, novæ et veteres:
harum quidem tibi ego providebo eam quæ optima sit;
statimque instructam deducemus in-latum mare.
Sic dixit Minerva, filia Jovis: neque amplius diu

Τηλέμαχος παρέμινεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλινεν αὐδῆν.
Βῆ δὲ ίμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος Ήτορό-

εῖρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάραισιν,

300 αἵγας ἀνιεμένους, στάλους θ' εἴνοτας ἐν αὐλῇ.

Ἀντίνοος δὲ ίθις γελάσας κλεῖ Τηλέμαχοιο·

Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' ἔρχεται τὸ δύναμαζεν·

Τηλέμαχος ὑψηγόρη, μένος ἄσχετε, μήτι τοι ἀλλο

ἐν στήθεσι κακὸν μελέτων ἔργον τε ἔτος τε,

305 ἀλλὰ μοι ἐσθίεμεν καὶ πινέμεν, ὃς τὸ πάρος περ.

Ταῦτα δέ τοι μᾶλα πάντα τελευτῆσσοντιν Ἀχαιοῖ,

νῆστα καὶ ἔσταιτος ἔρετας, ίνα θάσσον τίχαι

ἔτι Πύλον ἡγαθέντι μετ' ἀγαυοῦ πατρὸς ἀκούνη.

Τὸν δὲ τὸν Τηλέμαχος πετυμένος ἀντίον τῆδε·

310 Ἀντίνοος, οὐπάς ἔστιν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὅμιν

δαίνυσθαι τὸν ἀχέοντα τὸν εὐφράνεσθαι ἔχηλον.

*Η οὐχ δίλις ὃς τὸ πάροιθεν ἔκειται πολλὰ καὶ ἐσθὶλλ

κτήματα ἔμπι, μνηστῆρες, ἄνω δὲτοι νήπιος ήσα;

νῦν δὲ δὴ μέγχας εἰμι καὶ ἀλλιών μοῦθον ἀκούνων

315 πυνθάνομει, καὶ δὴ μοι δέξεται ἔνδοθι θυμός,

πειρήσων ὃς καὶ ὑμι μικαῖς ἐπὶ Κήρας ίγλω,

ἢ Πύλονδ' ἔλθων, ἢ αὐτοῦ τῷδετον δὲν δίμω.

Εἶμι μὲν — οὐδὲ δὲλη δόδεται ην ἀγορεύω —

ἔμπορος· οὐ γάρ νηδετὸν δέπτοδος οὐδὲτον ἔρεταν

320 γίγνομαι· ὃς νῦν που ὑμιν ἔεισατο κέρδιον εἶναι.

*Η ρα, καὶ ἐν χειρὸς χειράς σπάσατ· Ἀντινόοιο

βέται· μνηστῆρες δὲ δόμον κατέδαιτα πένοντο.

Οἱ δὲ ἐπελώθευν καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν·

ῶδε δὲ τις εἴπεσσε νέων ὑπερηνορεόντων·

325 *Η μᾶλα Τηλέμαχος τοὺς μηρηρήζει·

ἡ τίνας ἐκ Πύλου ἀξεῖ ἀμύντορας ἡμαθέοντος,

ἡ δηγε καὶ Σπάρτηνεν ἐπεὶ νύ περ λεπταὶ αἰλῶς·

ἡ καὶ εἰς Ἐφύρην ἔθελει, πλειρχν ἄρουραν,

ἔθελει, δρφ' ἔνθεν θυμορθόδρομος φάρμακον ἔνεικη,

330 ἐν δὲ βαλλή χρητῆρι καὶ ἡμέας πάντας δλέσση.

*Ἄλλος δὲ αὐτὸς εἴπεσσε νέων ὑπερηνορεόντων·

τίς δὲ οἶδεν καὶ αὐτὸς ἴων κοιλῆς ἐπὶ νηδος·

τῆλε φίλων ἀποληταὶ, ἀλώμενος, δόςτερ Όδυσσεύς;

οὐτω καὶ μᾶλλον δρέλλειεν πόνον ἄμμιν·

335 κτήματα γάρ καὶ πάντα δασαλμέθει, οίκια δὲ αἴτε

τούτου μητέρι δοῦμεν ἔχειν ἡδὲ δεῖτε δποιοι.

*Ως φάν δε δέπονθορον θελαμιον κατεβήσατο πατρός,

εύρην, δοι νηδες γρυσσος καὶ γαλχός ἔχειτο

ἔσθης τ' ἐν χηλοῖσιν θλις τ' εδῶδες θλαιον·

340 ἐν δὲ πίθοι οίνοι παλαιοι δηποτότοιο

ἔστασσαν, ἀκρητον θελον ποτὸς ἐντὸς ἔχοντες,

ἔξεινης ποτὶ τούχον ἀρηρότες εἴποτος Όδυσσεύς

οίκαδε νοστήσειε καὶ ἀλγεα πολλὰ μογήσας.

Κλησταὶ δὲ ἐπεσαν σανίδες πυκινοῖς ἀρχαιτι,

345 δικαλδες ἐν δὲ γυνῃ ταμίη νύκτας τα καὶ ἡμερ

ἴσχ', ή πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυειδρείησιν,

Εὔρυχει', Ωπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.

Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη θάλαιμόνδε καλέστας·

Μαΐ, ἀγε δὴ μοι οίνον ἐν ἀμφορορεύσιν ἀσυστον

350 ἡδύν, δτις μετὰ τὸν λαρώτατος δν σφιλάσσεις,

Telemachus morabatur, postquam deae audiverat vocem.

Profectusque est ire ad domum, suo meatus animo :

invenit autem procos superbos in sedibus,

capras excoriantes, porcosque assantes in aula.

Antinous autem ridens obviā iuit Telemacho;

inque ejus haesit manu, verbumque dixit et elocutus est :

Telemache aliloque, animi impotens, ne-quid tibi aliud

in pectoribus malum sit-curae opusque verbumque,

sed mihi ede, et bibe, sicut ante quidem.

Ista autem tibi plane omnia perficiunt Achivi,

nave, et delectos remiges, ut ocyus pervenias

in Pylum divinam, ad-querendam inclity patris famam.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-

est :] Antinoe, nequaquam licet insolentibus cum vobis

convivarique invitum, et lastari quietum.

An non satis est, quod antea absumsisti multas et eximias

possessiones meas, proci; ego autem adhuc infans eram?

Nunc vero quum jam adulstus sum, et aliorum orationem

audiens] percipio, et jam mihi augescit intus animus,

tentabo, quomodo vobis malum fatum immittam,

sive Pylum profectus, sive hic, hoc in populo.

Proficiscar quidem (neque vanum iter erit, quod dico),

in-aliena-navi; neque enim navis compos, nec remigum

fio: sic utique vobis visum-est mellius esse.

Dixit, et ex manu manum traxit Antinoi

facile : proci autem per domum convivium apparabant.

Hi vero cavillabantur et illudebant ei verbis :

sic autem aliquis dicebat juvēnum superbientium :

Profecto magnopere Telemachus cædem nobis molitur :

aut aliquos ex Pylo duceat auxiliatores arenosa,

aut ille etiam ex Sparta ; quandoquidem sane cupit vehe-

menter ; aut etiam in Ephoram vult, pingue terram,

proficisci, ut inde mortifera venena afferat,

injiciatque crateri, et nos omnes perdat.

Alius autem rursus dicebat juvēnum superbientium :

quis vero seit, an non et ipse profectus cava in navi,

longe ab-amīcīs pereat, errans, sicut Ulysses?

Sic etiam magis augeret laborem nobis :

bona enim omnia divideremus, domum vero tum

illius matri daremus habendam, atque ei, qui illam duxerit.

Sic dixere : ille vero in-alte-tectum penum descendit pa-

tris,] amplum, ubi cumulatum aurum et æs jacebat,

vestisque in cistis, abundeque odoriferum oleum :

ibique dolia vini veteris dulcis-potu

stabant, merum divinum potum in-se continentia,

ordine ad murum aptata : si-quando Ulysses

domum reverteretur, etiam dolores multos passus.

Clausiles vero impositæ-erant fores accurate aptatae,

bifores : intus autem mulier proma noctesque diesque

erat, quæ omnia asservabat mentis magna-prudentia,

Euryclea, Ophs filia Pisenoridæ.

Hanc tum Telemachus allocutus-est, in-penum vocataam :

Nutrix, age jam mihi vinum in amphoris hauri

suave, quale post illud dulcissimum est, quod tu servas,

χεῖνον σῖομένη τὸν κάμμιορον εἶπονθεν Ὄλοι:
 Διογενῆς Ὀδυσσεὺς θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξας.
 Δώδεκα δὲ ἔμπλησον καὶ πώμασιν ἄρσον ἀπαντας.
 Ἐν δὲ μοι ἀλφίτα κεῦον ἐϋδραφέεσσι δοροῖσιν.
 355 εἴκοσι δὲ ἔστω μέτρα μοληθράτου ἀλφίτου ἀκτῆς.
 Αὐτῇ δὲ οἰη ἵσθι· τὰ δὲ ἀθράσια πάντα τετύχθω·
 ἐσπέριος γάρ ἐγών αἰρήσομαι, διπότε κεν δὴ
 μήτηρ εἰς ὑπερῷ ἀναβῆ κοίτου τε μέδθαι.
 Εἴμι γάρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμάρτοντα,
 360 νόστον πεισόμενος πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσω.
 Ως φάτο· κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 καὶ δὲ ὀλοφυρομένη ἔπεια πτερόεντα προχύδα·
 Τίττε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 ἔπλετο; πῆδ' ἐθελεῖς λέναι πολλήν ἐπὶ γαῖαν,
 365 μοῦνος ἐών ἀγαπητῶς; δὲ δὲλτο τηλόθι πάτρης
 Διογενῆς Ὀδυσσεὺς ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δῆμῳ.
 Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἴοντι κακὰ φράσσονται διπίσσω,
 ὡς κε δόλω φθῆγες τάδε δὲ αὐτοὶ πάντα δάσσονται.
 Ἀλλὰ μέν' αὖθ' ἐπὶ σοῖς καθήμενος· οὐδέ τέ σε χρὴ
 370 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν οὐδὲ ἀλληλοθεῖ.
 Τὴν δὲ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον τοῦδε·
 θάρσει, μαῖ· ἐπεὶ οὔτοι ἀνεύ θεού θήδε γε βουλή.
 Ἀλλ' ὅμοσον μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μιθῆσασθαι,
 πρὶν γ' ἔτ' ἀν ἐνδεκάτη τε διωδεκάτη τε γένηται,
 375 ηὐ αὐτὴν ποιέσται καὶ ἀφορμηθέντος ἀκούσαι·
 ὡς ἂν μὴ κλαίσουσα κατὰ χρόα καλὸν λάπτη.
 Ως ἀρ' ἔφη· γρηῦς δὲ θεῶν μέγαν δρκον ἀπώμυν.
 Αὐτῷρ ἐπεὶ δὲ ὅμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν δρκον,
 αὐτίκ' ἐπειτα οἱ οἰνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἀφυστεν,
 380 ἐν δὲ οἱ ἀλφίτα κεῦεν ἐϋδραφέεσσι δοροῖσιν.
 Τηλέμαχος δὲ ἐδώματ' ἐών μνηστήρων διμίλει.
 Ἔνθ' αὐτ' ἀλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλέμαχος δὲ εἰκοῦς κατὰ πτόλιν ὥχετο πάντη,
 καὶ ῥα ἐκάστω φωτὶ παρισταμένη φάτο μῆθον·
 385 ἐσπέριος δὲ ἐπὶ νῆσο θοήν ἀγέρεσθαι ἀνάγει.
 Ἡ δὲ αὗτε Φρονισοί Νοήμονα φαίδιμον οὐδὲν
 ηὔτε νῆσα θοήν· δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
 Δύστοτο τέ ηὲλιος σκιώνωντο τε πᾶσαι ἀγνιατι.
 Καὶ τότε νῆσα θοήν δλαδὲ είρυσε, πάντα δὲ ἐν αὐτῇ
 390 δπλ' ἐτίθει, τάτε νῆσες ἐνσελμοι φορέουσιν.
 Στῆσε δὲ ἐσχατή λιμένος, περὶ δὲ ἐστολοὶ ἐτάροι
 ἀθροοὶ ηγερέοντο· θεὰ δὲ ὁ ὄτρυνεν ἔκαστον.
 Ἔνθ' αὐτ' ἀλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 395 βῆδὲ ίμεναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο·
 οὐας ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὑπνον ἔχευεν,
 πλάζε δὲ πνίνοντας· χειρῶν δὲ ἔκβαλλε κύπελλα.
 Οἱ δὲ εὔδειν ὡρνυντο κατὰ πτόλιν· οὐδὲ ἀρ' ἐτὶ δὴν
 εἴσατ, ἐπεὶ σφισι θντος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
 Αὐτῷρ Τηλέμαχον προσέφθη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 400 ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εύναιεταόντων,
 Μέντορι εἰδομένη ηὐμὲν δέμας ἡδὲ καὶ αὐδῆν·
 Τηλέμαχ', ηδη μὲν τοι ἐύκνημιδες ἐταῖροι
 εἴσατ' ἐπτέρεμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι δρμῆν·
 ἀλλ' οὐμεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν δόδοι.

ODYSSEAE II.

illum exspectans infelicem, siquando venerit
 generosus Ulysses, mortem et fatum elapsus.
 Duodecim vero imple, et operculis apta omnes
 Ac mihi farinam infunde bene-consutis utribus :
 viginti autem sint mensuræ molita frumenti farinae.
 Ipsa vero sola scias : haec autem conferta omnia adsint :
 sub-noctem enim ego ea accipiam, quando jam
 mater in superna-conclavia ascenderit, somnumque cogitarit.
 Proficiscar enim in Spartam et in Pylum arenosam,
 redditum sciscitaturus patris cari, sicubi audiero.
 Sic dixit; ejulavit vero cara nutrix Euryklea,
 et lugens, verbis alatis cum alloctuta est :
 Cur vero tibi, care fili, in mente haec cogitatio
 est? quoniam autem vis ire multam per terram,
 solus quum sis filius dilectus? ille vero perii longe a-patria,
 generosus Ulysses, alieno in populo.
 Hi vero tibi statim profecto mala machinabunt posthac,
 ut dolo pereas; haec vero ipsi omnia divident.
 Verum mane hic, tuis insidens; neque omnino te oportet
 per pontum infructuosum mala pati, neque errare.
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
 est:] confide, nutrix: quippe nequaquam sine deo hoc consili-
 um est.] Sed iura, te non matri caræ haec dicturam,
 priusquam quando undecimaque duodecimaque dies affuerit,
 aut ipsa desiderarit, et me-discessisse resciverit :
 ut ne flens corpus pulcrum lœdat.
 Sic igitur dixit; anus vero deorum magnum jusjurandum
 juravit.] Ac postquam juraverat, perfeceratque jusjurandum,
 statim inde illi vinum in amphoris hausit;
 atque ei farinam infudit bene-consutis utribus ;
 Telemachus vero domos ingressus, cum-procis versabatur.
 Tum rursus aliud cogitavit dea cæsiis-oculis Minerva;
 Telemachoque assimilata urbem obibat quaqua versum,
 et singulis viris astans dicebat sermonem :
 vesperi vero ad navem celerem congregari jubebat.
 Ipsa autem porro Noemonem, Phronii clarum filium,
 poscebat navem celerem; ille vero ipsi lubens promisit.
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ.
 Et tunc navem celerem in-mare prostraxit, omniaque in ipsa
 armamenta posuit, quæ naues bene tabulæ ferunt;
 statuitque in extremitate portus; circum autem strenui socii
 frequentes congregabuntur: deaque hortabatur singulos.
 Tunc rursus aliud cogitavit dea cæsiis-oculis Minerva:
 festinavit ire ad aedes Ulyssis divini;
 ibi procis dulcem somnum infudit,
 fallebatque bibentes; e-manibusque ipsis executiebat pocula.
 Hi autem dormitum festinabant in urbem, neque amplius diu
 sedebant, quia ipsis somnus palpebris incidebat.
 Sed Telemachum allocuta est cæsiis-oculis Minerva,
 evocatum ex-edibus bene-habitatis,
 Mentoris similis tum corpore, tum etiam voce :
 Telemache, jam quidem tibi bene-ocreati socii
 sedent ad-remigium, tuum exspectantes impulsum :
 sed eamus, ne diutius differamus iter.

- 408 Ως δρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
χαρπαλίμως δ' ἐπειτα μετ' ἔχνια βαῖνε θεοῖο.
Αὐτάρ ἐπει δέ ἐπι νῆα καττήλυθον ἥδε θαλασσαν,
εἶρον ἐπειτ' ἐπι θινὶ χαρηκομόντας ἑταῖρους.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειρ' ιερῇ τοῖς Τηλεμάχοιο·
- 410 Δεῦτε, φίλοι, ήτις φερώμεθα· πάντα γάρ οἵδη
θέρος ἐνι μεγάρω μήτηρ δέ εμοὶ οὕτι πέπυσται,
οὐδέ μὲν δημωτί, μίλα δέ οἴη μύθον ἀκουσεν.
- Ως δρα φωνήσας ἡγήσατο τοι δέ δέμητρα.
Οι δέ ἄρα πάντα φέροντες ἔυσσελμῷ επὶ νηὶ
- 415 κάθετεσσαν, ὡς ἐκέλευσεγ 'Οδυσσῆς φίλος οὗσα.
Ἄν δέ δρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἡρχε δέ Ἀθήνη,
νηὶ δέ εὐν πρόμνη κατ' ἄρ' Εὔετο· μῆχι δέ δρα' αὐτῆς
Εὔετο Τηλέμαχος τοι δέ πρυμνήσι θίυσαν·
ἔν δέ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπι κληῖσι καθίζον.
- 420 Τοῖσιν δέ ξιμενον οὖρον θεὶς γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ἀκραῇ Ζέφυρον, κελάδοντ' ἐπι οἰνοπα πόντον.
Τηλέμαχος δέ ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
θηλῶν μπτεσθαι· τοι δέ δτρύνοντος ἀκουσαν.
Ἴστὸν δέ ειλάτινον κοίλην ἔντοσθε μεσοδόμης
- 425 στῆσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·
ἄλλον δέ ιστία λευκὰ ἔντρέπτοισι βαεῦσιν.
Ἐπρησεν δέ ἀνεμος μέσον ιστίον, ἀμφὶ δὲ κῦμα
στείρη πορφύρεον μεγάλ' ἵσχε νηὸς ιούστης
ἡ δέ ἔθεν κατὰ κῦμα διαπρήσσωσα κελευθον.
- 430 Δησάμενοι δέ δρα δπλα θοὴν ἀνὰ νηὰ μαλαιναν
στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφάς οίνοια·
λειδον δέ θιανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτησιν,
ἐκ πάντων δὲ μαλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κούρη.
Παννυχίη μὲν δέ θήγε καὶ ηῶ πειρε κελευθον.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Γ.

Τὰ ἐν Πύλῳ.

- Ἡλιος δέ ἀνόρουσε, λιπῶν περικαλλέα λίμνην,
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἦν' ἀθανάτοισι φανεῖη
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπι ζεύδωρον ἄρρωναν·
οἱ δὲ Πύλοι, Νηλῆος ἔντειμενον πτολείθρον,
εἴκουν τοι δέ ἐπι θινὶ θαλάσσης ιερὸ δέζον,
ταύρους παμμιλανας, Ἐνοσήθον κυανοχαίτη.
Ἐνέσα δέ δραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δέ ἐν ἔναστη
εἴσατο, καὶ προῦχοντο ἔκαστοθι ἔνεα ταύρους.
Ἐδέοι οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δέ ἐπι μηρῷ ἔκην,
τοι δέ ίθὺς κατάγοντο, ίδε ιστία νηὸς ἔστος
στειλαν ἀείραντες, τὴν δέ ὅρμισαν, ἐκ δέ ἔσαν αὐτοῖς
ἐκ δέ δρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν'. ἡρχε δέ Ἀθήνη.
Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
- Τηλέμαχ', οὐ μὲν σε χρῆ ἔτ' αἰδοῦς οὐδὲ ήβαιον·
15 τούνεκα γάρ καὶ πόντον ἐπέπλως, δρρα πύθησαι
πατρὸς, δπου κύθε γαῖα καὶ δντινα πότμον ἐπέσπεν.
Ἄλλ' άγε νῦν ίθὺς κίς Νέστορος ιπποδάμοιο·

ODYSSEAE III.

Sic igitur locuta præcessit Pallas Minerva
celeriter; ille autem continuo post vestigia ibat deæ.
Ac postquam ad navem devenerant et mare,
invenerunt deinde in litore capite-comantes socios.
Hos vero allocuta-est divina vis Telemachi:

Adeste, amici, viatica afferamus : omnia enim jam
conferta sunt in domo : mater vero mea neutiquam scit,
neque aliae ancillæ ; una autem sola rem audivit.

Sic igitur locutus præcessit : illique simul sequebantur.
Ipsi vero inde omnia ferentes bene-tabulata in navi
depositerunt, ut præcepit Ulyssis carus filius.
Inde Telemachus navem consendit, præibat autem Minerva,
navisque in puppe consedit; prope autem eam
sedebat Telemachus : illi vero rethnacula solverunt;
atque etiam ipsi nave conscensa in transtris considebant.
His vero secundum ventum misit cæsis-oculis Minerva,
acrem Zephyrum, sonantem per obscurum pontum.
Telemachus autem socios ad hortatus jussit
armamenta tractare : hi vero adhortanti auscultarunt.
Malum autem abiegnūm cavam intra basem
statuerunt elevatum, et rudentibus colligarunt :
trahēbantque vela alba bene-tortis loris-bubulis.
Flatu autem implevit ventus medium velum; ac fluctus circa
carinam ater valde resonabat, nave eunte :
hæc vero currebat per fluctum conficiens viam.
Quumque ligassent inde armamenta celerem per navem ni-
gram,] statuerunt crateras, coronatos vino :
libabantque immortalibus diis sempiternis ;
ex omnibus vero potissimum Jovis oculis-cæsisæ filiæ.
Per totam noctem quidem illa et mane conficiebat iter.

ODYSSEAE III.

Quæ in Pylo facta.

Sol autem prorupit, relicto pulcro laeu,
celum in æreum, ut immortalibus luceret,
et mortalibus hominibus super almam terram :
illi autem ad-Pylum, Nelei bene-ædificatum oppidum,
pervenerunt; hi vero (Pylii) in litore maris sacra faciebant,
tauros tolos-nigros, Neptuno cœruleis-capillis.
Novem autem concessus erant, quingeni vero in unoquoque
sedebant, et porriciebant in-singulis novem boves.
Quum hi viscera gustarunt, deoque femora incenderunt,
illi recta appellebant, atque vela navis æqualis
legerunt tollentes, ipsamque in-portu-statuere, egressique-
sunt ipsi :] ac Telemachus nave egrediebatur : præibat autem
Minerva.] illum prior allocuta-est dea cæsiis-oculis Minerva :
Telemache, non tibi opus jam pudor ne tantillum quidem :
ideo enim et pontum pernavigasti, ut audires
de-patre, ubi eum occultet terra, et quodnam fatum adierit.
Verum age nunc rectia vade ad-Nestorem equum-domitorem :

εἰδομεν ἔγινα μῆτιν ἐν στήθεσσι κέκευθεν.
 Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν, δπως νημερτέα εἴπῃ·
 ω ψεῦδος δ' οὐκ ἔρει: μάλα γάρ πεπνυμένος ἔστιν.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον τῷδε·
 Μέντορ, πῶς τ' ἄρει πώς τ' ἄρει προς πτύχομαι αὐτόν;
 οὐδέ τί πω μύθουσι πεπείρημαι πυκνοῖσιν·
 αἰδὼς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἔξερέεσθαι.
 25 Τὸν δ' αὔτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλέμαχ', μᾶλλα μὲν αὐτὸς ἐν φρεσὶ σῆσι νοήσεις,
 ἀλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γάρ διώ
 οὐ σε θεῶν ἀέχητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.
 "Ως δέρα φωνήσασ' ἥγησατο Παλλὰς Ἀθήνη
 30 χρηπαλίμως δ' ἔπειτα μετ' ἔγινα βαίνε θεοῖο.
 "Ιξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν σκύριν τε καὶ ἔδρας.
 "Ἐνθ' ἄρα Νέστωρ ἥστο σὺν μάσιν ἀμφὶ δ' ἕταῖροι
 δαιτ' ἐντυνόμενοι κρέα ὡπτῶν μᾶλλα τ' ἔπειρον.
 Οἱ δ' ὧς οὖν ξείνους ἴδον, θερόδοι ήλθον ἀπαντες,
 35 οἱ χερσὶν τὸν σπάζοντο καὶ ἔδριάσθαι ἀνωγον.
 Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατον ἐγγύθεν ἐλθὼν
 ἀμφοτέρων θελεία καὶ θύρουσεν παρὰ δαιτή,
 κώσειν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψυμάθινος ἀλίσιν,
 πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδῃ καὶ πατέρι δ.
 40 Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχειν
 χρυσεών δέπατε· δειδισκόμενος δὲ προσγύμνα
 Παλλὰς Ἀθηναίην, κούρην Διὸς αἰγιοχοῖο·
 Εὔχεο νῦν, ὃ ξείνε, Ποσειδάνων ἀνακτή·
 τοῦ γάρ καὶ δαίτης ἥγησατε δεῦρο μολόντες.
 45 Αὐτὰρ ἔπειτη σπείσης τε καὶ εὔξει, οὐ θέμις ἔστιν,
 δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπατε μελιηδέος οἴνου
 σπείσαι· ἐπεὶ καὶ τοῦτον δίομαι ἀθενάτοισιν
 εὐχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.
 Ἄλλα νεώτερός ἔστιν, δυηλικήν δὲ μοῖραν αὐτῷ·
 50 τούνεκα σοὶ προτέρῳ δῶσω χρύσειον μλεισον.
 "Ως εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπατε ἥδεος οἴνου·
 χαίρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἄνδρι δικαίῳ,
 οὐνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον μλεισον.
 Αὐτίκα δ' εὐχετο πολλὰ Ποσειδάνων ἀνακτή·
 55 Κλῦθι, Ποσειδάνον γαιήσοχε, μηδὲ μεγήρης
 ἥμιν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
 Νέστορι μὲν πρώτιστα καὶ οὐάσι κῦδος ὅπαζε·
 αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσαν ἀμοιβὴν
 σύμπασιν Πυλίοισιν ἀγακλεῖτης ἔκατόμβης.
 60 Δὸς δὲ ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι,
 οὐνεκα δεῦρ' ικόμεσθα θοῆ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 "Ως δέρα ἔπειτ' ἡράστο καὶ αὐτῇ πάντα τελεύτα·
 δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπατε ἀμφικύπελλον.
 "Ως δ' αὔτως ἡράστο θύσσησος φίλος οὐδέ.
 65 Οἱ δὲ ἐπεὶ ὠπτησαν κρέα ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
 μοίρας δασσάμενοι δαίνυντε ἐρικυδέα δαιτά.
 Αὐτὰρ ἔπειτο πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἐντο,
 τοις δέρα μάνων ἥρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·
 Νῦν δὴ καλλιόν ἔστι μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι
 70 ξείνους οἰτινές εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδωδῆς.
 "Ως ξείνοι, τίνες ἔστε; πόθεν πλειθ' ὑγρὰ κλευθα;

ΟΔΥΣΣΕΑ III.

videamus, quodnam consilium in præcordiis absconditum habeat.] Ora autem eum ipsum, ut vera dicat:
 mendacium vero non dicet; valde enim prudens est.

Huic autem rursus Telemachus prudens contra locutus est:
 Mentor, quoniam modo jam accedam, quoque modo salutabō
 ipsum?] neutiquam adhuc sermonum peritus sum pruden-
 tiū;] pudor vero est, juvenem virum seniorem interrogare.

Hunc vero rursus allocuta est dea cariis oculis Minerva:
 Telemache, alia quidem ipse in mente tua dispicies,
 alia vero et deus suggester; non enim puto
 te diis invitis natumque esse enutritumque.

Sic igitur locuta prævixit Pallas Minerva
 celereriter: ille vero continuo post vestigia ibat deae.
 Venere autem in Pyliorum virorum congregationemque et
 consessus.] Ibi Nestor sedebat cum filiis; circumque socii
 convivium apparantes, carnes assabant, aliasque transfige-
 bant.] Hi vero, ut hospites viderunt, conserti venerunt omnes,
 manibusque prehensabant, et considerere jubeant.
 Primus Nestorides Pisistratus prope accedens,
 utrorumque prehendit manū ipsosque collocavit ad epulas,
 pellibus in mollibus, super arenas marinas,
 iuxtaque fratrem Thrasymedem, et patrem suum.
 Præbuit autem inde viscerum partes, infundebatque vinum
 aureo poculo: propinans vero allocutus est
 Palladem Minervam, filiam Jovis ægidem-tenantis:

Supplica nunc, o hospes, Neptuno regi;
 hujus enim in-epulas incidistis, huc prolecti.
 Ac postquam libaveris et supplicaveris, qua fas est,
 da et huic deinde poculum dulcis vini
 ad-libandum; quoniam et hunc puto immortalibus
 supplicare: omnes enim dils indigent homines.
 Sed junior est, atque-eius-eadem mecum ipso:
 propterea tibi priori dabo aureum poculum.

Sic locutus in manibus deæ posuit poculum dulcis vini:
 gaudebat autem Minerva prudenti viro justo,
 eo-quod ipsi priori præbuerat aureum poculum.
 Statimque supplicavit multa Neptuno regi:

Audi, Neptune terram-continens, neu dedigneris
 nobis supplicantibus perficere haec opera.
 Nestori quidem omnium-primo et filiis gloriam præbe:
 ac deinde ceteris da gratam remunerationem,
 cunctis Pyliis, ob-inclytam hecatombam.
 Da vero etiam Telemachum et me re-confecta redire,
 cuius-gratia lucis venimus celeri cum nave nigra.
 Sic igitur jam precabatur, et ipsa omnia perficiebat;
 dedit vero Telemacho pulcrum poculum duplex.
 Eodemque ipso-modo supplicavit Ulyssis carnis filius.
 Hi autem ut assarant carnes superiores et igni extraxerant
 partibus distributis, epulabantur splendidas epulas.
 Ac pos' quam potus et cibi desiderium exemerant,
 illis inde sermonem exorsus est Gerenius eques Nestor:
 Nunc jam decentius est inquirere et interrogare
 hospites quinam sint, postquam saturati sunt cibo.
 O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?

ἥ τι κατὰ πρῆξιν ή μαψιδίως δλάλησθε,
οἴά τε ληϊστῆρες, ὑπειρ̄ θλα, τούτ' ἀλόνται
ψυχής παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
75 Τὸν δ' αὐτὸν Τηλέμαγος πετνυμένος ἀντὸν ηὔδα
θαρσήσας· αὐτὴν γάρ εἶνι φρεστὸν θάρσος Ἀθήνην
θῆγ'. Ινα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχούμενοι ἔροτο·
[ἢδ' ίνα μιν κλέος ἐσθὸλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν]
ΩΝέστορ Νηληΐάδη, μέγα κύδος Ἀχαιῶν,
80 εἰρει διπόθεν εἰμέν· ἔγώ δέ κέ τοι καταλέξω.
‘Ημεῖς ξένοι Ίθάκης Ὑπονήου εἰλήλουμεν·
πρῆξις δ' οἵδη, οὐ δῆμιος, ἣν ἀγορεύω.
Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὑρὸν μετέρχομει, ην που ἀκούσω,
85 δίου Ὁδυσσῆος ταλασίρονος, δν ποτέ φασιν
ας σὺν σοὶ μαρνάμενον Τρώων πόλιν ἔξαλαπάξαι.
‘Ἄλλους μὲν γάρ πάντας, δοι Τρώων πολέμιζον,
πευθόμεθ', ξῆρι ἔκαστος ἀπώλετο λυγρῷ δλέθρῳ·
κείνου δ' αὐτὸν δλεθρὸν ἀπευθέα θήκε Κρονιῶν.
Οὐ γάρ τις δύναται σάρα εἰπέμεν, διπόδ' δλωλεν·
90 εἰδέ δγ' ἐπ' ἡπείρου δάμην ἀνδράσι δυζμενέσσιν,
εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
Τούνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἵκανομαι, αἱ κ' ἔθελησθα
κείνου λυγρὸν δλεθρὸν ἐνιστεῖν, εἴ που δπωπας;
δρθαλμοῖσι τεοῖσιν, η ἀλλοι μῆθον ἀκουσας
95 πλαζόμενοι πέρι γάρ μιν διζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειώσσοι μηδὲ ἐλεασίρων,
ἀλλ' εὖ μοι κατάλεξον δπωπῆς. [σεύς,
Λίσσομαι, εἰπότε τοὶ τι πατήρ ἐμδς, ἐσθὸλος Ὁδυσ-
η ἔπος ηέ τι ἔργον ἑποστὰς ἔξετελεσσεν
100 δῆμων ἔνι Τρώων, δθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί·
τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καὶ μοι νημερτές ἐνιστε.

Τὸν δ' ἡμείσετ' ἐπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
ῶς διλ' ἐπει μ' ἔμνησας διζύος, ην ἐν ἔκεινω
δῆμῳ ἀνέντλημεν μένος ἀσχετοι υἱες Ἀχαιῶν,
105 η μὲν δσα ξὺν νησιν ἐπ' ἡροειδέα πόντον
πλαζόμενοι κατὰ ληῆδ' δπη ἄρξειν Ἀχιλλεὺς,
ηδ' δσα καὶ περὶ δστο μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
μαρνάμεθ'. ἔνθα δ' ἐπειτα κατέκταθεν δστοι ἄριστοι·
ἔνθα μὲν Αἴας κείται Ἀρήιος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεὺς,
110 ἔνθα δὲ Πάτροκλος, οεόριν μῆστωρ ἀτάλαντος·
ἔνθα δ' ἐμδς φίλος υἱός, έμα κρατερὸς καὶ δμύμων,
Ἀντίλοχος, πέρι μὲν θεειν ταχὺς ηδὲ μαχητῆς —
δλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά τίς κεν ἔκεινα
πάντα γε μυθήσαιτο καταθνητῶν ἀνθρώπων;
115 οὐδὲ εἰ πεντάτετρες γε καὶ ἔξατες παραμίμων
ἔξερεοις δσα κείθι πάθον κακὸν διος Ἀχαιοί·
πρίν κεν ἀνίηθεις σὴν πατρίδα γαῖαν ίκοιο.
Εἰνάτετες γάρ σφιν κακὰ δάπτομεν ἀμφιέποντες
παντοῖοισι δόλοισι· μόργις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
120 ‘Ἐνθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν δμοιωθήμεναι ἄντην
ηθελ', ἐπει μᾶλα πολλὸν ἐνίκα διος Ὁδυσσεὺς
παντοῖοισι δόλοισι, πατήρ τεος· εἰ ἐτεόν γε
κείνου ἔχγονός ἐσσι· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
‘Ητοι γάρ μῆθοι γε ἐοικότες, οὐδέ κε φάγης
125 ἀνδρα νεώτερον ὥδε ἐοικότα μυθήσασθαι.

utrum ob aliquod negotium, an temere vagamini,
tanquam prædones, per mare; qui-quidem errant,
animas objectantes, malum alienis ferentes?

Hunc rursus Telemachus prudens contra allocutus-est,
confidens : ipsa enim ei in animo confidentiam Minerva
posuit, ut illum de patre absente interrogaret :
[et ut ipsum gloria insignis inter homines haberet:]

O Nestor Nelide, magna gloria Achivorum,
interrogas, unde sinus; ego vero tibi enarrabo.
Nos ex Ithaca sub-Neio *sita* venimus;
negotium autem hoc privatum *est*, non publicum, quod dico.
Patris mei famam latam inquirō, sicubi audiero,
divini Ulyssis audentis-animi; quem pridem aiunt,
una tecum pugnantem, Trojanorum urbem evertisse.
Alios enim omnes, quotquot cum-Trojanis pugnarunt,
audivimus, quo-in-loco unusquisque perierit sœva morte :
illius vero etiam mortem incognitam reddidit Saturnius.
Non enim quisquam potest clare dicere, ubinam perierit;
utrum ille in continenti domitus-sit a-viris infestis,
an etiam in pelago inter fluctus Amphitritæ.
Ideo nunc ad-tua genua venio, si velis
illius tristem mortem enarrare, sicubi videris
oculis tuis, aut allus orationem si-audiveris
errantis; valde enim ipsum ærumnosum peperit mater.
Nec quicquam mihi verecundans blandiaris, neu miserescens;
sed probe mihi narres, utcumque tibi-contigit videre.
Oro, si unquam tibi aliquod pater meus, strenuus Ulysses,
sive dictum, sive aliquod factum pollicitus perfecit
populo in Trojanorum, ubi passi-estis detrimenta Achivi :
horum nunc mihi memor-sis, et mihi verum dicas.

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor :
ο ανικε : quoniam me recordari-facis calamitatis, quam in illo
populo passi-sumus robore indomiti filii Achivorum;
sive quanta cum navibus per obscurum pontum
errantes ad prædam, quacunque duceret Achilles;
sive quanta etiam circa urbem magnam Priami regis
prælia-fecimus ; ibi vero inde occisi-sunt, quotquot optimi :
illuc quidem Ajax jacet Mavortius, illuc vero Achilles,
illuc et Patroclus, diis *belli* auctor similis;
illuc et meus dilectus filius, simul fortis et eximius,
Antilochus, supra-modum currendo velox ac pugnator;
aliaque multa præter hæc passi-sumus mala; quis illa
omnia enarraret mortalium hominum?
neque si vel quinquennio et sexennio hic-permanent
interrogaveris, quot illic passi-sunt mala divini Achivi :
prius tædio-affectus tuam ad-patriam terram perveneris.
Novennio enim ipsis mala machinati-sumus circumvenientes
omnigenis dolis : vix tandem finem-dedit Saturnius.
Ibi nullus unquam prudentia comparari contra
volut, quippe valde multum eos superabat divinus Ulysses
omnigenis dolis, pater tuus ; siquidem revera
illius gnatus es ; admiratio me tenet aspicientem.
Profecto enim sermones quidem similes, nec putares
virum juniores tantopere ipsi similiter loqui.

"Ἐνδ' ἦτοι εἴως μὲν ἐγώ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
οὔτε ποτ' εἰς ἀγορῆ δέχ' ἔνδιζομεν οὐν' ἐν βουλῇ,
ἀλλ' ἵνα θυμὸν ἔχοντε, νῶν καὶ ἐπίφρονι βουλῇ
φραζόμενος, Ἀργείοισιν δπως δέχ' ἀριστα γένοιτο.
130 Αὐτὰρ ἐπει Πριάκιοι πολιν διετέρσαμεν αἰτητον,
βῆμεν δὲ ἐν νήσοις, θεὸς δὲ ἔκέδασσεν Ἀχαιούς·
καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐν φρεσι μῆδον νόστον
Ἀργείοις ἐπει οὐτὶ νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
πάντες ἔσαν τῷ στρεψι πολέες κακῶν οἵτον ἐπέσπον,
135 μῆνις δὲ δλοῖς Γλαυκώπιδος δριμοπάτρης,
ἥτ' ἔριν Ἀτρείδησι μετ' ἀμφοτέροισιν θύηνεν.
Τὸ δὲ καλεσσαμένοις ἀγορὴ δὲ πάντας Ἀχαιούς,
μᾶψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἡδίον καταδύντα —
οἱ δὲ ἥλθον οἴνῳ βεβαρηστές υἱες Ἀχαιῶν —
140 μῦθον μυθείσθην, τοῦ εἶνεκα λαὸν ἀγειραν.
"Ἐνδ' ἦτοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιούς
νήσου μικρήσκεσθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης·
οὐδὲ Ἀγαμέμνονος πάρπατον ἔνδινανε: βούλετο γάρ δὲ
λαὸν ἐρυκακέειν, ἦξαι θ' ἵερας ἔκατομβας,
145 ὡς τὸν Ἀθηναῖς δεινὸν χόλον ἔκακέσαιτο·
νήπιος, οὐδὲ τὸ ἥδη, θοῦ πέτεσθαι ἔμελλεν.
Οὐ γάρ τ' αἴψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἔοντων.
Ως τὸν μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένων ἐπέεσσιν
ἔστασαν οἱ δὲ ἀνόρουσαν ἔύκνημιδες Ἀχαιοί
150 τὴν θεοπεστήν: δίχα δὲ σφιστον ἥνδανε βουλῇ.
Νύκτα μὲν ἀέσαμεν, χαλεπὰ φρεσὸν δρμαίνοντες
ἀλλήλοις· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤτρε κτῆμα κακοῖο.
"Ηῶθεν δὲ οἱ μὲν νέας Ἐλκομεν εἰς θαλασσαν,
κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα, βαθύζωντες τε γυναικας.
155 Ἡμίσες δὲ ἄρα λαὸν ἐρητύνοντο μένοντες
αὐτοὶ παρ' Ἀτρείδη Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν·
ἡμίσες δὲ ἀναβάντες ἐλαύνοντεν αἱ δέ μαλ' ὥκα
ἐπλεον ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγαλήτεα πόντον.
"Ἐς Τένεδον δὲ ἐλθόντες ἐρβάσιμεν ἱρὰ θεοῖσιν,
160 οἴκαδε οἴμενοι: Ζεὺς δὲ οἴπω μῆδετο νόστον.
σχέλιος, δὲ δέ τοις ὥρσε κακὴν ἔτι δεύτερον αὐτοῖς.
Οἱ μὲν ἀποστρέψαντες ἔδαν νέας ἀμφιελίστας
ἀμφ' Ὀδυσῆαντα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,
αὐτοῖς ἐπ' Ἀτρείδη Ἀγαμέμνονι θῆρα φέροντες.
165 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νησισιν ἀολλέσιν, αἱ μοι ἐποτο,
φεῦγον, ἐπει γίγνωσκον, δὲ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων.
Φεῦγε δὲ Τυδέος οὐδὲς Ἀρήτος, ὥρσε δὲ ἐταίρους·
δικὲ δὲ δὴ μετὰ νοῖς κίε ξανθὸς Μενέλαος,
170 ἐν Λέσθῳ δὲ ἔκιχεν δολιχὸν πλόνον δρμαίνοντας·
ἡ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιταλούστης,
νήσου ἐπὶ Ψυρίς, αὐτὴν ἐπ' ἀριστέρῃ ἔχοντες,
ἡ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἡνεμόνεντα Μίμαντα.
"Πτέρομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας αὐτὰρ δέ γ' ἡμῖν
δεῖξε, καὶ ἡνώγει πελαγος μέσον εἰς Εὔδοιαν
175 τέμνειν, δφρα τάχιστα ὑπέκ κακότητα φύγομεν.
Πρότο δὲ ἐπὶ λιγὺς οὖρος ἀήμεναι· αἱ δὲ μαλ' ὥκα
ἰχθύοντα κέλευθα διέδραμον· ἐς δὲ Γεραιστὸν
ἐννύχιαι κατάγοντο· Ποσειδάνων δὲ ταύρων
πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πελαγος μέγα μετρήσαντες.

ODYSSEAE III.

Ibi nempe usque quidem ego et divinus Ulysses,
neque unquam in concione diverse dicebamus, nec in consilio,
sed eundem animum habentes, mente et prudenti consilio
consultabamus, Argivis ut quam optima fierent.
At postquam Priami urbem destruximus excelsam,
abivimusque in navibus, deusque dispersit Achivos :
tunc sane Jupiter tristem in mente moliebatur redditum
Argivis : quia nequaquam prudentes neque justi
omnes erant ; ideoque ipsorum multi malum fatum consecu-
ti sunt,] ira ex perniciosa Minervae forti-patre-natae,
quæ contentionem Atridas inter ambos posuit.
Hi vero convocatis ad concionem omnibus Achivos,
temere, at non ut decuerat, sub solem occidentem, post ca-
nam,] (ac venerant vino gravati filii Achivorum)
sermonem proferebant, cuius gratia populum congregarant.
Ibi nempe Menelaus jubebat omnes Achivos
reditus meminisse super lata dora maris :
nec-tamen Agamemnoni omnino placebat : volebat enim is
populum detinere, facereque sacras hecatombas,
ut illam Minervae vehementem iram placaret ;
stultus, neque istud noverat, quod is non persuasurus esset.
Non enim subito deorum vertitur mens sempiternorum.
Sic hi quidem asperis sibi-vicissim-respondentes verbis
stabant : ac surrexere bene-creati Achivi,
clamore ingenti : bisariam autem ipsis placebat consilium.
Per-noctem quidem dormivimus, perniciosa mentibus cogi-
tantes] mutuo : in nos enim Jupiter parabat damnum mali.
Mane autem alii quidem naves deduximus in mare divinum,
resque imposuimus, profundeque-cinctas mulieres.
Dimidia vero inde pars-populi se-continebat manens
illuc, apud Atriden Agamemnonem, pastorem virorum :
dimidia autem consensis navibus vela-dabamus ; haec autem
valde cito] navigabant, stravit autem deus vastum pontum.
In Tenedum inde quum-venissemus, secimus sacra diis,
domum festinantes ; Jupiter vero nondum meditabatur re-
ditum:] infestus, qui contentionem concitavit malam secundo
iterum.] Alii quidem aversi iverunt navibus utrinque-recur-
vis,] qui circa Ulyssem erant regem prudentem, variis-con-
silii-instructum,] rursus Atridae Agamemnoni gratificantes.
Sed ego cum navibus confertis, quæ me sequebantur,
fugi, quoniam cognoscebam, quod jam mala meditahatur
deus.] Fugit porro Tydei filius Mavortius, excivitque socios ;
sero vero tandem ad nos venit slavus Menelaus,
in Lesbo autem invenit de-longa navigatione deliberantes :
utrum supra Chium iremus asperam,
insulam versus Psyriam, ipsam a sinistris habentes ;
an infra Chium, propter ventosum Mimantem.
Rogabamus autem deum, ut-ostenderet signum ; atque nobis
ostendit, et jussit pelagus medium in Eubeam
secare, ut quam-celeirrime infortunium effugeremus.
Ortus-est autem stridulus ventus spirare : naves vero valde
cito] piscosas vias percurrerunt, ad Geræstumque
nocturnæ deductæ-sunt : Neptuno autem taurorum
multa femora igni imposuimus, pelagus magnum emensi.

- 180 Τέτρατον ἡμαρ̄ ἔην, δτ̄ ἐν Ἀργεῖ τῆς ἔισας
Τυδείδεως ἔταροι Διομήδεος ἵπποδάμοιο
ἴστασαν αὐτέρ̄ ἔγωγε Πύλονδ̄ ἔχον οὐδέ ποτ̄ ἴσση
οὐρος, ἐπειδὴ πρώτα θεὸς προέκεν ἀῆνται.
Ὦς ἦλθον, φιλε τάκνον, ἀπειθῆς: οὐδέ τι οἶδα,
185 κείνων οἵ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν οἵ τ' ἀπόλοντο.
“Οστα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθῆμενος ἡμετέροισιν
πάνθομαι, ηθέμις ἔστι, δακήσας οὐδέ σε κεύσω.
Εὗ μὲν Μυριμδόνας φάσ' ἐλθέμεν ἔγχεισμάρους,
οὐδὲ ἄγ' Ἀχιλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός:
190 εῦ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
πάντας δ' Ἰδομενεὺς Κρήτην εἰςήγαγ ἑταῖρους,
οἱ φύγον ἔκ πολέμου, πόντος δέ οἱ οὐτίν' ἀπήγυρα.
Ἄτρειδην δὲ καὶ αὐτὸν ἀκούετε νόσφιν ἔοντες,
ης τ' ἥλθ' ὡς τ' Ἀγισθος ἐμήσατο λυγρὸν δλεθρον.
195 Ήλλ' ἡτοι κείνος μὲν ἐπισμυγερῶν ἀπέτισεν.
Ὦς ἀγαθὸν καὶ παῖδας καταφθιμένοις λιπέσθαι
ἀνδρός ἐπεὶ καὶ κείνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
Ἀγισθον δολόμητιν, δε οἱ πατέρες κλυτὸν ἔκτα.
Καὶ σὺ, φίλος—μάλα γάρ σ' δρόῳ καλόντε μέγαν τε—
200 δλικος ἔστι, ἵνα τὶς σε καὶ δημιόνων εἴπῃ.
Τὸν δ' αὐτὸν Γέλεμαρχος πεπνυμένος ἀντίον ηδᾶ·
ῷ Νέστορ Νηληΐάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
καὶ λίνη κείνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ^{οἱ}σουσι τὰλεσ, εὐρὺ καὶ ἐσσομένουσι πυθέσθαι.
205 Αὶ γάρ ἐμοὶ τοστήνδε θεοὶ δύναμιν παραθείεν,
τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
οἵτε μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανῶνται.
Ἄλλ' οὐ μοι τοιστὸν ἐπέλωσαν θεοὶ δλον,
πατέρι τ' ἐμῷ καὶ ἐμοὶ· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπτης.
210 Τὸν δ' ἡμείσθ' ἐπειτα Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
ῷ φρίλ· ἐπειδὴ ταῦτά μ' ἀνέμυντας καὶ λειπεῖς·
φροσι μνηστῆρας σῆς μητέρος εἰνεκα πολλοὺς
ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάσθαι.
Εἰπέ μοι, ἡ ἔκών ὑποδάμνασσαι, η σέγε λαοὶ
215 ἐκθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ δμφῆ;
τίς δ' οἶδε εἰ καὶ ποτέ σφι βίας ἀποτίσσεται ἐλθῶν,
ἡ θυγατρὸς ἔων, η καὶ σύμπαντες Ἀχαιοὶ;
εἰ γάρ σ' δις ἔθελοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
ης τότ' Ὁδυσσῆος περικήδετο κυδαλίμοιο
220 δῆμω ἐνὶ Τράκων, θοὶ πασχομεν ἀλγεῖ Ἀχαιοί—
οὐ γάρ πω ἴδον δέδε θεοὺς ἀναφανδὲ φιλεῦντας,
ης κείνων ἀναφανδὲ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη—
εἰ σ' οὐτως ἔθελοι φιλέειν κήδοιτο τε θυμῷ,
τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐλελάθοι το γάμοιο.
225 Τὸν δ' αὐτὸν Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηδᾶ·
ῷ γέρον, οὔπω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι δίω·
λίην γάρ μέγα εἶπες· ἀγη μ' ἔχει· οὐκ ἀν ἔμοιγε
ἐλπομένω τὰ γένοιτ, οὐδὲ εἰ θεοὶ δις ἔθελοιεν.
Τὸν δ' αὐτέ προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
230 Τηλέμαχε, ποιὸν σε ἔπος φύγεν ἔρχος δδόντων.
‘Ρεῖα θεός γ' ἔθελων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι.
Βουλούμην δ' ἀν ἔγωγε, καὶ ἀλγεα πολλὰ μογήσας,
οἰκαδέ τ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἡμαρ̄ ιδεσθαι,

Quartus dies erat, quando in Argo naves aequales
Tydidae socii Diomedis equum-domitoris
statuere: atque ego Pylum versus cursum tenui; nec unquam
desit] ventus, postquam primum deus dimisit flaturum.
Sic veni, dilecte fili, inscius; nec quicquam scio
de illis, et qui servati-sint Achivorum, quique perierint.
Quaecunque autem in aedibus sedens nostris
audivi, qua fas est, doceberis, nec te celabo.
Bene quidem Myrmidonas dicunt rediisse hastis-exercitatos,
quos ducebat Achillis magnanimi p̄eclarus filius :
bene etiam Philocteten, Paeantis illustrem filium :
omnes porro Idomeneus in-Cretam duxit socios,
qui fugerunt ex bello, pontusque ei nullum abstulit.
Atriden vero et ipsi auditis, procul quanquam estis,
utque venit, utque Egesthus ei molitus-est tristem interitum.
Sed sane ille quidem graviter luit.
Adeo bonum est, et filium interemti relictum-esse
viri; quoniam et ille ultus-est patris-occisorem
Egesthū dolosum, qui ei patrem inclytum interfecrat.
Et tu, amice, (valde enim te video pulcrumque magnaumque)
fortis esto, ut aliquis tibi et posteriorum bene dicat.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est :] o Nestor Nelide, magna gloria Achivorum,
et abunde ille quidem ultus-est, et ei Achivi
deferent gloriam amplam, quæ et posteris innescat.
Utinam enim milii tantam dii potentiam dedissent,
ut ulciscerer procos de-injuria molesta,
qui milii contumeliose-agentes, improbissima machinantur.
Sed non mihi hujusmodi destinarunt dii felicitatem,
patriæ meo et milii : nunc vero opus-est pati omnino.
Huic autem respondent deinde Gerenius Nestor :
οι amice : quandoquidem haec me recordari-fecisti et protu-
listi :] aiunt procos tuae matris gratia multos
in aedibus, invito te, mala machinari.
Dic mihi, num lubens subigeris, an-te quidem cives
odio-habent in populo, sequentes dei vocem?
Quis vero scit, an non aliquando eorum violentiam ulciscatur
reversus, sive ipse solus, sive et universi Achivi?
Si enim te sic vellet amare cæsis-oculis Minerva,
quenadmodum tunc Ulyssis curam gerebat gloriosi,
populo in Trojanorum, ubi passi-sumus dolores Achivi
(non enim unquam vidi usque-adeo deos manifeste amantes,
quenadmodum illi manifeste astitit Pallas Minerva) :
si te adeo vellet amare, curaretque animo,
tum aliquis (quivis) illorum utique oblivisceretur nuptiarum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est :] o senex, nunquam hanc rem perfectum-iri existimo :
nimis enim magnum dixisti; stupor me tenet; non mihi-certe
speranti ea contingent, ne si quidem dii sic vellent.
Hunc vero rursus allocuta-est dea cæsis-oculis Minerva :
Telemache, quale tibi dictum effugit septum dentium!
Facile deus, volens, etiam e-longinquo virum servari.
Malim vero ego, etiam dolores multos passus,
domumque redire, et redditus diem videre,

ἢ θάνων ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὃς Ἀγαμέμνων
235 ὥλεο' ὑπ' Αἴγισθοι δόλῳ καὶ ἡς ἀλόχοιο.
Ἄλλ' οἵτοι θάνατον μὲν δομοῖον οὐδὲ θεοί περ
καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλέμεν, διπότε κεν δὴ
Μοῖρ' ὅλῃ κατέληστι τανηλεγέος θανάτοιο.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντὸν ηὔδ· α
240 Μέντορ, μηχετί ταῦτα λεγώμεθα κηδόμενοί περ·
κείνῳ δ' οὐκέτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ἡδη
φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ Κῆρα μελαιναν.
Νῦν δ' θέλειον ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
Νέστορ'· ἐπεὶ περίοδος δίκας ἡδὲ φρόνιν θλών.
245 Τρίς γάρ δή μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν·
ῶςτε μοι ἀθάνατος ἴνδαλλεται εἰςφάσθαι.
὾ Νέστορ Νηληίαδη; σὺ δ' ἀλλθεῖς ἔνιστε·
πῶς θέντ' Ἄτρειδης εὐρυκρέων Ἀγαμέμνων;
ποὺ Μενέλαος ἔνην; τίνος δ' αὐτῷ μῆστας' δλεθρον
250 Αἴγισθος δολόμητις; ἐπει τάνε πολλὸν ἀρέω.
Ἡ οὐκ Ἀργεος θένε Ἀχαιῶν, ἀλλά πῃ ἀλλῇ
πλάστε' ἐπ' ἀνθρώπους, δὲ δὲ θαρσήσας κατέπεφνεν;
Τὸν δ' ἡμεῖνθ' ἐπειτα Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·
τούγαρ ἔγω τοι, τέκνον, ἀλλθεῖς πάντες ἀγορεύσω.
255 Ἡτοι μὲν τάδε κ' αὐτὸς θίει, ὥσπερ ἐτύχθη.
Εἰ ζώοντ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροσιν ἐτετμεν
Ἄτρειδης Τροίθεν ίων, ξενόθος Μενέλαος·
τῶν κέ οἱ οὐδὲ θανόντι χυτὴν ἔτι γαίαν ἔχεισαν,
260 κείμενον ἐν πεδίῳ ἔκας Ἀργεος; οὐδὲ κέ τὶς μιν
κλαῖσσεν Ἀγαιίαδων· μάλιστα γέρ μέγα μῆσταο ἔργον.
Ἡμεῖς μὲν γάρ κείθι πολέας τελέοντες ἀέλοις
ἡμερος δ' ὁ εὐκηλος μυχῷ Ἀργεος ἵπποδότοιο
πολλ' Ἀγαμεμνονένην ἀλοχον θελγεσκ' ἐπέεσσιν.
265 Ἡ δ' οἵτοι τὸ πρὶν μὲν ἀναινέτο ἔργον δεικίς,
διὰ Κλυταιμνήστρην φρεσὶ γάρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
πάρ' δ' ἄρ' ἔην καὶ ἀοίδος ἀνήρ, φ' πολλ' ἐπέτελλεν
Ἄτρειδης, Τροίθεν κιών, εἴρυσθαι ἀκοίτιν.
Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν Μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆγαι,
270 δὴ τότε τὸν μὲν ἀσιδὸν ἄργον ἐς νῆσον ἔρχησην
καλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι·
τὴν δ' θέλειον θθελουσαν ἀνήγαγεν θνδε δόμουνδε,
πολλὰ δὲ μηροί' ἔκηε θεῶν ιεροίς ἐπὶ βωμοῖς,
πολλὰ δ' ἀγάλματας ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε χριστὸν τε,
275 ἐκτελέσας μέγα ἔργον, δὲ οὐποτε ἔλπετο θυμῷ.
Ἡμεῖς μὲν γάρ ἀμα πλέομεν, Τροίθεν ίόντες,
Ἄτρειδης καὶ ἔγω, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν.
Ἄλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἀκρον Ἀθηνέων,
280 ξύθα κυθερνήτην Μενελάου Φοίβος Ἀπόλλων
οἵς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν,
πηδάλιον μετὰ χερσὸν θεούσης ηὸς ἔχοντα,
Φρόντιν Ὁντορίδην, δὲ ἐκαίνυτο φύλ' ἀνθρώπων
νῆα κυθερνήσαι, διότε σπερχοίατ' ἀελλαι.
Ὦς δ' μὲν ἔνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενος περ δοδοῖο,
285 δῆρ' ἔταρον θάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειν.
Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ κείνος, ίων ἐπὶ οἰνοτα πόντον
ἐν νησὶ γλαφυρῆσι, Μαλειάων δρος αἰπὺ

ODYSSEAE III.

quam, reversus, perire ad focum *meum*, ut Agamemnon
periit sub Εγισθι dolo et suæ uxoris.
Verum enim vero mortem omnibus-aequa-gravem ne dii qui-
dem ipsi] etiam ab-amato viro possunt arcere, quando *eum*
fatum perniciosum corripiuerit longum-sternentis mortis.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est :] Mentor, ne-amplius hæc inter-nos-disseramus, mœsti
quidem :] illi vero non-amplius redditus verus, sed ei jam
molti-sunt immortales mortem et fatum atrum.
Nunc vero volo rem aliam inquire et interrogare
Nestorem : quoniam novit jura et prudentiam præ-alii.
Ter enim jam ipsum dicunt imperasse ævis virorum :
adeo mihi immortalis velut-videtur aspectu.
O Nestor Nelide, tu vero verum dic :
quomodo mortuus-est Atrides late-imperans Agamemnon?
ubi Menelaus erat? quam vero illi machinatus-est mortem
Εγισθus dolosus? quoniam occidit se multo præstantiore.
An non in-Argo erat Achaico Menelaus, sed alicubi alibi
errabat apud homines, ille vero sumto-animo interfecit?
Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor :
profecto ego tibi, fili, vera omnia narrabo.
Nempe hoc ipse fere suspicaris, quemadmodum evenit.
Si viventem Εγισθum in ædibus deprehendisset
Atrides, a-Troja profectus, flavus Menelaus :
sane ei nec mortuo superflusam terram injecissent,
sed certe hunc canesque et aves dilaniasset,
jacentem in campo procul ab-Argo; neque ulla ipsum
deplorassel Achivarum : valde enim magnum molitus-erat fa-
cetus.] Nos enim illic multa obeunt certamina,
sedebamus; ille vero securus in-secessu Argi equos-pascentis
multum Agamemnoniam uxorem demulcebat verbis.
Haec vero primo quidem abnehebat facinus indignum,
divina Clytemnestra; mente enim utebatur bona :
atque aderat etiam cantor vir, cui plurimum mandarat
Atrides, ad-Trojam proficiscens, ut-servet uxorem.
Sed quum jam ipsum fatum deorum irretivit ut-domaretur,
tum vero hunc quidem cantorem ducens in insulam desertam,
dereliquit avibus capturam et prædam futurum :
ipsam vero volens volentem duxit suam in-domum;
multa autem femora adolebat deorum sacris super aris,
multaque donaria suspendit, textiliaque, aurumque,
perfecto magno opere, quod nunquam sperasset animo.
Nos quidem enim simul navigabamus, a-Troja profecti,
Atrides Menelaus et ego, amice affecti invicem.
Sed quum ad-Sunium sacrum pervenissimus, promontorium
Athenarum, illic gubernatorem Menelai Phæbus Apollo
suis mitibus telio aggrediens occidit,
clavum in manibus currentis navis tenentem,
Phrontin Onetoriden; qui vincebat gentes hominum
nave gubernanda, quoies ingruebant procellæ.
Sic ille quidem illic detentus-est, deproperans licet iter,
ut socium sepeliret, et inferias saceret.
Sed quando jam et ille, proiectus super obscurum pontum
in navibus cavis, Malearum ad-montem excelsum

Τές θέων· τότε δὴ στυγερή δόδον εύρύστο Ζεὺς
έφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' ὄστρακά
290 κύματά τε τροχόεντα, πελώρια, Τσα ὁρεσσιν.
Ἐνθά διατημῆς, τὰς μὲν Κρήτη ἐπέλασσεν,
ἥξι Κύδωνες ἔναιον, Ιαρδάνου ἄμφι βέβηρα.
Ἐστι δέ τις λισσή αἰπειά τε εἰς ἄλλα πέτρη,
ἐσχατή Γόρτυνος, ἐν ἡροειδεῖ πόντῳ.
295 ἵνα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαίον βίον ὠθεῖ,
ἔς Φαιστὸν, μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀπόργει.
Αἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἥλθον, σπουδῇ δ' ἥλυσαν ὀλεύθρον
ἄνδρες, ἀτὰρ νῆας γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔξαν
κύματ' ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπτρωρέωνς
300 Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμος τε καὶ ὑδωρ.
Ὡς δὲν ἔνθα πολὺν βίστον καὶ χρυσὸν ἀγείρων
ἥλατο ἔν τηνησὶ κατ' ἀλλοθρόους ἄνθρωπους.
Τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἰκοθι λυγρὰ,
κτείνας Ἀτρελόνην δέδημητο δὲ λαὸς δέπ' αὐτῷ.
305 Ἐπτάετες δ' ἤναστε πολυχρύσοιο Μυκήνης:
τῷ δέ οἱ δρυδοάτῳ κακὸν ἥλυθε διος Ὁρέστης
ἀψ ἀπ' Ἀθηνάνων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆ,
Αἴγισθον δολόμητιν, διοι πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Ἔτοι δ τὸν κτείνας δαίνιν τάφον Ἀργείοισιν
310 μητρός τε στυγερῆς καὶ δινάλκιδος Αἴγισθοιν
αὐτῆμαρ δέ οἱ ἥλθε βοὴν ἀγαθός Μενέλαος,
πολλὰ κτήματ' ἄγων, δσα οἱ νέες ἄχθος ἔστριαν.
Καὶ σὺ, φίλος, μηδ ὅηθε δόμων ἀπὸ τῆλ' ἀλάλησο,
κτήματά τε προλιπῶν ἄνδρας τ' ἐσοῖσι δόμοισιν
315 οὕτω οὐπερριάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσιν
κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηγίστην δόδον ἐλθῆς.
Ἄλλ' έις μὲν Μενέλαον ἥνω κέλουσι καὶ ἀνωγα
ἐλθεῖν καίνος γάρ νέον ἀλλοθεν εἰλήφουθεν
ἐκ τῶν ἀνθρώπων, θνεν οὐκ ἐποιοτο γε θυμῷ
320 Εἰδέμεν, δντινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἀελλαῖ
ές πελαγος μέγα τοιον· θνεν τε περ οὐδ' οἰωνοι
αὐτούτεσι οἰχεύεστιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
Ἄλλ' ίθι νῦν σὺν νηὶ τε σῆ καὶ σοὶς ἐτάροισιν·
ει δ' ἐθέλεις πεζός, πάρχ τοι δίρρος τε καὶ ίπποι,
325 πάρ δέ τοι υἱες ἐμοὶ, οἱ τοι πομπῆες ἔσονται
ές Λακεδαίμονος διαν, δοι ξανθὸς Μενέλαος.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν, ἵνα νημερτές ἐνίστη·
ψεῦδος δ' οὐκ ἔρει· μᾶλλα γάρ πεπνυμένος ἐστίν.
Ὦς ἔφατ· ηέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθεν,
330 Τοῖσι δέ καὶ μετέέι τεθεὶς γλαυκῶντις Ἀθήνῃ·
Ὥ γέρον, ητοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλειξας·
ἀλλ' ἄγε, τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσαθε δὲ οἶνον,
δρόπο Ποσειδάνων καὶ ἀλλοις ἀθνατοῖσιν
σπείσαντες καίτοι μεδώμεθα· τοιούτοις δρη.
335 Ἡδη γάρ φάσις οἰχεῖ· ιπδό ζόφον· οὐδὲ ξοκεν
δηθὲ θεῶν ἐν δαιτὶ θαυμάσσεμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
Ὕα διός θυγάτηρ· τοι δ' ἔκλιον αὐδήσασης.
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὑδωρ ἐπὶ χείρας ἔχευαν,
κούροι δὲ κρητῆρες ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
340 νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάσσεσσιν·
γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλεισον.

pervenit properans: tum vero invisum iter late-sonans Jupiter ei destinavit, stridulorumque ventorum flatum immisit, fluctusque turnidos, ingentes, sequales montibus.
Ilic disjunctis navibus, has quidem Creta admovit; ubi Cydones habitabant, Iardani circa fluenta.
Est autem quædam laevis excelsaque in mare procurrentes petra, ad fines Gortynis, in obscuro ponto; hic Notus ingentem fluctum ad sinistrum promontorium pelabat, in Phaeum; parvulus autem lapis magnum fluctum inhibet.] Hæ quidem eo venere: vix autem effugerunt mortem viri: at naves ad saxa allisas fregerunt fluctus: sed quinque navea cæruleis-proris Aegypto admovit ferens ventusque et unda.
Sic ille quidem ibi plurimum victum et aurum congregans errabat cum navibus apud alias-lingue homines.
Interea vero ista Aegisthus molitus est domi tristia, occidens Atriden: subactus est autem populus sub illo.
Septennium vero is imperavit divitibus Mycenis; at octavo anno ei in perniciem venit divinus Orestes retro ab Athenis; atque interfecit patris occisorem, Aegisthum dolosum; qui illi patrem inclytum interfecerat.
Atque hic quum hunc occidisset, dedit coenam-sepulcralem Argivis] matrisque invisa et imbellis Aegisthi: eodemque die ei supervenit bello strenuus Menelaus, plurima bona vehebat, quantum ei naves onus ferre poterant.
Et tu, amice, ne diutius a domo procul erres, bonisque relictis virisque in tuis sedibus adeo insolentibus: ne tibi omnia devorent bona, inter se divisa, tu vero vanum iter feceris.
Sed ad Menelaum quidem ego adhortor et jubeo te profisci; ille enim nuper aliunde venit ex iis hominibus, unde non speraret animo se redditurum, quemcumque primum abegerint procellæ in pelagus vastum tantum: unde utique nec aves intra annum venire possunt, quoniam magnumque horrendumque.] Sed ito nunc cum nave tua et tuis sociis: sin vero velis terrestri-itinere, aderit tibi currusque et equi, aderuntque tibi filii mei, qui tibi duces erunt in Lacedæmonem divinam, ubi est flavus Menelaus.
Ora autem eum ipsum, ut vera tibi dicat: mendacium vero non dicet: valde enim prudens est.
Sic dixit: sol autem occidit et tenebra supervenerunt.
Inter hos vero et dixit dea cæsiis-oculis Minerva:
O senex, profecto haec recte dixisti:
sed agite, secate quidem linguis, miscete autem vinum,
ut Neptuno et aliis immortalibus
ubi libaverimus, de-cubitu cogitemus; ejus enim hora adest.
Jam enim lumen ivit sub occasum; nec deceat diu deorum in epulo sedere, sed abire.
Dixit Jovis filia; hi vero auscultarunt locute.
Ipsis autem praëcones aquam manibus infuderunt;
juvenes vero crateras coronarunt potu;
distribueruntque inde omnibus, auspicantes poculis;
linguas autem in igne conjecerunt, surgentesque libarunt.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιον θ' δσον ἤθελε θυμὸς,
δὴ τότ' Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοιδῆς
ἄμφω οἴσθην κοιλην ἐπὶ νῆα νέσθαι.

345 Νέστωρ δ' αὖ κατέρουκε καθαπτόμενος ἐπέεσσιν·

Ζεὺς τούγ' ἀλεξήσει καὶ ἀδάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
ῶς ὑμεῖς παρ' ἔμειο θοὴν ἐπὶ νῆα κλίστε,
ὅπε τε η̄ παρὰ πάμπταν ἀνείμονος ἡὲ πενιχροῦ,
ἢ οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεια πόλλ' ἐνὶ οἰκῳ,
350 οὔτ' αὐτῷ μαλακῶν οὔτε ξείνοισιν ἐνεύδειν.

Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεια καλά.
Οὐ θην δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὁδυσσῆς φίλος οὐδές
νηδες ἐπ' ἵκρισιν καταλέξεται, δφρ' ἀν ἔγωγε
ζώνα, ἐπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
355 ξείνους ξεινίζειν, δτεις κ' ἐμὰ δῶματ' ἱκηται.

Τὸν δὲ αὐτὲς προσέειπε θεὸς γλαυκῶπις Ἀθήνη·
εῦ δὴ ταῦτα γ' ἔφησθα, γέρον φίλες σοὶ δὲ ξοικεν
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ καλλιον οὐτω.
Ἄλλ' οὗτος μὲν νῦν σοὶ διὶς ἔψεται, δφρα κεν εἰδῇ
360 σοισιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δὲ ἐπὶ νῆα μελαιναν
εἶμ', ήνα θαρσύνω θ' ἑτάρους εἴπω τε ἔκαστα.
Οἶος γάρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὐχομαι είναι·
οἱ δὲ ἄλλοι φιλότερη νεώτεροι ἄνδρες ἔπονται,
πάντες δημητική μέγαθύμου Τηλεμάχοι.

365 Εὐθα κε λεξάιμην κοιλη παρὰ νῆα μελαινή,
νῦν δὲ τὴν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
εἶμ', ἐνθα χρεῖος μοι δψέλλεται, οὐτε νέον γε,
οὐδὲ δλίγον· σὺ δὲ τοῦτον, ἐπεὶ τεὸν ἱκέτο δῶμα,
πέμψον σὺν δῖφρῷ τε καὶ οὐδέ δός δέ οἱ ἵππους,
370 οἱ τοι Ἐλαφρότατοι θεειν καὶ κάρτος δριστοι.

Ὄς δέρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
φήνη ἐιδομένη· θάμbos δὲ θεὸς πάντας ίδοντας.
Θαύμαζεν δὲ γεραῖος, δπως ίδεν δφθαλμοισιν·
Τηλεμάχου δὲ ἐλε χειρα ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' δνόμαζεν.
375 Π φίλος, οἱ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἀναλκιν οἴσθαι,
εἰ δὴ τοι νέψι δόδε θεοὶ πομπῆς ἔπονται.
Οὐ μὲν γάρ τις δοῦ ἄλλος Ὄλύμπια δῶματ' ἔχοντων,
ἄλλα διὸς θυγάτηρ, κυδίστη Τριτογένεια,
ἢ τοι καὶ πατέρες ἔσθόλων ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμω.
380 Άλλα, ἄνασσ', θηῆθι, δίδωθι δὲ μοι κλέος ἔσθόλων,
αὐτῷ καὶ παίδεσσι καὶ αἰδοῖη παρακοτί·
σοὶ δὲ αὖ ἐγὼ ρέω βοῦν ήνιν, εύρυμέτωπον,
ἀδμήτην, ήν οὕπω ίπδ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ·
τήν τοι ἐγὼ ρέω χρυσὸν κέρασιν περιχεύχ.

385 Ως δφατ' εὐχόμενος τοῦ δὲ κλέος Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῖσιν δὲ ήγειμόνευε Γερήνιος ίπποτα Νέστωρ,
οἰάσι καὶ γαμβροῖσιν, ἐκ πρὸς δῶματα καλά.
Ἄλλ' θε δώματος ἵκοντο ἀγαλυτὰ τοῖο ἀνακτος,
ξείης έζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
390 Τοῖς δὲ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνά κρητῆρα κέρασσεν
οἰνου ἡδυπότοι, τὸν ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
ώξεν ταμίη καὶ ἀπὸ κρητεμνον ίλυσεν·
τοῦ δὲ γέρων κρητῆρα κέρασσατο πολλὰ δὲ Ἀθήνη
εὔχετ' ἀποσπένδων, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
395 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἔπιον θ' δσον ἤθελε θυμὸς,

ODYSSEAE III.

Ac postquam libarant, biberantque quantum cupiebat animus,] tum vero Minerva et Telemachus deo-similis
ambo volebant cavam ad navem redire.

Nestor autem detinebat eos incessens verbis :

Jupiter hoc prohibeat, et immortales dii ceteri,
ut vos a me celerem ad navem eatis,
tanquam ab aliquo vel prorsus vestis-carenti, aut pauperculo,
cui nec lænæ nec stragula multa sint in domo,
quibus neque ipse molliter, neque hospites indormiant.

At mihi sunt lænæ et stragula pulchra.

Nunquam certe hujus viri Ulyssis carus filius
navis in tabulatis cubaverit, dum equidem
vixero, deinde vero liberi mihi in aedibus relinquuntur,
hospites qui-exciptiant, quicunque meam domum venerit.

Hunc autem rursus allocuta-est dea cæsiis-oculis Minerva:
bene sane haec dixisti, senex amice : tibi vero decet
Telemachum parere, quoniam longe melius sic.
Verum hic quidem nunc te sequetur, ut dormiat
tuis in aedibus; ego autem ad navem nigram
ibo, ut confirmemque socios præcipiamque singula.
Solum enim inter illos seniorem me-profiteor esse;
at ceteri ob-amicitiam juniores viri nos comitantur,
omnes æqualess-estate magnanimo Telemacho.
Illic cubaverim cava in nave nigra,
nunc : sed mane ad Cauconas magnanimos
ibo, ubi debitum mihi debetur, non-sane recens,
neque exiguum : tu vero hunc, quoniam tuam venit domum,
deduc cum curru et filio : daque ei equos,
qui tibi celerrimi sint currendo et robore fortissimi.

Sic igitur locuta abiit cæsiis-oculis Minerva,
aquilæ similis : stupor vero cepit omnes videntes.
Admirabatur autem senex, ut vidit oculis;
Telemachique prendit manum, verbumque dixit et elocutus-
est :] O amice, haud te opinor ignavum et imbellem fore,
siquidem te juvenem sic dii ductores comitantur.
Non enim quisquam hic alius cælestes domos habitantium,
sed Jovis filia, augustissima Tritogenia,
quæ tibi et patrem strenuum inter Argivos honorabat.
At, regina, propitia-sis; daque mihi gloriam eximiam,
ipsi, et filiis, et venerandas uxori :
tibi autem ego sacrificabo bovem anniculam, lata-fronte,
indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir :
hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso.

Sic dixit supplicans ; hunc vero audivit Pallas Minerva.

Illos autem præibat Gerenius eques Nestor,
filios et generos, suas ad ædes pulcras.

Sed postquam ad-ædes venerant inclytas regis,
ordine sedebant per sediliaque sellasque.

His vero senex, ubi-advenerant, craterem miscuit
vini dulcis-potu, quod undecimo anno
aperuit proma, et operculum demsit :
hujus senex craterem miscuit; plurimum vero Minervæ
supplicabat libans, filiae Jovis ægidem-tenentis.

Sed ut libarant, biberantque quantum volebat animus,

οἱ μὲν κακχείοντες ἔσαν οἰκόνδε ἔκαστος·
τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ,
Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὁδυσσῆος θεοίοι,
τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ἥπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·
400 πᾶρ δ' ἄρ' ἔμμελτὴν Πεισίστρατον, δργαμον ἀνδρῶν,
δς οἱ ἔτ' ήθεοι παῖδων ἦν ἐν μεγάροισιν.
Αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦδε μυχῷ δόμουν ὑψηλόν·
τῷ δ' ἀλογος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.
Ἔμος δ' ἡργάνεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡὰς,
405 ὕρνυτ' ἄρ' ἔξ εὐνῆφι Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ.
Ἐκ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' Ἑλέτ' ἐπὶ ξεστοῖς λίθοισιν,
οἱ οἱ σταν προπάροιθε θυράνων ὑψηλάνων,
λευκοὶ, ὀποστιλοντες ἀλείφατος; οἱ, ἔπι μὲν τρίν
Νηλεὺς Κεσκεν, θεόνιν μῆστωρ ἀτάλαντος·
410 οἱ δὲλλ' δὲ μὲν ἡδη Κηρὶ δαμεις Ἀΐδόδε βεβήκει·
Νέστωρ αὐλ' τότ' ἐφίζε Γερήνιος, οὔρος Ἀχαιῶν,
σκῆπτρον ἔχων. Περὶ δὲ μέσες ἀλλέτες ἡγερέθοντο,
ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε Στρατίος τε
Περσεὺς τ' Ἀργτος τε καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης·
415 τοῖσι δ' ἔπειού ἔχτος Πεισίστρατος ηλυθεν ἤρως·
πᾶρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἴσαν δργοντες.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἵππότα Νέστωρ·
Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, χρηήνατ' ἔειλωρ,
δρφ' ήτοι πρώτιστα θεῶν ίλασσομ' Ἀθήνην,
420 ή μοι ἐναργῆς ἥλθε θεοῦς ἐς δαῖτα θάλειαν.
Ἄλλ' ἄγ', δὲ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἱτω, δρφα τάχιστα
Ἐλησσιν, ίλάστη δὲ βων ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
εἰς δὲ ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
πάντας λόν ἐτάρους ἀγέτων, λιπέτας δὲ δύ' ολοὺς·
425 εἰς δὲν χρυσοχόν Λαέρκεα δεῦρο κελέσθω
Ἐλθειν, δρφα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύη.
Οἱ δὲλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀλλέες εἰπατε δ' εἴσω
δμαῆστον κατὰ δώματ' ἀγακλυτοῖ δαῖτα πένεσθαι,
ἴδρας τε ἕκατ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὅδωρ. [βοῦς
430 Ής ἔφασ' οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίηνον ἥλθε μὲν ἀρ
ἐκ πεδίου, ἥλθον δὲ θοῖς παρὰ γηὸς ἔσσης
Τηλεμάχου ἐταροι μεγαλήτορος ἥλθε δὲ χαλκεὺς,
δπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκῆσα, πείρατα τέχνης,
435 ἀκμονε τε σφύρων τ' εὐποίητον τε πυράγρην,
οἰσίντε χρυσὸν εἰργάζετο· ἥλθε δ' Ἀθήνη,
ἱῶν ἀντιώσας· γέρων δ' ἵππηλάτα Νέστωρ
χρυσὸν ἔδωχ· δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περιχεῦεν
δακήσας, ίν' ἀγαλμα θεὰ κεχάροιτο ίδοῦσα.
Βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ διος Ἐχέφρων.
440 Χέρνιδα δὲ σφ' Ἀρητος ἐν ἀνθεμόνετι λέβητι
ἥλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων, ἐτέρη δ' ἔχειν οὐλάς
ἐν κανέω· πέλεχυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
δὲν ἔχων ἐν χεροι παρίστατο, βοῦν ἐπικόφων.
Περσεὺς δ' ἀμνίοι εἶχε γέρων δ' ἵππηλάτα Νέστωρ
445 γέρνιβά τ' οὐλογύτας τε κατήρχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνη
εὗχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων,
Αὐτὸρ ἔπει δ' εὔχαντο καὶ οὐλογύτας προβάλλοντο,
αὐτίκα Νέστορος υἱὸς, οὐπέρθυμος Θρασυμήδης,
ἥλασεν ἀγγι στάς· πέλεχυς δ' ἀπέκοψε τένοντας

alii quidem decubituri abierunt domum quisque :
hunc vero illic decumbere fecit Gerenius eques Nestor,
Telemachum, carum filium Ulyssis divini,
tornatis in lectis, sub porticu sonora :
juxta eum vero bellicosum Pisistratum, ducem virorum,
qui ei adhuc cælestes filiorum erat in ædibus.
Ipse autem dormivit in-recessu domus excelsæ :
huic vero uxori regina lectum paravit et cubile.
Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
surrexit et lecto Gerenius eques Nestor.
Egressusque consedit super politos lapides,
qui illi erant ante fores excelsas,
albi, resplendentes unguento ; quibus quidem antea
Neleus insidebat, diis consiliarius par ;
at ille quidem jam fato domitus ad-Orcum descenderat,
Nestor autem tum insidebat Gerenius, custos Achivorum,
sceptrum tenens ; circum autem filii frequentes congregabantur,
et thalamis egressi, Echephronque, Stratiusque,
Perseusque, Aretusque, et deo-par Thrasymedes :
his vero deinceps sextus Pisistratus venit heros :
juxta autem Telemachum deo-similem collocarunt ducentes.
Illi vero sermones exorsus-est Gerenius eques Nestor :
Celeriter mihi, filii cari!, perficite voluntatem,
ut scilicet omnium-primam inter-deos propitiem Minervam,
qua mihi manifesta venit dei ad convivium opiparum.
Verum age, alius quidem rus ad-quærendam bovem eat, ut
celerrime] veniat, adducatque eam boum bubulus vir ;
unus autem ad Telemachi magnanimi navem nigram
profectus, omnes socios adducat, relinquat vero duos solos :
unus porro aurisicem Laerceum huc jnbeat
venire, ut aurum bovis cornibus circumfundat.
At ceteri manete hic simul-omnes ; mandate autem intus
ancillai per domum inclytam convivium apparare,
sediliaque lignaque undique, et limpidae afferre aquam.
Sic dixit; illi autem omnes properabant : venit quidem bos
ex agro, veneruntque celeri a nave æquali
Telemachi socii magnanimi : venit porro faber,
arma in manibus tenens fabrilia, instrumenta artis,
incudemque, malleumque, bene-factamque forcipem,
quibus-quidem aurum elaborabat ; venit vero Minerva,
sacris adfutura : senex autem eques Nestor
aurum dedit : ille vero deinde bovis cornibus circumfudit,
ubi-elaborarat, ut ornatum dea gauderet intuita.
Bovem autem duecabant cornibus Stratius et divinus Eche-
phron.] Aquam vero ipsis Aretus in floribus-cælatis-ornato le-
bete] venit et thalamo ferens; alteraque gestabat molas
in canistro; securim autem bellicosus Thrasymedes
acutam tenens in manibus astabat, bovem cæsuras.
Perseus vero vas tenebat : senex autem eques Nestor
aquamque molasque prælibabat : multumque Minerva
supplicabat primitias-offerens, e-capite pilos in ignem coji-
cienis.] Ac postquam precati-sunt, et molas projecerunt,
statim Nestoris filius, magnanimus Thrasymedes,
seruit bovem prope stans : securis autem abscidit nervos

450 αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος· αἱ δὲ ὄλοικαν
θυγατέρες τε νυοὶ τε καὶ αἰδοίη παράκοιτις
Νέστορος, Εὔρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
Οἱ μὲν ἔπειτα ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδέλης
ἔσχον· ἀτάρ σφάξεν Πειστρατος, δρχαμος ἀνδρῶν.
455 Τῆς δὲ πεπλεῖ ἔκ μελανὸς αἴμα ρύνη, λίπε δὲ δοτέα θυμός,
αἵψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἀφερ δὲ ἔκ μηρία τάμνον
πάντα κατὰ μοιραν, κατά τε κνίστη ἐκάλυψαν,
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δὲ ὡμοθέτησαν.
Καὶ δὲ σχίζης δέ γέρων, ἐπεὶ δὲ αἴθοστα οἶνον
460 λεῖσθε· νεοὶ δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπωβόλα χερούν.
Αὐτῷ δὲ πεπλεῖ κατὰ μῆρον ἐκάλυψεν τὸν θεόν·
μιστιλόν τ' ἄρα τάλλα καὶ ἀμφὶ ὀδελοῖσιν ἔτειραν,
ώπτων δὲ ἀρπούρους ὀδελοὺς ἐν χερσὶν ἔχοντες.
Τόφρος δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
465 Νέστορος δπλοτάτην θυγάτηρ Νηληΐάδαο.
Αὐτῷ δὲ λοῦσθεν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαῖῳ,
ἀμφὶ δέ μιν φρός τοις καλὸν βάλλεν ἥδε χιτῶνα,
ἔκ δὲ ἀσαμίνου βῆη, δέμας ἀθανάτοισιν δομοῖος·
πάφρ δὲ Νέστορ' ἵων κατ' ἄρον ἐξετο, ποιμένι λαῶν.
470 Οἱ δὲ ἐπεὶ ὥπτησαν κρέαν ὑπέρτερον καὶ ἔρυσαντο,
δαίνουνθ' ἔζόμενοι· ἐπὶ δὲ ἀνέρες ἐσθλοὶ δροῦτο,
οἶνον ἐνοινοχεῦντες ἐνὶ γρυσσοῖς δεπάσασιν.
Αὐτῷ δὲ πόσιος καὶ ἐδητός ἐξ ἔρον ἔντο,
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.
475 Παιδες ἐμοὶ, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
ζεύξασθ' ὑφ' ἄρματ' ἀγοντες, ἵνα πρήσσησιν δόδοι.
“Ως ἔφαθ’ οἱ δὲ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύνον ἥδε ἐπίθιστο·
καρπαλίκων δὲ ἔχεντας ὑφ' ἄρμασιν ὀκέας ἵππους.
Ἐν δὲ γυνῇ ταμίῃ σίτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
480 δῆκα τε οἴα ἔδουσι Διοστρέφες βασιλῆες.
Ἄν δὲ ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέος βήσατο δίφρον·
πάφρ δὲ ἄρα Νεστορόθης Πειστρατος, δρχαμος ἀν-
δὲ δίφρον τ' ἀνέβαντε καὶ ἡνία λάζετο χερσὶν· [δρῶν,
μάστιξεν δὲ ἔλανν' τῷ δὲ οὐκ ἔκοντε πετέσθην
485 ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰτοῦ πτολεθρον·
οἱ δὲ πανηγύρειοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
Δύστετό τ' ἡέλιος σκιώντο τε πᾶσαι ἀγυιαί·
ἐς Φηράς δὲ ἵκοντο Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
υἱέος Ὀρσυλόχοιο, τὸν Ἀλφεῖος τέκε παῖδα.
490 Ἐνθα δὲ νύκτ' δέσπαν· δὲ τοῖς πάφρ ξένια θῆκεν.
“Ημος δὲ ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡόλη,
ἵππους τε ζεύγνυντ’ ἀνά θ’ ἄρματα ποικίλ’ ἔβαντον.
[ἔκ δὲ ἔλασαν προθύροι καὶ αἰθουσῆς ἐριδούπου·]
μάστιξεν δὲ ἔλανν’ τῷ δὲ οὐκ ἔκοντε πετέσθην.
495 Ἐξον δὲ πεδίον πυρηφόρον· Ἐνθα δὲ ἔπειτα
ἡνὸν δόδον τοῖον γάρ διέκεφερον ὀκέας ἵπποι.
Δύστετό τ' ἡέλιος σκιώντο τε πᾶσαι ἀγυιαί.

ODYSSEAE III.

cervicales, solvitque bovis robur : ei alte-precate-sunt
filiaeque nurusque, et pudica uxor
Nestoris, Eurydice, maxima-natu Clymeni filiarum.
Hi quidem deinde tollentes bovem a terra spatiose
tenebant : at mactavit Pisistratus, dux viorum.
Ex-illa autem ut niger sanguis fluxerat, reliqueratque ossa
animus,] cito dein ipsam divisere, statimque femora excide-
runt] omnia rite, et adipe cooperuerunt,
hanc duplicates; super ea vero frusta-cruda-imposuere.
Adolebatque in lignis-fassis senex, insuperque nigrum vinum
libabat; juvenes vero juxta eum tenebant verua-quinque-cu-
spidum manibus.] Sed ubi femora exusta-erant, et viscera gu-
starant,] minutatim-secuere cetera, et verubus transfixere,
assabantque, acuta verua in manibus tenentes.
Interea vero Telemachum lavit pulchra Polycaste,
Nestoris minima-natu filia Neliadæ.
Ac postquam laverat, et unixerat pingui oleo,
eique indusium pulcrum circumjecerat et tunicam,
ipse et lavacro exiit, corpore immortalibus similis :
juxta Nestorem consedit, pastorem viorum.
Hi vero postquam assarant carnes superiores, et igni extra-
xerant, epulabantur sedentes; deinde viri præstantes sur-
gebant,] vinum infundentes in aureis poculis.
Ac quum potus et cibi desiderium exemissem,
illis dein sermones exorsus-est Gerenius eques Nestor :
Filii mei, agite, Telemacho pulcris-jubis equos
jungite sub currum ducentes, ut conficiat iter.
Sic dixit; hi vero ei statim auscultarunt ac paruerunt :
celeriterque junxero sub currum veloces equos.
Ac mulier proma panem et vinum imposuit,
obsoniaque, qualia edunt Jovis-alumni reges.
Inde Telemachus per pulcrum concendit currum :
juxta eum vero Nestorides Pisistratus, dux viorum,
in currumque concendit, et habenas cepit manu :
scuticaque-percussit equos ut-currerent : hi vero non invitū
volarunt] in campum, reliqueruntque Pyli excelsam urbem;
ac per-totum-diem quatiliebant jugum utrinque habentes.
Occiditque sol, obumbrabanturque omnes via :
ad Pheras autem venerunt, Dioclis ad domum,
filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.
Ibi vero noctem dormiverunt : illeque iis hospitalia apposuit.
Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
equosque junixerunt, et currum varium concenderunt ;
[eque vestibulo agitarunt, et e-porticu sonora :]
scuticaque-percussit equos ut-currerent : hi vero non invitū
volarunt.] Venerunt autem in campum frugiferum; ibi vero inde
conficiebant iter : tantopere enim eos extulere veloces equi.
Occiditque sol, obumbrabanturque omnes via.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Δ.

Τὰ ἐν Λακεδαιμονι.

- Οἱ δὲ ξῖον κοιλην Λακεδαιμονα κητώεσσαν· πρὸς δὲ δύρα δώματα ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο. Τὸν δὲ εὖρον δαινούντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν νίσσος ἀδὲ θυγατρὸς ζεῦμονος ὃ ἐνὶ οἰκῷ.
 5 Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηγήνορος υἱέντα πέμπεν· ἐν Τροΐῃ γάρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν δωσέμεναι τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἔκετελειον.
 Τὴν δέρ' θύ' ἔνθ' ἵπποισι καὶ δρμασι πέμπετε νέεσσαν· Μυρμιδόνων προτὶ δάστοι περικλυτόν, οἵσιν ἀνασσεν.
 10 Υἱέντες δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος θύγετο κούρην, δὲ οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης ἐκ δούλης· Ἐλένη δὲ θεοὶ γόνον οὐκέτ' ἔφαινον, ἐπειδὴ τὸ πρώτον ἐγένεντο παῖδ' ἔρατεινήν.
 Ἐρυμόνην, οἱ δέδος ἔχει χρυσέης Ἀφροδίτης.
 15 [Ὄς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑφερεφές μέγα δῶμα γείτονες ἡδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο, τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεοῖς δοιδός, φορμίζων δοιώ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς μολπῆς ἔξαρχοντος ἐδίνευον κατὰ μέσσον.]
 20 Τὼν δὲ αὐτῶν ἐν προθύροισι δόμοιν αὐτῶν τε καὶ ἵππω, Τηλέμαχός θ' ἕρως καὶ Νέστορος ἀγλαός οὗδες, στῆσαν δὲ προμολῶν ἰδετο κρείτον Ἐτεωνεύς, δτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Βῆδὲ ίμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν,
 25 ἀγγοῦ δὲ ἴσταμενος ἔπειτα πτερέντα προσγῆδα· Ξείνων δὴ τινὲς τώδες, Διοτρεφές ὁ Μενέλαος, ἄνδρε δύων, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλοιο ἔικτον.
 Ἀλλ' εἶπ', εἴ τροιν καταλύσομεν ἀχέας ἵππους, οἱ ἀλλοὶ πέμπιταινεν ἵκανεύοντες, δὲ καὶ φιλήση.
 30 Τὸν δὲ μέγ' ὁγήθεας προσέφεται ξανθὸς Μενελαος· οὐ μὲν νήπιος ήσθα, Βοηθοῖδην Ἐτεωνεύη, τὸ πρίν' ἀτέρα μὲν τοῦ γε πάτερ θεὸς νήπια βάζεις.
 Ἡ μὲν δὴ νῦν ξεινῆς πολλὰ πραγόντες
 35 ἄλλων ἀνθρώπων δεῦρ' ἱκόμεθ— αἵ κέ ποθι Ζεὺς ξείνων, έξ δὲ αὐτοὺς προτέρων ἀγειθινθῆναι.
 Ός φάθ' δέ ἐκ μεγάροιο δέσσυτο, κέλετο δὲ ἄλλους δτρηρούς θεράποντας ἀμὲντος οὐ πέσθεται οὐδὲ αὐτῷ.
 Οἱ δὲ ἵπποις μὲν λῦσαν διὸ ζυγοῦ ιδρώντας·
 40 καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐρ' ἵππεισι κάπησιν, πάρα δὲ ζείαλον ζείας, ἀνδὲ καὶ λευκὸν ζείαν· δρματα δέ ἔχλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανώντας· αὐτοὺς δὲ εἰς ἔπιγον θείον δόμον· οἱ δὲ ιδόντες θαύμαζον κατὰ δῶμα Διοτρεφέος βασιλῆος.
 45 Ός τε γάρ ηλίου αἰγῆη πέλεν ηδὲ σελήνης, δῶμα καθ' ὑφερεφές Μενελάου κυδαλίμοιο. Αὐτέρα ἐπειτα τάρπησαν δρώμενοι δρθαλμοῖσιν, οἱ δὲ σταμίνθους βάντες οὐκέστας λούσαντο.
 Τοὺς δὲ ἐπει τούν δμωτι λοῦσαν καὶ χρίσαν ἐλαῖω,

HOMERUS.

ΟΔΥΣΣΕΑ IV.

Quæ in Lacedæmone facta.

Hi autem pervenere in-cavam Lacedæmonem cavernosam; ad ædes vero agebant Menelai gloriosi. Hunc invenere præbentem-epulum nuptiale multis sodalibus, filii atque filia eximiae, sua in domo. Hanc quidem Achillis perrumpentis-agmina-virorum filio mittetab : in Troja enim primum spoderat et annuerat se eam daturum : illis vero dii nuptias perficiebant. Hanc igitur ipse illuc cum-equis et curribus mittetab, ut-iret Myrmidonum in urbem inclytam, quibus ille imperabat. Filio autem e-Sparta Alectoris noptum-dabat filiam, qui ei sero-natus erat, fortis Megapenthes, e serva : Helenæ autem dii prolem non-amplius dabant, ex-quo semel pepererat filiam amabilem, Hermioneon, quæ speciem habebat aureæ Veneris.

[Sic hi quidem epulabantur per altam magnam domum, vicini atque amici Menelai gloriosi, oblectantes-se : inter eos vero cantabat divinus cantor, citharam-pulsans ; duoque saltatores inter eos, illo cantum auspiciente, saltabant in medio.]

Hi autem in vestibulo ædium, ipsique et equi, Telemachusque heros, et Nestoris inclytus filius, steterunt : ac progressus vidit eos præstans Eteoneus, sedulus famulus Menelai gloriosi.

Ivit autem annuntiaturus per ædes pastori virorum, propeque stans verbis alatis eum allocutus-est :

Hospites en quidam isti *adsunt*, Jovis-alumne o Menelac, viri duo, soboli vero Jovis magni similes-sunt. Sed dic, utrum ipsis solvamus veloces equos, an ad-alium dimittamus ut-eant, qui eos amice-excipiat.

Hunc autem valde indignatus allocutus-est flavus Menelaus : non quidem stultus eras, Boethide Eteoneu, antea : at nunc quidem, veluti puer, puerilia loqueris. Profecto jam nos, hospitalia multa postquam-comedimus aliorum hominum, hunc venimus : utinam Jupiter in-posterum quidem liberarit ab-serumna. Sed solve equos hospitum, atque ipsis introduc ad-epulandum.

Sic dixit : ille vero e domo proruit, vocabatque alios sedulos famulos, una ut-sequerentur se ipsum.

Hi vero equos quidem solverunt sub jugo sudantes : et eos quidem alligarunt ad equina præsepia, apponebantque far, et hordeum album admiscuerunt : currus autem inclinarunt ad parietes colluentes : ipsis vero duxerunt-in augustam domum ; hi autem videntes admirabantur euntes per domum Jovis-alumni regis. Instar enim solis splendor erat, sive lunæ, domum per excelsam Menelai gloriosi. At postquam satiati-sunt videndo oculis, ad labra descendentes perpolita, laverunt. Hos vero postquam ancillæ laverant et unixerant oleo,

εο ἀμφὶ δ' ἄρα χλαινας οὐλας βᾶλον ἡδὲ χιτῶνας,
ἔς ῥα θρόνους ἔζοντο παρ' Ἀτρείδην. Μενέλαον.
Χέρνινα δ' ἀμφίπολος προχώρῳ ἐπέχεις φέρουσα
καλῇ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
65 Σίτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα πολλ' ἐπιθείσα, χαριζομένη παρεόντων.
[Δαιτρὸς δὲ κρεῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
παντοίων παρὰ δὲ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.]
Τὸν καὶ δεικνύμενος προσέφθη ἔανθδος Μενέλαος.
70 Σίτου θ' ἐπιτεσθον καὶ χαίρετον. Αὐτὰρ ἐπειτα
δείπνου πασσαμένα εἰρησόμεθ' οἵτινές ἔστον
ἀνδρῶν· οὐ γάρ σφιν γε γένος ἀπόλωλε τοχήνων,
ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐπεὶ Διοτρεφέων βασιλήων
σκηπτούχων ἐπεὶ οὐ κε κακοὶ τοιούςδε τέκοιεν.
75 Ως φάτο· καὶ σφιν νῦτα βοῦς παρὰ πίονα θῆκεν
ὅπτ' ἐν χερσὶν ἔλων, τὰ δάι οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὅνειαθ' ἐτοίμα προκείμενα χείρας ἵαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητούς ξεῖ ζρον ἔντο,
δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφάνες Νέστορος οὐδὲν,
79 ἄγγι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πειθολαθ' οἱ ἄλλοι.
Φράξεο, Νέστορέθη, τῷ ἐμῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
χαλκοῦ τε στεροπῆν καὶ δώματα ἡχήντα,
χρυσοῦ τ' ἡλέκτρου τε καὶ ἀργύρου ἡδὲ ἔλέφαντος.
Ζηνὸς που τοιήδε γ' Ὁλυμπίου ἐνδοθεν αὐλή.
80 "Οσσα τάδ' ἀσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορώντα.
Τοῦ δ' ἀγορεύοντος ἔνυτο ἔανθδος Μενέλαος,
καὶ σφεας φωνῆσας ἐπεια πτερέντα προσήνδα·
Τέχνα φῦλ', ητοι Ζηνὸς βροτῶν οὐκ ἀν τις ἐρίζοι·
ἀθάνατοι γάρ τοιγε δόρμοι καὶ κτήματ' ἔστιν·
85 ἀνδρῶν δ' οὐ κέν τις μοι ἐρίσσεται, ήδε καὶ οὐκτὶ,
κτήμασιν· ή γάρ πολλὰ παθὼν καὶ πολλ' ἐπαληθεῖς
ἡγαγόμην ἐν νησὶ καὶ δύοδάπτη ἔτει ἥλθον.
Κύπρον Φοινίκην τε καὶ Αἴγυπτίους ἐπαληθεῖς,
Αἴθιοπάς θ' ἕκόμην καὶ Σιδονίους καὶ Ἐρεμαδοὺς
89 καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἔρνες ἄφαρ κερασὶ τελέθουσιν.
Τρὶς γάρ τίκτει μῆλα τελεφόρον εἰς ἔνιαυτόν.
"Ἐνθα μὲν οὔτε ἀναξ ἐπιδευχῆς οὔτε τι ποιμῆν
τυροῦ καὶ κρεῶν, οὐδὲ γλυκεροῖο γάλακτος·
ἀλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηγειτανὸν γάλα θῆσθαι.
90 "Εὐς ἔγω περὶ κείνα πολὺν βίστον συναγέιρων
ἡλώμην, τείως μοι ἀδέλφεδον ἀλλος ἐπεφνεν,
λάθηρ, ἀνωΐστη, δόλῳ οὐλομένης ἀλόγοιο·
ώς οὕτι χαίρων τοιςδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
Καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἵτινες ὅμιν
95 εἰσίν· ἐπεὶ μάλα πολλ' ἐπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὄν δρελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοιραν
ναλειν, οἱ δ' ἄνδρες σοις ἔμμεναι, οἱ τότ' θλοντο
Τροίην ἐν εὐρείῃ, ἔχας Ἀργεος ἐπιποδότοι.
100 Ἄλλ' ἔμπτης πάντας μὲν δδυρόμενος καὶ ἀχείων —
πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν,
ἄλλοτε μέν τε γώρ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δὲ αὔτε
παύομαι· αἰψυφρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο —

ΟΔΥΣΣΕΑ IV.

et lēnas villosas circumjecerant ipsis atque tunicas :
in sellis considerunt hī juxta Atriden Menelaum.
Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens,
pulcro, aureo, super argenteo lebete,
ad-lavandum : juxthāque politam extendit mensam.
cibum vero veneranda proma apposuit ferens,
fercula multa imponens, largiens de-præsentibus.
[Coquus autem carnium lances apposuit elevatas
diversarum : et eis apposuit aurea pocula.]
Hosque dextera-prehendens allocutus-est flavus Menelaus :
Cibumque gustate et gaude. Ac deinde,
cenam quum-gustaveritis, interrogabimus, quinam sitis
hominum : non enim vestrorum genus obliuione perit pa-
rentum,] sed virorum genus estis Jovis-alumnorum regum,
sceptriferorum : quippe nequaquam ignavi tales genuerint.
Sic dixit; atque ipsis terga bovis pingua apposuit,
assata, manibus prehensa, quae ei in-honorem apposuerant
ipsi.] Hi vero ad cibos paratos appositos manus porrigeant.
Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant,
tum vero Telemachus alloquebatur Nestoris filium,
prope admoto capite, ut ne audirent ceteri :
Considera, Nestoride, meo carissime animo,
ærisque splendorem per domum sonoram,
aurique, électrique, et argenti, atque eboris.
Jovis utique talis est Olympii intus aula.
Quanta haec infinita multa ! admiratio me tenet intuentem.
Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,
et ipsis compellans, verbis alatis allocutus-est :
Filii cari, cum-Jove quidem mortalium haud ullus con-
tenderit :] immortales enim hujus aëdes et possessiones sum .
hominum vero aut aliquis mihi contendat, aut etiam non ,
opibus : certe enim multa passus et multum vagatus
adduxi haec in navibus, et octavo demum anno veni :
ad-Cyprum, Phoenicenque, et Αἴγυπτος vagatus,
Αἴθιοπαςque adii, et Sidonios, et Erembos,
et Libyam, ubi agni protinus cornuti sunt.
Ter enim tibi pariunt oves integrum per annum.
Ibi quidem neque herus indigenς est, neque omnino pastor ,
casei et carnium, neque dulcis lactis :
sed semper præbent per-totum-annum lac mulgendum.
Dum ego circa illa multas facultates colligens
errabam, interea mihi fratrem alias interfecit,
clam, ex-improviso, dolo perniciosæ uxoris :
adeo nequaquam gaudens hisce facultatibus impero.
Et e-patribus ista debetis audivisse, quicumque vobis
sunt : quandoquidem valde multa passus-sum, et peridi
domum,] perquam habitantibus-commodam, continentem
multa et pretiosas.] Quorum utinam vel tertiam habens in ædi-
bus partem] habitarem, at viri salvi essent, qui tum periere
Troja in lata, longe ab-Argo equos pascente.
Sed tamen omnes quidem lugens et deflens ,
(crebro in ædibus desidens nostris,
modo quidem luctu mentem oblector, modo autem rursus
quiesco : cita vero venit satietas tremendi luctus)

- τῶν πάντων οἱ τόσον δόδύρουμι, ἀγνύμενός περ,
 105 ὡς ἐνὸς, δέπτε μοι ὅπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
 μνωμένῳ ἐπει οὐτὶς Ἀχαιῶν τόσος ἐμόγησεν,
 δοσ' Ὁδυσεὺς ἐμόγησεν καὶ ἡρατο· τῷ δ' ἄρ' ἐμελλεν
 αὐτῷ κῆδε ἔσεονται, ἐμόι δ' ἄρχος αἰὲν ἀλαστὸν
 κείνου, δπως δὴ δηρὸν ἀποτίχεται· οὐδὲ τι ἴδμεν
 110 ζώει δγ' τέθνηκεν· δόδύροντα νῦ που αὐτὸν
 Λαερτῆς δ' γέρων καὶ ἔχέρων Πηγελόπειν,
 Τηλέμαχος δ', δὲν ἐλείπει νέον γεγαῖν' ἐνὶ οἴκῳ.
 "Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρκα πατρὸς δφ' ὑμερον ὕρτε γόριο.
 Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε, πατρὸς ἀκού-
 115 χλαίνων πορρυρένην ἀντ' ὀφθαλμοῦν ἀνασχῶν [σας,
 ἀμφοτέρησιν χεροῖς] νόσησε δὲ μιν Μενέλαος·
 μερμήριξ δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
 τὴ μιν αὐτὸν πατρὸς ἔσσειε μνησθῆναι,
 η πρῶτον ἔξερείτο ἔκαστα τε πειρήσαιτο.
 120 "Εας δταῦδ' ὕρματινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
 ἐκ δ' Ἐλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑφόροιο
 ἥλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ είκεια.
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' Ἀδρήστη κλισίνην εύτυχον ἔθηκεν·
 Ἀλλάπιτη δὲ τάπτητα φέρειν μαλακοῦ ἔριοι·
 125 Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρει, τὸν οἱ ἔδωκεν
 Ἀλκάνδρη, Πολύδιοι δάμαρ, δε ἔναι' ἐν Θήβῃς
 Αἰγυπτίης, δθι πλείστα δόμοις ἐν κτήματα κείται·
 δε Μενέλαῳ δῶκε δύ' ἀργύρεας ἀστεμίθους,
 δοιοὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
 130 Χωρὶς δ' αὐθ' Ἐλένη ἀλοχος πόρει καλλιμα δῶρα·
 χρυσένην τ' ἡλακάτην τάλαρόν δ' ὑπόκυκλον δπασσεν
 ἀργύρεον, χρυσῷ δὲ πλειον τελείων.
 Τὸν δὲ οἱ ἀμφιπόλοις Φυλὼ παρθήνη φέρουσα,
 νήματος ἀσκητοῦ βενουσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
 135 ἡλακάτη τετάνυστο, ιοδνεφές εἶρος ἔχουσα.
 "Ἐξετο δὲν κλισμῷ, ὑπὸ δὲ θρῆνος ποσὶν ἔνεν.
 Αὐτίκα δ' ήγ' ἔπειστο πόσιν ἔρεινεν ἔκαστα·
 "Ίδμεν δὴ, Μενέλαος Διοτρεφεῖς, οἵτινες οἴδε
 ἀνδρῶν εὐγετώνται ἵκανέμενον ἡμέτερον δῶ;
 140 ψεύστομαι, η ἔτυμον ἔρων; κελευται δέ μι θυμός.
 Οὐ γάρ πώ τινά φημι ἔουκότα δῶ δέσθαι,
 οὐτ' ἄνδρ' οὔτε γυναικα — σέθις αὐτῷ ἔχει εἰσορόωσαν—
 ὃς δος' Ὁδυσσῆος μεγαλήτορος οὐτὶς ἔοικεν,
 Τηλεμάχῳ, τὸν ἐλείπει νέον γεγαῖτ· ἐνὶ οἴκῳ
 145 κείνος ἀνήρ, δτ' ἐμείοι κυνηγίδος εἶνεν' Ἀχαιοι
 γλαίθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλειμον θρασύνοντες.
 Τὴν δὲ παταιείδομενος προσέφη ἔανδος Μενέλαος·
 οὕτω νῦν καὶ ἔγω νοει, γύναι, δς σύ ἔιστεις·
 κείνου γάρ τοιούδε πόδες τοιαίδε τε κείρεις,
 150 δφθαλμῶν τε βολαὶ κεφαλή τ' ἐφύπερθε τε κατίται.
 Καὶ νῦν ητοι ἔγω μεμνημένος ἀμφ' Ὁδυσσῆο
 μυθεόμην δσα κείνος διζύσας ἐμόγησεν
 ἀμφ' ἐμοι, αὐτὰρ δ τικρὸν ὑπὸ δφρύσι δάκρυον εἶθεν,
 χλαίνων πορρυρένην ἀντ' ὀφθαλμοῦν ἀνασχῶν.
 155 Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηύδα·
 Ἀτρείδη Μενέλαος Διοτρεφεῖς, δρχαμε λαῶν,
 κείνου μέντοι δος' έτητυμον, ως ἀγορεύεις·

lorum omnium-causa non tantum lugeo, dolens licet,
 ut unius-gratia, qui mihi somnum invisum-facit et cibum,
 recordanti : quoniam nullus Achivorum tanta molitus-est,
 quanta Ulysses molitus-est et pertulit : huic autem destinatum-erat] ipsi dolores ut-forent, mihi vero moror semper gra-
 vissimus} de-eo, quoniam diu longe-abest; nec quicquam
 scimus,] vivatne ille, an mortuus-sit : delesi certe illum
 Laertesque senex, et prudens Penelope,
 Telemachusque, quem reliquit recens natum in domo.

Sic dixit: huic autem ob-patrem desiderium excitavit flē-
 tus.] Lacrimam vero a palpebris humi demisit, de-patre au-
 diens,] lēnam purpuream oculis prætendens
 utraque manu : animadvertis autem ipsum Menelaus;
 deliberavitque deinde in mente et in animo,
 utrum eum ipsum patris sineret meminisse,
 an prior interrogaret, singulaque exploraret.

Dum illē hæc deliberabat in mente et in animo,
 Helena ex thalamo odorifero alte-tecto
 egressa-est, Diana aureum-arcum-habenti similis.
 Huic autem illico Adrasta sellam hene-factam posuit :
 Alcippe vero tapetem ferebat mollis lanae :
 Phylo autem argenteum calathum ferebat, quem illi dedit
 Alcandra, Polybi uxor, qui habitabat in Thebis
 Αἴγυπτις, ubi plurimæ in sedibus possessiones jacent :
 qui Menelao dedit duo argentea labra,
 geminosque tripodas, decemque auri talenta.
 Seorsum vero rursus Helenæ uxor ejus dedit pulcra dona ;
 aureamque colum, calathumque infra-circinatum præbuit,
 argenteum, auro vero superius labia munita-erant.
 Hunc igitur ei ancilla Phylo apposuit ferens,
 filo elaborato repletum : ac super eum
 colus extensa-erat, violaceam lanam habens.
 Sed sit autem in sella, et scabellum sub pedibus erat.
 Continuo vero hæc verbis maritum interrogabat singula :

Scimusne jam Menelao Jovis-alumne, quosnam hi
 hominum se-profiteantur venisse nostram domum?
 Mentiari, an verum dicam? jubet autem me animus.
 Non enim me ullum puto similem adeo vidisse
 nec virum nec mulierem, (admiratio me tenet adspicentem;) ;
 ut hic Ulyssis magnanimi filio similis-est,
 Telemacho, quem reliquit recens natum in domo
 ille vir, quando mei impudentis gratia Achivi
 venistis sub Trojam, bellum saevum excitantes.

Hanc autem respondens allocutus-est flavus Menelaus :
 sic nunc et ego existimo, uxor, ut tu conjicias :
 illius enim ejusmodi sunt pedes, ejusmodique manus :
 oculorumque jactus, caputque, et superne comæ.
 Et nunc sane ego recordatus de Ulysse
 loquebar, quanta ille, ærumnas-patiens, toleraverit
 pro me : atque hic amaram sub palpebris lacrimam stillabat,
 lēnam purpuream oculis obtendens.

Hunc vero rursus Nestorides Pisistratus contra allocutus-
 est] : Alride Menelao, Jovis-alumne, dux virorum,
 illius quidem hic filius est vere, quemadmodum dicitis ;

ἀλλὰ σαύρων ἐστι, νεμεσοῦται δὲν θυμῷ,
ὅδε ἀλθὼν τὸ πρῶτον, ἐπεξβολίκες ἀναφαίνειν
180 ἀντα σέθεν, τοῦ νῦν θεοῦ δὲς τερπόμεθ' αὐδῆς.
Αὐτὴρ ἐμὲ προέκη Γερήνιος ἱππότος Νέστωρ,
τῷ δέκα πομπὸν ἐπεσθαὶ ἐλλειπε γάρ σε ιδέσθαι,
δοράι οἱ ή τι ἔπος ὑποθήσεαι τέ τι ἔργον.
Πολλὰ γάρ ἀλγεῖ ἔχει πατρὸς παῖς οἰχομένου
185 ἐν μεγάροις, δι μὴ ἄλλοι ἀσσητῆρες ἔστιν,
ὅς νῦν Τηλεμάχῳ δὲν οἰχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
εἰσ', οἱ κατὰ δῆμον ἀλάλκοιν κακότητα.

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
ὦ πόποι, ή μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἀμόδη δῶ
170 ἵκεθ', δι εἶνεκ' ἐμετο πολέας ἐμόγησεν ἀέθους·
καὶ μιν ἔφην ἀλθόντα φιλησμένην ξέοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῦν διπειρ ἀλλα νόστον ἔδωκεν
νηστοῦ θοῆσι γενέσθαι Ολύμπιος εὐρύοπα Ζεύς.
Καὶ κέ οἱ Ἀργεῖ νάσσα πολιν, καὶ δώματ' ἔτευξα,
175 ξε Ιθάκης ἀγαγῶν σὺν κτήμασι καὶ τέκει φ
καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἔχαλαπεξας,
αὶ περιναιετάσουσιν, ἀνάσσονται δὲν ἐμοι αὐτῷ.
Καὶ κέ θάμ' ἐνθάδ' ἔντες ἐμισγόμεθ'. οὐδέ κεν ζυμάς
ἄλλο διάκρινεν φιλέοντε τε τερπομένω τε,
180 πρὶν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Ἄλλα τὰ μὲν που μέλλεν ἀγάστεσθαι θεδς αὐτὸς,
δις κενον δύστηνον ἀνόστιμον οἴον ἔθηκεν.

Ὦς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ψφίμερον ὠρσε γόνιο.
Κλαίει μὲν Ἀργείην Ἐλένη, Δίδος ἔκγεγυαία,
185 κλαίει δὲ Τηλέμαχος τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος·
οὐδὲν δέρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρύτων ἔχειν δοσε.
Μνήσατο γάρ κατὰ θυμὸν ἀμύμωνος Ἀντιλόχοιο,
τὸν δ' Ἡοῦς ἔκτενε φαεινῆς ἀγλαδὸς υἱός·
τοῦ δγ' ἐπιμνησθεὶς ἔπεια πτερόεντ' ἀγόρευεν.
190 Ἀτρεΐδη, περὶ μὲν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι
Νέστορ φάσχ' δέ γέρων, δι' ἐπιμνησάμεθα σειο·
[οῖσιν δὲν μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἔρσομεν]
καὶ νῦν, εἰ τὶ που ἐστι, πιθοὶ μοι οὐ γάρ ἔγωγε
τέοπομ' δυρόμενος μεταδόρπιος ἀλλὰ καὶ Ἡοὺς
195 ἔστεται ἡριγένεια· νεμεσοῦμαί γε μὲν οὐδὲν
χλαίειν, δις κε θάνησι βροτῶν καὶ πότιμον ἐπίσπη.
Τοῦτο νυ καὶ γέρας οἰον διζυροῖσι βροτοῖσιν,
κείρασθαι τε κόμην βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
Καὶ γάρ ἐμὸς τέθυκεν ἀδελφός, οὗτι κάκιστος
200 Ἀργείων μέλλεις δὲ σὺ ίδουεναι οὐ γάρ ἔγωγε
ἡντοσ' οὐδὲν ίδον περὶ δ' ἄλλων φασι γενέσθαι
Ἀντιλόχον, περὶ μὲν θείειν ταχὺν ηδὲ μαχητήν.
Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
ὦ φίλ' ἐπει τόσα εἴπεις, δι' ἀπεννυμένος ἀνήρ
205 εἴποι καὶ ῥέειε, καὶ δις προγενέστερος εἴη —
τοιού γάρ καὶ πατρὸς, δι καὶ πεπνυμένα βάζεις·
ῥέια δὲ ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ὃτε Κρονίων
Ωλον ἐπικλώσει γαμέοντί τε, γενομένω τε,
ὅς νῦν Νέστορ δῶκε διαμπερές ηματα πάντα,
210 αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
οὔτεας αὐ πινυτούς τε καὶ ἔγγειν εἶναι ἀρίστους —

ΟΔΥΣΣΕΑ IV.

sed modestus est, indignumque-putat in animo,
huc profectus primum, interpellationes proferre
coram te, cuius nos, dei tanquam, delectamur voce.
Ceterum me misit Gerenius eques Nestor,
hunc simul comes ut-sequeret; cupiebat enim te videre,
ut ei aut sermōnem aliquem suggesteres, aut aliquod opus.
Plurimos enim dolores habet de-patre filius absente
in domo sua, cui non alii auxiliatores sunt;
sicut nunc Telemachο hic quidem (pater) abest, neque ei alii
sunt, qui in populo avertant ab eo calamitatem.

Hunc autem respondens allocutus-est flavus Menelaus :
dii boni, certe perquam amici viri filius meam domum
venit, qui mea gratia plurima exanclavit certamina :
atque ipsum cogitabam huc profectum me amice-excepturum
præ aliis] Argivis, si nobis super mare redditum dedisset
navibus velocibus fieri Olympius late-sonans Jupiter.
Et sane ei in Argo condidisset urbem, et aedes exstruxisset,
ex Ithaca advecto cum facultatibus et filio suo
et omnibus civibus, una urbe evacuata,
earum quae circumhabitantur regunturque a-me ipso.
Et crebro, hic si-essemus, una-versaremur : nec nos
aliud quicquam diremisset amantesque oblectantesque-nos,
antequam tandem mortis nigra nebula nos obtlexisset.
Sed hæc quidem futurum-erat ut-invidideret deus ipse,
qui illum infelicem non-reducem solum reddidit.

Sic dixit : his vero omnibus desiderium excitavit fletus.

Flebat quidem Argiva Helena, Jove enata;

flebat etiam Telemachusque et Atrides Menelaus;

neque Nestoris filius absque-lacrimis habebat oculos.

Recordabatur enim in animo eximii Antilochi,

quem Aurora interfecit splendidæ inclytus filius :

hujus ille recordatus verba alata dixit :

Atride, supra quidem alios te mortales prudentem esse
Nestor dicebat senex, quando mentionem-faceremus tui :
[ipsius in ædibus, et nos-mutuo alloqueremur :]
atque nunc, si qua licet, pareas mihi; non enim ego
delector flens inter-oenandum : sed et Aurora
aderit mane-genita : gravor quidem neutiquam
deflere eum, quicunque mortuus-fuerit mortalium et fatum
obierit.] Hic nimirum et honor solus est miseris mortalibus,
comam tondere amicos de mortuis, profundereque lacrimas
de-genis.] Etenim meus obiit frater, neutiquam ignavissimus
Argivorum : debes autem tu nosse : non enim ego
congressus-sum, nec vidi : supra autem alios dicunt fuisse
Antilochum, supra quidem alios currendo velocem ac bellato-
rem.] Hunc autem respondens affatus-est flavus Menelaus :
οι amice : quandoquidem tanta dixisti, quanta prudens vir
diceret et faceret, etiam qui major-natu esset :
(talis enim et patris es, quare etiam prudenter loqueris :
facile autem conspicua est proles viri, cui Saturnius
felicitatem destinaverit et uxorem-ducenti et nascenti,
quemadmodum nunc Nestori dedit perpetua diebus omnibus,
ipsum quidem molliter senescere in ædibus,
filios porro prudentesque et hastis (bello) esse optimos)

ἥμεις δὲ κλαυθμὸν μὲν ἔσπομεν, δε πρὶν ἐτύχη·
δόρπου δὲ ἔξατις μνησώμεθα, χερσὶ δὲ ἐφ' ὄνδωρ
χειράντων· μῆθος δὲ καὶ ἡδόνη περ ἔσονται

215 Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοὶ, διαεπέμεν ἀλλήλοισιν.

“Ὡςέρατ’ Ἀσφαλίων δ’ ἄρ’ ὄνδωρ ἐπὶ χείρας ἔχειν,
δέρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο.

Οἱ δὲ ἐπ’ ὄνδεαθ’ ἔτοιμα προκείμενα χείρας ἴσαλλον.

“Ἐνθ’ αὐτ’ ἀλλ’ ἐνόησ’ Ἐλένη, Διός ἐκγεγαῖα·

220 αὐτίκ’ ἄρ’ εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἵνων ἐπίνον,
νηπιεῖς τ’ ἀχολὸν τε, κακῶν ἐπιληθὸν ἀπάντων.
“Ος τὸ καταβρέζειν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
οὐ καὶ ἐφημέριος γε βαλοὶ κατὰ δάκρυ παρεῶν,
οὐδὲ εἰς οἱ κατατενάνῃ μήτηρ τε πατήρ τε,
225 οὐδὲ εἰς οἱ προπάροιθεν ἀδελφεῖν ἢ φίλον οὐδὲ
χαλκῷ δηϊώνειν, δὲ δὲ φθαλμοῖσιν δράγῳ.

Τοιαὶ Διὸς θυγάτερ ἔχε φάρμακα μητίσεντα,
ἔσθλα, ταὶ οἱ Πολύδαμαν πόρεν, Θῶνος παράχοιτις,
Αἴγυπτι· τῇ πλεῖστα φέρει ζεύδωρος ἄρουρα
230 φάρμακα, πολλὰ μὲν ἔσθλα μεμιγμένα, πολλὰ δὲ
ἴητρὸς δὲ ἔκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων [Λυγρά·
ἀνθρώπων· ἢ γάρ Παιανὸς εἰσὶ γενέθλης.
Αὐτάρ επειδὲ ἐνέκηε κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
ἔξατις μύθοισιν ἀμειβούμενη προσέειπεν·

235 Ἀτρεΐδην Μενέλαος Διοτρέφες ἡδὲ καὶ οὐδὲ
ἀνδρῶν ἔσθλῶν παῖδες — ἀτέρ θεδείς ἀλλοτε ἀλλοί
Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακόν τε διδοῖ· δύναται γάρ δπαντα —
ἡτοι νῦν δαίνυσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισιν,
καὶ μύθοις τέρπεσθε· ἐοικότα γάρ καταλέξω.

240 Πάντα μὲν οὖν ἦν μαθήσομαι οὐδὲ δύομῆνω,
ὅσσοι Ὁδυσσῆς ταλασίφρονός εἰσιν δεθλοι·
ἄλλ’ οἶον τόδ’ ἔρειε καὶ ἐλλήν καρτερὸς ἀνήρ
δῆμα τὸν Τρώων, δθι πάσχετε πῆματ’ Ἀχαιοῖ.
Αὐτὸν μιν πληγῆσιν δεικελήσι δαμάσσας,
245 σπείρα κάχ’ ἀμφ’ ὕδωρισι βαλὼν, οἰκῆτη ἐοικὼν,
ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πολιν ἐύρυστην·
ἄλλῳ δὲ αὐτὸν φωτὶ κατακρύπτων ἥσκεν,
δέκτη, δε οὐδὲν τοῖος ἔητε νηστὸν Ἀχαιῶν·
τῷ ἰκελος κατέδυ Τρώων πόλιν. Οἱ δὲ ἀδάκησαν
250 πάντες· ἔγω δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἔοντα,
καὶ μιν ἀνηρώπων· δὲ κερδοσύνη ἀλείνειν.
Ἄλλ’ θε δῆ μιν ἔγω λόσον καὶ χρίον ἐλαίω,
ἀμφὶ δὲ εἰματα ἔσσα, καὶ ὕδωρισι καρτερὸν δρον,
μη μὲν πρὶν Ὁδυσσῆα μετὰ Τρώεσσ’ ἀναφῆναι,
255 πρὶν γε τὸν ἐς νῆσά τε θοὰς κλισίας τ’ ἀφίσθαι·
καὶ τότε δῆ μοι πάντα νόον κατελεῖν Ἀχαιῶν.
Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείνας τανακήει χαλκῷ,
ἡλθε μετ’ Ἀργείους· κατὰ δὲ φρόνιν ἥγαγε πολλήν.
Ἐνθ’ ἀλλαι Γρωταὶ λίγ’ ἔκώνιον πύταρ ἐμὸν κῆρ

260 χαῖρ’, ἐπειδὲ δῆ μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
ἄψ οἰκονδ’· ἀτην δὲ μετέστενον, ἢ Ἀφροδίτη
δόντη, θε μ’ ἥγαγε κείσε φίλης ἀπὸ πατρόδος αἵης,
παῖδα τ’ ἐμὴν νοσφισσαμένην, θάλαμον τε πόσιν τε,
οὐ τε δευομένον, οὐτ’ ἄρ’ φρένας οὔτε τι εἶδος.

265 Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

nos vero fletum quidem sinamus, qui prius incidit :
ceteræ autem rursus memores-simus, manibusque aquam
infundant : sermones autem etiam mane erunt
Telemacho et mihi, ut colloquamur inter-nos.

Sic dixit : Asphalion vero aquam manibus infundebat,
sedulus famulus Menelai glorirosi.

Hic vero ad cibos paratos appositos manus extendebat.

Tum vero aliud cogitavit Helena, Jove enata :
protinus inde in vinum misit medicamen, unde bibebant,
luctui - iraue - aduersum, malorum oblivionem-inducens
omnium.] Qui illud biberit, postquam crateri mixtum-fuerit,
non tota-die profuderit lacrimam de genis,
ne si quidem ei mortui-fuerint materque paterque;
ne si quidem ei coram fratrem, aut carum filium
ferro trucidarint, ipse vero oculis videret.
Talia Jovi filia habebat medicamina sollerter-excogitata,
bona, quae ei Polydamna praebuerat, Thonis uxor,
Ægyptia; ubi plurima producit alma terra
medicamina, multa quidem bona mixta, multa autem perni-
ciosa :] medicus vero ibi unusquisque est peritus supra
omnes] homines : sane enim Paonis sunt ex-genere.
Ac postquam immiserat, jussatque vinum-infundi,
denuo verbis excipiens *maritum* allocuta-est :

Atride Menelai, Jovis-alumne, atque etiam hi
virorum fortium filii, (enim vero deus alias alii
Jupiter bonumque malumque dat : potest enim omnia)
sane nunc convivamini, sedentes in ædibus,
et sermonibus delectamini : convenientia enim narrabo.
Omnia quidem non ego enarrare-queam, nec nominare,
quot Ulyssis audentis-animi sunt certamina :
sed qualiter istud fecit, et sustinuit fortis vir
populo in Trojanorum, ubi passi-estis ærumnas Achivi.
Se ipsum plagi indecoris domans,
pannos-viles circumjiciens humeris, servo similis,
virorum hostium ingressus-est urbem latis-viis :
aliu vero se ipsum viro celans assimilabat,
mendico, qui nequitiam talis erat apud naues Achivorum :
huic similis ingressus-est Trojanorum urbem. Illi eum igno-
rant] omnes : egn vero ipsum sola agnovi, talis licet-esset,
et ipsum interrogabam : ille tamen astutia tergiversabatur.
Sed quum jam ipsum ego lavisssem et unxissem oleo,
vestibusque induisse, et juravisssem firmum jusjurandum,
non prius me Ulyssem inter Trojanos prodituram,
quam ipse ad naues veloces tentoriaque pervenisset :
tum demum mihi omnem mentem aperuit Achivorum.
Plurimos autem Trojanorum quum-intersecisset longo ære,
ivit ad Argivos : atque astutia famam reportavit multam.
Ibi aliae Trojanæ stridule ejulabantur : sed meum pectus
gandebat : quippe jam mihi cor versum-erat ut-redirem
rurus domum : noxam vero deslebam, quam Venus
dederat, quando me duxit illuc cara a patria terra,
filiamque meam post-me-relinquentem, thalamumque, mari-
tumque,] nulla re mancum, nec mente, nec forma.
Hanc autem respondens allocutus-est flavus Menelaus :

ναι δὴ ταῦτα γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔιπες.
 Ὁδη μὲν πολέων ἐδάνη βουλήν τε νόον τε
 ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δὲ ἐπελήλυθα γαῖαν·
 ἀλλ’ οὕτω τοιοῦτον ἔγων ἦδον ὄφελμοίσιν,
 270 οἶον Ὀδυσσῆος ταλαισθρονος ἔσκε φίλον κῆπον.
 Οἶον καὶ τόδ’ ἔρεξε καὶ ἐτὸν καρτερὸς ἀνὴρ
 Πίπιπον Κνί ξεστῷ, ἢν’ ἐνήμεθα πάντες ἀριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ Κῆρα φέροντες.
 Ἡλίθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελευσέμεναι δέ σ’ ἐμέλλεν
 275 δαίμων, δὲ Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος δρέξαι·
 καὶ τοι Δηϊφόρος θεοείκελος ἔσπετ’ ιούσῃ.
 Τρὶς δὲ περίστεκτας κοῦλον λόχον ἀμφαρέωσα,
 ἐκ δὲ δυνομακλήδην Δαναῶν δύναμαζες ἀρίστους,
 πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσχουσ’ ἀλλοῖσιν.
 280 Αὐτάρ εἴγω καὶ Τυδείδης καὶ διος Ὀδυσσεὺς,
 ήμενοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
 Νῦν μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν δρυμηθέντες
 ή ἐξελθέμεναι, ή ἐνδοθεν αἰγύν ὑπακοῦσαι·
 ἀλλ’ Ὀδυσσεὺς κατέρυχε καὶ ἐσχεθεν ιερένω περ.
 285 [Ἐντὸν δὲ λαοὶ μὲν πάντες ἀκτὴν ἔσαν υἱες Ἀχαιῶν·
 Ἄντικλος δὲ σέργ’ οἶος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
 ηθελεν· ἀλλ’ Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μάστακα χεροὶ πίεζεν
 νωλεμέως κρατερῆστος, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς·
 τόφρα δὲ τοῦ, δρφα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.]
 290 Τὸν δὲ αὖ Τηλέμαχος πετνυμένος ἀντίον ηύδα·
 Ἄτρειδη Μενέλαος Διοτρεφές, δρχαμε λαῶν,
 θλιγον· οὐ γάρ οἱ τι τάγ’ ἡρκεσ λυγρὸν δλεθρον,
 οὐδὲ εἰ οἱ κραδή γε σιδηρέη ἐνδοθεν ἦνεν.
 Ἀλλ’ ἀγετ’, εἰς εὐνὴν τράπεοθ’ ήμεάς, δρφα καὶ ηδη
 295 ὑπωροῦ γλυκερῆ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.
 Ως ἔφατ’ Ἀργείη δὲ Ἐλένη δμωῆσι κέλευσεν
 δέμνιν· ὑπ’ αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ἡγίγεα καλὰ
 πορρύρε’ ἐμβαλέειν, στορέσαι τ’ ἐφύπερθε τάπητας,
 χλαίνας τ’ ἐνθέμεναι οὐλας καθύπερθεν ἐσασθαι.
 300 Αἱ δὲ ίσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χεροῖν ἔχουσαι,
 δέμνια δὲ στόρεσαν ἐκ δὲ ξείνους ἀγε τῆρυκε.
 Οἱ μὲν δέρ’ ἐν προδόμῳ δόμου αὐτοῖσι κοιμησαντο,
 Τηλέμαχὸς θ’ ἡρῶς καὶ Νέστορος ἀγλαὸς οὐός·
 Ἄτρειδης δὲ καθεύδε μυχῷ δόμου οὐψηλοῖο,
 305 πάρο δὲ Ἐλένη τανύπεπλος θλέαστο δία γυναικῶν.
 Ἡμος δὲ ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡώς,
 ὥρυντ’ δέρ’ ἔξεινῆφι βοήν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 εἵματα ἐστάμενος περὶ δὲ ἔφρος δέκη θέτ’ ώμω,
 ποσσι δὲ ὑπὸ λιταροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
 310 βῆ δὲ ίμεν ἐκ θαλάμου, θεῷ ἐναλίγιος ἀντην,
 Γηλεμάχῳ δὲ παρίζεν ἔπος τ’ ἔφατ’ ἐξ τ’ δύναμαζεν.
 Τίπτε δέ σε χρειώ δεῦρ’ ἡγαγε, Τηλέμαχ’ ἡρῶς,
 ἐς Λακεδαιμονα διαν, ἐπ’ εύρεα νῶτο θαλάσσης;
 δήμιον, ή ίδιον; τόδε μοι νημερτές ἔνιστε.
 315 Τὸν δὲ αὖ Τηλέμαχος πετνυμένος ἀντίον ηύδα·
 Ἄτρειδη Μενέλαος Διοτρεφές, δρχαμε λαῶν,
 θλιθον, εἰ τινά μοι κληηδόνα πατρὸς ἐνίσποις.
 Ἐσθίεταί μοι οἶκος, διωλε δὲ πίονα ἔργα·
 δυξμενέων δὲ ἀνδρῶν πλείος δόμος, οὔτε μοι αἰεὶ

ODYSSEAE IV.

sane haec utique omnia, uxor, recte dixisti.
 Jam quidem multorum cognovi consiliumque mentemque
 virorum heroum, multamque peragri terram:
 sed nondum tales ego vidi oculis,
 quale Ulyssis audente-animo erat carum cor
 Quale etiam hoc fecit et ausus-est fortis vir
 equo in polito, ubi insidebamus omnes optimi
 Argivorum, Trojanis cædem et fatum ferentes.
 Venisti deinde tu illuc: jussisse autem te videbatur
 deus, qui Trojanis volebat gloriam præbere;
 et te Deiphobus deo-similis sequebatur profectam.
 Ter autem circumlustrasti cavas insidias attractans,
 et nominatim Danaorum appellabas optimos,
 omnium Argivorum vocem tuam assimilans uxoribus (uxoribus
 .] At ego et Diomedes et divinus Ulysses,
 sedentes inter medios, audivimus ut vocasti.
 Nos quidem ambo prompti-eramus exsilientes
 aut exire, aut intus protinus respondere:
 at Ulysses prohibuit et continuuit quantumvis cupidos.
 [Ibi ceteri quidem omnes tacebant filii Achivorum:
 Anticlus vero te solus excipere verbis
 volebat; sed Ulysses os manibus comprimebat
 indesiderent robustis, servavitque omnes Achivos: quem
 tamdiu tenuit, donec te seorsum abduxisset Pallas Minerva.]
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
 est:] Atride Menelae, Jovis-alumne, dux virorum,
 durius est: nequaquam enim ei ista depulere tristem interi-
 tum, ne si ei cor quidem ferreum intus esset.
 Sed agite, ad cubile dimittite nos, ut jam
 somno sub dulci delectemur cubantes.
 Sic dixit: Argiva autem Helena ancillis præcepit
 cubilia sub porticu ut-ponerent, et stragula pulca
 purpurea injicerent, sternarentque supra tapetas,
 leonasque imponerent villosas superne quibus-integerentur.
 Ille vero iverunt ex sedibus, facem in manibus habentes:
 cubiliaque stravere; sed hospites ducebat præco.
 Atque hi quidem in vestibulo domus illic cubarunt,
 Telemachusque heros, et Nestoris inclutus filius;
 Atrides vero dormiebat in-recessu domus excelsæ,
 iuxtaque Helena sinuoso-peplō cubavit divina inter-mulieres.
 Quando vero manēgenita apparuit roseis-digitis Aurora,
 surrexit e lecto bello strenuus Menelaus,
 vestesque sibi-induit, et gladium acutum suspendit-ab hu-
 mero,] pedibusque nitidis subligavit pulcos calceos:
 progressus-est autem e thalamo, deo similis coram:
 Telemachoque assidebat, verbumque dixit et elocutus-est:
 Quenam vero te necessitas huc duxit, Telemache heros,
 ad Lacedæmonem divinam, per lata dorsa maris?
 publicane-res, an privata? hoc mihi vere dic.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus
 est:] Atride Menelae, Jovis-alumne, dux virorum,
 veni, si quam mihi famam de-patre diceres.
 Comeditur mihi domus, perieruntque pingua opera:
 hostilium autem virorum plena es domus, qui mihi perpetuo

τοῦ μῆλοῦ ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας οὐκας βοῦς,
μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕδριν ἔχοντες.
Τούνεχα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἵκανομαι, αἴ κ' ἔθληγε
κείνου λυγρὸν δλεθρὸν ἐνισπεῖν, εἴ ποι δπωπας
δρθαλμοῖς τεοῖσιν, ή ἀλλοι μῦθοι ἀκούσας
325 πλαζούμενου· πέρι γάρ μιν δίζυρον τάχε μήτηρ.
Μηδέ τέ μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδὲ θεάρων,
ἀλλ' εὗ μοι καταλέξον δπως ἡντησας δπωπῆς.
Αἰσσομαι, εἴποτέ τοι πατήρ ἐμός, ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς,
ή ἐπος ἡ τε ἔργον ὑποστάς ἔκετλεσσεν
330 δῆμῳ ἦν Τρώων, θοι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοι·
τῶν νῦν μοι μῆσαι, καὶ μοι νημερτὲς ἄνιστε.

Τὸν δὲ μέγ' ὁχθῖσις προσέφη ζανθὸς Μενέλαος·
ὦ πόποι, ή μᾶλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐηῇ
ἡθελον εὐηθῆναι, ἀνάλκιδες αὐτῷ ἔοντες.
335 Ής δ' ὅποτ' ἐν ξυλῷ ώλαφος κρατεροὶ λέοντος
νεθροὺς κοιμήσαστα νεηγενέας γαλαθηγοὺς,
κνημοὺς ἔκερέσι καὶ ἄγκεα ποιήνεται
βοσκομένη, δ' ἐπειτα ἐήνη εἰτηλιθεν εὐηῇ,
ἀμφοτέροις δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότιμον ἐφῆκεν·
340 ὃς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν δεικέα πότιμον ἐφῆσε.

Ἄλι γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπαλλον,
τοῖς ἐών, οἵς ποτ' ἔυκτιμένη ἐνι Λέσβῳ
ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
καὶ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοι·
345 τοῖς ἐών μνηστῆροιν δημιλήσειν Ὀδυσσεύς·
πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίσατο πικρόγαμοι τε.
Ταῦτα δ', & μ' εἰρωτάς καὶ λίσσεσαι, οὐδὲν ἵγως
ἀλλα παρέξειτοι πατακλιδὸν, οὐδὲ ἀτατήσων·
350 τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων δλιος νημερτής,
τῶν οὐδὲν τοι ἐγὼ χρύψω ἐπος οὐδὲν ἐπικείμου.

Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δένρῳ θεοὶ μεμικῶτο νέεσθαι
ἔσχον, ἐπεὶ οὖ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἔκατόμβας.
[οἱ δὲ αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμηῆσθαι ἔφετμέων.]
Νῆσος ἔτειτα τις ἔστι πολυκλύνουσα ἐν πόντῳ,
355 Αἰγύπτου προτάροις· Φάρον δὲ ἐκ καλήσκουσιν—
τόσσον ἄνευθ', δσσον τε πανημερίη γλαφυρή τηῆς
ἥνησεν, ἥ λιγὺς οὔρος ἐπιτυείσιν δπισθεν·
ἐν δὲ λιμὴν εύρομος, θεον τ' ἀπὸ τῆς εἴσας
ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν θδωρ.

360 Ἐνδια μ' εἰείκοσιν ἥματ' ἔχον θεοί, οὐδὲ ποτ' οὔροι
πνείοντες φαίνονθ' ἀλιέες, οἱ δέ τε νηῶν
πομπῆς γίγνονται ἐπ' εύρεα νῆτα θαλάσσης.
Καὶ νῦ κεν τία πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν,
εἰ μήτις με θεῶν δλορύματο, καὶ μ' ἐσάσωσεν,

365 Πρωτέος ιρθίμου θυγάτηρ, ἀλίοιο γέροντος,
Εἰδοθεῖ τῇ γάρ φα μαλιστά γε θυμὸν δρινα,
ἢ μ' οἴω ἔρροντι συνήντετο νόσφιν ἐταίρων.
Αἰεὶ γάρ περι τῆς εἴσαστον
γναμπτοῖς ἀγχίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.

370 Η δὲ μέμη ἄγχι στάσα ἐπος φάτο φύνησέν τε·
Νήπιος εἰς, ὡς εἶνε, λίην τόσον, τὴ χαλίφρων,
ἥ ἔκων μεθείεις, καὶ τέρπεαι ἀλγεα πάσχων,
ώς δη δῆλο' ἐνι τῆς ερύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ

pecora alia-post-alia mactant, et trahentes-pedes camuros boves,] matris messe proci, superbam contumeliam exercentes.
Propterea nunc ad-tua genua veni, si forte velis
ilius aenam pernicem narrare, sicubi vidiisti
oculis tuis, sive de ea alias sermonem audivisti
errantis : valde enim ipsum aerumnosum peperit mater.
Nec quicquam mihi verecundans blandiaris, neu miserescens,
sed plane mihi enarrā, quemadmodum tibi-contigit videre.
Prcor, si unquam tibi aliquod pater meus, strenuus Ulysses,
aut dictum, aut aliquod factum pollicitus efficit
populo in Trojanorum, ubi passi-estis aerumnas Achivi :
horum nunc mihi memento, et mihi verum dic.

Hunc autem graviter ingemiscens allocutus-est flavus Melaelaus :] dī boni! profecto perquam fortis viri in cubili
volebant cubare, imbelles ipsi quum-sint.
Ut vero quando in lustro cerva fortis leonis
linnulos ubi-collocari recens-genitos, lactentes,
saltus investigat, et valles herbosas
pascens; ille vero deinde suum ingressus-est cubile,
utrisque autem illis duram mortem infert :
ita Ulysses illis durum fatum inferet.
Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
talιs, qualis olim bene-condita in Lesbo
e contentione cum-Philomelide luctatus-est assurgens,
prostravitque eum fortiter, gavisi-sunt autem omnes Achivi
talιs cum-procis quoque congrederetur Ulysses :
omnes brevisque-vita fierent amarisque-nuptiis.
De-istis vero que me interrogas et petis, non equidem
alii prater serum dixerim declinando, nec te decipiam :
sed quae quidem mihi dixit senex marinus verax,
horum nullum tibi ego celabo dictum, neque occultabo.

In-Egypto me etiamnum dī huc cupientem redire
detinebant, quoniam non ipsi feceram perfectas hecatombas.
[sed semper volebant dī nos meminisse præceptorum.]
Insula autem quædam est undoso in ponto,
Egyptum ante, (Pharum autem ipsam vocant)
tantum semota, quantum spatii toto-die cava navis
confecerit, cui stridulus ventus aspiret a-pupi :
in ea autem portus est opportunus, unde naves aequales
in pontum deducunt, postquam-hauserunt nigram aquam.
Ilic me per-vigili dies detinebant dī, neque unquam venti-
secundi] spirantes apparebant in-mare-flantes, qui navium
ductores sunt super lata dorsa maris.
Et jam viatica omnia consumta-fuisse, et animi virorum,
nisi me aliqua dearum miserata-fuisse, et me servasset,
Protei potentis filia, marinī senis,
Idothea : huic enim maxime sane animum commovi ;
quæ mihi soli reptanti occurrit, seorsum a-sociis.
Semper enim circa insulam vagantes piscabantur
curvis hamis : urgebat vero ventrem fames.
Hæc autem me prope stans, verbum dixit, locutaque-est :
Stultus es, o hospes, tantopere, an despiens?
aut sponte cessas, et delectaris dolores ferens,
quod adeo diu in insula detineris, neque ullum finem

ενρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ίτορ ἑταίρων ;

375   “Ὡς ἔφατ’ αὐτάρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
ἔκ μέν τοι ἐρέω, ήτις σύ πέρ ἐστι θεάων,
νῶς ἐγώ ούτι ἔκων κατερύχομαι, ἀλλά νυ μελλω
ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἵ οὐρανὸν εύρυν ἔχουσιν . . .
Ἄλλα σύ πέρ μοι εἰπέ — θεοί δέ τε πάντα θεάσι —

380   δεῖται μ' ἀθανάτων πεδάξαι καὶ ἔθησε κελεύθου,
νόστον θ', ως ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθύοντα . . .

“Ὡς ἔφαμην ή δ' αὐτίκ' ἀμειβέσθο διὰ θεάων·
τοιγάρο ἐγώ τοι, ξείνε, μαλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω . . .
Πιωλεῖται τις δεῦρο γέρων μῆλος νημερτής,
385   ἀθανάτος Πρωτεὺς Αἴγυπτος, δεῖτε θαλάσσης
πάσης βένθεα οὔδε, Ποσειδάνωνος ὑποδόμως·
τόνδε τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι ήδε τεκέσθαι . . .
Τόνγ' εἶ πως σύ δύναι λογησάμενος λελάσθαι,
δεῖ κέν τοι εἴτησιν δόδον καὶ μέτρα κελεύθου,
390   νόστον θ', ως ἐπὶ πόντον ἐλεύσεται ἰχθύοντα . . .
καὶ δέ κέ τοι εἴτησι, Διοτρεφές, αἱ κ' ἔθεληθα,
δεῖται τοι ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται,
οἰχούμενοι σέθεν δολιγήν δόδον ἀργαλέντην τε . . .

“Ὡς ἔφατ’ αὐτάρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον . . .

395   αὐτῇ νῦν φράσεν σύ λόγον γέροντος,
μή πύος με προιδῶν ή προδαίτες ἀλέται·
ἀργαλέος γάρ τ' ἐστί θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι . . .

“Ὡς ἔφαμην ή δ' αὐτίκ' ἀμειβέσθο διὰ θεάων·
τοιγάρο ἐγώ τοι, ξείνε, μαλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω . . .
400   “Ημος δ' ἡλίος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
τῆμος δρ' ἔξ ἀλὸς εἰσι γέρων μῆλος νημερτής,
πνοιῇ ὑπὸ Ζεύροιο, μελανὴν φρικὴν καλυψθεῖς·
ἔκ δ' ἀλόνων κοιμᾶται ὑπὸ σπέστοις γλαφυροῖσιν·
ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς ἀλούδηντος
405   ἀθρόαι εὖδουσιν, πολιῆς ἀλὸς ἔξαναδύσαι,
πικρὸν ἀποπνείουσαι ἀλὸς πολυμεθέσος δόμακήν.
“Ἐνθα σ' ἔγων ἀγαθοῦσα, θμ' ήσοι φαινομένηφιν,
εὐνάσω ξείλης· σύ δ' ἐν κρίνασθαι ἑταίρους
τρεῖς, οἵ τοι παρὰ νησιν ἔυσσελμοισιν ἀριστοι . . .

410   Πάντα δέ τοι ἐρέω δλοφῶια τοῖο γέροντος . . .

Φώκας μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει καὶ ἐπεισιν·
αὐτάρ ἐπὶ λόγῳ πάσας πεμπάσσεται ήδε ίδηται,
λέξεται ἐν μέσστησι, νομεὺς ως πώεσι μῆλων.
Τὸν μὲν ἐπὶ τοι δή πρῶτον κατευνθέντα ίδησθε,
415   καὶ τότ' ἐπειθ' ὑμῶν μελέτω κάρτος τε βίη τε·
αὐθὶ δ' ἔχειν μεμάῶτα καὶ ἔσσυμενόν περ ἀλύξαι.
Πάντα δὲ γιγνομένος πειρήστεται, δοσ' ἐπὶ γαῖαν
έρτεται γιγνονταις καὶ θάνω καὶ θεσπιδεῖς πῦρ·
νμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχέμεν μᾶλλον τε πιέζειν.
420   Ἄλλ' θε κεν δή σ' αὐτὸς ἀνέργηται ἐπέεσσιν,
τοῖος ἐών, οἶον κε κατευνθέντα ίδησθε,
καὶ τότε δή σχέσθαι τε βίης λῦσαί τε γέροντα,
ἥρως εἰρεσθαι δὲ θεῶν δεῖται σε χαλέπτει,
νόστον θ', ως ἐπὶ πόντον ἐλεύσεται ἰχθύοντα . . .

425   “Ὡς εἰπούσ’ ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτάρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, θο' ἐστασαν ἐν ψαμάθοισιν,
ἥρα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι . . .

invenire potes; deficit autem tibi cor sociorum.

Sic dixit : sed ego ipsam respondens allocutus-sum :
eloquar tibi, quæcumque tandem es dearum,
quomodo ego neutiquam volens detinear, sed videor
immortales offendisse, qui cœlum latum habitant.
Sed tu quidem mihi dic, (dii vero omnia sciunt)
quisnam me immortalium impedit, et arcet ab-itinere,
reditumque dic, ut per pontum proficiscar piscosum.

Sic dicebam : illa autem statim respondit, præstantissima
dearum :] enimvero tibi, hospes, *haec* valde vere enarrabo.
Versatur quidam hic senex marinus verax,
immortalis Proteus *Egyptius*, qui-utique maris
totius fundos novit, Neptuno subserviens :
huncce meum aiunt patrem esse, ac *me* genuisse.
Quem si quo-pacto tu possis insidiatus prendere,
ille tibi dicat viam et mensuras itineris,
reditumque, ut per mare proficiscaris piscosum ;
ac præterea tibi dicat, *Jovis-alumne*, si velis,
quocunque tibi in ædibus malumque bonumque acciderit ,
absente te per-longam viam difficilemque.

Sic dixit : at ego ipsam vicissim allocutus-sum :
ipsa nunc explicta tu insidiias divini senis,
ne quo-pacto me prævidens, aut præsciens, effugiat :
difficilis enim est deus mortali homini domitu.

Sic dicebam : illa vero continuo respondit, præstantissima
dearum :] enimvero ego tibi, hospes, *has* valde vere enarrabo.
Quando sol in-medium cœlum ascenderit,
tunc e mari emergit senex marinus verax,
flatu sub *Zephyri*, nigra superficie-horrescentis-maris obte-
ctus ;] egressusque decumbit sub specubus cavis :
circa ipsum vero phocæ, progenies (*s. pisces*) pulcræ *Halosyd-*
næ,] conserفات dormiunt, e cano mari egressæ,
acerbum exspirantes maris perprofundi odorem.
Illuc te ego ducens, simul cum aurora illucentse,
collocabo vos ex-ordine : tu vero diligenter elige socios
tres, qui tibi apud naves bene-tabulatas optimi sunt.
Omnes autem tibi enarrabo malas-astutias hujus senis.
Phocas quidem primum numerabit, et obibit :
ac postquam omnes per-quinos-numerarit et inspicerit ,
cubabit in mediis, pastor veluti in-gregibus ovium.
Hunc quidem ubi primum decubuisse videritis,
tum deinde vobis cura-sit roburque visque :
illuc vero tenete oblectantem et nitentem licet elahi.
Omnia vero ul-fiat, tentabit, quæcumque in terra
reptilia oriuntur, et aqua, et immane-ardens ignis :
vos autem firmiter tenete, magisque premite.
Sed quando demum te ipse interrogaverit verbis,
talis apparens, qualem decubuisse videris,
tum vero desiste a-vi, solveque senem,
heros : interroga vero, deorum quisnam te affligat ;
reditumque, ut per pontum proficiscaris piscosum.

Sic locuta, pontum subiit fluctuantem.
At ego ad naves, ubi stabant in arenis,
ibam : multa vero mihi cor in-profundō-agitatbat eunti.

Αὐτάρ ἐπεί δ' ἐπὶ νῆσα κατῆλυθον ἔδει θαλασσαν,
δόρπον θ' ὀπλισάμεσθ', ἐπὶ τὸν θαλασσην
430 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ρηγμῖνι θαλάσσης.
Ὕμαος δὲ θηριγένεια φάνη βοδοδάκτυλος Ἡώς,
καὶ τότε δὴ παρὰ σίνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
ἡγία, πολλὰ θεοὺς γουνούμενος· αὐτάρ ἑταῖρος
τρεῖς δύον, οἵσι μάλιστα πεποιθεα πᾶσαν ἐπὶ θίνων.
Τοφρα δὲ δέρ' ἡγρὸν διοδοῦσα θαλάσσης ἔνερά καλπον,
τέσσαρα φωκάων ἐκ πόντου δέρματα ἔνεικεν·
πάντα δὲ σαν νεόδαρτα δόλον δὲ ἐπεμήδετο πατερί.
Εὖνάς δὲ ἐν φαμάδοισι διαγλάψας ἀλήσιν
ἥστο μένουσ· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἥλθομεν αὐτῆς·
440 ἔξειται δὲ εἰνῆσται, βάλεν δὲ ἐπὶ δέρμα ἔκαστη.
Κείθι δὴ αἰνάτατος λόγος ἐκπλετο· τείρε γάρ αἰνῶς
φωκάων ἀλιστρεφέων διοώτατος δόμη·
τίς γάρ καὶ εἴναλιώ παρὰ κήπει κοιμηθείη;
ἄλλα αὐτὴ ἔσαντο καὶ ἄφράστο μέρη δινειαρ·
445 ἀμβροσίην ἐπὸ δινά ἔκαστην θήκε φέρουσα,
ἡδὲ μάλα πνείουσαν, διεσσε δὲ κήπεος δόμην.
Πᾶσαν δὲ θοίην μένομεν τετληρότι θυμῷ·
φῶκαι δὲ ἀλλὰς ἥλθον διόλλεες· αἱ μὲν ἐπειτα
ἔξης εὐνάζοντο παρὰ ρηγμῖνι θαλάσσης.
450 Ἐνδιος δὲ γέρων ἥλθε ἔξι ἀλδος, εὗρε δὲ φώκας
ζατρεφέας πάσας δὲ δέρ' ἐπεμήδετο, λέκτο δὲ ἀριθμόν.
Ἐν δὲ ἡμέας πρώτους λέγε κήπειν, οὐδέ τι θυμῷ
ώτισθη δόλον εἶναι· ἐπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
Ὕμεις δὲ ιάχοντες ἐπετεσύμεθο· ἀμφὶ δὲ χειρας
455 βάλλομεν οὐδὲ δέρματα λέων γένεται· ἥγενεος,
αὐτάρ ἐπειτα δράκων καὶ πόρδαλος ἦδε μέγας σῦς·
γίγνετο δὲ ὑγρὸν ὕδωρ καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
Ὕμεις δὲ ἀστεμπρέως ἔχουμεν τετληρότι θυμῷ.
460 Ἄλλ' θε δῆτι βάνιαζε δέρματα λέων,
καὶ τότε δῆτι μὲν ἐπέεσσιν διενιρόμενος προσέειπεν·
Τίς νῦν τοι, Ἀτρέος οὐτε θεῶν συμφράσσατο βουλὰς,
δρόπα μὲν θεοῖς δέχοντα λοχησάμενος; τέο σε γρήν;
“Ὡς ἔρατ·” αὐτάρ ἔγω μην ἀμειβόμενος προσέειπον·
465 οἶσθα, γέρον — τί με ταῦτα παρατροπέων ἀγορεύ-
ώς δὴ δῆτι ἐν νήσω ἔρυχομαι, οὐδέ τι τέκμαρο [εἰς; —
εὑρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἥτορ.
Ἄλλα τούτη πέρι μοι εἴπει· — θεοὶ δέ τε πάντα ἵσταν —
470 δέτις μὲν ἀθανάτων πεδάζονται ἔδησε κελεύθου,
νόστον θ', ὃς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι τῇ θυσέντα.
“Ὡς ἔραμην δέ με ἀυτίκις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
ἀλλὰ μάλιστας Διά τ' ἀλλοισιν τε θεοῖσιν
ῥέξας ἱερά καλλίστην εὐθύνεμεν, δρόπα τάχιστα
σὴν ἐς πατρίδον ἵκοιο, πλέων ἐπὶ οἰνοπα πόντον.
475 Οὐ γάρ τοι πρὶν μοίρα φίλους τ' ἰδέειν καὶ ἵκεσθαι
οἶκον εὔκτημενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
πρὶν γ' δέ τι ἀλγύπτοιο, Διπτετέος ποταμοῖο,
αὐτὶς ὕδωρ ἥλθης ἔξης δέρκες ἔχατο μένας
ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοι οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
480 καὶ τότε τοι δώσουσιν ὅδον θεοὶ, θίν σὺ μενονάδες.
“Ὡς ἔρατ·” αὐτάρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἥτορ,

Ac postquam ad navem deveneram ac mare,
scenamque apparavimus, et supervenit divina nox;
tum vero dormivimus in litore maris.
Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
tum vero ad litus maris late-patentis
ivi, multum diis supplicans : atque socios
tres ducebam, quibus potissimum confidebam omnem ad im-
petum.] Interea autem illa ingressa maris latum sinum,
quatuor phocarum e ponto pelles attulit;
omnes vero erant recens-detractae : dolum autem struebat
patri.] Cubilia vero in arenis quam-exculpsisset marinis,
sedebat exspectans; nos autem valde prope venimus ipsam :
ex ordineque ea nos collocavit, injecitque corium unicuique.
Illi sane molestissimæ insidiæ erant : affligebat enim graviter
phocarum in-mari-nutritarum teterrimus odor :
quis enim marinum apud cetum cubare-possit?
sed ipsa nos servavit et excogitavit magnum auxilium :
ambrosiam naribus unicuique supposuit afferens,
dulce admodum spirantem, sustulitque ceti odorem.
Totum autem mane exspectabamus patienti animo :
phocæ vero e mari venere conferat : ea quidem deinde
ordine cubabant juxta litus maris.
Meridianus autem senex exiit e mari, invenitque phocas
obessas : omnes vero obibat, recensuitque numerum.
Ac nos primos recensuit inter-cetos, neque omnino animo
suspicabatur dolum esse : deinde autem decubuit et ipse.
Nos vero vociferantes irruimus ; circumque eum manus
jecimus ; nec senex dolosæ obliviscebat artis :
sed primum quidem leo factus-est bene-jubatus,
ac deinde draco, et panthera, atque ingens sus ;
factus-est etiam liquida aqua, et arbor alto-vertice-comans.
Nos vero firmiter eum tenebamus constanti animo.
Sed quum iam angebatur senex, malas-versutias sciens,
tum vero me verbis interrogans allocutus-est :
Quisnam tibi, Atrei fili, deorum contulit consilia,
ut me caperes in ritum insidiatus? cuius-rei tibi est-opus?
Sic dixit : at ego ipsum respondens allocutus-sum :
scis, senex, (quid me ista decipiens interrogas?)
quomodo jam diu in insula detineor, neque aliquem finem
invenire quo, conficitur autem mihi intus cor.
Sed tu saltem mihi dic, (dii vero omnia scunt)
quisnam me immortalium detineat, et arceat ab-itinere,
reditumque dic, ut per pontum proficiscar piscosum.
Sic dicebam ; ille vero me statim respondens allocutus-est :
atqui omnino debebas Jovique aliisque diis
facere sacra pulcra et naves condescendere, ut citissime
tuam in patriam venires, navigans per nigrum pontum.
Non enim tibi prius fatum est amicosque videare et venire
ad-domum bene-aedificatam, et tuam in patriam terram,
quam quando Ægypti, a-Jove-fluentis fluvii,
rurus ad-aquas redieris, fecerisque sacras hecatombas
immortalibus diis, qui cœlum latum tenent :
et tunc tibi dabunt viam dii, quam tu cupis.
Sic dixit ; at mihi confractum-est carum cor,

ούνεκά μ' αὐτίς ἀνωγεν ἐπ' ἡροειδέα πόντον
Αἴγυπτονδ' οἶναι, δολιγήν δὸν ἀργαλέην τε.
Ἄλλα καὶ ὃς μιν ἔπεσσιν ἀμειδόμενος προσέειπον·
485 Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὃς σὺ κελεύεις.
Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
εἰ πάντες σὸν νησιστὸν ἀπήμονες ἥλθον Ἀχαιοῖ,
οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηντες,
ἥ τε τὰς ὠλες' δλέδροι ἀδευκεῖ ἥς ἐτὶ νῆὸς,
490 ἥ τε φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πολεμον τολύπευσεν.
“Ὡς ἐφάμην δόδε μ' αὐτίκ' ἀμειδόμενος προσέειπεν·
Ἄτρεδόν, τί με ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τί σε χρῆ
ἴδουμεναι, οὐδὲ δαῆναι ἐμὸν νῶνον οὐδέ σέ φημι
δὴν ἀκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπήν εἰν πάντα πύθαι.
505 Πολλοὶ μὲν γάρ τῶντε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο·
ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δὲ τε καὶ σὺ παρῆσθαι.
Ἐξί δ' εἴ τοι ζωὸς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ.
Αἴας μὲν μετὰ νησιού δάμη δολιχρέτμοισιν.
510 Γυρῆσιν μιν πρῶτα Ποσειδάνων ἐπέλασσεν,
πέτρησιν μεγάλῃσι, καὶ ἔκεστος θαλάσσης·
καὶ νῦν κεν ἔκφυγε Κῆφρα, καὶ ἔκθύμενος περ Ἀθήνη,
εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀσθη·
φῆ δ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαίτμα θαλάσσης.
515 Τοῦ δὲ Ποσειδάνων μεγάλ' ἔκλινεν αὐδῆσαντος·
αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἐλὼν χερσὶ στιβαρῆσιν
ἡλασε Γυραίην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν·
καὶ τὸ μὲν αὐτῷ μείνει, τὸ δὲ τρύφος ἐμπεσε πόντῳ,
τῷ δ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζύμενος μέγ' ἀσθη·
520 τὸν δ' ἔφρόεις κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
[“Ως δ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.]
Σδε δέ που ἔκφυγε Κῆφρας ἀδελφεδος δὸν ὑπάλυκεν
ἐν νησοὶ γλαυρῆσι· σάσως δὲ πόντοις Ἡρη.
Ἄλλ' ἔτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάνων δρος αἵπο
525 ἔκεσθαι, τότε δὴ μιν διαρπάξασα θύελλα·
πόντον ἐπ' ἰχθύεντα φέρεν, μεγάλοι στενάχοντα,
ἄγρου ἐπ' ἐσχατιήν· δην δώματα ναῖς Θεοτοῖς
τὸ πρὸν, ἀπὸ τοτὸν ἔναιε Θεοτιάδης Λίγισθος.
Ἄλλ' ἔτε δὴ καὶ κείθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,
530 ἀψὲ δὲ θεοὶ οὔρον στρέψαν, καὶ οίκαδ' ἔνοντα.
ἥτοι δ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἵης,
καὶ κύνει ἀπτόμενος δην πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ
δάκρυα θερμὰ κέονται, ἐπεὶ ἀσπασίων ἦδε γαῖαν.
Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπός, δην ῥα καθείσεν
535 Αἴγισθος δολύμητης ἄγων· ὑπὸ δ' ἔσχετο μισθόν,
χρυσοῦ δοιάτη τάλαντα φύλασσε δ' δύ' εἰς ἐνιαυτόν,
μήτ' εἰ λάθοι παρών, μνήσατο δὲ θούριδος ἀλλῆς.
Βῆ δ' ἵμεν ἀγγελέων πρὸς δώματα ποιμένι λαῶν.
Αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσασα τέχνην·
540 εἰς κρινάμενος κατὰ δῆμον ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους
εἰσε λόχον, ἐτέρωθι δ' ἀνωγεν δαῖτα πένεσθαι.
Αὐτὰρ δ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
ἴπποισιν καὶ διεσφιν, δεικέα μερμηρῆτων.
Τὸν δ' οὐκ εἰδότ' δλεθρον ἀντίγαγε, καὶ κατέπεφνεν
545 εἰς δειπνίσσας, ὃς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.

eo-quod me rursus jubebat per obsecrum pontum
in-Egyptum ire, longum iter difficileque.

Verum etiam sic ipsum verbis respondens allocutus-sum :

Hæc quidem sic plane perficiam, senex, ut tu præcipis.
Sed age mihi hoc dic et vere enarrā,
si omnes cum navibus incolumes redierint Achivi,
quos Nestor et ego reliquimus, a-Troja profecti,
an aliquis periit morte inopinata, sua in nave,
aut amicorum in manibus, postquam bellum conficerit.

Sic dicebam : ille vero me statim respondens allocutus-est :
Atride, quid me hæc interrogas? nec quicquam te oportet
scire, neque explorare meum animum; nec te puto
diu absque-lacrimis fore, postquam bene omnia audieris.

Multi enim illorum domiti-sunt, multi vero relictū;
duces autem duo soli Achivorum ære-loricatorum
in redditu periere : pugnæ vero etiam tu interfueristi.

Unus autem adhuc alicubi vivus detinetur lato in-ponto.
Ajax quidem apud naves dominus-est longis-remis-intructas.

Gyris eum primum Neptunus admovit,
petris magnis, et salvum-eduxit e-mari :
et sane effugisset mortem, etiamsi invitus Minervæ,
nisi superbū dictum protulisset, et in-magnum incidisset-peccatum :] dixit vel invitis diis se evitaturum magnos flu-
ctus maris.] Hunc vero Neptunus magna audivit jactantem :
statim deinde, tridente sumto, manibus validis
percussit Gyraeām petram, et abscidit ipsam :
et unum quidem illic manebat, alterum vero frustum incidit
mari :] cui Ajax primum insidens valde percussus erat ;
eum autem ferebat in mare infinitum, undosum.

[Sic ille quidem ibi perit, postquam biberat salsam aquam.]
Tuus vero utcumque effugil mortem frater et evitavit
in navibus cavis : servavit enim eum veneranda Juno.

Sed quando jam statim erat ad-Malearum montem arduum
perventurus, tum vero ipsum abreptum procella
pontum per piscomus tulit, valde ingemiscentem,
agri ad extremam-oram; ubi aedes habitabat Thystes
prius, at tunc habitabat Thystiades Egisthus.

Sed quem jam et illinc appareret redditus incolumis,
retro vero dīi ventum verterunt, et illi domum venerunt :
sane ille quidem gaudens ingressus-est patriam terram,
et osculabatur tangens suam patriam : multæ vero ab ipso
lacrimæ calidæ fundebantur, quia lubenter vidit terram.

Hunc autem e specula conspergit speculator, quem constitue-
rat] Egisthus dolosus eo ducens : promisit autem mercedem,
auri duo talenta : observabat vero hic in annum,
ne ipsum lateret prætervehens, recordareturque Agamemnono
strenua fortitudinis.] Ivit autem nuntiaturus ad ædes pasto-
ri virorum.] Statim vero Egisthus dolosam excogitavit ma-
chinam :] electis per populum viginti viris optimis
constituit insidias, et ab-altera-partē jussit convivium appa-
rari.] At ipse ivit invitans Agamemnonem, pastorem virorum,
cum-equis et curribus, nefanda animo-agitans.
Hunc autem ignarum perniciei reduxit, et trucidavit
convivio-exceptum, ut aliquis interficeret bovem ad præsepe.

Ούδέ τις Ἀτρείδεων ἔτάρων λίπεο', οἱ οἱ ἐποντο, οὐδέ τις Αἰγισθου· δλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.

“Ως ἔφατ· αὐτάρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φλογὶς τὸν
χλαῖον δ' ἐν φαμάθοισι καθήμενος· οὐδέ νῦ μοι κῆρ
βατοῦ ἔτι ζώειν καὶ δρῦν φάος ἡλείοιο.

Αὐτάρ ἐπει τὰλιν τε κυλινδόμενος τ' ἔκορέσθην,
δὴ τότε με προσέειπε γέρων ἀλιος νημερτῆς·

Μηκέτι, Ἀτρέος υὲ, πολὺν γρόνον ἀσκελεὶς οὐτω
χλαῖι, ἐπει οὐκ ἀνυσιν τινα δήμουεν ἀλλὰ τάχιστα
πειρα, δηῶς κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι.

“Η γάρ μιν ζῶων γε κιχῆσει, ή κεν Ὁρέστης
κτείνεν ὑποδάμενος· σὺ δέ κεν τάφοις ἀντιβολήσαις.

“Ως ἔφατ· αὐτάρ ἔμοι κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
αὔτις ἐνι στήθεσσι, καὶ ἀχνυμένω περ, ιάνθη·
δέο καὶ μιν φωνήσας ἔπει πτερόεντα προσήνων·

Τούτους μὲν δὴ οἴδα· σὺ δὲ τρίτον ἀνδρὸς δύναμαζε,
δητις ἔτι ζῶς κατερύκεται εὐρέι πόντῳ.

[ἢ θανὼν ἔθελω δὲ, καὶ ἀχνύμενός περ, ἀκούσαι.]

“Ως ἔφαμην δέ μ' αὐτίκ' ἀμειδόμενος προσέειπεν
οὐδὲς Λαέρτεω, Ἰθάκη ἐνι οἰκίᾳ ναίων·
τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ γέοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ή μιν ἀνάγκη
Ισχει· δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκεσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπίρεται καὶ ἔταιροι,
ουοὶ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

Σοὶ δ' οὐ θέσφατόν ἐστι, Διοτρεφὲς ὁ Μενέλαος,
Ἀργει ἐν ἱπποδότῳ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπειν·
ἀλλά σ' ἐς Ἡλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαῆς
ἀθάνατοι πέμψουσιν, δοὶ ξανθὸς· Ραδάμανθυς·
τῇπερ ἥριστη βιοτῇ πέλει ἀνθρώποισιν·

οὐ νιφετός, οὐτ' ἀρ χειμῶν πολὺς οὔτε ποτ' ὅμορος,
ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀγήτας
Πηκεανὸς ἀνίσιον, ἀναψύχειν ἀνθρώπους·
οὐνεχ' ἔχεις Ἐλένην, καὶ σφιν γαμβρὸς Διός ἐστι.

“Ως εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.

Αὐτάρ ἔγων ἐπὶ νῆας δῷμ' ἀντιθέοις ἔτάροισιν

ἥια· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιώντι.

Αὐτάρ ἐπει δὲ ἐπὶ νῆα κατῆλθομεν ήδε θάλασσαν,
δόρπον δὲ δπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἥλυθεν ἀμβροσίη νύξ·
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ἥρημανι θαλάσσης.

“Ημος δὲ ἥριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος· Ἡδὲ,
νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν,
ἐν δὲ ίστοὺς τιθέμεσθα καὶ ίστια νησιῶν ἐστῆς·
ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῆσι κάθιζον·

δέης δὲ ἔξομενοι πολιτηῖν ἀλα τύπτον ἐρετμοῖς.

“Ἄψ δὲ εἰς Αἰγύπτιο, Διπετέος ποταμοῖο,
στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τελήσσας ἔκατόμβας.

Αὐτάρ ἐπει κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἔοντων,
χεῦ· Ἀγαμέμνονοι τύμβον, ή' ἀσθεστον κλέος εἴη.

Ταῦτα τελευτῆσας νεόμην· δίδοσαν δέ μοι οὖρον
ἀθάνατοι, τοι μ' ὕκα φλογην ἐς πατρόδ' ἐπεμψάν.

“Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνι μεγάροισιν ἐμοῖσιν,
δρῦα κεν ἐνδεκάτη τε δικαδεκάτη τε γένηται·

καὶ τότε σ' εὗ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,

Nec quisquam Atridae sociorum relictus-est, qui eum seque-
bantur,] nec quisquam Ἐγισθι; sed strati-sunt in ædibus.

Sic dixit; at mihi confractum-est carum cor;
slebam autem in arenis sedens; nec mihi cor
volebat amplius vivere, et videre lumen solis.

At postquam flendoque volutandoque saturatus-eram,
tum vero me allocutus-est senex marinus verax :

Ne-amplius, Atrei fili, longo tempore indesinenter sic
fleas, quoniam non remedium aliquod inveniemus : sed ci-
tissime] tenta, quo jam tuam in-patriam terram pervenias.
Aut enim ipsum vivum deprehendes, aut Orestes
interfecit præveniens : tu vero sepulturæ occurreris.

Sic dixit : at mihi cor et animus generosus
rursus intra pectus, etiamsi moestio, lætabatur :
et ipsum compellans verbis alatis allocutus-sum :

Hos quidem jam novi : tu vero tertium virum nomina,
qui adhuc vivus detinetur in-lato mari.

[aut mortuus : volo autem, etiamsi moestus, audire.]

Sic dicebam : ille vero me statim respondens allocutus-est :
filius Laertæ, in Ithaca ædes habitans :
hunc vero vidi in insula uberes lacrimas fundentem,
Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum necessitate
detinet : illeque non potest in-suam patriam terram pervenire.
Non enim ei adsunt naves remigio-instructæ, et socii,
qui ipsum devehant per lata dorsa maris.

Tibi vero non a-fato-decreatum est, Jovis-alumne o Menelae,
in Argo equos pascente mori et fatum obire :
sed te in Elysium campum et fines terræ
immortales mittent, ubi flavus Rhadamanthus est :
ubi quidem facilima vita est hominibus :
non nix, neque hiems multa, neque unquam imber,
sed semper Zephyri argute-spirantes auras
Oceanus emittit, ad-refrigerandum homines :
quoniam habes Helenam, et ipsis Jovis gener es.

Sic locutus, pontum subiit fluctuosum.

At ego ad naves simul cum divinis sociis

ivi; multa autem mihi cor in-profundō-agitatbat cunti.

Ac postquam ad navem devenimus et mare,
coenamque apparavimus, supervenitque divina nox :
tum denique dormivimus in litore maris.

Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
naves quidem omnium-primum deduximus in mare divinum,
et malos imposuimus et vela navibus æqualibus :

et ipsi porro ingressi in transtris conserderunt;

ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.

Rursus autem ad Ægypti regionem, a-Jove-fluentis fluvii,

constitui naves, et feci perfectas hecatombas.

Ac postquam sedaveram deorum iram sempiternorum,
agessi Agamemnoni tumulum, ut inexstincta ei gloria esset.
His peractis, redii : dederuntque mihi ventum-secundum

dii, qui me celeriter caram in patriam deduxerunt.

Verum age nunc mane in ædibus meis,

donec undecimaque duodecimaque fuerit dies ;

et tunc te bene dimittam, daboque tibi splendida dona,

- 590 τρεῖς ἵππους καὶ δίφροι ἔξοντα αὐτάρ ἔπειτα
δώσω καλὸν ἀλεισον, οὐα σπένδηθα θεοῖσιν
ἀθανάτοις, ἐμέθεν μεμνημένος ἡματα πάντα.
Τὸν δ' αἵ τηλέμαχος πετυνμένος ἀντίον ηῦδα.
Ἄτρειδη, μηδὲ με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
506 Καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔγω παρὰ σοί' ἀνέγοιμην
ἡμενος, οὐδέ κέ μ' οίκου θοι πόθος οὐδὲ τοκήων —
αινῶς γάρ μύθοισιν ἔπεσσι τε σοίσιν ἀκούων
τέρπομαι — ἀλλ' ἦδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
ἐν Πύλῳ ἡγαθεῖ· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκεις.
600 Δῶρον δ' ὅττι κέ μοι δοῖς, κειμῆλιον ἔστω·
ἴππους δ' εἰς Ἱθάκην οὐδὲξομαι, ἀλλά σοι αὐτῷ
ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γάρ πεδίοιο ἀνάστεις
εὔρεος, δι' οὐ μὲν λωτὸς πολὺς, οὐδὲ κύπειρον,
πυροί τε ζεισί τ' ήδ' εὐρυφυές κρι λευκόν.
606 Ἐν δὲ Ἱθάκῃ οὕτη δὲ δρόμοι εὐρέες οὔτε τι λειμών·
αγίβοτος, καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἵπποθότοιο.
Οὐ γάρ τις νήσων ἵπποθλος οὐδὲ εὐλείμων,
αὐθ' ἀλλ' ξελίαται· Ἱθάκη δέ τε καὶ περὶ πασέων.
Πες φάτο· μειδήσην δὲ βοὴν ἀγάθος Μενέλαος,
οἷος χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' δύναμαζεν·
Αἴματός εἰς ἀγάθοιο, φίλον τέκος, οἵ ἀγροεύεις·
τοιγάρ δέ γε τοι ταῦτα μεταστήσω· δύναμαι γάρ.
Δώρων δ', δοσ' ἐν ἐιώ οἰκων κειμῆλια κείται,
δώσω δὲ κάλλιστον καὶ τιμηστότερόν ἔτιν.
615 Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
ἔστιν ἄπας, χρυσῷ δὲ ἐπὶ χελευ κεκράσανται·
ἔργον δὲ Ἡφαίστου· πόρεν δέ Φαίδιμος ἡρός,
Σιδονίων βασιλεὺς, δούς δόμος ἀμφεκέλυψεν
κείσε με νοστήσατα· τείν δὲθεια τόδ' ὀπάσσαι.
620 Πες οἱ μὲν τοιεῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Δαιτυμόνες δὲ ἐς δώματ' ἵσαν θεούς βασιλῆος.
Οἱ δὲ ἥγον μὲν μῆλα, φέρον δὲ εὐήνορα σίνον·
σίτον δέ σφ' ἀλοχοὶ καλλιχρεύεινοι ἔπειπον.
Πες οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐν μεγάροισι πένοντο. —
625 Μηνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάρῳ
δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέσιν λέντες,
ἐν τυκτῇ δαπέδῳ, δοι περ πάρος θερινού ἔχεσκον.
Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εύρυμαχος θεοειδῆς,
ἀργοὶ μηνοτήρων, ἀρετῇ δὲσαν ἔσχος' ἀριστοί.
630 Τοῖς δὲ υἱοῖς Φρονίοις Νοήμων ἐγγύθεν ἔλλων
Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·
Ἄντινο, ήδα τι ίδεμεν ἐν φρεσὶν, ήδα καὶ οὐχι,
διπότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ἡμαθέντος;
νηῆ μοι οἰγετ' ἀγῶν· ἐμὲ δὲ χρεῶ γίγνεται αὐτῆς,
635 Ἡλίδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμενατ, ἐνθα μοι ἱπποὶ¹
δώδεκα θῆλειαι, ὑπὸ δὲ ἡμίονοι ταλαιργοὶ²
ἀδμῆτες· τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασταίμην.
Πες ἔφρος· οἱ δὲ ἀνὴθ θυμὸν δόδεμενον οὐ γάρ ἔραντο
ἐς Πύλον οἰχεσθαι Νηλήιον, ἀλλά που αὐτοῦ
640 ἀγρῶν ή μῆλοισι παρέμμεναι, ήδε συνώτη.
Τὸν δὲ αὐτὸν Ἀντίνοος προεέφη, Εὐπείθεος οὐδὲ·
νημερτές μοι ἔνιστε, ποτ' ὄψετο καὶ τίνες αὐτῷ
κοῦροι ἐποντ'; Ιθάκης ἔξαιρετοι ή έοι αὐτοῦ

ODYSSEAE IV.

tres equos et currum bene-politum : ac deinde
dabo pulcrum poculum, ut libes diis
immortalibus, mei memor per-dies omnes.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est :] Atride, ne sane me multo tempore hic detine.
Etenim in annum ego apud te certe perdurarem
sedens, nec me domus caperet desiderium, nec parentum :
vehementer enim sermonibus verbisque tuis auscultans,
oblector : sed jam mihi tedium-afficiuntur soci
in Pylo divina : tu vero me in-tempus hic detines.
Donum autem, quocunque mihi dederis, sit quod-recondi-
posuit:] equos vero in Ithacam non ducam, sed tibi ipsi eos
hic relinquam oblectamentum : tu enim campo imperas
lato, in quo quidem lotus multus, in quo cyperus,
triticumque, et far, ac late-germinans hordeum album.
In Ithaca autem nec sane curricula lata, nec omnino pratum :
capris-pascendis-aptā est ; et magis ardua solo equos-pa-
scente.] Nulla enim insularum equis-agendis-idonea nec-bo-
nis-pratis-instructa,] quae mari incumbunt; Ithaca vero etiam
supra omnes.] Sic dixit: risit vero bello strenuus Menelaus,
manique eum demulsiit, verhumque dixit et elocutus-est :
Sanguinis es boni, care fili, quippe-talia loqueris :
atqui ego tibi hæc dona commutabō ; possum enim.
Donorum autem, quæcumque in mea domo recondita jacent,
dabo, quod pulcherrimum et pretiosissimum est.
Dabo tibi craterem elaboratum; argenteus vero
est totus, auro autem labra supra-munita-sunt;
opus vero est Vulcani : donavit autem eum mihi Phædi-
mus heros,] Sidoniorum rex, quando ejus domus suscep-
illuc me in-reditu-profectum : tibi autem volo id præbere.

Sie hi quidem talia inter se loquebantur.
Convivatores autem in ædes ierunt divini regis :
illique adducebant quidem oves, afferebantque validum vi-
num :] panem vero ipsis uxores pulcris-vittis-in-capite intu-
lerunt.] Sic illi quidem circa cœnam in sedibus occupabantur.

Proci vero ante Ulyssis domum
discis delectabantur et hastilibus jaculantes;
in facto-arte pavimento, ubi antea insolentiam exercebant.
Antinous vero consederat et Eurymachus divinæ-formæ,
principes procorum; virtute autem erant longe optimi.
His autem filius Phronii Noemon prope accedens,
Antinoum verbis interrogans allocutus-est :

Antinoe, numquid scimus in mente nostra, an etiam non,
quando Telemachus redeat et Pylo arenosa ?
navem mihi abiit abducens; mihi vero opus est illa,
Elidem in spatiōsam ut-trajiciam, ubi milii equæ
duodecim feminæ, subtus autem nulli patientes-operis
indomiti : ex-quibus aliquem adigens domarem.

Sic ait : illi vero in animo obstupescabant; non enim pu-
tabant] in Pylo eum abiisse Neleiam, sed alicubi illi-
in-agris, aut apud-oves esse , aut cum-subulco.

Hunc autem rursus Antinous allocutus-est, Eupitheī si-
lius :] vere mihi dic ; quando abilit, et quinam illum
j ivenes sunt-securi? ex-Ithacane electi , an sui ipsius

θῆτές τε διμῶές τε; δύνατος κε καὶ τὸ τελέσσαι.

καὶ Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐπήτυμον, δφρ' εὖ εἰδὼν
ἢ σε βίη δέχοντος ἀπηγόρων νῆσα μελαιναν,
ἥτε ἔκών οἱ δῶκας, ἐπει προσπτύχατο μύθω;

Τὸν δὲ οὐδὲς Φρονίου Νοῆμαν ἀντίον ηὔδα·
αὐτὸς ἔκων οἱ δῶκας· τί κεν φέξει καὶ ἀλλος,
δηπότες ἀνὴρ τοιοῦτος, ἔχων μαλεδήματα θυμῷ,
αἰτίῃ; χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἴη.

Κοῦροι δὲ οἱ κατὰ δῆμους ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέας,
οἱ οἱ ἔποντες· ἐν δὲ ἀρχόντων ἔγων βαίνοντες ἐνόστα
Μέντορα, τὴν θεόν, τῷ δὲ αὐτῷ πάντας ἔκχει.
εσσι Ἀλλὰ τὸ θυμαῖων ἴδον ἐνθάδε Μέντορα διον
χνιζον ὑπῆρχον· τότε δὲ ἔμβην νῆση Πύλονδε.

Ὦς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός.
Τοίσιν δὲ ἀμφοτέροισιν ἀγάσσαστο θυμὸς ἀγήνωρ,
μνηστῆρες δὲ ἀμυδίς κάθισαν καὶ παῦσαν ἀεθλῶν.
Τοίσιν δὲ Ἀντίνοος μετέφη, Εὔπειθες οὐδὲ,
ἀχνύμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμελαιναὶ
πίκμπλαντ, δοσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετώντι εἴκητην.

Ὦ πόποι, ή μέγα ἔργον ὑπερφιλῶν ἐτελέσθη
Τηλεμάχῳ, δόδες ἥδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέσθαι.
εσσι Ἐκ τόσσων δὲ ἀεκητοῖ νέος παῖς οἰχεται αἴτως,
νῆσα ἐρυσσάμενος, κρίνας τοι ἀνὰ δῆμους ἀρίστους.
Ἄρεις καὶ προτέρω κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἱ αὐτῷ
Ζεὺς δλέσσει βίην, πρὸν διμίν πῆμα φυτεῦσαι.
Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆσα θεόν καὶ εἰκόσ· ἔταίρους,
δηρα μιν αὐτὸν ἴοντα λογήσομαι· τὸ δὲ φυλάξω
ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμαιο τε παιταλοέσσης·
ῶς ἀν ἐπιτυμεγέροις νυντίλλεται εἶνακα πατρός.

Ὦς ἔφαθε· οἱ δὲ ἄρα πάντες ἐπήγεινον ἥδε ἀκέλευον·
αὐτίκ' ἔπειτ' ἀντάντες ἔβαν δόμουν εἰς Ὀδυσσῆος.

ετηδες Οὐδὲς ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἤνειν ἀποτελούσα
μύθων, οἵς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βισσοδόμευον·
κῆρυς γάρ οἱ ἔιτε Μέδων, δὲς ἐπεύθετο βουλᾶς,
αὐλῆς ἔκτος ἐών· οἱ δὲ ἔνδοθι μῆτιν θραίνον.

Βῆ δὲ ίμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείη·

ειοτο τὸ δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσγύνα Πηνελόπεια·

Κῆρυξ, τίππε δέ σε πρέσταν μνηστῆρες ἀγαυοί;
ἢ εἰπέμεναι διμωῆσιν Ὀδυσσῆος θείοι,
ἔργων παύσασθαι, σφίσι δὲ αὐτοῖς δάκτα πένεσθαι;
Μὴ μνητεύεσσαντες μηδὲ ἀλλοθ' διαιλήσαντες
εσσι νηστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειν.

Οἱ θάμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλὸν,
κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαίφρονος. Οὐδέ τι πατρῶν
νημετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἴοντες,
οἵς Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,
εσσι οὗτε τινὰ δέξας ἔξασιον οὔτε τι εἰπῶν

ἐν δῆμῳ; ήτοι ἐστὶ δίκη θείων βασιλήων,
ἄλλον καὶ ἔχθαρησι βροτῶν, ἄλλον καὶ φιλοίη.
Κείνος δὲ οὐποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἐνδρα ἐνώργει·
ειοτο δὲ μὲν ὑμέτερος θυμός καὶ δεικέα ἔργα
εσσι φαίνεται, οὐδέ τις ἔστι γάρις μετόπισθ' εὐεργέων.

Τὴν δὲ αὐτῆς προσέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
αὶ γάρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλείστον κακὸν εἴη.

mercenariique servique? potuerit etiam hoc perficere.

Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
utrum tibi vi invito abstulit navem nigram,
an lubens ei dedisti, postquam abortus-est te sermone?

Hunc autem filius Phronii Noemon contra allocutus-est:
ipse lubens ei dedi: quid fecerit etiam alius,
quando vir talis, habens curas in-animo,
petat? difficile negare præbitionem foret.

Juvenes autem, qui in populo excellunt apud nos,
illi eum seculi-sunt; ac ducem ego condescendentem vidi
Mentorem, aut deum; illi vero ipsi in-omnibus similis-erat.
Sed hoc miror: vidi hic Mentorem divinum
heri sub-auroram; tunc autem condescendit navem in-Pylum.

Sic igitur locutus abiit ad domos patris.

His vero utrisque percuslus-est animus generosus;
procī autem simul consedere, et cessarunt a-certaminibus.
Inter-eos vero Antinous fatus-est, Eupitheci filius,
dolens: furore autem multum præcordia circumfusa-nigro
sanguine] implebantur, oculi vero ei igni splendenti similes-
erant:] Dii boni! certe magnum facinus superbe patratum-
est] Telemacho, profectio hæc! dicebamus autem ei non
perfectum-iri.] Tot vero invitis juvenculus puer abiit sic,
nave deducta, electisque per populū optimis.

Incipiet et ulterius malum esse: sed ei ipsi

Jupiter perdat vim, antequam nobis malum severit.
Verum agite, mihi date navem celerem et viginti socios,
ut eum ipsum venientem insidiis-excipiam, et observem,
in frelo Ithacæque Samique asperæ:
ut cum-sua-pernicie naviget propter patrem.

Sic dixit; illi vero omnes laudabant atque hortabantur :
statim deinde exsurgentes ibant in domum Ulyssis.

Neque inde Penelope per-longum tempus fuit inscia
sermonum, quos procī in mente profunde-cogitabant;
præco enim illi dixit Medon, qui audiebat consilia,
extra aulam quum-esset: illi vero intus consilium texebant.
Ivit autem annuntiaturus per domos Penelope;
hunc autem in limine venientem allocuta-est Penelope;

Præco, cur vero te miserunt procī incliti?
an ut-dicas ancillis Ulyssis divini,

a-labore ut-cessent, illisque ipsis convivium apparent?

Ne ambientes me neque alio decedentes,

ultimum et postremum nunc hic cœnent!

Qui frequenter congregati, victum absumitis multum,
possessionem Telemachi prudentis. Nec quisquam a-patribus
vestris priderū audiistis, pueri quum-essetis,
qualis Ulysses erat inter vestros parentes,
neque ulli faciens injuriam, nec quicquam *tale* locutus
in populo? qui-utique est mos potentium regum,
alium ut-oderit *quis* mortalium, alium amet.

Ille vero nunquam omnino malo quemquam afficit :

sed vester quidem animus et indigna facinora

apparent, neque illa est in vobis gratia postea beneficiorum.

Hanc autem rursus allocutus-est Medon, prudentia sciens:
utinam enim sane, regina, hoc maximum malum esset.

Άλλὰ πολὺ μεῖζόν τε καὶ ἀργαλεώτερον ἅλλο
μηνοτῆρες φράζονται, διὸ τελέσεις Κρονίων.
700 Τηλέμαχον μεμάσι κατακτάμεν δέξει χαλκῷ,
οἰκαδε νιστόμενον· δοῦλον δέ τοι πατρὸς ἀκουήν
ἔς Πύλου ήγαθέντην δόξεις Λακεδαιμονα δῖαν.
Ψες φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἔτορ·
δὴν δέ μιν ἀμφασή ἐπέων λάθε· τῷ δέ οἱ δόσει
705 δακρυόφι πλῆσθεν, θαλερή δέ οἱ ἔσχετο φωνῇ.
Ὄψὲ δέ δῆ μιν ἐπεστιν ἀμειβομένη προσέπεν·
Κῆρυξ, τίπετε δέ μοι παῖς οἰχεται; οὐδέτι μιν χρεὼ
νηῶν ὕκυτόρων ἐπιταινέειν, αἴθ' ἀλλοὶ ἵπποι
ἀνδράσι γίγνονται, περόνωι δὲ πουλὸν ἐφ' ὑγρήν.
710 Ἡ ίνος μηδὲ δύνοιτο αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;
Τὴν δ' ἡμείσθεντ' ἐπειτα Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
οὐκ οἶδ' εἰ τίς μιν θεὸς ὄρφεν, ηὲ καὶ αὐτοῦ
θυμὸς ἐφωριμήθη ἴμεν ἐς Πύλου, δφρα πύθηται
πατρὸς ἔου ηὐ νόστον, ηὐ δυτινα πότμον ἐπέσπεν.
715 Ψες ἄρα φωνῆσας ἀπέβη κατὰ δόξῃ· Ὁδυσσῆς.
Τὴν δ' ἄχος ἀμφερχθήθη θυμοφόρον, οὐδὲ δρόπ' ἐπ' ἔτλη
δίρρω ἐφέζεσθαι, πολλῶν κατὰ οἰκον ἔστων·
ἀλλ' ἀρόπ' ἐπ' οὐδοῦ ίκε πολυκυμήτου θαλάμῳ,
οἰκτρόπλοιον ἀπόφυρομένη· περὶ δὲ δμωατι μινύριζον
720 πᾶσαι, δσαι κατὰ δώματα ἔσσαν νέαι ηδὲ παλαια.
Τῆς δ' ἀδίνδην γούνασα μετηύδα Πηνελόπεια·
Κλῦτε, φίλαι· πέρι γάρ μοι Ὀλύμπιος ἀλγεῖς ἔδωκεν
ἐκ πατέσων, δσαι μοι δμοῦ τράφεν ηδὲ ἐγένοντο·
ἡ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθόλλοι ἀπώλεσα θυμολέοντα,
725 παντοίης ὀρετῆσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν. [γος·]
[ἐσθόλλον, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἐλλάδα καὶ μέσον Ἀρ-
νῦν αὖ παιδίς ἀγαπητὸν ἀνήρεψεντο θύελλαι
ἀκλέα ἐκ μεγάρων, οὐδὲ δρμηθέντος ἄκουσα.
Σχέτλιαι, οὐδὲ δμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἔκαστη
730 ἐκ λεγέων μ' ἀνεγέρται ἐπιστάμεναι σάρφα θυμῷ,
δπποτ' ἐκεῖνος ἐδη κολην ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
Εἰ γάρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην δόδη δρμαίοντα,
τῷ κε μάλιστη κεν ἔμεινε, καὶ ἐσπύμενός περ δδοῖο·
ηὲ με τεθνηκίαν ἐνὶ μεγάροισιν ἐλείπεν.
735 Ἀλλὰ τις ὀτρηρῶς Δολίον καλέσεις γέροντα,
δμῷ ἐμὸν, θν μοι ἔδωκε πατήρ ἐπι δεῦρο κιούσῃ,
καὶ μοι κηπον ἔχει πολυδένδρεον· δφρα τάχιστα
Λαέρτη τάδε πάντα παρεόμενος καταλέξῃ·
εὶ δη πού τινα κείνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν δφῆνας
740 ἐξελθῶν λαοῖσιν δδύρεται, οἱ μεμάσιν
δν καὶ Ὁδυσσῆς φθίσαι γόνον ἀντιθέοι.
Τὴν δ' αὔτε προσέπειπε φίλη τροφὸς Εύρυκλεια·
νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλεῖς χαλκῷ,
ηὲ ἔστιν μεγάρῳ μῆθον δὲ τοι οὐκ ἐπικεύσω.
745 Ἡδε' ἐγὼ τάδε πάντα· πόρον δέ οι δσος ἐχελεύεν,
σίτον καὶ μέθη δηδού· ἐμεῦ δ' Ἐλετο μέγαν δρον,
μὴ πρὶν σοι ἐρέειν, πρὶν διδεκάτην γε γενέσθαι,
ηὲ σ' αὐτην ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·
ηὲ δὲ μη κλαίσουσα κατὰ χρόα καλὸν λάπτης.
750 Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὸς ἔιμαθ' ἐλοῦσα,
εἰς ὑπερῆς ἀναβάσσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξιν,

ODYSSEAE IV.

Sed multo majusque et gravius aliud
procī meditatur, quod ne perficiat Saturnus :
Telemachum cogitant interficere acuto ære,
domum revertentem; ille vero profectus-est ad-quarendam
patris famam] in Pylum sacram et in Lacedæmonem divi-
nam.] Sic ait; illi vero ibi soluta-sunt genua et carum cor :
diu autem ipsam inopia-vocis tenuit; atque ei oculi
lacrimis impleti-sunt, clara autem ei detenta-est vox.
Tandem vero ipsum verbis respondens allocuta-est :
Præco, cur vero mihi filius abiit? nec quicquam ipsum
oportebat] naves celeres concendere, que maris equi
hominibus sunt, trajicuntque immensum humidum.
An ut ne nomen quidem ejus inter homines relinquatur?
Huic autem respondit deinde Medon, prudentia sciens :
haud scio an aliquis ipsum deus impulerit, an et ipius
animus impetum-cepert ire in Pylum, ut audiat
patris sui aut redditum aut quodnam fatum obierit.
Sic igitur locutus abiit per domum Ulyssis.
Illam autem dolor circumfudit animum-crucians, neque am-
plius sustinuit] in-sella sedere, multæ in domo que-erant :
verum super limine sedebat elaborati thalami,
miserabiliter lamentans : circum autem ancillæ ejulant
omnes, quoiquot in dominibus erant juniores atque vetulæ.
Illas vehementer flens alloquebatur Penelope :
Audite, amicæ; nimios enim mihi Olympius dolores dedit
præ omnibus, quoiquot una mecum nutritæ-ac natæ-sunt :
quæ antea quidem maritum bonum amisi magnanimum,
omnibus virtutibus ornatum inter Danaos :
[eximium, cuius gloria lata per Helladem et medium Argos :]
nunc rursus filium dilectum abripuerunt procelles
inglorium ex ædibus, nec de-abiente audivi.
Infelices, ne vos quidem in animum induxitis unaquaque
e lecto me suscitare, bene scientes animo,
quando ille conscendit cavam navem nigram.
Si enim ego intellexisse istud iter molientem,
sane certe aut mansisset, quantumvis cupidus itineris;
aut me mortuam in ædibus reliquistet.
Sed aliquis famulus Dolium vocet senem,
ministrum meum, quem mihi dedit jam pater huc eunti,
et mihi hortum servat arboriferum: ut celerrime
Laeræ hæc omnia assidens enaret :
si forte aliquod ille in mente consilium texens
progressus inter-cives deploret, qui cupiunt
ipsius et Ulyssis perdere prolem deo-paris.
Hanc autem rursus allocuta-est dilecta nutrix Euryclea :
puella cara, tu quidem me interfice saeo ære,
vel sine in domo; sermonem vero te non celabo.
Noveram ego ista omnia; præbui autem illi, quæcunque ju-
bebat,] panem et vinum dulce : a-me autem exegit magnum
jusjurandum,] non prius tibi me dicturam, quam duodecima
adesset dies, aut tu ipsa desiderares, et abiisse se rescivasses;
quo ne flens corpus pulcrum laederes.
Verum tu quando-lavaris, puris corpori vestibus sumtis,
in supernam-dominum concordens cum ancillis mulieribus,

εὐχεῖς Ἀθηναίῃ, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο·
ἡ γάρ κέν μιν ἐπείτα καὶ ἐν θανάτοιο σαώσαι.
Μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον· οὐ γάρ δέω
785 πάργυ θεοῖς μαχάρεσσι γονήν Ἀρκεισιάδο
ἔχθεσθι· ἀλλ' ἔτι ποὺ τις ἐπέσσεται, δε καὶ ἔχησιν
δώματα θ' ὑψερέφα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἄγροις.
Ὦς φάτο· τῆς δὲ εὐηγέρησε γόνον, σχέθε δὲ δόσεις γόνοι.
“Η δὲ ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἵματ' ἔλοῦσα,
790 εἰς ὑπερῷ ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπολοῖσι γυναιξίν·
ἐν δὲ θετὶ οὐλοχύτας κανέν, ἡράτο δὲ Ἀθήνη·
Κλῦθι μεν, αἰγιόχοι Διὸς τέκος, Ἀτρυτῶνη,
εἴποτέ τοι πολύμητης ἐνὶ μεγάροισιν Ὁδυσσεὺς
ἢ βοὸς ἢ δίος κατὰ πίονα μηρὶ ἔκκενη,
795 τῶν νῦν μοι μῆται, καὶ μοι φίλον μῆτα σάωσον·
μνητηρᾶς δὲ ἀπαλαλούς κακῶς ὑπερηνορέοντας.
Ὦς εἰποῦσ' δλωλικε· θεδ δέ οι ἔλλευεν ἀρῆς.
Μνηστῆρες δὲ διαδόσαν ἀνὰ μέγαρα σκιώνενται·
ῶδε δὲ τις εἰπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
770 Ἡ μάλα δὴ γάμου ἀμμιοὶ πολυμνήστη βασιλεία
ἀρτύει· οὐδέ τι οἰδέν, δὲ φόνος μῆτη τέτυκται.
Ὦς δρά τις εἰπεσκε· τὰ δὲ οὐκ ἴσταν ὡς ἔτετυκτο.
Τοῖσιν δὲ Ἀντίνοος ἀγροήσατο καὶ μετέπειν·
Δαιμόνιοι, μύδους μὲν ὑπερφάλους ἀλέασθε
775 πάντας δῆμος, μῆτη ποὺ τις ἐπαγγείλησι καὶ εἰσω.
Ἄλλ' ἄγε, σιγῇ τοιον ἀναστάτες τελέωμεν
μῦθον, δὲ δὴ καὶ πάσιν ἐν φρεσὶν ἥραρεν ἥμιν.
Ὦς εἰπὼν ἔκρινας· ἔεικος φῶταις ἀρίστους
βάν δὲ λέναι ἐπὶ νῆσα θοήν καὶ θίνα θαλάσσης.
780 Νῆσα μὲν ὅν πάτμωρον ἀλλος βένθοςδε ἔρυσσαν·
ἐν δὲ ιστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ιστία νῆσι μελαίνη,
ἡρτύναντο δὲ ἐρέτμα τροποῖς ἐν δερματίνοισιν·
[πάντα κατὰ μοίραν, ἀνά θ' ιστία λευκὴ πέτασσαν·]
τεύχεα δὲ σφ' ἤνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
785 Ὑψοῦ δὲ ἐν νοτίῳ τῆν γῆς δρυμίσαν, ἐν δὲ ἔσταν αὐτοῖς
ἐνθάδε δὲ δόρπον ἔλοντο, μένον δὲ ἔτι ἐσπερὸν ἔλθειν.
“Η δὲ ὑπερώιοις αὖθις περίφρων Πηνελόπεια
κεῖται· ἀρ' ἀστος, ἀπαστος ἐδότυνος ἡδὲ ποτῆτος,
δρμαίνουσος, εἰ οἱ θάνατον φύγοις οὐδὲ ἀμύμων,
790 ἢ ἄγ' ὑπὸ μνηστηρῶν ὑπερριάλοισι δαμειῇ.
“Οσσα δὲ μερμήτηξ λέων ἀνδρῶν ἐν δύμιλοι,
δείσας, διπόπτειοι μηδοῖον περὶ κύκλον ἄγωσιν·
τόσας μηδραίνουσαν ἐπτήλιθε νῆδυμος ὑπνος·
εἶδε δὲ ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δὲ οἱ ἄγεα πάντα.
795 “Ἐνθ' αὖτ' ἀλλ' ἐνόησε θεδ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
εἶλωλον ποίησε, δέμας δὲ ἤκιτο γυναικί,
Ἴφθιμη, κούρη μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο,
τὴν Εὔμηλος ὅπιε, Φερῆς ἔνι οἰκία ναίων.
Πέμπε δέ μιν πρὸς δώματ' Ὁδυσσῆος θείοιο,
800 εἰς οὐ πηνελόπειαν ὁδυρομένην, γούώσαν,
παύσειε κλαυθμοῖο, γόνοιο τε δασκρύσεντος.
“Ἐς θάλαμον δὲ εἰσῆλθε παρὰ κληῆδος ίμάντα,
στῆ δὲ ἀρ' ὑπὲρ κεφαλῆς· καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Ἐύδεις, Πηνελόπεια, φίλον τετιμένη ἥτορ;
εος οὐ μέν σ' οὐδὲ ἔωσι θεοὶ φεια ζώοντες

supplica Minervæ, filia Jovis regidem-tenentis :
haec enim ipsum deinde et e morte ereptum- servaverit.
Neu senem afflige afflictum : non enim existimo
penitus diis beatis sobolem Arcesiadæ
invisam-esse : sed adhuc fere aliquis supererit, qui habeat
domos excelsas, et procul silos pingues agros.
Sic dixit; illiusque sedavit fletum, cobubique oculos a-
fletu.] Ipsa vero iota, puris corpori vestibus sumtis,
in supernam-domum concendit cum ancillis mulieribus;
imposuitque molas canistro, supplicavitque Minervæ :
Audi me, regidem-tenentis Jovis filia, indomita,
si-unquam tibi ingeniosus in ædibus Ulysses
aut bovis aut ovis pingua femora adolevit :
horum nunc mihi memento, et mihi carum filium serva;
procos vero averte male superbientes.
Sic locuta, ululavit; dea autem ejus audivit preces.
Proci vero tumultabantur per ædes obscuras :
sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium :
Profecto jam nuptias nobis multum-ambita regina
apparat; neque omnino novit, quod suo cædes filio parata-est.
Sic igitur aliquis dicebat; ea vero nesciebant, ut acta-erant.
Inter-eos autem Antinous concionatus-est et dixit :
Mirifici, sermones quidem insolentes fugite
omnes pariter, ne forte quis annuntiet etiam intus.
Sed age, silentio talēm exsurgentēs perficiamus
sermonem, qui jam etiam omnibus in mente placuit nobis.
Sic locutus, elegit viginti viros optimos :
profectique-sunt ire ad navem velocem et litus maris.
Navem quidem omnium-primum maris in-altum traxerunt :
ac malum imposuere et vela navi nigrae :
aptaruntque remos vertebris in coriaceis;
[omnia, ut oportebat; ac vela alba expanderunt;]
arma autem ipsa tulerunt animosi famuli.
Alte vero in humido hanc stierunt; ingressique-sunt ipsi :
illuc autem cœnam sumserunt, exspectabantque vesperem su-
pervenientem.] Illa vero in superna-domo, prudens Penelope,
] jacebat jejuna, non-gustans cibum, nec potum,
cogitans, si sibi mortem effugeret filius eximius,
an ille a procis insolentibus domaretur.
Quanta autem cogitat leo virorum in turba,
timens, quum ipsi dolosum circumvolvunt circumdant :
tanta ipsam agitantem corripuit dulcis somnus :
dormiebat vero recumbens; solutiisque-sunt ei artus omnes.
Ibi autem aliud cogitavit dea cœsiis-oculis Minerva ;
simulacrum effinxit, corpore autem assimilatum-erat mulieri,
Iphthimæ, filiae magnanimi Icarii :
quam Eumeles duxerat, in Pheris ædes habitans.
Misit vero hanc ad domum Ulyssis divini,
dum Penelope lamentantem, flentem,
compesceret a-fletu, ploratuque lacrimoso.
In thalamum vero ingressa-est ad seræ lorum ;
stetitque ei supra caput, et ipsam sermone allocuta-est :
Dormis, Penelope, caro afflita corde?
nequaquam te sinunt dii facile viventes

χλαίειν, οὐδὲ ἀκάγχοθιαν· ἐπειρότες τοῖς νόστιμοῖς ἔστιν
σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἔστιν.
Τὴν δὲ ἡμεῖς τοῦτον περίφρων Πηνελόπεια,
ἥδιν μάλα κνώσσουσ' ἐν δύνειρήσι τούλησιν.
810 Τίππετε, καστηγήτη, δεῦτος; ήλυθες; οὔτι πάρος γε
πωλέτος, ἐπειρ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναεῖς·
καὶ με κέλεαι παύσασθαι διζύνος ἡδὲ δύνανταν
πολλέων, αἵ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
ἢ πρὶν μὲν πόστιν ἐσθόλην ἀπώλεσεν θυμολέοντα,
815 παντοίης ἀρετῆσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν·
[ἐσθόλην, τοῦ χλέος εὐρὺν καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀρ-
γοῦν αὖτις παῖς ἀγαπητὸς ἔνη κοιλῆς ἐπὶ νηὸς, [γος:]
νήπιος, οὔτε πόνων εὖ εἰδὼς οὐδὲ ἀγοράων.
Τοῦ δὴ ἐγώ καὶ μᾶλλον δύνομαι ἡπερ ἐκείνου·
820 τοῦ δὲ ἀμφιτρομένω καὶ δεῖδια, μήτη πάθησιν,
ἢ δργε τῶν ἐνὶ δῆμῳ, ίν' οἰχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ.
Διαμενέες γάρ πολλοὶ ἐπὶ αὐτῷ μηχανώνται,
ιέμενοι κτείναι, πρὶν πατρίδα γαίαν ἱέσθαι.
Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενον προσέφηται εἰδώλον ἀμαυρόν.
825 Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δεῖδιν λίην.
Τοιη γάρ οἱ πομπὸς δῆμος ἐσπεται, ήτε καὶ ἄλλοι
ἀνέρες ἡρήσαντο παρεστάμεναι — δύναται γάρ —
Παλλὰς Ἀθηναῖ· σε δὲ δύνομένην ἐλεασίρει·
ἢ νῦν με προέχει, τετέν τάδε μυθήσασθαι.
830 Τὴν δὲ αὔτη προσέπειτε περίφρων Πηνελόπεια·
εἰ μὲν δὴ θεός ἔστι, θεοί τοι ἐξαλεῖσιν,
εἰ δὲ, ἀγέ μοι καὶ κείνον διζυρὸν καταλέξον,
εἴπου ἐτι ζωεὶ καὶ δρδ φάσος ἡλείοιο,
ἢ ἡδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.
835 Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενον προσέφηται εἰδώλον ἀμαυρόν·
οὐ μέν τοι κείνον γε διηνεκέων ἀγορεύσω,
ζωεὶ δργε τέθνηκε· κακὸν δὲ ἀνεμώλια βάζειν.
὾ς εἰπόν, σταθμοῖο παρὰ κληνῆδα λιάσθη
ἐξ πνοιάς ἀνέμων· δε δὲ ἐξ πνοῦ ἀνόρουσεν
840 κούρη Ἰκαρίοι· φίλον δέ οἱ ἡτορ Ιάνθη,
ῶς οἱ ἐναργές δνειρον ἐπέστυτο νυκτὸς ἀμολγῷ.
Μητσῆρες δὲ ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Τηλεμάχῳ φόνον αἰτόν τον φρεσὶν δρμαίνοντες.
Ἐστι δέ τις νῆσος μέσσῃ ἀλλι πετρήσσα,
845 μεσσηγῆς Ἰοάκης τε Σάμοιο τε παιπαλοσσῆς,
Ἀστερές, οὐ μεράλη λιμένες δὲν ναύλοχοι αὐτῇ
ἀμφιδύμοι· τῇ τόνγε μένον λοχδώντες Ἀχαιοί.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε.

Ὀδυσσέως σγεδία.

‘Ηώς δὲ ἐκ λεχέων παρ’ ἀγουσοῦ Τιθωνοῖο
ώρυνθ, ίν’ ἀδενάτοισι φόνως φέροις ἡδὲ βροτοῖσιν·
οἱ δὲ θεοὶ θωκόνδε καθίζανον, ἐν δὲ ἀρα τοῖσιν
Ζεὺς ὑψιθρεμέτης, οὗτε κράτος ἔστι μέγιστον.
τοῖσι δὲ Ἀθηναίη λέγε κτήδεα πόλλη Ὀδυσσῆς,

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε.

flere, neque afflictari : quoniam adhuc redditurus est
tuus filius : nequaquam enim diis peccato-obnoxius est.

Huic autem respondit deinde prudens Penelope,
suaviter admodum dormiens in somniorum portis :

Cur, soror, huc venisti? nequaquam ante quidem
ventitabas, quandoquidem valde procul ædes habitas:
et me jubes cessare ab ærumna ac doloribus
multis, qui me irritant in mente et in animo :
quæ ante quidem maritum bonum amisi magnanimum,
omnibus virtutibus ornatum inter Danaos :
[eximium : cuius gloria lata per Helladē et medium Argos :]
nunc rursus filius dilectus abiit cava in nave,
puer, nec laborum probe gnarus, nec negotiorum.
Hujus-causa jam ego etiam magis lugeo, quam illius :
et ob-hunc contremisco et timeo, ne-quid patiarit,
sive is eorum in populo, quo abiit, sive in ponto.
Hostes enim multi in ipsum mala machinantur,
cupientes occidere, antequam in-patriam terram pervenerit.

Hanc autem respondens allocutum-est simulacrum obsec-
rum : confide, nec omnino in mente timeas tantopere.
Talis enim eum comes una sequitur, quam etiam alii
viri optarint sibi adesse (pollet enim),
Pallas Minerva : te vero lamentantem miseratur :
quæ nunc me demisi, tibi hæc ut-dicrem.

Hanc vero rursus allocuta-est prudens Penelope :
siquidem vere tu dea es, deæque audivisti vocem,
eia age mihi et de-illo ærumnoso enarrā,
sicubi adhuc vivat et videat lumen solis,
an jam mortuus-sit, et in Plutonis adiubis.

Hanc autem respondens allocutum-est simulacrum obscu-
rum : non tibi de-illo quidem continuo dicam,
vivatne is, an mortuus-sit : malum vero vana loqui.

Sic locutum, janua apud seram evanuit
in flatus ventorum : illa vero e somno exsiliit,
filia Icarii ; carum autem ei cor exsultavit,
ut ipsi manifestum somnum supervenerat noctis conticinio.

Proci vero consensu nave navigabant humidas vias,
Telemacho cædem gravem in mente meditantes.
Est autem quædem insula medio in-mari petrosa,
media-inter Ithacamque Samumque asperam,
Asteris, non magna; portus vero navibus-apli insont ipsi
utrinque-accessi : ibi hunc manebar insidiantes Achivi.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ε.

Ulyssis ratis.

Aurora autem ex lectis ab eximio Tithono
surgebat, ut immortalibus lucem ferret et mortalibus :
ac dii ad-consessum considerabant; inter illos vero
Jupiter altitonans, cuius potentia est maxima.
Illi autem Pallas recensebat ærumnas multas Ulyssis,

μνησαμένη· μέλε γάρ οι ζώνι έν δόμασι Νύμφης·

Ζεῦ πάτερ, ἡδ' ἀλλοι μάκαρες θεοί αἰτῶντες,
μήτις ἔτι πρόφρων ἄγανός καὶ ἥπιος ἔστω
σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἰσιμα εἰδὼς·
10 ἀλλ' αἰεὶ γαλεπός τ' εἴη καὶ αἰσυλα ρέζοι.

Ὕπε οὗτις μέμνηται Ὁδυσσῆος θείοιο
λαῶν, οἴστιν ἄνασσε, πατήρ δ' ὃς ἥπιος ἦεν·
ἀλλ' δ' μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἀλγεα πάσχων,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ή μιν ἀνάγκη
15 ισχεῖ· δ' δὲ οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκεσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέων κῶτα θαλάσσης.
Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάσιν,
20 οὐκαδὲ νισσόμενον· δ' δὲ εἴη μετὰ πατρὸς ἀκούην
αὶ Πύλου γηγένειν ηδ' ἐς Λακεδαιμονία διαν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέρρητη νεφεληγερέτα Ζεύς·
τέκνον ἐμὸν, ποιὸν σε ἔπος φύγεν ἔρκος ὀδόντων·
οὐ γάρ δὴ τοῦτο μὲν ἔβουλευσας νόον αὐτῇ,
ῶς ἤτοι κείνους Ὁδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών; γάρ —
25 Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως — δύναται
ῶς καὶ μᾶλλον ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκεται,
μνηστῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετές ἀπονέωνται.

Ἔν δα, καὶ Ἐρμείαν, υἱὸν φίλον, ἀντίον ηδᾶ·
Ἐρμεία· σὺ γάρ αὐτεῖ τά τ' ἀλλὰ περ ἀγγελός ὁσσι·
30 Νύμφη ἐϋπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερέτα βουλήν,
νόστον Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος, ὃς κε νέηται,
οὔτε θεῶν πομπῆ οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
ἀλλ' ὅγ' ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων
ἥματι καὶ εἰκοστῷ Σχερίην ἐρίθωλον ἵκοιτο,
35 Φαιήσιον ἔς γαῖαν, οἱ ἀγχθεοὶ γεγάσσιν·
οἱ κέν μιν πέρι κῆρι θεὸν ὃς τιμήσουσιν,
πέμψουσιν δ' ἐν νηὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
χαλάκον τε γρυσόν τε δίλις ἐσθῆτά τε δόντες,
πολλ', δοῦ ἀν οὐδέποτε Τροίης ἔξηρατ· Ὁδυσσεὺς,
40 εἰπερ ἀπήμανον ἤλθε, λαχῶν ἀπὸ ληγίδος αἰσαν.
Ὕπε γάρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδεῖν καὶ ἵκεσθαι
οἷκον ἐς ἔνφροφον καὶ ἐχνὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ὕπε ἔφατ· οὐδὲ ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποστὸν ἐδήσατο καλλὰ πέδιλα,
45 ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμέν ἐφ' ὑγρήν,
ἡδ' ἐπ' ἀπέτερονα γαῖαν, δῆμα πνοῆς ἀνέμοιο.
Εἴλετο δὲ ῥάβδον, τῆτ' ἀνδρῶν δύματα θέλγει,
δῶν ἔθειται, τοὺς δ' αὐτεῖ καὶ ὑπνώντας ἔγείρει·
τὴν μετὰ κερασὶ ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.
50 Πιερίην δ' ἐπιεῖδε, ἔξι αἰθέρος ἐμπεσε πόντον·
σεύσατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα, λάρω δρνιθι δοικώσε,
δέτε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἀλλὸς ἀτεργύτειο
ἰχθύς ἀγρώστων, πυκνὸν πτερό δεύεται ἀλμῆ·
τῷ ἵκελος πολέεσσιν δχήσατο κύμασιν Ἐρμῆς·
55 ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐδύσαν,
ἔνθ' ἐκ πόντου βλέποιενος ἥπειρόνδε,
ἥιεν, δφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι Νύμφη
ναιεν ἐϋπλόχαμος· τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν δουσαν.
Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχαρόφιν μέγα καλέτο, τηλόθι δ' ὁδμῆ

HOMERUS.

recordata; curas-erat enim illi morans in domo Nymphæ :

Jupiter pater, atque alii beati dii sempiterni,
nullus amplius benignus, mitis, et mansuetus sit
sceptris rex, neque animo justa sentiens;
sed semper durus sit, et injusta faciat.
Adeo nemo memor-est Ulyssis divini,
civium quibus praesuit, et quibus pater velut mitis erat;
sed ille quidem in insula jacet graves dolores patiens,
Nymphæ in ædibus Calypsus, quæ ipsum necessitate
detinet; is vero non potest suam in-patriam terram venire.
Non enim ei adsunt naves remigio-instructæ, et socii,
qui ipsum deducant super lata dora maris.
Nunc rursus filium dilectum occidere cupiunt,
domum revertentem: ille vero abiit ad-quærendam patris fa-
mam] in Pylum sacram atque in Lacedæmonem divinam.

Hanc autem respondens allocutus-est nubes-cogens Jupiter:
filia mea, quale tibi dictum excidit septa dentium!
nonne enim hoc quidem excogitasti consilium ipsa,
ut scilicet illos Ulysses ulciscatur reversus?
Telemachum autem tu deduc prudenter (potes enim),
ut plane incolumis suam in-patriam terram veniat,
proci vero in nave retro iter-relegant.

Dixit, et Mercurium, carum filium, contra allocutus-est :
Mercuri : tu enim itidem et in-alii nuntius es :
Nymphæ comis-pulcris dicio firmum *nostrum* consilium,
reditum Ulyssis audenti-animo, ut redeat,
nec deorum ductu, nec mortalium hominum;
sed is in rate multis-compacta-vinculis ærumnas patiens
die vicesima ad-Scheriam glebosam perveniat,
Phæacum ad terram, qui propinqu-i-diis sunt;
qui ipsum ex animo, veluti deum, honorabunt,
deducentque in nave caram in patriam terram,
æisque aurumque abunde, vestemque ipsi quum-dederint,
plurima, quanta nunquam e-Troja sustulisset Ulysses,
etiam-si sine-detimento venisset, sortitus et præda portio-
nen.] Sic enim ei fatale est amicosque videre, et pervenire
domum in excelsam, et suam in patriam terram.

Sic dixit; nec non-obsecutus-est internuntius Argicida.
Statim deinde pedibus subligavit pulcos calceos,
immortales, aureos, qui ipsum ferebant sive per mare,
sive per immensam terram, una-cum flatibus venti.
Cepit etiam virgam, qua virorum oculos demulcit,
quorumcunque vult, alias autem et dormientes excitat :
hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida.
Pieriae autem insistens, ex æthere incidit in-mare :
festinabat deinde super fluctus, gaviae avi similis,
quæ circum magnos sinus maris infructuos
pisces venans, crebro alas sibi-mergit salsugine :
huic similis multis supervectus-est fluctibus Mercurius :
sed quando jam ad-insulam pervenit procul sitam,
tum ex ponto egressus violaceo ad-litus,
vadebat, donec ad-magnam specum pervenit, in qua Nym-
phæ habitabat pulcris-comis; hanc vero intus invenit.
Ignis quidem in focis magnus ardebat, procul vero odor

22

ανέδρου τ' εὐκεάτοιο θύου τ' ἀνὴν νῆσον δδώδει,
δαιομένων· ἡ δ' ἐνδόν δαιδίσσουσ' ὅπλι καλῆ,
ἰστὸν ἐποχομένη, χρυσεῖη κερκίδ' ὑφαίνειν.
Τὴν δὲ σπέσις ἄμφι πεφύκει τηλεθόωσα,
κλήθρον τ' αἴγειρός τε καὶ εὐώδης κυπάρισσος·
ενθα δέ τ' ὅρνιθες τανύσπτεροι εὐνάζοντο,
σκῶπές τ' ἱρηκές τε, τανύλγωσσοί τε κορώναι
εἰνάλιαι, τῆσίντε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.
Ἡδ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
ἥμερις ἡβώωσα, τεθῆλει δὲ σταχυφύλαξιν·
το κρήναι δὲ ἔξεινες πίσυρες βέρον ὑδατί λευκῷ,
πλησίαι ἀλλήλων τετραμέναι ἀλλυδίς ἀλλη.
Ἄμφι δὲ λειμῶνες μαλαχοὶ ίους ἤδει σελίνου
θήλεον· ενθα κ' ἔπειτα καὶ ἀλάνατός περ ἐπελθὼν
θηγείσαιτο ἴδων καὶ τερφθείη φρεσὶν ἥσιν.
75 Ένθα στὰς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἔνι θηγείσατο θυμῷ,
αὐτίκ' ἀρ' εἰς εὐρὺν σπέσις ἥλυσθεν οὐδέ μιν ἀντην
ἡγνοήσεν ιδοῦσα Καλυψώ, διὰ θεάων —
οὐ γάρ τ' ἀγνῶτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
80 ἀθάνατοι, οὐδὲ εἴ τις ἀπόπροθι δώματα ναίει —
οὐδὲ ἀρ' Ὁδυσσῆα μεγαλήτορα ἐνδόν ἐτετμεν,
ἀλλ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς κλαίει καθήμενος· ενθα πάρος περ,
δάκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἀλγεστι θυμὸν ἐρέθιων,
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείων.
85 Έρμείαν δὲ ἔρεινε Καλυψώ, διὰ θεάων,
ἐν θρόνῳ ἰδρύσασα φαεινῷ, σιγαλόεντι·
Τίττε μοι, Ἐρμείᾳ γρυσσόβραπι, εἰλήλουθξ,
αἰδοῖος τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔτι θυμίζεις.
Αῦδα δ τι φρονεῖς τελέσαι δέ με θυμὸς ἀνωγεν,
οὐ εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἔστιν.
[Ἄλλ' ἔπει προτέρω, ἵνα τοι πᾶρ ξείνια θείω.]
“Ως ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν,
ἀμβροσίης πλήσασα, κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ δ πῖνε καὶ ἡσθε διάκτορος Ἀργειφόντης.
90 Αὐτὰρ ἐπει δείπνησε καὶ ἥραρε θυμὸν ἐδωδῆ,
καὶ τότε δή μιν ἐπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Εἰρωτᾶς μ' ἐλθόντα, θεά, θεόν· αὐτὰρ ἐγώ τοι
νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσων· κέλεαι γάρ·
Ζεὺς ἐμέγ' ἡγώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
100 τίς δὲ ἐκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὕδωρ
δοπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἵτε θεοῖσιν
ἱερά τε βέζουσι καὶ ἔξαλτους ἔχαστομβας.
Ἄλλα καλ' οὕπως ἔστι Διός νόον αἰγιόχοιο
οὔτε παρεξελθειν ἀλλον θεὸν οὐδὲν ἀλιώσαι.
105 Φησί τοι ἀνδρα παρεῖναι διζυρώτατον ἄλλων
τῶν ἀνδρῶν, οἱ δάστοι πέρι Πριάμοιο μάχοντο
εἰνάστες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἐβήσαν
οίκαδ· ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίστοντο,
ἢ σφιν ἐπόρσ' ἀνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
110 [Ἐνθ' ἀλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοι ἐταῖροι·
τὸν δὲ ἀρά δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πελασσεν.]
Τὸν νῦν σ' ἡγώγει ἀποπεμπέμεν δττι τάχιστα·
οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἰσα φίλων ἀπονόσφιν δλέσθαι·

ΟΔΥΣΣΕΑ Ζ.

cedrique fissilis thyiaque per insulam redolebat,
ardentium : ipsa vero intus cantillans voce pulcra,
telam obiens, aureo radio texebat.
Silva autem circa specum creverat virescens,
alnusque, populusque, et bene-odorata cypressus :
ibi vero et aves extensas-alas-habentes nidulabantur,
bubones, accipitresque, latasque-linguas-habentes cornices
marinæ, quibus-quidem marina opera curæ-sunt.
Atque ibidem extensa-erat circa speluncam cavam
vitis pubescens, florebat vero nvis :
fontes autem ex-ordine quatuor fluebant aqua limpida,
vicini inter-se versi alio aliis.
Circum vero prata mollia violis atque apio
virescabant : ibi subinde etiam immortalis si-accessisset,
admiratus-esset intuens, et oblectatus-esset animo suo.
Illic stans hæc admirabatur internuntius Argicida.
Ac postquam omnia suo admiratus-erat animo,
statim in amplam speluncam intravit : neque ipsum coram
ignoravit conspicata Calypso, nobilissima dearum,
(non enim ignoti dii sibi-invicem sunt
immortales, nec si quis longe procul aedes habitet);
neque Ulyssem magnanimum intus invenit,
sed is in litora siebat sedens ; ubi antea etiam,
lacrimitis et gemitibus et doloribus animum scindens,
pontum in infructuosum prospiciebat, lacrimas stillans.
Mercurium autem interrogabat Calypso, nobilissima dea-
rum,] in sella collocatum splendida, admiranda :
Cur ad-me, Mercuri aureo-caduceo, venisti,
venerandusque carusque? ante quidem neutiquam frequen-
tabas.] Dic quod cogitas; perficere autem me animus jubet,
si possum quidem perficere, et si perfect est.
[Verum sequere ulterius, ut tibi hospitalia apponam.]
Sic igitur locuta dea apposuit mensam,
ambrosia repletam, miscuitque nectar rubrum.
Atque ille bibebat et edebat, internuntius Argicida.
Et postquam coenaverat, et refecerat animum cibo,
tum vero ipsam verbis respondens allocutus-est :
Interrogas me *huc* prosectum, dea, deum : atque ego tibi
vere eum sermonem enarrabo; jubes enim:
Jupiter me jussit *huc* ire invitum :
quis enim volens tantam percurreret salsa aquam,
immensam? neque illa prope *est* mortalium urbs, qui diis
sacraque faciunt, et eximias hecatombas.
Sed prorsus non est Jovis mentem ægidem-tenentis
nec prætergredi alium deum, neque irritam-facere.
Ait, tibi virum adesse ærumnissimum præ-ceteris
illis viris, qui circa urbem Priami pugnabant
novenno; decimo vero anno urbe excisa abierunt
domum : at in redditu Minervam offendebant,
quæ ipsis excitavit ventumque malum et fluctus ingentes.
[Ibi *huc* alii quidem omnes perierunt strenui socii,
ipsum autem *huc* ventusque ferens et fluctus appulit.]
Eum nunc te jubet dimittere quam celerrime :
non enim ei hic sors *est* ab-amicis seorsum perire;

ἀλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἔστι φίλους τ' ἵδειν καὶ ικέσθαι
115 οἶκον ἐς διψόφον καὶ ἐτὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὡς φάτο· δίγησεν δὲ Καλυψὼ, δικ θεάων,
καὶ μιν φωνήσασ' ἔπειτα πτερόεντα προσηνά.
Σχέτλιοι ἔστε, θεοί, ζηλάμονες ἔξοχον ἀλλων,
οἵτε θεαῖς ἀγάπασθε παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
120 ἀμφαδίην, ἣν τίς τε φίλον ποιήσετ' ἀκούτην.
Ὡς μὲν, διτὸν Ήριόν θέλετο δοδοδάχτυλος Ἡώς,
τόρρα οἱ ἡγάπασθε θεοί βειά ζύοντες,
ἴως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἀρτεμις ἀγνῆ
οἵς ἀγανοὶς βελέεσσιν ἐποιγομένη κατέπεφνεν.
125 Ὡς δέ, διτὸν Ιασίωνι ἔυπλόχαμος Δημήτηρ,
φίθυμῷ εἰξασσα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνῆ,
νειώ ἐνι τριπόλῳ οὐδὲ δὴν ἦν ἀπυστος
Ζεὺς, δε μιν κατέπεφνε βαλόνι ἀργῆτη κεραυνῷ.
Ὡς δέ αὖν μοι ἀγάπασθε, θεοί, βροτὸν ἄνδρα παρεῖναι.
130 Τὸν μὲν ἔγων ἔστασα περὶ τρόπων βεβαῶτα
οἶν, ἐπειδὴ νῆσα θοὴν ἀργῆτη κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλασες ἔχεασσε μέσων ἐνι σίνοτι πόντω.
[Ἐνθέντος δὲ τοις ἀπέφθιθον ἔσθλοι ἐταῖροι·
τὸν δέ ἄρα δεῦρ' ἀνεμόστε φέρων καὶ κῦμα πέλαστεν.]
135 Τὸν μὲν ἔγω φιλέον τε καὶ ἔτρεφον, ἥδε ἔφρασκον
θήσειν ἀδάνατον καὶ ἀγήραρον ἡματα πάντα.
Ἄλλ' ἐπεὶ οὔπως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
οὔτε παρεξελθεῖν ἀλλον θεὸν οὕθ' ἀλιώσαι·
ἔρρετω, εἰ μιν κείνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
140 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμψιν δέ μιν οὕπη ἔγωγε.
Οὐ γάρ μοι πάρα νῆσες ἐπήρετμοι καὶ ἐταῖροι,
οὐ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Αὐτάρ οἱ πρόφρων ἐποθήσομαι, οὐδὲ ἐπικεύσω,
δε κε μάλιστη θυσιάθης ἣν πατρίδα γαῖαν ἔκηται.
145 Τὴν δέ αὖτε προσέειπε δάκτυλος Ἀργειφόντης·
οὐτα νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δέ ἐποπίζεο μῆνιν,
μῆπας τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνη.
Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβηντος ἀργειφόντης·
ἡ δέ ἐπ' Ὁδυσσῆα μεγαλήτορα πόντια Νύμφη
150 ήτι, ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλινεν ἀγγελιάων.
Τὸν δέ ἄρετέ τοις οὐδέ ποτ' δισσούς
δάκτυλον τέρσοντο· κατεΐθετο δὲ γλυκὺς αἰών
νόστον δύνομένω, ἐπειδὴ οὐκέτι θηδανε Νύμφη.
Ἄλλ' ήτοι νύκτας μὲν ιαύεσκεν καὶ ἀνάγκη
155 ἐν σπέστοι γλαυφυροῖσι παρ' οὐκ ἔθελων ἔθελούσῃ·
ἡματα δέν πέτρησι καὶ ἡγόνεσσι καθίζων,
[δάκρυσι καὶ στοναγήσι καὶ ἀλγεσι θυμὸν ἔρεχθων,]
πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείων.
Ἄγρου δέ ισταμένη προεφώνεις δια θεάων·
160 Κάμμορε, μή μοι ἔτι ἔνθαδέ δύνεο, μηδέ τοι αἰών
φθινέτω· ήδη γάρ σε μάλιστα πρόφραστος ἀποπέμψω.
Ἄλλ' ἀγε, δούρατα μακρὰ ταμῶν, ἀριόζεο χαλκῷ
εὐρεῖαν σχεδίην· ἀτάρ ἔκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς
νψοῦ, δε τε φέργησιν ἐπ' ἡεροειδέα πόντον.
165 Αὐτάρ ἔγων σίτον καὶ ὅδωρ καὶ οἶνον ἔρυθρὸν
ἔνθησω μενοικέ, δε κέν τοι λιμὸν ἔρυχοι·
εἴματά τ' ἀμφιέσω πέμψιν δέ τοι οὔρον ὅπισθεν,

sed adhuc ei fatale est amicosque videre, et pervenire
domum in excelsam, et suam in patriam terram.

Sic dixit : exhorruit vero Calypso, nobilissima dearum,
et ipsum compellans verbis alatis allocuta-est :

Improbi estis, dii, invidi præ aliis!
qui-quidem deabus invidetis cum viris dormire
palam, si qua aliquem carum sibi fecerit maritum.
Sic quidem, quando Orionem cepit roseis-digitis Aurora,
tamdiu illi invidebat dii facile viventes,
donec ipsum in Ortigia aureum-solium-habens Diana casta
suis mitibus sagittis aggrediens occidit.
Sic etiam, quando cum-lasione pulcras-comas-habens Ceres,
suo animo obsecuta, commixta-est amore et cubili,
novali in tertiano; neque diu fuit ignarus
Jupiter, qui ipsum occidit percussum corusco fulmine.
Sic rursus nunc mihi invidetis, dii, mortalem virum adesse.
Illum quidem ego servavi navis carinæ innavigantem
solum; quoniam ei navem celerem corusco fulmine
Jupiter percussam diffiderat medio in nigro ponto.
[Ibi huic alli quidem omnes perierunt strenui socii,
ipsum vero luc ventusque ferens et fluctus appulit.]
Hunc quidem ego amice-expiciebam et nutriebam, ac dicebam
me facturam immortalem, et senii-expertem per-dies omnes.
Verum quandoquidem nequaquam est Jovis mentem ægidem-
tenentis] nec prætergredi alium deum, neque irritam-facere;
valeat, si eum ille impellit et ire jubet
pontum per infructuosum : dimittam vero ipsum nusquam
ego.] Non enim mihi adsunt naves remigio-instructæ, et socn,
qui ipsum deducant super lata dora maris.
At ei lubens consulam, neque celabo,
quomodo plane incolumis suam in-patriam perveniat.

Hanc autem rurus allocutus-est internuntius Argicida :
sic nunc dimitte, Jovisque respice iram,
ne-forte tibi in-posterum iratus succensuerit.

Sic igitur locutus abiit fortis Argicida :
ipsa vero ad Ulyssem magnanimum, veneranda Nympha,
ibat, postquam Jovis audierat mandata.
Illum autem in litore invenit sedentem : neque unquam oculi
a-lacrimis siccabantur; consumebaturque ei dulcis ætas
ob-reditum lugenti, quoniam non-amplius placebat Nympha.
At sane nocte quidem dormiebat etiam necessitate
in specubus cavis, nolens apud volentem :
die vero in petris et litoribus sedens,
[lacrimis et gemitiis et doloribus animum scindens,]
pontum in fructuosum prospiciebat, lacrimas stillans.
Prope autem astans eum allocuta-est nobilissima dearum :

In felix, ne mihi amplius hic lugeas, neu tibi ætas
consumatur; jam enim te perquam lubens dimittam.
Verum age, lignis longis abscissis, compinge-tibi ære
latam ratem : ac tabulata fige in ea
alte, ut te ferat super obscurum pontum.
Atque ego panem et aquam, et vinum rubrum
imponam animo-gratum, que tibi famen arceant :
vestesque induam ; mittamque tibi ventum a-tergo,

ώς κε μάλ' ἀσκηθής σὴν πατρίδα γαῖαν ἔκηαι,
αὶ κε θεοί γ' ἔθελωσι, τοὶ οὐρανὸν εύρυν ἔχουσιν,
170 οἵ μεν φέρτεροί εἰσι νοῆσαι τε κρῆναι τε.

Ὡς φάτο· δίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
καὶ μιν φωνῆσας ἔπει πτερόεντα προειδύδα·

Ἄλλο τι δὴ σὺ, θεὲ, τόδε μῆδεις οὐδέ τι πομπήν,
ἢ με κελεῖσι σχεδῆ περάσων μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
175 δεινὸν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδὲ ἐπὶ νῆες ἔσαι
ὅκυτοροι περόωσιν, ἀγαλλόμενα Δίος οὔρῳ.

Οὐδὲ ἀν ἔγων, ἀκέχτη σέθεν, σχεδίης ἐπιδάιην,
εἴ μή μοι τλαίης γε, θεὲ, μέγαν δρκον δμόσσαι,
μήτη μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.

180 Ως φάτο· μειδησεν δὲ Καλυψὼ, δῖα θεάων,
χειρὶ τέ μεν κατέρεξεν ἐπος τ' ἐφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.

Ἡ δὴ ἀλιτρός γ' ἔσσι καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδῶς·
οἶον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεῦσαι.

Ἴστω νῦν τὸδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ὑπερθεν,
185 καὶ τὸ κατειδόμενον Στυγὸς ὕδωρ, δέτε μέγιστος
δρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν,
μήτη σοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.

Ἄλλα τὰ μὲν νοέω καὶ φράσσομαι, δισ' ἀν ἐμοὶ περ
αὐτῇ μηδοίμην, θτε με χρειώ τόσον ἔνοι.

190 Καὶ γάρ ἐμοὶ νόος ἔστιν ἐναστιμός, οὐδέ μοι αὐτῇ
θυμὸς ἐν στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.

Ως ἄρα φωνήσασ' ἡγγᾶστο δῖα θεάων
χαρπαλίμως· δ' ἐπειτα μετ' ἔγνια βαῖνε θεοῖο.

Ἵξον δὲ σπεῖος γλαφυρὸν θεὸς ἥδε καὶ ἀνήρ·
195 ιαὶ δ' δὲ μὲν ἔνθα καθέξετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη
Ἐρμείας· Νύμφῃ δ' ἐτίθει πάρα πᾶσσαν ἐδωδήν,
ἔσθειν καὶ πίνειν, οἵα βροτοὶ ἀνδρες ἔδουσιν.
Αὐτῇ δ' ἀντίον ἔξεν Ὀδυσσῆος θεοίο·

τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην διμωατ καὶ νέκταρα ἔθηκαν.
200 Οἱ δ' ἐπ' ὄνειαδ' ἔτοιμα προκείμενα χείρας ἵαλον.
Αὐτάρ επει τάρτησαν ἐδήτονος ἥδε ποτῆτος,
τοῖς ἄρα μύθων ἔρχε Καλυψὼ, δῖα θεάων·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν Ὀδυσσεῦ,
οὕτω δὴ οἰκόνδε φίλην ἔς πατρίδα γαῖαν
205 αὐτίκα νῦν ἔθελεις ἔναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπης.
Εἴγε μὲν εἰδείης σῆστος φρεστὸν, δόσσα τοι αἷσα
κήδε' ἀναπλήσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἔκεσθαι,
ἔνθαδε καὶ αὖθι μένων παρ' ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,
δθάνατος τ' εἴης ἡμειρόμενός περ ἰδέσθαι.

210 Τὴν δὲ πλογὸν, τῆς αἰὲν ἔθλειαι ἡματα πάντα.
Οὐ μέν θην κείνης γε χερεῶν εὔχομαι εἶναι,
οὐ δέμας, οὐδὲ φυῆν· ἐπει οὕτως οὐδὲ ἔοικεν
θνητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ ἔδος ἐρίζειν. [σεύς·

Τὴν δὲ ἀπαμειδόμενος προεψήν πολύμητις Ὀδυσ-
215 πότνα θεὲ, μή μοι τόδε χώεο· οἴδα καὶ αὐτὸς
πάντα μάλ', οἴνεκα σειο περίφρων Πηνελόπεια
εἶδος ἀκιδνοτέρη μέγεθός τ' εἰξαντα ἰδέσθαι·
ἡ μὲν γάρ βροτός ἔστι, σὺ δὲ ἀθανάτος καὶ ἀγήρως.
Ἄλλα καὶ ὃς ἔθελω καὶ ἔλθομαι ἡματα πάντα
220 οἴκαδέ τ' ἔλθεμεναι καὶ νόστιμον ἡμαρ ἰδέσθαι.
Εἰ δὲ αὖ τις φαίησι θεῶν ἐν αἰνοπι πόντῳ,

ΟΔΥΣΣΕΑΕ V.

ut plane incolinis tuam in-patriam terram pervenias,
si modo dii voluerint, qui cœlum latum habitant,
qui me potiores sunt in-cognoscendoque judicandoque.

Sic ait : cohorruit autem audens divinus Ulysses,
et ipsam compellans verbis alatis allocutus est :

Aliud quid jam tu, dea, in-hoc moliris, neutiquam dimis-
sionem :] quae me jubes rate trajicere ingentem voraginem ma-
ris,] horrendamque difficultemque; quam neque naves æquales
veloces trajiciunt, gaudentes Jovis vento-secundo.

Neque ego, invita te, ratem condescenderim,
nisi mihi sustinueris, dea, magnum jusjurandum jurare,
nullum mihi ipsi damnum malum structuram te aliud.

Sic ait ; risit vero Calypso , nobilissima dearum ,
manuque ipsum demulxit, verbumque dixit et elocuta-est :

Profecto improbus es, et non incallida sciens ;
qualem jam hunc sermonem induxisti-in-animum proloqui.
Sciat nunc hoc Terra et Cœlum latum superne ,
et delabens Stygis aqua : quod quidem maximum
jusjurandum gravissimumque est beatis diis :
non ullum tibi ipsi damnum malum me structuram aliud.
Sed ea quidem cogito, et suadebo, quæcunque mihi quidem
ipsi suaderem, si-quando me necessitas tanta incesseret.
Etenim mihi mens est æqua, neque mihi ipsi
animus in præcordiis ferreus , sed misericors.

Sic igitur locuta, prævivit augustissima dearum
celeriter ; ille vero deinde post vestigia ibat deæ.
Pervenerunt autem ad-speluncam cavam, dea atque vir :
et ille quidem ibi resedit in solio , unde surrexerat
Mercurius : Nympha vero apposuit ei omnem cibum ,
ad-edendum et bibendum, qualia mortales viri edunt.
Ipsa vero e-regione sedit Ulyssis divini ;
ipsique ambrosiam ancillæ et nectar apposuerunt.

Hi vero ad cibos paratos appositos manus extendebeant.
Ac postquam saturati-sunt cibo et potu ,
inter-eos inde sermones exorsa-est Calypso, nobilissima dea-
rum :] Generosissime Laertiade, sollers Ulysses ,
siccine vero domum caram in patriam terram
protinus nunc vis proficisci? tu autem vale nihilominus.
Siquidem scires tua mente, quantos tibi fatale est
dolores implere, priusquam in-patriam terram pervenias ,
certe hic manens apud me hanc domum custodiress ,
immortalisque esses, quantumvis cupidus sis videndi
tuam uxorem , cuius usque desiderio-teneris dies omnes.
Nequaquam certe illa inferiorem me-profiteor esse ,
nec corpore , neque habitu : quandoquidem minime decet
mortales cum-immortalibus corpore et forma contendere.

Hanc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
veneranda dea, ne mibi ob-hoc succenseas ; scio etiam ipse
omnia omnino, quod te prudens Penelope
forma deterior est, et magnitudine, coram aspectu :
illa enim mortal is est, tu vero immortalis et senii-expers .
Sed etiam sic volo, et desidero diebus omnibus ,
domumque redire, et redditus diem videre.
Si quis autem me pessumdet deorum in nigro ponto ,

τλήσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·
ἡδη γάρ μάλα πολλ' ἔπαθον καὶ πολλ' ἐμόγησα
κύμασι καὶ πολέμῳ μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσιν.

225 Ός ἔφατ· ἡέλιος δὲ ἄρ' ἔδυ, καὶ ἐπὶ κνέρχες ἥλθεν·
ἔλθοντες δὲ φράτα τόγε μυῆς σπέίους γλαρυροῖο,
τερπέσθην φιλότητι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντες.

“Ημος δὲ ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡώς,
αὐτὴ δὲ μὲν χλαινάν τε χιτῶνα τε ἔννυτο Ὁδυσσεύς·
230 αὐτὴ δὲ ἀργύρεον φᾶρος μέγα ἔννυτο Νύμφη,
λεπτὸν καὶ χαρέν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἵει
καλὴν, χρυσεῖν· κεφαλῇ δὲ ἐπέθηκε καλύπτρην·
καὶ τότε Ὁδυσσῆς μεγαλήτορι μῆδετο πομπῆν.

Δῦνε μὲν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἀρμενὸν ἐν παλάμησιν,
235 χάλκεον, ἀμφοτέρων ἀκαγγέλεν ἀντάρ ἐν αὐτῷ
στειλειὸν περικαλλὲς ἐλάνον, εὖ ἐναρρός·

δῶκε δὲ ἔπειτα σκέπαρνον ἔδυον· ἥρης δὲ δόδοιο
νήσου ἐπί ἐσχατῆς, διὸ δένδρεα μακρὰ περύκει,
κλήθηρ τὸν αἰγειρός τ', ἐλάτη τὸν οὐρανοκήκης,
240 αὖτε πάλαι, περίκηλα, τὰ οἱ πλώσιν ἐλαφρῶς.

Αὐτάρ ἐπειδὴ δεῖξ, διθι δένδρεα μακρὰ περφύκει,
ἡ μὲν ἔην πρὸς δῶμα Καλυψώ, διὰ θέαν.

Αὐτάρ δ τάμνετο δοῦρα· θῶς δέ οἱ ἤνυτο ἔργον.
Εἴκοσι δὲ ἔκβαλε πάντα, πελέκησεν δὲ φράτα χαλκῷ,
245 ξέσσε δὲ πισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἰθυνεν.

Τόφρα δὲ ἔνεικε τέρτερο Καλυψώ, διὰ θέαν·
τέτρηνεν δὲ φράτα πάντα καὶ θρυμσεν ἀλλήλοισιν·
γόμφοισιν δὲ φράτα τήγηκε καὶ ἀρμονίησιν ἄρηρεν.

“Οσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνύσεται ἀντὴρ
250 φορτίδος εὐρεῖς, εὖ εἶδὼν τεκτοσυνάνων,
τόσσον ἐπί εὐρεῖαν σχεδίην ποιήσατε Ὁδυσσεύς.

“Ικρια δὲ στήσας, ἀφρώδην θαμέσι σταμίνεσσιν,
ποιεῖ ἀτέλη μακρῆσιν ἐπτγχενίδεσσι τελεύτα.

“Ἐν δὲ ίστον ποιεῖ καὶ ἐπίκιρον ἀρμενὸν αὐτῷ·
255 πρὸς δὲ φράτα, πηδάλιον ποιήσατο, δρφ' ιθύνοι.

Φράτες δέ μιν ρίπεσσι διαμπερές οἰστινήσιν,
κύματος ἐλαρ ἔμεν· πολλὴν δὲ ἐπέχευντο ὅλην.
Τόφρα δὲ φράτες ἔνεικε Καλυψώ, διὰ θέαν,
ιστία ποιήσασθαι· δὲ δὲ εὖ τεχνήσατο καὶ τά.

260 Ἐν δὲ ἑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ·
μοχλοῖσιν δὲ φράτα τήγηκε κατέρυσσεν εἰς ἀλλὰ διαν.

Τέτρατον ἥμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο διπάντα·
τῷ δὲ φράτα πέμπτῳ πέμπτῳ ἀπὸ νήσου διὰ Καλυψώ,
ειματά τὸν ἀμφιέσπαστο θώνδεα, καὶ λούσασα.

265 Ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἴθυκε θεὸν μέλανος οἴνοιο
τὸν ἔτερον, ἔτερον δὲ ὄχιτος μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἥια
κωρύκων· ἐν δὲ οἱ δῆκα τίθει μενοεικέα πολλά·
οὔρον δὲ προέρχεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.

Γηθόσινος δὲ οὐρῷ πέταστο ιστία διος Ὁδυσσεύς.

270 Αὐτάρ δη πηδαλίῃ ιθύνετο τεχνήντως,
ἥμενος οὐδέ οἱ ὑπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν,
Πληϊάδας τὸν ἔζορῶντι καὶ δῆκε δύοντα Βοώτην,
Ἄρκτον θ', ἦν καὶ ἀμακάν επίκλησιν καλέουσιν,
ἥτε αὐτοῦ στρέφεται καὶ τὸν Ψρίωνα δοκεύει,
275 οἰη δὲ ἀμμορός ἐστι λοετρῶν Ψκεανοῖο.

patiar, in pectore habens sustinentem-aerumnarum animum:
jam enim valde multa passus-sum, et multa pertuli
fluctibus et bello: post illa et hoc quoque fiat.

Sic dixit; sol vero occidit et tenebrae supervenerunt:
profecti autem hi in-secessu speluncæ cave
oblectabantur amore, prope invicem manentes.

Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
continuo quidem lenanamque tunicamque induit Ulysses:
ipsa vero candidam stolam magnam induit Nympha,
tenuem et venustam, et zonam circumposuit lumbis
pulcram, auream: capitique imposuit calyptram:
et tum Ulyssi magnanimo parabat dimissionem.
Dedit quidem ei securim magnam, babilem in manibus,
aeream, utrinque acutam: atque in ipsa era
manubrium perpuicum, oleaginum, bene adaptatum:
dedit vero deinde asciam perpolitam; duxque-erat viae
insulae ad extream-oram, ubi arbores proceræ creverant,
alnusque, populusque, abiesque erat in-cielum-pertingens,
aridae dudum, valde-siccæ, que ei natarent leviter.
Ac postquam ostenderat, ubi arbores proceras creverint,
ipsa quidem rediit ad domum, Calypso, nobilissima dearum.

At ille cædebat ligna; celeriterque ei perficiebatur opus.
Viginti autem dejicit arbores omnes, dolavitque inde aere,
lævigavitque scite, et ad normam direxit.

Interea autem attulit terebras Calypso, nobilissima dearum:
terebravit vero ille omnia, et composuit inter-se;
clavis autem eam (*ratem*) et compagibus coagmentavit.

Quantum aliquis fundum navis tornaverit vir
onerariæ latæ, bene sciens fabriliis-artis,
in tantum latam ratem fecit Ulysses.

Tabulata vero erigens, coaptans densis trabibus,
faciebat; sed longis asseribus perstruebat.

In ea autem malum fecit, et antennam congruentem ei:
præteraque gubernaculum fecit, ut dirigeret.

Communivit quoque ipsam cratibus undique vimineis,
fluctuum propugnaculum ut-essent; multamque ingessit ma-
teriam.] Interea vero linea attulit Calypso, nobilissima dea-
rum,] ad-vela conficienda; ille autem scite confecit et haec.
Illigavit autem funesque rudentesque, pedesque in ea,
vectibus deinde eam deduxit in mare divinum.

Quartus dies erat, et ei perfecta-erant omnia:
ac quinto diuinit eum ab insula divina Calypso,
vestibusque induitum odoratis, et lavatum.

Imposuit autem ei utrem dea nigri vini,
alterum, alterum vero aquæ magnum; atque etiam viatica
in-pera; imposuitque ei obsonia animo-grata multa:
ventum autem immisit innocuumque placidumque.

Lætus vero vento-secundo extendit vela divinus Ulysses.

Atque is gubernaculo dirigebat artificiose,
sedens: neque ei somnus palpebris incidebat,
Pleiadasque contemplanti, et sero occidentem Booten,
Ursamque, quam et Currum vulgari-appellatione vocant,
qua ibidem-usque vertitur, atque Orionem observat:
sola vero expers est lotionum Oceanis.

Τὴν γάρ δή μιν ἀνογε Καλυψὸν, διὰ θεάων,
ποντοτορεύμεναι ἐπ' ἄριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
Ἐπτά δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἡματὰ ποντοπορεύων,
δόκτωκαδεκάτη δὲ ἐφάνη δρεσ σκιόεντα
280 γαῖῆς Φαιήκων, δύι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ·
εἰσατο δ', ὃς δτε δινὸν ἐν ἡεροειδεῖ πόντῳ.

Τὸν δὲ Ἀιθιόπων ἀνίῶν κρείων Ἔνοσίθων
τηλόθεν ἐν Σολύμων δρέων ἵδεν εἴσατο γάρ οἱ
πόντον ἐπιπλώων· δὲ ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον,
290 κινήσας δὲ κάρη προστὸν μυθήσατο θυμόν·

Ὡς πόποι, η μᾶλλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως
ἀμφ' Ὁδυσσῆι, ἐμεὶ μετ' Ἀιθιόπεσσιν ἔοντος·
καὶ δὴ Φαιήκων γαῖῆς σχεδόν, ἐνθα οἱ αἴστα
ἐκφυγέειν μέγα πεῖραρ δίζυος, η μιν ἴκανει·
299 ἀλλ' ἔτι μὲν μιν φημι ἄδην ἐλάναν κακότητος.

Ως εἰπὼν σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον
χεροὶ τρίαινων ἐλών· πάσας δὲ δρόσινεν ἀέλλας
παντοῖων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέσει κάλυψεν
γαῖαν δοῦο καὶ πόντον· δρῷει δὲ οὐρανόθεν νύξ.
305 Σὺν δὲ Εὔρος τε Νότος τ' ἔπειτε Ζέρυρός τε δισατής
καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
Καὶ τότ' Ὁδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἥτορ,
δύθησας δὲ κρα εἶπε πρὸς δι μεγαλήτορα θυμόν·

Ως μοι ἐγὼ δειδός, τί νύ μοι μήκιστα γένηται.
310 Δεῖδω μηδὴ δὴ πάντα θεὰ νημερέτα εἴτεν,
ἢ μ' ἔρατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱεσθαι,
Δλγε' ἀναπλήσειν τάδε δὴ νῦν πάντα τελείται.
Οἰοισιν νεφέσσι περιστέφειν οὐράνων εύρυν
Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον, ἐπιστέργουσι δὲ ἄλλαι
315 παντοῖων ἀνέμων. Νῦν μοι σῶς αἴπὺς θλεθρός.
Τριμάχαρες Δαναοὶ καὶ τετράχις, οἱ τότ' δλοντο
Τροίην ἐν εὐρετῇ, γάριν Ἀτρεΐδῃσι φέροντες.
Ως δὴ ἔγωγ' δφελον θανέειν καὶ πότυλον ἐπισπεῖν
320 θματι τῷ, θτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
τροφες ἐπέρδιψαν περὶ Πηλείων θανότι.

Τῷ κ' ἐλαχον κτερέων καὶ μευ κλέος ἤγον Ἀχαιοί·
νῦν δὲ με λευγαλέων θανάτου εἵμαρτο ἀλῶναι.

Ως ἄρα μιν εἰπόντ' ἐλασσεν μέγα κῦμα κατ' ἄκρης,
δεινὸν ἐπεσύμενον, περὶ δὲ σχεδίην θέλειξεν.
325 Γῆλε δὲ ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσετε πηδάλιον δὲ
ἐκ χειρῶν προέκτε· μέσον δὲ οἱ ιστὸν ἔσχεν
δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα.
Τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ.
Τὸν δὲ δρόν πόδρυνχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδὲ ἐδύνασθη
330 αἴψα μᾶλλ' ἀνσχεθέειν μεγάλου ὑπὸ κύματος δρμῆς.
Εἴματα γάρ δὲ ἔθαρνε, τά οἱ πόρε δια Καλυψό.
Οὐψὲ δὲ δὴ δρόνδου, στόματος δὲ ἐξέπτυσεν δλμην
πικρήν, οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυζεν.
Ἄλλ' οὐδὲ ὃς σχεδίης ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
335 ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐνὶ κύμασιν, ἐλλάσετε αὐτῆς·
ἐν μέσον δὲ κάθιζε, τελος θανάτου ἐλεείνων.
Τὴν δὲ ἐφόρει μέγα κῦμα κατέ δρόν ἐνθα καὶ ἐνθα.
Ως δὲ δτε δπωρινός Βορέης φορέσσιν ἀκάνθας
δι πεδίον, πυκνινὰ δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται·

11anc etenim eum jussit Calypso, nobilissima dearum,
ponto-navigare ad sinistram inanum habentem.
Septemdecim vero navigabat dies in-mari-iter-faciens,
decima octava autem apparuerunt montes umbrosi
terre Phæcum, qua proximum erat illi:
apparebat autem, veluti scutum in obscurō ponto.

Hunc vero ex Αἰθιοπibus reversus potens Neptunus
procul e Solymorum montibus conspexit; visus est enim ei
in-ponto navigans; ille vero iratus est in-animo magis:
quassansque caput ad suum dixit animum:

Dii boni! profecto jam statuerunt dii aliter
de Ulysse, me apud Αἴθιοπas absente:
et iam Phæcum terræ prope est, ubi ei fatale
effugere magnam metam ærumnarum, quæ ipsum occupant:
sed adhuc quidem eum puto abunde miseriarum subiturum.

Sic fatus collegit nubes, turbavitque pontum,
manibus tridente sumto; omnesque concitavit procellas
omnigenorum ventorum; ac nubibus operuit
terram simul et pontum; ingruit autem a-cælo nox.
Una vero Eurusque Notusque ruit, Zephyrusque vehemens,
et Boreas serenus, magnum fluctum provolvens.
Et tunc Ulyssis soluta-sunt genua et carum cor:
ingemiscoensque inde dixit ad suum magnum animum.

Heu me miserum, quid mihi in-futurum erit?
Vercor, ne jam omnia dea vera dixerit:
qua me dicebat in mari, priusquam in-patriam terram perver-
nerim,] dolores impleturum-esse; ea jam nunc omnia per-
ficiuntur.] Qualibus nubibus circumlegit cœlum latum
Jupiter, turbavitque mare; ingruunt vero procellæ
omnigenorum ventorum. Nunc mihi certum est grave-
tium.] Ter-beati Danai et quater, qui tunc perierunt
Troja in lata, Atridis gratificantes.

Ultimam ego mortuus suissem, et fatum obiissem,
die illo, quando mihi plurimi æratas hastas
Trojani injecerunt circa Peliden mortuum.
Tum sortitus-essem parentalia, et meam gloriam celebras-
sent Achivi:] nunc vero me misera morte decreatum-est perire.

Sic igitur ipsum locutum pepulit magnus fluctus a vertice,
horrendum irruens, et ratem circumrotavit.
Longe vero a rate ipse excidit; clavum autem
e manibus dimisit; medium vero ei malum fregit
horrenda commixtorum ventorum irruens procella.
Longe autem velum et antenna inciderunt ponto.
Ipsum vero sub-aqua detinuit fluctus longo tempore; nec po-
tuit] cito admodum emergere, magni sub fluctus impetu.
Vestes enim eum gravabant, quas illi dederat divina Calypso.
Sero vero tandem emersit, et ore evomuit salsuginem
amarum, quæ ei multa a capite desfluebat.
Sed ne sic quidem ratis oblitas-est, tametsi afflictus,
sed impetu-facto in fluctibus, apprehendit eam:
in medio autem consedit, finem mortis evitans.
Hanc autem serebat magnus fluctus secundum cursum-aqua-
rum huc et illuc.] Ut vero quum autumnalis Boreas fert spinas
per campum, densæ autem inter se cohærent :

τοῦ ὡς τὴν ἄμ πελαγος ἀνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα·
ἀλλοτε μὲν τε Νότος Βορέη προβάλεσκε φέρεσθαι,
ἀλλοτε δ' αὐτὸς Εὖρος Ζεφύρῳ εἰςασκε δώματεν.

Τὸν δὲ ἵδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἰων,
Λευκολέπη, ή πρὶν μὲν ἐν βροτῷ αὐδήσεσσα,
335 νῦν δὲ ἀλλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἔξεμμορε τιμῆς.
“Η δ' Οδυσσῆς ἐλέσεται ἀλώμενον, ἀλγε' ἔχοντα·
[αἴθυνη δὲ εἰκυῖα, ποτῆ ἀνεδέσατο λίμνης,]
ζῆε δὲ ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου εἶπε τε μῦθον·

Κάρμυρο, τίππε τοι ὁδὸς Ποσειδάων ἔνοσίχθων
340 ἀδύσατ' ἐκπάγωλος, θτε σοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
οὐ μὲν δῆ σε καταρθίσει, μάλα περ μενεάνων.
Ἄλλα μάλιστα δέ τοι ἔρξαι, δοκέει δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν
εἴματα ταῦτ' ἀποδύν, σχεδίη ἀνέμοις φέρεσθαι
καλλιπότε· ἀτάρ χείρεσσι νέων ἐπιμαίεο νόστου
345 γαίης Φαιήσκουν, θοι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι.

Τῇ δὲ, τόδε χρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσαι
ἔμβροτον οὐδέ τέ τοι παθέειν δέος οὐδὲ ἀπολέσθαι.
Αὐτάρ ἐπὴν χείρεσσιν ἐφάψει τῆπεριοιο,
δψ ἀποδυσάμενος βαλλεῖν εἰς ὅλοπα πόντον,
350 πολλὸν ἀπ' ἡπείρου, αὐτὸς δὲ ἀπονόσφι τραπέσθαι.

“Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ χρήδεμνον ἔδωκεν·
αὐτὴ δὲ ἡ ἐπὶ πόντον ἔδύσατο κυμαίνοντα,
αἴθυνη εἰκυῖα· μέλαν δὲ ἐκ κυμάτων φύλων.

Αὐτάρ δι μερμήριξε πολύλατα δίος Ὀδυσσεύς,
355 ὃς ὀχνήσας δὲ ἄρα εἶπε πρὸς δύνατον μεγαλήτορα θυμόν·

“Ὥαι μοι ἔγω, μήτις μοι ὑφαίνησον δόλον αὐτε
ἀθνάτων, θτε με σχεδίης ἀποθῆναι ἀνώγει.
Ἄλλα μάλιστα πείσομεν· ἐπειδὲ ξένας δρυθαλμοῖσιν
γαῖαν ἔγων ἴδομην, θοι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
360 Άλλα μάλιστα δέ τοι ἔρξαι, δοκέει δέ μοι εἶναι ἀριστον·
δρφ' ἀντε μέν κεν δούρατος ἐν ἀρμονίησιν ἀρήρη,
τόφρ' αὐτοῦ μενέν καὶ τλήσομαι ἀλγες πάσχων·
αὐτάρ ἐπὴν δέ μοι σχεδίην διὰ κύμα τινάξῃ,
νήξοι· ἐπειδὲ μὲν τι πάρα προνοῆσαι ἀμεινον.

365 “Ἐως δὲ ταῦθ' ὥρμασιν κατὰ τρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἄρτος δὲ ἐπὶ μέγι κύμα Ποσειδάων ἔνοσίχθων,
δεινὸν τ' ἀργαλέον τε, κατηρεφές· ήλασε δὲ αὐτὸν.

“Ὡς δὲ ἀνέμος ζάχης ήθων θημῶνα τινάξει
καρραλέων, τὸ μὲν ἄρ τε διεσκέδατ' ἀλλυδις ἀλλη·
370 ὃς τῆς δούρατος μακρὰ διεσκέδασ· Αὐτάρ Οδυσσεύς
ἀμφ' ἐν δούρατος βαῖνε, κέληθ' ὃς ἵππον ἐλαύνων·
εἴματα δὲ ἔξαπέδουνε, τά οἱ πάρε διὰ Καλυφώ.
Αἴτικα δὲ χρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσεν·
αὐτὸς δὲ πρητῆς ἀλι κάπτεσσε, χείρε πετάσσας,
375 νηχέμεναι μεμαώς· ίδε δὲ κρείων ἔνοσίχθων,
κινήσας δὲ κάρη προτὶ δι μυθήσατο θυμόν·

Ούτω νῦν κακά πολλὰ παθὼν ἀλλώ κατὰ πόντον,
εἰσόκεν ἀνθρώποισι Διοτρέφέεσσι μιγείης·
ἀλλ' οὐδὲ ὃς σε θολπα δύσσεσθαι κακότητος.

380 “Ὡς ἄρα φωνήσας θύμασεν καλλίτριχας ἵππους,
ἴκετο δὲ εἰς Αἴγας, θοι οἱ κλιτά δώματα ἔασιν.

Αὐτάρ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς, διαλλ' ἐνόησεν·
ἥτοι τῶν ἀλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,

sic illam per mare venti ferebant huc atque illuc :
interdum quidem Notus Boreæ objectavit ferendum,
interdum vero rursus Eurus Zephyro cessit persequendam.

Hunc autem vidit Cadmi filia, pulcro-talos habens Ino,
Leucothea, quæ ante quidem erat mortalis loquens;
nunc vero maris in æquoribus deorum sortita-erat honorem.
Haec Ulyssem miserata-est vagantem, dolores habentem :
[mergo vero assimilata , volatu emersit e-gurgite,]
sedilique in rate multis-vinculis-compacta, dixit verba :

Infelix, quid tibi sic Neptunus, terræ concussor,
iratus-est vehementer, quod tibi mala multa struat?
nequaquam quidem te perdet, valde licet cupiens.
Sed omnino sic fac; videris autem mihi non desipere:
vestes has exue-et ratem ventis ferendam
relinque; at manibus natans quere redditum
ad-terram Phœacum, ubi tibi fatale est effugere.
Accipe autem hanc vittam, et sub pectore extendas
immortalem : haud tibi ne-quid-patiaris timendum, nec, ne-
pereas.] At postquam manibus contigeris litus,
rursus exuens proifice in nigrum pontum,
longe a continente, ipse autem seorsum te-avertas.

Sic igitur locuta dea vittam ei dedit :
ipsa vero rursus pontum ingressa-est fluctuantem,
mergo assimilata : niger vero ipsam fluctus oblexit.
Ac deliberavit audens dīvinus Ulysses,
ingemiscensque inde dixit ad suum magnum animum :

Heu mihi, ne-quis mihi struat dolum iterum *alius*
immortalium, quando me a-rate discedere jubet!
Sed omnino nondum parebo; quoniam procul oculis
terram ego vidi, ubi mihi dixit effugium esse.
Sed omnino sic faciam, videturque mihi *hoc esse optimum*:
quandiu quidem ligna in compagibus cohæserint,
tamdiu hic manebo et sustinebo dolores patiens :
at poste aquam mihi ratem fluctus discusserit,
natabo; quandoquidem nihil adest prospectu melius.

Dum ille hæc cogitabat in mente et in animo,
immissit magnum fluctum Neptunus terræ-concussor,
horrendumque, gravemque, excelsum : impulit autem ipsum.
Ut vero quum ventus vehementer-spirans palearum acervum
dissipat] aridarum, quas quidem dispersit alias alio :
sic ipsius tabulata longa dispersit : verum Ulysses
in unum lignum concenderat, desultorium ut equum impel-
lens;] vestes vero exuit, quas ei dederat divina Calypso ;
statimque vittam sub pectore extendit :
ipse autem pronus in-mare cecidit, manibus extensis,
natare paratus; vidi vero potens-rex Neptunus,
quassansque caput ad suum locutus-est animum :

Sic nunc mala plurima passus erra per mare,
donec hominibus Jovis-alumnis miscearis :
sed neque sic te spero parvi-pensurum malum.

Sic igitur locutus, impulit pulcris-jubis equos ;
pervenitque ad Εgas, ubi ei inclyte ades sunt.

Ac Minerva, filia Jovis, aliud ex cogitavit :
nempe ceterorum ventorum obstruxit vias

παύσασθαι δ' ἔκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἀπαντας·
385 ὥρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔξεν,
ἔως δύε Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μιγείη
Διογενῆς Ὄδυσσευς, θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξας.

Ἐνθα δύω νύκτας δύο τ' ἡματα κύματι πηγῇ
πλάστο· πολλὰ δέ οἱ κραδίη προτισσετ' δλεθρον.
390 Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμέρα ἐπύλοχαμος τέλεσ' Ἡώς,
καὶ τότ' ἐπειτ' ἀνένεος μὲν ἐπαύσατο, τὸ δὲ γαλήνη
ἔπλετο νηνεμίη· δ' ἄρα σχεδὸν εἰξιδε γαῖαν,
δξὺ μάλα προϊδὼν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθεῖς.

Ὦς δ' ὅτ' ἀν ἀστάσιος βίστος παίδεσσι φανήῃ
395 πατρὸς, δις ἐν νούσῳ κείται κρατέρ' ἀλγες πάσχων,
δηρὸν τηκόμενος, στυγερὸς δέ οἱ ἔχρας δαίμων,
ἀστάσιον δ' ἄρα τόνγε θεοὶ κακότητος ἐλυσαν·
ῶς Ὄδυσσῆ ἀσταστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὑλη.

Νῦν δέ, ἐπειγόμενος ποσὸν ἡπείρου ἐπιβῆναι·
400 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, δσσον τε γέγωνε βοήσας,
καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης.
Ῥόχθει γάρ μέγα κύμα, ποτὶ ἔσερὸν ἡπείροιο
δεινὸν ἐρεγόμενον· εἴλυτο δὲ πάνθ' ἀλός ἄχνη·
Οὐ γάρ ἔσαν λιμένες, νηῶν δύοι, οὐδὲ ἐπιωγαῖ,
405 εος ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν σπιλάδες τε πάγοι τε,
καὶ τότ' Ὄδυσσος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἤτορ,
δχθήσας δ' ἄρα εἴτε πρὸς δν μεγαλήτορα θυμόν·

Ὥμοι, ἐπειδὴ γαίαν ἀδελπέα δῶκεν ἰδέσθαι
Ζεὺς, καὶ δὴ τόδε λαίτμα διατηῆξας ἐτέλεσσα,
410 ἔκβασις οὕπη φαίνεθ' ἀλός πολιοί θύραζε·
ἔκτοσθεν μὲν γάρ πάγοι δέέες, ἀμφὶ δὲ κύμα
βέβρυχεν ρόθιον, λισσὴ δὲ ἀναδέρομε πέτρη·
ἄγριοθήτης δὲ θάλασσα, καὶ οὕπως ἔστι πόδεσσιν
στήμεναι ἀμφοτέροισι καὶ ἐκφυγέεν κακότητα·
415 μήτως μ' ἔκβαλνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
κύμα μέγ' ἀρπάξαν, μελέν δέ μοι ἔσσεται δρμή·
Εἰ δέ κ' ἐτι προτέρω παρανήκουαι, ἣν που ἐφέρω
τίόντας τε παραπλήκας λιμένας τε θαλάσσης·
δεῖδω μηδὲ μ' ἔξαντις ἀναρπάξασα θύελλα
420 πόντον ἐπ' ἵθυσέντα φέρῃ, βαρέα στενάχοντα·
ἢ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπιστενῇ μέγα δαίμων
ἔξ αλός, οἵτι τε πολλὰ τρέψει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη·
οἶδα γάρ δις μοι δδώδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.

Ἔως δέ ταῦθ' ὥρμανε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
425 τόρφα δέ μιν μέγα κύμα φέρε τροχεῖαν ἐπ' ἀκτήν·
Ἐνθα καὶ ἀπὸ βινοὺς δρύφθη, σὺν δὲ δοτέ ἀράθη,
εἰ μὴ ἐπὶ φρεὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἀμφοτέροισι δὲ γερσὶν ἐπεστύμενος λάβε πέτρος,
τῆς ἔχετο στενάχων, εἴως μέγα κύμα παρῆλθεν.
430 Καὶ τὸ μὲν ὃς ὑπάλυκε· παλιρόθιον δέ μιν αὖτις
πλῆξεν ἐπεστύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἐμβαλε πόντῳ.
Ὦς δ' ὅτε πουλύτοδος, θαλάμης ἔξελκομένοιο,
πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναλ λάγγες ἔχονται·
ῶς τοῦ πρὸς πέτρηται θρασειάν ἀπὸ χειρῶν
435 βινοὶ ἀπέδρυψεν τὸν δέ μέγα κύμα κάλυψεν.
Ἐνθα καὶ δὴ δύστηγνος ἡπέρμυορον ὠλετ' Ὄδυσσευς,
εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη,

ΟΔΥΣΣΕΑ V.

et quiescere jussit, et consopitos esse omnes
incitavit autem velocem Boream, fluctusque præfregit,
donec ille Phæacibus remigii-studiosis misceretur,
generosus Ulysses, mortem et fatum elapsus.

Hic duas noctes, duosque dies in fluctu denso
errabat : sæpe vero ei cor præsagiebat mortem.
Sed quando jam tertiam diem comis-pulcris fecit Aurora,
tum deinde ventus quidem quievit, atque serenitas
erat tranquilla ; ipse vero inde prope conspexit terram,

acute admodum prospiciens, magno a fluctu levatus.
Ut autem quum grata vita filii appetat
patris, qui in morbo decumbit ingentes dolores patiens,
diu contabescens, infestus autem ei ingruerat deus;
grate vero inde hunc dī a-malo liberarunt :
sic Ulyssi grate apparuit terra et silva.

Natabat vero, nitens pedibus continentem ut-conscenderet :
sed quum tantum abesset, quantum exauditur vociferatus,
tum vero sonitum audivit ad scopulos maris.

Murmurabat enim magnus fluctus, ad aridam continentis
borrendum eructans ; obducta vero erant omnia maris asper-
gine.] Non enim erant portus, navium capaces, neque acces-
sus ; sed litora projecta erant, scopulique, saxaque ;
et tunc Ulyssi soluta-sunt genua et carum cor ;
ingemiscensque inde dixit ad suum magnum animum :

Heu mihi, postquam terram insperatam dedit videre
Jupiter, et jam has undas sulcatas penetravi,
egressus nusquam appareat e-mari cano foras :
extra enim stant saxa acuta, circumque fluctus
fremit impetuosis, lœvisque se-attollit petra ;
prope autem profundum mare : et nullo-modo licet pedibus
consistere ambobus, et effugere malum :
ne-forte me egredientem jactet lapidosam ad petram
fluctus magnus abripiens ; vanus vero mihi erit conatus.
Sin vero adhuc ulterius preternatabo, sicubi inveniam
litoraque obliqua, portusque maris,
vereor, ne me rursus abripiens procella
pontum in piscosum ferat, graviter gementem ;
aut etiam mihi et cetum immittat magnum deus
ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite :
novi enim, ut mihi infensus-sit inclythus Neptunus.

Dum ille haec deliberabat in mente et in animo,
interea ipsum magnus aestus tulit asperum ad litus.
Ibi cutisque lacerata-, simulque ei ossa contracta-fuissent,
nisi in mentem ei hoc indidisset dea cæsiis-oculis Minerva :
ambabus vero manibus irruens prehendit petram,
cui adhærebat ingemiscens, donec magnus fluctus præteris.
set.] Et hunc quidem sic effugit : refluus autem fluctus ipsum
rurus] percusit irruens, longeque ipsum injicit ponto.
Sicut vero quum polypi, e-cubili extracti,
acetabulis multi calculi adhærescant :
sic hujus ad saxa fortibus a manibus
cutis-partes direpta-sunt : ipsum vero magnus fluctus obtexit.
Ibi jam infelix præter-fatum periisset Ulysses,
nisi prudentiam ei dedisset cæsiis-oculis Minerva.

Κύματος ἔξαναδύς, τάτ' ἐρεύγεται ἡπειρόνδε,
νῆσε παρέξ, ἐς γαῖαν δρώμενος, εἴ του ἐρεύροι
440 ήτονας τε παραπλῆγας, λιμένας τε θαλάσσης.
Ἄλλ' ὅτε δὴ ποταμοί κατὰ στόμα καλλιρόοιο
τῆς νέων, τῇ δὴ οἱ ἑέσσατο χῶρος ἀριστος,
λείος πετράνων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἣν ἀνέμοιο·
ἔγω δέ προρέοντα, καὶ εὔχατο δὲν κατὰ θυμόν·
445 Κλῦθι, ἀναξ, θτὶς ἐσσι· πολύλιστον δέ σ' ἵκανω,
φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάνωνος ἐντάξ.
Αἰδοῖος μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάστοισι θεοῖσιν,
ἀνδρῶν δτις ἵκανται ἀλώμενος, ὃς καὶ ἐγὼ νῦν
σὸν τε βόσον, σά τε γούναθ' ἵκανων, πολλὰ μογήσας.
450 Ἄλλ' ἐλέαιρε, ἀναξ· ἵκετης δέ τοι εὐχομαι εἶναι.
Ὦς φάθ' δέ δ' αὐτίκα παῦσεν ἐδν βόσον, ἔσχε δὲ κῦμα·
πρόσθε δὲ οἱ πολησας γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
ἐς ποταμού προχόας· δέ δέρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψεν,
χειράς τε στιβαράς ἀλλ' γάρ δέδμητο φίλον κῆρο.
455 Φύδες δὲ χρόας πάντα· θαλασσας δὲ κήκιε πολλῆ
ἀν στόμα τε βίνας θ'· δέ δέρ' ἀπνευστος καὶ ἀναυδός
κεῖται δλιγηπελένων, κάματος δὲ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
Ἄλλ' ὅτε δὴ δέρ' ἀμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμός ἀγέρθη,
καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ δο λύσε θεοῖο·
460 καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήντα μεθῆκεν·
δέψ δέρερεν μέρα κῦμα κατὰ βόσον. Αἴψα δέρ' Ἰνω
δέξατο χερσὶ φίλησιν· δέ δὲν ποταμοίο λιασθεῖς
σχοίνῳ ὑπεκλίνην, κύσε δὲ ζείδωρον ἀρουραν·
δχθήσας δέρα εἴπε πρὸς δν μεγαλήτορα θυμόν·
465 Ω μοι ἐγὼ, τί πάθω, τί νύ μοι μήκιστα γένηται.
Εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῷ δυσκέδεα νύχτα φυλάξω,
μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἔέρσῃ
δέ δλιγηπελίης δαμάση κεκαρφήστα θυμόν·
αὔρη δέ ἐπ ποταμοῦ ψυχρή πνέει ἥδωι πρό.
470 Εἰ δέ κεν δέ κλιτὺν ἀναβάς καὶ δάσκιον βλην,
θάμνοις ἐν πυκνοῖσι καταδράθω, εἴ με μεθείη
δίγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὑπνος ἐπέλθῃ,
δεῖδω μὴ θήρεστιν ὘λωρ καὶ κύρμα γένωμα.
Ὦς ἄρα οἱ φρονέοντι δοσσαστο κέρδισιν εἴναι·
475 βῆ δέρ' ἴμεν εἰς βλην τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὔρεν
ἐν περιφαινομένῳ· δοιοὺς δέρ' ὑπτήλυθε θάμνους,
δέ δύσθεν πεφυῶτας δέ μὲν φυλίης, δέ δέλκης.
Τοὺς μὲν δέρ' οὐδέν' ἀνέμων διάει μένος νγρὸν ἀέντων,
οὐδέ ποτ' Ἡελιος φαέθων ἀκτίσιν ἔβαλλεν,
480 οὐτ' δύμερος περάσκε διαμπερές δέρα πυκνοὶ
ἄλληλοισιν ἔρυν ἐπαμοιβάδες· οὓς ὑπέρ· Οδυσσεὺς
δύσετ· ἀφαρ δέ εὐνὴν ἐπαμήσατο χερσὶ φίλησιν
εύρειαν· φύλλων γάρ ἐην χύσις ήλιθα πολλή,
δύσσον τ' ἡδύ δύε τρεῖς ἀνδρες ἔρυσθαι
485 ὤρη χειμερή, εἰ καὶ μάλα περ καλεπαίνοι.
Τὴν μὲν ἴδων γήθησε πολύτλας δίος· Όδυσσεύς·
ἐν δέρα μέση τέλετο, χύσιν δέρ' ἐπεχεύσατα φύλλων.
Ὦς δέ ὅτε τις δαλὸν σποδῆ ἐνέκρυψε μελαίνῃ,
ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατῆς, δέ μη πάρα γείτονες ἄλλοι,
490 σπέρμα πυρὸς σώζων, ἵνα μή ποθεν ἀλλοθεν αὐτοι·
δές Όδυσσεὺς φύλλοισι καλύψκετο· τῷ δέρ' Ἀθήνη

E-fluctu ubi-emerserat, qua is eructatur ad-litus,
ibi præternatabat, in terram spectans, sicubi inveniret
litoraque obliqua, portusque maris.
Sed quando jam fluvii ad ostia pulcre-fluentis
per venerat natans, ibi demum ei visus-est locus optimus,
laevis scopulorum, et receptus inerat a-vento;
agnovit autem profluentem, et supplicavit suo in animo:
Audi, rex, quisquis es; exoptatissimum autem ad-te venio,
fugiens ex ponto Neptuni minas.
Venerabilis quidem est etiam immortalibus diis,
hominum quicunque venerit errans, quemadmodum ego nunc
ad-tuum fluentum, tuaque genua accedo, plurima passus.
Sed miserere, rex; supplicem vero tibi me profiteor esse.
Sic ait : ille vero continuo sedavit suum fluentum, continuo
itque fluctum;] et ante ei fecit tranquillitatem, ipsumque ser-
vavit] ad fluvii ostia : ille vero deinde ambo genua flexit,
manusque validas; mari enim afflictus-erat caro corde.
Tumebat vero corpore toto; mare autem manabat copiosum
per osque, naresque; ipse vero absque-anhelitu et -voce
jacebat viribus-defectus : defatigatio autem eum vehemens
inceasit.] Sed quando jam respiravit et in mente animus col-
lectus-est,] tum vero vittam a se solvit dæse,
et ipsam in fluvium mari-se-miscentem immisit;
retro autem illam serebat magnus fluctus per fluentum. Ilico
vero Ino] suscepit eam manibus caris; ille autem ex fluvio
secedens] junco incubuit, osculatusque est aliam terram :
ingemiscens autem inde dixit ad suum magnum animum:
Heu mihi, quid patiar? quid mihi in-futurum etiam fieri?
Si quidem in fluvio gravem per noctem excubavero,
timeo, ne me simul frigusque malum et floridus ros
præ imbecillitate conficiant exspirantem animum :
aura vero ex fluvio frigida spirat ante auroram.
Si vero in clivum ascendens et umbrosam silvam,
arbustis in densis dormiero, si me sineret
frigus et lassitudo, jucundus autem mihi somnus obreperet :
vereor, ne seris captura et præda flami.
Sic igitur ei deliberanti visum-est utilius esse :
profectusque-est ire in silvam; hanc autem prope aquam inve-
nit] in conspicuo-loco; duo autem inde subiit arbusta,
ex uno-loco enata, hoc quidem oleastri, illud autem oleæ.
Hæc quidem nec ventorum perflat vis humidum spirantium,
neque unquam Sol lucidus radiis percutiebat,
neque imber penetrabat penitus : sic sane densa
invicem creverunt alterum-alteri-intertextum; quæ Ulysses
subiit; statimque cubile congressit manibus caris
latum : foliorum enim erat lapsarum-copia satis magna,
quantum vel duos, vel tres viros tegeter
tempestate hiberna, etiamsi vel admodum ea sœviret.
Illa quidem conspecta gavisis-est audens divinus Ulysses :
in medio autem decubuit, copiamque superingessit foliorum.
Ut autem quum aliquis torrem in-cinere absconderit nigro,
agri in extremitate, cui non adsunt vicini alii,
semen ignis servans, ut ne qua aliunde incendat :
sic Ulysses foliis sc-obtexit : huic autem Minerva

νπνον ἐπ' δμκασι χεῦ', ήνα μιν παύσειε τάχιστα
δυτονέος καμάτοιο, φίλα βλέψαρ' ἀμφικαλύψας.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ζ.

Οδυσσέως ἄφιξις εἰς Φαιάκας.

Ὡς δ μὲν ἔνθα καθεῦδε πολύτιλας διος Ὀδυσσεὺς,
νπνω καὶ καμάτῳ δρημένος: αὐτῷδε Ἀθήνη
βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
οι πρὶν μὲν ποτ' ἔναντιν ἐν εὐρυχόρῳ Ὅμερέι,
5 ἀγχοῦ Κυκλώπων, ἀνδρῶν ὑπερηνορεότων,
οἱ σφραὲς σινέσκοντο, βίφιοι δὲ φέρτεροι ἤσαν.
Ἐνθεν ἀναστῆσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδῆς,
ἔισεν δὲν Σχερήη, ἔκας ἀνδρῶν ἀλφειστάν·
ἀμφὶ δὲ τείχος ἐλασσε πόλει, καὶ ἐδείματο οἶκους,
10 καὶ νηὸς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας.
Ἄλλ' δ μὲν ἡδη Κηρὶ δυμεῖς Ἀΐδοσδε βεβήκει·
Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἡρχε, θεῶν ἀπὸ μῆδεις εἰδὼς.
Τοῦ μὲν ἔνθη πρὸς ὅδωμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
νόστον Ὁδυσσεῖ μεγαλήτορι μητιώσα.
15 Βῆ δὲ μὲν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ὃντι κούρη
κοιμᾶται, ἀθανάτης φυὴν καὶ ἔδος δμοίη·
Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινοίο·
πάρ δὲ δύ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἄπο καλλὸς ἔχουσκι,
σταθμοῖν ἐκάτερθε· θύραι δὲ ἐπέκεινο τρειναί.
20 Η δὲν ἀνέμους ὃς πνοή ἐπέστυτο δέμνια κούρη·
στῇ δ ἄρ' ὑπὲρ κεραλῆς καὶ μιν πρὸς μῆθον ζειπεν,
εἰδομένη κούρη ναυσικαίτοιο Δύμαντος,
ἢ οἱ δυτικίαι μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ·
τῇ μιν ἔεισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
25 Ναυσικάα, τί νο' ὕδε μεθήμονα γενένατο μῆτρ;
εἴκατα μέν τοι κεῖται ἀκάδέξια σιγαλόσεντα·
σοὶ δὲ γάμος σχεδόν έστιν, ἵνα γρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
θνησθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν οὐ κέ σ' ἄγνωται.
Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
30 ἐσθλή· γάιρουσι δὲ πατήρ καὶ πότνια μῆτρη.
Ἄλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἀμ' ἡδοῖ φαινομένην·
καὶ τοὶ ἐγὼ συνέριθος ἀμ' ἔψουμαι, δρός τάχιστα
ἐντύνεατ· ἐπει οὔτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσεαι.
Ἔδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆς κατὰ δῆμον
35 πάντων Φαιήκων, δθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ.
Ἄλλ' ἄγ', ἐπότρυνον πατέρει κλυτὸν ἡδοῖ πρὸ,
ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, ἢ κεν ἄγγησιν
ζωστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόσεντα.
Καὶ δέ σοι ὁδὸς αὐτῇ πολὺ καλλιον ἡδο πόδεσσιν
40 ἔρχεσθαι· πολλὸν γάρ ἀπὸ πλυνοῦ εἰσι ποληγος.
Ἡ μὲν ἄρ' ὃς εἰποῦσ' ἀνένθη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οὐλυμπόνδ', δθι φασὶ θεῶν ἔδος ἀσφαλές αἰεὶ^ε
ἔμπλεναι· οὐτ' ἀνέμοισι τινάσσεται οὔτε ποτ' δμερῷ
δεύεται οὐτε χιῶν ἐπιπλιναται, ἀλλὰ μαλ' αἴρῃ
45 πέπταται ἀνέφελος, λευκὴ δὲ ἐπιδέρομεν αἰγλη·

ODYSSEÆ VI.

somnum in oculis fudit, ut is ipsum cessare-faceret citissime
a-difficili labore, caras palpebras obtegens.

ODYSSEÆ VI.

Ulyssis adventus ad Phæacas.

Sic is quidem illic dormiebat, audens divinus Ulysses,
sonno et labore oppressus : verum Minerva
ivit ad Phæacum virorum populumque urbemque;
qui olim quidem aliquando habitabant in spatiose Hyperæa,
prope Cyclopas, viros superbientes,
qui ipsos infestabant, viribusque potiores erant.
Inde excitos illos deduxit Nausithous deo-similis,
collocavitque in Scheria, procul ab-hominibus sollertibus;
ac murum circumduxit urbi, et aedifieavit domos,
et tempa fecit deorum, et divisit agros.
Sed hic quidem jam fato dominus, ad-Orcum descendebat :
Alcinous vero tunc imperabat, a-diis consilia doctus.
Hujus quidem ivit ad domum dea caesiis-oculis Minerva,
reditum Ulyssi magnanimo moliens.
Profecta-est autem ire ad thalamum multa-arte-factum, in quo
puella] cubabat, immortalibus habitu et forma similis,
Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi;
juxta autem duæ ancillæ, a Gratiis pulcritudinem habentes,
ad-postem-forium utrinque; fores vero clausæ-erant splendi-
da.] Ila vero venti veluti flatus accessit ad-cubile puellæ :
stetique supra caput, et ipsam sermone allocuta-est,
assimilans-se filiæ nautæ-celebris Dymantis,
quæ ei aequalis quidem erat, grataque animo ;
huius se-quum-assimilasset, illam affata-est caesiis oculis Mi-
nerva :] Nausicaa, quid te sic negligenter peperit mater?
vestes quidem tibi jacent neglectas splendidae;
tibi vero nuptiae propinquæ sunt, ubi oportet pulcas quidem
te ipsam induere, alias autem illis præbere, qui te ducant.
Etenim ex his fama apud-homines oritur
bona; gaudent vero pater et veneranda mater.
At eamus loturæ cum aurora illucescente :
et te ego adjutrix una comitabor, ut celerrime
hæc instruas; quoniam nou amplius diu virgo eris.
Jam enim te ambiunt optimi in populo
omnium Phæacum, ubi tibi clarum genus est et ipsi.
Verum age, horlare patrem inclytum sub auroram
mulos et currum ut-apparet, qui vehat
cingulaque, et peplos, et pallia splendida.
Et vero tibi sic ipsi multo honestius est, quam pedibus
ire; multum enim absunt labra ab-urbe.
Hæc quidem sic locuta abiit, caesiis-oculis Minerva,
ad-Olympum, ubi aiunt deorum sedem firmam semper
esse : nec ventis concutitur, neque unquam imbre
rigatur, nec nix ingruit; sed omnino serenitas
panditur innubis, candidusque ambit splendor :

τῶν ἔνι τέρπονται μάχαρες θεοὶ θυμτὰ πάντα.

Ἐνθ' ἀπέδη Ιλαυκῶπις, ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ.

Αὐτίκα δὲ Ἡλὸν ἔθρονος, οὐ μιν ἔγειρεν
Ναυσικάσαν εὔπεπλον· ἄφαρ δὲ ἀπεθαύμαστός δινειρόν.
τοῦ Βῆδ' ἴμενει κατὰ δάμαος², λίν' ἀγγειει τοκεῦστιν,
πατρὶ φιλῷ καὶ μητρὶ καχήσατο δὲ ἔνδον ἑόντας.
Ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἥστο, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
ἡλάκατα στρωφῶν³ ἀλιπόρφυρα· τῷ δὲ θύραζε
ἔργομένων ξύμελητο μετὰ κλειτοὺς βασιλάς
οις ἐς βουλὴν, οὐαὶ μιν καλέον Φαιήκες ἀγανοί.

Ὕπει μᾶλις ἄγγις στάσα φίλον πατέρα προσέειπεν·

Πάππα φίλι, οὐκ ἀν δή μοι ἐροπλίσσειας ἀπήνην
ὑψηλήν, εὔκυλον, ἵνα κλιτὰ εἴμαστ' ἄγνομαι
ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τά μοι δέρυπτωμένα κεῖται;
οι καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔσικε μετὸν πρώτοισιν ἑόντα
βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροὶ εἴμαστ' ἔχοντα.

Πέντε δέ τοι φίλοι υἱές ἔνι μεγάροις γεγάσσιν,
οι δέ δύ' ὑπύιοντες, τρεῖς δὲ ἡγείσοι θαλέθοντες·
οι δὲ αἰεὶ θελουσι νεόπλυτα εἴμαστ' ἔχοντες
οις ἐς χορὸν ἔργεσθαι· τὰ δὲ ἐμῆς φρενὶ πάντα μέμηλεν.

Ὄς ἔργος⁴· αἰδέτο γάρ θαλερὸν γάμον ἔξονταν
πατρὶ φιλῷ δὲ πάντα νοεῖ καὶ ἀμείβετο μύθῳ·

Οὔτε τοι ἡμίονων φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
Ἐργειν⁵ ἀτάρ τοι διμῶς ἐροπλίσσουσιν ἀπήνην
τοῦ ὑψηλήν, εὔκυλον, ὑπερτερή ἀραιεῖν.

Ὄς εἰπὼν διμώσεσιν ἔκελετο· τοι δὲ ἐπίθοντο.
Οι μὲν ἄρα ἔκτος ἀμάξαν ἔντροχον ἡμιονείν
ῶπλεον, ἡμίονους δὲ ὑπαγον τεῦξάν θ' ὑπ' ἀπήνη·
κούρη δὲ ἐκ θαλάμου φέρειν ἐσθῆτα φειτήν,
τοι καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν ἐνέξτῳ ἐπ' ἀπήνη·
μήτηρ δὲ ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικῇ ἐδιωδήν
παντοίην, ἐν δὲ δικα τίθει, ἐν δὲ οἶνον ἔχειν
ἀσκῶν ἐν αἰγείω — κούρη δὲ ἐπεδίστητε⁶ ἀπήνης —
δῶκεν δὲ χρυσέην ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν Ἐλαιον,
οις εἰώς χυτλωσείτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν.

Ὕπει δὲ ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἡνία σιγαλόνετα,
μάστιξεν δὲ ἔλανον καναχῆ δὲ τὴν ἡμιονοῖν·
αἱ δὲ ἄμιστον τανύοντο, φέρον δὲ ἐσθῆτα, καὶ αὐτήν,
οὐκ οἶνον δίμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι κίονις ἀλλαι.

Αἱ δὲ διτεῖν ποταμοῖο ρόον περικαλλέ⁷ θέντο,
ἐνθ' ἤτοι πλυνοὶ θῆσαν ἐπητεανοί, πολὺ δὲ δύωρ
καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλιστα περ ρυπόωντα καθῆραι·
ἐνθ' αἵγειρος δὲ ἡμίονους μὲν ὑπεκπροθέλυσαν ἀπήνης.

Καὶ τὰς μὲν σεῦν ποταμὸν πάρα δινήντα,
οι τρώγειν ἀγρωστιν μελιδέδα· ταῖς δὲ ἀπ' ἀπήνης
εἴματα χερσὸν Ἐλοντο, καὶ ἐψφρέον μέλαν δύωρ·
στείδον δὲ ἐν βόθροισι, θῶσις ἔρδα προφέρουσαι.
Αὐτάρ ἐπει πλυνάν τε καθηράν τε βύπτα πάντα,
ἔξειτης πέτασεν παρὰ θῖν' ἀλδοῖ, οὐχι μάλιστα
οι λάγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα.

Αἱ δὲ λοεσσάμεναι καὶ χρισσάμεναι λίπις ἀλαϊ,
δεῖπνον ἐπειθ' ἐλοντο παρ' δύθησιν ποταμοῖο·
εἴματα δὲ ἡελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
Αὐτάρ ἐπει σίτου τάσθεν δμωαί τε καὶ αὐτή,

in quo delectantur beati dii diebus omnibus.

Eo abiit Minerva, postquam hæc suaserat puellæ.

Statim vero Aurora advenit in-pulcro-solio, quæ eam exci-
tabat,] Nausicaam pulcro-peplō; continuoque ea admirata-est
sonnum.] Igit autem per aedes, ut nuntiare parentibus,
patri caro et matri : reprehenditque eos, intus dum-essent.
Illa quidem ad focum sedebat, cum ancillis mulieribus,
pensa versans marina-purpura-lincta : ipsum autem foras
egredientem convenit ad inclitos reges
in consilium, quo ipsum vocabant Phœaces nobiles.
Hæc autem valde prope stans carum patrem allocuta-est :

Pater care, non jam mihi apparaveris currum
excelsum, agilem-rotis, ut pulcras vestes agam
ad flumen, lotura, quæ mihi sordidata jacent?
Et vero te ipsum decet inter primores versantem
consilia consulere, puras in-corpore vestes habentem.
Quinque autem tibi cari filii in sedibus sunt,
duo in-matrimonio, tres autem cœlibes florentes :
hi vero semper volunt, recens-lotas vestes habentes,
ad choream ire; hac autem mea menti omnia curæ-sunt.

Sic dixit : verebatur enim floridas nupias nominare
patri caro; ille vero omnia intelligebat, et respondit sermone :

Nequaquam tibi mulos invideo, filia, nec quicquam aliud.
Abi : ceterum tibi famuli apparabunt currum
altum, agilem rotis, sirpea instructum.

Sic locutus, servis præcepit ; hi vero paruerunt.

Illi quidem foras currum agilem-rotis mulinum
instruebant, mulosque submiserunt, junxeruntque sub currus
virgo autem e thalamo ferebat vestes pulcras ;
et eas quidem deposita bene-polito in currū;
mater vero in cista collocabat animo-gratum cibum,
varium, et obsonia imposuit, et vinum infudit
utre in caprino; (puella vero condescendit currum :)
dedit etiam aurea in ampulla humidum oleum,
ut ungeretur cum ancillis mulieribus.

Illa vero accepit scuticam et habenas pulcras,
percussitque, ut-inirent-cursum ; strepitus autem erat mulo-
rum;] hi vero impigre contendebant, ferebantque vestes, et
ipsam, non solam; una cum ea etiam ancillæ proficiscebantur
aliae.] Hæc vero quum jam fluvii ad-alveum perpulcrum per-
venere,] ubi quidem labra erant perennia, multaque aqua
pulca profluebat, etiam admodum sordidata quæ-purget :
ibi illæ mulos quidem solverunt-a currū.

Et eos quidem egerunt fluvium propter vorticis, ut-carperent gramen dulce : ipsæ vero a curru
vestes manibus sumserunt, et inferebant in-nigrum aquam :
constipabantque in scrobibus, celeriter certamen proferentes.
Sed postquam lavaruntque, purgantque sordes omnes,
ordine eas explicuerunt ad litus maris, ubi polissimum
lapilos ad litus abluebat mare.

Ipsæ porro lotæ, et uncæ pingui oleo,
prandium inde sumserunt ad ripas fluvii :
vestes autem solis manebant dum-siccarentur splendore.
Ac postquam cibo saturatæ sunt ancillæque et ipsa,

100 σφαίρη ταῖτ' ἄρ' ἔταιξον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσσαι·
τῆσι δὲ Ναυσικά λευκώλενος ἤρχετο μολπῆς.
Οὐη δ' Ἀρτεμις εἰσὶ κατ' οὐρεος ἰοχέσιρα,
ἢ κατὰ Γήγυνητον περιμήκετον ἡ Ἐρύμανθον,
τερπόμενή κάπτροισι καὶ ὠκείης ἐλάροισιν·
105 τῇ δέ θ' ἅδι Νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιχόιοι,
ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητῶ·
πασάνων δ' ὑπὲρ ἥγει κάρη ἦδε μέτωπα,
ρεῖα τ' ἀριγνώτη πελεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαν·
δῶς δὴ ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδημῆς.
110 Ἄλλ' θτὸς δὴ ἄρ' ἐμέλλε πάλιν οἰκόνδυ νέεσθαι,
ζεύχασ' ἡμίονους, πτύχασά τε ἐλματα καλά·
Ἐνθ' αὖτ' ἀλλ' ἐνότητε θεὸν γλαυκῶπις Ἀθήνη,
δῶς Ὁδυσσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην,
ἢ οἱ Φαιήκοιν ἀνδρῶν πολὺν ἥγήσαιτο.
115 Σφαῖραν ἔπειτ' ἔβριψε μετ' ἀμφίπολον βασιλεια·
ἀμφιπόλοι μὲν ἄμαρτε, βαθεῖη δὲ ἔβασις δινῆ·
αἰ δὲ ἐπὶ μαχρὸν ἀύσαν·—Οδὲ ἔγρετο διος Ὁδυσσεὺς·
ἔλόμενος δὲ δρμαῖνε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
“Ὥα μοι ἔγώ, τέων αὗτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἔκανε·
120 ή δέ οἴδις ὑβρισταὶ τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
ἥτι φιλόξεινοι, καὶ σφιν νόος ἐστι θεούδης;
ῶστε με κουράνων ἀμφίλυσθε θῆλυς ἀπτή,
Νυμφάνων, αἵ ἔχουσ' δρέων αἰπεινὰ κάρηνα,
καὶ πτηγὰς ποταμῶν, καὶ πίσας ποιηντα.
125 Ἡ νύ που ἀνθρώπων εἰμι σχέδον αὐδήνταν;
Ἄλλ' ἄγ', ἔγών αὐτὸς πειρήσομαι ἥδε ἴδωματ.
“Ὡς εἰτῶν, θάμνων ὑπεδύστεο διος Ὁδυσσεύς·
ἐκ πυκνῆς δὲ ὑλῆς πτύρθων κλάσε χειρὶ παχεῖτη
φύλλων, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῦ μῆδεα φωτός.
130 Βῆ δὲ μεν, ὕστε λέων δρεστίροφος, ἀλλὶ πεποιθὼς,
δοτ' εἰσ' νόμενος καὶ ἀγέμενος· ἐν δὲ οἱ δσσε
διάλεται αὐτὰρ διουσὶ μετέρχεται ἡ ὁδεστιν,
ἥτι μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους κέλεται δὲ ἐς γαστήρ,
μῆλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκνῶν δόμον ἐλθεῖν·
135 δῶς Ὁδυσσεὺς κούρησιν ἐπύπλοκάμοισιν ἐμέλλεν
μίζεσθαι, γυμνός περ ἐνων χρεῖα γάρ ἔκανεν.
Σμερδαλέος δὲ αὐτῆσι φάνη, κεκακωμένος διλυπή·
τρέσσαν δὲ ἀλλυδὶς ἀλλῃ ἐπὶ τίονας προύνούσας·
οἰη δὲ Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῇ γὰρ Ἀθήνη·
140 θάρσος ἐν τρεσὶ θήκε, καὶ ἐν δέος εἰλέτο γυίων.
Στῆ δὲ ἄντα σχομένη δὲ μερμήριξεν Ὁδυσσεύς,
ἢ γούνων λίσσοιστο λεβῶν εὐώπιδα κούρην,
ἢ αὐτῶς ἐπέεσσιν ἀποσταδὸν μειλιχίοισιν
λίσσοισι, εἰ δεῖξεις πολιν, καὶ ἐλματα δοή·
145 Ὡς δέρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὸν μειλιχίοισιν,
μή οἱ γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
Αὐτίκα μειλιχίον καὶ κερδαλέον φέρτο μῦθον·
Γουνούματις, ἀνασσα· θεός νυ τις ἡ βροτός ἐσσι.
150 Εἰ μέν τις θεός ἐσσι, τοι οὐρανὸν εύρων ἔχουσιν,
Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε, Διὸς κούρῃ μεγάλῳ,
εἴλος τε μέγεθός τε φυῖν τ' ἄγχιστα ἔστω·
εἰ δέ τις ἐσσι βροτῶν, τοι ἐπὶ γούνι ναιετάουσιν,

ODYSSEAE VI.

pila haec inde iudebant, capitum-redimiculis depositis :
illis vero Nausicaa pulcris-ulnis exordiebatur ludum.
Qualis autem Diana incedit per montem sagittis-gaudens,
aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
oblectans-se apris, et velocibus cervis ;
cum-illa autem simul Nymphæ, filiae Jovis ægidem-tenantis,
agrestes ludunt; gaudet vero mente Latona;
omnes autem ipsa capite supereminet ac fronte,
facileque conspicuus est, pulcra vero omnes :
sic illa inter-ancillas excellebat virgo indomita.

Sed quum jam esset rursus domum redditura,
junctis mulis, plicatisque vestibus pulcris :
tunc iterum aliud excoigitavit dea caesiis-oculis Minerva,
ut Ulysses excitaretur, videreturque pulcram-oculis puellam,
quæ ipsum Phaeacum virorum ad urbem duceret.

Pilam deinde jecit in ancillam regina ;
ab-ancilla quidem aberravit, profundum autem incidit in-
vorticem :] illæ vero alte clamarunt. Atque experrectus-est
divinus Ulysses,] sedensque cogitabat in mente et in animo :

Heu mihi, quorum dumnum hominum in terram deveni?
anne hi injuriæ sunt et ferociæ, nec justi?
an hospitales, et ipsis mens est deorum-reverens?
ut me puellarum circumvenit femineus clamor,
Nympharum, quæ habitant montium altos vertices,
et fontes fluviorum, et palustria-locis herbosa.
An jam alicubi homines sum prope vocales?

Verum age, ego ipse experiar ac videbo.

Sic locutus, arbustis egrediebatur divinus Ulysses :
ex densa autem silva ramum fregit manu robusta,
cum-foliis, ut tegeret circa corpus pudenda viri.

Profectus-est autem ire, veluti leo in-montibus-nutritus , ro-
bore confisus ,] qui incedit complutus et ventos-passus ; in-
tus vero ei oculi ardent : atque is boves invadit, aut oves,
aut agrestes cervas ; jubet vero eum venter,
pecudes tentaturum, etiam in densam domum ire :

ita Ulysses puellis pulcras-comas-habentibus erat

congressurus , nudus licet esset : necessitas enim urgebat.

Horribilis vero ipsis apparuit, deturpatus salsugine :

diffugerunt autem, alio alia, per ripas prominentes :
sola vero Alcinoi filia mansit; ei enim Minerva
audaciā in mente posuit, et metum exemptū e-membbris.
Stelit vero contra, continens-se : at deliberabat Ulysses,
utrum genibus prehensis supplicaret pulcræ-oculis puellæ :

an sic ut erat verbis eminus-stans blandis

eam precaretur, si ostenderet urbem, et vestes daret.

Sic igitur ei deliberanti visum-est melius esse ,

precarī verbis eminus-stantē blandis ,

ne ei genua prehendenti irasceretur mente puella.

Protinus blandum et sollerter dixit sermonem :

Supplex-oro te, regina ; deane tu aliqua, an mortals sis.

Si quidem aliqua dea es, eorum qui cœlum latum incolunt,

Diane te ego, Jovis filiae magni,

formaque, staturaque, orisque-habitu, quam-proxime assi-

milo :] sin aliqua es ex-hominibus, qui super terram habitant ,

- τριεμάχαρες μὲν σούγε πατήρ καὶ πότνια μῆτηρ,
 155 τριεμάχαρες δὲ καστηγητοί μάλα πού σφισι θυμός
 αἰὲν ἐνφροσύνησιν ιαίνεται εἶνεκα σεῖο,
 λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
 Κείνος δὲ αὖ πέρι κηρι μαχάρτατος ἔξοχον ἀλλων,
 δεῖ κέ σ' ἔέδνοιςι βρίσας οἰκνόν ἀγάγηται.
 160 Οὐ γάρ πω τοιόντον ίδον βροτὸν δρθαλμοῖσιν,
 οὔτ' ἄνδρ' οὔτε γυναικά σέβας μ' ἔχει εἰσορώντων.
 Δῆλω δῆ ποτε τοῖον Ἀπόδλωνος παρὰ βωμῷ
 φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα —
 ἥλθον γάρ καὶ κείσε, πολὺς δέ μοι ἐσπετο λαὸς
 165 τὴν δόδον, ηδὲ δὴ ἐμέλλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι —
 ὡς δὲ αὐτῶς καὶ κείνο ίδων, ἐτεθήπεια θυμῷ
 δῆν· ἐπει οὕπω τοίον ἀνθῆλθεν ἐκ δόρου γαίης·
 ὡς σε, γύναι, ἀμαρτιαὶ τε τέθηπά τε δεῖδιά τ' αἰνῶς
 γούνων ἀψαθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ικάνει..
 170 Χθίζεις ἔεικοστῷ φύγον ήματι οίνοπα πόντον·
 τόφρα δέ μ' αἰεὶ κύμα φόρει, κρατιναί τε θύελλαι,
 νῆσους ἀπὸ Ήγυγίης νῦν δὲ ἀνθάδε κάββαλε δαιμόνων,
 δρφ' ἔτι που καὶ τῇδε πάθω κακόν. Οὐ γάρ διὼ
 παύσεσθ' ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
 175 Ἄλλα, ἀναστ', ἐλέαιρε· σὲ γάρ κακὰ πολλὰ μορήσας
 ἐς πρώτην ίκόμην· τῶν δὲ ἀλλων οὐτινα ὅδα
 ἀνθρώπων, οἱ τῆνδε πολιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
 Ἀστο δέ μοι δεῖξον, δός δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
 εἴ τι που εἴλυμα σπέρων ἔχεις ἀνθάδ' ιοῦσα.
 180 Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοίεν, δσα φρεσὶ σῆσι μενοινᾶς·
 ἀνδρα τε καὶ οἶκον καὶ δμοφροσύνην δπάστειαν
 ἐσθλήν· οὐ μὲν γάρ τούγε κρείσσον καὶ δρειον,
 ηδὲ δημοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
 ἀνήρ ἤδε γυνή· πολλ' ἀλγεα δυσμενέσσιν,
 185 χάρματα δὲ εὐμενέτησι· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
 Τὸν δὲ αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντον ήγδα·
 ξεῖν· ἐπει οὔτε κακῷ οὖτ' ἀφρονι φωτὶ έοικας —
 Ζεὺς δὲ αὐτὸς νέμει δλον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
 ἐσθλοῖς ἤδε κακοῖσιν, δπως ἐθέλησιν, ἔκαστο·
 190 καὶ πού σοι τάγ' ίδωκε, σὲ δὲ χρή τετλάμεν ἐμπτης —
 νῦν δὲ, ἐπει ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ικάνεις,
 οὔτ' οὖν ἐσθήτος δευήσεις οὔτε τευ ἀλλου,
 δὲν δέπουχ' ικέτην ταλαιπετρίον ἀντιάσαντα.
 Ἀστο δέ τοι δεῖξω, ἔρω δέ τοι οὐνομα λαῶν.
 195 Φαιήκεις μὲν τῆνδε πολιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν·
 εἰμι δὲ ἔγω Ήγυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινοίο,
 τοῦ δὲ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.
 Ἡ δα, καὶ ἀμφιποδοισιν εὐπλοκάμοισι κελευσεν·
 στῆτε μοι, ἀμφιπολοι· πόσε φεύγετε, φῶτα ίδούσαις;
 200 Η μή που τινα δυσμενών φάσθ' ἐμμεναι ἀνδρῶν;
 Οὐχ ἔσθ' οὗτος ἀνήρ διερὸς βροτὸς, οὐδὲ γένηται,
 δεῖστητα φέρων μάλα γάρ φλοι ἀθενάτοισιν.
 Οικέομεν δὲ ἀπάνευθε, πολυσλύστη ἐν πόντῳ,
 205 έσχατοι, οὐδέ τις ἀμμι βροτῶν ἐτιμίσγεται ἀλλος.
 Ἄλλ' θδε τις δύστηγος ἀλύμενος ἐνθάδ' ιούσαι,
 τὸν νῦν χρή κομέειν πρὸς γάρ Διός εἰσιν ἀπαντες

ter-beati quidem tibi pater et veneranda mater,
 ter-beati et fratres; valde, credo, ipsis animus
 semper laetitia perfunditur, tui gratia,
 videntibus te tale germen choream ingredientem.
 Ille vero rursus in animo felicissimus praeter ceteris,
 quicunque te, sponsalibus-donis præponderans, domum du-
 xerit.] Nondum enim aliqua tales vidi mortalem oculis,
 nec virum nec mulierem; admiratio me tenet aspicientem.
 In-Delo sane aliquando tale, Apollinis juxta aram,
 palmæ recens germen succrescens vidi :
 (profectus enim eram etiam illuc, multusque me sequebatur
 populus] in ea profectione quæ deum erat mihi malum dam-
 num futura :] eodem autem ipso-modi et illud conspicatus,
 obstupui animo] diu; quandoquidem nunquam tale succrevit
 lignum et terra :] ita te mulier, admirorque, obstupeoque, ve-
 reorique admodum] genua prehendere : gravis autem me dolor
 occupat.] Heri vigesimo effugi die nigrum pontum :
 eousque vero me perpetuo fluctus serebat, celeresque procel-
 lae,] insula ab Ogygia : nunc tamen huc me conjecit deus,
 ut adhuc fortasse et hic patiar malum. Non enim puto
 cessaturum; sed adhuc multa dili efficient prius.
 Verum regina, miserere : te enim mala multa passus
 primam accessi; at ceterorum neminem novi
 hominum qui hanc urbem et terram incolunt.
 Urbem vero mihi ostende daque pannum circumjiciendum,
 si quod forte involucrum pannorum habes, huc profecta.
 Tibi vero dili tanta dent, quanta animo tuo concupiscis;
 maritumque et familiam, et concordiam præbeant
 bonam : non enim hoc quicquam præstantius et melius est,
 quam quando concordes animis domum teneant
 vir et uxor : tum oriuntur multi dolores malevolis,
 gaudia autem benevolis; maxime vero sentiunt ipsi.
 Hunc autem rursus Nausicaa candidis ulnis contra allocuta-
 est :] hospes : quandoquidem neque ignavo, nec stulto viro
 similis es :] Jupiter vero ipse distribuit felicitatem Olympius
 hominibus,] bonis atque malis prout voluerit, unicuique :
 et fere tibi istuc dedit, te autem oportet pati omnino :
 nunc vero, quum ad nostramque urbem et terram venisti,
 nec jam vestium indigebis, nec cujusquam alius rei,
 quarum decet supplicem miserum compotem fieri.
 Urbem autem tibi monstrabo, dicamque tibi nomen civium.
 Phaeaces quidem hanc urbem et terram habitant :
 sum autem ego filia magnanimi Alcinoi;
 ex quo Phæacum pendet et imperium et potentia.
 Dixit, et ancillis comas-pulcras-habentibus imperavit :
 sistite-gradum mihi, ancillæ : quo fugitis, virum conspiciate?
 an forte aliquem hostilium putatis esse virorum?
 Non est ille vir vegetus homo, nec fere nasetur,
 qui Phæacum virorum in terram veniat,
 hostilia inferens; valde enim cari sunt hi immortalibus.
 Habitamus autem seorsum, undoso in mari,
 extremi, nec quisquam nobiscum mortalium commercium
 habet aliis.] Sed hic aliquis infelix errans huc venit,
 quem nunc oportet curare : a Jove enim sunt omnes

ζεῖνοι τε πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
 Ἄλλα δότ', ἀμφίπολοι, ζείνω βρῶσίν τε πόσιν τε·
 210 λούσατέ τ' ἐν ποταμῷ, δοῦ ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀνέμοιο.
 “Ὡς ἔραθ’ αἱ δ’ ἔσταν τε καὶ ἀλλήλῃσι καλευσαν·
 καὶ δ’ ἄρ’ Ὁδυσσῆς ἔσταν ἐπὶ σκέπας, ὃς ἐκλευσεν
 Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινοίο·
 πάρ δ’ ἄρα οἱ φάροι τε χιτῶνα τε εἴματα” θῆκαν·
 215 δῶκαν δὲ χρυσέη ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
 ήνων δὲ ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοὶ δοῦσιν.
 Δὴ δὰ τότ' ἀμφιπολοὶ μετηύδα δῖος Ὁδυσσεύς·
 Ἀμφίπολοι, στῆθ’ οὕτω ἀπόπροθεν, δορ’ ἔγώ αὐτὸς
 220 ἀλυπηνὸν ὕδαιν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δὲ ἔλαιόρ
 χρίσομαι· οὐ γάρ δηρὸν ἀπὸ χροῦς ἔστιν ἀλοιφῇ.
 Ἀντην δὲ οὐκ ἡγωγε λοέσσομαι· αἰδέομαι γάρ
 γυμνοῦσθαι, κούργησιν ἔϋπλοκάμοισι μετελθῶν.
 “Ὡς ἔφαθ’ αἱ δὲ ἀπάνευθεν ἵσταν, εἶπον δὲ ἄρα κούρη·
 Αὐτὰρ δὲ εἰκόταμον χρόνον τοῖστος δῖος Ὁδυσσεύς·
 225 ἀλημην, οὐ οἵ νῶτα καὶ εὐρέας ἀμπεγένων ὕδους·
 ἐκ κεφαλῆς δὲ ἐσμηχεν ἀλὸς χνόν ἀτρυγέτοιο.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ’ ἀλειψεν,
 ἀμφὶ δὲ ἔλιματα ἔσταθ’, δὲ οἱ πόρε παρθένοι, ἀδμῆς·
 τὸν μὲν Ἀθηναῖαν θῆκεν, Διὸς ἔχεγασια,·
 230 μείζονά τ’ εἰσιδέειν καὶ πάσσαν· καὶ δὲ κάρητος
 οὐλας ἤκε κόμας, δακινθίνων ἀνθεὶ δυούλας.
 Ως δὲ τις γυροῦν περιγέεται ἀργύρων ἀνὴρ
 ίδρις, δν Ἡφαιστος δέδειν καὶ Παλλὰς Ἀθηνῆ
 τέχνην παντοῖην, γαρέντα δὲ ἔργα τελεῖε·
 235 δις ἄρα τῷ κατέχειν χάριν κεφαλῆτη τε καὶ ὕδωρ.
 “Ἐξετ’ ἔπει”, ἀπάνευθεν κιῶν ἐπὶ θίνα θαλάσσης,
 καλλεῖ καὶ χάρισι στίλβων· θηεῖτο δὲ κούρη·
 δὴ δὰ τότ’ ἀμφιπολοὶ εἰπολοχάμοισι μετηύδα·
 Κλῦτέ μεν, ἀμφίπολοι λευκώλενοι, δορα τι εἴπω·
 240 οὐ πάντων λέκχητι θεῖν, οὐ “Ολυμπον ἔχουσιν,
 Φαιήκεσσ’ δέ” ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισιν.
 Πρόσθεν μὲν γάρ δῆ μοι δεικέλιος δέστ’ εἶναι,
 νῦν δὲ θεοῖσιν λοικε, τοι οὐρανὸν εύρων ἔχουσιν.
 Αἱ γάρ έμοι τοιάδε πότις κελημένος εἴη,
 245 ἐνθάδε ναιετάνω, καὶ οἱ δῖοι αὐτοῖς μίμενι.
 Ἀλλὰ δότ’, ἀμφίπολοι, ζείνω βρῶσίν τε πόσιν τε. [το.
 “Ὡς ἔφαθ’ αἱ δὲ ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἥδ’ ἐπίθον-
 πάρ δὲ ἄρ’ Ὁδυσσῆς ἔθεσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
 “Ητο δ πίνε καὶ ήσθε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς
 250 ἀρπαλέων δηρὸν γάρ ἔδητονς ἔμεν ἀπαστος.
 Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος δῆλ’ ἐνόησεν·
 εἴματ’ ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ’ ἀπίνης,
 ζεῦκεν δὲ ἡμιόνους κρατερώνυγας· ἀν δὲ ἔη αὐτῆ.
 Οτρυνεν δὲ Ὁδυσσῆα, ἔπος τ’ ἔρατ’ ἔχ τ’ δόνομαζεν·
 255 “Ορσεο δὴ νῦν, ζείνε, πόλινδει λιμεν, δορα σε πέμψω
 πατρὸς ἔμοῦ πρὸς δῆμον δαίφρονος, ζῆντα σέ φημι
 πάντων Φαιήκων εἰδόθεμεν δοστοι ἀριστοι.
 Ἀλλὰ μάλ’ ὥδ’ ἔρδειν δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν
 δορ’ ἀν μέν καὶ ἀγροὺς λοιμεν καὶ ἔργ’ ἀνθρώπων,
 260 τόφρα σὸν ἀμφιπολοὶ μεθ’ ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν
 καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἔγὼ δὲ δδὸν ἡγεμονεύειν.

ΟΔΥΣΣΕΑ VI.

hospitesque et egeni : donum autem *ipsis exiguumque gratumque est.*] Verum date, ancillæ, hospiti cibumque potumque,] et lavate *eum* in fluvio, ubi receptus est a-vento.

Sic dixit; illæ vero steterunt, et se-invicem hortatae sunt: atque Ulyssem collocarunt in receptu, uti jusserat Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi; atque ei pallium tunicamque vestes apposuerunt: dederunt porro *ei* aurea in ampulla liquidum oleum, jusseruntque dein ipsum lavaro-se fluvii in-fluento. Ac tuni ancillas allocutus-est divinus Ulysses :

Ancillæ, state ita eminus, dum ego ipse salsginem ab-humeris abluam, circumque oleo ungam me: jam enim diu a corpore abest unctio. Coram vero haud ego lavero; vereor enim nudari, inter-puellas pulcris-comis versans.

Sic dixit; illæ vero secesserunt, narraruntque inde puerilæ. At ex flumine a-corpore abluebat divinus Ulysses salsginem, quæ ei terga et latos obtegebat humeros: e capite autem eluebat maris sordes infructiosi. Ac postquam usquequaque lavarat-se, et oleo unixerat, vestesque induerat, quas ei præbebat virgo indomita: illum quidem Minerva redditid, Jove enata, majoremque aspectu, et crassiorem: a capite vero crispas demisit comas, hyacinthino flori similes. Ul autem quum quis aurum circumfundit argento vir sollers, quem Vulcanus docuerit et Pallas Minerva artem omnigenam; pulcra vero *is* opera perficit: sic in-hunc desfudit gratiam in-capiteque et humeris. Considebat deinde, seorsum proiectus ad litus maris, pulcritudine et gratia resplendens: admirabatur autem puella: ac tunc ancillas pulcris-comis allocuta-est :

Audite me, ancillæ candidis-ulnis, ut aliquid dicam; non omnibus invitis diis, qui Olympum tenent, ad-Phæacas hic vir peruenit similes-diis. Quippe antea quidem mihi indecorus videbatur esse, nunc vero diis similis-est, qui corūm latum habitant. Utinam mihi talis maritus appellatus esset, hic habitans, et ipsi placeret hic manere. Verum date, ancillæ, hospiti cibumque potumque.

Sic dixit; illæ vero huic diligenter auscultarunt et paruerunt:] et subinde Ulyssi apposuerunt cibumque potumque. Atque is bilbebat et edebat, audens divinus Ulysses, rapaciter: diu enim cibum non-gustaverat.

Sed Nausicaa candidis-ulnis aliud cogitavit; vestes jam plicatas posuit pulcrum in currum, junxitque mulos fortibus-ungulis, atque inscendit ipsa. Adhortata-est autem Ulyssem, verbunique dixit, et elocuta-est:] Surge nunc jam, boesp, ad-urbeni eamus, ut te deducam] patris mei in domum prudentis; ubi te puto omnium Phæacum visurum-esse quotquot *sunt* optimi. Sed omnino sic facito; videris vero mihi non despire: donec quidem per agros iverimus et culta hominum, tamdui cum ancillis, post mulos et currum, celeriter ito; ego autem viæ dux-ero.

Αὐτάρ ἐπὶ τὴν πόλιος ἐπιβείομεν — ἦν πέρι πύργος
ἔψηλος, καλὸς δὲ λιμὴν ἔκάτερθε πόλης,
λεπτὴ δὲ εἰςίθμη· νῆσες δὲ δύον ἀμφιέλισσαι
265 εἰρύσσαι· πᾶσιν γάρ ἐπίστιον ἔστιν ἔκστω.
Ἐνδιαδέξαντο πάσιν γάρ ἐπίστιον ἔστιν ἔκστω.
Ἐνδιαδέξαντο πάσιν γάρ ἐπίστιον ἔστιν ἔκστω.
270 Οὐ γάρ Φαιήκεστοι μάλει βίος οὐδὲ φρέστρη,
ἀλλ’ ίστοι καὶ ἐρεπτὰ νεῶν καὶ νῆσες ἔισαν,
ἥσιν ἀγαλλόμενοι πολιτὴν περώσι θάλασσαν —
τῶν ἀλειώνων φῆμιν ἀδευκέα, μῆτις ὅπισσων
μορμεύη — μάλα δὲ εἰσὶν ὑπερρίζαλοι κατὰ δῆμον —
275 καὶ νῦ τις ὡδὲ εἴπησι κακώτερος ἀντιθολήσας·
τίς δὲ δέ Ναυσικάᾳ ἐπεται καλός τε μέγας τε,
ξεῖνος; ποῦ δέ μιν ἔπειρ; πόσις νύ οἱ ἐσσεται αὐτῷ.
“Η τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἦς ἀπὸ νηὸς
ἀνδρῶν τηλεδαπῶν ἐπεὶ οὐτινες ἐγγύθεν εἰσὶν.”
280 Τίς οἱ εὐξαμένη πολιάρητος θεὸς ἥθεν,
οὐρχνόθεν καταβάς, ἔξει δέ μιν ἡματα πάντα.
Βέλτερον, εἰ καὶ αὐτῇ περ ἐποιχομένη πόσιν εἴρεν
ἀλλοθεν· ή γάρ τούσδε γάτιμάζει κατὰ δῆμον
Φαιήκας, τοι μιν μνώνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
285 Ός ἔρεσσιν, ἔμοι δέ καὶ δύνειδες ταῦτα γένοιτο.
Καὶ δὲ ἀλλή νεμεσοῦ, θῆται τοιαῦτά γε βέσοι,
ἥτις ἀέκητι φλῶν πατρὸς καὶ μητρὸς ἔοντων
ἀνδράσι μίσγηται πρὶν γάμφαδίον γάμον ἐλθεῖν.
Σείνε, σὺ δὲ ὡδὲ ἔμεθεν ξυνίεις ἔπος, δύρα τάχιστα
290 πομπῆς καὶ νόστοιο τύλιξ παρὰ πατρὸς ἔμοιο.
Δήσις ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθηνῆς ἀγγιτικοῦ καλεύθου,
αἰγείρων ἐν δὲ κρήνῃ νάει, ἀμφὶ δὲ λειμῶν·
ἴνθα δὲ πατρὸς ἔμοι τέμος τεθαλιοῦ τ’ ἀλωτῆ,
τόσσον ἀπὸ πτολίος, δέσον τε γάγκρας βοϊσσας·
295 Ίνθα καθεζόμενος μείναι γρόνον, εἰσόκεν ἡμεῖς
δύστοδε ἀλθωμεν καὶ ικώμεθα δώματα πατρός.
Αὐτάρ ἐπίθημεν καὶ θάματα ποτὶ δώματα ἀφίχθαι,
καὶ τότε Φαιήκων ἔμενες πολὺν ἥδη ἔρεσσαν
δώματα πατρὸς ἔμοι μεγαλήτορος Ἀλκινοίο.
300 Πρεῖα δὲ ἀργίνοντες ἐστὶ καὶ ἐν παις ἡγήσατο
νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἐουκότα τοῖσι τέτυκται
δώματα Φαιήκων, οἵος δόμος Ἀλκινοίο
ἥρως. Ἀλλ’ ὅπότε ἐν τοῖς δόμοις κεχύθωσι καὶ αὐλῆ,
ώκα μαλα μεγάροιο διελθέμεν, δρόπ’ ἀν ικησαι
305 μητέρ’ ἀμήν· ή δέ ἡσται ἐπ’ ἐσγάρη ἐν πυρὸς αὐγῇ,
ἡλάκατα στρωμῶν ἀλπιόρυρα, θεῦμα δέσενται,
κίονι κεχιμένη· δμωαλ δέ οἱ εἴσατ’ δπισθεν.
Ἐνθά δὲ πατρὸς ἔμοιο θρόνος ποτικέλιται αὐγῇ,
τῷ δηγε οἰνοποτάζει ἐρήμενος ἀθάνατος ὥς.
310 Τὸν παραμειδάμενος μητρὸς ποτὶ τούναστι χεῖρας
βαλλειν ἡμετέρης, ίνα νόστιμον ἡμαρτὶ δέσηται
χαίροντας καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἔσσι.
[Εἴ τοι κείνη γε φίλα ψρονέηστι ἐνὶ θυμῷ,
315 Ἐπωρῇ τοι ἐπεταιτα φίλους τ’ δέσειν καὶ ικέσθαι
οἶκον δύκτιμενον καὶ στὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.]

AI postquam ad-urbem ascenderimus : circa quam murus
altus, pulcer vero portus ab-utraque-parte urbis,
arctus autem introitus; naues vero per-viam utrinque-recurvæ
subductæ sunt : omnibus enim nautis ibi statio est singulis.
Ibi porro et ipsis forum est pulcrum Neptunium circa tem-
plum,] vectitiis lapidibus profunde-immissis exstructum.
Ibi vero navium armamenta nigrarum curant,
rudentes, et spiras : et acuunt remos.
Non enim Phæacibus cura-est arcus, nec pharetra,
sed mali, et remi navium, et naues æquales,
quibus kæti canum trajiciunt mare.
Horum evito famam amaram, ne quis a-tergo
me carpit : valde enim sunt insolentes per vulgus :
et fortasse quis sic dicat villor obviam-factus :
Quis vero ille qui Nausicam sequitur, pulcerque magnusque,
hospe? ubi illum nacta-est? maritus utique ei erit ipsi.
Aut aliquem forte vagatum exceptit sua a navi
virorum longinchorum : quippe nulli prope sunt :
aut aliquis ei supplanti multum-exoptatus deus advenit,
e-celso delapsus ; habebit vero ipsum dies omnes.
Rectius fecit, si etiam ipsa querens maritum invenit
aliunde : certe enim hos quidem spenit in populo
Phæacas, qui ipsam ambiunt multique et nobiles.
Sic dicent ; mihi vero probra haec essent.
Et vero alii succensuerim, quæcumque talia quidem fecerit,
quaे invitis caris patre et matre viventibus,
viris misceatur, priusquam palam noptiæ advenerint.
Hospes, tu vero ita meum observa verbum, ut celerrime
deductione et redditu potiaris a patre meo.
Invenies pulcrum lucum Minervæ, prope viam,
ex-populis ; ibi autem fons effluit, circà vero est pratum :
ibi vero patris mei est prædium, et florentes horti,
tantum ab urbe, quantum aliquis auditur clamans :
ibi desidens mane aliquamdiu, donec nos
ad-urbem accesserimus, et pervenerimus ad-aedes patris.
Ac postquam nos putaveris ad aedes pervenisse,
tunc Phæacum eas in urbem, ac require
aedes patris mei magnanimi Alcinoi.
Facile vero conspicue sunt, et vel puer duceret
infans : neque enim omnino similes illis sunt
aedes Phæacum, qualis domus Alcinoi
herois. Ac postquam te aedes occuluerint et aula,
celeriter valde aedes transi, donec perveneris
ad-matrem meam ; illa autem sedet ad focum in ignis splen-
dore,] pensa versans purpurea, mirabile visu,
columnas acclinata; ancillæ vero illi sedent a-tergo.
Ibi autem patris mei solium acclinatum-est foco :
cui ille vinum-potat insidens, immortalis instar.
Hoc præterito matris ad genua manus
extende nostræ, ut redditus diem videoes
gaudens cito, etiamsi valde procul hinc sis.
[Si tibi illa quidem bene cupierit in animo,
spes tibi deinde amicosque videndi, et perveniendi
ad domum pulcre-edicificatam, et tuam in patriam terram.]

“Ως ἄρα φοινήσας” ίμασεν μάστιγι φαεινῆ
ἡμίονους: αἱ δὲ ὥκα λίπον ποταμοῖο ρέεθρα·
αἱ δὲ εὖ μὲν τρύχων, εὖ δὲ πλίσσοντα πόδεσσιν.
“Η δὲ μᾶλ’ ἡνιόχευεν, δητὸς δὲ τοῦ Οδυσσεύς.
220 ἀμφίπολοι τ’ Οδυσσεύς τε· νῶν δὲ ἐπέβαλλεν ίμάσθην.
Δύστοτε τὸν ἡμίονος καὶ τοὺς κλυτὸν ἀλσός ίκανοντο
ἰρὸν Ἀθηναῖς, τὸν δὲ τοῦ Οδυσσεύς.
Αὐτίκ’ ἔπειτ’ ἡράτο Διὸς κούρη μεγάλοιο·
Κλῦθι μεν, αἰγιόχῳ Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνῃ·
225 νῦν δὴ πέρ μεν ἄκουσον, ἔπειτα πάρος οὐτοτὸν ἄκουσας
χαιρομένου, δτε μὲν ἔρδαιε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Δός μὲν ἐς Φαῖηκας φίλον ἔλλειν δὴ δεεινόν.
“Ως ἔρατ’ εὐγόμενος τοῦ δὲ ἔκλευε Παλλὰς Ἀθήνη·
αὐτῷ δὲ οὐ πάντα φαίνεται ἐναντίη· αἴδετο γάρ ἡ
230 πατροκαστίγνητον δὲ ἐπιξαφελῶν μενέσινεν
ἀντιθέψεων Οδυσσῆι, πάρος δὲ γαῖαν ικέσθαι.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Η.

Οδυσσέως εἰσόδος πρὸς Ἀλκίνουν.

“Ως δὲ μὲν ἔνθ’ ἡράτο πολύτλας διος Οδυσσεύς·
κούρην δὲ προτὶ ἄστυ φέρεν μένος ἡμίονοῖν.
“Η δὲ δτε δὴ οὐ πατρὸς ἀγαλμάτων δώματος ίκανεν,
στήσεν δὲ τὸν προθύροισι· καστίγνητο δὲ μιν ἀμφὶς
δέ σταντ’, θανάτοις ἑναλίγκιον· οἵ δὲ δέ τοι ἀπῆγης
ἡμίονους ἔλουν, ἐσθῆτα τε ἔσφερον εἶσαν.
Αὐτὴ δὲ οὐ θάλαμον ἔδον τῇσε· δαίτε δέ οἱ πῦρ
γρηγῆς Ἀπειράη, θαλαμηπόλος Εὔρυμέδουσα,
τὴν ποτ’ Ἀπειρόθεν νέες ἤγαγον ἀμφιειλίσσαται·
10 Ἀλκινῶν δὲ αὐτὴν γέρας ἔκελον, οὐνεκα πᾶσιν
Φαῖηκεσσιν ἄναστε, θεοῦ δὲ ὁδὸς ἄκουεν·
ἢ τέρφε Ναυσικάν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
“Η οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἰσὼν δόρπον ἔκόσμει. [θήνη]
Καὶ τότε Οδυσσεὺς ὥρτο πολινδὲ ίμεν· αὐτὰρ Ἀ-
15 πολλὴν ἡέρα χεῦε, φίλα φρονέουσαν Οδυσσῆι,
μήτις Φαῖηκας μεγαθύμων ἀντεβολήσας
χερτομέοι τὸν ἐπέεστο καὶ ἔξερεοιθ’, δτις εἴη.
Ἄλλ’ δτε δὴ δρός ἔμελλε πόλιν δύστεθαι ἐρανήνη,
ἔνθα οἱ ἀντεβολῆσης θεὸς γλαυκῶπις Ἀθήνη,
20 παρθενικῆς εἰκούσιας νεήνιδος, καλπῖν ἔχουστη·
στὴ δὲ πρόσθι οὐτοῦ· δὲ δὲ ἀνείρετο διος Οδυσσεύς·
“Ως τέκος, οὐκ δὲ μοι δόμον ἀνέρος ἥγησατο
Ἀλκινόον, δι τοῖςδε μετ’ ἀνθρώποισιν ἄνασσει;
καὶ γάρ ἐγώ ξεῖνος ταλαπέριος ἐνθάδὲ ίκανω,
25 τηλόδεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ οὐτινα οἴδα
ἀνθρώπων, οἱ τῆγε πόλιν καὶ ἔργα νέμονται.
Τὸν δὲ αὗτε προσέειπε θεὸς γλαυκῶπις Ἀθήνη·
τοιγάρος ἐγώ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, δη με κελεύεις,
δεῖξω ἐπει τοι πατρὸς ἀμύμονος ἥγγύθι ναίει.
30 Ἀλλ’ ίθι σιγῆ τοῖον ἐγώ δὲ δόδος ἥγεμονεύσω·
μηδέ τιν’ ἀνθρώπων προτιόσσεο μηδὲ ἔρεινε.

ODYSSEÆ VII.

Sic igitur locuta, percussit scutica splendida
mulos; hi vero celeriter reliquerunt fluvii fluentia :
ii autem bene currebant et bene alternabant pedes.
Illa autem sedulo aurigabatur, ita ut simul sequerentur pe-
dibus] ancillaque Ulyssesque; mente (*arte*) vero impinge-
bat scuticam.] Occidebatque sol, et illi inclytum ad-lucum
pervenere] sacrum Minervæ, ubi proinde consedit divinus
Ulysses.] Statim deinde supplicabat Jovis filiæ magni :

Audi me, aegidem-tenentis Jovis filia, indomita :
nunc tandem me exaudi, quoniam antea nunquam exaudisti
jactatum, quando me jactabat inclytus Neptunus.
Da me ad Phæacas gratum venire ac miserandum.

Sic dixit supplicans; eum autem audivit Pallas Minerva :
ipsi vero nondum apparebat palam; verebatur enim etiam
patruum; is autem vehementer irascebatur
divino Ulyssi, antequam is suam ad-terram perveniret.

ODYSSEÆ VII.

Ulyssis ingressus ad Alcinoum.

Sic quidem ibi supplicabat audens divinus Ulysses;
puellam vero ad urbem ferebat robur mulorum.
Illa vero quando jam sui patris ad-inclytas aedes pervernerat,
stetit in vestibulo: frates vero eam undique
circumstabant, immortalibus similes; qui a curru
mulos solverunt, vestemque portarunt intro.
Ipse vero ad thalamum suum ibat; accendebat autem ei ignem
anus Apiræ, cubicularia Eurymedusa,
quam olim ex-Apira naves duxerunt utrinque-recurvæ:
Alcinoo autem eam munus elegerant, eo-quod omnibus
Phæacibus imperabat, deoque veluti populus ei auscultabat:
quæ enutrierait Nausicaam pulcris-ulnis in ædibus.
Haec ei ignem accendebat, et intus coenam adorabat.

Et tunc Ulysses surrexit ad-urbem iturus; ac Minerva
multam et caliginem infudit, bene cupiens Ulyssi,
ne quis Phæacum magnanimorum obviam-factus,
conviciareturque verbis, et interrogaret, quisnam esset.
Sed quum jam esset urbem ingressurus amenan,
tum ei obviam-facta-est dea cæsiis-oculis Minerva,
virgini similis juvenculae, urnam gestanti;
stetitque ante eum: interrogabat autem divinus Ulysses :

O filia, nonne me ad-domum viri deduxeris
Alcinoi, qui hosce inter homines imperat?
et enim ego hospes multa-passus huc veni,
procul et longinqua terra: quare neminem novi
hominum, qui hanc urbem et hæc opera inhabitant.

Hunc autem rursus allocuta-est dea cæsiis-oculis Minerva :
enimvero ego tibi, hospes pater, domum, quam me jubes,
monstrabo; quoniam meum prope patrem eximium habitat.
Verum eas tacite sic; ego vero viam monstrabo:
neu quenquam hominum aspice, neu interroga.

Οὐ γάρ ξένους οἴδε μᾶλ' ἀνθρώπους ἀνήγονται,
οὐδὲ ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', δεκτοῖς οὐδὲν θέντοι.
Νησοῖ θοῆσιν τούτης πεποιθότες ὠκείησιν
τοῦ λαΐτημα μέγ' ἐκπερφωσιν, ἐπειδὴ σφισι δῶν^γ Ἐνοστήσιον
τῶν νέες ὠκεῖαι ὥσει πετρὸν τὴν νότημα.

Ὦς δέρα φωνήσας^γ ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
καρπαλίμως δ' ἔπειτα μετ' ἔγχια βαῖνε θεοῖο.
Τὸν δέρα Φαίνηκες ναυσικαλυτοὶ οὐκ ἐνόργανοι
40 ἔρχομένον κατὰ δύστη διὰ σφέας. Οὐ γάρ Ἀθήνη
εἰσ ἔνπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδὲ αἱ σχῆλην
θεσπεσίην κατέχειν, φίλα φρονέουσ' ἐνι θυμῷ.
Θαυμάζεν δ' Ὁδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἔισας,
αὐτῶν θ' ἡρώων ἄγοράς καὶ τείχεα μαρκά,
45 οὐδὴν δὲ σκαλόπεσσιν ἀρρότα, θαύμα ίδεσθαι.
Ἄλλ' έτε δὴ βασιλῆος ἀγαλμάτε δώματ' ἔκοντο,
τοῖσι δὲ μύλων ἡρχῇ θεός γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Οὗτος δή τοι, ξείνε πάτερ, δόμος, δὲν με κελεύεις
πεφραδέμεν^γ δήσιεις δὲ Διοτρεφέας βασιλῆας,
50 δαίτην δαινυμένους σὺ δ' ἔσω κλεψηδὲ τι θυμῷ
τάρβειν θαρσαλέος γάρ ἀνὴρ ἐν πάσιν ἀμείνων
ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ ποθεν θλοδεν θλοδοί.
Δέσποιναν μὲν πρῶτα κιγγήσει ἐν μεγάροισιν
Ἀρήτη δ' θονοί^γ ἐστὶν ἐπώνυμον, ἐκ δὲ τοχήων
55 τῶν αὐτῶν, οἵπερ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνσίχθων
γένετο καὶ Περίβοια, γυναικῶν ἔδος ἀρίστη,
δηλοτάτη θυγάτη μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος·
δεκτοί ποδί οὐ περθύμοισι Γιγάντεσσιν βασιλευεν·
60 δέλλ' δὲ μὲν ἀλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ἀλετο δ' αὐτός.
Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη καὶ ἐγένετο παῖδα
Ναυσίθοον μεγάθυμον, δεκτοί Φαίνηιν ἀνασσεν·
Ναυσίθοος δ' ἐτεκεν Ρηγήνορά τ' Ἀλκίνοον τε.
Τὸν μὲν, ἀκουρού εὖντα, βαλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
65 νυμφόν ἐν μεγάρῳ, μίλιν οἶην παΐδα λιπόντα
Ἀρήτην^γ τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ^γ ἀκοιτεῖν,
καὶ μιν ἔτισ^γ, ὡς οὔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται δὲλλη,
δεσσαὶ νῦν γε γυναικεῖς δην' ἀνδράσιν οίκον ἔχουσιν.
Ὦς κείνη πέρι κῆρι τετίμηται τε καὶ ἐστὶν
70 ἐκ τε φίλων παίδων ἐκ τ' αὐτοῦ Ἀλκίνοοι
καὶ λαῶν, οἱ μὲν ρά θεον δὲς εἰζορώσατες,
δειδέχαται μύθοισιν, δετε στείχησ^γ ἀνὰ δύτη.
Οὐ μὲν γάρ τι νόο γε καὶ αὐτὴ δεύεται ἐσθλοῦ·
οἵσιν τ' εὖ φρονέστι καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
75 Εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέστη^γ ἐν θυμῷ,
ἐλπαρή τοι ἐπειτα φίλους τ' ἰδεῖν καὶ ικέσθαι
οίκον ἐς ὑψόφορον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

Ὦς δέρα φωνήσας^γ ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
πόντον ἵπτ' ἀτρύγετον^γ λίπει δὲ Σχερίην ἐρατεινήν.
80 Ικετο δέ^γ Μαραθῶνα καὶ εύρυαγιαν Ἀθήνην,
δῆνε δ' Ἐρεγθός πυκινὸν δόμον. Αὐτάρ^γ Ὁδυσσεὺς
Ἀλκίνοος πρὸς δῶματ^γ ίει κατά· πολλά δέ οι κῆρ
δῶματ^γ ισταμένω, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ικέσθαι.
Ὦςτε γάρ ηλίου αἰγῆ πέλεν τὴν σελήνης,
85 δῶμα καθ' ὑψεοφές μεγαλήτορος Ἀλκιψόοι.

HOMERUS.

Non enim hospites hi valde homines colunt,
nec amice-excipientes amplectuntur, qui aliunde venerit.
Navibus velocibus hi freti celeribus,
voraginem maris magnam trajiciunt; quippe ipsas hoc dedit
Neptunus :] horum naves veloces veluti ala sive cogitatum.

Sic igitur locuta, praeibat Pallas Minerva
celeriter : ille vero inde post vestigia ibat dea.
Hunc autem Phaeaces nautæ-incliti non adverterunt
gradientem in urbe per ipsos. Non enim Minerva
sinebat pulcris-comis, potens dea, quæ ei caliginem
divinam offuderat, bene et cupiens in animo.
Mirabatur autem Ulysses portus et naves æquales,
ipsorumque heroum fora, et moenia longa,
sublimia, vallis munita, mirabile visu.
Sed quando jam regis ad-inclitas domos pervenerant,
inter-eos sermones exorsa-est dea cæsiis-oculis Minerva :

Hæc jam tibi, hospes pater, domus es quam me jubes
monstrare; invenies vero Jovis-alumnos reges
epulas epulantes : tu autem intro eas, neu quiequam animu
timeas : audax enim vir in omnibus potior
operibus est, etiam sicunde aliunde venerit.
Reginam quidem primo invenies in sedibus :
Arete vero nomen est inditum et : ex parentibus autem
iisdem est, qui-quidem generunt Alcinoum regem.
Nausithoum quidem primum Neptunus terræ-concussor
genuit, et Peribea, mulierum forma præstantissima,
minima-natu filia magnanimi Eurymedontis,
qui olim superbis Gigantibus imperabat :
verum hic quidem perdidit populum scelestum, periitque
ipse.] Cum-illa vero Neptunus mixtus-est, et genuit filium
Nausithoum magnanimum, qui inter Phæacas imperabat :
Nausithous vero genuit Rhexenorēmque, Alcinoumque.
Illum quidem, prole-masca-carentem, interemit argenteo-
arcu Apollo,] ducta-recens-uxore, in regia, unica sola filia
relicta] Arete ; hanc vero Alcinous duxit uxorem,
et ipsam honoravit, ut nulla super terra honoratur alia,
quotquot nunc mulieres sub viris domum habent.
Sic illa ex animo honoraturque, et est honorata
et a caris liberis, et ab ipso Alcinoo,
et civibus, qui ipsam veluti deam suspiciunt,
excipiunt vocibus faustis, quum incedit per urbem.
Neque enim omnino mente et ipsa eget bona;
quibus quidem bene velit, his viris etiam lites solvit.
Si tibi illa quidem bene velit in animo,
spes tibi deinde amicoaque videndi, et perveniendi
in domum excelsam, et tuam in patriam terram.

Sic igitur locuta, abiit cæsiis-oculis Minerva
pontum super infructuosam; reliquitque Scheriam anabi-
lem :] venit autem ad Marathona, et latas-vias-habentes Atheneas,] ingressaque-est Erechthei bene-munitam domum. At
Ulysses] Alcinoi ad domos ibat inclitas : multa vero ei cor
agitabat stanti, priusquam æreum ad-limen venisset.
Instar enim solis splendor erat, aut luna,
domum per excelsam magnanimi Alcinoi.

Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρημέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἔς μυχὸν ἔξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
γρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἑεργον·
ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἐστασαν οὐδῶν·
οἱ ἀργύρεον δ' ἕφ' ὑπερβύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
Χρύσειοι δὲ ἔκατερε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἡσαν,
οὓς Ἡφαιστος ἐτευξεν ίδυτησι πραπίδεσσιν,
δῶμα φυλασσέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοι,
ἀθανάτους δυτας καὶ ἄγκρως ἤμετα πάντα.
95 Ἐν δὲ θρόνοι περὶ τούχον ἐρημέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
ἔς μυχὸν ἔξ οὐδοῦ διαμπερές· ἔνθ' ἐν πέπλοι
λεπτοὶ ἔννητοι βεδλήσατο, ἔργα γυναικῶν.
Ἐνθα δὲ Φαιήκων ἡγῆτορες ἐδρώντο,
πίνοντες καὶ ἔδοντες ἐπηγεινὸν γάρ ἔχεσκον.
100 Χρύσειοι δὲ ἄρα κοῦροι ἔϋδμητων ἐπὶ βωμῶν
ἐστασαν, αἰδομένας δαῖδας μετὰ χερσὸν ἔχοντες,
φαίνοντες νύχτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσιν.
Πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναικες,
αἱ μὲν ἀλετρεύοντι μύλῃς ἔπι μηλοτα καρπὸν,
105 αἱ δὲ ἰστοὺς ὑφόσι καὶ ἥλακτα στρωφῶσιν,
ἥμεναι, οἵτε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροισο·
χαροσέων δὲ θονέων ἀπολείσεται ὑγρὸν Λαιον.
“Οσσον Φαιήκες περὶ πάντων ἔδρεις ἀνδρῶν
νῆα θοὴν ἐν πόντῳ ἐλαυνέμεν, οἵς δὲ γυναικες
110 ιστὸν τεχνῆσαι· πέρι γάρ σφις δῶμαν Ἀθήνη
ἔργα τ' ἐπιστασθαι περικαλλά καὶ φρένας ἐσθίας.
“Ἐκτοσθεν δὲ αὐλῆς μέγας δρχατος ἄγχι θυρῶν
τετράγυνος· περὶ δὲ ἔρκος ἐλῆλαται ἀμφοτέρωθεν.
“Ἐνθα δὲ δένδρεα μακρὰ περύκει τηλεθώντα,
115 δῆχται καὶ ροιαὶ καὶ μηλέαι ἀγλαύκαρποι,
συκαὶ τε γλυκεραὶ ἀλαιαι τηλεθώσαι.
Τάνοι οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται οὐδὲ ἀπολείπεται
χείματος οὐδὲ θέρευς, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μᾶλις αἰεὶ^{τε}
Ζεφυρίη πνεύσουσα τὰ μὲν φύει, μᾶλλα δὲ πέτεται.
120 “Ογγηνὴ ἐπ' ὅργην γηράσκει, μῆλον δὲ ἐπὶ μηλῷ,
αὐτάρ ἐπὶ σταφυλῇ, σταφυλῇ, σῦκον δὲ ἐπὶ σύκῳ.
“Ἐνθα δὲ οἱ πολύκαρπος ἀλωὴ ἐβρίζωται·
τῆς θεροῦ μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνī χώρῳ
τέρσεται ἡελίῳ, ἐτέρεται δὲ ἄρα τε τρυγόσιν,
125 ἀλλὰς δὲ τραπέουσι· πάροιθε δὲ τ' ὅμφακές εἰσιν,
ἀνθος ἀφείσαι, ἐτεραι δὲ θυτοπερκάζουσιν.
“Ἐνθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείσατο δργον
παντοῖαι πεφύσαιν, ἐπηγεινὸν γανόωσαι·
ἐν δὲ δύνων κρῆναι, ἢ μέν τ' ἀνά κῆπον ἐπαντα
130 σκίδναται, ἢ δὲ τεράθων ὑπὸ αὐλῆς οὐδὸν ἔησιν
πρὸς δόμον οὐφῆλον, θεῖεν οὐδεύοντο πολίται.
Τοῖς δέρη ἐν Ἀλκινοοι θεῶν ἔσαν μγλακ δῶρα.
“Ἐνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς.
Αὐτάρ ἐπειδὴ πάντα ἔνθη θηήσατο θυμῷ,
135 καρπολίμαν θηέροι οὐδὸν ἐβάσατο δόματος εἴσω.
Ἐδρε δὲ Φαιήκων ἡγῆτορες ἥδε μέδονταις
σπένδονταις δεπάεσσιν ἔϋσκοπῳ Ἀργειφόντῃ,
φι πυράτῳ σπένδεσκον, δτε μνησατετο κοίτου.
Αὐτάρ δ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς.

ODYSSEAE VII.

Ære etenim parietes ducti-erant hinc et illinc,
ad intimum-secessum a limine: circum autem corona ex cyano:] aureæ vero fores firmam domum intus cladebant:
argentei autem postes in aereo stabant limine,
argenteumque superliminare, aureus autem annulus.
Aurei porro utrinque et argentei canes erant,
quos Vulcanus fecerat peritis præcordiis,
domum ut-custodirent magnanimi Alcinoi,
immortales qui-sunt et senii-expertes per-dies omnes.
Intus vero solia circa parietem firmata-erant hinc et illinc,
ad intimum-secessum a limine usque: ibi pepli
tenues bene-texti instrati-erant, opera mulierum.
Hic autem Phœacum primates sedebant,
bibentes et edentes; perpetuo enim *epulas* habebant.
Aurei vero juvenes bene-structas super aras
stabant, ardentes faces in manibus tenentes,
illucentes noctu per domum convivis.
Quinquaginta porro ei ancillæ per domum mulieres;
aliae quidem molunt in mola flavum frumentum;
aliae vero telas texunt et fusos versant
sedentes, mobiles qualia folia excelsæ populi:
textilibus autem a-linteis distillat humidum oleum.
Quantum Phœaces supra omnes periti sunt homines
navem celerem per pontum dirigendi, tantum etiam mulieres
telam texendi; supra-modum enim illis dedit Minerva
operaque scire per pulcra, et ingenium habere bonum.
Extra vero aulam magnus est hortus prope januas
quatuor-jugerum: circa autem eum septum ductum-est
utrinque.] Ibi vero arbores proceræ creverant vires,
piri, et mali-punicæ, et mali pulcro-fructu,
ficusque dulces, et oleæ virescentes.
Ex-his nunquam fructus perit, nec deficit
hieme, neque æstate, perennis; sed omnino semper
Zephyrus spirans, alia quidem crescere-facit, alia vero ma-turescere.] Pirus post pirum senescit, malumque post ma-lum,] ac post uiram uva, ficusque post ficum.
Ibi porro ei fructuum-plena vinea fundata-est:
buixis alterum quidem apricom-solum plano in loco
siccatur sole; alias autem uvas vindemiant,
alias vero calcant; ante autem, uvas immaturæ sunt,
florem emittentes, aliae vero submaturescunt.
Ibi porro cultæ leguminum-arecole ad extremum ordinem
omnigenæ consitæ-sunt, perenne florentes:
insunt autem duo fontes, alter quidem per hortum totum
dispergitur, alter vero ex-altera-partē sub aulæ limen fluit
ad domum excelsam, unde aquabantur cives.
Talia igitur in Alcinoi domo deorum erant splendida dona.
Ibi stans hæc admirabatur audens divinus Ulysses.
Ac postquam omnia suo admiratus-erat animo,
celeriter super limen ingressus-est intra domum.
Invenit autem Phœacum ductores atque principes
libantes poculis speculatori Argicidæ;
cui ultimo libabant, quando cogitabant de-lecto.
Verum iuvit per domum audens divinus Ulysses,

140 πολλὴν ἡέρ' ἔχων, ἦν οἱ περίχευεν Ἀθήνη,
δῆρ' ἔειτ' Ἀρήρην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ἄμφι δὲ ἀρ' Ἀρήτης βαλε γούνασι χείρας Ὁδυσσεύς.
Καὶ τότε δή δὲ αὐτοῖς πάλιν χύτο θέσφατος ἄττρος.
Οἱ δὲ διεώ ἐγένοντο δόμον κάτα, φῶτα ἰδόντες·
145 θαύμαζον δὲ ὅρόωντες· δὲ δὲ ἐλλιτάνευεν Ὁδυσσεύς·
Ἀρήτη, θύγατερ Ρηγήνορος ἀντιθέντοι,
σὸν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἵκανα, πολλὰ μογήσας,
τούσδε τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ δῆνια δοῖεν
ζωέμεναι, καὶ παισιν ἐπιτρέψειεν ἔκαστος
150 κτήματ' ἐν μεγάροισι γέρας δ', τι δῆμος ἔδωκεν.
Αὐτάρι ἐμοὶ πομπῇ διτρύνετε πατρίδ' ἵκεσθαι
θεσσον· ἐπειδὴ δηθὲ φίλων ἀπὸ πήματα πάσχω.
Ὄς εἰπὼν κατ' ἄρα ἔειτ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίσιν,
πάρ πυρί· οἱ δὲ ἄρα πάντες ἀκῆν ἐγένοντο σωτῆη.
155 Ὁφέ δὲ δὴ μετέπειτα γέρων θρώνος Ἐχένηος,
δὲ δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦν
καὶ μάθοισι κέκαστο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς·
δοφιν ἐύφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέπειτα·
160 Ἀλκίνοον δέ τοι τόδε καλλιονούντες οὐδὲ ξουκεν
ξείνον μὲν γαμαὶ θεσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίσιν·
οὐδὲ δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἴσχανθωνται.
Ἄλλ' ἂγε δὴ ξείνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροῦλου
εἶσον ἀναστῆσας· σὺ δὲ κηρύκεστο κέλευσον
οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
165 σπείσομεν, δέθ' ἱέτησιν δέ μ' αἰδοῖοισιν διτηδεῖ·
δόρπον δὲ ξείνω ταμίη δότα ἔνδον ἔντων.
Αὐτάρι ἐπεὶ τούτῳ ἀκούσιον μένος Ἀλκινόοιο,
γειρός έλων Ὅδυσσηα δαΐρονα πουκιλομήτην
ώροντεν ἀπ' ἐσχαρόφιν καὶ ἐπὶ θρόνου εἴσα φρεινοῦ,
170 οὐδὲν ἀναστῆσας, ἀγαπήνορα λαδοάμαντα,
δέ οἱ πλησίον ἵζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκεν.
Χέρνινα δὲ ἀμρίπολος προχώρων ἐπέχευ φέρουσα
καλῆ, γυρσείη, ὑπὲρ ἀργυροῦλου λέσητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ἱεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
175 Σίτον δὲ αἰδοῖον ταμίην παρέθηκε φέρουσα,
εἰδατα πόλλ' ἐπιθείσα, χαριζομένη παρεόντων.
Αὐτάρι δὲ πίνε καὶ θῆσθε πολύτλας διος Ὅδυσσεύς·
καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
Ποντόνοε, κρητῆρας κεραστάμενος μέθι νεῖμον
180 πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
σπείσομεν, δέθ' ἱέτησιν δέ μ' αἰδοῖοισιν διτηδεῖ·
Ὄς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελιφρονα οἶνον ἐκίρνα·
νόμησεν δὲ ἄρα πᾶσιν, ἐπαρχάμενος δεπάσεσιν.
Αὐτάρι ἐπεὶ σπείσαν τὸ ζπίον δέ δύον θεσθε θυμός,
185 τοῖσιν δὲ Ἀλκινόος ἀγορήσατο καὶ μετέπειτα·
Κέλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἥδε μέδοντες,
δῆρ' εἴπω τά με θυμός ἐν στήθεστο κελέυει.
Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακέλετε οἰκαδὸντες·
ἥδεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες
190 ξείνον δὲν μεγάροις ξεινίσσομεν ἥδε θεοῖσιν
βέζομεν ἵερά καλά· ἐπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
μηνσόμεθ, ὃς χ' δὲ ξείνος ἀνευθε πόνου καὶ ἀνίσης
πομπῇ θρ' ἡμετέρη θῆν πατρίδα γαῖαν ἵκηται

multam caliginem habens, quam ei circumfuderat Minerva,
donec perveniret ad Areteumque et Alcinoum regem.
Circumjecit autem Arete genibus manus Ulysses.
Et tum demum rursus dissipata-est divinitus-offusa nebula.
Illi vero muti facti-sunt per domum, virum conspicati :
admirabanturque intuentes : sed supplicabat Ulysses :
Arete, filia Rhexenoris paris-deo,
ad-tuum maritum, et ad-tua genua veni, multa passus,
et ad-hosce convivas; quibus dili feliciter dent
vivere, et liberis transmittat unusquisque
possessiones in ædibus, honoremque, quem populus dedit.
At mihi deductionem parate, in-patriam ut-perveniam
oculus : quoniam diu procul ab-amicis ærumnas patior.
Sic fatus, resedit ad focum in cineribus,
juxta ignem; illi vero omnes obmutuerunt silentio.
Seroque tandem inter-eos-fatus-est senex heros Echeneus
qui sane Phæacum virorum maximus-natu erat,
et sermonibus præstabat, priscaque et multa sciens :
qui inter-eos benevolens concionatus-est et dixit :
Alcinoe, non sane tibi hoc honestius, nec convenit,
hospitem quidem humi sedere ad focum in cineribus :
hi vero tuum sermonem exspectantes continent-se.
Verum age jam hospitem in sede argenteis-clavis-distincta
colloca erectum : tu vero præcones jube
vinum infundere, ut et Jovi fulmine-gaudenti
libemus, qui supplices una venerando comitatur :
conam vero hospiti proma det ex-intus reconditis.
Ac postquam hoc audivit sacra vis Alcinoi,
manu prehensum Ulyssem prudentem, versutum,
erexit a foco, et in sedem collocavit splendidam,
filio surgere-jusso, virtutis-armante Laodamante,
qui ei proximus sedebat ; maxime autem ipse eum diligebat.
Aquam vero ancilla gutturnio infudit ferens
pulcro, aureo, super argenteum lebetem,
ad-lavandum ; juxtaque politam extendit mensam.
Panem vero venerabilis proma apposuit ferens,
fercula multa apponens, largiens de-præsentibus.
Atque ille bibebat et edebat, audens divinus Ulysses :
et tum præconem allocuta-est vis Alcinoi :
Pontone, craterem mixto vinum distribue
omnibus per domum ; ut et Jovi fulmine-gaudenti
libemus, qui supplices una venerando comitatur.
Sic dixit; Pontonous autem dulce vinum miscebatur;
distribuitque omnibus, auspiciatus poculis.
Ac postquam liberantque hiberantque, quantum volebat ani-
mus, illis dein Alcinous concionatus-est et dixit :
Audite, Phæacum ductores atque principes,
ut dicam quae me animus in pectoribus jubet.
Nunc quidem epulati cubitis domum profecti :
mane vero senibus pluribus advocatis,
hospitem in ædibus hospitaliter-excipiemus, ac diis
faciemus sacra pulca : deinde autem et de deductione
cogitabimus, ut hic hospes sine labore et molestia
deductione sub nostra suam in-patriam terram perveniat.

χαίρων καρπαλίμως, εἰ καὶ μᾶλα τηλόθεν ἔστιν.
 195 μηδέ τι μεστηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθησιν,
 πρὶν γε τὸν ἡς γαῖης ἐπιβήμεναι· ἔνθα δὲ ἐπειτα
 πείσται, δόσσα οἱ Λίσα Κατακλώθεις τε βαρεῖσι
 γενιομένῳ νῆσαντο λίνῳ, θες μιν τάκι μῆτρον.
 Εἰ δέ τις ὀδενάτων γε κατ’ οὐρανοῦ εἰληφλουθεν,
 200 ὅλο τι δὴ τὸδέ ἐπειτα θεοὶ περιμηχανώνται.
 Άλει γάρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
 ἡμῖν, εὐτὸς ἔρδωμεν ἀγαλλεῖταις ἐκατόμβας;
 Εἰ δὲ ἄρα τις καὶ μούνος ἤδη ἔνδηληται δόδιττος,
 205 οὕτι κατακρύπτουσιν· ἐπειδὲ σφίσιν ἐγγίθεν εἰμέν,
 ὥς περ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φύλα Γιγάντων. [σεύς]
 Τὸν δὲ ἀπειμειόδυμενος προεύθη πολύμητις Ὁδυσ-
 Ὄλκίνος, ὅλο τι τοι μελέται φρεσὶν οὐ γάρ ἔτικε
 ἐθανάτοισιν ἔσται, τοι οὐρανὸν εὐρὼν ἔχουσιν,
 210 οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θητοῖσιν βρετοῖσιν
 οὐδετίνας ὑμεῖς ἴστε μελιστὸς ὀχέοντας δέξιν
 ἀνθρώπων, τοῖσιν κανὸν ἐλγεσιν ἰσοσαλίμητο.
 Καὶ δὲ εἴ τι καν καὶ μελλοὶ ἔρων κακὰ μυθησάμητο,
 δόσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἴστητι μόργησο.
 215 Ἄλλ’ ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἔσταιτε, αὐθόμενον πέρ.
 Οὐ γάρ τι στυγερῆ ἐπὶ γαστάρι κύντερον ὅλο
 ἐπλετο, ήτού ἐκείνουν οὐ μυησασθαι ἐνέγκῃ,
 καὶ μᾶλα τειρόμενον, καὶ ἐν τῷ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
 Ός καὶ ἔγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσὶν· ηδὲ μᾶλλον αἰτεῖ
 220 ἐσθέμεναι κελεῖται καὶ πινέμεν· ἐκ δέ με πάντων
 ληθάνει, δοσ’ ἐπαθον, καὶ ἐνταλλησασθαι ἀνάγει.
 Όμεις δὲ δρύνεσθαι διμῆς ἡσίοις φαινομένηριν,
 ὃς καὶ δὲ τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιβήσετε πάτρης,
 καίπερ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰλού
 225 κτῆσιν ἐμὴν, δημάρτις τε καὶ ὑψερέφερες μέργα δῶμα.
 Ός ἵφασθε· οἱ δὲ ἄρα πάντες ἐπήγενον ηδὲ ἐκάλευον
 πεμπέμεναι τὸν ἔσινον, ἐπειδὴ κατὰ μοίραν ἔειται.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ’ ἐπιόν θέσην ηθέλει θυμὸς,
 οἱ μὲν κακαλούντες ἔσαν οἰκόνδε ἔκαστος.
 230 Αὐτὰρ δὲ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δίος Ὁδυστεύς,
 πάρ δὲ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἄλκινος θεοειδῆς
 ησθην ἀμφίπολοι δὲ ἀπεισόμενοι ἔντεια δαιτάς-
 τοισιν δὲ Ἀρήτη λευκώλενος ἡρχετο μύθων·
 ἔγνω γάρ φάρός τε χιτῶνά τε, εἵματ’ ἰδοῦσα
 235 καλλί, τά δὲ αὐτῆς τεῦξε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν
 καὶ μιν φωνήσασ’ ἔπειτα πετερέντα προσήγα.
 Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἔγων εἰρήσομαι αὐτῇ-
 τὶς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τὶς τοι τάδε εἴματ’ ἔδοκεν;
 εὖ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλώμενος ἐνθαδὲ ἔκασθαι;
 240 Τὴν δὲ ἀπειμειόδυμενος προεύθη πολύμητις Ὁδυσ-
 Ὄλκαλέον, βασιλεία, διηγεκάνεις ἀγορεῦσαι· [σεύς:
 κτῆδε], ἐπειδὲ μοι πολλὰ δόσσαν θεοὶ Οὐρανίωνες·
 τοῦτο δέ τοι ἔρων, δὲ μ’ ἀνερέαται ηδὲ μεταλλάξει.
 Όγγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἀλλαχεῖται,
 245 εὖθα μὲν Ἀτλαντος θυγάτηρ, δολέσσα Καλυψώ,
 ναεῖ ἔπειλόπαμος, δεινὴ θεός οὐδὲ τις αὐτῇ
 μίσγεται, οὔτε θεῶν οὔτε θητῶν ἀνθρώπων.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙΙ.

gaudens, celeriter, etiam si valde procul sit :
 neu quod interea malum et damnum patiatur,
 antequam ipse suae terrae appellat : ibi vero deinde
 patietur quemcunque ei Fatum Parcaeque graves
 nascenti neverunt filo, quando ipsum peperit mater.
 Sin autem quis immortalium utique de celo venit,
 aliud quippiam hoc deinceps dii moliuntur.
 Semper enim pridem certe dii apparent manifesti
 nobis, quando facimus inclytas hecatombas;
 convivanturque apud nos sedentes, ubi quidem nos.
 Si vero quis et solus profectus occurrit viator,
 nequaquam hoc occultant; quoniam ipso prope sumus,
 quemadmodum Cyclopesque et feroce genies Gigantum.
 Hunc autem respondens allocutus est ingeniosus Ulysses :
 Alcinoe, aliud quid tibi curas est in animo; non eam ego
 immortalibus similes sum, qui celum latum tenent,
 non corpore, nec oris habitu, sed mortalibus hominibus;
 quoscumque vos nostis maxime subeunte miseriam
 hominum, hiece in doloribus aequipararer.
 Et adhuc etiam plura mala narrare,
 que jam cuncta deorum voluntate pertuli.
 Verum me quidem cœnare sinite, dolentem licet.
 Non eam odiosum praeter ventrem importunus aliquid
 est, qui jubet sui recordari necessitate,
 etiam valde afflictum, et in animo dolores habentem.
 Sic et ego dolores quidem habeo in animo; hic vero omnino
 semper] edere jubet et bibere; et me omnium
 obliisci facit, quascumque passus sum, et repleri postulat.
 Vos autem festinate simul cum aurora ilucescente
 ut me infaustum meam deducatis in patriam,
 quamvis multa passum; conspicatum me vel relinquat vita
 possessionem meam, famulosque, et altam magnam domum.
 Sic dixit: illi autem omnes approbant, et hortabantur
 deducere hunc hospitem, quoniam recte locutus erat.
 Ac postquam liberantque biberantque quantum volebat animus,] illi quidem decubuit iverunt domum unusquisque.
 At in ædibus reliquiebatur divinus Ulysses,
 apud ipsum autem Areteque et Alcinous deo-par
 sedebant: famulæ autem auferebant vasa convivii:
 inter eos vero Arete candidis ulnis exordiebatur sermones:
 agnovit enim pallium et tunicam, vestimenta videns
 pulchra, quæ quidem ipsa fecerat, cum ancillis mulieribus;
 et ipsum compellans alatis verbis allocuta est
 Hospes, hoc quidem te primum interrogabo ipsa :
 quis et unde es hominum? quis tibi haec vestimenta dedit?
 an non dicis, per maius errantem te huc ventisse?
 Hanc autem respondens affatus est ingeniosus Ulysses :
 difficile est, regina, penitus enarrare meos
 serumnas: quandoquidem mihi multis dederunt dii coelestes;
 hoc vero tibi dicam, quod me interrogas et inquiris.
 Ogygia quædam insula procul in mari jacet,
 ubi quidem Atlantis filia, dolosa Calypso,
 habitat pulcris cornis, potens dea: nec quisquam cum ipso
 versatur, nec deorum, nec mortalium hominum.

Ἄλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἀρέστιον ἥγαγε δαίμων
οἶον, ἵπαι μοι νῆα θαὴν ἀργῆτε κεφαλῆ
250 Ζεὺς Λαοῖς ἔχεσσος μέσω ἐνί αἰώνιοι πόντῳ..^o
Ἐνθ' ἀλλοὶ μὲν πάντες ἀπέφθινεν ἄνθειον ἑταῖροι·
αὐτὰρ ἡγὼ τρόπου ἀγκάλης Ἐλὼν μὲς ἀμφιελίσσοντος
ἐντῆμαρ φερόμενον δεκάτη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
νῆσον ἐς Ογγυίνην πελαστον θεόν, Ἰθάο Καλυψό^o
255 ναίτερι ἀπτάκαρος, δεινῇ θεῷ δὲ με λαβοῦσα,
ἐνδυκέσσοντος ἄρδει τε καὶ ἔτρεφεν ἡδὲ ἔρασκεν
Θήσειν διάβαντον καὶ ἀγήρακον ἥματα πάντα.
ἀλλ' ἤμην οὔποτε θυμὸν ἐν στήθεσσιν ἔπειθεν.
Ἐνθε μὲν ἀπτάτεσσος μένον ἀμπεδον, εἴματα δ' αἰεὶ^o
260 δάκρυοι διέψεσκον, τά μοι ἀμβρόσια δῶμα Καλυψό.
Ἄλλ' έτοι δὴ γηδόσι μοι ἀπτελόμενον ἔτος ἡλιθεν,
καὶ τότε δὴ με κλευστον ἀποτρύνομαν νίσσονται,
Ζηνὸς δὲ^o ἀγγελίς, η καὶ νοος ἔτράπετ' αὐτῆς.
Πέμπτε δὲ^o ἐτοι σχεδίης πολυδέσμου πολλὰ δὲ δάκνεν,
265 σῖτον καὶ μέδιν ἡδύ· καὶ ἀμβρόσια εἴματα ἔσεν·
οὐρὸν δὲ περόβηκεν ἀπτημονά τε λιαρόν τε.
Ἐπτά δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἥματα ποντοπορεύων,
ἀπτωκαΐδεκάτη δὲ ἔφράνη δρεα σκύουντα
γαίης ὑμετέρης γῆθος δέ μοι φίλον ἦτορ,
270 διψιμόρῳ δὲ γέρα ἐμελλον ἔτι ξυνέσσοθαι δῖνει.
πολλῆ, τὴν μοι ἐπώρος Ποσειδάνιον ἔνστριθων·
δὲ μοι ἀφορμήσας ἀνέμους κατέδησε κλευθός,
ώρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον οὐδέ τοι κῦμα
εἰλα ἐποι σχεδίης διδίνα στενάγοντα φέρεσθαι.
275 Τὴν μὲν ἑπτατον θύελλα διεπικέδασ^o αὐτὰρ ἔγρυγε
νηκόμενον τόδε λαίτα διέτμαγον, δόρα με γαίη
ὑμετέρη ἐπελασσε φέρων δίνεμός τε καὶ θύωρ.
Ἐνθα κέ μ' ἔχεινοντα βιβίσατο κῦμα ἐπὶ χέρους,
280 πέτρης πρὸς μεγάλησι βαλὸν καὶ ἀτέρπετο χώρων·
αλλ' ἀναχαστάμενος νῆχον πάλιν, ἔως ἐπῆλθον
ἔς ποταμὸν, τῇ δὴ μοι ἑίσατο χώρος ἀριστος,
λειός πετρών· καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο.
Ἐξ δὲ^o πετρῶν θυμηγέρων ἐπὶ δὲ ἀμβροσίην νῦν
ἡλυθ^o· ἐγὼ δὲ ἀπάνευθε Διπτετέος ποταμοῖο
285 ἔκδεις ἐν θάμνοισι κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ φύλλα
ἡρυσάμην· ἔπονο δὲ θέδεις κατ' ἀπέιρονα χεῦεν.
Ἐνθε μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιμένος ἦτορ,
290 εὖδον πανύγιος καὶ ἐπ' ἦδον καὶ μέσον ἡμιαρ·
δύσετο τ' ἡδεῖος καὶ με γλυκὺν ὑπνον ἀνῆκεν.
Ἄμφιπολοις δὲ^o ἐπὶ θινὶ τεῆς ἐνόστας θυγατρὸς
πατζούσας, ἐν δὲ^o αὐτῇ ἔην εἰκούσια θεῖσιν.
Τὴν ικέτευσ^o· δὲ^o οὐτὶ νοήματος ἡμιροτεν ἐσθλοῦ,
295 ὃς οὐκ ἐν Ελατοῖο νεώτερον ἀντιάσαντα
ἔρξεων εἰτὲ γέρα τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.
Ἄλλοι δέ^o οὕτον ἔδωκεν ἀλις ἡδὸνα οἶνον,
καὶ λοῦσ^o ἐν ποταμῷ, καὶ μοι τάδε εἴματ' ἔδωκεν.
Ταῦτα τοι ἀγνύμενά περ ἀληθείην κατέλεκα.

Τὸν δὲ^o αὐτὸν Ἀλκένοος ἀπαμείβετο φύνησέν τε·
ζεῖν, ἣτοι μὲν τοῦτο γ' ἐντάσιμον οὐκ ἐνόησεν
300 πάχεις ἐμή, οὐνεκά σ' οὔτι μετ' ἀμφιπολοισι γυναιξὶν
ἥγεν^o ἐς ημέτερον· σὺ δὲ^o ἄρα πρώτην ἱκέτευσας.

Sed me infelicem ad focum ejus duxit deus
solum, postquam mihi navem velociam carenti fulmine
Jupiter percussam diffiderat medio in nigro mari.
Ibi reliqui quidem omnes perire boni socii :
at ego, carina ulnis comprehensa navis utrinque recurvata,
novem-diebus ferebar : decima autem me nocte nigra
insulam ad Ogygiam appulerunt dii, ubi Calypso
habitat pulcria-comis, potens dea; qua me susceptum
sedulo amice-tractabat, et alebat, et dicebat se
facturam immortalem et senii-expertem per-dies omnes :
sed meum nungiam animum in pectoribus flectebat.
Illic quidem septem-annos mancham perpetuo, vestes autem
sempor] lacrimis rigabam, quas mihi divinas dedit Calypso.
Sed quum jam octavus mihi revolutus annus venit,
tum demum me jussit hortans redire,
Jovis e jussu, sive etiam animus mutatus est ipseius.
Misit vero me in rate multis-vinculis-juncta : multa autem de-
dit,] panem et vinum suave; et divinas vestes induit :
ventumque misit innocuumque placidumque.
Septem et docem autem navigabam dies per mare iter-faciens,
decima-octava vero mihi apparuerunt montea umbrosa
terre vestras; letatum vero est mihi carum cor,
infelici : certe enim eram adhuc confictatus seruum
multis, quas mihi immisit Neptunus terre-concussor ;
qui mihi incitatis ventis impedivit iter,
commovitque mare immensuni; neque ullo-pacto me fluctus
sinebat in rate vehementer ingemiscen tem vehi.
Hanc quidem deinde procella dispersit : atque ego
natans hanc voraginem emensus-sum, donec me terrae
vestras appulit ferens ventusque et aqua.
Ibi me egredientem allisisset fluctus ad terram,
petras ad magnas jacens et ingratus locum :
sed recedens natavi rursus, donec veni
ad fluvium, ubi demum mihi visus-est locus opportunissimus,
levis petrarum ; et receptus ibi-erat a-vento.
Excidi autem animum-collecturus : ac divina nox
supervenit : ego autem seorsum ab divinitus-fluente fluvio
egressus in arbustis dormivi : circumquaque vero folia
congesi : somnum autem deus immensum in me defudit.
Ibi quidem in foliis, caro afflictus corde,
dormiebam per-totam noctem, et ad auroram et meridiem ;
occidebatque sol, et me dulcis somnus dereliquit.
Ancillas vero in litora tuae vidi filiae
ludentes : inter eas autem ipsa erat similia deabus.
Ei supplicavi : illa vero neutquam a-mente aberrabat bona,
ut non sperares junorem obviām-factum
acturum : semper etenim juniores despiunt.
Quæ mihi cibum dedit afflatim, et nigrum vinum,,
et lavit in flumine, et mihi has vestes dedit.
Haec tibi, tametsi afflictus, ex-vero-enarravi.

Huic autem rursus Alcinous respondit, dixitque :
hospes, enimvero hoc quidem decens non advertit
filia mea, quod te neutquam cum ancillis mulieribus
duxit in nostram domum : tu vero illi primæ supplicaveras.

Τὸν δὲ πατειθόμενος προσέφη πολύμητις Ὅδυσσος,
ἥρως, μή μοι τούνεκ' ἀμύμονα νείκεε κούρην [σεύς].
ἢ μὲν γάρ με κελεύει σὺν ἀμφιπόλοιστιν ἔπεσθαι·
εὐκαὶ δὲ τὸν ὄντα θυμὸς ἐπισκύσσασι τὸ ιδόντι·
·τῆπως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσσασι τὸ ιδόντι·
οὔτε τοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.

Τὸν δὲ αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φῶνησέν τε
ξεῖν, οὐ μοι τοιοῦτον ἐνι στήθεσι φίλον κῆρ
210 μαψιδίως κεχολῶσθαι· ἀμέινω δὲ αἰσιμὰ πάντα.
Ἄλι γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλον,
τοῖς ἑνὸς, οἶδες ἐστι, τά τε φρονέων, & τὸ ἔγω περ,
παιδά τὸ ἐμέλι ἔχειν καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέσθαι,
αὖθις μένων οἰκον δέ τὸ ἔγω καὶ κτήματα δοίην,
215 εἰ καὶ θέλων γα μένοις δέκοντα δέ σ' οὕτις ἔργει
Φαιήκων· μὴ τοῦτο φίλον Διὸς πατέρι γένοιτο.
Πομπὴν δὲ τοῦτο ἔγω τεκμαρίουμαι, δρόφ' εὗ εἰδῆς,
αὔριον δὲ τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδημημένος ὑπνῷ
λέξεις· οἱ δὲ Θάσωσι γαλήνην, δρόφ' ἀντίκηι
220 πατρίδα σῆν καὶ δώματα, καὶ εἴ ποι τοι φίλον ἐστίν
εἰπερ καὶ μᾶλα πολλὰν ἔκαστέρων ἔστιν· Ἐύδοιης·
τήν περ τηλοτάτην φάσ' ἔμμεναι, οἱ μὲν ἰδοντο
λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ραδάμανθυν
ἥγονται, ἐποφόρουν Τίτιον, Γαιηῖον οὐδέν·
225 καὶ μὲν τὸ έπος θέλον, καὶ ἀτέρ καμάτοι τελεσσαν
ἔματι τῷ αὐτῷ καὶ ἀπήνυσσαν οἰκαδὸν δύστοσω.
Εἰδότεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐν φρεστι, δοσσον ἀρισται
νῆσες ἐμάτι καὶ κοῦροι ἀναδρίπτειν ἔλα πηδῶ.

Ὦς φάτο· γῆθησεν δὲ πολύτλας διος Ὅδυσσεύς·
230 εὐχόμενος δὲ ἀρά εἶπεν ἐπος τὸ ἔφατ' ἔκ τὸ δόνιμαζεν·

Ζεῦ πάτερ, αἴθ', δοσα εἶπε, τελευτήσειν ἀπαντα
Ἀλκίνοος, τοῦ μὲν καντὶ ζεύδωρον δρουργὸν
ἀσθεστὸν κλέος εἴη, ἔγὼ δέ κε πατέρδ' ίκοιμην.

Ὦς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
235 Κέκλετο δὲ Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
δέμενι· ὑπὸ αἰθουσῆς θέμεναι καὶ δῆγεα καλὰ
πορφύρε' ἐμβαλέειν στορέσαι τὸ ἐρύτεροθε τάπητας
γλαίνας τὸν ἐνθέμεναι οὐλας καθύπερθεν ἔστασθαι.
Αἱ δὲ θανάτην μεγάροιο, δάος μετὰ χερσιν ἔχουσαι.

240 Αὐτάρ ἐπει στορέσαν πυκινὸν λέχος ἔγκονέουσαι,
ώτρυνον Ὅδυσσηα παριστάμεναι ἐπέεσσιν·

Ὦρσο κένων, ὃ ξεῖν· πεποίηται δέ τοι εὐνή.
Ὦς φάν τῷ δὲ σπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Ὦς δὲ μὲν ἐνθα καθεῦδε πολύτλας διος Ὅδυσσεύς
245 τρητοῖς δὲ λεγέεσσιν, ὑπὸ αἰθουσῆς ἐριδούπω.
Ἀλκίνοος δὲ ἀρά λέκτο μυγῷ δόμου οὐψηλοῖο·
πάρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος; πόρσυνε καὶ εὐνήν.

ODYSSEAE VII.

Hunc autem respondens affatus est ingeniosus Ulysses :
heros, ne mihi ideo eximiam reprehende puelam :
ipsa enim mea jussit cum anciliis subsequi ;
sed ego nolui, timens reveritusque,
nequa et tibi animus irasceretur conspicato :
suspicaces etenim sumus in terra genera hominum.

Huic autem rursus Alcinous respondit, dixitque :
hospes, non mihi tale in praecordia carum cor,
temere ut irascar : potiora autem mihi sunt honesta omnia.
Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva et Apollo,
talis quum-sis qualis es, eaque sentiens que ego et ipso,
filiisque meam habere velles, et meus gener vocari,
hic manens ; domum autem ego et bona darem,
si modo volens maneres, invitum vero te nemo detinebit
Phaeacum : ne hoc gratum Jovi patri sit.
Deductionem vero in hoc tempus ego constituan, ut bene
scias,] crastinum; tum-diu autem tu quidem domitus somno
decubes; illi vero remigabunt per-tranquillum, donec per-
venieris in-patriam tuam, et domum, et sicubi tibi gratum sit,
etiam si valde multo longius absit quam-Eubœa :
eam quidem longissime aiunt abesse, qui eam viderunt
civium nostrorum, quando flavum Rhadamanthum
duxerunt, invisurum Tityum, Terræ filium :
atque illi quidem illuc venere, et absque labore perfecerunt
iter die eodem, et finierunt domum retro venientes.
Cognoscetis vero et ipse in mente, quam optimæ
naves mee et juvenes ad-torquendum mare gubernaculo.

Sic dixit, gavious est autem audens divinus Ulysses :
precansque deinde ait, verbumque dixit et elocutus est :
Jupiter pater, utinam, quæcumque dixit, perficeret omnia
Alcinous : cuius quidem per aliam terram
immortalis gloria esset; ego autem in-patriam pervenirem.
Sic illi quidem talia ad se-invicem loquebantur.

Jussit autem Arete candidas-ulnas-habens ancillas
cubilia sub porticu ponere, et stragula pulcra
purpurea injicere, insternereque desuper tapetas,
laenæque imponere villosas, superne ut-indueretur.
Ille vero iverunt ex ædibus, facem in manibus tenentes.
Ac postquam straverant densum lectum accelerantes,
hortabantur Ulyssem adstantes verbis :

Surge decubiturus, o hospes : paratus vero est tibi lectus.
Sic dixerunt : huic vero gratum visum-est dormire.
Sic is quidem ibi dormiebat, audens divinus Ulysses,
tornatis in lectis, sub porticu personante.
Alcinous vero decubuit in-penetrali domus excelsæ,
juxta vero uxori regina lectum paravit et cubile.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Θ.

Όδυσσεώς σύστασις πρὸς Φαιάκας.

Τόμος δ' ἡριγένεια φάνη ρόδοδάκτυλος Ἡάκε,
ἄρντ' ἀρ' ἐξ εὐηῆς ἵερὸν μένος Ἀλκινόοιο
ἀν δ' ἄρα Διογενῆς ὥρτο πτολίπορος Ὄδυσσεος.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευ' ἵερὸν μένος Ἀλκινόοιο
Φαιήκων ἀγορήνδ', οὐ σφιν παρὰ τηνοὶ τέτυχο.
Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν
πλησίον ή δ' ἀνὰ ἀστον μετώγετο Παλλάς Ἀθήνη,
εἰδουμένη κήρυκι δαίφρονος Ἀλκινόοιο,
νόστον Ὄδυσσην μεγαλήτορι μητιώσα·
ιο καὶ ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φέτο μῦθον·

Δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
εἰς ἀγορὴν ζέναι, δφρα ξένοιο πύθησθε;
δε νέον Ἀλκινόοιο δαίφρονος θέκετο δῶμα,
πόντον ἐπεπλαγχθεὶς, δέμας ἀθανάτοισιν δομοῖς.

15 Ής εἰποῦς ἀττρούν μένος καὶ θυμὸν ἔκαστου.
Καρπαλίμως δ' ἐμπληντο βροτῶν ἄγορα τε καὶ ἔδραι
ἄγρομένων πολλοὶ δ' ἄρα θηῆσαντο ίδόντες
νιὸν Λαέρτοι δαίφρονα. Τῷ δ' ἀρ' Ἀθήνη
θεσπεσίν κατέγευε χάριν κεφαλῆ τε καὶ ὅμοις;
το καὶ μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
το καὶ Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
δεινὸς τ' αἰδοίος τε, καὶ ἔκτελέσειν δέθους
πολλοὺς, τὸν Φαιήκες ἐπειρήσαντο Ὄδυσσος.
Ἀντάρ ἐπειρέ δ' ἡγερθεν δυηγερέες τ' ἐγένοντο,
τοῖσιν δ' Ἀλκινόος ἀγορήσατο καὶ μετέπειν·

Κέλατε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
δρφ' εἴποντά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι καλεύει.
Ξείνος δέ, οὐδὲ οὔτ' ὅτις, ἀλώμενος ἔκετ' ἐμὸν δῶ,
ἡὲ πρὸς ήσον ηὲ ἐσπερίων ἀνθρώπων·
30 πομπῇ δὲ δέρνει καὶ λίστεται ἔμπεδον εἶναι.
Ἡμεῖς δὲ τὸ πάρος περ ἐποτρυνθεῖσα πομπήν.
Οὐδὲ γάρ οδέ τις ἀλλος, δτις κ' ἐμὲ δώμασθ' θηται,
ἐνθάδ' δδυρόμενος δηρὸν μένει εἰνεκα πομπῆς.
Ἄλλ' ἄγε, νῆα μελαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἀλα διαν
35 πρωτόπλουν κούρω δὲ δύνω καὶ πεντήκοντα
χρινάσθων κατὰ δῆμον, δσοι πάρος εἰσὸν δριστοῖ.
Δησάμενοι δὲ εὐ πάντες ἐπὶ κληῆσιν ἐρετμὰ
ἔκβητο· αὐτάρ ἐπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,
ἡμέτερον δὲ δύντες· ἐνδὲ δὲ εἰς πᾶσι παρέξω.
40 Κούροισι μὲν ταῦτ' ἐπιτελλομαι· αὐτάρ οἱ ἀλλοι
σκηπτοῦχοι βασιλῆς; ἐμὲ πρὸς δώματα καλὰ
Ἐργεσθ', δρφα ξείνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν
μηδὲ τις ἀρνεόθω καλέσασθε δὲ θείον δοιδὸν,
Δημόδοκον τῷ γάρ δι θεὸς πέρι δῶκεν δοιδὸν,
45 τέρπειν, δπτη θυμὸς ἐποτρύνησιν δείδειν.

Ὦς ἄρα φωνῆσας ἡγήσατο· τοι δ' ἀμ' ἔποντο
σκηπτοῦχοι κῆρυξ δὲ μετώγετο θείον δοιδὸν.
Κούρω δὲ κρινθέντε δύνω καὶ πεντήκοντα
βήτην, οὐς ἔκελευσ', ἐπὶ διν ἀλὸς ἀτριγέτοιο.

ODYSSEÆ VIII.

Ulyssis conciliatio cum Phæacibus.

Quando vero mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
surrexit e lecto sacra vis Alcinor;

surrexit porro divinus urbiam-eversor Ulysses.

Illi vero praebat sacra vis Alcinor:

Phæacum ad-concionem, quæ ipas apud naves constituta-erat.

Ingress autem considerabant in politis lapidibus

prope invicem : sed per urbem obibat Pallas Minerva,

assimilans se præconi prudentis Alcinor,

reditum Ulyssi magnanimo medicans :

atque unicuique viro astans dixit verbum :

Huc age, Phæacum ductores et principes,
ad concionem ite, ut de-hospite audiatis,
qui recens Alcinor prudentis venit domum,
ponto pererrato , corpore immortalibus similis.

Sic locuta, incitavit robur et animum uniuscujusque.

Cito vero implabantur hominibus fōaque et sedilia

congregatis : multi vero admirati sunt conspicati

filium Laertis prudentem. In-eum vero Minerva

divinam defudit gratiam , in-caputque et humeros ;

et ipsum procerorem et crassiorem reddidit aspectu ,

ut Phæacibus gratus omnibus fieret ,

gravisque et venerabilis , et ut perficeret certamina

multa, quibus Phæaces experiebantur Ulyssem.

Ac postquam convenerant, unaque-congregati-erant ,

inter-eos Alcinous concionatus-est et dixit :

Audite, Phæacum ductores atque principes ,

ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet.

Hospes hic, nescio quis, errans venit meam domum ,

sive ab orientalibus, sive occidentalibus hominibus ;

deductionemque flāgitat et precatur ratam esse.

Nos vero, ut ante quidem, maturemus deductionem.

Neque enim quisquam alijs, quicunque meam domum per-

venerit,] hic lugens diu manet propter deductionem.

Sed age, navem nigrā deducamus in mare divinum

recentem : juvenes autem duo et quinquaginta

eligantur per populū, quicunque pridem sunt optimi.

Ligatis autem bene omnes ad transtra remis

exite : ac deinde subitum appareat convivium ,

ad-nostram domum profecti ; ego autem laute omnibus præ-

bebo.] Juvenibus quidem hæc præcipio : at ceteri

sceptrigeri reges meam ad domum pulcram

veniatis, ut hospitem in ædibus amice-excipiamus ;

neu quis recusat : advocate vero divinum cantorem ,

Demodocum : huic etenim deus excellenter dedit cantum ,

ut oblectet quandocumque animus eum impellit ad-can-

dum.] Sic igitur locutus præivit ; ac simul sequebantur

sceptrigeri : præco autem arcessebat divinum cantorem.

Juvenes vero electi duo et quinquaginta

iverunt, ut præceperat Alcinous, ad litus maris infructuosí.

εο Αύτάρ ἐπεί δὲ τῆς κατηλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
νῆα μὲν οἶγε μελαιναν ἀλλὸς βένθοςδε ἔρυσσαν·
ἐν δὲ ιστὸν τὸ ἐπίθεντο καὶ ιστὰ νῆτη μελαίνῃ,
τήρτυντο δὲ ἑρεμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισιν,
πάντα κατὰ μοίραν ἀνά δὲ ιστὰ λευκὰ πέτασσαν.
εε 'Τροῦ δὲ ἐν νοτίᾳ τῆν ὄρμισαν αὐτάρ ἐπειτα
βάν δὲ Λίμνην Ἀλκίνοος δαιτόρον εἰς μέγα δῶμα.
Πλῆντο δὲ αἰθουσαὶ τε καὶ ἔρκεσαι καὶ δόμοι ἀνδρῶν.
[ἄγρομένων πολλοὶ δὲ ἀρέσαν νέοι ἡδὲ παλαιοί.]
Τοῖσιν δὲ Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλον ἵερουσεν,
οἱ δικτὺ δὲ ἀργιόδοντας θασαὶ, δύο δὲ εἰλίποδας βοῦς
τοὺς δέρον, ἀμφὶ δὲ ἐπον τετύκοντά τε δεῖται ἐρατεινῇ.
Κῆρυξ δὲ ἐγγύθεν ἥλθεν, ἔγων ἐρίηρον διοδὸν,
τὸν πέρι Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δὲ ἀγαθὸν τε κακὸν τε
δρθαλῶν μὲν ἀμερσε, δίδου δὲ ἡδεῖαν διοδήν.
εο Τῷ δὲ ἕρᾳ Ποντονόος θήκη θρόνον ἀργυρόπλον
μέσσων δαιτυμόνων πρὸς κίονα μακρὸν ἐρέσας·
καὶ δὲ δια πασσαλόρι κρέμασεν φόρμιγγα λίγειν,
αὐτοῦ διπλὸν κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χεροῖς ἐλέσσαι
κῆρυξ· πάρ δὲ ἐτίθει κάνεον καλὴν τε τράπεζαν,
το πάρ δὲ δέπτας οἴνοι, πιεῖν δτε θυμὸς ἀνώγοι.
Οἱ δὲ πόνειαθέτοιμα προκείμενα χείρες ἱαλλον.
Αύτάρ ἐπει πόσιος καὶ ἐδητύος δὲ ἔρον ἔντο,
Μοῦσ' δὲ διοδὸν ἀντίκεν δειδέμεναι κλέα ἀνδρῶν,
οἰμης, τῆς τότε ἕρᾳ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἴκανεν.
εε νείκος Ὁδυσσῆος καὶ Πηλείδεω Ἀχιλῆος,
ῶς ποτε δηρίσαντο θεῶν ἐν δαιτὶ θαλείῃ
ἐκπάγλοις ἐπέσσεσιν· ἀναξ δὲ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
χαίρε νῶν, δὲ ἀριστοὶ Ἀχαιῶν δηριώντο.
Ὄς γάρ οἱ χρεῶν μυθίσατο Φοίβος Ἀπόλλων
εο Πυθοὶ ἐν ἡγαθῇ, δὲ διπέρην λάινον οὐδὸν
χρησόμενος· τότε γάρ βα καλύπτετο πήματος ἀργύρη,
Τρωοὶ τε καὶ Δαναοὶ Διὸς μεγάλου διε βουλάς. [σεὺς
Ταῦτη δὲ διοδὸς δειδε περικλυτός· αὐτάρ Ὁδυσ-
πορφύρεον μέγα φέρος ἐλών χεροὶ στιβαρῆσιν
εο καὶ κεφαλῆς είρυσσε, καλύψε δὲ καὶ πρόσωπα·
αἰδετο γάρ Φαιήκας ὑπὸ δρρύσι δάκρυα λείβων.
Ἡτοὶ δτε λήξειεν δειδών θείος δαιδός,
δάκρυ διορξάμενος κεφαλῆς ἀπὸ φέρος ἐλεσκεν
καὶ δέπτας ἀμφικύπελλον ἐλών σπείσασκε θείσιν.
εο Αύτάρ δὲ ἀψέ ἀρχοιτο, καὶ διπρύνειαν δειδένι
Φαιήκων οἱ ἀριστοὶ ἐπει τέρποντ' ἐπέσσεσιν·
ἀψέ Ὁδυσσεὺς κατὰ κράτε καλυψάμενος γοάσσεκεν.
Ἐνδέ δὲ μιν οἴος ἐπέφραστ' ἡδὲ ἐνόσσευ,
εο θήμενος δέηκτος ἀντοῦ· βαρὺ δὲ στενάχοντος ἀκουσσεν.
Ἀλύψ δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
Κέλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες·
ἡδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν εἰσης
φόρμιγγός δέ, δὲ δαιτὶ συνήρος ἐστι θαλείῃ·
εο νῦν δὲ ἔξιλθωμεν καὶ δεθλῶν πειρηθῶμεν
πάντων ὡς χ' δὲ ξείνος ἐνίσπη οἵσι φιλοισιν
οἰκαδε νοστῆσας, δισσον πειριγινόμεθ' ἀλλων
πύξ τε παλαισμούνη τε καὶ ἀλισσαὶν ἡδὲ πόδεσσιν.

ODYSSEAE VIII.

Ac postquam ad navem devenerant ac mare,
navem quidem ipsa nigra maris in profundum deduxere :
imposueruntque malum, et vela navi nigrae,
aptaruntque remos vinculis in coriaceis,
omnia rite ; atque vela alba expanderunt.
Alte vero in humido ipsam stiterunt : ac postea
profecti sunt ire Alcinus prudentis ad megran domum.
Implebantur autem porticusque, et septa, et domus viris.
[congregatis : multi vero erant juvenes ac senes.]
Illi vero Alcinus duodecim oves mactavit,
octoque albis-dentibus sues, duoque pedes-trahentes boves.
quos excoriarunt curaruntque pararuntque epulas gratas.
Præco autem prope venit, ducens amabilem cantorem :
quem eximie Musa dilexit, et dedit bonumque malumque :
oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantum.
Hunc vero inde Pontonous posuit sedem argenteis-clavis-dis-
tingctam,] in medio convivarum, columnæ longæ acclinans :
et e paxillo suspendit citharam argutam,
ipsius supra caput, et monuit, quomodo manibus prehendat,
præco ; juxtaque ponebat canistrum, pulcrumque mensam,
juxta etiam poculum vini, ut biberet, quando animus jubaret.
Illi vero ad cibos paratos appositos manus extenderunt.
Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant,
Musa jam cantorem excitavit, ut caneret laudes virorum,
e cantione, cuius tunc utique gloria ad coelum latum pervenit.
contentionem Ulyssis ac Pelidæ Achillis,
ut quandam contenderunt, deorum in convivio celebri,
acribus verbis : rex autem virorum Agamemnon
gaudebat animo, quem optimi Achivorum contendenter.
Sic enim ei vaticinans prædicterat Phœbus Apollo
Pytho in divina, quando supergressus est lapideum limen
oraculum-petiturus : tunc enim devolvebatur mali principium
Trojanisque et Danais, Jovis magni propter conalia.
Hæc igitur cantor cantabat inclitus : at Ulysses
purpuream magnam vestem prehensam manibus robustis,
super caput traxit, obtexitque pulcram faciem :
verecundabatur enim Phœacas, sub supercilii lacrimas stil-
lans.] Verum quando desierit canere divinus cantor,
lacrimis abstersis, a capite vestem demebat,
et poculo duplice sumto, libabat diis.
Sed quando rursus incipiēbat, et hortabatur eum, ut cane-
ret,] Phœacum optimates : quippe oblectabantur illius car-
minibus :] rursus Ulysses, capite obvoluto, flebat.
Ibi alias quidem omnes latebat lacrimas stillans,
Alcinus vero ipsum solus animadvertisit et observavit.
sedens prope ipsum ; graviter autem suspirantem audivit.
Continuo vero inter Phœacas remigii-studiosos loquebatur :
Audite, Phœacum ductores atque principes :
jam quidem convivio saturavimus animum æquo
citharaque, quæ convivio comes est lauto :
nunc vero exeamus, et certamina experiamur
omnia ; ut hospes narret suis amicis,
domum reversus, quantum superemus alios
pugillatuque, luctaque, et saltu, atque cursu.

Ὄς δρα φωνήσας ἡγήσατο τοι δ' ἀμ' ἔποντο.

105 Καδὸν δὲ τὰ παστελόρι κρίμασσεν φόρμιγγα λέγουσαν,
Δημοδόκου δὲ χείρα καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
χῆρυς ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν δόδῳ, θίνπερ οἱ ἄλλοι
Φαιήκαν οἱ ἄριστοι, δέβλια θαυμασάντες.

110 Βαν δὲ ίμεν εἰς ἀγορὴν, δῆμα δὲ σπετετο πουλὺς δημιούρος,
μυρίοις ἀν δὲ σταύταντο νέοι πολλοὶ τε καὶ ἑσθοῖ.

Πρότο μὲν Ἀκρόνεας τε καὶ Πάχυδας καὶ Ἐλατρεὺς,
Νευτεύς τε Πρυμνεύς τε καὶ Ἀγγίαλος καὶ Ἐρετμεὺς,
Ποντεύς τε Πρωρεύς τε, Θάσων, Ἀναβοστεύεας τε,
Ἀμφίαλος δὲ, οὐδὲς Πολυνήσιος Τεκτονίδας·

115 ἀν δὲ καὶ Εύρυαλος, βροταλοῦργὸς Ἰστος Ἀρτῆ,
Ναυβολίδης δὲ, δεὶριστος ἐηνεὶδος τε δέμας τε
πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα,
ἀν δὲ σταύταν τρεῖς παιδεῖς ἀμύμονος Ἀλκινοίος,
Λαοδάμας δὲ Ἀλύς τε καὶ ἀντίθεος Κλυτόντος·

120 οἱ δὲ τοι πρώτων μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν.
Τοῖοι δὲ πᾶν νύσσης τίτατο δρόμος· οἱ δὲ δῆμα πάντες
χαρπαλίμικος ἐπέτοντο κνίσσοντας πεδίου.

Τῶν δὲ θέσιν δχ' ἄριστος ἐηνεὶδος Κλυτόντος ἀμύμονος
δεσσον τ' ἐν νεψι οὐρον παλεὶ δημιονοῦν,
125 τόσσον διπεπροθεῶν λαοὺς ἴκεθ', οἱ δὲ Ἐλίποντο.
Οἱ δὲ παλαισμοσύνης ἀλεγενῆς πειρήσαντο·

τῇ δὲ αὐτῷ Εύρυαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἄριστους.
Ἀλματὶ δὲ Ἀμφίαλος πάντων προφρέστατος ἦν
δίσκωρ δὲ αὖ πάντων πολὺ φέρτατος ἦν Ἐλατρεὺς·
130 πύκ δὲ αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινοίο.

Αὗτάρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρθησαν φρέν' ἀθλοῖς,
τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη παῖς Ἀλκινοίο·

Δεῦτε, φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα, εἴ τιν' ἀείδην
οἶδε τε καὶ δεδάκης· φυήν γε μὲν οὐ κακός ἐστιν,
135 μηρούς τε κνήμας τε καὶ ἀμφο τε καρδίας ἐπερθεν
αὐχένα τε στιβαρὸν μέγα τε σόνεος οὐδὲ τι θῆσης
δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρθηται παλέσσον.

Οὐ γάρ ἔργη τέ φημι κακωτερον ὅλον θαλάσσης
ἀνδρα τε συγχεῖται, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.

140 Τὸν δὲ αὐτῷ Εύρυαλος ἀπαμείβετο φωνήσεν τε
Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοιραν ἔιτες.
Αὗτὸς νῦν προκαλεσται ἵων καὶ πέρφαδε μῆθον.

Αὗτάρ ἐπει τόν' ἀκούσῃς ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινοίο,
στῇ δὲ μέσσον ἵων καὶ Ὁδοστῆη προσέσπειν·

145 Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι δέθλων,
εἴ τινά που δεδάκης· ξούσε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους.

Οὐ μὲν γάρ μετίζον κλέος ἀνέρος δῆρα κεν ἥσιν,
θὲ δὲ ποστίν τε φέξει καὶ χερσὸν ἔχειν.

Ἄλλ' ἄγε, πείρησαι, σκέδασον δὲ ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
150 σοι δὲ δόδος οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλά τοι ἡδη
νηῆς τε κατείρυσται, καὶ ἐπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.

Τὸν δὲ ἀπαμείβομενος προσέφη πολύμητης Ὅδος-
Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέόντες; [σεύς:
κήδεα μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἤτερος ἀεθλοί,
155 δεὶς πρὸν μὲν μᾶλλο πολλ' ἔταθον καὶ πολλ' ἐμόγησα·
νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
ζῆμαι, λισσόμενος βασιλῆα τε πάντα τε δῆμον.

Sic igitur locutus, praeivit; illi vero una secuti sunt.

Atque e paxillo suspendit citharam argutam,
Demodocum vero prehendit manu, et eduxit ex sedibus
præco; preibat autem ei eandem viam, quam et alii
Phœacum optimates iterant, certamina admiraturi.

Profecti sunt autem ire ad forum, simulque sequebatur multa
turba, innumeri; ac surgebant juvenes multique et fortes.

Surrexit quidem Acroneosque, et Ocyalus, et Elatreus,
Nautensque, Prymneusque, et Anchialus, et Ereimetus,
Pontensque, Proreusque, Thoon, Anabesineosque,

Amphialusque, filius Polynei Tectonidae:
surrexit etiam Euryalus, homicidæ similis Marti,

Naubolidesque, qui optimus erat specieque corporeaque
omnium Phœacum, post egregium Laodamantem:

surrexerunt porro tres filii eximi Alcinoi,
Laodamasque, Halinusque, et deo-par Clytoneos.

Hic vero primum quidem periculum fecerunt pedibus.

Eis autem a carceribus extensus erat cursus; ac simul omnes
celeriter volabant pulvereum-excitantes per campum.

Horum autem currendo longe optimus erat Clytoneus eximus;
quantumque in novali spatiū est muhru-mduarum,
tantum præcurrēns ad-cives venit; illi vero relicti sunt.

Allii autem lucte molester periculum fecerunt:
in hac vero Euryalus vicit omnes optimos.

Salu autem Amphialus omnium eminentissimus erat:
disco rursus omnium præstantissimus erat Elatreus:

pugilatu denique Laodamas, eximus filius Alcinoi.

Ac postquam omnes oblectarant animum certaminibus,
inter eos jam Laodamas locutus est, filius Alcinoi :

Agite, amici, hospitem rogemus, si quod certamen
novitque et didicis: habitu corporis quidem non malus est,
femoribusque, et cruribus, et ambabus manibus superne,
cerviceque firma, magnoque robore: nec vigore juvenili
caret; at malis contractus est multa.

Non enim equidem aliquid existimo pejus aliud esse mari
ad-hominem confringendum, etiam si valde fortis sit.

Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque:
Laodama, sane hoc verbum recte dixisti.
Ipse nunc eum provoca profectus, et admone sermone.

Ac postquam hoc audiuit strenuus filius Alcinoi,
stetit in medium progressus, et Ulyssem allocutus est:

Huc age etiam tu, hospes pater, periculum-fac certaminum,
si quod forte didicisti; par vero est, te scire certamina.

Non enim major gloria hominis, quoad fuerit,
quam quod pedibus strenue-agat et manibus suis.

Verum age, fac-periculum; pelle autem meestitiam ab animo:
tibi vero profectione non-amplius diu aberit, sed tibi jam
navisque deductus est, et parati sunt socii.

Hunc autem respondens affatus est ingeniosus Ulysses:
Laodama, quid me hæc jubetis, lacescentes?

dolores mihi etiam magis in animo sunt quam certamina;
qui antea quidem valde multa passus sum, et multa pertuli;
nunc vero in vestro consessu redditus indigens
sedeo, precans regemque omnemque populum.

Τὸν δ' αὖτ' Εύρυαλος ἀπαμείβετο νείκεσέ τ' ἀντην
οὐ γάρ σ' οὐδὲ, ξεῖνε, δασμονι φωτὶ ξίσκω
100 ἄθλων, οἴτε τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πελονται·
ἄλλα τῷρ, δέος ἀμα νητὶ πολυχλήδοι θαυμίζων,
ἀρχὸς ναυτάων, οἵτε πρητήρες ἔχοντι,
φόρου τε μνήμων καὶ ἐπίσκοπος ἡσιν ὁδαίων
χαρδῶν θ' ἀρπαλέων οὐδὲ ἄθλητῆρι ξοικας.
105 Τὸν δ' ἄρδην πόδρα ιδὼν προσέρθη πολύμυθος Ὀδυσ-
ξεῖν, οὐ καλὸν ξείτες· ἀτασθάλῳ ἀνδρὶ ξοικας. [σεύς]
Οὐτως οὐ πάντεσσι θεοὶ χαρίσναται διδοῦσιν
ἀνδράσιν οὔτε φυγὴν οὔτ' ἀρ φρένας οὔτ' ἀγορητύν.
Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκτούτερος πελεὶ ἀνήρ,
110 ἄλλος θεὸς μορφὴν ἔπειστι στέφει· οἱ δέ τ' έισιν αὐτὸν
τερπόμενοι λεύσσουσιν δ' ἀσφαλέως ἀγορεύει
αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν
ἔρχομενον δ' ἀνὰ δάσον θεὸν ὃς εἰσορόων.
Ἄλλος δ' αὖτ' εἶδος μὲν ἀλίγικος ἀθανάτοισιν
115 ἄλλ' οὐ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν.
Ὦς καὶ τοι εἶδος μὲν ἀριπρεπὲς, οὐδὲ κεν ἀλλος
οὐδὲ θεὸς τείσεις οὐδὲν δ' ἀπορᾶλις έστι.
“Ωρινάς μοι θυμὸν ἐνι στήθεσσι φλοισιν
εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἔγω δ' οὐ νῆτης ἀέθλων,
120 ως σύγε μυθεῖαι, ἄλλ' ἐν πρώτοισιν δίω
ἔμμεναι, δρός θῆτι τε πεποθεε χεροὶ τ' ἔμμενιν.
Νῦν δ' ἔχομαι κακοτητη καὶ ἀλγεστὶ πολλὰ γάρ ἔτλην,
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινέ τε κύματα πετρων.
Ἄλλος καὶ ὃς κακὰ πολλὰ παθῶν πειρήσομ' ἀέθλων
125 θυμοδακτῆς γάρ μῆθος ἑπτάτρων δὲ με εἴπων.
“Ἡ ρά καὶ αὐτῷ φάρει ἀνάτεις λάβε δίσκον
μείζονα καὶ πάχετον, στιβερώτερον οὐκ δλίγον περ,
ἢ οὐ Φατῆρες ἀδίσκουον ἀλλῆλοισιν.
Τόν ρα πειριτρέψας ξῆκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός:
130 βομβήσουν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἐπτήξαν ποτὶ γαῖη
Φαίηκες δολιχήρεται, ναυσίκαλυτος ἀνδρες,
λαὸς ἐπὸ διπής· δ' ὑπέρρητατο σήματα πάντα,
ρίμφηθέντων ἀπὸ χειρός θήσηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη,
ἀνδρὶ δέμας εἰκυία· ἐπος τ' ἔφατ' έκ τ' ὀνόματεν.
135 Καὶ κ' ἀλαδοὶ τοι, ξεῖνε, διακρίνεις τὸ σῆμα
ἀμφαρόων· ἐπει οὔτι μεμιγμένον ἐστὶν διμίλω,
ἄλλα πολὺ πρότοντον οὐ δὲ θάρσεις τόνδε γ' σέβθων·
οὔτις Φαίηκων τόνγ' ξεῖται οὐδὲν ὑπερῆσει.
Ὦς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας διος· Ὀδυσσεὺς,
200 χαίρων οὐνεγχ' ἑταῖρον ἐνήρεια λεῦσσος' έν ἀγῶνι.
Καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεις Φαίηκεσσιν.
Τοῦτον γῦν ἀφίκεσθε, νέοι· τάχα δ' ὑστερον ἄλλον
ἥσιν θε τοσσούτον δίοικαι θέτι μάσσον.
Τῶν δ' ἄλλων διτίκα κραδίη θυμός τε κελεύει,
205 δεῦρ' ἄγε, πειρήσητο, ἐπει μ' ἔχολώσατε λίην,
ἢ πῦκ ήτε παλῇ ή καὶ ποσίν, οὔτι μεγαίρω,
πάντων Φαίηκων πλήν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος.
Ξεῖνος γάρ μοι δούτης· τίς δὲν φιλέοντι μάχοιτο;
ἀφρῶν δὴ κεῖνος γε καὶ οὐτιδανός πελεὶ ἀνήρ,
210 δῆμα ἐν ἀλλοδαπῷ· οὐ δ' αὐτοῦ πάντα κολούει.

ODYSSEÆ VIII.

Huic vero rursus Euryalus respondit, objurgavitque palam :
non enim te, hospes, perito viro assimilo
certaminum, qualia utique multa inter homines sunt ;
sed illi, qui nave multis-trans-instructam frequentans,
princeps nautarum, qui quidem negotiatores sunt,
onerisque memor, et inspector sit mercium,
lucrique rapto-acquisiti; neque athleta similis-es.

Illum autem torve intuitus affatus-est, ingeniosus Ulysses :
hospes, non honeste dixisti; protervo viro similis-es.
Ita non omnibus diligam amabilita *munera* donant
hominibus, nec formam, nec ingenium, nec eloquentiam.
Alius etenim specie deterior est vir,
at deus formam verbis (*eloquentia*) ornat : alii vero in ipsum
oblectati spectant : hic autem secure loquitur
modestia cum suavi, emineisque-inter congregatos ;
incidentemque eum per urbem, deum veluti, aspiciunt.
Alius vero rursus forma quidem similis immortalibus :
verum haud ei gratia circum-affunditur sermonibus.
Sic et tibi species quidem per decora, neque aliter
ne deus quidem fingeret ; mente vero rudis es.
Irritasti mihi animum in praecordiis caris ,
locutus non decenter : ego vero non ignarus sum certaminum,
ut tute fabularis, verum inter primos puto
fuisse me, donec juventa fretus-fui , manibusque meis.
Nunc vero teneo aerumna et doloribus : multa enim passus-
sum.] virorumque bella, sævosque fluctus penetrans.
Sed etiam sic, mala multa passus, periculum-faciā certami-
num ;] mordax enim sermo tuus ; impalsti autem me, locutus.

Dixit, et cum-ipso veste impetu-facto prehendit discum
majorem et crassum, gravioremque non paulo quidem ,
quam quali Phœaces ludebant inter se.

Hunc utique circumrotatum misit valida e manu :
insonuit vero lapis ; inclinaverunt autem se ad terram
Phœaces longis-remis-utentes, navigatione-celebres viri ,
lapidis ab impetu : is vero supervolavit signa omnia (*jactum*
ceterorum).] rapide ruens a manu : posuit vero signa Minerva ,
viro corpus assimilata ; verbumque dixit, et elocuta-est :

Etiā cæcūs tibi, hospes, distinxerit signum
palpando; quandoquidem neutiquam mixtum-est multitudini ,
sed est longe primum : tu vero confide hoc quidem in certa-
mine :] nullus Phœacum ad-hoc perveniet nec transmittebit.

Sic dixit, latitus-est vero audens divinus Ulysses ,
gaudens quod socium benignum videret in circa.

Et tunc levius allocutus-est Phœacas :

Hunc nunc assequimini, juvenes, brevi autem denuo alium
me missurum-esse aut tantum puto, aut adhuc longius.
E-ceteris vero, quemcumque cor animusque jubet ;
huc age, periculum-faciā, quoniam me irritasti valde ,
aut pingilatu , aut lucta, aut etiam cursu , nihil recuso ,
ex-omnibus Phœacibus, præter ipsum Laodamantē.
Hospes enim mili ille est ; quis cum-amico-excipiente pugna-
verit?] insipiens vero ille et nullius-prettii est vir ,
quicunque cum-hospite contentionem proferat certaminū:,
populo in alieno; sui vero ipsius omnia clauda-reddit.

Τῶν δὲ ἀλλων οὐ πέρ τιν' ἀναίνομαι οὐδὲ ἀθερζῶ,
ἀλλ' ἔθλω ἴδμεν καὶ πειρηθῆμεναι διντην.
Πάντα γάρ οὐ κακός εἴμι, μετ' ἀνδράσιν δυσσοι δεῖθοι.
215 Εὖ μὲν τόχον οἶδα ἐύκοσον ἀμφαφάσασθαι:
πρώτος καὶ ἀνδράς βαλούμι, διστεύσας ἐν δυμιλῷ
ἀνδρῶν δυξμενῶν εἰ καὶ μᾶλλον πολλοὶ ἔταιροι
ἄγγι παραπταῖεν καὶ τοξαζόλατο φυτῶν.
Οἷος δή με Φιλοκτῆτης ἀπεκαλένυτο τόξῳ,
220 δήμῳ ἐνι Τρώων, δτε τοξαζόμεβοι Ἀχαιοί:
τοῦ δὲ ἀλλων ἐμὲ φῆμι πολὺ προφερέστερον εἶναι,
δυσσοι νῦν βροτοί εἰσιν ἐπὶ χθονί στονὸν ἔδοντες.
Ἀνδράς δὲ προτέρουιν ἐριζέμενον οὐκ ἔθελήσω
οὐδὲ Ἡραλῆη, οὐδὲ Ἔρυτῷ Οἰχαλιτῇ,
225 οἵ δα καὶ διθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων.
τῷ δα καὶ αἰψὺ ἔθανεν μέγας Ἔρυτος, οὐδὲ ἐπὶ γῆρας
ἴκετον εἶνι μεγάροισιν χολωσάμενος γάρ Ἀπόλλων
ἔκτανεν, οὐνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.
Δουρὶ δὲ ἁκοντζῷ, δυον οὐκ ὄλλος τις διστῷ.
230 Οἰοσιν δεδύοικα ποσὶν μήτης με παρέλθῃ
Φαιήκων λίην γάρ αὔξελίων ἐδαμάσθη
κύμασιν ἐν πολλοῖς: ἐπειδὲ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
ἥνεν ἐπιτετανός· τῷ μοι φίλα γυιά λέλυνται.
Ὄς ἔφαθ: οἱ δὲ ἄρτα πάντες ἀκήν ἐγένοντο σωπῆ·
235 Ἀλκίνοος δὲ μιν οἶος ἀμειθόμενος προσέειπεν.
Ἐεῖν, ἐπειδὲ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμίντατοῦ ἀγορεύεις,
ἀλλ' ἔθελες ἀρετὴν στὴν φυινέμεν, η τοι διηδεῖ,
χωδύμενος θτι σ' οὗτος ἀνήρ ἐν ἔγωνι παραστὰς
νείκεσεν· διὸ δὲ στὴν ἀρετὴν βροτὸς οὐτὶς δυοιτο,
240 δεῖται ἐπίσταταιο ησι φρεσὶν ἀρτια βάζειν·
ἀλλ' ἄγε, νῦν ἐμέθεν ἔννιεις ἔπος, δφρα καὶ ἀλλῷ
εἰπῆς τρόπων, δτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισιν
δαινήν παρὰ σῆ τ' ἀλόγῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
ἥμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἴα καὶ δημίν
245 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι διαμπερές ἔξειτι πατρῶιν.
Οὐ γάρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες οὐδὲ παλαισταί,
ἀλλὰ ποσὶ κρατηνῶς θέομεν καὶ νησισιν δριστοί·
αλει δὲ δημίν δαίς τε φίλη κιθαρίς τε χοροί τε,
εἰματά τ' ἔξημοιδὲ λοετρά τε θερμὰ καὶ εύναι.
250 Ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρμονες, δυσσοι ἀριστοί,
παίσατε· διὸ καὶ δεῖται εἰνίσπη οἴσι φίλοισιν,
οὐκαδὲ νοστήσας, δυσσοι περιγγόμεθ' ἀλλων
ναυτιλή καὶ ποσσί καὶ δρχητεῖς καὶ δοιδῆ.
Δημοδόκω δὲ τις αἴψι κώνων φόρμιγγα λίγειαν
255 οἰστέω, η που κεῖται ἐν δημετέροισι δόμοισιν.
Ὄς ἔφαθ: Ἀλκίνοος θεοείκελος: ἵρτο δὲ κηρυξ,
οἰσων φόρμιγγα γλαφυρήν δόμου ἐν βασιλῆος.
Αἰσυμνῆται δὲ κριτοί ἐνέα πάντες ἀνέσταν
δήμοιοι, οἱ κατ' ἀγῶνας ἐπτρήσσεσκον ἔκαστα·
260 λείγηναν δὲ χορδὸν, καλὸν δὲ εὔρυναν ἀγῶνα.
Κηρυξ δὲ ἔγγυθεν ἥλθε, φέρων φόρμιγγα λίγειαν
Δημοδόκῳ δὲ δέ πειτα καὶ έ μέσον· ἀμφὶ δὲ κοῦροι
πρωθῆσαι ήσταντο, δαχήμονες δρχηθμοίο·
πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν αὐτάροι Ὁδυσσεὺς·
265 μαρμαρυγδὲς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.

Ceterorum autem haudquaquam ullum rejicio, nec despicio;
sed volo cognoscere et periculum-facere palam.
In-omnibus enim non ignarus sum, inter homines quotquot
certamina sunt.] Bene quidem arcum novi perpolitum tracta-
re:] primus virum contingerem, sagitta-missa in turba
virorum infestorum : etiam si valde multi socii
juxta astarent, et sagittas-mitterent in-viros.
Solus vero me Philoctetes vinebat arcu,
populo in Trojanorum, quando arcum-tendebamus Achivi;
ceteris vero me aio longe præstantiorem esse,
quotquot nunc mortales sunt in terra panem edentes.
Cum-viris autem priscis contendere nolo,
neque cum-Hercule, neque cum-Eurylo (Echaliensi ;
qui etiam cum-immortalibus contendebant de arcum-peritia :
ideo etiam subito mortuus-est magnus Eurytus, neque ad senc-
ctutem] pervenit in ædibus; iratus enim eum Apollo
occidit, quia ipsum provocarat ad-arcum-tendendum.
Hasta vero jaculor, quantum non aliis quisquam sagitta.
Solis timeo pedibus, ne quis me supereret
Phæacum : nimis enim improbe domitus-sum
fluctibus in multis ; quoniam non commeatus apud navim
erat perpetuus; ideo mihi cara membra soluta-sunt.
Sic dixit; illi vero omnes obmutuerunt silentio :
Alcinous autem ipsum solus respondens allocutus-est :
Hoespes, quandoquidem non ingrata inter nos hæc conclo-
naris,] sed vis virtutem tuam ostendere, quæ te comitatur,
iratus, quod te hic vir in certamine astans
objurgavit; ut tuam virtutem mortalism nullus vituperaret,
quicunque norit sua mente idonea loqui :
verum age, nunc meum intellige sermonem, ut etiam alii
dicas heroum, quando tuis in ædibus
epuleris apud tuamque uxorem et tuos liberos,
nostræ virtutis recordatus, qualia etiam nobis
Jupiter opera præbuit perpetuo jam-inde a-majoribus.
Non enim pugiles sumus incliti, nec luctatores,
sed pedibus celeriter currimus, et navibus optimi sumus .
semper autem nobis conviviumque gratum, citharaque, cho-
rique,] vestesque mutatoriae, lavacraque calida, et cubilia.
Verum age, Phæacum saltatores, quoiquot optimi,
ludite; ut hospes dical suis amicis,
domum reversus, quantum supereremus alios
rei-nauticæ-peritia, et pedibus, et saltatione, et cantu.
Demodoco vero aliquis statim profectus citharam argutam
afferat, quæ alicubi jacet in nostris ædibus.
Sic dixit Alcinous deo-similis : surrexit autem præco,
allatus citharam cavam e domo regis.
Moderatores autem ludorum lecti novem omnes surrexero,
publici, qui in certaminibus ordinabant singula :
complanarunt autem aream, pulcrumque dilatarunt circum.
Præco vero prope venit, ferens citharam argutam
Demodoco; is autem deinde ivit in medium : circum vero ju-
venes] primum-pubescentes stabant, periti saltationis :
quatiescant vero circum divinum pedibus : at Ulysses
micationes admirabatur pedum, stupesceratque animo.

Αντάρ δ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν,
ἀμφὶ "Αρεος φιλότητος ἔυστεφάνου τ' Ἀφροδίτης·
ώς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισιν
λάθρη· πολλὰ δ' ἔωκε, λέχος δ' ἥσχυν καὶ εὐνήν
270 Ἡφαίστοιο ἄνακτος· ἀφερ δὲ οἱ ἄγγελος ἥλθεν
"Ηλιος, δ σφ' ἐνόσης μιγαζομένους φιλότητη.
"Ἡφαῖτος δ' ὃνδιν θυμαλγέα μῆδον ἀκούσεν,
βῆ δ' ἵμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βισσοδομεύων·
ἐνδ' ἔστ' ἀκριδέτωρ μέγαν ἀκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
275 ἀρρήκτους, ἀλύτους, δρφ' ἐμπεδον αὐθὶ μένονε.
Αντάρ ἐπειδὴ τεῦχε δόλον, κεχολωμένος "Ἄρει,
βῆ δ' ἵμεν ἐς θάλαιμον, θοιοι φίλα δέμνιν' ἔκειτο·
ἀμφὶ δ' ἄρφ' ἐρμίσιν χέες δέσματα κύκλῳ ἀπάντη·
πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἔξεχένυντο,
280 ήντ' ἀράχνηα λεπτὰ, τάχ' οὐ κέ τις οὐδὲ ἰδοίτο,
οὐδὲ θεῶν μακάρων πέρι γάρ δολέντα τέτυκτο.
Αντάρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦνεν,
εἰσατ' ἵμεν ἐς Λῆμνον, ἔυκτίμενον πτολίεθρον,
ἢ οἱ γαιάνων πολὺ φιλάττη ἐστὸν ἀπασέων.
285 Οὐδὲ ἐλασσοκοπῆν εἴχε χρυσήνος "Ἀρης,
ώς ίδεν "Ἡφαίστον κλινοτέχνην νόστρι κινάντα·
βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο,
ἰσχανῶν φιλότητος ἔυστεφάνου Κυθερεῖης.
"Η δὲ νέον παρὸς πατρὸς ἐριθενέος Κρονίωνος
290 ἐρχομένη κατ' ἄρφ' ἔσεθ· δ' ἐσω δώματος ἤσι
ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἐπος τ' ἔτ' ἔφατ' δονόματεν
Δεύρο, φῇλη, λέκτρονδε τραπείσιν εὐηγένεντε.
Οὐ γάρ ἔθ· "Ἡφαίστος μεταδῆμιος, ἀλλά που ηδὴ
οἰχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφάνους.
295 "Ὡς φάτο· τῇ δ' ἀσπαστὸν ἑίσατο κοιμηθῆναι.
Τὼ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ¹
τεχνήσατες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαίστοιο·
οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ην οὐδὲ ἀναεῖραι.
Καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, θτ' οὐκέτι φυκτὰ πέλοντο.
300 "Αγγίμαλον δέ σφ' ἥλθε περικλυτὸς Ἀμφιγύηεις,
αὐτὶς ὑποστρέψας, πρὸς Λῆμνου γαῖαν ἐκέσθαι·
"Ηελίος γάρ οἱ σποτιὴν ἔχεν εἶπε τε μῆθον.
[Βῆ δ' ἵμεναι πρὸς δῶμα, φῇλον τετιγμένος ήτορ.]
"Ἐστη δὲν προθύροισι, χθολὸς δέ μιν ἄγριος ήρει·
305 σμερδαλέον δ' ἐβόησε γέγονε τε πᾶσι θεοῖσιν.
Ζεῦ πάτερ ήδ' ἀλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
δεῦθ' ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδοισθε·
ώς ἐμὲ χαλῶν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
αἰὲν ὀτιμάζει, φιλέει δ' ἀδίλον "Ἀρηα·
310 οὐνεχ' δὲν καλός τε καὶ ἀρτίτος, αὐτάρ ἔγωγε
τεπεδανὸς γεννόμην· ἀτάρ οὐτὶ μοι αἴτιος ἀλλος,
αλλὰ τοκῆς δύων τῷ μη γείνασθαι δρελον.
"Άλλ' ὅθεσθ', ἵνα τάχε καθεύδετον ἐν φιλότητι,
εἰς ἐμὲ δέμνια βάντες ἔγω δ' δρόων ἀκάρημαι.
315 Οὐ μέν σφεας ἔτ' ἔολπα, μίνυνθά γε, κειέμενον οὐτω
καὶ μάλα περ φιλέοντες τάχ' οὐκ ἔθελήσετον ἀμφο
εῦδειν ἀλλὰ σφως δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
εἰςόκει μοι μάλα πάντα πατήρ ἀποδώσει ἔεδνα,
δοσσα οἱ ἔγγυαλιξα κυνόπιδος εἶνεκε κούρης·

ODYSSEAE VIII.

Sed ille (*Demodocus*) citharam pulsans oras est pulcre canere.] de Martis amore pulcraque corona-cinctae Veneris,
ut primum coierint in Vulcani ædibus
clam : plurima autem dedit, lectumque dedecoravit et cubile
Vulcani regis : statim vero illi natus venit
Sol, qui ipsos observavit sese-miscentes amore.
Vulcanus autem, simulacrum sermonem audiverat,
profectus est ire in officinam, mala animo intimo-moliens :
imposuitque incudis-stipiti magnam incudem, cudebatque
vincula] infragilia, insolubilia, ut firmiter illic manerent.
Ac postquam struxerat dolum, iratus Marti,
profectus est ire in thalamum, ubi ei cara cubilia strata erant·
circumfudit autem lecti sulcis vincula circulo undique :
multa autem et desuper e-fastigio effusa erant,
tanquam araneæ-fila tenuia, quæ nemo ne cerneret quidem,
nec deorum beatorum : perquam enim dolosa facta erant.
Ac postquam omnem dolum circa lectum fuderat,
simulavit se ire in Lemnum, pulcra-ædificatum oppidum,
quæ illi terrarum multo carissima est omnium.
Nec cæcam-speculationem habebat aureis-frenis-utens Mars,
ut vidit Vulcanum inclytum-artificem seorsum profectum ;
profectus est autem ire ad domum incliti Vulcani,
cupiens amoris pulcra-corona-redimite Veneris.
Haec vero recens a patre præpotente Saturnio
veniens jam desidebat : ille autem intra domum ivit,
inque manu ei hæsit, verbumque dixit, et elocutus est :
Huc-age, cara, ad-lectum convertamur decumbentes.
Non enim amplius Vulcanus inter-nos est, sed puto jam
abii in Lemnum, ad Sintias barbara-lingua.
Sic dixit : illi autem gratum visum est cubare.
Hi vero lectum ingressi concubebant ; sed vincula
fabrefacta circumfundebantur prudentis Vulcani ;
neque ullum movere erat membrorum, neque attollere.
Et tum demum agnoscebat, quod non amplius effugium erat.
Prope autem eis venit inclitus Vulcanus,
iterum reversus, antequam ad-Lemni terram venisset ;
Sol enim ei speculationem habebat, narravitque rem.
[Profectusque est ire ad domum, caro afflictus corde.]
Stetit autem in vestibulo, iraque ipsum sæva cepit :
horrendumque clamavit, ut-audiretur omnibus diis :
Jupiter pater, atque alii beati dii sempiterni,
venite, ut opera ridicula et non tolerabili videatis :
ut me, claudus quum-sim, Jovis filia Venus
semper ignominia-afficit, armatque perniciosum Martem :
eo-quod ille quidem pulcerque et sanis-pedibus, at ego
imbecillis sum : ac neutiquam mihi in-causa aliis est,
quam parentes duo ; qui eam non genuisse debebant.
Sed videte, ubi illi dormiunt in amore,
meum lectum ingressi ; ego vero aspiciens contristor.
Non quidem illos amplius puto, vel paululum, dormituros ita,
etiam si valde amantes : cito non volent ambo
dormire : sed ipsos dolus et vinculum detinebit,
donec mihi prorsus omnia pater retribuat sponsalia,
quacunque ei præbui impudentis gratia puella :

- 320 οὖνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἔχθυμος.
 “Ὡς ἔφαθ’ οἱ δ’ ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατές δῶ·
 ἥλθε Ποσειδάων γαιήσος· ἥλθ’ ἐριούντης
 ‘Ἐρμείας· ἥλθεν δὲ ἄναξ ἔκσεργος Ἀπόλλων.
 Θηλύτεραι δὲ θεοὶ μένον αἰδοῖ οἶκοι ἔκαστη.
 325 ‘Ἐσταν δὲ οὐ προθύροισι θεοὶ, δωτῆρες ἔλαν·
 δοσεστος δὲ ἄρετὸν γέλως μαχάρεσσι θεοῖσιν,
 τέχνας εἰσορώστω πολύφρονος Ἡφαίστοι.
 Ωδὲ δέ τις εἴπεσκεν ἴδων ἐς πλησίον ἀλλον·
 Οὐκ ἀρέτη κακὸς ἤργα κιχάνει τοι βραχὺς ὡκύν·
 330 ὃς καὶ νῦν Ἡφαίστος ἴδων βραχὺς εἴλεν Ἀρητα·
 ὡκύτατόν περ δύντα θεῶν, οὐ ‘Ολυμπον ἔχουσιν,
 χωλὸς ἐών, τέχνησι τὸ καὶ μοιχάρητ’ ὅρθελει.
 ‘Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 335 ‘Ἐρμηῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ, Διὸς οὐδεὶς, Ἀπόλλων.
 ‘Ἐρμεία, Διὸς οὐδεὶς, διάκτορε, δῶτρε ἔλαν,
 340 ἦταν ἐν δεσμοῖς ἔθιδοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
 εἰδένειν λέκτροισι πάρα χρυσέην Ἀφροδίτη·
 Τὸν δὲ ἡμεῖντ’ ἔπειτα διάκτορος Ἀργειρόντης·
 αἱ γέρε τοῦτο γένοιτο, ἄναξ ἔκατηβολή ‘Ἀπόλλων.
 345 Δεσμοι μὲν τρὶς τόσοις ἀπέτρονες ἀμφὶς ἔχοιεν,
 διμεῖς δὲ εἰσορώστω θεοὶ πέσσαι τε θέανται·
 αὐτὰρ ἔγων εὐδοιμι πάρα χρυσέην Ἀφροδίτη.
 ‘Ὡς ἔφατ’ ἐν δὲ γέλως ὡρτ’ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Οὐδὲ Ποσειδάων γέλως ἔχε, λίστετο δὲτ
 350 Ἡφαίστον κλυτοεργὸν, ὅπως λύσειν Ἀρητα·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόντα προτηνύδα·
 Λῦσον ἔγων δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι, ὃς σὺ κελεύεις,
 τίστεν αἰσχυνά πάντα μετ’ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Τὸν δὲ αὐτές προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
 355 μή με, Ποσειδάων γαιήσος, ταῦτα κελεύε·
 δειλαῖ τοι δειλῶν γε καὶ ἔγγρας ἔγγυασσαν.
 Πῶς δὲν ἔγων σε δέσμοι μετ’ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 εἰ κεν Ἀρητας οἰχοίτο, κήρος καὶ δεσμοὶν ἀλύξας;
 Τὸν δὲ αὐτές προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσθύων·
 360 ‘Ἡφαῖστος, εἴπερ γάρ κεν Ἀρητας χρεῖος ἑπαλύξας
 οἰχηται φεύγων, αὐτός τοι ἔγων τάδε τίσω.
 Τὸν δὲ ἡμεῖντ’ ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
 οὐκ ἔστ’ οὐδὲ ξούχε τεδὲν ἔπος ἀρνήσασθαι.
 ‘Ὡς εἰπὼν δεσμῶν ἀνέιτο μένος Ἡφαίστοι.
 365 Τὸν δὲ ἔπειται ἐν δεσμοῖο λίθεν, κρατεροῖς πέρ σύντος,
 αὐτὸν ἄναιχαντε, δὲ μὲν Θρήκηνδε βεβήκει,
 370 δὲ ἄρετὸν Κύπρον ἵκανε φιλομμετόδης Ἀφροδίτη,
 εἰς Πάφον· ἔνθα δὲ οἱ τέμενος βωμὸς τε θυηεῖς·
 ἔνθα δὲ μιν Χάριτες λοῦσαν καὶ χρίσαν Λακίω
 ἀμβρότῳ, οἵα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰέν ἔσντας·
 ἀμφὶ δὲ εἰματα ἶσσαν ἀπέτρατα, θαῦμα ἰδέσθαι. [σεὺς
 Ταῦτ’ ἄρετὸν δειδός εἰσιδε περικλυτὸς αὐτὰρ Ὁδυσ-
 τέρτετεν δὲν φρεσὶν ἔστιν ἀκούων ἥδε καὶ ἀλλοι
 Φαιήκες δολιχήρετμοι, ναυσιχλυτοι ἀνδρες.
 375 ‘Ἄλκινος δὲ Ἀλιον καὶ Λαοδάμαντα κελευσεν
 μουνᾶς δργήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν οὔτις ἔριζεν.
 Οἱ δὲ εἰπὲ οὖν σφιχταν καλὴν μετὰ χερῶν ἔλοντο,
 πορφύρην, τὴν σφιν Πόλιυνος ποίησε δατφρων·

quoniam illi pulcra era filia, at non animi-continentis.
 Sic dixit; ac congregati-sunt dii ad-aere-fundatam domum :
 venit Neptunus terræ-concussor : venit utilium-auctor
 Mercurius; venit etiam rex jaculator Apollo.
 Feminae vero deas manebant pre-pudore domi singulae.
 Stabant autem in vestibulo dii, datores honorum ;
 immensusque inde exortus-est risus diis beatis,
 artificia insipientibus prudentis Vulcani.
 Sic autem aliquis dicebat intuitus proximum alium :

Non bene-succedunt mala opera : assequitur vero tardus ce-
 lerem :] ut nunc Vulcanus, qui-est tardus, cepit Martem,
 velocissimum licet deorum, qui Olympum tenent.
 claudus ipse, artificio : eo et adulterii-multtam debet.

Sic illi quidem talia inter se loquebantur.
 Mercurium autem allocutus-est rex, Jovis filius, Apollo :
 Mercuri, Jovis filii, internuntie, dator bonorum,
 nunquid in vinculis velles fortibus compressus
 dormire in lectis, apud auream Venerem?

Huic autem respondit deinde internuntius Argicida :
 utinam enim hoc fieret, rex longe-jaculans Apollo.
 Vincula quidem ter lanta infinita circumiecta me tenerent ;
 vos autem inspicereis dii, omnesque deas :
 at ego dormirem apud auream Venerem.

Sic dixit ; risus autem exortus-est inter-immortales deos.
 Non-verò Neptunum risus tenebat, precabatur autem is usque
 Vulcanum inclytum-artificem, ut solveret Martem :
 et ipsum allocutus verba alata dicebat :

Solve ; ego vero tibi ipsum spondeo, ut tu jubes,
 reponasurum-esse aqua omnia inter immortales deos.

Hunc autem rursus allocutus-est inclytus Vulcanus :
 ne me, Neptune terræ-concussor, haec jube :
 debiles utique pro-debilibus etiam sponsiones ad-sponden-
 dum.] Quo-pacto ego te obligarim inter immortales deos,
 si Mars abierit, debito et vinculis elapsus ?

Hunc autem rursus allocutus-est Neptunus terræ-concus-
 sor :] Vulcane, etiamsi enim Mars debito elapsus
 abierit fugiens, ipse tibi ego haec persolvam.

Huic autem respondit deinde inclytus Vulcanus:
 non licet, neque decet, tuam orationem abnuere.

Sic locutus, e-vinculis eos solvit robur Vulcani.
 Illi vero postquam e vinculis soluti-erant, fortia licet essent,
 statim prosilentes, ille quidem in-Thraciam ivit;
 haec autem in-Cyprum pervenit, risum-amans Venus,
 in Paphum ; ibi vero ei lucis est araque odorata;
 ibique ipsam Gratiae lavarunt, et unixerunt oleo
 immortali, qualia diis gratiam-addunt sempiternis ;
 ac vestesque ei induerunt desiderabiles, mirabile visu.

Hæc igitur cantor cantabat inclytus : at Ulysses
 oblectabatur in mente sua audiens, atque etiam ali
 Phœaces longis-remis-utentes, re-nautica-incliti viri.

Alcinous autem Halium et Laodamantem jussit
 solos tripudiare, quoniam cum-ipsis nemo certabat.
 Hi igitur postquam pilam pulcram in manibus acceperant,
 purpuream, quam ipsis Polybus fecerat prudens :

τὴν ἔτερος βίπτασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα,
 375 ἰδωνεῖς δπίσιων δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψός ἀερθεὶς,
 ῥηγίδιως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὔδας ιχέσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαίρη ἀν' θύն πειρήσαντο,
 ὡρχείσθην δὴ ἐπειτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
 ταρρέ' ἀμειβομένων κοῦροι δ' ἐπελήκηεν ἄλλοι,
 380 ἕστατες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δὲ ὑπὸ κόμπος δρύρει.
 Δτ̄, τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προεφώνεε διος Ὀδυσσεύς
 Ἀλκίνοος χρείον, πάντων ἀριδέεικε λαῶν,
 οὐδὲ μὲν ἀπειλησας, βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
 οὐδὲ δὲ ἄρ' ἐτοῖμα τέτυχοτε σέβας μὲν ἔχει εἰσορόντα.
 385 Ως φάτο· γῆθισεν δὲ οἱερὸν μένος Ἀχινόοιο·
 αἴψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηνίδα.
 Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγῆτορες ἡδὲ μέδοντες·
 δὲ ξείνος μάλα μοι δοκεῖει πεπνυμένος εἶναι.
 Ἄλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήιον, οἵς ἐπιεικές.
 390 Δώδεκα γάρ κατὰ δῆμον ἀριτρεπέες βασιλῆις
 ἀρχοὶ κρατήνοι, τρικαιδέκατος δὲ ἔγω αὐτοῖς·
 τῶν οἱ φόρος ἔκαστος ἔϋπλυνές ἡδὲ χιτῶνα
 καὶ χρυσοῖο ταλαντον ἐνείκατε τιμήντος·
 αἴψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλέες, δορέ' ἐνι χερσὶν
 395 ξείνος ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἤη χαρών ἐνι θυμῷ.
 Εύρύαλος δέ εἰ αὐτὸν ἀρεστόσθων ἐπέεσσιν
 καὶ δώρῳ· ἐπει οὐτὶς κατὰ μοῖραν ξειπεν.
 Ως ἔφαθ'. οἱ δὲ ἄρα πάντες ἐπήνεον ἡδὲ ἐκέλευον·
 δῶρα δὲ ἄρ' οἰστέμεναι πρόθεσαν κήρυκα ἔκαστος.
 400 Τὸν δὲ αὐτὸν Εύρύαλος ἀπαμείβετο φύνησέν τε·
 Ἀλκίνοος χρείον, πάντων ἀριδέεικε λαῶν,
 τοιγάρ τὴν τὸν ξείνον ἀρέσσομαι, οἵς σὺ κελεύεις·
 δῶσαι οἱ τοῦ δέορ παγχάλκεον, φέπι κώπη
 ἀργυρέην, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος
 405 ἀμφιδείνηται· πολέος δέ οἱ ξίρον ξειπει.
 Ως εἰπὼν ἐν χεροὶ τίθει ξίρος ἀργυρόλον,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
 Χαίρε, πάτερ ὡς ξείνε· ἔπος δὲ εἰπερ τι βέβαχται
 δεινὸν, δῆφαρ τὸ φέροιεν ἀναρπάζασαι ἀσέλλαι.
 410 Σοὶ δὲ θεοὶ ἀλοχόντ' ιδέειν καὶ πατρίδ' ικέσθαι
 δοῖεν ἐπειδὴ δηθὲ φιλῶν δέπο πῆματα πάσχεις. [σεύς·
 Τὸν δὲ ἀπαμείβομενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσ-
 καὶ σύ, φίλος, μάλα χαίρε, θεοὶ δέ τοι δλεῖα δοίεν,
 μηδὲ τοι ξίρεσις γε ποθῇ μετόπισθε γένοιτο
 415 τούτου, δὴ μοι δῶκας, ἀρεστάμενος ἐπέεσσιν.
 Ή δια καὶ ἀμφ' ὀμοισι θέτο ξίρος ἀργυρόλον.
 Δύστετο τ' ἡλίος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆνεν
 καὶ τάγ' ἔς Ἀλκίνοοι φέρον κήρυκες ἀγαυοί·
 δεξάμενοι δὲ ἄρα πατεῖδες ἀμύμονος Ἀλκίνοοι,
 420 μητρὶ παρ' αἰδοῖη ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
 Τοῖσιν δὲ ἡγεμόνευ οἱερὸν μένος Ἀλκίνοοι·
 ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐν θύλοισι θρόνοισιν.
 Δή δια τότ' Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκίνοοι·
 Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριτρεπέ', θιτὶς ἀρίστη·
 425 ἐν δὲ αὐτῇ θές φόρος ἔϋπλυνές ἡδὲ χιτῶνα.
 Ἀμφὶ δὲ οἱ πυρὶ χαλκὸν ιήνατε, θέρμετε δὲ δύωρ,
 δῶσα λοεσσάμενός τε ιδών τ' εὖ κείμενα πάντα

ODYSSEAE VIII.

hanc alter jactabat ad nubes umbrosas,
 flexus retro; alter autem a terra in-altum elatus
 facile receptabat, antequam pedibus ad-solum venisset.
 At postquam pila in rectum jacienda periculum-fecerant,
 saltabant jam deinde in terra alma,
 frequenter alternantes; juvenes vero applaudebant ceteri,
 stantes in consessu-spectatorum: multus autem strepitus or-
 tus-est.] Tum vero Alcinoum allocutus-est divinus Ulysses :
 Alcinoe rex, omnium clarissime civium,
 sane quidem pollicitus-es, tripliudatores esse optimos;
 sane vero inde hæc effecta sunt: stupor me tenet inspicientem.
 Sic dixit; letata-est autem sacra vis Alcinoi;
 statimque Phaeacas remigii-studiosos allocutus-est :
 Audite, Phaeacum ductores atque principes :
 hospes valde mihi videtur prudens esse.
 Verum age, ei demus hospitalē-munus, uti par est.
 Duodecim enim in populo præclari reges
 principes imperant, tertius-decimus vero ego ipse;
 horum ei vestem singuli bene-lotam, et tunicam,
 et auri talentum fertē pretiosi :
 statim vero omnia portemus conferli, ut in manibus
 hæc hospes habens, ad coenam veniat gaudens in animo.
 Euryalus autem eum ipsum placet verbis,
 et dono; quoniam nequaquam verbum decenter locutus-est.
 Sic dixit: illi autem omnes approbabant, et hortabantur;
 donaque apportatum miserunt præconem singuli.
 Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque :
 Alcinoe rex, omnium illustrissime civium,
 enimvero ego hospitem placabo, sicut tu jubes :
 dabo ei hunc ensem totum-aereum, cui inest manubrium
 argenteum, vagina autem recens-secti eboris
 circum-tornata-est: magni vero ei pretii erit.
 Sic fatus, in manibus posuit ensem argenteis-clavis-dis-
 tinctum, et ipsum compellans verbis alatis allocutus-est :
 Gaudε, pater o hospes! verbum vero si quod temere-di-
 ctum-est] grave, statim illud auferant abreptum procella.
 Tibi autem dii uxorem videre, et in-patriam pervenire,
 dent; quoniam diu procul ab amicis aērumnas pateris.
 Hunc autem respondens affatus-est ingeniosus Ulysses :
 et tu, amice, valde gaudε; dii vero tibi felicia dent;
 neque ullum tibi ensis desiderium posthac fiat
 hujus, quem jam mihi dedisti, ubi-placaras verbis.
 Dixit et circa humeros sibi-posuit ensem argenteis clavis-
 distinctum.] Occidebatque sol, et ei inclita dona aderant :
 et hæc in domum Alcinoi ferebant præcones illustres :
 suscepta autem filii eximii Alcinoi,
 matrem juxta venerandam posuerunt per pulcra dona.
 Illis autem præbat sacra vis Alcinoi;
 accedentes vero conserderunt in altis soliis.
 Tunc vero Areten allocuta-est vis Alcinoi :
 Huc-age, mulier, fer arcā lūculentā, quæ sit optima;
 inque ea pone vestem bene-lotam et tunicam;
 Et ei in igne ahenum calefacite, tepefaciteque aquam;
 ut ubi-laveritque-se, et viderit bene posita omnia

δόμρα, τά οι Φαιήκες διμύμονες ἐνθάδ' ἔνειχαν,
δαιτὶ τε τέρπηται καὶ δαιδῆς ὑμνον ἀκούνων.
430 Καὶ οἱ ἔγω τόδ' ἀλεισον ἐμὸν περικαλλές δπάσσω,
γρύσεον, δφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἡματα πάντα
σπένδη ἐνι μεγάρῳ Διὶ τ' ἀλλοιον τε θεοῖσιν.

Ὦς ἔφατ· Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῆσιν ἔειπεν,
ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν δτι τάχιστα.
435 Αὶ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἵστασαν ἐν πυρὶ κηλέψῃ
ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὥπδ δὲ ἔξαλα δαίον ἐλοῦσσατ.
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἀμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ.
Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ἔεινω περικαλλέα γηλὸν
ἔξερεν θαλάσσιοι, τίθει δὲν καλλιμα δώρα,
440 ἑσθῆτα χρυσόν τε, τά οι Φαιήκες ἔδωκαν
ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν καλόν τε χιτῶνα
καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θωᾶς δὲπι δεσμὸν Ἰηλον,
μῆτης τοι καθ' δδὸν δηλήσσεται, δππότ' ἀν αὐτε
445 εῦδησθα γλυκὺν ὅπνον, ίών ἐν νητ μελανή.

Αὐτάρ ἐπει τόγ' ἔχουσε πολύτλας διος Ὁδυσσεὺς,
αὐτῇ ἐπῆρτον πῶμα, θωᾶς δὲπι δεσμὸν Ἰηλεν
ποικιλον, δην ποτέ μιν δέδε φρεσ πότνια Κρήτη.
Αὐτόδιον δ' ἄρχ μιν ταμίη λούσασθαι ἀνωγεν,
450 έεις δ' ἀσάμινθον βάνθ' δ' ἄρ' ἀσπασίων ἴδε θυμῷ
θερμά λοέτρ', ἐπει ούτι κομιζόμενος γε θάμιζεν,
ἐπειδή λίπε δώματα Καλυψοῦς ἡγκόμοιο·
τόφρα δέ οι κομιδή γε θεῷδις ἐμπεδος ἔν.
Τὸν δ' ἐπει οὖν δμωατα λοῦσσαν καὶ χρίσαν θλαψ,
455 δμφι δέ μιν χλαίναν καλήν βάλον ἥδε χιτῶνα,
έεις δ' ἀσαμίνθου βάλε δνδρας μέτα οἰνοποτῆρας
ητε· Ναυσικάδε θεῶν ἄπο καλλονές ἔχουσα
στῆ δια παρα σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο·
θαύμαζεν δ' Ὁδυσῆα ἐν δρθαλμοῖσιν δρῶσα
460 καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·

Χαίρε, ξεῖν', ίνα καὶ ποτ' ἐδὼν ἐν πατρέδι γαῖη
μνήσῃ ἐμεῖ', δτι μοι πρώτῃ ζωάγρῳ δφελλεις.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσ-
Ναυσικάδα, θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοι, [εσύ,
465 οὔτω νῦν Ζεὺς θεή, ἐργάσουπος πόσις Ἡρῆς,
οίκαδέ τ' ἐθέμεναι καὶ νόστιμον θημαρ ἰδέσθαι·
τῷ κέν τοι καὶ κείθι θεῷδις ἐνχετούμενη
αἰεὶ ἡματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἔβιωσασο, κούρη.

Ἡ δα καὶ έε θρόνον ιε παρ' Ἀλκινοὸν βασιλῆα.
470 Οἱ δὲ δηδούρας τ' ἔνεμον κερώντα τε οίνον.
Κῆρυξ δ' ἔγγύθει ἥλθεν ἀγῶν ἐρήτρον δαιδὸν
Δημόδοχον, λαοῖσι τετιμένον· εἰσε δ' ἄρ' αὐτὸν
μέσσων δαιτυμόνων, πρὸς κίναν μαχρὸν ἐρείσχε.
Δὴ τότε κχρικα προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεὺς,
475 νάτου ἀποπροταμών — ἐπὶ δὲ πλείον ἐλέειπτο —
ἄργιόδοντος δέ, θαλερὴ δὲν δμφις ἀλοιφή·

Κῆρυξ, τῆ δη, τοῦτο πόρε κρέας, δφρα φάγησιν,
Δημόδοκω, καὶ μιν προεπτύξομαι, ἀχνύμενος περ.
Πᾶσι γάρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν δαιδόλο
480 τιμῆς ἐμμοροο είσι καὶ αἰδός, οὖνε δρα σφέας
οίμας Μούσ' ἐδίδαξε· φιλησε δὲ φῦλον ἀσιδῶν.

dona, quae ei Phœaces eximii huc tulerunt,
convivioque oblectetur, et cantilenæ modos audiens.
Atque ei ego hoc poculum meum per pulcrum præbebo,
aureum, ut mei memor diebus omnibus
libet in domo Jovique, aliisque diis.

Sic ait; Arete autem inter ancillas dixit,
in igne ui-ponerent tripodem magnum quam celerrime.
Hæ vero lavacri tripodem posuerunt in igne ardenti :
et aquam infuderunt, subtusque ligna accendebant allata.
Alvum quidem tripodis ignis ambibat, calefiebatque aqua.
Interea vero Arete hospiti per pulcrum arcum
efferebat e-thalamo, imposuitque pulcra dona,
vestes, aurumque, quae ei Phœaces dederant :
inque ea pallium posuit, pulcramque tunicam ;
et ipsum compellans verbis alatis allocuta-est :

Ipse nunc vide de-operculo, statim vero vinculum inde.
ne-quis tibi in itinere damnum-afferat, quando tum
dormieris dulcem somnum, iter-faciens in nave nigra.

Ac postquam hoc audierat audens divinus Ulysses,
statim aptavit operculum, celeriterque vinculum indidit
varium, quod olim eum docuit mente veneranda Circe.
Ilico autem ipsum mulier-œconoma lavari jussit,
in balneum ingressum ; ille vero libenter vidit animo
calida lavacra ; quoniam neutiquam curatus erat-frequenter.
ex quo liquerat domum Calypsus pulcris-comis :
tunc autem ei curatio, tanquam deo, perpetua erat.
Hunc vero postquam ancillæ laverant et unixerant oleo,
circaque ipsum lænam pulcram jecerant ac tunicam,
e balneo egressus viros ad vini-polores
ibat : Nausicaa vero, a diis pulcritudinem habens,
stetit iuxta postes tecti firmiter fabricati :
admirabatur autem Ulyssem in oculis aspiciens,
et ipsum compellans verbis alatis allocuta-est :

Salve, hospes, ut etiam olim, quando-eris in patria terra,
memineris mei, quod mihi primæ vitæ-conservatae-premium
debes.] Hanc autem respondens affatus-est ingeniosus Ulys-
ses :] Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi,
sic nunc Jupiter det, altitonans maritus Junonis,
domumque ut-veniam, et redditus diem videam :
ut tibi etiam illic, deæ veluti, vota-fecerim
semper diebus omnibus : tu enim me servasti, puella.

Dixit, et in solio consedit iuxta Alcinoum regem.
Hi vero jam portiones distribuebant, miscebantque vinum.
Præco autem prope venit, dicens amabilem cantorem,
Demodocum, populo honoratum ; sedereque fecit ipsum
in-medio convivarum, ad columnam longam acclinatum.
Tunc vero præconem allocutus-est ingeniosus Ulysses,
a-tergo parte abscissa (multum vero supererat)
albis-dentibus suis, florida autem erat circum pinguedo :

Præco, accipe jam, hanc præbe carnem, ut comedat,
Demodoco ; et ipsum complectar, moestus licet.
Apud-omnes enim homines terrestres cantores
honoris compotes sunt et reverentiae ; eo-quod ipsos
cantus Musa docuit ; amavit autem ea genus cantorum.

“Ως δρ’ ἔφη· κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν θυηκεν
ἥρα Δημοδόκων· δ’ ἐδίζατο, κατέρε δὲ θυμῷ.
Οι δ’ ἐπ’ ὀνείαδ’ ἑτοῖμα προκείμενα χειρας ἵσσαν.
185 Αὐτάρ ἐπει πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἦντο,
δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμετρις Ὀδυσσεύς·
Δημόδοκον, ἔχον δή σε βροτῶν αἰνίζοι· ἀπάντων
ἡ σέγε Μοῦν· ἐδίδασε, Διὸς παῖς, ἡ σέγη· Ἀπόλλων.
Λίγην γάρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἵτον δεῖδες,
400 δοστ’ ἔρκαν τ’ ἐπαθόν τε καὶ δοστ’ ἐμόγησαν Ἀχαιοί·
ώκτε που ή αὐτὸς παρεὼν ή ἀλλού ἀκούσας.
Ἄλλ’ ἄγε δὴ μετάθησι καὶ ἵππου κόσμον δεῖσον
δουράτεου, τὸν Ἐπειός ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
δν ποτ’ ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεύς,
415 ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οὐτὸς Πλιον ἔκαλάπαξαν.
Αἴ κεν δὴ μοι ταῦτα κατὰ μοιραν καταλέγη,
αὐτίκ’ ἐγιο πάσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
δῶς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ἄπασες θέσπιν δοιδήν.
“Ὡς φαῦ· δ’ δέ δρμητές θεοῦ ἤρχετο, φάνε δὲ ἀνιεῖγι,
500 ἔνθεν ἐλῶν, ὁς οἱ μὲν ἔυσσελμων ἐπὶ νηῶν
βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
Ἀργεῖοι· τοι δέ ἥδη ἀγαλυτὸν ἀμφ’ Ὀδυσσῆα
εἶσαν· ἐν τρώων ἀγορῇ, κεκαλυμμένοι ἵπποι·
αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἔρυσαντο.
505 “Ὄς δὲ μὲν ἐστίκει· τοι δέ ἀκριτα πολλ’ ἀγόρευον,
ἥμενοι ἀμφ’ αὐτοῖς· τρίχα δὲ σφισιν ἤδανε βουλή,
ἥ διατρῆσαι κοῦλον δόρυ νηλέτη χαλκῷ,
ἥ κατὰ πετράων βαλέειν ἔρυσαντας ἐπ’ ἀκρης,
ἥ ἐσαν μέγ’ ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἴναι·
·10 τῆτερ δὴ καὶ ἐπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν.
Ἄτοι γάρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπήν πολις ἀμφικαλύψη
δουράτεο μέγαν ἵππον, 80’ εἴσατο πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρῶεσι φόνον καὶ Κῆρα φέροντες.
“Ηειδεν δ’, δῶς ἀστυ διέπραθον υἱες Ἀχαιῶν,
515 ἵπποθεν ἐκχύμενοι, κοῦλον λόγον ἐκπρολιπόντες.
“Ἄλλον δὲ ἀλλή δειδε πολιν κερικάζεμεν αἰτήν·
αὐτάρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματι Δηϊφόδοιο
βήμεναι ήδη· Ἀρης σὺν ἀντιθέω Μενελάῳ.
Κεῖτι δὴ αἰνόταντον πολεμον φάτο τολμήσαντα,
520 νικῆσαι καὶ ἐπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην. [σεύς
Ταῦτ’ ἄρ’ δοιδὸς δειδε κερικαλυτός αὐτάρ Ὀδυ-
σσῆτο· δάκρυ δὲ ἐδεινεν ἐπὸ διεράροισι παρειάς.
“Ὄς δὲ γυνὴ χλαίζει φιλον πόσιν ἀμφιπεσσούσα,
δέτε ἐτὶς πρόσθεν πολίος λαῶν τε πέσσοιν,
525 ἀστεῖ καὶ τεκέσσιν ἀμύνων νηλεῖς ἤμαρ.
ἥ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ’ ἐξιδοῦσα,
ἀμφ’ αὐτῷ χυμένη λίγα κωκίει· οἱ δέ τ’ ἵπποιν
χόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον ἥδε καὶ ὕμους,
εἰρερον εἰςανάγουσι πόνον τ’ ἔχεμεν καὶ διζύν·
530 τῆς δὲ Λιεινοτάτη φέρει φθινύθουσι παρειά·
δῶς Ὀδυσσεὺς Λιεεινὸν δέπρυστ δάκρυον ἔινεν.
“Ἐνθ’ ὅλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυσ λεῖων,
Ἀλκίνοος δὲ μιν οἶος ἐπεφράσατ’ ἥδη ἐνόησεν,
ἥμενος δῆτας αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἀκουσεν·
535 αἴψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·

ODYSSEÆ VIII.

Sic igitur dixit; præco autem ferens in manibus posuit
heroī Demodoco: is autem accepit, gaudebatque animo.
Illi vero ad cibos paratos appositos manus extendebat.
Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant,
tum vero Demodocum affatus est ingeniosus Ulysses:
Demodoco, longe sane te supra-mortales laudo omnes:
sive te Musa docuit, Jovis filia, sive te Apollo.
Valde enim accurate Achivorum fatum canis,
quanta fecerint passique-sint, et quanta laborarint Achivi:
[tangam alicubi aut ipse praesens fueris, aut ab-alio praesente
audieris.] Verum age jam alio transi et equi apparatum
canta] lignei, quem Epcus fecit cum (auxiliante) Minerva,
quem quondam in arcem, dolum, duxit divinus Ulysses,
viris impletum, qui Ilium destruxerunt.
Si jam mihi haec accurate enarraveris,
inde ego omnibus edicam hominibus,
quod sane tibi benignus deus præbuerit divinum cantum.
Sic dixit: ille vero concitus a-deo incipiebat, exhibebatque
cantum,] inde aggressus, quomodo alii ‘quidem bene-labu-
latas in naves] ingressi enavigarunt, igne in tentoria injecto,
Argivi: alii vero jam inclutum circa Ulysem
sedebant in Trojanorum certu, tecti equo:
ipsi enim eum Trojani in arcem protraxerant.
Sic ille quidem stabat; hi autem incerta multa concionaban-
tur,] sedentes circa ipsum: trifariam autem ipsis placebat
consilium,] aut discindere cavum lignum saivo ære,
aut de petris dejicere protractum in summitatem,
aut sinere magnum simulacrum deorum placem esse;
qua utique *sententia* etiam postea peractum-iri decreverat.
] Fatale enim erat ut-perirent, quando urbs intra-se-con-
clusisset] ligneum magnum equum, ubi sedebant omnes
optimi] Argivorum, Trojanis caedem et fatum ferentes.
Canebat porro, ut urbem depopulati-sint filii Achivorum,
ex-equo effusi, cavia insidiis relicti.
Alium autem alias canebat urbem diripere excelsam;
at Ulysem ad aedes Deiphobi
ivisse, tanquam Martem, cum pari-deo Menelao.
Ilici jam gravissimam pugnam dicebat ausum,
viciisse etiam deinde, per magnanimam Minervam.
Hæc igitur cantor cantabat eximius; at Ulysses
tabescet; lacrima autem rigabat sub palpebris genas.
Ut vero femina flet dilectum maritum, ei circumvoluta,
qui suam ante urbem populumque ceciderit,
urbì et liberis arcens saevum diem;
hæc quidem illum morientem et palpitan tem intulta,
super illum fusa stridule ejulat; illi vero pone
caudentes hastis tergum, atque etiam humeros *civium*,
servitutem inducunt, laboremque sustinendum et ærumnam;
hujus autem miserabilissimo dolore tabescunt genæ:
sic Ulysses miserabilem sub palpebris lacrimam stillabat.
Ibi alios quidem omnes latebat lacrimas fundens,
Alcinous autem ipsum solus animadvertisit et oheervavit,
sedens prope ipsum, graviterque ingemiscerent audivit:
statim vero Phæacibus remigii-studiosis dicebat:

Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες·
Δημόδοκος δὲ οὐδὴ σχεθέτω φόρμιγγα λγειαν·
οὐ γάρ πω πάντεσσι χαρίζόμενος τάδὲ ἀείδει.
Ἐξ οὐδοπέομέν τε καὶ πώρορ θεῖος ἀοιδὸς,
540 ἐκ τοῦδε ὅπω παύσατε δίζυροιο γόροιο
δὲ ξείνος· μᾶλα πού μιν ἄρχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
Ἄλλ' ἂγ', διὸ μὲν σχεθέτω, οὐδὲ δημόκος τερπώμεθα πάντες,
ξεινόδοκοι καὶ ξείνος· ἔτελος πολὺ καλλιονούτω.
Εἴνεκα γάρ ξείνοιο τάδε αἰδοῖοιο τέτυκται,
545 πομπῇ καὶ φίλαι δῶρα, τὰ οἱ δίδομεν φιλέοντες.
Ἄντι καστιγνήτου ξείνος θεοῖς τε τέτυκται
ἀνέρι, δοτός διλύγον περ ἐπιψαύη πραπήδεσσιν.
Τῷδε νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήματι κερδαλέοισιν,
ὅττι κέ σε εἰρωμαί φάσθαι δέ σε καλλιόν ἔστιν.
550 Εἶπ' ὁ νομός· διττοὶ σε κεῖθε καλέον μῆτηρ τε πατήρ τε,
ἄλλοι θεοί, οὐδὲ κατὰ δῖστον καὶ οὐ περιναιετάουσιν.
Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμος ἔστιν ἀνθρώπων,
οὐ κακὸς οὐδὲ μὲν ἑσθίολος, ἐπτὴν τὰ πρῶτα γένηται·
ἄλλος ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπειδὲ τέκεωσι, τοξῆς.
555 Εἰπὲ δέ μοι γαίαν τε τελὴν δημόρον τε πολιν τε·
δρόφα σε τῇ πέμπτω τιτυσκούμενοι φρεστήν νῆσος.
Οὐ γέρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἴσασιν,
οὐδέ τι πηδάλι' ἔστι, τάττοις διλαιοῖς νῆσοις·
ἄλλος αὐταῖς ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνθρῶπον,
560 καὶ πάντων ἴσασι πολιας καὶ πίσσας ἄγρους·
ἀνθρώπων καὶ λαίτημα τάχισθ' ἀλλοὶ ἐκπερόωσιν,
ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτε σφιν
οὔτε τι πηγανθῆναι ἔπι δέος οὐδὲ διπλάσθαι.
Ἄλλα τόδε ὡς ποτὲ πατρὸς ἔγινον εἰπόντος ἀκουσσα
565 Ναυσιθόου, διὸ ἐφασκε Ποσειδάνῳ ἀγάσσασθαι
ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπήκμονές εἰμεν ἀπάντων.
Φῆ ποτὲ Φαιήκων ἀνθρῶπον εὐεργέα νῆσο
ἐκ πομπῆς ἀνιστάσαν ἐν ἥρεοιδεῖ πόντῳ
δαισέμεναι, μέγα δὲ ξινὸν δρός πολει ἀμφικαλύψειν.
570 Ως ἀγόρευ' δέ γέρων τὰ δέ κεν θεός η τελέστειν,
η καὶ διτέλεστε εἰλή, ὃς οἱ φίλοι ἐπλετού θυμῷ.
Ἄλλ' ἄγε μοι τοδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκένως καταλέξον,
διππη ἀπεπλάγχθης τε καὶ ἀστινας ἵκεο χώρας
ἀνθρώπων αὐτούς τε πολεις τ' εὖ ναιεταώσας·
575 η μὲν δοσοι χαλεποὶ τε καὶ δίγριοι οὐδὲ δίκαιοι·
οὐ τε φιλέξεινοι, καὶ σφιν νόσος ἔστι θεούδης.
Εἰπὲ δέ, διτι καλαίεις καὶ δύσρεατι ηδοθι, θυμῷ,
Ἀργείων, Δαναῶν, ήδος Ιλίου οἵτον ἀκούνων.
Τὸν δέ θεοι μὲν τεῦχαν, ἐπεκλώσαντο δὲ διεθρον
580 ἀνθρώποις, ίνα ηστι καὶ ἐστομένοισιν δαιδῆ.
Ἔτις τοι καὶ πηδὸς ἀπέφθιτο Τιλίθι πρὸ,
ἐσθίοδες ἐνων γαμέρδος η πεθερὸς, οὐτε μάλιστα
κήδιστοι τελέθουσι, μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν;
η τίς που καὶ ἐταῖρος ἀνήρ κεχαρισμένα εἰδὼς,
585 ἐσθίοδες; ἐπειδὲ μέν τι καστιγνήτοιο χερεῶν
γίγνεται, δε καὶ ἐταῖρος ἐνων πεπνυμένα εἰδῆ.

Audite, Phæacum ductores atque principes,
Demodocus vero jam cohibeat citharam argutam;
nequaquam enim omnibus gratificans hæc cantat.
Ex quo coenavimusque, et exorsus est divinus cantor,
ex hoc nunquam cessavit a luctuoso flectu
hospes; valde certe ipsi dolor mentem circumdedidit.
Sed age, illi quidem dasset, ut pariter oblectemur omnes,
hospitio-suscipientes et hospes: quoniam multo satius ita.
Propter hospitem enim hæc venerandum parata sunt,
deductio et amica dona, quæ ei damus amice-excipientes.
Instar fratris hospestesque supplices est
viro, qui utique vel paululum attingat mentem *sanam*.
Ideo nunc neque tu cela ingenio versuto,
quocunque te percontatus fuero: dicere vero te satius est.
Dic nomen, quo te illic vocabant materque paterque,
aliique, qui in urbe *tua*, et qui circum-habitanter.
Non enim quisquam omnino sine-nomine est hominum,
nec malus, nec bonus, postquam primum natus est:
sed omnibus *nomen* imponunt, simul ac generunt, parentes.
Dic etiam mihi terramque tuam, populumque, urbemque,
ut te illuc mittant collimantes mente naves.
Non enim Phæacibus navium-gubernatores sunt,
neque omnino gubernacula sunt, quæ quidem aliæ naves ha-
bent; sed ipse sciunt cogitata et mentes virorum,
et omnium norunt urbes et pingues agros
hominum; et voraginem celerrime maris tranant,
caligine et nebula obtectæ; neque unquam ipsis
nec damni quid subeundi inest metus, nec pereundi.
Sed hoc ita quondam patrem ego locutum audivi
Nausithoum, qui dicebat Neptunum succensore
nobis, quod deductores tui sumus omnium.
Dixit aliquando Phæacum virorum affabre-factam navem
ex deductione revertentem in obscuro ponto
perditurum esse *eum*, magnumque nobis montem urbi oblu-
cturum.] Sic prædicabat senex: ea vero deus sive perficerit,
sive imperfecta sint, ut ei placitum est animo.
Verum age mihi hoc dic, et vere enarrā,
ubinam erraverisque, et ad-quasnam perveneris regiones
hominum; enarrā et ipsos, urbesque bene habitatæ:
vel quotquot sævique et ferociæ, nec justi;
quique hospitales sint, et ipsis meis est deorum-reverens.
Dic vero etiam quidnam fleas et lugeas in animo,
Argivorum, Danaorum, atque Ilii fatum audiens.
Hoc autem dii quidem fecerit, destinaruntque interitum
hominibus, ut sit et posteris cantilena.
Utrum aliquis tibi et cognatus periit ante Ilium,
eximius qui-erat gener, aut socer, qui-quitdem maxime
curæ sunt, post sanguinem et genus *nostrum* ipsorum?
an aliquis forte et socius vir, grata sciens,
eximius? quoniam nequaquam quidem fratre inferior
talis est, qui, socius, prudenti animo-sit.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι.

Άλκινου ἀπόλογοι. Κυκλωπεία.

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεὺς·
Ἄλκινος χρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λάῶν,
ἥτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκούεμεν ἔστιν ἀοἰδοῦ
τοιοῦδ', οἷος δέ στι, θεοῖς ἐναλίγκιοι αὐδῆν.
οὐδὲν δέ τι φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
ἢ δέ τι ἐν εὐφροσύνῃ μὲν ἔχη κάτα δῆμον ἀπαντά,
δαιτυμόνες δέ ἀνὰ δώματ' ἀκούαζωνται δοιδοῦ,
θίμενοι ἔξεινης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
σίτου καὶ χρεῶν, μέντος δέ ἐκ χρητῆρος ἀφύσσων
οἰνοχόος φόρέστοι καὶ ἔγχειή δεπάσσων·
τοῦτο τί μοι καλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἰδεται εἶναι.
Σοὶ δέ ἐμά καήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόνεντα
εἰρεσθ', δρφ' ἔτι μᾶλλον δύσρόμενος στεναχίζω·
τι πρῶτον τοι ἔπειτα, τι δέ ὑστάτιον καταλέξω;
καήδε' ἔπει τοι πολλὰ δόσσαν θεοὶ Οὐρανίωνες.
Νῦν δέ δνομα πρῶτον μυθήσομαι, δρφα καὶ ὑμεῖς
εἰδετε· ἔγω δέ τι ἔπειτα φυγῶν ὅπο νηλεῖς θύμαρ
ὑμῖν ἔσινος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
Εἰμι Ὅδυσεὺς Λαερτιδῆς, δε πᾶσι δόλοισιν
αὐθρώποισι μέλω, καὶ μει χλέος οὐρανὸν ἔχει.
Ναιετάω δέ Ἰθάκην εὐδείλον· ἐν δέ δρος αὐτῇ,
Νήριτον εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
πολλὰ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησιν,
Δουλγίοιν τε Σάμην τε καὶ ὄλησσα Ζάκυνθος
αὐτῇ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἀλλι κείται
πρὸς ζόρον—αἱ δέ τ' ἁνευθε πρὸς Ἡώ τ' Ἡλιόν τε—
τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὗτοι ἔγωγε
ἥς γαῖης δύναμαι γλυκερώτερον ἀλλο ίδεσθαι.
Ἡ μέν μ' αὐτῷ ἔρυκε Καλυψώ, διὰ θεάων·
το [ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι.]
δέ δὲ αὐτῶς Κίρκη κατερήτευεν ἐν μεγάροισιν
Αλαΐην, δολέσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐν τῆθεσσιν ἔπειθον.
Ως οὐδὲν γλύκιον ἥς πατρίδος οὐδὲ τοκήων
το γίνεται, εἴπερ καὶ τις ἀπόπροθι πίονα ὄλκον
γαῖην ἀλλοδαπῆ ναίει ἀπάνευθε τοκήων.
Εἰ δέ, ἀγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυχηδὲν ἔνισπω,
δν μοι Ζεὺς ἐφέκεν ἀπὸ Τροίην ιόντι.

Πλιθεν με φέρων ἀνεμος Κικόνεσσι πελασσεν,
ιο Ἰσμάρῳ· ἐνθα δέ ἔγω πολιν ἐπραθον, ὠλεσσα δ' αὐτούς
ἐκ πολιος δέ ἀλλούς καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
δασσάμεθ', ὡς μῆτις μοι ἀτεμβόμενος χοι ισης.
Ἐνθα δέ μὲν ἔγω διερῷ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
ἥνωγεα· το δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
ετα δέ πολλὸν μὲν πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
ἔσφαζον παρὰ θίνα καὶ εἰλίποδας θικας βοῦς.
Τόφρα δέ ἡρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,
οι σφιν γείτονες ἥσταν ἀμα πλέονες καὶ ἀρέους,
ἥπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων

ΟΔΥΣΣΕΑ IX.

ΟΔΥΣΣΕΑ IX.
Alcinoi apologi. Cyclopea.

Hunc autem respondens allocutus est ingeniosus Ulysses:
Alcinoe rex, omnium illustrissime civium,
sane hoc pulcrum est, audire cantorem
talem, qualis hic est, diis similis voce.
Non enim equidem ullam puto rem gratiorem esse,
quam quando laetitia quidem detineat populum universum,
convivaeque per domos audiant cantorem,
sedentes ordine; juxta autem plenae sint mensae
pane et carnis; vinum autem ex cratero hauriens
pincerna afferat et infundat poculis;
hoc aliquid mihi pulcherrimum in mente videtur esse.
Tibi vero meas aerumnas animus institit luctuosas
sciscitari, ut adhuc magis lugens ingemiscam:
quid primuna tibi jam, quid vero ultimum narrabo?
serumnas quandoquidem mihi multas dedere dili cœlestes.
Nunc vero nomea primum dicam, ut et vos
sciatis: ego vero deinde, postquam effugerō sœvam diem,
vobis hospes sim, etiam longe domos habitans.
Sum Ulysses Laertiares, qui ob-omnigenos dolos
hominibus in-animo-sum, et mea fama ad-coelum pervenit.
Habito autem Ithacam late-conspicuum: in ipsa vero mons est
Neritus, nemorosus, conspicuus: circum autem insulae
multæ habitantur valde prope invicem,
Dulichiumque, Sameque, et nemorosa Zacynthus:
ipsa autem humili longe-suprema in mari jacet
ad occasum (illæ vero seorsum Auroram versus Solemque);
aspera, sed bona juvenum-altrix; neutiquam ego
propria terra possum dulcius aliud videre.
Sane quidem me apud-se detinebat Calypso, diva dearum;
[in specubus cavis, cupiens me sibi maritum esse;]
similiterque prorsus Circe me detinebat in ædibus
Æaea, dolosa, cupiens me sibi maritum esse:
sed meum nunquam animum in pectore flectebant.
Adeo nihil dulcius sua patria nec parentibus
est, etiam si quis procul divitem domum
terra in aliena habitat seorsum a-parentibus.
Si vero vis, age ubi et redditum meum lacrimosum narrabo,
quem mihi Jupiter immisit a Troja profecto.
Ab illo me ferens ventus Ciconibus appulit,
ad-Ismarum: ibi autem ego urbem diripui, occidique ipsos (in-
colas):] ex urbe vero uxores et possessiones multas ubi ce-
peramus,] divisimus, ut ne quis mihi privatus abiret æquali
portione.] Tum vero ego quidem celeri pede fugere nos
hortabar; illi vero valde stulti non parebant.
Hic vero multum quidem vinum bibebatur, multas autem oves
mactabant ad litus, et trahentes pedes camuros boves.
Interea vero abeuntes Cicones Ciconibus acclamabant,
qui ipsis vicini erant simul plures et meliores,
continentem habitantes, docti quidem ab equis

οι ἀνδράσι μάρνασθαι καὶ δοὶ χρὴ πεῖδην δύνται.

Ἔλθον ἐπειθ', δος φύλλα καὶ ἀνθεα γίγνεται δρῦ, τέριοι· τότε δή δα κακή Διὸς αἴσα παρέστη ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἀλγες πολλὰ πάθοιμεν.

Στησάμενοι δὲ ἐικάζοντο μάχην παρὰ νησοὶ θοῆσιν·
55 βάλλον δὲ ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἔγχεισιν.

Οφρά μὲν ἡδὸς ἦν καὶ δέξετο ἱερὸν ἡμαρ,
τόφρα δὲ ἀλεξόμενοι μένομεν πλέονάς περ δύνταις
ἡρος δὲ Ἡέλιος μετενίσετο βουλυτόνδε,
καὶ τότε δὴ Κίκονες κλίναν δαμάσαντες Ἀχαιούς.

60 Εἳ δὲ ἀρέσκοτης νηὸς ἔνχνημιδες ἑταῖροι
ἀλοντ̄· οἱ δὲ ἀλλοὶ φύγουμεν θάνατον τοὺς μόρους τε.

Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀχαγήμενοι ἤτορ,
δύσμενοι ἐκ θανάτου, φίλους δέσπαντες ἑταῖρους.

Οὐδὲ ἄρα μοι προτέρω νῆσες κίονας ἀμφιέλισσαι,
ας πρὸν τινὰ τῶν δειλῶν ἑτάρων τρὶς ἔκαστον ἀνσαι,
οἱ θάνον ἐν πεδίῳ, Κικόνων ὅπο δημοθετέες.

Νησοὶ δὲ ἐπώρος ἀνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
λαλαπι θεοπείῃ, σὺν δὲ νεφέσσοις κάλυψεν
γαῖαν δμοῦ καὶ πόντον· δρώρει δὲ οὐρανόθεν νῦν.

70 Αἱ μὲν ἔτειτο ἐφέρονται ἐπικάρσιαι, ἴστια δὲ σφιν
τριχθά τε καὶ τετραχθά διέσχισεν ή τὸ ἀνέμοιο.

Καὶ τὰ μὲν ἐς νῆσας κάθεμεν, δείσαντες θεοδρόνον,
αὐτὰς δὲ ἐσσυμένως προερύσσαμεν ἥπειρονδε.

Ἐνθα δύων νύκτας δύο τοῦ ἡματα συνεχὲς αἰεὶ
το κείμεθ', δμοῦ καμάτω τε καὶ θλγες θυμὸν ἔδοντες.

Άλλ' ὅτε τρίτον ἡμαρ ἔϋπλόκαμος τελεστος Ἡώς,
ἴστους στησάμενοι ἀνά θ' ἴστια λεύκ' ἔρύσαντες
ζμεθοῦ τάς δὲ ἀνέμοις τε κυβερνήται τὸ ίθυνον.

Καὶ νῦν κεν δοκηθῆς ἵκμην ἐς ποτρίδα γαῖαν,
80 ἀλλὰ με κῦμα ρόος τε περιγνάμπτοντα Μάλειαν,
καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγκεν δὲ Κυθήρων.

Ἐνθεν δὲ ἐννήμαρ φερόμην ὀλοῖς ἀνέμοισιν
πόντον ἐπ' ἰχθύοντεν· αὐτὰρ δεκάτη ἐπέβημεν
γαῖας Λωτοφάγων, οἵτινοι εἶδαρ ἔδουσιν.

85 Ενθα δὲ ἐπ' ἡπειρου βῆμεν καὶ ἀφυστάμεθ' ἔδωρ·
αἴψι δὲ δεῖπτον ἐλοντο θοῆς παρὰ νησοῖς ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἔτειτο σίτοις τε πατασάμεθ' ἡδὲ ποτῆσος,
δὴ τότε ἔγων ἑτάρους προτείνει πεύθεσθαι ίόντας,
ἀνδρεῖ δύων κρίνας, τρίτατον κχρυχ' δμοῦ δπάσσας,
90 οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες.

Οἱ δὲ αἰψι οἰχόμενοι μίγης ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν
οὐδὲ ἄρα Λωτοφάγοι μηδονθ' ἑτάροισιν θεοδρόν
ζμετέροις, ἀλλὰ σφι δόσσαν λωτοῖο πάτασθαι·
τῶν δὲ διτις λωτοῖο φάροι μελιηδέας καρπόν,
100 οἱ οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ζθελεν οὐδὲ νέεσθαι·

ἄλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν
λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστου τε λαθέσθαι.

Τοὺς μὲν ἔγων ἐπὶ νῆσας δίγον κλαίοντες ἀνάρχη,
νησοὶ δὲ ἐνι γλαφυρῆσιν ὑπὸ ζυγά δῆσα ἔρυσσας.

Αὐτὰρ τοὺς θλούς κελδόμην ἐρίηρας ἑταῖρους
σπερχομένους νηῶν ἐπιβανέμεν ωκεάνων,
μήπω τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.

Οἱ δὲ αἰψι εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῆσι κάθιζον·

cum viris pugnare, et ubi opus erat, pedibus.

Venerunt deinde, quot folia et flores nascuntur vere,
matutini: tunc sane malum Jovis fatum astilit
nobis infelicibus, ut dolores multos pateremur.

Instituentes autem pugnam pugnabant ad naves veloces;
feriebantque se in vicem socii et Cicones aereis hastis.

Quamdiu quidem tempus matutinum erat, et augebatur sacra
dies, tamdiu nos defendantes sustinebamus, plura licet es-
sent: quando vero Sol transibat vesperam versus,
tum vero Cicones inclinarunt domitos Achivos.

Sex autem a singulis navibus bene ocreatis socii
periere: ceteri vero effugimus mortemque fatumque.

Illi vero ulterius navigabamus, dolentes animo,
lubentes ex morte, caris amissis sociis.

Nec inde mihi ulterius naves procedebant utrinque recurva,
priusquam miserorum sociorum ter unumquemque vocasse-
mus, qui perierunt in campo, a Ciconibus trucidati.

Navibus autem immisit ventum Boream nubes cogens Jupiter
cum procella ingenti, ac nubibus cooperuit
terram simul et pontum; ingruit vero e coelo nox.

Hæ quidem deinde ferebant oblique; vela autem ipsis
in tres et quatuor partes discidit vis venti.

Et ea quidem in navea demisimus, timeutes interitum;
ipsas vero festinanter subduximus in continentem.

Hic per duas noctes duosque dies continenter usque
jacebamus, simul laboreque et doloribus animum exedentes.
Sed quando jam tertium diem pulcri comis fecit Aurora,
malis erectis, at velis albis explicatis,
sedebamus: illas vero ventusque gubernatoresque dirigebant.
Et jam incolumis pervenisset in patriam terram,
sed me fluctus æstusque, circumflectentem Maleam,
et Boreas depulit, et aberrare fecit Cytheris.

Hinc autem per novem dies ferebar perniciosis ventis
pontum per piscosum: at decimo condescendimus
terram Lophagorum, qui quidem floridum cibum edunt.
Hic vero continentem ingressi sumus et hausimus aquam;
statim autem prandium cepere celeres apud naves socii.
Ac postquam cibum gustaveramus et potum,
tum vero ego socios premisi sciscitatum vadentes,
viros duos electos, tertium praeconem simul additum,
quinam viri essent in terra panem edentes.

Hi vero statim abeuntes congressi sunt viris Lophagis:
neque Lophagi parabant sociis mortem
nostris, sed ipsis prebuerunt lotum gustandam:
horum autem quicanque loti comedisset dulcem fructum,
non amplius renuntiare rursum volebat, nec redire;
sed illic volebant inter viros Lophagos
lotum edentes manere, redditusque obliviaisci.

Hos quidem ego ad naves duxi flentes necessitate,
navibusque in cavis sub transtra ligavi tractos.

At ceteros jussi dilectos socios
festinantes naves condescendere veloces,
ne forte quis loto pastus redditus oblivisceretur.

Hi autem statim ingrediebantur, et in transris conseedere;

- εξῆς δ' ἔξόμενοι πολιτὴν θλια τύπτον ἐρετμοῖς.
 105   "Ενθεὶ δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ήτορ.
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων,
 ἵκόμεθ', οἵ τις πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
 οὔτε φυτεύουσιν χεροῖν φυτὸν οὐδὲ ἀρόσιν·
 ἀλλὰ τάγ' ἀσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
 110 πυροὶ καὶ κριθαὶ ἡδὲ ἀμπελοὶ, αἵτε φέρουσιν
 οἶνον ἥρισταφύλων, καὶ σφιν Δίος ὅμερος ἀέξει.
 Τοῖσιν δ' οὐδὲ ἄγορα βουλήφοροι οὔτε θεμίστες
 ἀλλ' οἴγ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσιν κάρηνα
 ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι· θεμίστειν δὲ ἔκαστος
 115 παλίων ἡδὲ ἀλτρεῖν, οὐδὲ ἀλλήλων ἀλέγουσιν.
 Νῆσος ἔπειτα λάγεια παρέκ λιμένος τετάνυσται
 γαῖας Κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν οὐδὲ ἀποτηλοῦ,
 ὑλήσεστ' ἐν δ' αἴγες ἀπειρέσται γεγάσσιν
 ἄγριαι· οὐ μὲν γάρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει·
 120 οὐδὲ μιν εἰσοχνεῦσι κυνηγέται, οὔτε καθ' ὅλην
 ἀλγεα πάσχουσιν, κυρφάς δρέων ἐφέποντες.
 Οὔτ' ἔρα ποικινῆσιν καταΐσχεται οὐδὲ ἀρότοισιν,
 ἀλλ' ήγ' ἀσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἡματα πάντα
 ἀνδρῶν χρησίει, βόσκει δέ τε μηκάδας ἄγας.
 125 Οὐ γάρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρησοι,
 οὐδὲ ἀνδρες νηῶν διν τέκτονες, οἵ τε κάμοιεν
 νῆσας ἔυστελμους, σεί κεν τελέοις ἔκσατα,
 δέστε' ἐπ' ἀνθρώπων ἕκενύμεναι· οὐδὲ τε πολλὰ
 ἀνδρες ἐπ' ἀλλήλους νησοὺς περφάσι θάλασσαν.
 130 οἱ κέ σφιν καὶ νησοῖς ἔκτιμενην ἔχαμοντο.
 Οὐ μὲν γάρ τι κακή γε, φέροι δέ κεν ὄρια πάντα·
 ἐν μὲν γάρ λειμῶνες ἀλλοὶ πολιοὶ παρ' ὅχθας
 ὑδρηλοί, μαλακοὶ μάλα κ' ἀφίτοις ἀμπελοὶ εἰεν.
 "Ἐν δ' ἄροις λεῖη· μάλα κεν βαθὺ λήγον αἰεί¹
 135 εἰς ὕδατας ἀμφέπειν ἔτελ μάλα πιερ βού' οὐδάς.
 "Ἐν δὲ λιμὴν εὔορμος, θν' οὐ χρεῶ πεισμάτος ἔστιν,
 οὐτ' εἰνδέι βαλέειν οὔτε πρυμνήσιν· ἀνάψιαι,
 ἀλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον, εἰσόχε ναυτέων
 θυμὸς ἐποτρύνῃ καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
 140 Αὐτάρκ ἔτι κρατὸς λιμένος δέει ἀγλαὸν θέωρον,
 κρήτην ὑπὸ σπεῖσας περὶ δ' αἴγειροι πεφύσασιν.
 "Ἐνθα κατεπλέομεν, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευεν
 νύκτα δ' ὁρφαίνην οὐδὲ προύφαντ' ἰδέσθαι·
 ἀλλὰ γάρ παρὰ νησοῦ βαθεῖ· ήν, οὐδὲ Σελήνη
 145 οὐρανούθε προύφανε· κατείχετο δὲ νεφέσσιν.
 "Ἐνθούσις τὴν νησον ἔειδερακεν δφθαλμοῖσιν·
 οὐτ' οὖν κύματα μακρὸ κυλινδόμενα προτὸ χέρσον
 εἰσίδομεν, πρὸν νῆσας ἔυστελμους ἐπικελσαι.
 Κελσάστησι δὲ νησοῖς καθείλομεν ίστια πάντα·
 150 ἐκ δὲ καὶ αὐτοῖς βῆμεν ἐπὶ βηγμῖνι θαλάσσης·
 ἔνθα δ' ἀποβρέκαντες ἐμείναμεν· Ἡώ διαν.
 "Ημος δ' ἡριγνένεια φάντα φοδοδάκτυλος· Ἡώς,
 νησον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
 Προστὸ δὲ Νύμφαι, κοῦραι Δίος αἰγιόχοιο,
 155 αἴγας δρεσκόρους, θν δειπνήσειαν ἐταίροι.
 Αύτικα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχεύλους
 ειλόμεθ' ἐν νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ι.

ordine vero sedentes canum mare verberabant remis.

Illinc autem ulterius navigabamus, dolentes corde.
 Cyclopum autem ad terram superborum, exlegum,
 venimus, qui quidem diis freti immortalibus,
 nec plantant manibus plantam, neque arant:
 sed haec sine-semente et -aratione omnia proveniunt,
 triticum, el hordeum, ac vites, quae ferunt
 vinum in-magnis-uvis, et iis Jovis imber incrementum-dat.
 Ipsis vero nec conciones sunt consiliariae, nec leges;
 sed hi celorum montium inhabitant cacumina,
 in speluncis cavis; jus autem dat unusquisque
 liberis atque uxoribus; neque se-invicem curant.

Insula deinde fissioni-pta præ portu obtenditur
 terræ Cyclopum, nec prope, nec remote,
 silvosa : in ea vero capræ innumeræ nascuntur
 agrestes; neque enim frequentatio hominum eas prohibet:
 neque ipsam ingrediuntur venatores, qui per silvam
 dolores patiuntur, juga montium lustrantes.
 Neque etiam gregibus occupatur, neque arationibus,
 sed ipsa sine-semente et inarata diebus omnibus
 viris caret; pascit vero balantes capras.
 Non enim Cyclopibus naves adsunt rubris-proris,
 nec viri insunt navium fabri, qui confiant
 naves bonis-transtris-instructas, quae transmittant singula,
 ad urbes hominum euntes, (veluti crebro
 viri ad se-invicem navibus trajiciunt mare);
 qui ipsis et insulam bene-habitatam elaborarent.

Neque enim omnino mala est; ferret autem tempestiva omnia:
 insunt enim pratti mari cani ad litus
 irrigua, mollia; omnino tibi perennes vites essent.

In ea etiam aratio facilis esset; valde altam segetem semper
 in suas anni-tempestates meterent; quia valde pingue subest
 solum.] In ea porro portus est opportunus, in quo non opus re-
 tinaculo est,] neque ancoris jactis, nec rudentibus alligatis;
 sed qui-appulerint maneant aliquamdiu, donec nautarum
 animus impulerit, et aspirarint venti.

Sed in vertice portus fluit limpida aqua,
 fons sub specu : circum autem populi creverunt.
 Huc devehebamur, atque aliquis deus nobis dux-erat
 noctem per obscuram : nec-tamen apparet conspectus :
 caligo enim circa naves dense era, nec Luna
 de-coelo lucebat; obtegebatur vero cælum nubibus.
 Ibi nullus hanc insulam vidit oculis;
 nec sane fluctus magnos volutos ad litus
 vidimus, antequam naves bonis-transtris-instructas appulis-
 sent.] Appulsis autem navibus, collegimus vela omnia :
 egressi autem et ipsi sumus in litus maris ;
 ibique obdormientes exspectavimus Auroram divinam.

. Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
 insulam admirantes, obambulabamus per eam.
 Excitarunt vero Nymphæ, filiae Jovis ægidem-tenantis,
 capras montanas, ut prandium-sumerent socii.
 Continuo incurvos arcus et hastas longis-cuspidibus
 cepimus ex navibus; in tres partes autem dispositi

βάλλομεν αἵψα δ' ἔδωκε θεός μενοεικέα θήρην.
Νῆπες μὲν μοι ἐποντο δυώδεκα, ἃς δὲ ἔχαστην
100 ἐννέα λάγχανον αἴγες· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἰω.
Ὦς τότε μὲν πρόπταν ἡμαρ, ἃς ἡδιον καταδύντα,
ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἀσπετα καὶ μέθυ ηδύ.
Οὐ γάρ πω τηνὸν ἔξεφιθο οἶνος ἐρυθρὸς,
ἀλλ' ἐνέντη πολλὸν γάρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἔχαστοι
150 ἡρύσαμεν, Κυκνόνων ἵερὸν πτολίθον ἐλόντες.
Κυκλώπων δὲ ἐς γαῖαν ἐλεύσομεν, ἔγγὺς ἔντων,
καπνὸν τ' αὐτῶν τε φθοργὴν δίων τε καὶ αἰγῶν.
Ὕμιος δὲ ἡδιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλθεν,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ἥρημεν θαλάσσης.
170 Ὅμιος δὲ ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ὅμος,
καὶ τότε ἔγων ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ζειπον.
Ἄλλοι μὲν νῦν μίμινετ, ἐμοὶ ἔριηρες ἑταῖροι·
αὐτῷ δὲ ἔγω σὺν νητὶ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑταῖροιν
200 θλῶν τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἰνινές εἰσιν.
175 ἢ β' οἴγ' ὑπεριστάται τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι,
ἢ φιλοξενοὶ, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδῆς.
Ὦς εἰπὼν ἀνὰ νηὸς ἔσην ἔκλευσα δὲ ἑταίρους
αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δὲ αἴγ' εἰεῖσιν καὶ ἐπὶ κληῆσι καθίζον·
210 ἔπης δὲ ἔξόμενοι πολιητὴν ἀλλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἄλλ' θετε δὴ τὸν χῶρον ἀρικόμεθ', ἔγγὺς ἔντα,
ἔνθα δὲ π' ἐσχατιῇ σπέσος εἴδομεν, ἔγγι θαλάσσῃ,
νηφλὸν, δάφνησι κατηρεφές· ἔνθα δὲ πολλὰ
μῆτ', διέτε καὶ αἴγες ιανέσκον περὶ δὲ αὐλὴ
250 ὑψηλὴ δέδμητο κατωρχέεσσι λίθοισιν,
μακρήσιν τε πίτασσιν ίδε δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
Ἐνθα δὲ ἀνὴρ ἐνταίς πελώριος, δε βάτη τε μῆλα
οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἀλλούς
πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐών ἀθεμίστια ήδη.
300 Καὶ γάρ θαῦμ' ἐτέτυχο πελώριον οὐδὲ ἔψκει
ἀνδρὶ γε σιτοράγῳ, ἀλλὰ βίᾳ ὑλῆγεντι
νηφλῶν δρέων, δε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
Δὴ τότε τοὺς ἀλλούς κελδήμην ἐριηρας ἑταίρους
αὐτοῦ πάρ νητὶ τε μένειν καὶ νῆρα ἐρυσθαι·
350 αὐτῷ δὲ ἔγω κρίνας ἑτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους
βῆντας ἀτέροις αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μελανὸς οἶνοιο,
ἡδεός, δὲ μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος οὗδε,
ἱερεὺς Ἀπολλωνος, δε Ἰσμαρον ἀμφιβενήκει,
οἰνεκά μιν σὺν παιδὶ περισχόμεθ' ηδὲ γυναικί^{τη}
400 ἔξόμενοι· φκει γάρ ἐν ἀλσεῖ δενδρήστεντι
Φοίβου Ἀπολλωνος. Ο δέ μοι πάρεν ἀγλατὰ δῶρα·
χρυσοῦν μέν μοι δῶν' εὐεργέος ἐπτὰ τάλακτα·
δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον αὐτῷ δέπειτα
οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀρύσσας
450 ἡδὸν, ἀκηράσιον, θείον ποτὸν οὐδέ τις αὐτὸν
ἡείδη δημιών οὐδὲ ἀμφιπόλων ἐνὶ οίκῳ,
ἀλλ' αὐτὸς ἀλογός τε φίλη ταμίη τε μὲν οἴη.
Τὸν δὲ πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν,
ἐν δέπας ἐμπλήκησας ὅδατος ἀνά εἰκοσι μέτρα
500 γεύ· δδμη δὲ ἡδεία ἀπὸ κρητῆρος δδώδει,
θεσπεσή τούτη ἀν οὔτοι ἀποσχέσθαι φιλον ηεν.

Jaculabamur; statim vero dedit deus copiosam venationem.
Naves quidem me sequebantur duodecim, in unamquamque
autem] novem-sortito-contigere capræ; mihi vero decem elegi
soli.] Sic tum per-totum diem, ad solis occasum,
sedebamus epulantes carnes immensas, et *diabentes* vinum
dulce.] Nondum enim e-navibus absumtum-erat vinum ru-
brum,] sed inerat : multum enim in amphoris singuli
hausimus, Ciconium sacro oppido capto.
Cyclopum autem ad terram prospiciebamus, prope qui-erant,
fumumque, ipsorumque vocem *auditimus* oviumque et ca-
prarum.] Quando autem sol occidit et tenebrae supervenire,
tunc vero decubuiimus in litore maris.
Quando autem mane-genita apparuit rosels-digitis Aurora,
tunc ego concione instituta inter omnes dixi :
Alii quidem nunc manete, mihi dilecti socii;
at ego cum navique mea et meis sociis
profectus, hos homines explorabo, quinam sint :
utrum illi flagitioi et feroce, nec justi,
an hospitales, et ipsis mens sit deorum-reverrens.
Sic satus, navem conscendi ; jussique socios
ipsosque consendere, et retinacula solvere.
Hi vero continuo inscendebant, et in transtria consedere ;
ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.
Sed quum jam in-eum locum perveneramus, prope qui-erat,
ibi in extrema-partē speluncam vidimus, prope mare,
excelsam, lauris contextam : ibi vero multa
pecora, ovesque et capræ stabulabantur ; circum autem caula
excelsa ædificata-erat excisis lapidibus,
preceraque pinis, et quercubus alte-comantibus.
Hic autem vir habitabat ingens, qui quidem pecora
solus pascebatur procul; neque cum aliis
versahatur, sed seorsum manens nefario animo-erat.
Etenim monstrum erat horrendum ; nec similis-erat
homini quidem pane-vescenti, sed cacumini silvoso
excelsorum montium, quando appareat solum ab aliis.
Tum vero ceteros jussi dilectos socios
illuc apud navemque manere, et navem custodire :
at ego, electis sociorum duodecm optimis,
ivi; sed caprinum utrem habebam nigri vini,
dulcis, quod mihi dederat Maron, Evanthei filius,
sacerdos Apollinis, qui Ismarum tuebatur ;
quoniam ipsum cum prole tutati-sumus atque uxore,
reverentes : habitabat enim in luco arborifero
Phœbi Apollinis. Ille vero mihi dedit pulca dona :
auri quidem mihi dedit elaborati septem talenta ;
dedit autem mihi craterem totum-argenteum : ac deinde
vinum in amphoris duodecim omnibus (*summd*) haustum,
suave, incorruptum, divinum potum : nec quisquam illud
norat famulorum, neque ancillarum in domo,
sed ipse uxorque cara, promaque una sola.
Hoc autem quum bibebant dulce vinum rubrum,
unum poculum qui-implaverat, aquæ ad viginti mensuras
infundebat ; odor autem dulcis a craterè spirabat,
divinus : tum nequaquam abs:inere gratum fuisse.

Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν ἐν δὲ καὶ οἵα
κωρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι δίστο θυμὸς ἀγήνωρ
ἀνδρ' ἐπελεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκὴν,
215 ἄγριον, οὔτε δίκας εἰδότα οὔτε θέμιστας. [δον]
Καρπαλίμων δὲ εἰς ἄντρον ἀφικένεθ, οὐδέ μιν ἔν-
εβρομεν, ἀλλ' ἐνόμευε νομὸν κάτα πίονα μῆλα.
Ἐλθόντες δὲ εἰς ἄντρον ἔθηκευσθα ἔκαστα·
ταρσὸν μὲν τυρῶν βρίθον, στενόντο δὲ σηκοὶ
220 ἄριν δέ τοις ἀφέντες διακεκριμέναν δὲ ἔκασται
ἔρχαστο χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσοι,
χωρὶς δὲ αὖθ' ἔρσαι· ναῖον δὲ δρῷ ἀγγεια πάντα,
γαυλοῖς τε σκαρφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
Ἐνδέ δέ μὲν πρώτοις ἔταροι λίσσοντες ἐπέσαν,
225 τυρῶν αἰνυμένους ἵεναι πάλιν αὐτὰρ ἐπείτα
καρπαλίμων ἐπὶ νῆα θοὴν ἔριφους τε καὶ ἄρνας
σηκοῖν ἔξελάσαντας, ἐπιπλεῖν δὲλμυρὸν ὅδωρ·
ἀλλ' ἐγὼ δὲ πιθόριον — η̄ τὸν πολὺν κέρδιον ἦν —
δρῷ αὐτὸν τε ἴδοιμι, καὶ εἰ μοι ξένια δοῖη·
230 οὐδὲ ἄρ' ἐμελλέλη ἔταροισι φανεῖς ἔρατεινδὲ ἔσεσθαι.
Ἐνθα δὲ πῦρ κείαντες ἔθύσαμεν· ἥδε καὶ αὐτοὶ
τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν· μένομέν τε μιν ἐνδον
θίμενοι, ἔως ἐπῆλθε νέμων· φέρε δὲ δέριμον ἀχθὸς
ὅλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
235 Ἐκτοσθεν δὲ ἄντροις βαλάνων δρυμαγῶν ἔθηκεν·
ἥμεις δὲ δείσαντες ἀπεσύμεθ' ἐκ μυχὸν ἄντρου.
Αὐτὰρ δγ' εἰς εὐρὸν σπέος ήλασε πίονα μῆλα,
πάντα μάλ', δοστὸν ἡμελγε, τὰ δὲ ἀρσεναλεῖπε θύρηφιν,
ἄρνειούς τε τράγους τε, βαθεῖτος ἔκτοθεν αὐλῆς.
240 Αὐτὰρ ἐπειτ' ἐπέθηκε θυρέδον μέγαν ὕδρον ἀεράς,
δέριμον· οὐδὲ δὲν τόνγε δύω καὶ εἰκοσ' ἀμαξεῖ
ἐσθιαλ, τετράχυλοι, δαπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν·
τόσσην ἡλίθιατον πέτρην ἐπέθηκε θύρησιν.
Ἐξόμενος δὲ ἡμελγεν δίς καὶ μηκάδας αἰγάς,
245 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ δη̄' ἐμβρύον ἤκεν ἔκαστη.
Αὐτίκα δὲ ήμισος μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν·
ἥμισος δὲ αὖθ' ἐστησεν ἐν ἀγγεστον, δρφα οἱ ἔτη
πίνειν αἰνυμένων, καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
250 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε ποντίσεντος τὰ δὲ ἔργα,
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἰσίδεν, εἴρετο δὲ ἡμέας·
Ὥς ξένοι, τίνες ἀστέ; πόθεν πλεῖδ' ὑγρὰ κελευθα;
ἡ τι κατὰ πρήξιν ἡ μαφιδίως ἀλλάσσει,
οἵα τε λαϊστῆρες ὑπειρ δλα, τοίτ' ἀλώνται
255 φυγάς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
Ὥς ἔφασθε· ήμιν δὲ αὗτε κατελάσθη φύλον ἡτορ,
δεισάντων φθόγονα τε βαρύν, αὐτὸν τε πελωρὸν.
Ἄλλα καὶ ὡς μιν ἐπεσαν ἀμεβόμενος προσέειπον·
260 Ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ^{οὐκαδὲ οἴμενοι ἀλλην δόδον, ἀλλα κελευθα}
ἥλθομεν οὖτα που Ζεὺς ηθελ μητίσασθαι.
Λαοὶ δὲ Ἀτρείδεων Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,
τοῦ δη̄ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστίν·
265 τόσσην γάρ διέπερσε πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαοὺς

ΟΔΥΣΣΕΑ IX.

Hujus ferebam impletum utrem magnum; insuper etiam vlati-
ca] in-pera: statim enim mihi suspicatus-est animus genero-
sus,] virum superventurum, ingenti præditum robore,
ferocem, nec jura bene scientem, nec leges.

Celeriter autem in antrum venimus, neque ipsum intus
invenimus; sed pascebat per pascua pinguis pecora.
Ingressi vero antrum admirabamur singula:
calathi quidem caseis gravabantur; repleta-erant autem sta-
bula] agnorum atque haedorum: separati vero singuli
inclusi-erant; seorsum quidem grandiores, seorsum et ætate-
medii,] seorsum itidem recens-nati: natabant autem sero
vasa omnia,] multraliaque, scaphiaque elaborata, quibus im-
mulgebat.] Tum me quidem primum socii precebantur verbis,
e-caseis ut-sumeremus-et abiремus retro; ac deinde
confestim ad navem celerem hædosque et agnos
e-stabulis agentes, pernavigaremus salsam aquam;
sed ego non parui (certe multo satius fuisset),
donec ipsumque viderem, et experirer si mihi hospitalia
daret:] nec sane erat socii visus amabilis futurus.

Tum vero igne accenso sacrificavimus; atque etiam ipse
e-caseis sumentes comedimus; expectabamusque ipsum intus
sedentes, donec venit pascens: ferebat autem ingens onus
ligni aridi, ut ei ad-cœnam esset.

Extra antrum autem dejiciens strepitum fecit:
nos vero perterriti disfugimus in recessum antri.
At ille in latam speluncam egit pinguis pecora,
omnia prorsus, quæ mulgebat: ac mares reliquit foris,
arietesque, hircosque, profundam extra caulam.

Ac deinde admovit operculum ingens alte sublatum,
grave: nos illud duo et viginti currus
fortes, quaternis-rotis, a solo dimoviseent:
tantam excelsam petram admovit ostio.

Sedens autem mulgebat oves et balantes capras,
omnia faciens rite, et frētum submisit singulis.
Statim autem dimidium ubi-coagularat albi lactis,
textilibus in calathis constructum reposuit:

dimidium vero rursus constituit in vasibus, ut sibi esset
ad-potandum sumenti, et sibi ad-cœnam foret.

Ac postquam cito-expedierat obiens sua opera,

tunc ignem accendebat, et aspergit interrogabatque nos:

O hospites, quinam estis? unde navigatis humidias vias?
nunquid ad negotiationem, an temere erratis,
tanquam prædones super mare, qui errant,
animas pericolo-objectantes, malum alienigenis ferentes?

Sic dixit; nobis autem statim confactum-est carum cor,
timentibus sonitumque gravem, ipsumque monstrosum.
Sed etiam sic eum verbis respondebas alloquebar:

Nos quidem a-Troj devii-acti Achivi
varisi ventis super magnam voraginem maris,
domum petentes alia via, aliis itineribus
venimus: sic fere Jupiter voluit constituere.
Viros autem Atridæ Agamemnonis nos-prosternemus esse,
cujuſ sane nunc maxima sub-cœlo gloria est:
tantam enim diripuit urbem, et perdidit populos

πολλοῖς· ἡμεῖς δὲ αὖτε κιχανόμενοι τὰ σὰ γοῦνα
ἰκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήιον ἡ καὶ ἄλλως
δοίης δωτίνην, ητε ξένων θέμις ἔστιν.

Ἄλλ' αἰδεῖο, φέριστε, θεούς· ἕκεται τέ τοι εἶμεν.
270 Ζεὺς δὲ ἐπιτιμήτωρ ἕκετάν τε ξένων τε,
ξένιος, δειξίοισιν ἀμὲν αἰδοίοισιν διηδεῖ.

Ὦς ἐφάμην· δέ με μὲν αὐτοῖς ἀμείβετο νηλέες θυμῷ·
νηπῖος εἰς, ὡς ξεῖν', η τηλόθεν εἰλήλουθας,
δειξίς με θεούς κέλειται η δειδίμεν η ἀλέσθαι.

275 Οὐ γάρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν,
οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπειτὴ πολὺ φέρτεροί εἴμεν.
Οὐδὲν ἂν ἔγω Διὸς ἔργος ἀλευσμένος πεφιδόμην
οὔτε σεῦ οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύει.

Ἄλλα μοι εἴφ', διηγήσεις λών εὐεργέα νῆσα·
280 η που ἐπ' ἐσχατῆς η καὶ σχεδὸν, δύρα δασίω.

Ὦς φάτο πειράζων ἐμὲ δὲ οὐ λάθεν εἰδότα πολλά·
ἀλλά μιν διφόρον προσέφην πολλοῖς ἐπέεσσιν

Νέα μὲν μοι κατέταξε Ποσειδάνων ἐνοσήθων,
πρὸς πέτρηστης βαλῶν θυμῆς ἐπὶ πείρασι γαῖης,
285 ἀντρῷ προσπελάσας· ἀνέμος δὲ ἐκ πόντου ἐνειχεν·
αὐτῷ ἔγὼ σὺν τοῖςδε ὑπέκχυγον αἰπὺν διεθρόν.

Ὦς ἐφάμην· δέ με μὲν ὀύδεν ἀμείβετο νηλέες θυμῷ·
ἀλλ' οὐδὲν ἀνατίκας ἑτάροις ἐπὶ χείρας ἱλλεν·
σὺν δὲ δύῳ μάρψας ὥστε σκύλακας ποτὶ γαῖῃ
290 κόπτε· ἐπ' ἔγκαρπολος χαμάδις ρέει, δεῦς δὲ γαῖαν.
Τοὺς δὲ διαμελεῖστη ταμῶν ὑπόλισσατο δόρπον·
ἡσθιε δὲ ὧδε λέων δρεσίτροφος, οὐδὲ ἀπέλειπεν
ἔγκατά τε σάρκας τε καὶ δοτέα μυελόσεντα.

Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χείρας,
295 σχέτλια ἔργ' δρώντες ἀμπτηνή δὲ ἔχει θυμόν.
Αὐτῷ ἐπειτὴ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο ηδὸν,
ἀνδρόμεα κρέος ἔδων καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
κεῖται ἔντοσθ' ἀντροιο τανυστάμενος διὰ μῆλων.
Τὸν μὲν ἔγω βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν,
300 κιο ἀσσον λών, ξίφος δὲν ἐρυστάμενος παρὰ μηροῦ
οὐτάμεναι πρὸς στῆθος, δθι φρένες ἡπαρ ἔχουσιν,
χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἔτερος δὲ με θυμὸς ἔρυξεν.
Αὐτοῦ γάρ καὶ ἀμμες ἀπωλόμειος αἰπὺν διεθρόν
οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάνων
305 χερσὶν ἀπύσσασθαι λίθον δέρμαν, δν προεύθηκεν.

Ὦς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶ διαν.

Ἡμος δὲ ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος· Ἡῶς,
καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἡμελγε κλυτὰ μῆλα,
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἤκεν ἔκστη·
310 Αὐτῷτε ἐπειδὴ σπεῦσε πονηστάμενος τὰ δὲ ἔργα,
σὺν δὲ θυμῷ δέ δύων μάρψας ὑπόλισσατο δεῖπνον.
Δειπνήσας δὲ ἀντρού ἔγινατο πίονα μῆλα,
ρηγίδηνας ἀφελῶν θυρέον μέγαν αὐτῷτε ἐπειτα
διψ ἐπέθηχ', ὥστε τε φαρέτρη πᾶμ' ἐπιθείη.

315 Πολλῇ δὲ ροίζω πρὸς δρός τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ· αὐτῷτε ἔγω λιπόμην κακὰ βιτσοδομεύων,
εἴ πως τισαίμην, δοτή δέ μοι εὔχος Ἀθήνη.
Ἔδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
Κύκλωπος γάρ ἔκειτο μέγα ρόπαλον παρὰ σηκῶ,

multos : nos autem demum te assecuti, ad tua genua
venimus, si quod præbeas hospitale-munus, aīre etiam aliter
des donum, qui-utique hospitum mos est.

Sed verere, optime, deos ; supplices tibi sumus :
Jupiter autem ultor est supplicumque hospitumque,
Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur.

Sic dicebam : ille vero mihi rursus respondit sœvo animo :
stultus es, o bospes, vel e-longinquo advenisti,
qui me deos jubes aut timere aut observare.

Non enim Cyclopes Jovem aegidem-tententem curant,
nec deos beatos : quoniam multos potentiores sumus.
Neque ego Jovis inimicitias evitans peperceraim
nec tibi, nec sociis, nisi animus me jubeat.

Sed mihi dic, ubi appuleris veniens fabrefactam navem,
utrum alicubi ad extremam-oram, an prope, ut sciām.

Sic dixit tentans : me autem non latuit scientem multa;
sed ipsum vicissim allocutus-sum dolosis verbis :

Navem quidem mihi confregit Neptunus terræ-concussor,
ad scopulos conjectam, vestrae ad fines terræ,
promontorio impactam; ventus autem ex ponto tulit :
at ego cum hisce effugi arduam pernicieem.

Sic dicebam : ille autem mihi nihil respondit sœvo animo ;
sed ipse impetu-facto sociis manus inferebat ;
simulque duos correptos, tanquam catulos, ad terram
illidebat : ac cerebum humi fluebat, irrigabatque terram.
His vero membratim disiectis sibi-apparavit coenam :
vorabat autem, quemadmodum leo montanus, nec relinque-
bat] intestina] carnesque, et ossa medullosa.

Nos vero fientes sustulimus Jovi manus,
improba opera videntes ; desperatio autem tenebat animum.
Ac postquam Cyclops magnum impleverat ventrem,
humanas carnes comedens, et insuper merum lac bibens,
jacebat intra antrum extensus per pecora.

Hunc quidem ego volui in magno animo,
propius accedens, gladio acuto stricto a femore
vulnerare ad pectus, ubi præcordia jecur circumdant,
manu admota : aliud autem me animus retinebat.

Ibidem enim et nos periissemus ab-ostio excelso
manibus amovere saxum grave, quod admoverat.

Ita tum quidem ingemiscentes exspectabamus Auroram di-
vinam.] Quando vero mane-genita apparuit roseis-digitis Au-
rora,] tunc ignem accendebat et mulgebat egregia pecora,
omnia rite, et foetum submisit singulis.

Ac postquam cito-expedierat obiens sua opera,
simil ille rursus duobus correptis sibi-apparavit prandium.

Pransus autem, ex-antro egit pingua pecora,
facile amoto operculo ingenti : ac deinde

rurus admovit, velut si pharetræ operculum imponeret.

Multo autem strepitu ad montem agebat pingua pecora
Cyclops : at ego relictus-eram mala profunde-cogitans.

si qua ulciscerer, daretque mihi votum Minerva.

Hoc autem mihi in animo optimum vibebatur consilium.

Cyclopis enim jacebat ingens clava ad stabulum

330 χλωρὸν, Ἐλαίνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, δόφρα φοροὶ^η
αὐτανθέν· τὸ μὲν ἄρματος εἰσοκομεν εἰσοράωντες,
δόσσον θ' ιστὸν νηὸς ἐεικοσόροι μελαίνης,
φορτίδος, εὐρεῖς, ητ' ἐκπεράξ μέγα λαῖτμα·
τόσσον ἦν μῆκος, τόσσον πάχες εἰσοράσθαι.
335 Τοῦ μὲν δοσον τ' ὅργιαν ἔγων ἀπέκοψα παραστὰς,
καὶ παρέθηχ' ἐτάροισιν, ἀποξύναι δὲ ἐκέλευσα.
Οἱ δὲ διμαλὸν ποίησαν ἔγω δὲ θώσκω παραστὰς
ἄκρον, ἀφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέω.
Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ἑπό κόπρω,
340 οἱ δὲ Ἐλαίζον, τοὺς δὲ καὶ ήθελον αὐτὸς ἐλέσθαι,
345 τέσσαρες, αὐτάρ δὲ ἔγω πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
Ἐσπέριος δὲ ἥλιθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων·
αὐτίκα δὲ εἰς εὔρὺν σπέσος ἡλασε πίονα μῆλα,
πάντα μάλ· οὐδέ τι λείπει βαθεῖης ἐκτοθεν αὐλῆς,
η τοι δισάμενος, η καὶ θεὸς ὁς ἐκέλευσεν.
350 Αὐτάρ ἐπειτ' ἐπέθηκε θυρέον μέγαν ὑψός δεῖρας,
ἔζόμενος δὲ ἡμελγεν δίς καὶ μηκάδας αἴγας,
πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἡκεν ἐκάστη.
Αὐτάρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ δὲ ἔργα,
σὺν δὲ δργε αὐτεῖ δύῳ μάρφας ὠπλίσσατο δόρπον.
355 Καὶ τότε ἔγω Κύπλωπα προσηύδων ἔγι; παραστὰς,
χιστύνιον μετὰ γερσὸν ἔγων μελανὸς οἴνοι·
Κύκλωψ, τὴν, πίε οἶνον, ἐπει φάγες ἀνδρόμεα κρέα·
δόφρ' εἰδῆς, οἴον τι ποτὸν τόδε νηὸς ἐκεκένθει
ἡμετέρῃ· σοὶ δὲ αὖ λοιδὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
360 οἰκαδε πέμψεις; σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνέκτως.
Σχέτλει, πῶς καν τίς σε καὶ θετερον ἄλλος θυοίτο
ἀνθρώπων πολέων; ἐπει οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξε.
“Ως ἔφάμην· δὲ δέκτο καὶ ἐκπιεν ἡσατὸ δ' αἰνῶς·
ἡδὺ πονὸν πίνων· καί μ' ἥτεε δεύτερον αὐτίς·
365 Δός μοι ἔτι πρόρρων καί μοι τεὸν οὔνομα εἰπὲ
αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶς ξενίον, φρεὶ σὺν χαίρης.
Καὶ γάρ Κύκλωπεσι φέρει ξειδωρος ἀρουρα
οἶνον ἔριστάφιλον, καὶ σφιν Διὸς δύμορος ἀέξει·
ἄλλα τοδὲ ἀμφορίσης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ.
370 “Ως ἔφατ· αὐτάρ οἱ αὐτίκις ἔγω πόρον αἴθοπα οἴνον·
τρὶς μὲν ἔδυκα φέρων, τρὶς δὲ ἐκπιεν ἀφραδίσιν.
Αὐτάρ ἐπει Κύκλωπα περὶ φρένας ἡλιθεν οἶνος,
καὶ τότε δὴ μιν ἐπεσοι προσηύδων μειλιχίοισιν·
Κύκλωψ, εἰρωτάς μ' οἶνομα καλυτόν; αὐτάρ δὲ ἔγω τοι
375 ξέρεσσον σὺ δέ μοι δὸς ξενίον, ὥστερ οὐπέστης.
Οὔτις ἔμοιγ' οἶνομα· Οὔτιν δὲ με κικλήσκουσιν
μήτηρ ήδε πατήρ ήδε ἄλλοι πάντες ἔταιροι.
“Ως ἔφάμην· δὲ μὲν αὐτίκις ἀμειθετο νηλεῖ θυμῷ·
Οὔτιν δὲ πύματον ἔδομαι μετὰ οἰς ἐτάροισιν,
380 τοὺς δὲ ἄλλους πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήσοις ἔσται.
“Η καὶ ἀνακλινθεὶς πέσει θυτίος αὐτάρ ἐπειτα
καὶ τὸ ἀποδοχμώσας παγὴν αὐχένα· καὶ δὲ μιν θυμὸς
ζῆρει πανδαιμάτωρ· φάρυγχος δὲ ἔξεσσυτο οἴνος

viridis, oleagina; hanc quidem exciderat, ut ferret
arefactam; eam nos assimilabamus insipientes,
quantus malus est navis viginti·remis·agitatae nigræ,
onerariae, latæ, quæ trajicit magnam voraginem·maris :
tanta erat longitudo, tanta crassitudo aspectu.
Ab-hac quidem quantum ulnam ego abscidi astans,
et apposui sociis, lævigateque jussi.
Hi vero lævem fecerunt; ego autem acui astans
summum: statimque prehensam adurebam in igni ardente.
Et hanc quidem bene deposui reconditam sub stercore,
quod per speluncam fusum-erat admodum dense multum.
Ac ceteros sorte sortiri jussi,
quinam auderet mecum vectem sublatum
terere in oculo, quando eum dulcis somnus occuparet.
Hi autem sorte-electi-sunt, quos et voluisse ipse eligere,
quatuor, at ego quintus cum his delectus-sum.
Vespertinus autem rediit pulcris-velleribus pecora pascens:
continuo vero in latam speluncam egit pinguis pecora,
omnia prorsus; neque ullum relinquebat profundam extra
caulam, sive quid suspicatus, sive etiam deus sic jussérat.
Ac deinde admovit operculum ingens alte sublatum;
sedensque mulgebat oves et balantes capras,
omnia faciens rite, et foetum submisit singulis.
Ac postquam cito-expedierat obiens sua opera,
simil ille rursus duobus correptis sibi-paravit cœnam.
Et tum ego Cyclopem alloquebar prope astans,
poculum in manibus tenens nigri vini :

Cyclops, accipe, bibe vinum, postquam comedisti humana carnes; ut scias, qualem quandam potum hunc navis condebat; nostra; tibi autem libamen ferebam, si me miseratus] domum mitteres: tu vero furis non-amplius tolerabiliter.] Inique, quomodo quisquam ad-te et in-posterum alias accedat] ex-hominibus multis? quoniam non recte fecisti.

Sic dicebam: is autem accepit et ebibit, delectatusque-est
vehementer] dulcem potum bibens; et a me petebat secundo
rursus:] Da mihi adhuc lubens, et mihi tuum nomen dic
statim nunc, ut tibi dem hospitale-munus, quo tu gaudeas.
Etenim Cyclopiis fert alma terra
vinum in-magulis-uvis, et iis Jovis imber dat-incrementum;
verum hoc ambrosiae et nectaris est surculus.

Sic dixit; at et rursus ego dedi nigrum vinum;
ter quidem præbui ferens, ter autem is ebibit stultitia.
Ac postquam Cyclopi circa mentem venit vinum,
tunc vero ipsum verbis alloquebar blandis:

Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi
dicam; tu autem mihi da hospitale-munus, uti pollicitus-es.
Nemo mihi nomen est; Neminem vero me vocant
mater atque pater et alii omnes sodales.

Sic dixi; ille vero mihi statim respondebat sævo animo;
Neminem ego postremum edam post suos socios,
ceteros autem prius; hoc tibi hospitale-munus erit.

Dixit, et recumbens cecidit supinus; ac deinde
jacebat inflexa crassa cervice: atque eum somnus
capiebat omnium-domitor; e-gulture vero erumperebat vinum,

ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι· δὸς ἐρεύγετο οἰνοθαρειῶν.

275 Καὶ τότε ἔγώ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασσα πολλῆς,
εἴως θερμαλνοῖτο· ἐπεσάλι τε πάντας ἔταιρους
θάρσυνον, μῆτις μοι ὑποδδέεστας ἀναδύνη.

Ἄλλ' ὅτε δὴ ταχὺ δομοὶ μοχλὸς ἐλάσσος ἐν πυρὶ μᾶλλον
ἀψεσθαι, χλωρὸς περ ἐών, διεφαίνετο δὲ αἰνός,
280 καὶ τότε ἔγών ἄσσον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δὲ ἔταιροι
ἴστανται· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.

Οἱ μὲν μοχλὸν ἐλόντες ἐλάσσον, δὖν ἐπ' ἄκρῳ
ὅρθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἔγώ δὲ ἐφύπερθεν ἀρθεῖς
δίνεον. Ως δὲ τις τρυπῷ δόρυ νήσου ἀνήρ
385 τρυπάνῳ, οἱ δὲ τ' ἔνερθεν ὑποστέσουσιν ἴμαντι
ἀψάμενοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενές αἰεὶ·
ἄς τοῦ ἐν ὅρθαλμῷ πυρῆκες μοχλὸν ἐλόντες
δινέομεν, τὸν δὲ αἷμα περιβρέες θερμὸν ἔνοντα.

Πάντα δέ οἱ βλέφαροὶ ἀμφὶ καὶ ὅρυτας εἴσοντες ἀτυη,
390 γλήνης καιομένης· σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ βίζαι.

Ως δὲ δὴ ἀνὴρ χαλεπὸς πλεκεν μέγαν ἡὲ σκέπαρνον
εἰν ὑδατὶ ψυχρῷ βάπτη μεγάλα λάχοντα,
φαρμάσουν τὸ γάρ αὐτε σιδήρου γε κράτος ἔστιν
ἄς τοῦ σίζες ὅρθαλμὸς ἐλασσένω περὶ μοχλῷ.

405 Σμερδαλέον δὲ μέγι ὥμαξεν περὶ δὲ λαχε πέτρη·
ἡμεῖς δὲ δεῖσαντες ἀπεσύμεθ. Αὐτὰρ δομοὶ μοχλὸν
ἔξερον ὅρθαλμον, περυρμένον αἴματι πολλῷ·
τὸν μὲν ἔπειται ἔρδιψεν ἀπὸ ἕο χερσὸν ἀλύων.

Αὐτὰρ δομοὶ Κύκλωπας μεγάλη ποιεν, οἱ δρά μιν ἀμφὶς
410 ὥκεον ἐν σπήσεσι δι' ἄκριας ἡνεμοεστας·
οἱ δὲ βοῆς ἀπόντες ἐφοίτων ἀλλοθεν ἀλλος·
ἴσταμενοι δὲ εἰροντο περὶ σπέος, δται ἐ κήδοι·

Τίπτε τόσον, Πολύφημος, ἀρημένος ὁδὸς ἐβόήσας
νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀπόντος ἀμμε τείνησα;
415 οὐδὲ μῆτις σου μῆτη βροτῶν δέκοντος ἀλαύνει;
μῆτις σ' αὐτὸν κτενήν δόλῳ ἦὲ βίηφιν; [μος]

Τούς δὲ αὐτὴν ἔντρου προέφη κρατερὸς Πολύφημος
φοιοι, Οὔτεις με κτενει δολῳ, οὐδὲ βίηφιν.

Οι δὲ ἀπαμειδόμενοι ἐπεια πτερόενται ἀγρόενον·
420 εἰ μὲν δὴ μῆτις σε βιάζεται, οἶον ἔοντα,
νοῦσὸν γ' οὐπως ἔστι Διὸς μεγάλου ἀλέσασθαι·
ἄλλ' οὐγ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάνων ἀνακτι.

Ως δέρε ξφαν ἀπίωντες ἐμὸν δὲ ἐγδιλασσε φλον κῆρ,
ῶν δομοι ἔξαπτάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
425 Κύκλωπ δὲ στενάχων τε καὶ ὀδίνων δδύνησιν,
χεροὶ ψηλαρφῶν, ἀπὸ μὲν λίθοι εἰλεθυράων·
αὐτὸς δὲ εἰνι θύρησι καθέζετο, χείρε πετάσας,
εἴ τινα που μετ' δεσσι λάδοι στεγάνοντα θύραζε·
οῦντο γάρ πού μ' ἥλπετε ἐν φρεσὶ νήπιον εἶναι.

430 Αὐτὰρ ἔγω βουλευον, δηψες δομὴ δριστα γένοιτο,
εἴ τινι ἔταιροισιν θανάτου λύσιν ἥδε ἐμοὶ αὐτῷ
εὑρούμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν θραινον,
ῶτε περὶ ψυχῆς μέγα γάρ κακὸν ἐγγύθεν ἔσεν.
Ωδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.

435 Ἄρσενες διες ησαν ἔντρεφέες, δασύμαλοι,
καλοὶ τε μεγάλοι τε, ιδονεφές εἵρος ἔχοντες
τοὺς ἀκέων συνέεργον ἔντρεφέεστι λύγοισιν.

rustaque-carnis humanæ; ipse autem eructabat vino-gravatus.] Et tunc ego vectem sub cinerem immisi multum,
donec oalefieret; verbiisque omnes socios
confirmabam, ne quis mihi subveritus desugereget.

Sed quum jam brevi vectis oleaginus in igne erat
arsurus, viridis licet esset, candebatque vehementer,
tum ego eum propius asserebam ex igne, circum autem socii
stabant: atque audaciam inspiravit magnam deus.

Hi quidem vectem prehensum oleaginum acutum in summo
oculo infixerunt; ego autem superne arrectus
versabam. Ut vero quum quis terebrat lignum navale vir
terebra, alli autem infra torquent loro
apprehensam utrinque: hæc autem circumvolvitur assiduo
semper:] sic ejus in oculo ignea-acie vectem prehensum
versabamus; hunc autem sanguis circumfluebat calentem.
Omnes vero ei palpebras circum et supercilia crenavit vapor,
pupilla ardente: crepitabant autem ei igne radices.

Veluti autem quum vir faber securim magnam, aut asciām,
in aqua frigida mergit valde stridentem,
temperans; hoc enim deinde ferri robur est:
sic ejus stridebat oculus oleaginum circa vectem.

Horrendum autem magnum ejulavit; insonuitque petra:
nos vero perterriti diffugimus. At ille vectem
extraxit oculo stedatum sanguine multo

illum quidem deinde abjecit a se manibus dolore-surens.
Atque Cyclops magno clamore-vocabat, qui circa ipsum
habitabant in speluncis per promontoria ventosa:
illi autem clamorem audientes accurrebant aliunde alius;
stantesque interrogabant circa speluncam, quidnam ipsum
affligeret:] Cur tantum, Polyphe, læsus sic clamasti
noctem per divinam, et insomnes nos facis?
num quis a-te oves mortalium invito abigit?
an metuis ne quis te ipsum occidat dolo aut vi?

Hos autem rursus ex antro allocutus-est fortis Polyphe-
mus:] o amici, Nemo me occidit dolo, neque viribus.

Illi vero respondentes verba alata dicebant:
si quidem revera nullus tibi viri-infert, solus quum-sis,
morbus sane nullo-modo licet Jovis magni effugere:
sed tu-quidem supplica patri Neptuno regi.

Sic dixerunt abeuntes; meum autem risit carum cor,
quod nomen eos decepisset meum et consilium eximium.
Cyclops autem ingemiscensque, et cruciatus doloribus,
manibus palpans, amovit quidem lapidem ab-ostio;
ipse vero in ostio considebat, manibus extensis,
si quem forte inter oves deprehenderet exeuatam foras;
adeo enim videlicet me putabat in mente stultum esse.

At ego deliberabam, quomodo ἡεο omnium optime fierent,
si quam sociis mortis liberationem, ac mihi ipsi
invenirem: omnes vero dolos et consilium omne texebam,
utpote de vita; magnum enim malum prope erat.
Hoc vero mihi in animo optimum videbatur consilium.
Mares oves erant bene-nutriti, densis-velleribus,
pulcrique, magnique, violaceum vellus habentes;
hos tacite colligabam bene-tortis viminibus,

τῆς ἐπι Κύκλωψ ἔδει πελωρ, ἀθεμίστια εἰδῶς,
σύντρεις αἰνύμενος· διὸ μὲν ἐν μέσῳ δύνδρα φέρεσκεν,
430 τὰ δὲ ἔτερα ἔκάτερθεν ἵτην, σώντες ἑταῖρους.
Τρεῖς δὲ ἔκαστον φῶν· διες φέρον· αὐτὰρ ἔγνωγε —
ἀρνεῖος γάρ ἔη, μῆλων δχ̄ ἀριστος ἀπάντων —
τοῦ κατὰ νῶτα λαβόν, λασίνην ὑπὸ γαστέρ' ἐλυσθεὶς
κείμην· αὐτὰρ ἥρεσιν ἀντοπεσοίο
435 νωλεμένως στρεφεῖς ἔχομην τετλήστι θυμῷ.
“Ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμάναιμεν Ἡὅ δῖαν.
“Ἡμος δὲ ἡριγένεια φάντη ροδοδάκτυλος Ἡός,
καὶ τότ’ ἐπειτα νομόνδ’ ἔξεστον ἄρσενα μῆλα,
θήλειαι δὲ ἐμέμυηκον ἀνήμελχοι περὶ σποχοῖς·
440 οὐδέτας γάρ σφαραγεῦντο. Ἀνάντη δὲ δύδνηστι κακῆσιν
τειρόμενος, πάντων δίων ἐπεμαλεῖτο νῶτα
δρῶν ἑσταότων· τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
ώς οἱ δπ̄ εἰροπόνων δίων στέρνοισι δέδεντο.
“Ὕστατος ἀρνεῖος μῆλων ἔτειχε θύραζε,
445 λάχνων στεινόμενος καὶ ἐμοί, πυκινὰ φρονέοντι.
Τὸν δὲ ἐπιμασσάμενος προσέφθη χρατερὸς Πολύφημος
Κριέ πέπον, τί μοι δῶδε δὶς σπέος ἔστιο μῆλων
ἔστατος; οὔτι πάρος γε λελειμένος ἥρχεισι οἴλην,
450 ἀλλὰ πολὺ πρώτος νέμεται τέρεν’ ἄνθεα ποίης,
μακρὰ βιβάζει πρώτος δὲ ρόδες ποταμῶν ἀφικάνεις·
πρώτος δὲ σταθμόνδει λιλαίεις ἀπονέσθαι
ἔσπειρος· νῦν αὖτε πανύστατος — ἢ σύν’ ἄνακτος
δρθαλμὸν ποθεῖεις; τὸν ἀνήρ κακὸς ἔξαλάσσεν
σὺν λυγροῖς ἔταροισι, δαμασσάμενος φρένας οἰνφ,
455 Οὗτος, διὸ οὐπώ φημι περιγυμένον εἶναι διεθρον.
Εἰ δὲ δρυφρονέοις ποτιφονήεις τε γένοιο
εἰπεῖν, δηπτῇ κείνος ἐμὸν μένος ἡλασκάζει·
τῷ καὶ οἱ ἔγκαφαλος γε διὰ σπέος ἀλλυδικὸς ἀλλῃ
θειομένου ράσιοτο πρὸς οὐδεῖ· καὶ δέ κ’ ἐμὸν κῆρ
460 λυρήσεις κακῶν, τά μοι οὐτιδανδός πόρεν Οὗτος.
“Ὡς εἰπὼν τὸν κριὸν ἀπὸ δού πέμπει θύραζε.
“Ἐλθόντες δὲ ἡβαιὸν ἀπὸ σπέους τε καὶ αὐλῆς,
πρώτος δὲ ἀρνεῖος λύσμην, ἐπέλιστα δὲ ἑταῖρους.
Καρπαλίμων δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῆ,
465 πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, δρφ̄ ἐπὶ νῆα
ἰκνέμεθ· ἀσπάσιοι δὲ φίλοις ἔταροισι φάνημεν,
οἱ φύγομεν θάνατον· τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες.
Ἄλλ’ ἔγὼ οὐδὲ εἰλού, ἀνὰ δὲ δρόσις νεῦον ἔκάστη
κλαίειν ἀλλ’ ἔκλευεις θῶν καλλίτριχα μῆλα
470 πολλὴν ἐν νηὶ βαλόντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ.
Οἱ δὲ αἰψὲ εἰζανιον καὶ ἐπὶ κληῆσι κάθιζον·
ἔτης δὲ ἔζομενοι πολιὴν ἀλλὰ τύπτον ἐρεποδας.
Ἄλλ’ ὅτε τόσσον ἀπῆν, δόσσον τε γέγωνε βοήσας,
καὶ τότ’ ἔγὼ Κύκλωπα προσηγόνων κερτομίοισιν·
475 Κύκλωψ, οὐκ ἄρ’ ἔμελλες ἀνάλκιδος ἀνδρὸς ἔταί
ἔσμεναι εἰ σπῆρι γλαφυρῷ χρατερῷ βίηριν. [ροὺς
Καὶ λίην σέγη] ἔμελλε κιχήσεσθαι κακὸν ἔργα,
σχέσι, ἐπει ζείνους οὐχ ἄζεο σῷ ἐνὶ οἰκῷ
ἔσθέμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἀλλοι.
480 “Ὡς ἐφάμην· δὲ δὲ ἐπειτα χολόσατο κηρόβι μᾶλλον·
ἥκε δὲ ἀπορρήξας χορυφὴν δρεος μεγάλοι·

ΟΔΥΣΣΕΑ IX.

in quibus Cyclops dormiebat, monstrum, nefario animo,
tres-una sumens: qui quidem in-medio erat, is virum fere-
bat,] ceteri autem duo utrinque ibant, servantes socios.
Ternæ autem quemque virum oves ferebant: atque ego
(aries enim erat, pecudum longe maximus omnium),
hujus tergo arrepto, villosum sub ventrem volutus
extendebar: at manibus lanae egregiae
firmiter implicatus hærebam constanti animo.
Sic tum quidem gementes exspectavimus Auroram divinam.
Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
tum vero deinde ad-pascua erumpentes mascula pecora;
feminæ vero balabant immulctæ per stabula:
ubera enim gravabantur. Dominus vero doloribus gravibus
afflictus, omnium ovium palpabat terga
erecte stantium; illud autem stultus non animadvertisit,
ut illi sub lanigerarum ovium pectoribus ligati-erant.
Ultimus aries pecorum exhibet foras,
vellere gravatus, et me, multa cogitante.
Hunc autem palpatum allocutus-est fortis Polyphemus :
Aries care, quid mihi ita per speluncam exis pecudum
ultimus? neulquam antea quidem relictus venis post-oves,
sed multo primus pasceris teneros flores herbae,
magnis passibus-incedens; primusque ad-fluenta fluviorum
pervenis;] primus autem in-stabulum cupis redire
vespertinus: nunc contra omnium-ultimum: num tu domini
oculum desideras? quem vir malus excæscavit
cum perniciose sociis, postquam-domuit mentem vino,
Nemo, quem nondum existimo elapsum esse mortem.
Si jan idem-mecum-sentires, vocalisque fieres,
ut-diceres, ubinam ille meum robur evitet;
profecto ei cerebrum quidem per speluncam hoc illuc
eliso spargeretur ad solum; ac meum cor
quiesceret a-malib, quæ mihi nihil-vir intulit Nemo.
Sic locutus, arietem a se mittebat foras.
Quum-venissemus autem paululum a spelunca et caula,
primus ab ariete me-expeditiv, solvi vero deinde socios.
Celeriter autem pecora pedes-tendentia, pinguis adipe,
multa circumducentes abigebamus, donec ad navem
pervenissemus; desiderati vero caris sociis apparuimus,
qui effugimus mortem: ceteros autem lugebant flentes.
At ego non sinebam, sed superciliosi innuebam unicuique,
ne-flerent; verum jussi celeriter pulcris-velleribus pecora
multa in navem quum-immississent, navigaro salsam aquam.
Illi vero statim inscendebant, et in transitis consedere;
ordinaque sedentes canum mare verberabant remixa.
Sed quando tantum aberam, quantum aliquis audiri-potest
clamans,] tunc ego Cyclopien alloquebar conviciis :
Cyclops, non ergo eras imbellis viri socios
comesurus in spelunca cava, vi violenta.
Et nimis-abunde te erant assecutura mala facta tua :
inique! quoniam hospites non verebaris tua in domo
comedere: ideo te Jupiter ultus-est et dii alii.
Sic dixi; ille autem deinde iratus-est in-animo magis :
misit autem abruptum verticem montis magni;

καὶ δ' ἔβαλε προπάροιτε νέος χιανοπρώροιο.
[τυτθὸν ἐδύνησεν δ' οἰήσιον ἄκρον ἵκεσθαι.]

Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
485 τὴν δ' αἷψ' ἡπειρόνδι πταλιρρόθιον φέρε κῦμα,
πλημμυρίς ἐκ πόντου, θέμωσε δὲ χέρσον ἵκεσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ χείρεσσι λαβὼν περιψήκεα κοντὸν
ῶσα παρέβη· ἐτάροισι δ' ἐποτρύνας ἔκλευσα
ἔμβαλλειν κώπης, ἵν' ὑπὲκ κακότητα φύγοιμεν,
490 χραὶ κατανεύων οἱ δὲ προτεσόντες ἔρεσσον.
Ἄλλ' οὐτε δὴ δις τόσσον ἀλλὰ πρήσσοντες ἀπῆμεν,
καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσηγόνων ἀμφὶ δὲ ἐταῖροι
μελιτίχιοις ἐπέσσοντο ἐρήτων ἀλλοθεν ἀλλος·

Σχέτλει, τίππ' ἐλέεις ἐρδιζέμενον ἄγριον ἄνδρα;
495 δεὶς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ήγαγε νῆσον
αὐτῆς ἐς ἡπειρον, καὶ δὴ φάμενον αὐτῷδ' ὀλέσθαι.
Εἰ δὲ φθεγξαμένου τευ ηὐ αὐδήσαντος ἀκουσεν,
σύν κεν ἄραδὲς ἡμέων κεραλάς καὶ νήσια δοῦρα,
μαρμάρῳ δρισίσαντο βαλῶν· τόσσον γάρ ήστιν.

500 Ποὺς φάσαν· ἀλλ' οὐ πειθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμὸν,
ἀλλὰ μιν δύρθρον προξέφην κεκοτηστο θυμῷ·
Κύκλων, αἱ κέν τις σε κατεπήντων ἀνθρώπων
δρθαλμοῦ εἰρήται δεικελίην ἀλωτῶν,
φάσθαι· Ὁδοστῆς πτολιπόρθιον ἔξαλαῶσαι,
505 οὐδὲν Λαερτεων, Ἰθάκη ἔνι οἰκὲ ἔχοντα.

Ποὺς ἕραμην· δέ δέ μ' οἰμάκης ἡμειβετο μύδων·
δι πόποι, ηὐ μάλα δὴ με παλαιφάτα θέραφαδ' ἵκεντε.
Ἔσκε τις ἀνθάδε μάντις ἀνήρ, ηὐς τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὔρυμίδης, δις μαντοσύνη ἐπέκαστο,
510 καὶ μαντεύομένος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν·
δις μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι δπίσω,
χειρῶν δὲ· Ὁδοστῆς ἀμαρτήσεσθαι δπωπῆς.
Ἄλλ' αἰεὶ τινὰ φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέμην
ἐνθάδε ἐλεύθεροντα, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν·
515 νῦν δέ μ' ἐών δόλγος τε καὶ οὐτιδανός καὶ ἀκίνος
δρθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπει μ' ἐδαμάστατο οἰκῷ.
Ἄλλ' ἄγε δεῦρ', Ὁδοστῆς, ἵνα τοι πάρετο ξείνια θεῶν
πομπῆν τ' ὅτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἐννοσίγαιον·
τοῦ γάρ ἐγὼ παῖς εἰμι, πατήρ δὲ ἐμὸς εὔχεται εἶναι·
520 αὐτὸς δέ, αἴ κ' ἔθελησ', ἴησται, οὐδέ τις ἀλλος
οὐτε θεῶν μακάρων οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.

Ποὺς ἔρατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειδόμενος προσέειπον·
αὶ γάρ δὴ φυχῆς τε καὶ αἰώνος τε δυναίμην
εὗνιν ποιήσας πέμψαι δόμον· Ἀϊδος εἴσω·
525 δις οὐκ δρθαλμὸν γ' ἴησται οὐδὲ Ἐννοσίχων.

Ποὺς ἕραμην, δ' ἐπειτα Ποσειδάνων ἀνακτε·
εὐχέτο, χειρίδρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστέροντα·
Κλῦθι, Ποσειδανον γαινόχε, χιανοχαῖτα·
εἰ ἐτέον γε σός εἰμι, πατήρ δὲ ἐμὸς εὐχεῖται εἶναι,
530 δός μη Ὁδοστῆς πτολιπόρθιον οἰκαδὲ ἵκεσθαι.
[υὶδὲν Λαερτεων, Ἰθάκη ἔνι οἰκὲ ἔχοντα.]

Ἄλλ' εἰ οἱ μοιρὶ ἐστὶ φίλους τ' ἰδεῖν καὶ ἱέσθαι
οἴκον εὔκτιμενον καὶ ἐτὸν ἐς πατρίδα γαῖαν·
δῆλος ἐλθοι, δλέσσας ἀπὸ πάντας ἐταίρους,
535 νηδὲς ἐπ' ἀλλοτρίης, εῦροι δὲ ἐν πῆματα οἰκεῖ.

dejectaque ante navem nigra-prora.
[paululum vero abfuit quin clavum extremum attingeret.]

Fluctavit autem mare decidito a petra :
ipsam vero navem statim ad-continentem refluxus serebat flutus,
] inundatio e mari, adegitque prope terram ut-veniret.
Atque ego manibus sumto praelongo conto
detrusi a litore; sociosque hortatus jussi
incumbere remis, ut malum effugeremus,
capite annuens : illi vero incumbentes remigabent.
Sed quando jam bis tantum per-mare iter-facientes aberamus,
tunc ego Cyclopem alloquebar; circum vero socii
blandis verbis me inhibebant aliunde alius :

Improbè, cur vis irritare ferocem virum?
qui etiam nunc in-pontum jacto telo deduxit navem
rursus ad continentem, et sano existimabamus illic nos per-
ituros.] Si vero vociferatum aliquem, aut locutum audiisset,
collisiasset nostra capita, et navalia ligna,
saxo aspero conjecto ; tantum enim jaculatur.

Sic dixerunt; sed non flectebant meum magnum animum,
sed illum rursus allocutus-sum irato animo :

Cyclops, si quis te mortalium hominum
de-oculi interrogaverit feda cæcitate,
dic, Ulyssem urbium-eversorem excæcasse te,
filium Laertæ, in Ithaca sedes habentem.

Sic dixi; ille autem mihi ejulans respondebat sermone :

dii boni, certe omnino jam me antiqua vaticinia attingunt.
Erat quidam hic vates vir, bonusque magnusque,
Telemus Eurymides, qui vaticiniis excellebat,
et vaticinans consenseret inter-Cyclops;
qui mihi dixit haec omnia perfectum-iri in-posterum,
manibus ex Ulyssis me privatum-iri visu.
Sed semper aliquem virum magnum et pulcrum exspectabam
huc venturum-esse, magno præditum robore;
nunc autem me, parvusque et nihil-homo, et imbellis,
oculo privavit, postquam me domuerat vino.
Sed age huc veni, Ulysse, ut tibi hospitalia præbeam,
deductionemque impellam ut-det inclytum Neptunum :
hujus enim ego filius sun, patrem autem is meum se-profi-
tetur esse :] ipse autem, si voluerit, sanabit, nec quisquam
alius,] nec deorum beatorum, nec mortalium hominum.

Sic dixit : at ego ipsum sic respondens alloquebar :

utinam enim ita jam animaque et vita te possem
expertem factum mittere in domum Plutonis,
ut non oculum utique sanabit nec Neptunus.

Sic dixit : ille autem deinde Neptuno regi
supplicabat, manus tendens ad celum stellatum :

Audi, Neptune terram-continens, cæruleis-crinitibus
si revera tuus sum, patremque te meum profiteris esse,
da, ut-ne Ulysses urbium-eversor domum veniat.
[filius Laertæ, in Ithaca domos habene.]

At si ei fatale est amicosque videre et pervenire
ad-domum bene-aedificata, et snam in patriam terram :
sero male veniat, amissis omnibus sociis,
nave in aliena, inveniatque calamitates domi

Ως ἔφατ' εὐχόμενος τοῦ δὲ ἔκλιτος Κυκνογαίτης.
Αὐτάρ δγ' ἐξαῦτις πολὺ μεζόνα λᾶσαν δέιρας,
ἥκ' ἐπιδινήσας· ἐπέρειστο δὲ ἵν' ἀπέλεθρον.
Καὶ δὲ ἶσθαλεν μετόπισθε νέδις κυανοπρώτῳ
διη τυτθὸν, ἐδεύσατος δὲ οἰλίους ἅρπων ἵκεσθαι.
Ἐκλύσθη δὲ θαλάσσας κατερχομένης ὑπὸ πέτρης;
τὴν δὲ πρόσω φέρε κύμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἵκεσθαι.
Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμενος, ἔνθα περ ἀλλαι
νῆες ἐύστελμοι μένον ἀδρόαι, ἄμφοι δὲ ἐτάροι
εἰλατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδύμενοι αἰεῖ·
νῆα μὲν ἐνδοῦ ἀλέθοντες ἐκέλσαμεν ἐν φυμάθοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτὸν βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐν νησὶ θάντοις
δασσάμεθ', δις μητίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι τοις.
εἴη Ἀρνειόν δὲ ἐμοὶ οἰλιούχην μίδας ἑταῖροι,
μηλῶν δαιομένων, δόσατο ἔξοχα· τὸν δὲ ἐπὶ θινὶ¹
Ζηνὶ κελαινερέτι Κρονίδη, δὲ πᾶσιν ἀνάστει,
βέζας, μηρῷ ἔχαιον· δὲ οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν, θωπὸς ἀπολοίσατο πᾶσαι
νῆες ἐύστελμοι καὶ ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.
Ως τότε μὲν πρόταν ἤμαρ ἐς ἡλιον καταδύντα
ἥμετα δαινύμενοι κρέα τ' ἀσπετα καὶ μέθον ἥδιν.
Ἴμος δὲ ἡλίος κατέδει καὶ ἐπὶ κνέφρας ἥθεν,
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
εἴη Ἰμος δὲ ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἰών,
δὴ τότε ἐγὼν ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
αὐτούς τ' ἀμβάνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δὲ αἷψιν ἐξεβαίνον καὶ ἐπὶ κλήσι καθίζον·
ἔντης δὲ ἐξόμενοι πολιτὴν ἀλα τύπτον ἐρετμοῖς.
εἴη δὲ ἐγὼν διατάσσων τοιούτοις
εἴη δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἥτορ,
ἀσμενοι ἐκ θανάτου, φίλους δλέσαντες ἑταίρους.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Κ.

Τὰ περὶ Αἰόλου καὶ Λαιστρυγόνων
καὶ Κίρκης.

Αἰολίην δὲ νῆσον ἀφικόμενον· ἔνθα δὲ ἔνταιεν
Αἰολὸς Ἰπποτάδης, φίλος ἀθανάτοις θεοῖσιν,
πλωτῆ ἐν νήσῳ· πᾶσαν δὲ τέ μιν πέρι τείχος
χαλκεον, ἀρρήκτον λιστσὴ δὲ ἀναδέδρομε πέτρῃ.
τοῦ καὶ δύνεκοι παῖδες ἐν μεγάροις γεγάσσον·
ξεῖ μὲν θυγατέρες, ξεῖ δὲ οὐτες ἥδινοντες.
Ἐνθὲ δγε θυγατέρες πόρεν μάσιν εἶναι ἀκοίτις.
Οἱ δὲ αἰεὶ παρὰ πατέρι φίλων καὶ μητέρι κεδῆν
δαίνυνται· παρὰ δὲ σφιν δνείσατα μυρία κεῖται·
το κνιστὴν δὲ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ
ἥματα· νύκτας δὲ αὔτε παρ' αἰδοίης ἀλόγοισιν
εὔδουσ' ἔν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσιν.
Καὶ μὲν τῶν ἐνόμεσθα πολιν καὶ δύματα καλά.
Μῆνα δὲ πάντα φίλει με καὶ ἐξερέειν ἔκαστα,

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Χ.

Sic dixit precans; eum autem exaudivit Neptunus.
Atque ille rursus multo majore lapide sublato,
misit circumrotatum; intendit autem vim immensam.
Dejecit vero post navem nigra-prora,
paululum, parumque-absuit-qui clavum extremum attingeret.] Fluctuavit vero mare decadente a petra;
ipsam autem navem ulterius serebat fluctus, adegitque prope
terram ut veniret.] Sed ut jam ad-insulam pervenimus, ubi ce-
terae] naves bonis-transtris stabant confertæ, circum autem
socij sedebant lugentes, nos exspectantes semper:
navem quidem, illuc ut-venimus, subduximus in arenis,
egressique et ipsi sumus in litus maris.
Pecoudes autem Cyclopis cava ex navi sumtas
divisimus, ut nullus mihi privatus abiret *sequali portione*.
Arietem autem mihi soli bene-ocreati socii,
ovibus divisis, dederunt insuper: eum vero in litora
Jovi átras-nubes cogenti Saturnio, qui omnibus imperat,
sacrificans, femora incendebat: ille vero non-curabat sacra;
sed jam deliberabat, quo-pacto perderentur omnes
naves bonis-transtris, et mihi dilecti socii.
Sic tunc quidem per-totum diem ad solis occasum
sedebamus, epulantes carnesque immensas et *bibentes* vinum
dulce.] Quando vero sol occiderat, et tenebrae supervenerant,
tum vero decubuimus in litora maris.
Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
tum vero ego socios adhortatus jussi
ipsosque ascendere *naves*, et retinacula solvere.
Illi vero statim ingrediebantur, et in transtris consedere,
ordinaque sedentes canum mare verberabant remis.
Hinc vero ulterius navigabamus, dolentes animo,
lubentes ex morte, caris amissis sociis.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Χ.

De Aeolo et Læstrygonibus et
Circe.

Aeoliam autem in insulam pervenimus; ubi habitabat
Æolus Hippotades, carus immortalibus diis,
natatili in insula; totam vero circa eam murus est
aereus, infragilis; laevisque assurgit petra.
Hujus et duodecim liberi in ædibus natī-sunt,
sex quidem filiæ, sex autem filii pubescentes.
Ibi ille filias dedit filiis ut-essent uxores.
Hi vero semper apud patrem carum et matrem venerandam
conivantur; atque ipsis cibari plurima apponuntur;
odorata autem domus circum-personat in-aula
interdiu; nocte vero rursus apud pudicas uxores
dormiunt inque tapetibus et in tornatis lectis.
Et ad-horum quidem pervenimus urbem et aedes pulcas. [la,
Mensem vero totum amice-excipiebat me et exquirebat singu-

15 Ἰλιον, Ἀργείων τα νέας καὶ νόστον Ἀχαιῶν·
καὶ μὲν ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Ἄλλ' θε δὴ καὶ ἐγὼ δόδον ἥτεον ἡδὸνέλευον
πεμπέμεν, οὐδέ τι κείνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπῆν.
Διοκέ μοι ἐκδείρας ἀσκὸν βοὸς ἐνεύροιο,
20 ἔνθε δὲ βικτάρων ἀνέμων κατέδησε κελευθα·
κείνον γάρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων
ἥμεν παυσίμεναι τῇδ' ὀρνύμεν, δν κ' ἐθέλησιν.
Νηὶ δ' ἐνὶ γλαρυρῇ κατέδει μέριμνι φρενιῇ,
ἀργυρέῃ, ἵνα μήτι παραπνεύσῃ δλίγον περ·
25 αὐτάρ εὖοι πνοιήν Ζεφύρου προέκειται ἀγῆναι,
δρφα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς οὐδὲ ἄρ' ἐμελλεν
ἐκτελέειν αὐτοῖς γάρ δπωλόμεθ ἀφραδῆσιν.

Ἐννῆμαρ μὲν διῶντας πλέονεν νύκτας τε καὶ ἡμέρα·
τῇ δεκάτῃ δ' ἡδη ἀνέβαντο πατρὶς ἄφουρα·
30 καὶ δὴ πυρπολέοντες ἐλεύσομεν, ἔγγυς ἔοντας.
Ἐνδ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὑπνος ἐπῆλυθε κεκμηῶτα·
αἰεὶ γάρ πόδα νηὸς ἐνώμων, οὐδέ τι ἀλλω
δῶχ' ἐτάρων, ἵνα θᾶσσον ἴκομεθα πατρίδας γαίαν.
Οι δ' ἔταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον
35 καὶ μ' ἔφασαν χρυσὸν τε καὶ ἀργυρὸν οἰκαδὸν ἀγεσθι,
δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἰπποτάδο·
ῶδε δέ τις εἰπεσκευ, ἰδοὺς ἐς πλησίον ἀλλον·

Ὡς πόποι, ὃς δέ πᾶσι φίλος καὶ τίμιος ἐστιν
ἀνθρώποις, δεινών τε πολιν καὶ γαῖαν ἔκηται.
40 Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης δηγεται κειμῆλια καλλί^τ
ληίδος· ἥμεις δ' αὐτές δυλήν δόδον ἐκτελέσαντες
οἰκαδὸν ιστοσμέθα κενεδὸς σύν κείρας ἔχοντες.
Καὶ νῦν οἱ τάδ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότητι
Αἰόλος· ἀλλ' ἀγε θᾶσσον ἴδωμεθα, δτι τάδ' ἐστιν,
45 δοσσος τις χρυσός τε καὶ ἀργυρος ἀστῶν ἔνεστιν.

Ὡς ἔφασαν· βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἐταίρουν·
ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάτερς δρουσαν.
Τοὺς δ' αἴψ' ἀρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
κλαιοντας, γαῖας ἄπο πατρίδος· αὐτάρ εἶγως
50 ἐγρόμενος κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερυήτικα,
ἥ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀπορθίμηται ἐν πόντῳ,
ἥ ἀκέων τλαίην καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην.
Ἄλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα· καλυψάμενος δ' ἐν νηὶ^τ
κείμην· αἱ δὲ ἐρέοντο κακῆς ἀνέμοιο θυέλλη
55 αὐτῖς ἐπ' Αἰόλην νῆσον στενάχοντο δ' ἐταίροι.

Ἐνθα δ' ἐπ' ἡπείρου βῆμεν καὶ ἀφυστάμεθ' ὅδωρ·
αἴψα δὲ δεῖτον ἔλοντο θοῆς παρὰ νηοῖν ἐταίροι.
Αὐτάρ ἐπεὶ σίτοι τε πασσάμεθ' ἡδὲ ποτῆτος,
δὴ τότε ἔγω κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἐταίροι,
60 βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα· τὸν δὲ ἐκίχανον
δαινύμενον παρὰ δῆτ' ἀλόχῳ καὶ οἷοι τέκεσσιν.
Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
εξόμεθ· οἱ δὲ ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον ἐκ τ' ἐρέοντο·

Πῶς ἥλθες, Ὁδυσσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραις δαιμῶν;
εἰ δὲ μὲν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, δρφ' ἄρικοι
πατρίδα στὴν καὶ δῶμα, καὶ εἰ πού τοι φίλον ἐστίν.

Ὦλες φάσαν· αὐτάρ εἶγὼ μετεφώνεον, ἀχνύμενος κῆρος
δασσάν μ' ἔταροι τε κακοὶ πρὸς τοῖσι τε ὑπνοῖς

de illo, Argivorumque navibus et redditu Achivorum;
et ego quidem ei omnia accurate enarravi.
Sed quum iam et ego iter postulabam, atque hortabar ut me
dimitteret, nequaquam ille abnuit, sed paravit deductionem.
Dedit mihi excoriatum utrem bovis novennis,
in eo vero mugientium ventorum ligavit flatus:
illum enim promum ventorum fecit Saturnius
et ut-compesat, et ut-cieat, quemcunque velit.
Nave vero in cava colligavit funiculo splendido,
argenteo, ut ne-quid præter-flaret, vel paululum:
ac mihi flatum Zephyri immisit ad-flandum,
ut-ferret navesque et ipsos: nec-tamen inde erat
perfecturus: ipsorum enim perīmus insipientia.

Per-novem-dies quidem continuo navigabamus noctesque
et dies; decima vero jam apparebat patria terra:
et jam ignem-accidentes videbamus, prope qui-erant.
Ibi me quidem dulcis somnus occupavit defessum:
semper enim pedem navis movebam, nec cuiquam alii
dedi sociorum, ut cibus perveniremus in-patriam terram.
Sed socii verbis ad se-invicem loquebantur,
et me pularunt aurumque et argentum domum reportare,
dona ab Aeolo magnanimo Hippotada
sic autem aliquis dicebat, intuitus in proximum alium:

Dii boni! ut hic omnibus gratus et magni-estimatus est
hominibus, quorumcunque in-urhem et terram venerit.
Multas quidem ex Troja dicit res-preiosas, pulcas,
e-præda: nos vero contra, idem iter emensi,
domum redimus vacuas manus habentes.
Et nunc ei haec dedit gratificans amicitia
Aeolus; sed age ocyus videamus, quidnam haec sint,
quantum quid aurique et argenti utri insit.

Sic dicebant; consiliumque malum vicit sociorum:
utrem quidem solverunt, venti autem erupere.
Ilos vero statim abreptos ferebat in-pontum procella
fientes, terra a patria; at ego
experrectus, in animo eximio deliberavi,
utrum delapsus ex navi periрем in ponto,
an tacitus sustinerem, et adhuc vivis interesseb.
Sed sustinui et mansi; obvolutus autem in navi
jacebam: illae vero ferebantur malo venti turbine
rursus ad Aeolian insulam: gemebant autem socii.

Ibi vero in terram ascendimus, et hausimus aquam:
statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.
Ac postquam cibumque gustaveramus ac potum,
tum vero ego, præconem mihi ubi-asciveram et socium,
ivi ad Aeoli inclytas aedes; eum autem inveniebam
convivantem cum suaque uxore et suis liberis.
Ingressi autem domum, ad fores in limine
sedebamus: illi vero in animo obstupescabant, interrogabant
que: Quomodo venisti, Ulyssē? quis tibi malus ingruit
deus? certe quidem te accurate dimittebamus, ut pervenires
in-patriam tuam et domum, et sicubi tibi gratum sit.
Sic dixerunt; at ego eos alloquebar, mœrens corde:
laeserunt me sociique mali, præterque eos somnus

- σχέτλιος ἀλλ' ἀκέσσασθε, φύλοι δύναμις γάρ εν ὑμῖν.
- 70 Ός ἐφάμην, μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέσσιν· οἱ δὲ δίνεω ἐγένοντο πατήρ δὲ ἡμεῖστο μάθω·
“Ἐρδός ἔξ νήσου θᾶσσον, ἐλέγχιστε ζωόντων.
Οὐ γάρ μοι θέμις ἔστι κομιζέμενον οὐδὲ ἀποπέμψειν
ἄνδρα τὸν, δε κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν.
- 75 Ερδός, ἐπει θανάτοισιν ἀπέχθημεν τοῦδε ικάνεις.
“Ως εἰπὼν ἀπέπεμπτο δόμων βαρέα στενάχοντα.
Ἐνθεν δὲ προτέρῳ πλέομεν, ἀκαγήμενοι ἦτορ.
Τείρετο δὲ ἄνδρῶν θυμὸς ὅπερ εἰρεσίης ἀλεγεινῆς,
ἡμετέρη ματήρ ἐπει οὐκέτι φαίνετο πομπῇ.
- 80 Εἳησαρ μὲν διώκει πλέομεν νύκτας τε καὶ ήμαρ·
ἔδομάτη δὲ ἱκμεσθα Λάμου αἴτον πτολειόθρον,
τηλεπτολον Λαιστρυγονίην, διθι ποιμένον ποιμὴν
ἡπτεῖς εἰρεδάνων, δε δὲ τούτης ἔξελάνω διπάκουνει.
“Ἐνθα καὶ δύπνος ἀνήρ δοιοὺς ἔξηρατο μισθούς,
85 τὸν μὲν, βουκολέων, τὸν δέ, ἀργυρα μῆλα νομεύων·
ἔγρυς γάρ νυκτός τε καὶ ήματός εἰσι κέλευθοι.
“Ἐνθα δέπει ἐς λιμένα κλιτὸν ἥδομεν, δι πέρι πέτρη
ἥλιθατος τετύχημε διαμπερές ἀμφοτέρωθεν,
ἀκταὶ δὲ προβλῆτες ἀναντίαι ἀλλήλησιν
- 90 ἐν στόματι προύχουσιν ἀραιή δὲ εἰζόδος ἐστιν.
Ἐνθα δέπει ὁδὸς ἔστιν πάτερες ἔχον νέας ἀμφιλίστας.
Ἄι μὲν δέρεται λιμένος κολοιο δέδεντο
πλησίαις οὐ μὲν γάρ ποτε δέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ,
οὔτε μέγ' οὔτε δλίγον· λευκή δὲ ἡ μάρι γαλήνη.
- 95 Αὔταρε ἔγων οἶος σχέθον ἔξω νῆα μελαιναν,
αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατήν, πέτρης ἐκ πείσματο δῆσας·
ἐστην δὲ, σκοποτὴν ἐς παιπαλόσσαν ἀνελθὼν.
“Ἐνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτε ἄνδρῶν φαίνετο ἔργα,
καπνὸν δὲ οἶον δρῶμεν ἀπὸ χθονὸς ἀΐσσοντα.
- 100 Δὴ τότες ἔγων ἐτάρους προίειν πεύθεσθαι ίόντας,
οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σίτον ἔδοντες,
ἄνδρε δύνω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἀμ' ὀπάσσας.
Οἱ δὲ ίσαν ἔκβάτες λείην δδὸν, ἥπερ ἀμάξαι
διστοδ' ἀφ' ὑψηλῶν δρέων καταγίνεον ὅλην.
- 105 Κούρη δὲ ἔξυμβληντο πρὸ δάστεος ὄδρευούσῃ,
θυγατέρ' ἰθίμην Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
“Ἡ μὲν δέρεται κρήνην κατεβήστο καλλιρέθρον
Ἀρταχίνην ἔνθεν γάρ δύωρ προτὶ δάστο φέρεσκον·
οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον, έπει τὸ ἔρεοντο,
110 δάστις τῶνδε εἴη βασιλεὺς καὶ τοῖσιν ἀνάστοι.
“Ἡ δὲ μάλιστα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερφές δῶ.
Οἱ δὲ πει εἰς ἔχηλον κλιτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναικα
εῖρον, δοσην τὸ δρεος κορυφὴν, κατὰ δὲ ἔστυγον αὐτῆς,
“Ἡ δὲ αἷψ' ἔξ ἀγορῆς ἔκαλει κλιτὸν Ἀντιφάτη,
115 δι πόστιν, δι δη τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν δλεθρον.
Αὔταρε δ τεῦχε βοὴν διὰ δάστεος οἱ δὲ ἀντόντες
φοίτων ἴρθυμοι Λαιστρυγόνες ἀλλοθεν ἀλλος,
120 μυρίοι, οὐχ ἄνδρεσσιν ἐοικότες, ἀλλὰ Γίγασιν.
Οἱ δέ ἀπὸ πετράων ἄνδραχθέσι χερμαδίοισιν
βάλλον· ἀφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας δρώρει

ΟΔΥΣΣΕΑ Χ.

infastus : sed medemini, amici : potestas enim est penes vos.
Sic dixi, blandis eos demulcens verbis :
illi vero muti facti sunt ; pater autem respondebat sermone :
Abi ex insula ocyus, pessime viventium.
Non enim mihi fas est curare nec dimittere
virum illum, qui diu invitus sit beatis.
Abi ; quoniam immortalibus invisis huc venisti.
Sic locutus, dimittebat ex aedibus graviter gementem.
Hinc vero ulterius navigabamus, dolentes corde.
Fatigabatur autem virorum animus a remigratione molesta,
nostra stultitia : quoniam non amplius apparebat reductio.
Per sex-dies quidem continuo navigabamus noctesque et
dies ;] septima vero venimus Lami ad excelsam urbem,
magnam (vel Telepylum) Laestrygoniam, ubi pastorem pastor
in clamat intro-agens, alter vero exigens auscultat.
Ibi insomnis vir duplē reportaret mercedem,
unam quidem, pascendis-bobus, alteram vero, candidas pe-
cudes pascens ;] prope enim id noctisque et diei sunt vīze.
Ibi postquam ad portum inclytum veneramus, circa quem petra
excelsa est, continenter utrinque,
litoraque prominentia e-regione sibi-invicem
in ostio procurrunt; angustus vero introitus est :
ibi illi intus omnes tenebant naves utrinque-recuras.
Haec quidem intra portum concavum alligatae erant
propinquae : nunquam enim attollebatur fluctus in ipso,
nec magnus, nec parvus ; candida autem erat circum tranquillitas.] At ego solus tenebam extra navem nigrā,
illic in extrema-partē, e petra funibus ligatis :
constiti vero, speculam in præruptam ubi-ascenderam.
Ibi quidem nec boum nec virorum apparebant opera,
fumum autem solum videbamus a terra exsurgentem.
Tum vero ego socios præmis sciscitatum vadentes
quinam viri essent im hac terra panem vescentes ;
viros duos electos, tertium præconem una comitem addens.
Hi vero iverunt, egressi, per planam viam, qua plastrū
ad urbem ab excelsis montibus devehebant lignum.
Puellæ vero obvii-facti sunt ante urbem aquam-peleenti,
filiae eximiae Laestrygonis Antiphate.
Haec quidem ad fontem descendebat pulcre-fluentem
Artaciam ; hinc enim aquam ad urbem ferebant ;
illi vero astantes eam alloquebantur, interrogabantque,
quisnam illorum esset rex, et quibus imperaret.
Illa vero valde cito patris ostendit excelsam domum.
Hi autem postquam ingressi sunt inclytas aedes, mulierem
invenerunt, velut montis verticem ; horrueruntque eam.
Haec autem continuo e foro vocabat inclytum Antiphatem,
suum maritum, qui sane illis molitus-est sœvum exitium.
Statim uno correpto sociorum, apparavit-sibi cōnam :
alteri vero duo conciti fuga ad naves pervenerunt.
Atque ille excitabat clamorem per urbem ; hi vero audientes
vadebant, fortes Laestrygones, aliunde alius,
innumeri, non hominibus similes, sed Gigantibus.
Qui a petris abruptis viro-gravibus saxis
jaciebant ; statim autem malus strepitus per naves ortus-est

- ἀνδρῶν τ' ὀλλιμένων νηῶν θ' ἄμα ἀγνυμενάων·
ἴχθυς δ' ὁς πείροντες ἀπερπέα δαίτα φέροντο.
- 125 Οφρ' οἱ τοὺς Λικεὸν λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
τόφρα δ' ἔγω ξίφος δὲν ἐρυσσάμενος παρὰ μηρῷ,
τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔνοψα νέος κυανοπάρωροι.
Ἄλιψ δ' ἐμοὶς ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
ἐμβαλέειν κωπῆς, ἵν' ὑπὲκ καχότητα φύγοιμεν.
- 130 Οἱ δ' ἀλλα πάντες ἀνέβριψαν, δεῖσαντες διάθρον.
Ἀσπασίων δὲς ἐς πόντον ἐπηρέφεας φύγες πέτρας
νηῦς ἐμήτ' αὐτάρ εἰς ἀλλαι δολέες αὐτῷδ' ὅλοντο.
Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχχύμενοι ἤποροι,
δισμενοι ἐξ θανάτοιο, φλοιους δέσαντες ἑταῖρους.
- 135 Αἰαίην δὲς ἔτι σύνον ἀρκόμεθ'. Ἰνθε δὲς ἔναιεν
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήσεσσα,
αὐτοκασιγήτη διοσφρόνος Αἰάταο·
ἄμφω δὲς ἐκγεγάτην φεστιμέροτον Ἡελίοο
μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Θεατὸν τέχε παΐδα.
- 140 Ἔνθα δὲς ἐπ' ἀκτῆς νῆτ' κατηγαγόμεσθα σιωπῇ
ναύλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
Ἐνθα τότ' ἐκβάντες δύο τ' ἥματα καὶ δύο νύκτας
κείμεθ', διασι καμάτῳ τε καὶ ἀλλοιοι θυμὸν ὕδοντες.
Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' Ἡώς,
145 καὶ τότ' ἔγων ἐμὸν ἔγχος ἐλών καὶ φάσγανον δὲν,
καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήσιον ἐς περιωπήν,
εἰς πικές ἔργα θεοιμι βροτῶν ἐνοπήν τε πιθούμην.
Ἐστην δὲ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,
καὶ μοὶ ἐσάστο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυδεής
- 150 Κίρκης ἐν μεγάροισι διὰ δρυμὸς πυκνὰ καὶ βλῆν.
Μερμηρίξα δὲς ἐπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
ἐλθεῖν ἡδὲ πιθέσθαι, ἐπεὶ ίδον αἴθοπα κατόν.
Ὄδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
πρῶτη Ὀλύντ' ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης
155 δεῖτον ἐταίροισι δόμεναι προέμεν τε πιθέσθαι.
Ἄλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἡα κιῶν νεὸς ἀμφιελίσσης,
καὶ τότε τὶς με θεῶν ὀλοφύρατο, μοῦνον ἐντα,
διὰ μοὶ δύνακερων Διαφον μέγαν εἰς ὅδὸν αὐτὴν
ἥκεν· δὲν ποταμόνδε κατῆιν ἐκ νομοῦ Βλητῆς,
160 πιώμενος· δὴ γάρ μιν ἔχει μένος ἡελίοιο.
Τὸν δὲς ἔγω ἐκβαίνοντα κατ' ἀκνηστὸν μέσα νῆτα
πλῆξα· τὸ δὲς ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρθεν·
καδὸ δὲς ἐπεσ' ἐν κονίσισ μακάν, ἀπὸ δὲς ἐπτατο θυμός.
Τῷ δὲς ἔγω ἐμβαίνων, δόρυ χάλκεον ἐξ ἀτελῆς
165 εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι καταχλίνας ἐπὶ γαῖή
εἰσασ'· αὐτάρ ἔγω πασάμην δῶπάς τε λύγους τε·
πεῖσμα δ', δοσον τ' δργιαν, ἐϋστρεφες ἀμφοτέρωθεν,
πλεξάμενος, συνέδηστα πόδας δεινοὶ πελώρου.
Βῆν δὲ καταλοφάδια φέρων ἐπὶ νῆα μελαιναν,
170 ἔγειτεροι δόμενος, ἐπεὶ οὕπως ἡετὸς ἐπ' ὄμου
χειρὶ φέρειν ἐτέρη· μάλα γάρ μέγα θηρίον ἔνεν.
Καδὸ δὲς ἐβαλον προπάροιθε νεος· ἀνέγειρα δὲς ἐταίρους
μελιγοις ἐπέεστι παρασταδὸν ἀνδρα ἔκαστον·
- Ὥφλοι, οὐ γάρ πω καταδυσμέθ', ἀχνύμενοι περ,
175 εἰς Ἀΐδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἦμαρ ἐπελθεῖ.
Ἄλλ' ἔγετ', δρφ' ἐν νηὶ θοὴν βρῶσις τε πόσις τε,

virorum pereuntium, naviumque simul fractarum;
piscium vero instar transfigentes, tristes epulas ferebant.
Dum illi hos perdebat portum profundum intra,
interea ego, gladio acuto extracto a femore,
eo funes abeclidi navis cærulea-prora.
Statim autem meos socios adhortatus jussi
incumbere remis, ut calamitatem subterfugeremus.
Hi vero mare omnes jaciebant, veriti mortem.
Libenter autem in pontum imminentes effugit petras
navis mea; at reliquæ consertæ illic perierunt.
Hinc autem ulterius navigabamus, dolentes animo,
lubentes ex morte, caris amissis sociis.
Æteam vero ad insulam pervenimus: ibi autem habitabat
Circe comis-pulcris, potens dea, vocalis,
germania-soror prudentis Λετεῖ:
ambo enim nati-sunt ex lucem-hominibus-præbente Sole,
et matre ex Perse, quam Oceanus genuit filiam.
Hic vero ad litus nave appulimus tacite
navium-capacem in portum, et aliquis deus dux-erat.
Ibi tum egressi, duosque dies et duas noctes
jacebamus, pariter et labore et doloribus animum rodentes.
Sed quando jam tertium diem pulcris-comis fecit Aurora,
tunc ego mea hasta sumta et gladio acuto,
celeriter a nave ascendi in speculam.
sicubi opera viderem mortalium vocemque audirem.
Steti autem, speculam in præruptam ubi-ascenderam,
et mihi visus-est fumus *surgens* a terra lata,
Circes in ædibus, per querceta densa et silvam.
Cogitavi autem deinde in mente et in animo
ire ac sciscitari, postquam vidi atrum fumum.
Sic vero mihi cogitanti visum-est satius esse,
primum profectum ad navem celarem et litus maris,
prandium sociis dare, præmittereque *aliquos* sciscitatum.
Sed quando jam prope eram, profectus, navem utrinque-re
curvam,] tunc aliquis mei deorum misertus-est, solius,
qui mihi excelsis-cornibus cervum magnum in viam ipsam
misit: is quidem ad-flumen descendebat ex pascuis sylvæ,
potaturus: dudum enim ipsum urgebat vis solis.
Illum vero ego egredientem per spinam medio tergo
percussi; ac penitus hastile tereum transiit;
decidit vero is in pulvere prorectus, a volavitque anima.
Illi vero ego insistens, hastam æream ex vulnere
extraxi; quam quidem illic reclinatam in terra
reliqui; at ego avulsi virgultaque viminaque,
funemque quantum ulnam *longitudine*, bene-tortum undi-
que,] ubi-plexeram, colligavi pedes ingentis monstri.
Ivi autem eum de-cervice serens ad navem nigrā,
basta fultus, quoniam nequaquam licebat in humero
manu ferre altera: valde enim magna bellua erat.
Dejeci autem ante navem; excitavique socios
blandis verbis, astans, viros singulos:
O amici, nequaquam enim descendemus, afficti licet,
in Plutonis sedes, antequam fatalis dies advenerit.
Sed agite, quamdiu est in navi celeri cibusque potusque,

μνησθεισα βρώμης μηδὲ τριχώμεθα λιμῷ.
 Ως ἐφάμην οἱ δ' ὥκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
 ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θίν' ἀλὸς ἀτρυγέτοιο
 180 θηῆσαντ' ἔλαφον· μᾶλα γάρ μέγα θηρίον ἦν.
 Αὐτάρ εἶτε τάρπησαν δρώμενοι ὄφθαλμοῖσιν,
 χείρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 Ως τότε μὲν πρόπτων ἡμισφέριον καταδύντα
 ήμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἀσπετα καὶ μένον δύν.
 185 Ἡμος δ' ἡλίος κατέδυν, καὶ ἐπὶ κνέρτος ἥλιθεν,
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖν θαλάσσης.
 Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡώς,
 καὶ τότ' ἔγων ἀγορὴν θέμενος μετὰ πάσιν θείτον·
 Κέλκυτε μει μύθων, κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι·
 190 ὃ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν, δηπτὶ ζόφος, οὐδὲ δηπτὶ Ἡώς,
 οὐδὲ δηπτὶ Ἡέλιος φαεσίμορπος εἴσ' ἐπὸν γαῖαν,
 οὐδὲ δηπτὶ ἀννείται· ἀλλὰ φραζώμεθα θάσσον,
 εἰ τις ἔτι έσται μῆτης, ἔγω δ' οὐκ οἰσμαί ἔναι.
 Εἶδον γάρ σκοπινήν ἐς παιπαλόσσαν ἀνέθειν
 195 νῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπέριτος ἐστεφάνωται·
 αὐτῇ δὲ χθαμαλὴ κείται· καπνὸν δ' ἐνὶ μέσῃ
 ἔδρακον ὄφθαλμοῖσι διὰ δρυμὸν πυκνὰ καὶ θλην.
 Ως ἐφάμην τοῖσιν δὲ κατακλάσθη φίλον ἡτορ
 μνησαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος· Ἀντιφάτο
 200 Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος, ἀνδροφάγοιο.
 Κλαίσιν δὲ λιγέων, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
 ἀλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἔγινετο μυρομένοισιν.
 Αὐτάρ ἔγω δίγα πάντας ἔϋκνήμιδας ἑταίρους
 ἡρίθμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὅπασσα·
 205 τῶν μὲν ἔγων ἥρχον, τῶν δὲ Εὔρύλογος θεοειδῆς.
 Κλήρους δὲ ἐν κυνέῃ χαλκήρει πάλλομεν ὥκα·
 ἐκ δὲ ἔθορε καλῆρος μεγαλήτορος Εὔρυλοχοιο.
 Βῆ δὲ ίέναι, ἀμα τῷγε δύω καὶ εἷκος ἑταῖροι
 κλαίοντες· κατὰ δὲ ἄμμε λίπον γούνιτας ὅπιτιθεν.
 210 Εἴρον δὲ ἐν βῆσσησι τετυγμένα δώματα Κίρκης
 ξετοίσιν λάεσσι, περισκέπτω ἐνι γώρῳ.
 Ἄμφι δὲ μιν λύκοι ήσαν ὁρέστεροι ήδὲ λέοντες,
 τοὺς αὐτῇ κατέβειξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακα ἔδωκεν.
 Οὐδὲ οὐγή νόρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοίγε
 215 οὐρῆσιν μακρήσι περισσαίνοντες ἀνέσταν.
 Ως δὲ δέ τις ἀμφὶ σανακτα κύνες δαίτηθεν ίόντα
 σαίνωσ· αἰεὶ γάρ τε φέρει μελίγματα θυμοῦ·
 ὃς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυμχες ἡδὲ λέοντες
 σαίνον· τοὶ δὲ διδεισαν, ἐπεὶ ίόντα αἰνὰ πελώρω.
 220 Ἔσταν δὲ προβύροισι θεᾶς καλλιπλοκάμιοι·
 Κίρκης δὲ ἔγδον ἀκουον ἀειδόντας δπὶ καλῆ,
 ιστὸν ἐποιχομένης μέγαν, ἀμέροτον οἵα θεάων
 λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαδέργα πελονται.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε Πολίτης, δρχαμος ἀνδρῶν,
 225 δει μοι καθίδιστος ἑταῖρων ἦν, κεδνότατος τε·
 Ως φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ίστὸν
 καλὸν ἀοιδάει — δάπεδον δὲ ἀπαντὸν ἀμφιμέμυκεν —
 ἢ θεὸς ἡ γυνή· ἀλλὰ φθεγγώμεθα θάσσον.
 Ως δέ τις ἔρωνησεν τοὶ δὲ ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
 230 Ἡ δὲ αἰψὺ ἔξελθοῦσα θύρας ωῖε φαεινάς

ΟDYSSEÆ X.

recordemur escæ , neu vexemur fame.

Sic dixit ; illi vero ocyus meis verbis partnerunt :
 abjectisque-involucris egressi ad litus maris infructuosí
 admirabantur cervum ; valde enim magna bellua erat.
 Ac postquam se-oblectarant spectantes oculis ,
 manibus lotis apparabant eximium convivium.
 Sic tum quidem per-totum diem ad solis occasum
 sedebaramus , epulantes carnesque copiosas et bibentes vinum
 dulce.] Quando autem sol occidit, et tenebrae supervenerunt,
 tum vero decubuimus in litore maris.
 Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora ,
 tunc ego concione facta inter omnes dixi :

Audite meos sermones , mala licet patientes , socii :
 o amici : neque enim scimus , ubi occasus , neque ubi Aurora ,
 neque ubi Sol hominibus-lucem-præbens vadit sub terram .
 neque ubi resurgit ; sed consultemus ocyus ,
 si quod adhuc erit consilium ; ego autem non existimo esse.
 Vidi enim , speculam in præruptam ubi-ascenderam ,
 insulam , quam circumcirca pontus infinitus ambit :
 ipsa vero humilius jacet : funum autem in medio
 conspicatus-sum oculis , per quercta densa et silvam .
 Sic dixi : illis vero confractum-est carum cor ,
 recordatis facinorum Læstrygonis Antiphate ,
 Cyclopisque violentia magnanimi , viros-devorantis .
 Flebant autem stridule , uberes lacrimas defundentes :
 at enim nullus prefectus fiebat lugentibus .

Verum ego bipartito omnes bene-ocreatōs socios
 numerabam , ducemque utrisque prebui :
 alterorum quidem ego dux-eram , alterorum vero Eurylochus
 deo-similis.] Sortes autem in galea ærea concutiebamus celeri-
 ter ;] exsiliit vero sors magnanimi Eurylochi .
 Prefectus-est autem ire ; unaque cum eo duo et viginti socii
 flentes ; ac nos reliquerunt ejulantem pone .

Invenierunt autem in convallibus structas aedes Circes
 politis lapidibus , conspicuo in loco .
 Circa vero ipsam lupi erant montani ac leones ,
 quos ipsa cicurarat , postquam mala medicamina dederat .
 Neque illi irruerunt in viros , sed utique ipsi
 caudis longis circum-adulantes assurerexerunt .
 Ut vero quum circa dominum canes a-convivio redeuntem
 adulantur ; semper enim fert delinimenta animi :
 sic circa hos lupi fortibus-unguis , ac leones ,
 adulabuntur ; illi vero timuere , ut viderunt terribilia monstra .
 Stelerunt autem in vestibulo deæ pulcris-comis :
 Circen autem intus audiebant cantantem voce pulcra ,
 telam obeuntem magnam , divinam ; qualia dearum
 subtiliaque et venusta et splendida opera sunt .
 His vero sermonem exorsus-est Polites , princeps virorum ,
 qui mihi carissimus sociorum erat , maximeque-venerandus :
 O amici , intus enim aliqua obiens magnam telam
 pulcre cantillat (pavimentum autem totum resonat) ,
 sive dea , sive femina ; sed compellemus ocyus .
 Sic igitur dixit : illi vero compellabant vocantes .
 Ea autem continuo egressa fores aperuit splendidas ,

καὶ κάλει· οἱ δὲ ἄμα πάντες ἀδρείησιν ἔποντο·
Εὐρύλοχος δὲ ὑπέμεινεν, δισάμενος δόλον εἶναι.
Εἴσεν δὲ εἰςαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
ἐν δὲ σφιν τυρόν τε καὶ ἀλφίτα καὶ μέλι χλωρὸν
235 οὐνι^ν Πραμνείων ἔκύα· ἀνέμιστε δὲ σίτῳ
φάρμακα λύγρ,^ν ἵνα πάγχυ λαθούσατο πατρίδος αἵης.
Αὐτὰρ ἐπει δῶκεν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ^ν ἐπειτα
ράβδῳ πεπληγυτα, κατὰ συφεοῖσιν ἔργρυν.
Οἱ δὲ σῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε τρίχας τε
240 καὶ δέμας, αὐτὰρ νοῦς ἡν̄ ἐμπεδος, ὃς τὸ πάρος περ.
Ὡς οἱ μὲν κλαίοντες ἔργρυτο· τοῖσι δὲ Κίρκη^ν
παρ^ν ἀκυλον βάλανόν τη^ν ἔβαλεν καρπόν τε κρανείτης
ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιεινάδες αἰὲν ἔδουσιν.
Εὐρύλοχος δὲ αἰψ^ν ἥλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μελαιναν,
245 ἀγγελίην ἐτάρων ἔρεων καὶ ἀδευκά πότιμον.
Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος, ιέμενός περ,
κῆρ^ν ἄγει μεγαλῷ βεβολημένος· ἐν δέ οἱ διστ
δακρυότιν πίκμπλαντο, γόνον δ' ὠίτο θυμός.
Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγαστάμεθ^ν ἔξερόντες,
250 καὶ τότε τῶν ἀλλων ἐτάρων κατέλεξεν δλεθρον·
Τοιούτοις δέ τοι δὲ ἔφεργοντο καλεῖντες.
Ὕμεν, ὃς ἐκθειευες ἀνδρυμά, φαλίδιμ^ν· Οδυσσεύ^ν
ενρομεν ἐν βῆσσοσι τετυγμένα δώματα καλά.
[ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτω ἐνι^ν χώρω.]
Ἐνθα δέ τις μέγαν ιστὸν ἐποικομένη λίγ^ν δειδεν,
255 η^ν θεὸς γέ γυνή^ν τοι δὲ ἔφεργοντο καλεῖντες.
Ἡ δὲ αἰψ^ν ἔξελθούσα θύρας ὡι^νε φεινάς
καὶ κάλει· οἱ δὲ ἄμα πάντες ἀδρείησιν ἔποντο·
αὐτὰρ ἔγδων ὑπέμεινα, δισάμενος δόλον εἶναι.
Οἱ δὲ ἄμ^ν ἀστώθησαν δόλλεές, οὐδέ τις αὐτῶν
260 ἔξεφάνη^ν δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίζον.
Ὡς ἔφατ^ν· αὐτὰρ ἔγώ περ μὲν ἔιρχος χρυσόρολον
ῶμοιν βαλόμην, μέγα, γάλκεον ἀμφὶ δὲ τοῖς·
τὸν δὲ αἰψ^ν ἡγύγεα αὐτῇ δόδον ἤγγεσσαθαι.
Αὐτὰρ δή^ν ἀμφοτέροις λαβῶν ἐλλίσεστο γούνων·
265 [καὶ μὲν δλοφυρόμενος ἐπει πτερόεντα προσγύνδεται]
Μή μὲν ἀγεκεῖσ^ν ἀέκοντα, Διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ^ν αὐ^ν
οῖδε γάρ, ὃς οὔτ^ν αὐτὸς ἔλευσεισ οὔτε τιν^ν ἀλλον^{τοῦ}
ἀξεις σῶν ἐτάρων^ν ἀλλὰ ξὺν τοῖςδεστι θᾶσσον
φεύγωμεν^ν ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν θῆμαρ.
270 Ως ἔφατ^ν· αὐτὰρ ἔγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Εὐρύλοχ^ν, ητοι μὲν σύ μέν^ν αὐτοῦ τῷδε^ν ἐνι^ν χώρω,
ἔσθων καὶ πίνων, κολη^ν παρ^ν νῆα μελαινή·
αὐτὰρ ἔγδων εἴμι^ν· κρατερή δέ μοι ἐπλετ^ν ἀνάγκη.
Ως εἰπὼν παρ^ν νῆος ἀνήιον ηδὲ θαλάσσης.
275 Άλλ' ὅτε δὴ^ν ἄρε^ν ἐμελλον^ν ἴων^ν ιερδες ἀνὰ βῆσσας
Κίρκης έκεσθαι πολυφραμάκου^ν ἐς μέγα δόμια,
ἐνθα μοι^ν Ερμείας χρυσόβρατης ἀντεβολησεν,
ἔρχομένω πρὸς ἔωμα, νεηνί^ν ἀνδρὶ εοικώ,
πρῶτον ὑπηνίηη, τούτορ^ν καριεστάτη ηδονή^ν
280 ἐν τ^ν ἄρα μοι φῦ χειρὶ^ν ἔπος τ^ν ἔφατ^ν ἔχ τ^ν δνόμαζεν·
Πῃ^ν δ αὐτ^ν, ὡς δύστηνε, δι^ν ἀχριας ἔρχεαι οἵος,
χώρου ἀδρίεις εών, ἐταροι δέ τοι οὐδὲ^ν Κίρκης
ἔρχεται, οὔτε σύες, πυκνούς κευθμῶνας^ν ἔχοντες.
Ἡ τοὺς λυσόμενος δεῦρ^ν ἔρχεαι; οὐδέ εἰ^ν τοι^ν;

HOMERUS.

et invitabat; illi vero una omnes imprudentia sequebantur :
Eurylochus autem remanebat, suspicatus dolum esse.

Collocavit vero illa-introductos per sediliaque et solia;
ipsisque caseurnque et farinam et mel recens
vino Pramnio commiscebatur; immiscebatque pani
medicamina perniciosa, ut penitus obliterarentur patrizie ter-
rare.] Ac postquam præbuerat et illi ebiberant, statim deinde
virga percussos intra haras concludebat.

Illi vero suum quidem habebant capita vocemque setasque
et corpus; at mens erat integra, ut antea quidem.

Sic hi quidem flentes conclusi-sunt; eis autem Circe
glandem-ilignam quernamque projectit, fructumque corni,
ad-edendum, qualia sues humi-cubantes semper edunt.

Eurylochus autem continuo venit celerem ad navem ni-
gram,] nuntium de-sociis relaturus, et amarum fatum.
Neque ullum proloqui poterat verbum, cupiens licet,
cor dolore ingenti percussus; atque ei oculi
lacrimis implebantur, fletumque meditabatur animus.
Sed posteaquam eum omnes mirati-sumus interrogantes,
tunc ceteroruū sociorum narravit exitium :

Ivimus, ut jubebas, per quereta, inclite Ulysse;
invenimus in convallibus structas aedes pulcas.
[politis lapidibus, conspicuo in loco.]

Ilic autem quædam magnam telam obiens argute canebat,
sive dea, sive mulier : hi vero compellabant vocantes.
Illa autem continuo egressa fore aperuit splendidas,
et invitabat; hi vero simul omnes imprudentia sequebantur;
at ego remansi, suspicatus dolum esse.

Illi vero simul evanerunt universi, nec quisquam eorum
apparuit : diu autem desidens speculabar.

Sic dixit: at ego gladium quidem argenteis-clavis-distinctum
humoris circumjeci , magnum, æreum, atque arcum ;
illum vero continuo jussi eandem viam preire.

At ille utraque manu prehensis me precabatur genibus :
[et me lugens verbis alatis allocutus-est :]

Νε με duc illuc invitum, Jovis-alumne, sed relinque hic :
novi enim, quod neque ipso redibis, nec quenquam alium
reduces tuorum sociorum : sed cum hisce ocyus
fugiamus : adhuc enim effugere-poterimus malum diem.

Sic dixit : at ego ipsum respondens allocutus-sum :

Euryloche, sane tu quidem mane ibidem, hoc in loco,
edens et bibens, cavam apud navem nigram :

at ego ibo; dura enim mihi adest necessitas.

Sic fatus, a nave ascendebam ac mai.

Sed quando jam eram protectus sacras per convalles,

Circes accessurus veneficas ad magnam domum ,

ibi mihi Mercurius aureo-caduceo obviam-venit ,

proficiscendi ad domum, adolescenti viro similis ,

primum pubescenti, cuius quidem gratiosissima pubertas ;

inhæsitque mihi manu, verbumque dixit, et elocutus-est :

Quorsum vero, o infelix, per juga vadis solus ,
loci ignarus quum-sis? socii vero tibi illi in Circes ædibus
conclusi-sunt, ut aues, densa latibula habitantes.

An eos liberaturus huc venis? neque te puto

- 285 αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύγ' ἔνθα περ ἄλλοι.
 Ἀλλ' ἄγε δή σε κακῶν ἐκλύσομαι : ήδε σαύσω·
 τῷ, τόδε φάρμακον ἐσθίδον ἔχων ἐς δώματα Κίρκης
 ἥρχευ, δ' οὐν τοι κρατός ἀλαζηστιν κακὸν ἡμαρ.
 Πάντα δέ τοι δρέω δλοφώτα δῆνεα Κίρκης.
- 290 Τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐν φάρμακα στῶ·
 ἀλλ' οὐδὲ ὡς θιλέαι σε δυνήσεται· οὐ γάρ έσσει
 φάρμακον ἐσθίδον, δ' τοι δώσω ἐρέω δὲ ἔκαστα.
 Ὁππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσῃ περιμήκει βάθδω,
 δὴ τότε σὺ ξίφος δέν ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
- 295 Κίρκη ἐπαΐξαι, ώςτε κτάμεναι μενεάνων.
 Ἡ δέ σ' ὑποδδεῖσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·
 ἔνθα σὺ μηχεῖτ' ἔπειτ' ἀπανήνασθαι θεοῦ εἰνάνη,
 δρφα κέ τοι λύσῃ θ' ἐτάρους αὐτὸν τε κομίσσῃ·
 ἀλλὰ κέλεσθαι μιν μακάρων μέγαν δρκαν δύσσει,
 300 μῆτη σοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν δλο·
 μῆτη σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήκορα θεῖη.
- Ὄς ἀρά φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης,
 ἐκ γαῖης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἐδείξεν.
 Πρίζη μὲν μελαν ἔσκε, γαλακτὶ δὲ εἰκελοῦ μάνθος·
 305 μῶλυ δὲ μιν καλέουσι θεού· χαλεπὸν δὲ τ' ὁρύσσειν
 ἀνδράσι γε θυητοῖσι· θεοί δέ τε πάντα δύνανται.
- Ἐρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὅλυμπον
 νῆσον ἀν' ὄλησσαν ἔγω δὲς δέ δώματα Κίρκης
 ἥσια· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιύντι.
- 310 *Ἐστην δὲν θύρησι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
 ἔνθα στὰς ἰδόησσα· θεοί δέ μει κέλυεν αὐδῆς.
 Ἡ δ' αἷψ' ἔξελθούσα θύρας ὥιξε φαεινάς
 καὶ κάλει αὐτάρ ἔγων ἐπόμην, ἀκαχήμενος ἥτορ.
 Εἶσε δέ μ' εἰςαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροῦλου,
 315 καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρῆνος ποσὶν ἦν·
 τεῦξε δέ μοι κυκεῶ χρυσέψη δέπα', δρφα πίοιμι·
 ἐν δέ τε φάρμακον ἥσια, κακὰ φρονέουσα ἐνι θυμῷ.
 Αὐτάρ ἔπει τοι δώκεν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔθελεν,
 βάθδω πεπληγῆσα ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δόνομαζεν·
- 320 *Ἐρχεο νῦν συφεύνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἐταίρων.
 Ὄς φάτ· ἔγω δ' ἀρό δέν ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 Κίρκη ἐπαΐξαι, ώςτε κτάμεναι μενεάνων.
 Ἡ δὲ μέγα ιάχουσα ἑπέδραμε καὶ λάβε γούνων
 καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔπει τε πτερόντα προσγύνα·
- 325 Τίς ποθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς;
 θαῦμα μ' ἔχει, ὡς οὐτὶ πιῶν τάδε φάρμακ' ἐθέλθθες.
 Οὐδὲ γάρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνήρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
 δὲ κε πή καὶ πράτον ἀμείψεται ἔρχος ὁδῶντων.
 [Σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἔστιν.]
- 330 *Ἡ σύγ' Ὁδύσσεος ἔστι πολύτροπος, δύτε μοι αἱεῖ
 φάσκεν ἐλεύσεοθαι χρυσόβρατις Ἀργειφόντης,
 ἐκ Τροίης ἀνίόντα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 Ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῷ μὲν ἀρό μειονειόμεν, δρφα μιγέντε
 335 εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβείομεν, δρφα μιγέντε
 εὐνῆ καὶ φιλότητι πεποθόμεν ἀλλήλοισιν.
- Ὄς ἔφατ' αὐτάρ ἔγω μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ω Κίρκη, πῶς γάρ με κέλη σοι ἥπιον εἶναι;
 δη μοι σὺς μέν θήκας ἐν μεγάροισιν ἐταίρους·

ΟΔΥΣΣΕΑ Χ.

ipsum redditurum-esse : μανεbis vero tu, ubi quidem ali. Sed age jam te e-malis expediam, ac servabo : accipe, hoc medicamen bonum habens ad aedes Circeas vade, quod tibi a-capite avertat malum dīem. Omnia autem tibi dicam perniciose consilia Circeas. Apparabit tibi potionem-miscellam, injicietque medicamina in-escam : sed neque sic incantare te poterit; non enim sinet medicamen eximiū, quod tibi dabo ; dicam vero singula. Quando Circe te percutiet praelonga virga, tum vero tu, gladio acuto stricto a femore, in-Circeas irrue, quasi interficere cupiens. Illa vero te subverita invitabit ad-concupitum ; ibi tu nequaquam deinde recusa deae cubile, ut tibi solvatque socios, ipsumque & benigne-excipiāt : sed jube ipsam beatorum magnum iusjurandum jurare, nullum tibi ipsi damnum malupi machinaturam se aliud ; ne te nudatum vilem et enervem reddat.

Sic igitur locutus præbuit medicamen Argicida, e terra evulsum, et mihi naturam ejus ostendit. Radice quidem nigrum erat, laeti autem simile flore ; Moly vero ipsum vocant dii : difficileque est effossu viris utique mortalibus ; dii autem omnia possunt.

Mercurius quidem deinde discessit ad magnum Olympum, insulam per silvōsam : ego autem ad domos Circeas ivi ; multum vero mihi cor astuabat eunti. Steti autem in vestibulo deae pulcris-comis : ibi stans clamavi ; dea autem meam audivit vocem. Illa vero statim egressa forē aperuit splendidas, et invitabat ; atque ego sequebar, dolens corde. Collocavit autem me introductum in solio argenteis-clavis distincto,] pulcro, artificioso : ac scabellum sub pedibus erat : apparavit autem mihi potionem-miscellam in-aureo poculo, ut biberem ;] immisitque medicamen, mala meditans in animo. Ac postquam dederatque et ebiberam, nec me incantavit, virgula ubi-percusserat, verbumque dixit et elocuta-est : Abi nunc in-haram, cum ceteris cuba sociis. Sic dixit : ego vero, gladio acuto stricto a femore, in-Circeas irrue, quasi interficere cupiens. Illa vero vehementer exclamans subtercurrit et prehendit genua,] et me ejulans verbis alatis allocuta-est : Quis et unde es hominum? ubi tibi urbs atque pareptea? stupor me tenet, quod nequitquam, bibens haec medicamina, incantatus sis.] Minime enim quisquam alius vir haec medicamina sustinuit,] qui biberit, et primum miserit-per septum dentium.] Tibi vero quædam in pectoribus indomabilis mens est.] Profecto tu Ulysses es versutus, quem mihi semper prædicabat venturum aureo-caduceo Argicida, e-Troja reversum celeri cum nave nigra. Sed age nunc in-vagina gladium pone ; nos vero deinde lectum nostrum condescendamus, ut commixti cubili et amore, confidamus nobis-invicem.

Sic dixit : at ego ipsam respondens allocutus-sum : o Circe, quoniam-modo me jubes tibi mitem esse? quæ mihi sues quidem reddidisti in ædibus socios :

- αὐτὸν δὲ ἐνθάδε ἔχεινες, δολοφρονέουσα καλεύεις
240 ἐς θάλαμόν τ' ἵέναις καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
σφρα με γυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείζες;
Οὐδὲ ἀν ἔγωγ' ἐθέλοιμι τε τῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
εἰ μόνοι τλαίης γε, θελ, μέγαν δρόκον δρόσσας,
μήτι μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευτέμεν δόλο.
245 Ως ἐφάμην· οὐδὲ αὐτέis ἀπάρμινεν, ὡς ἀκλευον.
Αὐτάρ ἐπει δέ δροσέν τε τελεύτησέν τε τὸν δρόκον,
καὶ τότε ἔγω Κίρκης ἐπέδην περικαλλέος εὐνῆς.
Ἄμφιπλοι δέ δέρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
τίσσαρες, αἱ οἵ δέμας κάτα δρήστειραι ἔστιν.
250 Γίγνονται δέ δέρα ταύης ἔν τε κρηνῶν ἀπὸ τὸν ἀλέσων
ἔν δέριων ποταμῶν, οὐδὲ εἰς διλαδέ προφένουσιν.
Τάνως μὲν ἔνταλλε θρόνοις ἔνι δρήγεα καλά,
πορφύρας καθύπερθ', ὑπένερμα δὲ λιθὸν ὑπένταλλεν.
ἡ δέ τέρη προπάροιθε θρόνους ἐπίτανε τραπέζας
255 ἀργυρέας, ἐπει δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια·
ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελάφρονα οἶνον ἔκιρνα
ἔδινεν ἐν ἄγρυρει, νέμει δὲ χρύσεια κύπελλα·
ἡ δὲ τετάρτη δέδωρος ἐρόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιεν
πολλὸν ὑπὸ τρίποδε μεγάλῳ· λαίνετο δέ δέδωρ.
260 Αὐτάρ ἐπειδὴ ζέσσεν δέδωρος ἐνὶ ήντοις καλώ,
ἔς δέ δεσμίνθον ἔσσασα λόδε τρίποδος μεγάλοιο,
θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ φύμων,
σφρα μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἴλετο γυΐων.
Αὐτάρ ἐπει λαύσσεν τε καὶ ἔχριστεν λίπ' θαλῶ,
265 ἀμφὶ δέ με γλαινῶν καλλήν βάλεν ἥδε χιτῶνα·
εἴσο δέ μ' εἰςαγαγοῦσα ἐπει θρόνους ἀργυροῖσιν,
καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δέ δέ δέδωρος ποστὸν ἔνει.
Γλέρνινα δέ ἀμφίπλοις προχώρεις ἐπέχειεν φέρουσα
καλῇ, χρυσεῇ, διπέρη ἀργυρέοιο λέβητος,
270 νύκασθαι· παρὰ δέ ξεστήν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σίτον δέ αἰδοὶ ταμῆτι παρέθηκε φέρουσα,
εἴδατα ποδὸν ἐπιθείσα, χαρίζομένη παρεόντων.]
ἐσθέμεναι δέ ἐκλευεν ἐμῷ δ' οὐχ ἔνδανε θυμῷ·
ἀλλὰ ήμην δὲλφορονέων, κακὰ δέ σσετο θυμός.
275 Κίρκη δὲ ὡς ἐνθάσσεν ἔμ' ήμενον, οὐδὲ ἐπει σίτω
χείρας ίσσαντα, κρατερὸν δέ με πένθος ἔχοντα,
ἄγχι παρισταμένη ἐπει πτερόντα προσγύδα·
Τίφθ' οὖτας, 'Οδυσσεῦ, κατ' ἄρ' ἔξει ίσος ἀναύδω,
θυμὸν δέδων, βρώμης δ' οὐχ ἀπτει οὐδὲ ποτῆτος;
280 η τινὰ που δόλον ἄλλον δίσαι· οὐδέ τί σε χρῆ
δειδίμεν· ήδη γάρ τοι ἀπάρμοσα καρτερὸν δρόκον.
Ως ἐφάτ· αὐτάρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
ῶ Κίρκη, τις γάρ καὶ ἀνὴρ, δες διαίσμος εἴη,
πρὶν τλαίη πάσσασθαι ἐδητύος ἥδε ποτῆτος,
285 πρὶν λύσασθ' ἐτάρους καὶ ἐν δρθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
ἀλλ' εἰ δέ προφρασσα πτειν φαγέμεν τε καλεύεις,
λῦσον, ήν δρθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἐτάρους.
Ως ἐφάμην· Κίρκη δέ δι' ἔκ μεγάροιο βεβήκει,
ράβδον ἔχουσ' ἐν χειρι, θύρας δὲ ἀνέψηγ συφειοῦ,
290 ἐκ δέ πλαστεν σιάλοισιν ἐοικότας ἐννεώροισιν.
Οι μὲν ἐπειτ' ἔστησαν ἐναντοῖς· η δέ δι' αὐτῶν
ἐρχομένη προσάλειτρεν ἐκάστω φάρμακον δόλο.

ipsum vero hic detinens, dolos-meditans jubes
in thalamumque ire, et tuum concendere lectum,
ut me pudatum, vilem et enervem reddas?
Non equidem voluerim tuum concendere lectum,
nisi mihi sustinueris, dea, magnum jusjurandum jurare,
nullum mihi damnum malum machinaturam te aliud.

Sic dixi; illa vero continuo abjurabat, ut jubebam.
Ac postquam juraverat peregrataque jusjurandum,
tunc ego Circes concendi per pulcrum lectum.

Ancillæ autem tum in ædibus ministrabant
quatuor, quæ ei per domum famulæ sunt.
Natae sunt vero hæ ex fontibus et a-silvis,
ex sacrisque fluviosis, qui in mare profluunt.
Harum una quidem injiciebat solis stragula pulca,
purpurea superne, inferne autem linteas subjiciebat:
altera vero ante solia extendebat mensas
argenteas, eisque imponebat aurea canistra :
tertia autem crateræ suave vinum miscebat
duice in argenteo, distribuebatque aurea pocula;
quarta vero aquam serebat, et ignem accendebat
multum sub tripode magno; calefiebat autem aqua.
Ac postquam calefacta-erat aqua in splendido aheno,
in balneum me inductum lavabat ex tripode magno,
stavu fusa aqua per caputque et humeros,
donec mihi desatigationem animum-rodentem exemisset
membris.] Ac postquam lavarat me et unxerat pingui oleo,
lenamque mihi pulcram induerat ac tunicam;
collocavit me introductum in solio argenteis-clavis-distincto,
pulcro, artificioso; ac scabellum sub pedibus erat;
[aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens
pulcro, aureo, super argenteo lebete,
ad-lavandum; juxta vero politam extendit mensam.
Cibum autem veneranda proma apposuit ferens,
ferculis multis appositis, largiens de-præsentibus;
edere vero me jubehat: meo autem non placet animo;
sed sedebam alia-cogitana, mala autem imaginabatur animus.

Circe vero ut animadvertisit me sedentem, neque ad cibum
manus porrigitem, gravem autem me luctum habentem,
prope astans verbis alatis me allocuta-est :

Quid sic, Ulyssæ, sedes similis muto,
animum rodens; cibum autem non attingis, nec potum?
certe aliquem dolum alium suspicaris: nec quicquam te oporet
timere; jam enim tibi abjuravi firmum jusjurandum.

Sic dixi: at ego ipsam respondens allocutus-sum :
ο Circe, quis enim vir, qui æquus fuerit,
prius sustinuerit gustare cibum ac potum,
quam solvi-fecerit socios et in oculis viderit?
Sed si re-vera ex-animo me bibere edereque jubes,
libera, ut oculis videam, dilectos socios.

Sic dixi: Circe autem per-sedes *transiens* exivit,
virgam tenens in manu; foresque aperuit haræ,
exegitque porcis similes novennibus.

Illi quidem deinde stabant ex-adverso: hæc vero per eos
vadens adungeoget unicuique medicamen aliud.

Τῶν δ' ἔκ μὲν μελέων τρύγες ἔρδεον, δὲς πρὶν ἔφυσεν
φάρμακον υἱόλομένον, τὸ σφιν πόρε πότνιος Κίρχη·
395 ἀνδρες δ' αἷψ' ἔγένοντο νεώτεροι ἢ πάρος ἡσαν
καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μεῖζονες εἰςοράσθαι.

Ἐγνωσαν δέ με κεῖνοι, ἐφον τ' ἐν χερσὶν ἔκστος.
Πᾶσιν δ' ἡμερεῖς ὑπέδου γόσ, ἀμφὶ δὲ δῦμα
σμερδαλέον κανάχζε· θεὰ δὲ ἐλέαρε καὶ αὐτῇ.
400 Ἡ δέ μει σχῆμα στέπα προσήνα διὰ θεάων.

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὁδυσσεύ,
ἔρχο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ σίνα θαλάσσης·
νῆα μὲν ἀρ πάμπρωτον ἐρύσσατε ἥπειρόνδε,
κτήματα δὲ ἐν σπήσεσι πελάσσατε ὅπλα τε πάντα·
405 αὐτὸς δὲ αἴψ' ιέναι καὶ ἄγειν ἐρήρας ἐταίρους.

Ὡς ἔφατ· αὐτάρε ἔμοιγ' ἐπεπειθέτο θυμὸς ἀγήνωρ.
Βῆν δὲν ἔναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ σίνα θαλάσσης·
εὔρον ἐπειτ' ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρήρας ἐταίρους,
οἰκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
410 Ως δ' ὅτ' ἀν ἄγρυπλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγέλαίας,
ἐλθούσας ἐς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέσσωνται,
πᾶσαι ἀμα σκαίρουσιν ἐναντίαι· οὐδὲ ἐπὶ σηκοὶ¹
ἰσχουσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσιν
μητέρας ὃς ἐμὲ κεῖνοι, ἐπεὶ ἵδον ὁρθαλμοῖσιν,
415 δαχρύσσετες ἔχυντο δόκησος δέ πρα σφίσι θυμὸς
ὃς ἔμεν, ὃς εἰ πατρίδ' ίκοίστο καὶ πολιν αὐτῶν
τρηγείης Ιθάκης, ήντα τ' ἐτράφεν ήδὲ ἔγένοντο·
καὶ μέν διοφυρόμενοι ἐπεια περέσσωτα προσηγόνων.

Σοὶ μὲν νοστήσαντι, Διοτρέφες, ὃς ἔχάρημεν,
420 ὃς εἰτ' εἰς Ιθάκην ἀφικόμεθα πατρίδα γαῖαν·
ἀλλ' ἄγε, τῶν ἀλλων ἐτάρων κατάλεξον δλεθρον.

Ὡς ἔφαν· αὐτάρε ἔγω προσέρηνη μαλακοῖς ἐπέεσσιν·
νῆα μὲν ἀρ πάμπρωτον ἐρύσσαμεν ἥπειρόνδε,
κτήματα δὲ ἐν σπήσεσι πελάσσουμεν ὅπλα τε πάντα·
425 αὐτὸς δὲ δρύνεσθ', ήντα μοι ἀμα πάντες ἐπησθε,
δρρα ίδημ' ἐτάρους ιεροῖς ἐν δόμασι Κίρκης,
πίνοντας καὶ ἔδοντας· ἐπητετανὸν γάρ ἔχουσιν.

Ὡς ἔφαμην οἱ δ' ὄώκα ἔμοις ἐπέεσσι πίθυντο·
Εύρυλοχος δέ μοι οἶος ἔρύκανε πάντας ἐταίρους·
430 [καὶ σφεας φωνήσας ἐπεια περέσσωτα προσηγόνα]

Ἄδειλοι, πόσ' ίμεν; τί κακῶν ἰμείρετε τούτων,
Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι; ή κεν ἀπαντας
ἢ σὺς ἡδεύκους ποιήσεται ἡδεύοντας·
οἵ κεν οἱ μέγα δῦμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκη.
435 Ωστερε Κύκλωψ ἔρδη, δτε οἱ μέσσουλον ἴκοντο
ἡμέτεροι ἐταροι, σὺν δὲ δραστὸς εἰπετ' Ὁδυσσεύς·
τούτου γάρ καὶ κείνοι ἀτασθαλήσιν δλοντο.

Ὡς ἔφατ· αὐτάρε ἔγωγες μετά φρεσὶ μερμήριξα,
σπασάμενος τανύκες ἀρ παχέος παρὰ μηροῦ,
440 τῷ οἱ ἀποτμήξας κεφαλὴν οὐδάσδε πελάσσαται,
καὶ πτῷη περ ἐστοι μάλι σχεδόν· ἀλλά μέτα ταίροις
μειλιγίοις ἐπέεσσιν ἔρήτουν ἀλλοθεν ἀλλος·

Διογενὲς, τοῦτο μὲν ἔάσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
αὐτοῦ πάρε νῆα τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·
445 ἡμῖν δὲ ἡγεμόνευτος πρὸς δόματα Κίρκης.

Ὡς φάμενοι παρὰ νηὸς ἀνήσιον ήδε θαλάσσης.

ΟΔΥΣΣΕΑ X.

Eorum autem e membris pili defluebant, quos ante produxerat
medicamen perniciosum, quod ipsis dederat veneranda Circe;
viri vero statim facti sunt juniores, quam antea fuerant,
et multo pulchriores et maiores aspectu.

Agnoverunt autem me illi, hæseruntque in manibus unusquisque.] Omnes autem gratus subiit fletus; circumque domus] valide resonabat; dea vero miserabatur et ipsa.

Eaque me prope stans allocuta est, diva dearum:

Generosissime Laertiade, sollers Ulysses,
vade nunc ad navem celerem et litus mari:
navem quidem omnium-primum subducite in-terrām,
possessiones autem in speluncis deponite, armaque omnia:
ipse vero statim revertere, et adduc dilectos socios.

Sic dixit: ac mihi persuasus-est animus generosus.
Profectusque-sum ire ad navem celerem et litus mari:
inveni deinde apud navem celerem dilectos socios,
miserabiliter ejulantem, uberes lacrimas derudentes.
Ut vero quum in-agris-stabulantes vitulæ circa vaccas armen-tales] profectas ad mandram, postquam herba se-saturarint,
omnes simul vitulantur adversæ; neque amplius stabula
eas detinent, sed dense mugientes circumcurrunt
matres: sic circum me illi, postquam viderunt oculis,
lacrimabundi fusi-sunt; visusque-est etiam ipsorum animus
ita esse, tanquam si in-patriam venissent et urbem ipsorum
in-aspera Ithaca, ubi nutritique-erant ac geniti:
et me ejulantem verbis alatis allocuti-sunt:

Tibi quidem reverso, Jovis-alumne, sic gratulamur,
ac si in Ithacam venissemus, patriam terram;
sed age, ceterorum sociorum narra interitum.

Sic dixerunt: at ego eos allocutus-sum dulcibus verbis:
navem quidem omnium-primum subducamus in-terrām,
possessionesque in speluncis deponamus,armaque omnia:
vos vero properate, ut me una omnes sequamini,
quo videatis socios sacrīs in aedibus Circes,
bidentes et edentes: affatim enim habent.

Sic dixi: illi autem celeriter meis verbis paruerunt;
Eurylochus vero mihi solus detinebat omnes socios:
[et ipsos compellans verbis alatis allocutus-est:]

Ah miser, quo imus? quid mala appetitis ista,
Circles ad aedes descensuri? que cunctos
aut sues, aut lupos reddet, aut leones;
qui ei magnam domum custodiamus etiam necessitate.
Sicut Cyclops fecit, quando ejus ad-caulam venerunt
nostri socii, unaque hic audax comitatus-est Ulysses:
hujus enim etiam illi recordi-audacia perierunt.

Sic dixit: at ego in mente cogitavi,
stricto longo gladio, crasso a femore,
illo ei abscisum caput ad-solum dejicere,
etiamsi affinitate erat mihi proximus: sed me socii
blandis verbis retinebant aliunde alius:

Jovis-alumne, hunc quidem sinemus, si tu jubes,
hic apud navemque manere, et navem custodire:
nobis autem tu dux-esto sacras ad domos Circes.

Sic locuti a nave ascendebant atque mari.

Οὐδὲ μὲν Εύρυλογος κοιλή παρὰ νῆτη λέλειπτο,
ἀλλ' ἐπει'. ἔδεισεν γάρ θμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.

Τόφρα δὲ τοὺς ἀλλοὺς ἑτάρους ἐν δώμασι Κίρκη
450 ἐνδυσέως λοῦσέν τε καὶ ἔγρισεν λίπ' Ἐλαίω·
ἀμφὶ δ' ἄρα γλαίνας οὐλας βάλεν ἡδὲ χιτῶνας·
δαινυμένους δ' εὗ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
Οἱ δ' ἐπει' ἀλλήλους εἴδον φράσσαντο τε πάντα,
κλαῖον ὀδρόμενοι, περὶ δὲ στεναχῇστο δῶμα.

455 Ἡ δέ μεν ἄγγι στῆσα προσηγόρα διὰ θεάων·

[Διογένες Δαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,]
μηκέτι νῦν θαλερὸν γόνον δρυντε· οἶδα καὶ αὐτὴν,
ἡμὲν δ' ἐν πόντῳ πάλετ' ἀλγεα ἰχθύους τε,
ἡδὲ δ' ἀνάρπαιοι ἀνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
460 Ἄλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον,
εἰς οὓς αὐτοὶ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
οἶνον δέ τε πρώτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
τρηχείης Ἰθάκης νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἀθυμοί,
αἰεὶ ἀληγοὶ χαλεπῆς μεμνημένοις οὐδέ ποθ' θυμὸν
465 θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπειγί μαλά πολλὰ πέποσθε.

Ὦς ἔραθ'. ἥδη δ' αὐτὸν ἐπεπειθέτο θυμὸς ἀγήνωρ.
"Ἐνθα μὲν ἡματα πάντα τελεφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
ἡμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἀσπετα καὶ μέθιν ἥδη·
ἀλλ' δέ τοι δέ τοι δέ τοι ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δὲ ἔτραπον δρατι,
470 [μηνὸν φθινόντων, περὶ δὲ ἡματα μαχρὶ τελέσθη,]
καὶ τότε μὲν ἔκκαλέσαντες ἔφαν ἐρήμες ἐτάπειροι·

Δαιμόνι', ἥδη νῦν μιμηήσκει πατρίδος αἵης
εἰ τοι θέρατόν ἐστι σωθῆναι καὶ ἵκεσθαι
οἷκον ἢ οὐρόφορον καὶ στὴν ἢ πατρίδα γαῖαν.

475 [Ὦς ἔραν· αὐτῷ δέ μοι ἐπεπειθέτο θυμὸς ἀγήνωρ.
Ὦς τότε μὲν πρόταν ἥμαρ ἢ ηλιον καταδύντα
ἡμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἀσπετα καὶ μέθιν ἥδη.
Ὕμος δὲ τοιούς κατέδου, καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθεν,
οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.]

480 Αὐτῷ δὲ τοιούτῳ Κίρκης ἐπιθάδις περικαλλέος εὐνῆς,
γούνων ἐλλιτάνευσα, θεὰ δέ μεν ἔχεινεν αὐδῆς·
καὶ μιν φωνήσας ἔπει πτερόεντα προσηγόρων·

Ὥς Κίρκη, τελεσόν μοι ὑπόσχεσιν, θηνπερ ὑπέστης,
οἰκαδε πεμψέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἥδη,
485 ἥδη ἀλλιν ἑτάρων, οἱ μεν φθινύθουσι φίλοιν κῆρο,
ἀμφ' ἐμ' δυδρόμενοι, δέ τοι σύγε νόσφι γένηται.

Ὦς ἔραμνη· ἥδη αὐτοῖς ἀμειθέτο διὰ θεάων·
Διογένες Δαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
μηκέτι νῦν δέκοντες ἐμῷ ἐνὶ μίμνετε οἰκῷ.

490 ἀλλ' ἀλλην χρή πρώτον δόδον τελέσαι καὶ ἵκεσθαι
εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαίνης Περσεφονίης,
ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τιμεσίαο,
μάντιος ἀλαοῦ, τοῦτε φρένες ἐμπεδοὶ εἰσιν·
τῷ καὶ τεθνητοι νόον πόρε Περσεφόνεια

495 οἴω πεπνύσθαι· τοι δὲ σκιαὶ ἀτίσσουσιν.

Ὦς ἔρατ· αὐτῷ δέ μοι γε κατεκλάσθη φίλοιν ἥτορ
κλαῖον δὲν λεγέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
ἥθελ· ἔτι ζώειν καὶ δρᾶν φάος ἥελοιο.

Αὐτῷ δέ πει κλαίον τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθην,
500 καὶ τότε δή μιν ἐπεσσιν ἀμειθόμενος προσέειπον·

Nequè Eurylochus cavam apud navem relicta est
sed sequebatur; veritus est enim meas atroces minas.

Interea vero ceteros socios in aedibus Circe
studiose lavitque, et unxit pingui oleo;
circumjacentique inde eis lanas pulcas ac tunicas:
epulantes autem bene omnes invenimus in aedibus.
Hi vero postquam se-invicem conspexere reputaruntque
omnia,] flebant lugentes; circum autem gemiscebant domus.
Illa vero me prope stans allocuta est, augustissima dearum:

[Generosissime Laertiade, sollers Ulysses,]
ne-amplius nunc uberem fletum excitetis: novi etiam ipsa
et quantos in ponto passi-estis dolores piscoso,
et quanta infesti viri danina-intulere vobis in terra.
Sed agite, comedite cibum, et bibite vinum,
donec rursus animum intra praecordia receperitis,
qualem habuistis, quando primum relinquebatis patriam
terram] asperae Ithacae: nunc vero imbecilles et animo-de-
jecto estis,] semper erroris duri memores; neque unquam
vobis] animus in laetitia est, quippe valde multa passi-estis.

Sic dixit: nobis autem persuasus est animus generosus.
Illi quidem diebus omnibus integrum in annum
sedebamus, epulantes carnesque copiosas et bibentes vinum
dulce:] sed quum jam annus esset, et circumvolverentur horae,
[mensibus exeuntibus, ac dies longi circumacti-erant,
tunc me evocato dixerunt dilecti socii:

Mirifice, jam nunc memor-estο patriæ terræ,
si tibi fatale est servari et pervenire
domum in excelsam, et tuam in patriam terram.

[Sic dixerunt: ac mihi persuasus est animus generosus.
Sic tum quidem toto die ad solis occasum
sedebamus, epulantes carnesque copiosas et bibentes vinum
dulce.] Quando vero sol occidit, et tenebrae supervenire,
illi quidem decubuerunt per aedes umbrosas.]

At ego Circes conseruo perpulcro lecto,
genibus-prensis supplex-oravi, dea vero meam exaudivit vo-
cem;] et ipsam compellans verbis alatis allocutus-sum:

O Circe, perfice mihi promissum, quod præstisti,
domum te missuram me; animus vero mihi impellitur jam,
et ceterorum sociorum, qui meum maoerant carum cor,
circa me lugentes, quandocunque tu abscessisti.

Sic dixi: ac continuo respondebat augustissima dearum:
generosissime Laertiade, sollers Ulysses,
ne-amplius nunc inviti mea manete in domo:
sed aliam vos oportet primum viam perficere, et pervenire
in Plutonis domos, et venerabilis Proserpinæ,
animam consulturos Thebani Tiresiae,
vatis cæci, cuius quidem mens integra est;
cui etiam mortuo mentem præbuit Proserpina,
solus ut-sapiat, reliqui vero ut umbræ volitant.

Sic dixit: at mihi contractum-est carum cor:
flebamque in lectis desidens, nec quicquam animus
volebat amplius vivere et videre lumen solis.
Ac postquam flendoque volutandoque satiatus-fueram,
tum demum ipsam verbis respondens allocutus-sum:

Ω Κίρκη, τίς γάρ ταύτην δόδον ἡγεμονεύεις;
εἰς Ἀΐδος δ' οὐπω τις ἀφίκετο νῆτη μελανή.
Ως ἐφάμην· ή δ' αὐτίχ' ἀμείβετο δῖα θεάων
Διογενές Λαερτιάδη, πολυμήχαν· Ὁδοσσαῖ,
δοξ μῆτη τοι ἡγεμόνος γε ποθῇ παρὰ νῆτη μελέσθω·
ἴστον δὲ στήσας ἀνά θ' ιστία λευκὰ πετάσσας
ζήσθαι· τὴν δέ κέ τοι πνοήν Βορέαο φέρησιν.
Ἄλλ' ὅπότ' ἀν δὴ νῆτη δί· Θεανοὶ περήσσης,
ἔνθ' ἀκτή τη λάρχη καὶ ἀλσαὶ Περσεφονέτης,
510 μαχραὶ τ' ἀλγειροὶ καὶ ἵεται ὠλεσίχαρποι·
νῆσα μὲν αὐτοῦ κέλσαι εἶπ' Θεανοὶ βαθυδίνη,
αὐτὸς δ' εἰς Ἀΐδεων ίέναι δόμον εὐρώντα.
Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τα ρέουσιν
Κύκνιτος θ', δις δὴ Στυγὸς ὑδατός ἐστιν ἀπόρδωκ·
515 πέτρη τε ἔνυσίς τε δύο ποταμῶν ἐριδούπων·
ἔνθα δὲ ἔπειος, θήρως, χριμφθεὶς πέλας, ὡς σε κελεύω,
βόθρον δρύξαι, δύσσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα·
ἀμφ' αὐτῷ δὲ χονὴν κείσθαι πᾶσιν νεκύσσιν,
πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδεῖ οἴνῳ,
520 τὸ τρίτον αὖθ' ὑδατί· ἐπὶ δὲ ἀλφίτα λευκὰ πάλινειν.
Πολλὰ δὲ γουνούσθαι νεκύων ἀμενηνά κάρηνα,
ἔλθων εἰς Ἰθάκην, στείραν βοῦν, θῆτις ἀρίστη,
ρέζειν ἐν μεγάροισι πυρήν τ' ἐμπλησμένη ἐσθλῶν·
Τειρεσή δ' ἀπάνευθεν δῖν ιερευσέμεν οἴω,
525 παμμέναν· δι μῆλοις μεταπέρειται ὑμετέροισιν.
Αὐτὰρ ἔπην εὐχῆσι λίση κλυτά θύνεα νεκρῶν,
ἔνθ' διν ἀρνείον δέζειν θῆλυν τε μελαιναν,
εἰς Ἔρεβος στρέψας, αὐτὸς δὲ ἀπονόσφι τραπέσθαι,
ἴσμενος ποταμοῖο ροάων· ἔνθα δὲ πολλαῖ
530 ψυχῇ εἵλεύσονται νεκύων κατατεθνήτων.
Δὴ τότ' ἔπειθ' ἔταροισιν ἐποτρύναι καὶ ἀνῶξαι
μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεῖς χαλκῷ,
δειραντας κατακείαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
ἰρθίμω τ' Ἀΐδη καὶ ἐπαινῇ Περσεφονέῃ·
535 αὐτὸς δὲ ἔξος δέξῃ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
ζῆσθαι, μηδὲ ἔδην νεκύων ἀμενηνά κάρηνα
αἴματος δάσσον ίμεν πρίν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἐνθα τοι αὐτίκα μάντις εἵλεύσεται, δρχαμε λαῶν,
δις κέν τοι εἴπησον δόδον καὶ μέτρα κελεύθου
540 νόστον θ', ὡς ἐπὶ πόντον εἰεύσεαι ιχθύδεντα.
Ως ἐφατ· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ζλυσθεν Ἡώς.
Ἀμφὶ δὲ με λχαίναν τε χιτῶνά τε εἵματα ἐσσεν·
αὐτὴ δὲ ἀργύρεον φάρος μέγα ἔννυτο Νύμφη,
λεπτὸν καὶ χαρέν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ίζει
545 καλὴν, χρυσεῖην κεφαλῆ δὲ ἐπέβηκε καλύπτερην.
Αὐτὰρ ἔγω διὰ δώματ' ίων ὕδρινον ἑταίρους
μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἔκαστον·
Μηχέτι νῦν εὔδοντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὑπνον·
ἄλλ' ίωμεν δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
550 Ως ἐφάμην· τοῖσιν δὲ ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔνθεν περ ἀπήμονας ἥγον ἑταίρους.
Ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὐδὲ τι λίγην
δλκιμος ἐν πολέμῳ οὔτε φρεσὶν ἥσιν ἀρηρίος,
δις μοι ἀνευθ' ἔταρων ιεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Χ.

O Circe, quisnam hujus itineris dux erit?
ad Orcum vero nondum quisquam pervenit nave nigra.
Sic dixi : ac continuo respondebat augustissima dearum :
generosissime Laertiade, sollers Ulysses,
minime tibi ducus desideriorum apud navem curae sit :
malo autem erecto, et velis albis expansis,
sede : illam vero tibi flatas Boreæ feret.
Sed quando jam nave per Oceanum trajecseris,
ubi litusque fossuræ aptum et luci Proserpinae,
excelsaque populi, et salices frugiperæ :
navem quidem ibi appelle in Oceano profundis-vorticibus,
ipse vero in Plutonis eas domum squalidam.
Ibi quidem in Acherontem Pyriphlegethonque fluunt
Cocytusque, qui Stygis aquæ est rivus ;
rupesque est, et concursus duorum fluminum sonororum :
illic autem deinde, heros, admotus prope, at te jubeo,
fossam fode, cubitalem quantam hic et illic :
circa eam autem libamen funde omnibus mortuis,
primum mulso, deinde vero dulci vino,
tertium rursus aqua ; ac farinam albam insperge.
Valde vero suppœx-precare manium inania capita, vovens,
ubi-veneris in Ithacam, sterilem vaccam, qua si optimæ,
te sacrificaturum in ædibus, pyramidæ impleturum rebus-
bonis :] Tiresias vero seorsum arietem sacrificaturum soli,
totum-nigrum, qui inter-oves excellat vestras.
Ac postquam precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,
ibi ovem marem sacrificâ, feminamque nigram,
ad Erebum versos; ipse vero seorsum aversus esto,
contendens ad-fluvii fluenta : ibi vero multæ
animæ accedent mortuorum defunctorum.
Tum vero deinde socios hortare et jube
pecudes, quæ jam jaceant mactate sevo ære,
excoriatas comburere, voltaque facere diis,
præpotentique Plutoni, et venerabili Proserpine :
ipse autem, gladio acuto stricto a femore,
sede, neu abre manium inania capita
ad-sanguinem prope accedere, antequam Tiresiam sciscita-
tus-fueris.] Ibi tibi statim vates adveniet, dux populerum,
qui tibi dicat fieri et menseras viæ,
reditumque, ut per pontum proficisciāris piscosum.
Sic dixit : statim adtem in-aereo-volo venit Aurora.
Mihi vero lenamque tunicamque vestimenta induit :
ipsa autem candidam pallam magnam sibi-induit Nympha,
tenuem et venustam, ac zonam circumposuit lambis
pulcram, auream; capitiq[ue] implosuit calyptam.
Atque ego per domos profectas hortabar socias,
blandis verbis, astans, viram unumquemque :
Ne-amplius nunc dormientes carpite dulcem somnum ;
sed eamus : jam enim me monuit Veneranda Circe.
Sic dixi : illis vero persuasus-est animus generosus.
Nequaquam tamē vel illiac incolumes abduxī socios.
Elpenor vero quidam erat minimus-natus, neque valde
fortis in bello, nec mente sua firmus,
qui mihi seorsum a-sociis, sacris in ædibus Circes,

εσσ φύγεος ἱμέρων, κατελθετο σινοδηρελων·
χινυμένων δ' ἐτάρον θραδὸν καὶ δοῦπον ἀκούστας
ἔξαιτης ἀνόρουσε καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἡσιν
ἀφρόφρον κατεβῆται, ίών ἐς καλίασκα μακρήν·
ἄλλα κατατικρὺ τάγεος πέσεν ἐκ δὲ οἱ αὐχὴν
εσσ ἀστραγάλων ἔάγη, ψυχὴ δ' Ἀιδόδες κατῆλθεν.
Ἐρχομένοις δὲ τοῖσιν Ἕγω μετὰ μῦθον θεικον
Φάστε νῦ που ὅπλονδε φιλην ἐς πατρίδα γαῖαν
ἔρχεσθ'. Άλλην δ' ἡριν δόδον τεκμηριστο Κίρκη
εἰς Λίδα δόμους καὶ ἐπανῆς Περσεφονέτης,
εσσ ψυχὴ χρησομένων Θηβαίου Τειρεσίου.
Ὄς ἐφέμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φθόνον Στόρ·
ἔσφρενοι δὲ καὶ ἀδην γόων τιλλοντό τε χαίτας.
Ἄλλ' οὐ γέρ τις πρῆξις ἐγίγνετο ρυροφένοισιν.
Ἄλλ' ὅτε δὴ δέπτην δέπτην θήσια καὶ θίνα θαλάσσης
επο μέν ἀχύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένην Κίρκη παρὰ νητὶ μελαίνῃ
ἀρνειὸν κατέδησεν δίν θηλύν τε μελαιναν,
ρεῖα παρεξελθοῦσα· τίς δὲ θεν οὐκ ἐθέλοντα
δρθαλμοῖσιν θοιτ', ή ἐνθ' ή ἐνθα κιόντα;

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

Νεκυία.

Ἄνταρ ἐτεί δέπτη κατηλθομεν ήδι θαλασσαν,
νῆσα μὲν ἀρ πάμπρωτον ἀρύσσαμεν εἰς ἄλλα διαν,
δὲν δὲ τοῖσιν τιθέμεσθα καὶ ιστία νητὶ μελαίνῃ·
ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, δὲν δὲ καὶ αὐτοὶ⁵
βαίνομεν ἀγύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἡμεν δ' αὖ μετόπισθε νέδος κυκνοπτώρῳ
ἴκριον θύρον λει πλησίστιον, ἐσθόλην ἐταῖρον,
Κίρκη ἐπιλόχαμος, δεινή θέδε, αὐδήσσα.
Ἡμεῖς δ' θηλα ἔκστατα πονησάμενοι κατὰ νῆσα
10 ήμεθα· τὴν δὲν ἀνεμός τε κυβερνήτης τ' Ίθυνε.
Τῆς δὲ πανημερίης τέταυ' ιστία κοντοπορούσης·
δύστοτέ τ' ήλιος, σκιώντο τε πᾶσαι ἀγυατέ.
Ἡ δέπτη πειράθ' ήκανε βαθυρόδου Πλεανοϊ.
Ἐνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμος τε πολις τε,
15 ήριοι καὶ νεφελῇ κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Ἡλίος φαέθων καταδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
οὐδ' δέπτη δὲν στεγήσι πρὸς οὐρανὸν διτερόντα,
οὐδ' δέπτη δὲν ἄψ ἐπὶ γαῖαν δέπτη οὐρανόνθεν προτράπηται·
ἄλλ' ἐπὶ νῦ δολο τέταπαι δειλοῖσι βροτοῖσιν.
20 Νῆσα μὲν ἐνθ' ἀθόντες ἐκέλσαμεν ἐκ δὲ τὰ μῆλα
ειλόμεθ· αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ρόον Πλεανοϊ
ἡσομεν, δορ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', δὲν φράσε Κίρκη.
Ἐνθ' ιερήσια μὲν Περιμήδης Εύρυλοχός τε
ἔσχον ἔργον δ' ἄσορ δέκην ἀρύσσαμενος παρὰ μηροῦ
25 βόθρον θρυξή, δέσσον τε πυγούσιον ἐνθα καὶ ἐνθα·
ἀμφ' αὐτῷ δὲ γοὴν χεόμην πεδσιν νεκύεσσιν,

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙΙ.

frigoris cupiens, decubuit vino-gravatus :
moventium autem se sociorum tumultu et strepitu audito,
repente exsiliit, et oblitus est mente sua
retrosum descendere, accedens ad scalam longam;
sed recta de-tecto decidit : atque ei cervix
ex-articulis fracte-est : anima vero ad-Orcum descendit.
Veniuntibus autem illis ego sermonem dixi :

Existimatis jam fere domum caram ad patriam terram
vos profecturos; aliud vero nobis iter designavit Circe,
ad Plutonis domum et venerabilis Proserpinæ,
animam consulturis Thebani Tiresiae.

Sic dixi : illis vero confractum-est carum cor :
desidentesque illic silebant, vellebanque capillos.
Verum enim non nullus profectus fiebat lugentibus.

At quando jam ad navem celerem et litus mari
ibamus tristes, uberes lacrimas defundentes :
interea profecta Circe ad navem nigram
masculam alligavit ovem, feminamque nigram,
facile clam-prætengressa : nam quis deum nolentem
oculis viderit, aut irac aut illuc vadentem?

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙΙ.

Necromantia.

Ac quando ad navem devenimus et mare,
navem quidem omnium-primum deduximus in mare divinum,
malumque imposuimus et vela navi nigrae ;
atque inde pecudes sumtas induximus ; atque etiam ipsi
incendimus dolentes, uberes lacrimas defundentes.

Nobis vero dein pone navem carulea-prora
secundum ventum immisit impletum-velum, bonum socium,
Circe pulcris-comis, potens dea, vocalis.
Nos autem armamentis singulis instructis per navem
sedimus ; hanc vero ventusque gubernatorque dirigebat.
Hujus autem tota-die extendebar vela per-pontum euntis ;
occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae.

Illa vero ad fines pervenit profunde-fluentis Oceani.
Ibi autem Cimmeriorum est virorum populusque civitasque,
qui caligine et nebula tecti : neque unquam eos
Sol lucidus aspicit radiis,
nec quando vadit ad coelum stelliferum,
neq; quando rursus in terram de caelo revertitur :
sed nox perniciosa intendit miseris mortalibus.
Navem quidem illuc profecti appulimus ; sed pecudes
extraximus ; ipsi vero deinde propter fluentum Oceani
ivimus, donec in locum perveniremus, quem dixerat Circe.

Hic victimas quidem Perimedes Eurylochusque
tenebant ; ego vero, gladio acuto extracto a femore,
fossam fodi, cabitalem quantam hinc et illinc :
circa eam autem libamina fundebam omnibus manibus,

πρῶτα μελικρήτων, μετέπειτα δὲ ἡδέτι οἶνῳ,
τὸ τρίτον αὐθὶ θύσατι· ἐπὶ δὲ ἀλφίτα λευκὴ πάλυνον.
Πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
30 ἐλθὼν εἰς Ἱθάκην στείραν βοῦν, ηὗτις ἀρίστη,
ρέζειν ἐν μεγάροισι πυρήν τ' ἐμπλήσεμεν ἐσθλῶν.
Τειρεσῆι δὲ ἀπάνευθεν δῖν ἱερευσόμενοι οἴω,
πατμέλαν', δις μῆλοις μεταπρέπει θυμετέροισιν.
Τοὺς δὲ ἐπει εὐχαλῆσι λιτήσῃ τε, θύνεια νεκρῶν,
35 ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροῦμησα
ἐς βόρον, ρέει δὲ αἷμα κελαινεφές· αἱ δὲ ἀγέροντο
ψυχαὶ οὐ πέκτι Ερέθεις νεκύων κατατεθνηώτων.
[νύμφαι τοις θύσεοι τε πολύτλητοι τε γέροντες,
παρθενικαὶ τὸ σταλαῖ, νεοπενθέν θυμὸν ἔχουσαι·
40 πολλοὶ δὲ οὐτάμενοι χαλκήρεστιν ἔγχεισιν,
ἄνδρες Ἀρηταῖοι, βεβροπομένα τεύχε' ἔχοντες·
οἱ πολλοὶ περὶ βόρον ἐροίτων ἀλλοθεν ἀλλος
θεσπεῖην [ιαχῆ] ἐμέ δὲ χλωρὸν δέος θύει.]
Δὴ τότε ἐπειδὴ ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
45 μῆλα, τὰ δὴ κατακείται, ἐπεύξασθι δὲ θεοῖσιν,
ἰρήμων τοις Αἴδην καὶ ἐπεινῇ Περσεφονῇ·
αὐτὸς δὲ ξίφος δὲν ἐρυστάμενος παρὰ μηροῦ
ἡμην, οὐδὲ εἰών νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
50 αἰματος ἄσσον ίμεν, πρὶν Τειρεσίον πυθέσθαι.

Πρώτη δὲ φυγὴ Ἐλπήνορος θλίθεν ἐταίρου·
οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ γθονὸς εὐρυσοδείης·
σῶμα γάρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς
ἀκλαυτον καὶ ἀθαττον· ἐπει πόνος ἀλλος ἐπειγεν.
δα Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ίδων, ἐλέησα τε θυμῷ,
καὶ μιν φωνήσας ἐπει πτερόσεντα προσηύδων·
Ἐλπήνορ, πῶς θλίθες ὑπὸ ζόρον θερόεντα;
Ἐφθης πεζὸς ἐών θὴ ἐγὼ σὺν νηὶ μελαίνῃ.

Ὡς ἐράμην· δὲ δέ μ' οιμώδες ἡμειβέτο μύθῳ·
αο [Διογένες Λαερτιάδη, πολυμήχαν] Ὁδυστεῖν,]
ἀσε με δαιμονος αἴσα κακή καὶ ἀθέφατος οὐ νος·
Κίρκης δὲν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
ἀψόδρον καταβῆναι, ίδων ἐς κλίμακα μακρήν,
ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι σύγηγη
αστραγάλιν ἔστη, φυγὴ δὲν Αἰδόδε κατῆλθεν.
Νῦν δέ σε τοῦν διπιθεν γουνάζομαι, οὐ παρεόντων,
πρός τοις ἀλόχουν καὶ πατρός, δοτέρεφε τυθῶν ἐόντα,
Τηλεμάχου δὲ, δια μούνον ἐνι μεγάροισιν ἐλειτες·
οῖσα γάρ, οὐς ἐνθένεδε κιών δόμου ξενοῖσιν
70 νῆσον ἐς Αἰαίην σγήσεις εὐεργέα νῆσα·
ἔνθα σ' ἐπειτα, δναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἐμειο·
μή μ' ἀκλαυτον, ἀθαττον, ίδων διπιθεν καταλείπειν,
νοστρισθεις, μή τοι τι θεων μήνιμα γένωμα·
ἀλλὰ με κακκείαι σὺν τεύχεσιν ἄσσος μοι ἐστιν,
το σημά τέ μοι χεισι ποληῆς ἐπι θινή θαλάσσης,
δινδός διυτήνοιο, καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·
ταῦτα τέ μοι τελέσαι πηξαί τοις τύμβῳ ἐρετιόν,
τῷ καὶ ζωδὶς ἐρεσσον, ἐών μετ' θυοὶς ἐτάροισιν.
Ως ἔφατ· αὐτάρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον
80 ταῦτα τοι, ὃ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω·

ODYSSEAE XI.

primum mulso, postea vero dulci vino,
tertio rursus aqua; ac farinam albam inspergebam.
Multum autem supplex-orabam manium inania capita, votens
me reversum in Ithacam, sterilem bovem, quae sit optimæ,
sacrificaturum in ædibus, pyramidique impleturum bonis-rebus;
Tiresiae vero me seorsum arietem sacrificaturum soli,
totum-nigrum, qui inter-peccudes excellat nostras.
Hos vero postquam votis precibusque, gentes mortuorum,
exoraveram, inde peccudes prehensas jugulavi
in fossam; fluebat autem sanguis ater: ac congregabantur
animæ ex Erebo manium defunctorum.
[sponsæque, coelibesque, et multa-passi senes,
virgunculaeque tenellæ, recenti-luctu-affectum animum ha-
bentes;] multi quoque vulnerati æratis hastis,
viri in-bello-occisi, cruentata arma habentes;
qui multi circa fossam obambulabant aliunde aliis
immenso clamore: me vero pallidus timor cepit.]
Tum vero deinde socios adhortatus jussi,
peccudes, que jam jacebant mactatæ saeo aere,
excoriatas adulere, votaque-facere diis,
præpotentique Plutoni, et venerabili Proserpinæ:
ipse autem, gladio acuto stricto a femore,
sedebam, nec sinebam manium inania capita
ad-sanguinem prope accedere, priusquam Tiresiam sciscita-
tus-essem.] Prima vero anima Elpenoris venit socii:
nondum enim sepultus-erat sub terra spatiose:
cadaver enim in Circes domo reliqueramus nos
indesletum et inseptulum; quoniam labor alius urgebat.
Illum quidem ego flevi conspicatus, miseratusque-sum animo
et ipsum compellans verbis alatis allocutus-sum:
Elpenor, quo-pacto venisti sub caliginem obscuram?
prius-venisti pedibus quam ego cum navi nigra.
Sic dixi: ille vero mihi plorans respondebat sermone:
[generosissime Laertiade, sollers Ulysses,]
laesit me daemonis fatum malum, et copiosum vinum;
Circles autem in domo cubans non adverti
retrorsum descendere, accedens ad scalam longam,
sed recta de-tecto decidi: ac mihi cervix
ex-articulis fracta-est: anima vero ad Orcum descendit.
Nunc vero te per-eos quos post te (domi) reliquisti, oro, non
præsentes,] per uxoremque et patrem, qui te nutritiv parvu-
lum, Telemachumque, quem unicum in ædibus reliquisti:
novi enim, quod hinc profectus e domo Plutonis
insulam in Αἴανη appellas fabrefactam navem:
ibi te deinde, rex, hortor recordari meli,
ne me indesletum, inseptulum, profectus pone relinquas,
digressus, ne qua tibi deorum indignatio siam:
sed me combure cum armis, quæcumque mihi sunt,
tumulumque mihi aggere cani in litore mari,
viri infelici, etiam posteri ut-scient:
et haec mihi perfice, figeque in tumulo remum,
quo etiam vivus remigabam, quum-esse inter meos socios.
Sic dixil: atque ego ipsum respondens allocutus-sum:
haec tibi, o infelix, persiciamque et præstabo.

Νῦν μὲν ὃς ἐπέσσοις ἀμειδομένων στυγεροῖσιν
ῆμεθ· ἔγω μὲν ἀνευθεν ἐφ' αἴματι φάσγανον ἴσχων,
εἰδωλον δὲ ἐτέρῳθεν ἑταίρου πόλλα ἀγόρευεν.

Τὸν δὲ ἐπὶ φυχῇ μητρὸς κατατεθνηής,
85 Αὐτολύκου θυγάττη μεγαλήτορος, Ἀντίκλεια,
τὴν ζωὴν κατέλειπον, ίῶν εἰς "Πλιον ἱρήν.
Τὴν μὲν ἔγω δάκρυστον ίδων θάλησα τε θυμῷ·
δὲλ' οὐδὲ ὡς εἴων προτέρην πυκνὸν περ ἀχεύων
αἴματος ἀσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσία πυθέσθαι.
90 Ἄλιθε δὲ ἐπὶ φυχῇ Θηβαίου Τειρεσίου,
χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δὲ ἔγων καὶ προσέειπεν
[Διογένες Λαερτιαδή, πολυμήχαν' Ὁδυσσεῦ,]
τίπ' αὖτ', ὃ δύντηνε, λιπὼν φάσις ἡλέοιο
θύμιθες, δρόπα ίδῃ νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
95 δὲλ' ἀποκάλεσο βύθρου, διπισχε δὲ φάσγανον ὅδυν,
αἴματος δρόπα πτῶ καὶ τοι νημερτέα εἴπω.

Ὦς φάτ· ἔγω δὲναναχεστάμενος ἔβρος ἀργυρόσηλον
κουλεῷ ἐγκατέπηξ· δὲ ἐπει πλειν αἵμα κελανὸν,
καὶ τότε δὴ μ' ἐπέσσοι προσηύδα μάντις ἀμύμων·
100 Νόστον δῆλοι μελιηδέα, φαίδμι· Ὁδυσσεῦ·
τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός οὐ γάρ διὼ
λήσειν Ἔννοσίγαιον, δ τοι κόπον ἔνθετο θυμῷ,
χωρόμενος θτι οι ιδὸν φίλον ἔξαλάωσας.

Ἄλλ' ἔτι μέν κε καὶ ὡς κακά περ πάσχοντες ἔνοισθε,
105 αἱ καὶ ἔθδης σὸν θυμὸν ἔρυκακέειν καὶ ἑταίρουν,
δππότε κε πρῶτον πελάστης εὐεργέα νῆα
Θρινακή νῆῶν, προφυγὸν λοιδέα πόντον·
βοσκομένας δὲνρητε βόας καὶ ίφια μῆλα
Ἡλίου, δς πάντ' ἐφορᾶ καὶ πάντ' ἐπακούει.
110 Τὰς εἰ μέν καὶ ἀστναῖς ἔάς νόστου τε μέδηαι,
καὶ κεν ἐτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἔνοισθε·
εὶ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' δλεθρὸν
νηὶ τε καὶ ἑτάροις αὐτὸς δὲντερ κεν διάζης,
δψι κακῶς νεῖαι, δλεσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους,
115 νηδες ἐπ' ἀλλοτρίης δήμεις δὲν πηματα οίκω,
ἀνδρας ὑπερφάλους, οι τοι βίστον κατέδουσιν,
μνώμενοι ἀντιθένη ἀλοχον καὶ ἔδνα διδόντες·
δὲλ' ητοι κείνων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθων.

Αὐτάρ ἐτὴν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσιν
120 κτείνης, ηὲ δολω ηὲ δμφαδὸν δέξει χαλκῷ,
ἔργεσθαι δὴ ἐπείται, λαβόν εὐῆρες ἐρετιμὸν,
εἰζόνε τοὺς ἀρίκηαι, οι οὐκ ἴσασι θάλασσαν
δνέρεις, οὐδὲ θὲ θεσσοι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
οὐδὲ ἄρα τούγ' ίσασι νέας φοινικοπαρήσους,
125 οὐδὲν εὐήρες ἐρετιμὰ, τάτε πτερά νηνοὶ πελοντα.
Σῆμα δέ τοι ἔρεω μαλ' ἀριφραδὲς, οὐδὲ σε λήσει
δππότε κεν δη τοι ξυμβλημένος ἀλλος δδίτης
φηη ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμωψ ὥμωψ,
καὶ τότε δη γαίη πήξας εὐῆρες ἐρετιμὸν,
130 ρέξας ιερὰ καλὰ Ποσειδάνιον ἀνακτη,
ἀρνειὸν ταῦροτ τε σωῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
οίκαδ' ἀποστείχειν ἔρδειν θ' ιερὰς ἔκατόμβας
ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοι ούρανὸν εύριν ἔχουσιν,
πᾶσι μαλ' ἔξεινες θάνατος δέ τοι ἔξι ἀλλος αὐτῷ

Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
sedebamus; ego quidem seorsum super sanguine gladium
tenens,] simulacrum vero ex-altera-parte socii multa loque-
batur.] Venit autem inde anima matris defunctæ,
Autolyci filia magnanimi, Anticlea,
quam vivam reliqui, profectus ad Ilium sacrum.
Hanc quidem ego flevi conspicatus, miseratusque sum animo;
sed neque sic sinebam priorem, valde licet dolens,
ad-sanguinem prope accedere, priusquam Tiresiam sciscita-
tus essem.] Venit vero inde anima Thebani Tiresiae,
aureum sceptrum tenens : me autem agnoverit et allocuta est:

[Generosisimae Laertiade, sollers Ulysse,]
cur vero, o infelix, relicto lumine solis,
venisti, ut videoas manes et inamabilem locum?
verum recede a fossa; amoveque gladium acutum,
de-sanguine ut bibam, et tibi vera dicam.

Sic dixit : ego vero recondens gladium argenteis-clavis-di-
tinctum]vagine infixi: is autem ut biberat sanguinem nigrum,
tum vero me verbis alloquebatur vates eximius :

Reditum queris dulcem, splendide Ulysse;
hunc vero tibi difficilem reddet deus : non enim puto
te latitatum Neptunum, qui in-te iram reposuit animo,
iratus, quod ei filium carum excæcasti.
Verum adhuc quidem vel sic, mala licet patientes, perva-
neritis,] si velis tuum animum cohibere et sociorum,
quando primum appuleris fabrefactam navem
Trinacriam ad-insulam, elapsus violaceum pontum :
pascentesque inveneritis boves et pingues pecudes
Solis, qui omnia videt et omnia audit.
Has si quidem illæsas sinas redditusque sis-memor,
etiam adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perva-
neritis : sin vero laedas, tum tibi prædicto exitium
navique et sodalibus : ipse vero etiamsi effugeris,
sero male redibis, amissis omnibus sociis,
nave in aliena ; inveniesque mala domi,
viros insolentes, qui tibi victum absumunt,
ambientes divinam uxorem, ei munera-sponsalia dantes :
sed sane illorum injurias ulcisceris redux.

Ac postquam procos in ædibus tuis
interfeceris, sive dolo, sive palam, acuto ære,
proficiuscere jam deinde, sumto fabrefacto remo,
donec ad illos pervaeneris, qui haud norunt mare
viri, nec sale conditum cibum edunt ;
neque sane hi norunt naves proris-rubris,
nec fabrefactos remos, qui aliae navibus sunt.
Signum vero tibi dicam valde manifestum, nec te latebit :
quando utique tibi obviā factus alias viator
dixerit te ventilabrum habere super splendidio humero,
tum vero terræ infixo fabrefacto remo,
factisque sacrī pulcris Neptuno regi,
ariete, tauroque, suesque ineunte verre,
domum revertere, faciasque sacras hecatombas
immortalibus diis, qui cœlum latum tenent,
omnibus prorsus ordine : mors vero tibi ex mari ipsi

- ιας ἀδηληροῦ μελιτα τοῖς πλάνσεται, δε κέ στο πέρην
γήρα' θικο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀφρὶ δὲ λαοῖ
θύλαι ἔσσονται· τέλο τοι νηραρτία εἰρω.
- “Οὐέ φρατ’ αὐτέληθροι μιν ἀμειβόμενος προσέπιπτον·
Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ που ἐπέλικασσον θεοὶ αὐτοῖς·
140 Ἄλλ’ ἄτρο μοι τόδε εἴτε καὶ ἀπρεκάν καταλέξον·
μητρὸς τούτῳ δρόσι ψυχὴν κατατεθημῆις·
ἢ δ’ ἀπέκοντος οἵσται τριχόδον ἀβρατος, οὐδὲ ἐδών
εὐλη θεάντα ιδεῖν οὐδὲ προτριψθεσσαν.
Εἰτέ, ἀναξ, τοῖς κέν με ἀναγυνοῖ τὸν έόντα. [πεν·]
148 “Οὐέ φραμην δέ μ’ αὐτίκ’ ἀμειβόμενος προσέπιπτον·
ἡρηδίουν τοι ἕπος ἔρεων καὶ ἐνι φρεσὶ θήσαι·
δοτινα μέν κεν ἔτις νεάντον κατατεθημῆιτον
εἰματος ἀδυτον θρεσ, οὐδὲ τοι νημερτες ἐνιθετο·
φ’ δέ κ’ ἐπιφθονέστε, οὐδὲ ποι πολιν εἶδον θιτέσσα.
- 150 “Οὐέ φραμένη μὲν ἔσθι δόρον Ἀΐδος οἶνος
Τειρεσίο δινάκτοις, ἐπει τοτὲ θέρατ’ Κλέκεν.
Αὐτέλη έγων αὐτοῦ μένον ἔρπεδον, δρόρ’ ἐπὶ μητρῷ
θλυσε καὶ πίεν ἀπένα καλειτερές· αὐτίκα δ’ έγνετο
καὶ μ’ δλοφυρομένη ἔπει πτερόντα προσηγόρει·
155 Τέκνον ἐμόν, πόνης ἥλοις ὑπὸ δύφον περέστη,
ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τέδην ἡσιοῖσιν δρᾶσθαι.
[μέσον γάρ μεγαλού ποταμού καὶ δεινά ρέειδε,
Πηκενὸς μὲν πρώτα, τὸν οὔπος έστι περῆσσι
πεζῶν ἔστιν’, ἣν μητρὶς ἔχῃ τερερέα νῆα.]
- 160 Ἡ νῦν δὴ Τροίηνεν ἀλώμενος ἐνθάδεις ξάνετε·
νητὶ τε καὶ ἑταροῖσι, πολὺν χρόνον; οὐδὲ ποι ἥλθες
εἰς Ἰδάκην; οὐδὲ ἔπεις εὐρέοισι γυναικα;
“Οὐέ φρατ’ αὐτέλη έγω μιν ἀμειβόμενος προσέπιπτον·
μητρὸς ἐμὴν, χρεώ με κατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο,
- 165 ψυχὴν χρησόμενον Θηβαίον Τειρεσίο.
Οὐ γάρ πα σχεδὸν ἥλθον Ἀχαιοῖσος, οὐδὲ ποι ἀμῆτος;
γῆς ἐπέβην, ἀλλ’ ὅτεν ἔχων ἀλέληματο διῆν,
ἔξ οὐ τὰ πρώτοις ἔπομην Ἀγαμέμνονον διέρ
Τηλον εἰς εὔπωλον, ίνα Τρώεσσι μαχοίμην.
170 Ἄλλ’ ἄγε μοι τόδε εἰπε καὶ ἀπρεκένος καταλέξον
τίς νῦ σε Κήρη ἐδάμασσε τανήγερος θανάτοιο;
ἢ δολιχῆ νοῦσος; ηδ’ Ἀρτεμις ιογέλαιρα
οἰς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐπιχομένη κατέτεφνεν;
εἰτέ δέ μοι πατρός τε καὶ οὐέος, διν κατελείποντο,
175 η ἔτι πάρ κελοῖσιν ἐμὸν γέρας, ηὲ τις ήδη
ἀνδρῶν ἀλλος ἔχει, ἐπει δ’ οὐκέτι φασὶ νεοθεῖται.
Εἰπε δέ μοι μνηστῆς ἀλόγου βουλή τε νύον τε,
ηὲ μένει πάρα ποιδί καὶ ἔρπεδος πάντα φυλάσσει,
η ἔδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν δῆτες δρίστος.
- 180 “Οὐέ φραμην δέ δ’ αὐτίκ’ ἀμειβετο πόνια μητρῷ
καὶ ληνη κείνη γε μένει τετληρότι θυμῷ
σοῖσιν ἐνι μεγάροισιν· διζυραὶ δέ οι αἰεὶ^{τοι}
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ήματα δαχρυχεδύσθι.
Σὸν δ’ οὕπω τις ἔχει καλὸν γέρας· ἀλλὰ ἔκηλος
185 Τηλέμαχος τεμένη νέμεται καὶ δαιτας ἔστας
δαινυται, δε ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ’ ἀλεγύνειν
πάντες γάρ καλέουσι. Πατήρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει
ἀγρῷ, οὐδὲ πολινδε κατέρχεται· οὐδέ οι εύνοι

ΟΔΥΣΣΕΑ XI.

lenis admodum talis adveniet, quae te occidat
senectute sub molli confessum : circum autem cives
felices erunt : hacten vero dico.

Sic dixit : atque ego ipsum respondens allocutas sum :
Tiresia, hacten quidem fere decreverunt illi ipsi.
Sed age mihi hoc dic et vere enarrab :
matris hanc video animam defunctas ;
illa autem tacita sedet prope sanguinem, nec suum filium
ausa est coram aspicere neque alloqui.

Dic, rex, quo-pacto me agnoscoit talem esse.

Sic dixi : ille vero hinc respondens allocutus est :
facile tibi verbum dicam, et in mente ponam;
quemcumque quidem sinas manum defunctorum
ad-sanguinem prope accedere, ille tibi verum dicet :
cui vero invideas, ille tibi tacitus abibit retro.

Sic locuta, abinde quidem abiit in domum Plutonis
Tiresiae regis, postquam vestimenta ediderat.
At ego illuc manebam constanter, donec mater
advenit, et bibit sauguissem nigrum : statim vero agnovit,
et me lugens verbis alatis allocuta est :

Fili mi, quo-pacto venisti sub caliginem obscuras,
vivus quamvis? difficile vero est hec viventibus videre :
[in-medio enim magni fluvii sunt et gravia fluenta;
Oceanus quidem primus, quem nequaquam licet trahere
pedibus, nisi quis habeat fabrefactam navem.]
Num nunc demum a-Troja errans hic venisti
cum-navigo et sociis, longo tempore? neodium perveisti
in Ithacam? nec vidisti in edibus uxorem?

Sic dixit : atque ego ipsum respondens allocutus sum :
mater mea, necessitas detulit me in Plutonis domum,
animam consulturam Thebani Tiresiae.
Nondum enim prope veni Achaiam; neque aliqua nostram
terrām altigi; sed semper habens serumnam ero,
ex quo pīrīnam securas sunt Agamemnonem divinam
Ilium ad funigem-boatis-equis, ut cum-Trojanis pugnarem.
Sed age mihi hoc dic et vere barba :
quoniam te fetum donuit longam-estentis mortis?
utrum diuturnas morbas? an Diana sagittis-gaudens
suis mitibus telis superveniens te occidit?
dic vero mihi et de-patre, et filio, quem reliqui,
utrum adhuc penes illos sit meum matrem, an aliquis jam
virorum altus habeat, me etiam non-amplius patent redditu-
rum.] Dic etiam mihi nuptie uxoris consiliumque mentem-
que,] utrum maneat cum puerō, et salva omnia custodiat;
an jam eam duxerit Achivorum quicunque optimus.

Sic dixi : ac statim respondebat veneranda mater :
et per quam illa quidem manet affictio animo
tuis in aedibus; seruissome autem ei semper
consumunt noctesque diesque lacrimas-fundentis.
Tuum vero nondum quisquam habet paterum mentis; sed
quietus] Telemachus prædia colit, et convivia æqua
epulatur, que decet principem virum curare;
omnes enim invitant. Pater autem tuus illuc manet
in-agro, neque in-urbem devenit : neque ei lecti sunt

- δέμνια καὶ γλαινεῖ καὶ βόγεια τηγαλάντα·
200 ἀλλ' οὐχι χίμα μὲν εἴδει θνητός, ἐνί σέαρ
ἢ τὸν ἄγριο πυρὸς, κακὰ δὲ χροῦ εἴματα εἴται·
αὐτάρ εἶπεν ἐλθὺν θόρος τεθαλούσι τὸν διώρη,
πάντη εἰ κατὰ γουνῶν ἀλισῆς οἰνοπέδου
φύλλων τελιμένων χαρακάλι βεβλήσαται εὐνά·
205 ἐνθ' οὐχι τέλειος, μέγα δὲ φρεσὶ πενθοῖς δέσπει,
οὐν πότμον γούνων χαλεπὸν δὲ πήρε γέρατις.
Οὗτος γάρ καὶ ἔγραν διλύμην καὶ πότρον ἐπέσκοπον
οὐτε μέ γ' ἐν πραγμάτοις θεοτοκος ἤσχειρα
οἵς ἀγανοὶς βελτεσσιν ἐπιτιχμένη λατέπερνεν·
210 οὐτε τις οὐδὲ ποτὸς σέα τε μηδέα, φάειδιν· Ὁδυσσεύς,
οὐ τὸν ἀγανοφρόσσοντι μελιθέα θυρός
ἀλλά με σός τε πότρος σέα τε μηδέα, φάειδιν· Ὁδυσσεύς,
οὐ τὸν ἀγανοφρόσσοντι μελιθέα θυρός επιηρά·
“Ὡς ἵρατ· αὐτάρ ἵρατος” ἔπειλον φρεσὶ μερρήσσεις
215 μητρὸς ἕρμης ψυχὴν ἔλειν κατάτενήσθη·
τρὶς μὲν ἔφερεται θνητόν, ἔλειν τέ τε ρυμὸς δώνυγετ,
τρὶς δὲ μοι ἐξ χειρὸς στιχῆς εὔσελον οὐ καὶ θνητῷ
ἔπειται· ἔμοι δὲ ἔχος δέδη γενέσκετο κυρόθι μᾶλλον
καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόντα προσγύθων·
220 Μῆτηρ Ἑρή, τί νῦν οὐδὲ μάκρες θάλειν μεραρέα,
δόρα καὶ εἰν Ἀΐδαν, φύλακε περὶ χειρὸς βελόνης
ἄμφοτέρας κρατερού τετάρτωμέσθα γόνος;
ἢ τί μοι εἴδωλον τοῦ δέδη ἄγριαν Περσερόνειά
ώτρυν, δόρρος ἐτί μάλιστον ὅδυρόμετος στενάχει;
225 Ως ἔφαμνη· οὐ δὲ αὐτίκ' ἀμειβότο πότνια μῆτηρ·
οὐ μοι, τέκνον ἡρόν, περὶ πάντων κάμψορος φωτῶν,
οὐτε σε Περσερόνεια, Διός θυγάτηρ, ἀκαρέσια,
ἀλλ' αὐτῇ δίκῃ δοτή βροτῶν, οὐτε καὶ τὸ θάνατον
οὐ γάρ οὐτι σάρκας τε καὶ δοτέα θύεις ἔχουσι,
230 ἀλλὰ τὰ μὲν τε πυρὸς κρατερὸν μάτιον αἰθομένοιο
θερινῆς, ἀπει τε πράτη λίτη λεύκης δοτέα θυμός·
ψυχὴ δὲ οὐτέ θυντος ἀποκταμένη πεπτύτην.
Ἄλλα φρονδεῖ τάχιστα λιλαίσο· ταῦτα δὲ πάντα
ιστοῦ, ἵνα καὶ μετόπισθε τεῖχος περιγένεται γυναικῶν.
235 Νοῦ μὲν ὃς ἐπένεστο ἀμειβόμενος· οἱ δὲ γονεῖκες
γλυπτοί — ὀτρυνεῖς γάρ ἄγανη Περσερόνεια —
δοσαι ἀριστήσιον ἀλοχοῖς στον ἥδι θύγατρες·
οἱ δὲ ἀρρένες εἰρίσαντες μάλιστα αἷμα κελεύσονται.
Αὐτάρ εὖθις βούλευον, θνητοὶ ἔρεσμιν ἔκστην·
240 οἵδε δέ μοι κατὰ θυρὸν ἀρίστη φαντεῖτο βουλή·
πικεθάμενος τανόντες δῶρο παχύος παρὰ περοῦ
οὐκ εἰσιν μάλιστα αἷμα κελεύσονται.
Αἱ δὲ προμητοτεῖς ἐπήσισαν, ηδὲ ἔκστη
θνήτον ἀγαγόρευεν ἔγρο δὲ ἔρεσμον ἀπάστερ·
245 “Ἐνού” ἔτοι πρώτην Τυρέα ἴδον εὐτετέρειαν,
ἢ φάτο Σαλιμανῆς ἀμύρανος ἔχγονος εἶναι,
ψῆ δὲ Κρητῆς γυνὴ ἔρμεναις Αἰολίδα·
ἢ Ηοταμοῖς ἡράσσεται· Ἐνιπήος θεοῖο,
ἢ πολὺ καλλιστοῖς ποταμοῖς ἐπὶ γαστιν ἴσταιν·
250 καὶ δὲ ἐπ' Ἐνιπήος πολέσκετο καλέ δέσμρα.
Τῷ δὲ ἀρρένες γατήσκος Ἐνιπήγατος
ἐν προχοῇς ποταμοῦ παραλέσατο θυγένειος·

strata et leuca, et strigula splendida;
sed ille hinc quidem dormit, ut si servi in domo,
in pulvere prope locum; vilia vero corpore vestimenta in-
duit;] ac quando venit tota que, florētque anni tempus,
undique illi per festilem partem horū vitiferi
et foliis delapetis humiles strati sunt lectuli;
hic ille jacet dolet, magnitudine in-mente dolorem atget,
tuum fatum desponsa: molestia autem eam insuper secessus
inceps.] Sic eam et ego perii, et statim obit:
nec me quidem in sedibus certa-jaculafrī Diana
suis mitibus felis superveniente intercepit;
neque aliquis me torbes invasit, qui maxime
tabe invita ex-membrib tolleret-solet animadim:
sed me tunc deiderum, tunc cara, idlyte Ulysses,
tuaque benignitas usque memore in dulci animo privaverunt.

Sic dixit: atque ego volebam mente cogitans
matris mēs animalia prehendere & defunctorum:
ter quidem aggressus sum, emploctique eas & me animus jur-
bebat:] ter autem mihi & membris, umbra fastar vel etiam
sommum] avolavit; mihi vero dolor acutus oriebatur in-animo
magis:] et ipsum compellens verbis stolis allocutus sum:

Mater mea, cur me non manus prehendere & capientem,
ut etiam in Oros, caris mandibus circumamplexi,
ambo tristis obiectem ut sita?

nunquid mihi similitudinum hoc induita Proserpina
immisit, ut adhuc magis lamentans ingemiscam?

Sic dixi: ac statim respondit veneranda mater:
vix mihi, siti mi, supra omnes infelix viros,
minime te Proserpina, Jovis filia, detestari,
sed haec conditio est mortaliem, quia mortui fuerint,
sed ea quidem ignis valida vis ardentes
absunt, uti primum reliquerit alba osta ambo:
anima vero, tanquam somnum, avolans voltat.
Sed in-licem eakerme contende: haec vero omnia
scito, ut collata in-posterum tene attoni uxori.

Nos quidem sic verbis colloquemus: ac malores
accedemus (faciat ab eo inolyta Proserpina),
quotque optimatum uxores erant, atque filie;
haec vero circa sanguinem migrati frequentes congregabantur.
At ego consultabam, quo-patio interrogarem singulas;
illud autem mihi in saimo optimam videbatur coactio:
strictio scito gradio crasso a femore,
non sciam bibere alii omnes sanguinem nigritum.
Illi vero se-excipientes accedebant; et unaqueque
suum genus narrabat; ego vero interrogabam omnes.

Ibi nempe prima Tyro vidi nobil-patre-natum,
quae dixit Salmonei eximii se prolem esse;
dixitque Cretaei se uxorem esse Eolidem;
quae Fluvium nascit, Enipeum divinum,
qui longe pulcherrimus flaviorum super terram habet;
et ea propter Enipei versabatur palma flaccata.
Huic vero quam-se-accedebat terra singulis Neptunus,
in ostiis fluvii ei debebat voltat.

- πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη, οὔρετέον,
χυρτωδέν· χρύψεν δὲ θεδὸνητήν τε γυναικά.
245 [Λύσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὄποντον ἔχειν.]
Αὐτάρ ἐπεὶ δέ ἐτελεσσε θεδὸν φιλοτήσια ἔργα,
ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ ἔπος τ' τ' ἔργος' ἔχ ὄνομαζεν·
Χαῖρε, γύναι, φιλότητι, περιπλομένου δέ ἐνικυτοῦ
τέξεις ἀγλατά τέκνα ἐπεὶ οὐκ ἀποφύλιοι εύναι
250 ἀδανάντων· σὺ δέ τοὺς κομείεν αἵτιαλλέμενα τε.
Νῦν δέ ἔρχεν πρὸς δῶμα καὶ ισχεο, μηδὲν ὄνομαζής
αὐτάρ ἔνοι τοι εἴμι Ποσειδάνιος ἔνοσίχθων.
Ὄς εἰπὼν ἐπὸν πόντον ἐδύσατο κυμαζόνοτα.
‘Η δέ ἐποκυταμένη Πελίην τέκε καὶ Νηλῆα·
255 τὸν κρατερὸν θεραπούντε Δίος μεγάλοιο γενέσθη
ἀμφοτέρων· Πελίης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἰαωλῷ
ναΐς τολύρηνος δέ δέρ' ἐν Πύλῳ ἡμαδόντη.
Τοὺς δέ ἐπέρους Κρητῆς τέκεν βασιλεια γυναικῶν,
Αἰσονα τ' ἡδὲ Φέρητ' Ἀμυδάνα θέτιποχάρμην.
260 Τὴν δὲ μέτ' Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωτοῖο θύγατρα,
ἥ δὲ καὶ Δίδος εὔχετ' ἐν ἀγκοίνησι λαῦσαι·
καὶ δέ ἐτεκεν δύο παιδί, Ἀμφίονά τε Ζῆδον τε,
οἱ πρῖνοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἐπταύλιοι,
πύργωσάν τ'. ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπόργωτον γ' ἐδύναντο
265 ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερόν περ ἔόντε.
Τὴν δὲ μέτ' Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρύωνος ἀκοιτιν,
ἥ δέ Ήραλῆα θρασυμέμνονα, θυμολέοντα,
γενναῖτ', ἐν ἀγκοίνησι Δίος μεγάλου μιγεῖσα·
καὶ Μεγάρην, Κρέοντος ὑπερβύμοιο θύγατρα,
270 τὴν ἔχεν Ἀμφιτρύωνος υἱὸς, μένος αἰὲν ἀτερής.
Μητέρα τ' Οἰδίποδον ἴδον, καλὴν Ἐπικαστην,
ἥ μάγα ἔργον ἔρειν ἀδίδρειστη νοοῖ,
γημαμένη φίλεις· δέ δὲν πατέρ' ἐξεναρέζας
γῆμεν ἀφαρ δὲ ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ὀνθρώποισιν.
275 Ἄλλ' οὐ μὲν ἐν Θήβῃ πολυνηράτης ἀλγεα πάσχων
Καδμείων ηνασσεις θεοῖν δόλος διὰ βουλάς·
ἥ δέ Ίση εἰς Ἀΐδαο πυλάρτα κρατεροῖο,
ἀψιμένην βρόχον αἰτίπον ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
φάγῃ σχολέντη τῷ δὲ ἀλγεα κάλλιτ' ὀπίσσων
280 πολλὰ μᾶλ', θσσα τε μητρὸς Ἔρινές ἐκτελέουσιν.
Καὶ Χλώριν εἰδον περικαλλέα· τὴν ποτε Νηλεὺς
γῆμεν ἐν διὰ καλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,
δπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος ἱστίδαο,
δέ ποτ' ὅρχομενη Μίνυην Ἰφί ἀνασσεν·
285 δέ δὲ Πύλου βασιλευε, τέκεν δέ οἱ ἀγλατά τέκνα,
Νέστορά τε Χρομίον τε Περικλύμενον τ' ἀγέρωχον.
Τοῖσι δέ ἐπ' ίρθιμαν Πηρῷ τέκε, θεῦμα βροτοῖσιν,
τὴν πάντες μνώντο περικίταις οὐδέ τι Νηλεὺς
τῷ ἐδίδου, δέ μη ἐλίκας βάσις εὐρυμετώπους
290 ἐκ Φυλάχης ἐλάσσεις βίης Ἰρικλητής
ἀργαλέας· τὰς δέ οῖς ὑπέσχετο μάντις ἀλύμων
ἔξελάσαν· χαλεπή δὲ θεοῦ κατὰ Μοῖρ' ἐπέδησεν,
δεσμοὶ τ' ἀργαλέοι καὶ βουκολοι ἀγροιωται.
Ἄλλ' θτε δὴ μῆνες τε καὶ ἡμέραι ἐξετελοῦντο,
295 ἀψ περιτελλομένου ἔτεος καὶ ἐπηίλυθον ὕραι,
καὶ τότε δὴ μιν ἐλυσε βίη Ἰρικλητή,

ODYSSEAE XI.

purpureus autem fluctus circumstitti, monti aequalis,
curvatus : absconditque deum mortalemque seminam.
[solvit autem virgineam zonam, ac somnum ipsi offudit.]
Sed postquam perfecerat deus amatoria opera,
inhæsit inde ei manu, verbumque dixit et elocutus est :
Gaudie, mulier, amore hoc ; circumvolvente autem anno
paries inclitos liberos ; quoniam haud inanes concubitus
immortalium : tu vero eos cura enutrie.
Nunc autem abi domum, et contine-te, neu memora :
at ego tibi sum Neptunus terræ-concussor.
Sic locutus, pontum subiit fluctuantem.
Illa autem grava-facta, Peliam peperit et Neleum ;
qui fortis ministri Jovis magni fuerunt
ambo : Pelias quidem in spatiosa Iolco
habitat abundant-pecore ; hic vero in Pylo arenosa.
Ceteros Cretheo peperit regina mulierum,
Æsonemque, ac Pheretem, Amythaonemque equestrēm-bel-
latorem.] Post hanc vero Antiope vidi, Asopi filiam ;
quæ etiam Jovis gloriabatur in ulnis se dormiisse ;
et peperit duos filios, Amphionemque Zethumque,
qui primi Thebes sedem condidere septem-portas-habentis,
turribusque-munierunt ; quia non sine-turribus poterant
habitare spatiōsam Thebem, fortes licet essent.
Post hanc autem, Alcmenam vidi, Amphitryonis uxorem,
quæ Herculem invictum, animum-leonis-habentem,
peperit, in ulnis Jovis magni congressa :
et Megaram, Creontis magnanimi filiam,
quam habuit Amphitryonis filius, robore semper indomitus,
Matremque Edipodis vidi, pulcram Epicasten,
quæ magnum facinus commisit insipientia mentis,
nupta suo filio ; ille vero suum patrem ubi-interfecerat,
eam uxorem-duxit : statim vero hæc vulgata dī fecere ho-
minibus.] Sed ille quidem in Thebe amoenissima dolores pa-
tientis,] Cadmeis imperabat, deorum dira per consilia :
illa autem abiit in Orcum validas-portas-habentem, firmum,
deligato laqueo sublimi ab alto conclavi,
suo dolori implicata : illi vero dolores reliquit pone
valde multos, quotquot matris Furiae efficiunt.
Et Chlorin vidi perpulcrum ; quam olim Neleus
uxorem-duxit suam opulcritudinem, postquam dederat in-
numera sponsalia,] minimam-natu filiam Amphionis Iasidæ,
qui olim in Orchomeno Minyeo fortiter imperabat :
ea vero in-Pylo regnabat, peperit illi inclitos liberos,
Nestoremque, Chromiumque, Periclymenumque magnani-
mum.] Post hos autem eximiam Pero peperit, miraculum
mortaliib,] quam omnes ambiebant vicini : neque omnino
Neleus] ulli dabat, qui non camuras boves latis-froutib
e Phylace abegisset roboris Iphiclei
difficiles abacū : has vero solus pollicitus-est vates eximus
Melampus abacturum se : gravis autem dei fatum cum im-
pedivit,] vinculaque sæva, et hubulci agrestes.
Sed quum jam mensesque et dies exacti-essent,
rurus circumvolvente anno, et advenerant horæ,
tum vero demum ipsum solvit vis Iphiclea,

Θεόφατα πάντ' ειπόντα· Διὸς δὲ ἐτελείετο βουλῇ.

Καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέων παράκοιτιν,
ἥ δὲ Τυνδαρέων χρατερόφρονε γείνατο παιδε,
300 Κάστορα δὲ ιππόσαμον καὶ πὺξ ἄγαθὸν Παλυδεύχεα·
τοὺς δέ μερούς ζώους κατέχει φυσιζός αἰτια·

οὐ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζῆνος ἔχοντες
ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἐπερήμεροι, ἄλλοτε δὲ αὐτε
τεθνᾶσιν τιμὴν δὲ λαλόγχασ' ἵσσεοῖσιν.

306 Τὴν δὲ μέτ' Ἰριμέδειαν, Ἀλοῆιος παράκοιτιν,
εἰδόν, ἥ δὲ φάσκε Ποσειδάνιοι μιγῆναι·

καὶ δέ ἔτεκεν δύο παιδεῖ, μινυνθαδία δὲ γενέσθην,
310 Οὐτὸν τὸν ἀντίθεον, τηλεκλειτὸν τὸν Ἐριάλτην·

οὓς δὴ μηκίστους θρέψει ζέλωρος Ἄρουρα

315 καὶ πολὺ καλλίστους, μετὰ γε κλιτὸν Ὀρίωνα.
Ἐννέωροι γάρ τοιγε καὶ ἐννεαπτήχεες ἡσαν

εῦρος, ἀτὰρ μῆκος γε γενέσθην ἐννέօργυνοι.

Οἱ δὲ καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην ἐν Ὁλύμπῳ
φυλόπιδα στήσουσι πόλυάικος πολέμοιο·

320 Οσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ'
Πτήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη. [Οσση]

Καὶ νύ κεν ἔξετελεσσαν, εἰ δῆνος μέτρον ἔχοντο.

ἀλλ' θλεσσεν Διὸς υἱὸς, δὲ δύνομος τέκε Λητοῦ,
325 ἀμφοτέρων, πρὶν σφῶν ὑπὸ χροτάροισιν ιούλους
ἀνθῆσαι πυκάσσει τα γένυν εὐανθεῖ λάχην.

Φαίδρων τε Πρόσχριτε ἴδον καλήν τὸν Ἀριάδνην,
κούρην Μίνωας ὀλούρονος, ἣν ποτε Θησεὺς

ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηνάνων ἱεράων

ἡγε μὲν, οὐδὲ ἀπόνητο πάρος δέ μιν Ἀρτεμις ἔκτα

330 Δίη ἐν ἀμφιρύτῃ, Διονύσου μαρτυρίσσοιν.

Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἴδον στυφερήν τὸν Ἐριφύ-
νη χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήντα. [Ἄγη,

Πάσας δὲ οὐκ ἐγὼ μιθῆσομαι οὐδὲ δυνομήνω,
δοσας δηρών ἀλλόχους ἴδον δὲ δύνατρας·

335 πρὶν γάρ καὶ νῦν δὲ φίτις δύμερος· ἀλλὰ καὶ ὡρη
εῦδειν, ἥ ἐπὶ νῆα θοήν ἐλθόντ' ἐς ἐτάρους
ἢ αὐτοῦ· πομπῇ δὲ θεοῖς δύνιν τε μελήσει.

Ὦς ἔρωτ' αἱ δέ ἄρα πάντες ἀκτὴν ἐγένοντο σωτῆρι·
κηληθμῷ δὲ ἰσχοντο κατὰ μέγαρα σκιδέντα.

340 Τοίσιν δὲ Ἀρήτη λευκώλενος ἤρχετο μύθων·

Φαίκης, πῶς ὑμμιν ἀντρὸς δέδε φαίνεται εἶναι
ἔλός τε μέγεος τέ τοῦ φρέας ἔνδον εἴσας;

ζείνος δὲ αὐτὸς ἐστιν ἔκαστος δὲ ἔμμορε τιμῆς·
τῷ μὲν ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δύρα

345 οὕτω χρητίζοντι κολούντε· πολλὰ γάρ ὑμμιν
κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ίστηται κέντοι.

Τοῖσι δέ καὶ μετέπειτα γέρων ήρως Ἐγένος·
[δε δὲ Φαιήκην ἀνδρῶν προγενέστερος ἦν.]

Ὥ φλοιο, οὐ μάνη μηδὲ ἀπὸ σκοποῦ οὐδὲ ἀπὸ δέξιης
350 μυθεῖται βασιλεια περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε·

Ἄλκινόν δὲ ἐκ τοῦδε ἔχεται ἔργον τε ἔπος τε.

Τὸν δὲ αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε·
τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἱ καὶ ἔγωγε

ζωὸς Φαίκησσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.

355 Ξεῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων,

Vaticinis omnia elocutum: Jovis autem perficiebatur consilium.] Et Ledam vidi, illam Tyndarei uxorem, quae sub Tyndareo magnanimos peperit filios, Castoremque equum-domitorem, et pugilatu strenuum Pollicem:] quos ambo vivos detinet alma terra; qui etiam infra terram, honorem a Jove habentes, modo quidem vivunt alternis-diebus, modo autem rursus mortui-sunt: honorem vero sortiti-sunt aequaliter dii.

Post hanc autem Iphimediam, Alœi uxorem, aspexi, quæ sane dicebat Neptuno se-congressam-esse: et peperit duos filios (brevis autem vita fuerunt), Utumque deo-parem, inclytumque Ephialten; quos procerissimos enutravit alma Terra, et longe pulcerrimos, post inclytum quidem Orionem. Novennes etenim hi etiam novem-cubitorum erant latitudine: at longitudine erant novem-ulnarm. Qui etiam immortalibus minabantur in Olympo certamen allaturos se tumultuosi belli: Ossam Olympo conati-sunt imponere, at Ossæ Pelium nemorosum, ut oculum ipsius scanaile esset. Et sane perficessent, si ad-pubertatis mensuram pervenissem: sed perdidit eos Jovis filius, quem peperit pulcris-comis Latona,] ambos, antequam ipsis sub temporibus pili florent, tegerentque mentum florenti lanagine.

Phaedramque, Procrinique vidi, pulcramque Ariadnen. filiam Minois exitiosi, quam olim Theseus ex Creta in secundum-solum Athenarum sacrarum duxit quidem, sed non potitus-est; antea vero ipsam Diana occidit] Dia in circumflexa, Bacchi testimonio damnatam.

Mæramque, Clymenaque vidi, odiosamque Eriphylen, quæ aurum pro-suo marito accepit pretiosum. Omnes vero non ego dixerō, neque nominaverō, quotquot heroum uxores vidi, ac filias: prius enim etiam nox abiret divina: sed et hora dormiendo mihi, sive ad navem celerem digresso ad socios, sive hic deductio autem dii vobisque curæ-erit.

Sic dixit: illi vero omnes muti facti-sunt silentio; voluptateque tenebantur per ædes umbrosas. His vero Arete candidis-ulnis exordiebatur sermonem:

Phæaces, quomodo vobis vir hic videtur esse, formaque, magnitudineque ac mente intus æqua? Hospes vero itidem meus est; unusquisque autem *vestrum* particeps-est honoris hujus:] ideo ne festinantes dimittite, neu dona] sic egenti præcidite: multa enim vobis bona in ædibus, deorum benignitate, jacent.

Inter-hos autem et locutus-est senex heros Echeneus: [qui Phæacum virorum maximus-natu erat:]

O amici, non utique nobis præter rem nec præter decorum loquitur regina prudens; sed obedeit:

Alcinoo autem ex ipso pendet opusque dictumque: Huic autem rursus Alcinous respondit, dixitque: hoc quidem ita vere stabit verbum, si ego vivus Phæacidibus navigandi-studiosis impero. Hospes autem sustineat, valde licet redditum desiderans,

έμπης οὖν ἐπιμετναι ἔς αἵριον, εἰκόνε πέπσαν
δωτίνην τελέσων πορτή δ' ἀνδρεστι μελῆσει
πάσι, μαλιστα δ' ἐμοι· τοῦ γάρ κράτος ἔστ' ἐν δημοψ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητης Ὅδυσ-
355 Ἀλκίνοες χρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν, [σεύς:
εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν δινογοτ' αὐτοθί μίμνειν
πομπῆν τ' ὅτρυνοιτε καὶ δύλεα δύρα διδοῖτε,
καὶ κε τὸ βουλούμαν, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
360 πλειστάρη σὺν χειρὶ φίλην ἔς πετρόν διέκαστα·
καὶ καὶ εἰδοιστερος καὶ φίλερος ἀνθράστιν εἴην
πάσιν, δροι μ' Ἰθάκηνδε θιδαστο νοστήσαντα.

Τὸν δ' αὐτὸν Ἀλκίνοες ἀπαμειβέτο φύνησέν τε·
ῶ Ὅδυσεν, τὰ μὲν οὕτι σ' ἐπικομεν εἰσόραντες
ἡπερπηῆ τ' ἔμεν καὶ ἐπικλοπαν, οἵτα τε πολλοὺς
365 βόσκει γαῖα μέλεινα πολυστερέας ἀνθρώπους
ψεύδεά τ' δρούνοντας, θεεν κέ τις οὐδὲ ἰδοῖτο·
σοι δ' ἔπει μὲν μορφὴ ἐπένων, ένι δὲ φρένες ἀσθλεῖται
μῆθον δ' ὡς τὸ δούδος ἐπισταμένος κατέλεξεις,
πάντων τε Ἀργείων σέο τ' αὐτὸν κήδεα λυγρό.
370 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἴπει καὶ ἀτρεκέων καταλέξον,
εἴ τινας δυτιθέων ἐτάρων ίδεις, οἱ τοι ἄμι' αὐτῷ
Ἴλιον εἰς ἄμι' ἐκοντο καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέστον.
Νίδη δ' ίδε μελλα μαχρή, μέθεφατος οὐδέ των ὕρη
εῦδειν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε θέξειει ληρα.
375 Καὶ κεν δε τῇδε διαν ἀνασχοιμην, δέ μοι σὺ
τλαίτε ἐν μεγάρῳ τὰ κήδεα μιθήσασθαι. [σεύς:

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητης Ὅδυσ-
Ἀλκίνοες χρείον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Θρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη δὲ καὶ ὑπνον·
380 εἰ δέ τε ἀσουμένα γε λιλαίσαις, οὐδὲ ἐν δρυγε
τούτων σοι φθονόιμι καὶ οὐκέτερε δὲλλ' ἀγροεῖσαι,
καὶ δέ μιν ἐτάρων, οἱ δὲ μετόπισθεν δλοντο·
οἱ Τρώων μὲν ὑπέξφυγον στονέσσαν διύτην,
ἐν νόστῳ δ' ἀπολοντο κακῆς ἴστητι γυναικάς.
385 Αὐτάρ εἴπει ψυχάς μὲν ἀπεσκόνεσ' ἀλλιδις ἀλλιῃ
δηνή Περσέφονεια γυναικῶν θηλυτεράων,
ἥλις δ' ἐπεὶ ψυχή Ἀγάμεμνονος Ἀτρεδέο
ἀχνυμένην, περὶ δὲ μᾶλαι ἀγγήρεθ, δοσαι διμ' αὐτῷ
οἰκεῖν ἐν Αγίσθιοι θάνον καὶ πότμον ἐπέστον.

390 Εἶγων δ' αἷψ' ἔμει κείνος, ἐπεὶ τέλειν αἷμα κελαινόν·
κλαίει δὲ τοις λιγέας, θαλερός κατὰ δάκρυον εἴθων,
πιτίνας εἰς ἔμει χείρας, δρέξασθαι μενεύσινον·
δὲλλ' οὐ γάρ οἱ ἐτέλη ίτεις διμπεδος οὐδέ τι κίκνει,
οὐδὲ περ πάρος θικεν διν γναμπταῖς μελεσσαν.

395 Τὸν μὲν ἔγω δάκρυσται ίδον οἰδέστα τε θυμῷ
καὶ μιν φωνήσας ἔπεις πετρέστα προσήνων·
Ἄτρεδόν κύδιστε, διαξι ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
τίς νύ σε Κήρο ἐδάμασσε τανήλεγέος θανάτοιο;
ἡέ σέγ' ἐν νήσεσι Πηοειδάνω ἐδάμασσαν,

400 δρσας ἀργαλέων δικέμων διμέγαρταν διύτην;
ἡέ σ' ἀνάρσιον ἀνδρες ἐδηλήσαντεις καὶ χέρους,
βοῦς πειταμνώμενον ήδ' οἰών πώσα καλά,
ἡέ περι πτολίος μαχεούμενον ήδε γυναικῶν;

“Μές ἐφάμην· δέδε μ' αὐτοῖς ἀμειβόμενος προσέπειν·

ΟΔΥΣΣΕΙ Ι.

omnino iam expectare in crastinum; donec totum
munus perficiam: dequietio autem viris cura-erit
omnibus, maxima vero mihi, cuius imperium est in populo.

Hunc autem respondens affitus-est ingeniosus Ulysses :
Alcinoe rex, omnium nobilissime civium,
si me etiam in apertum jusseritis hic mapere,
deductionemque apparaveritis et splendida dona dederitis,
etiam hoc mallem, et multo utilius esset,
pleniora cum manu carum in patriam pereatre;
et magis honorabilis et carior viris essem
omnibus, quotquot me in Ithacam viderent reversum.

Huic autem rapsus Alcinous respondit, dixitque :
οὐ Ulysses, hoc quidem nequitatio te suspicamus aspicientes,
impostoremque te esse et fallacem, qualiter multos
pascit terra nigra latē-dispersos homines,
mendaciaque concinantes, unde quis neque suspicaretur :
tibi vero ipsa quidem species verborum, inest et mens bona;
historiam vero, ut ei cantor, scite enarrasti
omniumque Argivorum tuique ipsius dolores tristes.
Sed age mihi hoc dic, et accurate narrā,
si quas eximiasq; sociorum videris, qui una te ipsam
ad Ilium simul comitati-ant, et illuc fatum obierunt.
Nox autem haec valde longa, immensa; neque adhuc tempus
dormiendo in aedibus : tu autem mihi dic mirifica opera.
Etiam ad auroram divinam austiperem, quasdam mihi tu
sustineres in sedibus tuis dolores narrare.

Hunc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
Alcinoe rex, omnium nobilissime civium,
tempus quidem nulli sermonis, tempus vero et somni :
sia vero adhuc audire utique capis, hanc equidem
haec tibi invidebo et miserabiliores alios narrare
dolores proorum sociorum, qui jam post-hac perierunt :
qui Trojanorum quidem effugerant luctuosum bellum,
in redditu vero perierunt, mala causa feminis (*Helenas*).

Ac postquam animas quidem disperserat huc illuc
casta Proserpina mulierum feminarum,
venit deinde apima Agamemnonis Atridae
dolens; circumque alii congregatae erant, quicquidque simul
cum eo] domo in Egisti perierunt et fatum obierunt.
Agnovit vero statim me ille, postquam hiberat sanguinem ni-
grum:] flebat autem is acute, uberes lacrimas desiliens,
extendens ad me manus, attingere cupiens :
sed non amplius ei aderat vis firma, neque omnino potentia,
qualis quidem ante erat in flexilibus membris.
Illum quidem ego flevi conspicatus, misericordus sum in ani-
mo,] et ipsam compellans verbis alatis allocutus-sum :

Atridae augustissime, rex virorum, Agamemnon,
quoniam te fatum domuit longum-sternebit mortis?
utrum te in navibus Neptunus domuit,
excitato aevorum ventorum impetuoso flatu?
an te hostiles viri lesserunt in terra,
boves abducentem atque ovium greges pulcos,
an pro urbe pugnaturum sive feminis?

Sic dixi : ille autem me statim respondens allocutus-est :

403 Διογενὲς Λαερτιάδη, παλυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
οὔτε μέ γ' ἐν νήσοις Πασειόδαν ἔδαμασσεν,
δρας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀύτην,
οὔτε μ' ἀνάρπιοι ἄνδρες ἔδηλησαντ' ἐπὶ χέρους.
410 ἄλλα μοι Αἴγισθος τεῦχας θανάτον τε μάρον τε
δειπνίσσας, ἃς τίς τε κατέκεταν βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Ὕπε θάνον σιετίστω θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοι ἐταῖροι
κωλεμένως κτείνοντο σιες ὡς ἀργιδόντες,
οἱ δέ τ' ἐν ἄρνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοι
415 ἢ γάμῳ ἢ ἔραμῷ ἢ εἰλατίνῃ τεθαλυῖτ.
“Ηδη μὲν παλέων φάνη ἀνδρῶν ἀντεβολῆσας,
μουνάξ κτεινομένων καὶ ἐνι κρατερῇ θυμίνῃ·
ἄλλα κε κείνα μάλιστα ἴδην δλοφύροι θυμῷ,
ώς ἀμφὶ κρητῆρι τραπέζας τε πληθύσας
420 κείμεθ' ἐνι μεγάρῳ, δάπεδον δ' ἀπειναὶ θεῖν.
Οὐετροτάτη δ' ἥκουσα δέποι Πριάμοιο θυγατρὸς,
Κασσάνδρης, τὴν κτείνειν Κλυταιμήστρη δολομητής
ἀμφὶ ἐμοὶ· αὐτὸρ ἐγὼ ποτὶ γαῖῃ γείρας δείρων
βάλλον ἀποθνήκων περὶ φασγάνων ἢ δὲ κυνῶπις
425 νοστρίσατ' οὐδέ μοι ἐπλη λόντι περ εἰς Ἀΐδαο
χεροὶ κατ' ὅρθαλμοὺς ἔλειν σύν τε στόμ' ἔρεισατ.
Ὕπε οὐδὲ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός,
ἣς δὴ τοιοῦτο μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται·
οὗν δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον δεικές,
430 κουριδίῳ τεῦχασα πόσει φόνον· ἣτοι ἔφην γε
ἀπτάσιος παίδεσσιν ἴδη δμώσσοντιν ἐμοῖσιν
οίκαδ' ἔλευσεσθαι· ἢ δ' Ἱσχα λύγρ' εἰδυῖα
οἵ τε κατ' αἰσχος ἔχουσα καὶ ἐστομένησσιν ὅπισσων
θηλυτέρησι γυναιξὶ, καὶ δὲ κ' εὐεργός ἔχουν.
435 Ὅς ἔρατ· αὐτὸρ ἐγὼν μιν ἀμειδόμενος προσέειπον
ὦ πόποι, ἢ μάλε δὴ γόνον Ἀτρέος εὐρύοπα Ζεὺς
ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικείας διὸ βαύλας
ἔξ ἀρχῆς· Ἐλένης μὲν ἀπωλόμεο! εἶνακα πολλοὶ·
σοὶ δὲ Κλυταιμήστρη δόδον ἥρτεις τηλόθ' ἔόντι.
440 Ὅς ἔραμην δέμει ἀντίκ' ἀμειδόμενος προσέειπεν
τῷ νῦν μήκοτε καὶ σὺ γυναικί περ ἡπιοῖς εἶναι,
μηδὲ οἱ μῆθοι ἀπαντα κιφασικέμεν, δην κ' εὖ εἰδῆς,
ἄλλα τὸ μὲν φρεσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
Ἄλλ' οὐ σογή, Ὅδυσσεῦ, φόνος ἔσσεται ἐκ γε γυναικός·
445 λίγην γέρ πινυτῇ τε καὶ εὖ φρεσὶ μῆδεα οἴδεν
κούρη Ἰκαρίοι, περίφρων Πηγελότεια.
“Ἡ μὲν μιν νύμφην γε νένην κατελεῖτομεν ἡμεῖς,
ἔρχομεν πολεμόνδε· πάτεις δέ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῶν
νηπίος, δε που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἔσει ἀριθμῷ,
450 θλινοῖς· ἢ γὰρ τόνγε πατήρ φιλος ἀμεται ἀλόνν,
καὶ κείνος πατέρα προσπτυκεται, ἢ θέμις ἔστεν.
“Ἡ δὲ ἐμὴ οὐδέ περ οὐδὲς ἐνιπληθεῖναι δικοῖς
ὅρθαλμοῖσιν ἔσει· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
“Ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δὲν φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
455 κρύδην, μηδὲ ἀναφανδὲ, φλην ἐς πατρίδα γαισιν
νῆα κατισχέμεναι· ἔπει οὐκέτι πιστὰ γυναιξίν.
“Ἄλλ' ἀγε μοι τόδε εἰπε καὶ διτρεχέως κατάλεξον,
εἴ που ἔτι ζώντος ἀκούνετε παιδὸς ἐμοίο,

generosissima Iactiade, solleis Ulyssam,
nec me sane in aëribus Neptunus domuit,
excitato aëtorum ventorum impetuoso natus;
nec me hostiles viri læserunt in terra:
sed mihi Aegisthus quinque strixisse mortemque fatuissime,
occidit, cum peraciosa uxore, ad domum vocatum,
convivio exceptum; ut quis occidit horum ad praesepem.
Sic perii miserabilissima morte; circum autem alii socii
continuo occidebantur, ut sses alibi dentibus,
qui quidem maculantur in locupletis viri præpotentia
aut nuptiis, aut convivio-de-symbolis, aut epulis lautis.
Jam tu quidem multorum cœdi virorum interfisti,
et separatis interfectorum, et in aspera pugna;
sed illa potissimum conspicatus misertus esas animo,
ut circa craterem, transvaque plenas,
jacebam moriens, ad gladium capiebam: illa autem impu-
dens] secessit, nec mihi sustinuit, eunti licet ad Orcum,
manibus oculos comprimere, atque os claudere.
Adeo non es gravius et improbus aliud malice,
quæcumque talia in mentem facias ora induxerit:
quale utique et illa patravit facinus indignum,
ingenuo strenuens marito cœdem: sane putabam quidem
gratum me liberis, atque famulis meis,
domina venturum: illa vero apprime exitialia callens
sibiique infamiam offudit, et futuris in-posterum
femini mulieribus, etiam et que probe-agens sit.
Sic dixi: atque ego ipsum respondens allocutus-est:
dii boni! profecto valde genus Atrei altitonans Jupiter
vehementer odit, feminea propter consilia,
ab initio: Helenæ quidem causa pertinens manti;
tibi vero Clytaenæstra dolum atfuxit procul absenti.
Sic dixi: ille autem me protipus respondens allocutus-est:
ideo jam nunquam etiam tu uxori quidem manequetus sis,
neu ei sermoneum totum revelas, quem bene novis:
sed aliud quidem dic, aliud vero et celatum sit.
Sed laud tibi, Ulyss, exitium erit ex uxore quidem:
valde enim sapiensque es, et bene in-mente consilia novit,
filia Icarii, prudens Penelope.
Profecto quidem ipsam nuptiam juvenerem relinquamus noe,
abeuntes ad bellum; filius autem ei erat ad matillam,
infans, qui fere nunc quidem in virocum sedet numero,
felix; certe enim eum pater carus videbit, venies,
et ille patrem amplectetur, ut fas est.
Verum mea ne filio quidem me satuari uxor
oculis permisit; prius vero me occidit et ipsum.
Aliud autem tibi dicam, tuque in mente reponde tua:
clam, neu palam, caram in patriam terram
navem appelle; quoniam non-amplius fides es feminis.
Sed age mihi hoc dic, et vere narra,
sicubi adhuc viventem audiatis filium meum,

ἢ που ἐν Ὄρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἡμαδόντι,
400 ἢ που πάρ Μενελάῳ ἐν Σπάρτῃ εὐρείῃ·
οὐ γάρ πω τέθνηκε ἐπὶ χθονὶ διος Ὁρέστης.
Ὦς ἔφατ· αὐτάρ ἐγώ μιν ἀμειδόμενος προσέειπον·
Ἄτρεύδη, τί με ταῦτα διέρεαι; οὐδέ τι δίδα,
ζώει δ' ἡ τέθνηκε κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
405 Νῦν μὲν ὁς ἐπέσσοντος ἀμειδόμενος συγεροῖσιν
ἔσται μεν ἀγνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἑλθε δὲ ἐπὶ ψυχὴ Πηλήταδεων Ἀχιλῆος
καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχου
Αἴαντός θ', δε ἄριστος ἔη δός τε δέμας τε
410 τῶν ἀλλοι Δαναῶν μετ' ἀμύμονος Πηλείωνα.
Ἐγνιό δὲ ψυχὴ με ποδούσκος Αἰακίδαο,
καὶ δὲ διόφυρομένη ἔπεις πτερόντα προσήνυδα·
Διογένες Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
σχέτλει, τίπτ' ἔτι μεῖζον ἐν φρεσὶ μῆσαι ἔργον;
415 πῶς ἔτλης Ἅιδοδε κατελθέμεν, ἔνθε τε νεκροὶ¹
ἀφράδεσσιν ναίουσι, βροτῶν εἰδὼλα καμόντανα;
Ὦς ἔφατ· αὐτάρ ἐγώ μιν ἀμειδόμενος προσέειπον·
ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος οὐδὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
ἡλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλὴν
420 εἴποι, διπος Ἰθάκην ἐς παιπαλέσσονα ἵκοιμην·
οὐ γάρ πω σχεδὸν ἡλθον Ἀχαιίδος, οὐδέ πως ἀμῆτης
γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακά· σειο δ', Ἀχιλλεῦ,
οὗτος ἀνὴρ προτάροις μακάρτατος οὐτ' ἄρ' ὅπισσω.
Πρὶν μὲν γάρ σε ζωὸν ἐπίομεν ίσα θεοῖσιν
425 Ἀργείοι, νῦν αὖτε μέγα κρατείεις νεκύεσσιν,
ἐνδέδ' ἐν· τῷ μήτι θανούν ἀκάχζειν, Ἀγιλλεῦ.
Ὦς ἔραμην δέδε μ' αὐτίκ' ἀμειδόμενος προσέειπεν·
μηδέ δὴ μοι θάνατόν γε παραύδα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
βουλούμην καὶ ἐπάρουρης ἐών θητεύεμεν ἀλλῷ,
430 ἀνδρὶ παρ' ἀκλήρῳ, δημητρὶ μηδίστος πολὺς εἴη,
η πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.
Ἄλλ' ἂγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἔνισπε,
η ἐπετ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι ήτε καὶ οὐκί.
Εἰπὲ δέ μοι, Πηλήτης ἀμύμονος εἴ τε πέπισσας,
435 οὐδὲ ἔτι τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυριδόνεσσιν,
η μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἐλλάδα τε Φθίην τε,
οὖνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔγειράς τε πόδας τε.
Οὐ γάρ ἔγων ἐπαρωγός οὐδὲ αὐγάς Ἡλίοιο,
τοῖς ἐών, οἵσος ποτ' ἐνι Τροΐῃ εὐρείῃ
440 πέφνον λαδὸν ἄριστον, ἀμύνων Ἀργείοισιν.
Εἰ τοῖσδ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ,
τῷ κε τέων στύξαιμι μένος καὶ γείρας δάπτους,
οὐ κείνον βιώντας, ἔργουσίν τ' ἀπὸ τιμῆς.
Ὦς ἔφατ· αὐτάρ ἐγώ μιν ἀμειδόμενος προσέειπον·
445 ητοι μὲν Πηλήτης ἀμύμονος οὗτος πέπισσας·
αὐτάρ τοι παιδὸς γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
πᾶσαν ἀληθείην μιθίσσομαι, ὡς με κελεύεις·
αὐτὸς γάρ μιν ἐγώ κολῆς ἐπὶ νηὸς ἔισης
ηγαγον ἔξ Σκύρου μετ' ἔύκνημιδας Ἀχαιούς.
500 Ἡτο δέ ἀμφὶ πολὺν Τροΐην φραζοίμεθα βουλάς,
αἰεὶ πρώτος ἔβαζε καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
Νέστωρ τ' ἀντίθεος καὶ ἐγώ νικάσκομεν οἰώ.

ΟΔΥΣΣΕΑ XI.

sive forte in Orchomeno, sive in Pylo arenosa,
sive forte apud Menelaum, in Sparta lata:
nondum enim sere mortuus est in terra divinus Orestes.
Sic dixit; atque ego ipsum respondens allocutus sum:
Atride, quid me haec interrogas? neque quicquam scio,
vivatis ille, an mortuus sit: malum autem vana loqui.
Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
stabamus dolentes, uberes lacrimas defundentes.
Venit autem inde anima Pelidas Achillilis,
et Patroclii, et eximii Antilochi,
Ajacisque, qui praestantissimus erat formaque corporeaque
ceterorum Danaorum, post eximum Peliden.
Agnovit autem me anima pedibus-velociς Εαίδιδε,
et lamentans verbis alatis me allocuta est:
Generosissime Laertiade, sollers Ulysse,
infelix, quodnam adhuc majus in mente molieris facinus?
quo-pacto ausus es ad Orcum descendere, ubi mortui
sensuum-expertes habitant, hominum simulacula defunctionrum?
] Sic dixit; atque ego ipsum respondens affatus sum:
ο Achille, Pelei fili, longe praestantissime Achivorum,
veni Tiresiae propter vaticinium, si quod consilium
diceret, quo-pacto Ithacam ad asperam pervenirem:
necum enim prope veni Achaiam, necum nostram
terram concendi, sed semper habeo mala: te vero, Achille,
nullus vir majorum beatior, nec posterorum:
antea etenim te vivum honorabamus equaliter dils
Argivi; nunc rursus potenter imperas mortuis,
hic dum-es; ideo neutiquam mortuus tristes, Achille.
Sic dixi: ille autem me protinus respondens allocutus est:
ne jam mihi mortem consolare, inclite Ulysse:
mallem rusticus esse et mercede servire alii,
virum apud inopem, cui haud victus multus esset,
quam omnibus manibus defunctis imperare.
Sed age mihi de-filio meo generoso sermonem dic,
utrum profectus sit ad bellum, inter-primos-pugnator ut es-
set, an etiam non.] Dic vero mihi etiam, de-Peleo eximio si quid
audiveris,] utrum adhuc teneat honorem multos apud Myr-
midonas,] an ipsum despiciant per Hellademque Phthiamque,
eo-quod ipsum senium occupat manusque pedesque.
Non enim ego ei adjutor sum sub radis Solis,
talis ut essem, qualis olim in Troja lata
trucidabam populum fortissimum, propugnans Argivis.
Si talis venire vel paulisper in patris domum,
tum alicui terribiliter-ostenderem meum robur et manus in-
victas,] eorum qui illum violant, arcentque ab honore.
Sic dixit; atque ego ipsum respondens allocutus sum:
certa quidem de-Peleo eximio nihil audiui:
sed tibi de-filio quidem Neoptolemo caro
omnem veritatem dicam, ut me jubes;
ipse enim illum ego cava in nave aequali
duxii et Scyro ad bene-orectatos Achivos.
Nempe quando circa urbem Trojam inibamus consilia,
semper primus dicebat, et non aberrabat a-dicendis:
Nestorque deo-par et ego eum vinebam soli.

Αὐτάρ δέ ἐν πεδίῳ Τρώων μαρνούμεθα χαλκῷ,
οὔποτ' ἐν πληθυῇ μένεν ἀνδρῶν οὐδὲ ἐν δυμάῳ,
εἴλλα πολὺ προδέσποκε, τὸ δινός οὐδενὶ εἰκανόν·
πολλοὺς δέ ἄνδρας ἔτεφνεν ἐν αἰνῇ δηϊστῆται.
Πάντας δέ οὐκ ἀνέγει μυθήσομαι οὐδὲ ὄνομάτην,
δισσον λαὸν ἔπειρνε, ἀμύνοντον Ἀργείοισιν
ἀλλ' οἶον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ,
εἴρων Εύρύπυλον πολλοῖς δέ ἀμφ' αὐτὸν ἐταίροι.
Κέτειοι κτείνοντο, γυναίκαι εἰνέκαι δώρων.
Κείνον δέ καλλιστὸν ἴδον μετὸν Μέμνονα δίον.
Αὐτάρ δέ τοις ἵπποις κατεβαίνομεν, διν κάμ' Ἐπειός,
Ἀργείων οἱ ἀρίστοι, ἐμοὶ δέ ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο.
εἴσοδος [ἡδὲν ἀνακλίναι ποικιλὸν λόχον δέ τοις ἐπιθείναι.]
Ἐνθένθι ἀλλοι Δαναῶν ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες
δάχρυά τ' ὡμόργυνυτο τρέμον θ' ὑπὸ γυῖα ἔκαστου·
καίνον δέ οὔποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον δψθαλμοῖσιν
οὐτὸν ἀγρήσαντα χρόνον καλλίμονον οὔτε παρείνων.
εἴσοδος δάχρυν ὁμορχάμενον δέ με μάλιστα πολλὸν ἰκέτευεν
ἵπποθεν ἔξιμεναι, ξίφεος δέ ἐπειμαίστο κώπην
καὶ δόρον χαλκοβαρές, κακὰ δέ Τρώεσσι μενοίνα.
Ἄλλ' οὐδὲ δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
μοιραν καὶ γέρας ἐσθόλον ἔχων ἐπὶ τηδὲ ἔσαινεν
εἴσοδος ἀσκηθήσει, οὐτὸν δὲ βεβλημένος δέξει χαλκῷ
οὐτὸν αὐτοσχεδίην οὐτασμένος· οἴτα τε πολλὰ
γίγνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμήδε δέ τα μαίνεται Ἀργεῖον.
Ὦς ἐφάμην· ψυχὴ δέ ποδώκεος Αἰακίδαο
φοίτα μακρὰ βιδῶσα κατ' ἐσφοδελὸν λειψῶνα,
εἴσοδος γηθοστάν, δοιοις ἔρην ἀριδείκετον εἶναι.

Αἱ δέ ἀλλοι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνητῶν
ζοτασαν ἀχνύμεναι, εἰροτο δὲ καὶ δέ ἔκαστη.
Οἴη δέ Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἰνεκα νίκης,
εἴσοδος τὴν μιν ἐγὼν νίκησα δικαζόμενος παρὰ τηνοῖν
τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος θύτης δὲ πόντια μῆτηρ.
[πατέος δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθηνῆ.]
Ὦς δὴ μηδὲ φελον νικῆν τοιῷδε ἐπ' ἀδέθλῳ·
τοίνιον γάρ κεφαλὴν ἔνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχεν,
εἴσοδος Αἴανθ', δε πέρι μὲν εἶδος, πέρι δέ ἔργα τέτυκτο
τῶν ἀλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέστι προσηύδων μειλιχίοισιν·
Ἄιαν, παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἀρρένες
οὐδὲ θανῶν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου, εἰνεκα τευχέων
εἴσοδος οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν.
Τοίος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεος· στείο δέ Ἀχιλεῖο
ἴσον Ἀχιλλῆος κεφαλὴν Πηληγάδαο,
δχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές οὐδέ τις ἀλλος
αἰτιος, ἀλλ' Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητάων
εἴσοδος ἐκπάγλως κήχθηρε· τετέν δέ τοι μοιραν θῆκεν.
Ἄλλ' ἀγε δεῦρο, δναξ, ίν' ἐπος καὶ μῆδον ἀκούστης
ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορος θυμόν. [λαζ
Ὦς ἐφάμην· δέ μ' οὐδὲν ἀμείβετο, βῆδε μετ' ἀλλ
ψυχὰς εἰς Ἐρεβος νεκύων κατατεθνητῶν.
εἴσοδος Ἐνθά κ' οὐμᾶς προσέρη κεχολωμένος, η κεν ἐγὼν τὸν
ἀλλά μοι θήελε θυμός ἐνι στήθεσσι φίλοισιν

ΗΟΜΕΡΟΣ.

At quum in campo Trojanorum pugnabamus ære,
numquam in multitidine manebat virorum, neque in turba,
sed longe præcurrebat, suo robore nulli cedens;
multos autem viros trucidavit in aspera pugna.

Omnes vero non ego dixero nec nominavero,
quantas copias occiderit, propugnans Argivis:
sed qualem illum Telephiden interficerit ferro,
heroem Eurypylum: multi vero circa eum socii
Cetei trucidabantur, muliebris propter dona.

Illum sane pulcherrimum vidi, post Memnonem divinum.
Ac quum in equum descendimus, quem fabricavit Epeus
Argivorum principes, mihi autem omnia commissa-erant:
[et ut aperirem densas insidias, et ut includerem:]
hic alii Danaorum ductores ac principes
lacrimasque sibi-abstergabant, tremebantque subtus membra
cujusque; illum vero nunquam omnino ego vidi oculis
nec pallescentem corpore pulcro, neque a-genis
lacrimas abstergentem: sed is mihi permultum supplicabat
ab-equo ut-exiret; gladii autem prensabat capulum,
et hastam ære-gravem, malaque Trojanis moliebatur.
Sed quando Priami urbem depopulati-sumus excelsam,
portionem et manus eximium habens, navem concendebat
incolumis, neque eminus-ictus acuto ære,
nec cominus vulneratus; ut saepē
fit in bello; promiscue vero fuerit Mars.

Sic dixi: anima autem pedibus-celeris Αεαίδα
abibat magnis passibus-gradiens per asphodelo-plenum pra-
tum,] Ista, quod ei filium dixisse insignem esse.

Celeras vero anime mortuorum defunctorum
stabant moerentes, narrabantque dolores unaquaque.
Sola autem Ajacis anima Telamonii
longe abeistebat, irata propter victoriam,
qua ipsum ego vici, judicio-contendens apud naues,
de armis Achillies; proposuit autem veneranda mater.
[filii autem Trojanorum judicarunt et Pallas Minerva.]
Utinam sane non vicisem tali in certamine:
tale enim caput ob ista arma terra delinuit,
Ajacem, qui præstantissimus forma et rebus-gestis fuit
ceterorum Danaorum, post eximium Peliden.
Illum quidem ego verbis alloquebar blandis :

Ajax, fili Telamonis eximii, non ergo eras
ne mortuus quidem obliturus mihi iræ, ob arma
perniciosa? illa autem pernicie dii fecerunt Argivis.
Talis enim ipsis turris periisti: propter-te autem Achilli,
aque-ac propter-Achillies caput Pelide,
dolemus defunctum usque: neque quisquam aliis
in-culpa est, sed Jupiter Danaorum exercitum bellicosorum
graviter oderat; tibi vero fatum imposuit.
Sed age, huc-veni, rex, ut verbum et orationem audias
nostram: doma autem iram et generosum animum.

Sic dixi: ille vero mihi nihil respondit, ibat autem ad aliis
animas in Erebus mortuorum defunctorum.
Ibi tamen me allocutus fuisset quanquam-iratus, aut ego
ipsum,] sed mihi volebat animus in pectore caro

τῶν Θλων ψυχῆς ίδειν καταπεθηγώτων.
Ἐνθ' ἦτοι Μίνια ίδον, Διὸς ἀγλαδὸν οὐδόν,
χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νέκυστιν,
670 ήμενον οἱ δὲ μιν ἀμφὶ δίκας εἰροντο δάκτα,
ήμενοι ἐσταθτεῖς τε, κατ' εὐρυπυλὲς Ἄϊδος δῶ.

Τὸν δὲ μετ' Θρώνων πελώριον εἰσενῆσα,
θῦηρας δομοῦ εἰλεῦτα κατ' ἀρροδελὸν λειμῶνα,
τοὺς αὐτὸς κατέπειρνεν ἐν οἰστολοισιν δρεσσιν,
876 χερσὶν ἔχων ρόπαλον παγχάλκεον, αὖτε δάγκε.

Καὶ Γίτιδων εἶδον, Γαῖης ἐριχυδός οὐδόν,
κείμενον ἐν δαπέδῳ δ' ἐπ' ἐννέα κείτο πέλεθρον
γῆπε δὲ μιν ἐκάτερθε παρημένων ἤπαρ ἔκειρον,
δέρτρον ἔσω δύνοντες δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσόν.
880 Λητώ γὰρ ἡλκησε, Διὸς κυδρήν παράκοιτιν,
Πυθώδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πανοπῆς.

Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, χαλέπ' ἀλγ' ἔχοντα,
ἴσταστ' ἐν λίμνῃ· ἡ δὲ προσέπλαζε γενεῖων·
στεῦτο δὲ διψάνων, πιέειν δ' οὐκ ἔχεν θλέσθαι
885 Οσσάκι γὰρ κύψει' δ' γέρων, πιέειν μενεάνων,
τοσσάχ' ὄδωροπολόσκετ' ἀνάδροχέν· ἀμαὶ δὲ πυσσίν
γαῖα μελαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
Δένδρεα δ' ὑψηπέτηλα κατάκογονεν ἔχει καρπόν,
διγγναὶ καὶ ροιαὶ καὶ μηλαὶ ἀγλασχαρπεῖ
890 συκαὶ τε γλυκεραὶ καὶ ἐλαῖαι τηλεθώσαι·
τῶν δπότ' ίθύσει' δ' γέρων ἐπὶ χερῷ μάσασθαι,
τὰς δ' δινεμος βίττασκε ποτὶ νέφεα σκιδέντα.

Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατέρ' ἀλγ' ἔχοντα,
λᾶσαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν.
900 Ἡτοι δὲ μὲν σκηριπτόμενος χερσὶν τε ποσὶν τα
λᾶσαν δινῶ ὕδεσκε ποτὶ λόρον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
ἄχρον ὑπερβαλλεῖν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταῖς
αὐτοῖς· ἐπειτα πέδουνε κυλίνδετο λᾶς ἀναιδῆς.
Αὐτάρδ' δ' ἀψ' ὕδασκε τιτανόμενος· κατὰ δ' ἕρετος
905 ἔρθεεν ἔχ μελάνων, κονίη δ' ἔχ κρατὸς δρώρει.

Τὸν δὲ μετ' εἰσενόσα βίην Ἡρακληίην,
εἰδῶλον αὐτὸς δὲ μετ' ὀδυνάστοισι θεοῖσιν
τέρπεται ἐν θαλήις καὶ ἔχει κακλίσφυρον Ἡσῆν.
[παΐδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἡρῆς χρυσοπεδίου.]
910 Ἀμφὶ δὲ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν οἰωνῶν ὁις,
πάντος ἀτυζομένων δ' δ', ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικών,
γυμνὸν τόξον ἔχων καὶ ἐπὶ νευρῆφιν διστόν,
δεινὸν παπταίνων, αἵτινες βαλέοντι ἐοικών.

Σμερδαλέος δὲ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν δορτῆρ,
915 χρύσεος ἦν τελαμών· ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
ἀρκτοὶ τ' ἀγρότεροι τε σύες χαροποὶ τε λέοντες
νομίναι τε μάχαι τε φόνοι τ' ἀνδροκτασταὶ τε.
Μὴ τεχνητάμενος μηδὲ ἄλλο τι τεχνήσαιτο,
δεινὸν τελαμῶνα ἢντι ἐγκάτθετο τέχνη.

920 Ἔγνω δ' αὐτίκα κείνος, ἐπειλ ίδεν δρθαλμοῖσιν
καὶ μ' διοφυρόμενος ἐπεια πτερόεντο προξύδα.

Διογένες Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὅδυσσεον,
δὲ δεῖ, η τινὰ καὶ σὺ κακὸν μόρον ἡγηλάζεις,
διπερ ἔγων διέσκοντο διάγας Ἡελίοιο.

925 Ζηνὸς μὲν παῖς η Κρονίον, αὐτάρ διέζων

ODYSSEAE XI.

ceterorum animas viderem defunctorum.

Ibi quidem Minoem vidi, Jovis illustrē filiam,
aureum sceptrum tenentem, jas-dicentem mortuis,
sedente : illi vero circa ipsum causas dicebant regem,
sedentes stantesque, per amplam-portis Plutonis domum.

Post hunc autem, Orionem ingentem animadverti,
feras simul agitantem per asphodelo-plenum pratum,
quas ipse occiderat in desertis montibus,
manibus temere clavam totam-tremam, semper infragilem.

Et Tityram vidi, Terrę augustissimam filium,
iacentem in solo; is vero per novem jacebat jugera;
duo-vultures autem ipsi utrinque assidentes jecur rodebant,
in viscera penetrantes : is artem non propulsabat manibus :
Latonaē enim vim-intulit, Jovis auguste conjugi,
ad-Pytho eunti, per amicum Panopœum.

Et vero Tantulum vidi, graves doles habentem,
stantem in lacu; hic autem altingebat ad-mentum :
stabilit vero sitiens; ad-bibendum autem aquam non poterat
capere.] Quoties enim inclinaret se senex, bibere emplens,
toties aqua peribat absorpta : circa autem pedes
terra nigra apperebat; arescibat vero deus.
Arbores autem proceræ ab-alto fundebant fructum,
piri, et mali-punicae, et mali palero-fructu,
ficusque dulces, et olear virentes :
quas quam recta-tenderet senex in manibus prehendere,
eas ventus dispellet in nubes obscuras.

Et vero Sisyphum aspexi, duros dolores habentem,
lapidem gestantem ingentem utraque manus.
Nempe ille quidem innixus manibusque pedibusque,
lapidem sursum pollebat ad cacumen; sed quando erat
summum superaturus, tunc illum deturbabat potens-vis
retro : deinde in-solum volvēbat lapis impudens.
Verum ille rursus trudebat contendens; ac sador
desuebat e membris, pulvis vero a capite movebatur.

Post hunc autem vidi vim Herculeam,
simulacrum; ipse vero inter immortales deos
oblectatur in conviviis, et habet pulcris-tallos Heben.
[Illiā Jovis magni et Junonis aureos-caeleos-habentis.]
Circa autem ipsum clangor mortoorum erat, avium instar,
undique agitatorum : ille vero, obscuræ nocti similis,
nudum arcum tenens, et ad nervum sagittam,
horrendum circumspectans, semper jaculatu ro simili.
Terribilis autem ei circa pectora balteus,
aureum erat lorum; ubi miranda opera inerant,
ursique, agrestesque apri, torviique leones,
præliaque, pugnæque, cædesque, homicidiaque.
Non hoc fabricato aliud quid fabricaverit is
qui illud cingulum sua comprehendenter arte.
Agnovit autem statim ille, postquam vidit oculis,
et me lugens verbis alatis allocutus-est :

Generossissime Laertiade, sollers Ulysse,
al miser, certe aliquod et tu malum fatum sustines,
quale ego ferebam sub radiis Solis.
Jovis quidem filius eram Saturnii; verum ærumnam

εἶχον ἀπαιρεσίην· μᾶλα γάρ πολὺ χειρονὶ φωτὶ⁶²⁵
δεδυκμένην, δέ μοι χαλεποὺς ἐπειθέλλετ' ἀέθλους·
καὶ ποτὲ μὲν ἐνθάδ' ἐπεμψε κύν' ἔξοντ· οὐ γάρ τούτῳ
φράζετο τοῦδε τὸ μοι χαλεπώτερον εἶναι δεθλον. Καν
Τὸν μὲν ἄγρον ἀνένεικα καὶ ἤγαγον δὲς Ἀΐδαο·
Ἐρμίας δέ μὲν ἐπεμψεν ίδε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ως εἰπὼν, δὲ μὲν αὐτὶς ἔνη δόμον Ἀΐδος εἶσε.
Αὐτὰρ ἄγρον αὐτοῦ μένον διπέδον, εἴ τις τούτοις
ἀνδρῶν ἡρώων, οὐ δὴ τὸ πρόσθεν μόνον.
ειο Καὶ νῦν καὶ ἔτι προτέρους Ἰδον ἀνέρας, οὓς θελόν περ·
[Θησεία Πειρθόον τε, θεῶν ἔρικαδέα τέκνα·]
ἄλλα πρὸν ἔτι ἔνθεν ἀγέρετο μαρτία νεκρῶν,
ἥχη θεοποτῆν ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος θρει,
μῆτρας Γοργεῖη κεφαλή δεινοῖο πελώρου
εισ δὲς Ἀΐδος πέμψειν ἀγαυνή Περσεφόνεια.
Αὐτοί τέ πεπτερέπτη νῆσοι κώνων ἑκέλευον ἑταίρους
αὐτούς τούτους διμβαίνειν ἀνά τα πρυμνήσια λύσαι·
οἱ δὲ αἷματος εἰςβαίνον καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Τὴν δὲ κατ' Ωκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα βόοιο·
ειο πρώτα μὲν εἰρεστη, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὐρη·

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Μ.

Σειρῆνες, Σκύλλα, Χάρυβδις, βόες
Ηλίου.

Αὐτὰρ ἐπει ποταμοῖο λίπεν βόον Ωκεανοῦ
νηῆς, ἀπὸ δὲ έκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο,
νηῆσον τούτην τούτην, θοι τούτην τούτην τούτην
οὐδεία καὶ χοροί εἰσι καὶ ἀντολαὶ Ἑλλοι·
ειο νῆσοι μὲν ἔνθεν ἀλθόντες ἑκέλευσαμεν ἐν φαμάδοισιν,
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ θῆμεν ἐπὶ ῥηγμαῖνι θαλάσσης.
Ἐνθα δὲς ἀποδρέξαντες ἐμέναμεν Ἕως διαν.
Ἵμος δὲς ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἅϊδος,
δὴ τότες ἔγων ἑτάρους προτείνεις δέ δώματα Κίρκης,
ειο οἰστέμεναι νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνήσατα.
Φιτροὺς δὲ αἷμα ταμόντες, δούλων ἀκροτάτη πρόσεχ' ἀκτῇ,
θάπτομεν ἀχύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Αὐτὰρ ἐπει περὶ τούτην καὶ τεύχεα νεκροῦ,
τύμβον χεύαντες καὶ ἐπὶ στήλην ἔρυσαντες
ειο πήξαμεν ἀκροτάτη πύμβῳ εὐήρες ἐρετμόν.

Τηνίς μὲν τὰ ἔκαστα διείπομεν οὐδὲ ἄρτι Κίρκην
εισ Ἀΐδεων ἀλθόδομεν, ἀλλὰ μᾶλλον ὥκα
ἥλον ἐντυναμένην δίμα δὲς ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
στον καὶ κρέα πολλὰ καὶ αἴθοπα σὸν ἔρυθρον.
ειο Η δὲν μέσσων στάσα μετρύδα δια θεάν·
Σχέτλιοι, οἱ ζώοντες ὑπῆλθετε δῶμ' Ἀΐδαο,
διεθανάτες, θετε τούτοις θνήσκουσού δινθρωποι.
Ἄλλ' ἀγετέ, ισθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
αὖθις πανηρέριοι· δίμα δὲς θοῖ φανιομένηριν
ειο πλεύσεσθε· αὐτὰρ ἔγω δεῖξω δόδην ἔκαστα

habebam infinitam : valde enim longe deteriori viro
subditus-eram ; ille vero mihi graves imperabat labores ;
et olim me huc misit, canem ut-ducerem : non enim aliud
existimabat hoc ullum mihi gravius fore certamen.
Eum quidem ego subduxī et traxi ex Orco :
Mercurius autem me duxit, ac cænæ-oculis Minerva.
Sic fatus, ipse quidem rursus abiit in Plutonis domum.
At ego illuc manebam constanter, si quis adhuc veniret
virorum heroum, qui jam olim perierant.
Et adhuc priores vidisse viros, quos volebam quidem :
[Theseum, Pirithoumque, deorum gloriose filios :]
sed prius gentes congregabantur infinitæ mortuorum,
sonitu immenso ; ne vero pallidus timor cepit,
ne mihi Gorgonium caput horrendi monstri
ex Orco mitteret inclita Proserpina.
Statim deinde ad navem profectus, jubebam socios
ipsosque inescendere, et retinacula solvere :
illi vero statim ingrediebantur et in transitis consedere
Hanc autem [navem] per Oceanum flumen ferebat unda fluens
[primum quidem remigatio, postea autem optimus ventus.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΧΙΙ.

Sirenes, Scylla, Charybdis, boves
Solis.

Ac postquam fluminis reliquit fluentum Οcéani
navis, et pervenit ad fluctus maris lati,
insulamque Εξαμ, ubi Aurora mane-genitæ
domicilium et chori sunt, et ortus Solis :
navem quidem hic advenientes subduximus in arenas
atque et ipsi egressi-sumus in litus maris.
Hic vero dormientes exspectavimus Auroram divinam.

Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
tum vero ego socios præmisī ad domos Circes
allatueros mortuum Elpenorem defunctum.
Stipitibusque statim cassis, ubi sumnum prominebat litus,
sepeliebamus eum dolentes, uberes lacrimas defundentes.
Ac postquam corpusque combustum-erat et arma mortui,
turnulo aggesto, et desuper cippo erecto,
fiximus in-summo tumulo fabrefactum remum.

Nos quidem hæc singula administrabamus : neque inde
Circem ex Orco regressi latuimus, sed valde celeriter
venit, quum-se-parasset : una autem ancillæ ferebant cum
ipsa panem et carnes multas, et ignitum vinum rubrum.
Et in medio stans dixit augustissima dearum :

Miseri, qui viventes subjiciunt domam Plutonis
bie-morientes, quando alii semel moriuntur homines.
Verum agite, edite cibum et bibite viam
hic toto-die; simul autem cum aurora illucentente
navigabitis : atque ego monstrabo viam, ac singula

σημανέων ἵνα μήτι κακοφρίαφή ἀλεγεινῆ
ἢ ἀλλός ἢ ἐπὶ γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.
“Ὦς ἔφαθ’ ἡμῖν δ’ αὐτὸν ἐπεπεύθετο θυμὸς ἀγγήνωρ.
“Ὡς τότε μὲν πρόπονταν ἡμεῖρα ἐς ἡλίου καταδύντα
20 ἡμεῖα δαινύμενοι κρέα τὸ ἀσπετα καὶ μάθον ἄδυο.
“Ὕμος δ’ ἡλίους κατέδυν, καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθεν,
οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νῆσος·
ἡ δὲ ἐμὲ χειρὸς ἐλύσα φύλων ἀπονόστιν ἐτάρων
ἔστε τε καὶ προσέλεκτο καὶ ἔβερενεν ἔκστα·
25 αὐτάρη ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Καὶ τότε δὴ μὲν προσέστη προσέσθα πόντια Κίρκη·
Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπέρανται· αὐτὸν δὲ ἀκουούσιν,
ῶς τοι ἐγών ἔρεων, μηνὶσσει δὲ σεκαι θέος αὐτός.
Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αὐτὸν τε πάντας
40 ἀνθρώπους θελγουσιν, διτις σφέας εἰςαρίκηται.
“Οστις ἀδίδρειη πελάση καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρῆνας, τῷ δὲ οὐτὶ γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
οἰκαδε νοστήσαντι παρίσταται οὐδὲ γάνυνται·
ἀλλὰ τε Σειρῆνες λιγυρῇ θελγουσιν ἀσιδῆ,
45 ἡμεναι ἐν λειμῶνι· πολὺς δὲ ἀμφὶ διστρόφιν θιτες
ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ρινοὶ μινύθουσιν.
‘Ἄλλα παρέξ ἔλανον ἐπὶ δὲ οὐατὸν ἀλείψαι ἐταίρων,
κηρὸν δευγήσας μελιτηδέα, μήτις ἀκούσῃ
τῶν Θλῶν ἀτάρ αὐτὸς ἀκουείνειν αἰχμήθεια,
50 δησάντων σ’ ἐν νῆτῃ θοῇ χειρές τε πόδας τε,
δρθὸν ἐν ιστοπέδῃ· ἐκ δὲ αὐτοῦ πειράτης ἀνήρθων
δρφα καὶ τερπόμενος ποτὲ ἀκούσῃ Σειρῆνοιν.
Αἴ δέ καὶ λίσσηται ἐτάρους λύσται τε κελεύῃς,
οἱ δέ σ’ ἔτι πλεόνεστοι τότε ἐν δευμοῖσι δεόντων.
55 Αὐτάρη ἐπήν δὴ τάχει παρέξ θάλασσαν ἐταῖροι,
ἴνθα τοι οὐκέτι ἐπείτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
διπποτέρη δὴ τοι δόδος ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
θυμῷ βουλεύειν ἔρεων δέ τοι ἀμφοτέρων.
“Ἐνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὸν δὲ αὐτὰς
60 κύμα μέγα ροχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης·
Πλαγκτὰς δὴ τοι τάχει θεοὶ μάχαρες καλέουσιν.
Τῇ μὲν τὸ οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται οὐδὲ πελεῖται
τρήρωνες, ταΐτης ἀμβροσίην Διὸν πατρὶ φέρουσιν,
ἀλλὰ τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαιρεῖται λίς πέτρη·
65 ἐαλλ’ θλῆνης ἐνήσι πατήρ θαυμάθιμον εἶναι.
Τῇ δὲ οὐπω τις νῆσος φύγειν ἀνδρῶν, θεις ἔχηται,
ἀλλὰ θ’ ὅμοι πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
κύματ’ ἀλλὸς φορέουσι πυρός τ’ δόλοιο θύελλαι.
Οἴη δὴ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νῆσος,
70 Ἄργῳ πασιμιλουσα, παρ’ Αἴτητο πλέουσα·
καὶ νῦν καὶ τὴν ἔνθ’ ὥκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
ἀλλ’ Ἡρη παρέπεμψεν, ἐπειδὸς θεὸν Ἰήσων.
Οἱ δὲ δύνα σκόπελοι δὲ μὲν οὐρανὸν εὑρὸν ἰκάνει
75 ὁξεῖται κορυφῇ, νεφέλη δὲ μιν ἀμφιβένθηκεν
τὸ κυανέντον οὐποτὸν ἔρωτον, οὐδὲ ποτ’ αἰθρη
κείνου ἔχει κορυφὴν οὐτὸν ἐν θέρει οὐτὸν ἐν διπόρῳ·
οὐδὲ καὶ ἀμβατὴ βροτὸς ἀνήρ, οὐ καταβατή,
οὐδὲ εἰ οἱ χειρές τε ἐσκόσι καὶ πόδες εἴεν·
πέτρη γάρ λίς ἔστι, περικεστῇ εἰκείᾳ.

ΟΔΥΣΣΕΑ XII.

significabo; ut ne quid malo-consilio damno
aut in mari, aut in terra, doleatis damnum passi.

Sic dixit: nobis vero rursus persuasus est animus gener-
sus.] Sic tunc quidem totidie, ad solis occasum,
sedebamus, epulantes carnesque copiosas et bibentes vi-
num dulce.] Quando vero sol occidit, et tenebrae supervenire,
illi quideam decubuerunt juxta retinacula navis;
haec vero me manu prehensum, dilectis seorsum a-sociis,
sedere fecit et accubuit et interrogavit singula:
atque ego ei omnia ordine recensui.

Tum vero me verbis alloquebatur veneranda Circe:

Hæc quidem sic omnia peracta sunt: tu vero audi, ut tibi ego dicam; recordari autem te faciet etiam deus ipse: Ad-Sirenas quidem primum pervenies, que quidem omnes homines delinquent, quicunque ad-eas pervenerit. Quisquis imprudentia appulerit, et vocem audierit Sirenum, huic nequit quam uxor et infantes liberi domum reverso astant, neque latentur: sed Sirenes arguto delinquent cantu, sedentes in prato: magnus vero circum ossium acervus virorum putrefactorum, circumque cutes tabescunt. Sed præternavigato: verum aures obline sociorum, cera subacta dulci, ne quisquam audiat ceteroru; at tu ipse audire si velis, liganto tibi in navi veloci manusque pedesque, erecto ad basem-mali; ex ipso autem funes alligant, ut cum-voluptate vocem audias Sirenum. Si vero rogareris socios, solvereque jubeas, illi te adhuc in pluribus tum vinculis illiganto.

Ac postquam has præternavigant socii, tum tibi non-amplius deinceps continuo dicam, ultra demum tibi via futura-sit; sed et ipse animo considera: dicam vero tibi quae sint viæ utrinque. Hinc enim petræ imminentes: ad-eas autem fluctus ingens rauce-sonat carulea-facie Amphitritæ: Plancias (*erraticas*) vero hasce dīi beati vocant. Hac quidem nec volucres prætervolant, nec columbas timidæ, que ambrosiam Jovi patri ferunt; sed etiam ex-iis aliquam semper abripit lœvis petra; verum aliam summittit pater, ut-in-numero sit. Hac vero nondum illa navis effugit virorum, que accesserit; sed pariter tabulataque navium, et corpora virorum fluctus maris auferunt ignisque perniciosi procellæ. Sola vero illa præternavigavit mare-transiens navis, Argo omnibus-celebrata, ab Εeta navigans: et sane illam ibi cito fluctus conjectissent magnas ad petras sed Juno eam præterire-fecit, quoniam ipsi carus erat Iaso: Due vero sunt scopuli: hic quidem cœlum latum attingi, acuto vertice, nubes autem ipsum circumdat obscura: quod quidem nunquam cessat, neque unquam serenitas] illius tenet verticem, neque in æstate, neque in autumno:] neque ascenderit mortalis vir, nec descenderit, ne si quidem illi manuaque viginti et pedes essent: petra enim lœvis est, circumcirca-polite similis.

- 80 Μέσσων δ' ἐν σκοπελῷ εἴστι σπέσις ήρωειδὲς,
πρὸς ἔφον, εἰς Ἐρεβός τετραμμένον· ἥπερ δὲν δημεῖς
νῆα παρὰ γλαφυρὴν θιύνετε, φαιδίμι· Ὁδυσσεῦ.
Οὐδέτε κανέντος τοῖς νηὸς γλαφυρῆς αἰγῆιος ἀνήρ
τοῖς διστεύσας κοιλοῖ σπέσις εἰςαρφίκοιτο.
85 Ἐνδικὴ δὲν Σκύλλῃ νοίει, δινῶν λελακία·
τῆς ήτοι φωνῇ μὲν, δινῶν σκύλακος νεογλήζες,
γίγνεται, αὐτὴ δὲν αὔτε πέλωρ κακόν· οὐδέτε καὶ τίς μιν
γηθήσετεν ίδων, οὐδὲ εἰ θεός ἀντιάστειν.
Τῆς ήτοι πόδες εἰσὶ διώδεκα πάντες ἄωροι·
89 οὐ δὲ τέ οἱ δειραὶ περιμήκεες· ἐν δὲ ἑκάστῃ
σμερδαλέῃ κεφαλή, ἐν δὲ τρίστοιχοι οὐδόντες,
πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
Μέσσων μέν τε κατὰ σπέσους κοιλοῖ δέδυκεν·
93 Εἶνα δὲξισχεὶ κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου·
καὶ αὐτῷ δὲν ἰχθυάζ σκόπελον περιμαμώσα
δελφίνας τε κύνας τε, καὶ εἰ ποθὶ μεῖζον θλητὸν
κῆπος, ἀ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.
Τῇ δὲν πώποτε ναῦται ἀκήριοι εὐχετώνται
παρφυγέειν σὺν νηῇ φέρει δέ τε κρατὶ ἑκάστῳ
100 οὐ φῶτ' ἔκαρταξέασ νέδει κιανοπτώρῳ. [αεῦ,
Τὸν δὲν ἔτερον σκόπελον χθαμαλώτερον δῆτει, Ὅδυσ-
πλησίον ἀλλήλων· καὶ καν διοϊστεύσεις.
Τῷ δὲν ἔτινός εἴστι μέγας, φύλλοισι τεθηλάζ·
τῷ δὲν δια Χάρυβδις ἀναρρίθδει μέλαν οὐδὼρ.
105 Τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν εἶπ' ήματι, τρὶς δὲν ἀναρριθδεῖ
δεινόν· μηδὲ σύγει κεῖθι τύχοις, διτε θοιθδήσειν·
οὐ γάρ καν δύσαιτο σ' οὐπ' ἐκ κακοῦ οὐδὲν Ἐνοιτίχων.
Ἄλλὰ μᾶλα Σκύλλης σκόπελῷ πεπλημένος, ὥκα
νῆα παρέξειν δέπειτη πολὺ φέρτερόν εἴστιν
110 Εἰ δέταρούς εἴνητι ποθήμεναι ηδὲν καί πάντας.
“Ως ἔφατ· αὐτάρεν ἔγω μιν ἀμειδόμενος προεέιπον·
εἰ δὲ, ἀγε δή μοι τοῦτο, θεό, νημερτέες ἔνισπε,
εἰ πως τὴν δλοήν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
τὴν δὲ καὶ ἀμυναίμην, διτε μοι σίνοιτο γ' ἔταρούς.
115 Ως ἔφαμην· ηδὲν αὐτίκ' ἀμείβετο διε θεάων
σχέτλεις, καὶ δὲν αὖ τοι πολεμήια ἔργα μέμψαν
καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν θετέεαι ἀθανάτοισιν;
“Η δέ τοι οὐ θυητή, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν εἴστιν
δεινόν τ' ἀργαλέον τε καὶ δίγριον οὐδὲ μαχητόν·
120 οὐδέ τίς εἴστι ἀλκή· φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
“Ην γάρ δηλύνησθα κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
δείδω μηδὲν σ' ἔκαυτις ἔφρομηθεῖσα κίγλησιν.
τόσσησιν κεφαλῆσι, τόσους δὲν ἐκ φῶτας ἔληται.
Ἄλλὰ μᾶλα σφρόδρως δλάναν, βωτρέιν δὲν Κραταιίν,
125 μητέρα τῆς Σκύλλης, ηδὲν τέκε πηγμα βροτοῖσιν·
ηδὲν τέκετις ἀποταύσει έξι θετερον δρμηθῆναι.
Θρινακήν δὲς νῆσον ἀφίξεαι· ἔνθα δὲ πολλαὶ
βόσκοντι Ηελίοιο βρέες καὶ ίφια μῆλα,
130 πεπτά βωῶν ἀγέλαι, τόσα δὲν οἰῶν πώεα καλά,
πεντήκοντα δὲν ἔκαστα· γύνος δὲν γίγνεται αὐτῶν,
οὐδέ ποτε φθινύθουσι· θεαὶ δὲν ἔπιποιμένεις είσιν,
Νύμφαι ἔνπλόχαμοι, Φαέθουσά τε Λαμπετή τε,
ηδὲν τέκεν Ηελίῳ· Τεπέρον δια Νέαιρα.

Medio autem in scopulo est spelunca obesura,
versus occasum, ad Erebum conversa; qua vos
navem cavam præteragatis, splendide Ulyse.
Neque ex navī cava juvenis vir
arcu jaculatus, ad-cavam speluncam perveniret.
Hic autem Scylla inhabitat, terribiliter vociferans :
ejus nempe vox quidem, quanta catuli recens-nati,
oritur; ipsa vero monstrum malum : nec quisquam eam
lætaetetur conspicatus, nec si deus obviam-veniret.
Hujus etenim pedes sunt duodecim omnes anteriores :
sex autem ei colla prælonga ; in unoquoque vero
horrendum caput, insunt autem triplici-ordine dentes,
densi et frequentes, pleni atrae mortis.
Media quidem per speluncam cavam immergitur :
extra vero exserit capita ex-horrendo barathro ;
illic autem piscatur scopulum circumlustrans
delphiniasque, canesque, et sicubi majorem capere possit
cetum, quos innumeros alit sonora Amphitrite.
Muic autem nondum-unquam nautæ illæsi gloriantur
se-effugisse cum nave; aufert vero capite unoquoque
virum abreptum ex-nave cæruleam-proram-habente.
At alterum scopulum humiliorem videbis, Ulyse :
prope sunt se invicem ; et jaculo-aittingeres.
In hoc autem caprificus est magnus, foliis florens :
sub eo vero divina Charybdis absorbet nigram aquam.
Ten etenim eructat quotidie, ter vero resorbet
horrendum; ne tu ibi forte-sis, quando absorbet ;
non enim liberarit te ex malo vel Neptunus.
Sed valde Scyllæ scopulo prope-admotus, celeriter
navem præterage ; quoniam longe satius est,
sex socios in navī desiderare, quam simul omnes.
Sic dixit : atque ego ipsam respondens allocutus-suum :
age vero jam mihi hoc, dea, vere dic,
si quo-pacto perniciosa quidem subterfugerim Charybdis,
illam autem (Scyllam) propulse, quando mihi ledet socios ?
Sic dixi : ac statim respondit augustissima dearum :
infelix ; et adhuc tibi bellica opera curse-sunt
et labor ; ne diis quidem cedes immortalibus ?
Illa vero tibi non mortal is, sed immortale malum est,
graveque, difficileque, et immane, neque expugnabile :
neque illum est praesidium ; fugere optimum est ab illa.
Si enim cuncteris, arma-induens ad petram,
vereor ne te denuo impetu-facto consequatur
tot capitibus, totque viros abripiat.
Sed valde celeriter præternaviga ; voca autem Cratæin,
matrem Scyllæ, quæ ipsam peperit perniciem hominibus :
quæ eam deinde compescet denuo ne-irruat.
Thrinacriam vero ad insulam pervenies ; ibi autem multa
pascuntur Solis boves et pingues pecudes,
septem boum armenta, tolque ovium greges pulcri,
quinquagenorum vero singuli : propagatio autem non sit ipse
rum, neque unquam moriuntur : deæ vero pastores sūt,
Nymphæ pulcris-comis, Phæthusaque, Lampetieque,
quas peperit Soli Hyperoni divina Neera.

Τάς μὲν ἄρα θρέψασι τεκοῦσσι τα πότνια μῆτηρ
 135 Θρινακήν εἰς νῆσον ἀπόκισι τηλόθι ναεῖν,
 μῆλα φυλασσόμεναι πατρώια καὶ θλικας βοῦς.
 Τάς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἔδας νόστου τε μέδηαι,
 ἢ τ' ἀντί εἰς Ἰθάκην κακόν περ πάσχοντες ἵκοισθε—
 εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' δλεθρον
 140 νηὶ τε καὶ ἑτάροις· αὐτὸς δὲ πέρ κεν ἀλύξῃς,
 δψὲ κακῶς νείσαι, δλέσαις ἀπὸ πάντας ἑταίρους.
 Νές ἔφατ' αὐτίκαια δὲ χρυσόθρονος ἥλιεν Ήώς.
 Η μὲν ἐπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε διὰ θεάων·
 αὐτῷ δὲ ἐγὼ εἰπεῖν διὰ νῆσον καὶ τρυπονός ἑταίρους
 145 αὐτούς τ' ἀμβούσιν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
 Οἱ δὲ αἴψι εἰλέσαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
 [ἔξης δὲ ἔρμονοι πολιτὴν διὰ τύπτον ἐρετμοῖς.]
 Ἡμῖν δὲ αὐτόπισθε νέδες κυανοπρώρῳ
 ἕκμενον οὔρον θεὶ πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταίρον,
 150 Κίρκη ἔνπλόκαμον, δεινὴ θεὸς, αὐδήσεσσα.
 Αὐτίκαια δὲ πηλα ἔκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
 ήμεθα· τὴν δὲ ἀνεμός τε κυβερνήτης τ' θύμεν.
 Δὴ τότε ἐγών ἑτάροισι μετεύδων, δχγύμενος καὶ πρ.
 Ν φίλοι, οὐ γάρ χρὴ ἐν λόμεναι οὐδὲ δύ' οὔσους
 155 θέσφατ', δὲ μοι Κίρκη μυθήσατο, διὰ θεάων·
 δὲλλ' ἡρέων μὲν ἐγὼν, θνατότες δὲ κε θάνωμεν
 δὲ κεν δλεύσαμενοι θάνατον καὶ Κήρα φύγοιμεν.
 Σειρήνων μὲν πρότον ἀνώγει θεσπειάων
 φθόγγον δλεύσασθαι καὶ λειμῶν' ἀνθεμόντα·
 160 οἶον δέ μ' ἡγάγει δέπ' ἀκούειν· ἀλλά με δεσμῷ
 δῆσατ' ἐν ἀργαλέῳ — δρόφ' ἔμπεδον αὐτῷ μίκνῳ —
 δρόθον ἐν ιστοπέδῃ, ἐπ' ὅτιοῦ πελράτ' ἀνήφιδω.
 Αὶ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας λῦσαι τε κελεύω,
 δημειὲ δὲ πλεύνεσσι τότε ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
 165 Ήτοι ἐγώ τὰ ἔκαστα λέγων ἑτάροισι πέραστον·
 τόφρα δὲ καρπαλίμως ἔχειστο νῆσος ἐνεργῆς
 νῆσον Σειρήνοιν· ἐπειγε γάρ οὔρος ἀπήμαν.
 Αὐτίκι' ἐπειτ' ἀνεμός μὲν ἑτάροισατο, δὲ γαλήνη
 ἐπλετο νηρεμέτη· κοίμησε δὲ κύματα δακίμων.
 170 Ἀνοτάντες δὲ ἑτάροις νέδες ιστία μηρύσαστο
 καὶ τὰ μὲν ἐν νηὶ γλαφυρῇ θέσαν· οἱ δὲ ἐπ' ἐρετμὰ
 ἔρμονοι λευκαῖνον θύνορ ξεστῆς ἐλάτησιν.
 Αὐτῷ δὲ ἐγώ κηροῖο μέγαν τροχὸν δέξῃ χαλκῷ
 τυτόδε διατακῆς χεροὶ στιβαρῆσι πιέζειν·
 175 αἴψι δὲ λαίνετο κηρός, ἐπει τέλο μεγαλὴ ίς,
 'Ηελίου τ' αὐγὴ 'Υπεριονίδαο δάκτως
 ξείνης δὲ ἑτάροισιν ἐπ' ούατα πᾶσιν ἀλειψα.
 Οἱ δὲ ἐν νηὶ μὲν ἔδησαν διοῦ χειράς τε πόδας τε
 δρόθον ἐν ιστοπέδῃ, ἐκ δὲ αὐτοῦ πελράτ' ἀνήπτον·
 180 αὐτῷ δὲ ἔρμονοι πολιτὴν διλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 'Αλλ' ἔτε τόσον ἀπῆμεν, δσον τε γέγωνε βοήσας,
 δημφα διώκοντες, τάς δὲ οὐδὲ λάθεν ὠκύαλος νῆσος
 ἐγγύθεν οὐρυμένη· λιγυρὴν δὲ ἔντυνον δοιδήν·
 Δεῦρ' διγ' ἵων, πολύαιν 'Οδυστεῦ, μέγα κῦδος 'Α—
 185 νηα κατάστησον, θνατίτερην δέπ' ἀκούσης. [χατῶν]
 Οὐ γάρ πω τις τῆδε παρῆλασε νηὶ μελαίνῃ,
 πρὸν γ' ὑμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων δέπ' ἀκοῦσαι·

ΟΔΥΣΣΕΑ XII.

Has quidem ut educat peperaque veneranda mater,
 Tlurinacriam in insulam ablegavit, procul ut-habiterent,
 oves castoditum paternas, et camuras boves.
 Eas si quidem illæsas sinas, redditusque memor-sis,
 sane adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perveneritis :
 sin vero laudas, tum tibi prædicto exitium
 navique et sodalibus : ipse vero si quidem effugias,
 sero male redibis, amissis omnibus sociis.

Sic dixit : statim vero in-aureo-solio venit Aurora.
 Ipsa quidem deinde per insulam abiit angustissima dearum :
 sed ego ad navem profectus hortabar socios,
 ipsique ut-ascenderent, et retinacula solverent.
 Illi vero statim ingrediebantur, et in transitis consedere.
 [ordine vero sedentes canum mare verberabant remis.]
 Nobis autem dein pone navem cærulea-prora
 secundum ventum misit impluentem-vela, bonum socium,
 Circe pulchri-comis, potens deo, vocalis.
 Continuo vero armamentis omnibus ordinatis per navem
 sedimus ; hanc autem ventusque gubernatorque dirigebant.
 Tum vero ego socios alloquebar, dolens corde :

O amici, non enim oportet unum scire, nec duos solos,
 vaticinia, quæ mili Circe dixit, augustissima dearum ;
 sed dicam quidem ego, ut scientes vel moriamur,
 vel elapsi mortem et fatum effugiamus.
 Sirenum quidem primum jubei divinarum
 vocem evitare, et pratum floridum :
 solum me jubebat vocem audire : sed me vinculo
 ligate in duro (ut firmiter illic maneam),
 eructum ad basem-mali : ex ipso autem funes alligator.
 Si vero orem vos, solvereque jubeam,
 vos tamen pluribus tum in vinculis me constringite.

Nempe ego hec singula dicens sociis declarabam :
 interea autem celeriter venit navis fabrefacta
 ad-insulam Sirenum : urgebat enim ventus innoxios.
 Statim deinde ventus quidem quievit, ac tranquillitas
 erat sine-vento ; sopiverat autem fluctus deus.
 Surgentes vero socii navis vela compilarunt,
 et ea quidem in navī cava collocarunt : ipsi autem ad remos
 sedentes , dealbabant aquam politis abietibus.
 At ego cera magnam massam -rotundam acuto aere
 minutatim dissecatam manibus validis premebam :
 statim vero calefiebat cera, nam urgebat magna vis,
 Solisque splendor, Hyperionide regis :
 ordine vero sociis in aures omnibus illevi.
 Illi autem in navī me ligarunt, simul manusque pedesque,
 eructum ad basem-mali ; ex eo autem funes alligarunt :
 ipsi vero sedentes canum mare verberabant remis.
 Sed quando tantum aberamus, quantum auditur aliquis clama-
 mans,]celeriter urgentes : illas non latuit velox-per-mare navis
 prope impulsu : argutum vero exordiebantur cantum :
 Huc age profectus, laudatissime Ulysse, magnum decus
 Achivorum,] navem siste, ut nostram vocem audias.
 Non enim unquam aliquis præteregit nave nigra,
 priusquam nostram mellicam ab oribus vocem audisset :

ἀλλ' ὅγε τερψάμενος νεῖται καὶ πλείσια εἰδύει.

Ἴδμεν γάρ τοι πάνθ', δο' ἐν Τροῇ εὐρεῖῃ

130 Ἀργείοι Τρῶές τε θεῶν ίσητι μόγησαν·

ἴδμεν δ' θεσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυθοτείρη·

135 Ός φάσαν, ισίσια δπο καλιμον αὐτάρ ἔμδν κτῆρ

ἥβελ' ἀκουνέμεναι, λῦσαν τὸ ἔκελευον ἑταίρους,

δόρροις νευστάζων· οἱ δὲ προπεσόντες ἐρεσσον.

140 Αὐτίκα δ' ἀνστάντες Περιμήδης Εύρύλοχος τε

πλείσι μ' ἐν δεσμοῖσι δέον μᾶλλον τε πτέρευεν.

Αὐτάρ ἐπειδὴ τάχεις παρήλασαν, οὐδ' ἐτ' ἐπειτα

φθογγῆς Σειρήνων ἡκούομεν οὐδέ τ' ἀσιδῆς,

αἷψ' ἀπὸ κηρῶν ἐλοντο ἐμοὶ ἐρήρες ἑταῖροι,

200 οὐδὲ τοῖν ἐπὶ ὥστιν ἀλεῖψ', ἐπεὶ τὸ ἐν δεσμοῖσι ἀνέλυσαν.

Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀλείπομεν, αὐτίκ' ἐπειτα

καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον καὶ δοῦπον ἀκουσα-

τοῦν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἐπτατ' ἐρετμά-

βόμησαν δ' ἄρα πάντας κατὰ ρόνον ἐσχετο δ' αὐτοῦ

205 νῆσος, ἐπεὶ οὐκέτ' ἐρετμὰ προτίκα χεροῖν ἐπειγον.

Αὐτάρ ἐγὼ διὰ νῆσος ἵων ὡτρυνον ἑταίρους

μειλιχίοις ἐπέσσοι παρασταδὸν ἀνδρα ἔκστον·

Ὥ φίλοι, οὐδὲ γάρ πώ τι κακῶν ἀδιάκιμονές εἰμεν·

οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἐπι κακὸν, ή δέ τε Κύκλωψ

210 εἰλει ἐνὶ σπήλαι γλαφυρῷ κρατερῆρι βίηριν·

ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ βουλῇ τε νοῦ τε,

ἐκφύγομεν καὶ που τῶνδε μνήστεσθαι δίω.

Νῦν δ' ἄγεθ', ὃς ἀν ἐγὼν εἶπα, πειθόμεθα πάντες.

Ὑμεῖς μὲν κώπησιν ἀφέμενοι, αἱ κέ ποθι Ζεὺς

215 τύπτετε κληδόστιν ἐφήμενοι, αἱ κέ ποθι δύνης

δύνη τόνδε γ' ἀλεθρὸν ὑπεχρυγέειν καὶ ἀλύξαι.

Σοὶ δὲ, κυκενῆθ', δω' ἐπιτελλομαι· ἀλλ' ἐν θυμῷ

βάλλειν, ἐπεὶ νῆσος γλαφυρῆς οἰήσια κομῆς·

τούτου μὲν καπνὸν καὶ κύματος ἔκτος λέργε

220 νῆσος σὸν δὲ σκοπελού ἐπιμαίεο, μή τε σ λάθησιν

κεῖσθε ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἀμμος βάλησθα.

Ὦς ἐφάμην· οἱ δ' ὥκα ἀμοῖς ἐπέσσοι πίθοντο.

Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεύμην, ἀπρηκτον ἀνήνε-

μή ποκ μοι δείσαντες ἀπαλλάξειαν ἑταῖροι·

225 εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούρι.

Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημούσης ἀλεγεινῆς

λανθανόμην, ἐπει ούτι μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι·

αὐτάρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα καὶ δόσο δούρες

μάκρη ἐν χεροῖν ἐλῶν εἰς ἱερία νηὸς ἔστινον

230 πρώρης· ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτη φανεῖσθαι

Σκύλλην πετράθην, ή μοι φέρε πτῆμ' ἔταροισιν.

Οὐδέ τη διθῆσαι δυνάμην ἔκαμον δέ μοι δοσε

πάντη παπταλοντο πρὸς ἡγεοεδέα πέτρην.

Ὕμεις δὲ στεινωτὸν ἀνεπλέόμενος γούωντες·

235 ἔνθεν μὲν γάρ Σκύλλα, ἐτέρωθι δὲ δια Χάρυβδης

δεινὸν διέρβοιθδης θαλάσσης ἀλμυρὸν ὅδωρ.

Ὕτοι δτ' ἐξεμέσειε, λέθης ὡς ἐν πυρὶ πολλῆ

πᾶσ' ἀνεμορμύρεσκε κυκωμένη· ὑφόσε δ' σχῆμη

ζκροισι σκοπελοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἐπιπτεν.

240 Ἀλλ' δτ' ἀναθρόζειε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὅδωρ,

πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρῃ

verum ille delectatus abit, et plura sciens.

Sanim etenim omnia, quæcunque in Troja lata

Argivi Trojanique deorum voluntate pertulerunt:

scimus etiam, quæcunque sunt in terra alma.

Sic dixerunt, emittentes vocem pulcram; ac meum cur

volebat audire, solvereque me jubebat socios,

superciliis innuens; illi autem procumbentes remigabant.

Statim vero surgentes Perimedes Eurylochusque,

pluribus me in vinculis ligabant, magisque premebant.

Ac postquam illas præterierant neque amplius deinde

vocem Sirenum audiebamus, neque cantum,

continuo ceram sibi demserunt mei dilecti socii,

quam ipsis in auribus illeveram, meque e vinculis resolvere.

Sed quando jam insulam reliquimus, statim deinde

fumum et magnum fluctum vidi, et fragorem audivi:

his autem timentibus ex manibus excidere remi;

insonuerunt vero omnes per fluctum; sistebatur autem illuc

navis, quoniam non amplius remos longos manibus urgebant.

At ego per navem vadens hortabar socios

blandis verbis, astans, virum quemque :

O amici, nequaquam enim malorum inexperti sumus:

non quidem jam majus imminet malum, quam quum

Cyclope clauderet nos in spelunca cava, forti violentia:

sed et illinc mea virtute, consilioque, prudentiaque

effugimus; et aliquando horum recordaturos vos puto.

Nunc vero agite, uti ego dixero, pareamus omnes.

Vos quidem remis maris fluctus profundos

verberate, transtris incidentes, si forte Jupiter

det hanc saltem mortem effugere et evitare.

Tibi vero, gubernator, hoc præcipio; sed in animo

reconde, quoniam navis cave gubernacula regis:

hunc quidem fumum et fluctum extra dirige

navem: tu vero scopulum observa, ne te lateat navis

illinc evagata, et in malum nos conjicias.

Sic dixi: illi vero celeriter meis verbis paruerunt.

Scyllam autem non commemorabam, immedicabile malum,

ne qua mihi veriti cessarent socii

a-remigratione, intraque constiparent se ipsos.

Et tum sane Circes quidem mandati tristis

obliviscebar, quoniam neutquam me jussit armari:

at ego indutus inclyta arma, et duabus hastis

longis in manus sumtis, ad tabulata navis ascendebam

in-prora; inde enim ipsam exspectabam primum apparituram

Scyllam petrosam, que meis ferebat damnum socii.

Neque usquam videre potui; lassati erant autem mihi oculi

undiue circumspectanti ad obscuram petram.

Nos vero angustias transvehebamur flentes:

ab-altera-partē enim Scylla erat, ab-altera autem divina Cha-

rybdis] horrendum absorbuit maris salsa aquam.

Nempe quum evomebat, lebes sicut in igne multo,

tota immurmurabat conturbata; in-altum autem aspergo

summis scopulis utrisque incidebat.

Sed quum sorbebat maris salsa aquam,

tota intus apparebat conturba: circum vero petram

δεινὸν θερόχει· ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκεν
ψῆμα κανεῖ· τοὺς δὲ χλωρὸν δίος θύρει.
Ὕμεις μὲν πρὸς τὴν ἴδομεν, δεισαντες θεοθρόνον
τὸ τόφρον δὲ μοι Σκύλλη κοιλῆς ἔχ νῆδος ἐταῖρους
ἔξι θεοῖς, οἵ χερσὶν τε βίηρι τε φέρεται θύσαν.
Σκεψάμενος δὲ ἐν τῇσι θυὴν ἔμα καὶ μεθ' ἐταῖρους,
ἥδη τῶν ἐνήσα πόδας καὶ χείρας ὑπερθεν,
ὑψόσ' ἀειρομένων ἐμὲ δὲ φέργοντο καλεῦντες
καὶ ἔξονομακλήδην, τότε γ' ὑστατον, ἀχνύμενοι κῆρα.
Ὦς δ' ἐπὶ προδόλῳ ἀλιεὺς περιμήκει ῥάβδῳ
ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἰδατα βάλλων
ἴς πόντον προήσαις βοὸς κέρας ἄγραυλοιο,
δοπιάροντα δὲ ἐπειτα λαβὼν ἔρριψε θύραζε·
ταὶ ὡς οὐγ' ἀσταροντες δεέροντο προτὶ πέτρας·
εὐτοῦ δὲ εἰνὶ θύρησι κατήσθιε κεκλήγοντας,
χείρας ἐμοὶ δρέγοντας ἐν αἰνῆ δημοτῆται.
Οικτιστον δὴ κείνοι ἐμοὶς ἵδον δρψαλμοῖσιν
πάντων, δοσ' ἐμόγησα πόρους ἀλὸς ἔξερεινων.
200 Αὐτάρ επει πέτρας φύγομεν, δεινὴν τε Χάρυθειν
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἐπειτα θεοῦ δὲ ἀμύμονα τῆσσον
ἰκόμειθ'. ἔνθα δὲ σαν καλαὶ βόες εύρυμέτωποι,
πολλὰ δὲ ἱφια μῆλον· Ὅπερίονος Ἡελίοιο.
Δὴ τότε ἔγων ἔτι πόντῳ ἐών ἐν νηὶ μελαίνῃ
ταὶ μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν αὐλαῖομενάων
οἰῶν τε βληχῆν· καὶ μοι ἐπος ἔμπεις θυμῷ
μάντιος ἀλαοῦ, Θηραῖον Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰατίης, η̄ μοι μάλα πολλ' ἐπέτελλεν
τῆσσον δλεύασθαι τερψιμούροτον Ἡελίοιο.
270 Δὴ τότε ἔγων ἐτάροισι μετήνων, ἀχνύμενος κῆρα.
Κέλυτε μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες ἐταῖροι,
δρφ' ὑμίν εἰπω μαντήσαι Τειρεσίαο
Κίρκης τ' Αἰατίης, η̄ μοι μάλα πολλ' ἐπέτελλεν
τῆσσον δλεύασθαι τερψιμούροτον Ἡελίοιο.
275 ἔνθα γὰρ αἰνῶταν κακὸν ἔμεναι ἔμμιν ἔφασκεν
ἀλλὰ παρεῖ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆσα μελαιναν.
Ὦς ἐφάμην τοῖσιν δὲ κατεκλήσθε φίλον θήτορ.
Αὐτίκα δὲ Ἐύρυλοχος στυγερῷ μὲν ἡμείστο μύθῳ·
Σχέτλιος εἰς, Ὁδύσεϊ· πέρι τοι μένος οὐδέ τι γεῖα
ταὶ κάμενεις· ἦ δέ ν τοιγε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
δες δὲ τάρους καμάτω ἀδδόκητας ἥδε καὶ ὑπνῷ
οὐκ ἔδεις γαῖης ἐπιβήμεναι· ἔνθα κεν αὔτε
νῆσων ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκόμηθα δόρπον·
ἀλλ' αὔτω δικ νύκτα θυὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας,
285 νῆσου ἀποπλαγχέντας, ἐν ἡροειδέ πόντῳ.
Ἐκ νυκτῶν δὲ ἀνεμοι καλεπολ, δηλήματα νῆσων,
γίγνονται· πῆ κέν τις ὑπεκφύγοις αἰπὺν δλεθρον,
ἡν πως ἔξαπίνης Ἐληθὴ ἀνέμοιο θύελλα,
ἢ Νότου η̄ Ζεφύροιο δυσαέος, οὔτε μάλιστα
την νῆσα διερράσουσι, θεῶν δέκητη ἀνάκτων;
Ἄλλ' ητοι νῦν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαινῇ
δόρπον θ' δηλισόμεσθα, θοῆ παρὰ νηὶ μένοντες·
τῷθεν δὲ ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέι πόντῳ.
Ὦς ἔφατ' Ἐύρυλοχος· ἐπὶ δὲ θύεον ἀλλοι ἐταῖροι.
295 Καὶ τότε δὴ γίγνωσκον, δὴ κακὰ μῆδετο δακίων·

ΟΔΥΣΣΕΑ XII.

horrendum mugiebat : infra autem terra apparebat
cum arena cærula : illos vero pallidus timor cepit.
Nos quidem hanc aspiciebamus, veriti interitum;
interea autem mihi Scylla cava ex navi socios
sex abstulit, qui manibusque viribusque optimi erant.
Conspicatus autem in navem velocom simulque ad socios,
jam horum animadverti pedes et manus superne
in-altum sublatorum; me vero compellabant vocantes
nominatum, tunc sane postremo, dolentes corde.
Ut autem quum in scopulo-projecto piscator praelonga virga
piscibus minutis per dolum escam objiciens,
in pontum demittit bovis cornu agrestis,
palpitantemque deinde corruptum projicit foras :
sic illi palpitantes tollebantur ad petras :
illuc autem in foribus eos devorabat Scylla clamantes,
manus miliu porrigentes in gravi calamitate.
Miserabilissimum vero illud meis vidi oculis
omnium, quaecunque passus-sum vias maris perlustrans.
Ac postquam petras effugeramus, horrendamque Charybdis]
Scyllamque, statim deinde dei ad eximiam insulam
peruenimus : ibi autem erant pulcre boves latis frontibus:
multaque pingues pecudes Hyperionis filii, Solis.
Tum vero ego adhuc in-mari versans, in navi nigra,
mugitumque audivi boum stabulantium,
oviumque balatum ; et mihi sermo incidit animo
tatis caeci, Thebani Tiresiae,
Circesque Λεαῖα, qua mihi plurimum præcipiebat
insulam ut-vitarem homines oblectantis Solis.
Tum vero ego socios alloquebar, dolens corde :
Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii,
ut vobis dicam vaticinia Tiresiae,
Circesque Λεαῖα, qua mihi plurimum præcipiebat,
insulam ut-vitarem homines oblectantis Solis ;
ibi enim gravissimum malum fore nobis dicebat :
sed præter hanc insulam agite navem nigram.
Sic dixi ; illis autem contractum-est carum cor.
Statim vero Eurylochus molesto mili respondit sermone :
Crudelis es, Ulyssē; abundat tibi robur, nec quicquam
membris] defatigaris ; profecto utique tibi omnia ferrea sur-
qui quidem socios, labore defatigatos, atque etiam somni-
mīlos,] non sinis terram concendere : ubi demum
insula in circumflua lautam paraverimus cornam :
sed sic per noctem celerem errare jubes,
ab-insula divagatos, in obscurō ponto.
E noctibus autem venti graves, pernicies navium,
orientur : quanam quis effugerit saevum exitium,
si forte repente ingruerit venti procella,
sive Noti, sive Zephyri graviter-spirantis, qui potissimum
navem disperdunt, diis invitis regibus ?
Verum sane nunc quidem pareamus nocti nigrae,
cornamque apparemus, celerem apud navem manentes :
mane autem consensam navem immitemus lato ponto.
Sic dixit Eurylochus ; comprobarunt autem ceteri socii.
Et tunc agnoscebam, quod jam mala moliebatur deus;

καὶ μιν φωνήσας ἐπει πτερόεντα προσηύδων·

Ἐύρυλοχ', οὐ μάλα δῆ με βιάζετε, μοῦνον ἔντας·
Ἄλλ' ὅγε νῦν μοι πάντες διώσσατε καρτερὸν δρόκον,
εἰ κέ τιν' ἡ τοῦ βοῶν ἀγέλην η πῶν μέγ' οἶῶν
30 εἴρωμεν, μή πού τις ἀτασθαλίησι κακῆσιν
ἡ βοῦν η ἔτι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἐκηλοὶ¹
δοθετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.

Ὦς ἐφάμην οἱ δ' αὐτίκ' ἀπάνυνον, ὡς ἔκελενον.

Αὐτάρ ἐπει δὲ διοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν δρόκον,
20 στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα,
ἄλλ' ὕδατος γλυκεροῖς καὶ ἔξαπέθησαν ἑταῖροι
νῆας, ἐπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένων τετύκοντο.
Αὐτάρ ἐπει πόσιος καὶ ἔδητος ἐξ ἔρον ἔντο,
μηνσάμενοι δὴ ἐπειτα φίλους ἔκλαιον ἑταίρους,
30 οὓς ἔφαγε Σκύλλη, γλαφυρῆς ἐν νηὸς βλοῦσσα·
κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπτήλιθε νήδυμος ὑπνος.
Ὕμος δὲ τρέχα νυκτὸς ἔνην, μετὰ δὲ ἀστρα βεβήκει,
ώρσεν ἐπι ζαῆν ἄνεμον νεφεληγερέα Ζεὺς
λαῖλαπι θεσπεσήη, σὺν δὲ νερέεσσι καλύψεν
35 γαῖαν δμοῦ καὶ πόντον δρώρει δὲ οὐρανόθεν νύξ.

Ὕμος δὲ τριγένεια φάντη ροδοδάκτυλος Ἡός,
νῆα μὲν ὠρμίσαμεν, κοίλον σπέος εἰςερύσαντες·
ἔνθα δὲ ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἡδὲ θώρκοι·
καὶ τότε ἔγων ἀγορὴν θέμενος μετὰ πάσιν ζειπον-

40 οὐκοντας δὲ τοῖσιν δὲ ἐπεπειθετο θυμὸς ἀγήνωρ.

Μῆνα δὲ πάντ' ἀλλήκτος ἡ Νότος, οὐδέ τις ἄλλος
γίγνεται ἐπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ Εὔρος τε Νότος τε.

Οἱ δὲ εἴως μὲν σίτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,
τόφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαιόμενοι βιότοι.

Ἄλλ' ὅτε δὴ νῆας ἔξερθιτο ἥτια πάντα,

50 καὶ δὴ ἔγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ,
ἰχθύς δρνιθάς τε, φίλας δὲ τι κείρας ίκοιτο,
γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.

Δη τότε ἔγων ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, δφρα θεοῖσιν
εὐξαίμην, εἰ τίς μοι δόδον φήνειε νέεσθαι.

Ἄλλ' ὅτε δὴ διὰ νῆσου ὧν ἤλυξα ἑταίρους,
χείρας νιψάμενος, δοθεὶς σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
ἡρώμην πάντεσσι θεοῖς, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσιν·
οἱ δὲ ἄρα μοι γλυκὺν ὑπνον ἐπι βλεφάροισιν ἔχευν.

Ἐύρυλοχος δὲ ἑταῖροισι κακῆς ἔξηρχετο βουλῆς· [ροτ-

55 Κέκλυτε μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες, ἑταῖροις
μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσιν,
λιμῷ δὲ οἰκτιστον θυνέειν καὶ πότμον ἐπιστοεῖν.

Ἄλλ' ἄγετ', Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
ρέζομεν ἀθανάτοισι, τοι οὐρανὸν εύρυν ἔχουσιν.

60 Εἰ δέ κεν εἰς Ἱθάκην ἀρικοίμεθα, πατρίδα γαῖαν,
αἴψα κεν Ἡελίων Ὑπερίονι πίονα νῆον
τεύξομεν, ἐν δέ κε θείμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά·
εἰ δὲ γολωσάμενός τι βοῶν δρονοραιράων,
νῆη ἔθηλη διέσαι, ἐπι δὲ σπωνται θεοὶ θλοι,

et illum compellans, verbis alatis allocutus-sum:

Euryloche, profecto valde jam me urgetis, solus quum-sim : sed age, nunc mihi omnes jurate firmum jusjurandum : si quod aut boum armentum, aut gregem magnum ovium inveniamus, ne ullo-modo quis insipientia mala aut bovem, aut etiam pecudem occidat : sed quiete comedite cibum, quem immortalis præbuit Circe.

Sic dixi : illi autem protinus abjurabant, ut jussi.

Ac postquam jurarant peregerantque jusjurandum, constituimus in portu cavo fabrefactam navem, prope aquam dulcem ; et egressi sunt socii e-navi, deinde autem coenam scite appararunt.

Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant, recordati deinde caros siebant socios, quos devoraverat Scylla, cava ex navi eruptos : flentibus autem iis supervenit dulcis somnus.

Quando vero tertia-pars noctis erat, et astra transferant, immisit vehementer ventum nubes-cogens Jupiter turbine cum ingenti ; ac nubibus cooperuit terram simul et pontam : ingrat autem de-celio non.

Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora, navem quidem subduximus, in-cavum specum intro-trac-tam ; ubi erant Nymphaeum pulcri chorii ac sedilia : et tum ego, concione instituta, inter omnes dixi :

O amici, in navi enim celeri cibusque potusque est; verum a-bobus abstineamus, ne-quid patiamur ; gravis enim dei hæ boves sunt et eximiæ pecudes, Solis, qui omnia inspicit, et omnia audit.

Sic dixi ; illis vero persuasus-est animus generosus.

Mensem autem integrum perpetuus flabat Notus, nec ullus aliis] oriebatur inde ventorum, nisi Eurusque Notusque. Illi autem, quamdiu quidem panem habebant et vinum rubrum,] tamdiu a-bobus abstinebant, cupientes victus.

Sed quum jam e-navi absumta-essent viatica omnia, tum demum prædam sequebantur palantes necessitate, pisces, avesque, caras quodcumque in-manus venisset, uncis hamis : vexabat vero ventrem fames.

Tum vero ego per insulam secessi, ut diis supplicarem, si quis mihi viam montraret, ut-redirem.

Sed quum jam per insulam profectus declinassem a-sociis,

manibus lotis, ubi receptus erat a-vento, supplicabam omnibus diis, qui Olympum habitant ; hi vero inde mihi dulcem somnum palpebris infudere.

Eurylochus autem sociis mali auctor exstitit consilii :

Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii : omnes quidem invise sunt mortes miseris mortalibus, fame vero miserrimum est mori et fatum consequi.

Sed agite, Solis boum abactis optimis, sacrificabimus immortalibus, qui cœlum latum habitant. Si vero in Ithacam pervenerimus, patriam terram, statim Soli Hyperioni opulentum templum struemus ; et imponemus donaria multa et pretiosa ; sin autem aliquantum iratus ob-boves erectis-cornibus, navem velit perdere, suffragenturque dii ceteri,

250 βούλομ' ἀπεξ̄ τρὸς κῦμα χειών διπδ̄ θυμὸν δλέσσαι,
ἢ δηθὲ στρεύγεσθαι, ἐών ἐν νῆσῳ δρήμῃ.

Ὄς ἔφετ' Εὐρύλοχος ἐπὶ δ' οὐνεον δλλοι ἑταῖροι.

Ἄντεκα δ' Ἡλίοιο βοῶν ἐλάσσαντες ἀρίστας
ἐγρύθεν οὐ γάρ τῆλε νεός κωνοπρώρῳο

255 βοσκέσκονθ' θλικες καλαὶ βόες, εύρυμέτωποι·
τὰς δὲ περιστήσαντο καὶ εὐχετόντο θεοῖσιν,
φύλλα δρεψάμενοι τέρεν δρυὸς ὑψιχομοιο·
οὐ γάρ ἔχον κρι λευκὸν ἔνσαλμου ἐπὶ νηός.

Ἄντερ ἐπεὶ δ' εἴκαντο καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
260 μηροὺς τ' ἔκταμον κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ὠμοθήτησαν·
οὐδὲ εἰχον μάθυ λείψαι ἐπ' αἰθομένοις λεοίσιν,
δλλ' ὑδατὶ σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.

Ἄντερ ἐπεὶ κατέ μῆρ' ἔκάντη καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
265 μίστυλλον τ' ἄρα ταῦλα καὶ ἀμφ' ὀδελοῖσιν ἐπειραν.

Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἔκέσσυτο νηδύμος ὑπνος·
βῆν δ' ίέναι ἐπὶ νῆσα θοὴν καὶ θίνα θαλάσσης.

Ἄλλ' θτε δὴ σχεδὸν θὰ κιών νεός ἀμφιελίσσῃς,
καὶ τότε με κνίσῃς ἀμφηλυθεν ἡδὺς ἀτύχη·

270 οἰράκις δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν·

Ζεῦ πάτερ δὲ δλλοι μάχαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
ἢ μελ' εἰς ἄπην κοιμήσατε τηλέι ὑπνῷ,
οἱ δὲ ἔταροι μέγα ἔργον ἀμητίσαντο μένοντες.

Ὦκει δ' Ἡλίοι Ἄπεριον ἀγγελος ἥλθεν

275 Λαμπτεῖτη τανύκεπλος, δοι βόσας ἔκταμεν θημεῖς.

Ἄντεκα δὲ ἀθανάτοισι μετηύδα, χωδύμενος κηρό·

Ζεῦ πάτερ δὲ δλλοι μάχαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,
τίσαι δὴ ἐπάροντος Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
οἱ μεν βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβοιν· θσιν ἔγωγε
280 γαρέσκον μὲν ἵων εἰς οὐρανὸν ἀστερόντα
ἡδ' ὅπτε' ἀψὲ παῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.

Εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπειεκὲ ἀμοιβὴν,
δύσομαι εἰς Ἀΐδαο καὶ ἐν νεκύεσσι φαίνων.

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφρη νεφεληγερέτα Ζεύς

285 Ἡδί, θτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε
καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
τῶν δέ κ' ἔγὼ τάχα νῆσα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
τυτθὰ βαλῶν κεάσαιμι μέσων ἐν οἰνοῖ πόντῳ.

Ταῦτα δὲ ἔγων θκουσα Καλυψοῦς ἡγύρομοι·
290 η δὲ ἔφη Ἐρμείσο διακτόρου αὐτῇ ἀκοῦσαι.

Ἄντερ ἐπεὶ δὲ ἐπὶ νῆσα κατήλυθον ἡδὲ θάλασσαν,
νεκτεον δλλοθεν δλλον ἐπισταδὸν, οὐδὲ τι μῆχος
ενρέμεναι δυνάμεσθα βόες δὲ ἀπετέθησαν ηδη.
Τοῖσιν δὲ αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρατα προύφαινον·
295 εἵρπον μὲν θινοι, κρέα δὲ ἀμφ' ὀδελοῖς ἐμεικεῖ,
δπταλέα τε καὶ ὀμάδα βοῶν δὲ ὡς γίγνετο φωνή.

Ἐξημαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἔριηρες ἑταῖροι
δαίννυντ' Ἡλίοιο βοῶν ἐλάσσαντες ἀρίστας·

ἀλλ' θτε δὴ ξεδομον θμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
300 καὶ τότε ἔπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο λαλαπὶ θύων·
ημεῖς δὲ αῖψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εύρει πόντῳ,
ἰστὸν στησάμενοι ἀνά θιστα λεύχ' ἔρυσαντες.

Ἄλλ' θτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδὲ τις δλλη

ODYSSEAE XII.

malo semel ad fluctus hians animam perdere
quam diu tabescere, manens in insula deserta.

Sic dixit Eurylochus; comprobabant vero ceteri socii.
Statim autem Solis ex-bobus quum-abegissent optimas
e-propinquo: non enim longe a-nave cœrulea-prora
pascebantur camurae pulcræ boves, latis-frontibus:
bas circumstabant, et vota-faciebant diis,
foliis deceptis teneris quercus alte-comantis:
non enim habebant hordeum album bene-tabulata in navi.
Ac postquam precati-erant et mactarant et excoriarant,
semoraque exsecuere, et adipe cooperuerunt,
eam duplantes, superque ipsis frustra-cruda-posuere;
neque habebant vinum ad-libandum super ardentibus sacris
sed aqua libantes assabant intestina omnia.
Ac postquam femora exusta-erant, et ipsi viscera gustarant,
minutatimque secuere cetera, et verubus transfixere.

Et tunc mihi palpebris excidit suavis somnus:
profectusque-sum ire ad navem velocem et litus maris.
Sed quum jam prope essem profectus navem utrinque-recur-
vam,] tunc mihi nidoris obvenit dulce flamen:
ejulans vero deos ad immortales clamavi:

Jupiter pater, ac cetei beati dii sempiterni,
profecto me valde in damnum sopivisti sævo somno;
socii vero magnum facinus moliti-sunt manentes.

Velox autem Soli Hyperoni nuntia venit
Lampetie plenum-trahens, quod ei boves mactavimus nos.
Statim autem is inter-immortales dixit, iratus corde:

Jupiter pater, ac ceteri beati dii sempiterni,
fac luere jam socios Laertiadæ Ulyssis,
qui meas boves occiderunt superbe: quibus ego
gaudebam quidem profectus in cœlum stellatum,
et quando retro ad terram e cœlo revertabar.

Si vero mihi non luent boum condignam retributionem,
descendam in Orcum, et inter mortuos lucebo.

Hunc autem respondens allocutus-est nubes-cogens Jupiter:
Sol, sane tu quidem inter immortales luceto
et mortales homines super almag terram:
horum autem ego cito navem celerem carenti fulmine
minutatim ictam diffidero, medio in nigro ponto.

Hæc vero ego audivi a-Calypsone pulcris-comis:
illa autem dixit a-Mercurio internuntio se-ipsum audivisse.

Ac postquam ad navem perveneram et mare,
objurgabam aliunde alium astans, neque ullum remedium
invenire potuimus: boves enim mortuæ-erant jam.
Eis autem continuo deinde dii prodigia ostendebant:
serpabant quidem pelles, carnes autem circum verua magia-
bant,] assæque et crudæ; boum vero quasi siebat vox.

Sex-diebus quidem deinde mei dilecti socii
epulabantur Solis de-bobus abigentes optimas:
sed quando jam septimum diem Jupiter induxit Saturnius,
tum vero deinde ventus quidem desiit turbine sœvire:
nos autem statim consensam navem immisimus lato mari.
malo erecto, ac velis albis expansis.

Verum ubi jam hanc insulam reliqueramus, nec illa alia.

φαίνετο γαστάν, ἀλλ' οὐρανὸς ἡδὲ θάλασσα,
406 δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
νηὸς ὑπέρ γλαφυρῆς· ἥχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
‘Η δὲ θεοὶ οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἴψα γὰρ ἥλιον
κεκληγάς Ζέφυρος, μεγάλῃ σὺν λαζαπὶ θύων·
ἰστοῦ δὲ προτόνους ἔρχεται ἀνέμοιο θύελλα
410 ἀμφοτέρους· ίστος δὲ ὅτισι πέσεν, δηλα τε πάντα
εἰς ἄντλον κατέχυνθε· δὲ ἄρα πρύμνη ἐν νηὶ^{την}
πλῆξε κυβερνήτεων κεφαλὴς· δὲ ἄρα ἀρνευτῆρι οἰκιών
κάππεστ' ἀπ' ἵκρισφιν, λίπε δὲ στέα θυμὸς ἀγήνων.
415 Ζεὺς δὲ ἀμυδίς βρόντησε καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνῷ.
ἡ δὲ θελίθη πᾶσσα, Δίὸς πλήγεσα κεραυνῷ,
ἐν δὲ θείου πλήγη πέσον δὲ νηὸς ἐταῖροι.
Οἱ δὲ κορώνησιν ἕκειοι περὶ νῆα μέλαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δὲ ἀποαίνυτο νόστον.
420 Αὐτάρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφρίτων, δρρὸς ἀπὸ τούχους
λῆσε κλύδωναν τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα.
‘Ἐκ δέ οἱ ίστον ἄραξε ποτὶ τρόπιν· αὐτάρ ἐπ' αὐτῷ
ἴπιτονος βέβλητο, βοὸς δινοὶ τετευχόν.
Τῷ δὲ ἀμφῷ συνέεργον δομοῦ τρόπιν ἡδὲ καὶ ίστον·
425 ἐξόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς φερόμην δλοῖς ἀνέμοισιν.
‘Ἐνθ' ἦτοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίπατι θύειν·
ἥλιος δὲ ἐπὶ Νότος ὥκα, φέρων ἐμῷ ἀγέα θυμῷ,
δρρὸς ἐτὶ τὴν δλοὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
Παννύχιος φερόμην· δίκια δὲ ἡελίῳ ἀνιόντι
430 ἥλιον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον δεινήν τε Χάρυβδιν.
‘Η μὲν ἀνέρδοισθησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὄδωρ·
αὐτάρ ἐγὼ ποτὶ μαχρὸν ἐρινέον ὑψός· ἀερθεὶς
τῷ προσφὺς ἐχόμην ὡς νυκτερίς· οὐδέ πῃ εἶχον
οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἐμπεδον οὔτ' ἐπιβῆναι.
435 Πίζαι γὰρ ἐκάδε εἶχον, ἀπήωροι δὲ ἔσταν δῖοι,
μαχροὶ τε μεγάλοι τε, κατεστάσαν δὲ Χάρυβδιν.
Νωλεμέως δὲ ἐχόμην, δρρὸς δὲ εεμέστειν ὅπισσον
ἰστον καὶ τρόπιν αὗτις· ἐλδομένη δὲ μοι ἥλιον
διψῆς δὲ ἐπὶ δόρποι ἀνήρ ἀγορῆθεν ἀνέστη,
440 κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
τῆμος δὲ τάγε δούρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
‘Ηκα δὲ ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χείρε φέρεσθαι,
μέσσων δὲ ἐνδούπτησα παρτές περιμήκεα δοῦρα,
ἐξόμενος δὲ ἐπὶ τοῖς διήρεσα χερσὶν ἐμήσιν.
445 [Σκύλλη δὲ οὐκέτ' ἔστε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
εἰςδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκψυγον αἰτῶν δλεθρον.]
‘Ἐνθεν δὲ ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτη δὲ με νυκτὶ^{την}
νῆστος ἐς Ωγυγίην πελασαν θεοῖς· ἔνθα Καλυψώ
νκει ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήσεσσα,
450 ή μὲν ἐφίλει τὸ ἐκόμει τε. Τί τοι τάδε μυθολογεύω;
ἥδη γάρ τοι χινέος ἐμυθεόμην ἐν οἰκῳ
-σοῖ τε καὶ ιρθίμῃ ἀλόχῳ· ἐγέρον δὲ μοι ἐστιν
αὗτις ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

apparebat terrarum, sed cœlum atque mare,
tum vero cœruleam nebula statuit Saturnius
navem super cœlam; obscuratusque est pontus ab ipsa.
Ea autem currebat haud valde multum in tempus; statim enim
venit stridens Zephyrus, magno cum turbine furens:
mali autem rudentes rupit venti procella
ambo; malus vero retro cecidit, armamentaque omnia
in sentinam decidere: is autem in puppi navis
percussit gubernatoris caput, atque ossa confregit
omnia simul capitibus; ille vero urinatori similis
decidit a tabulatis, reliquitque ossa animus generosus.
Jupiter autem crebro intonuit, et injectit navi fulmen;
ea autem contorta est tota, Jovis icta fulmine;
ac sulphure impletata est: ceciderunt vero e navi socii.
Illi autem cornicibus marinis similes circa navem nigram
in fluctibus ferebantur: deus vero tis auferebat redditum.

At ego per navem incedebam, donec latera
solvit fluctuum-impetus a-carina; eam vero inermem ferebat
unda.] Effregit autem ei malum usque-ad carinam; ac super
ipso] lorum inditum-erat, bovis corlo factum.
Hoc utique colligabam utrumque, pariter carinam atque etiam
malum;] sedens autem super his, ferebar a-perniciosis ventis.

Tum sane Zephyrus quidem desiit turbine furere:
supervenit autem Notus citio, ferebat meo dolores animo,
ut iterum istam perniciosa remetirer Charybdi.
Totam-per-noctem ferebar; simul autem cum-sole oriente
veni ad Scyllæ scopulum, horrendamque Charybdi.
Hæc quidem absorpsit maris salsam aquan;
at ego ad proceram caprificum alte levatus,
ei adhaerens tenebar, veluti vespertilio; nec usquam potui
neque hærente pedibus firmiter, neque ascendere.
Radices enim longe erant, alte-remoti autem erant rami,
longique magnique; obumbrabant vero Charybdi.
Continenter autem hærebam, donec evomeret retrorsum
malum et carinam rursus; cupienti autem mihi advenit
tandem: quando autem ad cœnam vir e-foro surgit,
judicans lites multas litigantium juvenum,
tunc demum hæc ligna e-Charybdi apparebant.
Demisi vero ego desuper pedes et manus, ut-ferrer;
in-medium autem cum-sonitu-incidi præter pælonga ligna,
sedensque super his remigavi manibus meis.
[Scyllam autem non-amplius sivit pater hominumque deumque] aspicere me: non enim effugissem altam perniciem.]

Inde autem per-novem-dies ferebar: decima autem me nocte
insulam in Ogygiam appulerunt dii, ubi Calypso
habitat pulcris-comis, potens dea, vocalis;
quæ me amiceque-excipiebat, lovebatque. Quid tibi hæc snar-
rem?] jam etenim heri enarrabam in domo
tibique et præstanti uxori: odiosum vero mihi est
rursum luculenter dicta enarrare.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ν.

Όδυσσέως ἀπόπλους παρὰ Φαιήκων
καὶ ἄφιξις εἰς Ίθάχην.

“Ὡς ἔφαθ’ οἱ δ’ ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σωπῆ·
κηληθμῶ δ’ ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκίσεντα.

Τὸν δ’ αὐτὸν Ἀλκίνοος ἀπαύειστο φώνησέν τε·

“Ὦ Οδυσσεῦ, ἐπεὶ θέου ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,
εἰς ἑψερεῖς, τῷ σ’ οὐτὶ παλιμπλαγχθέντα γ’ δίω
ἀψί ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μᾶλα πολλὰ πέπονθας.

“Ἔμενον δ’ ἀνδρὶ ἐκάστῳ ἐριμένος τάδε εἴρω,
δοσοῖς ἐνὶ μεγάροις γερούσιον αἴθοπα οἶνον
αἰεὶ πίνετ’ ἐμοίσιν, ἀκουάζεσθε δ’ δοιδοῦ·

10 εἰματα μὲν δὴ ξεινῷ ἐξέστη ἐνὶ γηλῷ
κείται καὶ χρυσὸς πολυδιάδολος ἀλλὰ τα πάντα
δῶρ’, θατα Φαιήκων βουληρόροι ἐνθάδ’ ἐνεικαν·
ἀλλ’ ἄγοι δῶμεν τρίτοδα μέγαν ἡδὲ λεβῆτα
ἀνδρακάς· ἡμεῖς δ’ αὐτὲς ἀγερόμενοι κατὰ δῆμον
ιε τισμέθε· ἀργαλέον γάρ ἔνα προικὸς χαρίσασθαι.

“Ὡς ἔφατ’ Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ’ ἐπιήνυντε μῦθος.
Οἱ μὲν κακκείοντες θέαν οἰκόνδε ἔκαστος.

“Ημος δ’ ἡριγένεια φάνη δοδοδάκτυλος Ἡδός,
νῆ δρ’ ἐπεσεύνοντο, φέρον δ’ εὐήνορα χαλκόν·
20 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηξι ἵερὸν μένος Ἀλκίνοοι,
αὐτὸς Ἰων διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγά, μῇ τιν’ ἐταίρων
βλάπτοι ἐλαυνόντων, δοτάτε σπερχοιατ’ ἐρετμοῖς.
Οἱ δ’ εἰς Ἀλκίνοοι κλον καὶ δαίται ἀλέγυνον.

Τοῖσι δὲ βοῦν οἴρευσι ἵερὸν μένος Ἀλκίνοοι
25 Ζηγὴν κελαινεφέτι Κρονίδη, δι πάσιν ἀνάσσει.

Μῆρα δὲ κείαντες δαίνυντ’ ἐρικυδέα δαίται,
τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλητε θεῖος ἀοίδης,
Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος. Αὔταρ δ’ Οδυσσεὺς
πολλὰ πρὸς ἡλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόντα,
30 δύναι ἐπειγόμενος· δὴ γάρ μενέαινε νέεσθαι.

“Ὡς δ’ ὅτ’ ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, δῆτε πανῆμαρ
νειὸν ἀν’ ἐλκητὸν βόοινοπε πηκτὸν ἀρτορον·
ἀπτασίως δ’ ἄρα τῷ κατέδυ φάος ἡελίοιο
δόρπον ἐποίκεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνοτ’ ἰόντι·
35 δῶς δὲ Οδυσῆ ταπεστὸν ἔδυ φάος ἡελίοιο.

Αἴψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέταιμοι μετηύσα,
Ἀλκίνοώ δὲ μάλιστα πιφαυσόμενος φάτο μῦθον·

“Ἀλκίνοος κρείον, πάντων ἀριδείκετε λάῶν,
πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ’ αὐτοῖς·
40 ηδὴ γάρ τετέλεσται, δι μοι φίλος θήλες θυμός,
πομπῇ καὶ φίλῳ δᾶρα, τά μοι θεοὶ Οὐρανίωνες
δῶσι ποιήσειν· ἀμύμονα δ’ οἶκοι ἀκοίτιν
νοστήσας εὑροιμι σὺν ἀρτεμέσσι φίλοισιν.

“Ἔμει δ’ αὐθὶ μένοντες ἐγράπινοτε γυναῖκας
45 χουριδίας καὶ τέκνα· θεοὶ δ’ ἀρετὴν διπάσειν
παντοίην, καὶ μῆτρι κακὸν μεταδήμιον εἴη.

“Ὡς ἔφαθ’ οἱ δ’ ἄρα πάντες ἐπήνεον ἡδὲ ἐκελευον

ΟΔΥΣΣΕΑ XIII.

ΟΔΥΣΣΕΑ XIII.

Ulyssis discessus a Phæacibus et ad-
ventus in Ithacam.

Sic dixit : illi autem omnes obmutuerunt silentio;
oblectationeque tenebantur per aëdes umbrosas.

Huic autem vicissim Alcinous respondit dixit :

O Ulysse , quandoquidem venisti meam ad ære-fundatam
domum,] altam, eo te neutiquam iterum-errantem puto
rediturum-esse, et si valde multa passus-es.

Vestrum autem viro unicuique præcipiens hæc dico,

quotquot in ædibus honorarium nigrum vinum

semper bibitis meis, auditisque cantorem :

vestes quidem jam hospiti bene-polita in arca

jacent, et aurum multa-arte-elaboratum, aliaque omnia

dona, quæcumque Phæacum consiliarii huc attulerunt :

verum age, ei demus tripodem magnum ac lebetum,

viritim ; nos autem rursus congregati in populo

rependeremus : grave enim uni fuerit de-suo-totu in præbere.

Sic dixit Alcinous ; illis vero placebat sermo.

Ii quidem decubituri abiérunt domum unusquisque.

Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,

ad-navem inde properabant, ferebantque viros-honestans aës :

et hæc quidem bene depositi sacra vis Alcinoi ,

ipse vadens per navem , sub transtris , ne quem sociorum

laderent impellentium , quando incumbenterem remis.

Illi autem ad Alcinoi domum iverunt et convivium curabant.

Inter hos autem boven mactavit sacra vis Alcinoi

Jovi atras-nubes-cogenti Saturnio , qui oīnibus imperat.

Femoribus autem assatis, epulabantur illustres epulas

oblectantes-sese:inter ipsos vero modulabatur divinus cantor,

Demodocus , a-civibus honoratus. At Ulysses

sepe ad solem caput verlebat splendidum ,

ut-occideret expetens ; jamdudum enim cupiebat reverti.

Sicut autem quum vir cœnam concupiscit, cui toto-die

per navale traxere duo-boves nigri compactum aratrum;

optato autem huic occidit lumen solis ,

cœnam ut-beat; affliguntur vero genua eunti :

sic Ulyssi gratum occidit lumen solis.

Statim autem inter-Phæacas remigii-studiosos locutus-est ,

Alcinoo autem maxime loquens dixit sermonem :

Alcinoe rex , omnium illustrissime civium ,

mittite me, postquam-libaveritis, illæsum ; valete vero ipsi:

jam enim perfecta-sunt, quæ mihi carus volebat animus ,

deductio ei cara dona , quæ mihi dii colestes

fortunata faciant : eximiam autem domi uxorem

utinam reversus inveniam, cum incolubus amicis.

Vos autem hic manentes oblectetis uxores

iugenuas et liberos; dii vero virtutem dent

omnigenam , et ne-quod malum in-populo sit.

Sic dixit : illi vero omnes collaudabant, ei juhebant

- πεμπάμεναι τὸν ἔεινον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοι·
- 50 Ποντόνε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νείμον
πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, δρρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ¹
τὸν ἔεινον πεμπάμεν ἐνὶ ἑς πατρίδα γαῖαν.
- “Ως φάτο Ποντόνος δὲ μελίφρονα οἰνὸν ἔκριν,
νώμησον δ' ἄρα πᾶσιν ἀπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν
60 ἴσπεισαν μαχάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
αὐτούνεν δὲ ἐδέρων. Άντα δὲ στατὸς Ὁδυσσεύς,
Ἀρήτη δὲ ἐν χεροὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,
καὶ μιν φωνῆσας ἔπει πτερόνεντα προσεῦδα·
- Χαίρε μοι, ὡς βασιλεῖα, διαμυτέρες, εἰσόχε γῆρας
65 Πλὴν καὶ θάνατος, τάτ' ἐπ' ἀνθρώποις πελονταί.
Ἄνταρ δὲ ἐνώ νέομαι· οὐ δὲ τέρπεο τῷδε ἐνὶ οἴκῳ
παισί τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινώ βαστῆῃ.
- “Ως εἰπὼν ὑπέρ οὐδὸν ἔθηστο δίος Ὁδυσσεύς.
Τῷ δὲ μέμα κήρυκε προίει μένος Ἀλκινόοι
70 ἥγεισθι ἐπὶ νῆσον θοήν καὶ θίνον θαλάσσης·
Ἀρήτη δὲ ἄρα οἱ δημαράς διμ' ἔπειμπε γυναικάς·
τὴν μὲν φρόνος ἔχουσαν ἔπιπλωνες ἡδὲ χιτῶνα,
τὴν δὲ ἐτέρην χηλὸν πυκικὴν διμ' ἔπειμπε κομίζειν·
ἡ δὲ ἀλλη σῖτον τ' ἔφερεν καὶ οἰνὸν ἐρυθρὸν.
- 75 Άνταρ ἐπεὶ δὲ ἐπὶ νῆσον κατέγιαθον ἡδὲ θάλασσαν,
αἷλα τάγ' ἐν νῆσον γλαφυρῇ πομπῆσις ἀγαυοὶ²
δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν διπασαν·
καδὲ δὲ δρρ' Ὁδυσσοῦ στρέμενον ῥῆγος τε λίνον τε
νηδὲς ἐπ' ἵκρισφιν γλαφυρῆς, ίγνα νήγρετον εῖδοι,
πρύμνης δὲν δὲ καὶ αὐτὸς ἔθηστο καὶ κατέλεκτο
80 στιγῆ· τοὶ δὲ καθίζον ἐπὶ κληῖσιν ἔκαστοι
κόδωμα, πεῖσμα δὲ θεοῖς πέποντο τρητοῖο λίθοια.
“Ἐνθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνερθρίπτουν ἔλα πηδῶ·
καὶ τῷ νηδύμοις ὑπνοῖς ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν,
νήγρετος, ήδιστος, θανάτῳ ἄγχιστα ἑουκώς.
“Η δὲ, ὃςτε ἐν πεδίῳ τετράροιο ἀρσενες Ἱπποι,
πάντες διμ' ὅρμηθέντες ὑπὸ πληγῆσιν ίμάσθητες,
ἔψοδος δειρόμενοι δίμηρα πρήσσουσι καλευθον·
δις δέ τῆς περύμνη μὲν ἀερέτο, κῦμα δὲ πτισθεν
85 πορφύρεον μέγα θύει πολυφοίσσοιο θαλάσσης.
“Η δὲ μάλ' ἀσφαλέως θύειν ἔμπεδον· οὐδέ τε ίρη;
κήρος δημαρτήσειν, ἐλαφρότατος πετενῶν·
δις δὲ δίμηρα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
δινόρα φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μῆδε δέχοντα·
90 δις τὸν μὲν μάλα πολλὰ πάσ' ἀλγεα διν κατὰ θυμὸν
ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων,
δηλούτος γέτεράς εἶδε, λελασμένος δοσ' ἐπεπόνθει.
Ἐντ' ἀστηρὶ ὑπερέστη φασάντατος, δις τε μαλιστα
ἐρχεται ἀγγελῶν φάος Ἡοὺς ἡριγενέης·
95 τῆμος δὲ νήσῳ προεπιλνατο ποντοπόρος νηῦς.
Φόρκυνος δέ τίς ἐστι λιμὴν, ἀλίοιο γέροντος,
ἐν δημιῳ Ἰθάκης δύο δὲ προβλῆτες ἐν αὐτῷ
ἀκταὶ ἀπορθῆγες, λιμένος ποτιπεπτηνιαῖ·
αἰτ' ἀνέμων σκεπάσωι διστήνων μέγα κῦμα
100 ἔκτοθεν ἔντοσθεν δέ τ' ἀνευ δεσμοῖο μένουσιν
νῆσες δύσσελμοι, δε τὸν δρμού μέτρον θικωται.

deduci hospitem, quum decenter locutus-esset.
Ac tum p̄aeconem allocuta-est vis Alcinōi :

Pontone, craterē mixto, merum distribue
omnibus per domum, ut precati Jovem patrem,
hunc hospitem deducamus suam in patriam terram.

Sic dixit : Pontonous vero dulce vinum miscebat :
distribuitque inde omnibus astans : illi autem diis
libarunt beatis, qui cœlum latum habitant,
indidem ex sedibus. Surrexit vero divinus Ulysses,
Aretæque in manibus posuit poculum duplex,
et ipsam compellans verbis alatis allocutus-est :

Vale milī, o regina, in-perpetuum, donec senectus
venerit, et mors, que quidem hominibus accidunt.
At ego profiscor : tu vero delectare hac in domo
liberisque, et civibus, et Alcinoo rege.

Sic fatus, super limen ibat divinus Ulysses.
Cum eo autem una p̄aeconem misit vis Alcinōi,
ut duceret ad navem velocem et litus maris :
Arete autem cum eo famulas sinuū misit mulieres ;
alteram quidem chlamydem habentem bene-lotam ac tuni-
cam,] alteram autem, arcam bene-munitam una misit ut por-
taret,] alia iterum panemque ferebat et vinum rubrum.

Ac postquam ad navem pervenerant et mare,
statim hæc in navi cava comites strenui
accepta deposuerunt, potum et cibum omnem :
at Ulyssi stravere vestemque-stragulam linteumque,
navis in tabulatiā cavæ, ut tranquille dormiret,
in-puppi : condescendit autem et ipse, et decubuit
slientio : illi autem consedere in transbris unusquisque
ordine ; retinaculumque solverunt a perforato lapide.
Ibi illi reclinati torquebant mare remo :
et huic suavis somnus in palpebras incidit,
altus, jucundissimus, morti proxime similis.
Illa autem, sicut in campo quadrijuges masculi equi,
omnes simul incitati sub verberibus scuticæ,
alte elevati, perniciter conficiunt viam :
sic inde hujus puppis quidem tollebatur, fluctus autem pone
niger magnus ruebat sonori maris.
Haec autem valde tute currebat firmiter ; neque accipiter
circus assecutus suisset, pernicissimus volucrum :
sic illa celeriter curvens maris fluctus secabat,
virum ferens, diis paria consilia habentem :
qui antea quidem multos passus-erat dolores suo in animo,
virorumque bella, sævosque fluctus transiens ;
tunc vero placide dormiebat, oblitus eorum quanta passus-
fuerat.] Quando stella super-insitū lucidissima, que maxi-
me] venit nuntians lumen Aurora mane-genito :
tum demum insulae appropinquabat pontum-transiens navis.

Phorcynis autem quidam est portus, marini senis,
in agro Ithacæ; duo vero projecta in ipso sunt
litora abrupta, in-portum vergentia :
que a-ventis defendant graviter-flantibus magnum fluctum
extra ; intus vero sine vinculo manent
naves bene-tabulatae, quando portus spatium intraverint.

Αύταρ ἐπὶ χρατὸς λιμένος τανύφυλλος Δαιή·
ἄγχοσι δ' αὐτῆς ἀντρὸν ἐπίκρατον, ἡροειδές,
ἴρον Νυμφάων, αἱ νηϊάδες καλέονται.
 105 'Ἐν δὲ χρητῆρές τε καὶ διμφιφορῆρες ἔστιν
λάῖνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιώσουστος μελισσαῖ·
'Ἐν δ' ἵστοι λίθεοι περιμήκεις, ἔνθα τε Νύμφαι
φάρέ' ὑφαίνουσιν ἀλιπόρρυφα, θῦματα ἰδεύσας·
ἔν δ' ὅδατ' ἀενάοντα. Δύνα δέ τέ οἱ θύραι εἰσὶν
 110 αἱ μὲν πρὸς Βορέαο, καταΐβαται ἀνθρώποισιν,
αἱ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσὶ, θεωτεραι· οὐδέ τι κείνῃ
ἄνθροπες ἔσχονται, ἀλλ' ἀθανάτων δόδοις δέστιν.
 'Ἐνθ' οὐγ' εἰελάσαν, πρὶν εἰδότες· ἢ μὲν ἔπειτα
τὴτερῷ ἀπάλελασεν, δυον τ' ἐπὶ θιμισού πάσης,
 115 σπερχομένῃ τοιν γάρ ἔπειτο γέρσος ἔρετάων.
Οἱ δ' ἔν τοις βάντες ἔүζηνοι ἥπειρόνδες
πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηδὸς δειραν
αὐτῷ σύν τε λίνῳ καὶ δήγει σιγαλόντεντι·
καὶ δ' ὅρ' ἐπὶ φαμάθῳ ἔσταν δεδιμημένοντον ὄπνῳ,
 120 ἐκ δὲ κτήματ' ἀειραν, ἢ οἱ Φαιήκες ἀγανοὶ¹
ώπασσαν οἰκαδ' ἤντι διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
Καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πυθμένιν Ἐλαῖης ἀθρόα θήκαν
ἐκτὸς δόδοι, μηδ ποὺ τις διδίτανον ἀνθρώπων
πρὶν γ' Ὀδυσσῆη γέρεσθαι ἐπελθὼν ὅπλήσαιτο.
 125 αὐτοὶ δ' αὐτὸς οἰκόνδε παλιν κίον. — Οὐδὲν Ἔνοσίθων
λήθετ' ἀπειλάνων, τὰς ἀντιθέων Ὀδυσσῆη
πρῶτον ἐπητείλησον, Διὸς δ' ἔξερετο βουλήν.
 Ζεῦ πάτερ, ὀνκέτ' ἔγωγ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
τιμήεις ἔσομαι, δτε με βροτοὶ οὔτι τίουσιν,
 130 Φαιήκες, τοίπερ τοι ἐμῆτς ἔτι εἰσι γενέθλες.
Καὶ γάρ νῦν Ὀδυσσῆη ἐράμενον καὶ πολλὰ παθόντα
οἰκαδ' ἔλευσεσθαι· νόστον δέ οἱ οὐποτ' ἀπτήρων
πάρχων, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὄπεσθε καὶ κατένευσας.
Οἱ δ' εἴδοντες ἐν νητὸν ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 135 κάτθεσαν εἰνὶ Ιθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἀσπετα δόρα,
χαλκόν τε χρυσόν τε ἀλιές ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν,
πολλ', δο' ἀν οὐδέποτε Τροίης ἔχειρας Ὀδυσσεύς,
εἰπερ ἀπήμανναν ἥλθε, λαχὼν ἀπὸ ληίδος αἴσαν.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς
 140 ὁ πόποι, Ἐννοσίγαι! εὐρυσθενές, οἷον ξειπες.
Ούτι σ' ἀτιμάζουσι θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἶναι,
πρεσβύτατον καὶ ἀριστον ἀτιμίσινον ιάλλειν.
Ἄνδρῶν δ' εἴκεπτο τίς σε βίη καὶ κάρτει εἰκῶν
οὔτι τίει, σοὶ δ' ἐστι καὶ ἔποισσον τίσις αἰσι.
 145 Ἐρκον, δπως ἔθελεις καὶ τοι φύλον ἐπλετο θυμῷ.
 Τὸν δ' ἡμεῖσθετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐννοσίθων·
αἴψα κ' ἔγων ἔρκαιμι, Κελαινεψές, ὡς ἀγροεύεις·
ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν δπίζομαι τοδ' ἀλεσίνω.
 Νῦν αὖ Φαιήκων ἔθελω περικαλλέα νῆσον,
 150 ἐκ πομπῆς ἀνιστάν, ἐν ἡροειδέη πόντῳ
βαῖσαι· ἵν' ἡδη σχῶνται, ἀπολλήξωσ δὲ πομπῆς
ἀνθρώπων μέγα δὲ σφιν δρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·
 155 πέπον, διὸ μὲν ἔμαι θυμῷ δοκεῖ εἶναι δριστα,
δππότε κεν δὴ πάντες ἔλαυνομένην προθέωνται

At in vertice portus patulis ramis-oliva est :
prope autem ipsam, antrum amoenum, obsecrum,
sacrum Nympharum, quae Naiades vocantur.
 Intus vero cratereque et amphorae sunt
lapideae : ibi autem subinde mellificant apes.
 Intus sunt et juga lapidea praelonga, in quibus Nymphae
pallia texunt purpurea, mirabile visu :
intus et aquæ perpetuo-fluentes. Duæ autem ei fores sunt ;
haec quidem ad Boream, permeabiles hominibus,
illæ autem ad Notum sunt, diviniores : neque omnino illac
homines intrant, sed immortalium via est.
 Huc illi navem adegerunt, locum prius scientes : ea quidem
postea] terre appulsa-est, quantum ad dimidium totius,
concitata ; talium enim impellebatur manibus remigum.
 Illi autem ex navi egressi bonis-transtris-instructa in-terram
primum Ulyssem cava ex navi sustulerunt,
ipso cumque linteo et stragulis splendidis ;
alique in arena deposuerunt, oppressum sommo :
extulerunt autem bona, quae ei Phœaces illustres
dederant domum eundi, propter magnaniam Minervam.
 Et ea quidem inde ad imum olivæ conferta posuerunt
extra viam, ne forte quis viatorum hominum,
antequam Ulysses expigeretur, aggressus ea violaret :
ipsi vero rursus domum redibant. Neque Neptunus
obliviscebat minarum, quas deo-pari Ulyssi
primum minatus-erat, Jovis autem expetebat consilium :
 Jupiter pater, haud-amplius ego inter importales deos
honoratus ero, quum me vel mortales minime honorant,
Phœaces, qui sane a-me oriundi sunt stirpe.
 Etenim nunc Ulyssem putabam mala multa passum
dormum venturum ; redditum vero illi nunquam anterēbam
penitus, quoniam tu primum promisisti et annuisti.
 Hi autem dormientem in navi veloci super pontum vehentes
deposuerunt in Ithaca, dederuntque ei immeasa dona,
æque, aurumque abunde, vestimentaque textilem,
multa, quot nunquam Troja extulisset Ulysses,
si incolumis venisset, sortitus de præda portionem.
 Hunc autem respondens affatus-est nubes-cogens Jupiter :
papa! Neptune late-potens, quale hoc dixisti!
nequaquam te despiciunt dii; grave vero eset,
antiquissimum et præstantissimum ignomina prosequi.
 Hominum autem si quis te viribus et robori tuo obsequens
non honorat, tibi tamen est et in-posterum ultio semper.
 Fac, sicut vis et tibi gratum est animo.
 Huic autem respondit deinde Neptunus terra-occupans :
statim ego fecerim, Atraram-nubiam-coactor, sicut dicas;
sed tuam semper iram observo et evito.
 Nunc vero Phœacum volo perpalcram navem,
ex deductione revertentem, in obecro ponto
perdere; ut jam abstineant, desistantque a-deductione
hominum ; magnum vero ipsis montem urbi obducere.
 Hunc autem respondens affatus-est nubes-cogens Jupiter :
o bone, sic quidem meo animo videtur esse optimum,
quum jam omnes incitata intuebuntur

λαοὶ ἀπὸ πτολιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαῖης,
νηὶ θοῇ ἵκελον· ἵνα θαυμάζωσιν διπάντες
ἀνθρωποι· μέγα δὲ σφι δρός πολεὶ ἀμφικαλύψῃ.

Ἄνταρ ἑπει τόγ' ἀκουστε Ποσειδάνων ἔνοστήθων,
180 βῆ β' ἴμεν ἐς Σχερίην, δοὶ Φαιήκες γεγάσαν.
Ἐνθ' ἔμεν· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἥλισθε ποντοπόρος νῆσος,
ἥμιφα διωκομένη· τῆς δὲ σχεδὸν ἥλος¹ Ἐνοσίχθιον,
δὲς μιν λᾶν ἔνηκε καὶ ἐρῆτῶσεν ἔνερθεν,
χειρὶς καταπρηνεῖ θλάσας· δὲς οὐδέτερη βεβήκει.
185 Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπει πτερόεντ' ἀγόρευον
Φαιήκες δολιχίτρετοι, ναυσίχλυτοι ὄνδρες.
Ὥδε δὲ τις εἰπεσκεν ἴδων ἐς πλησίον θλόν·
Ὄ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδοσ' ἐν πόντῳ,
οὐκαδὲ ἀλινομένης; καὶ δὴ προύφαντετο πάσα.
190 Ως ἀρε τις εἰπεσκε· τὰ δὲ οὐχὶ Ἱσαν, ὃς ἐτέυκτο.
Τοῖσιν δὲ Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέπειν·
Ωἱ πόποι, ἡ μάλα δὴ μι παλαίφατα θέρασθι θάνατον
πατρὸς ἔμοῦ, δὲς ἔραστο Ποσειδάνων² ἀγάσσασαι
ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπτήμονες εἰμεν ἀπάντων.
195 Φῆ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα,
ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσσαν, ἐν ἡρεοεδεῖ πόντῳ
ραισέμεναι, μέγε δὲς ἥλιος πολεὶ ἀμφικαλύψῃεν.
Ως ἀγρέει δέ γέρων· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Ἄλλ' ἀγεθ', ως ἀν ἐγίνοντα εἴπω, πειθώμεθα πάντες·
200 πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἰχτηται
ἡμέτερον προτὶ ἀστο· Ποσειδάνων δὲ ταύρους
δῶδεκα κεχριμένους ἱερεύσομεν, αἵ κ' ἐλέηση,
μηδὲν ἡμῖν περίμεκες δρός πολεὶ ἀμφικαλύψῃ.
Ως ἔραθ' οἱ δὲς ἔδεισαν, ἔτοιμάσαντο δὲ ταύρους.
205 Ως οἱ μέν β' εὔχοντο Ποσειδάνων ἀνακτί³
δῆμου Φαιήκων ἡγήτορες ἡδὲ μέδοντες,
ἔσταότες περὶ βωμὸν.—Οἱ δὲ ἔγρετο διος⁴ Οδυσσεὺς,
εῦδον ἐν γαῖῃ πατρῷῃ, οὐδὲ μιν ἔγνω,
ἡδὲ δὴν ἀπέων⁵ περὶ γάρ θεος ἡέρα γενεύεν
210 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διός· δρόσα μιν αὐτὸν
ἄγνωστον τείξειν ἔκαστα τε μιθῆσαιτο,
μηδὲ μιν πρὶν ἀλοχὸς γνοίη δεστοὶ τε φιλοὶ τε,
πρὶν πλαστὸν μνητῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
Τούνεκ' ἀρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἀνακτί,
215 ἀτραπιτοῖ τε διηνεκέες λιμένες τε πάνορμοι
πέτραι τ' ἡλίθιατο καὶ δένδρεται τηλεθῶντα.
Στῆ δὲ ἀρ' ἀναίξας καὶ β' εἰσιδε πατρίδα γαῖαν·
ῷμωκέν τ' ἀρ' ἔπειτα καὶ ω πεπλήγητο μηρῷ
χεροὶ καταπρηνέστ· δολφυρόμενος δὲς ἐπος ηδός.
220 Ω μοι ἔγώ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαῖαν θάνω;
Ζ β' οἶγ' θνορισταί τε καὶ ἀγριοὶ οὐδὲ δίκαιοι,
ἡδὲ φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστι θεούδης;
πηγὴ δὴν χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πηγὴ τε καὶ αὐτὸς
πλάζομαι; αἵδ' δρελον μείναι παρὰ Φαιήκεσσιν
225 αὐτῷ· ἔγώ δὲ κεν θλόν ὑπερμενένων βασιλήων
ἔξικόμην, δὲς κέν μ' ἔριλει καὶ ἔπειτε νέεσθαι.
Νῦν δὲ οὔτ' ἀρ' πηγὴ θέσθαι ἔπισταμαι οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
καλλείψω, μήπως μοι θλωρ ἀλλοισι γένηται.
Ωἱ πόποι, οὐκ ἀρε πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι

cives ab urbe, tum eam facere lapidem prope terram
navi veloci similem : ut admirentur omnes
homines ; magnum vero ipsis montem urbi obducores.

Ac postquam hoc audiverat Neptunas terras-censassor,
profectus-est ire in Scheriam, ubi Phaeaces sunt.
Illi manebat : haec vero valde prope venit, pontum-transiens
navis,] celeriter impulsu : eam autem prope venit Neptunus,
qui ipsam lapidem reddidit, et radicari-fecit inferne,
manu prona percussam : ipse autem discessit.

Illi vero inter se verba alata loquebantur,
Phaeaces longis remis-utentes, navibus-incliti viri.
Sic autem aliquis dicebat intuitus propinquum alium :

Eheu, quis jam navem velociem ligavit in ponte,
domum-versus actam? et jam apparebat tota.

Sic aliquis dicebat : haec autem nesciebant quomodo facta
essent.] Inter-eos vero Alcinous concionatus-est et dixit :

Dii-boni! certe omnino jam me antiqua vaticinia assequuntur]
patris mei, qui dicebat Neptunum iratum-esse
nobis, quoniam deductores tuli sumus omnium.
Dixit aliquando Phaeacum virorum se perpaxram navem,
ex deductione revertentem, in obscurō pontō
perditurum, magnumque nobis montem urbi obducturum.
Sic dicebat senex; haec vero nunc omnia perficiuntur.
Sed agite, sicut ego dixerim, pareamus omnes :
a-deductione quidem desistite mortalism, quando aliquis ve-
nerit] nostram ad urbem : Neptuno autem tauros
duodecim electos sacrificabimus, si forte miserestanter,
ne nobis ingentem montem urbi obducatur.

Sic dixit : illi autem timuerunt, paraveruntque tauros.
Sic hi quidem supplicabant Neptuno regi,
populi Phaeacum ductores et principes,
stantes circum altare. Experrectus-est autem divinus Ulysses,
cubans in terra patria, neque ipsam cognovit,
jam diu quum-abfuisse; nam dea nebula circumfederat,
Pallas Minerva, filia Jovis; ut eum ipsum
ignotum sacerferet, singulaque ediceret,
ne ipsum prius uxor cognosceret civesque, amicique,
quam omnem procī contumeliam knissent.
Propterea mutata-forma videbantur omnia regi,
viaque perpetuae, portusque undique-stationibus-apti,
petraeque præcipites, et arboree virentes.
Stetit autem quum-exsurrexisset, et inspexit patriam terram;
flevitque deinde, et sua percussit femora
manibus pronis; lugensque verbum dixit :

Hei mihi, quorumnam demum hominum in terram veni?
numquid hi injuriosique et crudeles, neque justi?
an hospitales, et ipsis mens est deorum-reverens?
quanam jam bona multa fero haec? quanam autem et ipso
vagor? utinam mansissem apud Phaeacas
illuc; ego vero ad alium magnanimorum regum
pervenissem, qui me amico-excepisset et deduxisset ut-redi-
rem.] Nunc vero nec usquam ea seponere scio, neque illuc
relinquam, ne forte mihi praeda aliis fiant.
Dii boni! non ergo omnino sapientes, neque justi

210 Ήσαν Φαιήκων ἡγῆτορες ἥδε μέδοντες,
οἱ μὲν εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον, οὐ τέ μ' ἔφαντο
άξειν εἰς Ἰθάκην εὑδελέον, οὐδὲ ἐτέλεσσαν.
Ζεὺς σφείας τίσαισθ' ἵκετήσιος, δέτε καὶ ὄλλους
ἀνθρώπους ἐφορῷ καὶ τίνυται, δέτις ἀμάρτῃ.
215 Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματα ἀριθμήσω καὶ ἴωμαι,
μήτις μοι οἰχωνται κοιλής ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.
Ὦς εἰπὼν τρίτοδας περικαλλέας ἥδε λέβητας
ἥριθμεις καὶ χρυσὸν ὑφαντα τε εἵματα καλά.
Τὸν μὲν ἄρ' οὔτι ποθεῖς δ' δύδρετο πατρίδα γαῖαν,
220 ἐρτόζων παρὰ θίνα πολυφοίσιον θαλάσσης,
πολλάλιον διοφυρόμενος. Σχεδόθεν δέ οἱ ἥλθεν Ἀθήνη,
ἀνδρὶ δέμεις εἰκενία νέων ἐπιβίωτορι μῆλων,
παναπάλῳ, οἷοι τε ἀνάκτους παιδεῖς ἔστιν,
δέπτυχον ἀμφ' ὕδωρισιν ἔχουσιν εὐεργέα λάπτην.
225 ποστεῖ δ' ὅντὸς λιπαροῖσι πέδιλον ἔχει, χερσὶ δ' ἄκοντα.
Τὴν δ' Ὁδυσσεὺς γῆθησεν ίδων καὶ ἐναντίος ἥλθεν,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φῦλ', ἐπει σε πρῶτα κιχάνων τῷδ' ἐν χώρῳ,
χαῖρέ τε καὶ μή μοι τι κακῶν νόνδονιθησαις,
230 ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· τοι γάρ ἔγωγε
εὐχομαι ὥστε θεῷ καὶ σεν φίλα γούναθ' ἱσάνω.
Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευον ἐτίτυμον, δφρ' εὖ εἰδὼ·
τίς γῆ, τίς δῆμος, τίνες ἀνέρες ἐγγεγάσιν;
ἢ πού τις νήσουν εὑδελέος τέ τις ἀκτῇ
235 κεῖθι δὲ λεκιψάμην ἐριθώλακος ἡπείρου·
Τὸν δ' αὗτε προσέσπει ποθεὶ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
νήσιος εἰς, ὥς ξεῖν', οὐ τηλόθεν εἰλήλουθας,
εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνέρεατ. Οὐδέ τι λίγη
οὖτις νόμασμός ἔστιν· Ισασι δέ μιν μᾶλι πολλοί,
240 ἥμεν δοῖ ναΐσους πρόδες Ἡῶ τ' Ἡελιόν τε,
ἥδε δοῖσι μετέποισθε ποτὶ ζόρον ἡερόεντα.
Ἡτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐδὲ ἴππηλατός ἔστιν,
οὐδὲ λίγη λυπρή, ἀτάρ οὐδὲ εὑρεῖα τέτυκται.
Ἐν μὲν γάρ οἱ σίτος ἀθέρεφατος, ἐν δέ τε οἶνος
245 γίγνεται· αἰεὶ δὲ δμῆρος ἔχει τεθαλιά τ' ἐρόη·
αἰγίσθοτος δὲ ἀγαθὴ καὶ βούνοτος· ἔστι μὲν ὑλη
παντοίη, ἐν δὲ ἀρδμοὶ ἐπέτετανοι παρέασιν.
Τῷ τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὅνομ' ἔκει,
τήληπερ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιίδος ἐμμεναι αἰτης.
250 Ὦς φάτο· γῆθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,
χαίρων ἡ γαῖη πατρῷή, ὃς οἱ ξείπεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγάλχοιο·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
οὐδὲ δγ' ἀληθέα εἴπει, παλίν δ' δγε λάζετο μῦθον,
255 αἰεὶ ἐν στήθεσσι νόσῳ πολυκερδέα νωμῶν·
Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείη,
τηλοῦ ἐπέρ πόντου· νῦν δὲ εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
χρήμασι σὺν τοῖς δεσσοῖς λιπῶν δὲ τις παισὶ τοσαῦτα
φεύγων, ἐπει φίλον υῖα κατέκτανον Ἰδομενῆς,
260 Ὀρσιλοχον πόδας ὠκύν, δε ἐν Κρήτῃ εὐρείη
ἀνέρες ἀλφηστάς νίκα ταχέεσσιν πόδεσσιν·
οὐνεκά με στερέσσαι τῆς λητίδος ἥθελε πάστης
Τρωιάδος, τῆς εἰνεκ' ἔγω πάθον ἀλγεα θυμῷ

ΟΔΥΣΣΕΑ XIII.

erant Phaeacum ductores et principes,
qui me in aliam terram abduxerunt : certe me dicebant
ducturos se in Ithacam late-conspicuum ; nec perficerunt
Jupiter ipso ulciscatur supplicum-custos, qui et alias
homines insipicit et punit, quicunque peccet.
Verum age jam bona numerabo et videbo,
ne quid mihi abierint cava in navi auferentes.
Sic locutus, tripodas perpulcros et lebetas
numerabat, et aurum, textiliaque vestimenta pulcra.
Horum quidem nihil desiderabat : verum lugebat patriam ter-
ram,] reptans juxta litus sonori maris,
multum lamentans. Prope autem eum venit Minerva,
viro corpore assimilata juveni, pastori ovium,
perdelicato, quales quidem regum filii sunt,
duplicem circa humerum habens pulcre-factam vestem ;
pedibus vero sub nitidis calceos habebat, manuque jaculum.
Hanc autem Ulysses gaudebat conspicatus, et obvius venit,
et ipsam compellans verbis alatis allocutus-est :

O amice, quandoquidem te primum invenio hoc in loco,
salveque, et neutiquam mihi malo animo occurris ;
sed serva quidem haec, serva autem et me ; tibi enim ego
supplico, tanquam deo, et ad tua cara genua accedo.
Et milii haec dic vere, ut bene sciam :
quae hec est terra? quis populus? qui viri insunt?
an aliqua insularum late-conspicua, an aliquod litus
hoc jacet mari acclinatum glebosae continentis?

Hunc autem contra allocuta-est dea cæsis-oculis Minerva :
stultus es, o hospes, aut e-longinquò venisti,
si revera de-hac terra interrogas. Neutiquam nimis
adeo ignobilis est; norunt vero eam admodum multi,
sive quotquot habitant ad Auroramque Solemque,
sive quoquot in-averso ad caliginem obscuram.

Nempe aspera quidem et non equitabilis est,
nec valde exillis, at neque lata est.
In ea enim frumentum copiosum, in ea autem et vinum
oritur : semper vero pluvia tenet eam fecundusque ros :
caprisque-pascendis bona et -bobus; est quidem silva
omnigena, ibique aquationes perennes adsunt.
Itaque, hospes, Ithace sane et in Trojanum nomen pervenit
quam-quidem procul dicunt Achaica esse a-terra.

Sic dixit : latatus-est autem audens divinus Ulysses,
gaudens sua terra patria, sicut ei dixerat
Pallas Minerva, filia Jovis ægidem-tenantis :
et ipsam compellans verbis alatis allocutus-est ;
neque is vera dixit, ex-obliquo vero instruebat sermonem,
semper in pectore mentem perastutam agitans :

Audiebam de-Ithaca quidem etiam in Creta lata,
longe trans pontum ; nunc autem huc veni et ipse
bonis cum hisce; relictis vero adhuc apud-filios tant
fugi, quoniam dilectum filium interfeci Idomenei,
Orsilochum pedibus velocem, qui in Creta lata
viros ingeniosos vincebat velocibus pedibus :
quoniam me privare præda volebat omni
Trojana : cuius gratia ego passus-eram dolores animo,

ἀνδρῶν τε πτολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
 288 οὐνεκ' ἄρ' οὐχὶ ὡς πατρὶ γαριζόμενος θεράπευον
 δῆμῳ ἔνι Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἥρχον ἔταιρων.
 Τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλον χαλκήρει δουρὶ¹
 ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὅδοιο λογησάμενος σὺν ἔταιρῷ·
 νῦν δὲ μᾶλα δυνοφερὴ κατέχ' οὐρανὸν, οὐδέ τις τις ἡμέας
 270 ἀνθρώπων ἐνόησε· λάθον δέ ἐθυμὸν ἀπούρας.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε κατέκτανον δέξῃ χαλκῷ,
 αὐτέκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆστι κιών Φοίνικας ἀγαυόδες
 Ἐλλισάμην καὶ τριν μενοεικά ληῖδα δῶκα·
 τούς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι
 275 ή εἰς Ἡλίδα δίσιν, διθι κρητέουσιν Ἐπειοί.
 Ἄλλ' ήτοι σφέας κείθεν ἀπώσατο ής ἀνέμιοι,
 πολλὴ ἀκαζόμενους οὐδ' ἤθελον ἔκαπατῆσαι.
 Κείθεν δὲ τλαχγέντες ικάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
 σπουδῇ δὲς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις τις ἡμέαν
 280 δόρπου μνῆστις ἔην, μᾶλα περ χατέουσιν ἐλέσθαι·
 ἀλλ' αὐτῶς ἀποβάτες ἐκείμεδα νῆδος ἀπαντεῖς.
 "Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπῆλυθε κεχυμῆται·
 οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλωφυρῆς ἐν νῆδος ἐλόντες
 κάθετον, ἐνθα περ αὐτὸς ἐπὶ φυαμάθοισιν ἐκείμην.
 285 Οἱ δὲς Σιδονίην εὐναιομένην ἀναβάντες
 ὧχοντ' αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀσαχήμενος ἦτορ.
 "Ὡς φάτο· μείδοσεν δὲ θεὸς γλαυκῶπις Ἀθήνη
 χειρὶ τέ μιν κατέρεξε· δέμας δὲς ἤκτο γυναικὶ²
 καλῆ τε μεγάλη τε καὶ ἀγλὰς ἔργ' εἰδυῖη·
 290 καὶ μιν φωνήσασ' ἐπεκ πτερόντα προσηύδα·
 Κερδαλέος κ' εἴη καὶ ἐπίκλωτος, δὲς σε παρέλθοι
 ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
 Σχέτλεις, ποικιλομῆτα, δόλων ἄτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες
 οὐδὲν ἐν σῇ περ ἐών γαίη λήξειν ἀπατάων
 295 μύθων τε χλοπίων, οἵ τοι πεδόθεν φλοι εἰσίν;
 Ἄλλ' ἔγε, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, εἰδότες ἀμφω
 κέρδε· ἐπεὶ σὺ μὲν ἔσσι βροτῶν δὲς ἀριστος ἀπάντων
 βουλῇ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δὲν ἐν πᾶσι θεοῖσιν
 μῆτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σύγ' ἔγνως·
 300 Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διός, ητοι αἰεὶ³
 ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ηδὲ φυλάσσω,
 καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φλοι πάντεσσιν θύηκα.
 Νῦν αὖ δεῦρ' ικόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφῆνω
 χρήματά τε κρύψω, δόσα τοι Φαιήκες ἀγανοὶ⁴
 305 ὥπασαν, οἰκαδὸντι, ἐμῇ βουλῇ τε νῶν τε,
 εἴπω θ', δόσσα τοι αἴσα δόμοις ἔνι ποιητοῖσιν
 - καὶ δέ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη,
 μηδέ τιν ἐκράσθαι, μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν,
 πάντων, οὐνεκ' ἄρ' ἥλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῆ
 310 πάσχειν ἀλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
 Τὴν δὲ παταιειδόμενος προσέφη πολύμητης Ὅδυσ-
 ἀργαλέον σε, θεὸς, γνῶναι βροτῶν ἀντιάσαντι, [σεύς·
 καὶ μᾶλλον ἐπισταμένῳ· σὲ γάρ αὐτὴν παντὶ ἔσσεις.
 Τοῦτο δὲς ἐγὼν εὑρίσθι, διθι μοι πάρος ἡπίη ἥζθα,
 315 εἴως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἱες Ἀχαιῶν.
 Αὐτὰρ ἐπειλ Πριάμοιο πολιν διεπέρσαμεν αἰπήν,
 βῆμεν δὲν νῆεσσι, θεὸς δὲς ἐκέδασσεν Ἀγαιοὺς,

HOMERUS.

virorumque bella, tristesque undas transiens :
 quoniam scilicet haud suo patri gratificans serviebam
 populo in Trojanorum, sed aliis imperabam sociis.
 Hunc quidem ego revertentem percussi ærata hasta
 ex-agro, prope viam insidiatus cum socio :
 nox vero valde obscura tenebat celum, nec quisquam nos
 hominum animadvertisit : latui autem illum anima spoliens.
 Ac postquam hunc interfecram acuto ære,
 statim ego ad navem profectus Phoenicas illustres
 oravi, et ipsis animo-gratam predam dedi :
 hos me jussi in-Pylum deferre et collocare,
 vel in Elidem divinam, ubi dominantur Epei.
 Sed sane ipsos illinc depulit vis venti
 admodum invitos ; neque volebant me fallere.
 Illinc autem vagati venimus huc noctu :
 segré vero in portum remorum-ope-appulimus, neque ulla nobis
 cœnæ cogitatio erat, valde licet indigentibus sumere ;
 sed sic temere jacebamus egressi e-navi omnes.
 Illic me quidem dulcis somnus invasit defessum :
 illi autem bona mea cava e navi extracta
 deposituerunt, ubi quidem ipse in arenis jacobam.
 Hi vero in Sidoniam bene-habitatam navi conscensa
 abierunt ; at ego relictus-sum dolens corde.
 Sic dixit : risit autem dea cæsiæ-oculis Minerva,
 manuque ipsum demulxit ; corpore vero assimilata est mulier
 pulchraeque magnæque , et illustria opera scienti ;
 et ipsum compellans verbis alatis allocuta-est :
 Astutus esset et fallax , qui te superaret
 in omnibus dolis, etiam si deus *tibi* occurreret,
 Intractabilis, versute, dolorum insatiabilis, non ergo eras,
 ne in tua quidem quum-esses terra, destitutus a-sallaciis,
 verborumque fraudibus, quæ tibi ab-ortu amicæ sunt ?
 Sed age, ne-amplius hæc inter-nos-seramus, scientes ambo
 dolos : quia tu quidem es hominum longe optimus omnium
 consilio et verbis ; ego autem inter omnes deos
 consilioque celebror et dolis : nec tu-scilicet novisti
 Palladem Minervam, filiam Jovis, quæ tibi semper
 in omnibus laboribus asto, et *te* servo,
 et vero te Phœacibus gratum reddidi.
 Nunc vero rursus huc veni, ut tibi consilium contexam,
 bonaque abscondam, quotquot tibi Phœaces illustres
 dederunt, domum proficiiscenti, meo consilioque menteque ;
 dicamque, quantos tibi fatale *est* ædibus in structis
 dolores perferre ; tu vero tolera etiam necessitate ;
 neu cuiquam eloquere, nec virorum nec mulierum,
 omnium, quod veneris vagans : sed tacite
 patere dolores multos, injurias sustinens virorum.
 Hanc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses
 difficile *est* *te*, dea, cognoscere mortali congresso,
 etiam admodum scienti : te enim ipsam cuiilibet assimilas.
 Hoc autem ego bene novi, quod mihi antea benigna eras,
 dum in Troja pugnabamus filii Achivorum.
 At postquam Priami urbem destruximus altam,
 ivimusque in navibus, deusque dissipavit Achivos,

27

οὐ σέγ' ἔπειτα ἴδον, κούρη Διὸς, οὐδὲ ἐνόησαι
υγῆς ἐμῆς ἐπιβάσαν, δπως τί μοι ἀλλοῖς ἀλλοῖς.
 220 [ἄλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἥσιν ἔχιων δεδειγμένον ἦτορ
τὴλώμην, εἴως με θεοὺς κακότητος ἐλυσαν·
περὶ γ' ὅτε Φαιήκων ἀδρῶν ἐν πίονι δῆμῳ
θάρσουντάς τ' ἐπέεσσι καὶ ἐς πολιν ἤγαγες αὐτῇ.]
 Νῦν δέ σε πρὸς πατρὸς γουνάζομαι — οὐ γάρ δῶ
 225 ἥκειν εἰς Ἰοάκην εὐδέλελον, ἀλλά τιν' ἄλλην
γαῖαν ἀναστρέφομαι: σὲ δὲ κερτομέουσαν δῶ
ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ήν' ἐμὲς ψρένας ἡπεροπεύσῃς —
εἰπέ μοι, εἰ ἐτέον γε φίλην ἐς πατέρος ἵκανα.
 Τὸν δ' ἡμεῖςτ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 230 αἰεὶ τοι τοιοῦτον ἐν στήθεσσι νόνυμα·
τῷ σε καὶ οὐδὲναμα προλιπεῖν δύστηνον ἔντα,
οὐνεὶς ἐπητῆς ἔστοι καὶ ἀγχίονος καὶ ἔχερων.
 Ἀσπασίως γάρ κ' ἀλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ἴεται ἐν μεγάροις ἰδέειν παῖδας τ' ἀλογόν τε·
 235 σοὶ δ' οὐπω φίλον ἐστὶ δεήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι,
πρὶν γ' ἐτὶ σῆς ἀλόγου πειρήσεαι, ητο τοι αὔτως
ἥσται ἐν μεγάροις ὅτις δίκυρας δέ οι αἰεὶ
φύνουσιν νύχτες τε καὶ ἥματα δακρυγεούσῃ.
 Αὐτέρ δέ τοι μάνιον ὁποῖος ἀπίστεον, ἀλλ' ἐν θυμῷ
 240 ἥδε, δ νοστήσεις δέλεσας ἀπὸ πάντας ἔταιρους.
 Ἀλλὰ τοι οὐκ ἔθελησα Ποσειδάνιον μάχεσθαι,
πατροκαστιγνήτῳ, & τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
χωρίενος δτοι οἱ υἱὸν φίλον ἔξαλάωσας.
 Ἀλλ' ἄγε τοι δεῖξον Ἰοάκης ἔδος, δρρα πεποίθης.
 245 Φόρχυνος μὲν δέστη λιμῆν, ἀλλοιο γέροντος·
ἥδε δὲ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύρυλλος ἐλαίνη·
 [ἀγγέθι δ' αὐτῆς ἀντρὸν ἐπίκρατον, ἡροειδές,
ἰρὸν Νυμφάν, αἱ νηϊάδες καλέονται.]
 τοῦτο δέ τοι σπέος ἐστὶ κατηρεψές, ἔνθα σὺ πολλὰς
 250 ἔρδεσκες Νύμφης τεληγέσσας ἔκατόμβας·
τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν, δρός καταειμένον θλῆ.
 Ως εἰποῦσα θεὰ σκέδαστ' ἡρέ· εἰσατο δὲ χθῶν·
γῆθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα τολύτλας διος Ὁδυσσεὺς,
χαίρων ἢ γαῖη· κύσε δὲ ζείδωρον ἔρουραν.
 255 Αὐτίκα δὲ Νύμφης ἡρήσατο, κεῖρας ἀναστρών·
 Νύμφαι νηϊάδες, κοῦραι Διὸς, οὐποτ ἔγωγε
δψεοτ' ὅμμ' ἐφάμην· νῦν δὲ εὐχαλῆς ἀγανῆσιν
χαίρετ· ἀτέρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὡς τὸ πάρος περ,
 αἱ κεν ἐσ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελέτη
 260 αὐτὸν τε ζώειν καὶ μοι φίλον υἱὸν ἀξέη.
 Τὸν δ' αὐτές προρέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 Ἀλλὰ χρήματα μὲν μυχῷ ἀντρου θεσπεστοίο
 θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σάσα μίμην·
 265 αὐτὸν δὲ φραζώμεθ, δπως δέριστα γένηται.
 Ως εἰποῦσα θεὰ δύνε σπέος ἡροειδές,
 μακιομένη κευθιώνας ἀνά σπέος· αὐτέρ δ Οδυσσεὺς
 ἀσσον πάντ' ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκὸν
 εἵματά τ' εὐποίητα, τά οι Φαιήκης ἔδωκαν.
 270 Καὶ τὰ μὲν εὗ κατέθηκε· λίθον δὲ ἐπέθηκε θύρησιν
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόγοιο.

ΟΔΥΣΣΕΑ XIII.

haud te postea vidi, filia Jovis, neque animadvertis
navem meam ingressam, ut aliquem mihi dolorem arceres.
 [sed semper mente propria habens distractum cor
vagabar, donec me dii malo solverunt:
priusquam quando Phæacum virorum in opulentio populo
animastique verbis me, et in urbem duxisti ipsa.]
 Nunc vero te per patrem supplex-oro: non enim puto
venisse me in Ithacam late-conspicuum, sed aliquam aliam
per-terram vursor; te autem illudentem puto
hæc dicere, ut meam mentem decipias:
dic mihi, an vere dilectam in patriam venerim.

Huic vero respondit deinde dea cæsiis-oculis Minerva:
semper tibi talis in pectore est cogitatio:
propterea etiam te non possum deserere, infelix quando es,
quoniam facundus es, et mente-promtus, et prudens.
 Libenter enim aliis vir errans, reversus,
cuperet in ædibus videre filiosque uxoremque:
tibi vero neutquam gratum est scire, neque exquirere,
priusquam etiam tuæ uxoris periculum-feceris, quæ tibi sic
sedet in ædibus: luctuosæ vero ei semper
pereunt noctesque et dies lacrimas-fundenti.
 At ego de-hoc quidem nunquam diffidebam, sed in animo
sciebam, quod redditurus-esses, amissis omnibus sociis.
 Verum sane nolui Neptuno obsistere
patruo, qui adversus-te iram induxit-in animum,
iratus, quod ei filium dilectum excæcasti.
 Sed age, tibi ostendam Ithacæ sedem, ut credas.
 Phorcynis quidem hic est portus, marini senis;
 hæc autem in vertice portus patulis-ramis oliva:
 [prope vero ipsam antrum amabile, obscurum,
sacrum Nympharum, quæ Naiades vocantur:]
 hæc autem tibi spelunca est umbrosa, ubi tu multas
sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas:
hic vero Neritus est, mons vestitus silva.

Sic fata dea dissipavit nebulam; apparuit autem terra:
laetatusque-est deinde audens divinus Ulysses,
gaudens sua terra; osculatus-est autem aliam tellurem;
statimque Nymphis supplicavit, manibus sublati:
 Nymphæ Naiades, filiae Jovis, nunquam ego
visurum me vos putabam: nunc vero ob-vota blanda exau-
dita] salve: sed et dona dabimus, sicuti antea quidem,
si sinat lubens Jovis filia praedatrix
ipsumque me vivere, et mihi carum filium auctet.

Hunc autem rursus allocuta-est dea cæsiis-oculis Minerva:
confide, ne tibi hæc in mente tua cura-sint.
 Sed bona quidem in-recessu antri divini
ponamus statim nunc, ubi quidem hæc tibi salva maneant:
ipsi vero consultemus, quo-pacto omnia quam optime fian.

Sic locuta dea subiit specum obscurum,
explorans latibula per specum: atque Ulysses
propius omnia portabat, aurum et indomitum æs,
vestimentaque bene-elaborata, quæ ei Phæaces dederant.
 Et hæc quidem bene depositi; lapidem vero imposuit fori-
bus] Pallas Minerva, filia Jovis regidem-tenentis.

Τώ δὲ καθεζομένων ἑρῆς παρὰ ποθμέν' Ἐλαίης,
φρακέσθην μνηστῆρον ὑπερριάλοισιν διεθρον.

Τοῖσι δὲ μύθων ἥρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

275 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὁδυσσεῦ,
φράξευ, δπω μνηστῆρον ἀναιδέστι χειρας ἐφίσεις,
οἱ δὲ τοι τρίτες μέγαρον κάτα κοιρανέουσιν,
μνώμενοι ἀντιθένην ἀλογον καὶ ἔδνα διδόντες·
ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον δδυρομένη κατὰ θυμὸν,
380 πάντας μὲν δὲ ἐλπει καὶ ὑπόσχεται ἀνδρὶ ἔκαστῳ,
ἀγγελίας προεισα· νόσος δὲ οἱ ἄλλα μενοιψ. [σεύς]

Τὴν δὲ ἀπαιμειβόμενος προσέφη πολύμητης Ὅδυσ-

ω πότοι, ἢ μᾶλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο

φίσεονται κακὸν ὄτον ἐν μεγάροισιν ἔμελλον,

385 εἰ μή μοι σὸν ἔκαστα, θεὰ, κατὰ μοίραν ἔειπες.

Ἄλλ' ἄγε, μῆτην ὑφηνον, δπως ἀποτίσομαι αὐτοὺς·

πάρ δὲ μοι αὐτὴ στῆθι, μένος πολυθαρός ἐνεῖσα,

δῶν δὲ Τροίης λόσμεν λιπαρὰ κρήδεμνα.

Αἴ κέ μοι ὡς μεμαυῖς παραστάλης, Γλαυκῶπι·

390 καὶ κε τριηκοσίοισιν ἔγων ἄνδρεσσι μαχούμην,

σὺν σοι, πόντα νεά, δτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.

Τὸν δὲ ἡμεῖσθετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
καὶ λίην τοι ἔγωγε παρέσθομαι, οὐδὲ μα λήσεις,
δππότε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καὶ τιν' ὁώ

395 αἴματι τ' ἐγκεφαλῷ τε παλαζέμεν ἀσπετον οὔδες
ἀνδρῶν μνηστίρων, οἵ τοι βίστον κατέδουσιν.

Ἄλλ' ἄγε σ' ἔγνωστον τεῖξω πάντεσσι βροτοῖσιν·
κάρφω μὲν χρόα καλὸν ἐν γναυμπτοῖσι μελεστιν,
ξανθάς τ' ἐκ κεφαλῆς δλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαίρος

400 ἔστω, δ κε στυγέστοισιν ἴδων ἄνθρωπος ἔχοντα·

κνυζώσω δέ τοι δσσε, πάρος περικαλλέ ἔοντε·

ώς ἀν δεικέλιος πᾶσι μνηστῆροι φανείς

σῆ τ' ἀλόχῳ καὶ παιδὶ, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.

Αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβότην εἰςαφικέσθαι·

405 δς τοι ὑῶν ἐπίσιορος, δμῶς δέ τοι ἡπια οἶδεν,

παιδά τε σὸν φιλέει καὶ ἔχέρφονα Πηνελόπειαν.

Δήμεις τόνγε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται

πάρ Κόρακος πέτρῃ ἐπὶ το κρήνη Ἀρεθουσῇ,

έσθουσαι βάλανον μενοικέα καὶ μελαν ὅδωρ

410 πίνουσαι, τάθ' θεσσι τρέφει τεθαλυίαν ἀλοιφήν.

Ἐνθα μένειν καὶ πάντα παρήμενος ἔξερέεσθαι,

ὅρ δὲ ἐν ἔλων ἔλων Σπάρτην ἐκ καλλιγύναικα,

Τηλέμαχον καλέουσα, τεδν φίλον υἰὸν, Ὅδυσσεῦ·

δς τοι ἐξ εύρυχορον Λακεδαίμονα πάρ Μενέλαον

415 ὥγετο πευσμόνεος μετὰ σὸν κλέος, ἦν που ἔτ' εἴης.

Τὴν δὲ ἀπαιμειβόμενος προσέφη πολύμητης Ὅδυσ-

τίπετε τ' ἄρ' οὐοι ἔειπες, ἐν φρεσὶ πάντ' εἰδοῦσι; [σεύς]

ἡ ἵνα που καὶ κείνος ἀλόγονος ἀλγεα πάσχῃ

πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· βίστον δὲ οἱ ἄλλοι ἔδουσιν;

420 Τὸν δὲ ἡμεῖσθετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

μη δή τοι κείνος γε λίην ἐνθύμιος ἔστω.

Αὐτὴ μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθόλον ἀροιτο

κεῖται ἐλθών· ἀτὰρ οὕτιν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ἔκηλος

ἡσται ἐν Ἀτρείδαο δόμοις, παρὰ δὲ ἀσπετα κεῖται.

425 Ἡ μέν μιν λογίωσι νέοι σὸν νητὶ μελαίνη,

Hil autem sedentes sacra ad radicem olivæ,
moliebantur procis insolentibus exitium.

Inter eos vero sermonem orsa-est dea cæsiis-oculis Minerva :

Generose Laertiade, sollertissime Ulysse,
considera, quomodo procis impudentibus manus inferas,
qui jam tibi triennio per domum dominantur,
ambientes divinam uxorem, et sponsalia dantes :
illa vero tuum semper redditum cum-sletu-desiderans in animo,
omnes quidem sperare-facit et pollicetur viro cuique,
nuntios mittens ; mens autem ei alia versat.

Hanc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses:
dii boni! profecto plane Agamemnonis Atridae
periturus male fato in ædibus eram,
nisi mihi tu singula, dea, accurate dixisses.
Verum age, consilium texe, quo-pacto ulciscar ipsos;
et mihi ipsa asta, animum valde-audace immittens,
qualem immisiisti mihi quando Troja solvebamus splendi-
das pinnas.] Si mihi sic studiosa astare-velis, Minerva,
etiam cum-trecentis ego viris pugnaverim,
ope tua, veneranda dea, quando me promto-animo adjuves.

Huic autem respondit deinde dea cæsiis-oculis Minerva :
et omnino tibi ego adero, nec me latebis,
quandocunque denum hæc obeamus; atque aliquem puto
sanguineque cerebroque fædaturum immensum solum
virorum procorum, qui tibi victimum absument.

Sed age, te incognitum reddam omnibus mortalibus :
arefaciam quidem cutem pulcrum in flexilibus membris;
flavosque ex capite delebo crines; circumbus pallium
induam, quod aversetur conspicatus homo habentem :
deformabo etiam tibi oculos, antea præpulcri qui-suere :
ut turpis omnibus procis appareas,
tuaque uxori, et filio, quem in ædibus reliquisti.

Ipse vero omnium-primum subulcum adi,
qui tibi suum custos est, attamen in-te benevolo animo-est,
filiumque tuum diligit et prudentem Penelopen.
Invenies-hunc suibus assidentem; hæ vero pascuntur
apud Coracis petram, et ad fontem Arethusam,
comedentes glandem suavem, et nigram aquam
bibentes, qua suibus alunt florentem pinguedinem.

Illi mane, et omnia assidens interroga,
dum ego ivero ad Spartam pulcris-mulieribus-abundantem,
Telemachum accersitura, tuum dilectum filium, Ulysses :
qui tibi in spatiōs Lacedæmonem ad Menelaum
abiit, sciscitaturus de-tua fama, sicubi adhuc esses.

Hanc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
et cur non ei dixisti, in mente omnia sciens ?
an ut alicubi et ille errans dolores patiatur
pontum super infructuosum? victimum autem ei alii edunt.

Huic autem respondit deinde dea cæsiis-oculis Minerva :
ne jam tibi ille valde in-animo sit :
ipsa eum deducebam, ut famam bonam adipisceretur,
illuc profectus : at nullam habet molestiam, sed quietus
sedet in Atridae ædibus, et copiosa ei apposita-sunt.
Profecto ei insidiantur juvenes cum navi nigra,

ἴμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἵκεσθαι·
ἀλλὰ τάγ' οὐκ δύω, πρὶν καὶ τίνα γαῖα καθέξει.
[Ἄνδρῶν μνηστήρων, οἱ τοι βίοτον κατέδουσιν.]

Ὄς δέρα μιν φαμένη ράσσω ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·
130 χάρψε μέν οἱ χρόοι καλὸν ἐνī γνωπτοῖσι μελεσσιν,
ξανθᾶς δ' ἔκ κεφαλῆς δλεσσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
πάντεσσιν μελέσσοι παλαιοῦ θῆκε γέροντος·
κνύζωσεν δέ οἱ δσσε, πάρος περικαλλές ἔντε·
ἀμφὶ δέ μιν δάκος ἀλλο κακὸν βάλεν ἡδὲ χιτῶνα,
135 ρώγαλέα, ρυπόντα, κακῷ μεμοργμένα καπνῷ.
Ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχεῖς ἴσσος ἐλάφοιο,
ψιλόν δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ δεικέα πήρην,
πυκνὰ ρωγαλένην ἐν δὲ στρόφος ἦν δόρτηρ.

Τώγ' ὃς βουλεύσαντε διέτμαγεν· ή μὲν ἔπειτα
140 ἐς Λακεδαιμονα διὰν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὁδυσσῆς.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ξ.

Ὀδυσσέως πρὸς Εὔμαιον ὁμιλία.

Αὐτάρ δὲ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν
χῶρον δν' ὑλήντα δι' ἄκριας, ή οἱ Ἀθήνη
πέφραδε διὸν ὑφορδὸν, δοὶ βιότοιο μάλιστα
κήδετο οἰκήνων, οὓς κτήσατο διὸς Ὁδυσσεύς.

5 Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ ενδρ' οὐενον, ἔνθα οἱ αὐλὴ
ὑψηλὴ δέδμητο, περιστέπτω ἐνī χώρῳ,
καλή τε μεγάλη τε, περιθρόμος· ἦν δα συνδώτης
αὐτὸς δειμαθ' θεσσιν, ἀποιχμένοιο σταύκτος,
νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρτῳ γέροντος,
10 ρύτοισιν λάεσσι καὶ ἔθριγχωσεν ἀχέρδῳ.
Σταυρὸς δ' ἔκτης ἔλασσε διαμπερές ἔνθα καὶ ἔνθα,
πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρύὸς ἀμφικεάσσας·
ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
πλησίον ἀλλήλων, εὐνάς συστίν· ἐν δὲ ἔκστοτ
15 πεντήκοντα σύνες γαμαιευνάδες ἔρχατόντο,
θηλειαὶ τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἔκτος ἰσιον,
πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γάρ μινύθεοκον ἔδοντες
ἀντίθεοι μνηστῆρες· ἐπεὶ προτάλλε συβάτης
αἰεὶ ζατρεφέων οὐάλων τὸν ἀριστὸν ἀπάντων·
20 οἱ δὲ τριηκόσιοι τε καὶ ἔχοντα πέλοντο.
Πάρ δὲ κύνες, θήρεσσιν οἰκούτες, αἰὲν ἰσιον
τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβάτης, δρχαμος ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑοὶ ἀράσικε πέδιλα,
τάμνων δέρμα βόειον, ἔυχροές· οἱ δὲ δὴ ἀλλοι
25 ὥχοντ' ἀλλοιδις ἄλλος, ἀμ' ἀγρομένοισι σύνεσσιν
οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποτρέψηκε πόλινδε,
σῦν ὅγέμεν μνηστῆριν ὑπερφιλοισιν ἀνάγκῃ,
ὅρρ' οἱεύσαντες κρειῶν κορεσταίστο θυμόν.

Ἐξαπίνης δ' Ὁδυσσῆς ἴδον κύνες ὑλακόμωροι·
30 οἱ μὲν κεχλήγοντες ἐπέδραμον· αὐτάρ δὲ Ὁδυσσεὺς
ἔξετο κερδοσύνη, σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἐνθα κεν δὲ πάρ σταθμῷ δεικέλιον πάθεν ἀλγος·

ΟΔΥΣΣΕΑ XIV.

cupientes interficere, antequam in-patriam terram perveniret:] sed hæc *futura* non puto; prius etiam aliquem terra habebit,] [virorum procorum, qui tibi victimum devorant.]

Sic igitur ipsum locuta virga tetigit Minerva:
arefecit quidem ei catena pulcram in flexilibus membris;
flavosque ex capite delevit crines, circùm vero pellem
omnibus membris antiqui posuit senis:
deformavit autem ei oculos, anteā præpulcri qui-fuere:
circum autem ipsum lacernam altam malam jecit, et tunicam,
laceras, squalentes, malo fuditas fumo:
circumque ipsum magnam pellem velocis induit cervi,
depilem; deditque ei baculum et turpem peram,
crebris-locis laceram: inerat vero tortum lorum-ad-portandum.] Illi ita consilio-inito discessere: hæc quidem deinde in Lacedæmonem divinam ivit ad-accessendum filium Ulyssis.

ΟΔΥΣΣΕΑ XIV.

Ulyssis cum Eumæo conversatio.

At hic ex portu ingressus-est asperam viam,
locum per silvōsum, per juga, qua ei Minerva
designaverat divinum subulcum, qui ei victimū maxime
curabat famelorum, quos comparaverat divinus Ulysses.

Hunc autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula
alta ædificata-erat, undique-conspicuo in loco,
pulcraque, magna-que, vacuis-spatiis-circumdata; quam su-
bulcus iipse ædificaverat suibus, absente rege,
sine (*non jubentibus*) domina et Laerte sene,
advertisatis lapidibus, et cinxerat sepe-spinea.
Palos autem extra adegerat prorsus hinc atque illinc,
densos et crebros, nigra-partē roboris circumfissa;
intrā vero caulam sulia duodecim fecerat,
prope invicem, cubilia suibus, in singulis autem
quinquaginta sues humi-cubantes concludebantur;
feminæ genitrices; at mares foris dormiebant,
multo pauciores; hos enim minuebant comedentes
divini proci; quippe mittebat subulcus
semper saginaturum porcorum optimum omnium:
hi vero trecentique et sexaginta erant.

Juxta autem canes, feris similes, semper cubabant·
quatuor, quos nutritiv subulcus, princeps virorum.
Ipse autem circa pedes suos aptabat calcamenti,
incidens pellem bubulam, bene-coloratam: ceteri vero su-
bulci jam abierant alio aliis, cum congregatis suibus
tres; quartum autem dimiserat ad-urbem,
suem ut-agere procis insolentibus, necessitate;
ut sacrif-actis, carnis satiarent-sibi animum.

Extemplo vero Ulysem viderunt canes latratores:
hi quidem clamantes curarerunt; at Ulysses
sed sit astutia, baculumque ei excidit manu.
Tunc suum apud stabulum indignum sustinuisse dolorem:

ἀλλὰ συβώτης ὥκα ποσὶ κρατιπνοῖσι μετασπίων
ἔσσοντ' ἀνὰ πρόθυρον, σκύτος δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
τὸ Γοὺς μὲν δμοκλήσας σεῦεν κύνας ἀλλοδις ἀλλῃ
πυκνῆσιν λιθάδεσσιν· δὲ προσέιτεν ἀνακτα·

Ὥ γέρον, οὐδέ τινος σεῦεν κύνας ἀλλῃ
ἔκπεινης καὶ κέν μοι ἐλεγχεῖν κατέχεινα.
Καὶ δέ μοι ἀλλα θεοὶ δόσαν ἀλγεά τε στοναχάς τε·
τὸ ἀντιθέου γάρ ἀνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχείνων
ἡμαι, ἀλλοισιν δὲ σύας σιδῶνς ἀτιτάλλω
ἴδμεναι· αὐτῷτε κείνος ἐελδόμενος που ἐδωδῆς
πλάκετ' ἐπ' ἀλλοθράων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
εἰς τοῦ ἡνίκας καὶ δρψ φάσις ἡελίοιο.
τὸ Ἀλλ' ἔπειο, κλισίνον̄ ιομεν, γέρον, ὅφρα καὶ αὐτὸς
σίτου καὶ σίνοιο κορεστάμενος κατὰ θυμὸν
εἰπτης, ὅτιπόθεν ἔστι καὶ ὅπισσα κῆδε ἀνέτλης.

Ὦς εἰπὼν κλισίνον̄ ἡγήσατο δίος ὑφορβός·
εἶσεν δὲ εἰςαγαγὼν, βόητας δὲ πρέχειε δασείας·
τὸ εστόρεσον δὲ πὲ δέρμα ιονθάδος ἄγριαν αἰγάλην,
αὐτοῦ ἐνεύκαιον, μέγα καὶ δασόν. Χαίρε δὲ Ὁδυσσεύς,
δέττι μιν ὃς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τὸνόμαζεν·
Ζεὺς τοι δότι, ξείνε, καὶ ἀθανάτοι θεοὶ ἀλλοι
δέττι μάλιστ' ἔθελεις, δέτι με πρόφρων ὑπέδεξεν.

τὸ Τὸν δὲ ἀπαιμειόδηνος προσέρης, Εὔμαιει συβῶτα·
ξεῖν, οὐ μοι θέμις ἔστι, οὐδὲ εἰ κακίων σένεν ἔλθοι,
ξεῖνοι ἀτιμῆσαι· πρὸς γάρ Διός εἰσιν ἀπάντες
ξεῖνοι τε πτωχοί τε· δόσις δὲ δλῆγη τε φίλη τε
γίγνεται ἡμετέρῃ· ή γάρ δυώνας δίκη ἔστιν,
εἰς αἰεὶ δειδότων, δὲ ἐπικρατέωσιν ἀνακτες
οἱ νέοι· ή γάρ τοῦγε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδησαν,
δὲ καν ἔμι· ἐνδυκέως ἐφίλει καὶ κτῆσιν ὅπασσεν,
οἵα τε φοιτῇ ἀναξ εὐθυμοὶς ἔδωκεν,
οἴκον τε κλῆρον τε πολυμηνήστην τε γυναῖκα,
δὲ οἱ πολλὰ κάμψησι, θεοὶ δὲ ἐπὶ ἔργον ἀεῖη,
ώς καὶ ἐμοὶ τόδι ἔργον ἀεῖσται, φοιτημένων·
τῷ κέ με πολλά ὕνησεν ἀναξ, εἰ αὐτοῦ ἔγρα·
ἀλλ' ὀλεῖ· ὡς ὁρέλλ' Ἐλένης ἀπὸ φύλον δλέσθαι
πρόχυν, ἐπει πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνητ' θύεσεν.
τὸ Καὶ γάρ ἐκείνος ἔει Λγαμέμνονος εἰνεκα τιμῆς
Πτιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.

Ὦς εἰπὼν ζωστῆρι θοῦς συνέρεγε χιτῶνα·
βῆ δὲ ίμεν ἐς συφεοὺς, θοὶ ἔνεικα ἔρχατο κοίρων·
ἔνθεν ἐλῶν δύ· ἔνεικε καὶ ἀμφοτέρους οἴρευσεν·
εἴσετε μίστουλλεν τε καὶ ἀμφ' ὀδελοῖσιν ἔπειρεν.
Ὀπτήσκος δὲ ἄρα πάντα φέρων παρέθηκ· Ὁδυσσῆς
θέρητοις δέλεοῖσιν· δὲ δλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
ἐν δὲ ἄρα κισσούλιοι κίρην μελιτηδία οἴνον,
αὐτὸς δὲ ἀντίον ἴεν, ἐπιπρύνων δὲ προσηγύδα·
τὸ Εσθίειν, ὡς ξεῖνε, τάτε δμώεσσι πάρεστιν,
κοίρε· ἀτέρι σιδῶνς γε σύας μυηστῆρες ἔδουσιν,
οὐκ ὅπιδε φρονέοντες ἐνι φρεσιν οὐδὲ ἔλεπτον.
Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα θεοὶ μάχαρες φιλέουσιν,
ἀλλὰ δίκην τίουσι καὶ αἰσθαμά ἔργ' ἀνθρώπων.
τὸ Καὶ μὲν δυζμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἵτις ἐπὶ γαῖης
ἀλλοτρίης βῶσιν, καὶ σφι Ζεὺς ληίδα δύνη

sed subulcus ocyus pedibus velocibus subsecutus
ruit per vestibulum, corium vero ei excidit manu.
Hos quidem increpans pepulit alios alio, canes,
crebris lapidibus; ipse vero affatus est dominum:

O senex, profecto paene te canes disperdiderunt
repente; et mihi opprorium offudisse.
Et vero mihi alios dii dedere doloresque gemitusque:
deo-parem enim ob-herum lugens et dolens
sedeo; aliis autem sues pingues nutrio
ad-comedendum: at ille egens alicubi cibi
vagatur apud aliena-lingue virorum populumque urbemque,
sicubi adiuc vivit, et videt lumen solis.
Verum sequere, ad-casam eamus, senex, ut et ipse
cibo et vino saturatus in animo,
dicas, unde sis et quantas ærumnas toleraveris.

Sic locutus ad-casam preevit divinus subulcus;
et sedere fecit illum introductum; virgulta vero subjecit de-
sa;] instravitque pellem villosæ agrestis caprae,
in eo ut-cubare posset, magnum et densum. Gaudebat au-
tem Ulysses,] quod ipsum sic exciperet; verbumque dixit et
elocutus est: Jupiter tibi det, hospes, et immortales dii alii,
quodcumque maxime cupis, quia me lubens excepisti.

Hunc autem repondens allocutus es, Eumeae subulcus :
hospes, non mihi fas est, nec si pejor te venerit,
hospitem indigne-tractare; a Jove enim sunt omnes
hospitesque, mendicique; munus vero exiguumque carum-
que] fit nostrum: hic enim servorum mos est,
semper timentium, quando dominantur heri
juvenes: certe enim illius-quidem dī redditum impediunt,
qui me studiose dilexisset, et possessionem dedisset,
qualia quidem suo famulo dominus benignus dederit,
domumque, et peculium, et multum-ambitam uxorem;
qui ei multum laboraverit, cuique deus laborem incremento-
juverit;] ut et mihi hic labor incrementum-habet, in-quo
versor:] ideo me multum juvisset dominus, si hic senesceret:
sed periit: utinam Helenæ genus disperiisset
funditus; quoniam multorum virorum genus solvit.
Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem
in Ilium bonis-equis-fecundum, ut cum-Trojanis pugnaret.

Sic locutus, cingulo celeriter constringebat tunicam :
profectusque est ire ad suilia, ubi greges conclusi-erant porco-
rum:] illinc sumtos duos attulit, et ambos mactavit;
ustulavitque conciditque, et verubus transfixit.
Assata autem omnia ferens apposuit Ulyssi,
calida ipsis in-verubus: atque farinam albam inspersit;
in poculo autem miscebat dulce vinum :
ipse vero ex-adverso sedit, adhortansque allocutus est :

Comede nunc, o hospes, que servis adsunt
porculorum-carnes: at pinguis sane sues proci comedunt,
non ultiōnis-divinae memores in mentibus, nec misericordiae.
Non quidem improba opera dīi beati amant,
sed justitiam honorant, et æqua opera hominum.
Etiam infesti quidem et insolentes, qui terram
alienam invaserint, et ipsis Jupiter prædam dederit,

πλησάμενοι δέ τε νῆσας ἔβαν οὔκονδε νέεσθαι·
καὶ μὲν τοῖς δπίδος κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει.
Οἵδε δὲ καὶ τὸ ίσασι, θεοῦ δέ τιν' ἔχλυον αὐδὴν,
οὐ κείνου λυγρὸν θλεθρον, δτ' οὐκ ἔθελουστ δικαίως
μνᾶσθαι οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ' ἀλλὰ ἔκχλοι
κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβοιν, οὐδὲ ἔπι φειδῶ.
“Οσπει γάρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
οὐποῦ ἐν ιερεύουσιν ιερήσιον, οὐδὲ δύ' οἶω·
οὐδὲν δὲ φιλινόθουσιν ὑπέρβοιν ἔξαρψόντες.

“Ἡ γάρ οἱ ζωὴ γ' ἦν ἀσπετος οὐδὲν τόσην
ἀνδρῶν ἡρώων, οὐτ' ἡπείροιο μελάνης
οὐτ' αὐτῆς Ἰοάκης οὐτε Κυνεέσχοι φωτῶν
ἔστ' ἀφενος τοσσοῦντον ἔγω δέ κατ' οὐκαταλέῖσα.

100 Δώδεκας ἐν ἡπείρω ἀγέλαι: τόσα πώεσι οἶνην,
τόσσα συῶν συδόσια, τόσ' αἰπόλια πλατεῖς αἰγῶν
βόσκουσι ξεῖνοι τε καὶ αὐτοῦ βύντορες ἄνδρες.

“Ἐνθα δέ τ' αἰπόλια πλατεῖς αἰγῶν ἔνδεκα πάντα
ἐσχατιῇ βόσκοντες· ἐπὶ δ' ἀνέρες ἀσθλοὶ δρονται.

105 Τῶν αἰεὶ σφιν ἔκαστος ἐπ' ἡματι μῆλον ἀγίνει,
ζατρεφέων αἰγῶν, δέτις φαίνηται ἀριστος.
Αὐτῷ δέ τοις τάξει φυλάσσω τε βύνομαι τε
καὶ σφι συῶν τὸν ἄριστον ἐν κρίνας ἀποπέμπω.

“Ὡς φάθε· δ' ὁ ἐνδυκέων κρέας τ' ἥσθιε πινέ τε οὖνον
110 δρπαλέων, ἀκέων· κακὰ δὲ μνηστῆροι φύτευεν.
Αὐτῷ δέπει δείπνησε καὶ ἡράρε θυμὸν ἔδωλη,
καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφον, φπερ ἔπινεν,
οἴνῳ ἐνίπλειον· δ' ἐδέξατο, καίρε δὲ θυμῷ,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόντα προσχύνδα.

115 Ω φίλε, τίς γάρ σε πρίστο κτεάτεσσιν ἔοισιν,
ῶδε μαλ' ἀφενίδος καὶ καρτερὸς, ως ἀγορεύεις,
φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι· Ἀγαμέμνονος εἶνεκα τιμῆς;
εἰπέ μοι, αἴ κέ ποθι γνῶν τοιοῦτον ἔοντα.
Ζεὺς γάρ που τόγι οἶδε καὶ διθάνατοι θεοὶ δῆλοι,

120 εἰ κέ μιν ἀγγελαιμι ιδών· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην.

Τὸν δ' ἡμείσθετες· πειτεισταν συνδώτης, δρχαμας ἀνδρῶν·
ῶ γέρον, οὐτις κείνον ἀνήρ ἀλλήμενος ἔλθων
ἀγγελιῶν πείστε γυναικά τε καὶ φίλοι οὐτόν·
ἀλλ' ἀλλως κομιδῆς κεχρημένοις ἀνδρες ἀλῆται.

125 ψεύδοντες, οὐδὲν ἔθελουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.

“Ος δέ κ' ἀλητεύων Ἰοάκης ἐς δῆμον ίκηται,
ἔλθων δὲ δέσποιναν ἐμὴν ἀπατήσαις βάζει·

ἡ δ' εἰδεξαμένη φίλει καὶ ἔκαστα μεταλλάξει·
καὶ οἱ οὐδρομένη βλεφάρων ἀπὸ δάκρυα πίπτει,

130 η θέμις ἔστι γυναικός, ἐπήν πόσις δῆλος δῆληται.
Αἴψα κέ καὶ σὺ, γερακί, ἐπὸς παρατεκτήναιο.
[εὶς τίς τοι κλαίνάν τε κιτώνα τε είματα δοΐη.]

Τοῦ δ' ἡδη μελλουσι κύνες ταχέες τ' οἰωνοι
δινὸν δπ' δστεφίν ἐρύσαι· φυγῇ δὲ λελοιπεν·

135 η τόνγ' ἐν πόντῳ φάρον ἰχθύες, δστέα δὲ αὐτοῦ
κεῖται ἐπ' ἡπείρου, φαμάσθι εἰλυμένα πολλῆ.

“Ὡς δ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κήδεις δπίσσω
πάσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχαται οὐ γάρ ἐπ' ἀλλον
ἡπιον ὅδε ἀνακτα κιχήσομαι, δππόσ' ἐπέλθω·

140 οὐδὲ εἰ κεν πατρὸς καὶ μητέρος αὐτὶς ἔκωμαι·

impletisque navibus abierint domum redditū :
etiam his ultionis-divinae vehemens metus animis incidit.

Isti vero etiam aliquid sciunt, deique aliquam audiere vocem, illius tristem mortem, quandoquidem nolunt rite ambire, nec redire ad sua : sed tranquilli bona absunt immodice, neque iis inest parsimonia.
Quotquot enim noctesque et dies a Jove oriuntur, nunquam unam mactant victimam, neque duas solas; vinum vero consumunt immoderate exhaudentes.

Certe ei victus erat copiosus ; nemini tantus virorum heroum, nec continentis nigrae,
neque ipsius Ithacae, nec simul-viginti virorum sunt divitiae tantæ : ego vero tibi recensabo.

Duodecim in contineute armenta sunt; tot greges ovium,
tot suum pascua, tot stabula lata caprarum
pascunt mercenariique et ipsis pastores viri.

Hic autem stabula lata caprarum undecim omnia in extremitate-agri pascuntur ; ac viri probi immittuntur custodes.] Quorum semper ipsis unusquisque in die pecudem fert, saginatur caprorum, quicunque appareat optimus.

At ego sues hasse custodioque, tueorque,
et ipsis porcorum optimum quemque selectum mitto.

Sic dixit : ille autem intente carnes edebat, bibebatque vinum] avide, tacitus ; mala autem procis meditabatur. Ac postquam cenarat et refecerat animum cibo, etiam ei impletum dedit Eumæus poculum, quo bibebat, vino plenum : is vero accepit, gaudebatque animo, et ipsum compellans verbis alatis allocutus est :

O amice, quisnam te emit possessionibus suis,
ita valde dives et fortis, ut prædictas ?
dicens autem ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.
Dic mihi, si forte norim eum, qui-talis fuerit.

Jupiter enim hoc scit, et immortales dii alii,
si de eo nuntiare-possim viso ; per multa vero loca erravi.

Huic autem respondit deinde subulcus, princeps virorum :
ο senex, nullas illum vir vagatus adveniens
nuntians persuaserit uxoriique et dilecto filio :
sed temere curationis indigentes viri errores
mentiuntur, nec volunt vera loqui.

Quicunque vero errans Ithacæ in populum venerit,
profectus ad dominiam meam, fallacia loquitur :

haec vero benigne exceptum diligit, et singula inquirit :
et ei lugenti de palpebris lacrimæ cadunt ;

qua fas est mulieri, quando maritus alibi perierit.

Statim etiam tu, senex, fabulam fabricaveris.

[si quis tibi lænamque tunicamque vestimenta daret.]

Illius autem jam debent canes velocesque alites
cutem ab ossibus detraxisse ; anima vero eum reliquit :

vel illum in ponto comedenter pisces, ossa autem ipsius

jacent in litore, arena involuta multa.

Sic ille quidem illic periit ; amicis vero dolores postea omnibus, mihi autem maxime effecti-sunt : non enim amplius alium] mitem adeo dominum inveniam, quo cumque profectus fuero :] neque si patris et matris iterum ivero

οἶκον, οὗτι πρῶτον γενόμην, καὶ μὲν ἔτρεφον αὐτὸν.
Οὐδέ νυ τῶν ἔτι τόσον δύνομαι, ιέμενός περ
δρθαλμοῖσιν ίδεσθαι, ἐννὸν ἐπιτρόδι γαῆν·
ἀλλὰ μὲν Ὁδυσσῆς πόθος αἰνύται οἰχομένοιο.

145 Τὸν μὲν ἔγων, ὃ κείνε, καὶ οὐ παρερότ' ὄνομάζειν
αἰδέομαι· πέρι γάρ μὲν ἐφίλει καὶ κῆδοντο θυμῷ·
ἀλλὰ μὲν τὴν ήδεσθαι καλέω, καὶ νόσφιν ἔοντα.

Τὸν δὲ ἀγέτε προσέπειτε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς·
ὦ φιλί, ἐπειδὴ πάμπαν ἀνάνεατ, οὐδὲν ἔτι φῆσθαι
150 κείνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δὲ τοι αἰὲν ἀπιστος·
ἀλλὰ ἔγων οὐκ αὐτῶς μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν δρκῷ,
ὧς νεῖται Ὁδυσσεύς εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω
αὐτίκι, ἐπει τε κείνος ἡνὸν τὸν δῶμαν ἔκηται·
[ἔσσαι με χλαΐναν τε, χιτώνα τε, εἵματα καλά·]
155 πρὸ δὲ καὶ μᾶλα περ κεχρημένος οὕτι δεχομένην.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὅμῶς Ἀΐδαο πύλησιν
γίγνεται, δὲ πενήν εἰκονας ἀπατήλια βάζει.

Ἴστων γὰρ Ζεὺς πρῶτα θεῶν ξενίη τε τράπεζα
ιστίν τ' Ὁδυσσῆς ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω·
160 οὐδὲν τοι τάδε πάντα τελείται, ώς ἀγορεύω.
Τοῦδε ἀυτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδε Ὁδυσσεύς·
τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δὲ ισταμένοιο,
οἰκαδε νοστήσει καὶ τίσεται, δεῖτις ἔκεινου
ἐνθάδε ἀτιμάζει ἀλλοχον καὶ φαΐδιμον οὔν.

165 Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιος συνῶτα·
ὦ γέρον, οὔτ' ἄρ' ἔγων εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
οὔτ' Ὁδυσσῆς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἔχηλος
πίνε, καὶ μᾶλα παρέξει μεμνώμεθα, μηδὲ με τούτων
μίμηντος· ἢ γέρηθυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμόισιν

170 ἀγχυταῖ, διπτότε τις μνήση κεδνοῖ ἀναχτος.
Ἄλλ' ητοι δρκὸν μὲν ἔσσομεν αὐτάρ Ὁδυσσεὺς
Ἐλθοι, βπώς μεν ἔγων ἐθέλω καὶ Πηγελόπεια
Λαέρτης θ' δέ γέρον καὶ Τηλεμάχος θεοειδῆς.

175 Νῦν αὖ παιδὸς ἀλαστὸν δύνομαι, δν τέκ' Ὁδυσσεὺς,
Τηλεμάχον τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοί, ἔρνει Ίσον,
καὶ μιν ἔρην ἐσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὕτι χέρηα
πατρὸς ἑοῖ φίλοιο, δέμας καὶ εἶδος ἀγήτον·
τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάψει φρένας ἐνδον ἔισας
ἡε τις ἀνθρώπων· δέ δέ τη μετὰ πατρὸς ἀκούην
180 ές Πύλον ἥγανθεν τὸν δὲ μηνηστῆρες ἀγαυοὶ
οἴκαδε ίόντα λοχῶσιν, θτως ἀπὸ φύλον δῆται
νόνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκειούσιον ἀντιθέοιο.

185 Άλλ' ητοι κείνον μὲν ἔσσομεν, η κεν ἀλώη
η κε φύγοι καὶ κέν οἱ ὑπέροχοι χείρα Κρονίων.

Άλλ' δίγε μοι σὺ, γεραίε, τὰ σ' αὐτοῦ κήδε' ἔνιστε
καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, δφρ' εῦ ειδῶ.
Τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθεν τοι πόλεις ἡδὲ τοκῆς;
διπτοίης δέ ἐπι νῆσος ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
ἥγανον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐγετῶνται;

190 οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν δίομαι ἐνθάδε ἵκεσθαι. [σεύς·

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφητη πολύμητις Ὁδυ-

τοιγάρ ἔγων τοι ταῦτα μάλα ἀτρεκέων ἀγόρεύσω.

Εἴη μὲν νῦν νῦν ἐπι γρόνον ημέν ἐδωδή

ἡδὲ μέθυ γλυκερόν, κλισίης ἔντοσθεν ἔουσιν,

domum, ubi primum natus sum, et qui me educarunt ipsi.
Neque omnino hos adhuc tantum lugeo, cupiens licet
oculis ut videam eos, degens in patria terra;
sed me Ulyssis desiderium capit absentis.

Hunc quidem ego, o hospes, etiam non presentem nomine-
vocare] vereor; valde enim me diligebat et curabat in-animo :
sed ipsum carum appello *velut alloquens*, etiam absentem.

Hunc autem rursus allocutus-est audens divinus Ulysses :
ο ανice, quandoquidem prorsus negas, neque amplius credis
illum venturum-esse, animus vero tibi semper incredulus :
verum ego non temere loquar, sed cum jurejurando,
quod redibit Ulysses; ac pretium-læti-nuntii mihi esto
statim, postquam ille reversus ad-suas aedes perverterit;
[ut-induat mihi lenamque tunicamque, vestimenta pulchra :]
ante autem, etiam si valde indigena, nequaquam acciperem.
Inimicus enim mihi is aequa atque Orci portæ
est, qui egestati cedens fallacia loquitur.
Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa,
focusque Ulyssis eximii, ad-quam veni :
certe quidem haec omnia perficiensur, sicut dico.
Hoc ipso anno veniet luc huc Ulysses ;
hoc quidem exeunte mense, altero autem inveniente,
domum revertetur, et ulciscetur, quicunque illius
hic probro afficit uxorem et splendidum filium.

Hunc autem respondens allocutus-es, Eumeæ subulce :
ο senex, neque ego pretium-læti-nuntii hoc persolvam,
neque Ulysses amplius domum veniet : sed quietus
bibe, et alia præter haec memoramus, neu mihi haec
in-mentem-revoca : certe enim animus in pectore meo
dolet, quando aliquis meminerit honorandi domini.
Verum enim vero jusjurandum quidem mittamus: sed Ulysses
veniat, ut ipsum ego cupio, et Penelope,
Laertesque senex, et Telemachus deo-similis.

Nunc rursus nati causa usque lugeo, quem genuit Ulysses,
Telemachi : quem postquam nutriterant dii, plantæ similem,
et ipsum putabam fore in viris hand pejorem
patre suo caro, mente et specie admirabilem :
ejus tamen aliquis immortalium læsit mentem intus aequalē,
vel aliquis hominum; is vero ivit, ad-quærendam patris fa-
mam,] in Pylum divinam : ei autem proci superbi
domum redeunt insidias-struunt, ut genus dispreat
sine-nomine ex Ithaca Arcesii deo-paris.

Verum enim vero illum quidem sinamus, sive opprimatur,
sive effugiat, et eum protegat manu Saturnius.

Sed age mihi tu, senex, tuas ipsius aerumnas enarrā,
et mihi hoc dic verum, ut bene sciām,
quis et unde es virorum? ubi tibi urbs et parentes?
quanam autem in nave venisti? et quomodo te naute
duxerunt in Ithacam? quosnam se esse profitentur?
nequaquam enim te pedibus puto huc venisse.

Hunc autem respondens astatus-est ingeniosus Ulysses :
enim vero ego tibi haec valde accurate enarrabo.

Si sit nunc quidem nobis in tempus et cibus
et vinum dulce, casam intra manentibus,

ιος δαίνυσθαι ἀλέοντ', ἄλλοι δὲ ἐπὶ ἔργον ἔποιεν,
ρήδοις κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἔνιαντὸν ἀπαντά^ν
οῦτι διαπρῆξαιμι, λέγων ἡμᾶς κῆδεα θυμοῦ,
δόσσα γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἴστητι μόγησα.
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὔχομαι εὐρειάων
200 ἀνέρος ἀφνειοῖς πάτις· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
սίές ἐν μεγάρῳ ἡμέν τράψεν ἥδ' ἐγένοντο,
γνήσιοι δὲ ἀλόγους· ἐμὲ δὲ ὠνητῇ τέκε μήτηρ
παλλακίς, ἀλλὰ μὲν ίστον θιαγενεστὸν ἔτιμα
Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὔχομαι εἶναι.
205 δε τότ' ἐν Κρήτεσσι θεὸς ὁ δέδημος
δλῶ, τε πλούτων τε καὶ οὐδέστι χυδαλίμοισιν.
Ἄλλ' ήτοι τὸν Κῆρυξ ἔσσων θανάτου φέρουσαι
εἰς ἄδικο δόμους· τοι δὲ ζωτὴν ἐδάσαντο
παιδεῖς ὑπέρθυμοι καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλοντο.
210 αὐτάρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσσαν καὶ οἰκλ' ἔνειμαν·
ἡγαγόμην δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων
εἶνεξ ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπει τούχος ἀποφώλιος ήσα
οὐδὲ φυγοπτόλεμος· νῦν δὲ ἥδη πάντα λέλοιπεν·
ἀλλ' ἐμπῆς καλάμην γέ σ' δοῖμας εἰσօρώντα
215 γιγνώσκειν· ή γάρ με δύτι ἔχει ήλιθος πολλή.
Ἡ μὲν δὴ θάρσος μοι 'Αρης τ' ἔδοσαν καὶ Ἀθήνη
καὶ ἥρηνορήγην· ὅποτε κρίνοιμι λόγονδε
ἀνδρας ἀριστῆς, κακὸς δυσμενέσσι φυτεύων,
οὐποτε μοι θάνατον προτίσσετο θυμὸς ἀγγινωρ,
220 ἀλλὰ πολὺ πρώτιστος ἐπάλμενος ἔγχει θεσκον
ἀνδρῶν δυσμενέων δε μοι εἰζειν πόδεσσιν.
Τοῖος ἐν πολέμῳ ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν
οὐδὲ οἰκωρελή, ητε τρέφει ἀλλὰ τέκνα·
ἀλλά μοι αἰεὶ νῆσες ἐπήρετμοι φίλαι ήσαν
225 καὶ πολεμοι καὶ ἀκοντες ἐξεστοι καὶ διστοι,
λυγρά, τάτ' ἀλλοισιν γε καταριγλά πέλονται·
αὐτάρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε, τά που θεὸς ἐν φρεσ θῆκεν·
ἀλλος γάρ τ' ἀλλοισιν ἀνήρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
Πρὶν μὲν γάρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἱας Ἀχαιῶν,
230 εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν
ἀνδρας ἐς ἀλλοδαπούς καὶ μοι μάλα τύχανε πάντα.
Τῶν ἔξαιρεύμνη μενοεικέα, πολλὰ δὲ πτίσσων
λάγχανον· αἴψια δὲ οίκος δρέλλετο, καὶ ρος ἔπειτα
δεινός τ' αἰδοῖος τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
235 Ἀλλ' θε δὴ τήγη στυγερήν δόδον εὐρύόπα Ζεὺς
ἔφρασσαθ', ή πολλῶν ἀνδρῶν δόδο γούνατ' ἔλουσεν,
δὴ τότ' ἐμ' ήνωγον καὶ ἀγακλυτὸν Ἰδομενῆς
νῆσσος ἡγήσασθαι ἐς 'Πλιον· οὐδέ τι μῆχος
ἥνταν ἀνήνασθαι, χαλεπή δὲ ἔχε δόμου φῆμις.
240 Ἔνθα μὲν εἰνάκετες πολεμίζουμεν υἱες Ἀχαιῶν,
τῷ δεκάτῳ δὲ πολὺν Πριάμου πέρσαντες ἔσημεν
οίκαδε σὺν νήσεσι· θεὸς δὲ ἐκέδασσεν Ἀγαιούς.
Αὐτάρ ἐμοὶ δειλῆ κακὰ μῆδετο μητέτε Ζεύς·
μῆνα γάρ οἶνον ἐμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσιν
245 κουριδήτῃ ἀλόγῳ καὶ κτήμασιν· αὐτάρ ἔπειτα
Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
νῆσας ἐν στελαντα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν·
ἐννέα νῆσας στεῖλα, θοῦς δὲ ἐξαγέλρατο λαός.

ODYSSEAE XIV.

ad-epulandum quietis, alii autem opus obeant:
facile inde et in annum integrum
neutiquam pericerem, narrans meos dolores animi,
quanto vere cunctos deorum voluntate pertuli.

Ex Creta quidem genere gloriōs *me esse lata*,
viri divitis filium: multi vero et alii
filii in domo nostra et educati sunt, et nati,
legitimi ex uxore: me autem emta peperit mater,
pellex; sed me aque-ac legitimos honorabat
Castor Hylacides, cuius ego genus gloriōs *me esse*:
qui quondam inter Cretenses, dei instar, honorabatur a populo,] opibusque, divitiisque, et filiis gloriōs.
Verum tamen illum fatū fata iherunt mortis ferentia
in Orci domos: illi vero victum (*opes*) diviserunt,
filii magnanimi, et de eo sortes jecerunt:
ac mihi valde pauca dederunt, et aedes tribuerunt.
Duxi autem uxorem locupletissimorum hominum
meas gratia virtutis: quia non despabilis eram
nec fugax-in-bello: nunc autem jam omnia defecere:
sed tamen stipulam saltem te arbitror intuentem
cognoscere: profecto enim me calamitas tenet cumulate multa.
Sane quidem audaciā mihi Marsque dederunt et Minerva,
et vires-bellicas: quum legebam ad-insidiā
viros optimos, mala hostibus serens,
nunquam mihi mortem ante oculos-ponebat animus generosus,] sed multo primus insiliens hasta occidebam
virorum infestorum quicunque mihi cederet pedibus.
Talis eram in bello: opus' vero mihi haud gratum erat,
nec grata rei-familiaris-cura, quae nutrit claros filios:
sed mihi semper naves remigio-instructæ gratae erant,
et bella, et tela bene-polita, et sagittæ,
tristia, quae alii quidem horrenda sunt.
At mihi ea grata erant, quae fere deus in animo posuit:
alius etenim aliis vir delectatur operibus.
Antequam enim in-Trojam profecti-sint filii Achivorum,
novies viris imperavi, et velocibus navibus,
viros adversus externos; et mihi abunde contigerant omnia.
Ex-quibus eligebam quæ-placebant; multa autem post
sortito-obtinebam: statim vero domus augebatur, et deinceps
gravisque reverendusque inter Cretenses factus sum.
Sed quum jam hoc odiosum iter late-sonans Jupiter
decrevit, quod multorum virorum subtus genua solvit:
tunc vero me jusserunt et inclytum Idomeneum
navibus duces-esse in Ilium; neque ulla ratio
erat denegandi, gravis vero obtinebat vulgi vox.
Ibi quidem per-novem-annos belligerabamus filii Achivorum,
decimo autem urbem Priami populati, ivimus
domum-versus cum navibus; deus vero dissipavit Achivos.
Ac mihi misero mala struebat providus Jupiter:
mensem enim solum mansi oblectans-me filiis,
ingenuaque uxore, et facultatibus: ac poste
in-Egyptum me animus impulit navigare,
navibus bene adornatis, cum eximiis sociis;
novem naves adornavi; citio autem coactæ-sunt copia.

Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
 250 δαινυντες· αὐτὰρ ἔγὼν λερήτα πολλὰ παρεῖχοι
 θεοῖσιν τε ῥέκειν αὐτοῖσι τε δαιτα πένεσθαι.
 Ἐδεδομάτη δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὑρετῆς
 ἐπλέομεν Βορέη ἀνέμῳ ἀκραῖ, καλῶ,
 δρηδίως, νησεῖ τε κατὰ ρόον οὐδέ τις οὖν μοι
 255 νηῶν πτημάνθη, ἀλλ' ἀσκήθεες καὶ δνουσοι
 ἡμεθα· τάς δ' ἀνεμός τε κυβερνήτας τ' Ἰθυνον.
 Πειμπταίοι δ' Αἴγυπτον ἔυρείτην ιχόμεσθα·
 στῆσα δ' ἐν Αἴγυπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
 "Ἐνδ' ἦτοι μὲν ἔγω κελύμην ἐρίηρας ἑταίρους
 260 αὐτοῦ πάρ τηνεστι μένειν καὶ νῆσας ἐρύσθαι·
 δηπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὥρυνα νέεσθαι.
 Οἱ δ' ὕδρει εἰζαντες, ἐπιστόμενοι μένει σφῷ
 αἴψια μαλλ' Αἴγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
 πόρθεον, ἐκ δὲ γυναικας ἀγον καὶ νήσια τέκνα
 265 αὐτούς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐξ πόλιν ἤκειτ' ἀντή.
 Οἱ δὲ βοῦς δίοντες διμήνοι φαινομένηριν
 ἥλθον πλήτῳ δὲ πτῶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων
 χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέρανος
 φυῖσαν ἐμοῖς ἔτάροις κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
 270 μειναὶ ἐναντίον περὶ γάρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
 "Ἐνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον δέξι χαλκῷ,
 τοὺς δ' ἀναγον ζωὺς σφίστον ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
 Αὐτὸν ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνι φρεσὶ τοῦτο νόημα
 ποίησ· — ὃς δρέλον θανέειν καὶ πάτμον ἐπισπεῖν
 275 αὐτοῦ ἐν Αἴγυπτῳ· ἔτι γάρ νῦ με πῆμ· ὑπέδεκτο —
 αὐτίς ἀπὸ χρατὸς κυνέντος εὔτυκτον ἔθηκα
 καὶ σάκος ὀδυοῦν· δόροι δὲ ἔκβαλον ἔκποσε χειρός·
 αὐτὰρ ἔγω βασιλῆος ἐναντίον ἥλυσθον ἵππων,
 καὶ κύστης γονάθ' ἐλών· δ' ἐρύσατο καὶ μ' ἐλέησεν.
 280 ἐς δίφρον δέ μ' ἔτσις ἄγεν οἰκαδε δακρυχέοντα.
 "Η μέν μοι μάλι πολλοὶ ἐπήιστον μελίστοι,
 ίέμενοι κτείναι — δὴ γάρ κεχολώσατο λίην —
 ἀλλ' ἀπὸ κείνος ἔρυξε, Διὸς δ' ὧπίζετο μῆνιν
 ζεινούσι, δέτε μάλιστα νεμεσᾶται κακὰ ἔργα.
 285 "Ἐνθα μὲν ἔπτάστες μένον αὐτοῖσι, πολλὰ δὲ ἀγειρα
 χρήματ' ἀν' Αἴγυπτίους ἄνδρας· δίδοσαν γάρ ἀπαντες.
 "Ἄλλ' θε δὴ δῆδον μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἥλθεν,
 δὴ τότε Φοῖνιξ ἥλθεν ἀνήρ, ἀπατήλια εἰδὼς
 τρόπτης, δὲ δὴ πολλὰ καί ἀνθρώποισιν ἔργει.
 290 δὲ μ' ἄγε παρπεπιθῶν ἥσι φρεστον, δρρ' ἐκόμεσθα
 Φοίνικην, δθι τούγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔνιαυτόν.
 "Ἄλλ' θε δὴ μῆνες τε καὶ ἡμέραι ἔξετελεῦντο,
 ἀψὶ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπίλυθον δραῖ,
 295 ἐς Λιδύην μ' ἐπὶ νηὸς ἔέσσατο ποντοπόροιο,
 φεύδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὸν φόρτον ἄγοιμι·
 κεῖθι δέ μ' ὡς περάσεις καὶ ἀσπετον ὡνον θλοίτο.
 Τῷ ἐπόμην ἐπὶ νηὸς, διόμενός περ, ἀνάγκη.
 "Η δὲ θεεν Βορέη ἀνέμῳ ἀκραῖ, καλῶ,
 300 μέσσον ὑπὲρ Κρήτης Ζεὺς δέ σφισι μῆδετ' διεθρον.
 Ἀλλ' θε δὴ Κρήτην μὲν διεπομεν, οὐδέ τις ἀλλη
 φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἡδὲ θάλασσα,

Per-sex-dies quidem inde mei dilecti socii
 convivabant; at ego victimas multas præbebam
 diisque ad-sacrificandum, ipsisque ad-epulas parandas.
 Septimo autem navibus consensis a Creta lata,
 navigavimus Borea vento vehementer-flante, bono,
 facile, veluti secundo flumine: neque ulla inde mihi
 navium læsa-est, sed sospites et incolumes
 sedebaramus: has autem ventusque gubernatores dirige-
 bant.] Quinto-die autem ad-Aegyptum pulcre-fluentem veni-
 mus:] statui vero in Aegypto fluvio naves utrinque-recurvatas.
 Ibi quidem ego jubebam caros socios
 illic apud naves manere, et naves tueri;
 speculatores autem ad speculas hortabar ut-irent.
 Hi vero insolentiae cedentes, sequentes impetum suum,
 statim admodum Aegyptiorum virorum perpulcros agros
 populabantur, ac mulieres abducebant, et infantes liberos,
 ipsosque interficiebant; citio autem ad urbem pervenit clamor.
 Illi autem clamorem audientes, simul-cum aurora illucescente,
 venerunt: impletus-est vero totus campus peditibusque et
 equitibus,] aerisque fulgore: Jupiter autem gaudens-fulmine
 fugam meis sociis malam immisit: nec quisquam sustinuit
 consistere contra: circum enim mala undique stabant,
 Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto aere;
 alios autem duxerunt vivos, sibi operaturos necessitate.
 At mihi Jupiter ipse in mente hoc cogitatum
 effecit (utinam mortuus-suissem et fatum assecutus
 illic in Aegypto; adhuc enim me malum exceptit):
 statim de capite galeam fabrefactam deposui,
 et scutum ab-humeris; hastamque projeci ex manu:
 atque ego regis obviam ivi equis,
 et osculatus-sum genua ejus prehensa: hic autem servavit et
 me misertus-est:] in currumque me locatum duxit domum
 lacrimas-fundentem.] Profecto me valde multi adoriebantur
 fraxineis-hastis,] cupientes interficere (namque irati-erant val-
 de;) sed ille arcebat; Jovis vero veritus-est iram
 Hospitalis, qui maxime indigne-fert mala opera.
 Tum quidem per-septem-annos mansi ibidem, militasque col-
 legi] divitias inter Aegyptios viros: dederunt enim omnes.
 Sed quum jam octavus mihi revolvens annus venit,
 tum vero Phoenicius venit vir, fallacia sciens,
 veterator, qui jam multa mala hominibus fecerat:
 qui me duxit persuasum ipsius ingenio, doacē venissemus
 in-Phoenicen, ubi ipsius domus, et possessiones erant.
 Ibi apud ipsum mansi integrum in annum.
 Sed quando jam mensesque et dies exacti-erant,
 iterum circumvolvente anno, et supervenerant horae,
 in Libyam vecturum me navi imposuit pontum-transeunti,
 mendacia meditatus, ut secum merces agerem;
 illic vero me ut venderet, et magnum pretium acciperet.
 Hunc sequebar in navi, suspicans licet, necessitate.
 Illa vero currebat Borea vento valide-flante, bono,
 per-medium supra Cretam: Jupiter autem eis moliebatur ex-
 iūtium.] Sed quum jam Cretam quidem liquissemus, neque
 ulla alia] appareret terrarum, sed coelum ac mare,

δὴ τότε κυανένην νεφελην ἔστησε Κρονίουν
νῆσος ὑπερ γλαφυρῆς· οὐδὲς δὲ πόντος ὅτις αὐτῆς.
305 Ζεὺς δὲ ἀμεδούσι βρόντησε καὶ ἐμβαλεῖ νῆσον κεραυνῷ,
ἥ δὲ ἐλείχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
ἐν δὲ θείου πλῆθος πέσον δὲ εἰς νῆσος ἀπεντεῖ.
Οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι περὶ νῆσον μελαιναν
κύμασιν ἐμφορέοντο· θεός δὲ ἀποσινύτο νόστον.
310 Αὐτάρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς, ἔχοντι περ ἄλγεα θυμῷ,
ἰστὸν ἀμαίμακτον νῆσος κυανοπτρόροιο
ἐν γείρεσσιν ἔθηκεν, ὥπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
Τῷ δὲ περιπλεχθεὶς φερόμενος δλοοῖς ἀνέμοισιν
ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
315 γαλή Θεοπρωτῶν πελαστον μέγα κῦμα κυλίνδον.
Ἐνθά με Θεοπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσαστο Φείδων
ἥρως ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος οὐδὲ ἐπελθὼν
αἴθρῳ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἔγενεν ὁ οἶκον,
χειρὸς ἀναστήσας, δρφ' ἕκετε δώματα πατρός.
320 ἀμφὶ δὲ με χλαΐναν τε χιτῶνα τε εἵματα ἔστεν.
Ἐνθ' Ὁδυσῆς ἔγὼ πυθόμην· κείνος γάρ ἔφασκεν
ξεινίσαι τὴν δὲ φιλῆσαι λόντ' ἐπι πατρίδα γαίαν.
Καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, δσον ἐναγείρατ' Ὁδυσσεὺς,
χαλκὸν τε χρυσόν τε πολύκμητόν τε σόδηρον.
325 Καὶ νύ κεν ἐξ δεκάτην γενεθῆν ἔτερον γ' ἐτι βόσκοι·
τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀνακτος.
Τὸν δὲ Δωδώνηη φάτο βῆμεναι, δρφα θεοίο
ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλήι ἐπακούσαι,
δππως νοστήσει· Ιθάκης ἐπί πόνον δῆμον,
330 ἥδη δῆλος ἀπέων, η ἀμφαδὸν ἡ κρυφηδόν.
Ὄμοστε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οὐκε,
νῆσα κατειρύσθαι καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἐταίρους,
οἱ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐπι πατρίδα γαίαν.
Ἄλλ' ἐμὲ πρὸς ἀπέπεμψε· τύχησε γάρ ἔρχομένη νῆσος
335 ἀνδρῶν Θεοπρωτῶν ἐς Δουλίγιον πολύπυρον.
Ἐνθ' ὅγε μ' ἡγάγει πέμψαι βασιλῆς Ἀκάστῳ
ἐνδυκάνως· τοίσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἤδανε βουλὴ^λ
ἀμφ' ἐμοὶ, δρφ' ἐτι πάγχυ δύνης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
Ἄλλ' ὅτε γαίης πολλὸς ἀπέπλω ποντοπόρος νῆσος,
340 αὐτίκα δούλιον ἥμαρ ἐμοὶ περιμηγανόνωντο·
ἐκ μέν με χλαΐναν τε χιτῶνα τε εἵματα· ἔδυσσαν,
ἀμφὶ δὲ μοι δάκος ἀλλο κακὸν βάλον ἥδε χιτῶνα,
ρυγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν δρθαλμοῖσιν δρησαι.
Ἐσπέριοι δὲ Ιθάκης αὐδειειλοὶ ἔργον ἀρίσκοντο·
345 ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἔυσσελμῷ ἐνὶ νῆσῳ
δπλῷ ἔυστρερεῖ στερεώς· αὐτοὶ δὲ ἀποβάντες
ἔσπουμένως παρὰ θίνα θαλάσσης δόρπον ἔλοντο.
Αὐτάρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψκν θεοὶ αὐτοὶ^λ
ρητῶν· κεφαλὴ δὲ κατὰ δάκος ἀμφικαλύψας,
350 ξεστὸν ἐρθλκαιον καταβίκες ἐπελασσα θαλάσση
στῆθος· ἔπειτα δὲ γερσὸν διήρεστ' ἀμροτέρησιν
νηγόμενος, μάλα δὲ ὥκα θύρηδος· ἐσείνων.
Ἐνθ' ἀναβάς, δθι τε δρίος ἦν πολυανθέος ὕλης,
κείμην πεπτηγός· οἱ δὲ μεγάλα στενάγοντες
355 φοίτων ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἔφαίνετο κέρδιον εἶναι
μαλεσθαι προτέρω· τοι μὲν πάλιν αὐτὶς ἔβαινον

ODYSSEÆ XIV.

tum vero atram nubem statuit Saturnius
nave super cava; obscuratus est autem pontus ab ipsa.
Jupiter vero crebro tonuit, et injectis navi fulmen:
hæc autem contorta est tota, Jovis percussa fulmine,
ac sulphure implita est; ceciderunt autem ex nave omnes.
Hi vero cornicibus marinis similes, circa navem nigram
in fluctibus serebantur: deus autem iis auferebat redditum.
At mihi Jupiter ipse, habenti quidem dolores animo,
malum longum navis carrulea-prora
manibus imposuit, ut adhuc malum effugarem.
Hunc inde amplexus, serebar perniciose ventis;
per-novem-dies serebar, decima autem me nocte nigra
terra Thesprotorum appulit magna unda volvens.
Ibi me Thesprotorum rex exceptit Phidion
heros gratis; hujus enim dilectus filius quum-supervenisset,
frigore et labore afflictum duxit in domum,
manu sublevatum, donec pervenisset ad-edges patris:
ac mihi lenanique tunicaque vestimenta induit.
Iibi de-Ulysses ego audivi: ille enim dicebat,
hospitio-excepisse se illum et amice-tractasse euntem in pa-
triam terram.] Et mihi bona ostendit, quanta collegerat Ulys-
ses,] æisque, aurumque, multumque-elaboratum ferrum.
Et sane iis in decimam generationem alium adhuc aleret;
tanta ei res-preciose jacebant in ædibus regis.
Ipsum autem in Dodonam dicebat ivisse, ut dei
ex quercu alte-comante Jovis consilium audiret,
quomodo rediret Ithace in opulentum populum,
jam diu absens, utrum palam, an occulte.
Juravit autem coram me ipso, libans in domo,
navem deductam-esse et paratos esse socios,
qui jam ipsum deducturi-sint caram in patriam terram.
Sed me prius dimisit: contigit enim ut-iret navis
virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-ferax.
Tunc ille me jussit deduci ad-regem Acastum
cum-cura; illis autem malum in-animo placebat consilium
de me, ut adhuc omnino calamitatis in pestem inciderem.
Sed quando a-terra longe progressa-est pontum-transiens na-
vis,] statim servilem diem mihi moliebantur:
exuerunt quidem me lenanque, tunicaque vestimentis,
circumque me pannum alium malum jecerunt, et tunicam,
lacerā, qua et ipse in oculis vides.
Vespertini autem Ithace late-conspicue ad culta pervenere:
ibi me quidem ligaverunt bene-tabulata in navi
fune bene-torto arcte; ipsi vero egressi
festinanter ad litus maris, coenam sumserunt.
At mihi vinculum quidem resolvere dii ipsi
facile: capiti autem panno obvoluto,
laevigatum per-clavum delapsus applicui mari
pectus; deinde autem manibus remigavi ambabus
natans; valdeque cito foris eram seorsum ab-illis.
Tunc quum-ascendissem, ubi scuticetum erat floridæ silvæ,
jacebam stratus: illi vero valde gementes
ibant; sed enim ipsis non videbatur melius esse
inquirere ulterius: hi quidem retro iterum ibant .

νηδός ἔπι γλαφυρῆς ἐμῷ δὲ ἔκρυψαν θεοὶ αὐτὸι
ρήγδινοι, καὶ με σταθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες
ἀνδρὸς ἐπισταμένου· ἔτι γάρ νῦ μοι αἴσα βιῶνται.

360 Τὸν δὲ ἀπαύξειόν μενος προσέφης, Ἐύμαιε συνῶτα
ἄδελλοις, η̄ μοι μᾶλα θυμὸν δρινας,
ταῦτα ἔκαστο λέγων, θα δὴ πάθεις ἡδὸς ἀλγήης.
Ἄλλὰ τάγ' οὐ κατὰ κόσμον δίοματι, οὐδὲ με πετόεις
εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσσῆς· τί σε χρή, τοῖον ἔοντα,
μακριδίων ψεύδεσθαι; ἐγὼ δὲ εὖ οἶδο καὶ αὐτὸς
νόστον ἐμοὶ ἀνακτος, δτ̄ ήχθετο πᾶσι θεοῖσιν
πάγχυ μᾶλι, δτ̄τι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν
η̄ φίλων ἐν χεροῖσι, ἐπει πόλεμον τολύπευσεν.
Τῷον κέν οι τύμβον μὲν ἐποίησαν Πλανακιοι,
370 ἡδὸς κε καὶ ω̄ πατεῖ μέγα κλέος ἥρατ' ὅπισσον.
Νῦν δέ μιν ἀχλειος Ἀρτιαια σὺνηρέψαντο.
Αὐτάρ ἐγὼ παρ' θεοσιν ἀπότροπος οὐδὲ πολινδε
ἔρχομαι, εἰ μή πού τι περίφρων Πηνελόπεια
ἐλθέμεν ὑπρήνησιν, δτ̄ ἀγγελίη ποθὲν ἐλλοι.
375 Ἄλλ' οι μὲν τὰ ἔκαστα παρήμενοι ἔξερέουσιν,
η̄μέν οι σύγνυνται δὴν οἰχομένῳ ἀνακτος,
η̄δος οι χαίρουσιν βίστον νήπιον ἔδοντες.
Ἄλλ' ἐμοι οὐ φίλοιν ἔστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
εἰς οὖ δή μ. Αἰτωλὸς ἀντρὸς ἐζήπταφε μύθῳ,
380 δς δ' ἀνδρός κτενίας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθεῖς
η̄λιυθ ἐμὰ πρὸς δύματα· ἐγὼ δὲ μιν ἀμφαγάπταξον.
Φῆ δὲ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆι ἰδέσθαι!
νῆας ἀκειόμενον, τάς οι ζυνέαζαν ἀελλαι·
καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι η̄ ἐς θέρος η̄ ἐς διώρην,
385 πολλὰ χρήματα· ἄγοντα, σὺν ἀντιθέουσις ἐτάροισιν.
Καὶ σὺν γέρον πολυπενθέτε, ἐπει σέ μοι η̄γαγε δαίμων,
μήτε τί μοι φεύδεσσι χαρίζεο μήτε τι θέλγε·
οὐ γάρ τούνεχ' ἐγὼ σ' αἰδέσσουσα οὐδὲ φιλήσω,
ἀλλὰ Δίας ξένιον δείσας αὐτὸν τ' ἐλεαίρων. [τεύς]
390 Τὸν δὲ ἀπαύξειόν μενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσ-
σση μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀπιστος,
οἰνος σ' οὐδὲ δύματας περ ἐπίγγαχον οὐδὲ σε πείθω.
Ἄλλ' ἀγε νῦν ῥήτορην ποιεισόμεθε· αὐτάρ θερένεν
μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοι, τοι· Ὁλυμπον ἔχουσιν.
395 Εἰ μέν κεν νοστήσῃ ἀναξ τεδες ἐς τόδε δύναμα,
ἔστας με χλαινάν τε χιτῶνά τε εἵματα πέμψαι
Δουλίχιονδ' ίέναι, δθι μοι φίλοιν ἐπλετο θυμῷ·
εἰ δέ κε μὴ ἐλθήσιν δακες τεδες, δως ἀγορεύω,
δύματας ἐπιστεύεις βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
400 δρόφρο καὶ ἀλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἡπεροτεύειν.
Τὸν δὲ ἀπαύξειόν μενος προσερώνες διος θυρόβος·
ξειν', οὐτω γάρ κέν μοι ἔūxλειη τ' ἀρτετη τε
εἰη ἐπ' ἀνθρώπους ἀμά τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
δς σ' ἐπει ἐς κλισίην ἄγαγον καὶ ξείνια δῶκα,
405 αὐτὶς δὲ κτενίαιμι φίλοιν τ' ἀπὸ θυμὸν ἐλοιμῆν·
πρόφρων κεν δη̄ ἐπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
Νῦν δὲ δρη δόρποιο· τάχιστα μοι ξένον ἔταιροι
εἰεν, δν' έν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
410 Ψει οι μέν τοιαύτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
ἀγγίμολον δὲ σύες τε καὶ ἀνέρες η̄λθον θυρόβοι.

narem in cavam; me autem absconderunt illi ipsi
facile, et me stabulo appulerunt ducentes
viri prudentis; adhuc enim mihi fatum est vivere.

Hunc autem respondens allocutus-es, Eumae subulce :
ah miser hospitum, certe mihi valde animum commovisti,
haec singula dicens, quanta jam passus-es, et quantum vagatus.] Sed ea non pro decenti *dicta* arbitror, nec mihi persuadebis] locutus de Ulysse : quid te oportet, talis quum-sis, temere mentiri? ego vero certe novi et ipse
de-reditū mei domini, quod *is odio-habetur omnibus diis*
prorsus valde, quia ipsum non inter Trojanos domuere,
vel amicorum in manibus, postquam bellum conficerat.
Tunc ei tumulum quidem fecissent universi-Achivi,
atque etiam suo filio magnam gloriam peperisset in-posterum
Nunc autem ipsum in glorie Harpyiae abripuerunt.
At ego apud sues *maneo* *semotus* : neque ad urbem
eo, nisi quando forte prudens Penelope
venire jubeat, quando nuntius alicunde venerit.
Sed illi quidem singula assidentes interrogant,
sive qui dolent diu absente rege,
sive qui gaudent victum impune absumentes.
Sed mihi non gratum est inquirere et interrogare,
ex quo quidem me *Aetolus* vir decepit sermone ;
qui, viro interfecto, multas per regiones vagatus,
venit meas ad domos : ego vero ipsum amice-completebar.
Dixit autem se eum inter Cretenses apud Idomeneum vidisse
naves reficiēt, quas ei confrēgerant procellae :
et dixit venturum, vel in æstatem, vel in autumnum,
multas opes advehentem, cum divinis sociis.
Et tu, senex infelix, postquam te mihi adduxit deus,
neu quid mihi mendaciis gratificare, neu mulce :
non enim ob-id ego te honorabo, nec diligam,
sed Jovem Hospitalē veritus, teque ipsum miseratus.

Hunc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
certe valde quidam tibi animus in pectoribus incredulus,
quoniam te ne cum-jurejurando quidem ad-crederem-adduxi, nec tibi persuadeo.] Sed age nunc sponsonem faciamus :
ac desuper] testes ambobus dii *sunt*, qui Olympum tenent.
Si quidem redierit herus tuus in hanc domum,
indutum me lenaque tunicaque vestimentis deduc
ad-Dulichium, ut-eam, quo mihi ire gratum est animo ;
sin vero non venerit herus tuus, ut prædicto,
familis incitatis me dejice magna de rupe,
ut et alius mendicus caveat decipere.

Hunc autem respondens allocutus-est divinus subulcus :
hospes, sic enim mihi bona-fama virtutisque-nomen
esset inter homines simil nunc, et in-posterum,
qui te, postquam in casam duxissem, et hospitalia dedissem,
deinde tamen interficerem, dilectumque animum eriperem :
ex-animo sane deinde Jovi Saturnio supplicarem.
Nunc vero hora cœnæ est : citissime mihi intus socii
adsint, ut in casa lautam apparemus cœnam.
Sic hi quidem talia inter se dicebant,
prope autem suesque et viri venere subulci.

Τὰς μὲν ἄρα ἔρεσαν κατὰ θέσα κοιμηθῆναι·
κλαγγὴ δ' ἐσπετος ὥρτο συῶν αὐλιζομενάων.
Αὐτάρ δὲ οἵ ἑτάροισιν ἐκέλετο διος ὑφορδός
Ἄξεθ' ὅῶν τὸν ἀριστον, ἵνα ξείνως λερέσων
415 τηλεδαπῷ πρὸς δὲ αὐτοῦ ὄντος πέντε
δῆλον ἔχομεν, πάσχοντες δῶν ἐνεχ' ἀργιοδόντων·
ἄλλοι δὲ ἡμέτερον κάματον νήπιον ἔδουσιν.
Ὄς δέ φωνήσας κέσσεις ξύλα νηλέι χαλαῷ·
οἱ δὲ ὃν εἰλέγον μάλα πίονα πενταέτηρον·
420 τὸν μὲν ἐπειτ' ἐστησαν ἐπ' ἑσχάρῃ οὐδὲ συνώτης
λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων· φρεσὶ γάρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
ἄλλ' θγ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
ἀργιδόντος ὃς καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσιν
νοστῆσαι Ὀδυσσῆα πολύφρονα δύνε δόμονδε.
425 Κόψε δὲ ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυὸς, ἣν λίπε κείων·
τὸν δὲ θλιπε φυχῇ. Τοὶ δὲ ἐσφεξάν τε καὶ εἰσαν·
αἴτια δέ μιν διέγευαν δὲ ὥμοιοτείτο συνώτης,
πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, οἱ πίονα δημόνοι.
Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, παλύνας ἀλφίτου ἀκτῆ·
430 μίστυλλόν τε ἄρα ταῦλα καὶ ἀμφ' ὀδελοῖσιν ἐπειραν
ώπτησάν τε περιρραδέων ἐρύσαντο τε πάντα·
βάλλον δὲ εἰν ἐλεοῖσιν ἀλλέστα ἀν δὲ συνώτης
ἰστατο δαιτρεύσων περὶ γάρ φρεσὶν αἰσιμα ξῆδη.
Καὶ τὰ μὲν ἐπιταγα πάντα διεμορφάτο δαῖχων·
435 τὴν μὲν Ιαν Νύμφην καὶ Ἐριή, Μαιάδος μεῖ, θήκην
θήκην ἐπεικάμενος, τὰς δὲ ἄλλας νείμεν ἐκάστῳ·
νόντοισιν δὲ Ὁδυσσῆα διηγεέσσοι γέραιρεν
ἀργιδόντος ὃς κύδαινε δὲ θυμὸν ἀνακτος·
καὶ μιν φωνήσας προσέφη πολύμητης Ὁδυσσεύς·
440 Άιθ' οὐτως, Εὔμαιε, φίλος Διὶ πατέρι γένοιο,
δοκέοι, δοττι με, τοῖον ἔοντ', ἀγαθοῖσι γεράριεις.
Τὸν δὲ ἀπαιμειδόμενος προσέφης, Εὔμαιε συνώτη·
ἔσθιε, δαιμόνιοι ξείνων, καὶ τέρπει τοισίδε,
οἴα πάρεστι· θεός δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δὲ ἔασσει,
445 δοττι κεν ψεῦδην θέθει· δύναται γάρ ἀπάντα.
Ὕρος καὶ ἀργυράτα θύσεις θεοῖς αἰειγενέτησιν·
σπείσας δὲ αἴθοπα οἶνον, Ὁδυσσῆη πτολιπόρῳ
ἐν χείρεσσιν θήθηκεν· δὲ ἔξετο η παρὰ μοιρῇ.
Σιτὸν δέ σφιν ἐνειμε Μεσαύλιος, δηρος συνώτης
450 αὐτὸς κτήσατο οἶος ἀπογομένοιο ἀνακτος,
νόσφιν δεσποινῆς καὶ λαέρτοιο γέροντος·
πάρ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἐοισιν·
οἱ δὲ ἐπ' ὀνειδήθ' ἐτοίμα προκείμενα χείρας ἱλλον.
Αὐτάρ ἐπει πόσιος καὶ ἐδητύος ἔξι ἔρον ἔντο,
455 σιτὸν μὲν σφιν ἀρείει Μεσαύλιος· οἱ δὲ ἐπὶ κοίτον
σίτου καὶ κρειῶν κεχορημένοι ἐστεύοντο.
Νῦξ δὲ ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, θεὶ δὲ ἄρα Ζεὺς
πάχνωνος αὐτάρ ἀη Ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
Τοῖς δὲ Ὁδυσσεὺς μετέειπε, συνώτεω πειρητίζων,
460 εἰ πώς οἱ ἔκδης χλαῖναν πύροι, η τιν' ἑταίρων
ἄλλον ἐποτρύνειεν, ἐπει ἐο κήδετο λίην.
Κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,
εὐξάμενός τι ἐπος ἔρεων οἶνος γάρ ἀνώγει
γίλεος, δεῖτ' ἐφέηκε πολύφρονα περ μαλ' δεῖσαι,

ΟΔΥΣΣΕΑ XIV.

Has quidem deinceps incluserunt in stabula ad-cubandum
strepitus vero ingens ortus est suum stabulantum.
Verum ille suos socios hortabatur, divinus subulcus:
Ducite suum optimum, ut hospitis *gratia* mactem
longinqui: una autem ipsi recreabimur, qui aerumnam
diu habemus, patientes suum gratia albis-dentibus:
alii vero nostrum laborem impune edunt.
Sic igitur locutus, scidit ligna acuto aere:
illi autem suem adduxere valde pingue, quinquennem:
eum quidem inde statuerunt ad focum; neque subulcus
oblitus est immortalium: mente enim utebatur bona;
sed hic ausplicans, capitis pilos in ignem jecit
albis-dentibus suis, et precabatur omnes deos,
ut rediret Ulysses prudens suam domum.
Feruit autem suem manu sublata segmine quercus, quod reliquerat findens;] et hunc reliquit anima. Ipsi vero jugularunt
et ustularunt;] stolidique eum divisere; ac frusta cruda ponebat
subulcus;] undique ausplicans a-membris, in pingue
adipem:] et alia quidem in ignem jecit, conspersa frumenti
farina,] minutatimque secuere cetera, et verubus transfixere
assaruntque scite, extraxeruntque *igne* omnia:
posuerunt autem in mensis simul omnia: ac subulcus
surrexit divisurus; valde enim mente aqua norat.
Atque illa quidem septifariam omnia partitus est dividens;
partem quidem unam Nymphae et Mercurio, Maiæ filio,
posuit precatus; ceteras vero distribuit singulis:
tergo autem Ulyssem perpetuo honorabat
albis-dentibus suis; latificabat vero animum domini;
et ipsum compellans allocutus est ingeniosus Ulysses:
Utinam sic, Eumæe, dilectus Jovi patri sis,
ut mihi, quandoquidem me, talis quum-sim, bonis honoras.
Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce:
comede, mirifice hospitum, et delectare hisce,
qualia adsunt; deus autem hoc quidem dabit, illud vero sicut,
quocunque suo animo voluerit: potest enim omnia.
Dixit, et primicias sacrificavit diis sempiternis:
libatoque nigro vino, Ulyssi urbium-vastatori *poculum*
in manibus posuit; hic autem sedebat suam juxta partem.
Panem autem ipsis distribuit Mesaulius, quem subulcus
ipse sibi comparaverat solus, absente domino,
sine (*pretium non præbentibus*) domina et Laerte sene:
eum vero a Taphiis emit ex-possessionibus suis.
Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigeant.
Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant,
panem quidem eis abstulit Mesaulius; illi autem ad cubitum,
pane et carnis saturati; properabant.
Nox vero dein supervenit mala obscura-sine-luna; pluebat
autem Jupiter tota-nocte; ac flabat Zephyrus magnus semper aquosus.] Inter-hoc vero Ulysses locutus est, subulcum
tentans,] si qua sibi exutam laenam præberet, vel aliquem
sociorum] alium dare hortaretur, siquidem ipsum curabat
valde:] Audi nunc, Eumæe, et ceteri omnes socii,
gloriabundus aliquod verbum dicam: vinum enim jubet
stultum, quod impulit sapientem etiam valde cantare,

486 καὶ θ' ἀπαλὸν γελάσαι καὶ τ' ὀργήσασθαι ἀνῆκεν
καὶ τι ἔπος προέκεν, ὅπερ τ' ἀρρήτον ἀμεινον.
Ἄλλ' ἐπεὶ οὐν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω.
Εἴτοι δὲς ἡβώμιμι βίη τέ μοι ἐμπεδος εἶη,
ὅς δοῦ ὑπὸ Τροίην λόχον ἥγομεν ἀρτίναντες
470 ἡγείσθην δ' Ὁδυσσεύς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
τοῖσι δ' ἄμμα τρίτος ἥρχον ἐγών αὐτὸν γάρ ἀνωγον.
Ἄλλ' ὅτε δὴ δί τὸν ἵκμασθα ποτὶ πτωλὶν αἰπὺ τε τείχος,
ἥμεις μὲν περὶ ἀστὰν κατὰ διωτῆς πυκνὰ
ἀν δόνακας καὶ ἐλος ἐπὸ τεύχεσι πεπτητές
κείμεθα. Νῦξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ Βορέαο πεσόντος,
πηγυλίς· αὐτὰρ ὑπερθε χῶν γένετ' ἡύτε πάχην,
ψυχρή, καὶ σακέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
Ἐνθ' ἀλλοι πάντες χλαίνας ἔχον ἥδε χιτῶνας,
εὖδον δ' εὔκηλοι, σάκεσιν εἰλυμένοι ὕμους·
480 αὐτὰρ ἔγων χλαίνων μὲν λόνι ἐπάροισιν Λειπον
ἀπραδέως, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμητη διγωσέμεν εἵματης·
ἀλλ' ἐπόμην σάκος οἰον ἔχων καὶ ζώμα φαεινόν.
Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δὲ στρα βεβήκει,
καὶ τότ' ἔγων Ὁδυσσῆς προσηύδων ἔγρυνς ἔοντα,
485 ἀγρῶν νικᾶς· δ' ἄρ' ἐμμαστέως ἐπάκουσεν·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν¹ Ὁδυσσεῦ,
οὗτοι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλά με χείμα
δάμνωταις οὐ γάρ ἔχω χλαίνων παρὰ μ' ἡπαφε δαίμων
οιοχίτων² [μεναι· νῦν δ' οὐκέτι φυκτὰ πέλονται].
490 Ως ἐφάμην δ' ἐπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνι θυμῷ,
οῖος ἔκεινος ἔην βουλεύεμεν ἥδε μάχεσθαι·
φθεγξάμενος δ' ὀλίγη δὲτ με πρὸς μῆθον ξειπεν·
Σίγα νῦν, μάτις σευ Ἀχαιῶν ἀλλος ἀκούσῃ.
Ἢ καὶ ἐπ' ἄγκωνος κεφαλὴν σχέθεν εἴπε τε μῆθον·
495 Κλῦτε, φλοι· θείος μοι ἐνύπνιον ἥθεν δύνειρος.
Λίγη γάρ νηῶν ἔκας ἥδομεν· ἀλλά τι εἴη
εἴπειν Ἀτρεΐδη Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
εὶς πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέοσθαι.
Ως ἔφατ³· ὥρτο δ' ἐπειτα Θόας, Ἄνδραίμονος υἱός,
500 καρπαλίως, ἀπὸ δὲ χλαίνων θέτο φοινικόσσεσκυ,
βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆσας ἔγω δ' ἐνι εἴματι κείνου
κείμην ἀστασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος Ἡώς.
Ως νῦν ἡβώμιμι, βίη τέ μοι ἐμπεδος εἴη·
δοὶ κέν τις χλαίνων ἐνι σταθμοῖσι συφορδῶν
505 διὸς ἀμφότερον, φιλότητη καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἔηρος·
νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροὶ εἴματ' ἔχοντα.
Τὸ δ' ἀπαμειδόμενος προέσφης, Ἐνύμαιε συβῶτα·
ὦ γέρον, αἴνος μέν τοι ἀμύμων, δικατέλεξας,
οὐδέ τι πια παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς ἔειτες·
510 τῷ οὐντ' ἐσθῆτος δευτῆσαι οὔτε τευ ἄλλου,
διν ἐπέοιχ⁴ ἱκέτην ταλαπέριου ἀντισσάντα,
νῦν· ἀτέρ ἥθεν γε τὰ σὰ δάκεα δυοπαλίξει.
Οὐ γάρ πολλαὶ χλαίναι ἐπημοιβοῖς τε χιτῶνες
ἐνθάδε δινυσθαι· μίλα δ' οἰη φωτὶ ἔκάστω.
515 [Αὐτὰρ ἐπήν Ἐλθησιν Ὁδυσσῆς φλοις υἱός,
αὐτός τοι χλαίνων τε χιτῶνά τε εἴματα δώσει,
πέμψει δ', διπηγή σε κραδίη θυμός τε κελεύει.]
Ως εἰπών ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἔγρυνς

et ad molliter ridendum, et ad saltandum incitavit,
et aliquod verbum emisit, quod indictum esset melius.
Sed postquam primum vocem rupi, non celabo.
Utinam sic pubescerem, viresque mihi integræ essent,
sicut quando sub Trojan insidias duximus instructas :
ducesque erant Ulyssesque et Atrides Menelaus;
cum-his vero una tertius dux-eram ego : ipsi enim jubebant.
Sed quando jam veneramus ad urbem, altumque murum,
nos quidem circa urbem per virgulta densa,
in arundinibus et palude sub armis prostrati,
jacebamus. Nox autem supervenit mala, Borea oborto,
glacialis ; at superne nix facta-est veluti pruina,
frigida, et scutis circum-accrecebat glacies.
Ibi ceteri omnes lēnas habebant, et tunicas,
dormiebantque quieti, scutis cooperiti humeros :
at ego lēnam quidem profectus sociis reliqueram,
stulte, quoniam non putabam me frigus-passurum omnino :
sed sequebar, scutum solum habens et cingulum nitidum.
Sed quando jam tertia-pars noctis erat, et astra transierant,
tunc ego Ulyssem allocutus-sum, prope qui-erat,
cubito pungens ; is vero promte auscultavit :
Nobilissime Laertiade, sollers Ulysse,
nequaquam amplius vivis interero; sed me hieme
domat; non enim habeo lēnam : decepit me deus,
sola-cum-tunica ut-irem ; nunc vero non-amplius effugium
est.] Sic dixi ; is autem dein mentem habebat hanc in animo,
qualis ille erat ad-consultandum et pugnandum :
locutus autem submissa voce, me sermone affabatur :
Sile nunc, ne-quis te Achivorum alius audiat.
Dixit; et in cubito caput tenuit, dixitque sermonem :
Audite, amici : divinum mihi in-somnis astitit somnum.
Valde enim a-navibus longe venimus : sed aliquis eat
nuntiatum Atridae Agamemnoni, pastori virorum,
si plures a navibus excitare velit ut-veniant.
Sic dixit : surrexit autem deinde Thoas, Andræmonis filius,
confestim, ac lēnam depositus purpuream,
profectusque-est currens ad naves : ego vero in vestimento
illius] jacui libenter ; illuxit autem in-aureo-solio Aurora.
Ita utinam nunc pubescerem, viresque mihi integræ essent;
daret aliquis lēnam in stabulis subulcorum,
utrumque, ex-amicitia ac reverentia viri boni :
nunc autem me despiciunt, mala corpore vestimenta haben-
tem.] Hunc autem respondens allocutus-es, Eumae subul-
ce :] o senex, narratio quidem tibi bona, quam dixisti,
neque ullum præter decorum verbum inutile locutus-es :
ideo nec veste indigebis, neque ulla alia-re,
quarum decet supplicem miserum compotem-factum-esse,
nunc ; at mane quidem tuos pannos manibus-excuties.
Non enim multæ lēnæ, mutatoriaque tunicas
hic sunt ad-induendum ; una autem sola est viro cuique.
[At postquam venerit Ulyssia dilectus filius,
ipse tibi lēnamque tunicalaque vestimenta dabit,
deducetque, quo te cor animusque jubet.]
Sic locutus cito-surrexit; ponebat autem ei prope ignem

- εύνηγι, ἐν δὲ δίων τε καὶ αἰγῶν δέματα' ἔβαρλλεν.
 620 Ἐνθ' Ὁδυσεὺς κατέλεξτ· ἐπεὶ δὲ χλαινάνθεν βάλεν αὐτῷ πυκνήν καὶ μεγάλην, οἱ οἱ παρεκέσκετ' ἀμοιβὰς ἔννυσθαι, θτε τις γειμῶν ἔκπαγλος δροῖτο. [τὸν
 Πάξ δὲ μὲν ἐνθ' Ὁδυσεὺς κοιμήσατο, τοῦ δὲ παρ' αὐτὸν δρόμες κοιμήσαντο νεηνίαι· οὐδὲ συνώτη
 625 θῆδανεν αὐτοῖς κοῖτος ὅντας ἄπο το κοιμηθῆναι,
 ἀλλ' οὐδὲ τοῖς λόγοις ἀπλίζετο· χαίρε δὲ Ὅδυσσεὺς,
 θτε τοι βίστου περικέδετο, νόστριν δόντος.
 Πρῶτον μὲν ξῖφος δέξετο περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὡμοῖς,
 ἀμφὶ δὲ χλαινάντες ἔσσαστ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,
 630 ἀν δὲ νάχην ἔλετ' αἰγὸς ἔπτερέος, μεγάλοιο·
 εἴλετο δὲ δέξιν ἀκοντα, κυνῶν δλατῆρα καὶ ἀνδρῶν.
 Βῆ δὲ μεναι κείων, θθε περ σύνες ἀργιόδοντες
 πέτρην ὑπὸ γλαφυρῆ εἶδον, Βορέων ὑπὸ λωγῆ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο.

Τηλεμάχου πρὸς Εὔμαιον ἀφιξῖς.

- Ἡ δὲ εἰς εὐρύχορον Λακεδαιμόνα Παλλὰς Ἀθήνη
 ὥχεται Ὅδυσσεὺς μεγαθύμονος φαθίμονος ιδὼν
 νόστου ὑπομνήσουσα καὶ δτρυνέουσα νέεσθαι.
 Εἶπε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαδὸν ιδὸν,
 5 οὐδὲντον ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο·
 ητοι Νέστοριδην μαλακῶν δεδικημένον ὑπων.
 Τηλέμαχον δὲ οὐκέπιος ἔχει γλυκὺν, ἀλλ' ἐν τοι δικημένον
 νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
 ἀγχοῦ δὲ ισταμένην προσέφρη γλαυκῶντις Ἀθήνη· [ταὶ,
 10 Τηλέμαχ', οὐκέτι καλὰ δόμωνα ἄπο τῆλ' ἀλάλη-
 κτήματα τε προλιπῶν δνδρας τένει σοὶσι δόμοισιν
 οὐτων περιφτάλους· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσιν,
 κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηῦσίν δόδον ἐλθης.
 Ἄλλ' δτρυε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενελαον
 15 πεμπέμεν, δφρ' έτι οῖχοι ἀμύμονα μητέρα τέτμης.
 "Ηδη γάρ δα πατήρ τε καστίγνητοι τε κέλονται
 Εύρυμάχῳ γῆμασθαι· δὲ περιβάλλει ἀπαντας
 μνηστῆρας δώροισι καὶ ἔξωφέλλεν ἔδνα·
 μή νύ τι οεῦ δέκητι δόμων ἐκτῆμα φέρηται.
 20 Οἶσα γάρ, οῖς θυμὸς ἐν τοῖς θεσσαλοῖς
 κείνου βούλεται οἶκον δρέλλειν, δὲ κεν δπιοι,
 παλῶν δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
 οὐκέτι μέμνηται τεθνήτος οὐδὲ μεταλλῆ.
 Ἄλλα δέ σύν' ἐλθῶν αὐτὸς ἐπιτρέψεις ἔκαστα
 25 δμωάων, ητις τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι·
 εἰςόκε τοι φίγωσι θεοί κυδρὴν παράκοιτιν.
 "Ἄλλο δὲ τοιγέ ἔπος ἔρεων· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
 Μνηστήρων σ' ἐπιτηδέες δριστῆς λογώσιν
 30 ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιο τε παταλόσσονες,
 ιέμενοι κτείναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἵκεσθαι.
 Ἄλλα τάγ' οὐκ δίω, πρὶν καὶ τίνα γαῖα καθέξει
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίστον κατέδουσιν.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο.

lectum; atque oviumque et caprarum pelles injiciebat.
 Ibi Ulysses decubuit; injectit autem lēnam ipsi
 densam et magnam, quae ei prope jacebat mutatoria
 ad-induendum, quando aliqua tempestas gravis oriretur.
 Sic quidem tunc Ulysses decubuit; ac prope ipsum
 viri cubuere juvenes; non-autem subulco
 placuit illuc lectus, a-suibus seorsum ut-cubaret:
 sed is extra profectus armabat-se : gaudebat vero Ulysses,
 quod sibi facultatum curam-habebat, ipse dum-abset.
 Primum quidem ensem acutum circa fortis suspendit hume-
 ros;] tum lēnam sibi-circumdedidit arcentem-ventos, valde
 densam;] ac pellem sumsit capræ bene-nutritæ, magna :
 sumsitque acutum jaculum, canum propulsatorem et viro-
 rum.] Ivitque decubitus, ubi quidem sues albis-dentibus
 rupe sub cava dormiebant, Boream arcente-in-loco.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο.

Telemachi ad Eumæum adventus.

In spatiōs am vero Lacedæmonem Pallas Minerva
 ibat, Ulyssis magnanimi splendidum filium
 de-reditu submonitura et hortatura ut-redit.
 Invenit autem Telemachum et Nestoris inclytum filium
 cubantes in vestibulo-domus Menelai gloriiosi :
 Nestoriden quidem molli domitum somno;
 Telemachum vero non somnus tenebat dulcis, sed eum in
 animo] noctem per divinam curæ de-patre excitabant.
 Prope autem stans eum allocuta-est cæsili-oculis Minerva :
 Telemache, non-amplius bene a tua domo procu vagaris,
 possessionibusque relictis, virisque in tuis ædibus
 ita insolentibus ; cave ne tibi omnia comedant,
 possessionibus divisis, tu vero inane iter feceris.
 Sed hortare citissime bello strenuum Menelauum
 ut-dimitiat te : ut adhuc domi eximiam matrem invenias.
 Jam enim paterque fratresque eam jubent
 Eurymacho rubore; is enim superat omnes
 procos donis, et nimium-auxit sponsalia :
 ne quid, te invito, ex ædibus bonum effuderatur.
 Scis enim, qualis animus in pectoribus est mulieris :
 illius vult domum augere, qui se duxerit,
 filiorum autem priorum, et mariti cui-virgo-nupserat di-
 lecti,] non-amplius recordatur, quando-mortuus-est, neque
 inquirit.] Sed tu ubi-veneris ipse, committas singula
 famularum ei quæcumque tibi optima videatur esse;
 donec tibi ostenderint dī illustrem uxorem.
 Aliud autem tibi verbum dicam; tu vero repone animo.
 Procorum tibi studiose principes insidiantur
 in freto Ithacæque Samique asperæ,
 cupientes te occidere, antequam in-patriam terram perve-
 neris.] Sed ea non futura puto : prius etiam aliquem terra
 habebil] virorum procorum, qui tibi victimum devorant.

Ἄλλα ἔκει τῆσσαν ἀπέγειν εὐεργέα νῆσον,
νυκτὶ δὲ δύων πλείεν πέμψει δέ τοι οὔρον διπισθεν
35 ἀθανατῶν, δεῖτις σε φυλάσσει τε βύεται τε.

Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκησαι,
νῆσον μὲν ἑς πόλιν δτρῦναι καὶ πάντας ἔταιρους·
αὐτὸς δὲ πρώτιστα συβάτην εἰςαφιέσθαι,
δις τοι ὅντας ἐπίσουρος, δύων δέ τοι ηπιαίσθαι.

40 Ἔνθα δὲ νύκτες ἀστέαι τὸν δὲ δτρῦναι πόλιν εἰσω
ἀγγελήντας ἐρέοντα περίφρονι Πηγελοπετῇ,
οὐνεκάς οι σύς ἐστοι καὶ ἔχ Πύλου εἰληλουθας.

“Η μὲν ἄρδες ἀπειποῦσα ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμ-

Αὐτὰρ δὲ Νεστορίδην ἔξι δέσσοντας ἔγειρεν· [πον.

45 [Λαζὶς ποδὶ κινήσας, καὶ μιν πρὸς μῆδον ἔειπεν]

“Ἐγρεο, Νεστορίδη Πειστόστρατε, μώνυχας ἔπιπτας
ζεῦκον ὑφ' ἄρματ' ἄγων, δφρα πρήστωμεν δόδοιο.

Τὸν δὲ αὖτη Νεστορίδην Πειστόστρατος ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχον, οὐπώς ἔστιν ἐπειγμένους περ δόδοιο
50 νύκτα διὰ δινοφερὴν Δάλαν τάχα δὲ ἔστεται ηώς.

Ἄλλα μέν, εἰςόχει δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θετή
ἥρως Ἀτρεόδης, δουρικλειτὸς Μεγάλος,
καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παρασιδῆτας ἀποτέμψῃ.

Τοῦ γάρ τε ξείνος μιμνήσκεται ἡματα πάντα
55 ἀνδρὸς ξεινοδόχου, δις τε φιλότητα παράσχῃ.

“Ὡς ἔφατο· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ζήσυθεν Ἡώς.

Ἄγχιμολον δέ σφι θήλει βοήν ἀγαθὸν Μενέλαος,
ἀνταῖς δὲ εὐνής, Ἐλένης πάρα καλλικόμοιο.

Τὸν δὲ οὖν ονότεν Όδυσσης φίλοις ιδεῖς,
60 σπερχόμενος δια χιτῶνα περὶ χροῖ σιγαλόεντα
δύνεν καὶ μέγα φῖρον ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὥμοις
ἥρως· βῆ δὲ θύρας, παριστάμενος δὲ προσηύδα·
[Γηλέμαχος, φίλοις ιδεῖς Όδυσσης θείοιο.]

Ἄτρειόθεν Μενέλαε Διοτρεφεῖς, δρχαμε λαῶν,
αἱδηνοῖς μέντοις πάπτεμπε φίλην ἔτε πατρίδα γαῖαν·
ἡδη γάρ μοι θυμὸς ἔξιλεται οίκαδ' ικέσθαι.

Τὸν δὲ ἡμεῖς τετείτα βοήν ἀγαθὸν Μενέλαος·
Τηλέμαχον, οὗτοι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδε ἔρυξαν,
λέμενον νοστοῖον νεμεστῶμα δὲ καὶ ἄλλῳ
70 ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, δις καὶ ἔξιχα μὲν φιλέσθιν,
ἔξιχα δὲ ἔχθαιργειν ἀμεινῶν δὲ αἴσιμα πάντα·
ἴσοις τοι κακόν ἐσθ', δεῖτοι οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
ξείνον ἐποτρύνει καὶ δις ἐστύμενον κατερύκει.
[Χρήτοις ξείνον παρεόντα φιλεῖν, θέλεοντα δὲ πέμπειν.]

75 Άλλα μέν, εἰςόχει δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείων
καλὰ, σὺ δὲ δρθαλμοῖσιν ίδης· εἶπω δὲ γυναιξὶν
δεῖπνον ἐν μέγαροις τετυκεῖν δῆλος, ἐνδόν τοντων·
ἀκμφότερον, κῦδος τε καὶ ἀγλαΐη καὶ δνειαρ·

δεῖπνησαντας ίμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν·
80 εἰ δέ θέλεις τραφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος,
δφρα τοι αὐτὸς ἐπιωμαι, ὑποκεύξω δέ τοι ίππους,
ἀστεα δὲ ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ήμέας
αὐτῶς ἀμπέμψει, δύσει δέ τις ἐν γε φέρεσθαι,
ἡέ τινα τριπόδων εὐχάλκων ἡὲ λεβήτων
85 ηὲ δέ διδούσις ηὲ χρύσειον θλειστον.

Τὸν δὲ αὖτη Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·

Sed longe ab-insulis abstine bene-fabricatam navem,
cumque nocte simul naviga : mittet autem tibi ventum-se-
cundum a-tergo] immortalium quicunque te custoditque tue-
turque.] At ubi ad-primum litus Ithaca perveneris,
navem quidem in urbem mitte et omnes socios :
ipse vero omnium-primum subulcum adi ,
qui tibi suum custos est, simulque in-te benevolo animo-est.
Illic autem noctem perage ; ipsum vero mitte in urbem
nuntium laturum prudenti Penelopae,
quod ei salvus sis, et ex Pylo veneris.

Hæc quidem sic locuta abiit ad magnum Olympum.

At ille Nestoridē ex dulci somno excitavit
[illato pede motum ; et ei verbum dixit :]

Surge, Nestoride Pisistrate, solidis-ungulis equos
junge sub currum ducens, ut conficiamus iter.

Hunc autem Nestorides Pisistratus contra allocutus-est :
Telemache, nequaquam licet, deproperantes licet iter,
noctem per tenebrosam aurigare ; cito vero aderit aurora.
Sed mane, dum dona ferens in-curru posuerit
heros Atrides, hasta-inclytus Menelaus ,
et verbis placidis compellatum dimiserit.
Etenim hospes recordatur dies omnes
viri hospitalis, qui amicitiam exhibuerit.

Sic dixit : statim autem in-aureo-solio venit Aurora.

Prope autem ad-eos venit bello strenuus Menelaus ,
ubi-surrexit et lecto, ab Helena pulcris-comis.
Hunc autem postquam animadvertisit Ulyssis dilectus filius ,
festinans inde tunicam circa corpus splendidam
induit, et magnum pallium fortibus injecit humeris
heros : ivit autem foras, astansque eum allocutus-est :
[Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini :]

Atride Menelae, Jovis-alumne, princeps civium ,
jam nunc me dimitte dilectam in patriam terram :
jam enim mihi animus cupit domum ire.

Huic autem respondit deinde bello strenuus Menelaus :
Telemache, non te equidem in-longum tempus hic detinebo ,
cupientem redditus : succenseo autem et alii
viro hospitali, qui immoderate quidem diligat ,
immoderate autem oderit ; meliora vero sunt aqua omnia.
Æquale sane malum est, qui et nolentem redire
hosipitem impellat, et qui ire-festinante detineat.
[Oportet hosipitem præsentem amice-tractare , volentemque
dimittere.] Sed mane, dum dona ferens in-curru posuero
pulcra ; tu autem oculis videris : dicam vero mulieribus
jentaculum in ædibus ut-parent abunde ex-intus repositis :
utrumque, gloriaque et splendor, et utilitas est ,
pastos ire multam super immensam terram ;
sin vero vis divertere in Helladem, et medium Argos :
ut te ipse separar, subjungam autem tibi equos ,
ad-urbesque hominum ducam ; nec quisquam nos
sic remittet ; sed dabit aliquid unum saltem ferendum ,
aut aliquem tripodum bene-aeratorum, aut lebetum ,
aut duos mulos, aut aureum poculum. [est :

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-

Ἄτρείδη Μενέλαος Διοτρεφές, δρχαμε λαων,
βούλομαι ἡδη νείσθαι ἐφ' ἡμέτερ· οὐ γάρ ὅπισθεν
οῦρον ἴων κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἔμοισιν·
90 μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος αὐτὸς δλωμαι,
ἢ τί μοι ἔκ μεγάρους κειμῆλιον ἐσθόλων δληται.

Ἄντερ ἑτελοῦσας βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
αὐτίκ' ἄρ' ἢ ἀλόγῳ ἡδὲ δμωῆσι κέλευσεν
δεῖπνον ἐνι μεγάροις τετυκεν ἀλις ἔνδον ἐόντων.
95 Ἄγχιμολον δέ οἱ ἥλιος Βοηθοίδης Ἐτεωνές,
ἀνστάς ἔξ εὐνῆς, ἐπει οὐ πολὺ ναιεν ἀπ' αὐτοῦ·
τὸν πῦρ κηται ἀνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος
δπτῆσαι τε κρεῶν· δ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
Ἄντος δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηρώντα,
100 οὐκ οἶσ, δμα τῷγ 'Ἐλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.
Ἄλλ' θε δὴ δ' ἵκανον, 80' οἱ κειμῆλια κείτο,
Ἄτρείδης μὲν ἔπειτα δέπτας λάθεν ἀμφικύπελλον,
սὸν δὲ κρητῆρο φέρειν Μεγαπένθε' ἀνωγεν
ἀργύρεον· Ἐλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,
105 ένθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποτίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτῇ.
Τῶν ἔν' ἀειραμένην Ἐλένη φέρει, διὰ γυναικῶν,
δς κάλλιστος ἔην ποικιλμασιν ἦδε μέγιστος,
δστήρ δ' ὃς ἀπέλασμπεν ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βάν δ' ίέναι προτέρω διὰ δώματος, ἔως ἵκοντο
110 Τηλέμαχον· τὸν δὲ προσέφη ἔκανθὸς Μενέλαος·

Τηλέμαχ', ήτοι νόστον, δπις φρεσι σῆσι μενοινᾶς,
δς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐργίδουπος πόσις Ἡρῆς.
Δώρων δ', δστ' ἐν ἐμῷ οἰκῷ κειμῆλια κείται,
δώσω, δ κάλλιστον καὶ τιμηστατό ἔτιν.
115 Δώσω τοι κρητῆρο τετυγλένον· ἀργύρεος δὲ
ἔστιν δπας, χρυσῷ δὲ πλειάλεκτρα κεκράσανται·
έργον δ' Ἡφαίστοι· πόρεν δὲ ἐ Φαίδιμος ἱρυκ,
Σιδονῶν βασιλεὺς, 80' έδος δόμοις ἀμφεκάλυψεν
κείσε με νοστήσαντα· τείν δ' ἐθέλω τόδ' δπάσσαι.

120 Πος εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει δέπτας ἀμφικύπελλον
ἥρωας Ἀτρείδης δ' ἄρα κρητῆρο φεινόν
θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρων κρατερὸς Μεγαπένθης,
ἀργύρεον· Ἐλένη δὲ παρίστατο καλλιπάροις,
πέπλον ἔχουσιν ἐνχερσίν, ἔπος' ἔρατ' ἔκ τονδιάζεν·
125 Δῦρόν τοι καὶ ἔγω, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι
μνῆμ· Ἐλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὕργη
σῇ ἀλόγῳ φορέειν τείων δὲ φίλη παρὰ μητρὶ^{τοι}
κείσθεν ἐνι μεγάρῳ· σὸν δέ μοι χαίρων ἀρίστοιο
οἴκον ἔνκτιμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαίαν.

130 Πος εἰπούσ' ἐν χερσὶ τίθει· δ' ἐδέξατο χαίρων.
Καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἥρως
δεξάμενος καὶ πάντας ἔδη θήσατο θυμῷ.
Τοὺς δ' ἥγε πρὸς δῶμα κάρη ἔκανθὸς Μενέλαος·
έξεσθη δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
135 Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προσχών ἐπέχειε φέρουσα
καλῆ, χρυσείη, ὑπέρ ἀργυρέοιο λέβητος,
νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυστε τράπεζαν.
Σίτον δ' αἰδοὶ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα·
[εἰδατα πολλ' ἐπιθείσα, χαριζομένη παρεόντοιν.]
140 πάρ δὲ Βοηθοίδης κρέα δαίστο καὶ νέμε μοίρας·

ODYSSEAE XV.

Atride Menelae, Jovis-alumne, princeps civium,
volo jam redire ad nostra; non enim post me
custodem discedens reliqui apud possessiones meas:
ne patrem deo-parem quarens, ipse peream,
aut aliquod mihi ex aedibus supellecile-præstans pereat.

Ac postquam hoc audierat bello strenuus Menelaus,
statim suam uxorem et famulas jussit
jentaculum in aedibus parare abunde ex-intus repositis.
Prope autem ipsi venit Boethoides Eteoneus,
ubi-surrexerat et lecto; quippe non procul habitat ab ipso;
hunc ignem accendere jussit bello strenuus Menelaus,
assareque carnes; is vero non inobsequens-fuit, ubi-audie-
rat.] Ipse autem in thalamum descendit odoratum,
non solus; simul cum-ipso Helena ivit et Megapenthes.
Sed quando jam eo pervenerant, ubi ei bona-recondita jace-
bant,] Atrides quidem deinde poculum cepit duplex,
filium autem craterem portare Megapenthem jussit
argenteum: Helena vero astitit arcis,
ubi erant ei plena omni-artificio-varia, quæ elaborarat ipsa.
Horum unum sublatum Helena ferebat, divina mulierum,
qui pulcherrimus erat ornatu-versicolori, et maximus,
ut stella autem resplendebat: jacebat vero ultimus omnium.
Iveruntque inde ulterius per domum, donec pervenirent
ad-Telemachum: hunc autem affatus-est flavus Menelaus:
Telemache, sane reditum, ut animo tuo cupis,
sic tibi Jupiter perficiat, altitonans maritus Junonis.
Donorum autem, quotquot in mea domo recondita jacent,
dabo quod optimum et pretiosissimum est.
Dabo tibi craterem elaboratum; argenteus autem
est totus, auro vero labra munita-sunt;
opus est Vulcani: donavit autem eum mihi Phædimus heros,
Sidoniorum rex, quando ejus domus suscepit
illic me in-reditu-profectum: tibi autem volo hoc præbere.

Sic locutus, in manibus ei ponebat poculum duplex
heros Atrides: ille vero craterem splendidum
posuit ante ipsum ferens, fortis Megapenthes,
argenteum: Helena autem astitit pulcris-genis,
peplum habens in manibus, verbunque dixit et elocuta-est:
Donum tibi et ego, fili dilecte, hoc do,
monumentum Helenæ manuum,optabilium in nuptiarum tem-
pus] tuę uxori gestandum : interim vero dilectam apud ma-
trem] jaceat in domo : tu vero mihi gaudens pervenias
ad-domum bene ædificatam, et tuam in patriam terram.

Sic locuta in manibus ei posuit: hic autem accepit gaudens.
Et haec quidem in sirpea posuit Pisistratus heros
accepta, et omnia suo admiratus-est animo.
Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus :
sederuntque deinde in sedibusque soliisque.
Aquam autem famula gutturnio defudit ferens,
pulcro, aureo, super argenteum lebetem,
ad-lavandum; juxtaque politam extendit mensam.
Panem vero veneranda proma apposuit ferens:
[fercula multa imponens, gratificans de-præsentibus:] [nes;
juxtaque Boethoides carnes dividebat et distribuebat portio-

ώνογχόει δ' οὐδός Μενέλαος χυδαλίμοιο.
 Οἱ δ' ἐπ' ὄνειραθ' ἔτοιμα προκείμενα χείρας Ιαλλον.
 Αὐτάρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἀδητός εἴς ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
 145 ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἄρματα ποικιλ' ἔβαινον
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
 Τοὺς δὲ μετ' Ἀτρεΐδῃς ἔχει ξανθός Μενέλαος,
 οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίσσρονα δεξιτερῆφιν,
 χρυσέων ἐν δέπται, δρρα λείφαντες κιοῖτην.
 150 στὴ δ' ἵππων προπάροιθε, δεδιστόκμενος δὲ προσηγόδα.
 Χαίρετον, ὡς κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
 εἰπεῖν· ή γάρ ἔμοιγε πατήρ ως ἥπιος ἦν,
 εἴναις ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἱες Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὐτὸν Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 155 καὶ λίην κείνων γε, Διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις,
 πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἴ γάρ ἔγων ὡς
 νοστήσας Ἰθάκηνδε, κιών 'Οδυσσῆ' ἐντὶς οἰκι
 εἴποιμ', ὡς παρὰ σεῖο τυχῶν φιλότητος ἀπάσης
 ἔρχομαι, αὐτάρ ἄγω κειμῆλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
 160 Ός δέρα οἱ εἰπόντες ἐπέπτατο δεξιὸς δρνις,
 αἰετὸς ἀργήν γῆνα φέρων δύνχεστι πέλαρων,
 θήμερον δὲ αὐλῆς· οἱ δὲ ίδεοντες ἐποντο
 ἀνέρες τὴδε γυναῖκες· δέ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθῶν
 δεξιὸς ἥξει πρόσθ' ἵππων οἱ δὲ ίδοντες
 165 γῆθησαν, καὶ πᾶσιν ἐν φρεσὶ θυμὸς ἕπανθη.
 Τοῖς δὲ Νεστορίδῃς Πεισοτρατος ἥρχετο μύθων·
 Φράζεο δὴ, Μενέλαος Διοτρεφές, δρχαμε λαῶν,
 ή νῦν τοδὲ ἔφηνε θεὸς τέρχεις ήτοι αὐτῷ.
 Ός φάτο μεριμήρικε δ' Ἀργιφίλος Μενέλαος,
 170 ὅππων οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
 Τὸν δὲ Ἐλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῆθον·
 Κλῦτε μευ· αὐτάρ ἔγω μαντεύσομαι, ὡς ἐνι θυμῷ
 ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι διώ.
 Ός δέ ιχνος ἥρπαξ, ἀτταλλομένην ἐνι οἰκῳ,
 175 ἐλθὼν δέ οἵρεος, δοι οἱ γενεῖ τε τόκος τε·
 ὡς Ὁδυσσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν καὶ πολλά ἐπαληθεῖς
 οἰκαδε νοστήσει καὶ τίσεται· ήτε καὶ ήδη
 οἰκοι, ἀτάρ μνηστῆρις κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
 Τὴν δ' αὐτὸν Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 180 οὕτω νῦν Ζεὺς θείη, ἐργάδουπος πόσις Ἡρῆς·
 τῷ κέν τοι καὶ κεῖθι θεῶν ὡς εὐχετοψίμην.
 "Η καὶ ἐφ' ἵπποιν μάστιν βάλεν· οἱ δὲ μαλ' ὕπα
 γέξιν πεδίονδε διὰ πτολίος μεματεῖς·
 οἱ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
 185 Δύσετό τ' ἡλίος, σκιώνωντο τε πᾶσαι ἀγυιαῖ·
 ἐς Φηράς δὲ ίκοντο Διοχλῆος ποτὶ δῶμα,
 οὐέος Ὀρσιλόγοιο, τὸν Ἀλειδὸς τέχε παῖδα.
 Εὐθά δὲ νύκτι ἀεσαν δὲ τοῖς πάρ πεινια θῆκεν.
 Όμοιος δ' ἡριγένεια φάνη ριδοδάκτυλος Ἰών,
 190 ἵππους τε ζεύγνυντ' ἀνά θ' ἄρματα ποικιλ' ἔβαινον
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
 μάστικεν δὲ ἔλαχιν, τῷ δὲ οὐκ ἀκοντε πετέσθην.
 Αἴψα δὲ οἴκοι Πέλουοι αἰπὲ πτολίεθροι·
 καὶ τότε Τηλέμαχος προζεφώνεε Νέστορος υἱόν·

HOMERUS.

sed vinum-fundebat filius Menelai incliti.
 Hi autem ab cibos paratos appositos manus extendebant.
 Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant,
 tum vero Telemachus et Nestoris illustris filius
 equosque junxerunt, currusque variegatos condescenderunt;
 exegerunt autem e-vestibulo et porticu sonora.
 Post hos vero Atrides ivit flavus Menelaus,
 vinum habens in manu dulce dextra,
 aureo in poculo, ut, ubi-libassent, proficiscerentur;
 stetit autem ante equos, propinansque eos allocutus-est:
 Valete, o juvenes, et Nestori pastori virorum
 dicite salutem; certe enim mihi, ut pater, benignus erat,
 quamdiu in Troja pugnabamus filii Achivorum.
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
 est:] et omnino illi, Jovis-alumne, sicut dicis,
 omnia hæc profecti narrabimus: utinam enim ego sic,
 reversus in-Ithacam, ubi-advenero, Ulyssi in domo
 dixerim, ut a te potitus amica-exceptionis omnigena-
 veniam, atque afferam opes multas et bonas.
 Sic igitur ei locuto supervolavit dextera avis,
 aquila album anserem ferens unguibus ingentem,
 mansuetum e chorte: ac clamantes sequebantur
 viri et mulieres: hacc vero ipsos prope quum-venisset,
 dextera emicuit ante equos: hi autem conspicati
 gavisi-sunt, et omnibus in mentibus animus exhilaratus-
 est.] His autem Nestorides Pisistratus orsus-est sermonem:
 Considera jam, Menelae Jovis-alumne, princeps virorum,
 an nobis hoc ostenderit deus portentum, an tibi ipsi.
 Sic dixit; cogitabat autem Marti-carus Menelaus,
 quomodo ei rite responderet meditatus.
 Hunc autem Helena lato-peplō præveniens dixit verbum:
 Audite me; at ego vaticinabor, sicut in animo
 immortales mihi suggerunt, et sicut perfectum-iri puto.
 Sicut hæc anserem rapuit, nutritum in domo,
 profecta ex monte, ubi ei genusque partusque:
 sic Ulysses mala multa passus, et multum vagatus,
 domum redibit, et ulciscetur; aut jam
 domi est; quin-etiā procis malum omnibus serit.
 Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
 est:] sic nunc Jupiter faciat, altitonans maritus Junonis;
 ita tibi et illic, deo tanquam, vota-fecerim.
 Dixit, et equis scuticam incussit: hi autem valde celeriter
 ruerunt ad-campum per urbem promti;
 iique toto-die quatiebant jugum utrinque habentes.
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae:
 ad Pheras autem pervenere Dioclei ad domum,
 filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.
 Illuc vero noctem dormierunt: is vero eis hospitalia apposuit.
 Quando vero mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
 equosque juxxere, currusque variegatos condescenderunt;
 exegeruntque e-vestibulo et porticu sonora;
 et scutica-percussit Pisistratus, ut-currerent; hi autem non
 invitati volarunt.] Statim vero inde venerunt ad Pyli altam
 urbem;] et tunc Telemachus allocutus-est Nestoris filium:
 28

195 Νεστορίδη, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
μῦθον ἔμρον; ξεῖνοι δὲ διαιμπερές εὐχόμειοι εἶναι
ἐκ πατέρων φιλότητος, ἀτέρ καὶ δυτήλιχές εἰμεν·
ἥδε δ' δόδος καὶ μᾶλλον δμοφροσύνησιν ἐνήσει.
Μή με παρεῖ ἄγε νῆσα, Διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ·
200 μή μ' ὁ γέρων ἀέκοντα κατάσχῃ ὃ ἐνὶ οἴκῳ,
ιέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρέω θάσσον ικέσθαι. [μῆ,
Ὦ φάτο· Νεστορίδης δ' ἄρ' ἐῷ συμμράσσατο θυ-
βππως οἱ κατὰ μοίραν ὑποσχόμενος τελέσειεν.
Ὥδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
205 στρέψι ἵππους ἐπὶ νῆσα θοὴν καὶ θινα θαλάσσης
νηὶ δὲν πρύμνη ἔξαντο καλλιμα δῶρα,
ἔσθητα χρυσόν τε, τὰ οἱ Μενέλαος ἔδωκεν·
καὶ μιν ἐποτρύνων ἔπει πτερόντα προσγύδα
Σπουδῇ γῆν ἀνάβαντε κέλευε τε πάντας ἑταῖρους,
210 πρὸν ἐμὲ οἴκαδ' Ικέσθαι ἀπαγγεῖλα τε γέροντι.
Εὖ γάρ ἐγώ τόδε οἴδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
οἷος ἔκεινος θυμὸς ὑπέρβιος, οὐ σε μεθῆσει,
ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἰσεται οὐδὲν οὐ φημι
ἄψι ιέναι κενεόν· μαλα γάρ κεχολώσεται ἕμπτης.
215 Ός δρα φωνήσας ἥλασεν καλλίτριχας ἵππους
ἄψι Πυλίων εἰς ἀστού, θοῦς δ' ἀρά δώματος' ἔκανεν.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἔκλευσεν·
Ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἑταῖροι, νηὶ μελανήν·
αὐτοὶ τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήστωμεν δόδοι. [θοντο.
220 Ός ἔφαθ' οἱ δ' ἀρά τοῦ μαλα μὲν κλύνον τὸ δὲν·
Αἴψα δ' ἄρ' εἰς θυντον καὶ ἐπὶ κλήσι καθίζον.
Ἡτοι δ μὲν τὰ πονεῖτο καὶ εὔχετο, θῦε δ' Ἀθήνη
νηὶ πάρα πρύμνη σχεδόνεν δέ οἱ ήλυθεν ἀνὴρ
τηλεδαπός, φεύγων δὲν "Ἄργεος, ἀνδρα κατακτάς,
225 μάντις" ἀτέρ γενεν γε Μελάμποδος ἔκγονος ήεν,
δε πρὶν μέν ποτ' ἔναιε Πύλων ήνι, μητέρι μῆλων,
ἀφνείδης Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων·
δὴ τότε γ' ἀλλων δῆμον ἀφίκετο, πατρέδα φεύγων
Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγαυστατον ζωάντων,
230 δει οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
είχε βίη. Ο δὲ τέων μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκιο
δετημῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο, κρατέρ' ἀλγεα πάσχων
είνεκα Νηλῆος κούρης ἄτης τε βαρείης,
την οἱ ἐπὶ φρεσι θήκε θεὰ δασπλῆτις Ἐρινύς.
235 Ἄλλ' δ μὲν ἔκφυγε Κῆρα καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύκους
ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης καὶ ἐτίσατο ἔργον δευκές
ἀντίθεον Νηλῆα, καστιγνήτῳ δὲ γυναῖκα
ἡγάγετο πρὸς δώματον. Ο δ' ἀλλων ἔκετο δῆμον,
Ἄργος ές ίππόδοτον· τούτοις γάρ νού οἱ αἰσιμον ήεν
240 ναιέμεναι, πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν·
ἐνθα δ' ἔγημε γυναῖκα καὶ ὑψερεφές θέτο δῶμα,
γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἱε κραταιώ.
Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὁϊκλῆα μεγάθυμον·
αὐτέρ 'Οϊκλείης λασσόν Άμφιάραον,
245 δη πέρι κῆρι φιλει Ζεύς τ' αιγλόγος καὶ Άπολλων
παντοίην φιλότητη· οὐδὲν ἔκετο γήραος οὐδόν,
ἀλλ' δλετ' ἐν Θήβησι γυναῖκων είνεκα δώρων.
Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Άλχμαλων Άμφιλογός τε.

Nestoride, quomodo mihi pollicitus perficeris
verbum meum? hospites autem penitus nos profitemur esse
ex patrum amicitia; atqui et aequales-aestate sumus;
hoc autem iter etiam magis concordia nos conciliabit.
Ne me præter navem agas, Jovis-alumne, sed relinque illic;
ne me senex invitum delineat sua in domo,
cupiens amice-tractare; mihi autem opus est cito pervenire.
Sic dixit: Nestorides autem suo consultabat animo,
quomodo ei hoc rite pollicitus perficeret.
Sic vero ei cogitanti visum-est satius esse:
vertit equos ad navem velocem et ad litus maris:
navis autem in puppim depromebat pulca dona,
vestes, aurumque; quae ei Menelaus dederat:
et ipsum adhortans verbis aлатis allocutus-est:
Festinanter nunat concende, jubeque inscendere omnes
socios,] priusquam ego domum ivero, renuntiaveroque
seni.] Bene enim ego hoc novi in mente et in animo:
qualis est illius animus vehemens, non te dimittet,
sed ipse invitaturus huc veniet; neque eum puto
retro iturum vacuum (*sine te*); valde enim irasceretur omnino.
Sic igitur locutus impulit pulcri-jubis equos
retro Pyliorum in urbem, celeriterque domum pervenit.
Telemachus vero sociis hortans præcepit;
Ordinate armamenta, socii, in-nave nigra;
ipsoque condescendamus, ut perficiamus iter.
Sic dixit: illi autem ei maxime auscultarunt et paruere.
Statim vero ingrediebantur, et in transtris conserdere.
Atque is quidem haec properabat et supplicabat; sacrificabat-
que Minervæ] navis ad puppim; prope autem ad-eum venit
vir] longinquus, fugiens ex Argo, viro interfecto,
vates; at genere Melampodis proles erat,
qui olim quidem aliquando habitarat in Pylo, matre ovium,
dives inter-Pylios valde egregias aedes habitans:
tum vero aliorum ad-populum pervenit, patriam fugiens,
Neliumque magnanimum, clarissimum viventium,
qui ei opes multas integrum in annum
tenebat vi. Is vero tamdiu quidem in ædibus Phylaci
vinculo in duro ligatus-erat, vehementes dolores patiens,
Nelei gratia filiæ, noxaeque gravis,
quam ei in mente posuit dea horrenda Erinnys.
Sed is quidem effugit mortem, et abegit boves valde-mugientes] in Pylium ex Phylace, et ultus-est factum indignum
in-deo-pari Neleo, fratrique uxorem
duxit ad domum. Ipse vero aliorum venit ad-populum,
in Argos equos-pascens: ibi enim ei fatale erat
habitare, multis imperantem Argivis:
ibi autem duxit uxorem et altam posuit domum,
genuitique Antiphaten et Mantium, filios fortis.
Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum;
at Oicleus populi-concitatem Amphiaraum,
quem ex animo diligebat Jupiterque ægidem-tenens et Apollo
omnigeno amore: nec pervenit is ad-senectutis limen;
sed perit in Thebis, muliebrium gratia donorum.
Huic autem filii nati sunt Alcmæon, Amphilochusque.

Μάντιος αὐ τέκετο Πολυφείδεα τε Κλείτον τε·
250 ἀλλ' ἦτοι Κλείτον χρυσόμονος ἥρπασεν Ἡώς
χάλλεος εἶνεκα σῖο, ἣν ἀθανάτοις μετείη·
αὐτῷ δὲ οὐ πέρθυμον Πολυφείδεα μάντιν Ἀπόλλων
θῆκε βροτῶν δέριστον, ἐπεὶ θάντος ἀμφιστραος·
δέ δέ, Ὅπερησίνδη ἀπενάσσατο, πατρὶ γολωθεῖς,
255 ἐν δέ γε ναιετάνω μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσιν.

Τοῦ μὲν ἄρ' οὐδὲς ἐπῆθλε, Θεοκλύμενος δέ δομονήσεν,
δε τότε Τηλεμάχου πέλας ἵστατο· τὸν δέ ἔχιχανεν
σπένδοντ' εὐχόμενον τι θοῇ παρὰ νῆτη μελαίνῃ·
καὶ μιν φωνῆσας ἔπεια πτερόεντα προσγένα·

260 Ό θάλ, ἐπει σεθόντα κιχάνω τῷδ' ἐνι χώρῳ,
λίσσου· ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτῷ ἐπειτα
σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς καὶ ἑταίρων, τοι τὸν πονταί,
εἰπέ μοι εἰρομένων νημερτέα μηδὲ ἐπικεύσῃς·
τίς πόθεν εἴς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοχῆς;

265 Τὸν δέ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηδα·
τοιγάρ δύο τοι, ἕινε, μάλιστρεκέναις ἀγορεύειν.
Ἐξ Ἰδάκης γένος εἰμι, πατήρ δέ μοι ἐστιν Ὀδυσσεὺς,
εἰ ποτ' ἔην νῦν δέ δὴ διάπερθιτο λυγρῷ δλέθρῳ.

Τούνεκα νῦν ἑτάρους τε λαβῶν καὶ νῆα μελαιναν
270 ἥλθον πευσθέμενος πατρὸς δὴν οἰχομένῳ.

Τὸν δέ αὖτε προσείπει Θεοκλύμενος θεοειδῆς·
οὗτω τοι καὶ ἔγων ἐν πατέρδος ἀνδρῷ κατακτᾶς
ἔμψυλον· πολλοὶ δὲ κατίγνητοι τε ἔται τε
Ἄργος ἀν' Ἰππόδοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαϊῶν·
275 τῶν διπλεύμενος θάνατον καὶ Κῆρα μελαιναν
φεύγω· ἐπεὶ νῦν μοι αἴσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησατ·
Ἄλλας με νῆὸς ἔρεσται, ἐπεὶ σε φυγῶν θέτευσα,
μάλιστρε κατακτείνωσι· διωκέμεναι γάρ δύο.

Τὸν δέ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηδα·
280 οὐ μὲν δή σ' ἔθελοντα γάπωσιν θῆσαι·
ἀλλ' ἐπει αὐτῷ κεῖθι φιλήσεις, δέκα κ' ἔχωμεν.

Ως δρα φωνῆσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος
καὶ τόγ' ἐπ' ἵκριψιν τάνυσιν νέος ἀμφιειλίσσες·
ἄν δὲ καὶ αὐτὸς νῆὸς ἔθισατο ποντοπόροιο.

285 Εν πρύματι δέ δρ' ἐπειτα καθέζετο· πάρ δὲ οἵ αὐτῷ
εἴσει Θεοκλύμενον· τοι δὲ πρυμήσις ἔλυσαν.

Τηλέμαχος δέ ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἔκλευσεν
δηλῶν ἀπτεσθαι· τοι δέ ἐσπυμένων ἐπίθοντο.

Ἴστὸν δέ εἰλάτινον κολῆης ἔντοσθε μεσοδήμης
290 στῆσαν δείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·
ῆλκον δέ ιστία λευκὴ ἔυστρέπτοισι βοεῦσιν.

Τοῖσιν δέ ἴκμενον οὔρον λει τοι γλαυκῶπις Ἀθήνη,
λάσρον ἐπιτιγίζοντα δι' αἰλέρος, δρά ταχίστα
νηῆς ἀνύστε θέουσα θαλάσσης ἀλυμρὸν Ὂδωρ.

295 [Βλὸν δὲ παρὰ Κρουνοὺς καὶ Χάλκιδα καλλιρέθρον.]

Δύσετό τ' ἡδεῖος, σκιώντο τε πᾶσαι ἀγυιαῖς·
ἡ δὲ Φεάς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ,
ἡδὲ παρ' Ἡλίῳ διαν, διοι κρατέουσιν Ἐπειοῖ.

Ἐνθεν δέ αὖ νῆσοισιν ἐπιπροέκει θοῇσιν,
300 δρμαίνων ή κεν θάνατον φύγοι ή κεν ἀλώη. —

Τὸν δέ αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεύς καὶ διος ὑφορδὸς
δορπείην παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ὀνέρες ἀλλοι.

Mantius rursum genuit Polyphidemque, Clitumque :
sed Clitum quidem aureo-solio-insidens rapuit Aurora,
pulcritudinis gratia ipsius, ut immortalibus interesset;
sed magnanimum Polyphidem vatem Apollo
reddidit mortalium longe optimum, postquam obierat Amphiaraus :] qui in-Hyperesiam migravit, patri iratus;
ubi ille habitabatur vaticinabatur omnibus mortalibus.

Hujus quidem filius advenit, Theoclymenus autem nomen
ei erat,] qui tune prope Telemachum stetit : hunc vero inveni-
nit libantem supplicantemque velocem apud navem nigrā;
et ipsum compellans verbis alatis allocutus-est :

O amice, quoniam te sacrificant invenio hoc in loco,
oro per sacra et per deum, ac deinde
per tuumque ipsius caput, et socios, qui te comitantur,
dic mihi interrogantī vera, neu celēs :
quis et unde es hominū? ubi tibi urbs et parentes?

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est :] etenim ego tibi, hospes, *hac* valde accurate dicam.
Ex Illyaca genere sum, pater autem mihi est Ulysses,
si quando erat : nunc vero jam perlit tristi interitu.
Propterea nunc sociisque assumitis et nave nigra,
veni interrogaturus de-patre diu absente.

Hunc autem rursus allocutus-est Theoclymenus deo-si-
milis :] sic tibi et ego ex patri *exit*, viro interfecto
tribule : muli vero fratresque sodalesque *sunt*,
Argos per equos-pascens, multumque pollut inter-Achivos :
horum elapsus cædem et fatum nigrum
fugio : quippe mihi fatale est inter homines vagari.
Sed me navi impone, quia tibi in-fuga supplicavi,
ne me interficiant : persequi enim eos me puto.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est :] non quidem jam te *conscendere* volentem depelliā a-
navi *aequali* :] sed sequere ; at illic amico-excipieris *ex iis*
qualia habemus.] Sic igitur locutus, ejus accepit æream
hastam :] et hanc super tabulata extendit navis utrinque-re-
curvæ :] concendit autem et ipse navem pontum-transseun-
tem.] In puppi vero deinde consedit, juxtaque se ipsum
sedere-fecit Theoclymenum : illi autem rudentes solverunt.
Telemachus vero socios hortatus jussit
armamenta capessere : illi autem festinanter obedierunt.

Malum autem abiugnum concava in basi
staterunt erectum; ac pedibus *navis* astrinxerunt;
traxeruntque vela alba bene-tortis loris.
His autem secundum ventum misit cassis-oculis Minerva,
acrem ingruentem per aerem, ut ciliissime
navis emetiretur currens maris salsam aquam.
[Præteriere vero Crunos et Chalcidem pulcre-fluentem.]

Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viæ :
illa autem Pheas appellebat, impusa Jovis vento-secundo;
et apud Elidem divinam, ubi dominantur Epeii.
Hinc vero rursus insulis immisit eam Acutis,
cogitans, utrum mortem fugeret, an caperetur.

Illi autem in casa, Ulysses et divinus subuleus,
coenabant; apud ipos vero coenabant *et viri* alli.

Αύτάρ ἐπει πόσιος καὶ ἀδητύος ἔξι ἔρον ἔντο,
τοῖς δὲ Ὀδυσσέως μετέειπε, συβάτεω πειρητίζουν,
205 εἰ μιν ἔτ' ἐνδοκένω φίλοι μείνατε τε κελεύοι
αὐτοῦ ἐν σταθμῷ, ηδὲ τρύνετε πόλινδε·
Κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἔταιροι·
ἡῶθεν προτὶ στο λαϊσμαὶ ἀπονέσσατε
πτωχεύσαντα, οὐδὲ μή σε κατατρύχω καὶ ἔταιρούς.
210 Ἄλλα μοι εὖθ' ὑπόθευτον καὶ διμῆγεμόν ἐσθὲλον ὅτασσον,
δις κέ με κεῖσθαι ἀγάγγει· κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκη
πλάγξομαι, αἴ κέν τις κοτύλην καὶ πύρον δρέψῃ.
Καὶ κ' Ἐλών πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θεοίο
ἀγγελήν εἴποιμι περίφρονι Ηηνελοτείῃ·
215 καὶ κε μηνηστήρεσσαν ὑπερφιάλοισι μιγείνη,
εἰ μοι δεῖπνον δοίεν, δνέσσατα μυρί' ἔχοντες.
Ἄλφα καὶ εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν, δττ' ἐθέλοινεν.
Ἐκ γάρ τοι ἔρεω σὺ δὲ σύνδεο καὶ μεν ἀκουσον.
Ἐρμίας ἔκητι διατάρου, δις δά τε πάντων
220 ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος δπάζει,
δρηστοσύνη οὐδὲ μοι ἔρστεσι βροτὸς ἀλλος
πῦρ τ' εὖ τηῆσαι διά τε κύλα δανά κεάσσαι
δαιτρεύσατε καὶ δητῆσαι καὶ οἰνοχοῆσαι·
οἴλα τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδρώσωι χέρες.
225 Τὸν δὲ μέγ' ὁλθῆσας προσέφητε, Εὔμαιε συδῶτα·
ὦ μοι, ξεῖνε, τηλ τοι ἐνὶ φρεσι τοῦτο νόμα
ἐπλετο; ή σύγε πάγχυ λιλαίεισι αὐτῷ δέσθαι,
εἰ δὴ μηνηστήρων ἔθελεις καταδῦναι δμιλον,
τῶν ὑδρίας τε βίη τε σδήρεον οὐράνον ἔνει.
230 Οὔτοι τοιούτοι εἰσὸν ὑποδρηστῆρες ἔκεινων,
ἄλλα νέοι, χλαίνας εὖ εἱμενοι ήδε χιτῶνας,
πειλ δὲ λεπτοὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα·
οἱ σφιν ὑποδρώσαντι· ἔνεστοι δὲ τράπεζαι
σίτου καὶ κρεῶν ήδ' οἶνοι βεβρίσαντι.
235 Ἄλλα μέν· οὐ γάρ τις τοι ἀνίσθαι παρεδότι,
οὐτ' ἔγω οὔτε τις ἄλλος ἔταιροι, οἱ μοι ἔσαν.
Αύτάρ ἐπήνη Ἐλθησιν Ὀδυσσῆος φίλος οὐδες,
κείνος σε χλαίνα τε χιτῶνά τε είματα ἔσσει,
πέμψει δέ, δπητη σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
240 Τὸν δὲ ἡμείσετ' ἐπειτα πολύτλας διος Ὀδυσσεύς·
αἴθ' οὗτος, Εὔμαιε, φίλος Διος πατρὶ γένοιο
ὣς ἔμοι, δττι μέταυστας ἀλης καὶ διζύος αἰνῆς.
Πλαγκτοσύνης δὲ οὐκ ἔστι κακώτερον ἀλλο βροτοῖσιν
ἀλλ' ἔνεις οὐδομένης γαστρὸς κακὰ κήδει ἔχουσιν
245 ἀνέρες, δν κεν ἔκτηται ἀλη καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.
Νῦν δὲ ἐπει τσχανάδες μείνατε τέ με κείνον δνωγας,
εἴπ' ἀγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θεοίο
πατρὸς οὐ, δν κατέλειπεν ίών ἐπει γήρας οὐδὲ,
εὶ που ἔτι ζώουσεν δν' αὐγάς ηδείοις
250 ή ήδη τεθνᾶτε καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.
Τὸν δὲ αὐτέ προσέειπε συδῶτης, δργαμος ἀνδρῶν·
τοιγάρ ἔγω τοι, ξεῖνε, μαλ' ἀτρεκέως ἀγορεύων.
Λαέρτης μὲν ἔτι ζώει, Διος δὲ εὔχεται αἰεὶ,
θυμὸν ἀπὸ μελέων φίλοισθαι οἵς ἐν μεγάροισιν·
255 ἔκπαγλως γάρ παιδὸς δδύρεται οἰχομένοιο
κουριδίης τ' ἀλόγοιο δαίφρονος, ηδὲ μαλιστα

ΟΔΥΣΣΕΑ XV.

Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant,
inter eos Ulysses locutus est, subulcum tentans,
utrum ipsum amplius studiose curaret, manereque jubaret
illuc in stabulo, an hortaretur ad urbem ire:

Audi nunc, Eumae, ceterique omnes socii;
mane ad urbem cupio discedere
 mendicaturus, ut ne te alteram et socios.
 Sed me bene mone, et simul ductorem bonum præbe,
 qui me illuc ducat: per urbem autem ipse necessitate
 vagabor, si forte quis poculum et panis-frustum porrexerit.
 Et profectus ad aedes Ulyssis divini,
 nuntium dixerim prudenti Penelopæ,
 et procis insolentibus me-immiscuero,
 si mihi coenam dederint, cibum infinitum habentes.
 Statim bene perfecero inter ipsos, quicquid voluerint.
 Etenim tibi dicam; tu vero attende, et mihi ausculta.
 Mercurii voluntate internuntii, qui utique omnium
 hominum operibus gratiam et gloriam præbet,
 officio-servili non mihi contendenter mortalis aliis,
 adiuginemque bene cumulandum, ac ligna sīca discindenda,
 carnesque dividendas, et ad-assandum, et ad-vinum-infundendū;]
 qualia optimatibus præstant inferiores.

Hunc autem valde indignatus allocutus es, Eumae subulce:
 hei mihi, hospes, cur tibi in mente hoc cogitatū
 fuit? certe tu omnino cupis illuc porire,
 si revera procorum vis ingredi cœtum,
 quorum injuriaque violentiaque ad-ferreum cœlum pervenit.
 Nequaquam tales sunt ministri illorum;
 sed juvenes, lcnas bene induiti ac tunicas,
 semperque nitidi capitibus et pulcris vultibus,
 qui ipsis subministrant: bene-polite autem mensæ
 pane, et carnibus, et vino oneraτæ sunt.
 Sed mane; non enim quisquam te molestatur præsente,
 neque ego, nec quisquam alias sociorum, qui mihi sunt.
 At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,
 ille te laenaque tunicaque vestimentis induet,
 deduceque eo quo te cor animusque jubet.

Huic autem respondit deinde audens divinus Ulysses:
 utinam sic, Eumae, dilectus Jovi patri fieres,
 ut mihi, quod me cessare fecisti a-vagando et ærumnæ gravi.
 Vagatione vero non est pejus aliud mortalibus:
 sed propter perditum ventrem malas curas habent
 viri, quemcunque invaserit vagatio, calamitasque, et dolor.
 Nunc vero quoniā detines, manereque me illum jubes,
 dic, age, mihi de matre Ulyssis divini,
 de-patreque, quem reliquit, profectus, in senectutis limine,
 sicubi adhuc vivant sub radiis solis,
 an jamjam mortui sint, et in Plutonis ædibus.

Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps viro-
 rum: etenim ego tibi, hospes, hæc valde accurate narrabo.
 Laertes quidem adhuc vivit, Jovi autem supplicatur semper,
 ut-anime sibi a membris pereat suis in ædibus:
 vehementer enim de-mio dolet absente,
 deque-ingenua uxore, prudente; quæ ipsum maximè

ἥκαχ' ἀποφθιμένη καὶ ἐν ὥμῳ γῆραις θῆκεν.

‘Η δὲ ἄλλει οὖτις παιδὸς ἀπέφθιτο χυδαλίμιοι,
λευγαλέων θενάτων· ὃς μὴ θάνοτος, δεῖτις ἔμοιγε
300 ἐνθάδε ναιετάνων φύλος εἴη καὶ φίλα ἔρδοι.

‘Ορρα μὲν οὖν δὴ καίνη ἔην, δέρουσά περ ἔμπτες
τόρρα τί μοι φύλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
οὐνέκα μὲν αὐτῇ θρέψεν δύμα Κτιμένη τανυπέλω,
θυγατέρ' ἱερίμη, τὴν δπλοτάτην τέκε παῖδαν·
305 τὴν δύμοι ἀτρεφόμην, δλίγον δὲ τί μὲν ἡσσον ἐτίμα.

Αὐτάρε πετεὶ δέ τις θῆντος πολυήρατον ἴκομεθ' ἔμφω,
τὴν μὲν ἐπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν καὶ μυρὶ ἐλοντο
αὐτάρε ἐμὲ χλαινάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔκεινη
καλά μᾶλλ' ἀμφιέσασα, ποσὶν δὲ ὑποδήματα δοῦσα
370 ἀγρόνδε προίσαλε· φύλει δὲ με κηρύσθι μᾶλλον.

Νῦν δὲ ἡδη τούτων ἐπιδείνομαι· ἀλλά μοι αὐτῷ
ἔργον ἀξέουσιν μάκαρες θεοί, ὡς ἐπιμίμων·
τῶν ἔφραγόν τ' ἔπιόν τε καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.

‘Ἐκ δέ τοι δεσποίνης οὐ μελιγον ἔστιν ἀκοῦσαι
375 οὐτούς· ἐπος οὔτε τι ἔργον· ἐπειτα κακὸν ἔμπεσεν οὐκοι,
ἀνδρες ὑπερφίαλοι· μέγχα δὲ δύμωες γατέουσιν
ἀντία δεσποίνης φάσθαι καὶ ἔκαστα πυλέσθαι
καὶ φαγέμεν πιέμεν τε, ἐπειτα δὲ καὶ τι φέρεσθαι
ἀγρόνδε, οὐλά τε θυμὸν ἀεὶ δύμωεσσιν λαίνει. [σεύς·

380 Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέρη πολύμητης Ὅδυσ-
δι πότοι, οὓς ἄρα τυτόδε ἔνων, Εὔμαιε συβῶτα,
πολλὸν ἀπεπλάγχης σῆς πατρίδος ἡδὲ τοκήων.
Ἄλλ' ἄγε μοι τόδι εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
ἢ διεπράθετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγυια,

385 ή ἐν ναιετάσσει πατήρ καὶ πότνια μήτηρ·
ἢ σέγε μουνωθέντα παρ' οἰεσιν ή παρὰ βουον
ἀνδρες δυζμενέες νηστὸν λάθον ἡδὲ ἐπέρασσαν
τοῦδε ἀνδρὸς πρὸ δύμαθ', δέ δέξιον ἀνῶν ἔδωκεν.

Τὸν δὲ αὗτης προσέειπε συβῶτης, δρχαμος ἀνδρῶν·
αἳνιν, ἐπειτα δέ τοι ταῦτα μὲν ἀνέρεσι ηδὲ μεταλλῆς,
σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο πινέ τε οἶνον,
395 οἷμενος· οἰδε δὲ νύκτες ἀλέγρετοι· έστι μὲν εῦδειν,
έστι δὲ τερπομένοισιν ἀκούειν· οὐδέ τέ σε χρή,
πρὶν ὥρη, καταλέχθαι· ἀνή καὶ πολὺς ὑπνος.

400 Τὸν δὲ ἄλλων θινα κραδή καὶ θυμὸς ἀνώγει,
εῦδέτω ἔξελών δύμα δέ τοι φαινομένηφιν
δειπνήσας, ἔμ' θεσσον ἀνακτορίζαν ἐπέσθω.
Νοῖσι θέντι κλισή πίνοντε τε δαιμονέων τε

405 κήδεσιν ἀλλήλων τερπόμεθα λευγαλέοισιν,
μνωμένων· μετὰ γάρ τε καὶ ἀλλεγοι τέρπεται ἀνήρ,
δεῖτις δέ μάλα πολλὰ πάθη καὶ πολλά ἐπαληθῆ.

Τοῦτο δέ τοι ἔρέω, δέ μὲν ἀνέρεσι ηδὲ μεταλλῆς.

Νῆσος τις Συρίη κικλήσκεται, εἰ που ἀκούεις,
‘Ορτυγίης καθύπερθεν, δοι τροπαι τηλίοιο,
410 οὔτι περιπληθῆς λίγην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
εὔθοτος, εὔμηλος, οἰνοπληθῆς, πολύπυρος.

Πείνη δὲ δύποτε δῆμον ἔσέρχεται, οὐδέ τις ἀλλη
νοῦσος ἐπὶ στυγερήν πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
415 ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κάτα φῦλ' ἀνθρώπων,
εἰλθὼν ἀργυρότερος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,

tristitia-affectit obiens et in præmatura senectute posuit.

Illa autem dolore de-suo filio periit gloriose
lugenda morte : sic ne moriatur, quicunque mihi
hic habitans amicus sit, et amica faciat.

Quamdiu illa igitur quidem erat, dolens quantumvis,
tamdiu aliquid mihi dilectum erat sciscitar et interrogare,
quoniam me ipsa nutritiv, una-cum Ctimena peplum-trahente,) filia eximia, quam minimam-natu peperit liberorum:
cum-hac simul nutriebar, paulo autem meminus honorabat.
Ac postquam ad-pubertatem optabilem perveneramus ambo,
hanc quidem postea in-Samum nuptum-dedere, et infinita
accepimus:] at me lenaque tunicaque vestimentis illa
pulcris valde ubi-induerat, pedibusque calceamenta dederat,
in-agrum emisit; diligebat autem me corde magis.

Nunc vero jam his indigeo; sed mihi ipsi
opus incremento-augent beati dii, in-quo versor:
ex-his comedique, bibique, et venerandis hospitiis dedi.
Ex domina autem haud dulce licet audire
nec verbum, neque aliquod opus: quoniam malum incidit
domui,] viri insolentes: valde vero famuli indigent
coram domina loqui, et singula interrogare,
et edere, bibereque: deinde autem et aliquid portare
in-agrum, qualia quidem animum semper famulis laetificant.

Huno autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses:
dii boni! ut parvulus adhuc, Eumae subulce,
multum jactatus-es seorsum a-tua patria ac parentibus.
Sed age mihi hoc dic et accurate enarra,
utrum vastata sit urbs virorum vii-latis,
in qua habitabat pater et veneranda mater;
an te solum-relictum apud oves, vel apud boves,
viri hostiles navibus ceperint, et vendiderint
hujusce viri in ædes, hic autem dignum pretium dederit.

Hunc autem rursus allocutus-est subulcus, princeps viro-
rum:] hospes, quoniam jam haec me percontagis et interro-
gas,] silentio nunc attende et delectare, bibeque vinum,
sedens; haec autem noctes immensa: licet quidem dormire,
licet etiam sese-objectionibus audire; nec te oportet,
ante horam cubitum-ire: documentum est etiam multis so-
mnus.] Ceterorum autem quemcunque cor et animus jubet,
decumbat egressus: simul autem cum-aurora illucescente
jentaculo-sumto, una sues heriles sequatur.
Nos autem in casa bibentesque edentesque,
doloribus alter-alterius delectemur tristibus,
recordantes; namque etiam doloribus delectatur vir,
qui-quidem valde multa passus-fuerit, et multum erraverit.
Hoc autem tibi dicam, quod me percontaris et interrogas.

Insula quaedam Syria vocatur, si forte audisti;
Ortygiam supra, ubi sunt conversiones solis,
non ita valde-magna; sed bona quidem,
fertilis-boum, fertilis-ovium, vino-abundans, tritici-ferax.
Fames vero nunquam populum invadit, neque ullus alias
morbus odiosus ibi incidit miseris mortalibus;
sed quando senescunt in urbe gentes hominum,
veniens argenteum-arcum-gestans Apollo cum Diana,

- οῖς ἀγανοῖς βελέεστιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
 "Ἐνθα δύω πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται·
 τῆσιν δὲ ἀμφοτέρησι πατήρ ἐμὸς ἐμβασθενεν,
 Κτήσιος Ὄρμενίδης, ἐπιείκελος ὄθανάτοισιν.
- 415 "Ἐνθα δὲ Φοίνικες ναυσικλυτοὶ θῆλυν δάνδρες,
 τροκταὶ, μυρὶ ἀγοντες ἀθύρματα νῆι μελανῆ.
 "Ἐσκε δὲ πατρὸς ἐμοὶ γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἰκῷ,
 καλή τε μεγάλη τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα εἰδυῖα·
 τὴν δὲ ἄρα Φοίνικες πολυπαῖπαλοι ἡπερόπευον·
- 420 πλυνοῦντις πρῶτα μίγη, κοληὴ παρὰ νῆι,
 εὐνῇ καὶ φιλότητε· τάτε φρένας ἡπεροπεύει
 θηλυτέρησι γυναιξὶ, καὶ οὐκέτι εὐεργός ἔστιν.
 "Ηρώτα δὴ ἔπειτα, τίς εἴη καὶ πόθεν Ἐλθοι·
 ή δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερφέδες δῶ·
- 425 "Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάκου εὔχομαι εἶναι·
 κούρη δὲ εἴμι· Ἀρύβαντος ἐνὶ ρύδῳ ἀφενειοῖ·
 ἀλλὰ μὲν ἀνήρπαζαν Τάφιοι, ληίστορες ἀνδρες,
 ἀγρούσιν ἐρχομένην· πέρασαν δὲ μετέρης ἀγαγόντες
 τοῦδε ἀνδρὸς πρὸς δώματος· δὲ δέξιον ὕπον ἐδώκεν.
- 430 Τὴν δὲ αὐτὲς προσέσπειπεν ἀνθρ. δὲ ἐμίσγετο λάθρη·
 ή ρά κε νῦν πάλιν αὐτὶς ἀμὲν ἡμίν οἰκαδὲ ἐποιο,
 δῆρα δὴ πατρὸς καὶ μητέρος ὑψερφέδες δῶ
 αὐτοὺς τούτους; ή γὰρ ἔτι εἰσι καὶ ἀφενοὶ καλέονται.
 Τὸν δὲ αὐτὲς προσέσπειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
- 435 εἴτη καὶ τοῦτο, εἴ μοι ἐθελοῖτο γε, ναῦται,
 δρκω πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἰκαδὲ ἀπάξειν.
 "Ως ἔραθ· οἱ δὲ ἄρα πάντες ἐποιμνυούν, ὃς ἔκθενεν.
 Αὐτὸρ ἔπειτα δὲ δικασάν τε τελεύτησάν τε τὸν δρκον,
 τοὺς δὲ αὐτὶς μετέπειπε γυνὴ καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
- 440 Σιγῇ νῦν, μή τις με προσαυδάτῳ ἐπέεσσιν
 ὑμετέρων ἑτάρων, ἐμαθλήμενος η ἐν ἀγυιῇ,
 η που ἐπὶ κρήνῃ· μῆτις ποτὶ δῶμα γέροντι
 Θλῶν ἔξελητη· δὲ δέσπαμενος καταδόσῃ
 δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δὲ ἐπιτράσσετ θλεθρον.
 445 Ἄλλ' ἔχετε ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δὲ ὕπον δδαίων.
 Ἄλλ' θε κεν ὅη νηῦς πλείη βιότοιο γένηται,
 ἀγγελήι μοι ἔπειτα θοῦς ἐπι δώματον ἵκεσθω·
 οἰσα γάρ καὶ χρυσὸν, δτις χ' ὑποχέριος εἴτη·
 καὶ δέ κεν ἀλλ' ἐπιβαθρὸν ἔγων ἐθέλουσά γε δοίην.
 450 Παιδία γάρ ἀνδρὸς ἔησιν μεγάροις ἀτιτάλω,
 καρδαλέον δη τοῖον, ἀματροχώνα θύραζε·
 τὸν κεν ἀγοιμ ἐπὶ νηῆς δὲ δὲ μηδίν μυρίον ὕπον
 ἀλφοι, δη περάστητε κατ' ἀλλοιδρόσις ἀνθρώπους.
 "Η μὲν ἄρα δὲ εἰποῦσ· ἀπέένθη πρὸς δῶματα καλά.
- 455 Οἱ δὲ ἐνιαυτὸν ἀπαντοῦ παρ' ἡμίν αὐτὶς μένοντες
 ἐν νηὶ γλαφυρῇ βίστον πολὺν ἐμπολόωντο·
 ἀλλ' δε δὴ κοιλη νηῦς ἡγιθετο τοῖσι νέεσθαι,
 καὶ τότε ἄρα ἀγγελον ἤκαν, δὲ ἀγγελειε γυναικί.
 "Ηλυο' ἀνθρο πολύδροις ἐμοῦ πρὸς δῶματα πατρὸς,
- 460 χρύσεον δρμον ἔχων, μετὰ δὲ ἡλέκτροισιν ἔερτο·
 τὸν μὲν ἄρα ἐν μεγάρῳ δῶμασι καὶ πότνια μῆτηρ
 χερσὸν το ἀμφαφώντο καὶ δρθαλμοῖσιν δρῶντο,
 ὕπον ὑπισχρύμεναι· δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
 "Ητοι δὲ καννεύσας κοληην ἐπὶ νηᾶ βεβήκει·

ΟΔΥΣΣΕΑ ΧV.

suis lenibus telis aggrediens interficit.
 Ilic duas urbes; bisariam autem ipsis omnia divisa sunt:
 in-his vero ambabus pater meus imperabat,
 Clesius Ormenides, assimilis immortalibus.

Illuc autem Phoenices re-nautica-incliti venerunt viri,
 veteratores, innumerās ducentes merces-ludicas nave nigra.
 Erat autem patris mei mulier Phoenissa in domo,
 pulcraque magnaqua, et splendida opera sciens:
 hanc autem Phoenices percalidi decipiebant:
 cum-ea-lavante quidam primum mixtus est, cavam apud na-
 vem,] concubitu et amore: que quidem mentes decipiunt
 imbecillis mulieribus, etiam tali que frugi fuerit.
 Interrogabat autem postea, quenam esset, et unde venisset:
 haec autem citō admodum patris indicavit altam domum:

Ex Sidone quidem abundante-aeris me-glrior esse;
 filia vero sum Arybantis ego abunde divitis:
 sed me abripuerunt Taphii, latrones viri,
 ex-agro venientem; vendideruntque me hac deductam
 hujusce viri ad-aedes; hic autem dignum pretium dedit.

Hanc autem rursus allocutus est vir, qui ei coierat clam:
 numquid jam retro rursus una nos domum sequereris,
 ut videas patris et matris altam domum,
 ipsoque? certe enim etiamnum sunt, et divites vocantur.

Hunc vero rursus allocuta est mulier, et respondit sermone:
 fieri-possit et hoc, si mihi velitis, nautae,
 jurejurando fidem-dare, vos incolumem me dognum abdu-
 cturos.] Sic dixit: illi autem omnes jurabant, sicut jussit.
 Ac postquam jurarantque peregerantque jusjurandum,
 inter eos rursus locuta est mulier, et respondit sermone:

Tacite agatis nunc, ne quis me alloquatur verbis
 vestrorum sociorum, obviam-factus vel in via,
 vel alicubi ad fontem: ne quis ad domum seni
 profectus aperiat; is autem suspicatus ligel me
 vinculo in duro, vobis vero molliatur interitum.
 Sed retinete in mente verbum, et properate emtionem via-
 torum.] Sed quando jam navis plena victu fuerit,
 nuntius mili deinde celeriter ad aedes veniat:
 afferam enim et aurum, quocunque sub-manus venerit;
 et vero aliud nauolum ego volens sane dedero.
 Filium enim viri boni in aedibus nutritio,
 astutum jam talem, simul-cursitanem foras;
 hunc duxero in navem; hic vero vobis infinitum pretium
 compararit, quocunque vendendum-vexeritis ad alienos ho-
 mines.] Hæc quidem sic fata, abiit ad aedes pulcas.
 Illi autem per annum totum apud nos ibidem manentes
 in navī cava facultates multas emebant;
 sed quando jam cava navis onerata-erat ipsis ad-redeundum,
 tunc nuntium miserunt, qui nuntiaret mulieri.
 Venit vir solleis mei ad aedes patris,
 aureum monile habens, quod electris intersertum-erat:
 hoc quidem in domo famulæ et veneranda mater
 manibusque tractabant, et oculis spectabant,
 pretium pollicite: ille autem huic innuit tacite.
 Atque ille postquam innuerat, cavam ad navem ivit;

405 ή δ' ἐμὲ χειρὸς θλῶσα δόμων ἔξηγε θύραζε·
εἶρε δ' ἐνὶ προδόμῳ τὴν μὲν δέπα τὴν τραπέας
ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἱ μεν πατέρ' ἀμφεπένοντο —
οἱ μὲν δέρ' ἐξ θώκον πρόμολον, δῆμοιο τε φῆμιν —
ἡ δ' αἴψα τρί' ἀλεισα κατακρύψασ' ὑπὸ κόλπῳ

470 ἔχερεν αὐτάρ ἐγών ἐπόμην ἀεσιφρούσηντιν.

Δύστετό τ' ἡθλίος, σκιώνωντε πάσσαι ἀγυιαῖ·
ἡμεῖς δ' ἐξ λιμένα κλιτὸν θήθομεν ὄντα κινότες,

ἐνθ' ἅρα Φοινίκων ἀνδρῶν τὴν ὄγκαλος νηῦς.

Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέτλεον ὑγρὰ καλεύθα,
475 νῶ ἀναβῆσάμενοι ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὔρον ἵσσαν.

Ἐξῆκαρ μὲν δώμας πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ-
ἄλλ' ὅτε δὴ ἔδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
τὴν μὲν ἔπειτα γυναικα βαλ' Ἀρτεμις ιοχέαιρα·
ἀντιῷ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ' ὃς εἰναλίν κῆς·

480 καὶ τὴν μὲν φώκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
ἔκβαλον αὐτάρ ἐγώ λιπόμην, ἀκαχγμένος θεορ.
Τοὺς δ' Ἰθάκη ἐπέλασσε φέρων ἄνεμος τε καὶ ὕδωρ·
ἔνθα με Λαέρτης πρίστοι κτεάτεσσιν ἔσσιν.

Οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγών ἴδον δρθαλμοῖσιν.

485 Τὸν δ' αὖ Διογενῆς Ὀδυσσεῖς ἡμείσετο μύθῳ·
Ἐγμαί, ή μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν δρίνας,
ταῦτα ἔκαστα λέγων, δοσ δὴ πάθες ἀλγεα θυμῷ.
Ἄλλ' ήτοι σοι μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθὸν ἔθηκεν
Ζεὺς, ἐπει ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
490 ηπίου, δις δὴ τοι παρέχει βρῶσίν τε πόσιν τε
ἐνδυκέως, ζώει δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτάρ ἐγώ γε
πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἀστέ ἀλάμενος ἔνθαδ' ικάνω.

὾οι οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα·
510 αἵψα γάρ Ἰδώς ἥλθεν ἐύθρονος. — Οἱ δὲ ἐπὶ χέρσου
Τηλεμάχου ἔταροι λόνον ἴστια· καὶ δὲ ἐλον ἴστον
καρπαλίμακτὴν δὲ εἰς δρμον προέρυσσαν ἐρετμοῖς·
ἐκ δὲ εὐνᾶς ἔβαλον, κατέδε πρυμνήσι' ἔδησαν·
ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ δηγμανινθαλάσσης,
δου δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο κερῶντο τε αἰθοπα οἴνον.

Αὐτάρ ἐπει πόσιος καὶ ἐδητόνος ἐξ ἔρον ἔντο,
τοισι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·

515 Τιμεῖς μὲν νῦν ἀστοῦ ἐλαύνετε νῆα μελαιναν·
αὐτάρ ἐγών ἀγροὺς ἀπεισομαι τὸδὲ βοτῆρας·
δοις ἐσπέριος δὲ εἰς ἀστοῦ ἴδων ἐμὰ ἔργα κάτειμι.

Ἴδωθεν δέ κεν ὑμιν δόδοιπόριον παραθείμην,
δαῖτ' ἀγαθὴν κρεῶν τε καὶ οἴνου ἥδυπότοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοχλύμενος θεοειδῆς·
πη γάρ-ἐγώ, φιλε τέκνον, ίω; τεῦ δώματ' ἔκωμα;
520 ἀνδρῶν, οἱ κραναῖτον Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν;
ἢ Ιδὼς σῆς μητρὸς ίω καὶ σοῖ δόμοιο;

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηδα·
ἀλλὰς μὲν σ' ἀν ἐγώ γε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
ἐρχεσθ'. οὐ γάρ τι ξενίων ποθή· ἀλλὰ σοι αὐτῷ
525 χειρον· ἐπει τοι ἐγώ μὲν ἀπέσσομαι, οὐδέ σε μῆτηρ
διφεται· οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστήρος ἐνὶ οἰκῳ
φαίνεται, ἀλλ' ἀπο τῶν ὑπερωιών ιστὸν ὑφαίνεται.
Ἄλλα τοι ἄλλον φῶτα πιφάνσκομαι, διν κεν ίκηται,

haec autem me manu prehensum ædibus eduxit foras;
invenit vero in vestibulo et poculum et mensas
virorum convivarum, qui circa-meum patrem versabantur,
(illi quidem in consensem processerant, populique coetum) :
haec autem statim tria pocula abscondita sub sinu
efferebat; at ego sequebar stultitia.

Occidebatque sol, obumbrabanturque omnes vias:
nos vero in portum inclytum venimus celeriter vadentes,
ubi Phoenicum virorum erat velox-per-mare navis.

Hi quidem deinde nave consensa navigabant humidas vias,
nobis navi impositis: ac Jupiter ventum-secundum mitte-
tebat.] Sex-diebus quidem simul navigabamus noctesque et
dies;) sed quando jam septimum diem Jupiter induxit Saturnius,] deinde mulierem quidem feriū Diana sagittis-gaudens:
in-sentinamque ea insonuit delapsa, sicut marina fulica;

et hanc quidem phocis et piscibus escam futuram
ejecerunt: at ego relietus-sum, dolens corde.
Hos autem Ithace appulit ferens ventusque et aqua;
ubi me Laertes emit possessionibus suis.
Sic hancce terram ego vidi oculis.

Huic autem rursus nobilis Ulysses respondit sermone:
Eumee, certe valde jam mihi in mente animum commovisti,
haec singula dicens, quantos jam passus-sis dolores animo.
Verum enimvero tibi quidem etiam ad-malum bonum appo-
suit] Jupiter, quippe in-viri aedes pervenisti, multa perpes-
sus,] mitis, qui jam tibi præbet cibumque potumque
sedulo; degis autem bonam vitam: at ego
multas hominum per urbes vagans huc veni.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur:
dormierunt vero non multum in tempus, sed paululum;
statim enim Aurora venit in-pulcro-solio. Verum ad terram
Telemachi socii solvebant vela; demiseruntque malum
confestim; ipsamque navem in stationem subduxere remis:
ancoras autem ejecerunt, et retinacula alligarunt:
atque ipsi egrediebantur in litus maris,
cenamque parabant, miscebantque nigrum vinum.
Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant,
his Telemachus prudens exorsus-est sermones:

Vos quidem nunc ad-urbem agite navem nigram;
at ego agros adibo, et pastores;
vespertinus vero in urbem, visis meis operibus, revertar.
Mane autem vobis viaticum-epulum apposuero,
convivium bonum carniumque et vini dulcis-potu.

Hunc autem rursus allocutus-est Theoclymenus deo-simi-
lis:] quoniam ego, dilecte fili, ibo? cuius aedes accedam
virorum, qui in aspera Ithaca dominantur?
an recta tuam matrem adibo et tuam domum?

Hunc autem Telemachus prudens contra allocutus-est:
alias quidem te ego et nostram-ad domum juberem
ire: haud enim ibi illa hospitalium inopia est; sed tibi ipsi
pejus esset: quoniam tibi ego quidem abero, nec te mater
videbit; nequaquam enim frequenter procis in domo
apparet, sed seorsum ab-his in-cœnaculo telam texit.
At tibi alium virum indicabo, quem adeas,

Εύρυμαχον, Πολύδοιο δαιδόρονος ἀγλαδὸν υἱὸν,
τὸν νῦν ἵσα θεῷ Ἰθακῆσιοι εἰζορώσιν·
καὶ γάρ πολλὸν δριστος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιστα
μητέρ' ἔμην γαμέειν καὶ Ὀδυσσῆος γέρας ἔσειν.
Ἄλλὰ τάγε Ζεὺς οἶδεν Ὁλύμπιος, αἰθέρι ναίων,
εἰ κέ σφι πρὸ γάμου τελευτήσει κακὸν ἡμαρ.
Ως ἡραὶ οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς δρνις,
χίρος, Ἀπολλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσιν
τῇλε πελειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερά χεῦεν ἔραζε,
μεσσηγῆς νηὸς τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχῳ.
Τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἑτάρων ἀπονόσφι καλέσσας
ἔν τ' ἡρᾳ οἱ φῦ γειρὶ ἐπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' δύνμαζεν.
Τηλέμαχος, οὐ τοι ἀνεύ θεοῦ ἐπτατο δεξιὸς δρνις
ἔγνων γάρ μι ξένατα ἴδων οἰωνὸν ἔντα.
Τμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένος βασιλεύετον ἀλλο
ἐν δῆμῳ Ἰθάκῃς, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεί.
Τὸν δ' αὐτὸν Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
αἴ γάρ τοῦτο, ξείνε, ἐπος τετελεσμένον εἴη·
τῶν κε τάχα γνοίης φιλότετά τε πολλά τε δύνρα
ἔξ ἔμεν, ὃς ἂν τίς σι συναντόμενος μακαρίζοι.
Ἡ καὶ Πείραιον προσεφύνεις, πιστὸν ἑταῖρον·
Πείραιος Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τάπερ ἀλλα μάλιστα
πειθή ἔμῶν ἑτάρων, οἱ μοι Πύλον εἰς ἀμ' ἐποντο·
καὶ νῦν μοι τὸν ξείνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
ἐνδυκέων φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰςόκεν ἔλλω.
Τὸν δ' αὐτὸν Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα·
Τηλέμαχος', εἰ γάρ κενούν πολὺν χρόνον ἔνθαδε μίμνοις,
τόνδε τ' ἔγω κοιω, ξείνων δέ οἱ οὐ ποθῇ ἑταῖροι.
Ως εἰπὼν ἐτὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευε δὲ ἑταίρους
αὐτούς τ' ἀμβιστεῖν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἷψ' εἰσβαίνον καὶ ἐπὶ κληῆσι κάθιζον.
Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσαν ἐδήσατο καὶ πέδιλα,
εἴλετο δὲ ἀλκιμὸν ἔχος, ἀκάχυλένον δέει ἔχαλκο,
νηὸς ἀπ' ἱεροφίνοις τοι δὲ πρυμνήσι έλυσαν.
Οἱ μὲν ἀνώστατες πλέον ἐπολιν, ὃς ἐκέλευεν
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὁδυσσῆος θείοιο.
Τὸν δ' ὥκα προβέβηντα πόδες φέρον, δρρ' ἔκετ' αὐλήν,
ἔνθα οἱ ήσαν θεες μάλα μυρίαι, ήσι συδώτης
ἐσθίδος ἐών ἐνίσανεν, ἀνάκτεσιν ήπια εἰδώς.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΙΙ.

Γηλεμάχου ἀναγνωρισμὸς Ὅδυσσεως.

Τὸν δ' αὗτ' ἐν κλισίῃ Ὅδυσσεὺς καὶ διος ὑφορδὸς
ἐντύνοντο ἄριστον διμ' ἡσι, κειαμένω πῦρ,
ἐκπεμψάν τε νομῆας διμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν·
Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι,
οὐδὲ Ὂλαον προσιόντα. Νόησε δὲ διος Ὅδυσσεὺς
σαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπος ἥλθε ποδοῖν.
Αἴψα δ' ἄρ' Εύμαιον ἐπει πτερόεντα προσηγίδα·
Ἐύμαι', η μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος;

ΟΔΥΣΣΕΑ XVI.

Eurymachum, Polibi prudentis inclytum filium,
quem nunc instar dei Ithacenses suspiciunt:
etenim longe optimus vir est, cupidique maxime
matrem meam ducere-uxorem, et Ulyssis munus habere.
Sed haecce Jupiter novit Olympius, in-aethere habitans,
an ipsis ante nuptias perficiat malum diem.

Sic igitur ei locuto supervolavit dextera avis,
accipiter, Apollinis velox nuntius; in pedibus autem
vellebat columbam tenens, ac pennas defundebat ad-terram,
in-medio inter-navemque et ipsum Telemachum.
Illum autem Theoclymenus a-sociis seorsum ubi-vocarat,
inhæsitque ei manu, verbumque dixit et elocutus-est:
Telemache, nequaquam sine deo volavit dextera avis;
cognovi enim ipsam, contra intuitus, alitem-auguralem esse.
Vestro autem non est genere regalias aliud
in populo Ithace; sed vos potentes eritis semper.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est :] utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum sit;
ita cito cognoveris amicitiamque et accepferis multa dona
ex me, adeo-ut aliquis te occurrens beatum-diceret.

Dixit, et Piraeum allocutus-est, fidum socium:
Pirate Clytide, tu vero mihi ceteris in rebus maxime
obsequeris meorum sociorum, qui me in Pylum comitati-sunt:
etiam nunc mihi hunc hospitem ducens in sedibus tuis
sedulo amice-tracta et honora, donec ipse venero.

Hunc autem rursus Piraeus hasta-inclitus contra allocutus-
est :] Telemache, etiamsi tu multo tempore hic mancas,
hunc ego curabo; hospitalium autem ei desiderium non erit.

Sic locutus, navem condescendit, jussitque socios
ipsosque ascendere, et retinacula solvere.
Hi autem statim inscendebant, et in transris consedere.
Telemachus vero sub pedibus ligavit pulcos calceos,
sumsique validam hastam, pæfixam acuto aere,
navis a tabulatis: illi autem retinacula solverunt.
Hi quidem navem in-altum-agentes navigabant in urbem, ut
jusserat] Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.
Hunc autem celeriter progrediente pedes ferebant, donec
venit in-caulam,] ubi ei erant sues perplurimæ, apud-quas su-
bulcus,] bonus ut-erat, dormiebat, dominis bene cupiens.

ΟΔΥΣΣΕΑ XVI.

Telemachi agnitionis Ulyssis.

Hi autem in casa, Ulysses et divinus subulcus,
parabant jentaculum simul-cum aurora, accenso igne,
emiseruntque pastores cum congregatis subibus:
Telemachum vero circum-adulabuntur canes latratores,
neque illatrabant advenienti. Videl autem divinus Ulysses
adulantesque canes, circumvenitque eum sonus pedum:
statim vero Eumæum verbis alatis allocutus-est:
Eumæe, certe omnino aliquis tibi veniet huc socius,

- ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος ἐπεὶ κύνες οὐγὰ θάλασσαν,
10 ἀλλὰ περισσάνουσι· ποδῶν δὲ οὐτὸν δοῦτον ἀκούων.
Οὕπω πᾶν εἰρητὸν ἔπος, διτοιο φίλος υἱός
ἔστη ἐν τῷ προθύροισι. Ταφὼν δὲ ἀνόρουσε συβάτης
ἐκ δέρας οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονεῖτο,
χιρὸντας αἴθοτα οἶνον· δὲ δὲ ἀντίος ἦλθεν ἀνακτος·
15 κύστες δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ σάμφων φάσα καλὸν
χειράς τὸν ἀμφοτέρας θαλερὸν δὲ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Ὕπεις δὲ πατήρ δι παιδὸς φίλα φρονέων ἀγαπάζει
Ἐθόντες δὲ ἀπίτης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
μοῦνον, τηλύγετον, τῷ δὲ ἀλγεα πολλὰ μοργῆσῃ·
20 ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα διος ὑφρόδος
πάντα κύστες περιφύς, ὡς ἐκ θανάτου φυγόντα·
καὶ δὲ διοφυρόμενος ἐπεις πτερόεντα προστήνα.
Τῆλες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάσος; οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε
δικεσθαι ἐφάμην, ἐπεις ὥχεο νῆτη Πύλουνδε·
25 ἀλλ' ἄγε νῦν εἰσέλθε, φίλον τέχος, δῆρα σε θυμῷ
τέρφομαι εἰςορών, νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
Οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέργειαι οὐδὲ νομῆσαι,
ἀλλ' ἐπιδημεύεις ὡς γάρ νύ τοι εὔαδε θυμῷ
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐφορῶν ἀΐδηλον δμιλον.
30 Τὸν δὲ αὖτις Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηδόνα·
ἔσσεται οὐτας, ἀττα· σέθεν δὲ ἐνεξ' ἐνθάδ' ικάνω,
δῆρα σέ τὸ δρθαλμοῖσιν ἵδω καὶ μῆθον ἀκούσω,
εἰ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μάγτηρ μένει, ἢ τις ἡδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν, Ὁδυσσῆος δέ που εὐνῇ
35 χήτει εὐευναίων κάχ' ἀράχναια κείται ἔχουσα.
Τὸν δὲ αὖτε προσέπειτε συβάτης, δρχαμος ἀνδρῶν·
καὶ λίγην κείνη γε μένει τετληπτὸι θυμῷ
σοῖσιν ἐν μεγάροισιν διζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ^{τοι}
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ήματα δακρυχεούσῃ.
40 Ής δέρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
αὐτάρ δὲ εἰσαὶ λεν καὶ διπέρθη λαίνον οὐδόν.
Τὸν δὲ ἔδρης ἐπιόντι πατήρ διπόειεν Ὁδυσσεύς·
Τηλέμαχος δὲ ἐτέρωθεν ἐρήτως φύνησάν τε·
“Ἡσ’, ὃ ξεῖν’· ήμεῖς δὲ καὶ ἄλλοι δήμοινεν ἔδρην
45 σταθμῷ δὲ ἡμετέρῳ πάρα δὲ ἀνήρ, δε καταθήσει.
“Ὡς φαῖ· δὲ αὖτις λων κατ’ ἄρ’ ἐζετο· τῷ δὲ συβάτης
χεινεν ἐπο χλωρὰς ῥύτας καὶ κῶας ὑπερθεν· [της
ἔνθα καθέζετ’ ἐπειτα Ὁδυσσῆος φίλος υἱός.
Τοῖσιν δὲ αὖτις κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβάτης
50 ἀπταλέων, & δια τῇ προτέρη διπέλειπον ἔδοντες·
σίτον δὲ συσμένως παρενήνεεν ἐν κχνέοισιν,
ἐν δέρα κισσιθιώ κίρην μελιηδέα οἶνον·
αὐτὸς δὲ ἀντίον ζεν Ὁδυσσῆος θείοις.
Οἱ δὲ ἐπ’ οὐειαθ’ ἐτοίμα προχείμενα χειράς ιαλλον.
55 Αὐτάρ ἐπεις πόσιος καὶ ἐδήπτος δὲ ἔρον ἐντο,
δη τότε Τηλέμαχος προσεψύνεις διον ὑφρόδον·
“Ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος δός ἐκετο; πῶς δέ ἐνεῦται
ἥγαγον εἰς Ιθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐγετῶνται;
οὐ μὲν γάρ τι εἰ πεζὸν διομαι ἐνθάδ’ ικέσθαι.
60 Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιεις συδῶτα·
τοιγάρ εἴγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ’ ἀγορεύσω.
‘Ἐκ μὲν Κρητάων γένος εὐγέται εὐρειάων·

vel et notus alius; quoniam canes non latrant,
sed circum-adulantur; pedum vero subtus sonum audio.
Nondum totus dictus erat sermo, quando ei dilectus filius
stetit in vestibulo. Altonitus autem exsiliit subulcus;
atque ei e-manibus cecidere vasa, quibus utebatur,
micsens nigrum vinum: ipse vero obvius ivit hero,
osculatusque est ipsi caputque et ambo lumina pulcra,
manusque ambas; uber autem ei excidit lacrima.
Sicut vero pater suum filium amanti animo amplectitur,
reversum e longinqua terra decimo anno,
unicum, in-senectute-genitum, super quo doiores multos pas-
sus-sit: sic tunc Telemachum deo-similem divinus subulcus
totum osculatus-est circumhaerens, tanquam e morte ela-
psum: et ejulans eum verbis alatis allocutus-est:
Venisti, Telemache, dulce lumen? non te amplius ego
me visurum putabam, postquam ivisti navi in-Pylum;
sed age, nunc ingredere, dilecte fili, ut te animo
delecter aspiciens, recens aliunde intro advenientem.
Nequaquam enim frequenter agrum adis, nec pastores,
sed in-urbe-manes: sic enim tibi placebat animo,
virorum procorum aspicere exitiosum cœlum.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus
est: erit sic, pater: tui vero causa huc venio,
ut teque oculis videam, et sermonem audiam,
si mihi adhuc in ædibus mater maneat, an aliquis jam
virorum alias eam duxerit; Ulyssis autem fere cubile
inopia strangularum malas araneas jacet habens.
Hunc autem rursus allocutus-est subulcus, princeps viro-
rum: et perquam illa manet patienti animo
tuis in ædibus: luctuosæ vero ei semper
pereunt noctesque et dies lacrimas-fundenti.
Sic igitur locutus, ejus accepit æream hastam:
atque is introibat, et transivit lapideum limen.
Ei autem suam sedem ingresso pater cesserat Ulysses;
Telemachus vero ex-altera-partē prohibebat, dixique:
Sede, o hospes; nos autem et alibi inveniemus sedem
tugurio in nostro: adest vero vir, qui *talem* ponet.
Sic dixit: ille autem retrogressus inde consedit: huic au-
tem subulcus] substravit viridia virgulta, et pellem insuper;
ibi consedit deinde Ulyssis dilectus filius.
Illi autem carnium lances apposuit subulcus
assarum, quas quidem priori die reliquerant comedentes;
panem autem festinanter accumulabat in canistris,
atque inde in poculo miscebat dulce vinum:
ipse vero e-regione sedit Ulyssis divini.
Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant,
tum vero Telemachus allocutus-est divinum subulcum:
Pater, unde tibi hospes hic venit? quomodo autem ipsum
nautae] duxerunt in Ithacam? quosnam se esse profitabantur?
nequaquam enim ipsum pedibus puto huc venisse.
Hunc autem respondens allocutus-es, Eumæe subulce:
enimvero ego tibi, fili, vera omnia dicam.
Ex Creta quidem genere se-profitetur esse lata:

- φησι δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἀστεα δινηθῆναι
πλαζόμενος ὃς γάρ οἱ ἐπέλωσεν τάγε δαίμων.
- 65 Νῦν αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἔκ νηὸς ἀποδράς
ἥλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμὸν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυαλέξω
ἔρξον θωτας ἑθελεῖς· ικέτης δέ τοι εὔχεται εἶναι.
- Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Εὔματ', ή μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγές ἔειπες;
70 πῶς γάρ δὴ τὸν ξείνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἰκῷ;
αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ καὶ οὐπώ χερσὶ πέποιθα
ἀνδρ' ἀπαμύνασθαι, δτε τις πρότερος χαλεπήνη·
μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐν φρεσὶ μερμηρίζει,
ἢ αὐτῷ παρ' ἐμοὶ τε μένη καὶ δῶμα κομίζῃ,
75 εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος δῆμοιο τε φῆμιν·
ἢ ἡδη δέ μ' ἐπηταὶ Ἀχαιῶν, δτεις δρίστος
μνᾶται ἐν μεγάροισιν δῆμῳ καὶ πλείστα πόρησιν.
Ἄλλ' ήτοι τὸν ξείνον, ἐπει τεὸν, ἔκετο δῶμα,
έσσω μιν χλαίναν τε χιτώνα τε, εἵματα καλά·
80 δώσω δὲ ξῖφος ἄμφηκες καὶ ποστὶ πέδιλα,
πέμψῳ δ', ὅπτη μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Εἰ δ' ἑθελεῖς, σὺ κόμισσον, ἐνι σταθμοῖσιν ἐρύξας·
εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼν πέμψω καὶ σίτον ἀπαντα
ἔδμεναι, ὃς δὲν μή σε κατατρύχῃ καὶ ἐταίρους.
- 85 Κείσε δ' ἀν οὐ μιν ἐγωγε μετὰ μνηστῆρας ἔνρι
ἔρχεσθαι· λίγην γάρ ἀτάσθαλον ὕδριν ἔχουσιν·
μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄλιος ἔστεται αἰνόν.
Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεύσεσιν ἔντα
ἀνδρα καὶ ἥρθιμον· ἐπειὴ πολὺν φέρτεροι εἰσιν.
- 90 Τὸν δ' αὗτε προέειπε πολύτλας διος Ὁδυσσεύς·
ὦ φίλ', ἐπει θήν μοι καὶ ἀμείβασθαι θέμις ἔστιν,
ἢ μάλα μεν καταδάπτετ' ἀκούοντος φδον ἥτορ,
οἴα φατε μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι
ἐν μεγάροις, δέκχητι σέθεν, τοιούτου ἔντος.
- 95 Εἰτέ μοι, ηὲ ἔκῶν ὑποδάμνασαι, ή σέγε λαοὶ¹
ἔχθαίρουσ' δνὰ δῆμον, ἐπιστόμενοι θεοῦ δρμῆ·
ἢ τι καστιγνήτοις ἐπιμέμφεαι οἰστεπερ δῆμῳ
μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος δρηται.
Αἰ γάρ ἐγὼν οὕτω νέος εἰνη τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
100 η παῖς ἔξ Ὁδυσῆος ἀμύμονος ηὲ καὶ αὐτὸς·
[Ἐλθοι ἀλητεύων· ἔτι γάρ καὶ ἐπίδος αῖσα·]
αὐτίκ' ἐπειτ' ἀπ' ἐμειο κάρη τάρμοι ἀλλότριος φῶς,
εἰ μη ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεστο γενοίμηγ,
Ἐλθὼν ἐ μέγαρον Λαερτιάδεων Ὁδυσῆος·
105 εἰ δ' αὐτοὶ με πληγοὶ δαμασαλατο, μοῦνοι ἔντα,
βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι καταχτάμενος μεγάροισιν
τεθνάμεν ἢ τάδε γ' αἰεὶ δεικεά ἐργ' δράσαναι,
κείνους τε στυφελίζομένους δμωάς τε γυναικάς
ρυστάοντας δεικελίως κατὰ δώματα καλά
110 καὶ οῖνον διαφυσόμενον καὶ σίτον ἔδοντας
μάψ αὐτοῖς, ἀτέλεστον, ἀνήνυστον ἐπὶ ἐργῷ.
- Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
τοιγάρ ἐγὼ τοι, κείνε, μάλ' ἀτρεχέως ἀγορεύω.
Οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχόμενος χαλεπαίνει,
115 οὔτε καστιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἰστεπερ ἀνήρ
μαρναμένοισι πέποιθε καὶ εἰ μέγα νεῖκος δρηται.

ODYSSEAE XVI.

dicit autem se multis hominum in urbibus versatum-ece
errantem; sic enim ei destinavit haec deus.
Nunc autem Thesprotorum virorum e nave elapsus
venit meum ad stabulum, ego vero tibi *eum in manus-tradam:*
fac quomodo vis; supplicem vero tibi se profitetur esse.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocatus-
est:] Eumaeæ, certe valde hoc verbum animum-tristans dixi-
stii:] quomodo enim jam hunc hospitem ego suscipiam domi?
Ipse quidem juvenis sum, et nondum manibus confisus-sum
virum ut-propulsem, quando aliquis prior lacesiverit;
matri autem meæ bisfariam animus in mente cogitat,
utrum illic apud me maneat et domum curet,
torumque reverens mariti, populique famam;
an jam una sequatur Achivorum *eum*, quicunque optimus
ambit *eum* in sedibus vir, et plurima dederit.
Verum enimvero hospitem, quoniam tuam advenit domum,
induam ipsum laenaque tunicaque, vestimentis pulcris;
dabo autem ensem ancipitem, et pedibus calceamenta :
dimittamque, quo ipsum cor animusque jubet.
Sin vero velis, tu curato *eum*, in stabulis detentum;
vestimenta autem huc ego mittam et cibum omnem,
ad-edendum, ut ne te atterat et socios.
Illiuc vero non ipsum euidem inter procos siverim
ire; valde enim petulantem insolentiam habent,
ne ipsum coniūcis-proscindant, mihi autem dolor fiat gravis.
Efficere vero difficile est aliquid inter plures unum
virum, etiam fortē; quoniam multo potentiores sunt.
Illum autem rursus affatus-est audens diuinus Ulysses :
οι amice, quoniam sane mihi etiam respondere fas est,
certe valde meum correditur audientis carum cor,
de iis qualia dicitis procos injusta moliri
in sedibus, invito te, talis quum-sis.
Dic mihi, utrum sponte succumbas, an te cives
oderint in populo, obsequentes dei voci :
an aliquid fratribus succenseas; quibus-quidem vir
pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit.
Utinam enim ego sic juvenis essem hoc cum animo,
vel filius ex Ulyssē eximio, vel etiam ipse
[venerit errans : adhuc enim et spei copia est :]
illico deinde mihi caput abscondideret alienus vir,
si non ego illis malum omnibus fierem,
profectus in dormum Laertiadæ Ulyssis:
sin vero rursus me multitudine domarent, solus quum-essem,
mallem in meis interfectus sedibus
mori, quam haec quidem semper indigna opera videre,
hospitesque male-tractatos, famulasque mulieres
illos violantes indigne in sedibus pulcris,
et vinum exhaustum, et cibum comedentes
temere sic, in-infinitum, nunquam-perfecto in opere.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutu-
est:] enimvero ego tibi, hospes, haec valde accurate dicam.
Nec quicquam mihi universus populus invitus irascitur,
nec fratribus succenseo : quibus-quidem vir
pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit.

Τῷδε γάρ ήμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτεν,
μοῦνον δ' αὐτὸν Ὁδυσσῆα πατήρ τέκεν αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
120 μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκών λίπεν οὐδὲ ἀπόνητο.
Τῷδε νῦν δυσὶενές μάλα μυρίοι εἰσ' ἐν οἴκῳ.
“Οσσοι γάρ νησοῖσιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίω τε Σάμην τε καὶ ὑλήντην Ζακύνθῳ,
ἡδὲ δισσοι κραναγὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,
126 τόσσοι μητέρ' ἔμην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἴκον.
‘Η δ' οὗτος ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον οὔτε τελευτὴν
ποιῆσαι δύναται· τοι δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
οἶκον ἔμοντα τάχα δῆ με διαφρίσουσι καὶ αὐτὸν.
‘Ἄλλ' οὐτοὶ μὲν ταῦτα θεῶν ἐγύνασι κεῖται.—
130 ‘Ἄττα, σὺ δὲ ἔρχο θάσσον, ἐγέφρον! Πηγελοπείη
εἰφ', διτοὶ οἱ σῶν εἰμὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰληφίουσα.
Αὐτὰρ ἔγων αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
οἷη ἀπαγγελας· τοι δὲ ἀλλων μῆτις Ἀγαῖων
πευθέσθω πολλοὶ γάρ ἐμοὶ κακὰ μηχανώνται.
135 Τὸν δὲ ἀπαμειδόμενος προσέφης, Εὔμαιε συδόντα·
γιγνώσκω, φρονέω τάχε δὴ νεόντι καλεύεις.
‘Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξον,
ἡ καὶ Λαέρτη αὐτὴν δόδον ἄγγελος ἔλθω
δικηρόω; δε τείκως μὲν Ὁδυσσῆος μέγ' ζεύσιν
140 ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε μετὰ δημώκων τ' ἐνὶ οἴκῳ
πίνε καὶ ἥσθ', θε τυμὸς ἐν στήθεσσιν ἀνώγοι·
αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὐ σύγε ὅχεο νητὶ Πύλονδε,
οὐπτα μίν φασιν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὐτῶς
οὐδὲ ἐπὶ ἔργα λίειν· ἀλλὰ στοναχῇ τε γόν τε
145 ησται δδυρόμενος, φθινύθει δὲ ἀμφ' ὀστεόφι χρώς.
Τὸν δὲ τὸν Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηδα·
ἀλγιον, ἀλλ' ἔμπτες μιν ἔσσομεν, ἀχνύμενοι περ.
Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσιν,
πρῶτον καὶ τοῦ πατρὸς ἐλοίμενον νόστιμον ἡμαρ.
150 Αὐτὸς δέ τοι διαγείλας δόπισα κλεί, μηδὲ κατ' ἄγροὺς
πλάζεσθαι μετ' ἔκεινον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
ἀμφίπολον ταμίην δτρυνέμεν θτι τάχιστα
χρῆδην· κείνη γάρ καὶ ἀπαγγελεῖς γέροντι.
‘Ἡ ρά καὶ ὥρσε συφορδόν· δέ εἰλετο χεροὶ πέδιλα,
155 δησάμενος δέ νπὸ ποσσὶ πολινδ' ἱεν. Οὐδὲ ἄρ' Ἀθήνην
λήθεν ἀπὸ σταθμοῖς κιῶν Εὔμαιος δροφόδες·
ἄλλ' ἦγε σχεδὸν ἥλθε· δέμας δέ ἥκτο γυναικί,
καλῇ τε μεγάλῃ τε καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυή.
Στῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίσης Ὁδυσσῆη φανεῖσα·
160 οὐδὲ ἄρα Τηλέμαχος λίεν ἀντίον οὐδὲ ἐνόσηεν—
οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς—
ἄλλ' Ὁδυσσεὺς τε κύνες τε λίδον καὶ δέ οὐχ ὑλάσσοντο,
κνυζηθμῷ δέ ἐτέρωσι διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.
‘Πί δέ ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ διος Ὁδυσσεὺς,
165 ἐν δέ ἥλθεν μεγάροι παρέκμέγα τειχίον αὐλῆς,
στῆ δὲ πάροιθ' αὐτῆς τὸν δὲ προξέειπεν Ἀθήνη·
Διογένες Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὁδυσσεῦ,
ἡδη νῦν σῷ παιδὶ ἔπος φάσι μηδὲ ἐπίκευθε,
νέκ ἀν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ Κῆρ' ἀραρόντε
170 ἔργησθον προτὶ ἀστυ περικλυτόν· οὐδὲ ἔγως αὐτῇ

Ita enim nostrum genus per-unicos-demisit Jupiter;
unicum Laerten Arcesius filium genuit,
unicum autem rursus Ulyssem pater genuit; at Ulysses
unicum me in aedibus genitum liquit, nec me frutus-est.
Ideo nunc inimici valde multi sunt in domo.

Quotquot enim insulis dominantur optimi,
Dulichioque, Samoique, et nemorose Zacyntho,
et quot per asperam Ithacam dominantur,
tot matrem meam ambiunt, atterruntque domum.
Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, nec finem
facere potest; hi autem absumunt comedentes
domum meam: cito vero me perdent et ipsum.
Sed enim haec quidem deorum in genibus posita-sunt
Pater, tu vero vade ocyus, prudenti Penelopae
dic, quod ei salvus sum, et ex Pylo veni.
At ego hic manebo, tu autem huc redi,
soli ubi-nuntiaris; ceterorum vero nullus Achivorum
audiat: multi enim mihi mala moluntur.

Hunc autem respondens allocutus-es, Eumeae subulce:
cognosco, sapio; haec sane intelligenti imperas.
Sed age mihi hoc dic et accurate præcipe,
an et Laertae eadem via nuntius eam
infelici; qui eousque quidem ob-Ulyssem valde dolens,
operaque inspiciebat, et cum famulis in domo
bibebat et edebat, quando animus in pectoribus juberet;
at nunc, ex quo tu abiisti navi in-Pylum,
nondum ipsum dicunt edisse et bibisse sic ut solebat,
neque opera inspexisse; sed suspicioque fletuque
sedet lamentans; tabescit autem circum ossa corpus.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est: tristius est, sed nihilominus ipsum sinemus, dolentes
licet.] Si enim ullo-pacto essent propria-arbitrii omnia morta-
libus,] primum mei patris eligeremus redditus diem.
Sed tu ubi-nuntiaveris, revertere; neu per agros
vagare ad illum: at matri dic,
ut-familiam oeconomicam ire-jubeat quam citissime
claim; illa etenim nuntiaverit seni.

Dixit, et excitavit subulcum: hic autem cepit manibus cal-
ceos,] ligatisque iis sub pedibus ad-urbem ibat. Nec Minervam
latebat a stabulo proiectus Eumeus subulcus;
sed ea prope venit: corpore vero assimilata-est mulieri
pulcraque magnaque, et splendida opera scienti.
Stetit autem e-regione-ostii casae Ulyssi apparens;
nec Telemachus eam vidit coram, neque advertit:
(nequaquam enim omnibus dii apparent manifesti:)
sed Ulyssesque, canesque viderunt, atque non latrarent,
cum gannitu vero aliorum per stabulum trepidaverunt.
Illa autem superciliis innuit; animadvertisit vero divinus Ulys-
ses;] exigitque domo extra magnum murum caulæ,
stetitque ante ipsam: eum vero allocuta-est Minerva:

Generose Laertiade, sollers Ulysse,
jam nunc tuo filio verbum dic, neu cœla;
ut procis mortem et fatum ubi-composueritis,
eatis ad urbem inclytam: neque ego ipsa

δηρὸν ἀπὸ σφῶν ἔσομαι μεματίς μάζεσθαι.
 Ἡ καὶ χρυσεῖ ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·
 φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον ἔύπλουνές ἡδὲ χιτῶνα
 θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δὲ ὥφελε καὶ θέην.
 175 Ἄψ δὲ μελαγχροῖς γένετο, γνωσμοὶ δὲ τάνυσθεν·
 κυάνεις δὲ ἐγένοντο γενειάδες ἀμφὶ γένειον.
 Ἡ μὲν ἄρ' ὁς ἔρξασα πάλιν κίεν· αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
 ήσεν ἐς κλισίην θάμβησε δέ μιν φύλος ιύος·
 ταρβήσας δὲ ἑτέρων στρατοῦ δύματα, μὴ θέδε εἶη,
 Ιαὶ καὶ μιν φωνήσας ἐπεια πτερόεντα προσγύδα·
 Ἀλλοίος μοι, κείνε, φάνης νέον ἡδὲ πάροιθεν,
 ἀλλα δὲ εἰματ' ἔχεις, καὶ τοι χρώς οὐκέθ' δμοῖος.
 Ἡ μάλα τις θεός ἐστι, τοι οὐρανὸν εὑρὼν ἔχουσιν·
 ἀλλ' Πλῆθ', ίντα τοι κεχαρισμένα δώμοιμεν ίρα
 185 δὲ γύρεσα δῶρα, τετυγμένα φείδεο δὲ ημέων.
 Τὸν δὲ ημείεστ' ἐπειτα πολύτλας διος Ὅδυσσεύς·
 οὔτις τοι θεός εἴμι· τί μὲν ἀνανάτοισιν ἔστεις;
 ἀλλὰ πατήρ τεος εἴμι, τῷν εἰνεκοῦ στεναχίων
 πάσχεις ἀλγεα πολλὰ, βίας ἑποδέγμενος ἀνδρῶν.
 190 Ός δρά φωνήσας ιύον κύσε, καὶ δὲ παρεῖων
 δάκρυον ἦκε χαμᾶξε· πάρος δὲ ἔχει νωλεμές αἰεί.
 Τηλέμαχος δὲ—οὐ γάρ πω ἑπείθετο διν πατέρ' εἶναι—
 ἔξαντες μιν ἐπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν· [μων
 Οὐ σύγ' Ὅδυσσεύς ἐστι, πατήρ ἐμός ἀλλά με δαί-
 195 οιλγει, δρφ' ἔτι μᾶλλον δύνρομενος στεναχίων.
 Οὐ γάρ πως ἀν θνητὸς ἀνήρ τάδε μηχανόντο
 δι αὐτοῦ γε νόρ, διε μη θεός αὐτοῦ ἑπείθειν
 ἡγηδίωνς ἔθελων θείη νέον ἡδὲ γέροντα.
 Ἡ γάρ τοι νέον ἥσθια γέρων καὶ δεικέα ἔστο·
 200 νῦν δὲ θεοῖσιν ἔσικας, οἱ οὐρανὸν εὑρὼν ἔχουσιν. [σεύς·
 Τὸν δὲ ἀπαμείβομενος προσέφη πολύμητις Ὅδυ-
 Τηλέμαχ', οὐ σε ἔσικε φύλον πατέρ' ἔνδον ἔοντα
 οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον οὐδὲ ἀγάσσονται.
 Οὐ μὲν γάρ τοι τίτ' ἀλλος ἔλευσεται ἐνθάδ' Ὅδυσσεύς·
 205 ἀλλ' δέ ἐγώ τοισδέ, παθῶν κακὰ, πολλὰ δὲ ἀληθεῖς,
 γῆλυθον εἰκοστῷ ἔτει δὲ πατρίδα γαίαν.
 Αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναῖς ἀγελεῖης,
 δι τε με τοῖον ἔθηκεν, διποις ἔθελει· δύναται γάρ·
 ἀλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἀλλοτε δὲ αὔτε
 210 ἀνδρὶ νέῳ καὶ καλὰ περὶ χροὶ εἰματ' ἔχοντι.
 Τηγίδιον δὲ θεοῖσι, τοι οὐρανὸν εὑρὼν ἔχουσιν,
 ἦμέν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν ἡδὲ κακῶσαι.
 Ός δρά φωνήσας κατ' ἄρ' Εἴτε· Τηλέμαχος δὲ
 ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθόλον δύνρετο, δάκρυα λείων.
 215 Άμφιτέροισι δὲ τοῖσιν ὑπὲρ ἔμερος ὥρτο γόροι·
 καλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον δὲ τοιοντοι,
 φῆναι δὲ αἰγυπτοι γαμψώνυχες, οἰστίτε τέκνα
 ἀγρόταις ἔξελοντο πάρος πετενὴν γενέσθαι·
 δις δρά τοιγ' ἔλεινὸν ὑπὲρ ὅρμοις δάκρυον εἶνον.
 220 Καὶ νῦν καὶ δύνρομένοισιν ἔδυ φάσος ηείσιοι,
 εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν διν πατέρ' αἰχά·
 Ποτὶ γάρ νῦν δεύρο, πάτερ φίλε, νηῆ σε ναῦται
 ηγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὗγετόνωνται;
 οὐ μὲν γάρ τι σ. πεζὸν διομει ἐνιάδος ικέσθι.

ΟΔΥΣΣΕΑ XVI.

diu a vobis abero, promta ad-pugnandum.

Dixit, et aurea virga tetigit eum Minerva:
 vestem quidem ei primum bene-lotam et tunicam
 posuit circa pectora; corpusque auxit et vigorem.Rursus autem nigro-colore factus-est, genaeque distentæ-sunt,
 cœruleique facti-sunt pili circa mentum.Illa quidem, ita quam fecisset, recessit: at Ulysses
 ivit in casam: stupuit vero ipsum dilectus filius;
 territusque aliorum vertit oculos, veritus ne deus esset,
 et ipsum compellans verbis alatis allocutus-est:Alius mihi, hospes, apparuisti modo, quam ante,
 alia autem vestimenta habes, et tibi corpus haud-amplius simile.] Certe omnino aliquis deus es eorum qui cœlum latum te-
 nent: sed propitius-est, ut tibi grata demus sacra,
 et aurea dona, arte-elaborata: parce vero nobis.Huic autem respondit inde audens divinus Ulysses:
 neutiquam deus sum; cur me immortalibus assimilas?
 sed pater tuus sum, cuius gratia tu suspirans
 patris dolores multos, injurias sustinens virorum.Sic igitur locutus, filium osculatus-est, a genisque
 lacrimam mittebat humi: ante autem continuerat-se inde-
 nenter usque.] Telemachus vero (nondum enim credebat suum
 patrem esse) rursus ipsum verbis respondens allocutus-est:Haud tu Ulysses es, pater meus; sed me deus
 decipit, ut adhuc magis lugens suspirem.
 Nequaquam enim mortalis vir haec machinatus-esset
 suo ipsius quidem animo; nisi quando deus ipse aggressus,
 facile volens faceret juvenem aut senem.
 Certe enim modo eras senex, et turpiter vestitus-eras;
 nunc vero diis similis-es, qui coolum latum tenent.Hunc autem respondens afflatus-est ingeniosus Ulysses:
 Telemache, non te decet dilectum patrem, intus quum-sit,
 neque mirari supra-modum nec stupere.Nequaquam enim tibi amplius aliis veniet huc Ulysses:
 sed ille ego talis, passus mala, multumque vagatus,
 veni vicesimo anno in patriam terram.Verum tibi hoc opus est Minervæ praedatricis
 que me talem fecit, uti vult; potest enim;
 alias quidem mendico similem, alias autem rursus
 viro juveni, et pulcra circa corpus vestimenta habenti,
 Facile vero est diis, qui coolum latum tenent,
 et illustrem-facere mortalem hominem, et vilem-reddere.Sic igitur locutus consedit: Telemachus vero
 circumfusus patrem bonum lugebat, lacrimas stillans.
 Ambobus autem ipsis desiderium subortum-est fletus :
 plorabant vero stridule, abundantius quam aves,
 aquilæ, vel vultures unguibus-aduncis, quibus pullos
 rustici abstulerint, ante quem volatiles facti-sint :
 sic igitur illi miserabiliter sub supercilii lacrimam fundebant.
 Et sanq. ejulantibus occidisset lumen solis,
 nisi Telemachus allocutus-fuisset suum patrem subito :Quali nam nunc hoc, pater, navi te nautæ
 duxerunt in Ithacam? quosnam se esse profitebantur?
 nequaquam enim te pedibus puto huc venisse.

- 225 Τὸν δ' αὗτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὄδυσσεύς τοιγάρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.
Φαίνεκες μ' ἄγαν ναυτόλυτοι, οἵτε καὶ ἄλλους ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰςαρίκηται· καὶ μ' εἴδοντ' ἐν νῆστοι θοῇ ἐπὶ πόντον ἔχοντες 230 κάθεσαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἀγλατὸν δῶρα, χαλκόν τε χρυσόν τε ἀλίς ἑσπῆτά θ' ὑφαντίν· καὶ τὰ μὲν ἐν σπήσεσι θεῶν ἴστητι κέντοται.
Νῦν αὖ δέντρον ἵκομην ὑποθημοσύνησσιν Ἀθήνης, δῆρα τε δυσμενέσσι φόνου πέρι βουλεύσωμεν.
235 Ἀλλ' ἄγε μοι μηνηστῆράς ἀριθμήσας κατάλεξον, δόρφον εἰδέω, δοσοι τε καὶ οὔτενες ἀνέρες εἰσίν· καὶ κεν ἔμδον κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας φράσσομαι, εἴ κεν νῦν δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι, μούνῳ ἄνευθ' ἄλλων ἡ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
240 Τὸν δ' αὐτὸν Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· ὦ πάτερ, ξτοι στοί μέγα κλέος αἰὲν ἀκούον, χειράς τ' αἰλυμητὴν ἔμεναι καὶ ἐπίφρον τούλην· ἀλλὰ λίγην μέγατον εἶπες· ἄγη μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη ἀνδρεῖ δῶν πολλοῖσι καὶ ιφθίμοισι μάχεσθαι.
245 Μηνηστήρων δ' οὐντ' ἀρ δεκάς ἀτρεκίς οὐτε δύ' ὅλη, ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα δ' εἰσεσαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
Ἐκ μὲν Δουλιγχοίο δύω καὶ πεντήκοντα κοῦροι κεκριμένοι, ἐξ δὲ δρηστῆρες ἔπονται· ἐκ δὲ Σάμης πίστυρές τε καὶ εἴκοσι φύτες ἔσσονται, 250 ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔσσονται ἑκάσιοι κοῦροι Ἀχαιῶν, ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκατάδεκα πάντες ἀριστοί, καὶ σφιν δέ· ἐστι Μέδων κῆρυξ καὶ θεῖος ἀοιδός καὶ δαιών θεράποντες, δακτύμονες δαιτροσυνάνων.
Τῶν εἴ κεν πάντων ἀντιστομεν ἔνδον ἔσσονται, 255 μὴ πολύπικρα καὶ εἰγὰ βίας ἀποτίσσαι ἀλθών.
Ἀλλὰ σύγ, εἰ δύνασαι τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι, φράξει, δέ κεν τις νῦν ἀμύνοντος πρόφροντος θυμῷ.
Τὸν δ' αὐτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὄδυσσεύς τοιγάρ ἐγώ τοι, τούτῳ γ' ἐπακμάντορε, τοὺς ἀγορεύεις, 260 οὐψι τε περ ἐν νεφέσσοις καθημένων ὕπε τε καὶ ἄλλοις ἀνδράσι τε κρατέσσοις καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Τὸν δ' αὗτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὄδυσσεύς: οὐ μέν τοι κείνω γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον φυλόπτειος κρατερῆς, ὥποτε μηνηστῆρος καὶ ἡμῖν ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρύνηται Ἀρης.
270 Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχεν δέμ' ἡσί φαινομένη φρίν οἰκαδε καὶ μηνηστῆριν ὑπερφιάλοισιν διμίλει· αὐτάρ ἐμέ προτὶ δέστι συβάτης ὑπερος ἄξει, πτωχῷ λευγαλέῳ ἐνδιάκιον ἡδὲ γέροντι.
Εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμοιν κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ 275 τετλάτω ἐν στήθεσσι κακῶς πάσχοντος ἐμείο.
Ὕπερ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν Ἐλκωσι θύραζε
ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δὲ εἰςορών ἀνέγεσθαι.
Ἀλλ' ξτοι πταύεσθαι κανωγέμεν ἀφροσυνάνων,

Hunc autem rursus allocutus est audens divinus Ulysses : enimvero ego tibi, fili, verum enarrabo.
Phæaces me duxerunt re-nautica-incliti, qui et alios homines deducunt, quicunque ad-ipsos venerit : et me dormientem in navi veloci super pontum vehentes deposuerunt in Ithaca : dederunt autem mihi splendida dona,] æsque aurumque abunde, vestimentaque texta : et hæc quidem in speluncis deorum consilio jacent.
Nunc autem hoc veni admonitionibus Minervæ, ut inimicorum de cæde consultemus.
Sed age mihi procos enumera-et recense, ut sciam, quotque et quinam viri sint : et meo in animo eximio habita-deliberatione, considerem, si nos possimus contra-eos-stare, soli sine aliis, an et conquiremus alias.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est :] o pater, sane tuam magnam gloriam semper audiebam, manibusque te bellatorem esse, et prudentem consilio : sed nimis magnum dixisti; stupor me tenet : nec liceret viros duos cum-multis et fortibus pugnare.
Procorum autem nec sane decas una, nec duas sole, sed multo plures sunt ; cito autem scies hic numerum.
Ex Dulichio quidem duo et quinquaginta juvenes selecti, sex vero eos famuli comitantur : ex Samo autem quatuorque et viginti viri sunt ; et ex Zacyntho sunt viginti juvenes Achivorum ; ex ipsa vero Ithaca duodecim omnes optimi, et cum ipsis simul est Medon prece, et divinus cantor, et duo ministri, periti epulas-instruendi.
His si omnibus nos-offeramus intus versantibus, vereor ne perquam-amare et graviter eorum injurias ultiscaris reversus.] Sed tu, si possis aliquem adjutorem excoigare,] considera, qui nobis auxilietur lubenti animo.
Hunc autem rursus allocutus est audens divinus Ulysses : enimvero ego dicam; tu vero attende et me audi, et considera, si nobis Minerva cum Jove patre sufficiat, an aliquem alium adjutorem excoigem.
Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est :] boni sane isti sunt adjutores, quos memoras, alte quidem in nubibus sedentes ; qui utique et aliis viris dominantur, et immortalibus diis.
Hunc autem rursus allocutus est audens divinus Ulysses : haud quidem illi multo tempore scorsum aberunt a-pugna forti, quando procis et nobis in ædibus meis robur decernetur Martis.
Sed tu quidem nunc vade, simul cum-aurora illucescente, domum, et cum-procis insolentibus versare : at me ad urbem subulcus postea ducet, mendico misero similem, et seni.
Si autem me ignominia-afficiant in domo, tuum tamē carum cor] tolerato in pectoribus, male paciente me.
Etiamsi vel per domum pedibus me trahant foras, vel telis percutiant : tu tamen inspiciens tolerato.
At sane cessare jube ab-insipientia,

μειλιχίοις ἐπέεστι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὕτι
 240 πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἰσιμόν θημαρ·
 [Ἄλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δὲ ἐν φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 διππότε κεν πολύδουλος ἐνι φρεσὶ θήσει Ἀθήνη,
 νεύσω μέν τοι ἔγω κεφαλῆ· σὺ δὲ ἐπειτα νοήσας
 δοσσα τοι ἐν μεγάροισιν Ἀρτία τεύχεα κεῖται
 245 ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀεράς
 πάντα μάλ· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσιν
 παρφάσθαι, διε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
 ἐξ καπνοῦ κατέθηκ· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἔνει,
 οἴτα ποτε Τροίηνδε κιών κατέλειπεν Ὁδοσεύς,
 250 ἀλλὰ κατήκιοται, δόσσον πυρὸς ἔκετ’ ἀυτῷ.
 Πρὸς δὲ τοι ἔρεω, σὺ δὲ ἐν φρεσὶ βάλλεο σῆσιν,
 μή πως οἰνούστετες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
 ἀλλήλους τρώστε καταισχύνητε τε δαίτα
 καὶ μνηστύν αὐτὸς γάρ ἐφέλεκται ἄνδρα σίδηρος.
 255 Νῦν δὲ οἶσιν δύν φάσγανα καὶ δύν δοῦρε
 καλλιπέειν καὶ δοιά βοάγρια χερσὸν ἐλέσθαι
 ὃς δὲν ἐπιμύσαντες ἐλοιμέθα· τοὺς δέ κέ ἐπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θελεῖ καὶ μητίετα Ζεύς.]
 Ἀλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δὲ ἐν φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 300 εἰ ἐτέον γέ ἐμος ἐστι καὶ αἴματος ἡμέτεροιο,
 μήτις ἐπειτι· Ὅδυσθηστος ἀκούσατο ἔνδον ἔόντος,
 μήτ’ οὖν Λαέρτης ἵστω τόγε μήτε συβάντες
 μήτε τις οἰκήτων μήτ’ αὐτή Πηγελόπεια·
 ἀλλ’ οἷοι, σύ τ’ ἔγω τε, γυναικῶν γνώσμεν ιδύν·
 305 καὶ κέ τεο δμῶν ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
 ήμεν δποι τις νὸ τει καὶ δεδίει ουμῶ,
 τὸ δὲ θτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δὲ ἀτιμᾶ, τοῖον ἔνοντα.
 Τὸν δὲ ἀπαιμειβόμενος προσερώνεις φαίδιμος οὐδέ·
 ὡς πάτερ, ητοι ἔμον θυμὸν καὶ ἐπειτά γ’, δῶ,
 310 γνώσαι· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφρούναι μέ γέ ἔγουσιν·
 ἀλλ’ οὗτοι τόδε κέρδος ἔγων ἐστεσθαι δῶ
 ήμεν ἀμφοτέροισι σὲ δὲ φράζεσθαι ἀνώγα.
 Δηθὲν γάρ αὐτῶς εἰσῃ ἔκαστου πειρητῶν,
 ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δὲν μεγάροισιν ἔκληοι
 315 χρήματα δερδάπτουσιν ὑπέρβιον οὐδὲ ἔτι φειδῶ.
 Ἀλλ’ ητοι σε γυναικας ἔγω δεδάσθαι ἀνώγα,
 αἵτε σ’ ἀτιμᾶσσοι καὶ αἱ νηλιτείς εἰσίν·
 ἀνδρῶν δὲ οὐκ ἔγωγε κατὰ σταθμούς ἔθελοιμι
 ήμεσας πειράζειν, ἀλλ’ ὑστερα ταῦτα πένεσθαι,
 320 εἰ ἐτέον γέ τι οἴσθα Διὸς τέρας αἰγιώχοιο.
 Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἡ δὲρ ἐπειτι· Ιθάκηνδε κατήγετο νηῆς εὐεργῆς,
 ή φέρε Τηλέμαχον Πυλάθεν καὶ πάντας ἕταιρους·
 οἱ δὲ δὴ λιμένος πολυθενθέος ἐντὸς ίκοντο,
 325 νῆα μὲν οἴγε μελαιναν ἐπ’ ἥπεροιο ἔρυσσαν,
 τεύχεα δέ σφι ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
 αὐτίκα δὲς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 Αὐτὰρ κήρυκα πρόσεσσαν δόμον εἰς Ὅδυσθηστο,
 330 ἀγγελήην ἔρεοντα περίφρονι Πηγελόπειη,
 εποι οὐνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ’ ἄγροῦ, νῆα δὲ ἀνώγει
 ἀστυδ ἀποπλείειν· ίνα μὴ δείσασ’ ἐνι θυμῷ
 ἱρύμη βασιλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴσοι.

ODYSSEAE XVI.

lenibus verbis compellans; illi vero tibi nequaquam parebunt; jam enim ipsis adest fatalis dies.
 [Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente repone tua : quando abundans-consiliis in mente *mihi* ponet Minerva, innuam quidem tibi ego capite; tu autem deinde, quum-intellexeris,] quæcunque tibi in ædibus Martia arma jacent, in secessum alti thalami depone sublata, omnia prorsus : at procos blandis verbis palpare, quando te percontentur *arma* desiderantes; dicens, Ex fumo deposui : quoniam non-amplius illis simili sunt,] qualia quondam ad-Trojam proficisci reliquit Ulysses;] sed sedata-sunt, quaatum ignis attigit vapor. Insuper autem mihi hoc majus in mente posuit Saturnius, ne qua vino-gravati, contentione concitata inter *vos*, vos-invictum vulneretis, fedetisque convivium. Nohis vero solis duos enses, et duas hastas relinque, et duo scuta-bubula manibus sumenda, ut impetu-facto capiamus; illos autem postea Pallas Minerva demulcebit, et providus Jupiter.] Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente repone tua ; si vere meus es, et sanguinis nostri, ne-quis postea Ulyssem audiat intus esse. neque etiam Laertes sciat hoc, nec subculus, nec quisquam domesticorum, neque ipsa Penelope : sed soli, tuque egoque, mulierum cognoscamus ingenium : et aliquem famulorum virorum etiam tentemus ; tam ubi aliquis nos honoret et timeat animo, quam qui non curet, teque parum-honoret, talis quuma-sis. Hunc autem respondens allocutus-est splendidus filius : o pater, sane meum animum et postea, opinor, cognoscere; nequaquam enim animi-remissio me tenet : sed neutiquam hoc emolumento ego fore puto nobis ambobus; te vero considerare jubeo. Diu enim sic vades unumquemque tentans opera ipsorum adiens ; illi autem in ædibus quieti operi devorant preter-modum, nec superest parsimonia. Sed sane te mulieres ego explorare hortor, quæque te parum-honorent, et quæ inculpete sint : viros autem non ego per stabula vellem nos explorare, sed postea haec curare, si modo vere aliquod nosti Jovis signum ægidem-tenentis. Sic hi quidem talia inter se loquebantur. At deinde in-Ithacam deducebatur navis bene-fabricata, quæ tulerat Telemachum a-Pylo, et omnes socios : hi vero quum jam portum valde-profundam intrassent, navem quidem ii nigram in terram traxerunt, arma autem ipsis avxerunt magnanimi ministri ; statimque ad Clytii domum ferant per pulca dona. At præconem præmiserunt domum ad Ulyssis, nuntium dicturum prudenti Penelopæ, quod Telemachus quidem in agro maneat, navem autem iusserit ad-urbem inde-navigare; ut ne verita in animo præstans regina teneras lacrimas defunderet.

- Τώ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ δῖος ὑφόροδὸς
τῆς αὐτῆς ἔνεκ' ἀγγελήσεως, ἐρέοντες γυναικί·
235 Ἄλλ' οὐδὲ δὴ δέ τοι δόμον θείου βασιλῆος,
κῆρυξ μὲν δέ μέσησι μετὰ δύμασσιν λειπεν·
“Ηδη τοι, βασίλεισα, φίλος παῖς εἰληφουθεν.
Πηνελοπείη δέ εἴπει συβάτης ἄγγει παραστάς
πάνθ', θασαὶ φίλος ιδοὺς ἀνέγειτο μυθίσασθαι.
240 Αὐτάρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπεν,
βῆ δέ ἤμεναι μεθ' θασαῖς, λίπει δέ ἔρκεται τε μέγαρον τε.
Μηνοστῆρες δέ ἀχάριστο τηφήσαν τ' ἐνὶ θυμῷ·
ἐκ δέ ἡλθον μεγάροι παρέκα μέγα τειχίον αὐλῆς,
αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἕδρισθαι.
245 Τοῖσιν δέ Εὐρυμάχος, Πολύδηνος παῖς, ἥρχ' ἀγορεύειν·
“Ω φίλοι, οὐ μέγα ἔργον ὑπερφιάλων τετλεσται
Τηλεμάχῳ, δόδες δέος φάμεν δὲ οὐ τελέσθαι.
Ἄλλ' ἄγγει, νῆσα μέλαιναν ἐρύσσομεν, θῆτις ἀριστη,
ἔς δέ ἔρετας ἀλιῆς ἀγείρομεν, οὐ κε τάχιστα
250 κείνοις ἀγγειλῶσι θῶσις οἰχονδε νέεσθαι.
Οὕπω πᾶν εἰρηθ', δέτορ' Ἀμφίνομος ίδε γάρ ἔνδον·
στρεφθεὶς ἐκ χώρης, λιμένος πολυθενθέος ἐντὸς,
ἰστια τε στέλλοντας ἐρετμά τε χερσὸν ἔχοντας.
“Ηδη δέρ' ἔχειλάσας μετεργύνεν οἵς ἐτάροισιν·
255 Μή τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὑπερέμενον οἴδε γάρ ἔνδον·
ἡ τίς σφιν τόδ' εἴπεις θεῶν, η εἰζιδον αὐτοὶ^{την}
νῆσα παρερχομένην, τὴν δέ οὐδὲ δύναντο κιχῆναι.
“Ὡς ἔφαθ' οἱ δέ αντάντες ἔβαν ἐπὶ θίνα θαλάσσης·
αἷψα δέ νῆσα μέλαιναν ἐπ' ἡπείροιο ἔρυσσαν,
260 τεύχεις δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Αὐτοὶ δέ εἰς ἀγορὴν κλίνοντες, οὐδέ τιν' ἄλλον
εἶναν οὔτε νέων μετατίειν οὔτε γερόντων.
Τοῖσιν δέ Ἀντίνοος μετέρη, Εὔπειθεος ιδός·
“Ω πόποι, οὓς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἐλισσαν.
265 Ήματα μὲν σκοτοὶ ἴον ἐπ' ἄκριας ἡμεούσας,
αἰλὸν ἐπασσύτεροι· ἔμα δέ ἡελίῳ καταδύντι
οὐποτ' ἐπ' ἡπείρου νύκτας ἀσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
νηῆ θοῇ πλείοντες ἐμίλινομεν· Ἡδη διαν,
Τηλέμαχον λογιώντες, ήνι φύλισμαν ἐλόντες
270 αὐτὸν· τὸν δέ ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἰκαδε δαίμων.
“Ημεῖς δέ ἔνθαδέ οἱ φραζώμεθα λυγρὸν δλειρον,
Τηλεμάχῳ· μηδὲ ήμας ὑπεκφύγοι· οὐ γάρ δίω
τούτου γε ζύνοντες ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
Αὐτὸς μὲν γάρ ἐπιστήμων βουλῆ τε νόῳ τε·
275 λαοὶ δέ οὐκέτι πάμπαν ἐρ' ήμιν ἥρα φέρουσιν.
“Ἄλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον δυμηγρύσασθαι Ἀχαιοὺς
εἰς ἀγορὴν — οὐ γάρ τι μεθίσμεναι μιν δίω,
ἀλλ' ἀπομηγίσεις, ἔρει δέν πεδίον ἀναστάς,
οῦνεκά οι φόνον αἰτίους ἐράπτομεν, οὐδὲ ἐκίγημεν·
280 οἱ δέ οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα·
μητη κακὸν δέξωσι καὶ ήμέας ἔξελάσωσιν
γαίης ἡμετέρης, ἀλλων δέ ἀφικώμεθα δῆμον —
ἀλλὰ φθέωμεν ἐλόντες ἐπ' ἄγρον νόσφι πόληος
ἢ ἐν δδῷ βίστον δέ αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
285 δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐρ' ήμεας, οἰκία δ' αὔτε
κείνου μητέρι δοίμεν ἔχειν, ηδὲ δῖτις δηνοί.

Atque occurrerunt-sibi-invicem praeceo et divinus subulcus,
eiusdem gratia nuntii, dicturi mulieri.
Sed quando jam pervenerant in domum divini regis,
praeceo quidem medias inter ancillas dixit :
“Jam tibi, regina, dilectus filius venit.
Penelopae autem dixit subulcus prope astans
omnia, quaecumque ei dilectus filius ipsum jussaret loqui,
Ac postquam omne praeceptum renuntiarat,
profectus-est ire ad sues; liquit autem septaque et domum.
Proci vero tristati-sunt, dolueruntque in animo :
exiverunt autem domo praeceo magnum murum atrii,
atque illic ante januas sedeabant.
His vero Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui :
“O amici, certe magnum opus superbe perfectum-est
Telemacho, iter hoc : putabamus autem ei non perfectum-
iri.] Sed agite, navem nigram trahamus, quae sit optima;
inque eam remiges marinos congregemus, qui citissime
illis nuntient ocyus ut-domum redeant.
Nondum totum dictum-erat, quando Amphionomus vidit
navem,] conversus ex loco suo, portum profundum intra,
velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.
Suaviter autem ridens locutus-est inter-suos sodales :
“Ne quem amplius nuntium jubeamus-ire; hi enim *jam sunt*
intus :] vel aliquis eis hoc dixit deorum, vel viderunt ipsi
navem prætervehement, eam autem non potuerunt assequi.
Sic dixit : illi autem ubi-surrexere, iverunt ad litus maris;
statim vero navem nigram in terram traxerunt,
arma autem ipsis avexerunt magnanimi ministri.
Ipsi vero in concilium iverunt conferti, nec quemquam alio-
rum sinebant, nec juvenum una-considere, nec senum.
Inter-hos autem Antinous locutus-est, Eupitheci filius :
“Dii boni ! ut hunc virum dii a-malo liberarunt !
Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis,
sempre ali-post-alios; simul autem cum-sole occidente,
nunquam in terra noctem peregimus, sed in ponto
navi veloci navigantes, expectabamus Auroram divinam,
Telemacho insidiantes, ut interficeremus captum
ipsum : hunc autem tunc quidem abduxit domum deus.
Nos vero hic ei consultemus gravem interitum,
Telemacho; neque nos subterfugiat : non enim puto,
eo quidem vivente, perfectum-iri haec opera.
Ipse enim peritus est consilioque menteque :
cives autem non-amplius omnino nobis gratificantur.
Sed agite, antequam ille congregari Achivos
in concionem; (nequaquam enim remisse-acturum ipsum puto,
sed iram-fovebit, dicetque inter omnes, exsurgens,
quod ei cædem gravem struebamus, neque assecuti-sumus :
illi autem non laudabunt audientes mala opera :
metuoque, ne-quod malum faciant et nos expellant
terra nostra, alium vero adeamus populum:)
sed prævertamus eum interficiendo in agro prœcul ab-urbe,
vel in via : victum autem ipsis et possessiones habeamus,
divisas æqualiter inter nos ; aedes vero demum
illius matris dederimus habendas et ei quicunque eam duxerit.

Εἰ δὲ ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
αὐτὸν τε ζωεῖν καὶ ἔχειν πατρῷα πάντα,
μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἀλις θυμῆσέ ἐδωμεν,
200 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἔκαστος
μνάσθιον ἔέδνοισιν διζήμενος· ή δέ κ' ἔπειτα
γῆματι^θ, δις κε πλεῖστα πόροι καὶ μόρτιμος Ἐλθοι.

Ὦς ἔφατ^θ· οἱ δέ ἄρα πάντες ἀκήν την ἔγενοντο σωτῆρι.
Τοῖσιν δέ Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέπειτεν,
295 Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρηταίδος ἀνακτος·
δις δέ ἐξ Δουλιγίου πολυπύρου, ποιήντος,
ἡγείτο μνηστήριοι, μαλιστα δὲ Πηνελοπεῖη
μύθοισι· φρεσὶ γάρ κέχρητ^θ ἀγαθῆσιν·
δισιν ἔυφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέπειτεν.

400 Ως φρίοι, οὐκ ἀν ἔγωγε κατατείνειν ἐθελοιμι
Τηλέμαχον δεινὸν δὲ γένος βασιλήιον ἔστιν
κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτη θεῶν εἰρώμεθα βουλάς.
Εἰ μέν κ' αἰνίσσωσι Διὸς μεγάλοι θέμιστες,
αὐτὸς τε κτενέω τούς τ' ἀλλούς πάντας ἀνώξ·
405 εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοί, παύσασθαι ἀνώγα.

Ὦς ἔφατ^θ Ἀμφίνομος· τοῖσιν δέ ἐπιτίγδανε μῦθος.
Αὐτίκ' ἔπειτ^θ ἀντάντες ἔσαν δόμον εἰς Ὁδυσσῆος·
ἐλθόντες δέ ἐξαύιζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.

Ἡ δ' αὐτ'^θ ἀλλ' ἐνόσησε περίφρων Πηνελόπεια,
410 μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβοιν ὕδριον ἔχουσιν.
Πεύθετο γάρ οὐ παιδὸς ἐνι μεγάροισιν διεθρον·
κηρυξ γάρ οἱ ἔσπειτε Μέδων, δις ἐπεύθετο βουλάς.
Βῆ δέ λέναι μέγαρονδέ σὺν ἀμφιπολοισι γυναικῖν.
Ἄλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
415 στῇ φα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοίο,
ἀντα παρειάν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·

Ἄντενον δέ ἐνένιπτεν ἔπος τ' ἔφατ^θ ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
Ἄντιον^θ, οὗριν ἔχων, κακομήγανε, καὶ δέ σέ φασιν

ἐν δίκαιῳ Ιθάκης μεθ' διηγήσικς ἔμμεν' ἄριστον
420 βουλῆ καὶ μύθοισι· σὺ δέ οὐκ ἄρα τοῖος ἔχεις.

Μάργε, τὴν δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
ράπτεις οὐδὲ ἵκεταις ἐμπάζεις, οἶσιν ἄρα Ζεὺς
μάρτυρος; οὐ δέ σοί κακὰ ράπτειν ἀλλήλοισιν.

Ἡ οὐκ οἶσθ^θ, δεῦρο πατήρ τεὸς ἔκετο φεύγων,
425 δῆμον ὑπόδεισας; δὴ γάρ κεχολωπότα λίγην,
οὖνεκα λιγίστηριν ἐπισπόμενος Ταρήσισιν
ἡκαγε Θεσπρωτούς· οἱ δέ δικιν δέρθιμοι ἔσαν·
τὸν δέ ἔθελον φθίσαι καὶ ἀποδρᾶσαι φύλον ἡτορ
ἡδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν·

430 ἀλλ' Ὁδυσσεὺς κατέρυχε καὶ ἔσχεθεν ιεμένους περ.
Τοῦ νῦν ὀλκὸν ἀτικὸν ἔδεις, μνάσ δὲ γυναικά
παιᾶδες τ' ἀποκτείνεις ἐμέ τε μεγάλως ἀκαγήσεις·
ἀλλὰ σε παύσασθαι κελομαι καὶ ἀνωγέμεν ἀλλους.

Τὴν δέ αὐτ'^θ Εὐρύμαχος, Πολύδου παῖς, ἀντίον
435 κούρη Ικαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
οὔρτει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσαι μελόντων.
Οὐκ ἔσθ^θ οὖτος ἀντήρ οὐδὲ ἔσσεται οὐδὲ γένηται,
δις καν Τηλεμάχῳ σῷ οὐεῖ κείρας ἐποίεις,
ζώντος γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.

440 Ωδε γάρ εἴσερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται·

ODYSSEAE XVI.

Sin autem vobis hic sermo displicet, sed mavultis ipsumque vivere et habere paterna omnia, ne ei deinceps opes afflatim animo-gratas comedamus, hic congregati, sed ex domo sua unusquisque ambiat eam sponsaliis petens; illa vero deinde nupserit ei, qui plurima dederit, et fatalis venerit.

Sic dixit: hi autem omnes muti facti sunt silentio. His vero Amphionomus concionatus est et dixit, Nisi splendidus filius, Aretiada regis: qui quidem ex Dulichio tritici-feraci, herbosa, dux erat procis, maxime autem Penelope placebat sermonibus; mente enim utebatur bona: qui ipsis bene-cupiens concionatus est, et dixit:

O amici, non equidem interficere velim Telemachum; grave vero genus regium est interficere: sed primum deorum interrogemus consilia. Si quidem probent Jovis magni jura, ipseque interficiam, aliosque omnes jubebo: sin vero avertant dii, quiescere suadeo.

Sic dixit Amphionomus; illis autem placebat sermo. Statim deinde quum surrexissent, iverunt in domum Ulyssis: advenientesque, considerabant in politis sedibus.

At rursus aliud cogitavit prudens Penelope, procis ut se ostenderet violentam insolentiam animis habentibus.] Resciverat enim de-sui filii in ædibus patranda cæde; præco enim ei dixit Medon, qui audierat consilia. Profectaque est ire ad-domum cum famulis mulieribus. Sed quando jam ad procos pervenit divina inter-mulieres, stetit ad postes domus affabre structæ, genis obtendens nitida redimicula;

Antinoum vero increpabat, verbumque dixit et elocuta est:

Antinoe, insolentiam habens, mali-machinator; atqui te dicunt] in populo Ithacæ inter æquales esse optimum consilio et verbis; tu vero nequaquam talis eras. Insane, cur autem tu Telemacho fatumque mortemque struis, nec supplices curas, quibus utique Jupiter testis est injuriarum? nou vero fas est mala suere sibi-invicem.] An non nosti, quando huc pater tuus venit fugiens, populum veritus? jam enim irati-erant valde, quoniam prædones comitatus Taphios malo-affecerat Thesprotos; hi vero nobis amici erant: illum inde volebant occidere, et perdere ejus carum cor, et victimum consumere sufficientem magnum: verum Ulysses inhibebat et retinebat, cupientes licet. Hujus nunc domum ignominiose comedis, ambisque uxorem, filiumque interficis, meque magno dolore-afficis: sed te cessare hortor et jubere alios cessare.

Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est:] filia Icarii, prudens Penelope, confide, ne tibi haec in mente tua curæ sint. Non est hic vir, neque erit, neque fuerit, qui Telemacho tuo filio manus inferat, vivente quidem me et super terra vidente. Sic enim edico, et sane perfectum erit:

αἴψα οἱ αἷμα κελαινὸν ἔρωήσει περὶ δουρὶ¹
ἡμετέρῳ ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
πολλάκι γούνασιν οῖσιν ἐφεσσάμενος, κρέας δπτὸν
ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
445 Τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φιλατός ἐστιν
ἀνδρῶν· οὐδέ τι μιν θάνατον τρομέσθαις ἀνώγα
ἔχει γε μνηστῆρων· θεόθεν δ' οὐκ ἐστ' ἀλέασθαι.
“Ως φάτο θερόνων τῷ δ' ἥρτεν αὐτὸς δλεθρον.
“Ἡ μὲν ἄρι εἰςανεβᾶσ' ὑπεροία σιγαλέντα
450 κλαίειν ἐπειτῇ Ὀδυσσῆα, φίλον πόσιν, δφρα οἱ ὕπνον
ἥδην ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶντας Ἀθήνην. —
“Ἐστέριος δ' Ὀδυσσῆα καὶ υἱέι δῖος ὑφορδός
ἥλυθεν οἱ δ' ἄρι δόρπον ἐπιταῦδὸν ὡπλίζοντο,
σὺν θερέσαντες ἐνιαύσιον. Αὐτὰρ Ἀθήνη,
455 ἀγγι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσσῆα
βάδιδω πεπληγούς πάλιν ποίησε γέροντα,
λυγρὰ δὲ εἴμαστα ἐστε περὶ χροῖς· μήτ ἐ συβάτης
γνοῖη ἐσάντα ίδων καὶ ἐχέρφοις Πηνελοπεΐῃ
Ἥλοις ἀπαγγέλλων μηδὴ φρεσιν εἰρύσσαστο.
460 Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μύθον ἐπειτεν·
ἥλοες, δι Εὔμαιες. Τί δὲ κλέος ἐστ' ἀνὰ δάστου;
ἢ δ' ἥδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔδον ἐσοιν
ἐκ λόγου; ή ἔτι μ' αὐτὸν εἰρύαται, οἰκαδ' ἕντα;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιει συδῶτα·
465 οὖν ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι,
δάστου καταβλώσκοντα· τάχιστα μεθυμὸς ἀνώγει,
ἀγγελήν εἰπόντα, πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
Ὦμήρησε δέ μοι παρ' ἐταίρων ἄγγελος ὡκὺς,
κῆρυξ, δι δῆ πρότος ἐπος στι μητρὶ λείτεν.
470 Ἄλλο δέ τοι τόγε οἴδας· τὸ γάρ ίδον δρθαλμοῖσιν.
“Ηδη ὑπὲρ πόλιος, δθοι Ἐρμαίος λόρος ἐστιν,
ἢ κιών, δτε νῆα θοὴν ίδομνην κατιούσαν
ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἐσταν ἀνδρες ἐν αὐτῇ·
βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·
475 καὶ σφέας ὁτιθην τοὺς ἔμμεναι, οὐδέ τι οἴδα.
“Ως φάτο· μελήσεν δ' ἵερη το Τηλεμάχοιο,
ει πατέρ' δρθαλμοῖσιν ίδων· ἀλέειν δ' ἐφροδέν.
Οἱ δ' ἐπει οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνωντ· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐστις.
480 Αὐτὰρ ἐπει πόσιος καὶ ἐδητός δὲ ἔρον ἔντο,
κότου τε μνήσαντο καὶ ὕπνου δώρον θλόντο.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ρ.

Τηλεμάχου ἐπάνοδος εἰς Ίθάκην.

“Ημος δ' ἡριγνέαια φάνη δροδόσκυτος Ἁώς,
δη τότε ἐπειθ' ὑπὸ ποστὸν ἐδήσατο καλλὲ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος οιδες Ὀδυσσῆος θείοιο·
εἵλετο δ' ἀλκιμὸν ἔγχος, δοι παλάμηψιν ἀρήρει,
ει δστοῦδε ιέμενος, καὶ ἐδὼν προσέπει τυθωτην·

“Ἄττ', ητοι μὲν ἔγων εἴμ' ει πόλιν, δφρα με μήτηρ
ΜΟΜΕΡΟΣ.

stalim ei sanguis ater fluet circum hastam
nostram; quoniam et mihi urbium-vastator Ulysses
sæpe, genibus suis me imponens, carnem assam
in manibus posuit, præbuitque vinum rubrum.
Ideo mihi Telemachus omnium multo carissimus est
virorum: nec quicquam ipsum mortem timere jubeo
a procis certe; divinitus autem evenientem non est effugere.

Sic dixit animum-addens; ei autem struebat ipse mortem.
Illa autem quum-ascendisset in-coenaculum splendidum,
flebat inde Ulyssem, dilectum maritum, donec ei somnum
dulcem palpebris immisit cœsiis-oculis Minerva.

Vespertinus autem Ulyssi et filio divinus subulcus
advenit: hi vero inde coenam scite parabant,
sue mactato anniculo. At Minerva,
prope astans, Laertiaden Ulyssem
virga percussum, iterum fecit senem,
turpiaque vestimenta induit circa corpus; ne eum subulcus
cognosceret coram intuitus, et prudenti Penelope
iret nuntiatum, neque mente contineret.

Ad hunc et Telemachus prior sermonem dixit:
venisti, divine Eumae. Quænam jam fama est per urbem?
num jam proci eximii intus sunt reversi
ex insidiis? an adhuc me denuo observant domum euntem?

Hunc autem respondens allocutus-es, Eumae subulce:
ton curæ-erat mihi haec inquirere et interrogare,
per-urbem incidenti: citissime me animus jussit,
nuntio dicto, rursus hic redire.
Occurrit autem mihi a sociis nuntius velox,
præeo, qui iam primus verbum tuæ matri dixit.
Aliud vero utique hocce novi: hoc enim vidi oculis.
Jam super urbem, ubi Mercurialis collis est,
eram profectus, quando navem velocem vidi descendenterem
in portum nostrum; multi autem erant viri in ipsa:
gravataque-erat scutis, et hastis utrinque-acutis:
et ipsos putavi illos esse; neque-vero quicquam scio.

Sic dixit; subrisit autem sacra vis Telemachi,
patrem oculis intuitus; vitabat autem subulcum.

Hi vero ubi iam cesserant ab-opere, appararantque convi-
vium,] convivati-sunt; nec quicquam animus indigebat convi-
vio æquo.] Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant,
de-lectoque cogitarunt, et somni donum cepere.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ XVII.

Telemachi redditus Ithacam.

Quando autem mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
tum jam inde sub pedibus ligavit pulcros calceos
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini:
sumsit autem validam hastam, quæ ei manibus apta-erat,
ad-urbem iturus, et suum allocutus-est subulcum :

Pater, nempe ego vadam in urbem, ut me mater

δῆσται· οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι δίω
κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο γόοιο τε δακρυθέντος,
πρὶν γ' αὐτὸν με ἰδῆται· ἀτὰρ σογ' ὄδ' ἐπιτέλλω.
10 Τὸν ξείνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, δρρ' ἀν ἔκειθι
δαῖτα πτωχεύη· δώσει δέ οἱ, δις κ' ἑθέλησιν,
πύρον καὶ κοτύλην ἐμὲ δ' οὐπτῶς ἔστιν ἀπάντας
ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἀλγες θυμῷ.
‘Ο ξείνος δ' εἰπερ μάλα μηνίει, ἀλγον αὐτῷ
15 ἔστεται· ή γάρ ἐμοὶ φιλ' ἀλλήλα μυθίσασθαι. [σεύ-

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προέφη πολύμητις Ὁδυσ-
ώ φιλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεάνω·
πτωχῷ βέλτερον ἔστι κατὰ πόλιν ἡδὲ κατ' ἄγρον
δαῖτα πτωχεύειν δώσει δὲ μοι, δις κ' ἑθέλησιν.
20 Οὐ γάρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένεν ἔτι τηλίκος εἰμι,
ῶστ' ἐπιτειλαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
Ἄλλ' ἔρχεν· ἐμὲ δ' ἀξιός δε, τὸν σὺ κελέυεις,
αὐτίκ', ἐπει το πυρὸς θεράν ἀλέη τε γένηται·
αἰνῶς γάρ τάδε εἴμαστ' ἔχω κακά· μή με δαμάσῃ
25 στίβην ὑποτοίη· ἔκαθεν δέ τε δύστο φάτ' εἶναι.

‘Ως φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο-βεβήκει,
κραυτὰ ποσὶ προβιβάς· κακὰ δὲ μνηστῆροι φύτευεν.
Αὐτάρ ἐπει δέ ξείνε δόμους εὐναιετάοντας,
ἔγχος μὲν στῆσε πρὸς κίνα μακρὸν ἐρέσας,
30 αὐτὸς δέ εἰσω λεν καὶ ὑπέρβη λάινον οὐδόν.

Τὸν δὲ πολὺ πρώτη εἰδὲ τροφὸς Εὔρυκλεια,
κώεα καστορῦσσα θρόνοις ἔνι δαιδαλείσιν.
Δακρύσασα δ' ἐπειτ' ίδιος κλεψ· ἀμφὶ δ' ὅρῃς
διμωαλ· Ὁδυσσῆς ταλασσίφρονος ἡγερέθοντο
35 καὶ κύνεον ἀγαπᾶζμενα κεφαλήν τε καὶ ὠμούς.

‘Η δέ λεν ἔκ θαλάμου περίφρων Πηνελόπεια,
Ἄρτεμιδι ἵελη τὴ χρυσέη· Ἀφροδίτη·
ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλλε πήγες δακρύσασα·
κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ὠμφω φάσεις καλὸς
40 καὶ δέ θ' διοφυρομένη ἐπει πτερόστεντο προσηνύδα·

‘Ηλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. Οὐ σ' ἐτ' ἔγωγε
δψεσθαι ἐφάμην, ἐπει ὄχεο νητὶ Πύλονδε
λάθηται, ἐμεῦ δέκτηται, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουῆν·
Ἄλλ' ἄγε μοι καταλέξον, θτως ἡντητας ὅπωπτῆς.

45 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηδα-
μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον δρυνθι μηδέ μοι ήτορ
ἐν στήθεσσι δρίνε, φυγόντι περ αἰτίων δλεθρον·
ἄλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμασθ' ἐλοῦσα,
[εἰς ὑπερῷ] ἀναβέσσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν]
50 εὔχεο πᾶσι θεοῖσι τελέσσας ἔκατομβας
ρέξειν, αἱ κέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσση·

Αὐτάρ ἔγων ἀγορῇ ἐξελεύσομαι, δρρα καλέσσω
ξείνον, θτις μοι κείθεν δέμ' ἐσπετο δεύρο κιόντι.

Τὸν μὲν ἔγω προύπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν·
60 Πιστραιον δέ μιν ἡγώγεα προτὶ οἴκον ἤγοντα
ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰςόκεν θέω.

‘Ως δρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἀπτερος ἐπλετο μῆθος.
‘Η δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμασθ' ἐλοῦσα
εὔχετο πᾶσι θεοῖσι τελέσσας ἔκατομβας
65 ρέξειν, αἱ κέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσση.

ODYSSEAE XVII.

videat; non enim ipsam ante cessaturam puto
a-ploratuque tristi, fletuque lacrimoso,
quam ipsum me aspicerit; sed tibi-quidem sic præcipio:
hospitem infelicem duc in urbem, ut illic
victum mendicet: dabit autem ei, quicunque voluerit,
panem et poculum: mihi vero haudquaque licet omnes
homines sustinere, habenti quidem dolores animo.
Hospes autem si valde irascatur, gravius hoc ipsi
erit: certe enim mihi gratum est vera loqui.

Hunc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses:
ο amice, neque sane ipse detineri cupio:
mendico melius est in urbe, quam in agris,
cibum mendicare; dabit autem mihi, quicunque voluerit.
Non enim, apud stabula ut-maneam, amplius ea-estate, sum
quo imperanti hero in-omnibus paream.
Sed vade; me vero ducet vir hic, quem tu jubes,
statim, postquam igne caluero, teporque factus-fuerit;
valde enim hæc vestimenta habeo mala: cavendum ne me
conficiat] frigus matutinum; procul autem urbem dicitis esse.

Sic dixit: Telemachus vero per stabulum ivit,
velociter pedibus progrediens; malū autem procis serbat.
Sed postquam pervenerat ad-aedēs habitantibus-commosas,
hastam quidem statuit ad columnam inclinans,
ipse autem intro ibat, et transgressus-est lapideum limen.

Hunc vero longe prima vidit nutrix Eurycles,
pelles sternens sedibus in artificiosis.
Lacrimans autem deinde recta ad eum ivit; circumque aliae
ancillæ Ulyssis audentis-animi congregabantur,
et osculabantur ei amplectantes caputque et humeros.

Atque egrediebatur e thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis, ant aurea Veneri:
circum vero filium dilectum jecit brachia lacrimans;
osculataque-est ipsi caputque et ambo lumina pulera,
et ejulans verbis alatis eum allocuta-est:

Venisti, Telemache, dulcis lux! Non te amplius ego
visuram me putabam, postquam iheras nave in-Pylum
clam, me invita, dilecti ad-quærendam patris famam.
Sed age mihi narra, quemadmodum tibi-contigit videre.

Illam autem rursus Telemachus prudens contra allocutus
est:] mater mea, ne mihi fletum excita, neu mihi cor
in pectoribus commove, elapsō licet grave exitum:
sed lota, puris corpori vestimentis sumtis,
[in coenaculum ubi-ascenderis cum famulis mulieribus,]
vove omnibus diis perfectas hecatombas

te sacrificaturam, sicubi Jupiter vindictæ opera perficerit.
At ego ad-forum transibo, ut vocem
hospitem, qui me illinc una secutus-est huc venientem.
Illum quidem ego præmisi cum eximiis sociis;
Pireum autem ipsum jussi ad domum ducentem
cum-cura amice-tractare et honorare, donec ipse venisset.

Sic igitur locutus est; huic vero non-evolans erat sermo (i. e.
tacuit).] Ipsa vero lota, puris corpori vestimentis sumtis,
vovebat omnibus diis perfectas hecatombas
se sacrificaturam, sicubi Jupiter vindictæ opera perficeret.

Τηλέμαχος δ' ἀρ' ἔπειτα δί' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
ἴγχος ἔχων· δόμα τῷγε κύνες πόδας ἄργοι ἔποντο.
Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
οὐ οὐδὲ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἤγερθεντο,
ἴσθιλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεστὸν βισσοδόμευον.
Αὐτάρ δὲ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύκτῳ πουλὺν δριλὸν,
ἄλλ', ἵνα Μέντωρ ἥστο καὶ Ἀντίφος ἡδὲ Ἀλιθέρσης,
οἵτε οἱ ἔξι χρῆς πατρόβοις ἥσαν ἔταιροι,
τὸν δέ τηλέμαχος ἔπειτα δέ τοις ἔξερέειν ἔκστα.
Τοῖσι δέ Πειραιος δουρικαλύτος ἔγγριθεν ἥλθεν,
ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτολίνοις οὐδὲ δρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος ξείνοιο ἔκαστα τράπετ', διλλὰ παρέστη.
Τὸν καὶ Πειραιος πρότερος πρὸς μύθον λειπεν·

76 Τηλέμαχος, αἷψ' ὅτρυνον ἔμδον ποτὶ δῶμα γυναικας,
ὣς τοι δῶρον ἀποτέμψω, καὶ τοι Μενέλαος ἔδωκεν.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Πειραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν, έστως ἔσται τάδε ἔργα.
Εἰ καν δέ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισιν
80 λαθρῇ κτεναντες πατρῶϊα πάντα δάσωνται,
αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ή τινα τῶνδε·
εἰ δέ χ' ἔγω τούτοισι φύνον καὶ Κῆρα φυτεύσω,
δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.

ἢς εἰπὼν ξείνον ταλαπείριον ἔγειν ἐς οἶκον.
88 Αὐτάρ ἔπειτα δέ τοι δόμους εὐναειδόντας,
χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
ἐς δέ ἀσαμίνθους βάντες εὐέστας λούσαντο.
Τοὺς δέ ἔπειτα οὖν δύματα λούσαν καὶ χρίσαν ἔλαινο,
ἀμφὶ δέ ἄρτα χλαίνας οὐλας βάλον ἥδε χιτῶνας·
90 ἢν δέ ἀσαμίνθους βάντες ἔπειτα κλισμοῖσι κάθιζον.
Χέρνιβα δέ ἀμφίπολος προχώρῳ ἐπέχειε φέρουσα
καλῆ, χρυσεή, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέδητος,
νίψασθαι· παρὰ δέ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σίτον δέ αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
95 εἰδάτα πολλά ἐπιθείσα, χαρίζομένη παρέόντων.
Μήτηρ δέ ἀντίον ἔχει παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
κλισμῷ χειλιμένη, λέπτη ἡλάκατα στρωφῶσα.
Οἱ δέ ἐπ' ὄνειροι εἴτοιμα προκείμενα χειρας ἱαλλον.
Αὐτάρ ἔπειτα πόσιος καὶ ἐδήτονος ἐξ ἔρον ἔντο,
100 τοῖσι δέ μύθον ἥρχε περίφρων Πηνελόπεια·

Τηλέμαχος, ήτοι ἔγων ὑπερώιον εἰλαναβάσσω·
λέξομαι εἰς εὐνὴν, ή μοι στονόσσα τέτυκται,
αἰεὶ δάκρυος ἐμοῖσι περυρμένη, ἐξ οὐδ' Ὁδυσσεὺς
105 φέρει δέ μ' Ἀτρεΐδησιν ἐς Ἰλιον οὐ δέ μοι ἔτλης,
πρὶν ἔλθεν μνηστῆρας ἀγήνορας ἐς τόδε δῶμα,
νόστον σοῦ πατρὸς σάρφα εἰπέμεν, εἴ που ἀκουσας.

Τὴν δέ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
τοιγάρ δέ τοι, μῆτερ, ἀληθείην καταλέξω.
Ὥχόμεος δέ τε Πύλον καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν·
110 δεξάμενος δέ με κείνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν
ἐνδυκέως ἐφίλει, ὡςεὶ τε πατήρ ἐὸν νῦν,
ἔλθοντα χρόνιον νέον ἀλλοθεν· ὡς ἐμὲ κείνος
ἐνδυκέως ἐκόμιζε σὺν υἱάσι κυδαλίμοισιν.
Αὐτάρ Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος οὔποτ' ἔρασκεν,

Telemachus autem deinde per domum *transiens* exivit,
hastam habens : unaque eum canes pedibus veloces seque-
bantur.] Divinam autem gratiam in-eum defudit Minerva;
eumque inde omnes populi avenientem admirabantur.

Circa vero ipsum proci illustres congregabuntur,
bona prædicantes, mala autem mentibus profunde-cogitabant.
Atque ille horum quidem inde declinabat magnum cœtum,
sed, ubi Mentor sedebat, et Antiphus, et Halitherses,
qui-quidem ei a principio paterni erant amici,
illic consedit adiens : illi autem interrogabant singula.
Ad-hos vero Piraeus hasta-inclitus prope venit,
hospitem ducens ad-concionem per urbem : neque adhuc diu
Telemachus ab-hospite procul aversus-erat, sed ei astitit.
Hunc et Piraeus prior sermone allocutus-est :

Telemache, statim jube-ire meam ad domum mulieres,
ut tibi dona remittam, que tibi Menelaus dedit.

Illum autem ruras Telemachus prudens contra allocutus-
est :] Pirae, non enim scimus, quomodo erunt hæc opera.
Si forte me proci illustres in ædibus
clam interfecto, paterna omnia divisorint,
ipsum habentem te malo *ītis frūl*, quam aliquem horum :
sin autem ego his cædem et mortem struxero,
tum demum mihi gaudenti fer ad ædes gaudens.

Sic locutus, hospitem seruinosum duxit in domum.
Ac postquam pervenerant ad-ædes habitantibus-commodas,
lenas quidem deposuerunt in solisque sedibusque ;
inque balnea ingressi bene-polita lavati-sunt.
Hos autem postquam famulæ laverant et unixerant oléo,
circum eos deinde lenas villosas jecerunt et tunicas ;
et balneoque ipsi egressi in soliis consedere.
Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens,
pulcro, aureo, super argenteum lebtem,
ad-lavandum ; iuxtaque politam extendit mensam.
Panem autem verecunda proma apposuit ferens,
ferculis multis impositis, largiens de-præsentibus.
Mater vero ex-adverso sedebat ad postes domus
solio inclinata, tenuia pensa versans.
Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigeant,
Ac postquam potus et cibi desiderium exemerant,
illis sermones exorsa-est prudens Penelope :

Telemache, sane ego in-cenaculum ubi-ascendero,
decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus-est,
semper lacrimis meis imbutus, ex quo Ulysses
abiit cum Atridis ad Ilium : nec mihi sustinuisti,
antequam venirent proci illustres in hanc domum,
reditum tui patris aperte dicere, sicubi audivisti.

Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est :] enimvero ego tibi, mater, verum enarrabo.
Ivimus inque Pylum, et ad Nestorem, pastorem virorum ;
exceptum autem me ille in excelsis ædibus
cum-cura amice-tractabat, tanquam pater sumum filium,
reversum sero recens aliude : sic me ille
sedulo curabat, ipse cum filii glorioseis.
At de-Ulysse audentis-animi minime dicebat,

- 115 ζωκούσιοντας, ἐπιχθονίων τευ ἀκοῦσσαι·
ἀλλά μὲν ἐς Ἀτρεδῆν, δουρικλειτὸν Μενέλαον,
ἴπποισι προόπεμψε καὶ δρμασι κολλητοῖσιν.
“Ἐνού” ἴδον Ἀργείην Ἐλένην, ἣς εἶνα καὶ πολλὰ
Ἀργεῖον Γρῦνές τε θεῶν ίστητι μόρησαν.
- 120 Εἰρέτο δὲ αὐτίκ’ ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
ὅτευ χρῆτῶν ικόμην Λακεδαιμονα διαν·
αὐτῷ δὲ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθεῖην κατέλεξα·
καὶ τότε δὴ μὲν ἔπειτον ἀμειβόμενος προσέπειν.
- “Ὦ πόποι, ἢ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
125 θελον εὐνηθῆναι, ἀνδλικίδες αὐτὸς ἔοντες.
- ‘Ως δὲ δόποτ’ ἐν ἑνόρχῳ ἐλαφος κρατεροὶ λόντος
νεβροὺς κομήσαται νεγνενές γαλαθηνὸς
κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγκεα ποιήσαται
βοσκομένη, δὲ δέ ἔπειτα ἐνī εἰσῆλυθεν εὐνῇ,
130 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικά πότμον ἐφῆκεν·
δις Ὄδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικά πότμον ἐφῆσει.
Αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναῖς καὶ Ἀπόλλον,
τοῖς ἑών οἵσις ποτ’ ἐύκτιμένη ἐν Λέσβῳ
ἔξι ἔριδος Φιλομηλεῖδη ἐπάλαισεν ἀναστάς,
- 135 καὶ δὲ ἔβαλε κρατερός, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
τοῖς ἑών μηνηστῆριν διμιλήσειν Ὄδυσσεύς·
πάντες καὶ ὀχύμοροι τε γενοίατο πικρόγαμοι τε.
Ταῦτα δέ, καὶ μὲν εἰρωτᾶς καὶ λίσσοσαι, οὐκ ἀν ἔγωγε
ἀλλα παρέξειποι παρακλιθὸν οὐδὲ ἀπατήσω·
140 ἀλλὰ δὲ τὰ μέν μοι ἔπειτε γέρων ἀλιος νημερτῆς,
τῶν οὐδέν τοι ἐώ κρύψω ἔπος οὐδὲ ἐπικείσω.
Φῆ μιν διγ’ ἐν νήσῳ ἴδεεν κρατέρ’ ἀλγε’ ἔχοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυφόος, ἢ μιν ἀνάρχη
ἰσχει· δὲ δ’ οὐ δύναται ἡν πατρόδα γαῖαν ικέσθαι·
145 οὐ γάρ οἱ πάρα νῆσοις ἐπήρετοι καὶ ἑταῖροι,
οὐ κέν μιν πέμποιεν ἐπ’ εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
- “Ὡς ἔφατ’ Ἀτρείδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος.
Ταῦτα τελευτῆσας νεόμην· ἴδοσαν δέ μοι οὔρον
ἀθάνατοι, τοι μὲν ὄντα φίλην ἐς πατρόδ’ ἐπεμψάν.
- 150 “Ως φάτο· τῇ δέ ἄρα θυμὸν ἐν στήθεσσιν δρίνεν.
Τοῖσι δέ καὶ μετέπειτα Θεοκλύμενος θεοειδῆς·
- “Ω γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεων Ὄδυσσος,
ἥτοι διγ’ οὐ σάρπα οὐδεν· ἐμέιο δὲ σύνθες μῆθον·
ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι οὐδὲ ἐπικείσω.
155 Ιστοι νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενή τε τράπεζα
ἰστή τ’ Ὄδυσσος ἀειμόνος, ἢν ἀφικάνω,
δις ἥτοι Ὄδυσσεὺς ἡδη ἐν πατρόδι οὐαίη
ἥμενος ἡ ἔρωταν, τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,
ἐστιν, ἀτάρ μηνστῆροι κακὸν πάντεσσι φυτεύει·
160 οἶον ἔγων οἰωνὸν ἐνστέλμου ἐπὶ νησὶ¹
ἥμενος ἐφρασάμην καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.
Τὸν δὲ αὗτε προσέειπε περίφρων Ηγελότεια·
αἱ γὰρ τοῦτο, ξενίε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητά τε πολλά τε δῶρα
165 εἶ ἐμεῦ, ὃς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.
“Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Μηνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὄδυσσος μεγάροιο
δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέσσιν οἴντες,

ΟΔΥΣΣΕΑ XVII.

nec vivo nec mortuo, terrestrium ex-ullo se audivisse :
sed me ad Atriden, hasta-inclytum Menelaum,
cum-equis dimisit et curribus coagmentatis.
Ilic vidi Argivam Helenam, cujus gratia multa
Argivi Trojanique deorum voluntate laborarunt.
Interrogabat vero statim deinde bello strenuus Menelaus,
cujusnam rei indigens venisset Lacedæmonem divinam :
at ego ei omnem veritatem enarravi :
et tunc me verbis respondens allocutus-est :
Dii-boni ! profecto valde fortis viri in lecto
voluerunt cubare, imbellis ipsi quum-sint.
Sicut autem quando in lustro cerva fortis leonis
hinnulos ubi-cubare-fecerit recens-natos, lactentes,
saltus investigat et valles herbosas
pascens, hic vero statim suum ingressus-est cubile,
ambobusque illis sævam mortem infert :
ita Ulysses illis sævam mortem inferet.
Utinam enim, Jupiter pater, et Minerva, et Apollo,
talιs existens, qualis olim bene-aëdificata in Lesbo
ex contentione cum-Philomelide luctatus-est surgens,
prostravitque cum fortiter, gavisi sunt autem omnes Achivi ;
talιs existens cum-procis versaretur Ulysses ;
omnes et brevis-ævi fierent et amaris-nuptiis.
Ista vero, qua me interrogas et precaris, non ego
alia prater verum dixero declinando, nec te decipiām :
sed qua quidem mihi dixit senex marinus verax,
horum nullum tibi ego celabo verbum, neque occultabo.
Dixit ipsum is in insula se vidisse duros dolores habentem,
Nymphæ in ædibus Calypsus, qua ipsum necessitate
detinet : ille vero non potest suam in-patriam terram venire :
non enim ei adsunt naves remigio-instructæ et socii,
qui ipsum devehant super lati dora maris.
Sic dixit Atrides, hasta-inclytus Menelaus.
His peractis redii : dederunt autem mihi ventum-secundum
immortales, qui me coleriter dilectam in patriam misere.
Sic dixit : illi autem animum in pectoribus commovebat.
Inter-hos vero et locutus-est Theoclymenus deo-similis :
O uxor veneranda Laertiadæ Ulyssis,
nempe ille non clare novit ; meo autem attende sermoni :
vere enim tibi vaticinabor, neque occultabo.
Sciat nunc Jupiter primum deorum, hospitalisque mensa
focusque Ulyssis eximii, ad-quem veni,
quod sane Ulysses jam in patria terra
sedens, vel reptans, hæc audiens mala opera ,
est, at proci malum omnibus serit :
talem ego avem bonis-transbris-instructa in navi
sedens observavi, et Telemacho nuntiavi.
Hunc autem rursus allocuta-est prudens Penelope :
utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum esset :
ita cito sentires amicitiamque, multaque dona acciperes
ex me, ut aliquis te occurrente beatum-diceret.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Proci autem ante Ulyssis domum
discis delectabantur et hastilibus jaculantes,

- ἐν τυχτῷ δαπέδῳ, δθι περ πάρος ὑδρίν ἔχεσκον.
 170 Ἄλλ' θτε δὴ δεῖτνηστος ἐνην, καὶ ἐπῆλιθε μῆλα
 πάντοθεν ἔξ ἀγρῶν, οἱ δὲ ἄγαρον, οἱ τὸ πάρος περ,
 καὶ τότε δὴ σφιν ἔειπο Μέδων· δεὶς γέρ δια μάλιστα
 θνδανε κηρύκων καὶ σφιν παρεγίγνετο δαιτή·
 Κοῦροι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀθλοῖς,
 175 ἔρχεσθε πρὸς δώματο, ήν' ἔντυνομεθα δαιτα·
 οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν δῷρῃ δεῖπνον ἔλεσθαι.
 Οὓς ἔφαθ· οἱ δὲ ἀντάντες ἔβαν πειθοντό τε μύθῳ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὲ ἔκοντο δόμους εὐναιτάοντας,
 χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 180 οἱ δὲ ἴερουν δις μεγάλους καὶ πόνας αἴγας,
 Ἱερουν δὲ σύνας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην,
 δαιτ' ἔντυνόμενοι. — Τοὶ δὲ ἔξ ἀγροϊ πολινδε
 ὠτρύνοντο· Ὁδοσεύς τ' ἵεναι καὶ διος ὑφορδός.
 Τοῖσι δὲ μύθοιν ἥρχε συβάτης, δρχαιμος ἀνδρῶν·
 185 Εἰν', ἐπεὶ δέρ δὴ ἐπειτα πολινδε λέναι μενεαίνεις
 σῆμερον, οἵς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμός — ή σ' ἀν ἔγωγε
 αὐτοῦ βουλοίμην σταθμὸν δυτῆρα λιπέσθαι·
 ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δεῖδια, μή μοι δπίσσω
 νεικεῖτι χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάχτων εἰσαν δμοκλαῖ —
 190 ἀλλ' ἄγε νῦν ἰομεν δὴ γάρ μέμβλωκε μάλιστα
 ἥμαρ· ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἐσπερα βρίγιον ἔσται.
 Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητης Ὅδυσ-
 γιγώσκω, φρονέω τάχε δὴ νοέοντι κελεύεις. [σεύς·
 Ἄλλ' ἰομεν σὺ δὲ ἐπειτα διαμπερές ἡγεμόνευε.
 195 Αὖς δέ μοι, εἴ ποθι τοι βόπαλον τετμημένον ἔστιν,
 σκηρίπτεσθ', ἐπειτι φατ' ἀριστφαλέ ἔμμεναι οὐδόν.
 Ἡ δέ μαρφ' ὁμοιοιν δεικέα βάλλετο πήρην,
 πυκνὰ βωγαλένην ἐν δὲ στρόφος ἔν διορτήρ.
 Εύμαιος δὲ ἄρα οἱ σκηρίπτρον θυμῆρες ἔδωκεν.
 200 Τὸν βήτην σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
 δύνατ', δπισθ μένοντες δὲ δὲς πολιν δηγεν ἀνάχτα,
 πτωχῷ λευγαλένην ἐναλίγχιον ἦδε γέροντι,
 σκηρίπτομενον τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροι είματα ἔστο.
 Ἄλλ' θτε δὴ στείγοντες δδὸν κάτα παιπαλόσσαν
 205 ἀστεος ἔγγρης ἔσαν καὶ ἐπὶ κρήνην ἀρίκοντο
 τυχτήν, καλλίροον, θεν δρείνοντο πολίται,
 τὴν ποίησο· Ιθακος καὶ Νήριτος ἡδὲ Πολύκτωρ·
 ἀμφὶ δὲ ἄρ' αἰγείρων διατοτρεφέων ἦν ἀλσος,
 πάντοσε κυκλοτερές, κατὰ δὲ ψυχρὸν δέεν δῶδωρ
 210 ὑψθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δὲ ἐφύπερθε τέτυκτο
 Νυμφάρων, δθι πάντες ἐπιρέζεσκον δδῖται·
 ἔνθα σφέας ἔκλιγαν· οὐδὲς Δολίοιο Μελανθεύς,
 αἴγας ἄγων, αἰ πᾶσι μετέπερπον αἴπολίσιαν,
 δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύν δὲ ἔποντο νομῆσε.
 215 Τοὺς δὲ ἴδων νείκεσσεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' δνόματεν,
 ἔκπαγλον καὶ δεικέε· δρίνε δὲ κῆρ Ὅδυσθος·
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακός κακὸν ἥγηλάζει·
 οἵς αἰτεῖ τὸν δμοῖον ἄγει θεὸς οἵς τὸν δμοῖον.
 Πῆ δὴ τόνδε μολοθρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβάτα,
 220 πτωχὸν ἀνιηρὸν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;
 δὲ πολλῆς φλιῆσι παραστὰς θλίψεται ὁμούς,
 αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ διορας οὐδὲ λέβητας·

in fabrefacto pavimento, ubi pridem insolentiam exercebant.
 Sed quando jam cœnæ-tempus erat, et advenerunt pecudes
 undique ex agris (ii autem agebant eas, qui et antea) :
 tum vero ipsis dixit Medon; hic etenim maxime
 placebat præconum, et ipsis aderat in-convivio :
 Juvenes, postquam-jam omnes delectati-estis animo certa-
 minibus,] ite ad ædes, ut paremus convivium :
 nequaquam enim malum est in tempore cœnam capere.
 Sic dixit: illi autem surgentes abibant, parebantque sermo-
 ni.] Ac postquam venerant in-ædes habitantibus-commodas,
 lœnas quidem deposuerunt in sedilibusque solliisque;
 ipsi autem mactabant oves magnas et pingues capras,
 mactabantque sues pingues, et bovem armentalem,
 convivium parantes. Illi vero ex agro ad-urbem
 properabant-ire, Ulyssesque et divinus subulcus.
 Inter-eosque sermones exorsus-est subulcus, princeps viro-
 rum:] Hospes, quia jam subinde ad-urbem ire cupis
 hodie, sicut jussit dominus meus (certe te ego
 hic mallem stabulorum custodem relictum-esse :
 sed illum vereor, et timeo, ne me postea
 objurget: graves vero dominorum sunt increpationes) :
 sed age nunc eamus: jam enim præterit maxima-ex-parte
 dies; at cito tibi ad vesperam frigidius erit.
 Hunc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses:
 cognosco, sapio; haec jam intelligenti præcipis.
 Sed eamus; tu autem deinde perpetuo præ.
 Da vero mihi, sicubi baculum tibi cœsum est,
 ad-innitendum; quoniam dicitis valde-lubricam esse viam.
 Dixit, et circum humeros turpem sibi-jaciebat peram
 crebris-locis laceram; inerat vero tortile lorum-ad-suspenden-
 dum.] Eumæus autem inde ei baculum animo-gratum dedit.
 Hi iverunt: stabulum vero canes et pastores viri
 custodiebant, pone manentes; ipse autem in urbem ducebat
 regem,] mendico misero similem et seni,
 baculo innitentem: turpia autem circa corpus vestimenta in-
 dutus-erat.] Sed quando jam vadentes viam per asperam
 urbem prope erant, et ad fontem pervenerant
 structum, pulcre-fluentem, unde aquabantur cives,
 quem fecit Ithacus, et Neritus, ac Polycitor;
 circum vero alhorum aquis-nutritarum erat nemus,
 undique rotundum, desuebatque frigida aqua
 alte-ex petra: ara autem supra facta-erat
 Nympharum, ubi omnes sacra-faciebant viatores:
 illic ipsis assecutus-est filius Dolii Melantheus,
 capras agens, que omnibus antecellebant gregibus,
 cœnam procis; duo autem una sequebantur pastores.
 Illos autem conspicatus increpuit, verbum dixit et elocutus
 est,] vehementer et indigne: commovebat vero cor Ulyssis:
 Nunc quidem sane cum-maxime malus malum ducit:
 adeo semper similem duct deus ad similem.
 Quoniam jam hunc voracem duct, nihil subulce,
 mendicum molestum, conviviorum contaminatore?
 qui multis postibus astans atteret humeros,
 petens frusta, non tripodas, neque lebetas;

τόν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι
σηκοκόρον τ' ἔμεναι θαλλόν τ' ἐρίφοιστ φορήναι.
225 καί καν δρὸν πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο.
Ἄλλ' ἐπεὶ οὐδὲ δὴ ἕργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἔθειται
ἔργον ἐποίεσθαι, ἀλλὰ πτώσσων κατὰ δῆμον
βούλεται αἰτίων βόσκειν ἣν γαστέρ' ἀναλατον.
Ἄλλ' ἔκ τοι ἔρεω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
230 αἱ κ' ἔθη πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,
πολλά οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαιμάνων
πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμουν κατὰ βαλλομένοιο.
Ὄς φάτο· καὶ παρίων λᾶξ ἐνθρεψε ἄρραδήσιν
ἰσχὺων οὐδέ μιν ἔκποτε ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξεν,
235 ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως· δὲ μερμήριζεν Ὀδυσσεὺς,
ἥ μετατίξας ροπαλίων ἐκ θυμὸν ἔλοιτο
ἢ πρὸς γῆν ἐλάσσαις κάρη, ἀμφοῦδες δεῖρας.
Ἄλλ' ἐπετολμησε, φρεσὶ δὲ ἔσχετο· τὸν δὲ συβότης
νείκεστ' ἔσάντα ιδών μέγα δὲ εὔξατο, κηρύς ἀνατράχων·
240 Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διὸς, εἴποτ' Ὀδυσσεὺς
ῦμμ' ἐπὶ μηρῷ ἔκησε, καλύψας πίονι δημῶ,
ἀρῶν ἡδὸν ἐρίφων· τόδε μοι κρηνήνατ' ἔλδωρο,
ώς θύροι μὲν κείνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ δέιμαν·
τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασκεδάσειν ἀπάσας,
245 τὰς νῦν ὑγρίζων φορέεις, ἀλαζήμενος αἰελ
δστο κάτ' αὐτάρ μῆλα κακοὶ φεύρουσι νομῆες.
Τὸν δὲ αὐτές προσέπιετο Μελάνθιος, αἴπολος αἰγῶν·
ῳ πότοι, οἶον ἔπιπε κύνων, δολορώια εἰδώς·
τὸν ποτ' ἔγων ἐπὶ νηὸς ἔϋσσελμοιο μελανής
250 ἄλλω τῆλ' Ἰθάκης, θνα μοι βίστον πολὺν ἀλφοι.
Αἴ γάρ Τηλέμαχον βάλοι ὀργυρτόξος· Αἴ πολλων
σήμερον ἐν μεγάροις ἡ ὑπὸ μνηστῆροι δαμειή,
ώς Ὀδυσσεύς γε τῇλοι ἀπώλετο νόστιμον ήμαρ.
Ὄς εἰπὼν τοὺς μὲν λίπειν αὐτοῦ, ήτα κιόντας.
255 αὐτάρ δ βῆ· μάλα δ ὄώκα δόμους ἔκανεν ἄνακτος.
Αὐτίκα δὲ εἰσὼν λεν, μετὰ δὲ μνηστῆροι κάθισεν,
ἀντίον Εύρυμάχου· τὸν γάρ φιλέσσεις μαλιστα.
Τῷ πάρα μὲν κρεῶν μοιρῶν θέσαν, οἱ πονέοντο·
σίτον δὲ αἰδοῖη ταμίη παρέθηκε φέρουσα
260 ἔδενεν. Άγχιμολον δὲ Ὀδυσσεὺς καὶ διος ὑφορδὸς
επήτην ἔρχομένων περὶ δὲ σφεας θύιν' ἵωτ
φόρμιγγος γλαυφύρης· ἀνά γάρ σφις βάλλετ' ἀείδειν
Φήμιος· αὐτάρ δ κηρύς ἐλῶν προσέπιε τοινότην·
Ἐύμαι, ή μάλα δὴ τάδε δώματα κάλλος· Ὀδυσσῆος
265 βεῖα δὲ ἀρίγνωτ· ἔστι καὶ ἐν πολλοῖσιν ιδέσθαι.
Ἐξ ἑτέρων ἔτερ' ἔστιν· ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ
τοιχῷ καὶ θρηγοῖσι, θύραι δὲ εὑρέχεες εἰσοι·
δικλίδες οὐκάν τις μιν ἀνήρ διπεροπλίσσειτο.
Γιγνώσκων δὲ, τοιούτοις εἰσοις, τίθενται
270 ἄνδρες· ἐπεὶ κνίση μὲν ἀνήνοδεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
ητεῖ, ἣν ἄρε δαιτὶ θεοὶ ποιήσαν ἔταιρην.
Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιει συβῶτα·
βεῖ ἔγως· ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἀλλὰ πέρ ἔστος ἀνοίμων.
Ἄλλ' ἄγε δὲ φραζώμενος, διποιος ἔσται τάδε ἕργα.
275 Πίε σὺ πρώτος ἔξειθε δόμους εύναιετάσσας,
εύσεο δὲ μνηστῆρας, ἔγω δὲ οὐ πολειψόμενος αὐτοῦ·

ΟΔΥΣΣΕΑ XVII.

hunc si mihi dares stabulorum custodem ut-relinquam,
chortisque-curator ut-sit, frondemque haedis ferat;
tum serum bibens, magnum sibi femur efficeret.
Sed quandoquidem sane opera mala didicit, non volet
opus-rusticum obire, sed mendicans per populum
mavult petendo pascere suum ventrem insatiabilem.
Verum tibi edico, hoc vero et perfectum erit:
si iherit ad aedes Ulyssis divini,
multa ei circum caput jacta scabella virorum e manibus
latera deterent per domum percussi.

Sic dixit, et accedens ei calce insultavit per-insipientiam
in-coxam; nec-tamen ipsum a-semita deturbavit,
sed is manebat firme; ac deliberabat Ulysses,
utrum irruens baculo animum ei eriperet,
an ad terram dejiceret caput, circa-solum sublatio.
Sed pertulit, animoque cohibuit-se; illum vero subulcus
increpuit contra intuitus; valdeque precatus est, manibus sub-
latis:] Nymphæ fontane, filiae Jovis, si-unquam Ulysses
vobis femora combussit, coeperta pingui adipe,
agnorum et haedorum, hoc mihi perficite votum,
ut veniat quidem ille vir, adducat autem ipsum deus:
ita tibi fastus utique dissiparit omnes,
quos nunc contumeliosus fers, vagans semper
per urbem; at pecudes mali perdunt pastores.

Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, pastor capra-
rum:] dili boni! quale dixit canis, exitiosa sciens!
quem aliquando ego in navi bonis-transtris nigra
agam longe ab-Ithaca, ut mihi opeas multas venditus paret.
Utinam enim Telemachum interficeret argenteo-arcu-Apollo
sic hodie in ædibus, vel a procis domaretur,
sicut Ulyssi quidem procul periret redditus dies.

Sic locutus, hos quidem liquit illic, lente ementes,
at ipse abiit; valde autem celeriter ad aedes pervenit regis.
Statim autem introivit, et inter procos consedit,
e-regione Eurymachi; hunc enim diligebat maxime.
Ei quidem carnium partem apposuerunt ii qui ministrabant;
panem autem verecunda proma apposuit ferens,
ad-comedendum. Prope vero Ulysses et divinus subulcus
steternunt venientes; circumvenit autem ipsos sonus
citharae cavæ: nam illis incipiebat canere
Phemius: atque ille manu prehensum allocutus est subul-
cum:] Eumeæ, certe omnino haesunt aedes pulcræ Ulyssis:
facile autem dignoscendæ sunt etiam inter multas visu.
Ex aliis aliaæ aedes sunt: instructa-est autem ei aula
muro et septiæ: januæ vero bene-obseptæ sunt
bifores; hand-quisquam eam vir insultaverit.
Cognosco autem, quod multi in ipsa convivia instruant
viri; quoniam nidor quidem ascendit, intus autem cithara
sonat, quam utique convivio dili fecerunt sociam.

Hunc autem respondens allocutus es, Eumeæ subulce:
facile nosti; quippe neque in-alii quidem rebus es stultus.
Sed age jam consultemus, quonodo futura-sint hæc opera
Vel tu primus ingredere aedes habitantibus-commendas,
inferque-te procis; ego autem relinquar hic:

ει δ' ἔθελεις, ἐπίμεινον, ἔγω δ' εἶμι προπάροιθεν·
μηδὲ σὺ δηθύνειν, μήτις σ' ἔκτοσθε νοήσας
ἢ βαλῃ̄ ἢ ἀλάσῃ̄ τάδε σε φράζεσθαι ἀναγα.

280 Τὸν δ' ἡμεῖνε' ἐπειτα πολύτλας διος Ὀδυσσεύς·
γηγώντων, φρονέων τάχε δὴ νοεόντι καλεύεις.
Ἄλλ' ἔρχει προπάροιθεν, ἔγω δ' ὑπολείφομαι αὐτῷ.
Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαίμονον οὐδὲ βολέων·
τολμήσεις μοι θυμός, ἐπει ταχαὶ πολλὰ πέπονθα
285 κύματα καὶ πολέμων μετὰ καὶ τότε τοῖσι γενέσθω.
Γαστέρα δ' οὐποιότες ἀποκρύψαι μεμυσιαν,
οὐλομένην, ή πολλὰ κάχ' ἀνθρώποις δίδωσον·
τῆς ἔνεκεν καὶ νῆσος ἐνίζυγοι δηλίζονται
πόντον τέτριγετον, κακὰ διμυεύεσσι πέροντες.

290 Πες οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγέρευον.
Ἄν δὲ κώνιον κεφαλήν τε καὶ οὐατὰ κείμενος ἔσχεν,
Ἄργος, Ὀδυσσῆς ταλαστίφρονος, διὸ ποτ' αὐτὸς
θρέψει μὲν, οὐδὲ ἀπόντος πάρος δὲ εἰς Ἰλιον ἤρη
ώχετο. Τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέον ἀνδρες
295 αἴγας ἐπ' ἀγροτέρας ἥδε πρόκας ἥδε λαγωνος·
δὴ τότε κεῖται ἀπόθετος ἀποιχομένοιο ἀνακτος
ἐν πολλῇ κόπρῳ, ή οἱ προπάροιθεν θυρῶν
ἡμιόνων τε βοῶν τε ἀλις κέχυται· δρόπ' ἀν ἀγοιν
διμῶες Ὀδυσσῆς τέμενος μέγα καπρόσονταις
300 ἔνθα κώνιον κεῖται· Ἄργος, ἐνίπλειος κυνοραιστέων.
Δὴ τότε γ' ὡς ἐνόσην Ὀδυσσέας ἔργον ἔόντα,
οὐρῆ μὲν δ' ὅγη ἔσηνε καὶ οὐατὰ κάββαλεν ἀμφω,
ἄσσον δ' οὐκέτι ἐπειτα δυνήσατο οὗτος ἀνακτος
Ωθέμεν· αὐτὰρ δ νόσφιν ἴδων ἀπομόρκατο δάκρυ,
305 ρεῖα λαθὼν Εὔμαιον· ἀφαρ δ' ἐρείνετο μύθῳ·

Εὔμαι', ή μάλα θαῦμα, κώνιον δέος κεῖται· ἐνὶ κόπρῳ,
καλὸς μὲν δέμας ἔστιν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφες οἶδα,
εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θέειν ἐπὶ εἰδεῖ τῷδε,
ἢ αὖτας, οἷοι τε τραπεζῆς κύνες ἀνδρῶν
310 γίγνονται· ἀγλατεῖς δ' ἔνεκεν κομέουσιν ἀναχτες.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιε συδῶτα·
καὶ λίγην ἀνδρός γε κώνιον δέος τῆλε θενόντος.

Εἰ τοιόδε εἴη ἡμέν δέμας ἥδε καὶ ἔργα,
οἵον μιν Τροήνδε κώνιον κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
315 αἴψα κε θητασιο, ίδων ταχινῆται καὶ ἀλκήν.
Οὐ μὲν γάρ τι πύγεσκε βαθεῖται βένθεστιν Ἐλῆς
κνωδολον, διττοὶ διοιτο· καὶ ἔγνεται γάρ περιήδη·
νῦν δ' ἔχεται κακότηται· δίναξ δέ οἱ ἀλλοι πάτρος
ώλετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσιν.
320 Διμῶες δ', εὐτ' ἀν μηράτε· ἐπικρατεώνται ἀνακτος,
οὐκέτι ἐπειται ἔθελουσιν ἐναίσιμα ἐργάζεσθαι.
Ἄημισο γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
ἀνέρος, εὐτ' ἀν μιν κατὰ δούλιον θύμαρ Ἐλησιν.

Πες εἰπών εἰςῆλθε δόμους εὐναιετάοντας·
325 βῆ δ' ίδιος μεγάροιο μετὰ μνηστήρας ἀγαυούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ Μοῖρ· Ἐλαθεν μελανος θανάτοιο,
αὐτικ' ίδοντες· Ὀδυσσῆα ξεικοστῷ ἐνιαυτῷ.

Τὸν δὲ πολὺ πρώτος ίδε Τηλέμαχος θεοειδῆς
ἐρχόμενον κατὰ δώματα συδῶτην· ὥκα δ' ἐπειτα
330 νεῦσ', ἐπὶ οἴ καλέσας· δὲ παπτήνας ἐλε δίρρον

si vero vis, mane, egoque ibo prae :
neu tu morare, ne quis te extra conspicatus
vel percutiat, vel pellat; hæc te considerare jubeo.

Huius autem respondit deinde audens divinus Ulysses :
cognosco, sapio; hec jam intelligenti præcipis.
Sed i præ, ego autem relinquar hic.
Non enim omnino plagarum inscius sum, neque ictuum :
patiens mihi animus, quoniam mala multa passus-sum
undis et hello; cum illis et hoc quoque fiat.
Ventrem autem haudquaquam licet abecondere avidum,
perditum, qui multa mala hominibus dat :
cujus gratia et naves bonis-transstris-instructæ armantur,
pontum super infructuosum, mala inimicis ferentes.

Sic hi quidem talia inter se dicebant.
Atque canis caputque et ares jacens erexit,
Argus, Ulyssis audentis-animi, quem quondam ipse
nutrivit quidem, neque eo fruius-est; prius vero ad Ilium sa-
cerum abiit. Hunc autem antea ducere-solebant juvenes viri
capras in silvestres, et cervos, et lepores :
tum vero jacebat neglectus, absente domino,
in multa stercore, quod ei ante fores
mukorumque bouisque abunde fusum-erat; donec auferrent
servi Ulyssis prædium magnum stercoraturi :
illic canis jacebat Argus, plenus ricinorum.
Tunc vero, ut agnoverit Ulyssem prope stantem,
cauda quidem iste adulatus-est, et aures dejicit ambas;
prope autem non-amplius tum potuit suum dominum
venire : at hic seorsum conspicatus abestersit lacrimam,
facile latens Eumeum; statim autem interrogabat sermone :

Eumeæ, certe omnino mirandum, canis hic jacet in fimo ;

pulcer quidem corpore est, at hoc non clare scio,

si utique et velox fuerit cursu cum forma hac,

an sic, quales quidem mensales canes virorum

sunt; deliciarum vero gratia eos nutriunt domini.

Hunc autem respondens allocutus-es, Eumeæ subulce :

et sane viri canis hic est procul mortui.

Si talis esset nunc et corpore, atque etiam operibus,

qualem ipsum Trojam profectus reliquit Ulysses,

statim admirareris, conspicatus velocitatem et robur.

Nequaquam enim effugiebat dense in-profundis silvæ
bellua, quamcumque egisset; nam etiam vestigiis eas perquam-

cognovit :] nunc autem tenetur malo : dominus vero seor-

sum a-patria] perit; hunc autem mulieres negligenter non

curant.] Servi vero, quando non-amplius imperant domini,

non-amplius postea volunt justa operari.

Dimidium enim virtutis aufert late-sonans Jupiter

viro, quando ipsum servilis dies corripuerit.

Sic locutus, intravit aedes habitantibus-commodas;

ivit autem recta per-domum ad procos illustres.

Argum vero deinde satum occupavit atræ mortis,

statim ut-viderat Ulyssem vigesimo anno.

Longe autem primus vidit Telemachus deo-similis

venientem per domum subulcum; cito autem deinde ei

innuit, ad se vocans : isque ubi-circumspexerat, cepit sellam

χείμενον, ἔνθα δὲ δαιτρὸς ἐφίζεσκε, χρέα πολλὰ δαιόμενος μυηστῆρι, δόμον κάτα δαινυμένοισιν· τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάγοιο τράπεζαν ἀντίον· ἔνθα δ' ὅρ' αὐτὸς ἐφίζετο· τῷ δ' ἄρα κῆρυξ 335 μοῖραν ἐλὼν ἐτίθει κανένου· ἐκ στονὸς ἀτέρας.

Ἄγχιμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὁδυστηῷ λευγαλέῳ ἐναλίγικος ήδε γέροντι, [σεύς, σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὴ περὶ χρόι εἰμικτα ἔστο.

Ἔιτε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,

340 κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὃν ποτε τέκτων ἔστεν ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην θύνεν.

Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἴκοι καλέσας προσέειπε συβάτην, ἄρτον τὸν ἐλὼν περικαλλέους ἐκ κανέοις καὶ χρέας, ὃς οἱ γείρες ἔχανδανον ἀμφιβαλόντι·

345 Δὸς τῷ ἔσιν ταῦτα φέρων αὐτὸν τε κέλευε αἰτίειν μάλα πάντας ἐποιγόμενον μνηστῆρας· αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθήν κεχρημένον ἀνδρὶ περιέναι.

Ὦς φάτο· βῆ δὲ συφορδός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἀκούσεν· ἀγχοῦ δὲ ιστάμενος ἔπεις πτερεντ' ἀγόρευεν·

350 Τηλέμαχός τοι, ξεῖνε, διδοὶ τάδε, καὶ σε κελεύει αἰτίειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας· αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθήν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προσκήνῃ. [σεύς

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητος Ὅδυστη· Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν δλειον εἶναι,

355 καὶ οἱ πάντα γένοι· δοτα φρεσὶν ἥσι μενοντα.

Ὕπα μαρτυρέησιν ἐδέξατο καὶ κατέθηκεν αὖθι, ποδῶν προπάροινεν, δεικελῆς ἐπὶ πήρης.

Ὕσθιε δ', ξας δ τ' ἀσιδὸς ἐνι μεγάροισιν δειδεν. Εὔρ' δε δεδειπνήκει, δ δ' ἐπανέτο θεῖος διοδές·

360 μνηστῆρες δ' ὀμάδησαν ἀνάμεγαρ·—Ἀντάρ' Αθήνη, ἄγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὅδυστη^α ὁτρυν', οὓς ἀν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγέροι γνοίη θ', οἵτινές εἰσιν ἐναίσυμοι, οἱ τ' ἀδέμιστοι· ἀλλ' οὐδὲ ὡς τιν' ἔκειλλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.

365 Βῆ δὲ ίμεν αἰτήσων ἐνδέξαι φῶτα ἔκαστον, πάντοσε χειρὶ δρέων, οὓς εἰ πτωχὸς πάλαι εἶη. Οἱ δὲ ἀλειφόντες δίδοσαν καὶ ἐθάμβεον αὐτὸν· ἀλλήλους τὸ εἴροντο, τίς εἶη καὶ πόθεν Ἐλθοι.

Τοῖοι δὲ καὶ μετέπειπο Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν.

370 Κέλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγαλλειτῆς βασιλείτης, τοῦδε περὶ ξείνου· ή γάρ μιν πρόσθεν δπωπα.

Ὕποι μέν οἱ δεῦρο συβάτης ἡγεμόνευεν·

αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὔχεται εἶναι.

Ὦς φάτο· Ἀντίνοος δὲ ἔπεισιν νείκεσσε συβάτην·

375 ὦ ἀρίγνωτε συβῶτα, τίνη δὲ σὸν τόνδε πολινδέ ήγαγες; ή οὐχ ἄλις ἡμιν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι, πτωχὸι ἀνηροὶ, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες; ή δνοσαί, δτι τοι βίστον κατέδουσιν ἀνακτος ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, σὺ δὲ καὶ ποθι τόνδε ἔκαλεστας;

380 Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔματε συβῶτα· Ἀντίνοος, οδ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἐὸν ἀγορεύεις· τίς γάρ δὴ ξείνον καλεῖ ἀλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν ἀλλον γ', εἰ μὴ τῶν, οἱ δημιοεργοι ἔστιν, μάντιν ή ἵητῆρα κακῶν ή τέκτονα δούρων

ODYSSEAE XVII.

iacentem, ubi coquus insidere-solebat, carnes multas distribuens procis, in domo convivantibus : hanc depositum ferens ad Telemachi mensam ex-adverso; ibi vero ipse insedit : ei autem deinde preco partem sumtam apposuit, e canistroque panem sublatum.

Proxime autem post illum ingressus-est ædes Ulysses, mendico misero similis et seni, baculo innitens; ac turpia circa corpus vestimenta induitus erat.] Sedebat autem super fraxineum limen intra fores, acclinatus posti cupresseo, quem quondam faber poliverat scite et ad perpendicularum exegerat.

Telemachus vero ad se vocatum allocutus-est subulcum, panemque totum ubi-sumserat perpulcro ex canistro, et carnes, quantum ei manus capiebant comprehendenti :

Da hospiti hæc ferens, *inquit*, ipsumque jube mendicare prorsus omnes obeuntem procos : pudor autem non est bonus indigenti viro ut-adsit.

Sic dixit: ivit autem subulcus, postquam sermonem audierat;] prope vero stans verba alata *Ulyssi* dixit :

Telemachus tibi, hospes, dat hæc, et te jubet mendicare, prorsus omnes obeuntem procos : pudorem autem non bonum dicit esse vero mendico.

Hunc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses : Jupiter rex, fac Telemachum mihi inter viros beatum esse; et ei omnia fiant quæcumque mente sua agitat.

Dixit, et ambabus *manibus* accepit, et depositus ibidem, ante pedes, turpi super pera.

Comedebat autem, quamdiu cantor in ædibus canebat.

Quando ille conaverat, tum cessavit divinus cantor; proci vero tumultuatis-sunt per-aedes. At Minerva, prope astans, Laertiaden Ulyssem concitavit, ut panes a procis colligeret, cognosceretque, quinam essent justi, qui que iniusti : sed neque sic quemquam exterrita-erat malo.

Profectusque-est ire petiturus dextrorum a-viro quoque, undique manum porrigen, tanquam si mendicus olim fuisse.] Hi vero miserantes dabant, et admirabantur ipsum; inter-seque interrogabant, quisnam esset, et unde venisset. His autem locutus-est Melanthius, pastor caprarum :

Audite me, proci inclytæ reginæ, hoc super hospite; profecto enim ipsum antea vidi : nempe ei huc subulcus dux-fuit :

ipsum autem non clare scio, unde se genere profiteatur esse.

Sic dixit : Antinous autem verbis objurgavit subulcum : o notissime subulce, cur vero tu hunc in-urbem duxisti? an non satis nobis errores sunt et alii, mendici molesti, conviviorum contaminatores? an parvi-pendis, quod tibi victimum comedunt domiαι hic congregati, tu vero etiam alicunde hunc vocasti?

Eum autem respondens allocutus-es, Eumæe subulce : Antinoe, non quidem bona, etiamsi strenuus sis, loqueris : quis enim demum hospitem vocat aliunde ipse *eum* adiens, alium scilicet, nisi eorum *aliquem*, qui artifices-sunt, vatem, vel medicum malorum, vel fabrum lignorum,

286 Η καὶ θέσπιν δοιδόν, θ κεν τέρπησιν δεῖδων;
οὗτοι γάρ καλητοί γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν·
πτωχὸν δ' οὐδὲν τις καλέσοι, τρύζοντα ἐ αὐτόν.
Ἄλλ' αἰεὶ καλεόπος περὶ πάντων εἰς μνηστήρων
διώσοιν Ὀδυσσῆος, περὶ δ' αὖτ' ἔμοι· αὐτὰρ ἔγωγε
290 οὐκέτι ἀλέγω, εἴως μοι ἔχερων Πηγελότεια
ζώει ἐνὶ μεγάροις καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.

Τὸν δ' αὐτὸν Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηῦδα-
σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν·
Ἀντίνοος δ' εἴλιθος κακῶς ἐρεθίζεμεν αἰεὶ
295 μύθοισιν καλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἀλλους.

Ἡ ρα καὶ Ἀντίνοον ἔπεις πτερέσσατα προσγύδα-
Ἀντίνοος, ἢ μει καλὰ πατήρ ὃς κρήδεις υἱός,
δε τὸν ξεῖνον ἀνωγας ἀπὸ μεγάροι δίεσθαι
μύθῳ ἀναγκαῖον· μή τοῦτο θεὸς τελέσειεν.

400 Δός οἱ ἄλιν· οὐ τοι φθονεώ· κέλομαι γάρ ἔγωγε·
μήτ' οὖν μητέρ' ἔμητ' ἔσει τόχε μήτε τιν' ἄλλον
διώσοι, οἱ κατὰ δώματα Ὀδυσσῆος θείοι.
Ἄλλ' οὐ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόμα·

αὐτὸς γάρ φαγέμενος πολὺ βούλεις η δόμεν ἀλλω.
405 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπεν·

Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μένος ἀσχετε, ποιὸν ἔπειτε.
Εἴ οι τόσον διπάντες δρέξειαν μνηστῆρες,
καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.

Ὦς ἀρ' ἔρη· καὶ θρήνυν ἔλων ὑπέρφρενος τραπεζῆς
410 κείμενον, ὡρ' ἔπειχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.
Οἱ δὲ ἀλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δὲ πάρα πήρην
οἵτου καὶ κρεῖων· τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς,
αὐτὶς ἐπ' οὐδόν ίών, προκόδε γεύσεσθαι Ἀχαιῶν·
στῇ δὲ παρ' Ἀντίνοον καὶ μιν πρὸς μῆνον ἔειπεν·

415 Δός, φιλος· οὐ μέν μοι δοκεῖει δικάιος τοιούτος Ἀχαιῶν
ἔμμεναι, ἀλλ' ὀρίστος, ἐπεὶ βασιλῆι ἔσικας.
Τῷ σε χρῆ δόμεναι καὶ λάϊνοι, ἡέ περ ἀλλοι,
οἵτους ἔγω ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
420 διδιος ἀφειόν καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτη,
τοιῷ διτοῖς έοι καὶ θευ κεχρημένος θέβοι·
ἥσαν δὲ δημῶς μάλι μυρίοι ἀλλα τε πολλὰ,
οἵσιν τ' εὐ ζώσουτι καὶ ἀφνειοι καλέονται.

Ἄλλαδε Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων — ηθελε γάρ που —
425 δε μ' ἀμά καληστῆρος πολυπλάγχτοισιν ἀνῆκεν
Αἴγυπτονδέ ιέναι, δολιχὴν δόδον, δφρ' ἀπολοιμην-
στῆσα δ' ἐν Αἴγυπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιειλίσσας.
Ἐνθ' ητοι μὲν ἔγω κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους
αὐτοῦ πάρ νήσεις μένειν καὶ νῆας ἔρυσθαι·
430 δπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιάς ὥτρυνε νέεσθαι.

Οἱ δὲ θέρει εἰζαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφῶ,
αἴψα μάλι Αἴγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
πόρθεον, ἐκ δὲ γυναικίας ἄγον καὶ νήτια τέκνα
αὐτούς τ' ἔκτεινον· τάχα δὲ ἐπολιν ἴσχετ' αὔτῃ.
435 Οἱ δὲ βοῆς ἀστόντες δηρ' ηοι φινομένηφιν
ἥλθον πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων
χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
φῦζαν ἔμοις ἐτάροισι κακήν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη

vel etiam divinum cantorem, qui delectet canens?
hi enim vocati utique sunt hominum super immensa terra :
mendicum vero nemo vocarit, attritum se ipsum.

Sed semper difficilis super omnes es procos
servis Ulyssis, praeipue vero mihi; at ego
non curo, quamdui mihi prudens Penelope
vivit in aedibus, et Telemachus deo-similis.

Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus
est :] tace, ne mihi huic responde multum verbis;
Antinous autem consuevit male irritare semper
verbis asperis, incitatque etiam alios.

Dixit, et Antinoum verbis alatis allocutus-est :
Antinoe, profecto me bene, pater sicuti filium, curas,
qui me hospitem jubes a domo pellere
verbo violento : ne hoc deus perficerit!
Da ei aliquid sumtum; non tibi invideo; jubeo enim ego :
neu jam matrem meam vereere hac-in-re, neu quemquam
alium] servorum, qui in aedibus sunt Ulyssis divini.
Sed non tibi talis est in pectoribus cogitatio :
ipse enim comedere multo mavis, quam dare alli.

Illum autem rursus Antinous respondens allocutus-est :
Telemache altiloque, animo indomite, quale dixisti!
Si ei tantum omnes præberent proci,
etiam ipsum tres menses procul-hinc domus detineret.

Sic igitur dixit; et scabellum prehensum ostendit-desub
mensa,] jacens, cui quidem imponebat nitidos pedes epulans.
Ceteri autem omnes dabant impleveruntque inde per am
pane et carnis : cito sane et erat Ulysses,
rurus ad limen profectus, dona gustaturus Achivorum :
stetit autem iuxta Antinoum, et ipsum sermone allocutus
est :] Da, amice; haud quidem mihi videris pessimus Achivorum
esse, sed optimus, quoniam regi similis-es.
Ideo te oportet dare, et melius, quam alii quidem,
de-pane; ego autem te laudabo per immensam terram.
Etenim ego aliquando dormum inter homines habitabam
beatus divitem, et saepe dabam errori
tali, qualiscunque esset, et cujuscunque rei indigens venis
set :] erant autem mihi servi valde plurimi, aliaque multa,
quibus quidem bene vivunt homines, et divites vocantur.
Sed Jupiter pessum dedit Saturnius (voluit enim fere),
qui me cum latronibus multivagis impulit
in-Egyptum ire, longum iter, ut perirem :
statui vero in Egypto fluvio naves utrinque-recuras.
Tunc quidem ego hortabar dilectos socios
illic apud naves ut-manerent et naves tuerentur;
speculatores autem ad speculas jussi ire.
Hi vero insolentiae cedentes, obsecuti impetu suo,
cito admodum Egyptiorum viorum perpulcros agros
populabantur, ac mulieres abducebant et infantes liberos,
ipsosque interficiebant : cito vero in-urbem pervenit clamor.
Illi autem clamorem audientes simul cum aurora apparente
venerunt; impletusque-est totus campus peditibusque et
equis,] aerisque fulgore : Jupiter autem gaudens fulmine
fugam meis sociis malam immisit; nec quisquam sustinuit

- στῆναι ἐναντίοις περὶ γάρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
 410 Ἔνο δέ μέν πολλοὺς μὲν ἀπέτακαν οἵει χαλκῷ,
 τοὺς δέ ἄναγον ζωῶντα σφίσιν ἐργάζεσθαι ἐνάγκῃ.
 Αὐτάρ εἴμι ἐς Κύπρον ξεῖνῳ δόσαν ἀντιάσαντι,
 Διμήτορι Ἰασίδῃ, δὲ Κύπρου ἦρι δικασσεν·
 ἔνθεν δὴ νῦν δεύρῳ τοῦδέ ίκνα, πηματα πάσχων.
 415 Τὸν δέ αὐτὸν Ἀντίνοος ἀπεμείβετο φώνησέν τε
 τίς δαίμονος τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνήν;
 στῆρος οὖτας ἐς μέσον, δῆμος ἀπάνευθε τραπέζης,
 μὴ τάχα πικρὸν Αἰγαῖον καὶ Κύπρον ἔκηει·
 ὃς τις θαρατέος καὶ ἀναιδῆς ἐστι προτίκης.
 420 Ἐξέλιξις πάντεσσι περίστασαι· οἱ δὲ διδύσσοντι
 μαψιδῶς· ἐπειδή σὺν ἐπίσχεσι οὐδὲ ἐλεγῆτο
 ἀλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπειδή πάρα πολλὰ ἔκάστω.
 Τὸν δέ ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητος· Ὁδυσσεύς
 δὲ πόποι, οὐδὲ ἄρα τούτῳ ἐπὶ εἰδεῖ καὶ φρένες ἡσεν·
 εἰς οὐ σύν· ἀν δὲ οἴκου σῷ ἐπιστάτῃ οὐδὲ δίλης,
 δὲ νῦν ἀλλοτρίοις παρήμενος οὐτὶ μοι ἐτλης
 σίτου ἀποπρελών δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.
 Πος ἔφατ· Ἀντίνοος δὲ ἔχολώσατο κηρόθι μᾶλλον
 καὶ μιν ὑπόδρα ιδών ἐπει περόεντα προσηύδα·
 425 Νῦν δή σ' οὐκέτι καλά δί· ἐκ μεγάρου γ' δίω
 ἀψὲ ἀναχωρήσειν, διτε δὴ καὶ δινέδεα βάζεις.
 Πος ἀρ' ἔφη· καὶ θρῆνον ἐλῶν βαλε δεξιὸν ὕμον,
 πρυμνόστατον κατὰ κῶντον· δὲ ἐστάθη ἡντε πέτρη
 ἔμπεδον· οὐδὲ ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντίνοοι·
 430 οὐδὲ ἀλλ' ἀχέων κίνησε κάρη, κακὰ βισσοδομεύων.
 Αψ δ' ὅγ' ἐτούδην λόν κατ' ἄρ' ἔπειτο, καλδὲ ἄρα πτήρην
 θῆκεν ἐνύπλειήν· μετὰ δὲ μνηστῆριν ἔπειπε·
 Κέλυτε μευ, μνηστῆρες ἀγαλεῖτης βασιλείης,
 δορ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνι στήθεσσι κελεύει.
 435 Οὐ μάνιον οὔτ' ἄχος ἐστι μετὰ φρεσὶν οὔτε τι πένθος,
 δηπότες ἀντήρ περὶ οἴσι μαχειόμενος κτεάτεσσιν
 βληγεται, η περὶ βουσὶν η ἀργενῆς δίεστιν·
 αὐτάρ εἴμι Ἀντίνοος βαλε γαστέρος εἶνεκα λυγρῆς,
 οὐλομένης, η πολλὰ καὶ ἀνθρώποις δίδωσιν.
 440 Ἄλλ' εἰ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ Ἔρινύες εἰσιν,
 Ἀντίνοον πρὸ γάμου τέλος θανάτοιο κιχείη.
 Τὸν δέ αὐτὸν Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπίθεος ιδός·
 ἔσθι· ἔχηλος, ξεῖνε, καθήμενος, η ἀπιθ' ἀλλῇ·
 μή σ νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', οἵ ἀγορεύεις,
 445 η ποδὸς η καὶ χειρὸς, ἀποδρύμωσι δὲ πάντα.
 Πος ἔφατ· οἱ δέ ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν·
 ὥδε δὲ τις εἰπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
 Ἀντίνοο, οὐ μὲν καλ' ἔσταλες δύστηγον ἀλήτην,
 οὐλόμεν· εἰ δή πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστιν.
 450 Καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσιν,
 παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωῶσι πόληας,
 ἀνθρώπων ὕδριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.
 Πος δέ ἔφεν μνηστῆρες δέ οὐκ ἐμπάλετο μύθων.
 Τηλέμαχος δέ ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἔσεξεν
 455 βλημένου· οὐδὲ ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλενέκεν βλεφάροιν,
 ἀλλ' ἀχέων κίνησε κάρη, κακὰ βισσοδομεύων.
 Τοῦ δέ ὧς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΧVII.

consistere contra; cireum enim mala undique stabant.
 Ibi nostrū multos quidem interfecerunt acuto aere,
 alios vero abduxerunt vivos sibi operaturos necessitate.
 At me in Cyprum hospiti dederunt obviam-facto,
 Dmetori laside, qui Cypro potenter imperabat :
 inde denum nunc hoc venio, damna patiens.

Huic autem rursus Antinous respondit, dixitque :
 quis deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?
 sta sic in medium *projectus*, mea procul a mensa,
 ne cito in-amaram *Egyptum* et Cyprum venias :
 adeo quidam audax et impudens es mendicus.
 Ordine omnibus astas : hi autem dant
 temere ; quia nulla est parsimonia, nec miseratio
 de-alienis largiendi ; quoniam adsunt multa cuique.

Hunc autem retrogressus allocutus-est ingeniosus Ulysses :
 dī boni! haud ergo tibi cum formæ etiam mens erat :
 non tu-sane ex domo tuo supplici vel salem dares,
 qui nunc alienis assidens, haud-quiquam mihi sustineisti
 de-pane delibatum dare ; multa autem adsunt.

Sic dixit ; Antinous vero iratus-est in-corde magis,
 et ipsum torve intuitus verbis alatis allocutus-est :

Nunc jam te non-amplius bene ex domo certe puto
 retro cessurum, quandoquidem jam et opprobria dicis.

Sic dixit ; et scabello preheno ei ferri dextrum humerum,
 extimum in dorsum : is autem stetit tanquam rupes,
 firmiter ; nec sane ipsum commovit ictus Antinoi ;
 sed tacite movit caput, mala profunde-cogitans.

Rursus autem ad limen *projectus* desidebat, atque inde pe-
 ram depositus bene-plenam : inter procos vero locutus-est :

Audite me, proci inclytæ reginæ,
 ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet.

Nequaquam quidem dolor est in mente, neque omnino luctus,
 quando vir, pro suis pugnans possessionibus,
 percutitur, vel pro bovibus, vel candidis ovibus :
 at me Antinous percussit ventrem ob malum,
 perditum, qui multa mala hominibus dat.

Sed sicubi mendicorum quidem dī et Errinnyes sunt,
 Antinoum ante nuptias finis mortis deprehendat.

Hunc autem rursus Antinous allocutus-est, Eupitheci filius :
 comedē tranquillus, hospes, sedens, aut abi alio ;
 ne te juvenes per sedes trahant, qui-talia loquaris,
 vel pede, vel etiam manu ; lacerent autem totum.

Sic dixit : illi vero omnes vehementer indignati-sunt ;
 sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium :

Antinoe, non bene quidem percussisti infelicem erracem,
 perdite ; si forte quis coelestis deus sit !
 Etenim dī, hospitibus similes peregrinis,
 omnimodos se-ferentes, versantur-per urbes,
 hominum insolentiamque et æquitatem inspicientes.

Sic igitur dicebant proci : ille autem non curabat verba ;
 Teleinachus vero in corde quidem magnum luctum alebat
 de-percuso ; nec tanen lacrimam humili demisit e palpebris,
 sed tacite movit caput, mala profunde-cogitans.

Hunc autem postquam audiverat prudens Penelope

βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμωῆσιν ξείπεν·

Αἴο' οὐτοις αὐτόν σε βάλοι κλυτότερος Ἀπόλλων.

Τὴν δ' αὐτ' Εὔρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ξείπεν·

Εἰ γέρ ἐπ' ἀρῆσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο·
οὐκ ἀν τις τούτων γε ἔθρονον Ἡῶς ξοκεῖ.

Τὴν δ' αὐτές προσέειπε περίφρων Πηγελόπεια·
μαΐ, ἔχθροι μὲν πάντες, ἐπει κακὸν μηχανώνται·
Αὐτίνος δὲ μαλιστα μελανή Κηρὶ ξοκεῖ.

Ξεῖνός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα,
ἀνέρας αἰτίζειν ἀχρημοσύνη γέρ ἀνύγει·

ἔνθ' ἀλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ' ἔσσαν τε·
οὗτος δὲ θρύπον πυρηνὸν βάλε δεξιὸν ὥμον.

Νητοί· Ή μὲν ἄρ' οὐδὲ ἀγρέρεις μετὰ δμωῆσι γυναῖξιν,
ἡμέντην ἐν θαλάσσῃρ δ' ἐδείπνεις δῖος Ὁδυσσεύς·
ἡ δ' ἐπὶ οὐ καλέσσασ προστήνδα διὸν ἑρορόν·

Ἐρχεο, δῖ Εὔμαιε, κιών τὸν ξείνον ἀνωγεῖ,
Ἐθέμεν, δρα τί μιν προστήνδομαι τὸ δέρέωμα;
εἰ που Ὁδυσσῆσ ταλασίθρονος τὴ πέπτουσαι
ἢ ἵδεν δρθαλμοῖσι· πολυπλάγκτον γέρ ξοκεῖ.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης, Εὔμαιει συδῶται·
εἰ γέρ τοι, βασιλεια, σωπήσσειν Ἀχαιού·
οὐδὲ γέρ μυθεῖται, θελγοῖστο καὶ τοι φλον θτορ.

Τρεῖς γέρ δῆ μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἡματ' ἔρυξα
ἐν κλισῇ· πρῶτον γέρ ἔμ' ἔκετο νηὸς ἀποδράς·
ἄλλο οὐπτο κακότητα διήνυσεν ἦν ἀγρεύον.

Ὦς δ' θτ' ἀοιδὸν ἀντρο ποτιδέρκεται, δέτε θεῶν ἔξ
δεῖδεις δεδαῖς ἔπει ἴμερόντας βροτοῖσιν,

τοῦ δ' ἄριτον μεμάσιν ἀκουέμεν, δπτότ' ἀείδη·
ὅς ἐμὲ κείνος θελεγ παρήμενος ἐν μεγάροισιν.

Φησὶ δ' Ὁδυσσῆσ ξείνος πατρώιος εἶναι,
Κρήτην κατετάν, δθ Μίνως γένος ἔστιν.

Ἐνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἔκετο πήματα πάσχων,
προπροκαλινόδημονος στεῦται δ' Ὁδυσσῆσ ἀκαύσατ,
ἄγχον Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δῆμω,
ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια δῆμονδε.

Τὸν δ' αὐτέ προσέειπε περίφρων Πηγελόπεια·
Ἐρχεο, δεῦρο κάλεσσον, θν ἀντίον αὐτὸς ἐνίστη.

Οὗτοι δ' ἡδύ θύρησι καθεύμενοι ἐψιασάσθων
ἡ αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπει σφισ θυμὸς ἔφρων.

Αὐτῷ μὲν γέρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐν οἰκῳ,
στοῖς καὶ μέθι ήδύ· τα μὲν οἰκηῖς ἔδουσιν·

οἱ δὲ εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ηματα πάντα,
βοῦς ἱερεύοντες καὶ δῖς καὶ πίονας αἴγας,
εἰλαπινάζουσιν πίνουσι τε αἴθοπα οἶνον,

ματαδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. Οὐ γέρ ἐπ' ἀντρο,
οἷος Ὁδυσσεὺς ἔσκεν, ἀργὸν ἀπὸ οἴκου ἀμύναι.

Εἰ δ' Ὁδυσσεὺς Ἐλθοι καὶ ξοῖται ἐς πατρίδα γαῖαν,
αἴψα καὶ σὺν δὲ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.

Ὦς φάτο· Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπταρεν ἀμφὶ δὲ
σμερδαλέον κονάθησε γέλασσε δὲ Πηγελόπεια [δῶμα
αἴψα δὲ] ἔρ Εὔμαιον ἔπεια πτερόεντα προστήνδα·

Ἐρχεο μοι, τὸν ξείνον ἐναντίον δῆδε κάλεσσον.
Οὐδὲ δράσε, δ μοι υἱὸς ἔπειπταρε πᾶσιν ἔπεσσιν;
τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελῆς θάνατος μνηστήρησι γένοιτο,

percussum in domo, inter ancillas proinde dixit :

Utinam sic ipsum te percuteret inclytus-arcu Apollo.

Hanc autem rursus Eurynome oeconomico sermone allocuta-
est:] Si enim votis exitus nostris adesset,
haud quisquam horum ad-Auroram pulcro-solio perveniret.

Hanc autem rursus allocuta-est prudens Penelope :
nutrix, inimici quidem sunt omnes, quoniam mala machinan-
tur; Antinous vero maxime atræ morti similis-est.
Hospes quidam infelix vagatur per domum,
a-viris petens; egestas enim eum jubet;
ibi ceteri quidem omnes impleveruntque, dederuntique;
hic autem scabello et extitum percussit dextrum humerum.

Hæc quidem sic loquebatur inter famulas mulieres,
sedens in thalamo; at coenabat divinus Ulysses :
illa autem ad-se vocatum allocuta-est divinum subulcum :

Vade, divine Eumeae, profectus hunc hospitem jube
venire, ut aliquatenus ipsum convenientem et interrogem,
sicubi de-Ulysse audentis-animi vel audiverit,
vel eum viderit oculis : multivago enim similis-est.

Hanc autem respondens allocutus-es, Eumeae subulce:
utinam enim tibi, regina, tacerent Achivi :
qualia hic loquitur, his mulceretur tibi carum cor.

Tres enim jam ipsum noctes habui, tres autem dies detinui
in casa : primum enim ad-me venit, a-nave aufugiens;
sed nondum calamitatem absolvit suam narrans.

Sicut autem quando cantorem vir aspicit, qui ex diis
canit doctus carmina delectabilia mortalibus,
hunc autem insatiabiliter cupiunt audire, quando canit :
sic me ille mulcebat assidens in sedibus.

Dicit autem se Ulyssis hospitem paternum esse,
in-Creta habitantem, ubi Minois genus est.
Inde jam nunc hoc venit serumnas patiens,
supplex-provolutus : affirmat autem de-Ulysse se audivisse,
prope versante, Theaprotorum virorum in ubere populo,
vivo : multas autem ducit res-pretiosas suam ad-domum.

Hunc autem rursus allocuta-est prudens Penelope :
vade, huic eum voca, ut coram ipse dicat.

Hi autem vel in-foribus sedentes delectentur,
vel illic in sedibus : quippe ipsis animus latens est.

Ipsorum etenim possessiones integræ repositæ sunt in domo
cujusque,] panis et vinum dulce : ea quidem domestici ipsorum
edunt :] ipsi vero in nostram domum divertentes dies
omnes,] boves mactantes, et oves, et pingues capras,
epulantur, bibuntque nigrum vinum,
temere ; plurima autem absuntur. Non enim adest vir,
qualis Ulysses erat, malum a domo qui-arceat.
Si autem Ulysses redierit et pervenerit in patriam terram,
statim cum suo filio injurias ulciscetur virorum.

Sic dixit : Telemachus autem alte sternuit; circumque domus]
horrendum resonuit : risit vero Penelope;
statimque deinde Eumeum verbis alatis allocuta-est :

Vade mihi, hospitem coram huc voca.
Nonne vides, quod mihi filius sternuit-ad omnia verba?
ideo etiam non imperfecta mors procis fuerit,

πάσι μᾶλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ Κῆρας ἀλίξοι.
 Ἀλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δ' ἐνι φρεσὶ βάλλεο σῆσιν
 αἱ κ' αὐτὸν γνώμηντέα πάντ' ἐνέποντα,
 τούς έσσω μιν χλαινάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά.
 Ως φάτο: βῆ δὲ συφορδός, ἐπεὶ τὸν μῆδον ἄκουσεν·
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἐπεια προσήνδα·
 Ξεῖνα πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηγελόπεια,
 μήτηρ Τηλεμάχοι: μεταλλήσαι τί έθυμος
 αὖτος ἀμφὶ πόσις κέλεται, καὶ κῆδεα περ πεπαθυή.
 Εἰ δέ κέ τε γνοίτη νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
 έσσει σε χλαινάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
 χρηζεῖς: σίτον δὲ καὶ αἰτίους κατὰ δῆμον,
 γαστέρα ρωσκήσεις δώσει δέ τοι, δι' κ' ἐθέλησιν.
 Τὸν δ' αὗτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὁδυσσεύς·
 Εὔμαι, αἴψι κ' ἔγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
 κούρη Ἰκαρίοι, περίφρων Πηγελόπειή:
 οὐδέ γάρ εὖ περι κείνου, δημήν δ' ἀνεδέγμευθ' δῖζον.
 Ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' δημίου,
 τῶν τὸν ὄντας τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἔκει.
 Καὶ γάρ νῦν, θετε μ' οὐδός ἀνὴρ κατὰ δῶμα κινύτα
 οὔτι κακὸν βέβαται βαλὸν δῶδυνησιν ζώσκει,
 οὔτε τι Τηλεμάχος τόγ' ἐπίρηπεσσεν οὔτε τις δῆλος.
 Τῷ νῦν Πηγελόπειαν ἐν μεγάροισιν ἀνωγθεί·
 μεῖναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἡλιον καταδύντα·
 καὶ τότε μ' εἰρέθων πόσιος πάρι νόστιμον ἥμαρ,
 ἀστοτέρων καθίσσασα παραὶ πυρὶ εἴμαστα γάρ τοι
 λύγρ' ἔχω: οὐσθα καὶ αὐτὸς, ἐπεὶ σε πρῶτον ἐκέπεισο.
 Ως φάτο: βῆ δὲ συφορδός, ἐπεὶ τὸν μῆδον ἄκουσεν.
 Τὸν δ' ὑπέρ οὐδόδυ βάντα προσήνδα Πηγελόπεια·
 Οὐ σύγ' ἄγεις, Εὔμαιε; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
 ή τινά που δείσας ἔσαιστον ἡὲ καὶ ἄλλως
 γίδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοίος ἀλήτης.
 Τὴν δ' ἀπαύειςθενενος προσέφητο, Εὔμαιε συδῶτα·
 οὐκον μεθείται κατὰ μοῖραν, διπερ κ' οἰοίτο καὶ ἄλλος,
 οὐδέριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.
 Ἀλλάσσει μεῖναι ἀνωγεν ἐς ἡλιον καταδύντα.
 Καὶ δέ σοι ἔνδ' αὐτῇ πολὺ καλλιον, ὃ βασιλεία,
 οἴην πρὸς ἔεινον φάσθαι ἔπος τοῦτον ἐπακοῦσσαι.
 Τὸν δ' αὗτε προσέειπε περίφρων Πηγελόπεια·
 οὐκ ἄφρων δ' ἔειται, διπερ ἀνείη·
 οὐ γάρ πού τιγες ὅδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
 ἀνέρες οὐδρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανώνται.
 Ή μὲν ἄρ' ὡς ἀγρόρευεν· δ' ὅπητο δῖος οὐφορδός
 οὐκον μνηστήρων ἐς δημίου, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
 Λίθια δὲ Τηλεμάχοις ἐπεια πτερόεντα προσήνδα,
 ἀγριοὶ σγῶν κεφαλήν, ἵνα μὴ πευθούσῃ οἱ ἄλλοι·
 Ως φῦλ', ἔγὼ μέν ἀπειμι, σύας καὶ κείνα φυλάξων,
 σὸν καὶ ἔμὸν βίστον· σοὶ δὲ ἐνθάδε πάντα μελόντων.
 Αὐτὸν μέν σε πρῶτον σάω καὶ φράζεο θυμῷ,
 μή τι πάθης: πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν
 τοὺς Ζεὺς ἐξολέσσεις πρὶν ἥμιν πῆμα γενέσθαι.
 Τὸν δ' αὐτὸν Τηλεμάχος πεπνυμένος ἀντίον τηῦδα·
 ἐσσεται οἴτως, ἀπτα: σὺ δ' ἔργεο δειελιήσας;
 οὐκ ἔσθεν δὲ ιέναι καὶ ἄγειν ιερήια καλά·

ODYSSEAE XVII.

omnibus prorsus, nec quisquam mortem et fatum evitari. Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente redeconde tua: si ipsum cognovero vera omnia dicentem, induam ipsum lenaque tunicaque, vestimentis pulcris.

Sic dixit: iūl vero subulcus, postquam sermonem audiret; propeque stans verbis alatis *Ulysses* allocutus est:

Hospes pater, vocat te prudens Penelope,
 mater Telemachi; sciscitari aliquid ipsam animus
 de marito jubet, quamvis dolores passa sit.
 Si vero te cognoverit vera omnia dicentem;
 induet te lenaque tunicaque, quibus tu maxime
 indiges; panemque etiam petens per populum
 ventrem pasces: dabit vero tibi quicunque voluerit.

Hunc autem rursus allocutus est audens divinus *Ulysses*: Eumae, statim ego vera omnia dicam
 filiae Icarii, prudenti Penelopae:
 novi enim bene de illo, parem autem sustinuimus aeternam.
 Sed procorum difficilium subtimeo cōtum;
 quorum injuriaque visaque ad-ferreum cōlum pervenit.
 Etenim nunc, quando me hic vir per domum euntem,
 nihil mali quum-fecerim, percussum doloribus dedit,
 neque omnino Telemachus hoc prohibuit, nec quisquam alius.
 Ideo nunc Penelopen in ædibus hortare
 ut-maneat, festinans licet, in solis occasum:
 et tunc me interroget mariti de redditus die,
 propius ubi-collocarit ad ignem; vestimenta etenim
 mala habeo; nosti et ipse, quoniam te primum supplex-adii.

Sic dixit: iūl autem subulcus, ut hunc sermodem audiret. Eum vero super limen profectum allocuta-est Penelope:

Non tu eum ducis, Eumae? quid hoc in-animum-induxit
 erro?] utrum aliquem sere veritus supra-modum, an et aliter
 verecundatur in domo? malus autem est verecundus mendicus.] Hanc autem respondens allocutus-es, Eumae subulce:
 loquitur apposite, quæ quidem existimaret etiam alias,
 contumeliam vitans virorum superbientium.
 Sed te manere hortatur in solis occasum.
 Et vero tibi sic ipsi erit multo melius, o regina,
 solam ad hospitem loqui verbū et ei auscultare.

Hunc autem rursus allocuta-est prudens Penelope:
 non insipiens hic hospes suspicatur, quicunque demum sit;
 non enim usquam ulli sic mortalium hominum
 viri insolentes injusta machinantur.

Illa quidem sic locuta-est; sed abibat divinus subulcus

procorum in cōtum, postquam dixerat omnia.

Statim autem Telemachum verbis alatis allocutus-est,
 prope admoto capite, ut ne audirent ceteri :

O dilecte, ego quidem discedas, sues et illa custoditurus,
 tuum et meum victimū; tibi autem hic omnia curæ-sunto.
 Ipsum quidem te primum serva, et considera in-animo,
 ne quid patiaris; multi vero mala cogitant Achivorum:
 quos Jupiter disperdat, antequam nobis calamitas fiat.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus
 est:] erit sic, pater: tu vero vade merenda-sumta:
 mane autem veni et duc victimas pulcras;

αὐτάρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.
 Ός φάθ'· δ' ἀντίς ἀρ' ἔζετ' ἐνέστου ἐπὶ δίφρου·
 πλησάμενος δὲ δρα θυμὸν ἐδητύος ἡδὲ ποτῆτος
 βῆ δὲ ίμεναι μεθ' ὄντας λίπε δὲ ἑρκεά τε μέγαρόν τε,
 εἰς πλεῖον δαιτυμόνων· οἱ δὲ ὄρχηστοι καὶ ἀσιδῆ
 τέρποντ· ἥδη γὰρ καὶ ἐπίλυθε δειλον ἦμαρ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Σ.

Οδυσσέως καὶ Ἰρού πυγμῆ.

- Τῇθε δὲ ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, δις κατὰ ἁστού πτωχεύεσθ' Ἰθάκης, μετὰ δὲ ἐπρεπε γαστέρι μάργη,
 ἀζηχές φαγέμεν καὶ πιέμεν· οὐδέ οἱ ἦν ιε
 οὐδὲ βίης εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν δράσαθαι.
 Ἀρναῖος δὲ νομοῦ ἔστε· τὸ γάρ θέτο πόντια μῆτηρ
 ἐκ γενετῆς Ἱρον δὲ νέοι κεκλησκον διπάντες,
 οὐνέκ' ἀπαγγέλλεσκε κώνων, διε πού τις ἀνώροι·
 δε δὲ ἐλύθων Ὁδυσσῆα διώκετο οἶο δόμοιο
 καὶ μιν νεικεών ἵπτεα πτερόεντα προσγύνδα·
- 10 Εἶχε, γέρον, προδύρου, μηδὲ τάχα καὶ ποδὸς Ἐλκυ·
 οὐκά δίεις, θτι δὴ μοι ἐπιλάζουσιν ἀπάντες,
 οὐκέμεναι δὲ κελόνται; ἐνῷ δὲ αἰσχύνομαι εἴμηται.
 Ἄλλ' ἀνα, μη τάχα κωνίν ἔρις καὶ χεροὶ γένηται.
 Τὸν δὲ ἄρ' ὑπόδροιον προσέφερε πολύμητις Ὅδυσ-
 15 δαιμόνι· οὔτε τί σε φένω κακὸν οὔτ' ἀγορεύω, [σεύς·
 οὔτε τινὰ φθονέον δόμεναι, καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
 Οὐδός δὲ ἀμφοτέρους δός χείσεται· οὐδέ τί σε χρή
 ἀλλοτρίων φθονεύειν δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης
 ἀκτέρι ἔγων· δλον δὲ θεοὶ μέλλουσιν δπάζειν.
 20 Χεροὶ δὲ μήτη λίγην προκαλίζεο, μηδὲ χροῶσῃς,
 μηδε σέρων περ ἐών στῆθος καὶ χειλεα φύρωσ
 αἴματος· ἡσυχή δὲ ἀν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἐτείη
 αὔριον· οὐ μὲν γάρ τι σ' ὑποστρέψεθοι διώ
 δεύτερον ἐς μέγαρον Λαετριάδεων Ὅδυσσης.
 25 Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεν Ἱρος ἀλήτης·
 δι πόποι, οὓς δ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
 γρητὶ καρινοῖ ἴσος· διν ἀν κακὸν μητισαμην,
 καπτω αἰματοτέρησι, χαμαλ δέ κε πάντας δδόντας
 γνωθμῶν εἰκελάσσαιμι σὺν δις ληιβοτείρος.
 30 Ζῶσται νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνωστοι καὶ οἴδε
 μαρναμένους· πῶς δὲ ἀν σὺν νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;
 Ός οἱ μὲν προτάροισθι θυράων ὑγιλάων
 οὐδοῦν ἐπιξεστοῦ πανθυμαδὸν δοκιόωντο.
 Τοῖν δὲ ξυνέχ' ἱερὸν μένος Ἀντινοοι,
 35 ήδυν δὲ ἄρ' ἐκγελάστας μετεφώνει μνηστήρεσσιν.
 Όι φίλοι, οὐ μέν πώ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη·
 οἴην τερτωλὴν θεός ἡγανεν ἐς τόδε δῶμα.
 Όι ξεινός τε καὶ Ἱρος ἐρίζετον ἀλλήλοιν
 χεροὶ μαχήσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ὥκα.
 40 Ός ἔραθ· οἱ δὲ δρα πάντες ἀνήιζαν γελώντες,
 διμφὶ δὲ δρα πτωχούς κακοείσουνας ἡγερέθοντο.

at mihi haec omnia et immortalibus curae erunt.

Sic dixit; ille vero rursus consedit bene-polita in sella;
 atque ubi-repleverat animum cibo et potu,
 profectus est ire ad suos; liquitque septaque domumque,
 plenam convivarum: hi autem saltatione et cantu
 oblectabant-se: jam et enim advenit vespertinum tempus.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Σ.

Οδυσσέως καὶ Ἰρού πυγμῆ.

Advenit autem mendicus publicus, qui per urbem
 mendicabat Ithacæ; excellebat vero ventre voraci,
 indesinenter ut-comederet et biberet; neque ei erat vis,
 nec robur; specie autem valde magnus erat intuitu.

Arnaeus vero et nomen erat: hoc enim imposuerat alma mater
 ab ortu: Irum autem juvenes vocabant ormes,
 quoniam nuntios referebat vadens, quando alicubi quis ju-
 beret:] qui ubi-venerat, Ulyssem pellebat sua domo,
 et ipsum objurgans verbis alatis allocutus-est:

Recede, senex, a-vestibulo, ne jam cito et pede traharis:
 non sentis, quod jam mihi innunt omnes,
 trahereque te jubent? ego autem verecundor nihilominus.
 Sed surge, ne cito nobis contentio etiam manibus fiat.

Hunc autem torve intutus allocutus-est ingeniosus Ulysses:
 miser, neque aliquid tibi facio mali, nec dico,
 neque aliquem invideo tibi dare, etiam multa si-sumserit.
 Limen autem ambos hoc capiet: neque omnino te oportet
 de-alienis invidere: videris autem mihi esse erro,
 sicut ego; opulentiam vero dii solent præbere.
 Manibus autem nequaquam valde provoca, ne mihi iram-mo-
 veas,] ne tibi, senex licet sim, pectus et labra fudem
 sanguine; quies vero mihi etiam magis adhuc esset
 cras: nequaquam enim tum te reversurum puto
 iterum in domum Laertiadæ Ulyssis.

Hunc autem iratus allocutus-est-Irus mendicus:
 dī boni, ut hic vorax volubiliter loquitur,
 vetulæ camino-assuetæ similis; cui mala moliret,
 verberans ambabus manib⁹, humum autem omnes dentes
 maxillis excuterem, suis sicut segetem-depascentis.
 Accinge-te nunc, ut omnes cognoscant et hi nos
 pugnantes: quomodo vero tu cum-juniori viro pugnaveris?

Sic hi quidem ante forea altas
 limine in polito perquam-animose rixabantur.
 Eos autem animadvertisit sacra vis Antinoi,
 suaviterque inde ridens allocutus-est procos:
 O amici, hand quidem unquam aliud antea tale factum-est,
 qualem nunc delectationem deus duxit in hanc domum.
 Hospesque et Irus contendunt inter-se
 adeo ut-manibus pugnaturi-sint: sed committamus eos ocyus.
 Sic dixit: illi autem omnes surrexerunt ridentes,
 circumque mendicos pannosos congregabantur.

Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπιθεός οὐδέ·

Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγήνορες, δρα τι εἴτω
γαστέρες αἰδί αἰγῶν κέστ' ἐν πυρὶ τάξδ' ἐπὶ δόρπῳ
45 κατθέμεθα, κνίσης τε καὶ αἷματος ἐμπλήσαντες
δηπύτερος δέ κα νικήσῃ χρέσσων τε γένηται,
τάντας ήν καὶ ἔθλησιν ἀναστὰς αὐτὸς ἐλέσθω·
αἰεὶ δὲ αὐτὸς ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
πτυχὸν ξεῖσθαι μίσθουσθαι λάσομεν αἰτήσοντα.

50 Ως ἔφατ' Ἀντίνοος τοῖσιν δ' ἐπιτίθηνται μῦθος.
Τοῖς δὲ δολοφρόνεων μετέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς·

Ὥ φίλοι, οὔπως ἔστι νεωτέρω ἀνδρὶ μάχεσθαι
ἀνδρα γέροντα, δύνη ἀρημένους ἀλλὰ με γαστὴρ
δηρύνει κακοεργός, ἵνα πληγῇσι δαμέλω.
55 Ἄλλ' ἂγε νῦν μοι πάντες διδόσσατε καρτερὸν δρυκον,
μήτις ἐπὶ Ἰροῦ ήρα φέρων ἐμὲ χειρὶ βαρεῖη
πλήξῃ ἀτασθάλων, τούτῳ δέ με Ἰροῖ δαμάσσῃ.

Ως ἔφαθ' οἱ δέ αρα πάντες ἀπόμυνον, ὃς ἔκλευεν.
[Ἀντάρ ἐπειδὴ μοσσάν τε τελεύτησάν τε τὸν δρυκον,]
60 Τοῖς δέ αὐτὶς μετέφη· Ιερὴ ίτε Τηλεμάχοι·

Ξεῖν, εἰ σ' ὅτρύνει κραδῆν καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δὲ ἀλλον μάχην Ἀχαιῶν
δεῖδιο· ἐπει πλεόνεσσι μαχήσεται, δε καὶ θείνη.
Ξεινόδοκος μὲν ἔγων ἐπὶ δὲ αἰνεῖτον βασιλῆς,
65 Ἀντίνοος τε καὶ Εὐρύμαχος, πεπνυμένων δμφω. [σὺν

Ως ἔφαθ' οἱ δέ αρα πάντες ἐπίγνεον· αὐτάρ Ὁδυσ-
ζώσατο μὲν ῥάξεσιν περὶ μῆδας, πρίνε δὲ μηροὺς
χαλούς τε μεγάλους τε, φάνε δέ οἱ εὐρέες ὡμοι
στήθεις τε στιβαροί τε βραχίονες αὐτάρ Ἀθήνη
70 ἄγχι παρισταμένη μελέ· ἥδαντα ποιμένι λαῶν.
Μνηστῆρες δέ αρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο·
ῶδε δέ τις ἐπίπεσκεν, ἰδὼν ἐξ πλησίον ἄλλον

Ἔν τάχα Ἱρος Ἀΐρος ἐπίσπαστον κακὸν ξεῖ·
οἰην ἐξ ῥικάνων ὁ γέρων ἐπιγρούνδα φαίνεται.

75 Ως δέρ' ἔφαν· Ἱρω δέ κακῶς ὠρίνετο θυμός.
Ἄλλας καὶ ὡς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες δνάγκη,
δειδιότα· σάρκες δέ περιτρομέοντο μέλεσσι.
Ἀντίνοος δέ ἐνένιπτεν ἔπος τ' ἔφρα· ἔτι τ' ὀνόμαζεν·

Νῦν μὲν μήτ' εἶης, βουγάεις, μήτε γένοιο,
80 εἰ δὲ τοῦτον γε τρομέεις καὶ δεῖδις αἰνῶς,
ἀνδρα γέροντα, δύνη ἀρημένου, ή μιν ἱκνέται.
Ἄλλ' ἔτι τοι ἔρων, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
αἰ κέν σ' οὖτος νικήσῃ χρέσσων τε γένηται,
πέμψω σ' ἦπειρονδέ, βαλὼν ἐν νητῇ μελανήῃ,
85 εἰς Ἐγετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
ὅς καὶ ἀπὸ δίνα τάμησι καὶ οὐκάτα νηλέτη χαλκῷ
μήδεά τ' ἔξερύσας δῶν κυστὶν ὠμὰ δάσασθαι.

Ως ράτο· τῷ δέ ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἐλλασθε γυῖα·
ἐξ μέσσον δέ ἀναγον· τῷ δέ μέμφω χείρας ἀνέσχον.

90 Δὴ τότε μερμήρης πολύτλας δος· Ὁδυσσεύς,
ἢ Δλάσει, ὃς μιν ψυχὴ λίποι αὖθις πεσόντα,
ἥ μιν ἦκε ἐλάσσει τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
Ωδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι
ἥκελάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίται· Ἀγαῖοι.

95 Δὴ τότε ἀνασχομένω, δὲ μὲν ἥλασε δεξιὸν ὡμον

ΟΔΥΣΣΕΑ XVIII.

Inter-hos autem Antinous locutus-est, Eupitheci filius :

Audite me, proci illustres, ut aliquid dicam :
ventres isti caprarum jacent in igne; quos in coenam
deposuimus, pinguedine et sanguine impletos :
uter vero vicerit, superiorque altero fuerit,
eorum quem voluerit, surgens ipse eligat :
semperque deinceps inter-nos convivabit; nec quenquam
alium] mendicum intus misceri nobis sinemus petiturum.

Sic dixit Antinous : illis autem placebat sermo.

Hos vero dolos-meditans allocutus-est ingeniosus Ulysses :

O amici, nequaquam σχεδιασμός est cum-juniori viro pugnare
virum senem, calamitate labefactatum; sed me venter
instigat maleficus, ut plagi domeret.

Sed age nunc mihi omnes jurate firmum iusjurandum,
ne quis Iro gratificans me manu robusta
percutiat prævaricans, huic autem me violenter domet.

Sic dixit : illi autem omnes abjurabant, sicut jubebat.
[Ac postquam jurarunt, peregerantque iusjurandum.]
Inter-eos vero rursus locuta-est sacra vis Telemachi :

Hospes, si te jubet cor et animus generosus
istum propellere, fac; ceterorum autem neminem Achiro-
rum time, quoniam cum-pluribus pugnabit, qui te percutiat.
Hospitum-exceptor quidem ego sum; comprobant vero reges
Antinousque et Eurymachus, prudentes ambo.

Sic dixit : hi autem omnes comprobarent; atque Ulysses
cinxit quidem se pannis circum genitalia, ostendebat vero στο-
μα pulcraque magnaque; nudati sunt autem ei lati humeri
pectoraque, robustaque brachia : ac Minerva
prope astas membra auctiavit pastori virorum.

Proci vero omnes vehementer admirati sunt :
sic autem aliquis dicebat, intuitus propinquum alium :

Certe cito Irus non-Irus accersitum malum habebit,
quod-talem ex pannis senex coxam ostendit.

Sic igitur dixere : Iro autem male commovebatur animas.
Sed et sic famuli ducebant cinctum vi,
timentem ; carnes vero tremebant-circum membra.

Antinous autem increpabat, verbumque dixit et elocutus-est :

Nunc quidem neque sis, jactator, nec natus-fueris,
si profecto huncce tremis et times graviter,
virum senem, calamitate labefactatum, que ipsum incessit.
Sed tibi edicam, hoc vero et perfectum erit :
si te hic vicerit, superiorque fuerit,
mittam te in-continentem, conjectum in navem nigram,
ad Echetum regem, hominum perniciem omnium,
qui nasum abscondat et aures aero aere,
genitaliaque evulsa det canibus cruda discerpanda.

Sic dixit : ei vero adhuc magis tremor subit membra :
in medium autem eum duxerunt : illi vero ambo manus ele-
varunt.] Tum vero deliberavit audens divinus Ulysses,
utrum feriret, adeo-ut ipsum anima linqueret illic lapsum;
an ipsum leviter feriret, extenderetque super terram.

Sic autem ei cogitanti visum-est satius esse,
leviter ferire, ut ne ipsum cognoscerent Achivi.

Tunc vero manibus elevatis, percussit ei dextrum humerum

Τρος, δ' ὁ αὐλέανθεν ἐλασσεν ὑπ' οὔπατος, δοτέα δ' εἰσα
ἐθλασεν αὐτίκα δ' ἥλθε κατὰ στόμα φοίνιον αἷμα·
καὶ δ' ἔπεος ἐν κονίσιαι μακάν, σὺν δ' ἥλασ' ὅδόντας,
λακτίζων ποστ γαῖαν· ἀτάρ μηνοστήρες ἄγανοι
100 χειρας ἀνασχόμενοι γελῶ ἔκθανον. Αὖτάρ 'Οδυσσεὺς
ἔλκε δί' ἔκ προθύροι, λαβὼν ποδὸς, δρόπικετ' αὐλὴν,
αἰθούσης τε θύρας· καὶ μιν ποτὶ ἔρχον αὐλῆς
εἴσον ἀνακλίνας· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμεβαλε γειρί^{τη}
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πετρέοντα προσγύδα·
105 'Ενταυθοὶ νῦν ἡσο, σύνας τε κύνας τ' ἀπέρυκών,
μηδὲ σύγε ξενῶν καὶ πτωχῶν κορύφων εἶναι,
λυγρὸς ἐών· μή πού τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρη.
'Η ρα καὶ ἀμφ' ὕδαισι δεικά βαλλετο πτήρην,
πυκνήν ρυγαλέν· ἐν δὲ στρόφοις ἦν δορτήρ.
110 'Αψ' δ' ἡρ' ὁύδην ἴων κατ' ἄρ' ἔστο· τοι δ' ἵσαν εἰων
ἡδὲ γελώντες καὶ δεικανῶντας ἐπέσσαν·
Ζεύς τοι δοῖη, ξείνε, καὶ ἀδάνατοι θεοὶ ἀλλοι,
δττι μαλιστ' ἔθελεις καὶ τοι φλοι ἐπλετο θυμῷ,
δς τοῦτον τὸν ἀναλτον ἀλητεύειν ἀπέταυσας
115 ἐν δῆμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἡπειρόνδε
εἰς· Ἐχετον βασιλῆ, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
'Ως ἄρ' ἔφαν· χαῖρεν δὲ κλεπδόνι διος 'Οδυσσεύς.
'Αντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν,
ἐμπλείν κνίστης τε καὶ αἴματος· Ἀμφίνομος δὲ
120 ἄρτους ἐκ κανένοις δύο παρέθηκεν δέιρας
καὶ δέπαι χρυσῶν δειδίσκετο φύνησάν τε·
Χαῖρε, πάτερ ὦ ξείνε, γένοιτο τοι ἡς περ δπίσων
δλβος· ἀτάρ μὲν νῦν γε κακοὶς ἔχει πολέεσσιν· [σύνες·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφθη πολύμητης 'Οδυ-
125 'Αμφίνομ', οὐ μάλα μοι δοκεῖν πεπνυμάνος εἶναι·
τοιού γάρ καὶ πατρός· ἐπεὶ κλέος ἐσθόδην ἔχουν
Νίσον Δουλιχίητα ἐν τ' ἔμεν ἀρνείον τε·
τοῦ δ' ἔκ φασι γενέσθαι· ἐπητῆ δ' ἀνδρὶ ζοικας.
Τούνεκά τοι ἔρω· σὸν δὲ σύνθεο καὶ μειν ἔχουσον·
130 οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο,
πάντων, δστα τε γαῖαν ἔπειτε τε καὶ ἔρπει.
Οὐ μὲν γάρ ποτὲ φησι κακὸν πείσεσθαι δπίσων,
δρόπ' ἀρετην παρέχωσθαι θεοι, καὶ γούνατ' δρώρη·
ἀλλ' θε δη καὶ λυγρὰ θεοι μάκαρες τελέσων,
135 καὶ τὰ φέρει δεκαζόμενος τετληπτί θυμῷ.
Τοῖος γάρ νοσος ἔστιν ἐπιγνονῶν ἀνθρώπων,
οἵον ἐπ' ἡμαρ ἀγγειοι πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ γάρ ἐγώ ποτ' ἴμελλον ἐν ἀνδράσιν δλοιος εἶναι,
πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίη καὶ κάρτει εἰκῶν
140 πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος καὶ ἐμοῖσι κακογνήτοισιν.
Τῷ μήτις ποτὲ πάμπαν ἡνήρ ἀθεμίστοις εἴη,
ἀλλ' δγε σίγη δῶρα θεῶν ἔχοι, δττι διδοῖεν.
Οἵ δρόω μηνοστήρες ἀτάσθαλα μηχανῶντας,
κτήματα κείροντας καὶ ἀτιμάζοντας ἀχοῖτιν
145 ἀνδρὸς, δην οὐκέτι φημι φλῶν καὶ πατρίδος αἵτης
δηρὸν ἀπέσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν. Ἄλλα σε δαιμῶν
οίκαδ' ὑπεκαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἔκεινω,
δππότε νοστήσει φίλην δη πατρίδα γαῖαν.
Οὐ γάρ ἀναιμωτί γε διαχρινέσθαι δύω

Irus; Ille autem ei cervicem percussit sub aure, ossaque intus
fregit: statim autem venit per os ruber sanguis:
decidit vero is in pulveribus extensus, collisitque dentes,
calcitrans pedibus terram: at proci illustres
manibus sublati risu emoriebantur. Verum Ulysses
eum trahebat per vestibulum, prehensum pede, donec veniret
ad aulam] porticusque fores; et ipsum ad septum aulae
statuit reclinatum; baculum autem ei injectit manui,
et ipsum compellans verbis alatis allocutus-est:

Hic nunc sede, canesque suesque abarcens;
neu tu-sane hoepitum et mendicorum dominus esto,
villis quum-sis; necubi quod malum etiam majus accipias.

Dixit, et circum humeros turpem sibi-jaciebat peram
crebris-locis laceram; cui tortile inerat lorum.
Retro autem ipse ad limen profectus desidebat; illi autem i-
verunt intro]suaviter ridentes, et eum blande-compellabant ver-
bis:] Jupiter tibi det, hospes, et immortales dili alii,
quocunque maxime vis, et tibi gratum est animo;
qui hunc insatiabilem a-mendicando cessare-fecisti
in populo: cito enim ipsum ducemus in-continentem
ad Echetum regem, hominum perniciem omnium.

Sic igitur dixere; gaudebat autem omniē deivus Ulysses :
Antinous vero ei magnum ventrem apposuit
plenum pinguedineque et sanguine: Amphionomus vero
panes ex canistro duos apposuit elevatos,
et poculo aureo propinabat, dixitque :

Salve, pater o hospes, adasit tibi in posterum certo
felicitas; at nunc quidem malis teneris multis.

Hunc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
Amphionome, certe valde mihi videris prudens esse;
tali enim etiam patre es; quippe famam bonam audiebam,
Nisum Dulichiensem bonumque esse divitemque;
ex-hoc te dicunt natum-esse: diserto autem viro similis-es.
Propterea tibi dicam; tu vero attende, et me audi :
nihil imbecillius terra nutrit homine
omnium, quaeque super terram spirantque et serpunt.
Nunquam enim putat malum passurum-esse se in-posterum,
quamdui felicitatem præbent dii, et genua vigent :
sed quando demum et mala dii beati perficiunt,
etiam haec fert nolens patienti animo.

Talis enim mens est terrestrialium hominum,
qualem diem adducat pater hominumque deumque.
Etenim ego quandam debebam inter homines beatus esse;
multa autem injusta feci, viribus et robori obsequens,
patreque meo fretus, et meis fratribus.

Quare ne-quis unquam omnino vir injustus sit,
sed ille silentio dona deorum habeat, quocunque dent.

Qualia video procos injusta machinantes,
possessions consumentes, et dedecorantes uxorem
'viri, quem non-amplius puto ab-amicia et patria tera
diu absuturum; valde vero prope esse. Sed te deus
domum subducat, neque occurras illi,
quando redierit dilectam in patriam terram.
Non enim sine-cruore utique diremum-iri puto

- 150 μνηστῆρας καὶ κείνον, ἐπει τε μέλαθρον ὑπέλθη.
 Οὓς φάτο· καὶ σπείσας ἐπιειν μελιτήδα οἶνον·
 δὲ δὲν χερσὸν δόθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
 Αὐτὰρ δὲ βῆ διὰ δῶμα, φύλον τετιμένος ἦτορ,
 νευστάζων κεφαλῆ δὲ γάρ κακὸν δσσετο θυμός.
 155 Ἄλλ' οὐδὲν δὲ φύγε Κῆρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνην,
 Τηλεμάγουν ὑπὸ χεροῦ καὶ δγχεῖ ίψι δαμῆναι.
 Ἄψ δὲ αὐτὶς κατὰ ἄρετον, ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 Τῇ δὲ ἄρετον φρεσὶ θήκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 κούρῃ Ἰκαρίοι, περίφρον Πηνελόπειή,
 160 μνηστῆρεσσι φανῆναι, δπως πετάσεις μάλιστα
 θυμὸν μνηστήρων ίδε τιμήσεσσα γένοιτο
 μᾶλλον πρὸς πόσιος τε καὶ ιέος ἡ πάρος ήν.
 Ἀχρείον δὲ ἐγέλασσεν, ἐπος τε ἔφατ' ἐπὶ τὸν δύναμαζεν·
 Εὔρυνθη, θυμὸς μοι ἐλέδεται, οὐτὶ πάρος γε,
 165 μνηστῆρεσσι φανῆναι, ἀπεχθομένοις περ ἔμπτες·
 παιδὶ δὲ κεν εἰποιμ ἐπος, τὸ κε κέρδιον εἴη,
 μὴ πάντα μνηστῆριν ὑπερφιάλοισιν δημιλείν,
 οἵτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δὲ διπιθεν φρονέουσιν.
 Τὴν δὲ αὐτὴν Εὔρυνθη ταμίη πρὸς μῆδον ζειπεν·
 170 ναὶ δὲ ταῦτα γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ζειπετε·
 Ἄλλα! ίψι καὶ σῷ παιδὶ ἐπος φάο, μηδὲ ἐπίκειθε,
 χρῶτ' ἀπονεψαμένη καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·
 μηδὲ οὕτω δακρύσσοις περιφρένη ἀμφὶ πρέσωπα
 ἔρχεν· ἐπεὶ κάκιον πενθύμεναι δάκρυτον αἰεί.
 175 Ἡδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, δὲν σὺ μάλιστα
 ἡρῷον ὅθαντοις γενείησαντα ίδεσθαι.
 Τὴν δὲ αὐτὴν προσέπιπε περίφρον Πηνελόπεια·
 Εὔρυνθη, μὴ ταῦτα παραύδε, κηδομένη περ,
 χρῶτ' ἀπονεψεθεῖται καὶ ἐπιχρίσασθαι ἀλοιφῇ·
 180 ἀγλαίην γάρ θυοιγε θεοί, τοι Ολυμποὶ ἔχουσιν,
 ὁλεσαν, ξὲ οὖς κείνος ἔβη κοληῆς ἐν τησσίν.
 Ἄλλα μοι Αὐτονόμη τε καὶ Ἰπποδάμειαν ἀνωχθεί
 διθέμεν, δρφα κέ μοι παρστήτεν έν μεγάροισιν·
 οἴη δὲ οὐκ εἰεῖμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
 185 Οὓς δέρετον γρηγορὸν βεβήκει,
 ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ δτρινέουσα νέεσθαι.
 Ἐνθ' αὖτ' ἀλλ' ἐνόησα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 κούρῃ Ἰκαρίοι κατὰ γλυκὺν ὅπνον ἔχευεν.
 Εὖδε δὲ ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἀψίεα πάντα
 190 αὐτοῦ ἐνι κλινῆτο· τέως δὲ ἄρα δῖα θεάνων
 ἀμβροτα δῶρα δίδου, ήνα μιν θησαλατ' Ἀχαιοῖς·
 καλλεῖ μέν οἱ πρώτα προσώπατα καλλὰ κάθηρεν
 ἀμβροσίων, οἷω περ ἔսτεφανος Κυθέρεια
 χρίεται, εὐτὸν ἵη Χαρίτων χρόνον ἴμερέστεντα·
 195 καὶ μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θήκεν ίδεσθαι·
 λευκοτέρην δὲ ἄρα μιν θήκε περιστοῦ ἐλέφαντος.
 Ἡ μὲν δέρετον γρηγορὸν βεβήκει·
 Ἐλλον δὲ ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἔκ μεγάροιο,
 φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τῇ δὲ γλυκὺν ὅπνος ἀνήκεν,
 200 καὶ δὲ ἀπομόρξατο χεροὶ παρειάς φύνησέν τε·
 Ἡ με μάλιστα οὐνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἔκαλυψεν·
 αἴτε μοι δὲ μαλακὸν θάνατον πόροι· Ἀρτεμίς ἀγνή,
 αὐτίκα νῦν, ήνα μηχεῖτο δύορομένη κατὰ θυμὸν

ODYSSEAE XVIII.

procos et illum, postquam domum subierit.

Sic dixit: et libatione-facta bibit dulce vinum;
 iterumque in manibus posuit poculum principi virorum.
 Verum is ivit per domum, caro afflictus corde,
 nutans capite; jam enim malum ei augurabatur animus.
 Sed neque sic fugit mortem; impedivit vero et hunc Minerva,
 Telemachi sub manibus et hasta fortiter ut-domaretur.
 Iterum vero resedit in solio, unde surrexerat.

Illi autem in mente posuit dea cæsiis-oculis-Minerva,
 filie Icarii, prudenti Penelope,
 procis se-ostendere, at diffunderet (*exhilarare*) maxime
 animum procorum, et honorata fieret
 magis viroque et filio, quam antea erat.

Inaniter autem risit, verbumque dixit et elocuta-est:

Eury nome, animus mihi cupit, nequaquam antea quidem,
 procis me-ostendere, invisis licet omnino:
 filio vero dicam verbum, quod utilius fuerit,
 ne plane procis cum-superbis versetur,
 qui bene quidem loquuntur, male autem pone cogitant.

Hanc autem rursus Eury nome *œconomia his verbis allocuta-*
est:] næ jam haec quidem omnia, filia, apposite dixisti.
 Sed i, et tuo filio verbum dic, neu cela,
 corpus quum-tibi-laveris, et unixeris genas:
 neu sic lacrimis stedata circa faciem
 vade: quoniam malum est lugere infinite semper.
 Etenim jam quidem tibi filius ea-estate est, quem tu maxime
 supplicabas immortalibus in-pubertate videre.

Hunc autem rursus allocuta-est prudens Penelope:
 Eury nome, ne haec suadeas, sollicita licet,
 corpus ut-mihi-lavem, et me ungam unguento:
 decorum enim mihi dī, qui Olympum habitant,
 perdiderunt, ex quo ille abivit cavis in navibus.
 Sed mihi Autonoemque et Hippodamiam jube
 venire, ut mihi astent in ædibus:
 sola vero non intrabo inter viros; verecundor enim.

Sic igitur dixit: vetula autem per domum *transiens* exivit,
 nuntiatura *haec* mulieribus, et hortatura ad-eundum.

Tum rursus aliud cogitavit dea cæsiis-oculis Minerva:
 filiae Icarii dulcem somnum insudit.
 Dormiebat vero ea reclinata; solutæque sunt ei artus omnes
 ibidem in lecto-repositorio: interim vero nobilissima dearum
 immortalia dona dabat, ut ipsam admirarentur Achivi:
 pulcritudine quidem ei primum vultus pulcro expolivit
 divina, quali quidem pulcre-coronata Cytherea
 ungitur, quum adit Gratiarum chorūm amabilem;
 et ipsam proceriore et habitiore reddidit aspectu;
 candiorem autem ipsam fecit secto ebore.
 Atque ita quum-secisset, abiit nobilissima dearum.

Venerunt autem famulæ candidis-ninis ex domo,
 cum-strepitu advenientes: hanc autem dulcis somnus dimi-
 sit;] et abstersit-sibi manibus genas, et locuta-est:
 Certe me valde seruinosam mollis sopor cooperuit:
 utinam mihi sic mollem mortem dare Diana casta
 statim nunc, ut ne-amplius lugens in animo

αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φλοιο
206 παντοίην ἀρετὴν ἐπεὶ ἔσχος ἦν Ἀχαιῶν.
 Ὡς φρεμένη κατέβαιν' ὑπερώτει σιγαλόεντα,
οὐκ οἴη· ἀμά τῆγε καὶ ἀμφίπολοι δύ' ἔποντο.
 Ἡ δ' ἔτε δὴ μνηστῆρας ἀρίστεο δῖς γυναικῶν,
στῆ ρὰ παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
210 ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
 ἀμφίπολος δ' ἀρά οἱ κεδνῇ ἐκάτερθε παρέστη.
 Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρω δ' ἄρχοντιθεν
πάντες δ' ἡρήσαντο παρὰ λεγέεσσι κλιθῆναι.
 Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προεργάνεεν, δὴ φίλον οὗτον.
 215 Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι οὐδὲ νόημα·
 παῖς ἔτ' ἐών καὶ μᾶλλον ἐνι φρεσὶ κέρδει ἐνώμας;
 νῦν δ', δτε δὴ μέγας ἐστι καὶ θῆρος μέτρον ἵκανεις,
 καὶ κέν τις φαίη γόνον ἔμμεναι ὀλίσιον ἀνδρὸς,
 ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὀρώμενος, ἀλλότριος φύκε,
 220 οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι οὐδὲ νόημα.
 Οἶον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
 δε τὸν ἔσινον ἔσασας ἀεικισθήμεναι οὕτω.
 Πῶς νῦν; εἴ τι ἔσινος, ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 θήμενος, ὕδε πάνοι βυστακτόν εἴλεγενῆς,
 225 σοί τοι καὶ ἀστοῖς λόγη τε μετ' ἀνθρώποισι πελοίτο.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 μῆτερ ἐμὴ, τὸ μὲν οἵ τε νεμεστῶμαι κεχολῶσθαι·
 αὐτάρ ἐγὼ θυμῷ νοέν καὶ οἴδα ἔκαστα,
 ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια· πάρος δ' ἔτι νήτιος ἡ·
 230 ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·
 ἐκ γάρ με πλήσσουσι, παρήμενοι ἀλλοθεν ἀλλοιος,
 οὐδὲ κακὰ φρονέοντες, ἐσολ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
 Οὐ μέν τοι ἔσινον γε καὶ Ἱρού μῶλος ἐτύχθη
 μνηστήρων ἴστητι· βίη δ' ὅγε φέρτερος ἦν.
 235 Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλον,
 οὐτοι νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 νεύοντεν κεφαλῆς, δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
 οἱ δὲ ἐντοσθε δόμοιο, λεῦτο δὲ γυῖα ἔκάστου,
 νῦν Ἱρος ἔσεινος ἐπ' αὐλείσησι θύρησιν
 240 ἥσται νευστάζων κεφαλῆς, μεβόνται ἐσικάς,
 οὐδὲ δρός δηγναὶ δύναται ποσὸν οὐδὲ νέεσθαι
 οἰκαδ', δπη οἱ νόσοις· ἐπεὶ φίλα γιγα λέλυνται.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Εὐρύμαχος δὲ ἐπέεστι προσγύνδος Πηγελόπειαν
 245 Κούρη Ἰαρίοιο, περίφρον Πηγελόπεια,
 εἰ πάντες σε ἰδοιεν ἀν' Ἰασον Ἀργος Ἀχαιοι,
 πλέοντες κε μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 ἥσθεν δαινύαται· ἐπεὶ περίεστι γυναικῶν,
 εἰδός τε μέγεθός τε ἰδε φρένας ἔνδον ἔσται
 250 Τὸν δὲ ἡμείσθετ' ἐπειτα περίφρων Πηγελόπεια·
 Εὐρύμαχ', οἵτοι ἐμὴν ἀρετὴν εἰδός τε δέμας τε
 ὄλεσταν ἀθάνατοι, δτε Ἰλιον εἰσανέβαντον
 Ἀργείοι, μετὰ τοῖσι δὲ ἐμὸς πόσιος ἦν Ὁδυσσεύς.
 Εἰ κείνος γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
 255 μεῖζον κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.
 Νῦν δὲ ἔχομαι τόσα γάρ μοι ἐπέστενεν κακὰ δαίμονοι.
 Ἡ μὲν δὴ δτε τ' ἡ λιπῶν κάτα πατρίδα γαῖαν,

HOMERUS.

τενῦν corrumpam, mariti desiderans dlecti
 omnigenam virtutem: quoniam præstantissimus erat Achivorum.] Sic locuta, descendebat e-cenaculo splendido,
 non sola; simul hanc et famulæ duæ comitabantur.
 Ac quando demum ad-procos pervenerat divina mulierum,
 stetit inde ad postem domus firmiter structæ
 genis obtendens nitida redimicula:
 ancilla autem ei proba utrinque astitit.
 Horum vero illic solvebant genua, amore autem animo de-
 limiti-sunt; omnesque optabant apud eam in-lectis recumbe-
 re.] Haec inde Telemachum affata-est, suum carum filium :
 Telemache, non-amplius tibi mens integra nec cogitatio :
 puer adhuc quum-esses, etiam magis in mente prudentia ver-
 sabas :] nunc autem, quum jam magnus es et ad-pubertatis
 mensuram pervenisti,] et aliquis diceret filium te esse beati
 viri,] magnitudinem et pulcritudinem intuens, alienus vir :
 non amplius tibi mens est justa nec cogitatio.
 Quale jam hoc facinus in ædibus factum-est per te,
 qui hunc hospitem sivisti indigne-tractari ita.
 Quomodo nunc? si quid hospes, in nostris ædibus
 sedens, sic pateretur vexatione ex gravi,
 tibi dedecus opprobriumque inter homines foret.
 Hanc vero rursus Telemachus prudens contra allocutus-
 est :] mater mea, id quidem non indigne-fero, quod tu irata-
 sis :] at ego animo intelligo et novi singula,
 bonaque et pejora : antea autem adhuc infans eram :
 verum enim non possum prudentia omnia advertere ;
 nam me obtundunt, assidentes aliunde alias,
 hi mala cogitantes; mihi autem non sunt auxiliatores.
 Nequaquam tamen hospitis quidem et Iri pugna facta-est
 procorum consilio; viribus autem hic potentior erat.
 Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 ita nunc proci in nostris ædibus
 nutarent capitibus, domiti, alli quidem in aula,
 alii autem intra domum, solutaque-essent membra cujusque ;
 uti nunc Irus ille ad aula forens
 sedet nutans capite, ebrio similis;
 neque erectus stare potest pedibus, nec reverti
 domum, qua ei redditus est; quoniam cara membra soluta-
 sunt.] Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Eurymachus autem verbis allocutus-est Penelope :
 Filia Icarii, prudens Penelope,
 si omnes te viderent per Iasium Argos Achivi,
 plures proci in vestris ædibus
 a-mane convivarentur; quoniam præstas mulieribus,
 formaque, statuaque, et mente intus æqua.
 Huic autem respondit deinde prudens Penelope.
 Eurymache, profecto meam virtutem, formamque, corpus-
 que,] perdiderunt immortales, quando ad-illum ascendebant
 Argivi; cum iis autem meus maritus ivit Ulysses.
 Si ille utique reversus meam vitam tueretur,
 major gloria esset mea et melior ita.
 Nunc vero tristor : tot enim mihi immisit mala deus.
 Certe quidem, quando ibat relicta patria terra,

30

δεξιτερήν ἐπὶ καρπῷ ὅλων ἔμειχεία προστύδα·
 Ζ γύναι, οὐ γάρ δῶι ἔυκνημιδας Ἀχαιοὺς
 260 ἐκ Τροίης εὗ πάντας ἀπῆμονας ἀπονέεσθαι·
 καὶ γάρ Τρῶας φασὶ μαχητὰς ἐμμεναι ἀνδρας,
 ἡμὲν ἀκοντιστὰς ἡδὲ βυτῆρας διστῶν
 ἵππων τὸ ὄχυτόδων ἐπιβήτορας, οὐ κε τάχιστα
 ἔκριναν μέγαν νεύκος ὑμοῖον πολέμοιο.
 265 Τῷ οὐκ οἴδη, εἰ κέν μ' ἀνέσει θεός, η κεν δλώνω
 αὐτοῦ εὑν Τροίῃ· τοι δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
 Μεμνησθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν
 δις νῦν, η ἔτι μελλον ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἔοντος.
 Αὐτάρ ἐπην δὴ παιδᾶ γενεῖσαντα ἰδηιαί,
 270 γῆμασθ', φ' ξέθλητα, τεὸν κατὰ δόμα λιποῦσα.
 Κείνος τὼς ἀγρύρειε τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
 Νῦξ δ' ἔσται, δετὴ δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβολῆσει
 οὐλομένην ἐμέθεν, τῆτε Ζεὺς δλον ἀπήγρα.
 Ἄλλα τοδὶ αἰνὸν ἄγος κραδίην καὶ θυμὸν ἴκανει·
 275 μνηστήρων οὐχ ἔδει δίκη τὸ πάροιθε τέτυκτο·
 οἵτ' ἀγρήθην τε γυναικεῖ καὶ ὀφρειοῖ θύγατρα
 μνηστεύειν ἐθέλωσι καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν·
 αὐτοὶ τοιγ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἱρια μῆλα,
 κούρης δαίτα φιλοισι, καὶ ἀγλατὰ δῶρα διδοῦσιν·
 280 ἀλλ' οὐκ' ἀλλότριον βίοτον νήπιον ἔδουσιν.
 Ως φάτο· γνίθησεν δὲ πολύτλας διος Ὁδυσσεὺς,
 οὖνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλειτο, θέλγε δὲ θυμὸν
 μελιχίοις ἐπέεσται· νόος δὲ οἱ θλα μενοίνα.
 Τὴν δ' αὐτὴν Ἀντίνοος προξέφη, Εὔπειθεος οὐδὲς·
 285 κούρη Ἰκαροίο, περίφρον Πηνελόπεια,
 δῶρα μὲν δικ' ἔθλησιν Ἀχαιῶν ἐνθάδε ἐνεῖκαι,
 δέξασθ' οὐ γάρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἔστιν·
 ήμεις δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἔμεν οὔτε πη ἀλλη,
 πρὸν γέ σε τῷ γῆμασθαις Ἀχαιῶν, δετὶς ἀριστος.
 290 Ως ἔφατ· Ἀντίνοος τοῖσιν δὲ ἐπιτύνδανε μῦδος·
 δῶρα δ' ἄρ' οἰστέμεναι πρόσεσαν κήρυκα ἔχαστος.
 Ἀντινόῳ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον,
 ποικίλον· ἐν δ' ὅρῳ ἔσαν περόναι δυοκαλέσα πᾶσαι
 χρύσεις, κλήσαις ἔγναμπτοις κραρεύται.
 295 Ὁρμον δὲ Ἐύρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικεν,
 χρυσεον, ἡλέκτροισιν ἔερμένον ήδιον ὃς.
 Ἐρματα δὲ Ἐύρυμάχον δύνω θεράποντες ἔνεικαν,
 τρίγληνα, μορέντας κάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
 Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροι Πολυκτορίδοι δάνκατος
 300 Ισθμίον ἔνεικεν θεράπων, περικαλλές ἔγαλμα.
 Ἀλλο δ' ἄρ' δλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
 Η μὲν ἔπειται ἀνέβαιν' ὑπερών δια γυναικῶν·
 τῇ δ' ἄρ' δμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλές δῶρα.
 Οι δὲ εἰς δρχηστὸν τε καὶ ἱμερόσσαν ἀσιδὴν
 305 τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δὲ ἐπὶ ὕσπερον ἔλθειν.
 Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μελας ἐπὶ ὕσπερος ἔλθειν.
 Αὐτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἔστασαν ἐν μεγάροισιν,
 δρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ἔνδια κάγκανα θῆκαν,
 αὐτα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεσμένα καλαρ·
 310 καὶ δαίδας μετέμιστον ἀμοιβῆδις δὲ ἀνέφεριν
 δμωατι Ὁδυσσῆος ταλασίφρονος αὐτάρ δ τῆσιν

ΟΔΥΣΣΕΑ XVIII.

dextra in carpo prehensa me manu allocutus-est :

O mulier : non enim puto bene-ocreatō Achivos
 ex Troja bene omnes incolumes reddituros :
 etenim Trojanos aiunt bellatores esse viros,
 tam jaculatores, quam missores sagittarum,
 equorumque velocium vectores ; qui citissime
 decreverint magnam contentionem omnibus -aēque-gravis
 belli.] Ideo nescio, utrum me remittat deus, an caplar
 illuc in Troja : tibi autem hic omnia cure-sint.

Memor-sis patris et matris in ædibus,
 sicut nunc, vel adhuc magis, me absente.

At postquam jam filium in-pubertate constitutum videris,
 nube, cui volueris, tua domo relicta.

Ille sic dicebat; quae sane nunc omnia perficiuntur.

Nox autem erit, quando demum odiosæ nuptiæ obvenient

perditæ mihi, cuius utique Jupiter felicitatem abstulit.

Sed hic gravis dolor cor et animum incessat,
 procorum non hic mos olim fuit;

qui praestantemque mulierem et deditis viri filiam
 ambire velint, et inter-se contendant :

hi ipsi adducunt boves et pinguis oves,
 pueræ propinquis convivium, et splendida dona dant :

at non alienum victimū impune absumunt.

Sic dixit : gavisis-est autem audens divinus Ulysses,
 quod corum quidem dona attrahebat, mulcebat autem animum blandis verbis; mens vero ei alia agitabat.

Illam autem rursus Antinous allocutus-est, Eupitheci filius :
 filia Icarii, prudens Penelope,
 dona quidem quicunque voluerit Achivorum hac ferre,
 accipe : non enim bonum recusare donationem est :
 nos vero neque ad opera prius quidem ibimus, neque usquam
 alio,] quam tu ei nupseris Achivorum, quicunque optimus.

Sic dixit Antinous ; illis autem placebat sermo :
 donaque proinde allaturum miserunt praecōnem quisque.
 Antinous quidem tulit præcox magnum perpulcrum peplum,
 varium; inerant autem fibulae duodecim omnes
 aureæ, ansis bene-inflexis aptatae.

Monile vero Eurymacho multa-arte-elaboratum statim tulit,
 aureum, electris consortum solis instar.

Inaures autem Eurydamanti duo servi tulerunt,
 trinīs-ocellis, ægri-elaboratas; gratia autem inde effulgebat
 multa.] A Pisandro vero Polycorde rege
 collare tulit servus, perpulcrum ornamentum.

Aliud autem aliis donum Achivorum pulcrum tulit.
 Ipsa quidem deinde ascendebat in crenaculum, divina mulie-
 rum;] cum ea autem simul famule ferebant perpulcrum dona.

Illi vero ad saltationemque et desiderabilem cantum
 conversi delectabant-se ; manebantque, vesper dum-superveniret.] His autem se-delectantibus niger vesper superveniret.
 Statim lampadas tres statuerunt in ædibus,
 ut lucerent : circum autem ligna arida posuerunt,
 sicca dudum, facile-ardentes, recens fissa ære;
 et faces immiscuerunt : alternatim vero succedebant
 famule Ulyssis audentis-animi : at inter-eas

αὐτὸς Διογενῆς μετέφη πολύμητις Ὁδυσσεύς·

Δημωκήτης Ὅδυσσης, δὴν οἰχομένοιο δάνακτος,
Ἴρχεσθε πρὸς δώματος, ήν' αἰδοίτης βασιλεῖα·

315 τῇ δὲ παρ' ἡλάκατα στροφαλίζετε· τέρπετε δ' αὐτὴν
ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ηἱ εἰρίξατε χερόν·
αὐτὰρ ἄγον τούτοισι φάσος πάντεσσι παρέω.

"Ηνπερ γάρ κ' ἔθελασιν έύθρονον Ἡῶ μίμανεν,
οὔτι με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μᾶλλον εἴμι.

320 "Ὡς ἱρούς· αἱ δὲ ἑγέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἰδούστο·
Τὸν δὲ αἰσχροὺς ἐνένιπτε Μελανὼν καλλιπάρηρος,
τὴν Δαλὸς μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
παῖδα δὲ ὁς ἀτίταλλος, δίδου δὲ δέρη ἀθύρματα θυμῷ·
ἀλλ' οὐδὲ ᾧς ἔχει πένθος ἐν τῷ φρεσὶ Πηνελοπείης·

325 ἀλλ' ἦγεντος πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ταρβεῖς· ηἱ δέ σε οἶνος ἔχει φρένας, ηἱ νύ τοι αἰεὶ^{τοιοῦτος νόος ἐστιν·} δὲ μεταμώνια βάζεις.]

330 [Θεραπέων πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ταρβεῖς· ηἱ δέ σε οἶνος ἔχει φρένας, ηἱ νύ τοι αἰεὶ^{τοιοῦτος νόος ἐστιν·} δὲ μεταμώνια βάζεις.]

335 "Η δέλεις, δτι Ἱρον ἐνίκησας, τὸν ἀλήτην;
μήτις τοι τέχεις Ἱρον δμείνων ἀλλος ἀναστῆ,

340 δεῖται σ' ἀμφὶ κάρη κεπούως χεροῖς στιβαρῆσιν,
δώματος ἐκπέμψης, φορύξας αἰματὶ πολλῷ.
Τὴν δὲρ' ὑπόδρα ίδων προέφη πολύμητις Ὅδυσ-

η τάχα Τηλεμάχῳ ἔρεω, κύον, οἵ ἀγορεύεις, [σεύς:
κεῖσθαι] ἐλθὼν, ήνα σ' αὐδοὶ διαμελεῖστη τάμησιν.

345 "Ὡς εἰπὼν ἐπέσσοις διεπτοίσῃς γυναικας.

Βάν δὲ μεναι δὲ δῶμα· λύθεν δὲν ὑπὸ γυῖας ἐκάστης
ταρβούσην· φάν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.

Αὐτὰρ δὲ πάρα λαμπτήρος φαίνων αἰθομένοισιν
ἐστίκεις ἐς πάντας δρώμενος· ἀλλα δὲ οἱ κῆρ

350 ὥρματιν φρεσὶν ήσιν, δὲ δέ οὐκ ἀπέλεστα γένοντο.

Μνηστῆρας δὲν πάμπαν ἀγγίνορας εἰα Ἀθήνη
λάβης Ισχεσθαι θυμαλγέος, δφρ' ἔτι μᾶλλον
δύη δχος κραδίην Λαερτιάδεων Ὅδυσσης.

Τοῖσιν δὲν Ἐύρυμάχος, Πολύδου πτεῖ, ηρχ' ἀγορεύειν,
355 κερτομέων Ὅδυσσα· γέλων δὲτάροισιν ἐτευχεν·

Κέχλυτε μεν, μνηστῆρες ἀγγκλειτῆς βασιλέτης,
δφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐν τήθεσσι κελεύει.

Οὐκ ἀδειει δέν ἀντηρ Ὅδυσσηον ἐς δόμον ήσει·

360 κεπης μοι δοχεῖς δαῖδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
καὶ κεφαλῆς ἐπει οὐ οἱ τρίχεις οὐδὲ ήδαισι.

365 "Η δέ, δέμα τε προεέπειν Ὅδυσσηα πτολίπορθον·
ηειν, ηἱ δέρ κ' ἔθελοις θητεύμεν, εἰ σ' ἀνελοίμην,
ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατῆς — μισθὸς δέ τοι ἕρχιος ἐσται —
αἰματιάς τε λέγων καὶ δένδρες μακρὰ φυτεύων;

370 ένθα κ' ἔγω σίτον μὲν ἐπητεανὸν παρέχοιμι,
είματα δὲ διμφίεσαιμι ποσίν θ' ὑπόδηματα δοίην.

375 Αλλ' ἐπει οὖν δή ἔργα κάχ' ἔμμαθες, οὐκ ἔθελήσεις
ἔργον ἐποίησθαι, ἀλλὰ πτώσειν κατὰ δῆμον
βούλεαι, δφρ' ἀν ἔχης βόσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτον.

380 Τὸν δὲ ἐπακμειδόμενος προέφη πολύμητις Ὅδυσσεύς·

ipse generosus locutus-est ingeniosus Ulyses :

Famulæ Ulyssis, diu absentis regis,
ite ad conclavia, ubi est veneranda regina :
apud eam vero pensa versate; et delectate ipsam,
sedentes in domo, vel lanas carpite manibus :
at ego his lumen omnibus præbebo.

Si enim velint etiam usque ad Auroram pulcro-sollo manere,
nequaquam me domabunt; multorum-patiens vero valde sum.

Sic dixit : hæ autem riserunt, et se-invicem intuebantur.
Eum autem turpiter objurgabat Melantho pulcris-genis,
quam Dolius quidem genuit, fovit autem Penelope,
filiamque velut enutriebat, dabatque oblectamenta animo :
sed ne sic quidem retinuit dolorem Penelopes in animo :
sed ea cum-Eurymacho miscebatur, et eum amabat :
haec utique Ulyssem objurgabat contumeliosis verbis :

Hospes miser, tu-sane aliquis mente exturbatus es ;
neque vis cubare, æream in domum proiectus,
vel aliquo in diversorium ; sed hic multa prædictas.
[confidenter multos inter viros ; neque aliquid animo
times : certe utique tibi vinum occupat mentem, vel tibi sem-
per] talis mens est : quare et vana loqueris.]
An exultas, quod Irum vicisti, erronem?
cave ne-quis tibi cito Iro melior aliis insurgat,
qui te circum caput contusum manibus robustis
domo emittat, fœdatum sanguine multo.

Hanc autem torve intuitus astatus-est ingeniosus Ulysses :
certe cito Telemacho dicam, canis, qualia loqueris,
illuc proiectus, ut te ibi membratim concidat.

Sic locutus, verbis perterrit mulieres.
Profectæque-sunt ire per domum; solutaque-sunt subtus
membra cujusque] timore : putabant enim ipsum vera di-
xisse.] At is apud lampadas prælucens accensas
stetit, omnes intuens : alia vero ei cor
agitabat mente sua, quæ quidem non irrita facta-sunt.

Procos autem strenuos non omnino sinebat Minerva
contumelia abstinere acerba, ut adhuc magis
subiret dolor cor Laertiadæ Ulyssis.

Inter-hos vero Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui,
incessens Ulyssem; risum vero socii fecit :

Audite me, proci inclytæ reginæ,
ut dicam, que me animus in pectoribus jubet.
Non sine-deo hic vir Ulysseam in domum venit :
omnino mihi videtur facium splendor esse ipsius
et capitisi : quoniam non ei insunt capilli ne pauci quidem.

Dixit, simulque allocutus-est Ulyssem urbium-vastatorem.
hospes, nunquid vis mercede-servire, si te suscipiam,
agri in extremitate, (merces autem tibi sufficiens erit)
sepesque aggerens, et arbores proceras plantans?
Illic autem ego cibum quidem perennem tibi præberem,
vestimentaque induerem, pedibusque calceamenta darem.
Sed quandoquidem sane opera mala didicisti, non voles
opus adire, sed mendicare per populum
mavis, ut possis pascere tuum ventrem insatiabilem.

Hunc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :

Εύρυμαχ', εἰ γάρ νοῦν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
ῶρη ἐν εἰαρινῇ, δτε τ' ἡμετα μαχρὰ πέλονται,
ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου,
370 νήστιες ἄχρι μάλα κνέφρος, ποίη δὲ παρείη·
εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἴεν εἰλαινέμεν, οὐπερ ἀριστοί,
αἰθωνες, μεγάλοι, ἄμφω κεχορόθε ποίης,
ἥλικες, ἴσογόροι, τῶντε σθένος οὐκ ἀλαπαδνὸν,
τετράγυον δ' εἶη, εἷκοι δ' ὑπὸ βώλος ἀρότρω.
375 τῷ κέ μ' ἰδοις, εἰ ὥλκα διηνεκέα προταμοίμην.
Εἰ δ' αὖ καὶ πολεμόν ποθεν δριμήσει Κρονίων
σῆμερον, αὐτὸρ ἔμοι σάκος εἴη καὶ δύν δοῦρε
καὶ κυνέη πάγχαλος, ἐπὶ κροτάροις ἀραρία·
τῷ κέ μ' ἰδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
380 οὐδὲ ἀν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίων ἀγορεύοις.
Ἄλλα μάλ' ὑδρίζεις, καὶ τοι νόος ἔστιν ἀπτήνης·
καὶ πού τις δοκείς μέγας ἔμμεναι ἡδὲ κραταιός,
οὖνεκα πέρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοίσιν δμλείς.
Εἰ δ' Ὁδυσεν ἐλθοι καὶ ἔκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
385 αἴψα κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἔοντα,
φεύγοντι στείνοιτο δι' ἔκ προθύροι θύραζε.
Ωςέφατ'· Εύρυμαχος δ' ἔχολωσατο κηρόθι μᾶλλον,
καὶ μιν ὑπόδροις ἰδών ἐπεια πτερέοντα προτηύδα·
Ἄδελ', ή τάχι τοι τελέω κακὸν, οἱ ἀγορεύεις
390 θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ταρβεῖς ή φά σε ὅνος ἔχει φρένας, ή νύ τοι αἰεὶ^{τοιοῦτος} νόος ἔστιν· δὲ καὶ μεταμώνια βάζεις.
[ΤΗ διάνεις, δτι Ἱρον ἐνίκησας, τὸν ἀλήτην.]
Ωςέ δρα φωνήσας σφέλας ἐλλαθεν· αὐτὰρ Ὅδυσ-
395 Λάμφινόμου πρὸς γοῦνα καθέζετο Δουλιχῆνος, [σεὺς
Εύρυμαχον δείσας· δ' ἄρ' οἰνοχόον βάλε χειρα
δεξιετερήν πρόχοος δὲ χαμαὶ βομβήσε πεσοῦσα·
αὐτὰρ δγ' οἰλυάξας πέστεν ὑπτίος ἐν κονίησιν.
Μνηστῆρες δ' δραδήσαν ἀνὰ μέγαρα σκιόντα·
400 ὕδε δὲ τις εἰπεσκει, ἤδην ἐς πλησίον ἀλλον·
Αἴο' ὁρέλ' δεῖνος ἀλόμενος ἀλλοθ' δλέσθαι
πρὶν ἐλθειν· τῷ κ' οὔτι τόσον κέλαδον μετέθηκεν.
Νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν· οὐδέ τι δαιτὸς
δεσθῆς ἔστεται ἡδος· ἐπει τὰ χερέονα νικᾷ.
405 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερῇ ίς Τηλεμάχοιο·
δαιμονίοι, μαίνεσθα καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
βρωτὸν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τις οὗμ' δροῦντε.
Ἄλλ' εὖ δαισαλενοι κατακελεύεται οἰκαδ' ἵντες,
δππότε θυμὸς ἀννγε· διώκω δ' οὔτιν' ἔγωγε.
410 Ωςέ φραθ'· οἱ δ' δρα πάντεσδδάδεν γειθεστ φύντες,
Τηλέμαχον οιαύμαχον, δθαρσαλέως ἀγόρευεν.
Τοῖσι δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
[Νίσου φαδίμος οὐδὲς, Ἀρητιάδαο ἄνακτος·]
Ω φλοι, οὐκ ἀν δῆ τις ἐπὶ δηθέντι δικαίω
415 δντιθίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι·
μήτε τι τὸν δεῖνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον
δμώκον, οἱ κατὰ δώματ' Ὅδυσσηος θεοίο.
Ἄλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
· δρα σπείσαντες κατακείμενοι οἰκαδ' ἵντες·

ODYSSEÆ X VIII.

Eurymache, si enim nobis contentio de -opere fieret
tempore in verno, quando quidem dies longi sunt,
in herba, falcam quidem ego bene-flexam haberem,
et vero tu talem haberes, ut experiremur opus,
jejuni usque penitus ad-tenebras, herba autem adesset;
sive rursus et boves essent agendi, qui sunt optimi,
rutili, magni, ambo saturati herba,
aqua-ales-retale, par-onus-sustinentes, quorum robur non im-
becille,] arvumque-quatuor-jugerum esset, cederetque sub-
tus gleba aratro:] tunc me videres, an sulcum continuum pro-
scinderem.] Si vero et bellum alicunde moveret Saturnius
hodie, ac mihi scutum esset, et duæ hastæ,
et galea tota-aerea, temporibus apta :
tunc me videres primis in pugnatoribus congressum,
nec mihi ventrem exprobrans loquereris.
Sed valde contumeliose-agis, et tibi animus est inclemens :
et quidam sere videris magnus esse et fortis,
quoniam cum paucis et non bonis versaris.
Sin autem Ulysses rediret et perveniret in patriam terram,
statim tibi hæ portæ, etiamsi latæ adinodum sunt,
fugienti arctarentur per vestitulum foras.
Sic dixit; Eurymachus vero iratus-est in-corde magis,
et ipsum, torve intutus, verbis alatis allocutus-est :
Ah miser, certe cito tibi perficiam malum, quod-talia dicis
confidenter multos inter viros, nec quicquam animo
times : certe utique tibi vinum mentem occupat, vel tibi sem-
per] talis mens est ; quare et vana loqueris.
An exsultas, quod Irum vicisti, erronem?]
Sic igitur locutus, scabellum summis ; at Ulysses
Amphionomi ad genua desidebat Dulichiensis,
Eurymachum veritus : hic autem pocillatorem percussit ad
manum] dextram ; gutturnum vero humi sonuit lapsum :
at ille ejulatu-dato cecidit supinus in pulveribus.
Proci vero tumultuati-sunt per ædes obsecuras ;
sic vero aliquis dicebat, intutus in propinquum allum :
Utinam hic hospes errans alibi periiset,
antequam venisset : ita neutiquam tantum tumultum intul-
set.] Nunc autem de mendicis contendimus : neque ulla convi-
vii boni erit voluptas ; quoniam pejora vincunt.
Inter-hos autem et locuta-est sacra vis Telemachi :
mirisci, insanitis, et non-amplius contineatis animo
cibum neque potum : deorum certe aliquis vos concitat.
Sed bene epulati decumbite domum profecti,
quando animus jubet : pello vero neminem ego.
Sic dixit : illi autem omnes mordicus labris compressis,
Telemachum admirabantur, quod audaciter loquebatur.
Ipsis vero Amphinomus concionatus-est et dixit :
[Nisi splendidus filius, Aretiadæ regis :]
O amici, haud jam quisquam super dicto aequo
contrariis verbis carpens sæviat :
neu omnino hospitem pulsate, neu quenquam alium
famulorum, qui in sedibus sunt Ulyssis divini.
Sed agite, pocillator quidem auspicator poculis,
ut, postquam-libaverimus, decumbamus domum profecti :

ειρον τὸν ἔπειν δὲ ἐῶμεν ἐνὶ μεγάροις Ὁδυσσῆος
Τηλέμαχῷ μελέμεν· τοῦ γάρ φιλον ἦκετο δῶμα.
“Ως φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐκάθιτα μῆθον ἔειπεν.
Τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος θρως,
κῆρυξ Δουλιγιεύς· θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
ειρον νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοίσιν
σπείσαντες μακάρεσσι πίον μελιηδέα οἶνον.
Αὐτάρ ἐπεὶ σπείσαν τ' ἔπιον θ', δσον θελε θυμός,
βάν δ' ἵμεναι κείοντες ἐὰν πρὸς δῶμαθ' ἔκαστος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Τ.

Οδυσσέως καὶ Πηνελόπης ὁμιλία.
Ἀναγνωρισμὸς ὑπὸ Εύρυκλείας.

Αὐτάρ δὲ μεγάρῳ πελείπετο δῖος Ὁδυσσεὺς,
μηνοστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων·
αἷμα δὲ Τηλέμαχον ἐπει πτερόστατο προσήδα.

Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' Ἀργία κατθέμεν εἰσὼν
τὸ πάντα μάλ' αὐτάρ μηνοστῆρας μαλαχοῖς ἐπέεσσιν
παρφάσθαι, δτε κέν σε μεταλλώσιν ποθέοντες·
ἐκ καπνοῦ κατέθησ' ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐώκει,
οἴα ποτε Τροίηνδε κώνιον κατελείπεν· Ὁδυσσεὺς,
ἀλλὰ κατήκισται, δσον πυρὸς ἔκετ' αὔτμη.
ιον Πρὸς δὲ τοῖσιν τούτοις μείζον ἐνὶ φρεστὸνέμβαλε δαίμων,
μή πως οἰωνύμεντες, ξριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
ἀλλήλους τρώστητε καταισχύνητε τε δαίτα
καὶ μηνοτύν αὐτὸς γάρ ἐρέλκεται ἀνδρὸς σίδηρος.

Ως φάτο· Τηλέμαχος δὲ φιλῷ ἐπεπείθετο πατέρι·
ιον δὲ καλεστόμενος προσέφη τροφὸν Εύρύκλειον·

Μαΐ, ἄγε δή μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναικαῖς,
δφρο κεν ἐς θάλαμον καταθεῖμαι ἐγένετο πατέρος
καλλά, τά μοι κατὰ οἶκον ἀκήδέα καπνὸς ἀμέροδει
πατέρος ἀποχομένου· ἔγὼ δὲ ἔτι νήπιος ἦσα.

ευν δὲ ἔθελω καταθέσθαι, λ' οὐ πυρὸς ἔκετ' αὔτμη.

Τὸν δὲ αὐτὸν προσέειπε φίλη τροφὸς Εύρυκλεισ·
αὶ γάρ δὴ ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλιο
οἶκον κτήσθει καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.

Ἄλλ' ἄγε, τίς τοι ἐπειτα μετοιχομένη φάος οἰσει;
ει δικαὶος δὲ οὐδὲν εἴας προσβλωσκέμεν, αἱ κεν ἔφαντον.

Τὴν δὲ αὐτὸν Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηδα·
ξεῖνος δὲ· οὐ γάρ δεργὸν ἀνέξομαι, δὲ κεν ἐμῆς γε
χοίνικος ἀπτηται, καὶ τηλόσεν εἰληλουθώς.

Ως ἀρ' ἐφώνησεν τῇ δὲ ἀπτερος ἐπλετα μῆθος.
εον δὲ Κλήσιστον δὲ θύρας μεγάρων εύναιεταόντων.

Τὸν δὲ ἀναίξαντ' Ὁδυσσεὺς καὶ φαίδιμος οὐδὲ
ἔφρόρον κάρυθάς τε καὶ ἀσπίδας δύμφαλούσσας
ἔγεσά τ' δρυόντα· πάροινε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
χρύσεον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλές ἐποίει.
ει δη τότε Τηλέμαχος προσεφώνεεν δη πατέρ' αἴψα·

Ω πάτερ, ή μέγα θαῦμα τούτον δρθαλμοῖσιν δρῶματι·

hospitem vero simamus in ædibus Ulyssis
Telemacho curæ esse; hujus enim dilectam venit ad-domum.

Sic dixit: illis autem omnibus gratum sermonem dixit.
Ipsius vero craterem miscuit Milius heros,
præcox Dulichiensis; famulus autem erat Amphionomi:
distribuit vero inde omnibus astando; illi autem diis
ubi libarant beatis, biberunt dulce vinum.
Ac postquam libarantque et biberant, quantum volebat ani-
mus, abiverunt decubituri suas ad domos quisque.

ODYSSEÆ XX.

Ulyssis et Penelopæ colloquium.
Agnitio per Eurycleam.

At in domo relinquebatur divinus Ulysses,
procis cædem cum Minerva meditans:
statim autem Telemachum verbis alatis allocutus-est:

Telemache, oportet arma Mavortia deponere intus
omnia prorsus; at procos blandis verbis
palpare, quando te percontentur *arma* desiderantes:
“ex fumo deposui; quoniam non-amplius illis similia-sunt,
qualia quondam ad-Trojam proficisciens reliquit Ulysses,
sed fodata-sunt, quantum ignis attigit vapor.
Insuper autem et hoc majus in mentem injectit deus,
ne qua vino-gravati, contentione instituta inter vos,
vos-mutuo vulneratis, deturpetisque convivium,
et nuptiarum-ambitum; ipsum enim ferrum alicit virum.”

Sic dixit: Telemachus vero dilecto obedivit patri;
evocatamque allocutus-est nutricem Eurycleam:
Nutrix, age jam mihi contine in ædibus mulieres,
dum in thalamo deponam arma patris
pulcra, quæ mihi in domo neglecta sumus corrupti,
patre absente; ego vero adhuc infans eram:
nunc autem ea volo deponere, ubi non ignis attinget vapor.

Hunc autem rursus allocuta-est dilecta nutrix Euryclea:
utinam enim jam tandem, fili, prudentiam susciperes,
domum ut-cures et possessiones omnes custodias.
Sed age, quænam tibi deinde, comitans, lumen portabit?
famulas vero non sinebas prodire, quæ præluecent.

Hanc vero rurus Telemachus prudens contra allocutus-
est:] hospes hic; non enim otiosum tolerabo, qui meum sane
modium attingat, etiam longe qui-venerit.
Sic igitur dixit: huic vero non-evolans erat verbum (*la-
cuit*).] Clausit autem januas ædium habitantibus-commoda-
rum.] Tum vero exsurgentem Ulysses et splendidus filius
intro-ferebant galeasque et scuta umberibus-munita,
hastasque acutas; ante autem Pallas Minerva,
auream lucernam tenens, lumen perpulcrum faciebat.
Tunc vero Telemachus alloquebatur suum patrem subito:
O pater, profecto magnum miraculum hoc oculis video;

- ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων καλεί τε μεσόδιμαι εἰλάτιναι τε δοκοὶ καὶ κίονες ὑψός ἔχοντες φαίνοντ' ὅφθαλμοῖς ὥσει πυρὸς αἰθομένοιο.
- 40 Ἡ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οὐ οὐρανὸν εὑρὼν ἔχουσιν. Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσίγα καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε μηδὲ ἐρέειν· [σεύς αὗτη τοι δίκη ἔστι θεῶν, οὐ "Ολυμπον" ἔχουσιν. Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἔγω δὲ ὑπολείψομαι αὐτοῦ, 45 δῆρα καὶ ἔτι δμωάς καὶ μητέρα στὴν ἐρεθίζω· ἡ δὲ μὲν δύναμη εἰρήσεται ἀμφὶς ἔκαστα.]
- Ὦς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἔκ μεγάροιο βεβήκει κείων ἐς θάλαμον, δαιδῶν ὑπὸ λεμπομενάων, ἔνθα πάρος κοιμᾶθ', διτε μιν γλυκὺς ὑπνος ἵκανοις 50 ἔνθ' ἄρα καὶ τότ' ἐλεκτο καὶ Ἡνδίαν ἔμμινεν. Αὐτάρ δὲ μεγάρῳ ὑπελείπετο διος Ὅδυσσεας, μνηστήρεσσος φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.
- ‘Η δὲ έν θαλάμῳ περίφρων Πηγελόπεια, Ἀρτέμιδι ἰκέλη ἡδὲ χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ.
- 55 Τῇ παρὰ μὲν κλισίνην πυρὶ κάθεσαν, ἔνθ' ἀρ' ἔφιζεν, δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων ποιῆστ' Ἰχμαλίος, καὶ ὑπὸ θρῆνος ποσὶν ἤκεν, προσφυέεις αὐτῆς, θο' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶσας. ‘Ἐνθα καθέζετ' ἐπέτοι περίφρων Πηγελόπεια.
- 60 οὐ Τήλον δὲ δμωαὶ λευκώλενοι ἔκ μεγάροιο. Αἱ δὲ ἀπὸ μὲν σίτον πολὺν ἥρεον ἡδὲ τραπέζας καὶ δέπτα, ἔνθεν ἀρ' ἀνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον· πῦρ δὲ ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδης βάλον· ἀλλὰ δὲ ἐπ' νήστσαν ἔντα πολλὰ, φώνας ἔμεν· ἡδὲ θύρεσθαι. [αὐτῶν 65 Η δὲ Ὅδυσση ἐνένιπτε Μελανθῷ δεύτερον αὐτοῖς· Σεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσεις διδύνκτα δινεύνων κατὰ οἶκον, διπιττεύεις δὲ γυναικάς; ἀλλ' ἔξελθι θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸν δηνσα· ἢ τόχα καὶ δαλῶν βεβλημένος ἔισθι θύραζε.]
- 70 Τὸν δὲ ἄρ' ὑπόδρᾳ ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὅδυσσαῖμονή, τί μοι ὁδὸς ἐπέχεις κεκοπότι θυμῷ; [σεύς ἦ δι τὴν δυπόων, κακὰ δὲ γροὶ εἴματα εἶμαι, πτωχεύω δὲ ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαῖ γάρ ἐπέτιγει. Τοιούτοι πτωχοὶ καὶ ἀλλιούνες ἀνδρες ἔσιν.
- 75 Καὶ γάρ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον διδιος ἀφενόν καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτη, τοιῷ δοτοῖς ἔοι καὶ θευ κεχρημένος ἔλθοι· ἔνσαν δὲ δμωές μάλα μυρίοις ἀλλὰ τε πολλά, οἵσιν τ' εὐ ζώσουν καὶ δίφειοι καλέονται.
- 80 Αλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων — θεδε γάρ που — τῷ νῦν μήποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν δλέσσης ἀγλαίην, τῇ νῦν γε μετὰ δμωῆσι κέκασσαι· μή τούς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη γαλεπήνη, ἢ Ὅδυσσεας Ἐληή· ἔτι γάρ καὶ ἐλπίδος αἴσα.
- 85 Εἰ δὲ μὲν ὡς ἀπόλωλε καὶ οὐκέτι νόστιμός ἔστιν, ἀλλ' ἡδη ποιεῖς τοῖς Ἀπόλλωνός γε ἔκητι, Τηλέμαχος· τὸν δὲ οὔτις ἔνι μεγάροισι γυναικῶν λήνει ἀτασθάλλουσα· ἐπεὶ οὐκέτι τηλέκος ἔστιν.
- Ὦς φάτο· τοῦ δὲ ἤκουσε περίφρων Πηγελόπεια· 90 ἀμφίπολον δὲ ἐνένιπτεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν.
- omnino mihi parietes ædium, pulcraque intercolumnia,
abiegnæque træbes, et columnæ in-altum erectæ,
lucent oculis, tanquam igne ardente.
Certe omnino aliquis deus est intus eorum qui cœlum latum
tenent.] Hunc autem respondens affatus-est ingeniosus Ulys-
ses :] tace, et in tua mente retine, nea interrogata:
hic sane mos est deorum, qui Olympum habitant.
Sed tu quidem cubitum-eas; ego vero relinquar hic,
ut adhuc magis famulas et matrem tuam provocem;
haec vero me lamentans interrogabit de singulis.
- Sic dixit : Telemachus vero per domum discessit
cubituras in cubiculum, facibus illucentibus,
ubi antea cubabat, quando ipsi dulcis somnus advenit :
ubi etiam tum cubuit, et Auroram divinam exspectabat.
At in domo relinquebatur divinus Ulysses,
procis cædem cum Minerva meditans.
- Atque egrediebatur e thalamo prudens Penelope,
Dianæ similis aut aureæ Veneri.
Cui juxta ignem sedem posuerunt, ubi insidere-solebat,
tornatam ebore et argento; quam olim faber
fecerat Icmalius, et subtus scabellum pedibus posuerat,
aptum ex ipsa, ubi magna injiciebatur pellis.
Ilic desidebat deinde prudens Penelope.
Venerunt autem famulæ candidis-uhnis ex domo;
et eaque panem quidem multum auferebant, et mensas,
et pocula, unde viri superbientes biberant :
ignem vero a foculis ad-terram jecerunt; aliaque super ipso
cumularunt ligna multa, lumen ut esset et calor.
At Ulyssem increpabat Melanthio secundo rursus :
- Hospes, adhuc et nunc hic molestus-eris per noctem
versans in domo, observabisque mulieres?
Sed exi foras, miser, et convivio contentus-sis :
aut cito et titione percussus ibis foras.
- Hanc autem torve intultus allocutus-est ingeniosus Ulys-
ses :] improba, cur in-me sic inveheris irato animo?
an quod non-niteo, mala autem corpore vestimenta indutus-
sum, mendicoque per populum? necessitas enim urget.
Tales mendici et errores viri sunt.
- Etenim ego quandam domum inter homines habitationem
beatus divitem, et saepe dabam erroni,
tali, qualiscunque esset, et cuiuscunque rei indigena veni-
set] erant vero mihi servi valde plurimi, aliaque multa,
quibus bene vivunt homines, et divites vocantur.
Sed Jupiter hæc perdidit Saturnius (voluit enim fere) :
ideo nunc care ne-quando et tu, mulier, omnem amittas
decorum, quo nunc sane inter ancillas ornata-es;
ne forte tibi domina irata seviat,
vel Ulysses venerit; adhuc enim et spei copia est.
- Sin autem ille quidem ita perit, et non-amplius redditurus est,
at jam filius talis adest, Apollinis quidem voluntate,
Telemachus; hunc autem nulla in ædibus mulierum
latet injurians : quoniam non-amplius tantillæ-æstatis est.
- Sic dixit; eum vero audivit prudens Penelope;
ancillam autem objurgabat, verbumque dixit et elocuta-est :

Πάντως, θαρσαλέη, κύνοι ἄδδεες, οὐτὶ με λήθεις
ἔρδουσα μέγα ἔργον, δ σῆ κεφαλῇ ἀναμάχεις.
Πάντα γὰρ εὐ ἥδησο', ἐπεὶ ἔξ ἐμεῦ ἔκλιες αὐτῆς,
ώς τὸν ξεῖνον ἐμέλλον ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσιν
οὐ ἀμφὶ πότει εἰρεσθαι· ἐτεί πυκινῷς ἀκάχημαι.

¹⁰⁰ Ἡ φα καὶ Εύρυνόμην ταμίην πρὸς μύθον ἔειπεν·
Εύρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶν ἐπ' αὐτοῦ,
δόφρα καθεζόμενος εἰπῆ ἐπος ήδ' ἐπακούσῃ
δ ἔνιος ἐμέλεν· ἐνέλω δὲ μιν ἔξερέσθαι.

¹⁰⁵ Οὓς ἔφαθ· ή δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα
δίφρον ἐκεστὸν καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶν ἔβαλλεν.
Ἐνθα καθέζετ' ἐπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς.
Τοῖσι δὲ μέθιν ἦρχε περίφρων Πηγελόπεια·

Ἐπεινὲ τὸ μὲν σε πρῶτον ἔγων εἰρήσομαι αὐτῇ·
τοῖς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ήδὲ τοχῆς;

¹¹⁰ Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος περοέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς·
ὦ γύναι, οὐκ ἄν τις σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρον γαῖαν
νεικεῖν· η γάρ σει κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἱκάνει·
ῳτε τευ η βασιλῆς ἀμύμονος, δίτε θεούδης

¹¹⁵ ἀνδράσιν ἐν παλλοῖσι καὶ ἴφθιμοισιν ἀνάσσων,
εὐδίκαίς ἀνέχησο· φέρσοι δὲ γαῖα μέλαινα
πυροὺς καὶ κριθᾶς, βρίθησοι δὲ δένδρεα καρπῷ,
τίκτει δ' ἀμπεδα μῆλα, θαλασσα δὲ παρέχει ἵθυς,
ἔξ εὐηγεστής· ἀρτῶσι δὲ λαοι ὑπ' αὐτοῦ.

¹²⁰ Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἀλλα μεταλλά σῷ ἐν οἴκῳ·
μηδ' ἐμὸν ἔξερέινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
μή μοι μελλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς δύδνανα,
μητσαμένω· μᾶλα δ' εἰμὶ πολύστονος. Οὐδέ τι με χρὴ
οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γρύνωντα τε μυρόμενον τε
¹²⁵ ησθαι· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἀχριτον αἰτεῖ·
μήτις μοι διμῶν νεμεσήσεται ηδ' σύγ' αὐτῇ,
φῆ δὲ δαχρυπλώειν βεβαρητά με φρένας οἴνῳ.

Τὸν δ' ἡμεῖσθετ' ἐπειτα περίφρων Πηγελόπεια·
ζεῖν· ητοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν εἰδός τε δέμας τε
¹³⁰ ὀλέσαν ἀλάνατοι, δίτε Πλιον εἰςανέσαινον·
Ἄργειοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμδὸς πόσις ηεν Ὀδυσσεὺς.
Εἰ κεῖνος γ' Ἐλὸν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιτελεύοι,
μεῖζον κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ καλλιον οὕτω.

Νῦν δ' ἀχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὸς δαίμων.
¹³⁵ [Οσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέοσιν ἄριστοι,
Δουλιγίων τε Σάμη τε καὶ ὄληντι Ζαχύνῳ,
οἱ τ' αὐτὴν Ίθάκην εὐδέλεον ἀμφινέμονται,
οἱ μ' ἀεκοζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οίκον.]

Τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι οὐδὲ ίκετάων
¹⁴⁰ οὔτε τι κηρύκων, ο δημιοεργοι ζασιν·
ἀλλ' Ὁδυσση ποθέουσα, φίλον κατατήκομαι ητορ.
Οι δὲ γάμον σπεύδουσιν ἔγω δὲ δόλους τολυπεύω.
Φέρος μέν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων,
στησαμένη μέγαν ιστὸν, ἐν μεγάροισιν δρείνειν,
λεπτὸν καὶ περίμετρον δφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον·
κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεὺς,
μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰόκε φέρος
ἐκτελέσω — μη μοι μεταμόνια νηματ' θηται· —
Λαερτη θρωταφήσον, εἰς δτε κέν μιν

Omnia, audax, canis intrepida, non me lates
perpetrans magnum facinus, quod tuo capite perlues.
Omnia enim bene nosti, quoniam ex me audivisti ipsa,
quod hunc hospitem eram in sedibus meis
de marito interrogatura; quoniam multum tristor.

Dixit, et Eury nome, affer jam sedem, et pellem super ipsa:
ut sedens dicat verbum et audiat
hospe ex me; volo enim ipsam interrogare.

Sic dixit: illa vero valde festinanter depositus ferens
sedem bene-politam, et ei pellem injiciebat;
illic consedit deinde audens divinus Ulysses.

Inter eos autem sermones exorsa-est prudens Penelope:
Hospe, hoc quidem te prinum ego percontabor ipsa,
quis et unde es virorum? ubinam tibi urbs et parentes?

Hanc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses:
ο μιλει, nemo te hominum in immensa terra
vītuperaret; certe enim tua gloria ad-cœlum latum pervenit,
sicut alicuius vel regis eximii, qui deo-similis
viris in multis et fortibus regnans,
justa-jura sustentet; ferat autem terra nigra
tritica et hordea, graventurque arbores fructu;
pariunt vero robustæ pecudes, ac mare præbet pisces,
ex prudenti-administratione; feliciterque degunt populi sub
ipso.] Ideo me nunc cetera quidem percontare tua in domo;
ne vero meum exquire genus et patriam terram,
ne mihi magis animum impleas doloribus
recordanti: valde enim sum ærumnosus. Neque omnino me
oportet] domo in aliena flentemque et lugentem
sedere: quoniam malum est lugere infinite semper:
nequa mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa;
dicatque lacrimis-abundare gravatum me mentem vino.

Huic autem respondit deinde prudens Penelope:
hospe, nempē meam præstantiam formamque corpusque
perdiderunt immortales, quando ad-Ilium ascenderunt
Argivi, cum iisque meus maritus profectus-est Ulysses.
Si ille reversus meam vitam tueretur,
major gloria esset mea, et melior ita.
Nunc autem tristor: tot enim mihi immisit mala deus.
[Quotquot enim insulis dominantur optimi,
Dulichioque, Samoique, et nemorosæ Zacyntho,
quique ipsam Ithacam late-conspicuam incolunt,
hi me nolentem ambiant, atteruntque domum.]
Ideo neque hospites curo, neque supplices,
neque omnino præcones, qui publici-ministri sunt:
sed Ulyssem desiderans, caro contabescos corde.
Hi autem nuptias urgent; ego vero dolos struo.
Vestem mihi primum inspiravit in-mentem deus,
exorsa magnam telam, in sedibus ut-texerem,
subtilem et amplam: statim autem inter-illos dixi:
Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus-est divinus Ulysses,
manete urgentes meas nuptias, donec vestimentum
perfecero, (ne mihi vana filia pereant)
Laerti heroi sepulcrale, in illud tempus quando ipsum

- 115 Μοῖρ' δλοὶ καθελησι τανηλεγέος θανάτοιο·
μήτις μοὶ κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν νεμεσήσῃ,
αἴ κεν ἀτέρ σπειρου κῆται πολλὰ κτεατίσσας.
Ως ἐφάμην τοῖσιν δ' ἐπεπεθέτο θυμὸς ἀγνῶρ.
Ἐνθά καὶ ἡματίη μὲν ὑραίνεσκοι μέγαν ἴστον,
150 νύκτας δ' ἀλλεσκον, ἐπὶν διάδικ παρθεύειν.
Ως τρίετες μὲν Ἐληθον ἔγω καὶ ἐπειθον Ἀγαιούς·
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἥλθεν ἔτος, καὶ ἐπῆλυθον ὕραι,
[μηνῶν φιλιόντων, περὶ δ' ἡματα πολλ' ἐτέλεσθη,]
καὶ τότε δή με, διὰ δμωάς, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
155 εἴλον ἐπελούντες καὶ δομόλησαν ἐπέσσαν. [χης]
Ως τὸ μὲν ἔξετελεσσα, καὶ οὐκ ἔθελουσ', ὥν' ἀνάγ-
Νῦν δ' οὖν ἔκρυψεν δύναμα γάμον οὐ τε τὸν ἀλληγ
μητῶν ἔοντος πολλά δ' ὅτρύνουσι τοκῆς
γύναισθ· ἀσχαλάζ δὲ πάις βίστον κατεδόντων,
160 γιγνώσκων· ήδη γάρ ἀνήρ οἶς τε μαλίστα
οίκου κήδεσθαι, τρόπε Ζεὺς κύδος δπάζει.
Ἄλλα καὶ ὃς μοὶ εἰπὲ τεὸν γένος, δποτεν ἔσσι·
οὐ γάρ ἀπὸ δρυός ἔσσι παλαιφάτου οὐδ' ἀπὸ πέτρης.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσ-
165 ς ὡς γύναι αἰδοῖ Λεκτριάδεων Ὄδυστος, [σεύς
οὐκέτ' ἀπολήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἔξερέουσα;
ἀλλ' ἔτοις ἔρεων δέ μέν μ' ἀχέεσσι γε δώσεις
πλείσιον δέ ἔχομαι· ή γάρ δίκη δηπτότε πάτρης
ἢς ἀπέτησιν ἀνήρ τόσσον χρόνον, δόσσον ἔγων,
170 πολλὰ βροτῶν ἐπὶ δάσος ἀλώμενος, ἀλλεγα πάσχων
ἀλλὰ καὶ ὁς ἔρεων, δέ μ' ἀνείρεις ήδη μεταλλάζει.
Κρήτη τις γαῖ' ἔστι, μεσάω ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
καλὴ καὶ πίειρ, περίρρυτος· ἐν δ' ἀνθρώποι
πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα ποληες—
175 ἄλλη δ' ἄλλων γλώσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοῖ,
ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
Δωρίες τε τριγάχες διοῖς τε Πελασγοί—
τῆσι δὲν Κνωσός, μεγάλη πολις· ἔνθα τε Μίνως
ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου δαριστής,
180 πατρὸς ἐμοίο πατήρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος.
Δευκαλίων δέ ἐμετάτηκε καὶ Ἰδομενῆς ἀνακτά·
ἀλλ' δέ μὲν ἐνήστι κορωνίσιν Ἰλιον εἰσω
ῶγεθ' δέμ'· Ἀτρεΐδησιν ἐμοὶ δέ δύνομα κλυτὸν Αἴθων,
δηπότερος γενεῆ δέ ἀρά πρότερος καὶ ὀρείων.
185 Ἐνδ' Ὅδυστα ἔγινον ἰδόμην καὶ ζείνα δῶκα.
Καὶ γάρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν οἱ ἀνέμοιο,
ιέμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν·
στῆσε δὲν Ἀμνισθ, δθι τε σπέσιος Εἰλειθύης,
ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι· μάργις δέ ὑπάλυξεν ἀδελλας.
190 Αὔτικα δέ Ἰδομενῆ μετάλλα, ἀστυδ' ἀνελόν·
ζείνον γάρ οἱ ἔφασκε φίλον τ' ἐμέν' αἰδοῖον τε.
Τῷ δέ ήδη δεκάτῃ δέ ἐνδεκάτῃ πέλεν ηῶς
οἰχομένῳ σὺν νησισι κορωνίσιν Ἰλιον εἰσω.
Τὸν μὲν ἔγω πρὸς δώματ' ἄγων εῦ ἐξείνισσα,
195 ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οίκοι έοντων·
καὶ οἱ τοῖς τ' ἄλλοις ἐτάροις, οἱ δέ μ' αὐτῷ ἐποντο,
δημάδεν ἀλφίτα δῶκα καὶ αἴθοπα ὄνον ἀγείρας
καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι· ἵνα πλησαίστο θυμόν.

ΟΔΥΣΣΕΑ XIX.

fatum perniciosum corripuerit longum-stermentis mortis :
ne-qua mihi in populo Achivarum succenseat,
si sine vestimento jaceat, multa qui-possedit.
Sic dixi : illis autem persuasus-est animus generosus.
Tunc interdiu quidem texebam magnam telam,
noctu vero dissoluebam, postquam faces mihi-apposueram.
Sic triennium quidem latebam ego et persuadebam Achivis :
sed quum quartus venit annus, et advenerunt horae,
[mensibus exequuntibus, ac dies multi circumacti-sunt,] tum demum me, per famulas, canes non (*nihil*) curantes,
deprehenderunt proci supervenientes, et increpauerunt verbis.
Sic illud quidem perfeci, etiam nolens, ex necessitate.
Nunc vero neque effugere possum nuptias, neque ullum aliud
consilium amplius invenio; valde autem hortantur parentes
nubere; et aegre-fert filius victim devorantes,
cognoscens; jam enim vir *est* qui-valeat maxime
domum curare, cuique Jupiter gloriam præbeat.
Sed et sic mihi dic tuum genus, unde sis;
non enim a queru es olim-fabulosa, neque a petra.
Hanc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
ο uxor veneranda Laertiadæ Ulyssis,
nondum desines meum genus interrogare?
Sed tibi enarrabo; certe quidem me doloribus dabis
pluribus, quam quibus teneor: hic enim mos *est*, quando a
patria] sua absit vir tanto tempore, quanto ego nunc,
multas hominum per urbes errans, dolores patiens :
sed etiam sic dicam, quod me percontaris et interrogas.
Creta quadam terra est, medio in nigro ponto,
pulcra et pinguis, circumflua; in ea autem homines
sunt multi, innumeri, nonaginta urbes :
alia autem aliorum lingua mixta : insunt quidem Achivi,
insunt vero indigenæ-Cretenses magnanimi, insunt et Cydo-
nes,] Doriansesque trifariam-divisi, divinique Pelasgi.
Inter has autem (*urbes*) est Cnossus, magna urbs : ubi Minos
per-novem-annos regnabat, Jovis magni confabulator,
patris mei pater, magnanimi Deucalionis.
Deucalion vero me genuit et Idomeneum regem :
sed ille quidem in navibus incurvis-puppibus ad Ilium
abiit una-cum Atridis : mihi vero nomen inclutum Αἴθων,
sumque junior natu; ille etenim prior et melior.
Illi Ulysem ego vidi, et hospitalia dedi.
Etenim eum ad-Cretam deduxerat vis venti,
euntem ad-Trojam, quum-abegisset *eum* a-Maleis :
statuit autem *naves* in Ammiso, ubi specus *est* Lucinae,
in portibus difficilibus : vix tamen evasit procellas.
Statim vero Idomeneum quaerebat, ad-urbem ascensens :
hospitem enim ipsum dicebat dilectumque esse, reverendum-
que.] Huic autem jam decima vel undecima erat aurora
digresso cum navibus incurvis-puppibus Ilium versus.
Ilium quidem ego ad aedes ducens bene hospitio-excepī,
cum-cura amice-tractans, e-multis in domo suppetentibus;
et ei, ceterisque sociis, qui una ipsum comitantur,
de-publico farinas dedi, et nigrum vinum collectum,
et boves ad-sacrificandum, ut explerent-sibi animum.

Ἐνθα δυώδεκα μὲν μένον ἥματα δῖοι Ἀγαῖοι·
 200 εἰλει γάρ Βορέης ἀνεμος μέγας οὐδ' ἐπὶ γαῖῃ
 εἴσα ἴστασθαι· χαλεπός δέ τις ὕρος δαιμών·
 τῇ τρικαταδεκάτῃ δ' ἀνεμος πέσε· τοι δ' ἀνάγοντο.
 Ἰσχε φεύδεα πολλὰ λέγων, ἐπύμοισιν δύοις·
 τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ρίε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς.
 205 Ως δὲ γίγνων κατατίχεται· ἐν ἀκροπόλοισιν δρεσσιν,
 ήντ' Εὔρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύῃ·
 τηκομένης δ' ἀρά τῆς ποταμοῦ πλήθουσι δέοντες·
 ὃς τῆς τήκετο καλλὰ παρήγα δακρυγενόσης,
 κλαιούσης δὸν ἀνδρα παρήμενον. Αὐτάρ Ὁδυσσεὺς
 210 θυμῷ μὲν γοῶσαν ἔην ἐλέαιρε γυναῖκα,
 ὅρθαλμοι δ' ὡςεὶ κέρα ἔστασαν ἡδὲ σίδηρος,
 ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὅγε δάκρυα κεῦθεν.
 Ή δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδαχρύτοι γόοιο,
 ἔξαυτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
 215 Νῦν μὲν δὴ σει, ξεῖνέ γ', δῶν πειρήσεσθαι,
 εἰ ἐτέν δὴ κεῖθι σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν
 ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὃς ἀγορεύεις.
 Εἰπέ μοι, δποῖοι ἀσσα περὶ χροὶ ἔματα ἔστο
 αὐτός θ' οἷος ἦν καὶ ἑταίρους, οἵοις ἐποντο.
 220 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσσῶ γύναι, ἀργαλέον, τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἔοντα [σεύς;
 εἰπέμεν δὴδη γάρ οἱ ἔεικοστὸν ἔτος ἔστιν,
 ἐξ οὗ κείθεν ἔη διαίτη καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·
 ἀλλὰ καὶ ὃς ἔρεω, ὃς μοι ἵδαλλεται δῆτο.
 225 Χλαινῶν πορφυρέην οὐλὴν ἔχε διος Ὁδυσσεὺς,
 διπλῆν ἀντάρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
 αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάροιθε δὲ δαΐδαλον δην·
 ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον Ἐλλὸν,
 ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον διπαντες,
 230 ὃς οἱ χρύσεοι ὄντες, δὲ μὲν λάες νεθρὸν ἀπάγχων,
 αὐτάρ δὲ ἔκφυγειν μεμαῶς ἡσπαῖρε πόδεσσιν.
 Τὸν δὲ χιτῶν ἐνόσσα περὶ χροὶ συγαλόντα,
 οἵδν τε χρομύοιο λοπὸν κάτα ἴσχαλεσιο·
 τῶς μὲν ἔην μαλακός λαμπρὸς δ' ἢν ἡελιος ὅς·
 235 Η μὲν πολλαῖ γ' αὐτὸν ἐθηγήσαντο γυναῖκες.
 Ἀλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δὲν φρεσ βάλλεο σῆσιν·
 οὐκ οὖδ', εἰ τάδε ἔστο περὶ χροὶ οἰκοθ' Ὁδυσσεὺς,
 η τις ἑταίρων δῶκε θοῆς ἐπὶ νηὸς ἴοντι,
 η τις που καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὁδυσσεὺς
 240 ἔσκε φίλος· παῦροι γάρ Ἀχαιῶν ἥσαν δμοῖοι.
 Καὶ οἱ ἔγων χάλκειον δόρ καὶ δίπλακα δῶκα
 καλήν, πορφυρέην καὶ τερμίσεντα χιτῶνα·
 αἰδοῖων δ' ἀπέπεμπον ἔϋσσελμους ἐπὶ νηὸς.
 Καὶ μέν οι κῆρυς δλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
 245 εἴπετο· καὶ τὸν τοι μιθῆσομαι, οἵος ἔην περ·
 γυρὸς ἐν ὅμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάρηνος·
 Εὑρυδάτης δ' δνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
 δῶν ἑταίρων Ὁδυσσεὺς, δτι οἱ φρεσν ἀρτια δῆ.
 Ως φάτο· τῇ δ' ἔτι μᾶλλον οὐφ' ἰμερον ὕρεσ γόοιο,
 250 σῆματ' ἀναγνούσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὁδυσσεὺς.
 Ή δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδαχρύτοι γόοιο,
 καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·

Illuc per-duodecim quidem manebant dies divini Achivi :
 coercebat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terra
 sinebat stare; infestus vero aliquis excitavit deus :
 tertio-decimo autem ventus cecidit : illi vero avehebantur.

Ita fingebat, mendacia multa dicens, veris similia :
illi autem audienti fluebant lacrimæ, liquefiebantque cutis.
Sicut autem nix liquescit in summis montibus,
quam Eurus liquefecit, postquam Zephyrus defuderit;
liquefcente autem ea fluvii implentur labentes :
sic ejus liquefiebant pulcræ genæ lacrimas-fundentis,
flentis suum virum assidentem. At Ulysses
animo quidem fletem suam miserabatur uxorem,
oculi autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,
immoti in palpebris : dolo vero ille lacrimas occultabat.
Illa autem postquam satiata-est lacrimoso fletu,
iterum ipsum verbis respondens allocuta-est :

Nunc quidem demum te, hospes, puto me experturam,
 an vere profecto illic cum divinis sociis
 hospitio-excepitis in ædibus meum maritum, sicut dicis.
 Dic mihi, qualia quadam circa corpus vestimenta indutus-erat
 ipseque qualis erat; et dic socios, qui eum comitabantur.

Hanc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
 o mulier, difficile est, tanto tempore seorsum quum-absim,
 dicere; jam enim ei vigesimus annus est,
 ex quo illinc abili, et a-mea discessit patria :
 verum etiam sic dicam, sicut mihi imaginatur cor.
 Lænam purpuream villosam habebat divinus Ulysses,
 duplēcē; at ei fibula auro facta-erat
 calamus geminis : antrorum vero opus variegatum erat :
 in anterioribus pedibus canis tenebat varium hinnulum,
 palpitantem intuens; hoc autem admirabantur omnes,
 quod hi aurel quin-essent, hic quidem intuebatur hinnulum
 suffocans;] at ille, effugere cupiens, palpitabat pedibus.
 Etiam tunica animadverbi circa corpus splendidam,
 qualem cepa tunica de arida :
 ita quidem erat mollis; splendida autem erat, solis instar :
 profecto quidem multæ ipsam admiratae sunt mulieres.
 Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente reconde tua :
 nescio utrum læc indutus-fuerit circa corpus domi Ulysses,
 an aliquis sociorum dederit in navi eunti,
 aut aliquis alicubi etiam hospes : quoniam multis Ulysses
 erat carus; pauci enim Achivorum ei erant similes.
 Et ei ego æreum ensem, et duplēcem dedi vestem
 pulcram, purpuream, et talarem tunicam :
 honorate autem dimittebam bene-tabulata in navi.
 Et quidem eum præco paulo major-natu ipso
 comitabatur : etiam hunc tibi dicam, qualis erat :
 gibbosus in humeris, nigra-cute, criso-capite ;
 Eurybates vero ei nomen erat: honorabat autem eum supra
 ceteros suos socios Ulysses, quod sibi an'mo congrua sentiret.
 Sic dixit : illi autem adhuc magis desiderium excitavit flo-
 tus, signa agnoscenti, qua ei certa dixit Ulysses.
 Ea autem postquam satiata-est lacrimoso fletu,
 tunc ipsum verbis respondens allocuta-est :

Νῦν μὲν δὴ μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὸν ἀλεσινὸς,
ἐν μεγάροισιν ἔμοισι φίλοις τ' ἔστη αἰδοίος τε·
265 αὐτὴ γάρ τάδε εἴμαστ' ἑγώ πόρον, οἵ ἀγορεύεις,
πτύξασ' ἐν θαλάμου περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν,
κείνων ἄγαλμ' ἔμεναι: τὸν δὲ οὐχ ἐποδέξαμαι αὗτις,
οἶκαδε νοστήσαντα φίλην ἐπι πατρίδα γαῖαν.
Τῷρα κακῆι αἰσχυνθήσατο φίλην ἐπὶ τηδὸς Ὀδυσσεὺς
270 ώφετε, ἐποφύμενος Κακοῦλιον οὐκ ὀνομαστήν. [σεύς·
Τὴν δὲ ἀπαυτεύδομενος προσέφη πολύμητης Ὀδυσ-
τῶ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεων Ὀδυσσῆος,
μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ἐναίρεο μηδέ τι θυμὸν
τῆκε, πόσιν γοδωσα· νεμεστῶματι γὰρ μὲν οὐδέν·
275 καὶ γάρ τίς τε ἀλλοῖον δύνεται ἀνδρὸς δέσσασα
κουρίδιον, τῷ τέκνα τάκη φιλότητι μιγεῖσα,
ἢ Ὀδυσσῆ, δν φασι θεοῖς ἐναλίγικιον εἶναι.
Ἄλλὰ γούσ μὲν παῦσαι, ἐμείο δὲ σύνθεο μῦθον·
νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι οὐδὲ ἐπικεύσω
280 ὃς τὴν Ὀδυσσῆος ἑγώ περι νόστου ἄκουσαι,
ἀγγοῦ Θεοπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
ζωῦ· αὐτέρ δίγει κειμῆλις πολλὰ καὶ ἐσθλὰ,
αἰτίζων ἀνὰ δῆμον ἀτέρ ἐρίπρας ἐταίρους
ἄλεσε καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐν οἰνοποι πόντῳ,
285 Θρινακῆς δπο νῆσου ίων ὁδύσαντο γάρ αὐτῷ
Ζεύς τε καὶ Ἡλίος· τοῦ γάρ βάσις ἔκταν ἐταίροι.
Οἱ μὲν πάντες διοντο πολυκλύντη ἐνι πόντῳ·
τὸν δὲ ἐπὶ τρόπιος νεός ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου,
Φαιῆκων ἐξ γαίας, οἵ ἀγγοῦθεοι γεγάσαιν·
290 οἱ δὴ μιν πέρι κῆρι θεὸν ὃς τιμῆσαντο
καὶ οἱ πολλὰ δόσαν πέμπειν τέ μιν θελον αὐτοῖς
οἶκαδε ἀπτήμαντον. Καὶ κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
ἡγην ἀλλ' ἀρά οἱ τόγε κέρδιον εἰσατο θυμῷ
χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ίόντι·
295 ὃς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθυητῶν ἀνθρώπων
οἶδε· Ὀδυσσεύς· οὐδὲ διν τις ἐρίσειε βροτὸς ἀλλος.
“Ως μοι Θεοπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων·
ῶμνυε δὲ πρὸς ἐμοῦ αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐν οἰκῳ,
· νῆα κατειρύσθαι καὶ ἐπαρτέας ἔμψεν' ἐταίρους,
300 οἱ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐπι πατρίδα γαῖαν.
Ἄλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γάρ ἐρχομένη νηῦς
ἀνδρῶν Θεοπρωτῶν ἐξ Δουλήγιον πολύπυρον.
Καὶ μοι κτήματ' ἐδειξεν, δσα ξυναγείρατ· Ὀδυσσεὺς·
καὶ νῦν κεν ἐδεκάτην γενεθν ἔτερον γ' ἔτι βόσκοι·
305 τόσα οἱ ἐν μεγάροις κειμῆλις κείτο ἀνακτος.
Τὸν δὲ Ἀωδῶντην φάτο βῆμεναι, δφρα θεοῖο
ἐκ δρυὸς ὑψηλού Διὸς βουλὴν ἐπακούσκι,
δππως νοστήσειε φίλην ἐπι πατρίδα γαῖαν,
ἡδη δὴν ἀπεών, ή ἀμφαδὸν ή δέκρηδόν.
310 Ως δ μὲν οὔτως ἐστι σόος καὶ ἀλεύσεται ἡδη
ἀγγι μάλ· οὐδὲ διτηλε φίλων καὶ πατρίδος αἰης
δηρὸν ἀπεσείται· ἐμπτης δέ τοι δρκια δώσω.
“Ιστοι νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν θτατος καὶ ἀριστος,
ιστή τ' Ὀδυσσῆος ἀμύμονος, ή μφικάνω·
315 Τοῦδε αὐτοῦ λυκάδαντος ἀλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς,

ΟΔΥΣΣΕΑ XIX.

Nunc quidem demum mihi, hospes, antea quum essem mi-
serandus,] in aedibus meis carusque eris, honoratusque :
ipsa enim ei huc vestimenta ego præbui, qualia dicis,
plicata ex thalamo; fibulamque imposui splendidam,
illi ornamento ut-esset; eum autem non suscipiam rursus,
domum reversum, dilectam in patriam terram.
Ita malo fato cava in navi Ulysses
abiit, visurus malum-lillum non nominandum.

Hanc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses:
ο uxor veneranda Laertiae Ulyssis,
ne-amplius nunc corpus pulcrum macera , neu quid animum
tabefac , maritum deflens; succenso quidem nihil :
etenim quævis et aliasmodi luget virum amissum,
cui-virgo-nupserit, cui filios pepererit amore mixta,
atque Ulyssem , quem aiunt diis similem esse.
Sed a-fletu quidem cessa, meum autem adverte sermonem:
vere enim tibi loquar, nec celabo,
quomodo jam Ulyssis ego de reditu audivi,
prope versantis Thesprotorum virorum in ubere populo,
vivi : atque vehit res-pretiosas multas et egregias,
petens per populū : at dilectos socios
perdidit, et navem cavam in nigro ponto,
Thrinacia ab insula veniens : irati-sunt enim ipsi
Jupiterque et Sol : huic enim boves interficerunt socii.
Illi quidem omnes perierunt fluctuoso in ponto :
hunc autem super carina navis ejecit unda in continentem,
Phæacum in terram, qui propinqu-i-diis sunt :
qui sane ipsum ex animo , deum veluti , honorabant,
et ei multa dederunt, deducereque eum volebant ipsi
domum incolumem. Et jam pridem hic Ulysses
essel; sed inde ei hoc utilius visum-est animo,
opes colligere multam super terram eunti :
adeo astutias multas præ mortalibus hominibus
novit Ulysses; nec quicquam cum eo contendere homo aliua.
Sic mihi Thesprotorum rex dixit Phidon;
jurabat autem ad me ipsum , libans in domo ,
navem ejus esse-deductam, et paratos esse socios,
qui jam ipsum deducunt dilectam in patriam terram.
Sed me prius dimisit; contigit enim ut-iret navis
virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-ferax.
Et mihi possessiones ostendit, quas collegat Ulysses :
et sane in decimam generationem alium adhuc alerent :
tantæ ei res-pretiosæ jacebant in aedibus regis.
Ipsum autem in Dodonen dixit ivisse, ut del
ex queru alto-vertice Jovis consilium audiret,
quomodo rediret dilectam in patriam terram,
jam diu absens, utrum palam, an clam.
Sic ille quidem ita est salvus, et veniet jam
proxime; neque amplius longe ab-amicis et patria terra
dieu aberit : omnino autem tibi jurajuranda dabo.
Sciat nunc Jupiter primum, deorum summus et optimus,
focuseque Ulyssis eximii, ad-quem veni :
certe quidem haec omnia perficiuntur, sicut dico.
Hoc ipso anno veniet huc Ulysses,

τοῦ μὲν φίδιοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἰσταμένοιο.

Τὸν δ' αὐτές προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
αὶ γάρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·

310 τῷ κα τάχαι γνώμης φιλότητά τε πολλά τε δόρα
ἔξ ἐμεῦ, ὡς ἂν τίς σε συναντούμενος μακαρίζοι.

Ἄλλας μοι ὕδ' ἀνὰ θυμὸν δίεται, ὡς ἔσται περ.

Οὔτ' Ὁδυσσεὺς ἔτι οἶκον ἀλέυσται, οὔτε σὺ πομπῆς
τεύξῃ ἐπεὶ οὐ τοῖοι σημάντορές εἰσ' ἐνὶ οἴκῳ,
315 οἵος Ὁδυσσεὺς ἔστοι μετ' ἀνδράσιν, εἴπος ἔντοντος
ξείνους αἰδοῖος ἀποτεμπέμενος ἦδε δέχεσθαι.

Ἄλλας μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάθετα δ' εὐνὴν,
δέμνα καὶ χλαίνας καὶ ρήγες σιγαλόεντα,
ῶς κ' εὖ θαλπίον χρυσόθρονον Ἡῶν ἔκηται.

320 Ήδεν δὲ μᾶλλον τῇρι λασσοῖς τε χρισταί τε,
ῶς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δεῖπνοι μέδηται
ἥμενος ἐν μεγάρῳ τῷ δ' ἀλγίον, δε κανέκινων
τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφόρος· οὐδέ τι ἔργον
ἐνθάδ' ἔτι πρήξει, μᾶλλα περ κεχαλωμένος αἰνῶς.

325 Πῶς γάρ ἐμεῦ σὺ, ξεῖνε, δαήσεις, εἴ τι γυναικῶν
ἀλλάω περίειμι νόντος καὶ ἀπίφρονα μῆτιν,
εἴ κεν δύσταλός, κακὰ εἰμένος, ἐν μεγάροισιν
δαινύῃ; δύνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.

“Ος μὲν ἀπηνῆς αὐτὸς ἔη καὶ ἀπηνέα εἰδῆ,

330 τῷ δὲ καταρρώνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' δπίσω
ζωῆς· ἀτὰρ τεθνεώτη γ' ἐφεύσινται διπάντες.
“Ος δ' ἀν ἀμύμων αὐτὸς ἔη καὶ ἀμύμονα εἰδῆ,
τοῦ μέν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξείνοις φορέουσιν
πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· πολλοὶ τέ μιν ἐσθὸν δεῖπνον.

335 Τὴν δ' ἀπαιμειβόμενος προσέρη πολύμητις Ὁδυσσεῖς
γύναι αἰδοΐη Λαερτιάδεω Ὁδυσσοῖς, [σεύς.
ἥτοι ἐμοὶ χλαίναι καὶ ρήγες σιγαλόεντα
τηχθεῖ·, δτε πρῶτον Κρήτης δρεσινόρεντα
νοστρισάμην ἐπὶ νηὸς Ἰων δολιχήρετμοιο.

340 Κείω δ', ὡς τὸ πάρος περ ἀντίνους νύκτας Ιανον.
Πολλὰς γάρ δὴ νύκτας ἀεικείω ἐν κοίτῃ
δέσσα καὶ τ' ἀνέμεινα ἐνθρόνον Ἡῶ διαν.

Οὐδέ τί μοι ποδάνιττρο ποδῶν ἐπιτράνα θυμῷ
γίγνεται· οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἀψεται ἡμετέροιο

345 τάνων, αἱ τοι δόμα κάτα δρήστειραι ξασιν,
εἰ μή τις γρηγῆς ἐστὶ παλαιή, κέδν' εἰδυῖα,
ἥτοι δὴ τέτληκε τόσα φρεσὶ, δσσα τ' ἔγω περ·
τήνδε δὲν οὐ φθονέοιμι ποδῶν δίφασθαι ἐμεῖο.

Τὸν δ' αὐτές προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
350 ξεῖνε φλ̄· οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὕδε
ξείνων τηλεδακῶν φιλίων ἐμὸν ἔκετο δῶμα·

ῶς αἱ μᾶλλον ἐνφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγροφεύεις·
ἥτοι δὲ μοι γρηγῆς, πυκινὰ φρεσὶ μῆδες ἔχουσα,
ἥτοι δὲν δύνστην δὲν τρέφεν ἦδε ἀτίταλλεν,

355 δεξαμένη χείρεσσ', δτε μιν πρῶτον τέκε μῆτηρ,
ἥτοι πόδας νίψει, διηγητελέουσά περ ἐμπηγῆς.

Ἄλλ' ἄγε νῦν ἀνστάσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
νίψον σοιο δινάκτος δμητλικα· καὶ που Ὁδυσσεὺς

ἥδη τοιόδε δέστι πόδας, τοιος δέ τε χείρας·

360 αἴψα γάρ ἀν κακότητη βροτοὶ καταγηράσκουσιν.

hoc quidem exeunte mense , illo autem invenio.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :
utinam enim hoc, hospes, verbum perfectu sit ;
ita cito cognoscere amicitiamque multaque dona accipienda
ex me, adeo ut aliquis te occurrente beatum-diceret.

Sed mihi sic in animo aliquid praesagit, sicut erit videlicet :
neque Ulysses amplius domum veniet, nec tu deductione
potieris; quoniam non tales rectores sunt in domo ,
qualis Ulysses erat inter viros, si unquam fuit ,

ad-hospites venerandos dimittendos et excipiendoa.
Sed ipsum , famulæ, lavate, deponiteque cubile ,
strata, et lenas, et integumenta splendida ,

ut bene calens ad Auroraν ante-solio perveniat.

Mane autem valde matute lavateque ungiteque ,
ut intus apud Telemachum de-jentaculo cogitet
sedens in domo : ei autem gravius erit, qui illorum
hinc molestia-afficiet perniciose : neque ullum negotium
hic amplius ei faciet, valde licet iratus graviter.

Quomodo enim de-me tu, hospes, scies, eocuid mulieribus
alii praestem mente, et prudenti consilio ,
si squalidus, mala vestimenta indutus, in adibus
conviveris? homines autem brevis-ævi sunt.

Qui quidem crudelis ipse sit, et crudelia sentiat,
huic imprecantur omnes homines dolores in-posterum
vivo; at mortuum probris-insequuntur cuncti.
Qui autem bonus ipse sit, et bona sentiat ,
hujus quidem gloriam latam hospites perferunt
omnes ad homines; multique eum eximium dicere-solent.

Hanc autem respondens allocutus est ingeniosus Ulysses :
οὐχορ veneranda Laertiadæ Ulyssis ,

profecto mihi lenas et integumenta splendida
odio-erant, quando primum Cretæ montes nivales
reliqui in navi proficiscens longis-remis instructa.

Cubabo autem, sicut antea quidem insomnes noctes ducebam.
Multas enim jam noctes sordido in cubili
requievi, et exspectavi pulcro-solio-insidentem Auroraν di-

vinam.] Neque omnino mihi lotio pedum grata animo
est; nec mulier pedem tanget nostrum
earum, quæ tibi in domo ministras sunt ,

nisi aliqua anus est antiqua , honesta sciens ,
quæ toleraverit tanta mente, quanta ego :

hanc vero non agre-tulerim pedes tangere meos.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :
hospes dilecte : nondum enim quisquam vir prudens adeo
hospitum longinquorum carorum meam advenit domum ;
adeo tu valde scite prudentia omnia dicis :

est autem mihi anus, cata mente consilia habens ,
quæ illum felicem bene nutriebat, et educebat ,
suscepsum manibus, quando ipsum primum peperit mater;

quæ tibi pedes lavabit, debilis quantumvis sit.

Verum age nunc surgens, prudens Euryclea ,
lava tui domini sequalem : et fere Ulysses

jam talis est pedibus, talisque manibus ;

cito enim in malo homines consernescunt.

Ως δέρ' ἔφη γρῆνε δὲ κατέσχετο χερὸν πρόσωπα,
δάκρυσα δὲ ἔκβαλε θεριὰ, ἔπος δὲ διοφυδὸν ἐειπεν·
Ὦ μοι ἔγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος ἦ σε περὶ Ζεὺς
ἀνθρώπων ἥγηθηρε θεουδέα θυμὸν ἔχοντα.
386 Οὐ γάρ πώ τις τύσσαται βροτῶν Διὶ τερπικεραύνῳ
πίονα μηρὶ ἔκη ὁδὸς ἔξαίτους ἔκαπομβας,
δεσταὶ σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἔως ἵκοιο
γῆρας τε λιπαρὸν θρέψασι τε φαῖδιμον οὐνόν.
νῦν δέ τοι οἴω πάμπαν ἀπελελετο νόστιμον ἥμαρ.
370 Οὕτω που καὶ κείνων ἐφεψιδωντο γυναικεῖς
ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τε κλυτὸν δώμαθ' ἵκοιτο,
ὅς σέθεν αἱ κύνεις αἰδὲς καθεψιδωνται ἀπασται,
τάσιν νῦν λώθην τε καὶ αἰσχεῖα πολλ' ἀλεῖναν
οὐκ ἔάς νίζειν ἐμὲ δὲ οὐκ ἀκούσουσαν ἀνωγεν
375 κούρη Ἰαρίσιοι, περίφρων Πηνελόπεια.
Τῶν σε πόδας νίψω ἄμα τ' αὐτῆς Πηνελόπειης
καὶ σέθεν εἰνεῖν· ἐπειὶ μοι δρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
κήδεσιν. Ἀλλ' ἀγε νῦν ξυνεῖς ἔπος, διττοὶ κεν εἶπω·
πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπείροις ἐνθάδ' ἵκοτο,
380 ἀλλ' οὐπώ τινά φημι ἐσικότα δῶδε ἰδεσθαι,
ὅς σὺν δέμας φωνὴν τε πόδας τ' Ὁδυστῇ ἕικας.
Τὴν δὲ ἀπαιμειδόμενος προσέφη πολύμητις Ὅδυσ-
ὦ γρῆν, οὕτω φασίν, δσοι ἴδον ὅρθαλμοισιν [σεύς·
ἥματα ἀμφοτέρους, μάλα εἰκέλων ἀλλήλοιον]
385 ἔμμεναι· ὡς σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσον ἀγρεύεις.
Ως δέρ' ἔφη· γρῆνε δὲ λέβηθ' ἐλε παμφρανώντα,
τῷ πόδας ἔξαπνεινεῖν, θύδωρ δὲ ἐνεγένετο πουλὺ^ν
ψυχρόν· ἐπειτα δὲ θερμὸν ἐπέψυσεν. Αὐτὰρ Ὅδυσεὺς
τίζεν ἐπ' ἐσχαρόροιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπειται αἴψαι·
390 αὐτίκα γάρ κατὰ θυμὸν δίστατο, μή ἐλαθοῦσα
οὐλὴν ἀμφράσσωσιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
Νίκε δὲρ' ἀστον ιοῦσα ἄνχθ' ἐόν· αὐτίκα δὲ ἔγνω
οὐλὴν, τὴν ποτὲ μιν σᾶς ἤλαστη λευκὴ δόδντι,
Παρνησόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτολυκὸν τε καὶ οὐας,
395 μητρὸς ἔγις πατέρ' ἐσθόλον, δὲς ἀνθρώπους ἔκέχαστο
χλεπτοσύνῃ θ' δρκη τε· θεὸς δὲ οἱ αὐτὸς ἔσωκεν,
Ἐρμείας· τῷ γάρ κεχρισμένα μηρὶα κατεν
ἀρνῶν ἥδ' ἐρίφων δὲ οἱ πρόφρων ἄμ' ὅπηδει.
Αὐτολυκος δὲ ἐλθὼν Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον
400 παῖδα νέον γεγάντα κιχήσατο θυγατέρος ἦς·
τόν διοι οἱ Εὔρύχλειοι φίλοις ἐπὶ γούνασι θήκεν,
πανουμένη δόρποιο· ἔπος τ' ἔσατ' ἔκ τ' δύνομαζεν·
Αὐτολύκος, αὐτὸς νῦν δονος' εὔρεο, διττοὶ κεν θεήης
παιδὸς πατέρι φίλωι πολυάρρητος δέ τοι ἔστιν.
405 Τὴν δὲ αὐτὸν Αὐτολυκος ἀπαιμειδετο φύνησεν τε·
γαμβρὸς ἔμὸς θυγάτηρ τε, τίθεσθ' δνομ', διττοὶ κεν εἶπω·
πολλοῖσιν γάρ ἔγωγε δόδυσσάμενος τοδὲ ἵκανον,
ἀνδράσιν ἥδε γυναιξιν ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν·
τῷ δὲ Ὅδυσεὺς δνομ' ἔστω ἐπώνυμον. Αὐτὰρ ἔγωγε,
410 δηπτότ' ἀν ἥβησας μητρώον ἐς μέγα δῶμα
ἐλθη Παρνησόνδ', θει πού μοι κτήματ' ἔστιν·
τον οἱ ἔγων δώσων καὶ μιν χαίροντ' ἀποτέμψω.
Τῶν ἔνεκ' ἥλον Ὅδυσεὺς, ήνα οἱ πόροι ἀγλαδ δῶρα.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκος τε καὶ οὐέες Αὐτολύκοι

ODYSSEAE XIX.

Sic igitur dixit: vetula autem operuit manibus vultum,
lacrimalaque emisit calidas, verbumque luctuosum dixit:

Hei mihi, quod ego tui, fili, servandi impotens! certe te
Jupiter pra] hominibus odit, deum reverente animo instru-
ctum.] Nondum enim quisquam mortalium tot Jovi fulmine-
gaudenti pingua femora combussit, neque tot eximias he-
catombas,] quot tu ei dedisti, precans ut pervenires
ad-senectutem placidam, nutrivesque splendidum filium;
nunc autem tibi soli omnino abstulit redditus diem.

Sic fere etiam illum probris-insequantur mulieres
hospitum longinquorum, quando alicujus inclitas ad aedes
pervenerit,] sicut te, senex, canes hæc probris-insequuntur
cuncta,] quarum nunc contumeliamque et opprobria multa
vitans,] non sinis eas te lavare; me vero non invitam jussit
filia Icarii, prudens Penelope.

Ideo tibi pedes lavabo, simulque ipsius Penelopes
et tui gratia; quoniam mihi commovet intus animus
doloribus. Verum age nunc adverte verbum, quod dicam:
multi sane hospites ærumnosi hunc venerunt,
sed nondum quemquam dico similem sic vidisse me,
sicut tu corpore voceque pedibusque Ulyssi similis-es.

Hanc autem respondens allocutus est-ingenuos Ulysses :
o veluta, sic dicunt quicunque viderunt oculis
nos ambos, valde similes nobis-invicem
esse; sicut tu ipsa animum-advertens dicas.

Sic igitur dixit: vetula vero lebetem sumits splendentem,
in quo pedes abliebant: aquam autem infudit multam
frigidam; deinde vero calidam insuper-fudit. At Ulysses
sedebat ad focum, ad tenebras autem convertit-se cito;
statim enim in animo suspicatus-est, ne ipsum attractans
cicatricem animadverteret, et manifestae res fierent.
Lavabat autem ea inde propius accedens dominum suum;
statim vero agnoverit cicatricem, quam aliquando ei aper infixit
albo dente,] in-Parnassum profecto, ad Autolycumque et filios,
matris sue patrem strenuum, qui hominibus præcellebat
furtoque jurandoque (se nihil abstulisse); deus vero ei ipse
dedit] Mercurius: huic enim grata femora adolebat
agnorunt et haedorum; hic autem eum lubens una comitabatur.
Autolycus vero quum-venisset Ithacæ in opulentum popu-
lum,] filium recens natum invenit filiae sue :
hunc ei Euryklea caris genibus imposuit,
desinente a-coena; verbumque dixit et elocuta-est :

Autolyce, ipse nunc nomen inveni, quod imponas
filiæ filio dilecto; exoptatissimus autem tibi est.

Huic vero rursus Autolycus respondit, dixitque :
gener meus, filiaque, imponite nomen, quod dixerit:
multis enim ego indignatus huc venio
viris et mulieribus super terram alman :
huic autem Ulysses nomen esto inditum. At ego,
quando puber-factus maternam in magnam domum
venerit in-Parnassum, ubi fere mihi possessiones sunt :
ex-his illi ego dabo, et ipsum gaudentem dimittam.

Horum gratia ivit Ulysses, ut sibi is præberet splendida
dona.] Hunc quidem deinde Autolycusque et filii Autolyci

415 χερσίν τ' ἡσπάζοντο ἐπεσσί τε μειλιχίοισιν·
μῆτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς περιψύσ· Ὄδυσση
κύσσ' ἄρα μιν κεφαλήν τε καὶ ἀμφὶ φάσια καλέ.
Ἄντολυκος δ' υἱοῖσιν ἔκεχλετο κυδαλίμουσιν
δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν·
420 αὐτίκα δ' εἰςάγαγον βῦνον ἄρσενα πενταέτηρον·
τὸν δέρον ἀμφὶ θ' ἐπον καὶ μιν διέχευσαν ἀπαντα
μίστουλόν τ' ἄρ' ἐπισταμένως πειράν τ' ὀδελοῖσιν
ῶπτησάν τε περιφραδέως δάσσαντο τε μοίρας.
“Ὡς τότε μὲν πρόπταν ἥμαρ ἐς ἡλιον καταδύντα
425 δαίνυντ· οὐδέ τι θυμός ἐδεύετο δαιτὸς ἔστης.
“Ἡμος δ' ἡλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἥλθεν,
δὴ τότε κοιμήσαντο καὶ ὑπνον δῶρον ἔλοντο.
“Ἡμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἡώς,
βάν δ' ἴμεν ἐς θήρην, ἥμεν κύνες ἥδε καὶ αὐτοὶ⁴³⁰
υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ διος Ὄδυσσεος
ἥιεν αἰπὺν δ' ὅρος προσέδαν καταιμένον Ὁλη
Παρηνσοῦ· τάχα δ' ἵκανον πτύγας ἡνεμόστας.
“Ἡλιος μὲν ἐπειτα νέον προσέδαλλεν ἀρούρας,
ξεῖ ἀκαλαρρέεται βαθυρρόου Πλεανοίο.
435 Οἱ δὲ βῆσσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
ἴχνιν ἐρευνῶντες κύνες ἥισαν· αὐτὰρ δπισθεν
υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ διος Ὄδυσσεος
ἥιεν ἄγχι κυνῶν, κραδάζων δολιχόσκιον ἔγχος.
“Ἐνθα δ' ἄρ' ἐν λόχυῃ πυκνῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
440 τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
οὔτε μιν Ἡλίος φαέθων ἀκτίσιν ἔβαλλεν,
οὔτ' ὅμβρος περάσακε διαμπερές· δις ἄρα πυκνῇ
ἥιεν ἀτάρ φύλλων ἐνέην χύσις ἥλιθα πολλή.
Τὸν δὲ ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἥλθε ποδοῖν,
445 ὃς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· δ' ἀντίσιος ἐξ ἥλιχοιο,
φρίξας εὖ λοφιὴν, πῦρ δὲ ὅφθαλμοισι δεδορχώς,
στῆρ δ' αὐτῶν σχεδόθεν δ' ἄρα πρώτιστος Ὄδυσσεος
ἴσσεται· ἀνασχήμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχεῖῃ,
οὐτάμεναι μεμαώς· δέ μιν φθάμενος ἐλασεν σῦς
450 γουνὸς ἕπερ· πολλὸν δὲ διῆρυστος σαρκὸς δόδοντι
λικριφὶς ἀΐξας, οὐδὲ δστέον ἔκετο φωτός.
Τὸν δὲ Ὄδυσσεος οὐτῆσε τυχῶν κατὰ δεξιὸν ὄμονον,
ἀντικρὺν δὲ δηῆλε φεινον δουρὸς ἀκονή·
καδ δ' ἐπεσ· ἐν κονίσης μακῶν, ἀπὸ δὲ ἐπτατο θυμός.
455 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου πατέδες φίλοι ἀμφεπένοντο·
ώτειλὴν δὲ Ὄδυσσος ἀμύμονος, ἀντιθέοιο,
δῆσται ἐπισταμένως· ἐπακοιδῆ δὲ αἷμα κελαίνον
ἐσχεθον· αἴκι δὲ ἵκοντο φίλου πρὸς δώματα πατρός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκος τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
460 εὖ ἰησάμενοι ἦδε ἀγλαὰ δῶρα πορότες
καρπαλίμως γαίροντα φίλην γαίροντες ἐπεμπον
εἰς Ἰθάκην· τῷ μὲν δια πατήρ καὶ πότνια μῆτηρ
γαίρον νοστήσαντι καὶ ἔξερέειν ἔκστα,
οὐλὴν δτε πάθον· δὲ ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,
465 ὃς μιν θηρεύοντ· ἐλασεν σὺς λευκῷ δόδοντι,
Παρηνσόνδε δέθοντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Τὴν γρηγὸν χείρεσσι κατεπρηγέσσι λαβοῦσα
γνῶ δὲ ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηχε φέρεσθαι·

manibusque datis salutabant, verbisque blandis :
mater autem Amphithea matris, circumplexa Ulyssem,
osculata est ipsi caputque et ambo lumina pulchra.
Autolycus vero filios jussit gloriosos
coram parare : illi autem hortanti auscultarunt :
statim vero introduxerunt bovem masculum quinquennem,
eum excoriarunt, curaruntque, et ipsum diviserunt totum,
minutatimque-conciderunt scite, transfixeruntque verubus,
assaruntque perite, diviseruntque portiones.
Sic tunc quidem per-totum diem ad solis occasum
epulabantur ; nec quicquam animus indigebat convivio æquo.
Quando autem sol occidit, et tenebra supervenire,
tunc demum decubuerunt, et somni donum cuperunt.
Quando vero mane-genita apparuit roseis-digitis Aurora,
profecti sunt ire in venationem, et canes et etiam ipsi
filii Autolyci ; cum his autem divinus Ulysses
ibat : altum vero montem ascenderunt indutum silva
Parnassi : cito autem pervenerunt ad-juga ventosa.
Sol quidem deinde recens percutiebat arva,
ex placide-fluente profundo Oceano.
Ipsi autem in vallem perveniebant, venatores ; ante eos vero
vestigia scrutantes canes ibant ; at pone
filii Autolyci : cum his autem divinus Ulysses
ibat prope canes, vibrans longæ-umbræ hastam.
Ibi vero in silva densa jacebat magnus aper ;
quamquidem nec ventorum perlatabat vis humidum spiran-
tium, neque ipsam Sol lucens radiis percutiebat,
neque imber penetrabat penitus : adeo quidem densa
era : at foliorum inerat fusio affatim multa.
Hunc autem virorumque canumque strepitus circumsonuit-
pedum, ut venantes inguebant : hic vero adversus ex arbū-
sto, erectis valde cervicis-setis, ignemque oculis spectans,
stetit prope ipsos : ac primus-omnium Ulysses
irruit, elevata longa hasta, manu robusta,
vulnerare cupiens : sed ipsum prævertens percussit aper
super genu ; multum autem exhausit carnis dente
oblique adortus ; nec-tamen ad-os pervenit viri.
Illum vero Ulysses vulneravit assecutus ad dextrum hume-
rum, penitus autem transiit splendida hastæ cuspis :
decidit vero is in pulveribus porrectus ; avolavit autemani-
mus. Circa-hunc quidem deinde Autolyci filii dilecti occupa-
bantur ; vulnus autem Ulyssis eximii, deo-paris,
ligaverunt scite ; et incantatione sanguinem nigrum
cohibuere : statim autem pervenere cari ad ædes patris.
Illum quidem Autolycusque et filii Autolyci
bene postquam-sanarant, et splendida dona ei præbuerant,
cito gaudentem caram gaudentes dimiserunt
in Ithacam : eo quidem pater et veneranda mater
gaudebant reverso, et interrogabant singula
de-cicatrice, quid passus-esset : ille autem ipsis rite enarravit,
ut ipsum venantem percusserit aper albo dente,
ad-Parnassum profectum cum filiis Autolyci.
Hanc cicatricem anus manibus pronis prehensam,
agnovit attractans ; pedem autem diluisit ut ei-excederet ;

- Ἐν δὲ λέοντη πέσει κυνήμῃ· κανάχηστο δὲ χαλκός,
470 Διὸς δὲ τέρωστ' ἔκλιθη· τὸ δὲ ἐπὶ γθονὸς ἔξέχυθ' ὕδωρ.
Τὴν δὲ μαχάρια καὶ ἀλγος ἐλε φρένα· τὸ δέ οἱ δοστε
δακρυφίᾳ πλῆσθεν· θαλερὴ δέ οἱ ἐσχετο φωνῇ.
Ἄψαμένη δὲ γενεῖσιν Ὀδυσσῆα προσέειπεν
“Ἡ μάλιστος Ὀδυσσεὺς ἔστι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔτι γε
475 πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα δινακτ' ἐμὸν ἀμφαράσθαι.
“Ἡ καὶ Πηγέλοπειαν ἑζέδρασκεν δρθαλμοῖσιν,
περιραδέειν ἑθλουσαὶ φίλον πόσιν ἔνδον ἔντα.
“Ἡ δὲ οὐτὸς ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη οὔτε νοῆσαι·
τῇ γὰρ Ἀθηναὶ νόον ἔτραπεν αὐτῷ τῷ Ὀδυσσεὺς
480 ζεῦρος ἐπιμαστάμενος φάρυγος λάθε δεκιτερῆφιν,
τῇ δὲ ἐτέρῃ ἔθνος ἀσσον ἔρυσσατο φώνησέν τε·
Μαῖα, τίνι μὲν ἔθελεις δλέσσαι; σὺ δέ μετ' ἔτρεφες αὐτῇ
τῷ σῷ ἐπὶ μαζῶν νῦν δὲ ἀλγεα πολλὰ μογῆσας
ἥλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
485 Ἄλλα ἐπει ἔρρασθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
σίγα, μῆτρα τὸν ἄλλος ἐν μεγάροισι πύθηται.
Ὥδε γάρ ἔξερεώ, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ τοι δὲ μετέρης θεὸς δαμάσῃ μνηστήρας ἀγαυοὺς,
οὐδὲ τροφοῦ οὐστῆς τεῦ ἀφέξομαι, διπότερον δὲν ἀλλας
490 διμωκτὲς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείνωμι γυναῖκας.
Τὸν δὲ αὐτές προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
τέκνον ἐμὸν, οἶον σε ἔπος φύγεν ἔρκος δδόνων.
Οἰσθα μὲν, οἶον ἐμὸν μένος ἐμπεδον οὐδὲ ἐπιεικτόν·
ἔτι δὲ, ὡς ὅτε τις στερετή λίθος ἡὲ σίδηρος.
495 Ἄλλο δὲ τοι ἔρέω, στὸν δὲν φρεσοι βάλλεο σῆσιν·
εἴ τοι δὲ σούγε θεὸς δαμάσῃ μνηστήρας ἀγαυοὺς,
δὴ τότε τοι καταλέξω ἐν μεγάροισι γυναῖκας,
αὐτὸν τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσίν.
Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητης Ὀδυσ-
500 μαῖα, τίνι δὲ σὺ τάκι μυθήσεαι; οὐδέ τί σε χρή. [σεύς·
Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἔγω φράσομαι καὶ εἰσομ' ἔκαστην·
ἀλλ' ἔχει σιγῇ μῆθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.
“Ὡς δέρη ἔφη γρηνὸς δὲ διὸς ἐκ μεγάροιο βεβίκει,
οἰσσμένη ποδάνιτερα· τὰ γάρ πρότερον ἔχυτο πάντα.
505 Αὐτῷ δέπει νήψει τε καὶ ήλειψεν λίπιον ἐλαῖω,
αὐτίς δέρη δισσοτέρω πυρὸς ἐλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
θερόμενος, οὐλήγη δὲ κατὰ φακέσσι καλύψεν.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·
Ξεῖνε, τὸ μὲν σ' ἔτι τυθὸν ἔγων εἰρήσομαι αὐτῇ·
510 καὶ γὰρ δὴ κοίτοι τάχ' ἔσσεται ἥδεος ὥρη;
δοντινά γέ νπνος ἐλοι γλυκερὸς, καὶ κηδόμενόν περ·
αὐτῷ δέρη καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
τηματα μὲν γάρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γούσσα,
εἴ τοι δὲ μετέρης ὀδρῶσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ·
515 αὐτῷ δέπην νῦν ἔλθη, ἐλῆσοι τε κοίτος ἀπαντας,
κείμαι ἐν λέκτρῳ, πυκνινὰ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
δέεισι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἔρθουσιν.
“Ὡς δέτε Πανδαρέου κούρη, χλωρής Ἀγδὼν,
καλὸν ἀείδησιν, ἔαρος νέον ἴσταμένοιο,
520 δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεξομένη πυκνινοῖσιν,
ἥτε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυτηρέα φωνὴν,
παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἰτυλον φίλον, δη ποτε γαλκῶ

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΧΙΧ.

incidit vero λεβετο τίβια; resomuit autem as,
retroque in-alteram-partem inclinatum-est; et in-terrā ef-
fusa est aqua.] Ipsius vero simul gaudium et dolor invait men-
tem; atque ei oculi lacrimis impleti sunt; clara vero ei hesit
vox.] Prehenso autem ejus mento, Ulysses allocuta-est:

Profecto omnino Ulysses es, care fili: nec te ego
prius agnovi, quam plane herum meum conrectassem.

Dixit, et Penelopen intuita-est oculis,
indicare volens carum maritum intus esse.
Ea autem nec videre potuit e-regione, neque animadvertere;
ei enim Minerva mentem avertit; at Ulysses
manu admota guitar nutrīcis prehendit dextra;
altera vero ad-e propius traxit, dixique:

Nutrix, cur me vis perdere? tu vero me natrivisti ipsa
tuam ad maramam; nunc vero dolores multos perpessus
veni vigesimo anno in patriam terram.
Sed postquam animadvertisisti, et tibi deus injecit animo,
tace, ne quis alius in adībus audiat.
Sic enim edico, hoc vero et perfectum erit:
si sub me deus domuerit procos illustres,
nec, nutrix licet-sis, a-te abstinebo, quando alias
famulas in adībus meis interficiam mulieres.

Hunc autem rursus allocuta-est prudens Euryclea:
fili mi, quale tibi verbum fugit ex septo dentium!
Nostri quidem qualis meus animus firmus, nec cedens:
tenebo vero sicut aliquis solidus lapis, aut ferrum.
Aliud vero tibi dicam, tu autem in mente reconde iaa:
si sub te deus domuerit procos illustres,
tum vero tibi recensebo in adībus mulieres,
et quae te parum-honorent, et quae inculpete sint.

Hanc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses:
nutrix, cur vero tu eas ipdicabis? neque omnino te oportet.
Bene utique et ipse ego observabo, et cognoscam unamquamque:] sed tene silentio verbum, committe vero rem diis.

Sic igitur dixit: anus autem per domum exivit,
allatura pedum-lavacra; priora enim effusa-erant omnia.
Ac postquam laverataque eum et unixerat pingui oleo,
iterum proprius ad-ignem traxit-sibi sedile Ulysses
calefacturus-se, cicatricem autem pannis cooperauit.
His vero sermones exorsa-est prudens Penelope:

Hospes, paulum quidem te amplius ego percontabor ipsa:
etenim jam cubitus cito erit placidi hora et quidem,
quemcunque somnus ceperit dulcis, etiam dolentem:
sed mihi etiam dolorem immensum praebuit deus:
per-diem etenim delector lamentans, flens,
et mea opera inspiciens et ancillarum in domo:
at postquam nox venit, cepitque lectus omnes,
jaceo in lecto, crebraeque mihi circa densum cor
acutæ curæ lugentem lassessant.
Sicut autem quando Pandarei filia, viridans Aedon (luscina),
pulcre canit, vere recens ineunte,
arborum in foliis sedens densis,
quæ frequenter versans fundit multisonam vocem,
filium lugens Itylum carum, quem quondam ære

κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθιον ἀνακτος
ὅς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς δρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
525 ηὲ μένω παρὰ παιδὶ καὶ ἐμπεδα πάντα φυλάσσω,
κτῆσιν ἐμὴν δμωάς τε καὶ ὑψερέφες μέγα δῶμα
εὐνὴν τ' αἰδομένην πόσιος δῆμοιο τὸ φῆμιν.
ἢ δὴν ἐμ' ἐπωμαὶ Ἀχαιῶν δτοις δριστος
μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορῶν ἀπερείσια ἔθνα.
530 Παις δ' ἐμὸς, ἔνως μὲν ἔνη ἔτι νήπιος ἦδε γαλίφων,
γῆμασθ' οὐ μ' εἴα πόσιος κατὰ δῶμα λιπούσαν·
νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ καὶ θῆται μέτρον ικάνει,
καὶ δὴ μ' ἀρδται παῖδες θέμενοι ἐν μεγάροι,
κτῆσιος δσγαλῶν, τὴν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοι.
535 Ἄλλ' ἄγε μοι τὸν δνειρὸν ὑπόκριναι καὶ ἀκούσουν.
Χῆνες μοι κατὰ οἶκον ἔεικοι πυρὸν ἔδουσιν
ἢ ὑδατος, καὶ τέ σφιν ιανόνυμαι εἰςρόωσα·
Ἐλθὼν δ' ἐξ δρεος μέγας αἰετός ἀγκυλοχειλῆς
πᾶσι κατ' αὐχένας ἔτει καὶ ἔκτανεν οἱ δ' ἔχειντο
540 ἀθρόοι ἐν μεγάροις δ' ἔεις αἰθέροι διαν δέρθη.
Αὐτάρ ἐγώ κλαίον καὶ ἔκώκουν ἔν περ δνείρω·
ἀμφὶ δ' ἐμ' ἡγερέθοντο ὕπλοκαμιδες Ἀχαιαι,
οἰκτρ' δλοφυρομένην, δ μοι αἰετός ἔκτανε χῆνας.
Ἄψ δ' Ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔτει' ἐπὶ προῦχοντι μελάθρῳ
545 φωνῇ δὲ βροτέῃ κατερήτιες φώνησέν τε·
Θάρσει, Ἰκαρίοι κούρη τηλεκλειτοϊ·
οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ἔπαρ ἐσθλὸν, δ τοι τετελεσμένον ἔσται.
Χῆνες μὲν μνηστῆρες ἐγώ δὲ τοι αἰετός δροις
ἥτι πάρος, νῦν αὖτε τεδος πόσις εἰλικλούσα,
550 δος πᾶσι μνηστῆριν δεικά πότμον ἔφησα.
Ὦς ἐφατ' αὐτάρ ἐμὲ μελιηδής δντος ἀνῆκεν.
Παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα,
πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πνελον ἥτι πάρος περ.
Τὴν δ' ἀπαιμειδόμενος προσέφρη τολύμητος Ὁδυσ-
555 ὡς γύνκι, οὐπως ἔστιν ὑποκρίνασθαι δνειρον, [σεύς
ἄλλη ἀποκλίναντ'] ἐπεινή δα τοι αὐτὸς Ὁδυσσεὺς
πέφραδ', δτως τελέει μνηστῆροι δὲ φαίνετ' δλεθρος
πᾶσι μάλ'. οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ Κῆρας δλύξει.
Τὸν δ' αὔτε προσέειπε περίφρων Πηγελόπεια·
560 ξεῖν', δτοι μὲν δνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι
γίγνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείσται ἀνθρώποισιν.
Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὸν δνείρων·
αἵ μὲν γάρ κεράσσι τετεύχασται, αἵ δὲ ἐλέρχαντι
τῶν οι μὲν κ ἔλθωσι διὰ πριστοῦ δέφαντος,
565 οἱ δὲ διὰ ζεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
οἱ δὲ ίτυμα κραίνουσι, βροτῶν δτε κέ τις δῆγται.
Ἄλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν δίομαι αἰνὸν δνειρον
δλέμεν. δ κ' ἀσταστὸν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
570 Ἀλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲν φρεσὶ βαλλεο σῆσιν·
δὴ δὴ ήδα εἰσὶ δυσώνυμος, δ μ' Ὁδυσσης
οἶκον ἀποσχήσει νῦν γάρ καταθήσω δεθλον,
τοὺς πελέκεας, τοὺς κείνος ἐνὶ μεγάροισιν ἔοισιν
ἵστασχ' ἔξειης δρυδόγους ὃς δώδεκα πάντας·
575 στάξ δὲ γε πολλὸν δνευθε, διαδρίπτασκεν διστόν.
Νῦν δὲ μνηστῆρεσιν ἀεθλον τοῦτον ἐφῆσω·

interfecit per insipientiam, filium Zethi regis;
sic et mihi bisarium animus movetur hue et illuc,
utrum maneam apud filium, et integra omnia servem,
possessionem meam, famulasque, et altam magnam domum
torumque reverens mariti, populique famam;
an jam una securar Achivorum eum quicunque optimus
ambit me in aedibus, quem praebuerit infinita sponsalia.
Filius autem meus, donec quidem fuit adhuc infans et animo-
impotens,] nubere non me sinebat mariti domum relinquentem :] nunc vero quando jam adultus est et ad-pubertatis men-
suram pervenit,] jam me optat retro abire e domo
ob-possessionem indignans, quam ei consumunt Achivi.
Sed age mihi hoc somnium declara, et audi.
Anseres mihi in domo viginti triticum edunt
ex aqua, atque ipsis lætor, inspiciens :
profecta vero ex monte magna aquila adunco-rostro
omnibus cervices confregit, et interfecit; hi autem fusi-sunt
conferti in aedibus : illa vero in ætherem divinum elevata-est.
At ego flebam et ejulabam, etiam in somnio;
circum autem me congregabantur pulcris-comis Achivæ
miserabiliter lugentem, quod mihi aquila interfecrat anseres.
Reversa autem desidebat in prominenti tecto;
voceque humana me compescerat, dixitque :
Confide, Icarii filia louge-lateque-incliti;
non somnium hoc-est, sed viaio vera, quæ utique perfecta erit.
Anseres quidem, procis sunt; ego autem aquila avis
eram antea; nunc demum tuus maritus veni,
qui omnibus procis aevam mortem inferam.
Sic dixit : at me dulcis somnus dimisit.
Circumspectans autem anseres in aedibus animadverti,
triticum comedentes apud pelvim, ubi antea quidem.
Hanc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
οι mulier, nequaquam licet declarare somnium,
alio deflectentem : quandoquidem sane tibi ipse Ulysses
dixit, quomodo perfecturus-est: procis vero appetet exitium
omnibus prorsus; neque ullus mortem et fatum effugiet.
Hunc autem rursus allocuta-est prudens Penelope :
hospe, profecto quidem somnia inscrutabilia, indiscrimina-
tum-loquentia sunt, neque plane perficiuntur hominibus.
Dux etenim portæ debilium sunt somniorum :
nam altera quidem cornibus facta est; altera autem ebore :
horum quæ quidem venerint per sectum ebur,
haec decipiunt, verba irrita ferentia;
quæ vero per polita cornua iverint foras,
haec vera perficiunt, hominum quando aliquis viderit.
At mibi non hinc puto grave somnium
venisse : certe gratum mihi et filio foret.
Aliud autem tibi dicam, tu vero in mente reconde tua :
haec jam aurora adveniet infesta, quæ me Ulyssis
a-domo amovebit : nunc enim deponam certamen,
secures, quas ille in aedibus suis
statuebat ordine, navium-statamina veluti, duodecim omnes :
stans autem ille valde procul, per omnia foramina trajicie-
bat sagittam.] Nunc vero procis certamen hoc imponam :

δε δέ κε δητατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμησιν,
καὶ διοῖστεύῃ τελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
τῷ κεν ἄμ' ἑσποίμην, νοσφισταμένη τόδε δῶμα
530 κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι δίσμαι, ἐν περ διέρφω. [σεύς·]

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσ-
ώ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὁδυσῆος,
μηρέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐνι τούτῳ ἀεθλον·
686 πρὸν γάρ τοι πολύμητις θλεύσεται ἐνθάδ' Ὁδυσσεὺς,
πρὶν τούτους τόδε τόχον ἐνέξον ἀμφαφώντας
νευρήν τ' ἐγτανύσαι διοῖστεύσας τε σιδήρου.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
εἴ κ' ἔθελοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροισιν
590 τέρπειν, οὐ κέ μοι ὑπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθεῖν.
Ἄλλ' οὐ γάρ πως ἔστιν ἀνύπνους ἔμμεναι αἰεὶ¹
ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἔκάστῳ μοίραν ἔθηκαν
ἔδαντας θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἀρουραν.
Ἄλλ' οὐτοὶ μὲν ἔγων ὑπερώσιον εἰςαναβάσσα
605 τε λέξομαι εἰς εὐնὴν, οὐ μοι στονόσσα τέτυκται,
αἰεὶ δάκρυσ' ἔμοισι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὁδυσσεὺς
ἄγεται, ἐποιόμενος Κακοῦλιον οὐκ ὁνομαστήν.
Ἐνθα καὶ λεξαίμην· οὐ δὲ λέξεο τῷδε ἐνι οἰκῷ,
οὐ χαραδίς στορέσσας οὐτοὶ κατὰ δέμνια θέντων.
610 Ως εἰπούσ' ἀνέβαντις ὑπερώσια σιγαλόεντα,
οὐκ οἴη· ἄμα τῆγε καὶ ἀμφίπολοι κίονις ἀλλα.
Ἐς δὲ ὑπερῷ ἀναβάσσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
χλαίειν ἔπειτις Ὁδυσῆη, φίλον πόσιν· δρῦς οἱ ὑπνον
ἥδην ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Υ.

Τὰ πρὸ τῆς μνηστηροφονίας.

Αὐτάρ δὲ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὁδυσσεὺς·
καὶ μὲν ἀδέψητον βοέν τορέστ, αὐτάρ δὲ περθεν
κώα πολλά δίων, τοὺς ἱρεύεσκον Ἀχαιοῖς.
Εὔρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ γλαυκῶν βάλε κοιμηθέντι.
5 "Ἐνθ' Ὁδυσσεὺς μνηστῆρις κακὰ φρονέων ἐνι θυμῷ
κείται· ἐγρηγορών τοι δέ ἐκ μεγάροιο γυναικεῖς
οἵσαν, αἱ μνηστῆριν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
ἀλληλῆσις γέλω τε καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
Τοῦ δέ ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν.
10 πολλὰ δὲ μεριμήριε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
ἡὲ μεταίξας θάνατον τεύξειν ἔκαστη,
ἡὲ ἐῷ μνηστῆριν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
νηστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἐνδον ὑλάκτει.
Ως δὲ κύων ἀμαλῆσις περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσαι,
15 ἀνδρὸς ἀγνοίτσασ' ὑλάει μέμονέ τε μάχεσθαι·
οἵς δια τοῦ ἐνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα·
στῆθος δὲ πλήξας κραδίην ἐνίπαπε μύθῳ.
Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἀλλο ποτ' ἐτλης,

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Χ.Χ.

qui autem facillime intenderit arcum in manibus,
et jaculatus fuerit per-secures duodecim omnes,
hunc una sequar, relicta hac domo
juventutis mea, per pulchra, plena victu;
cujus aliquando recordaturam me-puto, vel in somnio.

Hanc autem respondens allocutus est ingeniosus Ulysses:
οὐ uxor veneranda Laertiadæ Ulyssis,
ne-amplius nunc differ in ædibus hoc certamen;
ante etenim ingeniosus veniet huc Ulysses,
quam isti hunc arcum bene-politum contrectantes,
nervumque intenderint, jaculatique-fuerint per-ferrum.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:
si velles mihi, hospes, assidens in ædibus
me delectare, haud mihi somnus in palpebras funderetur.
Verum enim nequaquam licet insomnes esse semper
homines; namque singulis sortem imposuerunt
immortales mortalibus super alman terram.
Sed sane ego, in-cœnaculum ubi-ascendero,
decumbam in lecto, qui mihi luctuosus factus-est,
semper lacrimis meis imbutus, ex quo Ulysses
abiit, visurus malum-illum non nominandum.
Illic cubuero: tu vero cuba hac in domo,
vel humi ubi-straveris, vel famuli cubilia deponunto.

Sic locuta ascendit in-cœnacula splendida,
non sola; cum ea et famule iverunt aliae.
In-cœnacula autem ubi-ascenderat cum famulis mulieribus,
flebat deinde Ulyssem, carum maritum; donec ei somnum
dulcem palpebris immisit cæsiis oculis Minerva.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Χ.Χ.

Quæ ante cædem procorum facta.

Atque in vestibulo cubabat divinus Ulysses:
sub se quidem crudam bubulam pelleū stravit, at superne
pelles multas ovium, quas sacrificabant Achivi:
Eury nome vero deinde lenam injectit ad-somnum-composita.
Illic Ulysses procis mala meditans in animo,
jacebat vigilans: sed ex domo mulieres
iverunt, quæ cum-procis miscebantur pridem,
sibi-invicem risunq[ue] et hilaritatem præbentes.
Hujus autem commovebatur animus in pectoribus caris:
multum vero deliberabat in mente et in animo,
utrum adortus mortem pararet unicuique,
an adhuc sineret cum-procis superbis misceri
extremo et ultimo: cor autem ei intus latrabat.
Sicut vero canis tenellos circa catulos gradiens,
in-virum ignotum latrat ardetque pugnare;
sic hujus intus latrabat cor ægre-ferentis mala opera;
pectus autem percutiens, cor increpuit sermone:
Tolera jam, cor; et pejus aliud aliquando tolerasti,

ήματι τῷ, δτε μοι μένος ἀσχετος ήσθιε Κύκλων
20 ιφθιμους ἑτάρους· σὺ δὲ ἐτόλμας, δφρα σε μῆτις
ξέάγαγ' ἔξ αντροι, διόμενον θανέσθαι.

“Ως ἔρατ’, ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ητορ·
τῷ δὲ μαλ’ ἐν πεισῃ χραδίη μένε τεληγία
νωλεμέως ἀτάρ αὐτὸς θλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
25 Ως δὲ τε γαστέρ’ ἀνήρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο,
ἐμπλείην κνίσης τε καὶ αἴματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
αἰδολῆ, μᾶλα δὲ ὥκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι·
ῶς ἀρ’ ὅγ’ ἔνθα καὶ ἔνθα θλίσσετο, μερμηρίζων,
30 δππως δὴ μηνστῆρισι ἀναιδέσι χείρας ἐφῆσει,
δο μοῦνος ἐών πολέσι. Σχεδόνες δέ οἱ Τήθην Ἀθηνή,
οὐρανόθεν καταβῆσας δέμας δὲ θίκτο γυναικί·
στῆ δὲ ἀρ’ ἑπτέρ κεφαλῆς καὶ μιν πρὸς μῆθον έειπεν·

Τίπτ’ αὖτ’ ἐγρήσσεις, πάντων περὶ κάμψιρε φω-

οῖκος μέν τοι δόθ’ ἔστι, γυνὴ δέ τοι ήδ’ ἐνι οἰκῷ [τῶν;
35 καὶ ποιεῖ, οἴον ποὺ της ἑλδεται θύμεναι οὐα. [σεύς·

Τὴν δὲ ἀπαμειβόμενος προέφη πολύμητις Ὁδυσ-

ναὶ δὴ ταῦτα γε πάντα, θεὰ, κατὰ μοίραν έειπες·
ἀλλά τι μοι τόδε θυμὸς ἐν φρεσὶ μερμηρίζει,
δππως δὴ μηνστῆρισι ἀναιδέσι χείρας ἐφῆσον,
40 μοῦνος ἐών· οἱ δὲ αἰλὲν ἀολλέες ἐνδον ἔσαν.

Πρὸς δὲ τι καὶ τόδε μεῖζον ἐν φρεσὶ μερμηρίζω·
εἰπερ γάρ κτείναιμι Διός τε σέθεν τε ἔχητι,
πῆχεν ὑπεκπροφύγοιμι; τὰ δὲ φράζεσσι άνωγα.

Τὸν δὲ αὗτε προέσσει πεθὲ γλαυκῶπις Ἀθηνῆ·
45 σχέτλει, καὶ μέν τις τε χερεόντι πεθεθεὶ ἔταιρῳ,
δε περ θνητος τ’ ἔστι καὶ οὐ τόσα μῆδες οἶδεν·
αὐτάρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερές ή σε φυλάσσω
ἐν πάντεσσι πόνοις ἐρέω δέ τοι ξεναφανδόν·
εἰπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
50 νοῦι περισταίεν, κτείναι μεμάδτες Ἀρηί,
καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόρας καὶ ίρις μῆλα.
Ἄλλ’ ἐλέω σε καὶ θνητὸς ἀνή καὶ τὸ φυλάσσειν
πάννυχον ἐγρήσσοντα· κακῶν δὲ οὐ ποδύσει ήδη.

“Ως φάτο· καὶ φάσι οἱ θνητον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευεν
55 αὐτὴ δὲ ἄψε “Ολυμπὸν ἀφίκετο δια θεάνον,
εὗτε τὸν ὑπνον ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
λυσιμελής ἀλογος δὲ ἀρ’ ἐπέγρετο κέδν’ εἰδοῖα·
κλαίε δὲ ἀρ’ ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
Αὐτάρ ἐπει κλαίουσα κορέσσατο δια κατὰ θυμόν,
60 Ἀρτέμιδι πρώτιστον ἐπεύκατο δια γυναικῶν·

“Ἀρτεμι, πότνα θεά, θύγατερ Διός, αἴθε μοι ήδη
ἰὸν ἐν στήθεσσι βαλοῦσ’ ἐν θυμὸν θλίοι
αὐτίκας νῦν ἡ ἐπειτά μ’ ἀναρπάξασα θύελλα
οὔχιοτο προφέρουσα κατ’ ἡερόντα κέλευθα,
65 ἐν προχοῆς δὲ βαλοὶ ἀψορρόοις Θάκεανοιο.

“Ως δὲ τοι Πανδαρέου κούρας ἀνέλοντο θύελλαι·
τῆσι τοκῆς μὲν φθίσαν θεοί· αἱ δὲ θλίσσοντο
δρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δι’ Ἀρροδίτη
τυρῆ καὶ μελιτι γλυκερῷ καὶ ήδει οἴνῳ·
70 “Ηρη δὲ αὐτῆσιν περὶ πασέων δῶσε γυναικῶν
εἶδος καὶ πινυτήν, μῆκος δὲ ἕπορ’ Ἀρτεμις ἄγνη,
ἔργα δὲ Αθηναίη δέδας κλυτὰ ἐργάζεσθαι.

die illo, quando tibi robore invictus comedebat Cyclops
fortes socios; tu vero sustinebas, donec te sollertia
eduxit ex antro, quum-putares te moriturum.

Sic dixit, in pectoribus increpans carum cor:
ei autem plane ut navis in retinaculo cor manebat tolerans
continenter: at ipse volvēbatur huc et illuc.
Sicut autem quando ventriculum vir, multo igne ardenti,
plenum pinguedineque et sanguine, huc et illuc
varie-versat, valdeque cito cupit assatum esse:
sic ille huc et illuc volvēbatur, deliberans,
quomodo dum prociis impudentibus manus inferret,
solus quum-esset, multis. Prope vero eum venit Minerva
de-celio delapsa: corpore autem assimilata-erat mulieri:
stetitque ei supra caput, et ipsum sermone allocuta-est:

Cur iterum vigilas, pte omnibus infelix viris?
domus quidem tibi haec est, uxor autem tibi haec in domo,
et filius, qualem fere aliquis cuperet esse sibi filium.

Hanc autem respondens allocuta-est dea cæsiis-oculis Minerva:
cerne jam haec omnia, dea, apposite dixisti;
sed nonnihil mihi hoc animus in mente cogitat,
quomodo dum prociis impudentibus manus inferam,
solus quum-sim; hi autem semper frequentes intus sunt.
Insuper autem et hoc majus in mente cogito:
si enim eos interfecero, Jovisque tuaque voluntate,
quo subterfugiam? hoc te considerare jubeo.

Hunc autem rursus allocuta-est dea cæsiis-oculis Minerva:
miser, et quidem aliquis etiam pejori confidit socio,
qui-quidem mortalisque sit et non tanta consilia noverit:
at ego dea sum, perpetuo que te custodio
in omnibus laboribus; dicam autem tibi aperte:
si-vel quinquaginta agmina articulate-loquentium hominum
nos circumstarent, interficere cupientia Marte,
etiam horum abigere boves et pingues oves.
Sed capiat te et somnus: molestum est etiam excubare
tota-nocte vigilantem; e-mailis vero emerges jam-nunc.

Sic dixit; et inde ei somnum palpebris infudit:
ipsa autem retro in Olympum abiit nobilissima dearum,
quando hunc somnus capiebat, solvens curas animi,
membrorum-relaxator. Uxor vero experrecta-est honesta
sciens:] flebatque inde in lectis sedens mollibus.
Ac postquam flens satiarat-se suo in animo,
Dianæ primum supplicavit divina mulierum:

Diana, veneranda dea, filia Jovis, utinam mihi jam
sagitta pectoribus immissa animum eximeres
statim nunc; vel poste me raptam procella
iverit portans per aereas vias,
et fluentis injiciat reflui Oceani.

Sicut autem quando Pandari filias sustulerunt procellæ;
quibus parentes quidem perdidérant dii; ipsæ autem relictae-
erant] orbe in ædibus, curavit vero divina Venus
caseo, et melle dulci, et suavi vino:
Juno autem ipsis pte omnibus dedit mulieribus
speciem et prudentiam; proceritatem vero prebuit Diana
casta; opera autem Minerva docuit inclyta operari.

Εὗτ' Ἀφροδίτη δια προσέστιχε μαχρὸν Ὀλυμπὸν,
κούρης αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,
πε δέ Δία τερπικέραυνον — δ γάρ τ' εὐ οἶδεν ἀπάντα,
μοιράν τ' ἀμμορήν τε καταβηνητῶν ἀνθρώπων —
τόφρα δὲ τὰς κούρας Ἀρπιται ἀνγρεψάντο
καὶ δ' ἔδοσαν στυγερῆσιν Ἐρινύσιν ἀμφιπολεύειν.
ῶς ἐμ' ἀστώσειαν Ὀλυμπία δώματ' ἔχοντες,
πο θ̄ ἐμ' ἔπιπλάκαμος βάλοι Ἀρτεμίς, δρφ' Ὁδυσσῆα
δισσομόνη καὶ γαῖαν ὑπὸ στυγερὴν ἀφικοίμην,
μηδὲ τι χείρονος ἀνδρὸς ἔφραίνομι νόημα.
Ἄλλα τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔγει ταχῶν, δπτότες κέν τις
ἡματα μὲν κλαζή, πυκινῶς ἀκαχήκενος ξῖτορ,
πο νύκτας δ' ὑπνος ἔχησιν — δ γάρ τ' ἐπελήσην ἀπάντων
ἐσθλῶν ἡδὲ ταχῶν, ἐπει ἀρ βλέφαρ' ἀμφικαλάψει —
αὐτὸρ δέ μοι καὶ δινέρατ' ἐπέσσεινεν κακὸ δαίμων.
Τῆδε γάρ αὖτις μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴκελος αὐτῷ,
τοῖς ἑων, οἷος ξῖεν δίκαια στρατός αὐτὸρ ἔμδον κῆρ
ῳ χαῖρ', ἐπει οὐκ ἔφραμην δναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὑπαρ ξῖτο.
Ὦς ἔφατ': αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ηλιθεν Ἡώς.

Τῆς δ' ἀρα κλαιούστης δπα σύνθετο δίος Ὁδυσσεύς:
μερμήρις δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οι κατὰ θυμὸν
ἡδη γιγνώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλῆτιν.
πο Χλαίνων μὲν συνελῶν καὶ κώνεα, τοῖσιν ἐνεῦδεν,
ἔς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου ἔχ δὲ βοείην
θῆκε θύραζε φέρων Διὺς δ' εἴδετο, κείρας ἀνασχών.

Ζεῦ πάτερ, εἰ μ' ὕδελοντες ἐπει ταφερῆν τε καὶ
ἡγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπει μ' ἔκακωσατε λίγην, [ὑγρὴν
πο φύμην τὶς μοι φάσθαι ἐγειρομένων ἀνθρώπων
ἴνδονεν ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας μᾶλο φανήστω.

Ὦς ἔφατ' εὐχόμενος τοῦ δ' ἔχεις μητέλα Ζεύς·
αὐτίκα δ' ἔβρόντησας ἀπ' αἰγάληντος Ὀλυμπού,
νόθεν ἔχ νεφῶν γύθησε δὲ δίος Ὁδυσσεύς.

πο Φύμην δ' ἔξ οίκοι γυνὴ προέκειν ἀλετρίς
πλησίον, ἔνθ' ἀρ οι μύλαι εἴσατο, ποιμένι λαῶν·
τῆσιν δώδεκα πᾶσαι ἐπερέρωντο γυναῖκες,
ἀλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείσαται, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν δρ' ἀλλαι εὖδον ἐπει κατὰ πυρὸν ἀλεσσαν·
πο δὲ μὲν οὐπτω πάντε', ἀφαυροτάτῃ δὲ τέτυχο·
ἢ δια μύλην στήσασα ἔπος φάτο, σῆμα σγακτι·

Ζεῦ πάτερ, δέτε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν διάσσεις,
ἢ μεγάλην ἔβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόντος,
οὐδέ ποιει νέφος ἐστι· τέρας νύ τει τόδε φανεῖται.
πο Κρῆτον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῆ ἔπος θτοι κεν εἴπω·
μνηστῆρες πύματόν τε καὶ θστατοί ηματι τῶδε
ἐν μέγαροις Ὁδυσσῆος ηλοίσατο δεῖτ' ἔρατειν·
οἱ δή μοι καμπτωθυμαλγές γούνατ' ἐλυσαν,
ἀλφιτα τευχούσῃ νῦν θστατα δειπνήσειαν.

πο Πος δρ' ἔφη· χαῖρεν δὲ κλεηδόνι δίος Ὁδυσσεύς
Ζηνός τε βροντῇ· φάτο γάρ τίσσασαι ἀλείταις.

Αἱ δὲ ἀλλαι δμωατα κατὰ δματα καλ' Ὁδυσσῆος
ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρη ἀκάματον πῦρ.
Τηλέμαχος δ' εὐνήθεν ἀντστατο, ισθεος φῶς,
ποστο δὲ δια ποταροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,

ODYSSEAE XX.

Quando Venus divina adiit magnum Olympum,
puellis petitura perfectionem floridarum nuptiarum,
ad Jovem gaudentem fulmine (ille etenim bene scit omnia,
fortunamque infortuniumque mortalium hominum):
interea tamen pueras Harpyiae abriperunt,
et dederunt odiosis Erinnibus servituras:
sic me deleant Olympia domos habentes,
vel me pulcris-comis-præedita feriat Diana: ut Ulyssem
ob-oculos-habens, etiam terram odiosam subeam,
neu omnino pejoris viri læticem mentem.
Sed hoc quidem et tolerabile habet malum, quando aliquis
per-dies quidem flet, perpetuo dolens corde,
per-noctes vero somnus eum habet (hic etenim obliisci-facit
omnium) honorum et malorum, ubi palpebras obtexerit:)
at mibi et insomnia immittere-solet mala deus.
Hac enim rursus mihi nocte accubuit similis ipsi,
tadis, qualis ivit cum exercitu; at meum cor
gaudebat, quoniam non putabam somnum esse, sed jam visio-
nen-veram.] Sic dixit; statim vero in-aureo-sollo venit Au-
rora.] Illius autem flentis vocem intellexit diuinus Ulysses:
cogitabatque deinde: visa vero est ei in animo
jam ipsum cognoscens astare capiti.

Lænam quidem ubi-collegat et pelles, in-quibus cubabat,
in domum depositus in sella: extra vero bubulam pellēm
posuit foras ferens: Jovi autem supplicabat manibus sublati:

Jupiter pater, sic me volentes super siccumque et humidum
duxistis meam in terram, postquam me malis-affectionis valde,
omen aliquis mihi emittat ex pergefactorum hominum
intus; extra autem Jovis portentum aliud ostendatur.

Sic dixit precans: eum vero exaudivit providus Jupiter;
statimque tonuit a splendido Olymbo
ab-alto e nubibus; gavisus-est autem diuinus Ulysses.
Omen vero e domo mulier emisit molitrix
prope, ubi quidem ei molae erant, pastori virorum:
his autem duodecim omnes sedulo-incumbebant mulieres,
farinas-hordeaceas conficientes et trificeas, medullam viro-
rum.] Ceteræ quidem dormiebant, postquam triticum mo-
luerant; una vero nondum cessabat; debilissima autem erat:
quæ sane molam ubi-stiterat, verbum dixit, signum regi:

Jupiter pater, qui diis et hominibus imperas,
certe valde tonuisti a celo stellato,
neque usquam nubes est; portentum utique alicui hoc ostendis.] Pericte nunc et mihi miseræ verbum, quod dicam:
procī postremumque et ultimum die hoc
in sedibus Ulyssis capiant convivium desiderabile;
qui jam mihi labore tristi genua solverunt,
farinas conficiunt; nunc ultimo coenent.

Sic igitur dixit: gaudebat autem omnis diuinus Ulysses
Jovisque tonitu: putabat enim se ulturum noxiōs.

Ceteræ vero famulae in sedibus pulcris Ulyssis
congregatae accendebant in foco indefessum ignem.
Telemachus autem e-lecī surrexit, deo-par vir,
vestes sibi-induens: alque ensem acutum suspendit-ab hume-
ro; pedibusque sub nitidis ligavit pulcos calceos;

είλετο δ' μλικιμον ἔργος, ἀκαχυμένον ὅξεῖ γαλακῷ.
στῇ δ' ἐπ' οὐδὸν ἴων, πρὸς δ' Εύρύχειταιν ἔπιπεν·

Μαῖα φίλη, τὸν ἔτινον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
130 εὐνῇ καὶ σίτῳ; ή αὕτως κεῖται ἀκηδῆς;
τοιούτην γάρ ἡμοὶ μήτηρ, πινυτή περ ἔουσα·
ἐμπλήγδην ἔπερον γε τείς μερόπων ἀνθρώπων
χείρονα, τὸν δέ τ' ἄρετον ἀτιμήσας ἀποπέμπει.

Τὸν δ' αὗτε προσέειπε περίφρων Εύρυχεια·
135 οὐκ δὲ μιν νῦν, τέκνον, δναῖτον αἰτιώρο.

Οἶνον μὲν γάρ πίνε καθήμενος, δρόψθιελ' αὐτός·
σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινύμεναι· εἶρετο γάρ μιν.
Ἄλλ' θε τὴν κοίτον καὶ ὑπνον μιμηνῆσκοιτο,
ἡ μὲν δένειν· ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμωῆσιν·
140 αὐτὰρ δρύν, δις τις πάμπαν δίζυρδος καὶ ἀποτυμος,
οὐκ ἔθιελ ἐν λέκτροισι καὶ ἐν φίγεσσι καθεύδειν,
ἄλλ' ἐν ἀδειγήτῳ βοήῃ καὶ κώσειν οῶν
ἔδροι' ἐνὶ προδόμῳ· χλαῖναν δὲ ἐπιέσσαμεν ἡμεῖς.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἔκ μεγάροιο βεβήκει,
145 ἔγχος ἔχων· διμα τῷγε κύνες πόδας ἄργοι ἔποντο.

Βῆ δὲ ιμεν εἰς ἀγορὴν μετ' ἔυκνήμιδας Ἀχαιούς.

Ἡ δὲ αὐτὲς δμωῆσιν ἐκέλετο δια γυναικῶν,
Εύρυχει', Πτος θυγάτηρ Πεισηνορίδα·

Ἄγρειθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι
150 δάσσαστε τ' ἐν τε θρόνοις εὐποίησοις τάπτητας
βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
πάσας ἀμφιμάσσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας
καὶ δέπτα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταῦ δὲ μεθ' ὑδωρ
ἔρχεσθε κρήνηνδε καὶ οἰσετε θέσσον ιοῦσαι.

155 Οὐ γάρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
ἄλλα μᾶλ' ήρι νέονται· ἐπει καὶ πᾶσιν ἔρητι. [Θοντο.

Ὡς ἔφαθ' αἱ δέρα τῆς μᾶλα μὲν κλύνον ἥδε ἐπί·
Αἱ μὲν έπεικοις βῆσσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον·
αἱ δὲ αὐτοῦ κατὰ δῶματ' ἐπισταμένως πονέοντο.

160 Εἳς δὲ ἥλθον δρηστῆρες Ἀχαιῶν οἱ μὲν ἐπειτα
εῦ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ἔιλα· τοῦ δὲ γυναικες
ἥλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σφισιν ἥλθε συδώτης,
τρεῖς σιάλους κατάγων, οἱ ἐσαν μετὰ πᾶσιν δριστοι·
Καὶ τοὺς μὲν δὲ εἰσασ ταῦθεν μετέπειτα,
165 αὐτὸς δὲ αὖτ' Ὁδυσῆσ προσηγόρα μειλιχίοισιν·

Ξεῖν, ή ἄρα τις σε μᾶλλον Ἀχαιοι εἰς ορώσιν
ἡε σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρον, ὡς τὸ πάρος περ; [τεύς·

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὅδυσ-

αῖ γάρ δὴ, Εύμαιε, θεοὶ τισάστο λώδην,
170 οἵοις δέριζοντες διάσθαλα μηχανώνται

οἴκων ἐν ἀλλοτριώ, οὐδὲ αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχιμολον δέ σφ' ἥλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,

αἰγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπερπον αἰπόλοισιν,
175 δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δὲ μέρη ἔποντο νομῆσες.

Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν δέ τοισιν ἔριδούπων·
αὐτὸς δὲ αὖτ' Ὁδυσῆσ προσηγόρα κερτομοίοισιν·

Ξεῖν, ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδε ἀνιήσεις κατὰ δῶμα
ἀνέρας αἰτίων; διτάροις οὐκ ἔξεισθα θύραζε;

180 πάντως οὐχέτι νῦν διακρινέσσθαι δίω

sumisitque validam hastam, præfixam acuto sere;
stetit autem super limen gradiens, et Eurykleam allocutus.
est :] Nutrix dilecta, hospitem honorasti in domo
lecto et cibo? an sic jacet neglectus?

Talis enim mihi mater, prudens licet sit:
insane alterum honorat articulate-loquentium hominum,
deteriorem, alterum vero meliorem in honorum dimitit.

Hunc autem rursus allocuta-est prudens Euryclea :
ne illam nunc, fili, insontem accuses.

Vinum enim bibebat ille sedens, quamdiu volebat ipse :
cibum autem non-amplius dixit se appetere; interrogabat enim
ipsum.] Sed quando demum cubitus et somni meminerat,
illa quidem cubilia jussit et substernere ancillas :
at is, tanquam aliquis serumnosus et infortunatus,
non voluit in lectis et in stragulis dormire,
sed in cruda hubula pelle, et pellibus ovium
dormivit in vestibulo : lenam vero injecimus nos.

Sic dixit : Telemachus vero per domum transiens egressus-
est, habens; una eum canes pedibus veloces sequerantur.] Profectus est autem ire in concionem ad bene-ocreatos
Achivos.] At ancillas inde hortabatur divina mulierum,
Euryclea, Opis filia Pisenoride :

Agite, aliae quidem domum verrite festinantes,
asperteque; et in sedilibus fabrefactis tapetas
injicie purpureos : aliae vero spongiis mensas
omnes abstergite, purgate autem crateras
et pocula duplia fabrefacta : aliæ vero petituræ aquam
ite ad fontem, et afferte cito euntes :
non enim diu proci aberunt a-domo ;
sed valde mane venient; quoniam et omnibus est festus-dies.

Sic dixit: ille autem ei perquam auscultarunt et paruerunt.
Viginti quidem iverunt ad fontem nigris-aquis;
aliae vero illic in sedibus scite operabantur

Ingressi sunt autem famuli Achivorum : hi quidem deinde
bene et scite findebant ligna; sed mulieres
venerunt a fonte; illisque supervenit subulcus,
tres porcos deducens, qui erant inter omnes optimi.
Et hos quidem sivit per septa pulcra pasci,
ipse vero jam Ulyssem allocutus-est blandis verbis :

Hospes, jamne te magis Achivi respiciunt,
an te ignominia-afficiunt in sedibus, sicut antea quidem?

Hunc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
utinam enim jam, Eumeæ, dii ulciserentur contumeliam,
qua isti insultantes indigna machinantur
domo in aliena, nec pudoris portionem σχευαντι habent.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Prope autem ipsos venit Melanthius, custos caprarum,
capras agens, quae inter-omnes excellebant greges,
cœnam procis; duo autem una comitabantur pastores.
Et has quidem religavit sub portici sonora;
ipse vero jam Ulyssem allocutus-est conviclis :

Hospes, adhuc etiam nunc hic molestus-eris in domo
a-viris petens? at non exhibis foras?
omnino non-amplius nos diremunt-iri puto,

235 Τὸν δὲ αὐτές προσέπειπε βοῦν ἐπιδουχόλος ἀνήρ·
ατ γάρ τοῦτο, ἔπειν, ἔπος τελέσεις Κρονίων·
γνοῖς γέ, οἵτινες δύναμις καὶ χείρες ἔπονται.

240 Ός δὲ αὐτῶς Εὔμακος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσιν
νοστῆσαι Ὁδυσῆα πολύρρονα δύνε δόμονδε.

245 Ός οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Μνηστῆρες δὲ ἄρα Τηλεμάχῳ βάναντόν τε μόρον τε
ἡρτουν αὐτάρ δὲ τοῖσιν ἀριστερὸς ἡλιθενὸς ὅρνις,
αἰετὸς ὑψητέτης, ἔχη δὲ τρήρωνα πέλειτεν.

Τοῖσιν δὲ Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέπειπεν·
250 Ό φίλοι, οὐχὶ ἡμῖν συνθεύεται ἡδε γε βουλὴ,
Τηλεμάχοι φόνος ἀλλὰ μηνσώμεθα δαιτός.

Ως ἔφατ' Ἀμφίνομος τοῖσιν δὲ ἐπικῆνδανε μῦθος.
Ἐλθόντες δὲ δύωματ' Ὁδυσῆος θεοίο
χλαινάς μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
255 οἱ δὲ ἵερουν δίς μεγάλους καὶ πίονας αἴγας,
ἱερουν δὲ σύνας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελάτην·
σπλάγχνα δὲ ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων ἐν δέ τε οἴνῳ
κρητῆριν κερώντων κύπελλα δὲ νείμε συβάτης.
Σιτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, δρχαμος ἀνδρῶν,
260 καλοῖς ἐν κανέοισιν ἐψυχούσει δὲ Μελανθεύς.
Οἱ δὲ ἐπ' ὄντας ἔτοιμα προκείμενα χείρας ἴαλλον.

Τηλέμαχος δὲ Ὁδυσῆα καθίδρει, κέρδεις νομῶν,
ἐντὸς ἔսταθεος μεγάρου, πάρα λάϊνον οὐδὸν,
δίφρον δεικέλιον καταθεῖ διάγην τε τράπεζαν·
265 πάρα δὲ ἔτιθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δὲ οἴνῳ ἔχειν
ἐν δέπαι χρυσέω, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Ἐνταυθοὶ νῦν ἡσα μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
κερτομίλας δέ τοι αὐτὸς ἔγω καὶ χείρας ἀφέω
πάντων μνηστήρων· ἐπει οὗτοι δῆμιοι ἔστιν
270 οἶκος δός, ἀλλ' Ὁδυσῆος, ἐμοὶ δὲ ἐκτήσατο κείνος.
Τιμεῖς δὲ, μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
καὶ χειρῶν ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος δρηται.

Ως ἔφατ' οἱ δέ ἄρα πάντες δόδες ἐν χείλεσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, δὲ θαρσαλέων ἀγόρευεν.
275 Τοῖσιν δὲ Ἀντίνοος μετέφερε, Εὐπτείθεος οἰός·

Καὶ χαλεπὸν περ ἔοντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοὶ,
Τηλέμαχον· μάλα δὲ ἡμεν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
Οὐ γάρ Ζεὺς εἰλασ Κρονίων· τῷ κέ μιν ἡδη
καύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἔοντ' ἀγορητήν.
280 Ως ἔφατ' Ἀτίνοος· δὲ δέ ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Κήρυκες δὲ ἀνὰ ἄστου θεῶν ἱερὴν ἐκατόμηνη
ῆγον· τοὶ δὲ ἀγέροντο καρηκομάσωντες Ἀχαιοὶ¹
ἀλσος ὃποι σκιερὸν ἐκατεβόλου Απόλλωνος.

Οἱ δὲ ἐπέτησαν κρέ διπέτερα καὶ ἔρσαντο,
285 μοίρας διασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαιτά·
πάρα δὲ ἄρ' Ὁδυσῆος μοίραν θέσαν, οἱ πονέοντο,
ἴσην, ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον ὃς γάρ ἀνώγει
Τηλέμαχος, φίλος οὐδεὶς Ὁδυσῆος θεοίο.

Μνηστῆρας δὲ οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἴτα Αθήνη
290 λώβης ἰσχεσθαι θυμαλγέος· δέρρ' ἔτι μᾶλλον
δύν δχος κραδίην Λαερτιάδην Ὁδυσῆα.
Ων δέ τις ἐν μνηστήριν ἀνήρ, ἀθεμίστια εἰδὼς,
Κτησιππος δὲ δύνομι ἔσκε, Σάμη δὲ ἐν οἰκίᾳ ναίεν·

Hunc autem rarsus allocutus est *hōum bubalcus vir :*
utinam enim hoc, hospes, verbum perficeret Saturnius!
cognoscere, qualis mea potentia et *quales me manus comitem-*
tur.] Sic autem pariter Eumaeus supplicavit omnibus diis,
ut rediret Ulysses prudens suam domum.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Proci autem Telemacho mortemque interitumque
struebant : at iis sinistra venit avis,
aquila altivolans, tenebat vero timidam columbam.
Illi autem Amphionomus concionatus est, et dixit :

O amici, haud nobis continget hoc sane consilium,
Telemachi cœdes : sed meminerimus convivii.

Sic dixit Amphionomus, illis vero placebat sermo.
Intrantes autem in aedes Ulyssis divini,
laenias quidem deposuerunt in sediliibusque soliisque ;
ipso autem mactabant oves magnas et pingues capras ;
mactabant etiam sues porcos, et bovem armentalem ;
viscera vero assata distribuebant : ac vinum in
crateribus miscebant : pocula autem distribuit subulcus.
Panem vero ipsiis distribuit Philoëtius, princeps virorum,
pulcris in canistris ; vinumque fundebat Melantheus.
Illi vero ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

Telemachus autem Ulyssem sedere fecit, astutias versans,
intra bene-fundatam domum, apud lapideum limen,
sella turpi posita, parvaque mensa :
apposuit vero ei viscerum partes, et vinum infudit
in poculo aureo, et ipsum sermone allocutus est :
Illic nunc sede inter viros vinum bibens :
convicia vero tibi ipse ego et manus abarcebo
omnium procorum ; quoniam nequaquam publica est
domus hæc, sed Ulyssis, mihi autem acquisivit ille.
Vos vero, proci, continete animum a-convicio,
et manibus violentis ; ut ne qua lis et contentio oriatur.

Sic dixit : illi autem omnes mordicus labris compressis
Telemachum admirabantur, quod audacter loquebatur.
In-hos autem Antinous locutus est, Eupitheci filius :

Et molestus quantumvis sit, accipiamus sermonem, Achivi,
Telemachi ; valde autem nobis minatus loquitur.
Non enim Jupiter sivit Saturnius : alioquin ipsum jam
compescuissemus in aedibus, argutus licet sit concionator.

Sic dixit Antinous ; ille vero non curabat verba.
Praecones autem per urbem deorum sacram hecatomben
ducebant : congregabantur autem capite-comantes Achivi
luco sub umbroso longe-jaculantis Apollinis.

Hi autem postquam assarant carnes superiores, et igni ex-
traxerant, partibus divisis, convivabant celebri convivio.
Inde Ulyssi partem apposuerunt : qui ministrabant,
aequalem, sicut ipsi sortiebantur : sic enim jussit
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.

Procos autem illustres non omnino sinebat Minerva
contumelia abstinere acerba ; ut adhuc magis
subiret dolor cor Laertiadæ Ulyssis.
Erat vero quidam inter procos vir, nefario animo,
Ctesippus autem nomen erat, in Sameque domos habitabat;

- δε δή τοι κτεάτασσοι πεποιθώς θεσπεσίοισιν
290 μνάσκετ' Ὁδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
“Ος ρά τότε μηνοστήρων ίνπερφιάλοισι μετηύδα.
Κέλυτέ μεν, μηνοστήρες ἀγγίνορες, δόρε τι εἴπω·
μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὃς ἐπέοικεν,
Ισηνὸν οὐ γάρ καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
295 ξείνους Τηλέμαχον, δς καν τάδε δώμαθ' ίκηται.
Ἄλλ' ἄγε οἱ καὶ ἔγω δῶξ ξείνιον δόρρα καὶ αὐτὸς
ἢ λοετροχώρῳ δῶν γέρεας ήτε τῷ ἀλλῷ
δώμανον, οὐ κατὰ δώματα” Ὁδυσσῆος θείοιο.
“Πες εἰπὼν ἔρδιψι βοὸς πόδας χειρὶ παγαίτι,
300 κείμενον, ἐκ κανέοι λαβών· δ' ἀλεύσατ' Ὁδυσσεὺς,
ἥκα παρακλίνας κεφαλήν μελόησε δὲ θυμῷ
Σαρδάνιον μάλα τοιον· δ' εὔδομητον βάλε τοῖχον.
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ήνιπαπε μύθῳ.
Κτήσιππη, η μάλα τοι τόδε κέρδιον ἐπλετο θυμῷ·
305 οὐκ ἔβαλες τὸν ξείνον ἀλεύσατο γάρ βέλος αὐτάς.
“Η γάρ κέν σε μέσον βάλον ἔχει δύσοντι,
καὶ κέ τοι ἀντί γάμοιο πατήρ τάφον ἀμφεπονεῖτο
ἐνθάδε. Τῷδε μηδ τίς μοι δεικείας ἔντοιο
φαίνεται· ηδὴ γάρ νοέων καὶ οἶδα ἔκαστα,
310 ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεα· πάρος δ' ἔτι νήπιος ήτα.
Ἄλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τέτλαμεν εἰρούωντες,
μηχλον σφαζομένον οἶνοι τε πινομένοιο
καὶ σίτου· χαλεπὸν γάρ ἐρυκαχαίεν τὸν πολλούς.
Ἄλλ' ἄγε, μηχέτι μοι κακὰ ρέετε δυζμενέοντες·
315 εἰ δ' ἡδὸν μ' αὐτὸν κτείναι μενεαίνετε χαλκῶ,
καὶ κε τὸ βουλούμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη
τεθνάμεν, η τάδε γ' αἰεν δεικέα ἔργ' δραστεύει,
ξείνους τε στυφελίζομένον δώματας τε γυναικάς
ρυσταζόντας δεικελώνας κατὰ δώματα καλά.
320 “Ὡς Ἑραθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκήν ἐγένοντο πιωτῆ·
δῆδε δὲ δὴ μετέπει Δαμαστορίδης Ἀγέλας·
“Ὥ φίλοι, οὐκ ὃν δὴ τις ἐπὶ δρήνετι δικαίω
ἀντιθίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαῖον·
μήτε τι τὸν ξείνον στυφελίζετε μήτε τιν' ἄλλον
325 δημάνων, οὐ κατὰ δώματα” Ὁδυσσῆος θείοιο.
Τηλέμαχῷ δέ καὶ μῦθον ἔγω καὶ μητέρι φαίνην
ἡπιον, εἰ σφωϊν κραδίη ἀδέο ἀμφοτέροιν.
“Οφρά μὲν ινέν θυμῷς ἔνι στήθεσσιν ἐώλπει
νοστήσειν Ὁδυσσῆα πολύφρονα δῆδε δόμονδε,
330 τόφρ' οὕτις νέμεσις μενεύειν τ' ἦν ίσχεμεναι τε
μηνοστήρας κατὰ δώματα· ἐπεὶ τόδε κέρδιον ήνεν,
εἰ νόστος” Ὁδυσσεὺς καὶ ὑπότροπος ήκετο δῶμα·
νῦν δ' ἡδὴ τόδε δῆλον, δτ' οὐκέτι νόστιμος ἔτιν.
Ἄλλ' ἄγε, σῆ τάδε μητρὶ παρεζόμενος καταλέξον
335 γῆμασθ', δοτὶς ἄριστος ἀνήρ καὶ πλείστα πόργειν·
δόρρα σὺν μὲν χαίρων πατρώια πάντα νέμηαι,
ἔσθων καὶ πίνων· η δ' ἀλλού δῶμα κομίζῃ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηῦδα·
οὐ μὰ Ζῆν, Ἀγέλας, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἔμοιο,
340 δς που τῇλ' Ἰθάκης η ἔρθιται η ἀλάληται,
οὗτι διετρίβω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κελεύω
γῆμασθ', φ' ξθέλη, ποτὶ δ' ἀσπετα δῶρα δίδωμι·

ΟΔΥΣΣΕΕ Ξ. Ξ.

qui scilicet possessionibus fretus immensis
ambiebat Ulyssis dum absentis uxorem.
Is quidem tunc inter procos superbos dixit :
Audite me, proci illustres, ut aliquid dicam;
partem quidem jam hospes habet dudum, sicut decet,
sequalem; non enim honestum est privare, nec justum,
hospites Telemachi, quicunque ad-has aedes pervenerit.
Sed age, ei et ego dem hospitale donum : ut et ipse
vel balneatori det munus, vel alicui aliis
famulorum, qui sunt in sedibus Ulyssis divini.
Sic locutus, proiecit bovis pedenu manu robusta,
jacentem, ex canistro sumtum : sed evitavit eum Ulysses,
leniter declinato capite; subriat autem animo
Sardarium omnino rīsum talēm : ille tamen bene-adjicatum
seruit murum.] Ctesippum vero Telemachus increpuit sermo-
ne :] Ctesippe, certe omnino tibi hoc utilius fuit animo :
non percussisti hospitem; evitavit enim telum ipse.
Certe enim te medium percussissest hasta acuta,
et tibi pro nuptiis pater exequias celebrasset
hic. Ideo ne quis mihi insolentias in domo
prodat : jam enim intelligo et novi singula,
bonaque et quae-sunt pejora : antea vero adhuc infans eram.
Sed tamen haec quidem et toleramus insipientes,
ovibus mactatis, vinoque potato,
et pane consumto : difficile enim colibere unum multos.
Sed age, ne-amplius mihi mala facite infensi :
sin autem jam me ipsum interficere cupitis aere,
etiam hoc vellem, et multo satius eset
mori, quam hec semper indigna opera videre,
hospitesque pulsatos, famulasque mulieres
vos violantes indigne per aedes pulcas.
Sic dixit : illi vero omnes muti facti-sunt silentio :
sero autem tandem inter-eos locutus-est Damastorides Age-
laus :] O amici, haud jam quisquam super dicto sequo
contrariis verbis carpens ssevit :
neu amplius hunc hospitem pulsate, neu quenquam alium
famulorum, qui in sedibus sunt Ulyssis divini.
Telemacho autem verbum ego et matri dixerim
mite, si ipsa corde placeat ambobus.
Quamdiu quidem vobis animus in pectoribus sperabat
rediturum Ulyssem prudentem suam domum,
tamdiu minime indignum manereque erat et detinere
procos in sedibus; quoniam hoc satius erat,
si rediisset Ulysses, et redux venisset domum :
nunc vero jam hoc manifestum, quod non-amplius redditus-
compos est.] Sed age, tuæ haec matri assidens nuntia,
ut-nubat et, quicunque optimus vir, et qui plurima præbue-
rit:] ut tu quidem gaudens paterna omnia possideas,
edens et bibens; illa vero alias domum curet.
Illum autem rursus Telemachus prudentis contra allocutus-
est :] non per Jovem, Agelae, et dolores patris mei,
qui alicubi longe ab-Ithaca vel periit vel vagatur,
nequaquam remoror matris nuptias; sed jubeo eam
nubere, cuiuscunq; velit, atque insuper multa dona dabo:

αἰδέομαι δὲ δέκουσαν ἀπὸ μεγάρου δίεσθαι
μύθῳ διηγήκαλῷ μὴ τοῦτο θέδε τελέσειεν. [vii]

345 Ός φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆροι δὲ Παλλὰς Ἀοή-
δοσεστον γέλοι ὡρσε, παρέπλαγχεν δὲ νόημα.

Οἱ δὲ ήδη γναθμοῖσι γελοίων ἀλλοτροίσιν·
αἰμοφόρυκτο δὲ δὴ κρέα ἥσθιον· δόσε δὲ ἄρετον σφέων
δακρυόφιν πίκμπλαντο· γέρον δὲ ὕπερ θυμός.

350 Τοῖσι δὲ καὶ μετέπειτε Θεοκλύμενος θεοειδῆς·

Ἄ δειλοι, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμένων
εἴλυσται κεφαλή τε προσωπά τε τένρες τε γοῦνα.
Οἰμωγή δὲ δέδητε δεδάκρυνται δὲ παρεια·
αἴματι δὲ ἔρραδαται τοιχοὶ καλαὶ τε μεσόδμαι·
·εἰδέλων δὲ πλέον πρόθυρον, πλείῃ δὲ καὶ αὐλῇ,
ζεμένων Ἑρεβόςδε ὑπὸ ζόρον· ήλιος δὲ
οὐρανοῦ ἐξαπώλει, κακὴ δὲ ἐπιδέρμομεν ἀχλύς.

Ὄς ἔφατο· οἱ δὲ ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἥδη γέλασσαν.
Τοῖσιν δὲ Ἐύρυμαχος, Πολύδου πάτερ, ἦρχ' ἀγορεύειν·

360 Ἀφράτινει ξείνος νέον ἀλλοθεν εἰληλουθώς.

Ἄλλα μιν αἴψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
εἰς ἀγορὰν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἔισκει.

Τὸν δὲ αὐτὸν προσέπειτε Θεοκλύμενος θεοειδῆς·

Ἐύρυμαχ', οὐτὶ δὲ ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆς δόπαζεν·
365 εἰσὶ μοι ὀφραλμοὶ τε καὶ οὐαταὶ καὶ πόδες ἔμφρω
καὶ νόσος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἔεικης.

Τοῖς ξέψαι θύραζε, ἐπεὶ νέον κακὸν ὑμένων
ἔρχομενον, τό κεν οὕτις ὑπεκφύγοις οὐδὲν ἀλέατο
μυητήρων, οἱ δῶματα κατ' ἀντιθέουν· Ὁδοσῆς
370 ἀνέρας ὑδρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσθε.

Ὄς εἰπὼν ἐξῆλθε δόμων αὐναπετάσσοντων·
ἴκετο δὲ οἱ Πειραιῶν, διμιν πρόφρων ὑπέδεκτο.

Μνηστῆροι δὲ ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους δρώντες
Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπεὶ ξείνοις γελώντες·

375 ὁδὲ δὲ τις εἰπεική νέων ὑπερηγορεύοντων·

Τηλέμαχ', οὕτις σεῖο κακοειδώτερος ἀλλος·
οἶον μέν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
σίτου καὶ οἴνου κεχρυμένον, οὐδέ τι ἔργων
ἐμπαῖαι οὐδὲ βίης; ἀλλ' αὔτως ἀχθὼς ἀρούρης.

380 Ἄλλος δὲ αὔτέ τις οὗτος ἀνέστη μαντεύεσθαι.

Ἄλλ' εἰ μοι τι πίθοι, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
τοὺς ξείνους ἐν νηὶ πολυκληῆδι βαλόντες

ἢ Σικελοὺς πέμψουμεν, δύνειν καὶ τοι ἄξιον ἀφοι.

Ὄς ἔφασαν μνηστῆρες δὲ οὐκ ἐμπάζετο μύθων·
385 ἀλλ' ἀκένων πατέρεα προσεδέρκετο, δέγμενος αἰετό,
διπτότε δὲ μνηστῆροις αναιδέσι χείρας ἔρησει.

Ἔτε κατάγνησιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἔχαστον μύθον ἄκουεν.

390 Δεῖπνον μὲν γάρ τοιγε γελοίωντες τετύκοντο
ἥδη τε καὶ μενοειδές, ἐπεὶ μάλα πολλὰ ίέρευσαν·
δόρπον δὲ οὐκ ἀν πως ἀχαρίστερον ἀλλο γένοιστο,
οἷον δὴ τόχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερὸς ἀνήρ
θησέμεναι· πρότεροι γάρ δεικά μηχανώντο.

vereor autem invitam a domo pellere
verbo violento; ne istud deus perficerit.

Sic dixit Telemachus: procis vero Pallas Minerva
inextinctum risum movit, errareque fecit intellectum.

Hi autem jam maxillis ridebant alienis;
cruentatasque carnes comedebant; oculi vero iporum
lacrimis implebantur; fletumque præsagiebat animus.

Inter hos autem et locutus est Theoclymenus deo-similis:

Ah miseri, quod malum hoc patimini? nocte quidem vestra
obvoluta sunt capiteaque, faciesque, subtnaque genua.
Ululatus autem exarsit, lacrimaque opplete sunt genæ:
sanguine vero coopersi sunt parietes pulcraque intercolumnia; simulacris autem plenum est vestibulum, plenaque et
aula, properantibus in Erebū sub tenebras; sol vero
ex-coelo deripit; malaque incessit caligo.

Sic dixit: illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
His vero Eurymsache, Polybi filius, incipiebat loqui:

Desipit hoepes nuper aliaminde *huc adiuvet*.
Sed ipsum statim, juvenes, domo emittite foras,
in forum ut-eat; quoniam haec nocti assimilat.

Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-similis:] Eurymsache, nequaquam te jubeo mihi comites præbere;
sunt mihi oculique et aures et pedes ambo,
et mens in pectoribus facta nequaquam incongrua.

Horum-ope exibit foras, quoniam sentio malum vobis
ingruens, quod nemo subterfugere possit neque evitare
procorum, qui per domum deo-paris Ulyssis
viros contumelia-afflentes injusta machinamini.

Sic locutus, exivit sedibus ad-habitandum-commidis:
ivit autem ad Piraeum, qui ipsum lubens suscepit.
Proci vero omnes in se-invicem intuentes,
Telemachum irritabant, de hospitibus ridentes:
sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium :

Telemache, nemo te pejorum-hospitum-exceptor aliis;
qualem quidem quandam hunc habes mendicum erronem,
panis et vini indigentem, nec quicquam operam
scientem, nec fortitudinis, sed incassum pondus terre.
Alius autem demum quidam hic surrexit ad-vaticinandum.
Sed si mihi parueris, quod multo satius fuerit:
illos hospites in navem multis-transtris-instructam conjectos
ad Siculos mittamus, unde quis dignum pretium-referat.

Sic dixerunt proci: ille vero non curabat verba;
sed tacite patrem intuebatur, expectans semper,
quando demum procis impudentibus manus inferret.

At e-regione autem ubi posuerat perpulcram sellam
filia Icarii, prudens Penelope,
virorum in sedibus uniuscujusque sermonem audiebat.
Prandium etenim illi ridentes fecerant,
suaveque et gratum, quippe valde molta mactarant:
coena vero nequaquam injuncundior alia fieri possit,
qualem sane mox erant dea et fortis vir
facturi: priores enim proci indigna machinebantur.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Φ.

Τόξου θέτις.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θελ κλαυχῶπις Ἀθήνη
κούρῃ Ἰκαρίοι, περιφρονὶ Πηγελοπείῃ,
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολιον τε σιδηρον
ἐν μεγάροις Ὁδυσσῆος, ἀελιὰ καὶ φόνου ἀρχήν.
δ Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οὐδόμοιο·
εἰλετο δὲ κληῆδ' εὐκαιμπαῖα χειρὶ παχεῖῃ
καλὴν, χαλκείην· κώνη δ' ἐλέφαντος ἐπῆγεν.
Βῆ δ' ἔμεναι θάλαμονδ σὺν ἀμφιπόλοιστ γυναιξὶν,
ἔσχατον· ἔνθα δέ οἱ κειμηλιὰ κείτο ὀντακτος,
10 χαλκάς τε χρυσός τε πολύχυμητος τε σίδηρος·
ἔνθα δὲ τόξον κείτο παλίντονον ήδε φαρέτρη
ἰοδόκος, πολλοὶ δὲ θεσαν στονόντες δίστοι·
δῶρα, τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶρε τυχῆσας,
Ἴφιτος Εὔρυτίδης, ἐπιεικέλος ἀθανάτοισιν.
15 Τῷ δὲ ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιν
οἴκῳ ἐν Ὀρτιλόγῳ δαίρονος ήτο. Ὁδυσσεὺς
ἡλθε μετὰ χρείος, τό δέ οι πᾶς δῆμος δφελεν·
μῆλα γάρ εξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἀνδρες δειραν
νησοι πολυλήσι τριηχάσι· ήδε νομῆας.
20 Τῶν ἔνεκ' ἔξεινην πολλὴν δόδον ἢλθεν Ὁδυσσεὺς,
παιδίνος ἔνων· πρὸ γάρ ἦκε πατήρ ἀλλοι τε γέροντες.
Ἴφιτος αὐθ' ἵππους διζήμενος, αἱ οἱ δλοντο,
δώδεκα θήλειαι, οὐτὸ δ' ἡμίονοι ταλαιρογοι·
αἱ δή οἱ καὶ ἐπειτα φόνον καὶ μοῖρα γένοντα,
25 ἐπειδὴ Δίδες υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
φῶθ', Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπιστόρα ἔργων,
δι μιν ξείνον ἔντα κατέκτανεν φέντοικω·
σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν δπιν ἥδεστατ' οὐδὲ τράπεζαν,
τὴν δή οι παρέθηκεν ἐπειτα δέ πέφνε καὶ αὐτὸν·
30 ἵππους δ' αὐτὸς ἔχει κρατερώνυχας ἐν μεγάροισιν.
Τὰς ἔρεων Ὁδυσσῆι συνήντετο· δῶρα δὲ τόξον,
τὸ πρὸ μὲν δ' ἔρορει μέγας Εὔρυτος, αὐτὰρ δ παιδὶ^{το}
κάλλιπτ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
Τῷ δ' Ὁδυσσεὺς ξίφος δξην καὶ ἀλκιμοι ἔγχος ἔδωκεν,
35 ἀφήνην ξεινοσύνης προσκήδεος· οὐδὲ τραπέζῃ
γνώτην ἀλλήλων· πρὸν γάρ Δίδες υἱὸς ἐπεφένεν
Ἴφιτον Εύρυτίδην, ἐπιεικέλον ἀθανάτοισιν,
δι οι τόξον ἔδωκε. Τὸ δ' οὐποτε δίος Ὁδυσσεὺς,
ἐρχόμενος πολεμόνδε μελαινάναν ἐπὶ νηῶν,
40 ἥρειτ· ἀλλ' αὐτοῦ μνῆμα ξείνοι φίλοιο
κέσκετ' ἐν μεγάροισι· φόρει δέ μιν ής ἐπὶ γαίης.
Ἡ δ' θετε δη θάλαμον τὸν ἀφίκετο δια γυναικῶν
οὐδόν τε δρύνον προσεβήσατο, τὸν ποτε τέκτων
ἔσσεν ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην Ἰθυνεν'
45 ἐν δὲ σταθμούς ἀφσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς·
αὐτίκ' ἄρ' ήγ' ίμάντο θῶς ἀπέλυσε κορώνης·
ἐν δὲ κληῆδ' ἥκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὅχῆας,
ἄντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν ἥντε τεύρος,
βοσκόμενος λειμῶν· τόσ' ἔθραχε καλὰ θύρετρα,

ΟΔΥΣΣΕΑ XXI.

Arcus in medio positus.

Huic autem in mente-posuit dea cæsiis-oculis Minerva,
filiae Icarii, prudenti Penelopæ,
arcum procis ponere, canumque ferrum,
in ædibus Ulyssis, certamina et cœdis principium.
Scalam vero altam ascendit suæ domus;
sumsitus clavam bene-flexam manu crassa
pulcram, aæream; manubrium autem eboris inerat.
Profectaque-est ire in-thalamum, cum famulis mulieribus,
intimum; illic vero ei thesauri jacebant regis,
æsque, aurumque, valdeque-elaboratum ferrum :
Ibique arcus jacebat reflexus, et pharetra
sagittifera, multaque inerant lucidoσσα sagittæ:
dona, quæ ei hospes Lacedæmone dedit obvius-factus,
Iphitus Eurytides, similis immortalibus.
Hi vero in Messena occurrerunt sibi-invicem,
in domo Orsilochi prudentis : nempe Ulysses
ivit ad-quærendum debitum, quod ei totus populus debebat :
oves enim ex Ithaca Messenii viri sustulerant
navibus multa-transstra-habentibus trecentas, et pastores.
Horum gratia in-legationem multam viam obiit Ulysses,
adolescens quum-esset : misit enim pater, aliquie senes.
Iphitus autem venerat equas quærens, quæ ei perierant,
duodecim feminæ, sub tisque mulæ patientes-operum;
quæ sane ei el postea cœdes et fatum facta-sunt,
postquam ad-Jovis filium pervenit magnanimum
virum, Herculem, magnorum scientem operum;
qui ipsum, hospes quum-esset, interfecit sua in domo :
iniquus, nec deorum vindictam reveritus-est nec mensam,
quam ille jam ei apposuerat: postea autem occidit etiam
ipsum:] equas vero ipse habuit solidis-ungulis in ædibus.
Has quærens Ulyssi obvius-factus-est; dedit autem arcum,
quem anteā quidem gestabat magnus Eurytus; at is filio
eum reliquit moriens in ædibus excelsis.
Illi vero Ulysses ensem acutum et validam hastam dedit.
principium hospitiū necessarii: nec mensa
cogniti-sunt inter se: prius enim Jovis filius interfecit
Iphitum Eurytiden, similem immortalibus,
qui ei arcum dedit. Hunc autem neutiquam divinus Ulysses,
proficiscens ad-bellum nigris in navibus,
capiεbat; sed illuc monumentum hospitiū dilecti
jacebat in ædibus; gestabat vero is ipsum sua in terra.
Quando autem jam ad thalamum hunc pervenit divina mu-
lierum, limenque querum ascenderat, quod olim faber
polivit scite, et ad-perpendiculum exegit;
in eo vero postes aptavit, foresque apposuit splendidas :
statim deinde illa forūm cito resolvit annuli,
et clavem immisit, forūmque repulit pessulos,
ex-adverso eos aptans: haec autem resonuerunt, velut taurus
pascens in-pralo; tantum sonuerunt pulcræ fores,

50 πληγέντα κληῆδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὄκα.

“Η δ’ ἀρ’ ἐφ’ ὑψηλῆς σανίδος βῆται ἔνθα δὲ χηλοὶ¹
ἔτασαν ἐν δ’ ἄρα τοῖσι θυάδεα εἴματ’ ἔκειτο.

“Ἐνθεν δρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου αἰνυτὸ τόζον
αὐτῷ γωρυτῷ, δὲ οἱ περίκειτο φαεινός.

55 Ἐξομένη δὲ κατ’ αὖθι, φλοιοὶ ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
χλαῖ μάλα λιγέως ἐκ δ’ ἥρε τοῖσον ἄνακτος.

“Η δ’ ἐπει οὖν τάρρῳ πολυδαχρύτοιο γόσιο,
βῆται δὲ μέγαρονδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυόδε,

τοῖσον ἔχουσαν ἐν γειρὶ παλίντονον ἡδὲ φαρέτρην
60 ιοδόνον πολλοὶ δὲ ἔνεσαν στονέντες δίστοι.

Τῇ δ’ ἀρ’ δὲ μάρτιποι φέρον δρυκιον ἔνθα σίδηρος
κείτο πολὺν καὶ χαλάδος, δέθλια τοιοῦ ἄνακτος.

“Η δ’ δε μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
στῆται παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,

65 ἀντα παρειάν σχημένη λιπαρὸς κρήδεμνα.

[ἀμφίπολος δ’ ἄρα οἱ κεδνὴ ἔκάτεροι παρέστη.]

Αὐτίκα δὲ μνηστῆροι μετηύδε καὶ φάτο μῆδον.

Κέλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνωρες, οἱ τόδε δῶμα
ἐχράετε ἐσθίεμεν καὶ πινέμεν ἐμμενές αἰεὶ

70 ἀνδρὸς ἀποιχομένοι πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν’ ἀλλγε
μύδου ποιήσασθαι ἐπισχεσίῃν ἐδύνασθε,

ἀλλ’ ἐμὲ ἵμενοι γῆμαι θέσθαι τε γυναικά.

Ἄλλ’ σχετε, μνηστῆρες, ἐπει τόδε φαίνεται ἀεθλον
θήσων γάρ μέγα τοῖσον Ὀδυσσῆος θεῖοι.

75 δε δέ κε ἥριτατ’ ἐντανυσθή βιὸν ἐν παλάμησιν
καὶ διοιστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,

τῷ κεν δὲ μέγικην, νοσφισταμένη τόδε δῶμα
κουριδίον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιοτοῖο·

τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι δύομαι ἐν περ δνείρῳ.

80 Ως φάτο καὶ δὲ Ἐύμαιον ἀνώγει, διὸν ὑφορδόν,
τοῖσον μνηστῆροις θέμειν πολιόν τε σίδηρον.

Δαχύσας δὲ Ἐύμαιος ἔδέσται καὶ κατέθηκεν
χλαῖ δὲ βουκόλος ἀλλοθ’, ἐπει τὸδε τοῖσον ἄνακτος.

Ἀντίνοος δὲ ἐνενίπετεν ἕπος τ’ ἐφατ’ ἐπ’ ὁνόμαζεν
85 Κέλυπος ἀγριῶται, ἐφημέρια φρονέοντες,

ἀδειῶ, τί νοι δάκρυ κατείσθεντον ἡδὲ γυναικί²
θυμὸν ἐν στήθεσσιν δρίνετον; ἤτε καὶ ἀλλως

κείται ἐν ἀλγεσι θυμὸς, ἐπει φύλον ἀλεσ’ ἀκοίτην.
Ἄλλ’ ἀκένων δαίνυσθε καθηγμενοι τὸδε θύραζε

90 καλαίτον ἔξελθόντε, κατ’ αὐτούθι τοῖσι λιπόντε,
μνηστῆρεσσιν ἀεθλον ἀσπατον οὐ γάρ δίω

ρηγδίων τόδε τοῖσον ἔνξοντες ἐντανύεσθαι.

Οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνήρ ἐν τοιζεσι πᾶσιν,
οἶος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς δητοπα—

95 οις καὶ γάρ μνήμων εἰμί — πάτις δὲ ἔτι νῆπιος ἦσα.

Ως φάτο τῷ δὲ ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
νευρήν ἐντανύεσσιν διοιστεύεσσιν τε σίδηρου.

“Ητοι δίστοι γε πρώτος γεύεσθαι ἐμελλεν
ἐκ χειρῶν Ὀδυσσῆος ἀμύμονος, δν ποτ’ ἀτίμα,

100 ήμενος ἐν μεγάροις, ἐπει δὲ ὠρνες πάντας ἔταιρους.
Τοῖσον δὲ καὶ μετέειρ’ ιερὴ ίση Τηλεμάχοιο·

Ως πόποι, ή μάλα με Ζεὺς ἀφρονα θῆκε Κρονίων
μήτηρ μέν μοι φῆσι φίλη, πινυτή περ ἐօυσα,

pulse clavi, aperteque sunt ei cito.

Ipsa vero altum tabulatum ascendit, ubi quidem arcæ
stabant; in his vero odoriferæ vestes jacebant.

Illinc manu-porrecta, a clavo cepit arcum
cum-ipsa theca, quæ ei circumdata-erat splendida.

Sedensque ibidem, caris genibus eum impositum-tenens,
flebat admodum stridule; eduxitque arcum regis.

Hæc autem postquam satiata-est lacrimoso fletu,
profecta-est ire in-domum ad proœ illustres

arcum tenens in manu reflexum, ac pharetram
sagittiferam; multæ vero inerant luctuosæ sagittæ.

Cum ea autem simul ancille portabant cistam; ubi ferrum
jacebat multum et æs, certamina regis.

Sed quando demum ad-proœs pervenit divina mulierum,
stetit ad postem domus firmiter structæ,
genis obtendens nitida redimicula.

[ancilla vero ei proba utrinque astitit.]

Statim autem ea inter-proœs locuta-est, et dixit sermonem :

Audite me, proci illustres, qui in-hanc domum
ingruistis ad-comedendum et bibendum assidue semper,
viro absente multo tempore; neque ullum alium

hujus rei facere prætextum potuistis;

nisi me cupientes ducere, facereque uxorem.

Sed agite, proci, quoniam hoc appareat certamen;

deponam enim magnum arcum Ulyssis divini:

qui autem facillime intenderit arcum in manibus,

et sagittam-miserit per-secures duodecim omnes,

hunc una secuta-fuero, relicta hac domo
juventutis meæ, perpulcra, plena victu,

cujuis aliquando recordaturam me puto, vel in somnio.

Sic dixit; et Eumeus jussit, divinum subulcum,

arcum procis deponere, canumque ferrum.

Lacrimans vero Eumeus eum accepit et depositus;

flebat autem bubulus ex-altera-parte, postquam vidit arcum
regis.] Antinous vero eos increpabat, verbumque dixit et elo-

citus-est :] Stulti rustici, quæ-in-diem-sunt cogitantes;

ah miseri, cur jam lacrimas funditis, et mulieri

animum in pectoribus commovetis? cui etiam alioqui

jacet in doloribus animus, postquam carum perdidit maritum.

Sed lacite epulamini sedentes; vel foras

flete egressi, hic arcum relinquentes,

procis certamen difficile; non enim puto

facile bunc arcum bene-politum tensum-iri.

Non enim quisquam adest talis vir inter hosce omnes,

qualis Ulysses erat; ego vero eum ipse vidi

(etenim memor sum), puer autem adhuc infans eram.

Sic dixit : ipsi vero animus in pectoribus sperabat

nervum se tensurum, sagittamque-missurum per-ferrum.

Nempe sagittam quidem primus gustaturus erat

ex manibus Ulyssis eximii, quem olim contumelia-afficiebat

sedens in aedibus, incitabatque omnes socios.

Inter-hos vero et locuta-est sacra vis Telemachi :

Dii boni, certe valde me Jupiter dementem reddidit Satur-

nus :] mater quidem mea dicit cara, prudens quamvis sit,

Ἄλλω δέ μ' ἔμεσθαι, νοσφισταμένη τότε δῶμα.
 105 αὐτάρ ἐγώ γελῶ καὶ τέρπομαι δέρρονι θυμῷ.
 Ἀλλ' ἀγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἀεθλον,
 οἵη νῦν ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιΐδα γαῖαν,
 οὔτε Πύλου ιερῆς οὔτε Ἀργεος οὔτε Μυκήνης:
 [οὔτε] αὐτῆς Ἰθάκης οὔτε ἡ πείροιο μελαίνης:]
 110 καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε: τί με χρὴ μητέρος αἴνου;
 ἀλλ' ἀγετε μὴ μύνησο παρελθετε μηδὲ ἔτι τόδου
 δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυστόν, δρός ίδμαν.
 Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρήσαμην·
 εἰ δέ κεν ἐντανύσω διοϊστεύσω τε σιδήρου,
 115 οὐ κέ μοι ἀγνωμένῳ τάδε δώματα πόνια μήτηρ
 λείποι δέ μ' ἄλλωι ιών', δέ τ' ἐγὼ κατόπισθε λιπούμην,
 οἵης τ' ἡδη πατρὸς ἀεθλοις καλλ' ἀνελέσθαι.
 Τῇ καὶ ἀπ' ὠμοιν ἥραιναν θέτο φοινικόσσεσσαν,
 δρόδος ἀναίξας· ἀπὸ δὲ ἔιρος δένθ θέτ' ὠμων.
 120 Πρῶτον μὲν πελέκεας στῆσεν, διὰ τάφρον δρύξας
 πέστι μίαν μακρὴν καὶ ἔτι στάθμην ίθυνεν.
 ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφος δὲ ἐλε πάντας ἰδόντας,
 ὡς εὐκόσμως στῆσε· πάρος δὲ οὐ πώποτ' ὅπωτει.
 Στῆ δὲ ἀρ' ἐπ' οὐδὸν ίών καὶ τόξου πειρήτηζεν.
 125 Τρίς μὲν μιν πελέμαξεν, ἔρυστοσθαι μενεάνιν·
 τρὶς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιειδόμενος τόγε θυμῷ,
 νευρὸν ἐντανύσεν διοϊστεύσεν τε σιδήρου.
 Καὶ νῦν κε δὴ δέ τάνυσσε, βίη τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
 ἀλλ' Ὁδυσεὺς ἀνένευε καὶ ἐσχεθεν ίέμενόν περ.
 130 Τοῖς δὲ αὐτὶς μετέειφ' ιερὴ ή τοῦ λεμάχοι·
 Τῷ πότῳ, ή καὶ ἐπειτα κακὸς τ' ἐσόμαι καὶ ἀκίνις
 τὴν νεώτερος είμι καὶ οὕπω χεροὶ πέποιθα
 ἀνδρὸς ἀπαμύνασθαι, διε τις πρότερος χαλεπῆνη.
 Ἀλλ' ἀγεθ', οὔπερ ἐμεῖο βίη προφερέστεροι ἔστε,
 135 τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἀεθλον.
 Ως εἰπὼν τόξον μὲν ἀπὸ δέ θήκε χαμᾶζε,
 κλίνας κολλητῆσιν ἐξέστησι σανίδεσσιν·
 αὐτοῦ δὲ ὡκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ·
 ὅψ δὲ αὐτὶς κατ' ἀρ' ἔξετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 140 Τοῖσιν δὲ Ἀντίνοος μετέφη, Εὔπειθεος οὐδές·
 "Ορυνθ' ἔξείνες ἐπιδέξας πάντες ἑταῖρος,
 ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, θεν τέ περ οἰνοχοεύει.
 Ως ἔρατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δὲ ἐπιζήναντες μῆθος.
 Λειωδῆς δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἰνοπος οὐδέ,
 145 δισφι θυοχόδος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν
 ήσε μυγούτατος αἰεὶ· ἀτασθαλίαι δέ οἱ οἴω
 ἐχθροὶ ἔσαν, πᾶσι δὲ νεμέστα μνηστήρεσσιν.
 "Ος δα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὡκύ.
 Στῆ δὲ ἀρ' ἐπ' οὐδὸν ίών καὶ τόξου πειρήτηζεν.
 150 οὐδέ μιν ἐντάνυσε· πρὶν γάρ κάμε χείρας ἀνέλκων,
 ἀτρίπτους, ἀπαλάς· μετὰ δὲ μνηστῆροις ἔπειν·
 Πολλοὺς γάρ τόδε τόξον ἀριστῆς κεκαθάνει
 θυμῷ καὶ φυγῆς· ἐπειτα πολὺ φέρτερόν ἔστιν
 155 τεθνάμεν ή ζωντας ἀμαρτεῖν, οὐδὲ ἔνεκ' αἰεὶ^{ενθάδε} ὅμιλορεμεν, ποτιδέγγενοι ήματα πάντα.
 Νῦν μέν τις καὶ ἐλπετ' ἐνὶ φρεσὶν ηδὲ μενοινῃ

alium una secuturam se, relicta hac domo;
 at ego rideo, et delector vecordi animo.
 Sed agite, proci, quoniam hoc appetet certamen de tali,
 qualis nunc non est mulier per Achaicam terram,
 nec Pyli sacrae, neque Argis, nec Myceis;
 [neque in-ipsa Ithaca, neque in-continenta nigra;]
 et vero ipsi hoc scitis; quid me oportet matrem laudare?
 Sed agite, ne praetextibus rem protrahite, neu amplius arcus
 diu aversamini tensionem, ut videamus.
 Et vero ipse ego arcum experiar:
 si autem tendero, sagittamque-misero per-ferrum,
 non mihi dolenti has ades veneranda mater
 liquerit, una cum-alio profecta, quum ego pone relinquer,
 valens jam patris certamina pulcra reportare.
 Dixit, et ab humeris lenam depositum purpuream,
 erectus exsurgens; atque ensem acutum depositum ab-humeris.
 Primum quidem secures statuit, vallo perfossa
 omnibus uno longo, et ad amussim direxit;
 circumque terram ingessit: stupor vero cepit omnes, videntes
 quam accurate statuit; antea autem nunquam viderat.
 Stetit vero deinde ad limen proiectus, et arcum tentabat.
 Ter quidem ipsum pepulit, trahere cupiens;
 ter autem destitit ab-impetu, sperans hoc animo,
 nervum se tensurum, sagittamque-misssurum per-ferrum.
 Et jam demum tetendisset, vi quartum attrahens:
 sed Ulysses nutu-prohibebat, ei coercuit, cupientem licet.
 Inter-hos autem rursus locuta-est sacra vis Telemachi:
 Dii boni! certe vel etiam postea malusque ero et imbecilis,] vel junior sum, et nondum manibus confido,
 virum ut-propulsem, quando aliquis prior lecessiverit.
 Sed agite, qui-quidem me viribus præstantiores estis,
 arcum tentate, et perficiamus certamen.
 Sic locutus, arcum quidem a se depositum humi,
 acclinatum conglutinalis bene-pelitis tabulis;
 ibidemque velox telum pulcro acclinavit annulo:
 iterum vero deinde resedit in sede, unde surrexerat.
 Inter-hos autem Antinous locutus-est, Eupitheci filius;
 Surgite ordine a-dextra omnes socii,
 exorsi ab eo loco, unde quidem vinum-fundit aliquis.
 Sic dixit Antinous: illis vero placebat sermo.
 Liodes autem primus surrexit, Οἰνοπίς filius,
 qui ipsis haruspex erat; juxta craterem vero pulcrum
 sedebat intimus semper; improbitates autem ei soli
 in visce erant, omnibusque succensebat procis.
 Qui tunc primus arcum cepit et telum velox.
 Stetit autem inde ad limen proiectus, et arcum tentabat;
 neque ipsum tetendit: prius enim fatigatus-est manibus atta-
 hens,] haud-tritis, molibus: inter procos vero dixit:
 O amici, non quidem ego tendo; capiat vero et aliis.
 Multos enim hic arcus optimates privabit
 animo et mente: quoniam multo melius est
 mori quam vivos excidere ea re, cuius gratia semper
 hic versamur, expectantes dies omnes.
 Nunc quidem aliquis et sperat in mente, et cupit

γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὄδυσσηος παράκοιτιν·
αὐτάρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται ἡδὲ ἴδηται,
10 ἀλλην δὴ τιν' ἔπειτα Ἀχαιιάδων εὐπέπλων
μνάσθων ἔδνοιστον διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα
γῆμαι', δὲς κε πλείστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθω.
“Ὡς δέρ' ἔφωντος καὶ ἀπὸ ἔος τόξον ἤθηκεν,
κλίνας κολλητῆσιν ἐγένετος σανίδεσσιν·
165 αὐτῶν δ' ὀλὺν βέλος καλῇ προσέκλινε χορόν.
“Ἄψ δ' αὐτοῖς κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἐνθεν ἀνέστη.
Ἀντίνοος δ' ἐνέπιπτεν ἐπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὑδύμαλεν·
Λειώδες, ποιόν σε ἐπος φύγεν ἔρχος ὀδόντων,
δεινόντ' ἀργάλεοντε, — νεμεσσῶμαι δέ τ' ἄκουων —
170 εἰ δὴ τοῦτο γε τόξον ἀριστῆς κεκαδήσει
θυμῷ καὶ φυγῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.
Οὐ γάρ τοι σύγε τοῖον ἐγένεντο πότνια μῆτηρ,
οἴον τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι καὶ διστῶν·
ἀλλ' ἄλλοι τανύσσου τάχα μηνητῆρες ἀγανού. [γῶν
175 “Ὡς φάτο· καὶ δέ ἔκβλευσε Μελάνθιον, αἰπολον αἰ-
δηρει δή, πῦρ κείον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
πᾶρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
ἔκ δὲ στέατος ἐνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐνόντος·
δόρρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρόντες ἀλοιφῇ,
180 τόξου πειρώμεσθα καὶ ἔκτελέωμεν ἀεθλον.
“Ὡς φάθ' δ' δέ αἴψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον
πᾶρ δὲ φέρων δίφρον ὅθηκεν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ, [πῦρ·
ἔκ δὲ στέατος ἐνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐνόντος·
τῷ δέ τοι θάλποντες ἐπειρῶντες· οὐδέ ἐδύναντο
185 ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἤσαν.
Ἀντίνοος δ' ἐτ' ἐπείγε καὶ Εὐρύμαγος θεοειδῆς,
ἀρχοι μηνητήρων ἀρετῇ δέ ἔσαν ἔσογ' ἀριστοι.
Τὼ δέ εἰσ οἶκον βῆσαν δημαρτῆσαντες ἄμ' ἄμφω
βουκόλος ἡδὲ συφορδός Όδυσσηος θεοίο.
190 ἐκ δέ αὐτῶς μετὰ τοὺς δόμουν ἥλυσε δίος Όδυσσεύς.
“Ἄλλ' θε δή δέ ἔκτος θυρέων ἔσαν ἡδὲ καὶ αὐλῆς,
φθεγξάμενος σφ' ἐπέεσσι προσηγόρα μειλιχίοισιν·
Βουκόλες καὶ σὺ, συφορδέ, ἐπος τί κε μυθησαίμην,
ἢ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
195 Ποιοὶ δέ εἴτ' Όδυσση ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν Ἐλθοι
ῶδε μάλ' ἐξαπίνης, καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκοι;
ἢ κε μηνητήρεσσιν ἀμύνοιτ' ἢ Όδυσση;
εἴπαθ', δηῶς ὑμέας κραδὴν θυμός τε κελεύει.
Τὸν δέ αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνήρ·
200 Ζεύ πάτερ, εἴ γάρ τοῦτο τελευτῆσιας ἔλδωρ,
όντις θεοῖς μὲν κείνος ἀνήρ, ἀγάγοι δέ εἰ δαίμων·
γνοῖς τοις δέ τοις ἐμή δύναμις καὶ χείρες ἔπονται.
“Ὡς δέ αὐτῶς Εὔμαιος ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσιν
νοστῆσαι Όδυσση πολύφρονα δύνδε δόμονδε.
205 Αὐτάρ ἐπειδὴ τῶντες νόον νημερτέοντες ἀνέγνω,
ἐξαυτίς σφ' ἐπέεσσιν ἀμειδόμενος προσέειπεν·
“Ἐνδον μὲν δή δέ αὐτὸς ἐγώ, κακὰ πολλὰ μογῆσας
ἥλυθον εἰκοστῷ ἔτει δέ πατρίδα γαῖαν.
Γιγνώσκω δέ, ὃς σφῶν ἐλελομένοισιν ικάνω,
210 οἵοισι δημῶν τῶν δέ ἄλλων οὐ τευ ἄκουσα
εὑξαμένου ἐμὲ αὐτοῖς ὑπότροπον οίκαδ' ίκέσθαι.

ducere Penelopen, Ulyssis uxorem:
at postquam arcum tentaverit et viderit,
aliam demum aliquam postea Achivarum pulcris-peplis-in-
dutarum] ambiat sponsalibus petens: haec autem deinde
nubat ei, qui plurima dederit, et fatalis venerit.

Sic igitur dixit; et a se arcum depositus,
acclinatum conglutinatis bene-politis tabulis:
ibidemque velox telum pulcro acclinavit annulo:
iterum vero deinde resedit in sede, unde surrexerat.
Antinous autem eum increpabat, verbumque dixit et elocu-
tus-est:] Liodes, quale tibi verbum fugit ex septo dentium,
graveque molestumque! indignor etenim audiens:
si demum hic arcas optimates privabit
animo et mente, quoniam non potes tu tendere.
Nequaquam enim te talem genuit alma mater,
qui tractator arcusque es et sagittarum:
sed alii tendunt cito proci illustres.

Sic dixit; et jussit Melanthium, custodem caprarum:
Age jam, inquietus, ignem accende in adibūs, Melanthieu,
juxta autem pone sellamque magnam et pellem super ipsa,
effer autem sevi magnum orbem, de eo quod-intus est,
ut juvenes calefacientes, inungentes unguine,
arcum tentenus, et perficiamus certamen.

Sic dixit: statim autem accendit Melanthius indefessum
ignem:] juxtaque ferens sellam posuit et pellem super ipsa,
extulitque sevi magnum orbem, de eo quod-intus erat;
quo sane juvenes, calefacientes, tentabant: nec poterant
tendere, multum autem robore defecti erant.
Antinous vero adhuc abstinebat, et Eurymachus deo-similis,
principes procorum; viribus autem erant longe principes.

Illi autem e domo exivere una-profecti simul ambo
bulbulcus et subulcus Ulyssis divini;
exivit autem ipse post illos domo divinus Ulysses.
Sed quando jam extra fores erant atque aulam,
locutus ipsis verbis affabatur blandis:

Bulbulce, et tu, subulce, verbumne aliquod dicam,
an ipse celest? dicere autem me animus jubet.
Quales essetis Ulyssi auxiliando, sicunde veniret
huc valde derepente, et aliquis deus ipsum afferret?
utrum procis auxiliaremini, an Ulyssi?
dicite, quomodo vos cor animusque jubet.

Hunc autem rursus allocutus-est boum bulbulcus vir:
Jupiter pater, utinam enim hoc perficeret votum,
ut veniret quidem ille vir, adduceretque ipsum deus:
cognosceres, qualis mea potentia sit et quales me manus co-
mitentur.] Sic autem pariter Eumeus supplicabat omnibus
diis,] ut-rediret Ulysses prudens suam domum.
Ac postquam horum ingenium verum cognovit,
iterum ipsos verbis respondens allocutus-est:

Intus quidem demum hic ipse ego, mala multa perpassus,
veni vigesimo anno in patriam terram.
Cognosco autem, quod vobis cupientibus venio,
solis servorum: ceterorum vero haud quenquam audivi
vota-facientem me iterum reducem domum venire.

Σφῶν δ', ὡς ἔστειλ περ, ἀληθείην καταλέξω.
 Εἰ χ' ὑπ' ἐμοίγι θεδς δουμάσῃ μνησῆρας ἀγαυούς,
 ἀξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους καὶ κτῆματ' ὀπάσσω
 216 οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα καὶ μοὶ ἐπειτα
 Τηλεμάχου ἔταρο τε καστιγνήτῳ τε ἔσεσθον.
 Εἰ δ', ἄγε δὴ, καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἀλλο τι δεῖξω,
 δρομοῦ ἐν γνῶτον πιστωθῆτον τ' ἐντ θυμῷ·
 οὐλὴν, τὴν ποτὲ με σὺς ἥλασε λευκῷ δόδοντι,
 220 Παρνησσὸν ἐλύντα σὺν οἰάσιν Αὐτολύκοι.
 Ως εἰπὼν δάκεα μεγάλης ἀποέργασθεν οὐλῆς.
 Τὸν δ' ἐπεὶ εἰζιδέτην εὗ τ' ἐφράσσαντο ἔκαστα,
 κλαίον ἄρ', ἀμφ' Ὁδυσῆη δαίφρονει χειρε βαλόντε,
 καὶ κύνεον ἀγαπάζομενοι κεφαλήν τε καὶ ὅμοιον.
 225 Ως δ' αὐτὸς Ὁδυσσεὺς κεφαλὰς καὶ χειρὰς ἔκυστεν.
 Καὶ νύ κ' ὁδυρομένοισιν ἔδυ φάσις ἡλεῖοιο,
 εἰ μὴ Ὁδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκαχε φώνησέν τε·
 Πικέσθον κλαυθμοῖο γόνιο τε· μὴ τις ἴδηται
 ἔξελθων μεγάροιο, ἀτὰρ εἴπησι καὶ εἰσω.
 230 Ἀλλὰ προμηνηστῖνοι ἐξελθετε, μηδὲ ἀμα πάντες·
 πρῶτος ἔγω, μετὰ δ' ὅμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχω.
 Ἄλλοι μὲν γάρ πάντες· θοιοι μηντῆρες ἀγαυοί,
 οὐκέ εάσσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἡδὲ φαρέτρην·
 ἀλλὰ σὺ, δή! Ἐύμαιε, φέρων ἀνὰ δώματα τοῖον
 235 ἐν χειρέσσιν ἐμοὶ θέμεναι· εἰπεῖν τε γυναικίν
 κλητίσαι μεγάροιο θύρας πυκνιῶς ἀρχυίας·
 ἢν δέ τις ἡ στοναχῆς ἡδὲ κτύποι ένδον ἀκούσῃ
 ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐρκεστι, μήδιοι θύραζε
 προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκήν ἐμεναι παρὰ ἔργῳ.
 240 Σοὶ δέ, Φιλοίτε διεῖ, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
 κλητίσαι κλητῆδι, θοῶς δὲ ἐπὶ δεσμὸν ἰῆται.
 Ως εἰπὼν εἰκῆλε δόμους εὐναιετάοντας·
 ἐξετέπειτ' ἐπὶ δίφρον λῶν, ἔνθεν περ ἀνέστη·
 ἐς δ' ἄρα καὶ τὸ δμῶν ἵτην θεοῖν Ὁδυσῆη.
 245 Εὑρύμαχος δὲ ἡδη τοῖον μετὰ γερσὸν ἐνώματα,
 θάλπων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρός· ἀλλά μιν οὐδὲ ὡς
 ἐντανύσαι δύνατο· μέγα δὲ ἐστενε κυδάλιμον κχρό^ν
 δύθησας δέρα εἴπειν ἔπος τ' ἔφατ· ἔκ τ' ὀνόματεν·
 Ω πόποι, ή μοι ἔχος περί' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων
 250 οὔτι γάμου τοσσοῦτον δύρομαι, ἀχνύμενός περ·
 εἰσι καὶ ἀλλαι πολλαὶ ἀχαιίδες, ήμεν ἐν αὐτῇ
 ἀμφιελώπιθάκη ἡδὲ ἀλλησιν πολίεσσιν·
 ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόν διτίς εἴμεν
 ἀντιθέουν Ὁδυσῆος, δέος οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
 255 τοῖον· ἐλεγεγεν δὲ καὶ ἐσομένοισι πυθέσθαι.
 Τὸν δὲ αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὔπειθεος οἰός·
 Εὑρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται· νοέεις δὲ καὶ αὐτός.
 Νῦν μὲν γάρ κατὰ δῆμον ἔσορτη τοιούθεοιο
 ἀγνή· τίς δέ κε τοῖα τιτανίοιτ'; ἀλλὰ ἔκηλοι
 260 κάτθετο· ἀτὰρ τελέκεας γε καὶ εἰ κ' εἰώμεν ἀπαντας
 ἐστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναρήσεσθαι δίω,
 ἐλθόντ' ἐς μεγάρον Λαερτιάδεων Ὁδυσῆος.
 Ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπαρκάσθω δεπάσσεσιν,
 δρομοτείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.
 265 Ἡδην δὲ κέλεσθε Μελάνθιον, αἴπολον αἰγῶν,

ΟΔΥΣΣΕΑ ΧΙ.

Vobis autem, sicut erit quidem, veritatem dicam.
 Si sub me deus domuerit procos illustres,
 deducam ambobus uxores, et possessiones præbebo,
 domosque prope me sedificatas; et mihi postea
 Telemachi sociique fratresque eritis.
 Eia age, jam et signum manifestum aliud quoddam ostendam, ut me bene cognoscatis, fidatisque in animo;
 cicatricem, quam quandam mihi sus infixit albo dente, ad-Parnassum profectio, cum filiis Autocyli.
 Sic locutus, pannos magna diduxit a-cicatrice.
 Illi autem postquam inspexerant, beneque cognorant singula, silebant deinde, circa Ulyssem prudentem manibus conjectis, et osculabant amplectentes caputque et humeros.
 Sic autem pariter Ulysses capita et manus osculatus-est.
 Et jam lamentantibus occidisset lumen solis, nisi Ulysses ipse eos cohibuisse, locutusque fuisset:
 Cessate a-ploratu fletuque; ne quis videat
 egressus domo, at dicat et intus.
 Sed alius-post-alium intrate, neu simul omnes:
 primus ego, post autem vos; at hoc signum fiat.
 Alii etenim omnes, quotquot sunt proci illustres,
 non sinent mihi dari arcum et pharetram;
 sed tu, divine Eumaeæ, ferens per aedes arcum,
 manibus mihi impone; dicito autem mulieribus,
 ut-claudant domus forces firmiter aptatas:
 si vero aliqua vel gemitum vel strepitum intus audiat
 virorum nostris in septis, nequaquam foras
 prodeat, sed ibidem quiete sit ad opus.
 Tibi vero, Philictie divine, fores mando aule
 ut-claudas clavi, citoque vinculum indas.
 Sic locutus, intravit domos habitantibus-commodas;
 sedit deinde in sella, accedens, unde surrexerat:
 ingressi-sunt autem deinde famuli divini Ulyssis.
 Eurymachus vero jam arcum in manibus versabat,
 calefaciens huc et illuc splendore ignis: sed ipsum neque sic
 tendere potuit; valde autem gemebat glorioso corde:
 ingemiscensque fatus-est, verbumque dixit et elocutus-est:
 Dii boni! certe mihi dolor deque me ipso et de omnibus;
 nequaquam nuptias tantum lugeo, dolens licet:
 sunt et aliae multæ Achivæ, tum in ipsa
 circumflua Ithaca, tum alii in-urbibus:
 sed si demum tantopere viribus defecti sumus
 præ-deo-pari Ulysse, ut non possimus tendere
 arcum: probossum vero hoc est et posteris auditu.
 Hunc autem rursus Antinous allocutus-est, Eupitheci-
 lius: Eurymache, non ita erit: intelligis vero etiam ipse.
 Nunc etenim in populo festum est dei
 sanctum; quis autem arcum tenderet? sed quieti
 deponite: at secures etiam si sinamus omnes
 stare, bene erit; haud etenim quenquam sublaturum puto,
 ingressum domum Laertiadæ Ulyssis.
 Sed agile, pocillator quidem incipiat poculis,
 ut libatione-facta deponamus curvos arcus.
 Mane vero jubete Melanthium, custodem caprarum,

- αῖγας ὅγειν, αἱ πᾶσι μέγ' ἔσχοις αἰτολοίσιν,
δρό' ἐπὶ μηρίᾳ θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτέκνῳ
τόκου πειρώμεσθα καὶ ἔκτελέωμεν ἀεθλον.
- Ὦς ἔφατ' Ἀντίνοος τοῖσιν δὲ ἐπιτήνδανε μῆδος.
- 270 Τοίσι δὲ κήρυκες μὲν ὑδωρ ἐπὶ γέρας ἔχευαν,
κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστήψαντο ποτοῖο·
νόμησαν δὲ ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάσσοντι.
Οἱ δὲ ἐπει οὖν σπεισάν τ' ἐπίον θ', διὸν θύελε θυμὸς,
τοῖς δὲ δολορροέναν μετέφη πολύμητρις Ὁδυσσεύς·
- 276 Κέχαλτε μεν, μνηστῆρες ἀγαλεῖτες βασιλείης
[δρό' εἴπω, τὰ μεθύμος ἐν στήθεσσι κελεύει:]
Εὐρύμαχον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
λίσσουμ', ἐπει καὶ τοῦτο ἕπος κατὰ μοιραν ἔστεπεν,
νῦν μὲν πάσσαι τόκον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν·
- 280 ἥδη δέ θεδος δώσει κράτος, φῶ τοι ἔθελησιν.
Ἄλλ' ἄγε μοι δότε τόκον ἔζουον, δρός μεθ' ὑμῖν
χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσουμαι, εἴ μοι ἔτι δεστὸν
τοι, οὐλὴ πάρος ἔσκεν ἐν γναυμπτοῖσι μελεσσιν,
ἡ ἥδη μοι δλεσσεν ἀλη τ' ἀκομιστή τε.
- 285 Ποιέφατ' οἱ δὲ ἄρα πάντες ὑπερφρίλιοις νεμέσησαν,
δείσαντες, μη τόκον ἔζουον ἐντανύσσειν.
Ἀντίνοος δὲ ἐνένιπτεν ἔπος τ' ἔφατ' ἐκ τ' ὀνόματεν·
- Ἄδειλὲ ἔξινων, ἔνι τοι φρένες οὐδὲ ἡβαῖαι·
οὐδὲ ἀγαπᾶς, δὲ ἔκηλος ὑπερφρίλοισι μεθ' ἥμιν
290 δείνυσσαι; οὐδὲ τὸ δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτῷτος ἀκούεις
μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδὲ τὶς ἀλλος
ἡμετέρων μύθων ἔεινος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
Οἶνός σε τρέψει μελιηδής, δέτε καὶ ἀλλος
βλάπτει, δε ἀν μιν χανδὸν ἔλη, μηδὲ ἀτίμα πίνῃ.
- 295 Οἶνος καὶ Κένταυρον, ἀγαλυτὸν Ἐύρυτίωνα,
ἄσσος ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειρίθοοι,
ἔς Λαπίθας ἐλέβονθ'. δὲ ἐπει φρένας ἀσεν οἴνῳ,
μανινόμενος κακός ἔρεξ δόμον κάτα Πειρίθοο·
ἥρωας δὲ σχος εἶλε, δὲ ἐκ προθύρου δὲ θύραζε
300 Ἐλκον ἀνατίξαντες, ἀπὸ οὔσατα νηλέτι χαλκῷ
ρίνας τ' ἀμήσαντες δὲ φρεσὸν ἔσιν δασθεῖς
ἥσεν ἦν ἀτην ὁρέων ἀεστόρρον θυμῷ.
Ἐξ οὐ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νείκος ἐτύχθη,
οἵ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εἴρετο οἰνοβαρείων.
- 305 Ποιὲ καὶ σοι μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἱ κε τὸ τόκον
ἐντανύσσῃς οὐ γάρ τε ἐπήγειρος ἀντιβοήκησες
ἡμετέρῳ ἐν δήμῳ, ἀφαρ δέ σε νητὶ μελαίνῃ
εἰς Ἐχετον βασιλῆσα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
πέμψομεν ἔνθεν δὲ οὔτι σαώσεαι: ἀλλὰ ἔκηλος
310 πίνε τε, μηδὲ ἐρίδαινος μετ' ἀνδράσις κουρτέροισιν.
- Τὸν δὲ αὐτὸν προσέειπε περίφριον Πηγελόπεια·
Ἀντίνοος, οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
ἔεινος Τηλεμάχου, δε καν τάδε δώματος ἔκηται.
Ἐλπεσι, αἰχ' δέ ξείνος Ὅδυσσος, μέγα τόκον
- 315 ἐντανύσῃ, χερσὸν τε βίσφρί τε ἥφι πιθῆσας,
οἰκαδέ μ' ἀξεσθαι καὶ ἐήν θήσεσθαι ἀκοιτιν;
οὐδὲ αὐτὸς που τοῦτο γένι στήθεσσιν ἔσλαπεν·
μηδέ τις ὑμείων τούτῃ ἐνέκα θυμὸν ὀχεύων
ἐνθάδε δαινύσθω ἐπει οὐδὲ μὲν οὐδὲ ξούκεν.

capras adducere, que in-omnibus longe præstantissima sint
gregibus; ut femoribus impositis in honorem Apollinis in-
clyti-arcu,] arcum tentemus, et perficiamus certamen.

Sic dixit Antinous : illis autem placebat sermo.
Ipsis vero praecones quidem aquam in manus fuderunt,
juvenes autem crateras coronarunt potu;
distribueruntque omnibus, auspicantes poculis.
Illi autem ut libarant biberantque, quantum volebat animus,
inter-eos dolos-meditans locutus-est ingeniosus Ulysses :

Audite me, proci inclytæ regina;
[ut dicam, quæ me animus in pectoribus jubet :]
Eurymachum autem maxime et Antinoum deo-similem
oro, quoniam et hunc sermonem aperte dixit :
nunc quidem dimittite arcum; et committite rem diis;
mane vero deus dabit robur, cui voluerit.
sed age, mihi date arcum bene-politum, ut inter vos
manus et robur experiar, si mihi adhuc sit
vis, qualis antea erat in flexilibus membris;
an jam mihi eam perdiditer vagatioque et curationis-defec-
tus.] Sic dixit : illi vero omnes supra-modum indignati sunt,
veriti, ne arcum bene-politum tenderet.

Antinous autem eum increpabat, verbumque dixit et elocu-
tus-est :] ah miser hospitum, inest tibi mens ne exigua qui-
dem :] non contentus-es, quod quietus superbos inter nos
epularis? neque omnino convivio privaris, atque audis
sermones nostros et colloquium? nec quisquam alius
nostros sermones hospes et pauper audit.
Vinum te sauciāt dulce, quod-quidem et alios
laedit, quicunque ipsum avide ceperit, nec decenter biberit.
Vinum etiam Centaurum, inclytum Eurytionem,
laesit in domo magnanimi Pirithoi,
ad Lapithas profectum : is vero postquam mentem laeserat
vino,] insaniens mala patravit per domum Pirithoi :
heroas vero dolor cepit; per vestibulum autem foras
pertraxerunt in eum insurgentes, aures sævo ære
naresque amputantes : ille autem mente sua laesus,
ibat suum damnum portans dementi animo.

Ex quo Centauris et viris contentio facta-est,
sibique ipsi primo malum invenit is, vino gravatus.
Sic et tibi magnum damnum denuntio, si arcum
tenderis : non enim cuiusquam favorem invenies
nostro in populo; statim vero te navi nigra
ad Echetum regem, hominum perniciem omnium,
mittemus : inde autem nequaquam salvus-evaedes: sed quietus
bibeque, nec contendere cum viris junioribus.

Hunc autem rursus allocuta-est prudens Penelope :
Antinoe, non quidem honestum conviciari, neque justum,
hosipes Telemachi, quicunque ad has aedes pervenerit.
Putasne, si hic hosipes Ulyssis magnum arcum
tetenderit, manibusque viribusque suis fretus,
domum eum me ducturum, et suam facturum uxorem?
Neque ipse, opinor, hoc in pectoribus sperat;
nec quisquam vestrum hujus gratia animo dolens
hic convivetur; quoniam nequaquam quidem deceit.

Τὴν δ' αὖτ' Εύρυμαχος, Πολύδου παῖς, ἀντίον
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια, [ηδα]
οὐτὶ σε τὸνδ' ἄξεσθαι διόμεθ'. οὐδὲ ἔσικεν.
ἄλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἡδὲ γυναικῶν,
μή ποτε τὶς εἰπῆσι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν.
325 ή πολὺ χείρονες ἀνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
μνῶνται, οὐδὲ τι τοῖον ἔνικον ἐντανύονται·
ἄλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαζήμενος ἐλθὼν,
βηῆδων ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἥκει σιδήρου.
Ὄς ἑρέουσ' ήμιν δ' ἀν ἀλέγηκα ταῦτα γένοιτο.
330 Τὸν δ' αὗτα προσέπιπε περίφρων Πηνελόπεια·
Εύρυμαχ', οὔπως ἔστιν δύλεις κατὰ δῆμον
ἔμενειν, οἱ δὲ οἶκον διτιμάζοντες ἔδουσιν
ἀνδρὸς ἀριστῆς· τι δ' Ἐλέγχει ταῦτα τίθεσθε;
οὗτος δὲ ξεῖνος, μάλα μὲν μέγας ἡδὲ ἀνπηγῆς,
335 πατέρος δ' ἐξ ἀγαθῶν γένος εὔχεται ἔμεναιν τούτος·
ἄλλ' ἄγε οἱ δότε τοῖον ἔνικον, δῆρα ίδωμεν.
Πόδε γάρ ἔξερέων, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δώνη δὲ οἱ εὐχοὶ Ἀπόλλων,
λίσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά·
340 δώσω δ' ὅξεν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν,
καὶ ζήφος ἀμφηκες δώσω δ' ὑπὸ ποστοῦ πέδιλα,
πέμψω δ', διπτή μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὴν δ' αὖτην Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηδα·
μῆτερ ἐμήτη, τοῖον μὲν Ἀχαιῶν οὐτὶς ἔμειο
345 κρείστον, φ' οὐδὲν δόμεναι τε καὶ ἀρνήσασθαι·
οὐδὲ δοσοις κραναὴν Ἰθάκην κάτει κοιρανέοντιν,
οὐδὲ δοσοις νήσοισι πρὸς Ἡλίδος ἵπποβότοιο·
τοῦν οὐτὶς μ' δέκοντα βιήσεται, αἴ κ' οὐδὲν λιμῷ
καὶ καθάπτᾳ ξεῖνων δόμεναι τάδε τοῖς φέρεσθαι.
350 Ἄλλ' εἰς οἶκον ίοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,
ιστόν τ' ἀλακάτην τε, καὶ ἀμφιπολοῖσι κέλευς
ἔργον ἐποίεσθαι· τοῖον δ' ἀνδρεσσι μελήσει
πᾶσι, μάλιστα δ' ἔμοι· τοῦ γάρ κράτος ἔστ' ἐν οἴκῳ.
Ἡ μὲν θαυμήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
355 παιδὸς γάρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐξ δ' ὑπερῷ ἀναβάσσα σὺν ἀμφιπολοῖσι γυναιξὶν
κλαῖεν ἐπειτ' Ὁδυσσῆ, φλοιν πόσιν, δῆρα οἱ θυνον
ἡδὸν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαικώπτις Ἀθήνη.
Ἄνταρ δ τοῖς λαβῶν φέρε καμπύλα δίος ὑφορδός·
360 μνηστῆρες δ' φέρα πάντες διμάλεον ἐν μεγάροισιν·
ῶδε δὲ τις εἰπεσθε νέων ὑπερηγνορεόντων·
Πῇ δὴ καμπύλα τοῖς φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
πλαγκτέ· τάχ' αὖ σ' ἐφ' θεστοι κύνες ταχέες κατέδον·
οἶον ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδὲ ἐτρεφες· εἴ κεν Ἀπόλλων [ταὶ,
365 ήμιν Ἡλίκηρος καὶ ἀθένατοι θεοὶ ἄλλοι.
Ὄς φάσαν· αὐτὰρ δ θῆκε φέρων αὐτῷ ἐνι γώρῳ,
δείσας, οὐνεκα πολλοὶ διμάλεον ἐν μεγάροισιν.
Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·
Ἄττα, πρόσωφά φέρε τοῖς· τάχ' οὐκ εὖ πάσι πιθήσεις·
370 μή σε καὶ διπλότερος περ ἐων ἀγρόνδε διώματι,
βάλλων χεριαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερος εἰμι.
Ἄλι γάρ πάντων τόσον, δοσοι κατὰ διμάλατ' εασιν,
μνηστῆρων χερσὸν τε βίηφι τε φέρτερος εἴην·

ODYSSEAE XXI.

Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est : filia Icarii, prudens Penelope, neutiquam te hunc ducturum putamus ; neque decet : sed verentes rumorem virorum et mulierum, ne quando aliquis dicat deterior alias Achivorum : Certe multo peiores viri eximii viri uxorem ambiunt; quippe neque omnino arcum bene-politum tendunt ; sed alius quidam, pauper vir errans, qui-advenerebat, facile tetendit arcum, et sagittam misit per-ferrum. Sic dicunt; nobis vero probra haec fierent.

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope : Eurymache, non-potest fieri ut bona-fama per populum sint it, qui domum dedecorantes consumunt viri optimi : cur vero probra haec faciatis ? hic autem hospes, valde quidem magnus et firmo-corpore es, patreque ex bono genere se-profitetur esse filium : verum age, ei date arcum bene-politum, ut videamus. Sic enim edico, hoc vero et perfectum erit : si eum tetenderit, dederitque ipsi gloriam Apollo, induam eum lenaque tunicaque, vestimentis pulcris ; daboque acutum jaculum, canum propulsatorem et virorum, et easem ancipitem; dabo vero et sub pedibus calceamenta, deducendumque-curabo, quo ipsum cor animusque jubet.

Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est : mater mea, arcum quidem Achivorum nullus me potiior, cui velim, dandique et negandi ; nec quotquot in aspera Ithaca dominantur, nec quotquot in insulis prope Elidem equos-pascentem, horum nullus mihi invito viri-aferret, si velim semel hospiti dare hunc arcum ferendum. Sed in conclave profecta, tua ipsius opera cura, telamque columque, et ancillas jube opus obire : arcus autem viris curae-erit omnibus, maxime vero mihi; hujus enim imperium est in domo.] Illa quidem attonita, retro in conclave ivit ; filii enim sermonem prudentem posuit-in animo. In coenaculum autem quum-ascendisset cum familis mulieribus,] flebat deinde Ulysses, dilectum maritum, donec ipsi somnum] dulcem palpebris immisit cæsiis-oculis Minerva.

Atque arcum sumtum ferebat curvum divinus suboleus ; proci autem proinde omnes increpabant in aedibus : sic vero aliquis dicebat juvenum superbientium :

Quonam demum curvum arcum fers, nihili subulce, demens ? cito tandem te apud sues canes veloces comedent seorsum ab hominibus, quos (canes) nutritisti ; si Apollo nobis propitius sit, et immortales dii alii.

Sic dixerunt : at ille posuit ferens ipso in loco, veritus, quoniam multi increpabant in aedibus. Telemachus autem ex-altera-partē misatus clamabat : Heus, ulterius fer arcum : cito noa bene onanibus obedies ; ne te, et junior licet sim, in-agrum pellam, percutiens saxis ; viribus autem præstantior sum. Utinam enim omnibus tantum, quotquot in aedibus sunt, ita procis manibusque viribusque præstantior essem :

- τῶν κα τάχα στυγερῶν τιν' ἔγω πέμψαιμι νέοσθαι
 375 ήμετέρους ἐξ οίκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανόνται.
 “Πος ἔφας· οἱ δὲ ἄρα πάντες ἐπὶ αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν
 μηνηστῆρες· καὶ δὴ μεδίνιν χαλεποῖο χόλοιο
 Τηλέμαχον· τὸ δὲ τοῖς φέρων ἀνὰ δῶμα συβάτης
 ἐν χειρόσι· Ὄδυστη διάτροφοι θήκε παραστάτας.
 380 Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εύρύκλειαν·
 Τηλέμαχος κελεσταί σε, περίφρων Εύρύκλεια,
 κλήσσαται μεγάροιο θύρας πυκνῶν ἀραρίων·
 ην δέ τις ἡ στοναχῆς ἡ δέ κτυπον ἔνδον ἀκούσῃ
 ἀνδρῶν ἡμετέροιν ἐν ἔρχεσι, μάτι τούρας
 385 προβολώσκειν, ἀλλ' αὐτὸν ἀκήντην ἔμενε παρὰ ἔργῳ.
 “Πος ἔρ, ἐρώντησεν· τῇ δὲ ἀπτερος ἐπλετο μῦθος·
 Κλήσσεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεστάντων.
 Σιγῇ δὲ καὶ οἴκοι Φιλοίτιος ἀλτο θύραζε,
 κλήσσεν δὲ ἔρ, ἐπειτα θύρας εὐερχόες αὐλῆς.
 390 Κείτο δὲ ὑπὸ αἰδούσης θηλον νεδος ἀμφιειλίστης
 βύβλινον, δέ δὲ ἐπέδησε θύρας, ἐδὲ δὲν αὐτός·
 Ζετ' ἐπειτα ἐπὶ δίφρον λάνη, ἔνθεν περ ἀνέστη,
 εἰσορών Όδυστη· Ο δὲ ηδη τοῖς ἐνώματα,
 πάντη ἀναστρωψαν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
 395 μη κέρα πτερας ἔδοιεν ἀπογχομένοιο ἀνακτος.
 Ωδε δέ τις εἰπεσκεν, ἰδών ες πληστὸν ἀλλον·
 Ἡ τις θητὴρ καὶ ἐπίχλοπος ἐπλετο τοῖς·
 η δέ νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οίκοι κεῖται,
 η δέ γρ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν· ὃς ἐνι χερσὶν
 400 νωμᾶς ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.
 Ἀλλος δὲ αὐτὸς εἰπεσκε νέων ὑπερηνορέοντων·
 ει γάρ δὴ τοσοῦτον δύντος ἀντιάσειν,
 ὃς οὖτος ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐνταγύσασθαι. [σεύς,
 Πος ἔρ, ἔφαν μηνηστῆρες· ἀτέρ πολύμητις Όδυσ-
 405 εος αὐτίκες· ἐπεὶ μέγα τοῖς ἔδαστασε καὶ ἵδε πάντη,
 ὃς δέ ἀνήρ φόρμιγχος ἐπιστάμενος καὶ δοιδῆς
 ῥῆδίων ἐτάνυσσε νέφρ περὶ κολλοπι χορδὴν,
 ἁκις ἀμφοτέρωθεν ἔυστρεφε ἔντερον οἰδες,
 ὃς ἔρ, ἀτέρ πουνδῆς τάνυσεν μέγα τοῖς Όδυσσεύς.
 410 Δεξιεπερή δέρα χειρὶ λαδὸν πειρήστω νευρῆς·
 η δέν ποδ καλὸν δεισε, χειδόνιν εἰκάλη αὐδήν.
 Μηνηστῆριν δέρ, δέρχος γένετο μέγα, πᾶσι δέρα χρώς
 ἐπράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλη ἔκτυπε, σήματα φαίνων
 γήθοσεν τ' ἔρ, ἐπειτα πολύτλας δίος Όδυσσεύς,
 415 δέττι δέ οι τέρας ἔκει Κρόνου παις ἀγκυλομήτεω.
 Εἴλετο δέ ὁ ὄκνην διστὸν, δέ οι παρέκειτο τραπέζῃ
 γυμνός· τολ δέ μέλλοι κολλης ἔντοσθε φαρέτρης
 κείστο, τῶν τάχη ἔμελλον ἄχαιοι παιρήσεσθαι.
 Τόν δέ ἐπι πήχει ἐλῶν δλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
 420 αὐτόθεν ἐκ δίφροι καθίμενος, ἡδη δέ διστὸν
 ἀντα τιτυσκόμενος· πελάκεων δέ οὐκ ἡμέροτε πάντων
 πτώτης σταλεῖται, διὰ δέ ἀμπερδες ἔλθε θύρας
 ἴδε χαλκοβαρῆς δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·
 Τηλέμαχ', οὐ σ' δέξεινος ἐνι μεγάροισιν ἐλέγχει,
 425 δέμενος οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ήμεροτον οὐδέ τι τοῖς
 δην ἔκαμον τανύων δέτι μοι μέρος, ἐμπεδόν ἔστιν·
 οὐχ ὃς με μηνηστῆρες ἀτιμάζοντες δνονται.

tunc statim graviter aliquem ego dimittereim ut-abeat
 nostra ex domo, quoniam mala machinantur.

Sic dixit : atque omnes super ipso suaviter riserunt
 proci ; et jam remiserunt a-gravi ira
 in Telemachum : sed arcum ferens per domum subulcus
 manibus Ulyssi prudenti imposuit astans.

Evocat autem allocutus-est nutricem Eurycleam :

Telemachus jubet te , prudens Euryclea,
 claudere domus fores firmiter aptatas ;
 si autem aliqua ancillarum vel gemitum vel strepitum intus
 audiat] virorum nostris in sepiis, nequaquam foras
 prodeat ; sed ibidem quiete sit apud opus.

Sic igitur dixit : illi autem non-avolabat verbum.

Clausit vero fores aedium habitantibus-commodarum.

Tacite autem ex domo Phiketius prosiliit foras ,
 clausitque deinde fores bene-munitæ aulæ.
 Jacebat autem sub portico funis navis utrinque-recurvæ
 hyblinus , quo quidem illigavit januas ; et ingressus-est ipse ;
 sedebatque inde in sella , accedens , unde surrexerat ,
 inspiciens Ulyssem. Hic autem jam arcum tractabat ,
 omni-ex-parte versans , tentans huc et illuc ,
 veritus ne cornua vermes edisset , absente domino.
 Sic vero aliquis dicebat , intuitus in propinquum alium :

Sane hic aliquis peritus et callidus est arcuum ;
 aut jam fere tales etiam ipsi domi jacent ,
 aut ille molitur facere : ita in manibus eum
 versat huc et illuc malorum expertus erro.

Alius autem rursus dicebat juvenum superbientium :
 utinam enim jam tantum utilitis particeps-fieret ,
 sicut hic unquam hunc poterit tendere.

Sic igitur dixerunt proci : at ingeniosus Ulysses
 statim postquam magnum arcum ponderavit, et vidiit un-
 dique ,] sicut quando vir cithare peritus et cantus
 facile extendit novo in clavo chordam ,
 ubi-nequerit utrinque bene-tortum intestinum ovis ;
 sic utique sine nisi tetendit magnum arcum Ulysses .
 Dextera autem inde manus prehensum tentavit nervum ;
 hic vero subtus clare sonuit , hirundini similis voce .
 Procis autem inde dolor factus-est magnus , omnibusque col-
 mutatus-est ; Jupiter vero valde tonuit , signa ostendens :
 gavisus-est autem deinde audens divinus Ulysses ,
 quod jam sibi ostentum misisset Saturni filius versuti .
 Sumsit vero velocem sagittam , quaε ei adjacebat mensa
 nuda ; ceteræ autem cavam intra pharetram
 jacebant , quaes cito erant Achivi experturi .
 Hanc inde ad-arcus-medium tenens , trahebat nervum cre-
 nasque ,] indidem ex sella , sedens ; misit autem sagittam
 ex-adverso collimans : a-securibus vero non-aberravit omni-
 bus ,] a-primo foramine ad ultimum , penitusque transivit fo-
 ras] sagitta aere-gravis ; ipse vero Telemachum allocutus-est ;

Telemache , non te hospes in ædibus dedecorat
 sedens ; neque omnino a-scopo aberravi , neque arcum
 diu laboravi tendens ; adhuc mihi robur integrum est ;
 non uti me proci ignominia-affidentes vituperant.

Νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
ἐν φάει, αὐτάρ ἐπειτα καὶ ἀλλως ἐψάασθαι
430 μολπῇ καὶ φόρμιγγί τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.

Ὦ Ή καὶ ἐπ' ὄφρύσι νεῦσεν δ' ἀμφιθέο τίχος δῖν
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὄδυσσος θείοιο·
ἀμφὶ δὲ χείρα φιλην βάλεν ἔγχεις ἄχρι δ' ἄρ' αὐτοῦ
πάρ' θρόνον ἐστήκει, κεκορυθμένος αἰθοπὶ χαλκῷ.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Χ.

Μνηστηροφορονία.

Αὐτάρ δὲ γυμνώθη δακέων πολύμητις Ὄδυσσεύς.
Ἄλτο δὲ ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βιὸν ἡδὲ φαρέτρην,
ἴων ἐμπλείνην ταχέας δὲ ἐχεύεται δίστον
αὐτοῦ πρόστε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρον ἐπειτεν·

6 Οὗτος μὲν δὴ ἄειδος ἀσάτος ἐκτετέλεσται·
νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, δὲ οὕτω τις βάλεν ἀνήρ,
εἰσομαι, αἷς τε τύχωμι, πόρη δέ μοι εὔχος Ἀπόλλων.

Ὦ Ή καὶ ἐπ' Ἀντινόῳ θύμνετο πικρὸν δίστον.

Ἔτοι δὲ καλὸν ἀλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλεν,
10 χρύσεον, ἀμφωτον· καὶ δὴ μετὰ χεροὺν ἐνώματα,
δόρα πίοισι οἰνοῖο φόνος δέ οἱ οὐκέντι θυμῷ
μέμβλετο τίς καὶ οἴστοι μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσιν
μοῦνον ἐν πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,
οἵ τε οὐκέντι θάνατον τε κακὸν καὶ Κῆρος μελαιναν;

15 Τὸν δὲ Ὄδυσσεύς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἵη,
ἀντικρὺ δὲ ἀπαλοῖο δὲ αὐχένος ἥλιυθ' ἀκακῆ.

Ἐκλίνηθ δὲ ἐπέρωσε, δέπας δὲ οἱ ἐκπετει χειρός,
βλαμένου· αὐτίκα δὲ αὐλός ἀνὰ δίνας παχὺς ἡλθεν
αἰματος ἀνδρομέοι· θοῦσ; δὲ ἀπὸ εἰο τράπεζαν

20 ὥστε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δὲ εἴδατα χεινεν ἔρας·
σίτος τε κρέα τ' ὀπτά φορύνετο. Τοι δὲ διάδησαν
μνηστῆρες κατὰ δωματί, διπάς ἰδὼν ἀνδρα πεσόντα·
ἔκ δὲ θρόνον ἀνέρουσαν, δρινθέντες κατὰ δῶμα,
πάντοτε παπταίνοντες ἐϋδιμήτους ποτὶ τούχους·
25 οὐδέ πῃ δάπτες ἔνδιον οὐδὲ δλικιμον ἔγχος ἐσέσθαι.

Νείκειον δὲ Ὄδυσσηα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.

Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζει· οὐκέτ' ἀεθλῶν
ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰτὺς θειόρος.

Καὶ γάρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, δις μέγ' ἀριστος
30 κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.

Ἔπειτι φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
ἀνδρας κατακτεῖναι· τὸ δὲ νήπιοι οὐκ ἐνόσσαν,
νός δῆ σφιν καὶ πᾶσιν δλέθρου πειράτ' ἐφῆπτο. [σεύς·
Τούς δὲ ἄρ' ὑπόδρα ἴδων προσέφη πολύμητις Ὄδυσ-
35 Σ· Ω κύνες, οὐ μέτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οίκαδ' ικέ-
δήμου ἄπο Τρώων, διτὶ μοι κατακείρετε ὅλον, [σύσι
δμωῆσιν δὲ γυναικὶ παρευνάεσθε βιάλως
αὐτοῦ τε ζώντος ὑπεμνάσθε γυναικά,
οὕτε θεοὺς δείσαντες, οἱ οὐρανὸν εύρον ἔχουσιν,
40 οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἐσεσθαι·

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΧΙΙ.

Nunc autem hora est et cœnam Achivis parandi
in luce; at postea et aliter delectandi-se
cantu et cithara; hæc etenim sunt ornamenta convivii.

Dixit, et superciliis innuit; ac circumposuit-sibi ensem acu-
tum] Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini;
ac manum caram circumdedit hastæ: prope vero ipsum
juxta sellam stetit, armatus splendido aere.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΧΙΙ.

Cædes procorum.

Ac sibi-exuit pannos ingeniosus Ulysses;
insiliitque in magnum limen, habens arcum et pharetram,
sagittis plenam; celeres autem effudit sagittas
ibidem ante pedes; inter procos vero dixit :

Hoc quidem demum certamen difficile perfectum est;
nunc denuo scopum alium, quem nondum quisquam ferit vir,
videbo, an consequar, præbeatque mihi gloriam Apollo.

Dixit, et in Antinoum dirigebat amaram sagittam.

Nempe ipse pulcrum poculum sublatum ibat
aureum, utrinque-ansatum; et jam in manibus tractabat,
ut biberet de-vino: cædes vero ei non in animo
curæ-erat: quis putaret inter viros convivas
solum inter plures, etiamsi valde fortis esset,
sibi structurum mortem malam et satum nigrum?

Hunc vero Ulysses ad guttur assecutus feriit sagitta;
prorsusque teneram per cervicem ivit cuspis.
Inclinatus est autem is in-alteram-partem, poculumque ei ex-
cidit manu.] icto: statim vero fistula per nares crassa venit
sanguinis humani; cito autem a se mensam
pepulit pede percussam; effudit vero cibos humi;
panisque carnesque assatae fuedabantur. Ipsi autem tumultuati-sunt] proci per domos, ut viderunt virum cadentem:
e sedibusque surrexerunt, turbati per domum,
undique circumspectantes bene-structos ad parietes:
nusquam vero scutum erat, nec valida hasta, ad-capiendum.
Objurgabant autem Ulyssem iratis verbis:

Hospes, male in-viros sagittas-mittis: non-amplius certa-
mina] alia aggredieris: nunc tibi certum est grave exitium.
Etenim jam nunc virum interfecisti, qui longe optimus
juvenum in Ithaca: ideo te hic vultures edent.

Conjectabat unusquisque vir, quia putabant non volenter
virum interfecisse: hoc autem stulti non adverterunt,
quod jam ipsi etiam omnibus mortis fines impenderent.

Eos autem torve intutus allocutus est ingeniosus Ulysses:

O canes, non me-amplius putabatis reducem domum vent-
rum] populo a Trojanorum, quod mihi consumebatis domum;
cum-familis vero mulieribus concubebatis violenter,
ipsiusque mei viventis ambiebatis uxorem,
nec deos veriti, qui coelum latum tenent, [credentes:
neque ullam hominum indignationem in-posterum futura n-

νῦν διδίνει καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρται. [Λευ-

Ως φάτο· τοὺς δὲ ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἶ·
[πάπεινεν δὲ ἔκαστος, ὅτη φύγοι αἰπὺν δλεθρον·]
Εὐρύμαχος δὲ μιν οἵος ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ἐι μὲν δὴ Ὁδυσσεὺς Ἰθακῆσιος εἰλιξίουθας,
ταῦτα μὲν αἰσιμαῖς εἶπες, δσα βέλεσον Ἀχιοι, [γροῦ.
πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δὲ ἐπ' ἄ-
Ἀλλ' δὲ μὲν ἥδη κεῖται, δις αἴτιος ἐπλετο πάντων,
Ἀντίνοος· οὗτος γάρ ἐπίλιγεν τάδε ἔργα,

οὔτι γάμου τόσσον κεχρημένος οὔτε χατίζων,
ἀλλ' ἀλλὰ φρονέων, τά οἱ οὐκ ἐτέλεστο Κρονίων
δφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἔυκτιμένης βασιλεύοι
αὐτός, ἀτέρ σὸν παΐδα κατακτείνει λογήσας.
Νῦν δὲ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται· σὺ δὲ φείδεο λαῶν
σῶν· ἀτέρ διμμες δπισθεν δρεσσάμενοι κατὰ δῆμον,
δσσα τοι ἐκπέποται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισιν,
τιμὴν ἀμφὶς δίγοντες ἐπικοσθένοις ἔκαστος,
χαλκόν τε χρυσόν τε ἀποδώσομεν, εἰςόκε σὸν κῆρ
ἰανθῆ· πρὸν δὲ οὔτι νεμεστητὸν κεχολῶσθαι. [σεύς·

Τὸν δὲ ἄρρενόδρομον ἴδων προέφη πολύμητις Ὅδυσ-
Ἐύρυμαχος, οὐδὲ εἰ μοι πατρώια πάντες ἀποδίτε,
δσσα τε νῦν ὑμῷς ἐστὶ καὶ εἰ ποθεν ἀλλ' ἐπιθείτε,
οὐδὲ κεν ἀς ἔτι χείρας ἐμάς λήξαιμι φόνοιο
πρὶν πέσαν μνηστῆρας ἐπερβασίην ἀποτίσαι.

Νῦν δὲ μέν περάκειται ἐναντίον τῆς μάχεσθαι
ἢ φεύγειν, δις κεν θάνατον καὶ Κῆρας ἀλλή·
ἀλλά τιν' οὐ φεύξεσθαι δύομαι αἰπὺν δλεθρον.

Ως φάτο· τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἡτορ.
Τοῖσιν δὲ Ἐύρυμαχος προσεφύνεε δεύτερον αὖτις·

Ὥ φοιοι, οὐ γάρ σχήσει ἀνήρ δόδε χείρας δάκτους·
ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἔνξον τὴδε φαρέτρην,
οὐδοῦ ἀπὸ ξεστού τοξάσσεται, εἰςόκε πάντας
διμμες κατατείνη· ἀλλὰ μνησόμεθα χάρμης.

Φάσγανα τε σπάσσασθε καὶ ἀντίσχεοθε τραπέζας
τῶν ὀκυμόρων· ἐπὶ δὲ αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
δθροῖς, εἰ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν τὴδε θυράων,
Θλωματεν δὲν δάστυ, βολὴ δὲ ὀκιστα γένοιτο·
τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνήρ νῦν θντατα τοξάσσειτο.

Ως ἄρα φωνῆσας εἰρύσσατο φάσγανον δξν,
80 χάλκεον, ἀμφιτέρωθεν ἀκαχμένον· ἀλτὸ δὲ ἐπ' αὐτῷ
σμερδαλέα ἵσχων· δ δ' ἀμπτῆ διος Ὅδυσσεὺς
ἰδν ἀποτροπείες βάλλε στῆθος παρὰ μαζῶν,
ἐν δέ οἱ θηταὶ πῆκε θοὸν βέλος· ἐπ' δὲ ἄρα χειρὸς
φάσγανον ἦκε χαμᾶξε, περιφρέδης δὲ τραπέζη
85 κάππεσε δινυθεὶς· ἀπὸ δὲ εἰδότα χεῦεν ἔραξε
καὶ δέπτας ἀμφικύπελλον· δὲ χθόνα πύπτε μετώπῳ,
θυμῷ ἀνιάζων· ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισιν
λακτίζων ἐτίναξε· κατ' δρθαλμῶν δὲ ἔχυτ' ἀχλύς.

Ἄμφινομος δὲ Ὅδυσσης ἐείσατο κυδαλίμοιο
90 ἀντίος ἀίδεας· εἰρυτο δὲ φάσγανον δξν,
εἰ πώς οἱ εἰξει θυράων· Ἀλλ' ἄρα μιν φῆ
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρει δουρὶ
ῶμων μεστηγῆς, δικὲ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
δούπτησεν δὲ πεσών, χθόνα δὲ ἔλασε παντε μετώπῳ.

HOMERUS.

nunc vobis etiam omnibus mortis fines impendent.

Sic dixit : illos vero omnes pallidus timor cepit :
[circumspectavit autem unusquisque, qua effugeret grave exi-
tum ;] Eurymachus vero ipsum solus respondens allocutus-
est :] Si quidem jam Ulysses Ithacensis venisti,
haec quidem juste dixisti de iis quanta faciebant Achivi,
multa quidem in aedibus injusta, multa autem in agro.
Sed hic quidem jam jacet, qui causa erat omnium,
Antinous : hic enim immisit haec opera,
nequaquam nuptiarum tantopere indigens, nec cupiens,
sed alia cogitans, que ei non perficit Saturnius :
ut Ithace in populo bene-cultæ regnaret
ipse, at tuum filium interficeret insidiatus.
Nunc autem ille quidem jure interfectus est : tu vero parce civi-
bus] tuis : at nos postea, ubi placaverimus te, per populum,
quæcumque tibi epota et comeata sunt in aedibus,
præmium separatum ducentes viginti-boum unusquisque,
æsque aurumque rependemus; donec tuum cor
exhilaratur-sit : prius autem nequaquam indignum te irasci.

Hunc autem torve intuitus allocutus est ingeniosus Ulys-
ses :] Eurymacho, nec si quidem mihi paterna omnia dede-
ritis,] quæcumque nunc vobis sunt et sicundæ alia adderetis,
ne sic quidem adhuc manus meas abstinerem a-cæde,
antequam omnem proci injuriam fuerint,
Nunc vobis optio adest, vel contra pugnare,
vel fugere, qui mortem et fatum evitaverit :
sed haud ullum evitaturum puto grave exitium.

Sic dixit : eorum vero ibidem soluta-sunt genua et carum
cor. Ipos autem Eurymachus alloquebatur secundo rursus :

O amici, non enim abstinebit a nobis vir hic manus indo-
mitas ;] sed postquam cepit arcum bene-politum et pharetram,
limine a polito sagittabit, donec omnes
nos interficerit; verum meminerimus pugnæ.
Ensesque stringite, et obtendite mensas
sagittis letiferis : in ipsum vero omnes ingruamus
conferti, si eum a-limine depellamus ac foribus,
eamusque per urbem, clamorque citissime fiat;
tunc cito hic vir nunc ultimo sagittaverit.

Sic igitur locutus, strinxit ensem acutum,
æreum, utrinque acutum; insiliitque in ipsum
terribiliter vociferans : eodem-tempore autem divinus Ulysses
sagitta emissa ei percussit pectus ad mammam,
et ei hepatis infixit velox telum ; e manu vero
ensem dimisit is humi : vertiginosus autem circa mensam
decidit contortus ; ac cibos effudit humi,
et poculum duplex : ipse autem terram verberabat fronte,
animo dolens ; pedibusque sellam ambobus
calcitrans concussit : ob oculos vero fusa-est caligo.

Amphinomus autem in-Ulysem irruit gloriosum
ex-adverso insurgens ; strinxitque ensem acutum,
si qua is sibi cederet a-foribus. Sed jam ipsum prævertit
Telemachus a-tergo percutiens ærata hasta,
humeros inter, perque pectora eam transegit :
fragoremque edidit is lapsus, terramque ferit tota fronte.

96 Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος
αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ περὶ γάρ δίε, μῆτις Ἀχαιῶν
ἔγχος δινελκόμενον δολιχόσκιον τῇ ἐλάσσειν
φασγάνῳ ἀτέας τῇ προπρηγνεῖ τύλας.

Βῆ δὲ θείειν, μᾶλα δ' ὥκα φλὸν πατέρ' εἰσεφίκσανεν.
100 ἄγγον δ' ἰστάμενος ἐπεις πτερόεντα προσηγόνα.

Ὡς πάτερ, ήδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δοῦρε
καὶ κυνένη πάγχαλον, ἐπὶ κροτάφοις ἀραριαν
αὐτος τ' ἀμφιβαλεῦμαι ίών δύσιν δὲ συνόντη
καὶ τῷ βουκόλῳ μᾶλα τετευχῆσθαι γάρ ἀμεινον.

105 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητης Ὁδυσ-
σσοῖς θέων, εἴως μοι ἀμύνεσθαι πάρ' δίστοι, [σεύς
μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων, μοῦνον έόντα.

Ὦς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπειθετο πατέρι.
Βῆ δὲ ίμεναι θάλαμονδ', δθι οἱ χλυτὰ τεύχεα κείτο.
110 Ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκο' ἔξελε, δούρατα δ' ὅκτα
καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρες ἵπποδασείας·
βῆ δὲ φέρων, μᾶλα δ' ὥκα φλὸν πατέρ' εἰσεφίκσανεν.
Αὔτος δὲ πρώτιστα περὶ χροῦ δύσετο χαλκόν·
ῶς δ' αὐτῶς τῷ δώμῃ δύσεσθην τεύχεα καλλί,
115 ἔσταν δ' ἀμφ' Ὁδυστὴς δαίφρονα, ποικιλομήτην.

Αὐτάρ δρ', δρρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι έσαν Ιοί,
τόρρα μνηστήρων ἔνα γ' αἰεὶ δὲν οἰκεί^ρ
βαλλε τίτυσχόμενος τοι δ' ἄγγιστινοι ἐπιπτον.
Αὐτάρ επει λίπον Ιοί ἄνακτα δίστεύοντα,
120 τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἔսταθεος μεγάριο
ἔκλιν' ἰστάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφρανώντα·
αὐτὸς δ' ἀμφ' ὡμοιοι σάκος θέτο τετραβλεψάνεν·
κρατὶ δ' ἐπ' ἱρθίμων κυνένη εὐτυκτον ἔθηκεν,
ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόρος καθύπερθεν ἔνευεν·
125 εἴλετο δ' μλικιμ δοῦρη δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.

Ὀροσθόρη δέ τις ἔστειν ἔνδιμήτῳ ἐνὶ τοιχῷ·
διρράτων δὲ πάρ' ούδον ἔσταθεος μεγάριο
ἥν δόδος ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραριαν.
Τὴν δ' Ὁδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνώρει διον ὑφορδόν,
130 ἔσταότ' ἄγχ' αὐτῆς μία δ' οἰη γίγνεται ἐφορμή. [κων·
Τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσ-

τῷ φίλοι, οὐκ ἀν δή τις ἀν' ὄροσθόρην ἀναβάτη
καὶ εἰποι λαοῖσι, βοή δ' ὕκιστα γένοιτο;

τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνήρ νῦν ὑστάτας τοξάσσαιτο.
135 Τὸν δ' αὔτε προσέειπε Μελάνθιος, αἴπολος αἰγῶν·
ούπος ἔστ', ἄγλαις Διοτρέρες ἄγχι γάρ αἰνῶς
αὐλήτης καλλ θύρετρα καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης·
καὶ χ' εἰς πάντας ἐρύκοι ἀνήρ, δεῖτ' ἀλκιμος εἰη.
Ἄλλ' ἄγεθ', δύμιν τεύχε' ἔνειών θωρηγθῆναι
140 ἐκ θαλάμου ἔνδον γάρ, δίομαι, οὐδὲ πῃ ἀλλή
τεύχεα κατθέσθην Ὁδυσσεὺς κατ φαίδιμος υἱός.

Ὦς εἰπὼν ἀνέβανε Μελάνθιος, αἴπολος αἰγῶν,
ἐς θαλάμους Ὁδυσσῆος ἀνὰ βῶνας μεγάριο.

Ἐνθεν δώδεκα μὲν σάκο' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα
145 καὶ τόσσας κυνέας χαλκήρες ἵπποδασείας·
βῆ δὲ ίμεναι, μᾶλα δ' ὥκα φέρων μνηστῆριν ἔδωκεν.
Καὶ τότ' Ὁδυσσῆος λύτο γούνατα καὶ φλὸν ητορ,
ῶς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα χεροί τε δοῦρα

ΟΔΥΣΣΕΑ XXII.

Telemachus autem abripuit-se, relicta longa hasta
illuc in Amphinomo; pertinecebat enim, ne quis Achivorum
se hastam retrahentem longam, vel feriret,
ense insurgens, vel prono adversum percutiens.

Ivit autem currans, valdeque cito dilectum ad-patrem perve-
nit; prope vero stans verbis alatis eum allocutus-est :

O pater, jam tibi scutum afferam et duas hastas,
et galeam totam-aream, temporibus aptam,
ipsequ me-induam profectus : dabo autem subulco
et bubulco alia arma : nam armatum-esse melius esf.

Hunc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
affer currans, dum mihi ad-propugnandum adsunt sagittæ,
ne me amoveant foribus, solus quum-sim.

Sic dixit : Telemachus autem dilecto obedivit patri.
Profectusque-est ire in-thalamum ubi ei incluta arma jacebant.
Inde quatuor quidem scuta desumis, hastasque octo,
et quatuor galeas seratas setis-equinis-densas :
ivilique ferens; valde autem cito carum ad-patrem pervenit.
Ipse vero omnium-primum circa corpus sibi-induit se;
sic autem pariter famuli sibi-induerunt arma pulchra ;
steteruntque circum Ulysem prudentem, versutum.

At ille, quamdiu quidem ipsi ad-propugnandum aderant
sagittæ, tamdiu procorum unua utique semper sua in domo
percutiebat collimans : illi vero conferti cadebant.
Ac postquam defecerunt sagittæ regem jaculantein,
arcum quidem ad postem bene-fundatae domus
inclinavit ut-staret, ad parietes colluentes :
ipse vero circum humeros scutum posuit quadruplex :
capitique forti galeam fabrefactam imposuit
setis-equinis-comantem : terribiliter autem crista desuper
nutabat; sumis autem validas hastas duas munitas erat.

Posticum vero quoddam erat bene-structo in pariete ;
extremum autem ad limen bene-fundatae domus
erat via in angiportum, tabule vero illam continebant bene
aptatae.] Hanc vero Ulysses custodire jussit divinem subul-
cum,] stantem prope ipsam : unus vero solus erat aditus.
Illiis autem Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans :

O amici, nonne jam aliquis ad posticum ascendat,
et dicat populis, clamorque citissime fiat?

tum cito hic vir nunc ultimo sagittaverit.

Hunc autem rursus allocutus-est Melanthius, custos ca-
prarum : nullo-modo licet, Agelae Jovis-alumne : prope enim
valde] aulæ pulcræ fores, et difficile os angiporti ;
et unus omnes arceret vir, qui-quidem strenuus eset.
Sed agite, vobis arma afferam ad-armandum,
e thalamo : intus enim, puto, neque usquam alibi
arma deposuerunt Ulysses et splendidus filius.

Sic locutus ascendit Melanthius, custos caprarum,
in thalamum Ulyssis, per forulas domus.
Inde duodecim quidem scuta desumis, totidemque hastas,
et totidem galeas seratas setis-equinis-densas :
profectusque-est ire, valdeque cito ferens procis dedit.
Et tunc Ulyssis soluta-sunt genna et carum cor,
ut circumponentes-sibi vidit arma, manibusque hastas

μακρὸς τινάσσοντας μέγα δὲ αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
150 Αἴψα δὲ Τηλέμαχον ἔπειτα πτερόεντα προσήνεται·

Τηλέμαχ', οὐ μάλα δή τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
νῦν ἐποτρύνει πολέμον κακὸν τὴν Μελανθεύς.

Τὸν δὲ τὸ Τηλέμαχον πεπυνμένος ἀντίον γῆδος·
ω πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἡμίβροτον—οὐδέ τις τὸν
155 αἴτιος — δε θαλάμου θύρην πυκινᾶς ἀραιοῖαν [λος
καλλιπον ἄγκηλίνας· τῶν δὲ σκοπός ἦν ἀμεινών.
Ἄλλ' ιδι, δῆτα Εὔμαιει, θύρην ἐπίθεσ θαλάμου
καὶ φράσαι, εἰ τις ἀρ' ἐστὶ γυναικῶν, τὸ τάδε ἥζει,
ἢ οὐδὲ Δολίοι, Μελανθεύς, τὸν περ διώ.

160 Ός οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγρέουν.

Βῆ δὲ αὗτις θαλαμόνδη Μελάνθιος, αἴπολος αἰγῶν,
οἰστων τεύχεια καλά. Νόησε δὲ διος δροφόδος,
αἴψα δὲ Ὁδυσσῆα προεφώνειν, ἐγγὺς ἐόντα·

Διογένες Λαερτίδη, πολυμήχαν' Ὁδυσσεῦ,
165 καίνος δὲ αὖτ' ἀΐδηλος ἀνήρ, δν δίσμερος αὐτοί,
ἔρχεται ἐς θαλάμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἔνισπε,
ἢ μιν ἀποκτείνω, αἰ κε χρέσσων γε γένωμαι·
ἥτις σοι ἐνθάδ' ἄγω, ιν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
πολλάς, δοσας δύτος ἐμήσατο σῷ ἐνὶ οἰκῳ. [σένες]

170 Τὸν δὲ παταμιζόμενος προσέφη πολύμηχης Ὁδυσ-
σῆτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς
σχήσομεν ἐντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας.
Σφῶι δὲ αποστρέψαντας πόδας καὶ χειράς θυρέθεν
ἐς θαλάμον βαλέσιν, σανίδας δὲ ἔδησαι δπισθεν·
175 σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
κιον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαι πελάσαι τε δοκοῖσιν,
ῶς κεν δηθὰ ζωὸς ἐνὸν χαλεπ' ἀλγεα πάσχη. [θυντο·

“Ως ἔρεθ· οἱ δὲ ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον τὸδὲ ἐπί-
βαν δὲ ίμεν ἐς θαλάμον, λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
180 Ήτοι δὲ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα τεύχε' ἔρευνα·
τὸ δὲ ἵσταν ἑκάτερθε περά σταθμοῖς μένοντε.

Εὗθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔσαιει Μελάνθιος, αἴπολος αἰγῶν,
τῇ ἐτέρᾳ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
τῇ δὲ ἐτέρᾳ σάκος εὐρὺ, γέρον, πεπαλαγμένον ἄγη,
185 Λαερτέων ήρωας, δι κορίζων φορέσσεν·

δὴ τότε γ' ἡδη κείτο, διφανὲς δὲ λέλυντο ιμάντων·
τὸ δὲ ἄρ' ἐπαίξανθ' ἐλέπτην ἔρυσάν τε μιν εἰσω
κουρῆξ· ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαι βάλον ἀχνύμενον κηρ,
σὺν δὲ πόδας χειράς τε δέον θυμαλγέη δεσμῷ,
190 εῦ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερές, ὃς ἐκέλευσεν
ιοὺς Λαερταο, πολύτλας δίος Ὁδυσσεύς·
σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
κιον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν πελασάν τε δοκοῖσιν.

Τὸν δὲ ἐπικερτομένον προσέφης, Εὔμαιει συβῶτα·

195 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυ-
εῦνη ἐνι μαλεκῇ καταλέγμενος, ὃς σε ἔοικεν· [λάξεις,
οὐδὲ σέγ' ἡριγένεια παρ'] Ωκεανοίο βοάν
λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ηνίκ' ἀγινεῖς
ἀγας μνηστῆρεσσι δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι.

200 Ός δὲ μὲν αὗτις λαλεῖτο, ταθεὶς δλοῶ ἐνὶ δεσμῷ·
τὸ δὲ ἐς τεύχεα δύντε, θύρην ἐπιθέντε φαεινὴν
βήτην εἰς Ὁδυσσῆα δαίφρονα, ποικιλομήτην.

longas vibrantes; magnum autem ipsi apparebat opus.

Statim vero Telemachum verbis alatis allocutus est :

Telemache, certe omnino jam aliqua in aedibus mulierum
in-nos concitat bellum malum, vel Melantheus.

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus
est :] o pater, ipse ego peccavi (nec quisquam aliis
in-culpa est), qui thalami januam firmiter aptam
reliqui acclinatam : horum vero speculator erat melior.
Sed ita, divine Eumeae ; januam claudie thalami,
et observa, si qua sit mulierum, quae haec faciat,
an filius Dolii, Melantheus, quem quidem puto.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Igit autem iterum ad-thalamum Melantheus, custos caprarum,
allaturus arma pulchra : animadvertisit vero divinus subulcus,
statimque Ulysses alloquebatur, prope stantem ;

Generose Laertiade, sollers Ulysse,
ille vero rursus pernickosus vir, quem putamus ipsi,
proficiscitur in thalamum ; tu tamen mihi explicite dic,
utrum ipsum interficiam, si quidem superior fueris ;
an tibi huc ducam, ut injurias luat
multas, quotquot hic molitus est tua in domo.

Hunc autem respondens allocutus est ingeniosus Ulysses :
ego quidem et Telemachus procos illustres
continebimus intra aedes, quantumvis incitatos.
Vos vero retortis pedibus et manibus desuper
in thalamum conjicie; fores autem astringite post nos :
catenam vero plexam ex ipso ubi-nexueritis,
columnam in altam trahite, et admovete trabibus ;
ut diu vivus manens, graves dolores patiatur.

Sic dixit : illi vero ei omnino quidem auscultarunt et pa-
ruerunt :] iveruntque in thalamum ; latuere vero ipsum, in-
tus qui-erat.] Nempe is quidem thalami in recessu armā qua-
rebat :] hi vero steterunt utrinque ad postes manentes.
Quando super limen ibat Melanthius, custos caprarum,
altera quidem manu ferens pulcrum galeam,
altera vero scutum latum, antiquum, foedatum situ,
Laerte herois, quod juvenis is gestabat;
tunc vero jamdudum jacuerat ; suturæ autem dissolutæ-erant
lororum :] illi inde adorti prehenderunt traxeruntque ipsum
intro] per-capillos ; in pavimento vero humi dejecere dolen-
tem corde,] pedes autem manusque colligarunt acerbo vine-
lo,] bene admodum retortos penitus, sicut jusserat
filius Laertæ, audens divinus Ulysses ;
catenam vero plexam ex ipso ubi-nexuerant,
columnam in altam traxerunt, admoveruntque trabibus.
Eum autem aspere-deridens allocutus es, Eumeae subulce ;

Nunc quidem demum prorsus, Melanthi, nocte vigilabis,
lecto in molli decumbens, uti te decet ;
nec te-sane mane-genita Aurora ab Oceani fluentis
latebit adveniens in-aureo-solio, quando adducis
capras procis in domo, ad-convivium apparandum.

Sic is quidem illi relictus est, tensus exitioso in vinculo :
illi autem arma induit, janua occlusa splendida,
iverunt ad Ulyssem prudentem, versutum.

- Ἐνθα μένος πνείοντες ἐφέστασαν· οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ,
τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἑσθοῖ.
 205 Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἥλθεν Ἀθήνη,
Μάντορι εἰδομένη ἡμέν δέμας ἦδε καὶ αὐδῆν.
Τὴν δ' Ὄδυσσεὺς γῆθοσεν ιδὼν καὶ μῦθον ἔειπεν·
Μέντορ, ἀμυνον ἄρην, μνῆσαι δὲ ἕταροι φίλοιο,
δες σ' ἀγαθὰ ἥξεσκον δημηλική δέ μοι ἔσσι.
 210 Ποιεῖς φάτ', δύομενος λαοσσόν ἔμμεν Ἀθήνην.
Μνητήρες δὲ ἕτερώθεν δομόκλεον ἐν μεγάροισιν
πρώτος τίνην' ἐνέκιτε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
Μέντορ, μηδ' ἐπέεσσι παραιτεπίθησιν Ὄδυσσεὺς
μνηστήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῷ.
 215 Οὐδὲ γάρ ἡμέτερον γε νόον τελέσθαι δίνε·
δηπότε κεν τούτους κτέιωμεν, πατέρ' ἦδε καὶ υἱὸν,
ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔτειτα πεφήσεαι, οἵα μενοιῆς
ἔρδειν ἐν μεγάροις· σῆμα δὲ αὐτῷν κράτει τίτεις.
Αὐτὰρ ἐπτὴν ὅμειων γε βίας ἀρελώμεθα χαλκῷ,
 220 κτήμαδ', δηπότα τοι ἔστι, τὰ τ' ἔνδοιν καὶ τὰ θύρῃφιν,
τοῖσιν Ὄδυσσης μεταμίζομεν· οὐδέ τοι υἱας
ζώειν ἐν μεγάροισιν ἔασμεν οὐδὲ θύγατρας
οὐδὲ ἀλογον κεδνήν· Ἰθάκης κατὰ δέστι πολεύειν.
 Ποιεῖς φάτ', Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόδι μᾶλλον,
 225 νείκεσσεν δὲ Ὄδυσσηα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν.
Οὐκέτι σογύ, Ὄδυσσευ, μένος ἐμπεδον οὐδέ τις ἀλχῆ,
οἴη δεῖς ἀμφ' Ἐλένη λευκωλένη, εὐπατερείη,
εἰνάετες Τρώεστον ἐμάρνοντο νωλεμέλαιει,
πολλοὺς δὲ ἀνδρας ἐπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊστῆτι,
 230 σῆμα δὲ κλωβοῦ Πριάμου πολίς εὐρυάγια.
Πῶς δὴ νῦν, δε τὸ δόμον καὶ κτήμαδ' ικάνεις,
ἀντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι δλικυμος εἶναι;
Ἄλλ' ἀγε δεῦρα, πέπον, παρ' ἐμ' ἵστασο καὶ ίδε ἔργον,
δρόπ' εἰδῆς, οἴος τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσιν
 235 Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεστας ἀποτίνειν.
Ἡ δέ καὶ οὕτω πάγχυ δέδους ἐτεραλκέα νίκην·
ἀλλ' ἐπ' ἄρα σθένεος τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιεν
ἡμέν Ὄδυσσης ἦδε υἱοῦ κυδαλίμοια.
Αὐτὴν δὲ αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
 240 ἔζετ' ἀναίξατα, χελιδόνι εἰκέληντηντην.
Μνηστῆρας δὲ ὠτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος
Εύρυνομός τε καὶ Ἀμφιμέδων Δημοπτολεμός τε
Πεισανδρός τε Πολυκτορίδης Πολυβός τε δειάρρων·
οἱ γάρ μνηστήρων ἀρετῆν ἔσαν ἔξοχοι ἄριστοι,
 245 δεσσοὶ ἐπ' ἔζων περὶ τε ψυχέων ἐμάχοντο·
τοὺς δὲ ἥδη ἐδάμασσε βίως καὶ ταρφέεις Ιοί. [Σκων
Τοῖς δὲ Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύ·
Ω φίλοι, τίδη σχήσει ἀνήρ δέδε χεῖρας ἀπάτους·
καὶ δῆς οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη, κενά εὔγματα εἰπών·
 250 οἱ δὲ οἴοι λείπονται ἐπὶ πρώτησι θύρησιν.
Τῷ νῦν μηδὲ μάτα πάντες ἀφίετε δούρατα μακρά·
ἀλλ' ἀγεθ', οἱ δέ περνῶν ἀκοντίσατ', αἱ κέ ποθι Ζεὺς
δῶν· Ὄδυσσηα βλῆθαι καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
Τῶν δὲ ἀλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτος γε πέσησιν.
 255 Ποιεῖς ἔφατ', οἱ δὲ ἄρα πάντες ἀκόντισαν, ὡς ἐκέλευεν,
ιέμενοι τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.

ODYSSEAE XXII.

Ibi robur spirantes constiterunt; qui quidem super limen,
quatuor; illi autem intra aedes multique et strenui erant.
His autem prope filia Jovis advenit Minerva,
Mentori assimilata tum corpore, tum etiam voce.
Hanc vero Ulysses gaudebat conspicatus et verbum dixit:
Mentor, propulsa malum, memorque esto socii dilecti:
qui tibi bene sæpe faciebam, eadem ætate autem mecum es.
Sic dixit, suspicans populorum-concitatricem esse Miner-
vam.] Proci vero ex-altera-partē eam increpabant in ædibus:
primus hanc objurgabat Damastorides Agelaus;,
Mentor, ne tibi verbis persuadeat Ulysses,
procos ut-oppugnes, auxilierisque ei ipsi:
sic enim nostram mentem perfectum-iri puto:
quando hos interficerimus, patrem atque etiam filium,
in iis et tu postea interficeris, quod-talia cogitas
facere in ædibus: tuo vero ipsius capite lues.
At postquam vestras vires abstulerimus ære,
possessiones, quoquot tibi sunt, queque intus, et que foris,
cum-iis quæ sunt Ulyssis commiscebimus; nec tibi filios
vivere in ædibus sinemus, nec filias,
neque uxorem castam Ithacæ in urbe versari.
Sic dixit: Minerva vero irata-est in-corde magis;
objurgavitque Ulyssem iratis verbis:
Non-amplius tibi, Ulyssse, robur integrum, nec ulla forti-
tudo,] qualis erat quando de Helena candidis-ulnis, nobili-
patre-nata,] per-novem-annos cum-Trojanis pugnabis assidue
semper;] multos autem viros interfecisti in gravi pugna,
tu quoque capta-est consilio Priami urbs vii-spatiosis.
Quomodo demum nunc, quum tuas ad-aedes et possessiones
venisti,] contra procos molliter-cessas fortis esse?
Sed age huc, amice, juxta me sta, et vide opus,
ut scias qualis tibi inter viros inimicos sit
Mentor Alcimides ad-beneficia rependenda.
Dixit, et nondum prorsus dabat variabilem victoriam;
sed adhuc sane roburque et fortitudinem experiebatur
et Ulyssis, et filii gloriosi.
Ipsa vero splendidæ super domus tectum
concedit eo insiliens, hirundini similis aspectu.
Procos autem concitatbat Damastorides Agelans,
Eurynomusque, et Amphimedon, Demoptolemusque,
Pisanderque Polycitorides, Polybusque prudens :
hi enim procorum fortitudine erant longe optimi,
quotquot adhuc vivebant, et de animabus pugnabant :
ceteros autem jam domuerat arcus, et crebrae sagittæ.
Ille vero Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans :
Ο amici, jam cohibebit vir hic manus indomitas :
ac jam ei Mentor quidem abiit, inanes jactationes locutus;
hi autem soll relieti-sunt in primis foribus.
Ideo nunc ne simul omnes emittas hastas longas :
sed agite, sex primum jaculamini, sicubi Jupiter
dederit Ulyssem percuti, et nos gloriam reportare.
De-ceteris autem non est sollicitudo, postquam hic ceciderit.
Sic dixit: illi vero inde omnes jaculati-sunt, sicut jussit,
connixi; illa autem omnia irrita reddidit Minerva.

Τῶν ἀλλος μὲν σταθμὸν ἔσταθέος μεγάροιο
βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραιίαν
ἄλλου δὲ ἐν τοίχῳ μελίτη πέσε χαλκοδάρεια.
260 Αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων,
τοῖς δέ ἄρα μύθων ἡρης πολύτλας διος Ὀδυσσεύς:

὾ φιλοι, οὐδὴ μὲν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἀμμιν
μνηστήρων ἐς δημιουρὸν ἀκοντίσαι, οἱ μεμάστιν
ἥμετας ἔξεναρίζαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.

265 Ως ἔραθ'. οἱ δέ ἄρα πάντες ἀκόντισαν δέξα δοῦρα,
ἄντα τιτυσκόμενοι· Δημοποτόλεμον μὲν Ὀδυσσεὺς,
Εύρυδην δέ ἄρα Τηλέμαχος, Ἐλατον δὲ συβάτης,
Πείσανδρον δέ ἄρα ἐπερε βοῶν ἐπιδουκόλος ἄντρος·
οἱ μὲν ἔπειτ' δῆμα πάντες δδέξ ἔλον ἐσπετον οὔδας.
270 Μνηστήρες δὲ ἀνεγώρησαν μεγάροιο μυχόνδε·
τοι δέ ἄρα ἐπήκιαν, νεκύων δὲ ἔξι ἔγχε' ἔλοντο.

Αὗτοις δὲ μνηστήρες ἀκόντισαν δέξα δοῦρα,
ἴσμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.

275 Τῶν ἀλλος μὲν σταθμὸν ἔσταθέος μεγάροιο
βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραιίαν
ἄλλου δὲ ἐν τοίχῳ μελίτη πέσε χαλκοδάρεια.
Ἄμφιμέδων δέ ἄρα Τηλέμαχον βάλε γειρ' ἐπὶ καρπῷ
λίγδην, ἀκρην δὲ ρινὸν δηλήσατο χαλκός.

Κτήσιππος δὲ Εὔμαιον ὑπέρ σάκος ἔγχει μακρῷ
280 ὅμον ἐπέγραψεν· τὸ δὲ ὑπέρπτατο, πίπτε δέ ἔραθε.
Τοι δ' αὐτὸν ὁδόν· Ὀδυσσῆα δαίφρονα, ποικιλομήτην,
μνηστήρων ἐς δημιουρὸν ἀκόντισαν δέξα δοῦρα. [σεύς,
Ἐνθ' αὐτὸν Ἑύρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσ-
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβάτης.
285 Κτήσιππον δέ ἄρα ἐπειτα βοῶν ἐπιδουκόλος ἄντρος
βεβλήκει πρὸς στῆθος, ἐπευχύμενος δὲ προσηνάδα.

Ὥς Πολυλιθερείδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπτων
εἰκῶν ἀφραδῆς μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσιν
μῆθον ἐπιτρέψαι· ἐπειδὴ πολὺ φέρτεροι εἰστιν.

290 Τοῦτο τοι ἀντὶ ποδὸς ἔινησίον, διν ποτ' ἔδωκες

ἀντιθέων Ὀδυσσῆη, δόμον κατ' ἀλητεύοντα.

Ὥς βαῦν ἐλίκων ἐπιδουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
οὕτα Δεμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχει μακρῷ·

Τηλέμαχος δὲ Εὔηνορίδην Λειώχριτον οὔτα
295 δουρὶ μέσον κενεῖνα, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασσεν.
ἥριπε δὲ πρωνῆς, χθόνα δέ φλαστε παντὶ μετώπῳ.

Δὴ τότε· Ἀθηναίη φθισίκιμοτον αἰγάλεος ἀνέσχεν
νόφθεν δὲ δροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίθεν.

Οἱ δέ ἐφέδοντο κατὰ μέγαρον βοῖς δις ἀγελαῖαι·
300 τὰς μὲν τ' αἰδίοις ὀλστροῖς ἐφορμηθεὶς ἐδόντεν
δῆρη ἐν εἰλαρινῇ, δτε τ' ἥματα μακρὰ πέλονται.

Οἱ δέ, δέστ' αἰγυπτοὶ γαμψώνυχες, ἀγχυλοχεῖλαι,
δέ δρέων δλθόντες ἐπ' ὀρνιθεσι τορῶσιν·

ταὶ μέν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώστουσαι λενται,
305 οἱ δέ τε τὰ δλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκὴ
γίγνεται οὐδὲ φυγὴ· χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἀγρῇ·

ώς δέρα τοι μνηστῆρας ἐπεστύμενοι κατὰ δῶμα
τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὥρυτ' αἰεικής,
χράτων τυπτομένων· δάπεδον δέ ἐπαν αἰματὶ θῦεν.

310 Λειώδης δὲ Ὀδυσσῆος ἐπεστύμενος λάβε γούνων

Eorum aliis quidem postem bene-fundatae domus
percussit, aliis autem januam firmiter aptatam;
alius vero parieti fraxinea-hasta incidit aere-gravis.
Ac postquam hastas evitaverunt procorum,
his sermonem exorsus-est audens divinus Ulysses :

O amici, jam quidem ego dixerim et nobis,
procorum in turbam ut-jaculemur, qui cupiunt
nos interficere, præter priora mala.

Sic dixit; hi autem omnes jaculati-sunt acutas hastas,
ex-adverso collimantes : Demoptoleum quidem Ulysses,
Euryaden autem Telemachus, Elatum vero subulcus,
Pisandrum autem interfecit boum bubulcus vir :
hi quidem deinde simul omnes mordicus prehenderunt im-
mensum solum.] Proci vero recessere domus in-penetrare :
illi autem irruerunt, et e cadaveribus hastas extraxerent.

Rursus vero proci jaculati-sunt acutas hastas,
connixi : illa vero pleraque irrita reddidit Minerva.
Eorum aliis quidem postem bene-fundatae domus
percussit, aliis autem januam firmiter aptatam ;
alius vero parieti fraxinea-hasta incidit aere-gravis.
Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum
strictim, extremamque pellem hasit aës.
Ctesippus vero Eumeao super scutum hasta longa
humerum perstrinxit ; ea autem supervolavit, ceciditque hu-
mi.] Illi vero ex-altera-partē circa Ulyssem prudentem, ver-
sūtum,] procorum in turbam jaculati-sunt acutas hastas.
Tunc autem Eurydamantem ferit urbium-vastator Ulysses,
Amphimedontem Telemachus, Polybum vero subulcus ;
Ctesippum autem deinde boum bubulcus vir
percussit ad pectus; et super-eo-glorians iρsūt allocutus-est :

O Polytheshire, convīctorum-amans, nunquam omnino
obsequens stultitia magnifice loquere, sed diis
sermonem committe : quoniam multo potentiores sunt.
Hoc tibi pro pede esto hospitale-munus, quem quandam de-
disti] deo-pari Ulyssi, per domum vaganti.

Dixit boum camurorum bubulcus : at Ulysses
vulneravit Damastoriden cominus hasta longa :
Telemachus autem Euenoriden Liocritum vulnèravit
hasta medio ventre, penitusque aës transegit :
cecidit vero is pronus, terramque feriit tota fronte.
Tunc demum Minerva mortalibus-exitosam aëgidem sustulit
alte ex fastigio : eorum autem mentes perterritæ-sunt.
Hiique trepidabant per domum, boves tanquam armentales ;
quas quidem pernix asilus adortus agitavit
tempore in verno, quando dies longi sunt.
Illi autem, sicut vulturea curvis-unguis, aduncis-rostris,
ex montibus profecti avibus insiliunt ;
hae quidem in campo retia limentes volitant,
illi autem eas perdunt insilentes ; neque ulla resistendi-facul-
tas fit, neque effugium ; gaudent autem et viri ea captura :
sic igitur hi procos irruentes per domum
seriebant quaqua-versum ; illorum autem gemitus oriebatur
fœdus,] capitis percussis : pavimentum vero totum sanguine
undabat.] Liodes autem Ulyssis advolans prehendit genua,

- καὶ μιν λισθόμενος ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα·
Γουνοῦμαί σ', Ὁδυσεῦ σὺ δέ μ' αἴδει καὶ μ' ἐλέη-
ού γάρ πώ τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν [σον
εἰπεῖν οὐδέ τι βέται ἀτάσθαλον. ἄλλα καὶ ἄλλους
315 παύεσκον μνηστῆρας, διτις τοιαῦτά γε ἤβοι.
Ἄλλα μοι οὐ πειθόντο κακῶν ἀπὸ χειρας ἔχεσθαι·
τῷ καὶ ἀτασθαλήσιν ἀεικέα πότμοι ἐπέσπον.
Αὐτῷ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοκόσι, οὐδὲν ἔοργώς,
κείσομαι· ως οὐκ ἔστι γάρις μετόπισθ' εὐεργάων.
320 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόρδα ίδων προσέφη πολύμητης Ὅδυσ-
εῖ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοκόσι εὔχει εἶναι, [σεύς:
πολλάκις που μελλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισιν
τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖ γενέσθαι,
σοὶ δ' ἀλογον τε φίλην σπέσθαι καὶ τέκνα τεκέσθαι·
325 τῷ οὐκ ἀν θάνατον γε δυνηλεγέα προφύγοιςθα.
“Ὡς ἄρα φωνήσας ἔφος εἴλετο χειρὶ παχείῃ
κείμενον, δρ' Ἀγέλαιος ἀποπρόσηκε χαμᾶζε
κτεινόμενος· τῷ τούγε κατ' αὐχένα μέσσον ἐλασσεν·
φθεγγμένου δ' ἄρα τοῦγε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
330 Τερπιάδης δὲ τ' ἀιδὸς ἀλύσκανε Κῆρα μελαιναν,
Φῆμιος, δε δ' ἔχειδε μετὰ μνηστῆροις ἀνάγκη.
“Εστη δ', ἐν χειρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγεισιν,
ἄγχι παρ' ὅρσθνόην δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
ἡ ἐκδὺς μεγάροιο Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμὸν
335 ἔρκειου ζειτοτετυγμένου, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὅδυσεύς τε βωῶν ἐπὶ μηρῷ ἔκαιον·
ἡ γούνων λίστσοιτο προσαίξας Ὅδυσης.
“Ωδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
γούνων δίψασθαι Λαερτιάδεω Ὅδυσης.
340 Ήτοι διφόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε,
μεστηγῆς χρητῆρος ίδε θρόνου ἀργυροῆλου·
αὐτὸς δ' αὐτὸς Ὅδυσης προσαίξας λάβε γούνων
καὶ μιν λισθόμενος ἔπειτα πτερόεντα προσηύδα· [σον
Γουνοῦμαί σ', Ὅδυσεῦ σὺ δέ μ' αἴδει καὶ μ' ἐλέη-
345 αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἀχος ἔσσεται, εἴ κεν δοιδὸν
πέφηνς, δέτε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
Αὐτοδίδαχτος δ' εἰμι· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἵμας
παντοίας ἐνέψυσεν· ξύκος δέ τοι παρειδέιν
ωῆται θεῷ· τῷ μή μι λιλαίσος διεροτμῆσαι.
350 Καὶ κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴτοι, σός φίλος ιδὸς,
ως ἔγω οὗτοί ἔκων ἐς σὸν δόμον οὐδὲν χατίζων
πωλεύμην μνηστῆρον δεισόμενος μετὰ δαίτας·
ἄλλας πολὺ πλέοντες καὶ κρέσσονες ἥγον ἀνάγκη.
“Ως φάτο· τοῦ δ' ἡκουσ' οἳρη ή τηλεμάχοιο,
355 αἴψις δ' ἐδοι πατέρα προσερόμενος ἔγγυς ἔστα·
“Ισχεο μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταις χαλιῷ·
καὶ κήρυκα Μέδοντα σάωσομεν, δέτε μει αἰεὶ
οῖκων ἐν ἡμετέρῳ χρέδεσκετο, παιδὸς ἔντος·
εἰ δὴ μή μιν ἔτεφνε Φιλοίτιος ἡ συβάτης,
360 ἡ τοι ἀντεβόληησεν, δρινομένῳ κατὰ δῶμα.
- “Ως φάτο· τοῦ δ' ἡκουσε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
πεπτηῶς γάρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
ἔστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων Κῆρα μελαιναν.
Αἴψις δ' ἀπὸ θρόνου ὥρτο, θωῶς δὲ ἀπέδυνε βοείην.

ODYSSEAE XXII.

et ipsum precans verbis alatis allocutus-est :
Supplex-oro te, Ulyssse; tu vero me respice et mei miserere :
nunquam enim cuiquam dico me mulierum in sedibus
dixisse neque aliquid fecisse iniquum : sed et alios
compescebam procos, quicunque talia quidem faceret.
Sed mihi non paruerunt, a malis manus ut-abstinerent :
quare et ob-iniquitates sœvum fatum consecuti-sunt.
At ego inter hos haruspex, nihil qui-patravi,
jacebo : nam non est gratia in-posterum benefactorum.
Hunc autem torve intutus allocutus-est ingeniosus Ulysses :
si quideam jam inter hos haruspicem profiteris te esse,
saepse fere debes precatus-esse in sedibus,
longe mibi redditus finem dulcis fieri,
tibi autem uxoremque caram accedere, et filios parere :
quare non mortem tu inexorabiliē effugies.
Sic igitur locutus, ensem cepit manu robusta
jacentem, quem Agelaus abjecerat humi
quum-interficeretur ; eo hunc ad cervicem medium ferri :
loquentis vero adhuc ejus caput pulveribus mixtum-est.
Terpiades autem cantor declinavit fatum atrum,
Phemius ; qui canebat inter procos necessitate.
Stelit autem, in manibus tenens citharam argutam,
prope ad posticam : bifariam vero mente deliberabat ;
utrum egressus domo, Jovis magni ad aram
domestici sederer fabrefactam, ubi inulta
Laertes Ulyssesque boum femora comburebant,
an genibus-prehensis precarent aggressus Ulysses.
Sic autem ei cogitanti visum-est utilius esse,
genus prehendere Laertiadæ Ulyssis.
Nempe ille citharam cavam depositus humili
medio inter craterem ei sellam argenteis-clavis distinctam :
ipse autem demum Ulysses aggressus prehendit genua,
et ipsum precans verbis alatis allocutus-est :
Supplex-oro te, Ulyssse; tu vero me respice, et mei mis-
dere : ipsi tibi in-posterum dolor erit, si cantorem
interficeris, qui diis et hominibus cano.
Ex-me-ipso-doctus sum ; deus vero mihi in mente cantus
omnigenos insevit ; aptus-sum autem tibi accinere
tanquam deo : quare ne me cupias obtuncare.
Et Telemachus hæc utique dixerit, tuus dilectus filius,
quod ego neentiā lubens in tuam dominum, neque indigens,
veniebam procis cantarurus inter convivia ;
sed multe plures et potentiores ducebant me necessitate.
Sic dixit : eum autem audivit sacra vis Telemachi ;
statimque suum patrem alloquebatur prope stantem :
Contine-te, nea quicquam hunc insontem vulnera are :
etiam præconem Medontem servabimus, qui me semper
domo in nostra curabat, puer dum-eram :
si jam non ipsam interficerit Philætius, vel subulca,
vel tibi iū occurrerit, ruenti per domum.
Sic dixit : eum vero audivit Medon, prudentia sciens :
stratus enim jacebat sub solio, circum autem pelle
indutus-erat bovis recens-excoriat, vitans fatum atrum.
Statim vero a-solo surrexit, citoque exuit bubulam pelle ;

305 Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἐπειτα προσεῖται λάβε γούνων
καὶ μιν λισσόμενος ἔπειτα πτερόντα προσηγύδα·

Ὥ φιλ', ἔγω μὲν δό' εἰμι· σὺ δ' ἵσχεος εἰπὲ δὲ πατρί,
μή με περισθενέντα δηλήσσεται δέξει χαλκῶ,
ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος, οἵς αἱ ἔκειρον

310 κτήματ' ἐν μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιν.

Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Θάρσει, ἐπειδὴ σ' οὗτος ἔρυσσατε καὶ ἐσάστεν,
ὅρα γηῆς κατὰ θυμὸν, ἀτὰρ εἴτησθα καὶ ἀλλα,
ώς κακοεργήτης εὐεργεστὴ μέγ' ἀμείνων.

315 Ἄλλ' ἔξελθόντες μεγάρους ἔζεσθε θύραῖς
ἐκ φόνου εἰς αὐλὴν, σύ τε καὶ πολύφυμος δοιδός,
δορ' ἀνὴρ κατὰ δῶμα πονήσομαι, δυτεῖς με γρή.

Ὦς φάτο· τὸ δ' ξένιον μεγάροιο κιόντα,
ἔζεσθην δ' ἄρα τώγε Διὸς μεγάλου ποτὶ θυμὸν,
320 πάντοτε παπταίνοντε, φόνον ποιεγμένων αἰεῖ.

Πάπτηνεν δ' Ὀδυσσεὺς καθ' ἐδόν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀν-
τικαὶς ὑπολοπέοιτο, θύσκων Κῆρα μελαιναν. [δρῦν]
Τοὺς δὲ ίδεν μᾶλα πάντας ἐν αἰματὶ καὶ κονήσιν
πεπτεώτας πολλούς· ὥστ' ιγήνας, οὐδένδ' ἀλιήσες

325 κοιλὸν ἐξ αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θάλασσης
δικτύῳ ἔξερισαν πολιωπῷ· οἱ δέ τε πάντες
κύματ' ἀλός ποθέοντες ἐπὶ φαμάδοισι κέχυνται,
τῶν μέν τ' Ἡέλιος φαέθων ἔξειλετο θυμὸν·
ἄς τότ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.

330 Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχ', εἰ δ', ἄγε μοι καλέσον τροφὸν Εὐρύ-

δόρρα ἔπος εἴπωμι, τό μοι καταθύμιον ἔστιν. [κλεισν,
Ὦς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλων ἐπεπειθέθει πατρί·
κινήσας δὲ θύρην προσέφη τροφὸν Εὐρύχλειαν·

335 Δεῦρο δὴ δρόσο, γρηὴν παλαιγενές, ἢτε γυναικῶν
δμωάων σκοπός ἐστι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
ἔρχεο κικλήσκει σε πατήρ ἔμος, δρόσο τι εἴπῃ.

Ὦς δέρ' ἐφώνησεν τῇ δ' ἀπτερος ἐπλετο μῦθος.
Ωἰξεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταόντων,

340 βῆ δ' ἵμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθι ἡγεμόνευεν.
Ἐβρεν ἐπειτα Ὀδυσσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυστιν,
αἷματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον· δέστε λέοντα,
δές δά τε βεβρωκὸς βός ἔρχεται ἀγράυλοιο·

345 πᾶν δ' ἄρα οἱ στῆθός τε παρήιται τ' ἀμφοτέρων
αἷματέσσατα πελει· δεινὸς δ' εἰς ὄπα λιέσθαι·
ἄς δὲ Ὀδυσσεὺς πεπόλακτο πόδας καὶ χείρας ὑπερθεν.

Ὕ δ' ὡς οὖν νέκυας τε καὶ ἀσπετον εἰξιδεν αἷμα,
ίθυσέν δ' ὀλαζίαι, ἐπεὶ μέγα εἰξιδεν ἔργον·
ἄλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυχε καὶ ἔσχεθεν ιεμένην περ-

350 καὶ μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόντα προσηγύδα·
Ἐν θυμῷ, γρηῷ, χαίρε καὶ ἵσχεο μηδὲ δλούλιζε·
οὐδὲ ὄστε, κταμένοισις ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσσεται.

Τούςδε δὲ μοῖρ' ἔδαμασσε θεῶν καὶ σχέντια ἔργα·
οὔτινα γέρε τίεσκον ἐπιγθονῶν ἀνθρώπων,

355 οὐδὲ μακόν οὐδὲ μὲν ἐσθίλον, θτις σφέας εἰςαρίκοιτο·
τῷ καὶ ἀτασθαλίησιν δεικέα πότμον ἐπέσπον.

Ἄλλ' ἄγε μοι σὺ γυναικας ἐν μεγάροις κατάλεξον,
αἴ τε μ' ἀτιμάζουσι καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσίν.

Telemachum autem deinde aggressus prehendit genua,
et ipsum precans verbis alatis allocutus-est :

O care, ego quidem hic sum : tu vero contine-te ; dic autem
patri,] ne me ferociens lædat acuto aere,
de-viris procis iratus, qui ei attondebant
possessiones in ædibus ; te autem stulti nihil honorabant.

Hunc vero subridens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
bono-esto-animo, quandoquidem te hic liberavit et servavit;
ut noscas ipse in animo, sed dicas etiam aliis,
quod maleficio beneficium est longe melius.
Sed egressi ex-ædibus, sedete foris
extra cædem in aula; tuque et valde-celebris cæstor,
dum ego per domum operatus-fuero, quocunque me oportet.

Sic dixit : hi autem exiverunt domo profecti,
sedeantque proinde Jovis magni ad aram;
undique circumspicientes, cædem exspectantes semper.

Circumspectavit vero Ulysses per suam domum, si quis
adhuc virorum] vivus surriperet-se, vitans fatum atrum.
Ilos autem vidit prorsus omnes in sanguine et pulveribus
collapsos multos; sicut pisces, quos quidem piscatores
cavum in litus, canum extra mare,
reti extraxerunt multisforo; hi vero omnes
undas maris desiderantes in arenis fusi-sunt,
et horum quidem Sol lucens abstulit animam :
sic tunc proci super alios-alii fusi-erant.

Tum demum Telemachum allocutus-est ingeniosus Ulysses :

Telemache, eia age, mihi advoca nutricem Eurycleam :
ut verbum ei dicam, quod mihi in-animo est.

Sic dixit : Telemachus vero dilecto obedivit patri;
motaque janua allocutus-est nutricem Eurycleam :

Huc jam move-te, anus antiqua, que mulierum
famularum inspectrix es in ædibus nostris :
veni; vocat te pater meus, ut aliquid libi dicat.

Sic igitur locutus-est : illi autem non-evolavit verbum.

Aperuit vero foras ædium habitantibus-commodarum,
profectaque-est ire : at Telemachus ante præibat.

Invenit deinde Ulyssem inter cæsa cadavera,
sanguine et pulvere inquinatum : tanquam leonem,

qui quidem pastus de-bove venit agresti;
totum autem ei pectusque, genæque utrinque

cruentata sunt; terribilis vero est in vultum aspectu :
sic Ulysses inquinatus-erat pedibus et manibus superne.

Illa autem ubi cadaveraque et immensum inspexit sanguinem,
impetum-cepit ululandi, quoniam magnum vidit opus :

sed Ulysses cohibuit et retinuit, cupientem licet;
et ipsam compellans verbis alatis allocutus-est :

In animo, anus, gaude, et te-contine, neu ulula :
non est fas, interfictis super viris gloriari.

Hosce vero fatum domuit deorum et ipsorum iniqua opera :
neminem enim honorabant terrestrium hominum,

non malum, nec bonum quidem, quicunque ad-ipsos perve-
niret:] quare et ob-insolentiam fedam mortem asseculi-sunt.

Sed age, mihi tu mulieres in ædibus recense,
et que me parum-honorant, et que culpe-expertes sunt.

Τὸν δ' αὗτε προσέπιτε φῦλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
420 τοιγὰρ ἔγω τοι, τέκνον, ἀληθεῖην καταλέξω.

Πεντήκοντά τοι εἰσιν ἐνī μεγάροισι γυναικες
δμωατ, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἔργάζεσθαι,
εἰρία τε ξαίνειν καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
τῶν δώδεκα πᾶσαι ἀναιδεῖς ἐπέβησαν,

425 οὕτ' ἐμὲ τίουσαι οὕτ' αὐτὴν Ηγηλόπειαν.

Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀδέξετο, οὐδέ ἐ μῆτρ
σημαίνειν εἰασκεν ἐπὶ δμωατησι γυναικίν.
Ἄλλ' ἄγ, ἔγων ἀναβάσθ' ὑπερώπια σιγαλόεντα
εἴπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τι θεὸς ὑπονον ἐπώρσεν. [σεύς·

430 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσ-
μῆπω τὴν δ' ἐπέγειρε· σὸν δὲ ἐνθάδε εἰπὲ γυναικίν
ἐλθέμεν, αἵπερ πρόσθεν δεικέα μηχανόντω.

Ὦς δέρ' ἔφη· γρῆν δὲ δί' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
ἀγγελέουσα γυναικὶ καὶ δτρυνέουσα νέεσθαι.

435 Αὐτὰρ δ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἡδὲ συβάτην
εἰς ἐ καλεστάμενος ἔπεια πτερέντα προσηγόρων.

Ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν καὶ ἄνωχθε γυναικας·
αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἡδὲ τραπέζας
նδατι καὶ σπόργοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.

440 Αὐτὰρ ἔπειτα δὴ πάντα δόμουν κατακοσμήσασθε,
δμωατς ἔξαγαγόντες ἔսταθέος μεγάροιο
μεσσηγύς τε θολού καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς
θεινέμεναι ἔφεσιν τανυήκεσιν, εἰςόκε πασέων
ψυχὰς ἔξαφέλησθε καὶ ἔκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης,

445 τὴν δέρ' ὑπὸ μνηστῆριν ἔχον μίσγοντο τε λαθρη.

Ὦς ἔφαθ· αἱ δὲ γυναικες ἀδόλεες ἥλθον ἀπασιε,
αἱν' ὅλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνῶτας,
καὶ δέρ' ἄρ' ὑπὸ αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς,
450 ἀλλήλησιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δὲ Ὁδυσσεὺς,
αὐτὸς ἔπιστέρων ταῖς δέ ἔφόρεον καὶ ἀνάγκη.
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἡδὲ τραπέζας
նδατι καὶ σπόργοισι πολυτρήτοισι καθαίρον.

Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἡδὲ συβάτης

455 λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο

ἔνον ταῖς δέ ἔφόρεον δμωατ, τίθεσαν δὲ θύραζε.

Αὐτὰρ ἔπειδη πάντα μέγαρον διεκοσμήσαντο,

δμωατς δέ ἔξαγαγόντες ἔսταθέος μεγάροιο

μεσσηγύς τε θολού καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς

460 εἶλον ἐν στένει, δθεν οὐτως ἦν ἀλύξαι.

Τοῖοι δέ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·

Μὴ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην
τῶν, αἱ δὲ ἐμῆ κεφαλῆ κατ' ὄντεδα χεῦαν
μητέρη θ' ἡμετέρη παρά τε μνηστῆριν θαυμ.

465 Ως δέρ' ἔφη· καὶ πείσμα νέος κυανοπρώρῳο

κλονος ἔξαψας μεγάλης περίβαλλε θόλοιο,

ἔνθος ἐπεντανύσας, μῆτις ποιὸν οὔδας ἵκοιτο.

Ως δέτ' ἀν δικέλαι τανυστήτεροι ἡδὲ πέλειαι

έρκει ἐνιπλήξωσι, το θ' ἐστήκει ἐν θάμνῳ,

470 αὐτίνις ἐξείμεναι, στυγερὸς δέ πεδέξατο κοῖτος·

ῶς αἴγις ἔξείτης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις

δειρῆσι βρόχοι θάσαν, δπως οἰκτιστα θάνοιεν·

ΟΔΥΣΣΕΑ XXII.

Illum autem rursus allocuta-est dilecta nutrix Euryclae:
enimvero ego tibi, fili, veritatem declarabo.

Quinquaginta tibi sunt in sedibus mulieres
famulæ, quas quidem opera docuimus operari,
lanasque carpere, et servitatem sustinere :
harum duodecim omnes ad-impudentiam processerunt,
nec me honorantes, neque ipsam Penelopen.
Telemachus vero recens quidem adolescebat, neque ipsum
mater] imperare sinebat famulis mulieribus.
Sed age, ego consenso cenaculo splendido,
dicam tuæ uxori, cui aliquis deus somnum immisit.

Hanc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
nondum eam excita; tu vero huc dic mulieribus
ut-veniant, quæ-quidem antea indigna machinabantur.

Sic igitur dixit; anus autem per domum *transiens* exivit,
nuntiatura mulieribus, et hortatura ut-venirent.

At ille Telemachum et bubulcum ac subulcum,
ad se vocatos, verbis alatis allocutus-est :

Incipite nunc cadavera portare, et jubete *ferre* mulieres,
ac deinde solia per pulcra, et mensas,
aqua et spongiis multiforis purgare.

At postquam jam totam domum ordinaveritis,
familias eductas e bene-fundata domo ,
medio-inter tholumque et egregium septum aulæ,
ferite ensibus longa-acie, donec omnium
animas abstuleritis et oblitæ-fuerint Veneris,
quam sub procis habebant, et qua miscebant clam.

Sic dixit; ac mulieres confertæ venerunt omnes,
graviter lamentantes, uberes lacrimas defundentes.
Primum quidem corpora portabant mortua;
sub porticu vero ponebant bene-septæ aulæ,
sibi-invicem innitentes: imperabat autem Ulysses,
ipse adurgens: illæ vero exportabant etiam necessitate.
Ac deinde solia per pulcra et mensas,
aqua et spongiis multiforis purgabant.

At Telemachus et bubulcus ac subulcus
scopis pavimentum firmiter structæ domus
verrebant; exportabant vero famulæ, posueruntque foris.
Ac postquam totam domum ordinarantr,
familias eductas e-bene-fundata domo ,
medio-inter tholumque et egregium septum aulæ
cogebant in angusto, unde nullo-modo licebat effugere.

Ad-hos autem Telemachus prudens incipiebat loqui :

Non quidem jam pura morte animum auferrem
harum, quæ dudum meo capiti opprobria offuderunt,
matrique meæ, cumque procis concubebant.

Sic igitur dixit; et funem navis prora-caerulea-instructæ
ex-columna nexus magna tholi, iis circumjicit,
alte extensem, ne-qua pedibus solum attingeret.
Sicut autem quando vel turdæ patulis-alis, vel columbas
reti impingunt, quod stabat in fruticeto,
septum intrantes, triste autem eas suscepit cubile:
sic hæ ordine capita habent, circum autem omnia
colla laquei erant, ut miserrime morerentur :

ἥσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ οὗτι μᾶλα δήν.

Ἐξ δὲ Μελάνθιον ἥγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
676 τοῦ δ' ἀπὸ μὲν βίνας τε καὶ οὔτα τηλέι χαλκῷ
τάμνον μῆδεά τ' ἔζερυσαν, κυστὶ ώμὰ δίσσασθαι·
χεῖράς τ' ἡδὲ πόδας κόπτον, κεκοτηρίτι θυμῷ.

Οἱ μὲν ἐπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε
εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.
470 Αὐτὰρ θύε προσέλεπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν·

Οἶτε θέσιον, γρηνή, κακῶν ἄχος, οἶτε δέ μοι πῦρ,
δρα φεεώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
Διθεῖν ἐνθάδ' ἀνοιχθὶ σὺν ἁμαρτιπόλοισι γυναιξίν·
πάσας δ' δέρυνον δμαδές κατὰ δῶμα νέεσθαι.

485 Τὸν δ' αὐτές προσέλεπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμὸν, κατὰ μοίραν ἔειπες·
ἀλλ' ἄγε τοι χλαΐναν τε χιτῶνα τε εἵματ' ἐνείκω·
μηδὲ οὖτα δάκεσιν πεπικασμένος εὐρέας ώμους
ἔσταθ' ἐνι μεγάροισι· νεμεσοτὸν δέ κεν εἴη. [σύν·

490 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητης Ὀδυσ-
πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνι μεγάροισι γενέσθω.

Ὦς ἔφαθ'. οὐδὲ ἀπίθησε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
ἡνεκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
εὗ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.

495 Γρηνὸς δ' αὐτὸν ἀπέβη διὰ δῶματα καὶ Ὀδυσῆος,
ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ δέρυνούσα νέεσθαι·
αἱ δὲ ίσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφερέοντο καὶ ἡσπάζονται Ὀδυσῆα
καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλῆν τε καὶ δώμους
καὶ χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἴμερος θρει
χλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς γύγνωσκε δάρα φρεσὶ πάσας.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Σ.

Ὀδυσσέως ὑπὸ Πηνελόπης ἀναγνω-
ρισμός.

Γρηνὸς δ' εἰς ὑπερῷον ἀνεβῆσατο καγχαλώσα,
δεσποινὴ ἔρεουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἔσσαται·
γούνατα δὲ ἔρρωσαντο, πόδες δὲ ὑπερικταίνοντο·
στῇ δὲ ἀπὸ ὑπέρ κεφαλῆς καὶ μιν πρὸς μύθον ἔειπεν·
5 Εγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, δρφα ίδηαι
δρθαλμοῖσι τεοῖσι, τάτ' ἐλδεαι ἤματα πάντα·
ἢλθ' Ὀδυσσεὺς καὶ οἰκον ἵκανεται, δψε περ ἔλων.
Μνηστῆρας δὲ ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἵτε οἱ οἰκον
κήδεσκον καὶ κτήματ' ἔδον βιώσαντο τε παιδία.

10 Τὴν δὲ αὐτές προσέλεπε περίφρων Πηνελόπεια·
μαῖα φίλη, μάργην σε θεοί θέσαν· οἵτε δύνανται
ἄφρονα ποτῆσαι καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἔσσα
καὶ τε χαλιφρωνέοντα σαφροσύνης ἐπέβησαν·
οἵσε περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσιμη ἦσθα.

15 Τίπτε με λωβεύεις, πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
ταῦτα παρὲξ ἔρεουσα καὶ ἐξ ὑπνου μ' ἀνεγείρεις·

palpitabant vero pedibus paululum, nequaquam valde diu.

Ac Melanthium educebant per vestibulumque et aulam;
ejus autem naresque et aures saevo aere
abscindebant, genitaliaque evulserunt, canibus cruda discer-
penda;] manusque et pedes amputabant, irato animo.

Hi quidem deinde ut sibi abluerant manusque pedesque,
ad Ulyssem in domum ivere; perfectum erat autem opus.
Atque hic alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam:

Affer thus, anas, malorum medelam, afferque mihi ignem,
ut suffiam domum; tu autem Penelope
venire huc jube, cum famulis mulieribus:
omnes vero hortare ancillas per domum, ut-veniant.

Eum vero rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea:
certe jam haec, fili mi, apposite dixisti;
sed age, tibi lēnamque tunicamque vestimenta afferam:
neve hoc modo pannis tectus latos humeros
sta in aedibus; indignum vero hoc foret.

Eam autem respondens allocutus est ingeniosus Ulysses:
ignis nuna mihi omnium-primum in aedibus fiat.

Sic dixit: neque inobsequens fuit cara nutrix Euryclea;
attulit vero ignem et thus: at Ulysses
bene suffivit aedes et domum et aulam.

Anus autem inde ascendit per aedes pulcras Ulyssis,
nuntiatura mulieribus, et hortatura ut-venirent:
illæ vero iverunt ex domo, facem in manibus tenentes.
Hæque inde circumfundebantur et salutabant Ulyssem,
et osculabantur ei amplectentes caputque et humeros
manusque prensantes; illum autem dulce desiderium cepit
fletus et suspirii: cognoscebat vero animo cunctas.

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Σ.

Ulysses a Penelope agnitus.

Anus vero in cœnaculum ascendit exultans,
heræ dictura dilectum maritum intus esse:
genua autem firmiter se-movebant, pedesque subsultabant:
stetit vero deinde super caput, et ipsam sermone allocuta
est:] Surge, Penelope, cara filia, ut videas
oculis tuis, quæ desideras per-dies omnes:
venit Ulysses, et domum advenit, sero licet reversus.
Procos autem interfecit illustres, qui ipsi domum
contristabant et possessiones comedebant violenterque tra-
ctabant filium.] Illam vero rursus allocuta est prudens Pe-
nelope:] nutrix cara, insanam te dii reddidere, qui possunt
insipientem facere etiam eum qui vel prudentissimus sit;
atque alias mentis-imponentem sapientiae admoverunt:
qui te sane læserunt; antea autem mente integra eras.
Cur me deludis, pertristem animum habentem,
haec præter verum dicens, et ex somno me suscitas

- ἡδός, δε μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρά ἀμφικαλύψας;
οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραυον, ἔτι οὐ 'Οδυσσεὺς
ώχετ' ἐποφύμενος Κακοίλιον οὐχ διομαστήν.
20 Ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηδι καὶ ἀῆ ἔρχευ μέγαρόνδε.
Εἰ γάρ τις μ' ἀλλι γε γυναικῶν, αἱ μοι ἑστιν,
ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἡγγειλε καὶ ἐξ ὕπνου ἀνέγειρεν,
τῷ καὶ τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέσσοναι
αὐτὶς ἐσω μέγαρον· σὲ δὲ τοῦτο γε γῆρας ὑνήσει.
25 Τὴν δὲ αὔτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
οὐτὶ σε λωβεύων, τέκνον φίλον ἀλλ' ἔτυμον τοι
ἡλού' 'Οδυσσεὺς καὶ οἶκον ἵκανεται, ὡς ἀγορεύων,
δέξινος, τὸ πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισιν.
Τηλέμαχος δὲ ἄρα μιν πάλαι ἦσσεν ἔντα,
30 ἀλλὰ σοφροσύνησι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν,
ὅφερ' ἀνδρῶν τίσασι βίην ὑπερηνορέοντων.
Παὶ ἔφαστ· ή δὲ ἔχαρόν καὶ ἀπὸ λέκτροιο θορύσσα
γρητὶ περιπλέχθη, βλεφάρον δὲ ἀπὸ δάκρυον ἤκεν
καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεια πτερόντα προσήδα·
35 Εἰ δέ, ἄγε δή μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲς ἔνισπε,
εἰ ἔτεδον δὴ οἶκον ἵκανεται, ὡς ἀγορεύεις,
δηπτῶς δὲ μνηστῆρον ἀναιδέστι χείρας ἔργηκε,
μοῦνος ἐών, οἱ δὲ αἰεν δολλέες ἔνδον ἔμψαν.
Τὴν δὲ αὔτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
40 οὐκ ἰδον, οὐ πούδην, ἀλλὰ στόνον οἴον ἄκουον
κτεινομένων ἥμεται δὲ μυχῷ θαλάμων εὐπήκτων
ἡμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δὲ ἔχον εὖ ἀρραρίαι·
πρὶν γ' θετε δή με σὸς ιδος ἀπὸ μεγάροιο καλεσσεν
Τηλέμαχος· τὸν γάρ δια πατήρ προέκηε καλέσσαι.
45 Εἴρον ἔπειτα 'Οδυσσῆα μετὰ κταμένουσι νέκυσσιν
ἔστασθ' οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταπίδεδον οὐδας ἔχοντες
κείσατ' ἐπ' ἀλληλοισιν· ίδουσά κε θυμὸν λάνθης.
[ἀλματὶ καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον ὃςτε λέοντα.]
Νῦν δὲ οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλέσιησι θύρησιν
50 ἀθρόοι· αὐτὰρ δ δῶμα θεειοῦται περικαλλές,
πῦρ μέγα κειμένος· σὲ δέ με προέκηε καλέσσαι.
Ἄλλ' ἔπει, δόρα σφῶν ἐνύφροσύνης ἐπιβῆτον
ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ, ἔπει κακοὶ πολλὰ πέποσθε.
Νῦν δὲ ἡδη τόδε μακρὸν ἐβέλωρ ἐκτετέλεσται·
55 διὰ ἡλθε μὲν αὐτὸς ζωδὸς ἐφέστιος, εἴρε δὲ καὶ σὲ
καὶ παιδὶ ἐν μεγάροισι· κακῶς δὲ περ μιν ἔρεζον
μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἔτισατο φενὶ οἰκῷ.
Τὴν δὲ αὔτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
μαῖα φίλη, μήπω μέγ' ἐπεύχοε καγχαλόωσα.
60 Οἴσθα γάρ, ὡς καὶ ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
πᾶσι, μάλιστα δὲ ἐμοὶ τε καὶ ιεῖ, τὸν τεκόμεσθα·
ἀλλ' οὐκ ἐσθ' θδε μύθος ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις·
ἀλλά τις ἀθανάτων κτείνε μνηστῆρας ἀγαυούς,
ὑδρίν ἀγαστάμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.
65 Οὐτινα γάρ τισκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθόλων, δτις σφέας εἰς αφίκοιτο·
τῷ δὲ ἀτασθαλίᾳς ἐπαθον κακον· αὐτὰρ 'Οδυσσεὺς
ώλεστ τηλοῦ νόστον Ἀχαιΐδος, ὠλετο δὲ αὐτός.
Τὴν δὲ ἥμειζεν ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
70 τέκνον ἐμὸν, ποιόν σε ἐπος φύγεν ἔρχος δόδοντων·

ODYSSEAE XXIII.

dulci, qui mihi vinxerat caras palpebras complexus?
nondum enim tahiter dormivi, ex quo Ulysses
ivit visurus malum-Illium non nominandum.
Sed age nunc descendere, et retro vade in-domum.
Si qua enim mihi alia mulierum, quae mihi sunt,
haec veniens nuntiasset et ex sommo me suscitasset,
ideo cito graviter ipsam ego dimississem ut-iret
rursus intra ædes : te vero in-hoc quidem senectus juvabit.
Hanc autem rursus allocuta-est dilecta nutrix Euryclea :
nequaquam te deludo, filia cara : sed vere tibi
venit Ulysses, et domum advenit, sicut dico ;
ille hospes, quem omnes ignominia-afsiciebant in ædibus.
Telemachus vero illum fidum noverat intus esse,
sed per-prudentiam consilia patris occultarat,
ut virorum ulcisceretur violentiam superborum.
Sic dixit : illa autem gavisa-est, et a lecto exsiliens
anum complexa-est ; a-palpebris vero lacrimam demisit ;
et ipsam compellans verbis alatis allocuta-est :
Eia age jam mihi , nutrix dilecta, verum dic,
si vere jam domum venit, ut dicis,
quomodo denum procis impudentibus manus intulerit,
solus quum-esset : hi vero semper frequentes intus manebant.
Illam autem rursus allocuta-est dilecta nutrix Euryclea :
non vidi , non didici , sed gemitum solum audiebam
eorum-qui-interficiabantur : nos vero in-recessu thalamorum
bene-structorum] sedebamus turbatae ; foresque continebant
nos bene-aptae, prius quidem quam tandem me tuus filius
a domo vocaret] Telemachus : hunc enim pater emiserat vo-
caturum.] Inveni dein Ulyssem inter casa cadavera
stantem ; illi vero circa ipsum solidum-pavimentum tenentes,
jacebant super alios-alii : videns tu animo exhilarata-fuisse.
[sanguine et cruento fædum, tanquam leonem.]
Nunc hi quidem jam omnes jacent ad atriones fores
conferti : at ille domum suffit perpulcrum,
igne magno accenso : te vero me emisit ut-vocarem.
Sed sequere, ut vobiamet lætitiae immittatis
ambo carum cor, quoniam mala multa passi-estis.
Nunc vero jam hoc longum desiderium perfectum-est :
venit quidem ipse vivus ad-focum, invenit autem et te
et filium in ædibus ; mala vero qui ei faciebat
procī, hos omnes ultus-est sua in domo.
Hanc autem rursus allocuta-est prudens Penelope :
nutrix dilecta, nondum magnopere gloriare exsultans.
Nosti enim quod gratus in domo appareret
omnibus, maxime vero miliique et filio, quem genuimus :
sed non est hic sermo verus, sicut dicas :
sed aliquis immortalium interficit procos illustres,
injuriam eorum indignatus acerbam et malā opera.
Neminem enim honorabant terrestrium hominū,
non malum, nec bonum quidem, quicunque ad-ipso perse-
nisset :] ideo ob iniquitates passi-sunt malum : at Ulysses
perdidit redditum longe ab-Achaia, periitque ipse.
Ei autem respondit deinde dilecta nutrix Euryclea :
filia mea , quale tibi verbum fugit ex septo dentium !

ἢ πόσιν, ἔνδον ἔντα παρ' ἐσχέρη, οὐποτ' ἐρηζθα
οἰκαδ' ἐλεύσεσθαι· θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἀπίστος.
Ἄλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἀλλο τι εἴπω,
οὐλήν, τὴν ποτὲ μιν σὺς ἡλασε λευκῷ ὅδοντι·
τὸν τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην· ἔνδον δέ τοι αὐτῇ
εἰπέμεν ἀλλά με κείνος Ἐλὼν ἐπὶ μάστακα χερὸν
οὐκ ἔντα εἰπέμεναι, πολυιδράσης νόσοι.
Ἄλλ' ἔπει· αὐτάρ ἔγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
αἱ κέν σ' ἔξαπάφω, κτείνα μ' οἰκτίστω δλέθρῳ.
Τὴν δ' ἡμεῖνέτ ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
μαία φύλη, χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάνων
δῆνεα εἰρυσθαι, μᾶλα περ πολυιδρίν ἔνσαν.
Ἄλλ' ἐμπτεὶς ἴομεν μετὰ παιδ' ἔμὸν, δρα τὸντα
ἀνδρας μηντήρας τεθνήστας, ἥδ' δε ἔπειρνεν.
Ὦς οὐ φαμένη κατέβαιν' ὑπερώια· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
ῶρμαίν, ή ἀπάνευθε φύλον πόσιν ἔξερεενοι
ἢ παρτάσα κύσσει κάρην καὶ γείρε λαβοῦσα.
Ἡ δ' ἐπει τεῖχηλθεν καὶ ὑπέρβη λάινον οὐδόν,
Ἑτερ' ἔπειτ' Ὁδυσσῆς ἐναντίον ἐν πυρὸς αὐγῇ,
τοιχού τοῦ ἐτέρου· δ' ἀρά πρὸς κίονα μαρχήν
ἥστο κάτω δρόνων, ποτιδέγμενος, εἰ τι μιν εἴποι
ἰθίμην παράκοιτις, ἐπει τὸν δρθαλμοῖσιν.
Ἡ δ' ἀνευ δὴν ἥστο, τάφος δέ οἱ ἡτορ ἵκανεν·
ὅφει δ' ἀλλοτε μέν μιν ἐνωπαδίως ἔξεβεσκεν,
αἱ ἀλλοτε δ' ἀγρώσσασκε, κακὰ χροὶ εἶματ' ἔχοντα.
Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν ἔπος τ' ἔφατ' ἦτο τὸνδικαζεν·
Μῆτερ ἐμὴν, δύξμητερ, ἀπηγένα θυμὸν ἔχουσα,
τίφθ' οὐτα πατρὸς νοσφίζει, οὐδὲ πατ' αὐτὸν
ἔξομένη μύθοισιν ἀνείρεσι οὐδὲ μεταλλές;
οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὁδε γυνὴ τετληρότι θυμῷ
ἀνδρὸς ἀρεσταίη, δε οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἐλθοι ἕπεστοῦ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν·
σοι δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἔστι λίθιοι.
Τὸν δ' αὔτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
τέκνον ἔμὸν, θυμὸς μοι ἐνὶ στήθεσσι τεθηπεν·
οὐδέ τι προσφέσθαι δύναμαι ἔπος οὐδὲ ἐρέσθαι
οὐδὲ εἰς ἀπά τιδέσθαι ἐναντίον εἰ δ' ἐτέδον δὴ
ἴστο· Ὁδυσσεὺς καὶ οἰκον ἴκανεται, ή μᾶλα νοῦ
γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώιον· ἔστι γάρ ἡμῖν
τοι σῆμαδ', δη καὶ νοῦς κεχρυμμένα ἰδμεν ἀπ' ἀλλων.
Ὦς φάτο· μείδοσεν δὲ πολύτας διος Ὅδυσσεὺς,
αἴψι δὲ Τηλέμαχον ἔπεια πτερόεντα προσηγόδα·
Τηλέμαχ', ητοι μητέρ' ἐν μεγάροισιν ἔστον
πειράζειν ἐμέθεν τάχα δὲ φράσεται καὶ δρειον.
Νῦν δ' ἔτι βυπόω, κακὰ δὲ γροὶ εἶματα εἶμαι,
τούνεκ' ἀτιμάζει με καὶ οὐπω φησὶ τὸν ἐνναοι.
Ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ, δτως δχ' ἀριστα γένηται.
Καὶ γάρ τις θ' ἔνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δῆμῳ,
δη μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀστητῆρες δπίσσω,
τρεύγει, πτούς τε προλιπῶν καὶ πατρίδα γαῖαν·
ἡμεῖς δ' ἔρμα ποληος ἀπέκταμεν, οἱ μέγ' ἀριστοι
κούρων εἰν Ἰθάκῃ τάδε σε φράζεσθαι ἀνωγα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηύδα·
αὐτὸς ταῦτα γε λεῦσσε, πάτερ φύλε· σὴν γάρ ἀρίστην

quae maritum, intus dum-est apod focum, nunquam dicitis
domum esse-venturum: animus vero tibi semper incredulus.
Sed age tibi et signum manifestum aliud quoddam dicam,
cicatricem, quam olim ei aper infixit albo dente:
hanc eum abluens agnovi; volebam autem tibi ipsi
dicere: sed me ille prebens ad os manibus,
non sinebat dicere, per-sollertia mentis.
Sed sequere; atque ego me oppignerabo ipsam,
si te decipiam, ut-interficias me miserrima morte.
Huic autem respondit deinde prudens Penelope:
nutrix cara, difficile est te deorum sempiternorum
consilia cavere, valde licet multarum-rerum-scientem.
Sed omnino eamus ad filium meum, ut videam
viros procos mortuos, atque eum qui interfecit eos.
Sic locuta, descendebat e-coenaculo: multa vero ei cor
agitabat, utrum seorsum dilectum maritum interrogaret,
an astans oscularet caput et manusprehensas.
Illa vero postquam ingressa-est, et transvit lapideum limen,
sedebat deinde Ulyssi ex-adverso, in ignis splendore,
ad-parietem alterum: ille autem ad columnam longam
sedebat deorsum tuens, exspectans, si quid sibi diceret
eximia uxor, postquam vidit oculis.
Haec vero tacita diu sedet, stupor vero ei cor invasit:
obtutu autem aliquando quidem eum in-oculos aspectabat,
ali quando vero identidem-non-agnoscebat, mala corpore ve-
stimenta habentem.] Telemachus autem eam increpabat,
verbunque dixit et elocutus-est :] mater mea, mala-mater,
immitem animum habens,] cur sic a-patre separaris, neque
propter ipsum] sedens, verbis percontaris neque interrogas?
Haud quidem alia utique sic mulier obfirmato animo
a-viro absisteret, qui ei mala multa perpassus
venisset vigesimo anno in patriam terram:
tibi vero semper cor durius est lapide.
Illum autem rursus allocuta-est prudens Penelope:
filii mi, animus mihi in pectoribus stupet:
neque aliquod proloqui possum verbum ad eum, neque in-
terrogare,] neque in vultum intueri coram. Si autem revera
demum] est Ulysses, et domum venit, certe omnino nos
cognoscemus alter-alterum et melius; sunt enim nobis
signa, quae jam et nos abscondita scimus ab aliis.
Sic dixit: subrisit vero audens divinus Ulysses,
statimque Telemachum verbis alatis allocutus-est:
Telemache, sane matrem in ædibus sine
tentare me; cito autem cognoscat etiam melius.
Nunc vero, quia sordeo, malaque corpore vestimenta indu-
tus-sum,] ideo despiciatui-habet me, et nondum patat ipsum
esse.] Nos vero consultemus, quo-pacto quam optime fiat.
Etenim aliquis, etiam unum virum ubi-interficerit in populo,
cui non multi sint adjutores pone,
fugit, cognatisque relictis et patria terra:
nos autem columen urbis interfecimus, qui longe optimi erant
juvenum in Ithaca; ideo te consultare juheo.
Hunc vero rursus Telemachus prudens contra affatus-est:
ipse hæc sane videas, pater dilecte; tuum enim optimum

125 μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ τις τοι
ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.

[Ἔμμεναι δὲ ἔμμεμαῶτες διμ' ἐφόμεθ', οὐδέ τις φημι
ἀλκῆς δευτερεσθαι, δοτη δύναμις γε πάρεστιν.]

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδοσ-
130 τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὡς μοι δοκεῖ εἶναι ἀρίστα. [σεύ-
Πρῶτα μὲν ἄρετος λούσασθε καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
διμάδες δὲ ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἷμασθ' ἐλέσθαι·
αὐτῷ δὲ τοῖς ἀιόδος ἔχων φόρμιγγα λίγεισιν
ἥμιν ἡγείσθω φιλοπατίγμονος ὀργηθμοῖο,

135 ὃν κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκούων,
ἢ ἀν' ὅδον στείχων, ἢ οὐ περιναειτάσουσιν·
μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνον κατὰ δότο γένηται
ἀνδρῶν μηνστήρων, πρίν γ' ἡμέας ἐθέμεν ἔξω
ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρον· ἔνθα δὲ ἐπειτα
140 φράσσομεθ', διττα κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλέη.

“Ὄς ἔφαθ’ οἱ δὲ ἄρα τοῦ μᾶλα μὲν κλύνοντες ἐπίθοντο.
Πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας·
διπλισθεν δὲ γυναικεῖς δὲ δὲ εἴλετο θεῖος ἀιόδος
φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δέ σφισιν ἴμερον ὕρσεν
145 μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀργηθμοῖο.
Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστενάχ[έτο] ποσσὸν
ἀνδρῶν πατεῖστων καλλιζῶν τε γυναικῶν.
Ὕδε δέ τις εἰπεσθε, δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων·

“Η μάλις δή τις ἔγγιμε πολυμῆστην βασιλειαν·
150 σχετλίη, οὐδὲ ἔτλη πόσιος οὐκ χωριδίοιο
εἰρυσθαν μέγα δῶμα διαμπερές, ἔως ἔκοιτο.

“Ὄς ἄρα τις εἰπεσθε· τὰ δὲ οὐκ ἵσταν, ὡς ἀτέτυχο.
Αὐτῷ δὲ Ὅδοστην μεγαλήτορα δὲ ἐνι οἰκῳ
Εὔρυνόμη ταμίη λοῦσεν καὶ χρίσεν ἔλαῖων·
155 ἀμφὶ δὲ μιν φέρος καλὸν βάλεν ήδε χιτῶνα·
αὐτῷ κακὸν κεφαλῆς χεῦεν πολὺ καλλος Ἀθήνη
μεζονίν τ' εἰζιδέειν καὶ πάσσοντα κακὸν δὲ κάρητος
οὐλας ἥκει κόμας, δακινθίνων δίνθει δομοίας.
Ὄς δὲ τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
160 ἴδρις, διν Ἡφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελέειν·
ὡς μὲν τῷ περιχεύει χάριν κεφαλῆς τε καὶ ὡμοῖο.
Ἐκ δὲ ἀσταμάνθου βῆθ, δέμας ἀθανάτοισιν δόμοιος·
ἀψ δὲ αὐτὶς κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θόρουν, ἔνθεν ἀνέστη,
165 ἀντίον δηλόχου, καὶ μιν πρὸς μῆθον ἔπειτεν·

Δαιμονίη, περὶ σοίγε γυναικῶν θηλυτεράων
κῆρ ἀτέραμνον ἔθναν Ὀλύμπια δώματα[τε] ἔχοντες·
οὐ μέν καὶ ἄλλη γένη τετληότι θυμῷ
ἀνδρὸς ἀρεσταῖ, ἐς οὐ κακὰ πολλὰ μοργήσας

170 Ἐλλοις ἐικοστῷ ἐτεῖ δὲ πατρίδα γαῖαν.
Ἄλλ' ἄγε μοι, μαῖα, στόρεσον λέχος, δρφα καὶ αὐτὸς
λέξομαι· ἦ γάρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.

Τὸν δὲ αὐτές προσέειτε περιφρων Πηγελόπεια·
δαιμονίη, οὐτ' ἄρ τι μεγαλίζουμα οὔτ' ἀθερίζω
175 οὔτε λίγην ἀγαμα· μάλα δὲ εἰν οἴδε, οἵος ἔησθα,
ἔξι Ίδακης ἐπὶ νηὸς λών δολιχηρέτουοιο.
Ἄλλ' ἄγε οὶ στόρεσον πυκνὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
ἐκτὸς ἔυσταθέος θαλάμου, τὸν δὲ αὐτὸς ἐποίει·

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΞΗΙΙ.

consilium in hominibus dicunt esse, nec quisquam tecum
alius vir contenderit mortalium hominum.

[Nos vero alacres una sequemur; neque ornaino puto me
fortitudine defecturum, quanta vis quidem adsit.]

Illum autem respondens allocutus est ingeniosus Ulysses :
etenim ego dicam, ut mihi videtur esse optimum.
Primum quidem lavamini, et indumini tunicas,
famulasque in ædibus jubete vestimenta sibi sumere :
ac divinus cantor, habens citharam argutam,
nobis præeat ludicram saltationem,
ut aliquis putet nuptias esse, extra audiens,
vel per viam vadens, vel ex iis qui circum-habent :
ne prius fama lata cœdis per urbem fiat
virorum procorum, quam nos iverimus extra
agrum in nostrum arboribus-abundantem ; illic vero postea
consultabimus, quicquid utile Olympius præbuerit.

Sic dixit : illi autem ei omnino ausculturunt ac paruerunt.
Primum igitur lavarunt-se, et induerunt-sibi tunicas :
ornatae sunt autem mulieres : ac sumsis divinus cantor
citharam cavam, ipsisque desiderium concitat
cantusque dulcis, et eximias saltationis.
His vero magna domus personabat pedibus
virorum ludentium, pulcreque-cinctarum mullerum.
Sic autem aliquis dicebat, *hæc extra aedes audiens :*

Certe omnino jam aliquis duxit multum ambitam reginam :
improba, nec sustinuit mariti sui, cui-virgo-nupsit,
servare magnanī domum perpetuo, donec venisset.

Sic aliquis dicebat ; haec autem non noverunt, quomodo
facta-erant.] At Ulyssem magnanimum sua in domo
Eury nome economa lavit et unxit oleo ;
circumque ipsum pallium jecit et tunicam :
alique capiti affudit multam pulcritudinem Minerva,
majoremque aspectu fecit et crassiorem ; capite autem
crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.
Sicut autem quando aliquis aurum circumfundit argento vir
peritus, quem Vulcanus docuerit et Pallas Minerva
artem omnigenam, pulca vero opera is perficit :
sic quidem huic circumfudit gratiam capitique et humeris.
E balneo vero is egressus-est, corpore immortalibus similis :
iterum autem deinde resedit in solio , unde surrexerat,
ex-adverso sua uxori, et ipsam sermone allocutus-est :

Mirifica, tibi quidem præ mulieribus feminis
cor durissimum fecerunt Olympias domos habentes :
haud quidem alia sic mulier obfirmato animo
a viro absisteret, qui ei mala multa perpessus
venisset vigesimo anno in patriam terram.

Sed age mihi, nutrix, sterne lectum, ut etiam solus
decumbam : profecto enim huic ferreus in praecordiis animus.

Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope :
mirifice, nec sane magnopere-me-effero, nec nihil-habeo,
neque admodum admiror ; perquam autem bene novi, qualis
eras,] ex Ithaca in navi proficiscens longis remis-instructa.
Sed age ei sterne densum lectum, Euryklea,
extra bene-fundatum thalamum, quem ipse fecit :

Ἐνθα οἱ ἔκθεῖσαι πυκινὸν λέχος, ἐμδάλετ' εὐνῆ,
180 χώρα καὶ χλαίνας καὶ δῆγεα σιγαλόεντα.
Ὡς δέ τὴν πόσιος πειρωμένην αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
διχθύσας ἀλοχὸν προσεψώνεε, κέδν' εἰδυῖαν·
Ὥ γάναι, ή μάλι τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ζειτες;
τίς δέ μοι μᾶλλοσες θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
185 καὶ μᾶλλ' ἐπισταμένῳ, δτε μή θεός αὐτὸς ἐπελθὼν
βρῆδινῶς ἔθλων θείη ἀλλή ἐνι χώρῃ?
· ἀνδρῶν δ' οὐ κέν τις ζωδὸς βροτὸς οὐδὲ μάλ' ἑδῶν,
ρεῖα μετογῇσσειν ἐπει μέγα σῆμα τέτυχται
ἐν λέχει ἀσκητῷ· τὸ δ' ἐγώ κάμον οὐδέ τις ἄλλος.
190 Θάμνος ἔφο τανύψυλλος ἐλαΐης ἔρχεος ἐντὸς,
ἀκμηνὸς, θαλεῶν πάχετος δ' ἦν τὸν κίνη κίλων.
Τῷ δ' ἐγώ ἀμφιβαλῶν θάλαμον, δέμον, δρφ' ἐτέλεσσα
πυκνῆσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα·
κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκινῶς ἀραρίας.
195 Καὶ τότε ἐπειτ' ἀπέκοφα κόμην τανύψυλλος ἐλαΐης·
κορομὸν δ' ἐκ βίζης προταμῶν ἀμφεξεσα χαλκῷ
εὗ καὶ ἐπισταμένως καὶ ἐπὶ στάθμην θύνα,
ἔρμιν' ἀσκητὰς τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρω.
Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, δρφ' ἐτέλεσσα,
200 δαιδάλλων γρυσφ' τε καὶ ἀργύρων ἡδ' ἐλέφαντι·
ἐκ δ' ἐτάνυσσα ιμάντα βοδες, φοίνικι φαινόν.
Οὕτω τοι τότε σῆμα πιφάσκομαι· οὐδέ τι οἶδα,
εἴ μοι εἴτε ἔμπεδον ἔστι, γάναι, λέχος, ή τις ἡδη
ἀνδρῶν ἀλλοσες θῆκε, ταμὸν ὅπο πυθμέν' ἐλαΐης.
205 Ως φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἥτορ,
σῆματ' ἀναγνούσης, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεὺς·
δακρύσασα δ' ἐπειτ' ίδεις δράμεν, ἀμφὶ δὲ χειρας
δειρῇ βάλλ' Ὀδυσσῆι κάρη, δ' ἔκειτο δέ τοι προσηγόδα·
Μή μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζευ, ἐπει τά περ ἄλλα μά-
210 ἀνθρώπων πέπνυσσο· θεοί δ' ὧπαζον δίζην, [Λιστα
οἱ νῦν ἀγάστεντο παρ' ἀλλήλουσι μένοντε
ἡδης ταρπῆναι καὶ γήραος οὐδὲν ἵκεσθαι.
Αὐταρ μή νῦν μοι τόδε χώρο μηδὲ νεμέσσα,
οὐνεχά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπει ίδον, δέδ' ἀγάπησα.
215 Αἰτεί γάρ μοι θυμὸς ἐνι στήθεσσι φιλοιτιν
ἔρθριγει, μήτης με βροτῶν ἀπάροιτ' ἐπέεσσιν
Θλῶν πολλοὶ γάρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
Οὐδέ κεν Ἀργείη 'Ελένη, Διός ἐχγεγαυία,
ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῆ,
220 εἰ δηδού, δι μιν αὐτίς Ἀργίοις οὔτε Ἀχαιῶν
ἀξέμεναι οἰκόνδον φιλην δὲ πατρίδ' ἐμπάλλον.
Τὴν δ' ἡτοι δέσθαι θεός ὠρορεν ἔργον ἀεικές·
τὴν δὲ ἄττην οὐ πρόσθεν ἐδεέκατένθετο θυμῷ
λυγρήν, ἐξ οὓς πρώτα καὶ ἡμέας ἴκετο πένθος.
225 Νῦν δέ, ἐπει δηδη σῆματ' ἀριφραδέα κατέλεκας
εὐνῆς ἡμετέρης, θν οὐ βροτὸς ἀλλος δπωπει,
ἄλλ' οῖοι, σύ τ' ἐγώ τε καὶ ἀμφίπολος μία μαύνη,
Ἀκτορὶς, θν μοι δῶκε πατήρ ἐτι δεῦρο κιούσῃ,
θν κῶν εἰρυτο θύρας πυκινού θαλάμου,
230 πείθει δή μευ θυμὸν, ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.
Ως φάτο· τῷ δέ τοι μᾶλλον οὐθενὸς θῆρας γόνοι·
κλαιε δέ ἔχων ἀλοχὸν θυμαρέα, κέδν' εἰδυῖαν.

illic ei, elato denso lecto, injicie stragula,
pelles et laenas et vestes-stragulas splendidas.

Sic igitur dixit, maritum tentans; at Ulysses
indignatus uxorem alloquebatur, honesta scientem :

O mulier, profecto valde hoc verbum acerbum dixisti :
quis vero mili alibi posuit lectum? difficile vero esset
etiam valde scienti, nisi quando deus ipse aggressus
facile volens poneret alio in loco :

virorum autem haud quisquam vivus mortalis ne valde quidem puhescens,] facile amoliretur; nam magnum signum factum-est] in lecto elaborato : eum autem ego feci, nec quisquam alius.] Arbor erat patulis-frondibus olivæ intra septum, vigens, florescens : crassitudine vero erat tanquam columna. Ei autem ego circumdatus thalamum struxi, donec perfeci densis lapidibus, et bene desuper texi ; conglutinatasque imposui fores, firmiter aptatas.

Et tum deinde abscedi canam patulis-frondibus olivæ ; truncum vero a radice usque proccissum circumdolavi ære bene et scite, et ad perpendiculum exegi, fulcro elaborato ; terebravique omnia terebra.

Ab hoc autem incipiens lectum poliebam, donec perfeci, varie-ornans auroque et argento et ebore : inde vero extendi pellem bovis, purpura splendidam. Sic tibi hoc signum dico ; neque omnino scio, si mihi adhuc incolunis sit, mulier, lectus, an aliquis jam virorum alibi posuerit, succiso fundo olivæ.

Sic dixit : illius vero ibidem soluta-sunt genua et carum cor, signa agnoscentis, quae ei accurata dixerat Ulysses : lacrimis-fusis autem deinde recta cucurrit, ac manus circa collum jaciebat Ulyssi ; caput vero osculata-est et affabatur :

Ne mihi, Ulysse, irascere, quoniam in-alius quidem rebus maxime] hominum prudens-eras; dii autem dabant ærumnam, qui nobis invidenter apud nos-invicem manentes pubertate fructos-esse, et senectutis limen attigisse. At ne nunc mihi ob-hoc irascere, neu indignare, quod te non primum, postquam vidi, sic amplexa-sum. Semper enim mihi animus in pectoribus caris horruit, ne quis me hominum deciperet verbis *huc profectus*; multi enim malas astutias cogitant.

Neque Argiva Helena, Jove enata, viro cum alieno mixta-fuissest amore et cubili, si in-animo-habuisset, quod ipsam iterum Mavortii filii Achivorum] reducturi domum dilectam in patriam erant. Eam autem profecto ad-patrandum deus instigavit opus indignum : at doxam non ante in-suo depositum (*cognovit*) animo gravem, ex qua primum et ad-nos venit dolor. Nunc vero, quandoquidem jam signa manifesta dixisti lecti nostri, quem non mortalis aliis viderat, sed soli tuque egoque, et ancilla una sola Actoris, quam mihi dedit pater olim huc proficiscenti, quae nobis custodiebat fores firmi thalami, flectis tandem meum animum, durus licet valde sit.

Sic dixit ; illique adhuc magis desiderium excitavit fletus : flebat vero tenens uxorem animo-gratam, honesta scientem.

Ὥς δ' ὅτ' ἀν δαστάσιος γῆ νηχομένοισι φανήῃ,
ῶντε Ποσειδάνων εὐεργέειν τῇ ἐν πόντῳ
235 ράιση, ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῷ·
παῖροι δὲ ἔξεργον πολιῆς ἀλὸς ἡπειρόνδε
νηχόμενοι, πολλὴ δὲ περὶ χροῦ τέτροφεν ἀλμη·
ἀστάσιοι δὲ ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
ῶς ἄρα τῇ δαστάστῳ ἔην πόσις εἰκορώσῃ·
240 δειρῆς δὲ οὔπω πάμπαν ἀφίετο πήχεις λευκῷ.
Καὶ νῦν κ' ὁδορούμνοισι φάνη δοδοδάκτυλος Ἡώς,
εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόπτης θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴ σχέθεν, Ἡώ δὲ αὖτε
245 βύσατ' ἐπ' Πηκανῶ χρυσόθρονον, οὐδὲ ἔτι ἱππους
ζεύγνυσθ' ὕκυποδας, φάσις ἀνθρώποισι φέροντας,
Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἵτ' Ἡώ πῶλοι ἄγουσιν.
Καὶ τότε ἄρ' ἦν ἀλοχον προσέφη πολύμητις Ὁδυσσεὺς·
Ω γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐτί πειράτ' ἀδέλων
ἡλθομεν, ἀλλ' ἐτί δπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται,
250 πολλὸς καὶ χαλεπός, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
Ὡς γάρ μοι ψυχὴ μαντεύεσσατο Τειρεσίαο
ἡματι τῷ, θεε δὴ κατέβην δόμον Ἄΐδος εἰσω,
νόστον ἑταίροισιν διζήμενος ἥδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Ἄλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν, γύναι, δῆρα καὶ ἥδη
255 ὑπνῷ πότο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.
Τὸν δὲ αὗτε προσέβιπε περίφρων Πηνελόπεια·
εὐνῇ μὲν δὴ σοίγε τότε ἔστεται, δπτότε θυμῷ
σῶ ἔθελης· ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἵκεσθαι
οἴκον ἔυκτίμενον καὶ σήν ἐς πατρίδα γαῖαν.
260 Ἄλλ' ἐπεὶ ἔργασθης, καὶ τοι θεὸς ἐμβαλε θυμῷ,
εἰπ' ἄγε μοι τὸν ἀδέλον· ἐπεὶ καὶ δπισθεν, δῶ,
πεύσομαι· αὐτίκα δὲ ἔστι δαχμέναι οὕτι χέρειον. [σεύς]
Τὴν δὲ ἀπαιμειδόμενος προσέφη πολύμητις Ὁδυσ-
σαιμονή, τι τ' ἄρ' αῦ μαλ' ὁτρύνουσα κελεύεις
265 εἰπέμεν; αὐτάρ ἐγὼ μιθήσομαι οὐδὲ ἐπικεινός.
Οὐ μέν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γάρ αὐτὸς
χαίρων ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε· ἀνωγεν
ἔλθειν, ἐν χείρεσσιν ἔχοντ' εὐηῆρες ἐρετμὸν,
εἰσόκε τοὺς ἀφίκωμαι, οἱ οὐκ ἴσται θάλασσαν
270 ἀνέρες, οὐδὲ θ' ἀλεσσοι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν·
οὐδὲ ἄρα τοιγ' ίσται νέας φοινικοπαρήσους
οὐδὲ εὐήρε' ἐρετμὰ, τάτε πτερά νησοὶ πέλονται.
Σῆμα δὲ μοι τοῦ ἔειπεν ἀριφαδές, οὐδέ σε κεύσω·
δπτότε κεν δὴ μοι ξυμβλήμενος ὅλος οἱ διτήτης
275 φῆγη ἀθηρολογὸν ἔχειν ἀνὰ φαῖδμων ὄώμῳ,
καὶ τότε μὲν γαῖη πήξαντ' ἔκαλευεν ἐρετμὸν,
ἔρξανθ' ἵερά καλὰ Ποσειδάνων ἄνακτι,
ἀρνείὸν ταῦρον τε συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
οὐκαδὲ ἀποστέχειν ἔρδειν θ' ἵεράς ἐκατόμδιας
280 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοι οὐρανὸν εύρον ἔχουσιν,
πᾶσι μάλ' ἔξειγε· θάνατος δέ μοι ἔξι ἀλὸς αὐτῷ
ἀθηροῦς μάλα τοῖος ἔλευσεται, δὲ κέ με πέρνη
γῆρας ὑπο λιπαρῷ ἀρημένον· ὅμῳ δὲ λαοὶ
ὅλοι οἴσονται· τάδε μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.
285 Τὸν δὲ αὗτε προσέβιπε περίφρων Πηνελόπεια·
εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,

ΟΔΥΣΣΕΑ ΞΗΙΙ.

Sicut autem quando grata terra natantibus appetet,
quorum quidem Neptunus bene-fabricatam navem in ponte
perdidit, agitalam vento et fluctu vasto;
pauci vero effugerunt e-canis mari in-terram
natantes, multaque circa corpus accrebit salsugo;
lati tamen concenderunt terram, malo evitato:
sic ipsi gratus erat maritus intuenti:
a-collo autem nondum omnino removebat brachia candida.
Et sane flentibus apparuit roseis-digitis Aurora,
nisi utique aliud cogitasset dea cæsiis-oculis Minerva.
Noctem quidem in termino longam tenuit, Auroram vero
retinevit in Oceano aureum-solium-habentem, nec sinebat
equos jungere veloces, lumen hominibus ferentes,
Lampum et Phaethonta, qui Auroram equi vehunt.
Et tunc suam uxorem allocutus-est ingeniosus Ulysses:
O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum
venimus, sed adhuc in-posterum immensus labor erit,
multus et difficilis, quem me oportet omnem perficere.
Sic enim mihi anima vaticinata-est Tiresiae,
die illo, quando descendit domum Orci intra,
reditum sociis querens, et mihi ipsi.
Sed veni, ad-lectum eamus, uxor, ut jamjam
sonno dulci delectemur, ubi-decubuerimus.
Eum autem rursus allocuta-est prudens Penelope:
cubile quidem demum tibi-sane tunc erit, quando animo
tuo volueris; quandoquidem te dii fecerunt reducem
ad-domum bene-edificatam, et tuam in patriam terram.
Sed quoniam cogitasti, et tibi deus injeici animo,
dic, age, mihi hoc certamen; quo niam et postea, puto,
audiam; statim autem est scire nequaquam pejus.
Hanc vero respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses:
mirifica, cur demum me valde exhortans jubes
dicere? at ego dicam, nec celabo.
Haud quidem tibi animus gaudebit; neque enim ipse
gaudeo: quoniam admodum multas me hominum ad urbes
jussit proficiisci, in manibus habentem fabrefactum remem,
donec ad-ilos pervenerim, qui haud norunt mare,
viros, nec salibus mixtum cibum edunt:
nec sane hi norunt naves rubris-proris,
nec fabrefactos remos, qui-quidem alæ navibus sunt.
Signum vero mihi hoc dixit manifestum, nec te celabo:
quando demum mihi obviam-factus alias viator
dixerit me ventilabrum habere super splendido humero:
tunc me terrae infixo iussit remo,
factisque sacris pulcris Neptuno regi,
ariete, tauroque, suumque initore verre,
domum abire, facereque sacras hecatombas
immortalibus diis, qui cœlum latum tenent,
omnibus prorsus ordine: mors autem mihi ex mari ipsi
lenis admodum talis adveniet, quæ me occidat
senectute a molli conjectum; circum autem populi
felices erunt: hæc mihi dixit omnia perfectum-iri.
Illum autem rursus allocuta-est prudens Penelope:
si quidem demum senectutem dii perficiunt meliorem,

Δπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι.
 Ώς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγήρευον.
 Τόρρα δ' ἄρ' Εὔρυνόμη τη ἵδε τροφὸς ἔντυον εὐνῆν
 290 ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὑπὸ λαμπομενάων.
 Αὐτὰρ ἔπει τούρεσταν πυκινὸν λέγος ἐγκονέουσαι,
 γηρῆς μὲν κείουσε πάλιν οἰκόνδυ βεβήκει·
 τοῖσιν δ' Εὔρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
 ἀρχομένοισι λέγοσδε, δάσος μετὰ χεροῦς ἔχουσα·
 295 ζεὶ θάλαιμον δ' ἀγαγοῦσα πάλιν κίεν· οἱ μὲν ἔπειτα
 δασπάσιοι λέκτροι παλαιοὶ θεσμοὶ θάντον ἔχοντα.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἥδε συνώτης
 παῦσαν ἄρ' ὀργηθυμοὶ πόδας, παῦσαν δὲ γυναικῶς
 αὐτὸι δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγχρα σκιόεντα.
 300 Τὸ δ' ἔπει οὖν φιλότητος ἐταρπήτην ἐρατεινῆς,
 τερπέσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἔνεποντε·
 ή μὲν δο' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δία γυναικῶν,
 ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσφράσσ' ἀδήλον διμόνον,
 οἱ θένεν εἶνεκα πολλά, βόσις καὶ ἱρία μῆλα,
 305 ἔσφατον· πολλὸς δὲ πίθιον ἡφύσεστο οἴνος.
 Αὐτὰρ δ' Διογενῆς Ὁδυσσεὺς δοσα κήδε' ἔθηκεν
 ἀνθρώποις δοσα τ' αὐτὸς δίζεστας ἐμόγησεν,
 πάντ' Ἀλεγ'· ή δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούσοντο, οὐδέ οἱ θηνος
 πίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι πάρος καταλέξαι ἔπαντα.
 310 Ἡρέστο δ', οἵς πρῶτον Κίκονας δάμασ'· αὐτὰρ ἐ-
 ήλο' ἐς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πλειράν ἄφουραν· [πειτα
 ήδ' δοσα Κύκλωψ ἔρεσι, καὶ οἵς ἀπετίσατο ποιην
 Ιφθίμων ἐτάρων, οὓς ξησθιεν οὐδὲ δέλαιρεν·
 ήδ' οἵς Αἴλονοι ἔκειθ', διν πρόρρων ὑπέδεκτο
 315 καὶ πέμπτο· οὐδέ πιο σίσα φίλην ἐς πατρόδιον ἔικεσθαι·
 ηγην, ἀλλά μιν αὐτὶς ἀναρπάζασα θύελλα
 πόντον ἐπ' ἰγνωσέντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα·
 ήδ' οἵς Τηλέπουλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,
 οἱ νῆστος τ' διεσαν καὶ ἔνυκτήμιδας ἔταιροι·
 320 [πάντας· Ὁδυσσεὺς δ' οἵς οὐ πέχεψεν νηὶ μελαίνη·]
 καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανήν τε·
 ήδ' οἵς εἰς Ἀΐδεων δόμον θύειν εὐρύοντα,
 ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίου,
 νηὶ πολυκληθῆδι, καὶ εἰςέπει πάντας ἐταίρους
 325 μητέρα θ', ή μιν ἔτικτε καὶ ἐτρέφε τυτὸν ἔοντα·
 ήδ' οἵς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἀκούσεν·
 οἵς δ' ἔκειτο Πλαγκτᾶς πέτρας δεινήν τε Χάρισδιν
 Σκύλλην θ', ή οὐ πάπωτ' ἀκήριος ἀνδρες ἀλυξαν·
 ήδ' οἵς Ἡελίοιο βόσις κατέπερνον ἔταιροι·
 330 ήδ' οἵς νῆστα θοήν ἔβαλε φολόεντι κεραυνῷ
 Ζεὺς ὑψιφερεμέτης· ἀπὸ δ' ἔχθινον ἐσθόλοι ἔταιροι
 πάντες δύμας, αὐτὸι δὲ κακὰς ὑπὸ Κήρας ἀλυξεν·
 οἵς δ' ἔκειτο Νηγυγίην νῆσον Νύμφην τε Καλυψῶ,
 ήδη μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
 335 ἐν στάσσοι γλαφυροῖσι, καὶ ἐτρέφεν ηδὲ ἔρασκεν
 θήσειν ἀδάνατον καὶ ἀγήραον ηματα πάντα·
 ἀλλὰ τῶν οὐποτε θυμὸν ἐν στήθεστιν ἔπειθεν·
 ήδ' οἵς Φαιήκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
 οἱ δῆ μιν πέρι κῆρι θεὸν οἵς τιμήσαντο
 340 καὶ πέμψαν σὺν νηὶ φίλην ἐς πατρόδα γαῖαν,

spes tibi es deinde malorum effugium fore.
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Interēa vero Eurynomeque et nutrix instruebant lectum
 veste mollii, facibus sub lucentibus.
 Ac postquam straverant densum lectum properantes,
 anus quidem decubitura retro in-domum ivit;
 illis vero Eurynome cubicularia praebeat
 euntibus ad-lectum, facem in manibus tenens :
 in thalamum autem ubi-duixerat, retro ivit; illi quidem deinde
 lubentes lecti antiqui ritibus accesserunt.
 At Telemachus et bubulus ac subulcus
 cessare-fecerunt a-saltatione pedes, cessareque-fecere malie-
 res :] ipsi vero cubabant per aedes umbrosas.
 Illi autem postquam amore delectati sunt desiderabili,
 delectabantur sermonibus, inter se-invicem confabulantes :
 illa quidem quanta in aedibus sustinuerat, divina mulierum,
 virorum procorum inspiciens perniciosum cictum,
 qui sui gratia multa, boves et pinguis pecora,
 mactabant; multum autem ex-doliis hauriebatur vinum.
 At generosus Ulysses, quantos dolores intulerat
 hominibus, et quantos ipse æruminis-conflictatus exanclaverat, omnia dicebat; illa vero delectabatur audiens; neque ei
 somnus] incidebat palpebris, antequam is enarrasset omnia.
 Incepit autem, quomodo primum Ciconas domuit; ac postea
 venit in Lotophagorum virorum pingue terram :
 et quæ Cyclops fecit, et quomodo luit poenam
 ob-fortes socios, quos comedebat is nec miserabatur :
 et ut ad Aeolum venit, qui ipsum lubens suscepit,
 et dimittebat : nondum tamen fatale, dilectam in patriam
 ut-perveniret, erat; sed ipsum rursus abreptum procella
 pontum in piscosum tulit valde gementem :
 et quomodo Telepylum Læstrygoniam pervenit, ad
 Læstrygonas, qui navesque perdidere et bene-ocreatōs so-
 cios :] [omnes : Ulysses autem solus effugit nave nigra :]
 Et Circes enarravit dolum et varium-artificium;
 et quomodo Orci domum adiit squallidam,
 animam consulturus Thebani Tiresiae,
 navi multis-transtris-instructa ; et aspergit omnes socios,
 matremque, qua ipsum peperit et nutritiv parvulum :
 et quomodo Sirenū frequentium vocem audit :
 quomodoque venit ad Erraticas petras, horrendamque Cha-
 rybdin,] Scyllamque, quam nondum-unquam illæsi viri ef-
 fugerunt :] et ut Solis boves interfecerunt socii :
 et ut navem velocem percussit ardenti fulmine
 Jupiter altitonans ; perieruntque strenui socii,
 omnes simul : ipse vero malo fata effugit :
 utque advenit Ogygiam in-insulam, ad Nymphamque Ca-
 lypto,] quæ demum ipsum detinebat, cupiens sibi maritum
 esse.] in specubus cavis, et alebat, atque dicebat
 reddituram se eum immortalem et senectutis-expertem dies
 omnes;] sed ei nunquam animum in pectoribus flectebat :
 et quomodo ad Phæacas pervenit, multa perpessus,
 qui sane ipsum ex animo, deum veluti, honoraverunt,
 et deduxerunt cum navi dilectam in patriam terram,

χαλκόν τε χρυσόν τε ἀλις ἐσθῆτά τε δόντες.
Τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, δέ τοι γλυκὺς ὑπνος
λυσιμελής ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
‘Η δὲ αὐτὸς ἀλλ’ ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
245 δπόποτε δὴ β' Ὁδυσσῆα ἐλπίτεο δν κατὰ θυμὸν
εὐνῆς ἡς ἀλόγου ταρπήμεναι ἦδε καὶ ὑπνον,
αὐτίκ' ἀπ' Πλειανοῦ χρυσόρονον Ἡριγένειαν
ώρσεν, ἵν' ἀνθρώπουσι φώκιοι φέροι· ὥρτο δ' Ὁδυσσεύς
εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόγῳ δὲ τοι μῆθον ἐτελεν·
250 Τι γύναι, ἡδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων
ἀμφοτέρων· σὺ μὲν ἐνθάδε ἔμὸν πολυκηδέα νόστον
κλαίουσι· αὐτὸρ δέ τοι Ζεὺς ἀλγεσι καὶ θεοὶ ἀλλοι
ἰέμενον πεδάσσοντο ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴτης·
νῦν δὲ ἐπειδὴ μέτρων πολυθήρατον ἰκνεόθ' εὐνῇ,
255 κτήματα μὲν, τὰ μοι ἔστι, κομιζέμεν ἐν μεγάροισιν
μῆλα δ', δὲ μοι μνηστῆρες ὑπερφύλαιοι κατέκειραν,
πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ λητόσομαι, ἀλλα δὲ Ἀχαιοὶ
δῶσσοι, εἰςόχει πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους.
‘Ἄλλ' οὐτοι μὲν ἔγω πολυδάνδρεον ἀγρόδει εἴτειμι,
260 δύφεμον πατέρ' ἐσθόλον, δέ μοι πυκνῶς ἀκάχηται·
σοι δὲ, γύναι, τάδε ἐπιτελῶ, πινυτῇ περ ἐσύσῃ·
αὐτίκα γάρ φάτις εἶσιν δέμ' ἡλικίᾳ ἀνίσοντι
ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
εἰς ὑπερῷ μναθέσσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
265 ξῆσθαι μηδὲ τίνα προτίσσεο μηδὲ ἔρεινε.

‘Η δα καὶ ἀμφ' ὁμοιοισιν ἐδύστατο τεύχεα καλά·
ώρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἦδε συβάτην,
πάντας δὲ ἐντε ἀνωγεν Ἀρήσια χερσὶν ἐλέσθαι.
Οἱ δέ οὐκ ἀπίθησαν, θέωρησσοντο δὲ χαλκῷ·
270 ὡς εἰς τὸν δὲ θύρας, ἐπὶ δὲ τὸν ἡργεῖον δὲ Ὁδυσσεύς.
‘Ηδη μὲν φάσος ἡσαν ἐπὶ χόνον· τούς δὲ ἄρετος Ἀθήνη
νυκτὶ κατακρύψασα θοῶς ἐξῆγε πόληος.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ω.

Σπονδαί.

[Ἐρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλείτο
ἀνδρῶν μνηστήρων· ἔχει δὲ ῥάβδον μετά χερούν
καλήν, χρυσείην, τῆςτος ἀνδρῶν διμιατα θελγει,
ῶν ἔθελει, τούς δὲ αὐτε καὶ ὑπνώντας ἐγέρει·
5 τῇ δὲ ἄγε κινήσας· ταῖ δὲ τρίζουσαι ἐποντο.
‘Ως δὲ τοις τερίδες μυχῷ ἀντρου θεσπεσοίο
τρίζουσαι ποτέονται, ἐπειδή τις ἀποπέσσησιν
δριμαδοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται·
ῶς αἱ τετριγυίαι δέ μ' ἡσαν· ἡρχε δὲ ἄρα σφιν
10 ‘Ἐρμείας ἀκάχητα κατ' εὑρώντα κέλευθα.
Πάρε δὲ τὸν Πλειανοῦ τε βοάς καὶ Λευκάδα πέτρην
ἡδὲ παρ' Ἡελίον πύλας καὶ δῆμον Ὀνείρων
ἡσαν· αἷψα δὲ τὸν το κατ' ἀσφοδέλον λειμῶνα,
ἔνθα τε νειλουσι ψυχαῖ, εἰδῶλα καμόντων.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ω.

aereque, auroque afflatim, vestitumque datis.

Hoc sane ultimum dixit verbum, quando eum dulcis somnus
membrorum-relaxator invasit, solvens curas animi.

Sed rursus aliud cogitavit dea cæsiis-oculis Minerva:
quando demum Ulyssem putabat suo in animo
concupiuit suæ uxoris oblectatum-esse, atque etiam somno:
statim ab Oceano in-aureo-solio mane-genitam *Auroram*
excitavit, ut hominibus lucem ferret: surrexit vero Ulysses
cubili ex molli; uxori autem *hunc* sermonem mandabat:

O uxori, jam quidem multis satiatum-sumus certaminibus
ambo: tu quidem hic meum ærumnosum redditum
deflens; at me Jupiter doloribus, et dii alii,
properantem detinebant mea a patria terra:
nunc vero postquam ambo ad-desiderabile venimus cubile,
possessiones quidem, quæ mihi sunt, curato in ædibus;
pecora autem quæ mihi proci superbi consumare, pro iis
multa quidem ipse ego prædabor, alia autem Achivi
dabunt, donec omnia impleverint stabula.

Verum ego quidem ad arboribus-abundantem agrum profi-
ciscar,] visurus patrem eximium, qui mihi multum doleat:
sibi autem, uxori, hæc præcipio, prudens licet sis:
statim enim fama ibit simul cum sole oriente
de-viris procis, quos interfeci in ædibus:
in cenaculum ubi-ascenderis, cum famulis mulieribus,
sede, neu quenquam respice, neu interrogā.

Dixit, et circum humeros induit-sibi arma pulca:
incitavit autem Telemachum et bubulcum ac subulcum,
omnesque arma jussit Martia manibus sibi-sumere.
Hi vero ei non inobsequentes-fuerunt; armabant autem se
ætere;) et aperuere fores, et exibant: præbat autem Ulysses.
Jam quidem lux erat super terram; illos autem Minerva
caligine cooperitos cito eduxit ex-urbe.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Ω.

Libationes.

[Mercurius autem animas Cyllenius evocabat
virorum procorum; habebat vero virgam in manibus
pulcram, auream, qua-quidem hominum oculos mulcet,
quorum vult; alios vero et dormientes suscitat:
hac utique ducebat commotas; illæ vero stridentes sequ-
bantur.] Sicut autem quando vespertilioes in-secessu antri
divini stridentes volant, postquam exciderit aliquis
de-serie ex petra; ac sibi-invicem adhaerescunt:
sic illæ stridentes una ibant: præbat vero ipsis
Mercurius alienus-a-malo, per squalidas vias.
Præteribant autem Oceanique fluctus et Leucada petram;
et præter Solis portas, et populum Somniorum,
ibant: statimque pervenerunt in herbosum pratum,
ubi habitant animæ, simulacra defunctorum.

16 Εὔρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος
καὶ Πατροχλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο
Αἴαντος, θ', δε σφίστος ἐγν εἰδός τε δέμας τε
τῶν ὄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
‘Ως οἱ μὲν περὶ κείνον δυμένον ἀγγίμολον δὲ
20 ἥλιθον ἐπὶ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
ἀχυμένην· περὶ δὲ ὄλλαι σγηγέραθ', βοσκεῖ μὲν αὐτῷ
οἶκῳ ἐν Αλγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Τὸν προτέρην ψυχὴν προσεφώνεε Πηλείωνος:
‘Ἀτρεΐδη, περὶ μὲν σε ράμεν Διὺ τερπικεραύνῳ
25 ἀνδρῶν ἡρώων φύλον ἔμμεναι ἥματα πάντα·
οὐνεκα πολλοῖσιν τε καὶ ισθίμοισιν ἄνασσες
δῆμοι ἔνι Τρώων, θοι πάσχομεν ἀλγεῖς Ἀχαιοῖ.
‘Η τέ σφι καὶ τοῖ πρώτα παραστήσεσθαι ἔμελλεν
Μοῖρ' ὀλοῦ, τὴν οὔτις ἀλεύεται, δες κε γένηται.
30 Ως δρελες τιμῆς ἀπονήμενος, ἡπερ ἄνυσσες,
δῆμοι ἔνι Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπιστεῖν·
τῷτε κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
ἡδέ καὶ τοῦ παιδὸς μέγα κλέος ἥρξ' ὅπισσων·
νῦν δὲ σφι ὅλητοσθι θανάτῳ εἰμαρτο ἀλῶναι.
35 Τὸν δὲ αὐτές ψυχὴν προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
δλεις Πηλέος υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
δες θάνες ἐν Τροΐῃ, ἐκάς Ἀργεος· ἀμφὶ δέ σ' ὄλλοι
κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἱες ἄριστοι,
μαρνάμενοι περὶ σεῖο· σὺ δὲ ἐν στροφάλιγγι κονίης
40 κείσο μέγας μεγαλωστή, λελασμένος ἵππουσνάνω.
‘Ημεῖς δὲ πρόπτεν ἥμαρ ἐμαρνάμεθ· οὐδέ κε πάμπτων
παυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίπαπι πάυσεν.
Αὐτέρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆσος ἐνείκαμεν ἐν πολέμῳ,
κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήραντες χρόα καλὸν
45 θύσατε τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατε· πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ
δάκρυα θερμὰ κέν Δαναοὶ κείροντο τε καίτας.
Μήτηρ δὲ ἔξ ἀλός ἥλθε σὺν ἀθανάτης ἀλήσιν,
ἀγγελήτης ἀποσα· βοῇ δὲ ἐπὶ πόντον δρώρει
θεσπεστή· οὐδὲ τρόμος ἐλλασθε πάντας Ἀχαιούς·
50 δο καὶ νῦν κ' ἀναίξαντες ἔδων κολασίς ἐπὶ νῆσος,
εἰ μὴ ἀνήρ κατέρυχε, παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς,
Νέστωρ, οὐ καὶ πρόσθεν δρίστη φάνετο βουλή·
δο σφιν ἐνφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέπειν·
‘Ισχεσθ', Ἀργείοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν·
55 μήτηρ δὲ ἔλος ἥδε σὺν ἀθανάτης ἀλήσιν
ἐρχεται, οὖν παιδὸς τεθυνότος ἀντιώσα.
‘Ως ἔνθα· οἱ δὲ ἔσχοτον φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοῖ·
ἀμφὶ δέ σ' ἔστησκα κοῦραι ἀλοίο γέροντος,
οὐκτέρ δὲ πορύρομεναι, περὶ δὲ ἀμέροτα εἵματα ἔσσαν.
60 Μοῦσαι δὲ ἔννέα πᾶσαι, ἀμειθόμεναι δὲ τοι καλῇ,
θρήνεον· ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτον γ' ἐνόστας
Ἀργείων· τοῖον γάρ οὐπώροε Μοῦσα λύγεια.
‘Ἐπτὰ δὲ καὶ δέκα μέν σε δημοκα νύκτας τε καὶ ἥμαρ
κλαίομεν, ἀθάνατοι τε θεοὶ θνητοὶ τ' ἀνθρωποι·
65 δικτωκαὶ δεκάτη δὲ δομεν πυρὶ, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ
μῆλα κατεκτάνομεν μαλα πίονα καὶ θικας βοῦς.
Καλέο δὲ τέ σθητι θεῶν καὶ ἀλείφατα πολλῷ
καὶ μελιτη γλυκερῷ· πολλοὶ δὲ ἥρωες Ἀχαιοῖ

HOMERUS.

Invenerunt autem animam Pelidæ Achillis,
et Patrocli, et eximi Antilochi,
Ajacisque, qui præstantissimus erat specieque corporeque
ceterorum Danaorum, post eximum Peliden.
Sic hi quidem circa illum versabantur : prope vero
advenit anima Agamemnonis Atridae
dolens : circum autem aliae congregatae erant, quoquot una
cum ipso domo in Egesthi mortui sunt, et fatum oppetiere.
Hunc prior anima alloquebatur Pelida :

‘Atride, pte ceteris quidem te putabamus Jovi gaudenti-
fulmine] viris heroibus carum esse per-dies omnes,
quoniam multisque et fortibus imperabas
populo in Trojanorum, ubi patiebamur dolores Achivi.
Profecto inde et tibi prium affore decretum-erat
fatum perniciosum, quod nemo evitat, qui natus-sit.
Utinam honore fruitus, quo-quidem imperabas,
populo in Trojanorum mortem et fatum obiisses :
ita tibi sepulcrum quidem fecissent universi-Achivi,
atque etiam tuo filio magnam gloriari comparasses in-poste-
rum :] nunc vero te miserrima morte fatale-erat corripi.

Illum autem rursus anima alloquebatur Atridae :
felix Pelei fili, diis assimilis Achille,
qui mortuus-est in Troja, longe ab-Argo ; circum vero te alii
interfiebant Trojanorum et Achivorum filii optimi,
pugnantes de te : tu autem in vortice pulvris
jacebas ingens ingenti-spatio, oblitus equitationis.

Nos vero toto-die pugnabamus : neque omnino
cessavissimus a-bello, nisi Jupiter turbine nos cessare-fecis-
set.] Ac postquam te ad naues portaveramus ex bello,
depositum in lectis, purgato corpore pulcro
aque calida et unguento; multas vero te circum
lacrimas calidas fundebant Danai, tondebantque-sibi crines.
Mater autem ex mari venit cum immortalibus deabus marinis,
nuntium audiens; clamor vero super mare excitatus-est
immensus; subtus autem tremor cepit omnes Achivos;
et jam impetu-facto concendisset cavas naues,
nisi vir detinuissest, antiquaque multaque sciens,
Nestor, cuius et antea optimum conspiciebatur consilium :
qui ipsis bene-cupiens concionatus-est, et dixit :

Continete-vos, Argivi; ne fugite, filii Achivorum :
mater ex mari haec cum immortalibus deabus marinis,
advenit, suo filio morluo occursura.

Sic dixit : ac continebant-se a-fuga magnanimi Achivi,
circum vero te steterunt filiae marini senis,
misericordiis lamentantes, atque immortales vestes tibi in-
duerunt.] Musæ vero novem omnes, alternantes voce pulcra,
te deflebant : tunc neminem sine-lacrimis utique vidisses
Argivorum : tantum enim increbuit Musa arguta.
Septem autem et decem quidem te pariter noctesque et dies
flebamus, immortalesque dii mortalesque homines;
octava-et-decima autem dedimus igni, multas vero circa te
oves jugulavimus valde pingues, et camuras boves.
Cremabarisi autem in vestitu deorum, et unguento multo,
et melle dulci; multique heroes Achivi

τεύχεσιν ἐρδώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
70 πεδοὶ δὲ ἵππης τε· πολὺς δὲ ὄρυμαγδὸς δρῶρει.
Αὐτὸς ἐπεὶ δῆ σε φλὸξ· ξυνεν ‘Ηραίστοιο,
ἡῶθεν δῆ τοι λέγουμεν λεύκ’ δστέ’, Ἀγιλλεῦ,
οἶναν ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατε· δῶκε δὲ μῆτηρ
χρυσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δόρον
75 φάσκ’ ἔμεναι, ἔργον δὲ περικαλυτοῦ ‘Ηραίστοιο.
Ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ’ δστέα, φαίδιμ’ Ἀγιλλεῦ,
μίγδα δὲ Πατρόκλοιο Μενοιτιάδα θανόντος·
χωρὶς δὲ Ἀντιόχοιο· τὸν ἔξοχα τίες ἀπάντων.
τῶν ἀλλων ἑτάρων, μετὰ Πάτροκλον γε θανόντων.
80 Ἀμφ’ αὐτοῖσι δὲ ἐπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμboν
χεύαμεν Ἀργείων Ἱερὸς στρατὸς αἰγμητάνων
ἀκτῇ ἐπὶ προύχουσῃ, ἐπὶ πλατεῖ· Ἐλληστόντων·
δῆς κεν τηλεφανῆς ἐκ ποντόρων ἀνδράσιν εἴη
τοῖς, οἱ νῦν γεάσαι καὶ οἱ μετόπισθεν ἔσονται.
85 Μῆτηρ δὲ αἰτήσασα θεοὺς περικαλλέ’ δεῖθλα
θῆκε μέσων ἐν ἀγρῷν ἀριστήσειν Ἀχαιῶν.
‘Ηδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβολῆσας
ἡρώων, ὅτε κέν ποτ’ ἀποφθιμένους βασιλῆος
ζύννυνται τε νέοι καὶ ἐπεντύνονται δεῖθλα·
90 ἀλλὰ κε κείνοι μάλιστα ἴδων ἐτεθῆπεα θυμῷ,
οἵ ἐπὶ σοι κατέθηκε θεὰ περικαλλέ’ δεῖθλα,
ἀργυρόπετεα Θέτις· μάλα γάρ φίλος ἡσθα θεοῖσιν.
‘Ος σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν δύνομι ὥλεστας, ἀλλά τοι αἰεὶ
πάντας ἐπ’ ἀνθρώπους χάλεός ἔστεται ἐσθίον, Ἀγιλλεῦ.
95 Αὐτὸς ἐμοὶ τί τόδ’ ἥδος, ἐπεὶ πολεμον τολύπευσα;
ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μῆστο λυγρὸν δλεθρον
Αἴγασθου ὑπὸ χεροῦ καὶ οὐλομένης ἀλλογοι.
‘Ἄς οἱ μὲν τοισῦτα πρὸς ἄλλήλους ἀγρόρευον.
‘Ἀγχίμολον δέ σφ’ ἥλθε διάκτορος Ἀργειρόντης,
100 ψυχὰς μνηστήρων κατάγων, ‘Οδυσσῆς δαμέντων·
τῷ δέ φρα θαυμῆσαντ’ ίδοντες, ὁντάν τοισιν.
‘Ἐγω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
παῖδα φλοιο Μελανῆς, ἀγαλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·
ξείνος γάρ οἱ ἔνη, Ίθάκη ἔνι οἰκία ναίνω.
105 Τὸν προτέρην ψυχὴν προσεφώνεεν Ἀτρείδαο·
‘Ἀμφίμεδον, τι παθόντες ἐρεμήντην γαῖαν ἔδυτε,
πάντες κεκριμένοι καὶ δυῆλικες; οὐδέ κεν ἀλλως
κρυνάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἀνδρας ἀρίστους.
‘Η ὑμῖν’ ἐν νήσοισι Ποσειδάνων ἐδάμασσεν,
110 δρατες ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μαχρά;
ἡ του ἀνάρποιοι ἀνδρες ἐδηλήσαντ’ ἐπὶ χέροις,
βοῦς περιτακνομένους ἦδοντες οἴων πώα καλὰ,
ἥτε περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἥδε γυναικῶν;
εἰπέ μοι εἰρομένον· ξείνος δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
115 Η οὐ μέμνη, ὅτε κείσε κατῆλυθον οὐμέτερον δῶ,
δτρυνέων ‘Οδυσσῆα, σὺν ἀντιθέω Μενελάῳ,
‘Πλιον εἰς δῆμον ἐπεσθαις δύσσελμων ἐπὶ τηνῶν;
μηνὶ δὲ ὅδε οὐλῷ πάντα περῆσαμεν εὐρέα πόντον,
σπουδῇ παρεπειθόντες ‘Οδυσσῆα πτολίπορθον.
120 Τὸν δὲ αὖτε ψυχὴν προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος·
[Ἀτρείδη κύδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνον.]
μέμνημαι τάδε πάντα, Διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις·

ODYSSEÆ XXIV.

cum armis agitarunt-se circa pyram tuam ardentis,
pedesque equitesque ; ingens autem strepitus ortus-est.
Sed postquam demum te flamma confecrat Vulcani,
mane tua colligebamus alba ossa, Achille,
vino in puro et unguento ; dedit autem mater
auream amphoram ; Bacchi vero donum
dicebat esse, opus autem incliti Vulcani.
In hac tibi jacent alba ossa, splendide Achille,
promiscueque ossa Patrocli Menetiadæ mortui :
separatim vero, Antilochi : quem maxime honorabas omnium
aliorum sociorum , post Patroclum utique mortuum.
Circum hæc autem postea magnum et eximum tumulum
concessimus Argivorum sacer exercitus bellicosorum,
litore in prominenti , ad latum Helleponum ;
ut longe-conspicuus ex ponto viris esset
iis, qui nunc nati-sunt, et qui in-futurum erunt.
Mater autem , rogatis diis , perpulra certamina
instituit medio in consessu optimatibus Achivorum.
Jam quidem multorum funeri virorum interfui
heroum , quandocunque , mortuo rege , fit
ut cinganturque juvenes , et apparent certamina ;
sed illa maxime conspicatus stupui animo
qualia super te constituit dea perpulra certamina ,
argenteis-pedibus Thetis : valde enim carus eras diis.
Sic tu quidem nec mortuus nomen perdidisti , sed tibi semper
omnes apud homines gloria erit proba , Achille.
At mihi que ea voluptas , postquam bellum conseceram?
in redditu enim mihi Jupiter molitus-est grave exitium ,
Ægisthi sub manibus , et perditæ uxoris.
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Prope autem ipsos venit intermuntius Argicida ,
animas procorum deducens , ab-Ulysse domitorum :
illi vero proinde attoniti recta iverunt, ut intuiti-sunt.
Cognovit autem anima Agamemnonis Atridæ
filium carum Melanei, inclytum Amphimedontem ;
hospes enim ei erat, in Ithaca ædes habitans.
Hunc prior anima alloquebatur Atridæ ;
Amphimedon, quid passi obscuram terram subiistis ,
omnes selecti et ætate-aequales? neque aliter
aliquis cernens elegisset per urbem viros optimos.
Utrum vos in navibus Neptunus domuit ,
excitatis sævis ventis et fluctibus ingentibus?
an alicubi hostiles viri malis-affecerunt in terra ,
boves prædantes et ovium greges pulcos?
an super urbe pugnaturi occupabis, et mulieribus?
dic mihi interroganti ; hospitem autem tibi profiteor-me esse.
An non meministi, quando illuc deveni vestram domum ,
hortatus Ulyssem, cum deo-pari Menelao ,
ad Ilium una ul-comitaretur, bene-tabulatis in navibus?
mense autem deinde toto omnes transivimus latum pontum ,
vix-tandem persuadentes Ulyssi urbium-vastatori.
Eum autem rursus anima alloquebatur Amphimedontis :
[Atride augustissime , rex virorum Agamemno ,]
memini hæc omnia , Jovis-alumne , ut dicis :

- σοι δ' ἔγώ εῦ μάλα πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλέζω,
ἥμετέρου θανάτοι κακὸν τέλος, οἶον ἐτύχθη.
- 125 Μνώμεθ' Ὁδυσσῆς δὴν οἰχομένῳ δάμαρτα·
ἡ δ' οὔτ' ἡρνεῖτο στυγερὸν γάμον οὔτε τελεύτα,
ἥμιν φραζομένη θάνατον καὶ Κῆρα μελαίναν·
ἀλλὰ δόλον τόδ' ἄλλον ἐνī φρεσὶ μερμήριζεν·
στησαμένη μέγαν Ιστὸν ἐνī μεγάροισιν ὑφαίνεν,
130 λεπτὸν καὶ περίμετρον ἄρχαρ δ' ἥμιν μετέπειπεν·
κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὁδυσσεὺς,
μίκνετ' ἐπειγμένοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
ἐκτελέσω — μή μοι μεταπονία νήματ' δῆλται —
Λαέρτη ήρωϊ ταρφίον, εἰς δὲ τέ κέν μιν
135 Μοῖρ' ὅλῃ καθελγοῖ τανηλεγέος θανάτοιο·
μήτις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶν νεμεσήσῃ,
αἴ κεν ἀτέρ σπειρου κῆται, πολλὰ κτεατίσσας.
“Ὡς ἔφαθ' ἥμιν δ' αὐτὸν ἐπειπεῖθεν θυμὸς ἀγήνωρ·
Ἐνθα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν Ιστὸν,
140 νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπτὴν δαΐδας παραθείστο.
“Ὡς τρέτες μὲν ἐλῆθε δόλω καὶ ἐπειθεν Ἀγαιούς·
ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἥλθεν ἔτος, καὶ ἐπτήλυθον δραι,
[μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη,]
καὶ τότε δὴ τὶς ἔειπε γυναικῶν, ή σάφα ήδη,
145 καὶ τῆγ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαδὸν Ιστόν.
“Ὡς τὸ μὲν ἔξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἔθελουσ', ἕπ' ἀνάγκης.
Εὖθ' ή φᾶρος ἔδειξεν, ὑρήναστο μέγαν Ιστόν,
πλύνασ', ἡλιώ ἐναλίγκιον ἦε σελήνη·
καὶ τότε δὴ β' Ὁδυσσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμον
150 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν, δοι δώματα ναεὶ συβότης.
“Ἐνδ' ἥλιον φίλος υἱός Ὁδυσσῆς θείοιο,
ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντος ἴων σὺν νηὶ μελαίνῃ·
τῷ δὲ μνηστῆριν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
ἴκοντο προτὶ ἀστο περικαλυτόν· ήτοι Ὁδυσσεὺς
155 ὑστερος, αὐτάρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.
Τὸν δὲ συβότης ἥγε, κακὰ χροὶ εἴματα ἔχοντα,
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἦδε γέροντι·
[στηπτόμενον τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροὶ εἴματα ἔστο·]
οὐδέ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἔοντα,
160 ἔξαπίνεν προφανεῖτ', οὐδὲ οἱ προγενέστεροι ήσαν·
ἀλλ' ἐπειν τε κακοῖσιν ἐνίστομεν ήδὲ βολῆσιν.
Αὐτάρ δέ τέως μὲν ἐτολμα ἐνī μεγάροισιν ἐοῖσιν
βαλλόμενος καὶ ἐνιστόμενος τεταγότι θυμῷ·
ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο,
165 σὺν μὲν Τηλέμαχῷ περικαλλέε τεύχε ἀείρας,
ἔς θάλαμον κατέθηκε καὶ ἐκλήσισεν δχῆας·
αὐτάρ δὴν ἀλοχον πολυκερδεῖσιν ἀνώγεν
τοῖον μνηστῆρεσσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
ἥμιν αἰνομόροισιν ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
170 Οὐδέ τις ἡμέιων δύνατο χρατεροὶ βιοῖο
νευρήτη ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἡμεν·
ἀλλ' ὅτε χείρας ἴκανεν Ὁδυσσῆς μέγα τόξον,
ἐνδ' ἡμεῖς μὲν πάντες δμοκλέομεν ἐπέεσσιν
τοῖον μή δόμεναι, μηδὲ εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
175 Τηλέμαχος δέ μιν οἶος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν.
Αὐτάρ δ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὁδυσσεὺς,

tibi autem ego bene prorsus omnia et accurate narrabo,
nostræ mortis malum finem, qualis contigerit.
Ambiebamus Ulyssis diu absentis uxorem;
hæc autem nec negabat odiosas nuptias, nec perficiebat,
nobis meditans mortem et fatum nigrum;
sed dolum hunc alium in mente excoxitavit:
exorsa magnam telam in ædibus texebat,
subtilem et immensam; statim autem inter-nos dixit:
Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus-est divinus Ulys-ses,] manete, urgente*līcet* meas nuptias, donec vestem
perfecero (ne mihi vana fila pereant)
Laertæ heroi sepulcrale, in *tempus* quo ipsum
fatum perniciosum corripuerit longum-sternentis mortis;
ne-qua mihi in populo Achivarum succenseat,
si sine vestimento jaceat, multa qui-possedit.
Hoc dixit: nobis vero persuasus-est animus generosus.
Tunc interdiu quidem texebat magnam telam,
noctu autem dissoluebat, postquam faces sibi-apposuerat.
Sic triennium quidem latebat dolo, et persuadebat Achivis:
sed quando quartus venit annus, et advenerunt horæ,
[mensibus exeuntibus, ac dies multi circumaci-sunt,] tunc demum aliqua dixit mulierum, quæ certo norat;
et ipsam dissolventem invenimus splendidam telam.
Sic id quidem perfecit, etiam nolens, ex necessitate.
Quando illa vestimentum ostendit, ubi-lexerat magnam te-lam] et-laverat, soli simile vel luna:
tunc demum Ulyssem malus alicunde duxit deus
agri in extremitatem, ubi sedes habitabat subulcus.
Illiuc venit carus filius Ulyssis divini,
ex Pylo arenosa reversus cum nave nigra;
hi vero proci mortem malam moliti,
venerunt ad urbem inclytam; nempe Ulysses
posterior, at Telemachus ante praibat.
Illum vero subulcus duxit, mala corpore vestimenta haben-tem,] mendico miserabili similem, et seni,
[baculo innitentem; ac turpia circa corpus vestimenta indu-tus-erat,] nec quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum es-se,] ubi derepente se-ostendit, nec qui majores natu-erant :
sed verbisque malis incessimus atque icibus.
At ille ad-tempus quidem tolerabat in ædibus suis
percussus et objurgatus, patienti animo:
sed quando demum ipsum suscitavit Jovis mens ægide-m-te-nentis,] cum Telemacho quidem perpulca arma sublata
in thalamum deposituit, et obdidit pessulos:
atque ipse suam uxorem multo-astu jussit
arcum proci ponere, canumque ferrum,
nobis infortunatis certamina, et cædis principium.
Nec quisquam nostrum poterat validi arcus
nervum tendere; valde vero impares eramus:
sed quando in-manus pervenit Ulyssis magnus arcus,
ibi nos quidem omnes increpabamus verbis *subulcum*,
arcum ne daret, nec si valde multa *ille* diceret;
Telemachus vero eum solus hortans jussit.
Atque accepit manu audens divinus Ulysses,

- ρήδηλος δ' ἐτάνυσσε βίδον, διὸ δ' ἡκε σιδῆρον·
στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἴων, ταχέας δὲ ἔχεινατ' δῖστοὺς,
δεινὸν παπταίνων βάλε δὲ Ἀντίνοον βασιλῆα.
- 180 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἀλλοις ἐφεις βέλεα στονόνετα,
ἀντα τιτυσκόμενος· τοὶ δὲ ἀγχιστίνοι ἔπιπτον.
Γνωτὸν δὲ ἦν, δέρα τίς σφι θεῶν ἐπιτάρρθος ἦν.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ', ἐπισπόμενοι μένει σφῆς,
κτείνον ἐπὶ τροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὥρνυτ' ἀειχτές,
185 κράτεν τυπομένων, δάπεδον δὲ πάντα αἴματι θύεν.
‘Ως οἱ μεῖς, Ἄγαμεμνον, ἀπωλόμεθ', δῶν ἔτι καὶ νῦν
σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐν μεγάροις Ὁδυσῆος·
οὐ γάρ πα ίσσαι φλοι κατὰ δώματ' ἔκστου,
οἵ τοις ἀπονίψαντες μελάναν βρότον ἔξι ὕπτιέων,
190 κατέβεμενοι γούαιον· δὴ γάρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
- Τὸν δὲ αὔτε ψυχὴ προεφώνεεν Ἀτρείδαο·
δόλεις Λαέρτοι πάτι, πολυμήχαν' Ὁδυσσεῦ,
ἡ δέρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσω ἄκοιτον.
‘Ως ἀγάθας φρένες ἡσαν ἀμύμονι Πηνελοπείη,
195 κούρη Ἰκαρίου· δῶς εἰ μέμνητ' Ὁδυσῆος,
ἀνδρὸς κουριδίου· τῷδὲ οἱ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται
ἥς ἀρετῆς· τεύχουσι δὲ ἐπιχθονίοισιν ἀσιδῆν
ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἔχεφρον Πηνελοπεή.
- Οὐχ δέ τοις ὁ Τυνδαέρου κούρη κατὰ μῆστο έργα,
200 κουριδίον κτείνασσα πόσιν· στυγερὴ δέ τ' ἀσιδή
ἴσσεται δέν' ἀνθρώπους· χαλεπήν δέ τε φῆμιν δηκαστεν
θηλυτέρησι γυναιξὶ, καὶ δέ τοις εὐεργός ἔησιν.
- ‘Ως οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγρόενον,
ἴσταντο εἰν Ἀΐδαο δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γάλης.]
- 205 Οἱ δὲ ἐπει τὸ πολιορκεῖτεῖν, τάχα δὲ ἀγρὸν ἰκοντο
καλὸν Λαέρτοι τετυγμένον, δέρα τοι πάτος αὐτὸς
Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπει μάλα πολλά ἐμόργησεν.
‘Ενθα οἱ αἷκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντη,
ἐν τῷ στέκοντο καὶ ήζανον ἡδὲ ἵανον
- 210 δομοῖς ἀναγκαῖοι, τοῖοι οἱ φίλα ἔργαζοντο.
‘Ἐν δέ γυνῇ Σικελῇ γρηνὸς πέλεν, δέρα γέροντα
ἐνδυκέων κομέσσεκεν ἐν' ἄγρῳ, νόστοι πολῆος.
‘Ἐνδέ Ὁδυσσεὺς δμάσεστι καὶ νιτέι μῦθον ἔστεν·
- ‘Μεις μὲν νῦν ἐλθετ' ἔυκτίμενον δόμον εἰσῶ·
215 δεῖπον δὲ αἴψα σιων λερένσατε, δέτις ἀριστος·
αὐτὰρ ἐγὼ πατέρος πειρήσομαι ἡμετέροιο,
αἴ τε μὲν ἐπιγνοῖται καὶ φράσσεται δρθαλυσσοῖν
ἥνεν ἀγνοήσαι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔοντα.
- ‘Ως εἰπὸν δμάσεσιν Ἀργίᾳ τεύχε' ἔδωκεν.
- 220 Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε δῶος κλον αὐτὰρ Ὁδυσσεὺς
ἴσσοντεν πολυκάρπου ἀλωῆς, πειρητίζων.
Οὐδὲ εἴρεν Δολίον, μέγαν δρχατον ἔχαταβαλνων,
οὐδέ τινα δμώων, οὐδὲ ιλῶν· ἀλλ' ἄρα τοιγέ
αίμασιάς λέζοντες ἀλωῆς ἔμμεναι ἔρχος
225 ἥχοντι· αὐτὰρ δ τοῖσι γέρων δόδον ἥγεμόνευεν.
‘Τὸν δὲ οἶον πατέρ' εἴρεν ἔυκτίμενη ἐν ἀλωῇ,
λιστρεύοντα φυτόν· ρυπάντα δὲ ἐστο χιτῶνα,
φαπτὸν, ἀεικέλιον· περὶ δὲ κνήμησι φοίσας
κνημῖδας ραπτὰς δέδετο, γραπτῶν ἀλεινῶν·
- 230 χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ βάτων ἔνεκ· σύταρ δέπερθεν

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΧΙΒ.

facileque tetendit arcum, ac misit *sagittam per ferrum*;
stetitque deinde super lumen accedens; velocesque effudit
sagittas,] horrendum circumspectans; percussit vero Antī-
noum regem.] Ac postea aliis immitebat tela luctuosa,
ex-adverso collimans; illi vero conferti cadebant.
Manifestum autem erat, quod aliquis ipsis deorum adjutor
esset.] Statim enim per aëdes, sequentes impetum suum,
interfiebant quaquaversum; illorum vero gemitus oriebatur
fœdus,] capitibus percussis, pavimentum autem totum san-
guine undabat.] Sic nos, Agamemno, perimus; quorum ad-
huc etiam nunc] corpora neglecta jacent in aedibus Ulyssis:
nondum enim sciunt amici *nostri* per aëdes uniuscujusque,
qui, abluto atro tabo ex vulneribus,
depositos lugerent; hic enim honor est mortuorum.

Hunc autem rursus anima alloquebatur Atridae:
felix Laertæ fili, sollers Ulysse,
profecto cum (*prædicta*) magna virtute potitus es uxore.
Adeo bona mens erat eximiæ Penelopæ,
filia Icarii; adeo bene meminerat Ulyssis,
viri cui-virgo-nupserat; ideo ei gloria nunquam peribit
sue virtutis: facient autem terrestribus cantilenam
immortales amabilem *celebrata* prudente Penelopa.
Non sicut Tyndarei filia nula molita-est opera,
cui-virgo-nupserat interfecto marito: odiosa vero cantilena
erit inter homines; gravemque famam intulit
feminis mulieribus, etiam ei que bene-morata fuerit.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur,
stantes in Orci aedibus, sub cavernis terræ.]

Illi autem ut ex urbe descenderunt, cito in-preedium per-
venere] pulcrum Laertæ cultum, quod quandam ipse
Laertes acquisierat, postquam valde multum laboraret.
Illic ei domus erat: circūmque stabulum currebat circumqua-
que,] in quo comedebant ei sedebant et dormiebant
famuli servi, qui ei grata laborabant.

Inerat vero et mulier Sicula anus, quæ senem
diligenter curabat in agro, procul ab urbe.
Ibi Ulysses famulis et filio sermonem dixit:

Vos quidem nunc ita in-bene-sedificatam domum intro-
in-cœnam autem statim porcorum maclare quicunque opti-
mus:] at ego patrem tentabo nostrum,
utrum me agnoscat et discernat oculis,
an ignoret, multo tempore seorsum quum-abfuerim.

Sic locutus, famulis Martia arma dedit.

Illi quidem deinde in-domum celeriter ivere : at Ulysses
propius ivit ad-abundans-fructibus arbustum, tentare-cogi-
tans.] Neque invenit Dolium, in-magnum hortum descendens,
nec quenquam servorum, nec filiorum; verum illi
sepes collecturi, arbusti ut-essent septum,
abiverant; atque iis senex viam præmonstrarunt.

Solum autem patrem invenit bene-culto in arbusto,
circumfidentem plantam; squalentem vero induitus-erat fu-
nicam,] sutilem, turpem; circumque crura bubulas
oreas utiles sibi-ligaverat, sentium-vulnera vitans;
manicasque super manus, ruborum causa : at superne-

αιγείνην κυνέην χεφαλῆ ἔχε, πάνθος ἀξῖων.
 Τὸν δ' ὃς οὖν ἐνόησε πολύτλας διος Ὀδυσσεὺς,
 γήραι τειρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πάνθος ἔχοντα,
 στὰς ἄρ' ὑπὸ βλωθρήν δγγην κατὰ δάκρυον εἶνεν.
 235 Μερμήρικε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
 κύσται καὶ περιφῦναι ἐὸν πατέρ' ἡδὲ ἔκαστα
 εἰπεῖν, ὃς ἐλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
 ἢ πρῶτ' ἔξερόιτο ἔκαστα τε πειρήσαιτο.
 Όδε δέ οἱ φρονέοντι δόδασσατο κέρδοιν εἶναι,
 240 πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρήσην.
 Τὰ φρονέων ίδια κίεν αὐτοῦ διος Ὀδυσσεύς·
 ἦτοι δὲ μὲν κατέχων χεφαλὴν φυτὸν ἀμφελάχαινεν
 τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φάθιμος ιδός·
 Ω γέρον, οὐκ ἀδαπημονή σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
 245 δρχατον, ἀλλ' εὗ τοι κομιδὴ ἔχει οὐδέ τι πάμπαν,
 οὐ φυτὸν, οὐ συκῆ, οὐκ ἀμπελος, οὐ μὲν ἐλαΐη,
 οὐκ δγγην, οὐ πρασίη τοι δίνει κομιδῆς κατὰ κῆπον.
 Ἀλλο δέ τοι ἔρεω, σὺ δὲ μὴ γόλον ἔνθεο θυμῷ·
 αὐτὸν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἀμα γῆρας
 250 λυγρὸν ἔχεις αὐχμεῖς τε κακῶς καὶ ἀεικά ξεσαι.
 Οὐ μὲν ἀργῆτης γε ἄναξ ἔνεχ' οὐ σε κομίζει·
 οὐδέ τι τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσօράχεσθαι
 εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῆς γάρ ἀνδρὶ ξοικας.
 Τοιούτῳ δὲ ξοικας, ἐπει λούσαιτο φάγοι τε,
 255 εὐδέμεναι μαλακοῖς· ή γάρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
 Ἀλλ' ὅγε μοι τόδε εἰπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 τεῦ διμῶς εἰς ἀνθρῶν; τεῦ δ' δρχατον ἀμφιπολεύεις;
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, δρρ' εὗ εἰδῶ,
 εἰ ἔτεον γ' Ἰθάκην τῆνδ' ἵκομεθ', ὃς μοι ἔπειπεν
 260 οὗτος ἀντῆρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ιόντι,
 οὐτὶ μάλιστρόφρων, ἐπει οὐ τολμησον ἔκαστα
 εἰπεῖν ἡδὲ ἐπακοῦσαι ἐμὸν ἔπος, ὃς ἔρεινον
 ἀμφὶ ζείνω ἐμῶ, εἰ που ζύνει τε καὶ ἔστιν
 η ἡδὴ τέθνηκε καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.
 265 Ἐξ γάρ τοι ἔρεω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἀκουσον·
 ἀνδρα ποτ' ἔξεινισσα φιλῇ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
 ἡμέτερον ἐλθόντα· καὶ οὐπω τις βροτὸς ἄλλος
 ζείνων τηλεσπῶ φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα·
 εὔχετο δὲ ἔξι Ἰθάκης γένος ζυμεναι, αὐτὰρ ἔφασκεν
 270 Λαέρτην Ἀρκειστάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ.
 Τὸν μὲν ἔγω πρὸς δώματ' ἄγων εὐ ἔξεινισσα,
 ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οίκον ἐόντων·
 καὶ οἱ δῶρα πόροι ζεινῆται, οἵτις ἔξει·
 χρυσοῦ μέν οἱ δῶρα εὐεργέος ἐπτὰ τάλαντα,
 275 δῶκα δέ οἱ κρητῆρα πανάργυρον, ἀνθεμόσεντα,
 δώδεκα δὲ ἀπλοίδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας,
 τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δὲ ἐπὶ τοῖσι γιτῶνας·
 χωρὶς δὲ αὐτε γυναικας, ἀμύμονα τργ' εἰδυίας,
 τέσσαρας εἰδαλίμας, θά δηλεν αὐτὸς δλέσθαι.
 280 Τὸν δὲ μειέτετ' ἔπειτα πατέρ, κατὰ δάκρυον εἴθων·
 ζεῖν, ἦτοι μὲν γαῖαν ἵκανεις, θην ἔρεινεις·
 δηρισται δὲ αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἀνδρες ἔχουσιν·
 δῶρα δὲ ἐτώσια ταῦτα γαρίζεο, μωρὶ δπάζων·
 εἰ γάρ μιν ζων γ' ἔκλγεις Ἰθάκης ἐν δήμῳ,

caprinam galeam in-capite habebat, dolorem augens (i.e. *valde dolens*.)] Hunc autem ut vidit audens divinus Ulysses
 senectute afflictum, magnumque mente dolorem habentem,
 stans inde sub excelsa piro lacrimam effundebat.
 Cogitavit vero deinde in mente et in animo
 osculari et amplecti suum patrem, et singula
 dicere, quomodo venisset et accessisset ad patriam terram;
 an prius interrogaret, singulaque tentaret.
 Sic autem ei cogitanti visum-est satius esse,
 primum mordacibus verbis *eum* tentare.
 Haec cogitans recta ivit ad-eum divinus Ulysses:
 nempe ille quidem deorsum-tenens caput, plantam circumso-
 diebat :] eum autem astans alloquebatur splendidus filius:
 O senex, non imperitia te tenet curandi
 hortum, sed bene tibi cultura habet, neque omnino,
 non planta, non siccus, non vitis, non quidem oliva,
 non pirus, non leguminum-area tibi sine cultura est in horto.
 Aliud autem tibi dicam; tu vero ne iram induc animo:
 ipsum te non bona cura habet, sed simul senectutem
 gravem habes, squalesque male, et turpia vestimenta indu-
 tus-es.] Non quidem inertiae sane dominus causa non te curat,
 neque aliquid in-te servile conspicuum-est intuentibus
 formam et statutam; regi enim viro similis-es.
 Tali autem similis-es, qui postquam laverit ederitque,
 debeat-dormire molliter; hic enim mos est senum.
 Sed age mihi hoc dic, et accurate narra,
 cuiusnam servus es virorum? cuiusnam vero hortum curas?
 et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
 si revera utique in-Ithacam hanc advenimus, sicut mihi dixit
 ille vir, nunc modo obviam-factus huc venienti,
 nequaquam valde sapiens: quoniam non sustinuit singula
 dicere, et audire meum verbum, ut interrogabam
 de hospite meo, sicubi vivatque et extet,
 an jam mortuus-sit, et in Orci aedibus.
 Edicam enim tibi, tu vero attende, et me audi;
 virum quondam hospitio-excepī cara in patria terra,
 ad-nostram *domum* qui-venerat; et nondum quisquam mor-
 talis alias] hospitum longinquorum carior meam advenit du-
 mum:] profitebatur autem se ex Ithaca genere esse; ac dice-
 bat] Laerten Arcesiaden patrem esse ipsi.
 Hunc quidem ego ad domos ducens bene hospitio-excepī,
 cum-cura amice-tractans, multa in domo *mihi* quum-essent;
 et ei dona præbui hospitalia, qualia decebat:
 auri quidem ei dedi bene-elaborati septum talenta,
 dedi vero ei craterem toluum-argenteum, floribus-eælatum,
 duodecimque simplices lñas, totque tapetas
 totidemque pallia pulcra, totidemque ad haec tunicas:
 separatis vero insuper mulieres, eximia opera scientes,
 quatuor speciosas, quas voluit ipso eligere.
 Illi autem respondit deinde pater, lacrimam destillans:
 hospes, profecto quidem ad-terram pervenisti, de-qua interro-
 gas;] injurii vero ipsam et improbi viri tenent,
 dona atque irrita haec largiebaris, plurima præbens:
 si enim ipsum vivum utique invenisses Ithacæ in populo,

- 285 τῷ καν σ' εῖδόντοισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψεν
καὶ ξενίη ἀγαθῆ· ἡ γὰρ θέμις, δεῖται ὑπάρξῃ.
Ἄλλ' ἄγε μοι τὸδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
πόστον δὴ ἔτος ἔστιν, δτε ξενίστας ἐκείνον,
σὸν ξενίον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἰ ποτ' ἔην γε,
290 δύναμορον; δν που τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἵτης
ἡέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
θηροῦ καὶ οἰωνοῖσιν Ἐλωρ γένετ'; οὐδέ ἐ μῆτηρ
κλαύσε περιστελλασσα πατήρ θ', οὐδὲν τεχόμεσθε·
οὐδὲ ἀλογος πολύδωρος, ἔχέρφων Πηγελόπεια,
295 κώκυσ' ἐν λεχέεσσιν ἐδν πόσιν, ὃν ἐπέοικεν,
δρθαλιλοὺς καθελοῦσσα· τὸ γὰρ γέρας ἔστι θανόντων.
Καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐπτίτυμον, δφρ' εῖδω,
τις πόθεν εἶς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς;
ποῦ δὲ νηῦς ἔστηκε θοὴ, ἢ σ' ἥγαγε δεῦρο
300 ἀντιθέους θ' ἔταρους; ἢ ἔμπορος εἰλῆλουθας
νηῦς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἔκβήσαντες ἔβησαν; [σεύς·
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητης Ὁδυσ-
τοιγὰρ ἔγω τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Εἴρι μὲν ἔξ Ἀλύθαντος, θνι κλυτὰ δώματα ναίω,
305 υἱὸς Ἀφεδάντος Πολυπημονίδαο ἁνακτος·
αὐτάρε ἔμοιγ' δνομ' ἔστιν Ἔπήριτος· ἀλλά με δαίμων
πλάγης ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλίθευεν, οὐκ ἐθέλοντα·
νηῦς δὲ μοι οὐδὲ ἔστηκεν ἐπ' ἄγρον νόσφι ποληος.
Αὐτάρε Ὁδυσσῆι τοδε δὴ πέμπτον ἔτος ἔστιν,
310 ἔξ οὖ κείθεν ἔνη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
δύσμορος· η τοι ἐσθλοι ἔσαν δρνιθες λόγτι,
δεξιοι, οἰς χαίρων μὲν ἔγων ἀπέπεμπον ἐκείνον,
χαίρε δὲ κείνος λών θυμός δὲ ἔτι νῦν ἔώλπει
μίζεσθαι ξενίη ηδὲ ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.
315 Ποι φάτο· τὸν δ' ἔχεος νεφελη ἔκάλυψε μελαινα·
ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐλών κόνιν αἰθαλόσεσσαν
χειντο κακ χεφαλῆς πολιῆς, ἀδινά στεναχίζων.
Τοῦ δ' ὥρινετο θυμός, ἀνὰ δίνας δὲ οἱ ηδη
δριμὺ μένος προύτυψε, φίλων πατέρε' εἰζορόντι.
320 Κύσσε δὲ μιν περιφύς, ἐπιάλμενος, ηδὲ προστήδα·
Κείνος μέν τοι δού αὐτὸς ἔγω, πάτερ, δν συ μεταλ-
λυθον εἰκοστῷ ἔτει έτεις πατρίδα γαῖαν. [λάζ,
Ἄλλ' Ισχεο κλαυθμοίο γόνιο τε δαχρυόντος.
Ἐκ γάρ τοι ἔρεω· μάλα δὴ χρή στευδέμενον ἔμπης·
325 μνηστήρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,
λώνη τινάμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.
Τὸν δ' αὐτὸν Λαέρτης ἀπαμειβέτο φώνησέν τε·
εὶ μὲν δὴ Ὁδυσσεύς γε, ἐμὸς παῖς, ἐνθάδ' ἵκανεις,
σημά τι μοι νῦν εἰπέ ἀριφραδές, δφρα πεποθώ.
330 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητης Ὁδυσ-
ούλην μὲν πρώτον τήνδε φράσαις δρθαλμοῖσιν, [σεύς·
τὴν ἐν Παρνησῷ μ' θλασσεν σῦς λευκῷ δόδόντι
οἰχόμενον· σὺ δὲ με προσίεις καὶ πότνια μῆτηρ
ἐτε πατέρε' Αὐτολυκον μητρὸς φίλων, δφρ' ἐν δλοίμων
335 δῶρα, τὰ δεῦρο μολών μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν.
Εἰ δ', ἄγε τοι καὶ δένδρε' ἔυκτιμένην κατ' ἀλωτὴν
εἰπω, δ μοι ποτ' ἔδωκας, ἔγω δὲ τεόν σε ἔκαστα,
πειδόνδε λών, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν

ODYSSEÆ XXIV.

eo te bene donis remuneratus dimisisset,
et exceptione bona; hoc enim jus est ei quicunque cōperit.
Sed age mihi hoc dic, et accurate narra,
quotus jam annus est, quando hospitio-excepisti illum,
tuum hospitem infelicem, meum filium, si unquam fuit,
infortunatum? quem alicubi, procul ab-amicis et patria terra,
vel alicubi in ponto comedenter pisces, vel in terra
feris et avibus captura factus-est; neque ipsum mater
flevit compositum, paterque, qui ipsum genuimus;
neque uxor multum-dotata, prudens Penelope,
ploravit in lectis suum maritum, sicut decet,
oculos illi ubi clauerit: hic enim honos est mortuorum.
Et mihi hoc dic vere, ut bene sciam,
quis et unde es hominum? ubinam tibi urbs ac parentes?
ubinam autem navis stat velox, qua te vexit huc,
deo-paresque socios? an vector venisti
navi in aliena, illi autem te-exposito discesserunt?

Munc vero respondens allocutus est ingeniosus Ulysses:
enīm vero ego tibi huc valde accurate narrabo.
Sum enim ex Alybante, ubi inclytas aedes habito,
filius Aphidantis Polypemonida regis:
ac mihi nomen est Eperitus; sed me deus
errare-fecit a Sicania, huc ut-venirem, nolentem:
navis vero mihi huc (hic) stat ad agrum, seorsum ab-urbe.
At Ulyssi hic jam quintus annus est,
ex quo illinc abivit, et a-meā discessit patria,
infelix : profecto utique ei bona erant aves eunti,
dextræ; quibus gaudens quidem ego dimittebam illum,
gaudebat autem ille abiens; animusque adhuc nobis sperabat,
mixtum-iri nos hospitio, et splendida dona daturos.

Sic dixit: illum autem doloris nebula cooperuit atra:
ambabus vero manibus sumtum pulverem cinereum
fudit-sibi in caput canum, crebro gemens.
Hujus autem commovebatur animus; in nares vero ei jam
acer spiritus ingruit, carum patrem intuenti.
Osculatus-est autem ipsum amplectens, insiliens, et allo-
quebatur :] Ille quidem hic ipse ego, pater, quem tu in-
quiris,] veni vigesimo anno in patriam terram.
Sed contine-te a-ploratu fletuque lacrimoso.
Edicam enim tibi; valde autem oportet festinare omnino:
procos interfeci in nostris aedibus,
contumeliam ulciscens animo-gravem, et mala opera.

Ei autem rursus Laertes respondebat, dixitque:
siquidem revera Ulysses, meus filius, huc venisti,
signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadear.

Illum vero respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses:
cicatricem quidem primum hanc animadverte oculis,
quam in Parnasso milii inflxit sus albo dente
peregre-profecto: tu vero me emiseras et veneranda mater
ad patrem Autolycum matris carum, ut acciperem
dona, quae huc profectus mihi promiserat et annuerat.
Quin age, tibi et arbores bene-culto in arbusto
dicam, quas mihi olim dedisti; ego autem poscebam a-te sin-
gulas,] puer quum-essem, per hortum comitans; ac per eas

ικνεύμεσθα, σὺ δὲ ὀνόμαστας καὶ ξεπες ἔκαστα.

340 Ὁγγυας μοι δῶκας τριχαίδεχα καὶ δέκα μηλέας,
συκέας τεσσαράκοντ' δρυους δέ μοι ὁδὸς ὄνομην καὶ
δώσειν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἔκαστος
ἥην· ἐνθα δέντα σταρψαλι παντοῖαι ἔασιν,
δηπότε δὴ Διὸς ὅραι ἐπιβρίσειαν ὑπέρθεν.

345 Ὡς φάτο τοῦ δὲ αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φλοιοῦ τοῦ,
σήματ' ἀναγνόντος, τός οἱ ἔμπεδα πέρραδ' Ὀδυσσεύς.
Ἄμφι δὲ παιδὶ φιλῷ βάλε πῆγκες τὸν δὲ ποτὸν οἵ
εἰλεν ἀποφύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

Αὐτάρ εἶπε δὲ μάπιντο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
350 ἔκατις μύθοισιν ἀμειβόμενος προέειπεν·

Ζεῦ πάτερ, ήρα δέτε θεοί κατὰ μαχρὸν Ὄλυμ-
ποι ἐτέον μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν. [πον,
Νῦν δὲ αἰνῶς δεῖδοικα κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντες
ἐνθαδὲ ἐπέλθωσιν Ἰθακῆσιοι, ἀγγελίας δὲ

355 πάντη ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσιν. [σεύς·

Τὸν δὲ ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητης Ὄδυσ-
θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.

Ἄλλοι μὲν προτὶ οἴκον, δὲ δρχάτου ἔγγρυθι κείται·

ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἡδὲ συδώτην

360 προύπεμψι, ὃς δὲν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.

Ὦς δέρα φωνήσαντε βάτην πρὸς δύνατα καλά.
Οἱ δὲ δέη δέρα δέρα δόμους εὐναπετάντας,

εἶρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἡδὲ συδώτην,
ταμνομένους κρέα πολλὰ κερῶντας τοις αἴθοπτοις οἴνοι.

365 Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα φέντε οἰκεῖ
ἀμφίπολος Σικελὴ λοῦσσεν καὶ χρῖσσεν Εἰσαίω·

ἀμφὶ δέρα χλαιναν καλήν βάλεν αὐτάρ Αἴθηνη
ἄγρια παρισταμένη μέλε τῇδεν ποιμένι λαῶν,
μελέζον δέη πάρος καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.

370 Ἐκ δέ σαμανθοῦ βῆθεανάκε δέ μιν φλοιος ιδός,
ὣς δένδεν ἀθανάτους θεοῖς ἐναλήγκιον ἀντην·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεια πτερόεντα προσηγύδα·

Ὥ πάτερ, ή μέλα τίς σε θεῶν αἰειγενετάνων
εἶδος τε μέγεθός τε ἀμεινόνα θῆκεν ἰδέσθαι.

375 Τὸν δὲν αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ηύδα·

αὶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Αἴθηναί καὶ Αἴπολλον,
οῖος Νήρικοι εἴλον, ἔκτιμενον πτολίεθρον,
σκῆτην ἡπείροι, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάστων,
τοῖος ἐών τοι χθύζος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,

380 τεύχε ἔχων ὄμοιοιν, ἐφεστάμενι καὶ ἀμύνειν
ἀνδρας μνηστῆρας τῷ κα σφέων γούνατ' ἐλύσα
πολλῶν μεγάροισι, σὺ δέ φρένας ἔνδον λάνθης.

Ὦς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγέρουν.

Οἱ δὲ πούντε παύσαντο τετύχοντο τε δαιτα,
385 ἔξειντες δένοντα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.

Ἐνθ' οἱ μὲν δεῖπνῳ ἐπεγείρεον ἀγριμολον δὲ
ἡλίος δέρειν Δολίος, σὺν δὲ μείζοις τοιούς γέροντος,
ἔξι ἔργων μογέοντες ἐπει προμολούσα καλεσσεν
μήτηρ, γρηγορία Σικελὴ, ή σφεας τρέφε καὶ ρά γέροντα
390 ἐνδυκέων κομέεσκεν, ἐπει κατὰ γῆρας ἔμαρφεν.

Οἱ δὲ νέοι Ὅδυσσης ἴδον φράσσαντο τε θυμῷ,
ἔσταν ἐν μεγάροισι τεθηπότες αὐτάρ Ὅδυσσεὺς

vadebamus, tu autem nominasti et dixisti singulas.

Piros mihi dedisti tredecim, et decem malos,
ficos quadraginta; vitium-ordinis vero mihi hic diserte-dixisti
daturum te quinquaginta; penitus-vindemialis autem unus-
quisque] erat; illic vero uvae omnigenae insunt,
quando Jovis horae incubuerint desuper.

Sic dixit : ejus autem ibidem soluta-sunt genua et carum
cor, signa agnoscentis, quae ei accurata dixerat Ulysses.

Circa filium vero carum jecit brachia; eum autem ad-se
cepit anima-deficientem audens divinus Ulysses.

At postquam is spiritum-recepit, et in mentem animus col-
lectus-est, iterum verbis respondens allocutus-est :

Jupiter pater, profecto adhuc estis dii in magno Olympo,
si revera proci improbissimam injuriam luerunt.

Nunc autem graviter timeo in mente, ne cito omnes
huc adveniant Ithacenses, nuntios vero
circumquaque expediant Cephalenorum ad-urbes.

Hunc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
confide, ne tibi haec in mente tua curae-sint.

Sed eamus ad domum, que hortum prope sita-est :
illuc vero Telemachum et bubulcum et subulcum
præmisi, ut cenam apparent citissime.

Sic igitur locuti, ierunt ad aedes pulcras.

Hi autem quando jam pervenerunt ad-aedes habitantibus-
commendas,] invenere Telemachum et bubulcum et subulcum
incidentes carnes multas, miscentes nigrum vinum.

Interim vero Laerten magnanimum sua in domo
famula Sicula lavit, et unxit oleo;
ac deinde lenan pulcram ei circumjecit : at Minerva
prope astans membra auctavit pastori virorum,
majoreinque, quam antea, et habitiorem fecit aspectu.
E balneo vero is egressus-est; admirabatur autem ipsum
carus filius,] ut vidit immortalibus diis similem coram :
et ipsum compellans verbis alatis allocutus-est :

O pater, certe omnino aliquis te deorum sempiternorum
formaque staturaque præstantiore reddidit aspectu.

Eum autem rursus Laertes prudens contra allocutus-est :
utinam, Jupiterque pater, et Minerva et Apollo,
qualis Nericum cepi, bene-ædificataν urbem,
litus continentis, Cephalenibus imperans,
talιs tibi hesternus in nostris ædibus,
arma habens humeris, asritissem, et propulsassem
viros procos ; eo ipsorum genua solvissem
multorum in ædibus ; tu vero mente intus laetus-fuisse.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
Illi autem postquam cessarunt a-labore, apparaverantque
convivium,] ordine sedebant in sedilibusque soliisque.
Ibi illi quidem prandio manus-admovebant; prope autem
venit senex Dolius, unaque illi hujus senis,
ex operibus fatigati : quippe egressa vocaverat eos
mater, anus Sicula, quae ipsos nutriebat, atque senem
studiose curabat, postquam senectus corripuerat.
Illi vero ut Ulyssem viderunt, agnoveruntque animo,
steterunt in ædibus attomiti ; al Ulysses

μειλιχίοις ἐπέσσοις καθαπτόμενος προξέειπεν.

Ω γέρον, οὐ' ἐπὶ δεῖπνον ἀπεκλελάθεσθε δὲ θάμ-
ζος δηρὸς γάρ σίτω ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες [θευς·
μίμινονεν ἐν μεγάροις, ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεί.]

Ως ἀρ' ἔρη Δολίος δ' ίδος κιε, κείρε πετάσσας
ἀμφοτέρας Ὁδυσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
καὶ μιν φωνῆσας ἐπειά πτερόντα προηνύδε.

400 Ο φῦλ', ἐπει νοστητής εἰλούμενοις μάλι ήμιν,
οὐδέ τ' διορένεσται, θεοὶ δέ τ' ἀνήγαγον αὐτοῖ,
οὐλέ τε καὶ μάλι χαῖρε, θεοὶ δέ τοι δλεῖα δοῖεν.

Καὶ μοι τοῦτ' ἀγρέυσον ἐτήτυμον, δρόρ' εὗ εἰδῶ,
ἢ ἡδη σάφι οἶδε περίρρων Πηγελόπεια

ειο νοστησαντά σε δεῦρον', ή ἄγγελον δτρύνωμεν, [σεύς·
Τὸν δ' ἀπαυειδόμενος προεστή πολύμητις Ὅδυσ-

ώ γέρον, ἡδη οἴδε τί σε γρή ταῦτα πένεσθαι;

Ως φάδ' δ' αὖτις ἀρ' ἔξετ' ἐνέστου ἐπὶ δίφρου.
Ως δ' αὐτῶν παῖδες Δαλίους κλυτὸν ἀμφ' Ὅδυσηα
410 δεικνάνωντ' ἐπέσσοι καὶ ἐν χειρέσσι φύοντα.
ἔξεινης δ' ἔχοντο παρὰ Δαλίον, πατέρα σφόν.

Ως οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐν μεγάροις πενοντο·
Οσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὥκα κατὰ πτολίνῳ ὡχετο πάντῃ,
μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ Κῆρ' ἐνέπουσα.

415 Οἱ δ' ἀρ' δικαὶοις διοντες ἐροίτων ἀλλοθεν ἀλλος
μυχῷ τε στοναχῇ τε δόμων προτάροιθ' Ὅδυσθος·
ἐκ δὲ νέκυος οἰκων φρόνεον καὶ θάττον ἔκαστοι·
τοὺς δ' ἔξ ἀλλάξιν πολίων οἰκονδε ἔκαστον
πέμπτον ἄγειν ἀλιεῦσι, θοῆς ἐπὶ νησὶ τιθέντες·
420 αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίονι ἀθρόοι, ἀγύμενοι κῆρ.
Αὐτάρ ἐπεὶ δ' ἡγερθεὶν δημηγέρεες τ' ἐγένοντο,
τοῖσιν δ' Ἐύπειθης ἀνά θ' ἵστατο καὶ μετέσιπεν·
παῖδες γάρ οἱ ἀλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο διος Ὅδυστεύς·
425 τοῦ δέ γε δασκρυγέων ἀγορήσατο καὶ μετέσπειτο.

Ω φῦλοι, ή μέγα ἔργον ἀνήρδ' ἐμήσατο! Ἀχαιούς·
τοὺς μὲν σὺν νήσοσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς
ῶλεσε μὲν νῆσος γλαυρόδες, ἀπὸ δ' ὧλεσε λαούς·
τοὺς δ' ἔλθων ἔκτεινε Κεραλλήνων δ' ἀρίστους.
430 Ἄλλ' ἄγετε πρὶν τοῦτον ή ἐς Πύλον ὥκα ικέσθαι
ή καὶ εἰς Ἡλιδα δῖαν, δθι κρατέοσιν Ἔπειοι,
ἴσμεν· ή καὶ ἐπειτα κατηφέες ἐσσόμευτοι αἰεῖ·
λάβητο γάρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι·
ει δὴ μηδι παῖδων τε καστιγνήτων τε φονής
435 τισόμεθ', οὐδὲν ἔμοιγε μετέκ φρεσὶν διδύ γένοιτο
ζωέμεν· ἀλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην.
Ἄλλ' ίσμεν, μηδι φθένωσι περαιωθέντες ἔκεινοι.

Ως φάτο δασκρυγέων οἰκτος δ' ἐλε πάντας Ἀχαιούς·
ἀγχίμολον δέ σφ' ήλθε Μέδων καὶ θεοὶ ἀοιδός
440 ἐκ μεγάρων Ὅδυσθος, ἐπειά σφεας ὑπνος ἀνῆκεν·
ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι τάφος, δ' ἐλεν ἀνδρα ἔκαστον.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέπειτε Μέδων, πεπνυμένοι εἰδώς·

Κέλυστε δὴ νῦν μεν, Ιθακήσιοι· οὐ γάρ Ὅδυστεύς
ἀθανάτων δέκητι θεῶν τάδ' ἐμήσατο ἔργα·
445 αὐτὸς διών εἶδον θεὸν ἀμεροτον, δς δ' Ὅδυσθη
ἐγγύθεν ἔστηκει καὶ Μέντορι πάντα ἐψκει.

ΟΔΥΣΣΕΑ XXIV.

blandis verbis eos compellans allocutus-est :

O senex, sede ad prandium; obliviousimi vero stuporis :
dudum enim cibo manus-admoveare cupientes
manebamus in ædibus, vos exspectantes semper.

Sic igitur dixit : Dolius autem recta ivit, manibus passim
ambabat; Ulyssisque prehensam osculatus-est manum ad
carpum; et ipsum compellans verbis alatis allocutus-est :

O care, quandoquidem rediisti cupientibus valde nobis,
non-vero et exspectantibus, dii autem te deduxerunt ipsi :
salveque, et magnopere gaude; dii vero tibi prospera dent.
Atque mihi hoc dic verum, ut bene sciam,
utrum jam certo norit prudens Penelope
reversus te hoc, an nuntium expediamus.

Hunc autem respondens allocutus-est ingeniosus Ulysses :
o senex, jam novit: quid te oportet haec curare?

Sic dixit : ille vero rursus deinde sedit bene-polita in sede.
Sic autem pariter filii Dolii inclytum circa Ulysem
blande-compellabant verbis, et manibus inhærebant :
ordine vero sedebant juxta Dolium, patrem suum.

Sic illi quidem circa prandium in ædibus occupati-erant;
Fama vero nuntia citio per urbem ibat undique,
procorum gravem mortem et fatum indicans.
Illi autem simul audientes vadebant aliunde alius,
cum-strepituque gemituque, aedes ante Ulyssis :
exportabant vero cadavera ædibus, et sepeliebant singoli :
eos autem qui erant ex aliis urbis, domum unumquemque
mittebant velhendo pescatoribus, citis navibus imponentes;
ipsi vero in concionem ivere conserti, dolentes corde.
Ac postquam convenerant, unaque-frequentes erant,
inter-eos Eupitheis surrexitque et locutus-est;
ob-filium enim ei indelebilis in mente dolor sedebat,
Antinoum, quem primum interfecerat divinus Ulysses :
ob-hunc ille lacrimas-fundens concionatus-est, et dixit :

O amici, certe magnum opus vir hic molitus-est Achivis :
alios quidem cum navibus ducens multoque et strenuos,
perdidit quidem naves cavas, perdidit autem populos ;
alios autem reversus interfecit Cephallenum longe optimos.
Sed agite, antequam hic vel in Pylum citio iverit,
vel etiam in Eliadem divinam, ubi dominantur Epeis,
eamus; aut et postea ignominiosi erimus semper :
contumelia enim haec sunt etiam futuri auditi.
Si jam non siliorumque fratrumque interfectorum
ulciscamur, non mihi quidem in mente dulce fuerit
vivere, sed citissime mortuus defunctis interfuerit.
Sed eamus, ne præveniant transgressi illi.

Sic dixit lacrimas-fundens : commiseratio autem cepit
omnes Achivos.] Prope vero ipsiis venit Medon et divinus can-
tor] ex ædibus Ulyssis, postquam ipso somnus reliquerat;
steteruntque in mediis : stupor autem cepit virum quemque
Inter-eos vero et locutus-est Medon, prudentia sciens :

Audite jam nunc me, Ithacenses; non enim Ulysses
immortalibus invitis diis haec molitus-est opera :
ipse ego vidi deum immortalem, qui Ulyssi
prope astitit et Mentor in omnibus similis-erat,

Ἄθαντος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροι^θ Ὀδυσῆς φαίνετο θαρσύων, τοτὲ δὲ μνηστῆρας δρίκων σύνε κατὰ μέγαρον· τοι δ' ἀγχιστοῖς ἔπιπτον.
 460 Ός φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ γλωρὸν δέος οἴρεται.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέπειτε γέρων ήρως Ἀλιθέρσης
 Μαστορίδης· δὲ γάρ οἶος δρός πρόστω καὶ διτίσσω·
 δισφινές ἐνέργοντας ἀγορήσατο καὶ μετέπειπεν.
 Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ίθακῆσιοι, διττὶ κεν εἰπώ·
 465 δια μετέρην κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γένοντο·
 οὐ γάρ έμοι πείθεσθ', οὐ Μέντορος ποιμένι λαῶν,
 δια μετέρους παιδίς καταπαυμένες ἀφροσυνάων·
 οἱ μέγα ἔργον ἔρεξαν ἀτασθαλίησι κακήσιν,
 κτήματα κείροντες καὶ ἀτιμάζοντες ἀκοιτίν
 470 ἀνδρὸς ἀριστῆς· τὸν δ' οὐκέτι φάντο νέεσθαι.
 Καὶ νῦν ὅδε γένοιτο πίθεσθε μοι, οὓς ἀγορεύω·
 μηδὲ ιομέν, μηδὲ ποὺ τις ἐπίσταστον κακὸν εὔρῃ.
 Ός ἔραθ^θ· οἱ δ' ἄρ' ἀνήιζαν μεγάλῳ ἀλαζητῷ
 διμέσων πλείους· τοι δ' ἀθρόας αὐτόθι μίμνον.
 475 Οὐ γάρ σηριν ὅδε μῆθος ἐνὶ φρεστῷ, ἀλλ' Ἐύπειθεις πείθοντ^θ· αἷψα δ' ἔπειτ^θ ἐπὶ τεύχεα ἰστεύοντα.
 Αὐτάρε πέπει δέ ἐσσαντο περὶ χροὶ νώροπα χαλκὸν,
 ἀθροὶ διγερέθοντο πρὸ δάστος εὐρυχόροιο.
 Τοῖσιν δὲ Ἐύπειθης ἡγήσατο νηπιέστειν·
 480 φῇ δέ δύγε τίσεσθαι παιδίδος φόνον· οὐδέ τέρης ἄρ' ἔμελλεν
 ἀψὲ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότερον ἐφέψειν.
 Αὐτάρε Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προστύδα·
 Ό πάτερ διμέτερε, Κρονίδη, ὑπάτε κρειόντων,
 εἰπέ μοι εἰρομένη· τί νύ τοι νόος ἔνδοδι κεύθει;
 485 Η προτέρῳ πολεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνήν
 τεύξεις η φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα;
 Τὴν δὲ ἀπαίμειόμενος προσέφη νερεληγερέτα Ζεύς·
 τέκνον ἐμὸν, τί με ταῦτα διείρεσι ηδὲ μεταλλάς;
 οὐ γάρ δὴ τοῦτον μὲν ἐδούλευσας νόον αὐτῇ,
 490 οὓς ήτοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθὼν;
 ἔρξον, δηποταὶ ἐθέλεις· ἔρων τέ τοι, οὓς ἐπέοικεν.
 Ἐπειδὴ μνηστῆρας ἐτίσατο διος Ὀδυσσεὺς,
 δρκια πιστὰ ταμόντες, δὲ μὲν βασιλευέτω αἰεί·
 495 ήμεις δὲ αὖ πειδόν τε κασιγνήτων τε φόνοιο
 ἐκλησιν θέωμεν· τοι δὲ ἀλλήλους φιλεόντων
 οὓς τὸ πάρος πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη φίλις ἔστω.
 Ός εἰπὼν ὄτρυνε πάρος μεμαίναν Ἀθήνην·
 βῆ δὲ κατ' Οὐλύμπιο καρήνων ἀΐξασα.
 Οἱ δὲ ἐπει οὖν σίτοι μελιέρρονος ἔξ οἴρον ἔντο,
 500 τοῖς δέ ἄρα μάθινοι ήργε πολύτλας διος Ὀδυσσεύς·
 Ἐξελθών τις ἴδοι, μηδὲ δὴ σχεδὸν ὥσι κιόντες.
 Ός ἔραθ^θ· ἔχ δὲ οὐδὲς Δολίον κίεν, οὓς ἐκέλευεν·
 στῇ δέ ἄρ' ἐπ' οὐδόντι λών, τοὺς δὲ σχεδὸν εἰςίδε πάντας·
 αἷψα δὲ Ὀδυσσῆς ἔπεια πτερόντα προστύδα·
 505 Οὐδέ δὴ ἔγγυς ἔσασθα· ἀλλ' ὀπλιζώμεθα θᾶσσον.
 Ός ἔραθ^θ· οἱ δὲ ὄρνυντο καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντο,
 τέσσαρες ἀμφ' Ὀδυσῆς, ἔξ δὲ υἱεis οἱ Δολίοιο·
 ἐν δέ ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχεα ἔδυνον,
 καὶ πολιοὶ περ ἔόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
 510 Αὐτάρε ἐπει δέ ἐσσαντο περὶ χροὶ νώροπα χαλκὸν,

Immortalis vero deus aliquando quidem ante Ulyssem apparebat animum-ei-addens, aliquando autem procos turbans] ruebat per domum : illi vero conserti cadebant.

Sic dixit : eos vero omnes pallidus timor subiit.
 Inter-eos autem ei locutus-est senex heros Halitherses Mastorides ; is enim solus videbat ante et retro (*præterita et futura*) :] qui ipsis bene-cupiens concionatus-est et dixit :

Audite jam nunc me, Ithacenses, quodcunque dicam : vestro vitio, amici, haec opera facta-sunt : non enim mihi parebatis, non Mentor pastori virorum, vestros filios ut-desinere-faceretis ab-insipientia : qui magnum facinus patrabant improbitate mala, possessiones attondentes, et dedecorantes uxorem viri principis ; ipsum vero non-amplius putabant redditum. Et nunc sic fiat ; parete mihi, sicut dico : ne eamus, ne qua quis accersit malum inveniat.

Sic dixit : hi autem deinde surrexerunt magno *cum* clamore dimidio-eorum plures ; illi vero conserti istic mansere. Non enim ipsis placuit sermo in mente, sed Eupitheo parebant : statim autem postea ad arma ruebant. Ac postquam induerant-sibi circa corpus splendidum *æs*, conserti congregabunt ante urbem spatiostam. Ipsi autem Eupilius dux-erat *præ* stultitia : putabat vero ille ulturum se filii caedem ; nec sane erat retro reversurus, sed illic satum obiturus.

At Minerva Jovem Saturnium allocuta-est :

O pater noster, Saturnie, summe regnantum, dic mihi interroganti : quid jam tibi mens intus occulta? Nunquid ulterius bellumque malum et pugnam gravem facies, an amicitiam inter utrosque statuis?

Illam autem respondens allocutus-est nubes-cogens Jupiter :] filia mea, cur me haec percontaris et interrogas? non enim dudum hoc quidem excoxitasti consilium ipsa, ut nempe illos Ulysses ulcisceretur reversus? Fac, quomodo vis; dicam vero tibi, sicut deceat. Posteaquam procos ultus-est divinus Ulysses, fœderibus fidis iclis, hic quidem regnato semper; nos autem ex-altera-partē filiorumque fratrūmque cædis oblivionem faciamus : illi vero se-invicem diligent, sicut antea : divitiae autem et pax abunde esto.

Sic fatus, incitavit antea promptam Minervam : descendit vero ea ab Olympi verticibus concita.

Illi autem postquam cibi dulcis desiderium exemerant, iis inde sermonem exorsus-est audens divinus Ulysses :

Egressus aliquis videat, ne jam prope sint venientes. Sic dixit : egressus-est autem filius Dolii, sicut jubebat : stetit inde ad limen proiectus ; illos vero prope vidi omnes, statimque Ulyssem verbis alatis allocutus-est :

Hi jam prope sunt; sed armemur ocyus. Sic dixit : illi vero exsurgebant, et arma sibi-induebant, quatuor circum Ulyssem, sex autem filii Dolii : inter eos vero deinde Laertes Doliusque arma induebant, etiamcani essent, ex necessitate bellatores. Ac postquam induerant-sibi circa corpus splendidum *æs*,

- ωῖξάν δια θύρας, ἐκ δ' ἥϊον, θῆρε δ' Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἄγχιμολον θυγάτηρ Διὸς ἥλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἦδε καὶ αὐδῆν.
Τὴν μὲν ἤών γῆθης πολύτλας διος Ὀδυσσεύς
500 αἷψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνειν διν φίλον υἱόν·
Τηλέμαχος, ἥδη μὲν τόδε γ' εἴσεαι αὐτὸς ἐπελθῶν,
ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε χρίνονται ἀριστοι,
μήτι κατασχύνειν πατέρων γένος, οἵ το πάρος περ
ἀλκῆ τ' ἥνορέσθε τε κεκάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἷψα.
510 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πετνυμένος ἀντίον γῆδα·
δύψει, αἴ κ' ἔθελης, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
οὐτὶ κατασχύνοντα τεὸν γένος, ὃς ἀγορεύεις.
Ὦς φάτο· Λαέρτης δ' ἔχαρη καὶ μῦθον ἔπειπεν·
τίς νῦ μοι ἡμέρη ἥδε, θεοὶ φίλοι; η μάλα χαίρω·
515 οὗτος θ' υἱώνος τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσιν.
Τὸν δὲ παρισταμένη προσέρθη γλαυκῶτις Ἀθήνη·
ὦ Αρκεισάδη, πάντων πολὺ φιλταθέταιρων,
εὐξάμενος κούρη γλαυκώπιδε καὶ Διὶ πατέρι,
αἷψα μάλ' ἀμπεταλῶν προίει δολιχόσκιον ἔγχος.
520 Ός φάτο καὶ δί' ἔμπνευστος μένος μέγα Παλλὰς Ἀ-
Εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μεγάλοιο, [θήνη,
αἷψα μάλ' ἀμπεταλῶν προίει δολιχόσκιον ἔγχος,
καὶ βάλεν Εὔπειθεα κούρῳ διὰ χαλκοπαρηῆο·
ἢ δ' οὐκ ἔγχος ἔργυτο, διὰ πρὸ δὲ είσατο χαλάσ·
525 δούπησε δὲ πεσὼν, ἀράνθησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἐν δ' ἔπεισον προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός·
τύπτον δὲ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσίν ἀμφιγύοισιν.
Καὶ νῦ κε δὴ πάντας τ' δέσσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,
εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
530 οὗτον φωνῇ, κατὰ δὲ ἔσγειθε λαὸν ἀπαντα·
Ἴσχεσθε πτολέμου, Ίθικήσιοι, ἀργαλέοιο,
ὧς κεν ἀναιμωτὶ γε διακρινθεῖτε τάχιστα.
Ὦς φάτο· Ἀθηναίη· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἐλεν·
τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα·
535 πάντα δὲ ἐπὶ χονὶ πίπτε, θεᾶς δέποι φωνητάστης·
πρὸς δὲ πολὺν τρωπῶντο λιλαιόμενοι βιότοι.
Σμερδαλέον δ' ἔβόσης πολύτλας διος Ὀδυσσεὺς,
οἵμησεν δὲ ἀλεῖς, ὃςτ' αἰετὸς ὑψιπετηθεῖς.
Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀρίεις φολόεντα κεραυνὸν,
540 καδὲ δὲ ἔπεισον πρόσθε Πλαυκώπιδος δορικοπάτρης.
Δὴ τούτοις Ὀδυσσεύς προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεύς,
ἴσχεο, παῦς δὲ νείκος δημοίου πολέμου,
μήπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εύρυσπα Ζεύς.
545 Ός φάτο· Ἀθηναίη· δὲ ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
Ὦρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἦδε καὶ αὐδῆν.

ΤΕΛΟΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ.

ODYSSEAE XXIV.

aperuerunt forces, exieruntque; prælibat autem Ulysses.

Ad eos vero prope filia Jovis accessit Minerva,
Mentori se-assimilans tum corpore, tum etiam voce.Hanc quidem conspicatus gaudebat audens divinus Ulysses;
statimque Telemachum alloquebatur suum carum filium :Telemache, jam quidem hoc sane memineris ipse aggressus,
viris pugnantibus, ubi discernuntur optimi,
ne-quit dedecores patrum genus, qui antea quidem
roboreque et fortitudine excelluius totam super terram.Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus-
est :] videbis, si volueris, pater care, hoc in animo,
nequaquam dedecorantem me tuum genus, sicut dicas.Sic dixit : Laertes vero gavisus-est, et sermonem dixit :
quænam mihi dies hæc, dii cari? profecto valde gaudeo :
filiisque neposque de virtute certamen habent!Eum autem astans allocuta-est cæsiis-oculis Minerva :
οἱ Αρκειαδε, omnium multo carissime sociorum,
precatus virginem cæsiam-oculis, et Jovem patrem,
statim valde vibratam emitte longæ-umbrae hastam.Sic dixit, et inspiravit ei robur magnum Pallas Minerva.
Precatus autem deinde Jovis filiam magni,
statim valde vibratam emisit longæ-umbrae hastam,
et percussit Euphithem, galeam per æreis-munitam-malis ;
ea autem hastam non inhibuit; penitus vero transiit es :
fragoremque-ediit ille lapsus, resonueruntque armis super
ipso.] Irruerunt autem primis-pugnatoribus Ulysses et splen-
didus filius,] et seriebant ensibusque et hastis ancipitibus.
Ac sane jam omnes perdidissent et fecissent redditus-expertes,
nisi Minerva, filia Jovis ægidem-tenentis,
clamasset voce, cohibuisseque populum omnem :Abstinete a-bello, Ithacenses, gravi,
ut sine-cruore utique dirimamini citissime.Sic dixit Minerva ; illos autem pallidus timor cepit :
eorumque subinde territorum e manibus volabant arma,
omniaque in terram cadebant, dea vociferata :
ad urbem vero convertebant-se cupidi vite servando.
Terribiliter autem clamavit audens divinus Ulysses,
insiluitque se-colligene, sicut aquila altivolans.
Ac tum jam Saturnius misit ardens fulmen ;
decidit autem id ante Cæsiām-oculis forti-patre-natam.
Tunc Ulyssem allocuta-est cæsiis-oculis Minerva :Generosissime Laertiade, sollers Ulysses,
contine-te, compesceque contentionem omnibus-aequa-gravis
belli;) ne-qua tibi Saturnius irascatur late-sonans Jupiter.Sic dixit Minerva : ille vero parebat, gaudebatque animo.
Födera autem deinde in-futurum inter utrosque fecit
Pallas Minerva, filia Jovis ægidem-tenentis,
Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.

FINIS ODYSSEAE.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

INDEX

NOMINUM ET RERUM.

Litera major *Iliadis*, minor *Odyssæ* librum significat; H., *Hymnos*; Ep., *Epigrammata*. Quæ ad Cyclo reliquias pertinent, italicico charactere excludenda curavimus.

A

Ἄθαντες, veteres incolæ Eubœæ, ὅπισθεν κομόωντες, hastati, B, 536-545; Δ, 464.
Ἄθαρθαρένη, nympha Naias, mater geminorum Αἴσεπι et Πεδασί, Z, 22 sqq.
Ἄθας, αὐτὸς, Trojanus, Eurydamantis f., a Diomede occisus, E, 148 sq.
Ἄθιος, pars Scythicæ gentis, N, 6.
Ἄθηλος, Trojanus, Interfectus ab Antilocho, Z, 32.
Ἄθυδος, ἡ, urbs cum sua regione ad Hellespontum, B, 836; Δ, 500 (*Ἀθυδόθεν*); P, 584 (*Ἀθυδόθι*).
Ἄγαδῶν, ωνος, Priami f., Ω, 249.
Ἄγαιλέπης, κλῆος, Myrmidon, pater Epigei, Π, 571.
Ἄγαμεμνόνεος, Agamemnonius, K, 326; Ψ, 295, 525; γ, 264.
Ἄγαμεμνονίδης, ου, Agamemnonis f., Orestes, α, 30.
Ἄγαμέμνων, Atrei f., rex Mycenæ. Genealogia domus ejus, B, 104 sqq.; et regnum ipsius, 108, 569-575. Cum fratre Menelao in Ithacam profisciscitur Ulyssem arcessitum, ω, 115-119. Cum novum navibus venit, B, 576, et Arcadibus 60 naves præbet, 610-614, in expeditionem Trojanam, cuius summum moderamen penes ipsum erat. Epitheta solita : κύδιστος, κρείων, εὐρυκρεῖων. Ejus forma, 477-483; Γ, 166 sqq., 178 sqq., 182. Contentio cum Achille et causa ejus, Α, iinit. Restituta patri Chryseide, Briseidem ab Achille abducit, 306-348. Somnio ab Jove Iusus, B, 1-34, habitu concilio principum, 35-83, militum animos explorat, 84 sqq. Prælium indicit, 441 sqq. Post certamen singulare Menelao cum Paride Helenam et opes ex pacto a Trojanis reponit, Γ, 455 sqq. Fratrem insidiose sauciatum curari jubet, Δ, 148-222, et prælium instauratus, duces et exercitum lustrat, 223-421. Primus ducem hostium interficit, E, 38 sqq.; alium, Z, 33; atque Menelaum sine venia occidere alium jubet, 53 sqq. Fratrem cohibet quominus pugnam cum Hectore ineat, H, 92-122, initurus ipse, 162. De summa rerum desperans, proceribus clam convocatis fugam suadet, I, 1-28; quorum monitu tandem legationem ad Achillem mittit cum amplissimorum munerum promissione, 114 sqq. Præ curis insomnis, K, init. Mane armatus aciem instruit, Α, 16-55; fortiter pugnat, 91 sqq.; vulneratur, 252. Iterum fugam suadet, Ξ, 64-82; sed in aciem redit, et a Neptuno errectus, 134 sqq., strenue pugnat, 380, 516 sqq. Cum Achille in gratiam redit, T, 74 sqq., eumque post pugnas cœna excipit, Ψ, 35 sqq. Certare volentem in ludis funebribus Patrocli Achilles non sinit, et primo præmio donat, 887-895. Gaudet de rixa principum in convivio, ob oraculum, Θ, 77-82. De ejus reditu post captiam Trojam, γ, 143-164; δ, 512-523. A Clytaemnestra

uxore Αgistroque adultero occisus, et ab Oreste vindicatus, α, 35-41; γ, 193-198; 234 sqq.; 248 sqq.; δ, 91 sq., 524-537; 584; quod ipsa Agamemnonis anima narrat Ulyssi, λ, 387-466; et Achillis umbræ, ω, 20-97. Habuit, præter filium Orestem, tres filias, I, 144 sqq. — *Cum fratre Menelao consultat de bello Troj.*, Cypr. p. 582, a. In venatione Diana per superbiam lædit; quæ tempestes excitat, usquedum Calchantis suasi Iphigenia immolata placetur, ib. p. 582, b. *Cum Achille litigat*, ibid. Chryseidem e præda accipit, ib. p. 583, a. Quid fecerit ad cognoscendum optimum heroum, in armorum judicio, Il. parv. fr. 5, p. 596. Demophonti concedit Αethram Helena volente, fr. 17, p. 598. *Cum fratre litigat de redditu*, Minerva incitante, Nost. p. 584, b. Moratur Minervam placaturus; deinde ei apparet Achillis umbra, futura prænuntians, frustraque eum retinere studens, ibid. Post redditum ab Αgistro et Clytaemnestra occiditur, ab Oreste filio vindicatur, ibid. *Filiæ ejus*, Cypr. fr. 12, p. 593. Αγαρήδη, regis Augiae filia natu major, Mulii uxor, πολυφάρμαχος, Λ, 740.
Αγαρήδης, ους, Ergini f., Delphici templi conditor, H. Ap. 296. — *De eo quædam in Telegonia narrabantur*, p. 585, a.
Αγαπήνωρ, ορος, rex Arcadum, ad bellum Troj. profectus cum navibus 60 præbitis ei ab Agamemnone, B, 609.
Αγασθένης, εος, princeps Eleorum, Augiae f., B, 624.
Αγάστροφος, Trojanus, Paeonis f., interfectus a Diomede, Λ, 338-340, 373.
Αγανὴ, Nereidum una, Σ, 42.
Αγέλαος, 1) Phradmonis f., Trojanus, Θ, 256-260, occisus a Diomede. 2) Græcus, occisus ab Hectore, Λ, 302. 3) Proclus Penelopes, Damastoris f., υ, 321 sqq. Versatur cum reliquis procis in cæde, χ, 131, 136, 212 sqq., ubi ducem agit, 247 sqq., et postremus fere interficitur, 293. Αγέλεας 131, 247.
Αγήνωρ, ορος, Trojanus princeps, Antenoris f., μεγάθυμος, pugnat, Δ, 467; Α, 59; Μ, 93; Ν, 490, 598 sqq.; Ξ, 425; Ο, 340; Π, 533; Υ, 474. Solus resistit Achilli, cui mortem vaticinatur, Φ, 545 sqq. Postremo Apollo ejus speciem assumit, 600 sq. — *Vulnerat Lycomedem in expugnatione Trojæ*, Il. parv. fr. 17, p. 598.

Αγίας, ου, Træzenius, Nastorum scriptor, p. 584, b. Ηγίας, fr. 9, p. 600.
Αγκαῖος, 1) rex Arcadiæ, pater Agapenoris, B, 609. 2) Pleuronius, celebre pugil Αitolus, Ψ, 635.
Αγλατη, mater Nirei, B, 672.
Αγρίος, Porthei f., frater Oenei, Ξ, 117.
Αγχίστος, 1) princeps Tapliorium, pater Mentæ, α, 180, 418.

- lb. 264, venenum præbuit Ulyssi ad inficienda jacula.
 2) Princeps Phœacum, θ, 112. 3) Græcus, ab Hectore occisus, E, 609.
- Ἀγχίστης, αο (εω H. Ven. 53, 126), 1) princeps Trojanus, quem Venus, ab Jove amore incensa, consuevit in Ida monte : v. H. Ven. Inde natus est Ἀneas, ib. 197 sqq., ubi vaticinum de eo; B, 819 sqq.; E, 312 sqq.; 247, 268. Genealogia Anchisæ, Γ, 208-241. Hippodamia filia, N, 428 sqq. Equus, E, 263-273. 2) Sicyonius : v. Ἀγχιστάδης 2.
- Ἀγχιστάδης, Anchisæ f. 1) Ἀneas, P, 754; Γ, 180. 2) Echepolus, Ψ, 296.
- Ἀδάμας, αντος, Trojanus, Asii f., N, 560 sqq., 759, 771.
- Ἀδητη, nymphæ, socia Proserpina, H. Cer. 421.
- Ἀδητος, rex Thessalæ, Pheretis f., pater Eumeli, B, 714; Ψ, 289, 391, 532. — *Alius, Argivus, in expugnatione Trojae, Il. parv. fr. 17, p. 598.*
- Ἀδρόποτεια, urba ad Propontidem, B, 828.
- Ἀερήστη, Helena famula, δ, 123.
- Ἀδρητος, 1) rex Sicyonis, tempore belli Thebani, Ε, 121. Ejus equus, Ψ, 347. 2) Dux Trojanus, B, 828-834; captus a Menelao, occisus ab Agamemnone, Z, 37-65. 3) Alius Trojanus, a Patroclio occisus, Π, 694. — *Primus horum e bello Thebano fugit in equo Arione, Theb. fr. 5, p. 588. Quem quomodo accepit, ib. fr. 6. Quid dixerit de Amphiaro terra hausto, ib. fr. 7.*
- Ἀδρητηνι, Adrasti filia, Egeialea, E, 412.
- Ἀέριαι κούρη, dubia scriptura H. Ap. 209, de Coronide nymphæ.
- Ἀέσιόνς, αο, Azei filius, Actor, B, 513.
- Ἀηδών, όνος, filia Pandarei, mutata in lusciniam, τ, 518 — 523.
- Ἀθῆναι, Αθηναῖ. Vide Αθήνη.
- Ἀθηναῖοι, sub Menestheo duce cum 50 navibus expeditioni Trojanæ intererant, B, 546-558; Δ, 328; N, 196, 689; Ο, 337.
- Ἀθήνη, et Αθηναῖ, Minerva, filia Jovis, Δ, 515 etc., sine matre nata, H. Ap. 308 sq., 314, 323. Epitheta : γλαυκῶπις, ἀγελείη, λαοστός (N, 128), ἐρυσίπτολης (Z, 305), φθισιμέρος (χ, 297), Τριτογένεια, Ἀλαλοχομενῆς, πολύθουλος, ἀτρυτώνη, Παλλάς. Trojanis ubique infesta, Græcis benigna adest, ut Diomedii in E, Achilli et Ulyssi ubique, Telemacho sub Mentoris specie, in universum omnibus qui sapienti consilio et fortiter aliquid agunt : quod nimis longum esset per singula exsequi. Templum ejus in arce Trojanæ, Z, 88 sqq., ubi vota ei faciunt matronæ, 237 sqq. Ejus pupillus, Θ, 384 sqq.; E, 734 sq.; ægis et galea, 738 sqq. Erechtheum nutrit, B, 547 sq. Ejus festum Athenis, 549-551. Homines opera artis docuit, v, 72; H. 19, 2. Quorum tutela est, Ep. 14, 2. Nunquam amavit, H. Ven. 8. Hymni in eam, 10 et 28. — *Certamen coram Paride, Cypr. p. 581, b. Ajacem adjuvat Achilles interfecti corpus pretatio efferentem, Il. parv. fr. 4, p. 596. De equo ligneo consilia dat, p. 583, b. Ei dedicant Trojanæ equum, Il. Exc. p. 584, a. Cassandra supplicem abripiens Ajax Oilei antiquum Minervæ simulacrum dejicit, inde ad ejus aram confugit, ibid. Quare irata, perniciem Græcis in reditu immittit, ibid. Lites de reditu injicit Atridis, Nost. p. 584, b; quorū Agamemnon remaneat eam placaturus, ibid. (Ea ipsa ex parte narrantur a Nestore et Menelao in γ et δ.) Adest Ulyssi in bello Thesprotorum contra Brygos, Teleg. p. 585, a. Lævigat hastam Pelei, quæ post Achilles, Cypr. fr. 4, p. 592.*
- Ἀθῆνη, urbs, η, 80. Αθῆναι, B, 546, 549; γ, 307; λ, 322; H. Ap. 30. — *A Diocuris direptæ? Cycl. p. 601, a.*
- Ἀοώς, ω, mons Thracia, Ε, 229; H. Ap. 33.
- Ἀλαίη, Αεα, Circæ epitheton, ι, 32; μ, 268, 273. Νῆσος Alain, ι, 135; λ, 70; μ, 3 sqq.
- Ἀλαξίδης, αο, Αeaci nepos ex Peleo, Achilles, B, 880, 874 et særiss. per totam Iliadem; λ, 470, 537.
- Ἀλακός, rex Eginæ, Jovis f., Φ, 189.
- Ἀλας, αντος, major, cogn. Telamonius, a patre Telamone, filio Αeaci, Θ, 224, 267; Α, 465, etc.; etiam μέγας, Δ, 473; Α, 562, 590; Ρ, 115, etc. ad differentiam alterius Ajacis, corpore et viribus multo minoris. Semper inter præstantissimos præcipites nominatur, e. c. Α, 138, 145; heros ab Achille secundus, B, 768, etc. Adduxerat ex Salamine naives 12, B, 557; et alterum cornu castrorum cladebat, Θ, 224 sqq. Corpore maximus Argivorum, post Achillem, Γ, 226 sqq.; λ, 468 sq.; ω, 17 sq. Epitheta : μεγάθυμος, φθιμος, δημαρχος, ἔλλιμος, φαίδημος, μεγαλήπτωρ, πελώρως, ἔρχος Ἀχαιῶν, βούνος ἄγαθος. Cum Hector pugna singularis, H, 182-312. Ad Achillem cognatum legatusmittitur cum Ulysse et Phœnicio, I, 169; 622 sqq. Pugnae Alæntov ad munimenta, M, 265 sqq.; majoris et Teucri, 370 sqq. Alænta a navibus arcent Trojanos, ab Neptuno incitati, N, 46 sqq., 125 sqq. Nova pugna majoris, 809 sqq. Hectorum vulnerat, Ε, 402 sqq. Solus ab navibus ignem defendit, Ο, 674 sqq. Hasta fracta cedit, Η, 101 sqq. Redit in pugnam, 330 sqq. Alænta pugnant, 555 sqq. Pugna de corpore Patrocli occisi, P, 115 sqq., 707 sqq. Luctatur cum Ulysse in ludis funebribus, Ψ, 708-739; armis decertat cum Diomede, 811-825. Ambo Alænta sepiissime simul memorantur; laudantur ab Agamemnone Δ, 272-291. Ισον θυμὸν ἔχοντες, διώνυντο, P, 720. Umbra majoris Ulyssi ex Orcō appetet, λ, 542-563. — *Post accerrimam pugnam Achillis interfecti corpus Trajanis eripit, Αθ. p. 583, a, Minervæ auxilio, Il. parv. fr. 4, p. 596. Certamen ejus cum Ulysse de armis Achillis incipit, Αθ. p. 583, b. Quid Trojanæ de eo dixerint, Il. parv. fr. 4. In furorem incidit, pecora pro Atridis mactat, quo cognito se ipse interficit, ib. p. 583, b; quod mane factum esse ex Αthiopido commemorat schol. Pindari, fr. 2, p. 595. Ob iram regis non combustus, sed simpliciter in capulo conditus, fr. 8, p. 596. Furorem ejus futuram primus perspecterat Muchao, Il. Exc. fr. 2, p. 599.*
- Ἀλας, minor, Oilei f., B, 527; N, 66; Η, 330, etc., cum Locris in 40 navibus ante Ilium venit, B, 527-535, ubi ipse et armatura describitur. Cognomine τριχής, K, 110; N, 66; Ε, 442, 520, etc. Cum majore sere simul versatur et pugnat : v. paulo ante. De fortitudine ejus N, 480 sqq., 701 sqq.; Ε, 520 sqq., ubi fugientes ob pedum celeritatem ceteris melius assequitur. Juria cum Idomeneo in certamine ludicro, Ψ, 473 sqq. Certat cursu cum Ulysse, et neglectis precibus, vincitur et cadit turpiter, 754 sqq. Minerva insolenter læsa, in mari perit, δ, 499 sqq.; conf. ε, 108. — *Cassandra supplicem a Minervæ antiquo simulacro abripiens, hoc ipsum deicit, Il. Exc. p. 584, a. Quo incitati Graci cum lapidare volunt; sed confugit ad aram Minervæ et nunc quidem servatur, ibid; sed post in tempestate ad Capharea saxe perit, Nost. p. 584, b.*
- Ἀλγαί, urbs Achajæ, ubi clarus cultus Neptuni, Θ, 203; N, 21; ε, 381; H. Ap. 32; H. 21, 3 (εὐεται).
- Ἀλγαίων, ώνος, ab hominibus appellatus gigas centimanus, a diis Brizæwos, Α, 404. — *Telluris et Ponti filius, in mari habitans, Titanibus opitulatur, Titan. fr. 5, p. 585. Ejus columna, ib. fr. 6.*
- Ἀλγιάδεια, nata minima filia Adrasti, uxor Diomedis, E, 412.
- Ἀλγιάδος, δ, 1) maritima ora omnis a Sycone usque ad Eilandem, B, 575. 2) Urbs Paphlagonia, B, 855.
- Ἀλγιάψ, πος, ή, Ithacæ oppidum secundum Strab., aliis insula prope Epirum, τηνχεῖα, B, 633.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- Αίγανα, ἡ, Insula, B, 562, ubi auxilia ejus in bello Troj. sub Diomedē. H. Ap. 31.**
- Αίγιον, τὸ, urbs Achajæ, B, 574.**
- Αίγις, ἴδος, ἡ, Jovis clypeus terrificus, unde sepissime αλγίχος; dictus, E, 742; O, 229 sqq., ubi Apollini eam permittit; 308 sqq., 318 sqq. Minervæ αἰγὶς θυσάνεσσα, E, 738 sqq.**
- Αίγισθος, Thyestes f., δολόμητης, ἀναλκις, Clytaemnestram amans, cum ea Agamenonem post redditum insidiose occidit, γ, 193 sqq.; 235, 249-275; δ, 517-537; λ, 387-466; ω, 20 sqq.; 95 sqq. Postquam septem annis regnarat Mycenis, Orestes reversus eum occidit, γ, 236 sqq., 303 sqq.; α, 29 sqq., 298 sqq. — *Idem narrabatur in Nostis*, p. 584, b.**
- Αίγυπτος, senex Ithacensis, sapiens, Antiphi et Eurynomi pater, concessionatur, β, 15-35. — Adjectivum v. s. Αἴγυπτος.**
- Αίγυπτος, 1) ἡ, Αἴγυπτος, terra. Plena erat medicorum et medicaminum, δ, 229 sqq.; ρ, 448; H. 6, 28. 2) δ, fluvius, Nilus, ἄνθειτης, γ, 300; δ, 351, 355, 477, 483, 581; ξ, 246, 257, 275; ρ, 426, 427. — Incolea Aίγυπτοι, δ, 83; ξ, 263, 286; ρ, 432. Θέραι Aίγυπται, δ, 127; Aίγυπτιν (Πολύδεμα) δ, 229; Πρωτεὺς Aίγυπτος, δ, 385.**
- Αίδης, αο et εω et Αἰ, ιδος, et Αἰδονευς, ηος, deus inferorum, Pluto. Ab Hercule vulneratur, E, 394 sqq., κλυτόπαλος, 654; Α, 445; Η, 625. Αἰδονευς ἀναξ ἐνερών, γ, 61; Ε, 190. Αἰδος κνέν, E, 845. Proserpinam rapuit, H. Cer. 2 sqq., dante Jove, 79. Πολυτημάντων Αἰδονεύς, 84, 377. Mercurius a Jove missus precibus eam repetit, 336 sqq., ubi illum alloquitur "Ἄδης κνανογάτα" 347. — De loco, πολέμητης, Θ, 467; N, 415; λ, 276, etc. Et sepissime Αἰδης vel Αἰδαος πύλαι, δόμοις, δόμοι. Cerberum inde abripit Hercules, λ, 622 sqq.**
- Αἰθήτης, αο, rex Colchidis, frater Circes, Solis f., δολοφρων, χ, 137 sqq.; μ, 70.**
- Αἴθη, aqua, quam dono dederat Agamemnoni Echepolus Sicyonius, Ψ, 295 sqq.; 408, 525.**
- Αἴθικες, Thessalius populus, B, 744.**
- Αἴθιοτες, populus, ἔσχατοι ἀνδρῶν, α, 23. Apud quos dii nonnumquam epulantur, A, 423 sqq. (ubi Αἴθιοτῆς); Ψ, 206 sqq.; α, 22 sqq.; ε, 282, 287. Menelaus ad eos venit, δ, 84.**
- Αἴθιοτης, ιδος, Arctini carmen in Cyclo positum, cuius argumentum v. p. 583, a; fragmenta p. 595.**
- Αἴθρη, Pitthei filia, famula Helenæ, Γ, 144. — *Troja excisa a Demophonete et Acamante nepotibus ex Thesco, ejus filio, inventa et agnita abducitur*, II. Exc. p. 584, a; et II. parv. fr. 17, p. 598.**
- Αἴθων, ωνος, 1) nomen fictum, quo se Ulysses appellat, τ, 183. 2) Hectoris equus, Θ, 185.**
- Αἴτιονδης, αο, Αἴτιονδης f., Laerces, P, 497.**
- Αἴτιονδης, ου, Αἴτιονδης f., Maon, Δ, 394.**
- Αἴτιον, pater Laercis. V. Αἴτιονδης.**
- Αἴτιον, ονος, 1) dux sub Nestore, Δ, 596. 2) Thebanus, pater Mironis. V. Αἴτιονδης. — *Creontis filius*, κάλλιστος καὶ μερότετας, Οδ. fr. 3, p. 587.**
- Αἴτειας, αο, Anchises et Veneris f., de quorum nuptiis v. H. Ven., in quo Veneris vaticinium de eo, 197 sqq. Genealogia ejus, γ, 208-241. In bello Troj. fuit dux Dardaniorum, cum duobus aliis, B, 819 sqq.; M, 98. Versatur in pugna, E, 166 sqq., 297 et 305, ubi lapide percuditur a Diomedē; sed mater ei auxilio venit, 311 sqq., eaque vulnerata, Apollo, 432 sqq.; qui interim per eisdiabolos Αἴτεα ludificat Diomedem. Αἴneas in templo refectus in aciem reddit, 512 sqq., multoque occidit, 541 sqq. Equi ejus, E, 221 sqq., capti a Diomedē, Θ, 106 sqq.; Ψ, 290 sqq. Auctoritas inter Trojanos, Λ, 58. Pedibus celer, N, 482. Non honoratus a Priamo, in ultima acie stat, 459 sqq.**
- Pugnat, O, 332; II, 536, et 608 sqq.; P, 323-351; 484 sqq. et fin., Hectorem comitans. Pugna singularis cum Achille, γ, 79 sqq., quem jam olim (v. 90 sqq.) in Ida vix effugerat. Ab Nepluno, ne prosapia ejus intereat, per nebula pericolo eripitur, 293 sqq. — *Veneris jussu cum Paride avehilur in Laconiam*, Cypr. p. 581, b. Ejus boves abigit Achilles, ib. p. 582, b. *Prodigiosa morte Laocoontis territus, cum suis in Idam concedit*, II. Exc. p. 584, a. *Uxor ejus Eurydice*, Cypr. fr. 5, p. 592; II. parv. fr. 18, p. 598. *Secundum Leschen Neoplatonom pretermittatur, et cum classe Graeca abducitur*, fr. 16, p. 597 sqq.**
- Αἴνος, Paon, ab Achille interfectus, Φ, 210.**
- Αἴνος, ἡ, urbs Thraciae, Trojanis auxilians, Δ, 520, Αἴνοθεν.**
- Αἰολίδης, αο, δ, Αἰολι f. 1) Sisyphus, Z, 154. 2) Cretheus, λ, 237.**
- Αἰολίη νῆσος, Αἰολι insula, χ, 1, 55.**
- Αἰολές, ιδος, η, Αἰολια, Σμύρνη, Ep. 4, 6.**
- Αἰολίων, ωνος, Αἰολι f., Macar, H. Ap. 37.**
- Αἰολός, 1) filius Hellenis, pater Sisyphi, etc. V. Αἰολίης. 2) Hippotæ f., fort. pronepos prioris illius Αἰολι, rex Αἰολιæ insulæ, ventorum moderator. Ad hunc venit Ulysses, ab eoque donatur vento secundo, et utre, in quo adversi erant inclusi, etc. χ, t-76 (coll. Ψ, 314.) *Habebat sex filios totidemque filias*, 5 sqq.**
- Αἴπεια, urbs Laconiae, I, 152, 294.**
- Αἴπιον, εος, τὸ, urbs sub imperio Nestoris in Peloponneso, B, 592.**
- Αἴπυτος τόμβος, tumulus Aίπυτου, regis Arcadiæ, B, 604.**
- Αἴσαγην δρος, αἰτύ, Asia mons ignotus, H. Ap. 40.**
- Αἴστητος, 1) Illyrius in Lycia Trojana, B, 823; Δ, 91; M, 21. 2) Filius Bucolionis, occisus ab Euryalo, Z, 21.**
- Αἴστην, αο, 1) priscus princeps Trojanus, sepultus ante urbem, B, 793. 2) Pater Alcathoi, N, 427.**
- Αἴσωμη, urbs Thraciae, Θ, 304, ξ Αἴσωμηθεν.**
- Αἴσωνος, ductor Gracis, Α, 303.**
- Αἴσων, ονος, Crethei f., pater Iasonis, λ, 258. — *De eo a Medea redditio juvene*, Nost. fr. 2, p. 599.**
- Αἴτιωλος, Αἴτιολος, Δ, 399; E, 706.**
- Αἴτιωλοι, gens Graeca. Τhoanti parebant in bello Troj., B, 638 sqq., ubi nominantur eorum urbes; μενεχίραι, μεγάθυμοι, E, 843; N, 218; O, 282; Ψ, 633. Eorum bellum cum Curetibus, I, 529-599. Sing. Δ, 527; Ψ, 471. Αἴτιολος ἀντρού μ' ἐγνηκρε μένει, ξ, 379. — *Bellum cum Curetibus*, Min. fr. 5, p. 599.**
- Αἴάμης, ς, ατος, 1) dux Thracum, Eüssori f., B, 844; E, 472; Z, 8 sqq., ubi occiditur ab Ajace. 2) Trujanus, Antonoris f., forlissimus juvenis, B, 823. Pugnat, A, 60; M, 100; Ξ, 475 sqq. Occiditur a Merjone, II, 342. 3) Asi. f., dux Trojanus, M, 140. — *Quartus, Thesei filius, Ethram aviam reducit*, II. Exc. p. 584, a.**
- Αἴαραννια, ab Icario ejusque filiis Alyzeo et Leucadic regitur, Alem. fr. 9, p. 589.**
- Αἴάστη, nympha, socia Proserpinæ, H. Cer. 421.**
- Αἴκαστος, rex Dulichii, ξ, 336.**
- Αἴεσσαμενός, rex Thracius, pater Periboeæ, Φ, 142.**
- Αἴριστων, Acrisia f., Danæ, Ξ, 319.**
- Αἴρονεως, ω, nobilis Phœax, θ, 111.**
- Αἴταινη, Nereidum una, Σ, 41.**
- Αἴτορίδης, αο, Actoris f., Echecles, II, 189.**
- Αἴτορις, ιδος, fidelissima Penelopes θαλαμηπόλος, ψ, 227 sqq.**
- Αἴτοριων, ωνος, Actoris f., Eurytus, B, 621; N, 185. Αἴτοριων, Eurytus et Cteatus, Ψ, 625. Conf. Μοίσεον.**
- Αἴτωρ, ορος, 1) pater Menetii, avus Patrocli, Α, 734; Η, 14. 2) Euryti et Creati pater: V. Αἴτοριων. 3) Pater Echecles. V. Αἴτοριδης.**

- Ἀλαλκομενῆς, ἴδος, Minervæ epitheton, ab Alalcomenis, Boeotia urbe, Δ, 8; E, 908.
- Ἀλαστορίδης, οὐ, Alastoris f., Tros, quem Achilles interficit, Γ, 463 sqq.
- Ἀλάστωρ, ορος, 1) Græcus dux sub Nestore, Δ, 295; Θ, 333; N, 422. 2) Lyctorum dux, interficitur ab Ulyssse, E, 677. Qui fortasse est pater Trois, de quo v. Ἀλαστορίδης.
- Ἀλεγγινορίδης, οὐ, Alegenoris f., Promachus, Trojanus, Ξ, 503.
- Ἀλείσιον, τὸ, urbs Elidis, B, 617. Ἀλεισίου κολώνη, Λ, 757.
- Ἀλεκτρύων, ονος, Leiti, Boeotorum ducis, pater, P, 602.
- Ἀλέκτωρ, ορος, pater Iphiloches, quam Menelai filius duxit, δ, 10.
- Ἀλέξανδρος, etiam Πάρις dictus, filius Priami et Hecubæ, frater Hectoris. Judicium ejus inter deas tangitur Ω, 28-30. Habuit Helenam viginti annos, Ω, 763 sqq.; de cuius raptu, Γ, 442-446. Tum Sidonem venit Alexander, et artifices mulieres Trojam duxit, Ζ, 289-292. Domus ejus, 313-317. Ob pulcritudinem θεοειδῆς, Γ, 16, 27, etc. Provocat fortissimum Græcorum ad pugnam singularem, Τ, 16 sqq., ubi arma ejus describuntur. Sed quum Menelaus ipse id certamen susciperet, terrebatur, ideo increpatus ab Hector, 38 sqq., init certamen, factio anteua fundere in eventum certaminis. Pugna, 302 sqq. In qua superatus, hosti a Venere surripitur, 374; qua eum in cubiculum asportat, ubi Helena ei adest, 382-448. Domi desidentem exprobatur Hector et in aciem reducit, Ζ, 312 sqq., 503 sqq. Helenam se redditurum negat, Η, 366 sqq. Coruperat principes donis, Α, 123 sqq. Sagittis pugnat, 369 sqq., 505 sqq., 581 sqq. Cohortes ducit, M, 93. Pugnat, N, 662, 766 sqq.; Ο, 341. Ab eo trucidatum in Achilleum Hector vaticinatur, X, 339 sq. — *Judicans de dearum pulcritudine in Ida, præmium decernit Veneri ob Helenæ nuptias promissas, Cypr. p. 581, b. Navibus constructis, cum Ænea auctus, bene recipitur a Tyndaridis in Lacedaemonia, a Menelao Spartere; quo absent Helenam Veneris auxilio abducit, post tempestatem in mari Sidonem occupat, et redux Trojam, celebrat nuptias, Cypr. ib. et 582, a. Sed conf. fr. 6, p. 592. Achilleum occidit, Eth. p. 583, a. In pugna singulari interficitur a Philocteta; corpus contumeliose tractatum a Menelao, tandem auferunt Trojani et sepelunt, It. parv. p. 583, b.*
- Ἀλήιον πεδίον, regio Lyciæ, in qua Bellerophon senex vixit, Ζ, 201.
- Ἀλθαίη, mater Meleagri, filia Thestii, I, 651.
- Ἀλίαρτος, δ, urbs Boeotiae, B, 503; H. Ap. 243, ποιήσεις. — *Theb. fr. 6, p. 588.*
- Ἀλίζωνες, gens Pontica, B, 856; E, 39.
- Ἀλίη, Nereidum una, Σ, 40.
- Ἀλίθεστης, οὐ, senex Ithacensis, Mastoris f., sapientissimus, Ulyssis amicus, β, 157, sqq., ubi concionatur; 253; ρ, 68; ω, 451.
- Ἀλίος, 1) Lyctus, ab Ulysse occisus, E, 678. 2) Phœax, Alcinoi f., θ, 119, 370.
- Ἀλκάδοος, Ægypte f., Trojanus, gener Anchise, M, 93; N, 427-433; ab Idomeneo occiditur, 434 sqq., 465, 496.
- Ἀλκανδρη, Polybi, Thebarum Ægyptiarum principis, uxor, δ, 126.
- Ἀλκανδρος, Lycius, ab Ulysse occisus, E, 678.
- Ἀλχή, Robur, in ægide Minervæ, E, 470.
- Ἀλκηστης, regis Pelias filia, uxor Admeti, B, 715.
- Ἀλκιμέδων, ονος, unus ex quinque ducibus sub Achille, Laercis f., Π, 197; P, 467, 475 sqq., 481.
- Ἀλκιμίδης, οὐ, Alcimi f., Mentor, χ, 235.
- Ἀλκιμος, 1) Achilius socius, T, 392; Ω, 474, 574. 2) Ithacensis, pater Mentoris: v. Ἀλκιμίδης.
- Ἀλκίνοος, rex Phœacum. Ejus genealogia, η, 55 sqq. Mari-
- tus Arete, pater Nausicaæ et quinque filiorum, ζ, 17, 62 sqq. Ejus regia, η, 82 sqq. Ulyssem hospitio excipit, 167 sqq. Concilium principum, epulae, ludi describuntur in Θ. Ei narrat Ulysses errores suos, ι, χ, λ, μ. Donat Ulyssem magnifice, et in patriam deduci jubet, ν, 1 sqq. Sacrificium Neptuno facit, 171 sqq.
- Ἀλκίπητη, Helenæ famula, δ, 124.
- Ἀλκιμίων, ονος, Alkibiari f. ex Eriphyle, ο, 248.
- Ἀλκιμιωνις, ιδος, carmen in Cyclo positum, cuius fragmenta v. p. 588 sq.
- Ἀλκιμάων, ονος, Græcus, Thestoris f., a Sarpedone occisus, Μ, 394.
- Ἀλκυόη, mater Herculis, uxor Amphitryonis, Ξ, 323; Τ, 99, 119; β, 120; λ, 265 sqq.; H. 14, 3.
- Ἀλκύονη, ita a parentibus ob luctum dicta Cleopatra, uxor Meleagri, I, 562.
- Ἀλόπητη, urbs Phthiotidis, B, 682.
- Ἀλος, ονος, urbs Phthiotidis, B, 682.
- Ἀλοσύδην, cognomen Amphitrites, δ, 404. Nymphæ marinæ nomen appellativum, Γ, 207.
- Ἀλτης, αο, et εω, rex Lelegum in Asia minore, Φ, 85; Χ, 51.
- Ἀλύσας, αντος, ή, urbs Italiae inferioris, postea Metapontum dicta, sec. alias eadem quae Ἀλύση, ω, 304.
- Ἀλύση, urbs Pontica, δεν ἀρχύρου ἐτί γενέθη, B, 856.
- Ἀλυσεν, Icarii f., cum patre Acarnaniam regens, Alcm. fr. 9, p. 589.
- Ἀλφειος, fluvius Elidis, εὐρὺ ρέων Πυλίων διὰ γαῖς, E, 545. Pater Orsilochi regis, 546; γ, 489; ο, 187. B, 592; Α, 712, 726, 828, ubi taurus ei mactatur. H. Merc. 101, 139.
- Ἀλωνες, ηος, pater Oti et Ephialtæ, E, 386; λ, 304. — *Ath. fr. 2, p. 586, b.*
- Ἀμαζόνη, ονος. Ἀμαζόνες ἀντιάνειραι impetum fecerant ante Trojanum bellum in Phrygiā; contra quas Priamus auxilium serebat Phrygibus, Γ, 188 sq. Occisæ a Bellerophonte, Z, 186. — *Amazon, Penthesilea, Trojanis subsidio venit, Ath. p. 583, a, et fr. 1, p. 595. V. Πενθεσίλεια.*
- Ἀμάθεια, Nereidum una, Σ, 48.
- Ἀμαργυχείδης, ου, Amaryncei f., Diores, B, 622; Δ, 517.
- Ἀμαργυχεύς, έος, Dioris pater, princeps Epeorum, Ψ, 630 sqq., ubi de mortui ludis funebribus.
- Ἀματανδρος, princeps Cariæ, socer Bellerophontis, duorum filiorum pater, nutrierat Chimæram, Η, 328 sqq.
- Ἀμνιστος, ή, Cretæ oppidum, ad fluvium cognominem, ubi στέος Εἰλειθυίης, τ, 188.
- Ἀμοπάων, ονος, Polyæmonis f., Trojanus, a Teucro occisus, Θ, 276.
- Ἀμυδῶν, άνος, ή, urbs Pæonum, B, 849; Η, 288.
- Ἀμυδῶν, ονος, Crethei f. ex Tyro, λ, 259.
- Ἀμύλατη, αι, urbs Laconica, B, 584.
- Ἀμύντωρ, ορος, Ormeni f., pater Phœnicis, I, 448. Conf. Φοίνιξ. Habitabat Eleone in Boeotia, K, 266.
- Ἀμφίαλος, nobilis Phœax, Polynei f., θ, 114, 128.
- Ἀμφιάλος, vates, Oiclei f. Genealogia ejus, ο, 244 sqq., ubi ipse dicitur, nondum senex, perisse Thebis, γυναῖον εἴνεκα δώρων. — *Ἀμφιαράου ξέδος, i. q. Θεβαῖς, carmen in Cyclo positum, cuius fragmenta v. p. 588 sqq.*
- Ἀμφιρένεια, una ex urbibus Nestoris, B, 593.
- Ἀμφιδάμας, αντος, Κυθήριος, in Scandia, parte insulæ Cytheræ, habitans, K, 268 sq.; Ψ, 87.
- Ἀμφιθέη, avia materna Ulyssis, Autolyci uxor, τ, 416.
- Ἀμφιθόη, Nereidum una, Σ, 42.
- Ἀμφιλος, Trojanus, occiditur, Η, 313. sqq.
- Ἀμφίλοχος, 1) Cleati f., Actoris nepos, princeps Eleorum, B, 620; N, 185 sqq., ubi ab Hector occiditur. 2) Nonnus f., princeps Carum, dives, qui in prælium ibat auro exornatus velut puella, occisus ab Achille ἐν ποταμῷ, B,

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- 870 sqq. 3) Amphiarai vatis f., o, 248. — *Hic in bello Thebano a patre monetur*, *Theb. fr. 4*, p. 588.
 Ἀμφίπαχος, Cleatii f., Epeorum dux, B, 620.
 Ἀμφιμέδων, οντος, unus ex Penelopes procis, χ, 242 sqq.; 277 sqq.; occiditur, 284. Colloquitur in orco cum anima Agamemnonis, ω, 102 sqq.
 Ἀμφινόη, Nereidum una, Σ, 44.
 Ἀμφίνοος, procorum moderatissimus, ex Dulichio (σ, 395), Nisi f. (411), π, 351 sqq.; non vult interfici Telemachum, et laudatur, 394 sqq. et υ, 244 sqq. Ulyssis ad ventum et ultiōnem praeditus, σ, 118 sqq. Ulysses cupit eum servari et monet satis dilucide, 123 sqq.; sed a Minerva impeditur, 151 sqq. Ad eum confugit Ulysses, irato Eurymacho, 393 sqq. Cum reliquis interficitur, pugnans, χ, 89 sqq.
 Ἀμφιος, Selagi f., dux Trojanus, B, 830. Occiditur, E, 612 sqq..
 Ἀμφιτριτη, Nerei filia, conjux Neptuni, ε, 422; μ, 60, 97; H. Ap. 94.
 Ἀμφιτρίων, ονος, rex Thebarum, pater Herculis, E, 392; λ, 265, 269.
 Ἀμφίων, ονος, 1) Jovis f. ex Antiope, Thebarum conditor cum fratre Zetho, λ, 262 sqq. 2) Iasi f., rex Orchomeni, λ, 283 sqq. 3) Dux Epeorum, N, 692. — *Primus in Latonam, Apollinem et Dianam peccat, in Orcoque punitur*, *Min. fr. 2*, p. 590.
 Ἀμφοτερος, Lycius, occidus a Patroclio, Η, 415.
 Ἀναβήσινεως, ω, nobilis Phaeax, θ, 113.
 Ἀνδραιμονίδης, ον, Andraemonis f., Thoas, H, 168.
 Ἀνδραιμών, ονος, princeps Αἰtolorum, pater Thoantis, B, 638; N, 216; O, 281; ξ, 499.
 Ἀνδρομάχη, filia regis Eetionis, uxor Hectoris magnanima. Genealogia et parentum fratrumque suorum fata initio belli Trojani v. Z, 395 sqq., 414-428. Ibi celebratissima ῥῆσις de Hectoris ab ea discessu. Hectoreos equos curabat, Θ, 186 sqq. Nuntius de Hectore occiso et luctus eius, X, 437-515. Luget maritum in funere, Ω, 723 sqq. Filius eius 'Αστυάναξ, quod v. — *Neoptolemo præmio datur*, *Il. Exc. p. 584, a; Il. parv. fr. 16*, p. 597 sqq.
 Ἀνεμόπολις, urbs in colle sita, in confinio Delphorum et Phocensium, B, 521.
 Ἀνθεια, Messeniae urbs, βαθύλευμος, I, 151, 293.
 Ἀνθεμίδης, ον (pro 'Ανθεμιωνίδης), Anthemionis f., Simoisius, Δ, 488.
 Ἀνθεμίων ονος, Trojanus, Simoisii pater, Δ, 473.
 Ἀνθηδῶν, ονος, oppidum in finibus Boeotiae, B, 508.
 Ἀντος, Apollinis ex Rhao f., ex Dorippa pater filiarum Oivortropων, Græcos Trojam proficentes per novem annos apud se retinere solebat, *Cypr. fr. 11*, p. 593.
 Ἀνταπο..., nomen pastoris Atrei corruptum in fr. *Alcm. 7*, p. 589.
 Ἀνταια, uxor regis Prieti; calumniatur Bellerophontem, Z, 160 sqq.
 Ἀντηνορίδης, ον, Antenoris f. 1) Helicaon, Γ, 122 sq. 2) Laodocus, Δ, 87. 3) Iphidamas, Λ, 221. 4) Coon, πρεσβυτης, Λ, 249; Τ, 53. 5) Ἀντηνορίδαι tres, Polybus, Agenor, Acamas, Λ, 59 sqq.
 Ἀντηνωρ, ονος, sapiens Trojanus princeps ex regio genere, cuius uxor Theano soror Hecubæ, Z, 299. Erat fore Trojanorum Nestor. Plurimos filios habuit; conf. Ἀντηνορίδης. Legatos Græcorum, Ulyssem et Menelaum, a Tenedo profectos Trojanum, antequam classis Græca ad oram hostilem appelleretur, publice hospitio exceptit et tuebatur, Γ, 203 sqq. Cum reliquis principibus de muro Græcos spectat, 148 sqq. Censem bellum praecidere causam, Η, 347 sqq. Filius eius, Αγήνωρ, Αχάμας, Ἀρχιλοχος, Δημολέων, Κόων, Λασδάμας, Λασδόκος, Ηιδάχος, Πόλυδος, videantur suis locis.
 Ἀντίκλεια, mater Ulyssis, filia Autolyci, λ, 84 sqq.; 151 sqq., ubi anima ejus colloquitur cum filio. Eunorus mortem ejus narrat, ο, 356 sqq.
 Ἀντιλοχος, unius herorum Græcorum in equo ligneo, δ, 286 sqq. — *In Cyclo*, II. *Exc. fr. 4*, p. 599.
 Ἀντιλοχος, Nestoris f. laudatissimus. Pugnat, Δ, 457 spq.; E, 580 sqq.; Z, 32 sqq.; N, 396, 400, 418, 479; Ξ, 513; Ο, 568 sqq.; ΙΙ, 317 sqq.; P, 378 sqq. Nuntium de Patrocli morte accipit, 685 sqq., et Achilli perfert, Σ, 2 sqq. Curru certat in ludis funebribus Patrocli, a patre prolixe monitus, Ψ, 301-515; unde jurgia cum Menelao, dignæ liberali juvene composita, ad 612. Cursu certat, 755 sqq. Occidens denique a Memnone, quod Nestor ipse, cum laude filii, narrat, δ, 187 sqq.; γ, 111 sq.; λ, 468; ω, 16, 78, ubi præcipue ab Achille honoratus dicitur. — *A Memnone occiditur*, *Ath. p. 583, a; sepelitur, ibid.*
 Ἀντίλοχος, Trojanus, a Paride auro corruptus, ne patetur reddi Helenam, injurijs etiam in legatos Græcorum, Α, 123 sqq. Ejus filii ab Agamemnono interficti, ib. et M, 188 sq.
 Ἀντίοος, Ithacensis, Eupithis f. (δ, 660 etc.), princeps fere procorum et insolentissimus, σ, 383 sqq. Penelope cogi vult, ut nubat aliqui ipsorum β, 84 sqq. Irridet Telemachum, 301 sqq., et alibi. Insidias Telemacho struere incipit, δ, 628 sqq., 773 sqq. Quibus irritis, consilium dat occidendum eum in terra, π, 363 sqq. Incredulity a Penelope, 418 sqq. Contumeliose agit in Ulyssem, ρ, 374 sqq. Certamen cum Iro proponit, σ, 34 sqq. Dona dat Penelope, 283 sqq., 291. Se tendere posse arcum sperat, φ, 84 sqq. Occiditur omnium primus, χ, 8 sqq.; ω, 424.
 Ἀντίόπη, Asopi, fluvii Thebani, filia, Zethi et Amphionis mater, λ 259. — *Alia, Amazonum regina, ex Thesei amore, Herculi Themiscyram tradidit*, *Nost. fr. 9, p. 600*.
 Ἀντίοχη, uxor Euryti, *Min. fr. 6*, p. 591.
 Ἀντίόχης, ον, filius Melanis, *Alcm. fr. 8*, p. 589.
 Ἀντιφάτης, ον, 1) Trojanus, M, 191. 2) Princeps Lastrygonum, gigas, devourans socios Ulyssis et deprimens naves ejus præter unam, ρ, 105 sqq. Accus. — *Ἀντιφατῆς*, 114. 3) Græcus, Melampi f., ο, 242 sq.
 Ἀντίφορος, unus filiorum Priami, Ω, 250.
 Ἀντίφορος, 1) princeps insularorum Græcorum, Thessali f., B, 678. 2) Pylamenis f., Maeonum ductor, ex partibus Trojanorum, B, 864. 3) Priami f., Δ, 489; Α, 101, 109. 4) Ithacensis, Αἴgyptii f., socius Ulyssis ad bellum, a Cyclope devoratus, β, 17 sqq. 5) Ithacensis sexen, ρ, 68.
 Ἀντρόν, ονος, δ, urbs maritima Thessalie, B, 697. — *Ἀντρώνα πετρήνατα ἔχουσα Ceres*, H. Cer. 491.
 Ἀξίος, Flavius Thraciae, εὐρυπέθρος, B, 849 sq.; ΙΙ, 288. Pater Pelegoni ex Periboea, Φ, 141 sqq., 157 sqq.
 Ἀξίων, ονος, Priami f., ab Eurypylo occisus, *Il. parv. fr. 19*, p. 599.
 Ἀξύλος, princeps Thracius Teuthrantis f., a Diomede occisus, Z, 12 sqq., ubi ejus laudes.
 Ἀπαισδης, urbs Mysiae minoris, B, 828. Παισδη dicta E, 612.
 Ἀπειρόνεν, Ex Apiro (Epiro?), η, 9. Απειράνη γρηγ., 8.
 Ἀπίη γη, Α, 270; Γ, 49; η, 25; π, 18.
 Ἀπισδων, ονος, 1) Phausis f., Trojanus, ab Eurypylo occisus, Α, 578 sqq. 2) Hippasi f., Græcus, ab Εneā occisus, P, 348 sqq.
 Ἀπόλλων, ονος, filius Jovis et Latone. Quomodo natus fuerit in insula Delo, persequitur H. Ap. 1-178, que pars illius hymni est hymnus integer, *In Apollinem Delium*. Sequientia a v. 179 sunt *Hymnus in Ap. Pythium s. Delphicum*, in quo narratur, deum per complures terras locum oraculi quarentem, tandem pervenisse ad Tilphusianam fontem Boeotia, ibique jecisse fundamenta; sed nympham fontis, de sua celebritate timentem, callide persuasiss deo, ut Crissæ potius in Phocide oraculum constituat.

- Inde deus in Parnassi radicibus templum condit, et Pythonem serpentem sagittis interficit. Circumventum se a Tilphussa nympha intelligens, reversus ad fontem, eam ulciscitur. Postremo sacerdotes templo suo arcessit mercatores Cretenses, Pulum navigantes, quos delphini specie induit in Crissaeum portum perducit. Invocatio Apollinis est H. 21. Epitheta ejus frequentissima sunt, ἐκατηδόλος, ἐκατηβελτής, ἐκηδόλος, ἐκάργος, ἐκάτος, χλυτόταξ, ἀργυρόταξ, χρυσάρος (E., 509; O., 256, etc.), χρυσάρω (H. Ap. 123), λυκηγένης (bis Δ., 101, 119), σεμέλ λαοσόσος, Ψ., 79. Præterea særissime ávæt et Φοῖδος. Pestem Græcis immittit, A., 22 sqq. Hecatombæ ei fiunt, 315 sq., et supplicatio, 451 sqq. Cantu placatur, 472 sqq. Diis canit cum Musis, 603 sqq. Pandaro dederat arcum, B., 827. Trojanos incitat, Δ., 507 sqq. Aeneam Diomedi eripit, E., 344 sqq., 433 sqq. Trojanis favet, H., 21 sqq.; K., 515, et saepe alibi. Ab Jove aegis ei permittitur, qua terreat Achivos, O., 220 sqq., 307 sqq. Hectorem sanat, 249 sqq. Glaucum erigit et Sarpedonis corpus tuerit, Π., 512 sqq. Patroclou interfici facit, 700 sqq. Hector særæ adest in P.; Αἴσας, Υ., 75 sqq.; et Hectorem subducit Achili, 443 sqq. Post contentiones inter deos solus Trojanum tuerit et Achillem arcet, Φ., 515 sqq., tandem Agenoris specie assumta, 600 sqq. Hectorem deserere cogit, X., 213. Diomedi invidens excutit scuticum, Ψ., 383. Ab Junone increpat, pro Hectore loquens, Ω., 32 sqq. Vallum Græcorum cum Neptuno diruit, M., 17 sqq. — Vestam frusta in matrimonium petiit, H. Ven. 24 sqq. Equas Admeti pavit, B., 766 sqq. Cum Neptuno murum Trojanum condidit et boves Laomedontis pavit, Φ., 441-460; H., 452 sq. Urbes ubi cultus ejus, cognomen Σμινθεύς, A., 37-39. Oraculum Delphicum, θ., 78 sq. Mors subitus et leuis ei tribuitur, Ω., 758 sq.; γ., 279 sq.; δ., 226 sq. Addē Ερμῆς init. — *Ei sacra facit Achilles ob casum Thersiten*, Ζ. Eth. p. 583, a. Achillem per Paridem occidit, ibid. Conciliat Thesprotos, sub Ulysse, et Brygos, Teleg. p. 585, a. Templum ejus Pagaseum, Trachini propinquum, ubi Ιπποδρομία, Theb. fr. 6, p. 588. In eum peccat Amphion, Min. fr. 2, p. 590. Opem ferit Curetibus contra Aetolos et Meleagrum interficit, Min. fr. 5, ibid. Hilaira et Phœbe ejus filioi, Cypr. fr. 7, p. 592. *Ex Rhœo Anium gignit et in Delum transfert*, fr. 11, p. 593. Phorbantem fortissimum pugilem vincit, unde et pugilatu prætest, Cycl. p. 601, a.
- Αραιθύρη, urbs Argivorum, B., 571.
- Αραιέδης, ου, Argæz f., Polymelus, Π., 417.
- Αργετος, εία, εἰον, Argivus, Ex Argis; saepe pro, Græcus. "Ηρη Αργείη, Argia præcipue culta, Δ., 8; E., 908, etc. Ελένη Αργείη, B., 161; Γ., 458; Δ., 19; H., 350; δ., 184; ψ., 218. Αργειοι iudei qui Ἀχαιοι, særissime in Iliade, non nunquam in Odys. Conf. Αργος.
- Αργιτρόντης, ου, Argi occisor, frequens Mercurii epitheton, pro nom. proprio Ω., 24, etc., H. Cer. 336, 347, 378; H. Ven. 263.
- Αργισσα, urbs Thessaliae, B., 738.
- Αργος, ου, δ, appellatur canis Ulyssis, ρ., 291-326. — Argus, Arestoros et Mycenes f., Cycl. p. 601, b.
- Αργος, ου, 1) urbs, Argi, sub Diomede, B., 559; Z., 224; Σ., 119; γ., 108 sq.; φ., 108. Ubi Juno celebatur, Δ., 52. 2) Regio Argolidis, cuius caput Mycene, ubi Agamemnon imperabat, A., 30; B., 108; Ιππόδοτον, B., 287; Γ., 75; Ο., 30, etc.; πολιούφον, Δ., 171. (Theb. fr. 1, p. 587.) Μνύδος Αργος Ιππόδοτο, Z., 152; γ., 263. 3) Pro Peloponneso est, ut in oppos. Ελλάδα καὶ μέσον Αργος, α., 344; δ., 726, 816; ο., 80. Αχαικὸν, I., 141, 283; T., 115; γ., 251. Ιασον., σ., 246. Add. N., 379; δ., 174; ο., 224, etc. 4) De tota Græcia, I., 246; Ο., 372 (πολύπυρον); δ., 99; ω., 37; Ω., 437 (λιντόν), etc. 5) Πελαστικὸν Αργος, in Thessalia, Pelei s. Achillis re-
- gnūm, B., 681; Ιππόδοτον, T., 329. — *Hic sanatur Tephros*, Cypr. p. 582, b.
- Αργυρέη, urbs Elidis, H. Ap. 422.
- Αργώ, οὐς, ἡ, navis Iasonis, μ., 69 sqq.
- Αρέθουσα, fons in Ithaca, ν., 408.
- Αρέτος, εία, εἰον, Marti sacer, τεῖχος, Δ., 407; Ο., 736. Αρήιος, Martialis. Ηρωτειαλος ἀρίος, B., 698; Μενέλαος, Γ., 339; Δ., 98, etc. Αστεροπατος, Μ., 102; Ρ., 352. Αχιλλεύς, Η., 166; Αιας, γ., 109; Διομήδης, 167. Αρήιοι τεῖς Αχαιῶν, Δ., 114; Λ., 799, etc. Αρήιτη τεῖχεα, Ζ., 340; Ε., 381; π., 284, etc. et έτεα, K., 407.
- Αρέτον, οὐς, equus ex deo natus, quo vectus Adrastus in bello Thebaico, Ψ., 346 sqq. — *Ejus genealogia et domini*, Theb. fr. 6, 588. *Adrastus in eo fugit*, ib. fr. 5.
- Αρέστον, opus, Argi pater ex Mycene, Cycl. p. 601, b.
- Αρέτανος, οὐς, Trojanus, a Teucro occisus, Z., 31.
- Αρύποος, 1) princeps Boootiæ, pater Menesthii, cognomine Κορυνίτης, H., 8 sq.; de quo v. 137-148. 2) Thrax, Rhigmi auriga, occisus, Υ., 487. — Adjectivum est Δ., 280; Ο., 315, etc.
- Αρηπλοος, 1) Græcus, pater Prothoenoris, Ζ., 451. 2) Trojanus, Η., 308.
- Αρητός. V. Αρετος.
- Αρηφατος, adj., A Marte (in bello) occisus, T., 31; Ω., 415; λ., 41.
- Αρηφίλος, Marti carus, frequentissimum epitheton bellatorum.
- Αρήνη, urbs Elidis, Nestori subjecta, ἔρατεινή, B., 591; Α., 723; H. Ap. 422.
- Αρης, οὐς, et ηος, ει, ει et η, ἡα ("Αρην, E., 909; Batr. 265), Mars, bellii deus. Quare bellatores dicuntur θεάροντες Αρης, B., 110; Z., 87; H., 382; Θ., 79, etc.; δέος Αρης, B., 540, 663, 704, 745; Μ., 188; Ψ., 841, etc. Et Αρη ἀτάλαντος, B., 627; Ο., 302; Π., 784, etc.; ιαος Αρη, Δ., 603. Et phrases, ξυάγειν Αρηα, B., 381; χρίνεσαι Αρη, 385; Σ., 209; μένος χρίνεται Αρηος, π., 269; ἔτειραι Αρηα, B., 440; Δ., 352; Θ., 531, etc. Et særissime ponitur simpliciter pro *bello*, *ferro*. Epitheta: θούρος, E., 30, 35, 355, 454 etc.; ἀνδροφόνος, Δ., 441; ἀτέλος, Θ., 309; βροτολογίς, Φ., 421. Αρες, "Αρες, βροτολογίη, μαΐστρον, τειχοτάλατη, Ε., 31, 455; ἄτος πολέμου, E., 388; Z., 203; οὐλος, E., 461, 717; πελώρος, H., 208 (coll. Φ., 407); χάλκος, E., 704, 859; H., 146; Η., 543, etc.; ἔχεπαλος, Ο., 605; βροτόρος, Φ., 391; βρήτηνος, Ν., 521; τελαύνωνς, E., 289; Χ., 267; θοῦς, N., 328; ἀλλοκρόσαλλος, E., 831; λεοσσός, Π., 398; χρωτήνος, θ., 285, et alia multa in Hymno 8. V. Εννιδος. Δείμος et Φόβος ejus comites, Δ., 440, vel equi, Ο., 119; Ερις ejus soror, Δ., 441. Φόβος ejus filius, N., 299. Zona ejus, B., 479. Trojanis sere favet. A Diomedevulneratus, in Olympum redit, irridetur et sanatur, E., 824 sqq. Filii Ascalaphi cæde audita, in pugnam ruitur, a Minerva reprimitur, N., 78-142. Jurgia in Olympo cum Minerva, a qua proturbatus ἐπτὰ ἐπτάχες πέλεθρα πειών, Φ., 391 sqq. Olim vinctus ab Oto et Ephialte, E., 385-391. Cum Venere concubens, a Vulcano captius, θ., 267 sqq. Filii ejus Ιάλειος et Αστάλαφος, quos v. — *Filia ejus Penthesilea, Amazon*, Ζ. Eth. p. 583, a, et fr. 1, p. 595. *In fugam vertit Thesprotos ab Ulysse ductos contra Brygos*, Teleg. p. 585, a. *Ejus filius Cycnus*, Theb. fr. 6, p. 588.
- Αρητηνη, ου, Alcinoi, regis Phœacum. Ejus genealogia, η., 93 sqq. Ad ignem sedet, nens, ζ., 305 sqq. Excipit Ulyssem, η., 141 sqq.; 233 sqq. Cui ξένια curat, θ., 433 sqq.; λ., 335 sqq.; ν., 57 sqq.
- Αρητιάδης, ου, Areti f., Nisus, π., 395; σ., 412.
- Αρητος, 1) Nestoris f., γ., 414, 440. 2) Priami f., P., 48 4; ab Automedonte occisus, 517 sqq. 3) Dulichienensis, v. Αρητιάδης.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- *Αριάνη, filia Minols, regis Cretæ, a Theseo rapta, sed in Dia insula a Diana interfecta, Διονύσου μαρτυρίστον, λ., 321-325. Cnossi est, Σ., 592. — *Eius cum Theseo res in Cypris narratæ*, p. 582, a.
- *Αριμα, τὸ, vel *Αριμοι, οἱ, (in Cilicia,) δῆι φασὶ Τυρώες ἔμπειν εὐνάζ, B, 783.
- *Αριστός, αὐτος, Graecus, pater Liocriti, P, 345.
- *Αρίσθη, urbs Troadis, B, 836; Z, 13 (έγκτημένη); Φ, 43. Αρισθην, B, 838; M, 96.
- *Αρχάδες, in Peloponneso; quibus Agamemnon dedit naves et gubernatores, B, 610 sqq.; ἔγχεισμαρος, H, 134.
- *Αρχαδῖ, regio Arcadium, B, 603; πολὺπιθακα, μάτερα μήλων, II, 18, 30; πολύμηλος, H. Merc. 2; H. 17, 2.
- *Αρκεσιάδης, αὐτος, Arcisii f., Laertes, ω, 270, 517; δ, 755. Αρκεσίος, avus paternus Ulyssis, pater Laertis, ξ, 182; π, 118.
- *Αρκεσιλαος, dux Brutorum, B, 495; occisus, O, 329. — *Ulyssis filium ex Penelope ita appellatum memorat Eustathius*, Teleg. p. 601, a.
- *Αρκτῖνος, Milesius, Ἀθιοπidis scriptor, p. 583, a, et *Illi Excidi*, p. 584, a, et fr. 2, p. 599. *Apid nonnullos etiam Titanomachia*, fr. 1, 2, p. 585.
- *Αρμα, τὸ, vicus in agro Thebano, B, 499.
- *Αρμονίδης, εω, artifex Trojanus, Phereclii pater, E, 60.
- *Αρμονίη, (Semeles mater,) saltat cura Gratii, H. Ap. 195.
- *Αρναῖος, mendicus Ithacensis, postea Ἰρος dictus, σ, 5.
- *Αρνη, oppidum Boeotiae, B, 507 (πολυστάφνος); H, 9.
- *Αρπαλίων, ανος, Pylaemenis f., a Merione occisus, N, 644 sqq.
- *Αρπια Ποδάρηη, ex qua pascente in prato prope Oceanum Zephyrus equos Achillis genuit, II, 150 sq. *Αρπιαι, α, 241; ξ, 371; υ, 77.
- *Αρσίνοος, princeps Tenedius, pater Hecamedes, Α, 625.
- *Αρτακήν, fons in regione Laestrygonum, χ, 108.
- *Αρτεμις, ιδος, την (*Αρτέμιδα H. Ven. 16), Diana, venationis dea. Venatorem instruuisse dicitur E, 51. Epitheta: ιοχέιρα, E, 53, 447; Γ, 39, 71, etc.; H. Ap. 15, 159, 199: quod substantivi loco positum Φ, 480. Κελαδεῖνη, II, 183; H. Ven. 118; substantivi loco Φ, 511, ἐντέρανος Κελαδεῖνη. Χρηστάκατος, δ, 122; χρυσήνος, Z, 208; χρυσόθρονος, I, 529; ένσκοπος, λ, 197; πόντον θηρῶν, ἀγρότερη, Φ, 470 sq.; ἄγνη, ε, 123; σ, 201; υ, 71. Alia sunt in H. 8 et 27. Cum Latona sanat Εneam, E, 447 sq. Cum Apolline auxiliatur Trojanis, Γ, 39, 70 sq., ubi Junoni resistit. A qua increpat, Φ, 479 sqq., et ad Jovis genua fugit, 505 sqq. Chori in ejus templo, II, 183. Irata Calydonis immisit aprum, I, 529 sqq. Filias Niobæ occidit, Ω, 606 sqq. Diana comparantur mulieres proceræ statutæ (μῆκος δ' ἐπορ') *Αρτεμις ἄγνη, υ, 71), δ, 122; ζ, 102-109 (ubi Diana cum suis nymphis pingitur); ρ, 37; τ, 54. Subitas mortes mulierum referuntur ad Dianam, Z, 205, 428; T, 59; λ, 172, 198; ο, 477; σ, 201; υ, 60, 80. — *Ab Agamemnone per superbiam læditur, tempestates excitat, usque dum Iphigenia ipsi immoletur; quam Tauros translatalam immortalam reddit, cerva ei in altari Aulide substituta*, Cypr. p. 582, b. *Ei sacrificat Achilles ob carsum Thersites*, Αθ. p. 583, a. *In eam peccat Amphion, Min. fr. 2, p. 590. Sacrificantium virginum chorus mixta*, Cypr. fr. 20, p. 595.
- *Αρύθας, αὐτος, Sidonius, valde dives, avus Eumæi, ο, 426.
- *Αρχελοῦς, Antenoris, f., Trojanus, B, 823; M, 100; ab Ajace occisus, Ξ, 464 sq.
- *Αρχεπτόλεμος, Iphiti f., Hectoris auriga, Θ, 128, 312.
- *Αρέστος, deus καμψώ δηλητήρ, Ep. 14, 9.
- *Αστάδης, οὐ, Asii f. 1) Acamas, M, 140. 2) Adams, N, 561, 759, 771. 3) Phœnops, P, 583.
- *Ασίνη, urbs Argolidis, B, 560.
- *Ασίος, 1) Hyrtaci, f., ex Arisba, B, 837 η.η.; M, 95 sqq.
- Naves Grecorum solus aggressus, 110 sqq., molaribus cum suis impellitur, 160 sqq. Occiditur, N, 384 sqq. 2) Dymantis f., frater Hecubæ reginæ, ΙΙ, 716 sqq. Adde *Αστάδης.
- *Αστος λεμῶν, planities herbosa circa fluvium Caystrum, B, 461.
- *Αστάλαφος, Martis f. ex Astyoche, cum fratre a Graecorum partibus stans, Orchomenios ducentes, B, 512 sqq.; I, 82. Pugnat, N, 478 sqq.; occiditur, 518 sqq.; Ο, 111 sq.
- *Ασκανίη, urbs et regia in simibus Phrygiæ et Mysiae, sec. Strabonem, B, 863; N, 793 (ἔριξαντ).
- *Αστάνιος, Hippotionis f., ductor Phrygum, B, 862, θεοιδής. Venerat ἀμιθός (nam idem esse videtur), N, 792.
- *Αστάληπαδης, οὐ, Esculapii f., Machaon, Δ, 204; Α, 614; Ξ, 2.
- *Αστληπάδης, Esculapius, ιητὴρ ἀμύμανον, Δ, 194; Α, 517. V. Hymn. 15. A Chirone docetur, Δ, 219. *Eius filii Podaliarius et Machaon, ad Trojanum duxere classem triquiuta navium*, B, 731.
- *Αστρη, νύμφη, cuius filius ex Neptuno, Εοclus, condidit urbem Boeotiae Asram, Athl. fr. 2, p. 586.
- *Αστληδῶν, ὄνος, ἡ, urbs Boeotiae, B, 511.
- *Ασταῖος, ductor Graecus, occisus ab Hectore, Α, 301.
- *Αστάραχος, avus Anchise, Γ, 232, 239.
- *Αστέριον, τὸ, urbs Thessalica, B, 735.
- *Αστερίς, ίδος, parva insula inter Ithacam et Cephaleniam, πετρήσασα, δ, 846 sqq.
- *Αστεροπαῖος, princeps Lycius, Pelegonis f. Genealogia ejus Φ, 140 sqq. Sub Sarpedone pugnat, M, 102 sqq.; sub Hectore, P, 217, 351 sqq. Ab Achille interficiatur, Φ, 140-183; add. Ψ, 560, 808.
- *Αστύαλος, Trojanus, occiditur, Z, 29.
- *Αστυάναξ, αχτος, filius infans Hectoris, a patre vocatus Σκαμάνδρος, sed a Trojanis ob Hectorem tam fortiter pro patria pugnante *Αστυάναξ, Z, 402 sqq. De eo ib. 465 sqq., 475 sqq.; X, 506 sqq.; Ω, 732 sqq. — *Ab Ulysse occiditur, secundum Arctinum*, Il. Exc. p. 584, a; a Neoptolemo sec. Leschen, Il. parv. fr. 16, p. 598; 17, ib; 19, p. 599, a.
- *Αστύνοος, 1) dux Trojanus, a Diomede occisus, E, 144. 2) Protiaonis f., Trojanus, Ο, 455.
- *Αστυόχεια, Phylantis Ephyræ filia, ab Hercule abducta et mater facta Tlepolemi, B, 658 sqq.
- *Αστυόχη, Actoris, filia Ascalaphi et Ialemi mater ex Marte, B, 513 sqq.
- *Αστύπαλος, Paon, ab Achille occisus, Φ, 209.
- *Ασφαλίων, minister Menelai, δ, 216.
- *Αστωπός, Iliuvius in Boetia, βαθύσχονος, λεχεπόνης, Δ, 383; K, 287. Pater Autiopes, λ, 260.
- *Ατη, πρέσβατος Διός θυγάτρη, T, 91 sqq., ubi ejus descriptio. Cum Αταῖς, οὐθεναρῇ καὶ ἀριτοῖς, I, 504 sq. Ex quo in terris versetur, T, 126 sqq.
- *Ατής, ιδος, Hegesinoi carmen, in Cyclo positum, cuius fragmenta v. p. 586. Quod perierat ante Pausaniam, v. fr. 2 in fine.
- *Ατλας, αὐτος, Calypsum pater, δλούρρων, qui profunda maris novit, et columnas tenet terram et cœlum distinientes, α, 52-54; η, 245. Majæ pater, H. 17, 4.
- *Ατρεΐς, Atrei f., passim vocatur sive Agamemnon sive Menelaus; ambo, *Ατρεῖδα, *Ατρεῖδαι. — *Ατρεῖδον κάβδος, Nostorum inscriptio, fr. 10, p. 600.
- *Ατρείων, Atrei f., Agamemnon, A, 387; B, 445; Ψ, 233; Ω, 393.
- *Ατρεύς, ιδος, Pelopis et Hippodamiae f., pater Agamemnonis et Menelai, B, 23, 60; Γ, 67; Δ, 98, etc.; δ, 426, 543; λ, 436. Thyestæ sceptrum reliquit, B, 106. — *De ariete ejus*, Alcm. fr. 7, p. 589.

- 'Απριτόνη, Minerva epitheton, B, 157; E, 115, 714; K, 284; δ, 762, etc.
- 'Ατυμνάδης, οὐ, Atymnii f., Mydon, E, 581.
- 'Ατύμνος, 1) Lycius, ab Antilochus occisus, II, 317 sqq.
2) Alias : v. 'Ατυμνάδης.
- Αύγαια, urbs Locrensis, B, 532. 2) Urbs Laconica, B, 583.
- Αύγειας, αω, princeps Eleorum, A, 701. Pater Agamedes, Mulli sacer, 739 sq. — *De eo quædam in Telegonia narrabantur*, p. 585, a.
- Αύγηάδης, αω, Augēa f., Agasthenes, B, 624.
- Αὔλις, ὁδος, ἡ, urbs Boeotiae, cum portu, ubi classis Graecie convenit, profectura ad bellum Trojanum, B, 303, 496 (κατέρρεσα). — *Ibi bis conveniunt heroes ad avectionem in Trojam*, Cypr. p. 582, a, b.
- Αὐτάλυκος, avus Ulyssis maternus, Mercurii f., λ, 85. Furtus galeam Amyntri Eleone, K, 267. Venatio apud eum in Parnasso, τ, 394 sqq.; φ, 220; ω, 332 sq.
- Αὐτομέδων, οντος, Dioris f., socius et auriga Achill. In tentorio ministeri, I, 209. Cum Patroclio in prælium proficiscitur, induitus ipse Patrocli arma, Patroclus Achillis, II, 145 sqq., 219, 279, 472, 684, 864 sqq. Pugnat, P, 429, 469, 483 sqq., 536. Cum Achille exit, T, 392, 397. Achilli ad manum est in tentorio, Ψ, 563; Ω, 474, 574, 625.
- Αἴροντη, una ministrarum Penelopes, σ, 181.
- Αἴρόνος, 1) duxor Graecus, occisus ab Hectore, Α, 301. 2) Trojanus duxor, II, 694.
- Αἴνορόνος, pater Polypontæ, Δ, 395.
- 'Αφαρεὺς, ἥος, dux Graecus, Caletoris f., I, 83; N, 478; ab Εneā occisus, 541 sqq.
- 'Αφείδας, αντος, Polypemonis f., factus ab Ulysse, ω, 304.
- 'Αφίδναι, demus Atticus, cuius heros 'Αφίδνος Castorem vulnerat, Helenam a Theseo repellentem, Cycl. p. 601, a.
- 'Αφροδίτη, Venus, Jovis filia, Γ, 374; E, 131, 312, 820; θ, 308; H. Ap. 195, etc.; χρυσή, Γ, 84; X, 470, etc.; φιλομείδης, Γ, 424, etc.; ἐντέρανος, Κύπρις, Κυθέρεια. Ejus potentiam tres tantum deae non senserunt, Minerva, Diana, Vesta : reliqua omnia, deos, homines, animalia, vicit : H. Ven. init., in quo præterea ipsius cum Anchise concubitus narratur, unde Εneas ortus, de quo vaticinatur ; conf. B, 820. Paridem servat in pugna singulari cum Melelao, Γ, 374 sqq.; et, vetulæ forma assumta, reverso advocat Helenam, 386 sqq. Εneam tuitura, a Diomede leviter ad manum vulneratur, E, 131 sqq.; et prelio ab Irde eductam, et in Olympum revectam, suaviter rident dii, 352 sqq. Juno ab ea κεστὸν λιμάντα dolose petit, Ξ, 188 sqq. Auxiliatur Trojanis, Γ, 40, 105 sqq., 209. Marti affutata, ab Junone ridetur, Φ, 416 sqq. Hectoris corpus tuerit, Ψ, 185 sqq.; Θ, 699. Adulterum ejus cum Marte, θ, 267 sqq. Venustæ pueræ et feminæ cum ea comparantur, δ, 14; ρ, 37; τ, 54; I, 389. Pandarei filias nutrit, υ, 68 sqq., et nuptias iis ab Jove expedit, 73 sq. Δῶρ' 'Αρροδίτης, Γ, 54, 64; E, 427; T, 282; H. Cer. 102. Adde H. 5 et 9. — *Certamen coram Paride*, Cypr. p. 581, b. *Præfertur ob Helenæ nuptias promissas, naves fabricari*, Εneam navigationis in Laconiam socium esse jubel et Helenam conciliat Paridi, ibid. Helenam conspietiam præbet Achilli, ibid. Vestimenta florea ejus, fr. 14, p. 594. Coronas plectit, ibid.
- 'Αχαια, Achæa, ἐύπλοχαιμίδης, β, 119; τ, 542.
- 'Αχαιάς, ἀδος, idem. 'Αχαιάών εὐπέπλων, E, 424; φ, 160; β, 101; γ, 261; τ, 146; ω, 134.
- 'Αχαινός, adj. 'Αργος 'Αχαικόν, v. in 'Αργος. Λαὸν 'Αχαιῶν, N, 349.
- 'Αχαική, ἀδος, Graeca. 'Αχαιδες, οὐκέτ' 'Αχαιοι, B, 235; H, 96. I, 395; φ, 251. 'Αχαιζα γαῖαν, A, 254; H, 124. De
- Grecia, 'Αχαιοῖς καλλιγνάται, Γ, 75; πουλυθότεραν, Α, 769. Ετ λ, 166, 481; ν, 249; ψ, 68.
- 'Αχαιοί, Gracci. Epitheta : μεγάθυμοι, Α, 123; ω, 57; καρποκόρωντες, B, 11, 323, 472, etc.; α, 90; β, 7; ἔνκνήμιδες, B, 331; Γ, 370, 377, etc.; β, 72; λ, 509, etc.; χαλκοχιτωνες, B, 437; Γ, 127, 131; Ο, 56; ἐλικωπτες, A, 389; Γ, 190; Π, 569; P, 274; Ω, 402; ὑπερκύλαντες, Δ, 66, 71; ἀρνητοι, Z, 73; Η, 303; P, 336; χαλκοχνήμιδες, Η, 41; θρωες, M, 165; Ν, 629, etc. In verbis Πανελλαγας καὶ 'Αχαιοὺς, B, 530, de Peloponnesiis capitur. Πάντας δὲ 'Ιασον 'Αργος 'Αχαιοί, σ, 246. De Ithacensisibus in Odyssea, α, 272, 394; β, 7, etc. 'Αχαιοι in Creta, τ, 175. Reditus a Troja, γ, 130 sqq.; δ, 495 sqq. — *Redire cupientes retinet Achilles*, Cypr. p. 582, b. *Tumulum condunt Achilli et certamina celebrant*, Εθ. p. 583, b. *In Tenedo se condunt*, II. parv. p. 583, b. *Unde erumpunt et Trojam vi captiunt*, II. Exc. p. 584, a. *Lapidare volunt Ajacem Oilei*, ibid. *Pernicies a Minerva iis insecta in redditu*, ibid.
- 'Αχελώος, 1) celeber fluvius, per fines Ετολομ et Acaranum fluens, χριστόν, Φ, 194. 2) Fluvius in Phrygia, ex Siplo ortus, Ω, 616.
- 'Αχέρων, οντος, Orci fluvius, χ, 513.
- 'Αχιλλεὺς, a. 'Αχιλλεύς, Ζος, Pelei filius ex Thetide, Πλαδις heros præcipius, cum epithetis, θεοῖς ἐπιτίκελος, μέγα φέρτος 'Αχαιῶν, δράχαιος ἀνδρῶν, πελώριος, θυμολέων, ρήγηνωρ, πτολίπορθος, κυδάλιμος, μεγάθυμος, δαφέρων, ποδώνης, ὄνκος, ταχὺς, etc. Genealogia, Φ, 187 sqq. Quintuaginta naves cum Myrmidonibus in bellum duxerat, B, 681 sqq., ubi etiam urbes ejus nominantur; Π, 168-195, ubi exponitur ratio, qua exercitum suum instruxerat sub quinque ducibus. Stationem ceperat in extremo latere ναυστόμου, Θ, 225 sq. Ante res in liade gestas, urbes hostiles duodecim classe ceperat, undecim cum pedestri exercitu, I, 328 sq. (Conf. γ, 106 sqq.) In quibus Lyrnessum, unde Briseidem abduxerat, B, 690 sqq.; Theben Cilicum, ubi patrem et fratres Andromachæ occiderat, Z, 415 sqq.; Lesbum et Scyrum, I, 664, 668; Tenedum, Α, 625; Pedasum, Γ, 92. Conf. Φ, 77 sqq. Dissidium cum Agamemnone, ejusque causa, A init. Indigne iratus rex Briseidem, præmio Achilli datum, ab eo abduci jubet, 320 sqq. Cujus injuria ultionem, filio petente, ab Jove exposcit Thebis suadetque Achilli, ut a belii societate recedat, 349 sqq. Inde apud naves et in tentorio permanebat. Ad rerum desperationem actus Agamemnon legatos ad eum mittit Ulyssem, Phenicem senem, magistrum olim Achilli, et Ajacem Telamonis, ipsi cognatum, cum magnificestissimum munerum promissione : sed nihil efficiunt, et Phoenix apud Achillem remanet. Hæc tractantur in tota I : unde hæc sigillat memoramus : Achillem ipsum exponere duplex satum suum, 410 sqq.; et quæ Phoenix narrat de infanthia Achilli, 485 sqq. Post multas cædes diei sequentis Machaonem vulneratum conspicatus Patroclum ad rem certius explorandam mittit, Α, 596 sqq. Qui tandem, et Nestore suadente, et novas clades ipse misertus, Achillem eo adducere studet, ut in pugnam revertatur, Ο, 401 sqq.; Η, 1 sqq., ubi Myrmidonas tandem suos ei permittit Achilles, ea conditione, ut repulsiis ab navibus Trojanis, statim ad se redeat. Patroclus, sumtis armis ejus (excepta hasta), 140 sqq., et equis, 145, et copiis, 166 sqq., exit ad pugnandum. Achillei ipse adloquitur suos, 199 sqq. et preces facit Jovi, 221 sqq. De galea Achillis, 798 sq. Occiso Patrocllo, Hector equos ejus consecratur, frustra, P, 75 sqq. : de quibus conf. 426 sqq.; B, 770; K, 402 sqq. Dein induit arma Achillis, Patrocllo detracta, P, 191-197; de quibus adde 210 sqq. Antilochus Achilli nuntius venit de morte Patrocli, Σ, 2 sqq. Ingens dolor Achillis, in cuius societatem mater venit, filioque

INDEX NOMINUM ET RERUM.

ultionem experti nova se arma a Vulcano fabricanda
allaturam esse promittit, 38 - 147. Ornatur a Minerva, 203
sqq.; et solo clamore hostes in fugam agit, 221 sqq. Tum
luctui indulget, ultionem meditatur, et corpus Patrocli la-
vari componique jubet, 314 - 355. Nova arma Vulcania de-
scribuntur, imprimis scutum, 478 - 613. Quea mater afferit
filio lugenti, T, 3 sqq. Cum his prodit ad Graecos principes,
40 sqq., et renuntiat irae, 55 sqq., dona sibi oblata nihil
morans, 145 sqq. Dona afferuntur, Briseis intacta reduci-
tur, 278 sqq. Ipsa, quem adduci non possit, ut sumeret ci-
bum, ambrosiam et nectar instillat Minerva, 346 sqq. Ar-
matur, 364 sqq. Equos alloquitur, quorum Xanthus mor-
tem ei vaticinatur, 399 sqq. Pugna cum Aenea, ab Apolline
in eum concitato, quem jam in Ida olim peine ceperat, Y,
79 - 352, ubi Aeneas a Neptuno eripitur. Deinde et alios in-
terfecit et Polydorum, Hectoris fratrem; quem Hector ul-
turus, cum Achille congrederit, tandem ab Apolline sub-
ductus, 419 - 454 Quare indignatus, maximam Trojanorum
stragem edit, 455 - 500. Multos trucidat in Xantho fluvio,
Φ, 1 sqq., ubi ab Asteropaeo leviter vulneratur, 166 - 182.
Cum fluvio diu luctatur, 222 sqq., a Neptuno et Minerva
adjuvatus; deinde ferro saevire pergit, 521 sqq., expugnasse-
que urbem, nisi immisso Agenore et se ipso Apollo eum
distinuisse, 544 - 611. Pugna cum Hectore, qua hic cadit,
curruque religatus ad naves pertrahitur, X, 21 - 404. Coenat
apud Agamemnonem et exequias instruit Patrocli, Ψ, 6
sqq., qui ei per somnum apparet, 80 sqq., 125 sqq.; tunc
det se in luctu, 140 sqq.; mactat duodecim Trojanos no-
biles ad rugum Patrocli, 175 sqq. Ludos funebres splendi-
dissimos instituit Patrocl, 157 - 897. Hectoris corpus
circa rugum raptat, Ω, 1 sqq. Thetis, ab Jove iussa, miti-
git animum filii, 104 sqq. Qui liberaliter excipit Priamum
corpusque filii restituit, 448 sqq. Litigarat cum Ulyssse, an
Troja debeat armis, an dolo, capi, θ, 73 sqq. Animus ejus
colloquitur cum Ulyssse, λ, 467 sqq., 478, 482 sqq. De filii
virtute audit, 538 sqq. Contentio de armis mortui, λ, 545 -
557. Mors ejus et sepultura narratur, ω, 15 sqq. — Post
priorem expeditionem Trojanam irritam in Scyro ap-
pellens Deidamiam uxorem ducit, Cypr. p. 582, a.
(Conf. Il. parv. fr. 6, p. 596.) Telephum vulnerat et
sanat, ibid. et b. Iphigeniam ipsi nupturam simulant,
ibid. b. Posterius evocatus, cum Agamemnone litigat,
ibid. Fugal Trojanos post escensionem, occiso Cyceno,
Neptuni filio, ibid. Helenam videre cupiens, politus
voto per Venerem et Thetidem, ibid. Achivos redire cu-
pienes prohibet, Aenea boves abigit, Erynessum, Pe-
dasum aliasque urbes circumiacentes vastat, Troilum
occidit, et Briseidem e praeda honoris causa accipit,
ibid. Jupiter consultat, quomodo eum a pugna remo-
veat, ib. p. 583, a. Penthesileam occidit, et Thersiten,
ejus ipsi amorem objicentem, Eth. p. 583, a. Seditione
inter Graecos orta, in Lesbum navigat, et sacrificiis
peractis ab Ulyssse de cæde illa purgatur, ibid. Me-
mnonem occidit; deinde Trojanos victos usque in ur-
bem persequitur, ubi occidit a Paride et Apolline;
sumnum de corpore ipsius certamen, quod tandem
Ajax ad naves deportat (v. Il. parv. fr. 4, p. 596), ubi
palam exponitur, a Thetide cum Musis et Nereidibus
defletur; denique mater ereptum ergo filium in Leuce
insula constituit, ibid. Achivi sepulcrum struunt, fe-
sta certamina agunt; deinde de armis ipsius præstan-
tissimi heroes certant, ibid. b. V. Ἀγαμέμνων et ὘δο-
στός. Filio Neoptolemo appetet, Il. parv. p. 583, b.
In tumulo ejus Polyxena immolatur, Il. Exc. p. 584,
b. Umbra ejus Agamemnoni mala futura vaticinatur,
eumque retinere studet, Nost. p. 584, b. Hasta ejus,
Cypr. fr. 4, p. 592; Il. parv. fr. 13, p. 597.
Αψευθή, una Nereidum, Σ, 46.

B

Βαθυλής, ηρος, Graecus, Chalconis f., occisus a Glauco, II,
594 sqq.

Βάχχειος Διόνυσος, H, 18, 46.

Βαλίος, equus Achillis, II, 149; T, 400.

Βαριτεῖα, ή, tumulus prope Trojam, ab hominibus ita di-
ctus, a diis σῆμα Μυρίνης, B, 813 sq.

Βετροχονομαχία, carmen ludicum, ab aliis Pigreti, Hal-
icarnassensis reginas Artemistie fratri, tributum, p.
523 sqq.

Βελλεροφόντης, οὐ, Bellerophon. Historia ejus narratur, Z,
155 - 210, ubi etiam filii, filia et nepotes memorantur. Ho-
spitis exceptus ab Oeneo, 216 sqq.

Βήσσα, urbs Locrensis, B, 532.

Βίας, αντρος, 1) Amythaonis f., Melampodis frater, dux sub
Nestore, Δ, 296; N, 691. 2) Trojanus, Laogoni et Dar-
dani pater, Y, 460.

Βίγνωρ, orcus, Trojanus, Α, 92.

Βοάγριος, torrens Locridis, B, 533.

Βούθοίδης, Boethoi f., Eteoneus, Menelai minister, θ, 31;
ο, 95, 140.

Βοΐην, urbs Thessaliae, B, 712.

Βοιδηκή λίμνη, in Thessalia, prope quam Pheræ sitæ, B,
711.

Βοιωτία, dicta pars altera libri B, a τ. 484 ad finem, ob
initium v. 494, Βοιωτοὶ μὲν etc., cui premissa est invoca-
tio. Dicitur etiam Catalogus navium.

Βοιώτιος, adj., Boeotus, Ε, 476; P, 597.

Βοιωτοί, Boeoti. Eorum duces, urbes et naves recensentur,
B, 494 - 510. Μάλα ποία δῆμοι ἔχοντες, E, 710; χαλκο-
τανες, Ο, 330; N, 685, 700.

Βορέας, έαο et έω, ventus a septemtrionibus flans. Dicitur
αἰθρηγένετης, αἰθριγενής, Ο, 171; T, 358; ε, 296; χρα-
πνός, 385; διπωριός, 328; Φ, 346; διερμός μέγας, τ, 200.
Add. E, 697; Ψ, 692; ζ, 67 sqq., 81; x, 507. Amat equas,
Υ, 223 sqq.

Βούδειον, τὸ, urbs Phthiae, II, 572.

Βουκολίδης, οὐ, Bucoli s. Bucolionis f., Sphelus, Ο, 338.

Βουκολίων, ωνος, Trojanus, nothus Laomedontis f. Abarbarea
periperit ex eo geminos, Ζ, 21 sqq.

Βουηράτιον, τὸ, urbs et regio Elis, πολύπυρον, Α, 755,
759; B, 615; Ψ, 631.

Βούτης, οὐ, Arcturus, astrum, ε, 272.

Βούραεως, ω, centimanus, ab hominibus dictus Alγαλαν, Α,
402 sqq.

Βριστεῖς, θ. potius Βριστης, ηρος, Pedasi et Lyrnessi rex et sa-
cerdos, Hippodamiae pater, quæ Βριστης ap. Hom. dicta,
A, 392; I, 132, 274.

Βριστης, ιδος, Brisei filia (Hippodamia), ab Achille e Lyr-
nesso, quam ceperat, abducta, B, 690 sqq.; T, 59 sq.;
291 sqq. Pulcerrima, T, 282. Agamemnon eam abduxerat, Α,
184, 323, 335 sqq. 346, 392. Redditia est Achilli illibata,
T, 175 sqq., 187, 246, 249 - 268. Reversa in tentorium
Achillis luget Patroclum, 282 sqq. Cubat cum Achille, Ω,
676. — Ex praeda eam accipit Achilles, Cypr. p. 582
extr.

Βρύγοι, populus Thracius, bellum gerens cum Thespro-
tis, Teleg. p. 585, a.

Βρυσεῖα, urbs Laconica, B, 583.

Βρυσεῖα, 1) Perieris f., Polydora, Pelei filiae, maritas, II
177. 2) Lycius, Phæsti pater, E, 44.

Γ

Γαῖα, Tellus, Urani uxor, πατριάτειρα, etc., Tityi mater: v.
Hymnum in eam, 30. Narcissus emissit dolum Pro-
serpinæ, Plutoni gratificans, H. Cer. 9. — Malis homini-

- bus nimis gravata, ab Iove impetrat, ut per bellorum cades levetur, Cypr. fr. 1, p. 591 sq. Conf. Γῆ.*
- Γαῖος οὐδὲ, Γεῖα s. Telluris filius, η, 324.
- Γαῖοχος, Neptuni epith., pro proprio nomine, H. Merc. 187.
- Γαλαξάρη, nympha, socia Proserpinæ, H. Cer. 423.
- Γαλάτεια, Nereidum una, Σ, 45.
- Γανυμήδης, εος, Trois f., ob pulcritudinem a diis raptus, ut Jovi pocillaretur, Υ, 232 sqq.; vel ab Iove ipso, H. Ven. 203 sq. Add. E, 266 — *Laomedontis filius, sec. parvæ Iliadis scriptorem, fr. 2, p. 595. Cui vitæ auream dat Jupiter profilio, fr. 3, ib.*
- Γάργαρος, τὸς, pars et ἀκρωτήριον montis Ídae, Θ, 48; Ξ, 292, 352; Ο, 152.
- Γεραστός, δ, promontorium Eubœæ cum portu, Neptuno sacrum, γ, 177.
- Γερήνιος, vocatur Nestor, quia, quum Hercules Pylum caperet, ipse ēt Gerήnios, urbe Messenica, latuit et educatus est, B, 336, 433, 603, etc.; γ, 68.
- Γῆ, *Tellus; ejus nuptiae cum Urano, in Cyclo, p. 581, a, Ἀγαθονis mater, Titan. fr. 5, p. 585. Πότνια Γῆ in-vocatur, Alcm. fr. 6, p. 589.*
- Γίγαντες, populus insolens Epiri, η, 59. Urani et Gææ filii, ζ, 120; Batr. 7; quos Jupiter fulmine domuerat, 285.
- Γλαυκή, Nereidum una, Σ, 39.
- Γλαύκος, 1) Sisyphi f., pater Bellérophontis, Ζ, 154. 2) Dux Lyciorum (B, 876), Hippolochi f., socius et cognatus Sarpedonis regis. Genealogia ejus, Ζ, 196 sqq. Pugnaturus cum Diomede, I 19, sqq., agnoscit ut hospes, 144 sqq., et permittat cum eo arma χρύσατα χαλκείων, 236 sqq. Contra alios Græcos pugnat strenue, H, 13 sqq.; M, 102, 309 sqq., 329, 387 sqq., ubi vulneratur sagitta a Teucro, sed dissimilat vulnus; Ξ, 426; Η, 492 sqq., 508 sqq.; 513-527, ubi preces ejus ad Apollinem; occisi Sarpedonis corpus defendit, 593 sqq. Hectorem objurgat, qui cesserat Ajaci, P, 140-170. Cæso Patroclo pugnat, 216. 3) Γλαῦκος δ αἰπόλος, in quem est Ep. 11.
- Γλαυκῶπις, ίδος, ή, epitheton, nonnunquam nomen proprium Minervæ, ut Θ, 420; ω, 539, etc.
- Γλαυκαρα; urbs Thessalie, B, 712.
- Γλάσας, αντος, δ, urbs Boeotie, B, 504.
- Γονέος, oppidum et promontorium Argivorum, αἰπενή, B, 573.
- Γοργεῖος. V. Γοργώ.
- Γοργοθίων, ανος, nothus Priami f., occiditur, Θ, 302 sqq.
- Γοργώ, οὖς, ή, monstrum diri capititis. Γοργούς διμματ' ἔχων, Θ, 349. Γοργώ βλοσφάτης, Α, 36, in clypeo regis. Γοργεῖν κεφαλὴ, E, 741; λ, 634, ubi ex Orco timetur. — Γοργόνες in Sarpedone insula Oceani habitant, Cypr. fr. 18, p. 594.
- Γόρτυν, υνος, ή, urbs Cretæ, B, 646 (*τειχισσασ*); γ, 294. Γονεῖς, έως, dux Enicenum etc., B, 748-755.
- Γραῖα, oppidum Boeotie, B, 498.
- Γρῖνικος, fluvius Troadis, M, 21.
- Γυγαῖ λίμνη, lacus Maeonie in Asia, Υ, 390 sq. Cujus nympha Takæmeni peperit duos filios, B, 865.
- Γυροι, οι, petras non procul ab Eubœa, ubi Ajax Oilei naufragium passus periret, Γυρῆσιν, πέτρησιν μεγάλησι, δ, 500; mox 507 ex his unam Γυραῖην πέτρην appellat.
- Γυρτάδης, ου, Gyrtii f., Hyrtius, Ξ, 512.
- Γυρτώνη, urbs Thessalie, B, 738.
- Δ
- Δαιδαλος, artifex Creticus, χορὸν ἡσκησεν Ἀριάδνη, Σ, 592.
- Δαιτωρ, ορος, Trojanus, a Teucro occisus, Θ, 275.
- Δάματος, Trojanus, occisus, M, 183 sqq.
- Δαμαστορίδης, ου, Damastoris f., 1) Trojanus, Tlepolemus, II, 416. 2) Ithacensis, Agelaus, υ, 321; χ, 212, 241, 293.
- Δανάη, Acrisii filia, καλλίστηρος, Persei mater, Ξ, 319.
- Δανατς, ίδος, carmen in Cyclo positum, cuius fragmenta v. p. 586.
- Δαναιοι, proprie Argivi, sed Homero Graeci in universum. Epitheta: αιγυμηται, Θ, 33, 464; Μ, 419; δαπισται, Ν, 680; ταχύταλοι, Δ, 232, 257; Θ, 161, etc.; θεράποντες; Ἄρος, Η, 382, etc. — Il. parv. fr. 1, p. 595.
- Δανάδη, rex Libyæ. Ejus filia armantur ad Nilum, Dan. fr. 1, p. 586.
- Δαρδανίος, αο, Dardani f. s. nepos, etc. 1) Ilus, Α, 160. 2) Priamus, Γ, 303; Ε, 159; Ν, 378, etc. 3) Anchises, H. Ven. 178.
- Δαρδανίη, Dardani regnum, Υ, 216. — Ἐπιωλος, Il. parv. fr. 1, p. 595.
- Δαρδάνιος, adj. Δαρδάνιοι, populus, quem dicit Eneas, Β, 819. Πύλαι Δαρδανιαι, Trojæ, Ε, 789; Χ, 194, 413.
- Δαρδανίς, δίος, Dardana, Trojana. Δαρδανίδες βαθύκαλποι, Σ, 122, 339.
- Δαρδανίονες, posteri Dardani, Dardanii, Η, 414; Θ, 154.
- Δάρδανος, 1) filius Jovis, conditor Dardanii, Υ, 215 sqq., ubi ejus posteri commemorantur. Inter omnes filios ex mortalibus feminis susceptos Jovi carissimum, 303 sqq. (*Palladium ei dederat Jupiter, Il. Exc. fr. 3, p. 599.*) Hinc gentile, Dardanius: Δάρδανος ἄντις, de Euphorbo, Η, 807; de alio Β, 701. Δάρδανοι, Γ, 456; Η, 348, 368; Θ, 497; Ο, 475. 2) Biantis f., Trojanus, ab Achille occisus, Υ, 460.
- Δάρης, ηνος, Trojanus dives, sacerdos Vulcani, cuius filii duo, Ε, 9 sqq.
- Δαυλίς, ίδος, urbs Pliocensis, Β, 520.
- Δεισινωρ, ορος, Lycius, P, 217.
- Δελφειος, Delphicus, βωμὸς Apollinis, H. Ap. 490.
- Δελφίνιος, Apollinis epitheton, H. Ap. 495, ubi v. causam mythicam.
- Δελφοι, Delphi. Δελφῶν ἐς πίσνα δῆμον, H. 27, 14.
- Δεξιμένη, ου, Nereidum, Σ, 44.
- Δεξιάδης, ου, Dexii f., Iphionis, Η, 15.
- Δευκαλίων (pro Δευκαλιωνᾶς), αο, Deucalionis f., Idomeineus, Μ, 117; Ν, 307; Ρ, 608.
- Δευκαλίων, ανος, 1) Minois f., pater Idomenei, Ν, 451; τ, 180 sq. 2) Trojanus, ab Achille occisus, Υ, 478 sqq.
- Δηιδάμεια, Lycomedis filia, in matrimonium ducitur ab Achille, Cypr. p. 582, a.
- Δηικόνων, αντος, Pergasi f., socius Eneæ, occisus ab Agamemnone, Ε, 533 sqq.
- Δηινόμην, Trojana, Il. parv. fr. 18, p. 598.
- Δηιοπίτης, ου, Trojanus, ab Ulysse occisus, Α, 420.
- Δηιόγος, Græcus, a Paride occisus, Ο, 341.
- Δηιπύλος, amicus Stheneli, E, 325.
- Δηιπυρος, dux Græcus, Thrax, I, 83; Ν, 92, 478; occisus ab Heleno, 576 sqq.
- Δηιροβος, Priami f., fortissimus, Ν, 156; Ο, 251. Praest parti exercitus, Μ, 94, θεοειδῆς. Pugnat, Ν, 156 sqq., 258, 402 sqq., 758, 770, 781. Ejus forma assumta, Minerva fallit Hectorem in ultimo discriminine, Χ, 227 sqq. Φεύχαστη, 294; θεοειχελος, δ, 276. Domus ejus, capta Troja, expugnata, δ, 517 sqq. — Paride mortuo Helenam dicit, Il. parv. p. 583, δ. A Menelao occiditur, Il. Exc. p. 584, a.
- Δηιων, Athentensis, Cephali pater, Epig. fr. 3, p. 589.
- Δηιάδης, άδος, Della. Κούραι Δηιάδες, Apollinis θεράπονται, H. Ap. 157.
- Δηιος, ή, insula ex Cycladibus, ubi natus Apollo: vide H. Ap. 26 sqq.; cuius templum ibi, et tota insula ipsi sacra, 135 sqq.; χραναθ, 26. Græci ad Trojam navigantes eo venere, ζ, 162. — Quos ibi Antus, Apollinis f., per norem annos retinere volebat, Cypr. fr. 11, p. 593.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- Δημήτηρ, Ceres, Rhee filia. *Hymnus Ceri*. narrat, eam rapta Proserpina, post novem dierum errores, cum Hecate a Sole rescivisse quid filia sua factum fuerit; inde mestam, aniculae specie, consedisse ad Parthenium fontem Eleusinorum; ibi a Celei regis filiabus inventam, suscepisse educandum ejus infans Demophontem; quem immortalem reddere cupiens, interdiu ambrosia uncum, noctu igne occulit. Qua re per reginam detecta, ejulatibus ejus interpellata Ceres curam eam deponit et, deam se fassa, templum sibi extruxit jubet. In quo aedificato manet Ceres, annum sterilem inducens. Quare querelæ ad Jovem; sed dea non ante in Olympum redit, quam filia a Mercurio ex Orco reducta; sed hec mali punici granum comederat: unde una e tribus anni partibus ei apud inferos transiuncta erat. Tandem placata Ceres frugum ubertatem dat hominibus regibusque Eleusiniis sacrorum suorum curam committit. Allocutio ejus, H. 12. Ἐὐπλόκαμος, ε, 125; Σ., 326; ξανθ., E., 500. Alia epitheta in *Hymnis* citt. Δημήτρος τέμενος, B., 696. Amavit lasionem, ε, 125 sqq. Δημήτερος ἀγάπη, N., 322; Φ., 76.
- Δημόδοκος, cantor apud Phœzacas, de quo θ, 472-499. Canit Martis et Veneris amores, 286 sqq.; equum lignaeum et excidium Trojae, 470 sqq. Canit et ν, 27 sq.
- Δημοσχόνων, αντος, Priami f. nothus, occisus ab Ulysse, Δ., 499 sqq.
- Δημοσφόνων, αντος, Trojanus, Antenoris f., ab Achille occisus, Γ., 395 sq.
- Δημοπόλεμος, unus ex procis Penelopes, χ, 242, 266.
- Δημούχος, Trojanus, Philetoris f., ab Achille occisus, Γ., 457 sqq.
- Δημοσφόνων, αντος, Celei f. infans, quem Ceres nutrire et immortalem reddere volebat, H. Cer. 234, 249.
- Δημοφῶν, Thesei f., excisa Troja Ethram reducit, II. Exc. p. 584, a, et II. parv. fr. 17, p. 598.
- Δημώ, σὺς, i. q. Δημήτηρ, H. Cer. 47, 211, 492.
- Δην, insula (Naxos), sacra Baccho, λ, 325.
- Διόδωρος, Erythræus, ab nonnullis pro parva Iliadis scriptore habitus, fr. 2, p. 595.
- Διονύσης, ήσος, 1) Orsilochi f., rex Pherarum in Messenia ab Alpheo fluvio deducens genus, E., 542 sqq., ubi duos ejus filios occidit Αίneas. Apud eum in itinere divertitur Telemachus, γ, 488; ο, 186. 2) Rex Eleusinius, πλάκτης, H. Cer. 474, 477; Διοχλος dictus ib. 153.
- Διονύσης, Phorbantis filia, principis Lesbii, Achillis concubina, I., 665.
- Διονήδης, εος, Argivorum rex, Tydei f., ΟΝει nepos. Genealogia ejus, Σ., 113 sqq. Epitheta solita: χριτέρος, βοὴν ἀγαθὸς, ιππόδαμος, ὑπέρθυμος (Δ., 365; E., 376, 881). Cum 80 navibus venit, ex urbibus nominatis B., 559 sqq. Ab Agamemnone velut otiosus increpat, Δ., 364-402; sed eximie pugnat, Minervæ consiliis adjutus, in E., ubi vel deos Venerem (conf. Ψ., 396 sq.) et Martem vulnerat. Pugnat adhuc Z., 12. In votis Trojanorum memoratur ut præsertim timendum, 96 sqq. Congreditur cum Glauco Lycio, hospitem eum agnoscit et aurea arma accipit, 119-236. Pugnam restituit, Θ., 91 sqq.; sed reddit tandem Nestoris hortat, 160 sqq. Verum jam 253 sqq. primus in pugnam revertitur. Desperantem Agamemnonem increpat et animum ei erigit, I., 31-51, ut ceteris principibus, 696 ad fin. Speculator it per noctem in Trojanorum castra, cum Ulysse, K., 150 sqq.; Dolonem interficit, Rhœsum cum 12 sociis, et equos ejus, ipsis insidentes, abducit, ad 514. Pugnat, Δ., 312 sqq. Vel vulneratus prælium suadet, Σ., 109 sqq. Curru certat in ludis funebribus, Ψ., 290 sqq., et iratus flet victoriam sibi ablatalem ab Apolline, 383 sqq. Adjuvat Euryalum cognatum in pugilatu, 681 sqq. Armis decertat cum Ajace, 812 sqq. Σφύτα
- Troja celeriter in navibus proiectus, γ, 167, quarto die Argos advenit, 181 sq. — Cum Ulysse Palamedem aquis demergit, Cypr. fr. 16, p. 594. Philecteten e Lemno reducit, II. parv. p. 583, b. Palladium rapit cum Ulysse, ibid. Cujus insidiæ quomodo averterit, fr. 9, p. 598. Coræbūm occidit, fr. 19, p. 598. Excisa Troja statim et feliciter reddit, Nost. p. 584, b.
- Διοχλος. V. Διοχλῆς, 2.
- Διον, oppidum Eubeæ, αἰτν, B., 538.
- Διώνυσος, et ob metrum Διώνυσος et Διώνυσος, Bacchus, Jovis et Semeles f., Ξ., 325. Male acceptus a Lycurgo, fugit in gremium Thetidis, Z., 130 sqq. Ejus testimonio Ariadne in insula Naxo a Diana occiditur, λ, 325. Donum ejus amphora Achilli a matre data, ω, 74. Tyrrhenos piratas, a quibus captus erat, in delphinis transmutat, H. 6. Variis in locis natus esse dicebatur, H. 26. Εἰραζιώτικ, ib. v. 22. De educatione ejus v. H. 25. — Quæ dona Anii filiabus, Οἰνοπότοις, dederit, Cypr. fr. 11, p. 593.
- Διος, Priami f., Ω, 251.
- Διόσκουροι, Castor et Pollux. *Hymnus* in eos, 33. — Aphidnas vel Athenas populantur, Helenam a Theseo raptam repetituri, Cycl. p. 601, a.
- Διώνη, mater Veneris, E., 370, 381; H. Ap. 93.
- Διώρης, εος, 1) Amarynci f., Epeorundux, B., 622. Occiditur, Δ., 517. 2) Automedontis pater, P., 429.
- Διμήτωρ, ορος, Iasi f., factus ab Ulysse rex Cypr., ρ, 443.
- Δολίος, sexen, servus receptitius Penelopæ et horti custos, δ, 735 sqq.; ω, 222, 397. Pater Melanthei, ρ, 212, et 6 aliorum filiorum, ω, 496, 387, 409, et filia Melanthus, σ, 321 sqq.
- Δολιχὸς, principum Eleusinensium unus, H. Cer. 155.
- Δόλοπτες, gens Thessalica, I., 480.
- Δολοπίων, ανος, Trojanus, pater Hypsenoris, E., 77.
- Δόλοφις, ανος, 1) dux Graecus, Clytei f., Λ, 302. 2) Trojanus, Lampi f., Ο, 525 sqq.
- Δόλων, ανος, Trojanus, Eumedis f., deformis, at celer, K., 314 sqq. Offert se Hectori, speculaturus castra Graecorum noctu, sed captus a Diomede occiditur, ibid.
- Δόρυχλος, filius nothus Priami, Λ, 489.
- Δούλη, π. propri. Nost. fr. 7, p. 600.
- Δουλιγένεις, ήσος, adj., Dulichius, σ, 126, 394, 423.
- Δουλίχιον, τδ, una ex insulis maris Ionii, in ditione Ulyssis, B., 625, 629; α, 245 sq.; ι, 24; ξ, 397; π, 123, 247; H. Ap. 429. Πολύπιρον, έ, 335; π, 396; τ, 292.
- Δράκενον, Icaria insula urbe et promontorium, ubi a nonnullis Bacchus natus ferebatur, H. 26, 1.
- Δραχίος, dux Epeorum, N., 692.
- Δρῆσος, Trojanus, occisus ab Euryalo, Z., 20.
- Δρόνας, αντος, 1) princeps gentis Lapitharum in Thessalia, Α., 263. 2) Princeps Thracie, Lycurgi pater, Z., 130.
- Δρύοψ, οπος, 1) Trojanus, ab Achille occisus, Γ., 455. 2) Dryopes nymphæ pater, quacum Pan concubuit, H. 18, 34.
- Δύμας, αντος, 1) princeps Phrygiae, pater Hecubæ, Η., 718 sq. 2) Nobilis Phœax, ζ, 22.
- Δύμη, Achaja urbs, H. Ap. 425.
- Δυναμένη, Nereidum una, Σ., 43.
- Δωδωνᾶς, Jovis epitheton, II., 233.
- Δωδώνη, urbs Thesprotica, cum oraculo Jovis, cuius ὑποφῆται Sellii, δυνχείμερος, Η., 234 sq.; B., 750; ξ, 327 sq.; τ, 298 sq.
- Δωρίτες, Dorienses, τριχάτες, τ, 177.
- Δώριον, το, urbs in ditione Nestoris, ubi Thaunyris a Musis excœsus, B., 594 sq.
- Δωρίπτη, Antii uxor, Cypr. fr. 11, p. 593.
- Δωρὶς, ίδος, una Nereidum, Σ., 45.
- Δώρις, factum a Cerere nomen, H. Cer. 122.

Δώτιον πεδίον, in Thessalia, ubi natus *Aesculapius*, H. 15,
3.
Δωτώ, una Nereidum, Σ, 43.

E

'Ερχελαδός, gigas, ab Iove vinctus, Batr. 285.
Εἰδοθέν, filia Protei, Menelaum docens, quibus artibus oraculum a patre ipsius impetraret, δ, 364 sqq.
Εἰδεύνα, Jovis et Junonis filia, Lucina, μογόστοχος, Π, 187; T, 103; H. Ap. 97, 103, 110, 115, ubi Apollinis partu adest; τ, 188. Plurali Εἰδεύναι, Λ, 270 (μογόστοχοι); T, 119.
Εἰδένον, τὸ, urbs Boiotiae, B, 499.
Εἰρεσίαι, urbs Hestiaetidis, vel insula, H. Ap. 32.
Εἰρεπλά, Eretria, urbs Eubrae, B, 537.
Ἐκάστη, Dymantis filia, Η, 718; uxor Priami, mater mulorum liberorum. Excipit Hectorem a pugna redeuentem, Z, 251 sqq.; et admonitu ejus donat adoratque Minervam, 293 sqq., 451. Rogat Hectorem ne pugnet solus cum Achille, X, 79 sqq. Occisum luget acerbissime, 405 sqq.; 430 sqq. Timet de Priamo in Graeca castra proficisci, Ω, 200 sqq.; precutus pro eo, 283 sqq. Luget Hectorem in funere, 747 sqq.
Ἐκαρήδην, Arsinoi filia, ex insula Tenedo capta ab Achille, donataque Nestori, Α, 623 sqq. Curat hospitem lavandum, Ζ, 6 sqq.
Ἐκάτη, dea, Persai filia, H. Cer. 24 sq., 438; σέλας ἐν χειροστοιχούσῃ, 42, Cereri raptum virginis narrat, et Solem cum illa adit, 24 sqq.
Ἐκτος, adj., pro nomine proprio est Apollinis, Α, 385; Γ, 71; H. Ap. 276.
Ἐκτόρεος, adj., Hectorius, B, 416; K, 46; Ω, 276, 579. — *Il. parv. fr. 16, p. 597.*
Ἐκτορίδης, ου, Hectoris f., Astyanax, Z, 401.
Ἐκτώρ, ὄρος, Priami et Hecuba f., princeps heroum Trojanorum. Solita epitheta: ἀνδροφόνος, μέγας, καρδιαῖος, χαλκοροπότης, θραύς, δέρμας, φαίδημος, βοήν ἄγαθος (N, 123; O, 671), πελάριος (Α, 819), εἰχελος φλογί (N, 54, 688), Ἀρηί, etc. Increpat Paridem, Γ, 38 sqq. Retinet catervas in pugna singulari Paridis et Menelai, 76 sqq. Cedit Achivis, Δ, 505. Increpat a Sarpedone, E, 471 sqq., pugnat; et Sarpedonem ipsum defendit, 680 sqq. Heleno auctore, Z, 77 sqq., in urbe obsecrationem Minervae fieri jubet, 237 sqq. Inde Paridem objurgando in aciem reducit, et cum Helena colloquitor, 312-368. Uxorem Andromachen, in edibus frustra quæsitam, tandem urbe egrediens ad portam Scæam una cum Astyanacte infante obviam habet et ultimum alloquitur, 369-502. Mox cum Paride, laudato, 520 sqq., portis exit, H, 1, et fortissimum Achivorum ad pugnam singularem provocat, Heleni suasu, 44 sqq. Inde pugna cum Ajace, donec, sibi pares, sub noctem datis numeribus discedunt, 206-312. Pugnat contra Diomedem, Θ, 89 sq., et alios, 215 sqq. Teucrum vulnerat, 324 sqq. Noctu speculatorum mittit, K, 300 sqq. Mane copias educit, Α, 56 sqq. Ab Agamemnona ad menia repulsa Jovis iussu illum primo declinat, sed post pugnam restituit, 163-309. Insequitur hostes, contemptu augurio, naves versus, M, 195 sqq.; et primus occupat murum castrorum, portamque ingestu saxo discutit, 400 sqq. Ab excidio navium arctetur præsertim per Ajaces, N, 136 sqq., 673-808; sed usque pugnat. Tandem vulneratus ab Ajace, deficit animo et a sociis asportatur curandus, Ε, 402-439. Sanatus reddit et fortunam Trojanorum instaurat, Ο, 220 sqq., et prope abest ut naves incendat, 591 sqq. Pugnat pro Sarpedone, Η, 536 sqq.; in Patroclum, 721 sqq. Interficit Patroclum (conf. T, 414) et capit arma Achillis, 828 sqq.; P, 61 sqq. Tandem cedit Ajaci; sed a

Glaucu objurgatus, Achillis arma induit et in aciem revertitur, 140-233, et pugnat de Patrocli corpore cum Menelao aliisque, 262 sqq., 483 sqq.; quod ei eripitur, Σ, 217 sqq. Prudens Polydamantis consilium rejicit, 284 sqq. Achilem aggressurus, revocatur ab Apolline, Υ, 364 sqq. Exercitu in murum recepto, solus manet Achillem, parentibus ex muro flebiliter revocantibus, Χ, 1-89; sed pudor ob prius ipsi dicta et aliae cogitationes loco eum cedere prohibent; aspectu tamen herois exterritus fugit, insequente eum Achille, ac ter circa murum agente, 90-166. Inter haec Jupiter vicem Hectoris miseratus, tentatis fatorum lancibus, necem ei appendit; atque ab Apolline desertum Minerva specie fratris Deiphobi ad dimicandum hortatur, 167-247. Ita heroes congreguntur singulari certamine, in quo Minerva eum atroci dolo deludit, 248-305. Tandem maxima contentione pugnans hasta transfigitur, armis spoliatur, fodiatur ab Achivilis et curri Achilialis alligatus ad naves raptatur, 306-404. Interitum ejus plorat omnis civitas, lamentantur parentes et domo excita uxor, 405-515. Corpus ejus a Venere et Apolline curatur, Ψ, 183 sqq., ut per duodecim dies integrum maneat, licet saepius ab Achille raptatum, Ω, 15 sqq. Redemptum a Priamo, 581 sqq., in urbem refertur, et a Trojanis effusis, in aula ab Andromache, Hecuba, Helena ploratur, 677-776; exstructo rogo celebratur funus, 777 ad fin. — *Occidit Protesilaum in escensione, Cypr. p. 582, b.*
Ἐλάτη, ίδος, *Anti filia*, Cypr. fr. 11, p. 593.
Ἐλάος, Trojanus, a Patroclio occisus, Η, 606.
Ἐλατιονίδης, ου, Elationis f., Ischys, H. Ap. 210.
Ἐλάτος, 1) Trojanus, ab Agamemnone interfactus, Ζ, 33 sqq. 2) Procorum unus, χ, 267.
Ἐλατρεὺς, ίος, nobilis Phœax, θ, 111, 129.
Ἐλένη, Jovis et Leda filia, Dioscurorum soror, formosissima Menelai uxor, cuius raptus causa bellii Trojani, B, 160 sqq., 356, 590; N, 626 sqq. Intexit teke pugnas huius bellii, 125 sqq. Desiderat Menelai, 139 sqq. Ex muro spectat pugnam Menelai et Paridis et nominat descriptique heroas senibus Trojanis, formam ejus admirantibus, 144-244. Ubi filiam relictam dolet, 175, et fratres desiderat, 236 sqq. Vocat eam Venus ad Paridem reductum, 383 sqq.; cui exprobat raptum suum, 393 sqq. Male accipit Paridem, 428 sqq.; sed post in gratiam redit, 447 sq. Reddunt Argivis, 458; Δ, 19. Quod ei Nestor suadet, sed Paris rejicit, H, 313-364. Colloquium cum Hectore, Ζ, 343-369. Quem plorat interfuctum, Ω, 761-776. Post primogenitam filiam Hermionem non amplius peperit, δ, 12 sqq. Apud Menelaium, cum famulabus intrans, agnoscit Telemachum, 121 sqq. Dona ex Egypto allata, 125 sqq., et φάρμακον νηπενθὲς ἄχολὸν τι, 219 sqq. Flet Ulyssem, 184. Quem agnoverat in urbe Troja speculatorum et servaverat, 240 sqq. Exploraverat equum ligneum Argivarum voces imitata, 277 sqq. Peplum ab ipsa textum donat Telemacho, ο, 123 sqq., et augurium ei interpretatur, 171 sqq. Excusatur a Penelope, Ψ, 18 sqq. — *Ex Jove nata et Nemese in plurimas formas mutata, Cypr. fr. 3, p. 592. A Theseo rapta, p. 601, a. Paridi ex Veneris promisso conciliatur, dona accipit et avehitur cum eo, opes etiam asportans, Cypr. p. 581, b.*
Plisthenes filius, quocum in Cyprum venit, fort. ex Cypriis, fr. 21, p. 595. Nuptiæ, p. 582, a. Legatio ad Trojanos, ut reddatur cum opibus, in initio bellii, ib. p. 582, b. Videt eam Achilles, ibid. Paride mortuo, Deiphobo nubit, Il. parv. p. 583, b. Troje agnoscit Ulyssem speculatorum eique consilia dat de Troja capienda, ibid. A Menelao inventa, ad naves agitur, Il. Exc. p. 584, a; Il. parv. fr. 15, p. 597. Demophonti concedit Αἴθραμ, fr. 17, p. 598.
Ἐλευς, 1) Priami f., augur optimus, Ζ, 76 sqq., ubi ei parer

- Hector. Est dux, H, 44 sqq.; M, 94. Pugnat ingenti gladio, N, 576 sqq.; et arcu, 582 sqq., 758. Cum ceteris filiis objurgatus a Priamo, Ω, 249. — Vaticinatur *futura mala ante navigationem Paridis in Laconiam*, Cypr. p. 581, b. *Ab Ulysse insidiis capitur, et vaticinatur de Philocteta reducendo*, Il. parv. p. 583, b. — 2) Grecus princeps, Cenopis f., E, 707.
- 'Ελευσίδης, αὐτοῦ, Eleusinis f., Celeos, H. Cer. 105.
- 'Ελευσίνα, Eleusini, H. Cer. 267.
- 'Ελευσίς, Ἰνος, urbs Attica, ubi Cereris cultus, θύσεσσα, H. Cer. 90, 319, 357, 490.
- 'Ελεφήνωρ, ὄρος, dux Abantum ex Euboea, Chalcodontis f., B, 540; Δ, 463.
- 'Ελεών, ὄνος, ἡ, oppidum Boeotiae, B, 500. Incerta urbs est K, 266.
- 'Ελικάνων, οὐας, Antenoris f., Priami gener, Γ, 123.
- 'Ελίκη, urbs Achajæ, ubi Neptunus præcipue cultus, B, 575 (εὐρεῖα); Θ, 203.
- 'Ελικών, ὄνος, 1) locus ubi colebatur Neptunus, pro 'Ελίκη, ut videtur, H. 21, 3; Ep. 6, 2 (ζαθέου). 2) Mons Boeotiae, Musis sacer, Batr. 1. — Πλειάρξ, Athl. fr. 2, p. 586.
- 'Ελικώνιος ἄναξ, Neptunus, Υ, 404.
- 'Ελλάς, ἄστος, proprie est urbs Thessaliæ seu Phthiotidis, B, 683 (χαλλιγύναικα); I, 447; , 495. Tota regio Myrmidonum, I, 395, 474; II, 595. Καθ' 'Ελλάδα καὶ μέσον Ἀργος, α, 344; δ, 726, 816; ε, 80, ab urbibus his clarissimis duas partes Graeciae universæ designat.
- 'Ελλῆνες, antiquæ urbis 'Ελλάδος et regionis incolæ, B, 684.
- 'Ελλήσποντος, fretum: ἀγάρφος, B, 845; M, 30; πλάτυς, P, 432; ἀπείρων, Ω, 545; I, 360; H, 86; O, 233; Σ, 150; Ψ, 2; Ω, 346; ω, 82.
- 'Ελος, οὐς, τὸ, 1) urbs maritima Laconiae, B, 584. 2) Urbs in ditione Nestoris, B, 594.
- 'Ελπήνωρ, ὄρος, socius Ulyssis, χ, 552 sqq., qui periit in Circæ domo. Anima ejus occurrit Ulyssi, rogans sepulturam et alia, λ, 51 sqq. Quae fiunt, μ, 10 sqq.
- 'Ενετός, natio circa Paphlagoniam, ubi muli optimi, B, 852.
- 'Ενινέας, in prosa Alcinæs, gens ad Ossam, Perrhaebis propinquæ, B, 749.
- 'Ενιπένες, ἥσος, fluvius Thessaliotidis ejusque numen, cuius forma induit Neptunus e Tyro Salmonei genuit Neleum et Peliam, λ, 238 sqq.
- 'Ενιστη, oppidum Arcadiæ, ἡγεμότεσσα, B, 606.
- 'Ενωμος, 1) ductor Mysonum, et augur, B, 858; P, 218. 2) Trojanus, occidus ab Ulysses, Α, 422.
- 'Ενωσίας, adj., pro nomine proprio Neptuni, H, 456; Θ, 201, 440, etc.
- 'Ενότη, urbs Messeniae, I, 152, 292.
- 'Ενοτίχων, οὐας, pro nomine proprio Neptuni, Δ, 751; γ, 6, etc.
- 'Ενυάλιος, nomen Martis, N, 519; P, 211; Σ, 309; ἀνδρείφοντης, B, 651; H, 166, etc.
- 'Ενεύς, ἥσος, rex Scyri, I, 664.
- 'Ενωώ, οὐς, Bellona, E, 592 (πόντια), 333 (πτολίπορθος).
- 'Εξάδος, heros ex gente Lapitharum, Α, 264.
- 'Επάλτης, οὐ, Lycius, a Patroclo occidus, II, 415.
- 'Επειγένες, ἥσος, Myrmidon, Agacis f., Pelei ixætēς ob cædem, Η, 57.
- 'Επειοι, Elidis antiqui incolæ et domini, ν, 275; ο, 295; ω, 431; H. Ap. 426; B, 620, ubi principes eorum subinde nominantur. Δ, 537 (χαλκοχύτωνες); N, 636 (φαῦδιμοντες), 692, Ο, 519 (μεγάλυμφοι); Ψ, 630, 632. Bellum cum Pyliis, A, 671-762.
- 'Επειός, Grecus, Panopei f., pugil certat in ludis funebribus, Ψ, 664-695. Massam jactat, 838 sq. Idem de Minoerva consiliis equum lignum extruit, de quo θ, 493 sqq.; λ, 523 sqq. — *Eadem res Il. parv. p. 583, b.*
- 'Επέριτος, nomen quo Ulysses se vocari singit, ω, 306.
- 'Επίγονος, αὐτοῦ, Carmen in Cyclo positum, cuius fragmenta v. p. 588 sq.
- 'Επιδάμνος, ὁ, urbs Argolidis, B, 561.
- 'Επικάστη, Εδipi mater et uxor, quæ aliis Iocaste, cognito errore matrimonii novi, ipsa se suspendit, λ, 271-280.
- 'Επικλῆς, ἥσος, Sarpedonis sodalis, ab Ajace interfectus, M, 379.
- 'Επιστρόφος, 1) Iphiti f., dux Phocensium, B, 517. 2) Rex Lyrensi, occidus ab Achille, B, 692. 3) Dux Halizonum, qui Trojanis auxilio venerant, B, 856.
- 'Επίστρωτος, ὁρος, Trojanus, occidus a Patroclo, II, 695.
- 'Επιπάπορος, ὁ, fluvius Troadis ex Ida monte ortus, M, 20.
- 'Επωκέν, ἔως, Lyci filiam vitiat et perit, Cypr. p. 582, a.
- 'Εργίνος, Trophonii et Agamedis pater, H. Ap. 297.
- 'Ερεβος, εὐς, τὸ, sedes inferorum, Θ, 368; I, 568 (ἐξ Ερέβου); χ, 528; λ, 37, 564; μ, 81; H. Cer. 336, 350, 409.
- 'Ερεμοι, populus mythicus, δ, 84.
- 'Ερετεὺς, ἔως, nobilis Phœax, θ, 112.
- 'Ερενθάλια, ὄνος, rex Arcadum, maximus et fortissimus, in pugna adversus Pylios a Nestore singulari certamine occidus, H, 136, 149-156; Δ, 319.
- 'Ερεχθίες, ἥσος, rex Athenarum, e terra ortus et a Minerva enutritus, B, 547 sqq. In cuius domum (templum) reddit Minerva, η, 81.
- 'Ερινίς, οὐς, Furia: ἡροφότης, I, 587; T, 87, ubi cum Moira. Θεα δαστολήτης, ο, 234. Plur. 'Ερινίες, I, 454; Ο, 204; T, 269; Φ, 412 et λ, 280, μητρός; β, 135; υ, 78; ρ, 475 (πτωχῶν). — Audit diras Εδipi, Theb. fr. 2, p. 587. Ex Neptuno in equum mutato peperit Arionem equum, tb. fr. 6, p. 588.
- 'Ερις, ἥσος, Discordia, Martis soror et cornes, Δ, 440 sqq.; Ε, 518 (ἀμοτον μεμανία); Σ, 535. Ab Iove mittitur, Α, 3 sq; 73 (πολύστονος). — In Pelei nuplisi deabus litem initicet de pulcritudine, Cypr. p. 581, b.
- 'Ερφάλη, uxor Amphiarai, quem prodidit, στυγη, λ, 325 sq. Conf. ο, 247.
- 'Εριχθόνιος, Dardani f., rex Dardanis, ditissimus pecundum, Ψ, 219 sqq., 230. — Atticum e terra ortum dixit Dardanis poeta, fr. 2, p. 536.
- 'Εριώτης, ἥσος, ἡ, uxor Oilei, mater Ajacis minoris, noverca Medontis, N, 697; Ο, 386.
- 'Ερμαῖος λόφος, collis in Ithaca, prope Neion, π, 471.
- 'Ερμίας, αὐτοῦ, 'Ερμέας (Ερμία E, 390), 'Ερμῆς, ἡ (H. Merc. 413) et εἰω (Ο, 214), Mercurius, Jovis et Majæ f. Natus et infantia ejus narrantur in Hymno Merc., cuius hoc argumentum est: Natus statim exsiliit ad boves Apollinis furto abigendos; in via testudinem inventus, ex qua lyram condidit; inde bouri, quos abegit, vestigia callide turbat. Nihilominus Apollo ad cunas ejus venit, puerumque astute negantem auferit, sed, liberius delusus, humum projectit et ad Jovem praetire jussit, ut furtum judicetur. Pater boves reddi jubet, sed infans nova fraude vincula viminea sub pedibus boum germinare et radices agere facit. Quare attonitum et indignatum Apollinem lyra cantu demulcit, quam hic possidere cupiens, boves pro ea offert aliqua munera præclara. Hac accepta conditione Mercurius Apollinem lyra utendæ rationem docet, artenuque divinandi, quam ipse ab Apolline discere cupit, mærisce prædicat. Proinde Apollo, accepta lyra, boum curam mandat Mercurio: qui, quoniam in Olympum ambo rediissent, jurat se neque lyram neque aliud quidquam suffurraturum esse Apollini; hic autem auream virgam ei donat, et ad Thrias proficiisci jubet, que vaticinandi artem per lapilos eum edoceant. Allocutio ejus, H. 17, ubi pauca de natu ejus. Epitheta solita: δάκτυρος, ἐπιόνιος, ἐόσχοκος, Ἀργειόντης, ἀκάρτης, δύτωρ ἔσσων, χρυσόρρεας: cuius virgæ vis exprimitur ε, 47 sq. Martem clam eripuit Alo-

dis, E, 390. (In simili re Q, 24.) *Furta docet*, τ, 397; dexteritatem in negotiis, ο, 320 sqq. Græcis opem fert, Γ, 44, 72. Cum Latona certare non vult, Φ, 497 sqq. Priamum Hectoris corpus repetentem ducit, Ω, 333-469, et reducit, 679-694. Amat Polymelen ex ea que suscipit filium Eudorum, Π, 180 sqq. Possessiones dat illis quos diligit, Ζ, 491. Ad Calypso nympham mittitur, α, 38, 84; ε, 28 sqq.; conf. μ, 390. Occurrit Ulyssi ad Circen eunti, eique consilia dat ad vitandum ejus artes, ρ, 277-307; ejusque adventum Circæ diu vaticinatus fuerat, 331 sq. Ei ei Nymphis sacrificat Eumeus, Ε, 435. Cum Nymphis consuescit, H. Ven. 263 sqq.; ex quarum una genuit Panem, H. 18, 1 sqq., 28-47. Martem a Vulcano captum spectat, θ, 322, 334-342. Animas in Orcum ducit, ω, 1, 10, 99. Ad Proserpinam a Plutone accersendam missus, H. Cer. 336 sqq., 409. — *Deas in Idam deducit, ad judicium Paridis*, Cypr. p. 581, b.

Ἐρμόνη, Menelai et Helenæ filia unica, data in matrimonium Neoptolemo, δ, 5-14.

Ἐρμόνη, urbs Argolidis, B, 560.

Ἐρμος, fluvius Αεolidis in Asia, δινήεις, Γ, 392; Ep. 1, 5.

Ἐρυθρος, ol, urbs, sec. Strabonem duo colles in Paphlagonia, Ὀνηροι, B, 855.

Ἐρυθραι, 1) urbs Boeotiae, B, 499. 2) Ἐρυθραια πόλις Ioniae, in quam Ep. 7.

Ἐρύλαος, Trojanus, a Patroclo occisus, Π, 411.

Ἐρύμανθος, mons Arcadiæ, ζ, 103.

Ἐρύμας, αντος, 1) Trojanus, cassus ab Idomeneo, Π, 345-350. 2) Alius, cassus a Patroclo, Π, 415.

Ἐτεοκλῆιος. V. Ἐτεοκλῆς.

Ἐτεοκλῆς, ηος, filius alter Oedipi, regnans Thebis. Cadmei convivantur in domo βίης Ἐτεοκληίης, Eteoclis, Δ, 386. — *Dire patris*, Theb. fr. 2, 3, p. 587.

Ἐτεύχοντες, οι, genuini Cretenses, tribus Cretensium, τ, 176.

Ἐτευονές, ηος, Boethii f., minister Menelai, δ, 22, 31 sqq.; ο, 95 sqq.

Ἐτεωνός, oppidum Boeotiae, πολύκνημος, B, 497.

Ἐναμυδίης, ου, Euemonis f., Eurypylus, E, 76; Λ, 809. **Ἐνάιμων**, ονος, princeps Thessalus, pater Eurypyli, B, 736; E, 79; H, 167; Θ, 265; Λ, 575. — *Il. parv. fr.* 19, p. 599.

Ἐνάνθη, ος, pater Maronis, τ, 197.

Ἐνοίσια, insula, B, 535; ναυτιλεῖτη, H. Ap. 31, 219; γ, 174; η, 321 sqq.

Ἐνύριμπον, *Cyrenensis*, *Telegonice scriptor*, p. 584, b.

Ἐνύρωπος, Mercurii f. ex Polymela, unus ex ducibus Myrmidonum, Π, 176-186.

Ἐνύνιν, Eueni, Martis filii, filia, Marpessa, I, 553.

Ἐνυνορίδης, ου, Euenoris f., Liocritus, β, 242; χ, 294.

Ἐνύνης, Selepii f., princeps Lyneassi, B, 693.

Ἐνύπτος, Trojanus, occisus a Patroclo, Π, 417.

Ἐύραιος, fidissimus Ulyssi et heris suis servus, praepositus villa, in qua aces alebantur, natu Syrius, Ctesii, durum urbium regis, filius: v. ο, 403-484, ubi ipse tetam juventutem suam narrat. In villa recipit Ulyssem, ut hospitem: v. totam ξ, et ο, 301 sqq. Telemachus advenit, π, 1 sqq. Nuntiat Penelope adventum filii, 150 sqq., 333 sqq. Redit, 452 sqq. Ulyssem in regiam ducit, ρ, 182 sqq., ubi et iugrsum cum Melanthio. Victimis in regiam adducit, υ, 162 sqq., 238. Arcum ponit, φ, 80 sqq. Se ei agnoscendum præbet Ulysses, 189 sqq.: quem in sequentibus variis modis adjuvat in procis vindicandis, præsertim χ, 157 sqq. Cum Telemacho poenas repetit ab ancillis et Melanthio, 454 sqq.

Ἐύριδης, ος, præco Trojanus, dives, pater Dolonis, K, 314, 412, 426. — *Aitolus*, Melanis f., Alcm. fr. 8, p. 589.

Ἐύμηλος, Admeti f., rex Pherarum in Thessalia; dux Graecorum, cum undecim navibus, B, 714, et optimis equabus, quas olim paverat Apollo, 763-766. Certat equestri certamine in ludis funebris, Ψ, 288 sqq., 354, 380, 481; eumque infortunio affectum miseratur Achilles, 532 sqq. Uxor ejus Iphthime, Penelopes soror, δ, 797 sqq. — *Ευμελος Corinthius a nonnullis pro Titanomachia scriptore habebatur*, fr. 1, 2, p. 585.

Ἐύραλος, unus principum Eleusinis, H. Cer. 154, 475.

Ἐύνης, filius Jasonis et Hypsipyles, princeps Lemni insulæ, H, 478 sqq.; Ψ, 747.

Ἐύπιθιν, ος, nobilis Ithacensis, pater Antinoi proei, α, 383; δ, 641; π, 363, etc. Occiso filio bellum in Ulyssem constituturus, ω, 421 sqq., 465 sqq., caeditur, 522 sqq.

Ἐύριπος, ο, frenum Eubeæ, H. Ap. 222.

Ἐύρος, ventus ab oriente flans, B, 145; Π, 765; ε, 295; μ, 326; τ, 206.

Ἐύρυδης, ον, procus Penelopes, caesus, χ, 267.

Ἐύρυλος, 1) Mecistei f., fortissimus, dux sub Diomedæ, B, 565 sq. Pugnat egregie, Ζ, 20. sqq. In certaminibus funebris ludorum ei adest Diomedes, sed malo eventu certat, Ψ, 676 sqq. (*Il. parv. fr.* 17, p. 598.) 2) Phœax, ιος, Αρη, θ, 115, 127, 140; Ulyssem laedit, 158 sqq.; sed ei satisfacit, 396 sqq. — *Tertius, filius Melanis*, Alcm. fr. 8, p. 589.

Ἐύρωάτης, ου, 1) Agamemnonis præco, A, 320; I, 170. 2) Ulyssis præco, Ithacensis, B, 184; τ, 244 sqq., ubi describitur forma ejus. — *Prior in Il. parv. fr.* 17, p. 598, b.

Ἐύρυάνεια, *Hyperphantis filia*, quacum quatuor liberos genuit (*Edipus*, Οεδ. fr. 2, p. 587).

Ἐύρυάμας, αντος, δ, 1) princeps Trojanus, cuius duo filii pugnant, θειροπόλος γέρων, E, 148 sq. 2) Procus Penelopes, σ, 296; occiditur, χ, 283.

Ἐύρυδην, uxor Nestoris, filia Clymeni, γ, 452. — *Alia, Αἴνεα uxor*, Cypr. fr. 5, p. 592.

Ἐύρυλεια, Opis filia, a Laerte emita, nutrix Ulyssis, α, 428-435, ubi Penelope servit. Telemacho viatica præbet, 345 sqq., 361 sqq. Quod Penelope narrat, δ, 742 sqq. Re-deunt Telemachum prima videt, ρ, 31. Familias in thalamis retinere jubetur, τ, 15 sqq. Laudatur, 353 sqq., 357 sqq. Agnoscit herum, 467 sqq., et promittit silentium, 492 sqq. Conf. 401; υ, 128 sqq., 147. Portas occludere jubetur, φ, 380 sq. Post cædem procorum, χ, 391 sqq., 424. Prima nuntiat Penelope, adesse herum, ψ, 1 sqq.

Ἐύρυλοχος, affinis Ulyssis, sororis ejus maritus, hinc primarius inter socios, ς, 205 sqq. Dicit parteru sociorum cante ad Circen, 232 sqq.; hinc solus non mutatus, nuntium tristem resert. Obsistit Ulyssi, ad Circen pergenti, 429 sqq.; hinc timenter Ulysses pene occidit, 438 sqq.; sequitur tamen Ulyssem, 447. Navigat una ad inferos, λ, 23. Est dux navis, μ, 195, 278 sqq. Suadet absente Ulysse sociis male, 339 sqq.; et fit causa exitii omnibus secum, 417 sqq.

Ἐύρυμένος, nobilis Ithacensis, Polybi f., procorum cum Antinoi princeps, δ, 628 sqq.; φ, 126 sq., etc. Similate blan ditur Telemacho, α, 399 sqq. Concio ejus, β, 177 sqq. Plurima dabat Penelope, ο, 16 sqq.; σ, 295 sq. Ficta ad eam oratio, π, 434 sqq. Ulyssem irridet et scabello petit, σ, 349-398. Vaticinia ridet, υ, 359 sqq. Arcum tentat, φ, 245 sqq. Penelope alloquitur, 320 sqq. Antinoo occiso placare studet Ulyssem, deinde ense in eum irrueo occiditur, χ, 42 sqq. Cum Melanthii sorore consueverat, σ, 325.

Ἐύρυμένοσα, serva regis Phœacum, quæ Nausicaam educaerat, η, 7 sqq.

Ἐύρυμένον, αντος, 1) rex gigantum in Epiro, pater Peribœas, η, 58 sqq. 2) Ptolemai f., Agamemnonis auriga, Δ, 228. 3) Nestoris famulus, Θ, 114; Λ, 620.

- Εύρομίδης, οὐ, Eurymi f., Telemus, ι, 509.
 Εύρυνόμη, Ι) Oceanī filia, cum Thetide Vulcanum recipiens
 caelo ejectum, Σ, 398-405. 2) Vetus ταῦτη in Ulyssis
 domo, ρ, 495 sqq.; σ, 164 sqq.; τ, 95 sqq.; υ, 4; ψ,
 292. Lavat Ulyssēm patrata cæde, ϕ, 153 sqq.
 Εύρυνόμος, nobilis Ithacensis, Ἐgypti f., procorum unus,
 β, 21; occisus, χ, 242.
 Εύρυπλος, 1) Herculis f., princeps in insula Co, quæ dicitur
 Εύρυπλου πόλις, B, 677. 2) Eusemonis f., princeps The-
 salus, cum 40 navibus in Trojam vienens, B, 736. Pugnat,
 E, 76 sqq.; Z, 36. Inter novem ἀρίστους post Achilleum,
 H, 167; Θ, 265. Pugnat, A, 575 sqq., ubi vulneratur;
 809 sqq.; O, 392; II, 27. (*Axionem Priami occidit, Il.*
parv. fr. 19. p. 599.) 3) Telephii f., occisus a Neoptolemo,
 λ, 519 sq. — *Trojanis auxilio profectus, fortissime*
gnans a N. occidit, Il. parv. p. 583, b; postquam
ipse Machaonem prius occiderat, fr. 7. p. 596.
 Εύρυσθενς, ἥος, Stheneli f., Persei nepos, Jovis et Danaes
 pronepos; historia nativitatis Eurysthei narratur T, 103-
 124. Herculi labores imperavit, 132; Θ, 363; O, 639; λ,
 621-626; H, 14, 5.
 Εύρυτίδης, οὐ, Euryti f., Iphitus, φ, 14, 37.
 Εύρυτιον, oppidum, pro Εχαλία habebatur, fr. 3, p. 590.
 Εύρυτιον, ὄνος, Centaurus in Thessalia. Temulenta turbas
 excitat in nupiis Pirithoi, et perit, φ, 295-304.
 Εύρυτος, 1) princeps Εχαλίας, sagittandi peritissimus, B,
 596, 730. Ab Apolline occisus, quem provocarat de arte
 sagittandi, θ, 224 sqq. Arcum ejus dono accepit Ulysses
 a filio illius Iphito, quem proci tendere nequibant, φ, 13-
 38. — *Conf. Aich. Exp. fr. 1. p. 590. Liberi duo ex*
Antioche, fr. 6. p. 591. — 2) Actoris f., princeps Eleo-
 rum, B, 621.
 Εύρυφάσσα, Hyperionis soror et uxor, H, 31, 4 sqq.
 Εύρωπη, Φοίνικος κώρη, ex qua Jupiter genuit Minoem et
 Rhadamantum, Ξ, 321 sq.; Batr. 79. De terra dictum
 in H. Ap. 251.
 *Εύστορος, princeps Thraciæ, Acamantis pater, Z, 8.
 Εύτρητος, τος, urbs Boeotiae, B, 502.
 Εύφημος, Truezeni f., dux Ciconum, inter auxilia Trojano-
 rum, B, 846 sq.
 Εύφίτης, οὐ, princeps Ephyræ ad Selleentem, O, 532.
 Εύφροδος, Panthoi f., Trojanus, inter fortissimos, vulnerat Pa-
 troclum, et laudatur, II, 806 sqq., 850. Patrocli corpus
 spoliare aggressum Menelaus interficit, P, 9-60.
 Εύγύνωρ, ὄνος, Polycli vatis Corinthii f., cum fratre ad Tro-
 jam cecidit, N, 663-672.
 *Εφάλκης, οὐ, Alcei s. Neptuni f., cum fratre Oto Martem
 vinxit, E, 385 sqq.; Olympum invadere voluit, λ, 305-
 320, ubi v. plura. — *Cum fratre Oto et (Eo)clo, Ascre*
nymphæ filio, Ascræ urbem condidit, Atth. fr. 2.
p. 586.
 *Εφύρη, 1) urbe Elidis, ad quam fluvius Selleis, B, 659; O,
 531. 2) Corinthus, Z, 152. 3) Thesprotiæ urbs, α, 259;
 β, 328 (πέιρα δρυορά).
 *Εφύρος, Ephyræ primæ cives, N, 301.
 *Εχελῆτης, ἥος, Actoris f., Polymedes maritus, ex ducibus
 Myrmidonum, II, 189.
 *Εχελλος, 1) Trojanus, a Patroclo cæsus, II, 694. 2) Alius,
 Agenoris f., ab Achille interfectus, Y, 474.
 *Εχέμων, ὄνος, Priami f., cæsus a Diomedē, E, 160 sqq.
 *Εχέντος, nobilis Phœax, senex, γ, 155 sqq.; λ, 342 sqq.
 *Εχέπλος, 1) Trojanus, Thalysii f., cæsus ab Antilochō,
 Δ, 458 sqq. 2) Tyrannus Sicyoniorum, cui Agamemnon re-
 misit expeditionem, equo strenuo accepero, Ψ, 396 sqq.
 *Εχέτος, rex in regione Epiri, ob crudelitatem immanem fa-
 mosus, βρότων δηλήμων πάντων, σ, 83-86, 114 sq; φ,
 308.
 *Εχέφων, ὄνος, Nestoris f., γ, 413, 440.
- *Εχῖναι, ἀνῶ, insulæ in mari Ionio, poetea Εχῖνας dictæ,
 τερπ, B, 625.
 *Εχίος, 1) Græcus, Mecistei pater, Θ, 333; N, 422. 2) Alius,
 cæsus, Ο, 339. 3) Trojanus, cæsus a Patroclo, II, 416.
 *Εωφόρος, Lucifer, Ψ, 226.

Z

- Ζαρρεὺς, cum Tellure invocatur θεῶν πανυπέρτατε πάντων,
Alcm. fr. 6. p. 589.
 Ζάχυνθος, δετὴ, insula, imperio Ulyssis subjecta, B, 634;
 α, 246 (Ιάλιες); π, 123, 250; τ, 131; ι, 24 (Ιάλιεσσα); H.
 Ap. 429.
 Ζέλεια, urbs Troadis, sub Ida, B, 824; Δ, 103, 121.
 Ζεὺς, Διὸς, Διτ., Δία, et Ζηνὸς, Ζηνί, Ζηνᾶ, Jupiter, Saturni
 et Rheæ filius, Ο, 187 sq., cui in partiendo cessit coolum
 et terra, 192 sqq., seniori et sapientiori quam Neptunus,
 Ν, 355 sq. Est summus deorum, cui omnes assurgunt,
 σφοῦ πατρὸς ἐναρίον, Α, 533 sq., supremus moderator,
 ὑπαρχος μήτωρ divinorum humanorumque, Θ, 22; P,
 339. Epitheta solita: εὐρύπτα, Κρονίδης, Κρονίαν, μητέα,
 Ολύμπιος, αιθέρι ναίον, ἀνάκη, νεφεληγέρτας, κελαινεψή,
 πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε, ὑπερμενής, μέγας, μέγιστος, χι-
 διστος, αἰγίοχος, Κρόνου παῖς, τερπικέραυνος, ἀστεροκη-
 τής, ὑψηρεμέτης, ἐρίγδουπος πόστος Ἡρᾶς, ἐριθεμέτης,
 στροπηγέρτα (Π, 298), ὕψινγος, et alia inferius ponenda.
 In rerum natura ei tribuuntur τὰ μετέωρα, fulmina, nubes,
 grandines, pluvia, et omina ex æthere et aere (πανομφαῖος,
 Θ, 250), passim in utroque carmine. Ex eo dies et noctes,
 ξ, 93, anni tempestates, ω, 343, et ipsi anni, B, 134. In
 terra quod omnia moderatur, pro teste invocatur in jur-
 busjurandia, Γ, 276; H, 76; K, 329; ξ, 158, etc., et
 regibus dat sceptrum et θέμωτας, B, 197, 205 sq. Praecones
 sunt Διὸς ἀγγελοι, H, 274. Ipse ταῦτης πολέμου ἀνδρώπων,
 Δ, 84; T, 224; P, 339, et in universa Iliade. Terret ἔγιδε
 a Vulcano facta, Ο, 308 sqq.; P, 593 sq. Διὸς μάστηγι
 δα-
 μῆναι, Μ, 37; Ν, 812. Ejus duo dolia, bonorum et malorum,
 Ω, 527-533: quæ utraque passim ab eo repetun-
 tur, sed bona frequentius, ut divitiae, Ψ, 299; δ, 207;
 ζ, 188, etc. Ξείνος, Ν, 624; ξ, 183, 389: nam hospites
 tuerit et mendicos, ζ, 207 sq.; et supplices, ι, 269 sq.;
 Ικετήριος, υ, 213. Ἐρχειος, φ, 415. Quercus ei sacra, E,
 693; H, 60; ξ, 328; τ, 297. Δωδωνῖος, Πελασγικός, a
 cultus loco, II, 233. Columbae ei serunt ambrosiam, ρ,
 63. Haec fere commemoranda duximus ex innumeris, quæ
 in utroque carmine de eo leguntur; adjicimus aliqua de
 sobole ejus et de partibus quas sustinet in II. et Od.: nam
 deorum conciones persequi singulas longum et inutile fo-
 ret. Amores suos et natos natasque commemorat Ξ, 315-
 327. Praeterea de Apolline et Diana, H. Ap. init.; de Mer-
 curio ex Maja, H. Merc. init.; quem inter et Apollinem ju-
 dicat, 328 sqq.; de Baccho ex Semele, H. 6, 1; 25, 2; 26,
 5; de Zetho, Amphione et Hercule, λ, 260 sqq.; de Minoe,
 Ν, 449, qui est Διὸς δαριοτῆς, τ, 179; Xanthus, Jovis fi-
 lius, Φ, 2; Dardanus, Γ, 215; Sarpedon ex Laodamia,
 Z, 198 sq.; Νύμφαι, ρ, 240; Ατταλ., κούραι Διὸς, I, 604
 sqq.; Αττ., πρέσβεις Διὸς θυγάτηρ, T, 91. Hymnus iu eum,
 22. Proserpinam dat Plutoni fratri uxorem, H. Cer. 30
 sq.; sed ob famem terre immissam, petit ut eam redire
 sinat, 325 sqq.; quam invit in Olympum, 441 sqq. Quo-
 modo Juno eum sefellerit, quom Hercules nasceretur, τ,
 96-125; quare Ἀττη in terram ex Olympo projicit, 126
 sqq. — Redux ab Αἴθιοπibus, quo cum diis ierat κατὰ
 δαῖτα, Α, 423 sq., supplicatus a Thetide, ut Achilli factam
 injuriam ulciscatur, ei annuit, 493 sqq. Somnium igitur
 fallens mittit Agamemnoni, B, 2 sqq. Trojanū servare
 studet, Δ, 1 sqq.; sed Juno clan novas bellū causas serit.
 Χιτῶνα Διὸς induit sibi Minerva, E, 736. Prohibitis ab

auxiliando diis in Ida pergit, Θ, 2 sqq.; et lance pensat utriusque populi fortunam, 69 sqq. Eridem mittit Achil-
vis ad excitandam pugnam, Α, 3 sqq. Usque vigilans in
Ida, tandem a Junone amoris illecebris delenitus, Somno
traditur, Ξ, 225-353. Sed somno solitus, Junonem gra-
viter increpat et deos e certamine revocat, Ο, 4 sqq. De
Sarpedonis filii sorte sollicitus, Η, 431 sqq.; 666 sqq.
Achille in pugnam reverso, diis, utri parti vellent, suc-
currendi potestatem dat, Υ, 4 sqq. Hectorem miseretur, Χ,
167 sqq.; sed lanx ejus fati descendit, 209 sqq. Apollinis
moniti Hectoris corpus pascherebatur Achilleum, interpre-
Thetide, Ω, 84 sqq.; et Priamum, id petere, 169 sqq. In-
felicem redditum decernit Achivis, γ, 132, 152, 288. —
Absentia Neptuno, Ulyssis redditum in patriam, petente
Minerva, concedit, α, 84 sq. Et mittit Mercurium ad
nympham Calypso, ut hæc eum dimittat, ε, 28 sqq. Ulti-
onem Soli concesserat de sociis Ulyssis, Μ, 385 sqq.
Omina fausta rogatus dat Ulyssi, υ, 97 sqq. Acri fulmine
dirimit prælium Eupitheci sociorum, procos ultororum,
ω, 539 sqq. — Ζεύς καταχθόνιος, Pluto, I, 457. — *Con-
silia init cum Themide de Trojano bello*, Cypr. p.
581, b. *Dearum iudicium præcipit*, ibid. *Ἐπερῆμερον
ἀδνασίαν tribuit Diroscuris*, ib. p. 582, a. *Consultat
quomodo Trojanos sublevet, remoto Achille ex certa-
mine*, ib. p. 583, a. *Immortalitatem dat Memnoni*,
Æth. p. 583, a. *Jovis Hercel in ara occiditur Pri-
amus*, ll. Exc. p. 584, a. *Sallantem induixerat Titan-
machia scriptor*, fr. 2, p. 585. *Μόνος ipsi σύμβολος
quid suaserit*, Cypr. (si hoc quoque inde sumtum) fr.
1, p. 591. *Terram hominibus nimis gravatam, per
beila levat*, ib. p. 592. *Helenam gignit ex Nemesi in
plurimas formas mutata*, fr. 3, ib. *Ζῆνα*, fr. 17, p.
594. *Laomedonti vitem auream dat pro Ganymede fi-
lio*, ll. parv. fr. 3, p. 595. *Dardano dederat Palladium*,
ll. Exc. fr. 3, p. 599. *Tantulum quomodo puniit*, Nost.
fr. 10, p. 600.

Zēphyrī, Zephyri aura, γ, 119.

Zēphrōs, ventus flans ab Oceano ex occasus regione, δ, 567
sq. Θρήñthēr spirat cum Boreā, I, 5. Epulo excipit alios
Ventos, Ψ, 200. Nives demittit, τ, 206. Pater equorum
Achilis ex Harpyia Podarge ad Oceanum pascente, Η,
150 sq. Est κελαδεῖνός, κεληγώς, λαζρός, αἴθριος (H. Ap.
433), δυσαῖς, αἰλὸς ἐρύδρος.

Zēthōs, Jovis ex Antiopa f., frater Amphionis, cum eoque
conditor Thebes, λ, 260-265. Aedonis maritus, Ityli pater,
τ, 523.

H

Hēn, filia Jovis et Junonis, Herculis uxor in caelo, καλ-
λισφυρος, λ, 603 sq.; H. 14, 11. Nectar ministrat, Δ,
2 sq. Junoni adest in apparando curru, Ε, 722 sqq. Mar-
tem lavat, 905. Cum Venere et Gratias saltat, H. Ap.
195.

*Hētōnōs Salaminius pra. Cypriorum carminum scri-
ptore habitus*, p. 581, a.

Hētōnōs, Althidis poeta, p. 586.

Hīas, i. q. Αἴγιας, q. v.

Hēlios. V. Ήλιος.

Hērībois, Aloei uxor altera, περικαλλῆς, Ε, 389.

Hētīaw, awos, 1) pater Andromaches, princeps Thebes
Cilicum; quem Achilles occidit et prædas ab eo egit, Ζ,
395 sqq.; Ψ, 827 sqq.; Α, 366; Ι, 188, etc. 2) Imbrius,
Iasonis f., qui Priami hospitis filium ab Achille redemit
et Ariaben misit, Φ, 41 sqq. 3) Trojanus, Podis pater, Ρ,
575, 590.

Hīovēs, οἱ, Argolidis oppidum, B, 561.

Hīovēs, ηος, 1) Græcus, occisus ab Hectore, H, 11. 2)
Thracie princeps, pater Rhesi, K, 435.

Hēzōt, Elei; eorum bellum cum Pyliis, Α, 671 sqq.
Hēktrī, nympha, socia Proserpinæ, H. Cer. 418. — *Pleias*,
Dardani mater, suum inter Pleiadas locum reliquit
ante excidium Trojae, ll. Exc. fr. 5, p. 599.
Hēlos, Sol, θ, 271, et H. 31, alibi semper Ήλιος : δε πάντα
ἔφοροι και πάντα ἔπαχοι, μ, 323. Epitheta : ἀνάξ, πα-
ρανόν, φαύων, φασὶμερος, τερψιμερος, ἀλάμας,
ὑπερίων, Hyperion et Euryphaessa filius, H. 31; ex Perse
uxore pater Circes et Αἴτεα, χ, 135 sqq.; Ep. 14, 15; ex
Neera Phæthuses et Lampetiae nymphanum pater, μ, 132
sq. : quæ boves ipsi pascebant, ab Ulyssis sociis mactatas,
ibid. et 353 sqq. Quorū interitum ab Jove impetrat, 376
sqq. Martis cum Venere adulterium Vulcano indicat, θ,
271; Cereri raptum Proserpine, H. Cer. 62 sqq.
Hēlōs, οὐος, regio Peloponnesi, δια, B, 615; Δ, 686, 698;
εὐρύπορος, δ, 635; διτριπάνευτον Έπειοι, υ, 275; ο, 297;
ω, 431; ιπτόποτος, φ, 347. — *Βουκόλια ibi inspicit Ulys-
ses*, Teleg. p. 583, a.
Hēlōntos παῖδες, felicissimus campus prope Oceanum, ad
occasum, δ, 563-569.
Hēlōn, urbs Thessalæ, B, 739.
Hēmētēs, Macedonie pars, Ξ, 226.
Hēnōtēs, ηος, Thebeī f., auriga Hectoris, Θ, 120.
Hēnōtēs, οὐ, Enopis f., Satnius, Ξ, 444.
Hēoψ, ονος, 1) Trojanus, pater Satnii, Ξ, 443 sqq. 2) Gra-
cias, Clytomedis pater, Ψ, 634.
Hēpētēs, 1) Echeti regis regnum, σ, 83, 114. 2) Leucadia,
vel Acarnania, continens Ulyssi subdita, B, 635; fort.
et Ε, 98; φ, 109; ω, 378.
Hēptōtēs, οὐ, Eptylī f., Periphras, præco, P, 324.
Hēpōleītēs, οὐ, Hēreulīs f., 1) Thessalus, B, 679; 2) Tle-
polemus, 653; Ε, 628.
Hēpōleītēs, adject. *Ηρακλέους χεῖρας*, Ep. 14, 18.
Hēpōleītēs βίη fere vocatur Hercules ab Homero, B, 658,
666, etc.
Hēpōlētēs, ηος, Jovis f. ex Alcmena, Amphitryonis conjugi,
λ, 266-268, θρασυμέμνων, θυμόλεων. Hymnus in eum λεο-
τόνυμον, 14. Junonis fraudes in eo nascente, quibus Eury-
stheus fit potentior, T, 96-125. In laboribus ei ab Eury-
stheo impositis sæpe servatus a Minerva, Θ, 362 sq. Nelei
domum destruit, Α, 689 sqq. Junonem vulnerat, Ε, 392
sqq.; Αδν, 395 sqq. Trojanum expugnat ob equos Laome-
dontis, Ε, 638 sqq.; in redditu autem ab hac expeditione
per Junonem tempestatisbus in Co insulam jactus, ab Jove
Argos reducitur, Ξ, 250 sqq.; Ο, 25-30. Ejus τεῖχος ἀμ-
φίκυρον, contra cetum, Υ, 145 sqq. Iphitum hospitem im-
prudens occidit, φ, 22-38. Praestans sagittarius, θ, 224.
Tlepolemus filius ex Astyochea, B, 638; Ε, 639. Alii ejus
νίτες νιτων τε, B, 666. Umbra ejus cum Ulysse loquitur,
dum ipse cum Hebe uxore in Olympo est, λ, 600-626.
— *Ejas furor in Cypriis narratūs*, p. 582, a. *Ario-
nen equum accipiūt a Copreo*, per eum vincit Cycnum
*Martis filium cursu equestri in Pagasæ Apollinis
templo*, equumque donat Adrasto, Theb. fr. 6, p. 588.
Cum Iole, Εch. Exp. fr. 2, p. 590. Οchaliām capit,
fr. 6, et alibi. Apud Cianos, quos Hylam quarere et
obsidere cogit, fr. 4. *Cum Theseo Themiscyram
capit*, Nost. fr. 9, p. 600.

Hēpētēs, Juno, Saturni filia, πρέσβα θεὰ, Ε, 721; Θ, 383, etc.,
Jovis soror et uxor, Π, 432; Σ, 356. Solita epitheta :
πότνια, χρυσόρονος, λευκώλενος, ήχοκορος, βοῶπις, ἄρα-
τοπτης (Ep. 1, 2), χρυσοπέδηλος (λ, 603), Αργείη. In eam
H. 11. Urbes ei carissimæ, Δ, 51 sq. Ab Rhea matre,
quoniam Saturnus ab Jove dejectus esset, dala Oceano et
Tethyi nutrienda, Ξ, 201 sqq. Irata ob Minervam ex Jove
solo natam peperit Typhaonem monstrum, H. Ap. 306-
354. Fraudes in Hercule et Eurystheo nascentibus, T, 96-
125. Vinculis injicit Jovem, cum aliis diis, Α, 399 sq. Ab

INDEX NOMINUM ET RERUM.

eo de celo suspenditur, duabus incudibus gravata, O, 18 sqq. Ab Hercule ad dextram mammam vulnerata, E, 392 sqq.; quem tempesstatibus jactat ab Iliaca expeditione revertentem, Σ, 250-256; O, 25 sqq. Argo navem servat dilecta Iasoni, μ, 71 sq. Dat robur, I, 254; formam et prudentiam, υ, 70. In Iliade primum impellit Achilem, ut concionem vocet, A, 55. Dein Thetide apud Jovem visa, iuria nectit quee mariti minis et Vulcano intercedente compescuntur, 536-611. Decedere cupientibus Achivis, per Minervam impellit Ulysses ad eos retrahendos, B, 156 sqq. Troja excidium poscit, Δ, 150 sqq.; et parat at Trojani seudera leadant, 169 sqq. Graecis opitulatur, E, 711 sqq. (currus ejus, 722-732), eosque altissime inclamat, 783 sqq. Iterum opitulatur iisdem, Θ, 198 sqq., 354 sqq.; sed coercetur a Jove, 399 sqq. Jam principibus Graecorum vulnerata, Veneris cestum mutuata, Jovem amore delinit, auxiliante Somno, Ε, 153-352. Ab expergesfacto Jove graviter increpata, O, 13 sqq., culpam in Neptunum transfert, 34 sqq., et mandata Jovis facit, querens de eo in concilio deorum, 78 sqq. Increpatum a Jove ut ἀντίταξα' Αχιλλέα, Σ, 356 sqq. Auxiliatur Graecis, Υ, 33 sqq., adversante Diana, 70 sqq. (Conf. Φ, 479 sqq.) De Aenea cum Achille pugnante consultit deos, 112 sqq. Vulcanum jubet incendere Xanthum flumen, Φ, 340 sqq. In redditu Graecorum servat Agamemnonem in mari, δ, 513. — *Certamen coram Paride, Cypr. p. 581, b.* *Tempesstat immittit Paridi cum Helena Trojam vehente, ib. p. 582, a.*

Ηράδανος, fluvius, Batr. 20.

Ηραῖος, Vulcanus, Jovis f., ex Junone claudus natus, Σ, 394 sqq.; H. Ap. 317 sq. A Jove irato celo dejectus, a Thetide et Euryope exceptus per 9 annos in Oceano degit et ornatum Nereidibus facit, Σ, 394 sqq.; H. Ap. 319 sqq. Alio tempore in Lemnum dejectus, a Sintibus benigne excipitur, A, 590 sqq.; O, 23. Epitheta: ἄμφιγυνεις, κυλλοπόδιον (Φ, 331), πολύώητης, πολύφων, κλυτοτέχνης, et alii. In eum H. 19. Artis ejus opera hæc fere memorantur: domus deorum in Olympo, A, 606 sqq.; et sellas in porticibus, Υ, 12; thalamus Jovis, Σ, 166 sq., 338 sq.; segis, O, 309; scepter, B, 101; thronus aureus, Σ, 238 sq.; lorica Diomedis, Θ, 195; crater Sidoniorum regis, δ, 615 sqq.; ο, 115 sqq.; canes aurei viventes in regia Phœacum, η, 91 sqq.; aureæ pueræ, pocula mira, et alia in ipsius domo, descripta Σ, 369 sqq., ubi v. plurima de officina, operibus et arte ipsius. Cum Minerva homines docuit artes omnigenas, ζ, 233; Ψ, 160 sq.; H. 19. In Iliade, conciliat Junonem cum Jove et diis nectar ministrat, A, 571-600. Servat in pugna filium sacerdotis sui, E, 23, coll. 11. Graecis opitulatur, O, 214; Υ, 36 sq., ubi incessus ejus pingitur. Thetide, cuius in ipsum beneficiorum meminit, petente, arma admirabilia fabricatur Achilli, Σ, 369-617. Charis cum eo est, quam duxerat, 382 sq. Junone petente, Xanthum igne premit, Φ, 328-382. Veneris maritus, Martene adulterum artificioso reti impliecat, θ, 267-359. Φλόξ Ἡραῖοτο, ignis, I, 464; Ψ, 33, etc. — *E terra ortum dicit Danaidis poeta, fr. 3, p. 586. Hastam Pelei parat, Cypr. fr. 4, p. 592; auream vitem et uvas Jovi, II. parv. fr. 3, p. 595.*

Ηχώ, οὖς, Echo, H. 18, 21.

Ηώκ, οὖς, Aurora, Hyperionis et Euryphaessee filia, H. 31, lucem diurnam mane nuntians vel afferens. Epitheta: ἡριόνεια, φαιστιμέροτος (Ω, 785), χρυσόθρονος, έρθρονος, βοδοδάκτυλος, κροκόπετλος, φαινολίς (H. Cem. 51), etc. Tithoni conjux, Α, 1. Ex quo mater Memnonis, δ, 188. — *Cui intersecto immortalitatem ab Jove petit, Ζεύς p. 583, a.*

Θ

Θάλεια, una Nereidum, Σ, 39.

Θάλπιος, Euryti f., dux Epeorum, B, 620.

Θαλυσιάδης, Thalysii f., Echepolus, Δ, 458.

Θάυματος, vates, (Echalia redux Musas ad certamen cantus provocabat, victus ab iis privatus est oculis et cantu, B, 594-600. — *In Musas gloriacione peccat et in Orco purnitur, Min. fr. 1, 2, p. 590.*

Θάυματος, Mors, frater Somni, Σ, 231.

Θαυματιά, urbs Magnesia, B, 716.

Θαυματοῦ, οὖς, Cissei filia, καλλιπάρχος, Α, 224, Hecubae soror, uxor Antenoris, bona noverca Pedai, E, 70 sqq.; sacerdos Minervæ, Z, 298 sqq.

Θέτη, mater Solis, fort. restituenda H. Cer. 64.

Θέτης, στος, Jovi convocat deos in concionem, Υ, 4 sqq.; etiam hominum ἀγοράς ἡμέν λύει ἡδὲ καθίει, β, 69. Juno nem ab Jove increpatum poculo excipit, et querentem audit, O, 87 sqq. (καλλιπάρχος). Mars ejus συναρωγός, H. 7, 4. Cum ea ἔγχλιδον ξεμένη, Jupiter ὁρέος διέπειται, H. 22, 2 sq. — *Cum ea consultat Jupiter de Trojano bello, Cypr. p. 581, a.*

Θεμιστοχός, Amazonum urbs, ab Hercule capitatur, Nost. fr. 9, p. 600.

Θεολόγος, nobilis Graecus et vates. Genealogia ejus et ista, ο, 223-286; Telemachi hospes, 528 sqq.; ρ, 71 sqq.; vaticinatur reditum Ulyssis, 151 sqq.; et procis mortem, υ, 350 sqq.; 363 sqq.

Θέρσανδρος, 1) Polynicis f., a Telepho occisus ante bellum Trojanum, Cypr. p. 582, a. 2) Sisyphi f., Praeti pater, Nost. fr. 5, p. 600.

Θερσίλοχος, Trojanus, P, 216; occiditur ab Achille, Φ, 209.

Θερσίτης, ου, Agrii f., valde deformis, ἀχριτόμυθος, ἀμτροπήκη, ob contumeliosos sermones ab Ulysse verberatus, B, 212-277. — *Achilli Penthesilee amorem objicit et ab eo obruturatur; de qua cæde tumultus inter Graecos oritur, Ζεύς p. 583, a.*

Θοσπεια, oppidum Boeotiae, B, 498.

Θοκρατοι, Epiri populus, ξ, 315, sq., 335; π, 65, 427; ρ, 526; τ, 271, 287, 292. — *Eorum regina Callidice, bellum contra Brygos, iliaque mortua, rex Polyperches, Ulyssis filius, Teleg. p. 585, a.*

Θεσσαλὸς, Herculis f., B, 679.

Θεστορίδης, ου, Thestoris f., Calchas, A, 69; Μ, 394. Alius, Phocæus, qui Homero carmina surripuerat, Ep. 5.

Θέτωρ, ορος, 1) Trojanus, Enopis f., a Patroclio occisus, II, 401. 2) Θετορίδης.

Θέτης, ιδος, dea maris, Oceani filia, uxor Pelei, mater Achillei. Epitheta: ἀργυρότης, καλλικλόναμος, ήδονος. Juno eam educaverat et dederat Peleo, Ω, 59 sqq. Jovem servaverat missò Centimano, A, 396 sqq.; Vulcanum e celo dejectum, qui 9 annos in domo paterna mansit, Σ, 394 sqq.; H. Ap. 319 sqq.; Bacchum a Lycurgo fugientem aīna suscepérat, Z, 136 sq. Filiū de Agamemnona querentem audit, consolatur, A, 357, et ab Jove ultionem petit, 495 sqq. Fatum filio exposérat, I, 410 sqq.; et dederat arcā vestium etc., II, 222. Cum Nereidibus venit ad filium de Patroclio lugentem, Σ, 35 sqq., eumque consolata, arma petit a Vulcano, 369 sqq.; T, 3 sqq. Patroclum deflet, Ψ, 14. Jovis monitu filii persuadet, ut Hectoris corpus reddat, Ω, 74 sqq. Mortui filii arma in certamen ponit, λ, 546. Filium deflet cum Nereidibus, ω, 47 sqq., in aurea amphora ossa condi jubet, 73 sqq., et ludos funebres instituit, 85 sqq. — *Helenam filio cupienti prezel conspiciendam, Cypr. p. 582, b. Prædicti filium eventura de Memnone, Ζεύς p. 583, a. Deflet filium occisum cum Musis et Nereidibus, eusque e rogo abruptum in*

Leoua insula constituit, tibid. et b. Reditum pedestri itinere suadet Neoptolemo, Nost. p. 584, b.

Θεοῖς, Eniopei pater, Trojanus, ὑπέρθυμος, Θ, 120. — Adject., Thebanus, x, 492, 565; λ, 90, 165, etc.

Θηβαῖς, ίδος, *carmen in Cyclo positum, cuius fragmenta v. p. 586 sqq.*

Θήβαι, ή, et Θῆβαι, ι, Baetiae urbs, ἐπτάκυλος, Δ, 406; λ, 262; silvæ ibi erant, antequam conderetur, H. Ap. 225 sqq. Condita a Zetho et Amphione, λ, 262 sqq. Oedipus rex, 275 sq. Res ex bello ab ejus filiis orto memorantur Δ, 372 sqq.; E, 803 sqq.; Z, 223; K, 285 sqq.; Ξ, 114. Εὐστέφρων, T, 99; εὐρύχορος, λ, 265; καλλίχορος, H. 14, 2, 2) Αἴγυρη, ἔκατοντολος, I, 381 sqq.; δ, 126 sq. 3) Cilicum urbs, θύπιπλος, Z, 416; ἴποτλακίη, 397; λεπή πόλες Ήστιανος, Α, 366 sq., capit et drepata ab Achille, B, 691; X, 479.

Θησεῖδαι, *Thesei filii, præmia accipiunt excisa Troja, Il. Exc. fr. 1, p. 599.*

Θησαῖς, έως, heros et princeps Atheniensis, Αἰγει f., A, 265; λ, 631. Cum Ariadne ex Creta abiit, λ, 321 sqq. — *Res ejus cum Ariadne in Cypris narratæ, p. 582, a. De ejus cum Pirithoo in Orcum descensu, Min. fr. 4, p. 590. Cum Hercule adversus Amazonas pugnat et ab Antiopæ amat, Nost. fr. 9, p. 600.*

Θεσσαλ., urbs Baetiae, πολυτρήρων, B, 502.

Θεσσαλ. νήσοι, i. q. Όξειαι, in Acheloi ostio, o, 299.

Θεσσαλ., αντος, 1) princeps Αἰτοι, Adramonis f., fortissimus; cum 40 navibus venerat ad bellum, B, 638 sqq., ubi ejus urbes, et Λ, 216. Pugnat, Δ, 527 sqq. Neptunus ejus formam induit, Λ, 215 sqq. Concio ejus, O, 281 sqq.; T, 239. Cum Ulysses in insidiis positus ad Trojam, ξ, 499. 2) Rex Lemni insulae, Bacchi f., Ξ, 230. Dona accepiebat a mercatoribus portus ejus intrantibus, Ψ, 745. 3) Trojanus, occidit a Menelao, Π, 311. — *Alius, a quo Ulysses vulneratur in expugnatione Trojae, Il. parv. fr. 10, p. 596.*

Θέον, Nereidum una, Σ, 42.

Θερικὸς, Atticas oppidum. Θερικόνδε, H. Cer. 126.

Θεῶν, νῶν, 1) Trojanus, Phænopus f., a Diomede occidit, E, 152. 2) Alius, ab Ulysse occidit, Α, 422. 3) Alius, M, 140; interfectus ab Antilocho, N, 545 sqq. 4) Nobilis Phœax, θ, 113.

Θεῶσσα, mater Polyphemi ex Neptuno, α, 71.

Θεῶτης, ου, Menesthei precox, M, 342 sq.

Θράστος, Trojanus s. Ρæon, occidit ab Achille, Φ, 210.

Θρασυμῆδης, τος, δ, Nestoris f., dux, I, 81; K, 255; Ξ, 10. Pugnat, Π, 321 sqq.; P, 378, 705. Domi, Υ, 414 sqq.; boven ferit in sacrificio, 442 sqq.

Θρασύμολος, Sarpedonis famulus, a Patroclio occidit, Π, 463 sqq.

Θρηίκεις, et Θρηίκεις, Thracæ, B, 844 sq.; E, 462, etc.; ἀκρόχορος, Δ, 533; ἵπποτόλος, N, 4; Ξ, 227. Amici Trojanorum. Novi adveniunt sub Rheso, K, 434 sqq. Θάμυριν τὸν Θρήικα, B, 595. — *Penthesilea Θρήισσα, Αἴθ. p. 583, a.*

Θρηίκιος, adj. Ψ, 808; K, 559; N, 577; H. Ap. 33. Θρηίκιν Σάρμος, N, 12 sq., H. Ap. 34, Samothrace. Θρηίκιος πόντος, Ψ, 230.

Θρήψη, Thracæ, ἐρίθωλαξ, Α, 222; Υ, 485; N, 301, etc. Θρηίκην flant venti, I, 5. Mars ibi habitat, θ, 361. Vetus inde petitur, I, 72.

Θραι, nymphæ in Parnasso, sorores, quæ artem vaticinaudi ex lapillis docuerant Apollinem, H. Merc. 552-566, ubi v. plura.

Θριαχίν, pro Siciliæ antiquo nomine habetur, λ, 106 sqq.; ubi Solis boves pascebantur, μ, 127-135; τ, 275.

Θρόνιον, τὸ, oppidum Locrorum, B, 533.

Θρύον, τὸ, urbs Elidis, Αἴθετοι κόρος, B, 592; H. Ap. 423.

De eadem Δ, 711, Θρύσσου κόλις, αἰπεῖα κολόνη, ήτ' Ἀλφειῷ.

Θυέστης (Θυέστα, B, 107), ου, frater Atrei, post cujus mortem tutor Agamemnonis, cui regnum reliquit, l. c.; πολυάρητη, 106. Pater Αἴγισθη, δ, 517 sq.

Θυεστιάδης, ου, Thyesta f., Αἴγισθος, δ, 518.

Θυμβρᾶς, Trojanus, a Diomede occidit, Λ, 320.

Θύμηρος, urbs Troadis, K, 430.

Θυμότης, ου, senex Trojanus, Γ, 146.

Θύών, alterum Semelæ nomen, H. 26, 21.

Θῶν, ὄνος, Αἴγυπτος, Polydamma maritus, δ, 228.

I

Ιαπα, Nereidum una, Σ, 42.

Ιάμενος, Martis f. ex Astyoche, Orchomeniorum dux, B, 512; I, 82.

Ιάμδη, Metanira famula, καὶ δ' εἰδοῖα, quæ Cererem dictieris exhibilat, H. Cer. 195-204.

Ιάμενος, dux Trojanus, M, 139, 193.

Ιάνασσα, Nereis, Σ, 47.

Ιάνειρα, 1) Nereis, Σ, 44. 2) Nympha, socia Proserpine, H. Cer. 421.

Ιάνην, nympha, socia Proserpine, H. Cer. 418.

Ιάνεος, οι, Iones (Atticas et Megaridis incolae), ἐλαχιτωνες, N, 685; H. Ap. 147, 152, ubi in Delum frequentes adveniunt ad πανήγυριν Apollinis.

Ιαπετός, gigas, in extremis finibus terræ marisque sedet cum Crono, Θ, 479.

Ιάρδανος, 1) fluvius Cretæ insulae, γ, 292. 2) Alius in Peloponneso, H, 135.

Ιασίδης, εο, Iasi f., 1) Amphion, λ, 283. 2) Dmetor, ρ, 443.

Ιασίων, ονος, Jovis f., quocum consuevit Ceres veiφ ἐν τριπόλῳ, ε, 125 sqq.

Ιασος, 1) dux Atheniensium, Spheli f., occidit ab Αἴνεα, O, 332, 337 sq. 2) Rex antiquus, a quo Ιασονος Αργος dictum, ο, 245. 3) V. Ιασίδης.

Ιάχη, nympha, socia Proserpine, H. Cer. 419.

Ιάσων, ή, urbs Magnesia, εύκτυμη, B, 712; εὐρύχορος, λ, 255; H. Ap. 218.

Ιάσιος, adj. Idæus. Ιάσιων δρεων, Θ, 170; M, 19; O, 169, 237, etc. Ζεὺς Ιάσιος, Π, 605; Ω, 391.

Ιάσιος, 1) præco Trojanus, Γ, 248; H, 276 sqq., 372 sqq. Priamus comitatur in castra Graecorum ut auriga, nisi hic alius potius est, Ω, 325, 470. 2) Daretis f., quem servat Vulcanus ab impetu Diomedis, E, 11 sqq.

Ιάη, mons s. potius montes Troadis, ἡγεμόσσα, ὑλήσσα, πολύτυχος, πολύπιδας, μήτηρ θηρῶν, B, 821; Θ, 47; Λ, 105, 183; Ξ, 157, 307, etc.; H. Ven. 34; 54, 68, ubi Venus ad Anchisenen venit. Jupiter Ιάηθεν μεδέον, Γ, 276; H, 202, etc. — *Ibi judicium dearum, Cypr. p. 581, δ.* *Eo concedit Αἴneas cum suis, quum Troja in eo esset ut expugnaretur, Il. Exc. p. 584, a.*

Ιάης, εω, pater Cleopatrae, uxoris Meleagri, fortissimus, I, 554. — *Alius, Apharei f., cuius et Lyncei fratris dobes abigunt Dioscuri, quorum Castorem interficit, a Polluce interficitur, Cypr. p. 582, b.*

Ιάσιμενος, ηος, rex Cretæ, Deucalionis f., fortissimus. Genealogia ejus, N, 449-454; τ, 178-184. Cum 80 navibus ad bellum venit, B, 845-850, et Merione sodali. Majestatis plenus, Γ, 230. Cum Agamemnon colloquitur, Δ, 252 sqq. Pugnat, E, 43 sqq.; Z, 436; Θ, 263; Λ, 501; N, 210-393, 506-516; O, 301; Η, 345; P, 238, 605 sqq. Restat cum paucis apud Achillem, T, 311. Primus videt equos redeuentes in ludis, unde jurgium cum Ajace Oilei, Ψ, 450 sqq. Capta Troja incolumis redit in Cretam cum suis, γ, 191 sq. Fingit de eo quædam Ulysses personatus, v, 259; ξ, 237 sqq., 382 sqq.; τ, 190 sqq.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- 'Ηλιος, urbe Rhodi, B, 656.
 'Ιηταιων, ονος, Apollo, H. Ap. 272; hymnus in ejus laudem, 500, 517.
 'Ιησονίδης, ου, Iasonis f., Eumenus, H, 468, 471; Ψ, 747.
 'Ιήσων, ονος, princeps Thessalus, Esonis f., ex Hypsipyle Euneum genuit, H, 469; Φ, 41. Junoni carus quae Argo navem scopulos evolare fecit, μ, 70-72.
 'Ιθακένης, τος, Trojanus, Sthenelai pater, II, 586.
 'Ιθάχη, insula Ionii maris, et urbs in ea, B, 632; T, 201, et in Odys. Epitheta : ἀμφιάλος, εὐδείλος, κρανῖον, τρυχεῖα, ταυτόλογον. Urbs Ἰθωνίας, sub Neio monte, γ, 81. Ulyssis patria et regalis sedes. Natura insulae et situs describitur δ, 605-608; ι, 21-28; υ, 238-248.
 'Ιθακήσιος, adject. B, 184; β, 246; χ, 65. 'Ιθακήσιος, θ, 25, 161, 229; ο, 519, etc.
 'Ιθοκος, heros insulae Ithacæ, ρ, 207.
 'Ιθώμη, urba Hestiaeotidis, κλωπακόσσου, B, 729.
 'Ικάριος, pater Penelopes, Tyndari frater, possedit partem aliquam Acarnanias (μέγα δυνάμενος, α, 276), α, 329; β, 53, 133; δ, 797 (μεγαλύτερος); λ, 446; π, 435; τ, 546, etc. — Eius filii, Alyzeus et Leucadius, Alcm. fr. 9, p. 589. Qui cum patre Acarnaniam regebant, ibid.
 'Ικάριος πόντος, mare Icarium, B, 145.
 'Ικεταιωνίδης, ου, Hicetaonis f., Melanippus, O, 546.
 'Ικετάνων, ονος, Laomedontis f., frater Priami, Υ, 238; dux, Γ, 147 (δέος Ἀρηος); Ο, 576.
 'Ικηάλιος, artifex Ithacensis, τ, 57.
 'Ιλάσειρα, Apollinis filia, Cypr. fr. 7, p. 593.
 'Ιλήιον πεδίον, campus Trojanus, Φ, 558.
 'Ιλίας μικρά, Carmen in Cyclo positum, cuius argumentum v. p. 583 sq., fragmenta p. 595-599. Ilias Cypria Nauvii, p. 595, a.
 'Ιλιονεύς, ήος, nobilis Trojanus, Phorbantis f., Ξ, 489 sqq.,
 'Ιλιος, ή (Ιλιον αιτίν, τὸ, Ο, 71), Troja urbs. Epitheta, ιρή, εὔτείχος, ἐντίκτιμον πτολείθρον, ἔρατειν, ἡνεμόσσα, αλπεῖν, δρυσόεσσα, εύπωλος. Dardanus κτίστος Δαρδανίην, ἐπει ούτω Ιλιος ιρή ἐν πεδίῳ πεπόλιστο, Γ, 216. Neptunus et Apollo muros ejus struxerant Laomedonti, Φ, 446 sqq. Prior expugnatio Trojæ, ab Hercule, E, 638 sqq. Ιδίσθεν Ξ, 251; ι, 39. Ιλιόβιο, Θ, 557; Κ, 12; Ν, 349; θ, 581. Κακοθύιος οὐν δομαστὴ, τ, 260, 597; Ψ, 19. — Ιλίου πέρσις, Carmen in Cyclo positum, cuius argumentum v. p. 584, fragmenta p. 599. Alia Iliadi parvæ adhæsit : v. 507 sqq. a n. 13.
 'Ιλος, 1) Trois f., Laomedontis pater, conditor Ilii, Υ, 232, 236. 2) Antiquior, Dardani f., πατλαὸς δημογέρων, cuius monumentum extra urbem, Α, 168, 371 sqq.; Κ, 415; Ω, 349. 3) Mermeri f., Ephyras habitans, a quo venenum in sagittas petuit Ulyses, α, 259 sqq.
 'Ιμβρασίδης, ου, Imbrasi f., Pirous, Δ, 520.
 'Ιμβρος, Mentoris Pedænsis f., gener Priami, a Teucro occisus, N, 171 sqq., 197 sqq. — Adj., Imbrius, ex insula Imbro, Φ, 43.
 'Ιμβρος, ή, insula propinqua litoribus Thracie, πατιπάλεσσα, et urbs in ea, Ν, 33; Ξ, 281; Ω, 78, 753; H. Ap. 36, εὐκτιμένη.
 'Ινσαχος, fluvius, Mycenæ pater, Cycl. p. 601, b.
 'Ινώ, οῦς, Cadmi filia, dea marina, Λευκοθέη, ε, 333, 461.
 'Ινωτος, rivulus Deli insulæ, H. Ap. 18.
 'Ιειόνιος, adject. Ιειονὶ δλοχος, ex qua Pirithoum genuit Jupiter, Ξ, 317 sq.
 'Ιόλη vel Ιόλεια, Euryti filia, in Οεχαλιαι Exp. fr. 1, p. 590, ξανθή, et fr. 2.
 'Ιοχέαρχ, Diana epitheton, pro nomine proprio, λ, 197; Φ, 480; Η, 8, 6.
 'Ιππασίδη, Hippasi filii, Charops et Socus, quos occidit Ulysses, Δ, 428 sqq. Alius Ιππασίδης, Hippemor, Ν, 411; iterum alius, Apisaon, P, 348.
 'Ιππασος, Soci pater, διάτρων, Δ, 450. V. Ιππασίδαι.
 'Ιππημολγοι, gens Scythica, N, 5.
 'Ιπποδάμας, αντος, Trojanus, imperfectus ab Achille, Γ, 401.
 'Ιπποδάμεια, 1) uxor Pirithoi, Polypetæ mater, B, 742. 2)
 Filia Anchisæ, Alcathoi uxor, laudatissima, N, 429 sqq.
 3) Faunula Penelopes, σ, 181.
 'Ιππόδαμος, Trojanus, ab Ulvsse occisus, Α, 335.
 'Ιππόδοος, 1) Lethi f., dux Pelasgorum pro Trojanis, B, 840 sqq. Pugnat, P, 217, 288 sqq., et occiditur, 318. 2) Priamī f., Ω, 251.
 'Ιπποκόων, αντος, dux Thracius, Rhesi cognatus, K, 518.
 'Ιππόλοχος, 1) Bellerophontis f., pater Glauci, Z, 119, 197, 206 sqq.; Η, 13; Μ, 309; Ρ, 140. 2) Antimachi Trojanī f., ab Agamemnone occisus, Α, 122-147.
 'Ιππόμαχος, Trojanus, occiditur, Μ, 189.
 'Ιππόνοος, dux Græcus, Δ, 303. — Alius, Peribæce pater, Theb. fr. 9, p. 588.
 'Ιπποτάδης, αο, Hippote f., Aeolus, ς, 2, 36.
 'Ιπποτίον, αως, Ascanii et Moryis pater, in Ascania, N, 792. Ξ, 514, ipse, una cum altero filio, occisus memoratur, nisi forte est aliis.
 'Ιρή, urbs Messeniae, ποιήσσα, Achilli ab Agamemnone promittitur, I, 150, 292.
 'Ιρας, ίδος, nuntia deorum per totam Iliadem, et H. Ap. 102, 107, H. Cer. 315. Epitheta : ταχεῖα, ὠχτα, ποδῆνεμος, ἀλλοτος, χρωστότερος. De arcu coelesti, πορφυρέη, Ρ, 551, et plur. Α, 27.
 'Ιρος, mendicus Ithacensis, quo utebantur proci ad exploranda et nuntianda secretiora; unde hoc nomen ei inditum, quum verum esset Ἀρναῖος, σ, 1-7. Infeliciter certat cum Ulysse personato, incutitus a procis, 35 sqq. (Ιρος αἴρος, 73), 74 sqq., 238 sqq.
 'Ισανδρος, Bellerophontis f., Z, 197, occisus a Marte in pugna cum Solymis, 203 sq.
 'Ισμαρος, urbs Ciconum in Thracia, sacra Apollini, ι, 198. Eam Ulysses rediens a Troja subito cepit et diripuit, sed supervenientibus Ciconibus poenas dedit, ι, 39-61, 66.
 'Ισος, Priami f., ab Agamemnone occisus, Α, 101, 108.
 'Ιστιταια, urbs Eubœæ, πολυτάχυλος, B, 537.
 'Ιστιν, Vesta, Saturni filia, de qua v. Hymnos 23 et 29; H. Ven. 22 sq. Frustra eam in matrimonium petunt Neptunus et Apollo, etc., 24-32.
 'Ισχυς, υος, Elati f., εὐπικος, H. Ap. 210.
 'Ιτυλος, Zethi et Aeonis f., a matre insaniente occisus, τ, 522 sq.
 'Ιτυμονές, ήος, δ, Hyperochi f., in Elide habitans, a Nestore occisus, Α, 672 sqq.
 'Ιτων, αως, Phthiotidis urbs, μήτηρ μῆλων, B, 696.
 'Ιθειμη, Icarii filia, soror Penelopes, uxor Eumeli Pherensis, δ, 797 sq.
 'Ιτιάνασσα, filia Agamemnonis, pulcerrima, I, 145, 287. — Diversa ab Iphigenia apud Cypiorum scriptorem, fr. 12, p. 593.
 'Ιτιγένεια, filia Agamemnonis et Clytaenestrae, πυρπλιαρum cum Achille prætextu Aulidem arcessitur, Dia-næ immolanda; sed dea eam Tauros transfert et immortalem reddit, cerva in altari ei substituta, Cypr. p. 582, b. Diversa ab Iphianassa, fr. 12, p. 593.
 'Ιτιδάμας, αντος, Antenoris f., missus in Thraciam ad avum maternum, cuius deinde filiam, matris suæ sororem, duxit uxorem, Α, 221 sqq. ab Agamemnone occiditur, 234 sqq., 257, 261.
 'Ιτιλησει βίη, Iphiclus, λ, 290, 296.
 'Ιτιχλος, Phylaci f., Podarcis et Protesilai pater, B, 704 sqq.; Ν, 698; cursu insignis, Ψ, 636. Melampum boves ei

ablaturum capit, λ, 290 sqq. — *Cephalii et Clymenes f.*, *Nost. fr. 3*, p. 600.
 Τριμέδεια, Alœi uxor, λ, 305.
 Τρίνος, Dexii f., Graecus occisus a Glauco, H, 14.
 Τρις, acc. Τρια, Trojanus, a Patroclio occisus, II, 417.
 Τρις, ἄδος, capta ex insula Scyro, Patrocli concubina, σύνων, I, 663 sqq.
 Τριτίδης, οὐ, Iphiti f., Archeptolemus, Θ, 128.
 Τριτίον, ωνος, Otrytei f., Trojanus, late imperans, occisus ab Achille, Υ, 382 sqq.
 Τριτος, 1) Nauboli f., Phoenensis, μεγάθυμος, B, 518 sqq.; P, 306. 2) Euryti f., ab Hercule occisus; a quo acceperat Ulysses arctum egregium, φ, 14-38. 3) Conf. Τριτίδης.
 Τχνάτη, epitheton Nemesis, H. Ap. 94.
 Τωντή χρόσσα, in Εγίδε, E, 740.

K

Καβηνός, urbs sive Hellesponti sive Lycia, N, 363, Καβηνός.
 Καδμεῖοι, Thebani, Δ, 388, 391 (κέντορες ἵππων); E, 807; K, 288; λ, 275. — *Cephalum a cæde uxoris expiant, per eumque a Teumessia vulpe liberantur*, Epig. fr. 3, p. 589.
 Καδμίωνες, Cadmi posteri, Thebani, Δ, 385; E, 804; Ψ, 680.
 Καδμῆς, (δος, Cadmi filia, Semele, H. 6, 57.
 Κάδμος, heros Thebanus, pater Inus, ε, 333. — *Ejus, θεόφρονος, mensa*, Theb. fr. 2, p. 587.
 Κάιρα, Caria mulier, Δ, 142.
 Καινείδης, Cænei f., Coronus, B, 746.
 Καινεύς, ἔως, rex Lapitharum, A, 264.
 Καλήστος, Axili Trojani famulus, Z, 18.
 Καλητορίδης, οὐ, Caletoris f., Aphareus, N, 541.
 Καλητώρ, ορος, 1) Graecus: v. præced. 2) Trojanus, Clytius f., Ο, 419.
 Καλλιάνασσα, una Nereidum, Σ, 46.
 Καλλιάνειρ, item Nereis, Σ, 44.
 Καλλίαρος, urbs Locrensis, B, 531.
 Καλλιδίχη, Celei regis filia, H. Cer. 109, pulcerrima, 146. — *Regina Thesprotorum, nupsit Ulyssi, et peperit ex eo Polypæten, qui regnum post eam habuit*, Teleg. p. 585, a.
 Καλλιθόη, Celei regis filia, H. Cer. 110.
 Καλλικολῶνη, tumulus prope Trojam, Υ, 53, 151.
 Καλλιόπη, Musa, H. 31, 2.
 Καλλιρόη, nympha, socia Proserpine, H. Cer. 419.
 Καλλίχορος, fons Atticæ, H. Cer. 271.
 Καλύνται, at, insulae, prope Coon insulam, B, 677.
 Καλυδών, ὄνος, ἡ, urbs Αἰτολίαe et ager, αἰπεινή, πετρίσσα, ἐρυνή, B, 640; I, 526 sqq.; N, 217; Ξ, 116.
 Καλύψω, οὖς, nympha, Atlantis filia, insulam Ogygiām pos-sidens. Insula et vita ejus describitur ε, 55 sqq. Epitheta: ήγεμός, ἐπιλόχαιμος, δια θέάων, αὐδήσσα, δολέσσα (η, 245). Solus ad eam ex naufragio servatus Ulysses, benignissime excipitur, η, 253 sqq., adeo ut eum maritum sibi optet Calypso. Sed octavo anno per Minervæ consilia (α, 48 sqq., 81 sqq.) eum dimittere jubetur, ε, 11 sqq., gravate imperium accipit, eumque adjuvat in rate facienda, 85 sqq. Conf. θ, 452 sq.; τ, 29 sq.; μ, 447 sqq.; ψ, 333. — Socia Proserpine, H. Cer. 422 (μερόσσα). — *Telēdamus filius Ulyssis ex Calypsonē, si fides Eustathio, Teleg. p. 601, a.*

Κάλχας, αντος (voc. Κάλχαν, A, 86), Thestoris f., vates in exercitu Graecorum ad Trojam. Vaticinia ejus, A, 69 sqq.; B, 322. Ei adsimilat se Neptunus, N, 45 coll. 70 sqq. — *Prodigia explicata et vaticinatur in priore conventu herorum Autide*, Cypr. p. 582, a. *Dianæ tram aperit*,

Iphigeniae immolatione placandam, ib. p. 582, b. Per destri itinere reddit usque ad Colophonem, ubi moritur et sepelitur, Nost. p. 584, b.
 Κάμειρος, δ, urbs insula Rhodi, ἀργινόεις, B, 858.
 Καπανέως, ἡς, princeps Argivorum, pater Stheneli, E, 319; ἀγαλετός, B, 564; κυβάλιμος, Δ, 403. Fulmine occisus ab Jove, Batr. 284.
 Καπανηίδης, οὐ, Capanei f., Sthenelus, E, 109.
 Καπανήιος οὐδε, idem, Δ, 367; E, 108, 241.
 Κάπτης, ως, pater Anchise, Υ, 239.
 Καρδαμύλη, urbs Messeniae, I, 150, 292.
 Κάρης, ὄν, Asiae populus, βαρδαρόφωνοι B, 867; K, 428.
 Κάρησος, fluvius Troadis, M, 20.
 Κάρπαθος, insula Carpathii maris, θνεμόσσα, H. Ap. 43. — V. Κράπαθος.
 Κάρυτος, ἡ, urbs Eubœæ, B, 539.
 Κάσσος, ἡ, insula Αἴγαε maris, B, 676.
 Κασσάνδρη, filia Priami, pulcerrima, ab Othryoneo petitur ἀνάδονος, N, 365 sqq. Ικλην χρυσὴ Αρροδίτη, Ω, 699. Capta Troja in præmium cessit Agamenonni; et una cum eo a Clytemnestra est interfecta, λ, 421. — *Futura prædictit, Paride in Laconiam navigante, Cypr. p. 581, b. Minerva supplex ab Ajace Oilei abrepta*, II. Exc. p. 584, a.
 Καστιάνειρ, Thracie principis filia, ex qua Priamus genuit Gorgyliionem, Θ, 305.
 Κάστορ, ορος, 1) Ledæ et Tyndarei s. Jovis f., frater Pollucis et Helenæ, mortuus, dum res Iliadis gereguntur, Γ, 237 (Ιπτόδαμος), 243 sq. Vivit tamen post mortem cum Polluce, λ, 299 sqq. Hymni in eos 16 et 32. — *Castor et Pollux Idæ et Lyncei boves abigentes deprehensi; ille occiditur ab Idæ, quem Pollux cum Lynceo interficit: inde Jupiter iis ἑτερήμερον ἀνανασίαν tribuit*, Cypr. p. 582, b. *Castor θυντός, fr. 2, p. 592. A Lynceo in queru latens detegitur et vulneratur, fr. 8, p. 593. Ab Aphidno vulneratus*, Cycl. p. 601, a. — 2) Hylaci f., Cretensis filius, ξ, 204.
 Καταλλῶθεν βαρεῖαι, Parcae, η, 197.
 Καύκωνες, populus 1) Asiæ, in Bithynia, K, 429; Υ, 329. 2) Peloponnesi, γ, 366, μεγάθυμοι.
 Κανθριός, Cayster, fluvius Asiæ, B, 461.
 Καφηρίδες πέτραι, in extrema Eubœæ, ubi Ajax Oilei peritit, Nost. p. 584, b.
 Κεάδης, αο, Ceadæ f., Træzenus, B, 847.
 Κεβρήνοις ἀνδρες, incole Cebrenis, oppidi Troadis, Ep. 10, 4.
 Κεβρίηνς, αο, auriga Hectoris fortissimus, filius nothus Priami, Θ, 318; Α, 521 sqq.; M, 91 sq.; N, 790. A Patroclio occisus; inde ingens de ejus corpore certamen, II, 727-782.
 Κελαδενή, epitheton Diana, pro proprio nomine, Φ, 511.
 Κελάδων, οντος, rivus Elidii, ὠκύρος, H, 133.
 Κελατινεψής, Jovis epitheton, pro nom. proprio v, 147, et alibi.
 Κελεδός, οιο, Eleusinis f., rex Eleusinis, in cuius domum Ceres venit post errores, 96, 105, 146, 184, 233, 295 (εὐρεθής), 475 sqq., ubi eum sacra sua docet.
 Κένταυροι, natio Thessaliæ, circa montes Pelium et Ossam. Quorum Chiron δικαίοτας, Δ, 831. Conf. Ep. 14, 17. Eorum bellum cum Lapithis, in quo tota Centaurorum gens deleta est, φ, 295-304. Batr. 171.
 Κεφαλλήνες, Cephallenia insularis habitatores, in ditione Ulyssis, B, 631 (μεγάθυμοι); δ, 330; υ, 210; ω, 355, 378, 427.
 Κέφαλος, Deionis f., Procri uxorem insciens interficit, a Cadmeis expiatur eosque a Teumessia vulpe liberatur, Epig. fr. 3, p. 589. *Clymenen uxorem duxit et ex ea Iphicum genuit*, Nost. fr. 3, p. 600.
 Κηναῖον, promontorium Eubœæ, H. Ap. 219.
 Κήρη, ήρος, ἡ, et al. Κήρες, fatum, fatalia, θενάτοι, B, 302,

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- 834; et alibi passim cum epithetis κακή, δλοή, στυγερή, μέλαινα, denique βίαια, H. 7, 17.
Κήρυνθος, ἡ, urbs Eubœæ, ἔφαλος, B, 538.
Κήτειοι, Mysiae populus, λ, 521.
Κηφισία, ίδος, λίμνη, lacus Copaicus in Boeotia, E, 709; H. Ap. 280.
Κηφισός, Phocidis fluvius, ίδος, B, 522.
Κιανοί, Bithyniae gens, *Hylam querunt et obsides dant Herculi*, Min. fr. 4, p. 591.
Κίκονες, gens Thraciae. Auxilium tulerant Trojanis, B, 846; P, 73. Hinc Ulysses eos in redditu suo pro hostibus habuit, et malo eventu diripit, τ, 39-66, 165; ψ, 310.
Κίλικες, antiquitus habitantes in Mysia magna, pars imperii Trojani, Z, 397, 415.
Κίλλα, urbs Troica, ζαθένη, A, 38, 452.
Κιμμέριοι, prope Oceanum, ad Occidentem, λ, 14.
Κινάθων, ab nonnullis pro *Oedipidae scriptore habeatur*, fr. 1, p. 586. Kinaθων ἐν Ἡράκλειᾳ, Min. fr. 4, p. 591. *Lacedæmonius*, ab nonnullis pro *parva Iliadis scriptore habitus*, fr. 2, p. 595.
Κίνυρης, οὐ, rex Cypri insulae, A, 20.
Κίρηνη, Solis et Perses filia, in insula Αἴανα, x, 135-139. Veniente ad eam insulam Ulysses cum unica nave reliqua, socii missi ad speculum, 203 sqq., invenerunt circa domum Circes cicuratos lupos, aliasque seras, ipsam texentem canentemque, 210 sqq. Haec in porcos mutabat socios Ulyssis, uno excepto, 233 sqq. (πολυφράμαχος, 276, Ep. 14, 15), qui haec nuntiat Ulyssi. Cui ad eam proficiens Mercurius monstrat remedium, 277 sqq. Circe vincitur, socios liberat et Ulysses anno tempore apud eam manet, consilia de iis quæ facienda sint accipiens, 308 sqq., ubi v. plura. Redit ad eam ab inferis, μ, 3, sqq., et dimittitur bene monitus, 39-143. Docetur ab ea nodum insolubilem, θ, 448. ψ, 321. Epitheta, ἐπιλοχαῖς, δεινὴ θέας, αὐδῆσσα, διαθέαν. — *Filius ejus ex Ulysse Telegonus*, patre per ignorantiam occiso, ipsi advehit corpus ejus, Penelope et Telemachum, cui nubit, Teleg. p. 585, a. *Quod ex Nostis assert Eustath.*, fr. 8, p. 600.
Κίσσης, ίδος, Cissei filia, Theano, ζ, 299.
Κίσσης, δ, princeps Thracie, Theanus pater, Λ, 223.
Κλάρος, Ionie oppidum, αἰγάλεσσα, H. Ap. 40; ἀμπελόσσα, H, 8, 5.
Κλειστίκη, Celei regis filia, H. Cer. 109.
Κλείτος, 1) Trojanus, Pisenorii f., O, 445 sqq., 452. 2) Mantii f., Melampi nepos, pulcer juvenis ab Aurora raptus, o, 245 sqq.
Κλεόβουλος, Trojanus, ab Ajace occisus, Π, 330.
Κλεοπάτρα, Marpessæ filia, uxor Meleagri, καλὴ, I, 552 sqq.
Κλεωναὶ, oppidum Argolidis, εύκτιμαν, B, 570.
Κλονίος, Alectoris f., unus eorum qui Boëtos ducebant, B, 495; occisus ab Agenore, O, 340.
Κλύμενη, 1) ministra Helenæ, βοῶπις, Γ, 144. 2) Una Nereib, Σ, 47. 3) Uxor Phylaci, mater Iphichī, λ, 326. — *Minyæ filia*, Cephalı uzor, Nost. fr. 3, p. 600.
Κλύμενος, rex Minyarum, sacer Nestoris, γ, 452.
Κλυταιμήστρη, soror Helenæ, uxor Agamemnonis, δια, A, 113. Ab Ἐγισθῳ seducta, redeuntem maritum interfecit, ab Oreste filio interficitur, γ, 263 sqq.; λ, 409 sqq. Cassandra ipsa interfecit, 422. — *Cum Ἐγισθῳ occidit Agamemnonem et ab Oreste occiditur*, Nost. p. 584, b.
Κλυτίης, οὐ, Clytii f., 1) Dolops, Λ, 302. 2) Piraeus, ο, 539.
Κλυτίος, 1) Trojanus senex, frater Priami, Γ, 147; O, 419, 427; Υ, 238. 2) Ithacensis, pater Piræi, π, 327.
Κλυτομῆδης, εος, Enopis f., nobilis pugil Graecus, Ψ, 634.
Κλυτόνης, nobilis Phœax, θ, 119, 123.
Κνίδος, ἡ, Asiae min. urbs, αἰπεινὴ, H. Ap. 43.
Κνωπός, ἡ, urbs Crete, magna, B, 646; Σ, 591; τ, 178; H. Ap. 475 (πολυδένδρος), 396 (Μινώτος).
- Κοῖος**, οὐ, Titan, Letona pater, H. Ap. 62.
Κοίρανος, 1) Lycius, ab Ulysse occisus, E, 677. 2) Socus Merionæ, P, 610 sqq.
Κολοφῶν, ὄντος, ἡ, urbs Ioniæ, ubi Calchas sepultus, Nost. p. 584, b.
Κοπρεὺς, ίδος, Mycenæus, Periphætæ pater, Eurysthei præco, Ο, 639 sqq. — *Haliartī rex*, Theb. fr. 6, p. 588.
Κόραχος, πέτρα, locus in Ithaca insula, ν, 408; ω, 150.
Κόρινθος, urbs Argiva, ἀφειδὲς, B, 570. **Κορινθός**, Ν, 664. Conf. Ερύρη.
Κόροιδος, ad Cassandræ ipsi desponsatae nuptias Trojam veniens, a Diomede occiditur, Il. parv. fr. 19, p. 598.
Κορυνίτης, οὐ, cognomen Areithoi, H, 9, 138.
Κορυνίας, urbs Boeotiae, B, 503.
Κορυνίς, ίδος, Phlegye filia, mater Esculapii, H. 15, 2.
Κόρωνος, Cænei f., ὑπέρθυμος, B, 746.
Κουρῆτες, antiqui habitatores regionis Pleuronicas in Aetolia, de quorum bello cum Aetolis I, 529 sqq. — *In hoc bello auxiliatur iis Apollo*, Min. fr. 5, p. 590.
Κόων, ωνος, Antenoris f. major natu, caesus ab Agamemnone, Α, 248 sqq.; T, 53.
Κόως, Cox insula, εὐναιούμην, Ξ, 255; Ο, 28; H. Ap. 42.
Κρανάνη, insula, ubi Paris cum Helena primum nuptias fecit in fuga, Ι, 445.
Κράπτας, Carpathus insula, B, 676.
Κραταύτης, ίδος, mater Scyllæ monstri, μ, 124. Conf. λ, 597.
Κρειοντιάδης, οὐ, Creonis f., Lycomedes, T, 240.
Κρίανων, οντος, 1) rex Thebarum, λ, 269 (ὑπέρθυμος). 2) Pater Lycomedis, I, 84. — *Prioris filius Hæmon*, Οδ. fr. 3, p. 587.
Κρεψφύλος, Samius, qui Οἰχαλίας θλωσιν scripsisse ferebatur; v. fr. 1, p. 590.
Κρηθεύς, ίδος, Άσοι f., ex Tyro uxore pater Άesonis, Amythaonis et Pheretis, λ, 237, 258 sq.
Κρήτων, ωνος, princeps Graecus, Dioclei f., occiditur una cum fratre ab Αέναι, E, 542 sqq., ubi v. ejus genealogiam.
Κρῆται, al. V. Κρήτη.
Κρῆτες, Cretenses, Γ, 230 sq.; Δ, 351; Ε, 205, etc.; H. Ap. 396, 463 H, 517, ubi Apollinis Delphici sacerdotes fiunt. Χαλκοχίτωνες, I, 255. Sub Idomeneo, B, 645, etc. Έτεόχρητες, τ, 176.
Κρήτη, ή, ει αι Κρῆται (ξ, 199; π, 61, εὐρεῖαι), insula Creta, ἐκατόπολις, B, 649; 90 urbium, τ, 174, καλὴ και πίειρα, 173, ubi v. plura; εὐρεῖα, Ν, 453; ν, 256, 260; ξ, 252, 300. Conf. γ, 291; λ, 323; ρ, 523; H. Ap. 70, 470. Κρήτηθεν Γ, 233; H. Cer. 123. Κρήτηθεν, τ, 186.
Κρίσα, urbs et regio Phocensium, ζαθένη, B, 520. Ubi positum sacrum Apollinis Delphici, H. Ap. 269, 282 sqq., 431 sqq. (εὐδείλος, ἀμπελόσσα). Incolæ Κρησσοῖς, ib. 446.
Κροῖσος, Trojanus, a Megele occisus, O, 523.
Κρούκηια, τὰ, locus in ditione Ulyssis, B, 633.
Κρονίδης, αι ει εω (H. Cer. 416; H. 32, 2), Saturni f., Jupiter, passim.
Κρονίων, ωνος (ονος, Ξ, 247; λ, 620), idem, passim.
Κρόνος, Saturnus, pater Jovis et Junonis, ἀγκυλομήτης, B, 205, 319; Δ, 59; Ε, 721; Θ, 383, 415; Ι, 37, etc. φ, 415. Ab Iove ad inferos detrusus, Θ, 479 sqq.; Ξ, 203, 274; Ο, 225. Tres filii ex Rhea uxore, Ο, 187 sq. — *In equum mutatus*, Chironem centaurum genuit, Titan. fr. 4, p. 595.
Κρουνοί, fons et regio Eliidis, ο, 295; H. Ap. 425.
Κρόμηνα, urbs Paphlagoniae, B, 855.
Κρέατος, Actoris s. Neptuni f., Euryti frater, B, 621. Pater Amphimachi, N, 185.
Κτήσιος, Ormeni f., princeps insulae Syrie, pater Eumæi, ο, 413.

- Kτήσιτος**, unus proorum ex insula Same, ν , 287 sqq.; occiditur, χ , 279, 285 sqq.
- Κτύμην**, soror Ulyssis, σ , 362 sqq.
- Κναοχάίτης**, οὐ, Neptuni epitheton, pro nomine proprio Γ., 144.
- Κόθωνες**, populus Cretensis, γ , 292; τ , 176.
- Κνέρέας**, Venus, θ , 288; σ , 192; H. Ven. 6, 176, 288; H. 5, 18; 9, 1.
- Κόνηρα**, τὰ, insula prope Cretam, et urbs ejusdem, ζάθεα, Ο., 432; ι , 81. Κυθήροθεν, Ο., 438.
- Κυθήριος**, Qui est ex insula Cythera, Κ., 268; Ο., 431.
- Κύλλος ἐπίκος**, ejus reliquiae, p. 581-601.
- Κύκλωψ**, ωπος. Κύκλωπες, populus immanis (in Sicilia, ut veteres statuunt), de quorum terra et moribus ι , 106 sqq.; 275 sqq. Molesti erant Phaeacibus, ζ, 5 sqq. (ὑπερηνόρεοντες). Ad unum ex iis, Polyphemum, Neptuni filium, qui simpli. Κύκλωψ dicitur ab Hom., venit Ulysses cum sociis aliquot; quorum sex ille comes, temulentus vino Ulyssis, exsiccatur, et dolose fugientis navem axis incessit: ν . ι , 193-568. Conf. α , 69; β , 19; κ , 200; μ , 209; ν , 19; ψ , 312; η , 206. — Κύκλωπες tres geniti ex Γῇ et Urano, Cyclo. p. 581, a.
- Κύνος**, 1) Neptuni f., ab Achille interfectus ad Trojam in primo prælio, Cypr. p. 582, b. 2) Martis f., ab Hercule cursu equestri victus, Theb. fr. 6, p. 588.
- Κυλλήνη**, mons Arcadiæ, B., 803. Ubi Mercurius natus, H. Merc. 2, 142, 228, 337; H. 17, 2.
- Κυλλήνιος**, Cylleenus: Otus, Ο., 518. Frequens Mercurii epitheton, ω ; 1; H. Merc. 304, 387; (pro nom. proprio, 318, 408); H. 17, 1. Τέμνος Κυλλήνον, H. 18, 31.
- Κυλλοποδίων**, Vulcani nomen, Σ , 371; Υ., 270; Φ., 331.
- Κύμη**, Asia minoris urbs, αἰτενὴ, Ep. 4, 16. Conf. 1, 2.
- Κυμόδων**, una Nereidum, Σ , 39.
- Κυμοθόν**, Nereis et ipsa, Σ , 41.
- Κύνθος**, adj. Κύνθος δύος, H. Ap. 17.
- Κύνθος**, δ, mons insulae Deli, ubi nati Apollo et Diana, H. Ap. 26, 141 (παιταλέας).
- Κύνος**, δ, urbs Locorum, B., 531.
- Κυπαρισσίεις**, ήντος, δ, urbs in ditione Nestoris, B., 593.
- Κυπάρισσος**, δ, oppidum Phocensium, B., 519.
- Κύρια ἐπη**, in Cyclo. De his p. 581 sq., ubi argumentum habet. Fragmenta p. 591-595. Alii Κύρια scribent, p. 581, a.
- Κύπρις**, ίδος, Venus, E., 330, 422, 458, 780, 883; H. Ven. 2.
- Κυπρογενεῖς** Κυθέρεια, Venus, H. 9, 1.
- Κύπρος**, δ, insula, sacra Veneri, δ , 83; θ , 362; ρ , 442 sq., 448; H. Ven. 28, 68. Κύπρονδε, Λ., 21.
- Κύπρος**, δ, urbs Paphlagonia, B., 853.
- Κύρος**, δ, urbs Perrhaebia, B., 748.
- Κωκωτός**, fluvius Orci, χ , 514.
- Κῶπαι**, ὄν, vicus Boeoticus, B., 502.
- Κώρυκος**, Ioniæ promontorium, Κωρύκου ἄκρα κάρηνα, H. Ap. 39.
- Κώξ**, δ, acc. Κῶν, insula et urbs ejus, Εὔρυπύλοιο πόλις, B., 677. Conf. Κώκες.
- Α**
- Δάσα**, δ, oppidum Laconicum, B., 585.
- Δαέρης**, εος, 1) princeps Myrmidonum sub Achille, pater Alcimedontis, Η., 197; P., 467. 2) Aurifaber Pylius, Υ., 424 sqq.
- Δαέρης**, εο, Arcisii f. unicus (π , 118), pater Ulyssis, πατνυμένος, ω , 374, ήρως alibi. Vita ejus post abitum filii, α , 189 sqq. Ei ταρφίον Penelope texebat, β , 99; τ , 144; ω , 133. Luctus ejus gravissimus ob filium λ., 187-196; σ , 352-358; π , 138-145. Emerat Eurykleam, α , 429 sqq., Eumæum, σ , 482. Suo labore agrum ex inculto fecerat cultum, arboribus conseruat, etc., ω , 205-270. Ulysses se ei agnoscendum præbet, 320 sqq. A Minerva decoratus, 367 sqq. armatur contra patres procorum, et occidit Eupithem, 498 sqq.
- Δαεριάδης**, εω, Laertæ f., Ulysses, Γ., 200; Ι., 308; Τ., 185; Ψ., 723; ι , 19; μ , 378; τ , 336; χ , 185, 191, etc.
- Δαιστρύονες**, ον, natio immanis, vel Siciliæ, vel Italiae inferioris, χ , 119, ubi 11 naves et multi socii Ulyssis perire. V. 81 sqq.
- Δαιστρυονίη**, Laestrygonum urbs, τηλέπυλος, χ , 82; ψ , 318.
- Δαιστρυὸν**, Antiphates, χ , 106, 199.
- Δαχεδάίμον**, ονος, urbs et regio, κοιλη, κητώεσσα, B., 581; δ , 1; Γ., 239, 244, 443; $\delta\alpha$, γ., 326; δ , 702; ν , 440. Conf. δ , 802 sqq. Εὐρύχορος, χ , 414; σ , 1; φ , 13.
- Δαχωνίς**, ίδος, γαῖα, Laconia, H. Ap. 410.
- Δάμος**, Neptuni filius, Laestrygonum princeps, χ , 81.
- Δαιμετίδης**, ον, Lampi f., Dolops, Ο., 526.
- Δαιμητήν**, filia Solis ex Neæra, cum sororibus ejus greges sacros pascens, μ , 132 sqq., 375.
- Δάμπος**, 1) frater Priami senex, Dolopis pater, Γ., 147; Υ., 238. 2) Equus Hectoris, Θ., 185. 3) Equus Aurora, ψ , 246.
- Δαύγονος**, 1) Onetoris f., Trojanus, a Merione occisus, ΙI., 604. 2) Biantis f., ab Achille, Υ., 460.
- Δασδάμας**, αντος, 1) Antenoris f., ab Ajace occisus, O., 516. 2) Alcinoi f., ἀγαπήνωρ, η , 170; θ , 116 sqq., 130 sqq., 141 sqq., 207 sqq., 369 sqq.
- Δασδάμεια**, filia Bellerophontis, mater regis Sarpedonis ex Jove, morte præmatura extincta, Z., 197 sqq.
- Δασδίκη**, ι filia Priami pulcherrima, Γ., 124; Z., 252. 2) Agamemnonis filia, I., 145, 287.
- Δασδόχος**, 1) Antenoris f., cuius formam induit Minerva, Δ., 87. 2) Græcus, socius Antilochi, P., 699.
- Δασδόνη**, Altæ filia, mater Lycaonis, Φ , 85 sqq.; X., 48.
- Δασκόνων**, αντος, *sacerdos Trojanus, cum puerorum altero. A draconibus enectus*, II. Exc. p. 584, a.
- Δασομεδοντιάδης**, ον, Laomedontis f., Lampus, O., 527.
- Δασμέδων**, δοντος, rex Trojanus. Genealogia ejus, Υ., 230-240. Ἀγαυός, Ε., 269; Ψ , 348, ubi de equis ei ab Jove datis. Ob quos Hercules cepit Trojam ex improviso, et diripuit, E., 640 sqq. Neptunus et Apollo struxerant ei muros, H., 452; hic etiam pecora ei pavit: sed eos Laomedon fraudavit mercede, Φ , 443-457. Ejus filius Bucolion, Z., 23. — *Pro Ganymede filio auream vitem accipit ab Jove*, II. parv. fr. 3, p. 595.
- Δαττίδαι**, gens antiqua Thessaliam, cuius de bello cum Centauris narratur φ., 295-304. Conf. A., 266 sqq., M., 128, 181.
- Δάριστα**, urbs Pelasgica in Αεolia, ἡριθωλαξ, B., 841; P., 301.
- Δεισάριτος**, Arisbantis f., occisus ab Αenea, P., 344.
- Δειώδης**, εος, procul, ceteris minus improbus, θυσικός, φ., 144-166, ubi primus tentat arcum. Deprecatur mortem, sed occiditur, χ , 310-329.
- Δειώχριτος**, procorum unus, Euenoris f., β., 242-257; occiditur, χ , 294 sqq.
- Δεκένη**, τὸ, Troadis promontorium, Σ., 284; H. Ap. 217.
- Δελεγες**, οι, socii Trojanorum, quos ducebat Αeneas, K., 429; Υ., 96; Φ , 86 (φιλοπτόλεμοι).
- Δεοντίς**, ήος, Coroni f., dux Graecus, B., 745 (διος Ἀρηος); pugnat, M., 130, 188; Ψ , 837, 841. — Pedestri itinere redit, usque ad Colophonem, Nost. p. 564, b.
- Δεσθίς**, ίδος, Lesbia, I., 129, 271.
- Δέοβος**, δ, insula et urbe ejus, δύκτιμην, I., 129, 271 (ab Achille capta); δ., 342; ρ , 133; Ω., 544; ήγαδη, H. Ap. 37. Δεσθόδεν, I., 864. — *Ibi Achilles sacra facit ob ceterum Thersitæ*, Αθ. p. 583, a.
- Δίσχης**, Mytilenæus (aliter Pausan., p. 598, a), εγις

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- Illes minor cum Excidio adjuncto*: p. 583, b; fr. 13 sqq., p. 597 sqq.
- Λευκάδιος, *Icarii f.*, cum patre rex Acarnaniae, *Alcm.* fr. 9, p. 589.
- Λευκάς, ἄσος, πέτρη, saxum Epiri, prope Orcum, ω, 11.
- Λευκή, *insula*, in *Ponto Euxino*, ad ostia *Borysthenis*: *eo abripitur a matre Achilles de rogo*, *Aeth.* p. 583, b.
- Λευκίππη, nympha, socia Proserpine, H. Cer. 418.
- Λεύκιππος et Λευκίπποι δάμαρ, Ap. H. 211.
- Λευκόθη, filia Cadmi, ante dicta Ino, data tēnia opem tulit Ulyssi in mari periclitanti, ε, 333 sqq.
- Λεῦκος, socius Ulyssis ad Trojam, Δ, 491.
- Δήδη, Thestii filia, Tyndarei uxor, Dioscurorum mater, λ, 298 sqq.; H. 16, 3; 33, 2.
- Λῆθος, Teutami f., Pelasgus, Hippothoi et Pylei pater, B, 843; P, 288 sqq.
- Δήϊτος, dux Bœotorum, Alectryonis f., B, 494; Z, 35; N, 91; P, 601.
- Δήλαντον τεῖλον, in insula Eubœa, H. Ap. 220.
- Δήμος, ἡ, insula. Vulcanus eo dejectus, A, 593 sq. Ibi relietus Philoctetes, B, 722 (*ἡγαθέντι, ut Φ.*, 58, 79). Graci ad Trojam inde vīnum accipiebant, H, 467 - 475. Profici-sentes ad Trojam ibi aliquamdiu manserant, Θ, 230 - 234. Juno ibi Somnum reperit, Ξ, 230 sq. Δήμου δῖστο, Ε, 281; ἐντίμενον πτολεύθρον, θ, 283 sq.; ἐντιμένη, Φ, 40; ἀμφιθάλεσσα, Ω, 753; H. Ap. 36. — *Ibi relinquitur Philoctetes*, *Cypr.* p. 582, b. *Eo Lycaonem vendit Patroclus*, *ibid. Reducitur inde Philoctetes*, *Il. min. p.* 583, b.
- Δητοῖς, οὐ, Latona f., Apollo, H. Merc. 158, 253, 261, 403, 505, etc.
- Δητώ, οὐ, Latona, mater Apollinis et Diana, de quorum natu et matris erroribus H. Ap. 25 - 120. Hymnis canitur apud Delios, 159; H. 27, 19 (*χαλλισφόρος*). A, 9, 36; E, 447; Ξ, 327 (*τριψύδης*); Π, 849; T, 413; Ζ, 106; λ, 318. Auxiliatur Trojanis, Υ, 40; eique obstat Mercurius, 72; Φ, 497 - 504, ubi colligit Diana sagittis. Ei, καλλιπρέψῃ, se aequiparat Niobe, Ω, 807. A Tityo tentata, λ, 580 sq. — *Ei sacra facit Achilles de cersum Thersiten*, *Aeth.* p. 583, a. *In eam peccat Amphion*, *Min. fr.* 2, p. 190.
- Διδηνη, Africæ pars, δ, 85; ξ, 295.
- Δικύνιος, frater Alcmenes, a Tlepolemo occisus, B, 663.
- Δίλασι, urbs Phocensium, ubi fontes amnis Cephissi, B, 523. Διλαίηθεν, H. Ap. 241.
- Διμώρεις, una Nereidum, Σ, 41.
- Δινδος, urbs Rhodi, B, 656.
- Δίνος, fortasse cantici nomen, Σ, 570.
- Διται, οὐ, Jovis filiae, Ates sorores, I, 502 sqq.
- Διοχροι, gens Græciæ, in bello Trojano sub Ajace Oilei duce, B, 527 - 535, ubi et urbes eorum. N, 686, 712 sqq.
- Διγχεύς, έος, *Apharei f.*, frater Ide, doves ejus a Diocuris abiguntur et ipse a Pollice occiditur, *Cypr.* p. 581, b; postquam Castorem, in queru latitantem, acutissimo visu dexterat et vulneraverat, fr. 8, p. 593.
- Δύκατος, δ, urbs Crete, ἀγινόδεις, B, 647.
- Δυκάδων, οὐος, 1) pater Pandari, B, 826; Δ, 89; E, 95, 193, 197, etc. 2) Priami f. ex Laothoe, Υ, 84, ubi genealogia ejus. Γ, 333; Υ, 81; Φ, 34 sqq., ubi de captivitate ejus ante Iliadis tempora. Occisus ab Achille, 114 sqq.; X, 46; Ψ, 746. — *Eum in Lemnum vendit Patroclus*, *Cypr.* p. 582, b.
- Δυκηγενής, έος, Apollinis epitheton, Δ, 101, 119.
- Δυκίτη, regio Asiae minoris: cuius reges Sarpedon et Lycaon, B, 877; E, 173, 479, 645, etc.; ἄριστας, P, 172; εὐρεῖα, Ζ, 173, 188, 210, etc. Apollini sacra, H. Ap. 179. Δυκηνᾶ, Ζ 168, 171. Δυκίθεν, Ε, 105.
- Δύκιοι, Lycii, a Sarpedone et Glauco ducti, B, 876; Z, 194; H, 13; K, 430; M, 330, etc.; ἄριστας, Θ, 173. Ut sociorum præcipui saepe cum Trojanis nominantur pro universis auxiliis, e. c. Δ, 197; Z, 78; A, 285 sqq.; O, 424 sqq.
- Δυκομήδης, οὐος, dux Græcus, Creontis f., I, 84; M, 366; P, 345 sqq.; T, 240. — *Ab Agenore vulneratus in expugnanda Troja*, *Il. parv.* fr. 17, p. 598. Alius, Scyri rex, cuius filia Deidamia, *Cypr.* p. 582, a.
- Δυκόδρομος, 1) Dryantis f., rex Edonorum, persecutus Bacchum et mitrices ejus κατ' ἡγάθον. Νοστίον, Z, 130 sqq. (*ἀνδρόρομος Δυκούρτου*, 134). 2) Rex Arcadiæ, qui dolo interficerat Areithoum clavatorem, H, 142 - 149.
- Δυκόφοντης, οὐος, Trojanus, a Teucro occisus, Θ, 275.
- Δύκος, cuius filia ab Epopeo viliata, *Cypr.* p. 582, a.
- Δυκόφρων, οὐος, Mastoris f., Cytherius, famulus et ικέτης Ajacis, ab Hectore occisus, Ο, 430 - 441.
- Δύκτος, ή, urbs Cretæ, B, 647; P, 611 (*δύκτημένη*).
- Δύκων, οὐος, Trojanus, a Peneleo occisus, II, 335 - 341.
- Δυρνηδός, ή, urbs Mysie, quam expugnavit Achilles ex eaque abduxit Briseidem, B, 690 sq.; T, 60; Y, 92, 191 sqq. — *Pluribus hoc narrabatur in Cypris*, p. 582, b.
- Δύσανδρος, Trojanus, ab Ajace occisus, Δ, 191.
- Δυτοφάγοι, populus Libyæ, a quibus vi abegit Ulysses socios, loti suavitate captos, ι, 84 - 102; ψ, 311.

M

Μάγνητες, gens Thessala, B, 756.

Μαῖα, Atlantis filia, Mercurii mater, H. 17, 2 sq.; H. Merc. 3, 19, 89, 183 etc. Gen. Μαίαδος, a nom. Μαίας, ξ, 435 et frequentissime in H. Merc. Μαίαδα καλλιπέλλον, 57.

Μαίανδρος, fluvius Ioniæ, B, 869.

Μαϊμαλίδης, οὐος, Mæmali f., Pisander, II, 194.

Μαίρα, 1) una Nereidum, Σ, 48. 2) Proet et Antæ filia, λ, 326. — *Quae virgo mortua est*, *Nost. fr.* 5, p. 600.

Μαίσιον, οὐος, Ηεμονίς f., ab Eteocle ad occidendum Tydeum missus, Δ, 394 sqq.

Μάκαρ, αρρ., antiquus rex Lesbi, Ω, 544; H. Ap. 17.

Μάλετα, ή, ι, 80; H. Ap. 409, et al. Μάλεια, promontorium Laconia, γ, 287; δ, 514; τ, 187.

Μαντινέα, urbs Arcadiæ, B, 607.

Μάντιος, Melampodis f., ο, 242, 249 sqq., ubi ipsius filii.

Μαραθῶν, οὐος, vicus Attice, η, 80.

Μαργύτης, οὐος, carmen Homericum, cuius fragmenta v. p. 580.

Μάρις, ιος, Lycius, Sarpedonis socius, II, 319 sqq.

Μάρφτησα, Eueni filia, uxor Meleagri, καλλισφόρος, Ι, 552 - 561.

Μάρφων, οὐος, Euanthis f., Bacchi nepos, Apollinis sacerdos, ι, 197 sqq.

Μαρνεία, Thracia urbs, ubi Ulysses in reditu offendit Neoptolemus, *Nost. p.* 584, b.

Μάστης, ητος, δ, urbs Argolidis, B, 562.

Μαστορίδης, οὐος, Mastoris f. 1) Cytherii, Lycophro, Ο, 438. 2) Ithacensis, Halitherses, β, 158; ω, 451.

Μάστωρ, αρρ., Cytherius, Lycophronis pater, Ο, 430.

Μαχάλων, οὐος, Esculapii f., dux et medicus, frater Podalirii, B, 729, ubi eorum urbes. Menelaum sanat, Δ, 193 - 220. Vulneratus sagitta, Α, 505 - 520, 832 sqq.; Ξ, 3 sqq. — *Philocteten sanat*, *Il. parv.* p. 583, b. *Ab Euryypo occiditur*, fr. 7, p. 596. *De ejus dexteritate v. Il. Exc. fr.* 2, p. 599.

Μεγάδης, οὐος, Megē f., Perimus, II, 695.

Μεγαμπεδίδης, αο, Megamedis f., ἀνατ., pater Pallantis, H. Merc. 100.

Μεγαπένθης, εος, Menelai f., quem, absente Helena, ex ministeria genualiter, τηλύγετος, δ, 10 - 12; ο, 100, 103, 122.

Μεγάρη, filia Creontis, Herculis conjux, λ, 269 sq.

Μέγης, ητος, Phylei f. ex sorore Ulyssis, dux Dulichius,

- fortissimus**, B, 627-630. **Pugnat**, E, 69; N, 692; O, 302, 520 sqq.; T, 239. — *Ab Admeto vulneratur in expugnatione Trajæ*, II. parv. fr. 17, p. 598.
- Μεδῶν**, ὄνος, δ, oppidum Beotiae, B, 501.
- Μέδων**, οντος, 1) Oilei filius nothus, dux Methonensium, loco Philocelæ regi, B, 727 sq.; N, 693-697. Occisus ab *Ænea*, O, 332-336. 2) Dux Lycius, Hectoris auspicia sequens, P, 216. 3) Praecox Ithacensis, cum procis versans, sed regiae domini prospiciens et facinora eorum apereiens, δ, 677-715; π, 252, 412; ρ, 172-176. Servatus ex cæde procorum, χ, 357-380; deterret cives a pugna adversus regem, ω, 439-450.
- Μελάπους**, οδος, Amythaonis f. Res ejus v. o, 225-255, collatis λ, 286 sqq.
- Μελανίευς**, ηος, nobilis Ithacensis, Amphimedontis procipater, ω, 103.
- Μελανθεύς**. V. **Μελάνθιος**, 2.
- Μελάνθιος**, 1) Trojanus, occisus, Z, 36. 2) Alius, qui et **Μελανθεύς**, Dolii f., servus Ulyssis, praefectus magno caprarum gregi et aliis servis pastoribus. Studebat procis et maxime Eurymacho; contumeliose vexat Ulyssem, ρ, 212-260, 369 sqq.; υ, 173 sqq. Servit procis, φ, 175-183, 265 sqq. Quibus in pugna adest et Ulyssi ingens creat periculum, χ, 135-200; sed captus dolo, peracta cæde procorum, crudeli afficitur supplicio, χ, 474-477.
- Μελανθώ**, οὐς, Dolii filia, soror Melanthii, educata a Penelope, et liberaliter habita, sed infida dominæ, cum procis faciens, Eury machi concubina, σ, 320-341, ubi Ulyssem incessit; et iterum τ, 60-95. Peracta cæde procorum, supplicio afficitur cum reliquis, χ, 421 sqq.
- Μελανίππη**, Amazon, reginæ soror, occisa a Telamone, Ath. fr. 3, p. 588.
- Μελανίππος**, 1) Trojanus, caesus, Θ, 276. 2) Hicetaonis f., ex Percote veniens, ubi boves paverat, caesus pugnans, O, 546-591. 3) Trojanus, caesus a Patroclo, II, 695. 4) Græcus dux, T, 240.
- Μέλας**, ανος, Porthei f., Εnei frater, Ξ, 117. — *Ejus filii octo*, Alcm. fr. 8, p. 589.
- Μελέαρχος**, princeps Calydoniae, Εnei f., mortuus ante tempora bellii Trojani, B, 642 (ξανθός). Historiæ ejus partem narrat Phoenix, ut *Ætolos* servaverit in bello cum Curetibus, I, 525-595. — *Ab Apolline occisus in eo bello*, Min. fr. 5, p. 590. *Ejus filia Polydora, uxor Prote silat*, Cypr. fr. 13, p. 594.
- Μέλης**, τος, fluvius Ioniae, βαθύσχομος, H. 8, 3; ιερὸς, Ep. 4, 7.
- Μελία**, *Oceani filia*, Cycl. p. 601, b.
- Μελίσσα**, urbs Thessaliae, B, 717.
- Μελίτη**, una Nereidum, Σ, 42. Socia Proserpinæ, H. Cer. 419.
- Μέμνων**, ονος, Aurora ex Tithono f., ad Trojam occiderat Antilochum, δ, 187 sq. *Pulcer*, λ, 522. — *Trojanis auxilio venit cum armis a Vulcano factis, Antilochum interficit, ab Achille interficitur; inde mater ei ab Iove immortalitatem petit*, Æth. p. 583, a.
- Μενέλαος**, Atrei f., rex Lacedæmonis, frater Agamemnonis, Helenæ maritus. Epitheta solita : διοτρεψής, δρητόλος, δουρειλὺς, κυνάλυμος, ἔανθος, βοὴ ἄγανθος. Urbes ejus et copiae in bello Troj., B, 581-590. Ante bellum in Ithaca venit ad evocandum Ulyssem, ω, 116; deinde legatus cum eo Trojam profectus, ad sua repetenda, Γ, 205 sqq., ubi 213-215 de ejus eloquentia; Α, 138-142. Ad fatris concilium venit εὐτόματος, B, 408. Paride provocante Græcorum fortissimum, in pugnam singularem cum eo procedit, Γ, 19 sqq.: que federe ictu committitur, 302 sqq., sed Paris ei a Venere abripitur, quem frustra querit, 449 sqq. Interea a Pandaro insidiouse sagitta vulneratur, Δ, 105 sqq., et a Machaone curatur, 193 sqq.
- Hosti parsurus**, ab Agamemnone prohibetur, Z, 37-53. Ab eodem deterretur a certamine singulari cum Hectore ineundo, H, 92-122. Prae curis insomnis, K, 25 sqq. Ulyssem periculo eripit, Α, 463 sqq. *Pugnat*, N, 581 sqq.; O, 560 sqq.; II, 311, et per totam fere P, pro Patrocli corpore. In ludis lunebris equis certat, Ψ, 293 sqq., 355, 401, 407; cum Antilocho generose expostulat, 422-445, 514-613. Excubias cum Ulysse agit, ξ, 470 sqq. Capti Troja pugnat ad domum Delphobi, θ, 518 sqq. De ejus reditu et erroribus narrat Nestor, γ, 136 sqq., 279-312, et ipse pluribus, δ, 81-92, 351-386. Telemachus ad eum proficiscitur, α, 285, δ, 1, quæ rhaps. tota in domo ejus agitur; eam igitur vide. Fatale Menelao erat transferri in insulas beatorum, δ, 561-569. Telemachus a Menelao cum donis splendidis dimittitur, ο, 44-181; ρ, 76, 116 sq. — *Paridem hospitio excipit et in Cretam avehitur*, Cypr. p. 581, b. *Conf. fr. 9, p. 593. Ab Irise certior factus de iis quæ domi gesta fuerint, cum fratre consultat de bello Trojanis inferendo*, ib. p. 582, a; *ad Nestoremque abit et alios deinde socios colligit*, ibid. *Contumeliose tractat corpus Paridis occisi*, II. parv. p. 583, b. *Helena visa gladium abicit*, fr. 15, p. 597. *A fratre de reditu dissentit*, Nost. p. 584, b. *Post Diomedem et Nestorem avectus, tempestate perdit classem præter quinque naves, quibuscum in Ægyptum advenit*, ibid. *Tandem redit*, ibid.
- Μενεθέν**, ηος, Petei f., princeps Atheniensis, fortissimus, B, 552; Δ, 327. *Turrim in muro Argivorum servat*, M, 331-374. Copias ducit, N, 195, 690; O, 331. — *Præmia accipit excisa Troja*, II. Exc. fr. 1, p. 599.
- Μενέθης**, Græcus, fortis, occisus ab Hectore, E, 609.
- Μενέθος**, 1) Arethoi f., occisus a Paride, H, 8-10. 2) Sperchii f. ex sorore Achillii, II, 173-178, αἰολοθάρηξ.
- Μενοτάρης**, ου (εω, Σ, 93), Mencellii f., Patroclus, A, 307; I, 211; II, 420, 434, 438, etc.
- Μενοτίος**, Actoris f., Opunte, Ψ, 85 sqq., Patroclii pater, cui proficiscunt ad Trojam cum Achille bene præcipit, Α, 765-790. Vivens adhuc decimo belli anno, Η, 14; ei se filium ex bello reductum promiserat Achilles, Σ, 325-331. *Menottiū uīδε*, Α, 604, 607; II, 278, 307, 827, etc.
- Μέντης**, ου, 1) rex Ciconum in Thracia, P, 73. 2) Rex Ta phiorum, amicus Ulyssis, vir prudentissimus, α, 105, 180 sqq., 417 sqq.
- Μέντωρ**, 1) Trojanus, Imbrii pater, N, 171. 2) Nobilis Ithacensis, Alcimii f., Ulyssis amicus, ab eo proficiscente domus ἐπιτρόπος relictus, β, 225 sqq., ubi concionatur. Ejus forma inducta Telemachum comilitur Pylum et Lacedæmonem Minerva, 268, 401 sqq., γ et δ, dum ipse in Ithaca visus, δ, 655 sqq.; ρ, 68. Sic eadem Ulyssem in cæde procorum tuerit, χ, 205-235; ω, 445 sqq., et in seditione patrum eorum, 502-548.
- Μένων**, ανος, Trojanus, M, 193.
- Μερμερίδης** ου, Mermeri f., illus, α, 259.
- Μέρμερος**, Trojanus, occisus ab Antilocho, Ξ, 513. Anti quiorem v. in Μερμερίδης.
- Μέρποτες**, insula: Co habitatores, H. Ap. 42.
- Μέροφ**, οτος, Percosius, vates, B, 831 sqq.; Α, 330 sqq., quo invito filii in bellum exierant.
- Μεσαλίος**, servus Eumæi, ξ, 449, 455.
- Μέσηλης**, ου, ductor Mæsonum, B, 864; P, 216.
- Μέσσην**, urbs Laconiae, πολυτρίχων, fort. i. q. **Μεσσήν**, B, 582.
- Μεσσήτης**, ίδος, ή, fons Thessaliae, Z, 457.
- Μεσσήνη**, urbs, ubi Orsilochus, φ, 15.
- Μεσσήνοις** ἄνδρες, Messenii, φ, 18.
- Μετάνειρα**, Celei uxoris Demophontis mater, ἔόλωνος, βασύ λωνος, H. Cer. 161, 206, 212, 234, 236.
- Μῆδεια**, *Æcta filia: de ea quedam in Minyade*, fr. 7,

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- p. 591. *Mesonem juvenem reddit*, *Nost. fr. 2*, p. 599.
 Μηδεσιάστη, filia Priami notha, Imbrii uxor, N, 173.
 Μηδώνη, eadem quae Μεθώνη, urbs Phthiotidis, Philoctetae sedes, B, 716.
 Μηκυτεύς, ἔος, et ἔως, 1) Talai f., princeps Argivorum, Euryali pater, B, 566; certavit in ludis funebris Edipi, Ψ, 678 sqq. 2) Echii f., Θ, 333; N, 422; occisus a Polydama, O, 339.
 Μηκυτηίαδης, οὐ, Mecistei f., Euryalus, Z, 28.
 Μηλόσοντα, νυμφα, socia Proserpina, H. Cer. 420.
 Μήνη, Luna, i. q. Σελήνη, ταυσίπτερος, H, 32, 1.
 Μήνες, Αἰσθ min. populus, B, 864 sqq.; K, 431. Borus Μήνων, E, 43.
 Μηρούνη, Μεσονί, ἡρατεύη, Γ, 401; Σ, 291; H. Ap. 179 (Apollini sacra).
 Μηρίνης, ὥος, Μαιονί mulier, Δ, 142, ebur tingens.
 Μηρόνης, αο, Moli f., dux Cretensis, regis Idomenei οὐραγὸς, fortissimus, B, 651; Δ, 254; E, 29; H, 165; Θ, 264; I, 83; K, 59, 261 sqq. ubi Ulyssi dat arma; N, 93; pugnat 159 sqq., 246 sqq., 328 sqq., et 479, 528 sqq., 567, 575, 650; Ξ, 514; O, 302; Η, 342, 603 sqq.; P, 258, 610 sqq., 669; T, 239. Praeest litorinibus, Ψ, 112 sqq. Currit certat in ludis funebris, 351 sqq., 528 sqq., 614 sqq.; et sagittis vincit, 860 sqq.
 Μήστων, opos, Priami f., Ω, 257.
 Μίδας, oppidum Beotiae, B, 507.
 Μίδης, εω, rex Brygum in Thracia, cuius tumuli epigramma est Ep. 3.
 Μίλητος, 1) urbs Cariae, B, 868; H. Ap. 42, 180. 2) Urbs Cretæ, B, 647.
 Μίρμας, αντος, mons Ioniae in mare procurrens, ἡμέρας, γ, 172; παταλάς, H. Ap. 39; θύκηρνος, Ep. 6, 5.
 Μίνως, ἄσος, stive *Phocais*, carmen in Cyclo positum, cuius fragmenta v. p. 590.
 Μίνως, οὐ, *Clymenes pater*, *Nost. fr. 3*, p. 600.
 Μίνυας, Quod est Minyaram. Ὁρχομενὸν Μίνυειον, B, 511; Ὄργ. Μίνυητον, λ, 284. Ποταμὸς Μίνυητος, Elidis fluvius, A, 722.
 Μίνωις, Minois. Κνωστοῦ Μίνωτου, H. Ap. 396.
 Μίνως, αος, rex Cretæ, Jovis et Europæ f., N, 450 sqq., ubi posteri ejus; et ε, 178 sqq. (δαριστῆς Διός); ρ, 523. Μίνως accus., Ε, 322; δλούρων, λ, 322. lb. 568 sqq. index apud inferos.
 Μηνησούνη, mater Musarum, H. Merc. 429 sq.
 Μηνίσος, Trojanus, ab Achille occisus, Φ, 210.
 Μοῖρα, Parca, passim, cum epithetis χραται, δλοη, χαλεπη, δυσνυμος. Plur. Μοῖραι semel Ω, 49.
 Μολίόνας, τῶ, Actoris filii, Eurytus et Cleatus, Α, 709, 750.
 Μολίών, ονος, Thymbrai Trojani auriga, Α, 322.
 Μόλος, Cretenis, pater Merionæ, N, 249; K, 289.
 Μόρης, νος, Phrygias, Hippontonis f., N, 792; cæsus, Ξ, 514.
 Μούλιος, 1) Augias gener, occisus a Nestore, bello inter Pylios et Epeos, Δ, 739. 2) Trojanus, occisus a Patroclio, Η, 696. 3) Alius, occisus ab Achille, Γ, 472. 4) Dulichius, Amphiliachi proci famulus, σ, 422 sq.
 Μούσα, Musa, invocatur, α, 1; ω, 62 (Λύγεια); B, 761, et særissime in Hymnis. Θεά Α, 1; θεά, θυγάτηρ Διός, α, 10. Plurall A, 604; B, 484 sqq., 491 (Ολυμπιάδες, Διός θύγατρες); Α, 218, etc. Novem θεισέμενα διτι καλῆ in funere Achillis, ω, 60; conf. H. Ap. 189 sqq. Docent homines, θ, 63, 73, 481, 488; sed Thamyris πάνσαν δούδη, B, 594 sqq. Hymnus in Musas, H, 24. Earum mater Mnemosyne, H. Merc. 429 sq. Μούσαν δεράτοντες, Η, 31, 20. — *Musæ cum Thetide deplorant Achillem occisum*, Ζ. Εθ. p. 583, a. *Thamyris gloriatione eas lædis et punitur*, *Min. fr. 1*, p. 590.
 Μύδων, ονος, rex Phrygiae majoris, cui contra Amazonas irrumptentes Priamus auxilium tult, Γ, 186, ἀντίθεος.
 Μόδων, ονος, 1) Atymnii f., interfectus ab Antilochos, E, 580-589. 2) Trojanus, interfectus ab Achille, Φ, 209.
 Μυκάλη, mons Asiae, e regione Sami, B, 869.
 Μυκαλησός, ἡ, urbe Beotias, εύρυχορος, B, 498; H. Ap. 224.
 Μυκηναῖος, adiect. Ο, 538. Μυκηναῖοι, 643.
 Μυκήνη, 1) urbe Argolidis, δυκτίμενον πτολίεθρον, B, 569, εύρυστικα, Δ, 52, amata a Junone; πολύχρυσος, Η, 180; Λ, 46; γ, 305; φ, 108. Plurali Μυκῆναι, Δ, 376. Μυκήνηθεν, Ι, 44. 2) Inachii filia, δυπλόκαμος, β, 120. — *De hac, Oceanī nepti*, *Cycl. p. 601*, b.
 Μύνης, ητος, vir Briseidis, quem Achilles Lyrnesso (Μύνης πόλει, T, 296) capta occidit, B, 692.
 Μυρίνη (Amazon), πολύσκαρθμος, de cuius tumulo B, 814.
 Μυριδόνες, ον, Thessalie Phthiotidis populus, sub Peleo et Achille, μεγαλήτορες, Τ, 278; φιλοπτόλεμοι, Η, 65; Ψ, 19. Forum urbes, B, 681 sqq. δ, 9; λ, 496. A Patroclio dicuntur in Η.
 Μύρσων, ον, ή, oppidum Elidis, B, 616.
 Μύσοι, Αἰσθ minoris populus, B, 858; K, 430 (ἀγέρωχοι); Ξ, 512 (χαρτερόβιοι); Ω, 287; Ν, 5 (ἄγριμοι), quo potestremo l. nonnulli Thracian gentem intelligent.
 Μώμος, deus, σύμβολος *Jovi*, in *Cypriis*, fr. 1, p. 591, nisi hoc aliunde petitum.

N

- Νάξος, insula Cycladum, H. Ap. 44.
 Νάστης, ου, dux Carum, B, 867, 870 sq.
 Ναυβολίδης, ου, nobilis Phœax, θ, 116 sq.
 Ναυβολίδης, αο, Nauboli f., Iphitus, B, 518.
 Ναυσίθεος, Neptuni f., princeps Phœacum, ducens suos ex vicinia Cyclopum in insulam Scheriam, η, 56-63; ζ, 7-11. Vaticinium ejus, θ, 564-571.
 Ναυσικά, Alcinoi regis filia virgo, quam per quietem jubet Minerva vestimenta lavatum vehere ab illis insulae, in quo Ulysses procubuerat; vehitur cum ancillis; opere facto ludunt; quo strepitu expperrectum Ulyssem lavacro, veste et cibo recreatum et diligenter admonitione in urbem dicit: ν. totam ζ. Adest in convivio, θ, 457-468.
 Ναυτεύς, έως, nobilis Phœax, θ, 112.
 Νείρη, νυμφα, ex qua Sol genuit duas filias, μ, 133 sq.
 Νεδος, fluvius *Ægypti*, ab Homero δ Αἴγυπτος dictus. Ad eum armantur *Danaï filiæ*, *Dan. fr. 1*, p. 586.
 Νέμεσος, εως, Jove persequente, in omnis generis animalia se permutat; inde capta, Helenam ex eo concipit, *Cypr. fr. 3*, p. 592.
 Νεοπτέλεμος, filius Achillis ex Deldamia, ab eo in Scyro relictus, T, 326 sq. Reducit Troja capta Myrmidonas, γ, 188 sq. Dicit Hermionen Menelai filiam, δ, 5 sqq. Ejus laudes et facta audit Achillis umbra ex Ulysse, λ, 492-540. — *A Lycomedæ avo Pyrrhus, a Phenice Neoptolemus appellatus*, *Cypr. fr. 10*, p. 593. Ε Scyro cum Trojam adducit Ulysses, et patris arma ei donat, II. parv. p. 583, b. Patrem sibi apparentem videt, et Eurypylum, Telephi filium, occidit, ibid. Priamum occidit in ora *Jovis Hercæ*, II. Exc. p. 584, a. (Aliter Lesches p. 599, a.) Andromachen præmio accipit, ibid. Secundum Leschen etiam *Æneam*; et Astyanactem interficit, II. parv. fr. 16, p. 597 sq., fr. 17, p. 598, b. Pedestri itinere credit, Thetidis suasu, per Thraciam, ubi Ulyssem offendit Maronea; Phœnicem in ria mortuum sepelit, ad Molossos feliciter pervenit, et a Peleo agnoscitur, *Nost. p. 584*, b.
 Νεοτηχεῖς, urbis *Æoliae* incolæ, in quos Ep. 1.
 Νεστόρεος, Nestorius, B, 54; Θ, 113, 192.
 Νεστορίδης, αο, Nestoris f. 1) Antilochus, Z, 33; Ο, 589; Ψ, 353; Ant. et Maris, Nestoridæ, Η, 318. 2) Pisistratus, γ, 36, 482; δ, 71, 155, etc.

Níστωρ, opes, Nelei f., rex Pyli. Parentes et fratres, λ, 280 sqq. Vivebat in tertia generatione, sapientissimus Graecorum et dulcissima eloquentia, Α, 247 sqq. Epitheta solita : λιγὺς ἄγορητος, γέρων, ἵππολάτης, ἵππότης, Γερύνος, ἀγανός, ἕδυστος, οὐρος Ἀχαιῶν. Solus duodecim Nelei filiorum ab Hercule Pylum diripiente relictus, Α, 689 sqq. Ex juventute sua narrat pugnam cum Ereuthalione, Η, 133-156; Δ, 319; cum Eleis s. Epeis, Λ, 671-762; ludicra certamina Buprasium in funere regis Epeorum, Ψ, 630-644. Ad bellum Trojanum venit cum 90 navibus, Β, 601 sq. Urbes ejus, 591 sqq. Conciliare studet Agamemnonem cum Achille, Α, 254-284, ubi et de viris antiquorum quos noverat fortissimis. Somnium Agamemnonis formam induerat Nestoris, Β, 20 sq. Archivos reverti cupientes increpat, 337-368. Consulii Agamemnoni, 433 sqq. Copiarum ejus instructio, Δ, 292 sqq. (ubi quinque duces sub ejus auspiciis bellantes nominantur). Hortatur duces, Ζ, 66 sqq.; et instigat optimos ad certamen singulare cum Hectore committendum, Η, 170-181. Corpora cæsorum sepelienda et castra munienda censem, 324 sqq. Est in magno pugnae periculo, Θ, 80-158. Iterum dehortatur a fuga, Ι, 52-78, et legationem ad Achillem suadet, 93-113, 162 sqq. Ad excubandum excitatus, Κ, 73 sqq., speculatores in Trojanorum castra mitti suadet, 203 sqq. Vulnerati in ejus tentorio recreantur, Α, 618; eoque venienti Patroclou persuadet, ut ipse saltem ab Achille Myrmidonas et arma precetur, si ille nolit iram ponere, 644-805. Speculator pugnam, Ε, 1 sqq., et offendit duces vulneratos, 39 sqq., et ut consultant suadet, 61 sqq. Precatur Jovem pro Achivis, Ο, 370 sqq. Alloquitur et confirmat pugnantes, 659 sqq., coll. P, 381 sqq. In certamine equestri ineundo Antilochum monet, Ψ, 304-349. Licet non certarit, præmio ob sapientiam donatur, 615-652. Concio ejus in funere Achillis, ω, 51-56. De redditu a Troja multis narrat γ, 102-200; 255-328. Sacrificium publicum agit, dum Telemachus ad eum advenit, γ, ubi omnia in domo ejus aguntur. Filii ejus, 412-415; uxor, Eurydice, 452; filia Polycaste, 464 sq. — *Menelaus ad eum venit de bello suscipiendo consultans, cui veteres historias narrat, Cypr. p. 582, a. Quid suaserit in armorum judicio, Il. parv. fr. 4, p. 596. Reditus felix, Nost. p. 584, b.*

Νηίας. V. Νηίς.

Νήιον, τὸ, mons Ithacæ, ὥλιον, α, 186.

Νηίκη, ἴδος, ἡ, nympha Nais, ut Ἄθαρβαρη, Ζ, 22; νύμφη Νηίκης ἀμύμων, Ζ, 444; γ, 384. Νυμφάνων, αι Νηίδες καλέονται, ν, 104, 348, 356.

Νηίδης, αο, Nelei f., Nestor, Ψ, 652.

Νηίεὺς, ἔος et ηος, pater Nestoris, rex Pyli, Crethei f. s. Neptuni, de quo v. λ, 235-259. Chromin, Amphionis filiam, duxit, 281 sqq., ubi et liberi 4 ex ea geniti, et conditiones filiae elocandæ. Duodecim filios ejus occidit Hercules, Α, 690 sqq. Θεῖριν μῆστωρ ἀτάλαντος, γ, 409; μεγάνθιος, ἀγανότας ζωντῶν, ο, 229, ubi de Melampus ab eo capto, 228-238.

Νηίλιάδης, αο et ηω (Α, 618), Nelei f., Nestor, Θ, 100; Κ, 87, 555, etc.; γ, 79, 202, etc.

Νηίλιος, adject. B, 20; Κ, 18; Λ, 596, 681; Ψ, 349, 514; δ, 639.

Νηίμερης, ἔος, Nereidum una, Σ, 46.

Νηίρεις, ηος, deus maris, cuius filia Thetis, Η. Ap. 319.

Νηίρης, filia Nerei, dea maris. Earum nomina, Σ, 38-49, quibus, ut sororibus, fatum filii queritur Thetis, 52 sqq. Conf. Ω, 84; ω, 47-64.

Νηίρικος, ἡ, ἐκτίμενον πτωλείθρον Cephallenensium, ab Laerte captum, ω, 377.

Νηίριτον, mons Ithacæ, elvocifullon, Β, 632; ἀριπρεπὲς, ι, 21 sqq.; καταειμένον ὥλη, γ, 351.

Νήριτος, Pterelai f., qui olim Ithacam cultam reddidit, ρ, 207.

Νησαίη, una Nereidum, Σ, 40.

Νιόδη, Tantali filia, Amphionis uxor, sex filiorum et totidem filiarum mater, se prætulit Latona, quam vindicavit Apollo et Diana; in saxum mutata; v. Ω, 602-617.

Νηρέας, ἔως, Charopis f., princeps insulae Symæ, pulcerrimus Graecorum, sed imbellis, Β, 671 sqq.

Νησαίη, urbs Boeotiae, ζαδέη, Β, 508.

Νησος, nobilis Dulichius, pater Amphinomi proci, π, 395; σ, 127, 413.

Νησύρος, ἡ, insula ex numero Cycladum, Β, 676.

Νησίμων, ονος, 1) Lycius, Ε, 678. 2) Pylius, Ψ, 612. 3) Ithacensis sapiens, Phronii f., β, 386 sqq.; δ, 630, 648.

Νησίων, ονος, princeps Cariae, Β, 871.

Νηστός, carmen in Cyclo positum, cuius argumentum v.

p. 584, fragmenta p. 599 sqq.

Νημφαί, Nymphæ. Νημφαὶ φρεστιάδες, κοῦραι Διώς, Ζ, 420;

H. 18, 19. Νημφαὶ αἱ ἀλεια καλὰ νέμονται καὶ πηγὰς καὶ πίστα, Υ, 8 sq.; ζ, 122 sqq.; ἀγρονόμοι, ζ, 106; οὐρέιη, H. Merc. 244. Νημφαὶ s. Νηίδες s. Νηίδες, quod γ. Ιψαριν antrum in Ithaca, v, 103 sqq. — Νημφαὶ cum Venere, Cypr. fr. 14, p. 594.

Νησην, mons ubi Bacchus natus, Η. 25, 5; qui 26, 9, τηλοῦ Φοινίκης esse dicuntur.

Νησίον, τὸ, mons Thracæ, ἡγάθεον, Ζ, 133.

Νηστον πεδίον, ubi Proserpinam deripuit Pluto, H. Cer. 17.

Ξ

Ξάνθιππος, Melanis f., Alcm. Jr. 8, p. 589.

Ξάνθος, 1) θεός a) Λυκιας maj., Β, 877, δινήτες; Ε, 479; Μ, 213. b) Troadis, μέγας παταμὸς βαθυδίνης, ὃν Ξάνθον καλέουνται θεοί, ἀνδρες τε Σκάμανδρον, Υ, 73 sq. filius Jovis, Σ, 434; Φ, 2; Ζ, 693; Ζ, 4; βαθύφροος ἀργυροδίνης, Φ, 8, 15, 145. Fluctibus suis excedere jubet Achillem eumque egressum insequitur, 211-271; sed Vulcanus eum flammas compescit, 330 sqq. 2) Trojanus, Ε, 152. 3) Equus Achillis, Η, 149 sqq.; Τ, 400-420, ubi Achilli vaticinatur. 4) Equus Hectoris, Θ, 185.

Ο

'Ογχοπόδης, δ, urbs Boeotiae Neptuno sacra, cum celebri lucu, Β, 506; Η. Ap. 230; λεχετοίης, H. Merc. 88, 190. 'Ογχοπόντες, 186.

Οδίος, 1) dux Halizonom, Β, 856; in fuga cæsus ab Agamemnone, Ε, 39 sqq. 2) Præco Gracus, Ι, 170.

'Οδυσσεὺς et 'Οδύσσεις, ἔος et ηος (semel genit. 'Οδύσσεις, ω, 398), Ulysses, unicus Laertæ f. ex Anticlea, π, 119; cui nascenti Autolycus, avus maternus, nomen indidit, τ, 399-409. Epitheta solita : πολύμητης, πολυμήχανος, πολύτροπος, ποικιλομῆτης, ποιάρων, δαέρων, ταλαζίφρων, πολύλατας, τλήμων, διογενῆς, διτίθεος, δίος, ἀμύμων, πολύνοος, κυδάλιμος, δουρικλυτός, πτολίπορδος. Juvenis in Par-nassum ad Autolycum profectus, in venatione graviter vulneratur, τ, 393-475. Legatus in Messeniam ob debitum publicum, ab Iphito accepit arcum Euryti, φ, 14-38. Ducta Penelope thalamum sibi ipse construxit, ψ, 185-204. Alridæ in Ithacam venientes tegre ei persuadent, ut expeditionis Trojanæ sit socius, ω, 115-119. Proficiscens Mentorem domui præfecit, β, 225 sqq., infante Telema-cho. Ejus insulæ et urbes, ι, 21-27, cum navibus μάλτοταρήοις, Β, 631-637. Medium tenebat in statione navium, Θ, 222 sq.; Α, 5 sq. Forma ejus, Γ, 193 sqq., 211; et concionantis habitus et elocutio, 216 sqq. Ante bellum legatus cum Menelao Trojam venit, 204-224. Chryseidem ad patrem reducit et hecatomben facit Apollini, Α, 311, 430-487. Minerva eum admonet, Β, 166 sqq., ut tantum

INDEX NOMINUM ET RERUM.

non ubique per utrumque poema. Seditionem in exercitu cohabet et Thersiten castigat, 182 sqq. Concio ejus, 283-332. Respondet Agamemnoni calidius increpanti, Δ, 349 sqq. Pugnat, 494 sqq.; Z, 30. Prudenter fugit, Θ, 92 sqq. Legatus mittitur ad Achillem, I, 169 sqq. Oratio ejus, 223-306. Malum eventum renuntiat, 676 sqq. Speculator in Trojanorum castra proficiscitur cum Diomede, K, 109, 144 sqq., 232 sqq. Bona omnia et preces ad Minervam, 274 sqq. Dolonem capiunt, 339 sqq. Cæsis retractis, Rhesi equos avertit, 488-514. Pugnat, A, 312 sqq. Vulneratus et a Trojanis circumventus, a Menelao et Ajace eripitur, 401-488. Trepidum consilium Agamemnonis improbat, Ξ, 82-105. Persuadet Achilli ut impetum reprimat, usquedum pranderint copiæ, T, 154-172, 215-237. In ludi funebribus luclatur cum Ajace dubio eventu, Ψ, 700-739, et cursu certat vitor, 755 sqq. Cum Menelao excubias agit per noctem frigidam, ξ, 469-502. Litigavit cum Achille in convivio de dolo et de fortitudine, θ, 73-82. Pro transfuga Trojam venit et al. Helena cognoscitur, δ, 240-258. Achillem mortuum cum periculo hostibus eripit, ε, 309 sq. Armorum judicium, λ, 544 sqq. Neoptolemus et Scyros insula adducit, 508 sqq. Quid fecerit in equo ligneo, δ, 269-289. Errorea ejus in redditu narrat *Odyssea*, paucis comprehensos ψ, 310-341. Ab insula Tenedo ad Atridas redit, δ, 159-164. Ad Ciconas appellens, Ismaro expugnata fugatur, ι, 39-61; inde a Malea promontorio ad Lotophagos depellitur, 62-104; deinde in Cyclopum terram, unde Polyphemus excæcato vix effugit, 105-566. Inde ad insulam Eoli pervectus, ventum secundum accipit, sed perdit sociorum avaritia, χ, 1-79. Ad Laestrygonas delatus amittit naves præter unam, 80-132. In qua ad Eeam venit, Circe venefica insulam, apud quam, Mercurii ope domitam, anno integrum manet, 133-574. De Circis consilio ad Cimmerios dgressus, Tiresiam ex inferis evocatum consulit de redditu, et alias plurimos manes videt cum iisque colloquitur, λ, 1-635. Revectum in Eeam, Circe de insequentibus periculis admonet, μ, 1-141. Mare ingressus, Sirenas feli-citer prætervehitur, 142-200; et scopulos erraticos et Charybdin, dum Scylla sex ei socios abripit, 201-259. Inde a sociis coactus in Thrinacriam appellat, ubi, absente ipso, socii Solis boves mactant, 260-373. Quare Jupiter fulmine percutit navem, 397-419, solusque Ulysses in Ogygiam insulam servatur, 420 sqq. Ubi a Calypso nymphæ benignissime exceptus amatur et diu invitus retinetur, α, 13 sqq.; δ, 555-560. Sed Minervæ precibus, absente Neptune irato de Cyclope, α, 11 sqq.; ε, 5 sqq., ab Jove jubetur Calypso eum dimittere, Mercurio internuntio, ε, 28 sqq. Fabricata rate navigationem aggreditur, 228-281, et duodevigesima die ad Phœacum insulam pervenit, sed a Neptuno visus, segerimè demum litus ascendit, et dormit, 282-493. Puellarum lusu exasperatus, ζ, 110-185, regia filia Nausicaa eum lavacro, veste et cibo recreatum, diligenter admonitus in urbem Phœacum dicit, 186-331. In regia benignissime receptus, η, festis interest, disco vincit et splendide donatur, θ. Errores suos narrat, ι-μ. Dimissus, dormiens in Ithacam advenit, ν, 1-138, et a Minerva edocetur facienda, 188-440. Mendici specie est apud Eumeum subulcum, ξ, ο. Ubi Telemachus soli se cognoscendum præbet, π, 155 sqq. Ab Eumeo ductus, in aulam et regiam domum venit, ρ, 166 sqq.; mendicat et vexatur, 328 sqq. Lucta cum Iro, σ, 14-157. Iterum male vexatur, 304 sqq. Cum Telemachus præparat procorum necem, τ, 1-46; et ut hospes confabulatur Penelope, 47-307; 508-518; interim ab Euryclea nutrice cognoscitur, 467 sqq. Fausta omnia, υ, 30-121. Se Eumeo et Philoctetum cognoscendum præbet, φ, 188-244, et arcum tendit, 393 sqq.; quo procos aggressus interficit. γ,

1-380, ancillas pumiri jubet et domum purgari, 381-501. A Penelope tandem agnoscitur, ψ, 1-296; et a Laerte patre, ω, 205-344, et procorum patres vincit, 413-548. Mortis genus a Tiresia prædictum, λ, 134-137. *Insaniam simulabat*, quum heroes conquirerentur ad expeditionem Trojanam, sed detectus per Palamedem, Cypr. p. 582, b. *Palamedem aquis demergit*, fr. 16, p. 594. Achillem a cede Thersite purgat, Εθ. p. 583, a. *Armorum judicium incipit*, ibid. b. *Cedunt arma de Minervæ consiliis Ulyssi*, Il. parv. p. 583, b. *Quid tum Trojano et captivi de eo dixerint*, fr. 4, 5, p. 596. *Helenum ex insidiis capit*, ibid. *Neoptolemum Achillis et Scyro arcessit et patris arma donat*, ibid. *Deturpato vultu Trojam ingreditur speculator, agnoscitur ab Helena, et imperfectis aliquot Trojanis reveritur*, ibid. *Cum Diomede Palladium rapit*, ibid., coll. fr. 9, 596. *Vulneratus a Thoante*, fr. 10, ib. *Mareone cum offendit in redditu Neoptolemus*, Nost. p. 584, b. *Odysseam in Cyclo exceptit Telegonia; ubi proci sepeliuntur a suis; Ulysses, sacrificio Nymphis oblato, in Eliadem avehebatur, inspecturus armenta, ubi hospitio excipiebatur a Polyxeno et craterem dono accepit*, p. 584, b. In Ithacam redux imposita sibi a Tiresia peragit. *Post ad Thesprotos venit et uxorem ducit reginameorum Callidicen*; inde duz tis belli contra Brygos, infesto Marte, amica Minerva. *Post Callidices mortem Polypætes*, Ulyssis filius, Thesprotorum regnum accipit; pater in Ithacam revertitur, ubi a Telegono, ipsum ignorante, interficitur, corpusque ejus ad Circen perfertur, p. 585, a. *De filiis ejus conf. p. 601, a.*
Οἰδηπόευς, ηος, Cabesus, ab Idomeneo cæsus, N, 363 384, 772.
Οἰδηπόδεια, vel *Oἰδηπόδια*, τὰ, *carmen in Cyclo positum*, cuius fragmenta v. p. 586 sq.
Οἰδηπόδηκ, αο, Oedipus, rex Thebanus, cuius res breviter narrantur, λ, 271-280. Ludi funebres post ejus mortem, Ψ, 679 sq. — *De eo in Cypriis carminibus narratum*, p. 582, a. *Ex Euryganea Hyperphantis filia quatuor liberos suscepit*, Οεδ. fr. 2, p. 587. *Diras filiis imprecatur, quas et qua causa*, Theb. fr. 2, 3, p. 587. *Οἴκλης*, ηος, s. *Οἴκλείης*, Antiphates f., Amphiaraï pater, ο, 243 sq.
Οἴλεν, ηος, 1) *princeps Locrensum*, pater Ajacis minoris, B, 527; Ξ, 442, etc., et Medonis, B, 727 sq.; N, 694 sq. Secunda uxor ejus Eriopis, 697. 2) *Trojanus*, occidus ab Agamemnone, Α, 93.
Οἴλιάδης, ου, Oilei f., Ajax minor, Ξ, 446; N, 203, 712; ΙΙ, 330; Ψ, 759.
Οἰνεῖδης, αο, Enei f., Tydeus, E, 813; K, 497.
Οἰνεὺς, ηος, Porthei f., Ξ, 115 sqq., rex Calydoniae, pater Meleagri et Tydei, B, 641. Dianæ sacrificium oblitus terra a Calydonio apro vastabatur, I, 534 sqq. Bellerophon tem hospitio excepti, Z, 216 sqq. — *Peribeam præmio accipit Oleno destructa*, Theb. fr. 6, p. 588. *Εἰ ινσιδιάνται Melanis filii*, Alcm. fr. 8, p. 589.
Οἰνόμαος, 1) Gracus, ab Hectore occisus, E, 706. 2) *Trojanus*, M, 140; N, 506.
Οἰνοκήδης, ου, Enopeionis f., Helenus, E, 707.
Οἰνότροπος, αι, *tres Anii filiae*, Cypr. fr. 11, p. 593.
Οἰνώ, οῦς, earum una, ibid.
Οἰνούν, οπος, pater Liodis Ithacensis, φ, 144.
Οἰνοχόος, Ascræ nymphæ f. ex Neptuno, Ascræ urbis conditor, Athl. fr. 2, p. 586.
Οἴτυλος, δ, oppidum Laconicum, B, 585.
Οἰχαλίενς, ηος, Ochaliensis, B, 596, 730; θ, 224.
Οἰχαλίη, urbs Thessalæ, πόλις Eurytou, B, 730. *Οἰχαλίη*, 596. — *Οἰχαλίας θωσις*, *carmen in Cyclo positum*,

- cujus fragmenta v. p. 590 sqq. Ubi sita haec Oechalia et quænam urbs fuerit, jam a veteribus ignoratum et multis modis quæsitum: v. fr. 3 et 5.*
- *Ολιζών, ὄνος, ἡ, oppidum Thessaliae, τρηχεῖα, B, 717.
- Ολοσσάων, ὄνος, ἡ, urbs Thessaliae, λευκή, B, 739.
- Ολύμπιος, de Jove passim; et Ολύμπια δωματα de sedibus deorum.
- Ολυμπιάδες, Olympiæ, de Musis, B, 491; H. Merc. 450.
- Ολύμπος, et Ολύμπιος, mons Thessaliae, deorum sedes, passim: μέγας, μακρὸς, ἀγάννιφος, νιφέοις, αἰγλήσις, πολυειράς, πολυπτυχος. V, 5, 42-47, ubi describitur. Sed simpliciter de monto, quem Ossa imponere volebant Aolidæ, λ, 315.
- *Οντορίδης, οὐ, Oneleris f., Phrontis, γ, 282.
- *Ονήτωρ, ορας, sacerdos Jovis Idæi, II, 604 sqq. Alius in Οντορίδης.
- *Οπίτης, οὐ, ab Hectore occisus, A, 301.
- *Οπέας, ὄντος, Opus, urbs Locrensum, B, 531; Σ, 328; Ψ, 85.
- *Ορέσθιος, Graecus, αἰολομίτρης, ab Hectore occisus, E, 707 sqq.
- *Ορέστης, οὐ, Agamemnonis f., I, 142 sqq.; λ, 438-461; patris caedem in Clytaenæstra et Ἐgisto ultus, δ, 303-310; 195 sqq., 203 sqq.; δ, 545 sqq.; α, 30, 40, 298 sqq.: cum Pylade, Nosl. p. 584, b. 2) Graecus, occisus ab Hectore, E, 705. 3) Trojanus, M, 139; occisus, 193.
- *Ορθαῖος, Trojanus, N, 791.
- *Ορθῆ, urbs Thessaliae, B, 739.
- *Ορμενίδης, αὐ, Ormeni f., 1) Amyntor, I, 448; K, 266. 2) Ctesius, α, 414.
- *Ορμένιον, τὸ, urbs Thessaliae, B, 734.
- *Ορμενός, τὸ) Trojanus, occisus a Teucro, Θ, 274. 2) Alius, M, 187. Alii Graci in Ορμενίδης.
- *Ορνεῖαι, urba Argolidis, B, 571.
- *Ορσιλοχος, 1) Alphei f., γ, 489; E, 545-547. Ex cuius filio Diocleo natus 2) ad Trojam occisus ab Eneae, E, 542-560, ubi v. plura. 3) Messenius, φ, 16. 4) Trojanus, Θ, 274. 5) Fictus ab Ulysses Cretensis princeps, ut Idomenei f., v, 259-271.
- *Ορυγύη, insula Deli antiquum nomen, ε, 123, ubi Diana Orionem occidit; ο, 403 (θῦ τροπαι ηλίου). Insula prope Delum, H. Ap. 16.
- *Ορχομένος, ἡ, 1) antiqua urbs Boötiae, Μινύεος, B, 511; I, 381; λ, 284, 459. 2) Arcadia, B, 605.
- *Οσσα, ἡ, mons Thessaliae, λ, 315.
- *Οτρέως, ἥος, rex Phrygiae majoris, cui contra Amazonas Priamus auxilium tulit, Γ, 186; H. Ven. 111, 147.
- *Οτρυντείδης, οὐ, Otryntei f., Iphition, Γ, 383, 389.
- *Οτρυντεύς, ἥος, pater Iphitionis ex nympha, Γ, 384 sqq. Οικαλέγων, οντος, Trojanus senex, Γ, 148.
- Οικανή, nymphæ, socia Proserpinæ, H. Cer. 423.
- Οικανίωνες, Urani filii, Titanes, E, 898. Alibi passim de diis.
- Οιράνος, Cœlus, Graæ maritus, ἀστερόεις, H. 30, 17. — *Eius nuptiæ cum Γῇ, in Cyclo*, p. 581, a.
- Οὔτις, accus. Οὔτι, nonen quod Ulysses Cyclopi tanquam suum indicavit, ε, 366, 369, etc.
- *Οφελέστης, οὐ, 1) Trojanus, occisus a Teucro, Θ, 274. 2) Alius s. Pæon, ab Achille, Φ, 210.
- *Οφέλτιος, 1) Trojanus, occisus ab Euryalo, Z, 20. 2) Graecus, occisus ab Hectore, A, 302.
- *Οχήστος, Ετolus, pater Periphantis, E, 843.
- II
- Παγαστῖον λεόν, Pagasis, Pelasgiotidis urbe, prope Trachinæ situm, Apollinis, Theb. fr. 6, p. 588.
- Παιωνία, ονος, medicus deorum, sanat Haden, E, 401 sqq.; Martem, E, 899 sqq. Ab eo descendunt medici, δ, 232.
- Αιβί, Α, 473; X, 391; H. Ap. 518, est hymnus sacer.
- Ηαιονες, Thracie s. Macedonia gens, a Trojanorum partibus, ἀγκυλότοξοι, B, 848; K, 428; ἴπποκορυσται, II, 287 sqq.; δολιχηγχες, Φ, 155.
- Ηαιονίδης, Ράχης f., Agastrophus, a Diomedæ occisus, Α, 338-369.
- Παιονίον, regio, ἀριθμολαξ, P, 350; Φ, 154.
- Παισὸς, ἡ, urbs Mysiae minoris, E, 612. Conf. Ἀπαισός.
- Παλαμῆδης, ους, Nauplii f., aperit Ulyssis simulatam insaniam, Cyp. p. 582, b. Ejus mors, ib. p. 583, a, ab Ulysse et Diomedæ, aquis eum demergentibus, fr. 16, p. 594.
- Παλλάδιον, Trojanum ablatum ab Ulysse et Diomedæ, II. parv. p. 583, b; fr. 9, p. 596. Secundum Arctinum, non verum, ab Jove Dardano datum, sed simulatum, II. Exc. fr. 3, p. 599.
- Παλλὰς, ἄδος, epitheton Minervæ, A, 200; Δ, 78; Ο, 614; Γ, 33; Ψ, 771; α, 125, 327; β, 405; δ, 828, etc.; ἐγρεμάχη, H. Cer. 424.
- Παλλὰς, αντος, pater Selenes, H. Merc. 100.
- Πάλμως, υος, Trojanus, N, 792.
- Πάλμων, ονος, Priami f., Ζ, 250.
- Πάν, Πανὸς, Mercurii et Dryopes nymphæ f., Graecorum Silvanus : v. Hymnum 18 in eum.
- Παναγιοτολος, Graeci universi, B, 404; H, 73, 159, 327, etc.; α, 239; ξ, 369; ω, 32.
- Πανάρεος, Meropis f., Aedonis filie pater, τ, 518; υ, 66.
- Πανάρος, Lycaonis f., dux Zeleensis, egregius sagittarius, B, 824-827. Vulnerans Menelaum sagitta, turbat fundus, Δ, 88-147. Vulnerat et Diomedem, E, 95-105; a quo occiditur, 167-296, ubi plura de eo.
- Πανδέη, Jovis filia ex Selene, H. 32, 15.
- Πανδών, ονος, Gracius, Teuci socius, M, 372.
- Πανδόχος, Trojanus, A, 490.
- Πανδούΐδης, αο, Panthoi f., 1) Polydamas, Ο, 446; Ν, 756, etc. 2) Euphorbus, Η, 808; Σ, 250.
- Πανελλήνες, Hellenes universi cum Achæis nominati B, 530.
- Πάνδος, senex Trojanus, Γ, 146. Pater Polydamantis, Euphorbi et Hyperenoris, Ο, 522; P, 9, 23, 40, 59.
- Πανούτεν, ήος, δ, 1) urbs Phocidis, καλύπος, λ, 581; Β, 520; P, 307 (χλειτός). 2) Phoci f., Epeï pater, Ψ, 665.
- Πανόντη, Nereidum una, Σ, 45.
- Παρθénion φρέαρ, Eleusine, H. Cer. 99.
- Παρθένος, δ, Iliu Paphlagonia, B, 854.
- Παρθενοπαῖος, Thebani bellī heros, a Periclymeno occisus, Theb. fr. 8, p. 588.
- Πάρξη, ιος, idem qui Ἀλέκανθρος, Priami regis f., Γ, 325, 437; Ζ, 503, 512; Μ, 93; Ν, 660, etc. Δύσταρι, Γ, 39; Ν, 769.
- Παρηνός, mons Boötiae, τ, 494, 411, 432; φ, 220; ω, 331; Η. Ap. 269, 282 (νηφέτις), 393, 521; H. Merc. 555.
- Πάρος, ἡ, insula, H. Ap. 44; ἀμφιρύη, H. Cer. 493.
- Παχέσσατη, ἡ, urbs Arcadiæ, B, 608.
- Πασιθέη, Gratiarum una, quam promittit Juno conjugem Sonno, Ξ, 269, 276.
- Πάτροκλος, ου, οιο et ἥος, acc. ον et ἥα, voc. Πάτροκλε et Πάτροκλει, Menetii f., amicus Achillis. Epitheta: ἀμύμων, μεγαλύτερος, ισθέος, ιπποχλευθος. Monita patris Menetii, quæ proficiseretur cum Achille, Α, 785 sqq. A, 337, 345; I, 190, et alibi, cum Achille est. A quo mititur sciscitatum de vulneratis, Α, 611 sqq. Venit in tentorium Nestoris, qui eum precatur, persuadeat Achilli ut vel pugnet, vel ipsi permettat Myrmidonas et arma, 644-804. Eurypylum vulneratum offendit et curat, 805 sqq.; Ο, 390 sqq., festinatque ad Achillem. A quo impetrat arma, equos et copias, exit et fortissime pugnat, sed, Achilli præcepta non servans, ab Hectore occiditur: v. totam II.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- Pugna de Patroclii corpore, quod demum ad naves deponatur, in P. Immenso dolore lugetur ab Achille, Σ, 122 sqq.; qui servat corpus amici, clamore terrens Trojanos, 151 sqq. Lavatur corpus, 344 sqq. Fletur a Briseide, T, 282-302. Et iterum ab Achille, 314-339. Anima ejus apparet Achilli, Ψ, 65-107. Exsequiae et ludi in ejus honorem, 108-897. A Nestore appellatur θέρινος μήστωρ ἀπόλαυτος, γ, 110. — *Lycaonem, Priami filium, in Lemnum vendit, Cyp. p. 582, b.*
- Παρθαγόνες, gens Asiae minoris, ἀσπισται, μεγαλήτορες, Ε, 577; B, 851 sqq.; N, 656, 661.
- Πάφος, ἡ, urbs Cyprī, θ, 363; H. Ven. 59.
- Περιάδης, αὐτοῦ, Piraei f., Euryomedon, Δ, 228.
- Πείρατος, Clytii f., Ithacensis, fidus Telemacho, ο, 539 sqq.; ρ, 55 sqq.; 71-83; υ, 372.
- Πειρίθοος, Jovis f. ex Ixionis uxore, Ξ, 317 sq.; Polypotæ pater ex Hippodamia, B, 740 sqq., ubi de nuptiis ejus turbatis a Centauris, sed pluribus φ, 295-304. Eum viderat Nestor, Α, 263. — *De ejus et Thesei in Orcum descensu, Min. fr. 4, p. 590.*
- Πέιρος, Imbrasii f., Thracum dux, B, 844; Δ, 520, 525.
- Genit. Πέιρεω, Υ, 484.
- Πεισανδρος, 1) Μεμαλι f., tertius dignitate inter Myrmidonas post Achilleum et Patroclum, Η, 193 sqq. 2) Trojanus, Antimachi f., occidus a Menelao, Α, 122-144. 3) Alius Trojanus, ab eodem occidus, Ν, 601-641. 4) Ithacensis, Polyctoris f., procus, σ, 298, sqq.; χ, 243 sq., 268.
- Πεισηνορίδης, αὐτοῦ, Pisenoris f., Ops, ι, 429; β, 347; υ, 148.
- Πεισήνωρ, ὄρος, 1) Trojanus, Ο, 445. 2) Praeox Ithacensis, β, 38. Tertium υ. in Πεισηνορίδη.
- Πεισιστράτος, Nestoris f., γ, 36, 400, 415, 454. Telemachum in itinere comittatur, 483; δ, 155; ο, 4, 6, 44 sqq., 131, 166, 202.
- Πειλάγων, οντος, 1) dux sub Nestore, μέγας, Δ, 295. 2) Lycius, Ε, 695.
- Πελασγίκος, Pelasgius, Jovis Dodonei epitheton, Η, 233. Πελασγικὸν Ἀργος, B, 681.
- Πελαστοι, antiquissima gens Graecia, in Thessalia; υ. Πελασγικός : in Asia minore, ubi Larissam habent, B, 480 sqq.; Κ, 429; P, 288; in Creta, τ, 177.
- Πελίας, αὐτοῦ, Neptuni f., frater Nelei, pater Alcestidis, B, 715. Ortus ejus et regnum describitur λ, 235-257.
- Πελλήνη, urbs Achajæ, B, 574.
- Πελοπόννησος, πίερα, H. Ap. 250, 290, 419, 430, 432.
- Πελού, οπος, avus Agamemnonis, Tantali f., B, 104 sq., πλεῖτπος. — Πελοπος νῆσος, Cyp. fr. 8, p. 593.
- Πενθεσίλαια, Amazon, Thracia, Martis filia, Trojanis auxilio venit et fortiter pugnans ab Achille occiditur, Eth. p. 583, α, et fr. 1, p. 595. Eam sepelunt Trojani et Thersites ejus amorem Achilli objicit, ib. p. 583, α.
- Πεντάρηθος, insula Αἴγαιοι maris, ἀγχιάλη, H. Ap. 32.
- Περαιώται. V. Περφαῖοι.
- Πέργαμος, ον, ἡ, arx Ilii cum templo Apollinis, Ε, 446 sqq.; Δ, 508; Z, 512; H, 21; Ω, 700.
- Πέργασιδης, ον, Pergasi f., Deicoon, E, 535.
- Περιβοία, 1) Acessameni filia, mater Pelegonis, Φ, 141 sqq. 2) Euryomedontis filia, mater Nausithoi, η, 57 sqq. — *Hipponei filia, Oleno destructa ēneō data præmio, Theb. fr. 9, p. 588.*
- Περιήρης, εος, Graecus, pater Bori, Η, 177.
- Περικλύμενος, Nelei f., frater Nestoris, λ, 286. — *Neptuni f., qui Parthenopæum in bello Thebano occidit, Theb. fr. 8, p. 588.*
- Περιμήδης, εος, 1) Graecus, pater Schedii, Ο, 515. 2) Socius Ulyssis, λ, 23; μ, 195.
- Πέριμος, Megae f., Trojanus, Η, 695.
- Περίφας, αντος, 1) Ochesil f., πελόριος, occidus a Marte, Ε, 842-847. 2) Praeox Trojanus, Eptyi f., P, 323.
- Περιφύτης, ον, 1) Trojanus, a Teucro occidus, Ξ, 515. 2) Copreil f., Mycenæus, ab Hectorē occidus, Ο, 638 sqq.
- Περκώστος, Percotes incola, B, 831; Ζ, 30; Λ, 329.
- Περκώτη, urbs Troadis, B, 835; Λ, 229; Ο, 548.
- Περφαῖοι, gens Thessala, B, 749 (ubi μενεπτόλεμοι τε Ιπραῖοι); H. Ap. 218.
- Περσαῖος, pater Hecates, H. Cer. 24.
- Περσέως, ηος, 1) Jovis ex Danae f., Ξ, 319 sq. 2) Nestoris f., γ, 414, 444.
- Περσοφόνεια, Proserpina, filia Cereris et Jovis, uxor Pluto-nis Jove concedente rapta, H. Cer. 2 sqq., 408 sqq., tertiam anni partem cum eo terens, 467 sqq.: sed v. ipsum Hymnum, ubi etiam Περσοφόνη dicta 56, 361, 388, 405.
- Περικαλλῆς H. 12, 2; ἐπανή I, 565; ς, 491, 534, etc.; ἀγανή, λ, 212, 225, 635, ubi ad terrorem mittit Γοργεῖν κεφαλήν.
- Πέρση, filia Oceani, ex Sole mater Circes et Αἴτεαι, ς, 139.
- Περσισιάδης, αὐτοῦ, Persei f., Sthenelus, T, 116, 123.
- Πετεων, ὄνος, vicus Beotie, B, 500.
- Πετεως, ώνος, rex Athenarum, Menesthei pater, B, 552; Δ, 327, 338; Μ, 331, 355; Ν, 690.
- Πήδατον, τὸ, locus Troadis, N, 172.
- Πήδασος, Antenorii f., a Megete occidus, Ε, 69-75.
- Πήδασος, ἡ, 1) urbs Lelegum in Troade, αἰτεντη, Ζ, 34 sq.; ubi rex Altes, Φ, 86 sq.; ab Achille expugnata, Υ, 92. — *Quod narrabatur in Cypriis, p. 582, b. Conf. fr. 15, p. 594.* 2) Urbs Peloponnesi, ἀπτελέσσα, I, 152, 294.
- Πήδασος, 1) filius Bucolionis ex Naiade, occidus, Ζ, 21-28. 2) Equus Achillia tertius, mortalis, e Thebis abreplutus, Η, 152 sq.; occidus, 467 sq.
- Πηλεγών, ὄνος, Αξιο fluvii ex Periboea f., pater Asteropæi, Φ, 141 sqq.
- Πηλειδης, αὐτοῦ, Pelei f., Achilles, passim.
- Πηλείων, ώνος, idem.
- Πηλέως, έος et ηος, filius Αἴaci, rex Myrmidonum, maritus Thetidis, pater unicui filii Achillis, ιτητλάτης, Η, 33 sq.; Φ, 188 sqq.; Ω, 534-546. Filia Polydora, Η, 175. Dii omnes in ejus nuptiis cum Thetide, Ω, 60 sqq., dona dantes, arma, Σ, 84 sqq.; hastam, Τ, 387 sqq.; equos immortales, Η, 380 sq., 867; Ρ, 441 sqq.; Ψ, 277 sq. Phenicem fugientem recipit, Ι, 479 sqq.; et Patroclum, Ψ, 84-90; et Epigeme, Η, 570-576, quos filio comites dedit. Nestore ei Ulysse ad eum venientibus, ut copias in bellum colligant, mittit Achillem generose monitum, Α, 769-784; Η, 125 sqq.; Ι, 252 sqq. Comanii filii reddituri Spercheo voverat, et hecatomben, Ψ, 144 sqq. Apud se nem invita manet Thetis, Σ, 434 sq. Quam amatus ab Achille, λ, 494 sqq., et alibi. — *Cum Telamone Phœcum interficit in altero bello Thebano, Alcm. fr. 5, p. 589. Nuptiae ejus cum Thetide, Cyp. p. 581, b; et dona deorum, fr. 4, p. 592. Neoptolemus nepotem Troja redeuntem agnoscit, Nost. p. 584, b.*
- Πηληιάδης, αὐτοῦ, Pelei f., Achilles, passim.
- Πηλήιος, Pelei, Σ, 60, 441.
- Πηλάς, ἄνοις, ex Pelio monte excisa, μελίη, Η, 143; Τ, 390; Υ, 277; Φ, 162; Χ, 133.
- Πηλίον, τὸ, mons Thessalie, εινοσίφυλλον, B, 744, 757; Η, 144; Τ, 391; λ, 316; H. Ap. 33.
- Πηγείδης, fluvius Thessalie, ἀργυροδίης, B, 752 sq., 757; Η, 20, 3.
- Πηγελεως, et Πηγελεως, α, unus ex ducibus Beotorum, B, 494. Pugnat, Ν, 92; Ξ, 487 sqq.; Η, 335; Ρ, 597-600.
- Πηγελόπτειος, uxor Ulyssis, formorissima, Icarii filia, Telemachii mater, περίφρων, ἔχέρρων, ἀμύμων, πολύδωρος. Absente Ulysse a procis plurimis ambitur, quos tela ad funus goniari senis texenda et per noctem solvenda diu frustrat.

- ρ, 87 - 110, et alibi. Phēnium de infelici Græcorum redditu canere vetat, α, 328 - 364. Afflita nuntio insidiarum filio a procis structarum, a Minerva somnio recreatur, δ, 675 - 841. Telemachi redditus ei nuntiat, π, 322 - 341; quare jam procos sceleris accusat, 409 - 451. Telemachum reducem amplexitur, ρ, 38 sqq., et procos increpat Ulyssem male vexantes, 492 sqq.; postea ipsum filium, qui eum non tueatur, σ, 158 - 243. Cum ea loquitur Ulysses solus, quem ad se vocaverat, τ, 47 - 307; somnum ejus, 508 - 553, et arcus ponendi consilium, 570 sqq. Lamentatio ejus per noctem, υ, 57 - 94. Arcum in certamen ponit, φ, 1 sqq., et Ulyssi dari jubet, 311 sqq. Dormiens excitatur ab Euryclea, de Ulysse ei non credens, ψ, 1 - 32; quem difficulter nec nisi post signa evidentissima agnoscit, semper metuens ne fallatur, 32 - 230; sermones per noctem, 231 - 343. Mane domum claudere jubetur, 349 sqq. Laudatio ab umbra Agamemnonis, ω, 192 sqq. — *Mortuo Ulysse ad Circen abducitur a Telegono, ejusque fili uxor, Teleg. p. 585, a. Quod ex Nostis memoret Eustath., fr. 8, p. 600. Idem ex Telegonia, p. 601, a, præter Telemachum ei filium fuisse ex Ulysse Arcessilaum.*
- Πήραια, locus Thessaliae, Β, 766.
- Πηρά, οὐς, formosissima filia Nelei, soror Nestoris, data uxor Bianti, λ, 286 - 297, coll. ο, 229 - 238.
- Πεδόντης, Perciosius, Ζ, 30.
- Πειρίη, regio Thessaliae, ad Olympum, Ξ, 226; ε, 50; Η. Ap. 216; H. Merc. 70, 191. Πειρίθεος, 85.
- Πιτέαν, ἥρας, Αἴθραι pater, avus Thesei, Γ, 144.
- Πιτύαια, urba agri Trojani, Β, 829.
- Πλαγχται πέτραι, scopuli erratici, in fretu Siculo, ut veteres putant, μ, 60; ψ, 327.
- Πλάκος, ἡ, Mysia mons. Eetion habitabat ὑπὸ Πλάκων ὄμβρισθη, Θεῖη Υποπλάκη, Ζ, 396, 425; Χ, 479.
- Πλάτανα, Plateæ, urbs Boeotiae, Β, 504.
- Πλεισθῆνης, οὐς, *Helenæ filius, fortasse in Cypris, fr. 21, p. 595.*
- Πλαυρῶν, ὄνος, δ, urbs Aetolorum, Β, 639; Ν, 217; Ξ, 116.
- Πλευρώνιος, adj. Ψ, 635.
- Πληγάδες, ει, astrum, Σ, 486; ε, 272.
- Πλούτος, (Cereris et Iasonis r.) divitias hominibus præbens, H. Cer. 489.
- Πλουτὼ, οὐς, nympha, socia Proserpinæ, H. Cer. 422.
- Ποδαλεῖος, Asculapii f., dux belli et medicus, Β, 732; Α, 833.
- Ποδάρηη, Harpyia, mater equorum Achillis ex Zephyro, ΙΙ, 150 sq.; Τ, 400.
- Ποδάργος, 1) equus Menelai, Ψ, 295. 2) Equus Hectoris, Θ, 185.
- Ποδάρκης, εος, frater minor Protesilai, Β, 704; Ν, 693 (μεταπόλεμος).
- Ποδῆς, οὐς, Eetionis f., amicus Hectoris, a Menelao occisus, Ρ, 575 - 590.
- Ποιάντος νιδες, Poeantis filius, Philoctetes, γ, 190.
- Πολίτης, οὐς, 1) Priami f., speculator Trojanorum, Β, 791 - 794; Ν, 533 - 535; Ο, 339; Ω, 250. 2) Socius Ulyssis, χ, 224 sq.
- Πολυαιμονίδης, οὐς, Polyaeponis f., Amopaon, Θ, 276.
- Πολύδορος, 1) Antenoris f., Α, 59. 2) Princeps Aegyptius, δ, 126. 3) Artifex apud Phœacas, θ, 373. 4) Ithacensis, pater Eurymachi proci, ο, 518; π, 345, 434, etc. 5) Procorum unus, χ, 243; occisus, 284.
- Πολύδαμνα, nobilis Aegyptiaca, Thonis uxor, δ, 228.
- Πολυδέημων, Plutonis epitheton, pro nomine proprio est in H. Cer. 17, 31, 404, 430, πολυστημάντωρ, χρατέρος.
- Πολυδέύκης, εος, Pollux, frater Castoris, πὺς ἀγαθὸς, Γ, 234 - 247; λ, 300 - 304; H. 33. Adde supra Κάστωρ. —
- Ἀθάνατος, ὄζος Ἄρης, *Cypr. fr. 2, p. 592; ἀεθλοφόρος, fr. 8, p. 593.*
- Πολύδωρη, pulcra filia Pelei, Boro nupta ex fluvio Spercheo peperit Menesthium, Π, 175 - 178. — *Meleagri filia, Protesilai uxor, Cypr. fr. 13, p. 594.*
- Πολύδωρος, 1) Priami f. nothus, natu minimus omnium, cadit sub Achille, Υ, 407 - 420; Φ, 85 - 91; Χ, 46. 2) Vetustus, quem Nestor Buprasii in certamine ludicro vicit, Ψ, 637.
- Πολύδροσίς, ου, Polythersis f., Ctesippus, χ, 287.
- Πολύδος, 1) vates et princeps Corinthius, pater Euchenoris, cui mortem in bello Troj. praedit, Ν, 663 - 670. 2) Eurydamantis f., Trojanus, Ε, 148.
- Πολυκάστη, filia regis' Nestoris, lavat Telemachum jussu patris, γ, 464 - 467.
- Πολυκτορίδης, αο, Polycitoris f., Pisander, σ, 298; χ, 243.
- Πολύκτωρ, ορος, 1) Ithaci frater, ρ, 207. 2) Hoc nomine singit personatus Mercurius sibi patrem, Ω, 397 - 399. 3) Β. Πολυκτορίδης.
- Πολυμῆλη, filia Phylantis, quam saltantem in festo Diana adamavit Mercurius, Eudori mater, Π, 180 - 190.
- Πολυμῆλος, Lycius, Argæe f., Η, 417.
- Πολυνέκης, εος, Cœdipi f., cum Tydeo Mycenis copias colligit, Δ, 377 sq. — *Ejus filius Thersander, Cypr. p. 582, a. Patri mensam et pocula apponit quæ ille non vult, Theb. fr. 2, p. 587.*
- Πολύνησος, Tectonus f., nobilis Phœax, θ, 114.
- Πολύξενος, 1) Agasthenis f., θεοειδής, princeps Eleorum, Β, 623. — *Ulyssem post redditum hospitio excipit et craterem donat, Teleg. p. 584 extr. et sq. — 2) Rex Eleusinius, H. Cer. 154, 477.*
- Πολυένη, Priami et Hecubæ filia, in Achillis tumulo mactatur, ΙΙ. Exc. p. 584, b.
- Πολυημονίδης, αο, Polyemonis f., Aphidas, uterque ab Ulysse fictus, ω, 305.
- Πολυκοῖτης, αο, Pirithoi f., validissimus, Thessalorum partis dux, Β, 738 sqq., ubi ejus urbes et origo. Pugnat, Ζ, 29; portas castrorum tuerit, Μ, 129 - 153, 182 sqq. Massam ultra omnes jacit in ludis funebribus, Ψ, 836 - 849. — *Pedestri itinere redit, Nost. p. 584, b. Alius, Ulyssis filius ex Callidice, regina Thesprotorum, et hujus in regno successor, Teleg. p. 585, a.*
- Πολυφεῖδης, εος, Mantii f., Theoclymeni pater, vates, ο, 249 - 256.
- Πολύφορος, 1) heros ex gente Lapitharum, Elati f., Α, 263. 2) Cyclops ille immanis, Neptuni ex nympha f., α, 68 - 73; ι, 403, 407, 446. Vide Κύλων.
- Πολυφίτης, ου, Trojanus, Ν, 791.
- Πολυφόντης, ου, Thebanus, Autophoni f., dux insidiarum in Tydeum, Δ, 395.
- Ποντεύς, ἥρας, nobilis Phœax, θ, 113.
- Ποντίονος, præco Alcinoi regie, η, 178 - 182; θ, 65; υ, 49 - 53.
- Πορθεύς, ἥρας, princeps Pleuronis et Calydonis rex, Agrii, Melanis et Tydei pater, Ξ, 115 sqq.
- Ποσειδάνιος, ἄνος, Neptuneus, Saturni f., Jovis frater junior et minus sapiens, Ν, 354 sq., maris deus, Ο, 187 - 190. Epitheta: γανήρος, ἐνοσίγαος, ἐνοσίχθων, κυνοχαίτης, et alia H. 21 et Ep. 6. Equestri quoque rei prætest eamque docet homines, Ψ, 307, 584 sq., H. 21, 5. Tempa habet in Geraste, γ, 177 sqq.; Αegis, Ν, 21; ε, 381; H. 21, 3; Helice, Θ, 203, seu Helicone, H. 21, 3; Γ, 403 sqq., ubi sacrificium describitur; Onchesti: υ. Ποσειδήνος. Vestam frustra in matrimonium petit, H. Ven. 214 sqq. Conspirat contra Jovem, Α, 400. Muros Trojae Laomedonti struit et mercede frustratur, H, 452 sq.; Φ, 442 - 460. Sponsor Vulcano pro Marte vincio, θ, 344 - 356. Equos immortales Peleo dedit, Ψ, 277 sq. Εὐρύστερος, Β, 479. Iratus Græcis ob yallum, Η, 445 - 464; quare ab Junone

- I**frustra rogatus, ut auxilium iis ferat, Θ., 198-211. Solvit equos Jovi, 440. Taurus ei immolatur, Λ., 728; atri tauri, γ., 5 sqq. Spectat pugnam e Sami cacumine, Ν., 1-16, et miseratione commotus, Calchantis specie assumta, duces Graecorum vehementer incitat, 17-125, 206-238, 351 sqq. Agamemnonis animum confirmat, et ingenti clamore vires suscitat heroum, Ξ., 135-156; et dormiente Jove aciem restituit, 354 sqq. Sed ab eo reprimitur, Ο., 41 sqq., 51 sqq. Gracis favet, Γ., 34, contra Apollinem, 67 sqq. Suas ejus seorsum dii sedent, 132-150. Favet Ἑνερη, quem Achilli eripit, 291-348. Solatur Achilleum de Xantho irruente, Φ., 284-299. Contendit cum Apolline, 435-469. Gyraem petram tridente ferit et Ajacem Oilei perdit, δ., 499-511. Vallum Graecorum cum Apolline druit immissis fluvii, Μ., 17-35. Ulyssi inimicus ob excaecatum filium Polypheum, α., 20, 68 sqq. Navem ei frangit, τ., 283 sqq.; et ratem, ab Αθηνίopibus reversus, ad Phaeacum terram appelliens, 282 sqq., 375 sqq. Iratus de Phaeacum deductionibus, θ., 565 sqq., navem, qua vetus erat Ulysses, in saxum vertit, ν., 125-187. Nestor ei sacrificat, γ., 5 sqq., 43-61. Filius Nausithous, η., 56-62; Polyphemus, τ., 518 sqq. et alibi. Cum Tyrone, Enipei formata indutus, gignat Peliam et Neleum, λ., 241-255. — *Eius filius Cycnus*, Cypr. p. 582, b. *Equi forga indutus genuit ex Errinnye Arionem equum*, Theb. fr. 6, p. 588.
- Ποσιδήνος, Neptuni templum, ζ., 266. Ποσιδήνος δλσος, lucus Neptuni, Onchestus, B., 506; H. Ap. 230.
- Ποντιάκας, αντος, Panthoi f., dux et augur, δάμων, Λ., 57. Consilium dat Hectori de fossa superanda, Μ., 60-80. Reditum a navibus suadet et male accipit ab Hectore, 210-250. Qui ejusdem consilii copias dispersas colligit, Ν., 725-737. Pugnat, Ξ., 425, 449-463; Ο., 339, 518; Π., 535; Ρ., 600. Suadet, ut, irruente Achille, omnes se in urbe condant, Σ., 249-283; sed Trojani Hectorem potius audiunt; quod dolet ipse Hector, Χ., 100-103.
- Πράξιτος, fluvius Troadis, B., 835.
- Πράμπειος ονος, Pramnum vinum, Α., 638; x., 235.
- Πραιμίδης, αο et εω, Priami f., de Hectore, B., 817, etc.; de Antiphō, Δ., 490; de Doryclo, Λ., 489; de Polydoro, Γ., 408, etc. ·
- Πρίσιπος, Laomedontis f., rex Trojae ultimus. Genealogia ejus, Γ., 215-241. Epitheta: γέρων θεοειδής, μέγας, μεγαλήτωρ, ἐνύμελης, θεόριν μήτωρ ἀτάλαντος, Η., 366. Carus Jovi, Δ., 44-49. Fines imperii ejus, Ω., 543-546. Phrygibus open tulit contra Amazonas, Γ., 184-189. Nonaginta filiorum pater, 493 sqq.; qui sere omnes in bello perierte; reliqui post Hectorem cæsum, 249 sqq. Domus Priami, Ζ., 242-250. In muro cum senibus Graecos spectat, Γ., 111-244; sedus icit, 245-301. Inducias iniri jubet ad corpora mortuorum cremanda, Η., 365-420. Spectat Achillem ex turri, Φ., 526-538. Lamentabiliter precatur Hectorem, ut in urbem recedat, Χ., 25-78. Lycius ingens de occiso, 408-429. Corpus redemiturus in castro Graecorum ad Achillem vehitur, Ω., 144-694; et exequias in urbe facit, 713-804. Generis ejus extinctio, Γ., 306. Troja passim dicta Πράμποι πόλις, Πράμου όστο. — *Occidit a Neoptolemo in ara Jovis Hercei*, II. Exc. p. 584, a; secundum Leschen, ad fores regiae, II. parv. fr. 19, p. 599, a.
- Πράσινος Phocæensis, pro Mingadis scriptore habebatur, fr. 1, p. 590.
- Προθοδήνωρ, ορος, Areilyci f., dux Boætorum, B., 493; occisus, Ξ., 450, 471.
- Πρόθοος, Tenthredonis f., dux Magnesiorum, B., 736-739, ubi urbes ejus.
- Προθοῖον, ονος, Trojanus, Ξ., 515.
- Πρότος, rex Argivorum, Antæs maritus, Bellerophonti in-
- sidias struens, Ζ., 157-178. — *Sisyphi nepos, Ther-sandri f.*, Nost. fr. 5, p. 600.
- Πρόχορος, τος, filia Erechthei regis Athenarum, uxor Cephalai, λ., 321. — *A Cephalo per inscientiam occiditur*, Epig. fr. 3, p. 589.
- Πρόφατος, Alegorios f., Boëtos, ab Acamante occisus, Σ., 476 sqq.
- Πρόνοος, Trojanus, a Patroclo caesus, Η., 399.
- Προτάων, ονος, Trojanus, pater Astynoi, Ο., 453.
- Πριμινέυς, ἔως, nobilis Phœax, θ., 112.
- Πρύτανες, τος, Lycius, occisus, Ξ., 678.
- Πρώτευς, ἔος, nobilis Phœax, θ., 113.
- Πρωτεῖστας, Iphiti f., princeps Phylacensis, ἥρως Ἀρχῖτος, μεγάθυμος, mortuus temporibus Iliadis, B., 698 sqq.; Ν., 681; Ο., 705 sqq.; Η., 286. — *Ab Hectore occiditur in escensione*, Cypr. p. 582, b. *Eius uxor Polydora, Meleagris filia*, fr. 13, p. 594.
- Πρωτεὺς, ἔως, deus marinus, Neptuni ὄποδας, a Menelao in insula Pharo consultus, futura aperit, δ., 349-570.
- Πρωτώ, οὖς, Nereidum una, Σ., 43.
- Πταιλέος, 1) urbe in Nestoris ditione, B., 594. 2) Urbs Thessalica, λεχεποίης, B., 697.
- Πτολεμαῖος, Græcus, Pirai f., Eurymedontis pater, Δ., 228.
- Πυγμαῖος, populus ad Oceanum, a gruibus vexatus, Γ., 6.
- Πύθος, Apollinis epitheton, H. Ap. 373.
- Πύθω, gen. ὄνος, dat. οὐτ., ή, Phocidis regio Apollini sacra, ἡγαθέη, πετρίσσα, B., 519, I., 405; θ., 80; λ., 581 (Πυθώδες); H. Ap. 183, 372 (ubi de nominis origine), 390, 517; H. Merc. 178.
- Πυλάδης, ου, δ., *Strophii, f., Orestis amicus, ei adest in ulciscendo patre*, Nost. p. 584, b.
- Πυλαιμένης, εος, rex Paphlagonum, prudens et fortis, B., 851 sqq., ubi ejus urbes. Occiditur a Menelao, Ε., 576-579. Flens intererat obsequis filii sui, 658.
- Πύλατος, dux Pelasgorum Troicorum, B., 842.
- Πυλάρτης, αο, Trojanus, Λ., 491; occisus a Patroclo, Η., 696.
- Πυλήνη, urbs Ατολικα, B., 639.
- Πύλιοι, Pyli cives, Α., 248; Ε., 545; Η., 134; Λ., 636, etc.; γ., 59, 31; ο., 216, 227. Eorum bellum cum Epeis s. Eleis, Α., 671-762.
- Πυλογενῆς, ἔος, in Pylo natus, B., 54; Ψ., 303; H. Ap. 398, 424.
- Πύλων, δ, et ή, urbs et regio in Peloponneso occidentali, cui Nestor imperabat, ἡγαθέη, ἡμαθόεις, Α., 252; Β., 77, 591; Ι., 153, 295; Νηλήος, Λ., 681; δ., 639; etc. Ab Hercule capta, Α., 689 sqq. Res in γ ibi aguntur. Dives percorum, ο., 226; ιερὸν, φ., 108. H. Ap. 398, 424, 470; H. Merc. 216, 355. Πυλόνε, Λ., 759; γ., 274, etc. Πυλόθεν, π., 323.
- Πύλων, ανος, Trojanus, Μ., 187.
- Πυραιχήμης, ου, princeps Paœnum, B., 848; occisus a Patroclo, Η., 287-292.
- Πύρασος, Trojanus, Λ., 491. 2) Urbs Thessalæ, ἀνθεμέτης, Δίμητρος τέμενος, B., 695.
- Πύρις, Lycius, a Patroclo occisus, Η., 416.
- Πυρεπλεγθων, οντος, fluvius Orci, x., 512.
- Πύρφος, sic Neoptolemus appellatus erat ab aro Lycomede, Cypr. fr. 10, p. 593.

P

- Πεδάμανθος, ονος, δ., Jovis ex Europa f., frater Minois, Ξ., 321 sqq., ξυνής, habitans in insulis beatorum, δ., 564. Phœaces eum vexere in Eubœam, ut viseret Tityum, τ., 323.
- Πειάν, Saturni uxor, mater Junonis, H. Ven. 43; H. 11, 1, Jovis, Neptuni, Plutonis, Ο., 187; Vulcani, quem Tethyi

- dat educandum, Σ, 203; Hecates, ἡχόμος, H. Cer. 60, 75. Adest Latona parturienti, H. Ap. 93. Cererem adductum mittit Jupiter, H. Cer. 442, 461 sqq., ubi Πέτη λιπαροκρήδεμνος.
 Πεῖθρον, portus in Ithaca, α, 186.
 Πηγαῖα, insula Delo vicina, πετρόστοιχος, H. Ap. 44.
 Πήγη, pellē Oilei, mater Medonis, B, 728.
 Πηγήνωρ, ὄρος, frater et sacer regis Alcinoi, juvenis admodum, relicta unica filia, mortuus, η, 63 sqq., 146.
 Πῆλος, 1) Eionei f., rex Thracum, cum praestantissimis equis auxilio adveniens Trojanis, K, 435-441, prima nocte a Diomede cum 12 sociis occisus, et equi abacti, 470-525. 2) Fluvius Troadis, M, 20.
 Πίγμος, Thrax, Piræ f., occidens, Γ, 484-489.
 Πίπη, urbs Arcadiæ, B, 606.
 Ρόδεια, nympha, Proserpineæ socia, H. Cer. 419.
 Ρόδιος, Rhodi cives, ἀγέρωχοι, B, 654.
 Ροδόπη, nympha, socia Proserpineæ, H. Cer. 422.
 Ρόδος, insula, B, 654 sqq., 667 sqq., ubi urbes et partes ejus.
 Ροτὼ, οὐς, *Staphylī filia, ex qua Apollo genuit Antūm*, Cypr. fr. 11, p. 593.
 Ρότιον, τὸ, urbs Cretensis, B, 648.
- Σ
- Σαβάκτης, συ, daemon, καρμίνω δηλητήρ, Ep. 14, 9.
 Σαγγάριος, fluvius Phrygiæ majoris, Γ, 187; II, 719.
 Σαιδήνη, mons Æolidis, Ep. 1, 3.
 Σαλαμίς, ἴνος, η, 1) insula, B, 557; H, 199. 2) Urbs Cypri, H, 9, 4, ἐντικτέμνη, Veneri sacra.
 Σαλμωνεύς, ήος, Άeoli f., Crethei frater, λ, 235, ἀμύμων.
 Σάμην, insula prope Ithacam, in ditione Ulyssis, α, 246; ι, 24; ο, 366; π, 123, 249; τ, 131; υ, 288; H. Ap. 429.
 Σάμος, η, 1) insula maris Αἴγαοι, Ω, 78, 753. H. Ap. 41, θέρητη. 2) Eadem quæ Σάμη, B, 634; παπαλόσσα, δ, 671, 845; ο, 29. 3) Θρησκίη, Samothracia, N, 12 sq. (ὑλέσσα); H. Ap. 34.
 Σαρδάνιον, de risu Sardonio, υ, 302.
 Σαρπηδών, ὄνος, et οντος, rex Lyciæ, Jovis f. ex Laodamia filia Bellerophontis, a partibus Trojanorum, B, 876, διτίθεος, χαλκοχορυστής. Genus ejus, Z, 196 sqq. Incrèpat Hectorem, E, 471-493. Pugnat, 628 sqq.; M, 101 sqq.; 292 sqq. (ubi et socios oratione incitat); irrumpit in castra Graecorum, 397 sqq.; Σ, 426. Mortem ejus prædictit Jupiter, O, 67. Pugnans cum Patroclo interficitur, Π, 419-503. Pugna sociorum de ejus corpore, 504-665, quod Apollo servat, et in Lyciam dat transferendum Somno et Morti, 666-683. Arma ejus a Patroclo capta, in certamen mittuntur, Ψ, 800.
 Σαρπηδών, η, insula Oceani, Gorgonum habitatio, Cypr. fr. 18, p. 594.
 Σατνίστες, εντος, torrens magnus in Troade, Z, 34; Σ, 445; Φ, 87.
 Σάτνιος, Enopis f. ex nympha, Trojanus, Σ, 443.
 Σειληνοί, Sileni, cum nymphis, H. Ven. 263.
 Σειρήνες, ων, et μ, 52, 167, Σειρήνοι, Sirenes, omnia scientes, in litus cantu suavissimo alientes qui prætervehantur, et occidentes; quas Circe consilio obsecutus evitavit Ulysses, μ, 39-54; 158-200; Ψ, 326.
 Σελαγος, Trojanus, pater Amphii, E, 612.
 Σελήνη, Luna, Pallantis filia, H. Merc. 99 sqq., vel Hyperionis et Euryphaessæ, Η, 31, 4 sqq., Pandia virginis mater ex Jove, H, 32, 15, qui Hymnus in eam scriptus est.
 Σεληππάθης, αο, Selippi f., Evenus, B, 693.
 Σελλήνεις, εντος, 1) fluvius prope Ephyrā (Corinthium), B, 659; Ο, 531. 2) Alius Troadis ad Arsiben, B, 839; Μ, 97.
 Σελλοί, sacerdotes Jovis Dodonei, Η, 234 sqq.
 Σεμλη, filia Cadmi, mater Bacchi ex Jove, Σ, 323-326; Η, 6, 1, 8, 57; 25, 2; 26, 5.
 Σέναπος, η, oppidum Paphlagonie, B, 853.
 Σηνη, η, urbs Hellesponti, B, 836.
 Σθενέλαος, Trojanus, Ithæmenis f., occisus a Patroclo, Η, 566.
 Σθένελος, 1) princeps Argivus, Capanei f., fortissimus scilicet Diomedis, B, 564; Δ, 367, 403 sqq.; Ε, 108, 241-274, 835 sq. Θ, 114; Ψ, 511. 2) Filius Persei, nepos Jovis, pater Eurysthei, Τ, 116-123. — *Tertius, Melanis f.*, Alcm. fr. 8, p. 589.
 Σιδόνες, Sidonii, πολυάρχαλοι, Ψ, 743.
 Σιδονίη, regio Sidonis, εδ νιασμένη, ν, 285. Σιδονίθεν, Ζ, 291.
 Σιδόνιοι, αι, incolæ, Ζ, 290; δ, 84, 618; ο, 118.
 Σιδών, ἄνος, η, urbs Phoenicie, πολύάρχος, ο, 424. Artes ibi florent, Ψ, 743; Ζ, 291, ubi inde abducit Paris textrices; conf. 290. — *Occupatur a Paride ex Laconia redeunte*, Cypr. p. 582, b.
 Σικανή, Sicilia, ω, 307.
 Σικελός, adj., Siculus. Γυνὴ Σικελὴ, ω, 211, 366, 389. Σικελοί, υ, 363.
 Σικιών, ἄνος, η, urbs Peloponnesi, pars regni Agamemnonis, B, 572; Ψ, 299 (εὐρύχορος).
 Σιμόεις, εντος, fluvius Troadis, Δ, 475; Ζ, 4; Ε, 774, 777; Μ, 22; Γ, 53; Φ, 307 sqq.
 Σιμοσίστος, Anthemionis f., Trojanus, magnus et pulcher, occisus ab Ajace, Δ, 474-489.
 Σίντεις, veteres Lemnii, Vulcanum suscipientes, Α, 594; ἀγριόροντος, θ, 294.
 Σίνων, ώνος, *Græcus, simulatus transfuga ad Trojanos, ab itaque receptus, Græcis in Tenedo morantibus signa dat per noctem*, ΙΙ. Exc. p. 584, α; ΙΙ. parv. fr. 14, p. 597.
 Σίτιολος, mons Phrygiæ, Ω, 615, 60: φασὶ νυμφάων ἔμμεναι εὐάς.
 Σίτυρος, Άeoli f., xéρδιστος διάρροη, princeps Corinthi. Genealogia ejus, Ζ, 153 sqq. De labore ejus apud inferos λ, 593-600.
 Σιχαζί πύλαι, porta Trojana versus occidentem, Γ, 145, 149, Ζ, 237, 393; Ι, 354; Π, 712, 734, etc.
 Σιχαζόντος, 1) nomen proprium filii Hectoris, quem cives Astyanactem vocabant, Ζ, 402. 2) Strophii f., Trojanus, venationis peritus, a Menelau occisus, Ε, 49-58.
 Σιχαζόντος, adj., B, 465, 467.
 Σιχαζόνδρος, fluvius Troadis, Ξάνθος a diis dictus, Τ, 74; δινίεις, βαθυδινήεις, ήδοις, ἔρθρος, Ε, 36, 774; Η, 329; Δ, 499; Μ, 21. Fontes ejus, Χ, 147 sqq. Ejus numinis sacerdos, Ε, 77. Cum Achille certat, Φ, 124-384: ν. Ξάνθος.
 Σιχάντεις, portus Cytheræ insular, Κ, 268.
 Σιχάρη, urbs Locrensis, prope Thermopylas, B, 532.
 Σιχάλλη, filia Crataeis, portentum in freto Siculo, descriptum μ, 85-100. Quod bis evasit Ulysses, 223-261, 430-446; ψ, 328.
 Σιχύρος, η, insula et oppidum in mari Αἴγαο prope Eubram, αἰτεῖαι, Ι, 664 (Εὐνῆς πτολειόρον); Τ, 326; λ, 509; Η. Ap. 35. Σιχυρόνε, Τ, 332. — Cypr. p. 582, α. Σιχύροντε, ΙΙ. parv. fr. 6, p. 596.
 Σιχώλος, vicus in Beotia, B, 497.
 Σιμάραγος, διεμον, καρμίνω δηλητήρ, Ep. 14, 9.
 Σιμιθεύς, έως, cognomen Apollinis, Α, 39.
 Σιμώνη, Ioniæ urbs, Αἰολίς, Ερ. 4, 6; Η, 8, 4.
 Σόλυμοι, veteres incolæ Lycia, κυδάλιμοι, Ζ, 184, 204; ε, 283.
 Σουνίον, τὸ, promontorium Atticæ, γ, 278.

INDEX NOMINUM ET RERUM.

- Σπάρτη**, regia sedes regni Laconici, dilecta Junoni, εὐρεῖαν, καλλιγύναικα, B, 582; Δ, 52; α, 93, 285; β, 214; λ, 460; ν, 412. Σπάρτηθεν, β, 327; δ, 10. Ibi aguntur res in δ, et parte ο.
- Σπιτίο**, σῦς, Nereidum una, Σ, 40.
- Σπερμό**, σῦς, *Anii filia*, Cypr. fr. 11, p. 593.
- Σπερχείς**, fluvius Thessaliae, ἀκάμας, cuius filius dicebatur Menesthius, II, 174-176; Ψ, 142-149.
- Στασίνος**, *Cyprius*, *Cypriorum carminum auctor habitus*; *alti autem narrabant, hæc accepisse eum ab Homero in ditem filiae*, p. 581, a. *Conf. fr. 1*, p. 592; 3, ib.; 14, p. 594; 19, p. 595.
- Στάρφιος**, *Bacchif*, *Rhaesus pater*, Cypr. fr. 11, p. 593.
- Στέρνοφ**, οπος, *Melanis f.* Alcm. fr. 8, p. 589.
- Στέντωρ**, oros, praeco, χαλκόφωνος, Ε, 785 sq.
- Στριχός**, dux Atheniensium sub Menestheo, Ν, 195, 691; ab Hectore cæsus, Ο, 329.
- Στρατίο**, oppidum Arcadiæ, B, 608.
- Στρατίος**, Nestoris f., γ, 143, 439.
- Στρόφιος**, Trojanus, pater Scamandrii, E, 49.
- Στύμφλος**, ή, urbs Arcadiæ, B, 608.
- Στῦξ**, υδρ, ή, fluvius Orci, per quem jurabant dii superi, B, 755; Z, 271; Ο, 37; Θ, 369; ε, 185; χ, 514; H. Ap. 85; H. Merc. 519.
- Στύρος**, τά, urbs Eubœæ, B, 539.
- Σύμη**, insula inter Rhodum et Cnidum, B, 671, Σύμηθεν.
- Σύντριψ**, ιδος, daemon, καμίνφ δηλητήρ, Ep. 14, 9.
- Συρίν**, insula inter Cycladas, patria Eumæi, ο, 402-414, ubi describitur.
- Σφῆλιος**, *Bucoli f.*, Atheniensis, pater Iasi, Ο, 338.
- Σφῆγκ**, γγος, *de qua aliter ac reliqui tradebat Oedipodice scriptor*, fr. 3, p. 587.
- Σχεδίος**, 1)dux Phocensium, Iphiti f., B, 517; occisus, P, 306 sqq. 2) Perimedus, f., Ο, 515.
- Σχερίν**, insula Phæcum, ἐρίβωλος, ἐρετεινή, ζ, 8; ε, 34; ν, 160; η, 8 sq., et plura 82-132.
- Σχοῖνος**, urbs Boeotiae, B, 497.
- Σῶκος**, Trojanus, Hippasi f., Ισόθεος φῶς, occisus ab Ulyssse, Α, 427-456.
- T**
- Ταίναρος**, θ. Ταίναρον, promontorium Laconiae, ubi greges Solis, H. Ap. 412.
- Ταλαιμένης**, ος, princeps Maeonum, B, 865.
- Ταλαιονίδης**, αο, Talai f., Mecisteus, B, 566; Ψ, 678.
- Ταλθύβος**, praeco Agamemnonis, A, 320; Γ, 118; Δ, 192; Η, 276; Τ, 196, 250, 267; Ψ, 897.
- Τανταλίδης**, ον, *Tantali f.* *Pelops*, Cypr. fr. 8, p. 593.
- Τάνταλος**, ejus poena apud inferos, λ, 582-592. — *Eadem in Nostis narrabatur, et cur immissa*, fr. 10, p. 600.
- Τάρην**, urbs Lydorum, ἐρίβωλας, Ε, 44.
- Τάρταρος**, Tartarus, εύρες, μέγας, ἥροεις, βαθὺς, Θ, 13, sqq., 481; H. Ap. 336; H. Merc. 258, 374. Titanes ὑποταράροι, Ε, 279.
- Τάρφη**, urbs Locrensis, B, 533.
- Ταύροι**, *Scythicæ civitas*, quo Iphigenia a Diana transfertur, Cypr. p. 582, b.
- Τάρποι**, incolæ insulae Taphi et propinquarum minorum litoris Acarnaniæ, φυλάργυροι, λιθοτορες, α, 105, 181, 419; ξ, 452; ο, 426; π, 426.
- Τάρος**, ή, insula maris Ionii, α, 417.
- Τεγέη**, urbs Arcadiæ, B, 607.
- Τειρεσίας**, αο, Thebanus vates, de Circæ consilio, ρ, 492 sqq., 524 sqq., ex Orco evocatur ab Ulyssse, et de multis consultitur, λ, 90-150, 478; μ, 267; ψ, 251, 323. — *Pro Calchanle legitur in excerptis Nostorum*, p. 584, b.
- Τεκτονίδης**, αο, Tectonis f., Polynæus, ο, 114.
- Τελαμὼν**, ὄνος, *Eaci f.*, frater Pelei, pater Ajacis majoris et Teucri, ἄγαδος, ἀμύμων, P, 284; λ, 553. — *In bello Amazonum Melanippam occidit*, Ath. fr. 3, p. 586. *Cum Peleo Phocum interficit in altero bello Thebano*, Alcm. fr. 5, p. 589.
- Τελαμονίας**, αο, Telamonis f., Ajax, Θ, 267; Λ, 542; Ν, 709; P, 235, etc.
- Τελαμώνιος**, de eodem, B, 528, 768; Δ, 473; Ε, 610, 615, etc.
- Τελροῦστα**, sons Boeotiae, ubi Apollo oraculum suum posere voluit, frustratus a nympha, H. Ap. 244-277; quam ulciscitur, 377-387. — *Ad eam Neptunus ex Erinnye genuit Arionem equum*, Theb. fr. 6, p. 588.
- Τελφούστος**, cognomen Apollinis, H. Ap. 386, ubi narratur quia causa fuerit inditum.
- Τεμέστη**, urbs, ut putant, Italiæ, ubi metalla effodiabantur, α, 184.
- Τένεδος**, ή, insula Aeolica, Apollini sacra, Α, 38, 452; Ν, 33; λ, 159. Ab Achille est occupata, Α, 625. — *Eo adveniunt heroes, ibique Philoctetes ab hydro vulneratur*, Cypr. p. 582, b. *Eo abeunt Graeci, ligneo equo constituto*, Η. parv. p. 583, b.
- Τενθρόδαν**, ὄνας, pater Prothoi, ducus Magnesiorum, B, 756.
- Τερπιάδης**, αο, Terpii f., Phemius cantor, χ, 330.
- Τενθρονία**, *Mysicæ urbs. Eam pro Troja habentes Graeci vastant et redeunt*, Cypr. p. 582, a.
- Τενθρωνίδης**, ον, Teuthrantis f., Axylus, Ζ, 13.
- Τεύρας**, αντος, Graecus, ἀντίστος, occisus ab Hectore, Ε, 705. Alius in *Tenethroniæ*.
- Τεύρος**, filius Telamonis f. ex pellice, Ajacis frater et comes, præstans sagittarius, ἀμύμων, pugnat, Z, 31, et plurimos occidit sagittis, Θ, 266-334; Μ, 336, 350, 371; Ν, 91, 170, 314 sq. (*άριστος τοξοτηνης*, ἄγαδος δὲ καὶ τὸ σταδίον θεμίνη); Ε, 515; Ο, 302, 436-493; Η, 511. In ludis funebribus certat sagitta cum Merione, sed preces oblitus aberrat, Ψ, 859-883.
- Τευμησία** ἀλώπκη, α *qua Τευμησίς vastata*, Epig. fr. 3, p. 589.
- Τευμησίς**, δ, Boeotiae oppidum, λεχεποίης, H. Ap. 224.
- Τευταμίδης**, αο, Teutami f., Lethus, B, 843.
- Τηθύς**, ὄνος, uxor Oceani, μήτηρ, Ζ, 201; Junonem educat, 302.
- Τηλεγονία**, *Eugammonis carmen, in Cyclo : v. p. 584 sq. et 600 sq.*
- Τηλέγονος**, *Ulyssis f. ex Circe, patrem quæsitum in Illo-*cam appellit *insulamque diripit; cui quum armatus occurrit Ulysses, ab filio occiditur; errore intellecto patris corpus cum Telemacho et Penelope ad matrem avehit, et Penelopes fit conjux*, p. 585, a. *Ulyssi ex Calypso natus, nisi potius Τηλέδανος, Eustath. ex Teleg., p. 601, a.*
- Τηλέδανος**. V. Τηλέγονος.
- Τηλίμαχος**, Ulyssis ex Penelope f., θεοειδῆς, πεπνυμένος, quo vix nato pater proficiscitur ad bellum, δ, 112. Procis resisteri nesciens, a Minerva, Mente hospitis speciem induita, spe patris reducis excitatur, ad concionem habendam et iter ad patris explorationem suscipiendum impellitur, α, 113-328. Concio, β, 1-259. Minervam veneratur, que Mentoris specie astans, ei navem instruam et se comitem pollicetur, 260-295. Inde iter parat, matre incia, 296 sqq. Est apud Nestorem γ, 12-480. Pheras venit, 487 sqq.; Spartam, ubi a Menelao egregie excipitur, δ, 1-619. Insidiæ procorum, 620 sqq. Cum muneribus et omnibus optimis dimissus, per Pheras et Pylum reddit, assumto comite vate Theoclymeno, ο, 1-300. Nave apulsa, ad Eumæum proficiscitur, 496 sqq.; π, 1-41; quem reditus nuntium mittit matri, 150 sqq. Pater se ei cognoscendum præbet, deinde præsumit.

- Mane** in urbem proiectus, matrem salutat, Theoclymeno hospite adducto, iter narrat, p. 1-165. Patrem mendici habitu advenientem videt et cibum dari jubet, 342 sqq., et deinceps loquitur et agit εἰρωνέμονος. Matri respondebit, σ., 226 sqq. Procis ab eo dimissis, 405 sqq., cum patre arma seponit, τ., 1-46. In concionem proficiscitur, υ., 144 sqq. Novae a procis insidias frustra tentantur, 241 sqq. Secures statuit ad arcum tentandum, φ., 101 sqq. Amandat matrem, 343 sqq. Cum patre procos interficit, χ., 92 sqq., pro Phemio et Medonte deprecans, 330 sqq. Indignatur quod mater moretur agnoscere patrem, ψ., 96 sqq. Pugnat contra patres procorum, ω., 504 sqq. — *Infantulo mors intenditur, ut patris simulatio insana paleficeret*, Cypr. p. 582, a. *Patre mortuo a Telegono ad Circen avehitur, quam in matrimonium dicit*, Teleg. p. 585, a. *Quod ex Nostis assert Eustath.*, fr. 8, p. 600.
- Τήλεμος**, Eurymi f., vates, qui Cyclopi fatum prædictit, i., 507-512.
- Τυλέπιλος**, ή, fortasse nomen proprium urbis Læstrygonum, x., 82; ψ., 318.
- Τηλεφίδης**, οὐ, Telephi f., Eurypylus, λ., 519.
- Τηλέφος**, Herculis f., Mystic rex, Græcis Teuthraniam pro Troja invadentibus resistit, vulneratur ab Achille, oraculo jubente Argos proiectus ab eodem sanatur, et monstrator itineris est Græcis in expeditione Trojana, Cypr. p. 582, a. b. *Eius filius Eurypylus*, Il. parv. p. 583, b; fr. 7, p. 596.
- Τύρεα**, in Mysia, B., 829. Τηρεῖς δρός αἴτη.
- Τηνύχτον, mons Laconiae, περικάκετον, ζ., 103; ubi Leda perperit Dioscuros, H. 16, 3; 33, 4. — Cypr. fr. 8, p. 593.
- Τιλονός**, Laomedontis f., Γ., 237, ab Aurora raptus, H. Ven. 219 sq., et eius maritus, Α., 1; ε., 1.
- Τίρων**, νῦν, urbs Argiva, τειχόστος, B., 559.
- Τιτανομάχια, carmen Cycli, cuius fragmenta v. p. 585.**
- Τιτανός**, mons Thessaliae, B., 735.
- Τιτανός**, fluvius Thessaliae, Peneo influens, non miscens se, ἴμερὸς, B., 751-755.
- Τιτῆνες**, Titanes, Cœli filii in Tartarum detrusi, ὑποαράπιοι θεοὶ, Ξ., 279; H. Ap. 335 sq. Jovis fulmen Titavoxistov, Batr. 282 sq.
- Τιτὺς**, Telluris f. *ingens*, in Eubora habitans, η., 324. Rōma ejus in orco, ob lacum Latonam, λ., 576-581.
- Τληπόλεμος**, 1) Herculis f. ex Astyache, occiso aro Lycimno in Rhodium fugit, unde cum novem navibus expeditioni Trojanæ interfuit, B., 653-670. Pugnat contra Sarpedonem, et occiditur, E., 628-669. 2) Damastoris f., Lycius, II., 416.
- Τρῳλός**, mons Lydiæ, B., 866; Γ., 385, νιφέτις.
- Τρηχίς**, ίνος, ή, oppidum Thessaliae, B., 682. — *Apud Trachinios servantur obides Ciani*, Min. fr. 4, p. 591.
- Τρῆχος**, Άitolus, ab Hectorē occisus, E., 706.
- Τρίκη**, urbs Thessaliae, ἀπόθοτος, B., 729; Δ., 202.
- Τριόπτης**, οὐ, pater Phorbantis, H. Ap. 211. Τρίπος 213.
- Τριπτόλεμος**, Eleusinius, πνικμήδης, cui mysteria sua docuit Ceres, H. Cer. 153, 474, 477.
- Τριτογένεια**: Minervæ epitheton, pro proprio nomine, Θ., 39; X., 183; γ., 378. Τριτογένης H. 28, 4.
- Τροιζήν**, ίνος, ή, urbs Argolidis, B., 561.
- Τροιζῆνος**, princeps Thracius, Euphemus pater, B., 847.
- Τροιην**, regio Troadis et urbs, cuius oppugnationis dies aliquot fatales canuntur in Iliade. Epitheta, εὐρεῖα, εὐρώγυνα, εὐπυργος, εὐτείχος, ὑψίπυλος, ἐρισώλαξ, ἵερη. De munitione. Ησσιῶν. Prius ab Hercule expugnata, v. Ήρακλῆς. Conf. Σκαταί. Dives, I., 401 sqq. Ejus reges omnes recensentur, Υ., 215-240. Destructa memoratur in Odyssea passim. Τροιηνη, Ω., 492; γ., 257, 276, etc. Τροιηνη, Ω., 764; γ., 268, etc. — *Capitur et incenditur, Il. Exc. p. 584, a; qua nocte, Il. parv. fr. 14, p. 597.*
- Τροφώνος**, Ergini f., Delphici templi architectus, H. Ap. 296. — *De eo quædam narrabantur in Telegonia*, p. 585, a.
- Τρωάδες**, Trojanæ, Θεοσίπεπλοι, Z., 442; Η., 297; Χ., 105; Ω., 704. Εσεδην Τρωαί, Γ., 384, 411, 420; Z., 380, 385; Χ., 430, 434, 476.
- Τρωάς**, Trojani. Εριθeta: μεγάνημοι, ἱππόδαιμοι, κέντορες Ἱππων, ἄγανοι, ὑπέρθυμοι, ὑπερφίαλοι, ψιλοπόλεμοι, ἀνόρτοι ἀντῆς, αἰχμηταί, πύκοβωρηταί, χαλκοχιτωνες, passim. Eorum duces et auxilia auxiliorumque duces, B., 815-877. — *Inviadunt Græcos in escensione*, Cypr. p. 582, b. Catalogus sociorum habebatur in iisd., p. 583, a. Equum ligneum recipiunt, sciso muro, Il. parv. p. 583 extr. Varta consilia de eo, Il. Exc. p. 584, a.
- Τροιάς**, ἄδος, Trojana, βαθύναλπος, Ω., 215; Χ., 514; Σ., 112. Adject. I., 139, 289; Π., 831; λητός Τροιάδος, ν., 263.
- Τροιάδης**, ή, ὁν, adj., Κ., 11; Π., 369; P., 724, etc.
- Τροιλός**, Priami f., ἱπποχόρης, Ω., 257. — *Ab Achille occisus*, Cypr. p. 582, b.
- Τροίος**, η, ον, adj., E., 222; Θ., 106; Ν., 262; Ψ., 377.
- Τροίας**, ή, ὁν, adj., P., 127, 255; Σ., 179; Ψ., 291.
- Τρόας**, ὁδός, 1) rex Trojanus, pater Ganymedis, E., 265; Υ., 230 sqq.; H. Ven. 114. 2) Alastoris f., ab Achille occisus, Υ., 463-471.
- Τυδείης**, αο, et εω, Tydei f., Diomedes, passim.
- Τυδεὺς**, έος, Οnei f., princeps Άtolus, pater Diomedis, quem occisus in bello Thebanο parvulum reliquit, Z., 222 sqq. Patria exul, Argis habitatbat, Adrasti filia maritus, Ξ., 114 sqq. Caduceator ad Thebanο missus juvat a Minerva, K., 285-290, et in Iudicio certamine omnes vicit, deinde insidias fortissimorum superavit, Δ., 372-399 (ubi 384 accus. Τυδή); E., 800-808. — *Fugera e patria, quia Λεω insidianteis filios Melanis occiderat*, Alcm. fr. 8, p. 589.
- Τυνέάρεος**, maritus Ledæ, pater Dioscurorum et Clytemnestrae, λ., 298 sq.; ω., 199.
- Τυνέριδαι**, Tyndarei filii, Dioscuri, H. 16 et 33. — *Partem hospitio excipiunt ē Απειδαιμονίᾳ*, Cypr. p. 586, b.
- Τυρσηνοί**, Tyrrheni, piratae, Bacchum capiunt, H., 6, 8.
- Τυρός**, οὐς, Salmonei, filia pulcherrima, Crethei uxor, quos filios pepererit ex eo et Neptune, Enipei fluvii formam induente, λ., 235-259. Avia paterna Nestoris, β., 120.
- Τυράων**, monstrum δεινόν τ' ἀργαλέον τε, πῆμα, quod Juno irata genuit: v. H. Ap. 304-354.
- Τυρφεὺς**, έος, gigas ignivomus, a Jove percussus fulmine, et in Cilicia ē Αρίμοις sub terra jacens, B., 782 sq.
- Τύχη**, nympha, Proserpinæ socia, H. Cer. 420.
- Τύχος**, artifex scutorum Hylaensis, H., 220 sq.

Y

- '**Υάδες**, septem stellæ in capite Tauri, Σ., 486.
- '**Υάμπολις**, oppidum Phocidis, B., 521.
- '**Υδη**, urba Lydiæ, Υ., 385.
- '**Υλακίδης**, οὐ, Hyaci f., fictus ab Ulyssse Cretensis, ξ., 204.
- '**Υλας**, α, *Herculis amastus, perditus, a Cianis quartitur*, Min. fr. 4, p. 591.
- '**Υλη**, urba Beotie, B., 500; H., 221; E., 708.
- '**Υλλος**, fluvius Lydiæ, ιχθύοις, Υ., 392.
- '**Υπεροχήδης**, οὐ, Hyperochi f., Itymoneus, Α., 672.
- '**Υπερόχος**, 1) Trojanus, ab Ulysse occisus, Α., 335. 2) Alius, Eleensis, in Υπεροχήδης.
- '**Υπειρών**, ονος, Trojanus, E., 144.
- '**Υπερόπεοι**, populus, H. 6, 29. — *De iis in Epigonis quædam legebantur*, fr. 2, p. 589.
- '**Υπέρεια**, 1) fons in Thessalia, B., 734; Z., 457. 2) Antiqua

- sedes Phœacum, antequam migrarent in Scheriam, ζ, 4 sq.
 Τπερήνωρ, ὥρος, Trojanus fortis, occisus a Menelao, Ξ, 516
 sqq.; P, 24-30.
 Τπερησίν, urbs Argivorum, B, 573; ο, 254.
 Τπεριονίδης, αὐτος, Hyperionis f., Sol, μ, 176; H. Cer. 74.
 Τπερίων, ονος, pater Solis, H. Cer. 26; H. 28, 13; 31, 3
 sq., ubi est Terra et Caeli filius. Ap. Hom. saepe de ipso
 Sole, ἡλέκτωρ, T, 398; H. Ap. 369.
 Τπέρλαος, *Melanis f.*, *Alcm. fr.* 8, p. 589.
 Τπέρφας, αὐτος, *Euryganeæ pater*, *Ed. fr.* 2, p. 587.
 Τπνος, Somnus, frater Θανάτου, ἀνά πάντων τε θεῶν πάν-
 των τ' ἀνθρώπων, ab Junone imploratur, Ξ, 231-291, ubi
 v. plura; 354-361.
 Τποθῆται, oppidum prope Thebas Boeotias, vel pars earum,
 B, 505.
 Τπονήος, adj., Sub Neio monte situs, epitheton Ithaceae
 urbis, γ, 81.
 Τποπλακίη Θήβη, urbs Troadis, Z, 397. V. Πλάκος.
 Τρίη, oppidum Boeotiae, B, 496.
 Τρμάνη, oppidum Elidis, B, 616.
 Τρταΐδης, ου, *Hyrtaci f.*, Asius, B, 837 sq.; M, 96, 110, 163.
 Τρτακος, princeps Trojanus, Arisbæ, Asii pater, N, 759, 771.
 Τρτος, *Gyrtia f.*, Mysonum dux, Ξ, 511 sq.
 Τψήνωρ, ὥρος, 1) Trojanus, Dolopionis f., ab Eurypylo occi-
 sis, E, 78-83. 2) Alius, Hippasi f., ab Idomeneo, N,
 411-423.
 Τψιπύη, regina Lemni, ex fasone mater Eunéi, H, 469.
- Φ
- Φαέθουσα, nympha, filia Solis ex Neera, μ, 131 sq.
 Φαέθων, οντος, equus alter Aurora, ψ, 246.
 Φαιδίμος, rex Sidonie, ο, 117 sq.
 Φαιδρη, Minois filia, λ, 321.
 Φαινήκες, Scheria insulae habitatores, ἄγανοι, ἀμύμονες, με-
 γάνθυοι, φιλόρεται, νωστίκλιτοι. Prius habitabant in Hy-
 peria, prope Cyclopas, ob quorum injurias Nausicous
 rex in Scheriam eos duxerat, ζ, 3 sqq. Eo appellitur
 Ulysses, ε, 34 sqq., 279 sqq. Habitant securi, ζ, 201 sqq.
 Urbs eorum, 262-272. Regia et proventus terræ, η, 81-
 132. Concio et festa, θ. Nomina principium, 110-120.
 Mirè naves, 566 sqq.; in quibus deducunt errantes in
 mari, invito Neptuno, 566 sqq.; π, 227 sqq.: qui navem
 eorum in saxum vertit, υ, 160-183.
 Φαῖνοφ, ὥρος, Asii f., senex Abydenus, plurium filiorum pa-
 ter, E, 152 sqq.; P, 312, 583 sq.
 Φανώ, οὐς, nympha, socia Proserpinæ, H. Cer. 418.
 Φαιστος, Bori f., Lydius, ab Idomeneo occisus, E, 43.
 Φαιστός, ή, urbs Crete, B, 648; γ, 296.
 Φάλων, ου, Trojanus, N, 791; ab Antiloco occisus, Ξ,
 513.
 Φάρης, ιος, urbs Laconia, B, 582.
 Φάρος, ή, insula proxime Ægyptum, δ, 354-359.
 Φαυστάδης, ου, Phausii f., Apisaon, Α, 578.
 Φειά, ἄς, urbs Elidis, H, 135.
 Φείδας, αὐτος, ductor Boeotorum, N, 691.
 Φείδητος, Thessali f., dux insularum quorundam Gre-
 corum, B, 678.
 Φείδων, οντος, rex Thesprotorum, ξ, 316-320; τ, 287-299.
 Φένεος, ου, ή, urbs Arcadiæ, B, 605.
 Φεραι, 1) urbs Thessalie, B, 711; δ, 798. 2) Urbs Achaja, ut videtur, H. Ap. 427.
 Φέρεκλος, aedificator navium Paridis, a Merione occisus,
 E, 59-68.
 Φέρης, ιος, Crethei f., Admeti pater, λ, 259.
 Φέρουσα, ια, Nereidum, Σ, 43.
 Φηγεὺς, έως, Darētis f., Trojanus, E, 11-19.
 Φήμιος, Terpii f., cantor, procis canit, coactus, α, 154 sq.,
 321 sqq., 336 sqq.; ρ, 263. Ei parcit Ulysses, χ, 330-
 336.
 Φήρες, Centauri, λαχνήεντες, a Pirithoo victi, B, 743. Ορε-
 χώροι, Α, 268.
 Φηραι, urbs Messeniae, ζάθεαι, I, 151, 293; γ, 488; ο, 186,
 296. Sing. Φηρῆ ἐντιμένη, Ε, 543.
 Φηρητιάδης, αὐτος, pro Φερητάδης, *Pheretis f.*, Admetus, B,
 763; Ψ, 376.
 Φηειρῶν δρος, in Caria, ἀκρόπολλον, B, 868.
 Φθιη, urbs et regio Thessalie, ditio Pelei, βωπάνειρα, ἐρ-
 άωλατ, Α, 155; B, 683; I, 253, 363, 475, etc. δ, 9; λ,
 496. Φθιητες, Α, 169; T, 330. Φθιητη, 323.
 Φθιοῖ, Plithiotæ, N, 686, 693, 699.
 Φιληπτήδης, ου, Philetoris f., Dermuchus, Γ, 457.
 Φιλοίτιος, bubulcus Ulyssis, fidelissimus, υ, 185-237, 354.
 Se ei cognoscendum praebet Ulysses, φ, 189-244, 388.
 Φιλοκήτης, αὐτος, Poeantis f., princeps partis Thessalie, segre-
 tuus relictus in Lemno, B, 761-726; egregius sagittarius,
 θ, 219 sqq. Feliciter reddit a Troja, γ, 190. — *Hydri*
ictu vulneratis in insula Tenedo, ob odorem gravem
in Lemno relinquitur, Cypr. p. 582. b. *Post Heleni*
vaticinium a Diomedæ et Lemno reducitur et sanatur
a Machaone, Il. parv. p. 583, b. *Paridem in pugna*
singuli occidit, ibid.
 Φιλομέδουσα, Areithoi uxoris, mater Menesthei, βωπις, Η,
 10.
 Φιλομηλείδης, ου, princeps Leabis, solebat provocare ho-
 spites ad certamen; et sic interfectus est ab Ulysse, δ, 342-
 345; ρ, 133-136.
 Φιλύρα, 1) *filia Asopi*, mater Chironis centauri ex Sa-
 turno, *Titan. fr.* 4, p. 585. 2) *Nauplli uxor*, *Nost. fr.*
 6, p. 600.
 Φλεγύα, natio Thessala, μεγαλήτορες, Ν, 302; Κηφαίδος
 ἔγγύθι λίμνη, θερισται, H. Ap. 278 sqq.
 Φλεγύας, ου, rex Thessalie, pater Coronidis, matris *Aescu-*
lapii, Η, 15, 3.
 Φόβος, Terror, *Martis filius*, Ν, 299.
 Φοιβη, *Apollinis filia*, *Cypr. fr.* 7, p. 593.
 Φοίβος, cognomen Apollinis, passim, rarius pro proprio no-
 mine, ut Υ, 39; Α, 443, etc.
 Φοίνικες, V. alterum Φοίνικε.
 Φοίνικη, Phœnicia, δ, 83; ξ, 291.
 Φοίνικη, ιος, 1) pater Europa, Minois et Rhadamanthi
 avus, Ξ, 321. 2) Amyntoris f., praceptor et amicus Achillei
 avus. Res suas narrat ipse, I, 447-495, legatus ad Achilleum
 missus, 168 sqq. Eius oratio, 432-619. Copias ducit sub
 Patroclio, τέρων ἵππηλάτα, Π, 196. Assimilat se ei Miner-
 va, Ρ, 555 sqq. Restat apud Achilleum lugentem, T, 311.
 Observat metam cursus in iudis, Ψ, 360 sq. — *In iti-
 nere mortuum sepelit Neoptolemus*, *Nost. p.* 584, b.
 Φοίνικη, ιος, Phœnicus. Φοίνικη ἀνήρ, ξ, 288. Φοίνικες,
 ἄγανοι, nauται et mercatores, υ, 572 sqq. Ναυσικλοι,
 πολυπαίπτοι, τρώχται, matrem Eumei et ipsum ex Syria
 insulu abducunt, ο, 414-483.
 Φοίνισσα, Phœnicia mulier, ἄγλαζ ἐργ' εἰδυῖα, ο, 417 sq.
 Φόρβας, αὐτος, 1) princeps Lesbi, pater Diomedes concu-
 binæ Achillil, I, 661. 2) Trojanus, Ilionei pater, πολύρη-
 λος, Ξ, 490. 3) Triopæ f., H. Ap. 212. — *Hic, pugil for-
 fissimus, ab Apolline victus*, *Cycl. p.* 601, b.
 Φόρχυς, ονος, 1) deus marinus, pater Thoosa, α, 72; Φόρ-
 χυνος λιμνη, θώιον γέροντος, in Ithaca, υ, 96, 345. 2)
 Phœnopis f., ductor Phrygium, B, 862; Ρ, 218; ab Ajace
 occisus, δαίρρων, 312 sqq. Accus. Φόρχυν, 318.
 Φοίκιωνος λαοι, de Cymatis in Eolia, Ep. 4, 4.
 Φρόνιος, Ithacensis, pater Noemonis, β, 386; δ, 630, 648.
 Φρόντις, ιδος, mater Euphorbi ex Panthro, δια, Ρ, 40.
 Φρόντις, ιος, Onetoris f., gubernator Menelai, moritur, γ,
 279-285.

Φρύνες, *populus Asiae, ἵππόδαμοι, αἰολόπωλοι*, B, 802; Γ, 185; K, 431; H. Ven. 138.
 Φρυγίη, *terra, ἀμυτέλεσσα*, Γ, 401; Λ, 184; Π, 719, Σ, 291; H. Ven. 112, εὐτείχητος.
 Φυλακη, *urbs Thessaliæ*, B, 695; N, 696; O, 335; λ, 290; ο, 236.
 Φυλακῆς, αο, *Phylaci f., Iphiclus*, B, 705; N, 698.
 Φύλακες, 1) *Deionei f., pater Iphicli*, ο, 231. Conf. Φυλακῆς.
 2) *Trojanus*, Z, 35.
 Φύλας, αντος, *rex Ephyræ, pater Polymedes*, Π, 181, 191.
 Φύλειδης, αο ετω, *Phylei f., Meges*, B, 628; E, 72; N, 592; O, 519, 528, etc.
 Φύλεν, ηος, *Augia f., Διὸς φίλος ἱπποτα, ob iram patris exul, Dulichii vivebat*, B, 628 sq.; *Megetis pater*, K, 110, 175. *Eius lorica*, O, 530 sq.; *hastæ peritus*, Ψ, 637.
 Φύλο, οῦς, *ministra Helenæ*, δ, 125, 133.
 Φώκαια, *urbs Ioniæ*, H. Ap. 35.
 Φωκαὶ, ιδος, s. *Minyas, carmen in Cyclo positum, cūjus fragmenta v: p. 590.*
 Φωκεῖς, *Thestoris f., ab nonnullis pro parvæ Iliadis scriptore habitus*, fr. 2, p. 595.
 Φωκῆς, *Phocenses*, B, 517 sqq., ubi eorum duces et urbes; Ο, 516; P, 307.
 Φῶκος, *Aeact f., in altero bello Thebano a Telamone et Peleo interfectus*, Alcm. fr. 5, p. 589.

X

Χαλκὶς, (ιδος, 1) *urbs Eubœæ*, B, 537. 2) *Alia, Αἴτοις*, B, 640. 3) *Urbs Elidis*, H. Ap. 425.
 Χαλκωδονιάδης, ου, *Chalcodontis f., Elephenor*, B, 541; Δ, 464.
 Χάλκων, ανος, *Myrmidon, pater Bathyclis*, Π, 595.
 Χάρις, ιτος, *Gratia. Una, λαπαροχήδεμνος, καλλι, cohabitat Vulcano*, Σ, 382 sqq. *Οπλότεραι, Ξ, 267, 275. Veneri ministrant*, θ, 363; H. Ven. 61; E, 338. *Saltant cum Muisis*, H. Ap. 194; H. 28, 15, et *Venere, σ, 192 sq. Decorem præbent*, ζ, 18. — *Cypr. fr. 11, p. 594, bis.*
 Χάροπος, *princeps Symæ, insulæ, pater Nirei*, B, 672.
 Χάροψ, ιτος, *Hippasi f., Trojanus, ab Ulysse occisus*, Λ, 426.
 Χάρων, αντος, *portitor Orci*, Min. fr. 4, p. 590.
 Χείρων, ανος, *δικαιότατος Κενταύρων, magister Esculapii*, Δ, 219, et *Achillæs*, Λ, 831. *Donavit Peleo hastam*, Π, 143; T, 390. Conf. Ep. 14, 17. — *Sacrificia, iusjurandum et astronomiam antiquos docerat*, *Titan*. fr. 3, p. 595; *a Saturno genitus, qui equi forma induitus cum Phryra consueverat*, ib. fr. 4. *Fraxinum scindit Peleo in hastam*, Cypr. fr. 4, p. 592.
 Χεριδάμας, αντος, *Priami f., ab Ulysse occisus*, Λ, 423.
 Χίμαιρα, *monstrum in Lycia a Bellerophonte domitum, ἀμαμαχέτη*, Z, 179-183; *quod Amisodarus aluerat*, Η, 328 sq. *Δυσώνυμος*, H. Ap. 368.
 Χίος, *insula, παιπαλέσσα*, Υ, 170-172; H. Ap. 38, 172.

Χλόρις, *Amphionis filia, uxor Nelei, mater Nestoris, pulcerimia*, λ, 281-286.
 Χρομίος, 1) *frater Nestoris, λ, 286. 2) Dux sub eo in bello Troj.*, Δ, 295. 3) *Priami f., a Diomede caesus*, E, 160-165. 4) *Lycius, ab Ulysse occisus*, E, 677. 5) *Trojanus, a Teucro occisus*, Θ, 275. 6) *Lycius, P, 218, 494, 534, θεοειδῆς*.
 Χρόμις, ιος, *dux Mysorum*, B, 858.
 Χρύση, *urbs maritima Troadis, Apollini sacra*, Α, 37, 100, 391-431, 451.
 Χρυσής, ιδος, 1) *Chrysæ sacerdotis filia, Agamemnonis γέραρεx præda, καλλιπάρηγος, patri restituta*, Α, 111, 182, 366-390, 439. — *Cypr. p. 583, a. — 2) Nympha, Pro serpinæ socia*, H. Cer. 421.
 Χρύση, ου, *princeps urbis Chrysæ, sacerdos Apollinis, redempturus filiam, rejicitur ab Agamemnone*, Α, 11-305. *Filia cum hecatombe reducitur*, 430-479.
 Χρυσόθεμις, ιδος, *filia Agamemnonis*, I, 145, 287.

Ψ

Ψυρίη νῆσος, *Psyra insula Αἰγαίi maris*, γ, 171.

Ω

Ογγύην, *insula Calypsus, α, 85; ζ, 172; describitur η, 244-266; μ, 448 sq. ψ, 333.*
 Οκαλέη, *oppidum Βœotiae*, B, 501; *πολύτυρος*, H. Ap. 242.
 Οκεανὸς, *Coeli f., Tethys meritus, θεῶν γένεσις*, Ξ, 201, 302. *Flumen terram undique cingens, ἀκαλαρφεῖται, βαθὺρρος, ὀψύρρος, βαθυδίνης, βαθύχολπος, passim. Οκεανόντε*, H. Ven. 68; H. 31, 16. — *Eius filia Melia, Cycl. p. 601, b.*
 Οκύαλος, *nobilis Phœax*, θ, 111.
 Οκυρώη, *nympha, καλυκῶπις, socia Proserpinæ*, H. Cer. 420.
 Ολενίη πέτραι, *in finibus Achajæ et Elidis*, B, 617; Λ, 767.
 Ολενος, ή, *urbs Αἴτοις*, B, 639. — *Destructa, Theb. fr. 9, p. 588.*
 Ομόδαμος, *dæmon, καμίνω δηλητὴρ*, Ep. 14, 10.
 Οραι, *nymphae, Olympi portas administrantes*, E, 749; Θ, 393. *Junoni ministrant*, 433. *Venerem nascentem suscipiunt, χρυσάμυκτες*, H. 5, 5 sqq.; *saltant, 12 sq.*; H. Ap. 194, εὑρροεν. — *Barum vestes floreæ*, Cypr. fr. 14, p. 594.
 Ορείθια, *Nereidum una*, Σ, 48.
 Ορίων, ανος, *pulcerissimus, λ, 310, raptus ab Aurora, occisus a Diana*, ε, 121-124. *Relatus est inter sidera*, Σ, 486-488; ε, 274, *cum cane suo*, X, 29.
 Ορος, *Gracius, ab Hectori occisus*, Α, 303.
 Ορος, 1) *Aloida, frater Ephialti, quocum vincit Martem*, E, 385-391. *Plura de his fratribus*, v. λ, 305-320. — *Cum Cœclo et fratre Ascram urbem condidit*, Ath. fr. 2, p. 586. — 2) *Cyllenius, dux Epeorum, a Polydamante occisus*, Ο, 518 sq.
 Οψ, Ήπος, *Pisenoris f., Euryclæs pater*, α, 429-433; β, 347; υ, 148.